བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་བོད་ཟེང་། ཇ

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱིད་ངལ་གསོའི་འབྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ།

ཀུན་མཁྱེན་བློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་བརྩམས།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁིད་དཔེད་ཁང་།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་བོད་ཕྱེད། ཨ

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་དལ་གསོའི་འཕྲིལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ།

ཀུན་མཁྱེན་གློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་བརྩམས།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་དལ་གསོའི་འཕྲིལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཁྲེད། ཨ

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ།

ཀུན་མཁྱེན་གློ་ང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་བརྩམས།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས།

© Institute of Tibetan Classics, 2005
All rights reserved
Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics
www.tibetanclassics.org

དེབ་འདི་མ་དེའོར་འཛོན་ཁ་གསལ་ཡོག་བསྒྲུར་དུ་དཔར་བསྐྲུན་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་བོད་ཕྱེད། ༣

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ།

མཛད་པ་པོ། ཀློང་མཁྱེན་གྲྭོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། (༡༣༠༨-༡༣༦༣)
བརྩོད་བྱ། སྒ་འཛུལ་རྣིང་མའི་ལུགས་ཀྱི་གཤེ་ལམ་འབྲས་གསུམ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁེབ་དཔྱད་ཞབ་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས།
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་ཤྲི་ལིར་དཔར་ཞིངས་དང་པོ་བསྐྲུན།

Series title: *bod kyi gtsug lag gces btus* vol.3
Volume title: *rdzogs pa chen po sems nyid ngal gsoi 'grel pa shing rta chen po*
Author: Longchen Rapjampa (1308-1363)

1. Tibetan Buddhism-Nyingma School-Dzokchen (Great Perfection) – Ngal gso trilogy
2. Longchen Rapjampa-Vimalamitra-Padma Sambhava

ISBN 81-89165-03-8

Printed in New Delhi, India

THE DALAI LAMA

།།ངོ་བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་ལྷོར་མ་སུམ་ལི་ཡོ་ཉེས་སྐོང་བཤལ་བའི་སྡོན་ནས་སྐད་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་རིག་གནས་དང་འཕེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ཕྱག་པར་བཙན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ཡོ་པཉ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་གདུལ་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་ནུ་ལེན་རྣམས་པའི་ཚེའང་རྒྱུན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ཡུགས་ཀྱི་རྩ་བ་བཏན་པོ་ཚུགས་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱ་ཐང་ཡ་བཏན་པའི་འདི་ཕྱིའི་རེ་བ་སྐོང་ཟབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ཡོ་རྒྱས་དེ་བཞིན་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེང་གི་དུས་སྐའང་བོད་ནི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ཡོ་རྒྱས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་ཁྱབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་ཡུལ་དང་། རུ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་ཐུ་བ་དང་ཀལ་མུག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཕྱོགས་མཚུངས་རི་བོད་ཀ་ལ་ཡའི་ལྷོ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དྭགས། ཁྲ་ནུ། སྤི་ཏི་སོགས་ཀྱིས་མ་ཚད་པར་འཛམ་སྒྲིང་གི་མ་ཁྲལ་དུ་མར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལྟ་གྲྭ་ཀྱིས་སྤྱི་ཤ་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་དང་། ཕྱག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་གང་འཚམས་བསྟུབས་དང་སྤྱད་སྐུས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྐད་ཀྱང་ཕྱིའི་ཚན་དང་རྒྱང་དུ་འདྲེལ་བའི་སྐོན་ནས་སྤར་ཕྱག་ཞབས་འདེགས་སྐྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ལ་བཏེན་ནས་དལ་ལམ་ཁེ་ན་ཥ་མོན་ཀྱི་ཡལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁིད་དཔོན་གིས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་པོད་ཟེང་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོག་གི་གཅིག་ཏུ་བསྒིགས་ཏེ་ཞུས་དག་དེས་འདྲངས་སོང་བ་དེང་རབས་ཀྱི་སྡོལ་དང་མཐུན་པ་དེབ་གཟུགས་ཐོག་དཔར་སྐྲུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྐྱིང་ནས་ཡི་རང་བསྟུགས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་ཚབས་ཅིག གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་འདེས་པོད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉེར་ཀྱི་བསྟི་གནས་མང་པོར་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་བསྡུ་ཚོགས་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ཕྱག་པར་རང་རིགས་རྒྱུ་གསར་གཞོན་རྣ་རྒྱས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱུ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྣང་ཆེར་བསྐྱེད་དང་གཞུང་དོན་སྒྲུབ་གཉེར་བྱ་རྒྱའི་ཚ་ཀྱེན་དང་གོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱའི་རེ་སྒོན་བཅས། ཀུ་ལའི་ཐུ་མར་འབོད་པ། ཤྲཱཏྱའི་དགེ་སྦྱོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཕྱགས་ཀ་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༧
༡༠

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ཟླ་ ༡༦ ཚེས་ ༣༠ བཟང་པོ་ལ

། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་གྲངས་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཆ་ཚང་ཡོག་སྒྲིག་དང་དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲེའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོངས་རྫོགས་ཚེའི་མི་རིགས་སྐུ་ཞབས་སྒེའོ་ཅེར་ཤེ་དང་། Barry J.Hershey་སྤྱམ་སྐུ་ཁོ་ནའི་ཅེ་ར་ཤེ Connie Hersheyཅེ་ར་ཤེའི་ཁྱི་མ་ཚང་གི་དགེ་རྒྱ་ The Hershey Family Foundationབཅས་ནས་སྤྱར་བར་དང་གཏོང་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཚོ་ལྟག་དོན་ལྡན་ཐོག་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོན་འདུན་ཞུ།

ཕྱོགས་སྒྲིག་བའི་གླེང་བརྗོད།

དཔལམ་འདིར་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྒྲིགས་མཛད་བའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ངོ་ཀྱི་གཏུག་ལག་གེཤེས་བའིཡོད་ཕྱེད་གསར་དུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུ་བའི། གཙོ་བོ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ལྡོག་པར་ནང་དོན་རིག་བའི་གནས་ཟད་མོ་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་གྲངས་མི་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེང་རབས་བློ་གསར་བའི་ཡིད་ངོར་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་བློ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་གལ་ཆེའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བགྱི་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་ཡོ་ཐོབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཚད་དུ་ཡིན། དམིགས་ཡུ་ལ་གཞན་ཡང་རིམ་པས་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་ཡང་སྒྱུར་གྱི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུང་རྩོམ་པ་ཡོའི་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེ་ཁག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཐུབ་པ་མ་ཟད་དེརྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་ཁོ་རང་རེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་སྤྱི་ཐུན་ཆེའི་གཙུག་ལག་གི་གྲལ་དུ་སྦྱིས་རྒྱུ་མང་པོར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའང་སྨོད་ཟླ།

བོད་ཞེང་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞུ་རྒྱུ། རྒ་བ་ཏོ་བྱང་བསྟན་སྲིན་བས་འགན་ཁུར་ཀྱིས་ལོ་ཤས་རིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་མང་པོར་དབྱད་ཞིབ་ཀྱིས་བོད་ཞེང་འདི་ནང་ཧི་བཞུགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་ཐོའི་གཞི་མ་བཀོད་བསྒྲིགས་ཞུས་ཤིང་། ལས་དོན་འདི་འི་ཐོག་[2]སྲི་ཆོར་གོང་ས་[2]སྐུབས་མགོན་ཆེན་བོས་དབུས་རིས་མེད་བློ་ཆེན་ཁག་དང་དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ཁག་ལའང་སློབ་གཉེར་མཁན་ཚོས་དཔེ་ཀློག་ཐོག་ནང་སྟོན་ཀྱི་ཐབས་སྦྱོང་ཡོག་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་ཚུངས་བ་ལྟ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ལམ་ལུ་གས་སྟོན་པའི་ནང་ཁོས་ཀྱང་ཁ་ཤས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐད་ཀར་ཡོད་ཚུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཐད་ཀར་ཡོད་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲའི་ཁྱད་པར་ཤེས་མེད་བློ་ཆེན་ཁག་དང་དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ཁག་ལའང་སློབ་གཉེར་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ཡིན་ལུགས་སྟོན་པའི་ནང་ཁོས་ཀྱང་ཁ་ཤས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ལམ་ལུ་གས་སྟོན་པའི་ནང་ཁོས་ཀྱང་ཁ་ཤས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་གཞག དེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་ཚན་ལ་ཨང་ཕྱིན་དང་། ཟབམོ་ དབུ་མའིལྟ་བ། ཚད་མ་རིགས་པ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས། སྤྱད་མཐའིལྟམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་སོགས་སྟོན་པའིམ་ཁས་པ་དང་སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོའིགཞུང་གཅེས་སྦ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྨན་ཀྱི་གཞུང་། སྔར་སྲོལ་ཀྱི་རྩིས། བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་གཞུང་ཆེན་ཁག ཆུལ་རབས་དང་ཚོས་འབྱུང་རྟེའི་གསར་གལ་ཆེ་དེ་མཚོན་བཅས་སྟེ་ཚན་འདི་ཙ་ཚང་ཡོངས་སུ་ཅུའི་ནང་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་ཞུས་ཡོད།

བོད་ཕྱེད་འདི་བཞིན་ཞུ་སྒྲིག་དངོས་གཞི་ཞུ་སྐབས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་ཐུ་ཀའི་ནང་འཛུག་དུས་མ་དེའི་བོད་དཔར་རྟིང་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡུན་རིང་ཙམ་བརྩངས། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དེའི་བོད་དཔར་མི་འདྲ་བ་ཇི་བཞིགས་ཐན་ཚུན་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་མ་དེའི་མི་འདྲ་བའི་ནང་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་ཡོད་ངོས་ཤེགས་པར་བརྩངས་སྟེ་མཚན་ཐོ་བགོད་ཀྱི་མ་དེའིནང་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ནོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་ཤིང་གཤམ་དུ་མཚན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དོགས་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་འོག་གི་མཚན་ནང་ནོར་བཅོས་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་གྱི་བསམ་འཆར་ཐུལ་ཡོད་པ་ལས་རྩ་བའི་མ་དེའི་བོད་དཔར་གང་ལ་གཞི་བཅོ་ལ་བ་དེ་ཚད་ལྡན་རང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞུ་དག་གཙང་རེས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཀློག་པ་ཐོ་དོན་གཏེར་ཅན་རྣམས་ནས་ཀུ་ངས་བཅོ་ལ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱད་ཞིབ་གནང་བའི་སྣད་ཡུ་ངག་ཞུ་སོ་སོའི་ནང་ཡུ་ངའིཡི་ཐོ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཡིག་ཆ་ཁག་ཏུ་བའི་མ་དེའི་ནང་ཡིག་ཚ་ཐུག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིག་ཚ་ཐུག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན

དེ་བཞིན་དུ་ངང་ཚོ་ཞུ་སྐྱིག་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་རྒྱ་ཁན་པ་དང་། ལྟག་པར་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་ཀུ་རྟ་བ་སོགས་ཀྱིས་པོད་ཕྲེང་འདི་ནང་ངེས་པར་བཞུགས་སུ་འོས་པའི་དཔེ་གཞུང་གལ་ཆེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལུས་ཡོད་ངེས་པས་མང་ཐོས་མ་ཁས་པའི་མདུ་ན་སར་བཟོད་གསོ་ལ་ཞུ་བ་དང་ཚབས་ཅིག་སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་པོད་ཕྲེང་འདི་ནང་པོད་གྲངས་གསར་པ་བསྣོན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་སྲིད་ན་ངེ་ར་སྣན་པའི་བཀའ་སྩོལ་དགོངས་འཚར་ཡང་ལྷག་སྟོལ་ཡོང་བ་ཞེས་རེ་བསྐུལ་ཡང་ཞུ་རྒྱ།

མཐའ་དོན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་ཡོད་ཕྲེང་འདི་བཞིན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་ས་དཔར་བསྐྲུན་རིམ་པས་ཞུ་བའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ཐོག་ངཚོ་ཤུ་ཏ་སྤྱི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སྤྱི་པ་གཉེར་ནས་ཞུ་སྒྲིག་པ་ཚོ་ཤུ་མཐོ་སྤྱི་པ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་བོད་དཔེ་རྣམས་ཡྱུག་པར་དཔྱད་ཞིབ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་དང་། དེ་མཚུངས་མ་དཔེ་རྣམས་ཀམ་པུ་ཏའི་ནང་འཛུག་རྒྱུའི་ཐུགས་འགན་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བཞེས་པ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱ།

གཞན་ཡང་ཕྱག་དཔེ་ཞུ་སྐྱིག་གཅོ་སལ་ལ་ངའི་ཚེས་འཆོལ་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེ་ཐུའི་རིགས་རྣམས་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་འཛིན་ཆོར་བུ་མའི་འགན་ཁུར་བཅངས་ཏེ་ཐུགས་ཁྲལ་ཞུས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་ཚོའི

དཀར་ཆག

སྔོན་གྱིང་ངོ་སྤྲོད། xv
དབེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། xxv

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ།

ཀློང་ཀྱི་དོན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ།

ཕྱག་གི་དོན། 4
བརྩམ་པར་དམ་བཅའ། 6

གཞུང་གི་དོན་དངོས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ།

ལེའུ་དང་པོ། དལ་འབྱོར་རྣེད་དཀའ་བའི་ལེའུ 8
སྤྱི་དོན་དང་པོ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་བ་སྤྱིར་བཤད་པ། 8
སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུ ང་བ། 16
སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་ངེས་པར་དྲྭད་པ། 21
སྤྱི་དོན་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོ་བ། 25
ལེའུ་གཉིས་པ། ཚེ་མི་རྟག་པའི་ལེའུ 27
སྤྱི་དོན་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ། 27
སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 27

སྒྲིགས་དོན་གྱི་ཚིག་ཐམ་ཙམ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ།.....45
སྒྲིགས་དོན་ཡང་དག་པར་ཕྱེ་བ།.....50
སྒྲིགས་དོན་ལྟ་བ་སྐབས་ཀྱི་བསྟོད་པ།.....52
ལེའུ་གསུམ་པ། འཁོར་བ་སྤྱག་བསྔལ་གྱི་ལེའུ.....55
སྒྲིགས་དང་པོ་སྤྱག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བཤད་པ།.....55
སྒྲིགས་གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....62
སྒྲིགས་གསུམ་པ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྔལ་བསམམས་པའི་འཕྲད་པ།.....103
སྒྲིགས་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོད་པ།.....103
ལེའུ་བཞི་པ། ལས་འབྲས་ཀྱི་ལེའུ 105
སྒྲིགས་དང་པོ་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ།.....105
སྒྲིགས་གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....105
སྒྲིགས་གསུམ་པ་མདུག་བསྟུ་བ།.....169
སྒྲིགས་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོད་པ།.....171
ལེའུ་ལྔ་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལེའུ.....173
སྒྲིགས་དང་པོ་མ་ནོར་ལམ་སྟོན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་པ།.....173
སྒྲིགས་གཉིས་པ་ངེས་ལེགས་ཀུ་ན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པ།.....173
སྒྲིགས་གསུམ་པ་དམ་པ་བསྟེན་ཚེ་ང་ངན་པ་སྤངས་བར་གདམས་པ།.....174
སྒྲིགས་བཞི་པ་སྤང་བྱ་ཀོགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ།.....193
སྒྲིགས་ལྔ་པ་སྤང་བློང་ཤེས་ནས་དོས་གྲུབ་བློང་ཚུལ་ལ།.....196
སྒྲིགས་དྲུག་པ་དགེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོ་བ།.....204

ལེའུ་དྲུག་པ། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལེའུ།.....207

སྒྲིལ་དོན་དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ།.....207

སྒྲིལ་དོན་གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས།.....207

སྒྲིལ་དོན་གསུམ་པ་སྒྲུབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོད་པ། 241

ལེའུ་བདུན་པ། ཚད་མེད་བཞིའི་ལེའུ།.....243

སྒྲིལ་དོན་དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ།.....243

སྒྲིལ་དོན་གཉིས་པ་བྱང་པར་བསྟན་པ། 243

སྒྲིལ་དོན་གསུམ་པ་དམིགས་ཡུལ་ཀྱི་བྱང་པར། 244

སྒྲིལ་དོན་བཞི་པ་དམིགས་ཡུལ་མ་དག་པའི་སྐྱོན།.....244

སྒྲིལ་དོན་ལྔ་པ་དམིགས་ཡུལ་དངོས་བཤད་པ།.....245

སྒྲིལ་དོན་དྲུག་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ།.....245

སྒྲིལ་དོན་བདུན་པ་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ། 247

སྒྲིལ་དོན་བརྒྱད་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ།..... 259

སྒྲིལ་དོན་དགུ་པ་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།.....261

སྒྲིལ་དོན་བཅུ་པ་སྒྲུབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོད་པ།.....268

ལེའུ་བརྒྱད་པ། རྒྱས་སྦས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅོོ་བོར་བཤད་པའི་ལེའུ།.....269

སྒྲིལ་དོན་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུ བ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ།.....269

སྒྲིལ་དོན་གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....269

སྒྲིལ་དོན་གསུམ་པ་སྒྲུབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོད་པ།..... 398

ལེའུ་དགུ་པ། བསྒྲིད་ཇོ་གས་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལེའུ།....399

སྒྲིལ་དོན་བོ་ཡུ་བས་གཏན་ལ་དབབ་པ།....399

སྒྲིལ་གཉིས་པ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ།....418

སྒྲིལ་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོ་བ།....467

ལེའུ་བཅུ་པ། གཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡུ་བ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེའུ།....469

སྒྲིལ་དོན་བོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུ་གུ་པར་བསྟན་པ།....469

སྒྲིལ་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུ་བ་བསྟན་པ།....470

སྒྲིལ་གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པ།....478

སྒྲིལ་བཞི་པ་སྒོང་བྱེད་བསྟན་པ།....479

སྒྲིལ་ལྔ་པ་གྲུ བ་མཐའི་ཚིག་གིས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ།....488

སྒྲིལ་དྲུག་པ་བརྒྱ་བ།....495

སྒྲིལ་བདུ་ན་པ་རྟོགས་པས་གཅད་པ།....498

སྒྲིལ་བརྒྱད་པ་སྒྲུབ་སེམས་ཡེ་གྲོལ་དུ་ཟཕད་པ།....499

སྒྲིལ་དགུ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོ་བ།....508

ལེའུ་བཅུ་གཅིག སྒོམ་པ་བསམ་གཏན་དྲི་མ་མེད་པའི་ལེའུ།....509

སྒྲིལ་དོན་བོ་ཡུ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ།....509

སྒྲིལ་གཉིས་པ་གང་གིས་བསྒོམ་པའི་དབང་བོའི་རིམ་པ་བསྟན་པ།....510

སྒྲིལ་གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཟཕད་པ།....550

སྒྲིལ་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོ་བ།....565

ལེའུ་བཅུ་གཉིས། བོགས་འདོན་སྨོད་པའི་ལེའུ།....567
སྒྱི་དོན་དང་པོ་བསམ་གཏན་འགྲུ་བ་ཡིའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ།....567
སྒྱི་དོན་གཉིས་པ་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱི་གཡོ་བ་གསུམ་བསྟན་པ།....567
སྒྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོད་པ།....586
ལེའུ་བཅུ་གསུམ། མདོན་དུ་འགྱུར་པ་འབྲས་བུ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ།....589
སྒྱི་དོན་དང་པོ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འགྲུ་བ་བར་བསྟན་པ།....589
སྒྱི་དོན་གཉིས་པ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ།....595
སྒྱི་དོན་གསུམ་པ་དེ་དག་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཚེང་དབྱིངས་སུ་ཕིམ་པས་མཇུག་བསྟུ་བ།....631
སྒྱི་དོན་བཞི་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོད་པ།....632
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལྟ།....633
ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟོད་པ།....633
གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་བསྟོ་བ།....633
བརྩམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།....633
མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་མ་ནོར་བར་བསྟན་ཚུལ།....634
དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཕྱིར་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་དགོད་པ།....635

ཞུ་སྒྲིག་པའི་མཆན།....639
ལུང་འདེན་ཕྱག་དེའི་མཚན་གཞུང་།....713
ཞུ་སྒྲིག་པའི་ལྷུབས་བཅོལ་ཡིག་ཆ་ཁག....725

སྔོན་གྲྭང་དོ་སྣོད།

༄༅། །སྔོན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཚོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་དཔལ་ན་ལནྡའི་བཏྟིཀ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཅི་མཛེས་ཡན་ལག་ལྔའི་འཆད་སྒོལ་ལྟར་འདིར་རྩོམ་པོའི་སྒོ་ནས་གླེང་ན།

དང་པོ་མཛད་པ་པོ་སུམ་མཛད་ན། སྔོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་རྒྱལ་འཕྲུང་གནས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ཀ་ཚང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས་སམ། དེ་མེད་འོད་ཟེར་ཅར་རམ། ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་སོགས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་མངའ་བ་དེས་མཛད་དོ། ཁཉིས་པ་ལུང་གང་ལས་བཏུས་ན། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུའམ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་གང་དུ་གཏོགས་ན། རང་བཞིན་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ་འགའ་མའི་ཐེག་པའི་བློ་རིམ་བརྒྱད་པོ་གོང་མ་ཙམ་ཀྱི་ཡོ་གར་འཛུ་གཅའི་ལམ་སྟེ་གསར་ཆ་ལགས་ཏུ་བསྟན་པའི་རིམ་པའོ། །བཞི་པ་དགོས་ཆེད་སྡེའི་དོན་དུ་མཛད་ན། ད་ལྟ་དང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གང་ཟག་རིམ་གྱིས་པ་དང་གཅིག་ཆར་འཛུགས་པའི་རིགས་ཅན་དག་སངས་རྒྱས་བཀའ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཁར་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་བསྟས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མཐར་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་མཆོག་ཏུ་མཐོང་ཞིང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།

སེམས་ཅིང་བལ་གསོའི་རྩ་བའི་མཇུག་ཏུ། དེང་སང་ཕལ་གྱིས་བློ་མིག་ལ་དག་པས། སྟུགས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་སོ་སོའི་ལམ། །འགལ་བར་འཛིན་པས་གཅིག་ཏུ་སྤུད་མི་ཤེས། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཕྱོགས་རེའི་མིག་ཅན་ཡིན། །འདི་ན་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཐེག་པའི་ཟབ་དོན་མཆོག །གཅིག་ཏུ་བསྟས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས། །གང་ནི་ཐོད་དཀར་ཙོར་རྒྱན་རྫོངས་གནས་སུ། །ཇི་མེད་འོད་ཟེར་ཞིར་ཤར་

བས་ལེགས་པར་བཀོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཀབུ་ནས་ཞབས་སུ་བསྟས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་བཞིན་ཇོ་གས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེགས་སུ་བཀླལ་ཏེ་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་རྣམས་འཇུག་སྒོ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཁོག་ཕུབ། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཁས་གཞུང་ཤི་བ་བསྡུས། ཡང་འབྲས་བུའི་ཚེ་དབང་པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཉེ་བའི་ཁ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐར་གནས་ལུགས་ཇོ་གས་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས། ལམ་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བགོད་ཅིང་ཐོབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་གཞུང་དོན་ནོ།།

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་ཐུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ནི། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ལ་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། བར་དབུས་གཙང་རྒྱ་བཞི། སྨད་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྐང་དུག་ཡོད་པ་ལས། བར་དབུས་གཙང་རྒྱ་བཞི་ལས། གཡོ་རྒྱའི་ཕུར་རིགས་ནི་སད་མི་བདུན་ནང་ཚན་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱབ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱད་དབང་སྐྱབས་པརྦ་གསུང་གི་བཀའ་བབས་བན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་ཀྱི་དབོན་རབས་ཉེར་དྲུག་པ་མེས་པོ་ཕྱོ་སྡུང་གི་སྲས་སྐྱོབ་དཔོན་བསྟན་སྲུ་ང་དང་། ཡུམ་ནི་པཾ་ཆེན་ཇོ་བོ་རྗེ་ཞུགས་སྲས་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འབྲོམ་བཟང་བསོད་ནམས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༢༠༤ ས་ཙོ་སྦྱི་ལ་རྒྱའི་ཚེས་བཅུར་གཡོ་རུ་གའི་ཕུར་གྲོང་ཁེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས།

དེ་མ་ཐག་ནམ་གྱུ་རེ་མ་ཀྱི་བུད་མེད་བཞིན་མི་སྡུག་པ་ཞིག་གྲོ་བུར་དུ་བྱུང་ནས། འདི་བའི་བསྲུང་བྱའི་བྱཡིན། ངས་གཙོད་པ་ལས་སྲུང་ཟེར་ནས་ཡུམ་ལ་གཏད་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ཡུས་མང་། གསུང་བྱེ་མ་ཐག་དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཤེས་རབ་སོགས་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཚང་རྫོགས་སེམས་དཔའི་རྣམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་གསལ། དགུང་ལོ་ཡུ་ནས་འབྲི་གྲོག་བརྒྱ་བསྐྱན་པ་ཙམ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུབ། དགུང་ལོ་བདུན་ནས་ཡབ་བསྐྱན་སྲུང་ལས། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་གཤེགས་འདུས་པ་རྣ་མགྱིན་དང་། རོ་རྗེ་ཕུར་པ། གུ་རུ་ཁེ་བ་དང་དགོ་ཚོ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་ཕྱག་བཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྨན་ཆོས་སྐུམ་རྣགས་དག་ཡིག་

སྐྱན་དགེ་སོགས་གསན་ཅིང་ཀུན་ཚུབ་པར་མཛད། དགུང་ལོ་དགུ་ལ་སྤྱི་ཕྱིའི་ཚོང་འདུས་འགྲུར་མོ་ཆེ་རྒྱ་ཤེར་ཕྱིན་ཀེ་ཁྲི་དང་། བཙུད་སྟོང་པ་བཙུ་ཚར་བཀྲ་ཤིས་ཐུགས་མཛད་པས་ཚེགེ་དོན་གཉིས་ཀ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་སྦྱ་འཕྲུང་དུས་བོད་ཀྱི་འཕགས་ཡུལ་ནུ་ལེ་ཆྭ་གཉིས་པ་ཡུ་གུ་དཔལ་བསམ་ཡས་སུ་མ་ཁན་པོ་བསམ་འཕྲུད་རིན་ཆེན་དང་། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་ལས་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུའྱུང་སྟེ་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གོས་སུ་གསོལ།

དེ་ནས་དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགེལ་ལ་སྦྱངས་ཏེ། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་བཤད་གསར་མཛད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་གཡེར་ཐོན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ། པཊ་ཆེན་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཀི་ཤས་ཞལ་ཏ་རེ་ཡུན་ལྟར། རྗེ་གེ་ལེགས་པའི་ཤེ་ས་རབ་ཀྱི་ས་གདན་ས་བསྒྲན། རྗེ་གེ་ལོ་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེ་ས་རབ་ཀྱི་ས་འཆད་རྩོ་ད་རྩོ་མ་གསུ་མ་ཀྱི་ས་ཐུ བ་བསྟན་གསར་བཞེངས་མཛད་པའི་ཕྱི་འཕྲུང་དུས་བི་ཀ་མཱི་ལ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་ཏུ་བྱོན་ནས། དེར་གྲྭིང་སྟོད་སྨད་གཉིས་ལས། གྲྭིང་སྟོད་དུ་སློབ་དཔོན་བཅོན་དགོན་པ་དང་། ཁུད་པར་དུ་བྱ་བྱང་པ་ཚོས་དཔལ་ཆུལ་མཚན་དང་། དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས་གཉིས་པར་གྲགས་པའི་གཞོན་ནུ་རིན་ཆེན་རྣམས་གཙོ་བོར་བསྟེན་ནས་བྱམས་ཚོས་སྟེ་ལྟ་དང་། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་ཚད་བསྟས་སོགས་ཀྱི་ཚོག་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཁས་པར་སྩུངས། སློབ་དཔོན་གཞོན་ནུ་ཆུལ་པོ་ལས། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག བཞེད་ཆུ་པ། འཇུག་པ། དབུམ་ཆུན་སོགས་གཞུང་འགྲེལ་མན་ངག་རྣམས་དང་། དཔང་ལོ་ཙ་བ་སློ་གྲོས་བཅས་བླ་ཡས། མདོ་ཀྱེ་འཛིན་ཆུལ་པོ་སོགས་ཟབ་མོའི་མདོ་ལྟའི་བཤད་པ་དང་སྩུ་དང་སྐྱན་དགེ་མངོན་བརྗོད་ཚད་མའི་གཙོ་བོ་སྐད་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་གྱི་ཚོག་དོན་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། ལུང་རིགས་སྩུ་བའི་སྟེ་རྣམས་སུ་གྲོ་ར་མཛད་པས། གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཆུ། མཉེན་རབ་ཀྱི་རྩུལ། རིགས་པའི་རྣམ་འཕྲུང་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བས། འགྲན་བྱ་བྱལ་བ་ཀུན་ཀྱི་མཐུན་སྐྱང་དུ་གྱུབ་པས་བསམ་ཡས་ལུང་མང་བ་ཞེས་མཚན་སྐྱན་ཀྱི་དབྱར་རྡ་ཐྱོགས་ཀྱི་ཐ་གྱར་ཁྲབ། གཞན་ཡང་སྤྲོད་དཔོན་གཞོན་ནུ་དོན་གྱུབ་ལས་སྟ་འཕྲུང་མདོ་སྡུ་སེམས་གསུམ་གྱི་དབང་

ཁྱེད་བཞད་བཀའ་ཐམས་ཅད་སོགས་དང་། སྨོན་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན་ལས། ལམ་འབྲས། སྒྲིར་བྱུག ཞི་བྱེད། རྫོགས་ཆེན། སེམས་ཕྱོགས་སྐོར་སོགས་དང་། སྨོན་དཔོན་རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུ་ལས་སྤྱོད་འཇུག་བསྟབ་བཀྲས་བསྟན་རིམ་སོགས་དང་། མྱོས་མཐིང་པ་གྲགས་འོད་ལས། རྣིང་མ་རྒྱུད་འབུམ། བཀའ་བརྒྱད་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་གསུ་པ་ཆོས་རྗེ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་ལས། ནུ་རོ་ཆོས་བྱུག སྐུ་གསུམ་ངོ་སྤྲོད། གསང་འདུས། སཾ་བུའི། མ་ཏྲ་ཡ། ཐུགས་རྗེ་ཚེ་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོས་སོགས་དང་། སྨོན་དཔོན་དབང་ཕེ་ལས། སྤྱོད་བྱུག་བསྟེན་སྐྱབ། འཇིགས་བྱེད་རྣ་ཡུགས། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། གུ་ར་སོགས་དང་། ས་སྐྱའི་བླ་ཆེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལས། རྒྱད་གསུམ་གདམས་པ་ཁ་ཚང་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཁྲི་ཤུ་པ། ཁང་དམར་པ། བླ་མ་ཚོང་འདུས་པ། ཟླ་ཤུད་རིན་པོ་ཆེ། ཤུག་གསེབ་རི་པ་ལ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཉི་ཤུ་ཡྃ་ཅམ་ལས་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་རིས་སུ་ཆད་པའི་བཞད་བཀའ་ཟབ་ཁྲིད་དབང་ལུང་མན་ངག་དེ་དུས་གང་ཅན་ཅན་ལྟོངས་འདི་ར་བཞུགས་སོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་བསམ་ངོམ་པ་མེད་པར་མཛད། གསང་ཤུར་བཞུགས་སྐབས་བར་རྣམས་སུ་མི་གཡོ་བ། འཇམ་དབལ། རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ། དབྱངས་ཅན་མ་སོགས་སྐུབ་པ་མཛད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས། ཁྱད་པར་དུ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་ཕྱག་མཐིལ་དུ་བཞག་ནས་གློང་བཞི་ར་རབ་དང་བཅས་པ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྟན་ཅིང་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ཐོབ་ཅིང་ཐུགས་པ་ནི་ཐོགས་བཞམ་མཛད་ཚུལ་ལོ།།

དེ་ནས་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་གི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་བཞུགས་སྐབས་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་བྱ་བཞག་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པས་ཡིད་བྱུང་བས་རྒྱུ་བྱས། རྒྱབ་ཁམས་པའི་གྲྭ་པས་ཚགས་སྟང་གིས་ཁམས་འདུས་ནས་ངེས་པར་འགྱུ ང་བའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས། དེ་ནས་བྱོན་ཏེ་རྒྱ་མ་ཕྱོགཔ་ལའི་བྱ་ཕུག་ཏུ་བླ་བ་བརྒྱད་རིང་སྲ ན་པའི་རྣལ་འབྱོ ར་གྱི་ཏི ང་ངེ་འཛི ན་ལ་རྟེ་གཅི གཏ་ཏུ་ མ་ཏྲྀ་ཡ་ཞེས་ཀྱང་ཟུང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཐོན་ཏེ་ཕྱག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་ཙམ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པ་ལས། ཀྱོན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པ་ལས། ཀྱོན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པ་ལས། ཀྱོན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པ་ལས།

དབྱངས་ཐོབ། དགྱང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལོར་ཡི་དམ་ལྷས་ལུང་བསྟན་ཕྱར། རིག་འཛིན་ཀུམ་ར་ཇ་ཡར་སྐྱོད་སྐུམ་གྱི་ཐུར་བཞུགས་པ་དེར་བྱོན་ཏེ་མཇལ། ཁོང་གིས་མདངས་ལྟའི་བྱ་ཡིན་ཟེར་བའི་བྱ་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ལ་བྱ་བྱན་མང་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ཞིག་གིས་བའི་དའེ་ཚ་རྣམས་ཐྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱེར་བ་རྨིས་པས་བའི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་པ་ཞིག་འོང་གསུངས་ནས་དགྱེས་དགྱེས་མཛད། རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་མདུན་ནས་སྤྱིར་དབང་དང་གདམས་པ་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་ཡང་གསང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དབང་ཁྲིད་གདམས་པ་རྒྱུད་འགྲེལ་མན་ངག་གཏད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྩལ་ཏེ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུདབང་བསྐུར་ཞིང་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དུག་པོས་མཆིམས་ཕྱུསོགས་ལ་ལོ་གསུམ་རེ་མའི་དམ་བཅའ་མཛད་ནས་ལོ་དགུ་སོགས་ལ་ཟབ་ལམ་མཆོག་ལ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་མཛད། བར་སྐབས་སུ་བླ་མའི་དྲུང་ཏུ་བསྟེན་ནས། གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་ཕུ་བའི་གནད། སྒོམ་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དོད་རྟགས་སོགས་ཤམས་རྟེ་གས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱ་ལེགས་པར་བཅད་ནས་བསྒོམས་པས་བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཕུག་ཅིའྱི་རྣལ་འབྱོར་ཏུ་ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་པའི་མོད། རྒྱ་གར་བྱ་རྩོད་སྲུངས་རི་དང་ལི་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་དང་། དེར་བཏྱེ་ཏ་འཕྲུངས་པའི་སྔོན་གནས་རྟེས་དྲན་དང་། དེ་དུས་གསན་བསམ་མཛད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐུགས་ལ་རང་ཀར་ཀྱུར་པས་སྔོན་ལས་ཀྱང་མཁྱེན་རབ་རྒྱས་པ་མཛད།

བསྟན་འགྲེའི་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་འོད་ཟེར་གོ་ཆས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོར། མཆིམས་ཕུ་རི་མོ་ཅན་ལ་སྐལ་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་ཙོ་མོ་བརྒྱད་ལ་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ཐིག་གི་དབང་ལུང་ཁྲིད་བཀའི་ཐོག་མར་གསུངས་པས་ཙོ་རྒྱུན་རིན་ཆེ་ཡ་ཅ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་གཟིགས་མཚན་སྣུལ། རྗོ་རྗེ་ཕག་མོ་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་ཞེབས་ཏེ་གདམས་ངག་སྣུལ། དམ་ཅན་ཆོས་སྐྱོང་དངོས་སུ་གཟུགས་བསྟན་གནས་གཏོར་མ་ལེན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཙོ་མོ་རྣམས་ལ་ཉི་ན་མཚན་ཁོར་ཡུག་འོད་གསལ་འབྱམས་ཀླས་པ་སོགས་ཤེ་ན་ཏུ་ངོ་མཚར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་ནི་ཞིབ་པར་མཐོང་སྣང་འོད་ཀྱི་དུ་བ་

དང་། གཉེར་འགྲུང་ལོ་རྒྱས་ཆེན་པོར་གསལ། རྗོ་རྗེ་གཡུ་སྒྲོན་མས་བསྐུལ་བ་ལྟར་གངས་རི་ཐོད་དཀར་ཙོ་རྒན་ཇོ་ངུ་བྱོན་ཏེ་ལོ་གསུམ་དུ་དཀའ་སྡུད་བྱག་པོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པས་རིག་པ་ཚད་ལ་ཞེབས། སྤྱར་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་འོད་ཟེར་ཞེར་གོ་ཆས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར་ཀུན་བཟང་དགོངས་པའི་ཀློང་ལས་རང་འགྲུབས་པའི་ཙོ་རྒྱུད་ལྟ་འཕྲལ་ཡང་ཏིས་ཀྱི་ཐུགས་པ་ཟབ་ཁའི་ཁྲིད་གསུངས་པ་ཟབ་ཁའི་ཁྲིད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛོད་ཆེན་བདུན་དང་། བཤད་གསོ་སྐོར་གསུམ་དང་། རང་གྲོལ་སྐོར་གསུམ། སྒན་སེལ་སྐོར་གསུམ་གྱི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་དགོངས་པའི་ཀློང་ལས་ཐོལ་བྱུང་གིས་རྗོ་ལ་བ་རྣམས། སྐབས་སྤྱང་མ་མོས་སྟོག་ཚ། དམ་ཅན་གྱི་ས་ཤོག་བུ། གཟའ་ཡིས་བྱིས་པར་སྐུལ་ནས་ཅི་བཀྱེའི་ཕྱིན་ལས་བསྒྲུབས། རྒྱ་མའི་གནས་སུ་གསང་བ་སྟེང་ཕིག་དབང་ཁྲིད་གསུངས། ཁེངས་པའི་བློ་ཅན་མང་པོས་བརྒལ་བཏུགས་ཤུ་ས་བྱམས་ལུང་རིགས་ཟབ་མོ་སྒོམས་པ་བཅོམ་ནས་དད་པའི་གནས་ལ་བཀོད། འབྲི་གུང་ཁྲི་དཔོན་སྒོམ་པ་ཀུན་རིན་གྱིས་སྐྱབས་དྲངས། གོ་གཡུ་རྒྱན་དགོན་པ་ཕུལ། དད་པས་བསྟེན་ཏེ་འགྲོ་མང་ཐར་ལམ་ལ་བཀོད། བཏ་ཆེན་བི་མས་ལུང་བསྟན་ལྟར་དབུ་རྩེ་ཡི་ལྟ་ཁང་རྨིའམས་མེད་ཞིག་པས་བོད་ཀྱི་བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་གསོ་ཆེད། བསམ་ཡས་དབུ་རྩེ་ནས་གསེར་འགུ་ཆེ་གང་བཏེན་ནས་ཞིག་གསོ་མཛད་པར་རྗེ་རྗེ་ལེགས་པ་བྱིས་པའི་གནུགས་སུ་སྐྱལ་ནས་རྟག་ཏུ་རོགས་དན་བགྱིས། རྗོ་རིང་གཉེས་འགྲེལ་པ་ཀློག་ཅིང་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཁང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཐོས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཆོས་རྗེ་གྱུ་རུ་ཀུན་ཡོས་ཀྱི་ཆགས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཤར་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ཁ་ཕྱེ་ཞིང་ཐོག་མེད་ནས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་རང་སོ་སོར་ཐོལ

མ་གཟིགས་ནས་རིམ་གྱིས་ལྷོ་བག་ལ་ཡག་མན་ཐང་བརྒྱ།། བྱམ་ཐང་དང་རྡ་མོང་སོགས་སུ་བྱོན། བྱམ་ཐང་དུ་ཐར་འདོད་འབྱམ་ཐུག་ཙམ་འཚོགས་པ་ལ། ཐར་པའི་གླིང་ཞེས་ཆགས་བཏབ་པ་དེ་ར་བཞུགས་ནས་འགྲོ་བ་གྲངས་མེད་ཐར་ལམ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ལྷོ་བག་གི་ཆེ་དགུ་རྩམས་ཀྱིས་སྤྱར་གདན་དྲངས་ཏེ། ལ་ཡག་ལྷ་ལྗང་དང་། མན་ཐང་གནས་སུ་དགེ་འདུན་གཅོོད་ཡན་པ་འདུས་པ་སྟོང་ཐུག་ལོང་པ་ལ་གསང་བ་སྟིང་གི་གདམས་ཁྲིད་དང་། ཁྱད་པར་མཁན་ཆེན་པ་ལ་གདམས་པའི་བཀའ་སྩལ་རྫོགས་པར་གནང་ནས་བསྟན་པ་གཉེར་དུ་གཏད།

ཡར་འབྲོག་ཁྲི་དཔོན་རྡོར་རྒྱལ་གྱིས་དད་པས་མཆོད་ཅིང་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། བོད་ཤིང་སྐོ་ཅན་གྱི་བདག་པོ་ཐག་སྒུ་ཀྱེའུ་སི་ཀུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཆེས་དད་པས་མཆོད་ནས་འདུས་པ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ལ་ཡང་གསང་སྔགས་བྷགས་བླ་མེད་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། ས་སྐྱའི་བླ་མ་དམ་པ་དང་། གསང་ཕུ་བྱགས་བཟང་། གསང་ཕུ་འགྲིང་སྟོད་ཡོན་རྒྱམ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དྲི་བ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཞིངས་པ་བསྟིལ་ཞིང་ཡི་རངས་ཀྱིས་དད་པའི་གནས་ལ་བཀོད། གསང་ཕུར་ཆོས་སྡེ་ལ་འགྲེད་ཆེན་ཕུལ། ལྷ་སར་བྱོན་པས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་སེར་ཁྲེད་གིས་བསུས། ལྷ་ས་དང་ར་སའི་བར་དུ་ཆོས་ཁྲི་མཐོན་པོ་བརྩེགས་པར་བཞུགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་མོའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བས། རྗོག་གེས་ཞེངས་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་དང་པའི་གནས་ལ་བཀོད་དེ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེ་ཞེས་པའི་མཚན་ཀྱི་རྣ་ལུང་ཐོབ་གས་བཅུ་ར་དཔྱངས། གནས་རྣེ་ན་རྣམས་དང་བཤད་སྐྱབ་སྟེ་རྣམས་ལ་ཚོ་གས་གསོག་ཆུ་ཆེན་སྐྱེལ་མཛད། དེ་ནས་སྟེ་ཕུ་ཤུ་གེ་གསེབས་མཁར་བ་རི་དང་། གོ་གཙོ་རྒྱན་དགོན་སོགས་སུ་བྱོན་ནས་འདུ་ས་པ་སུ་མ་སྟོང་ལྔ་སྟོང་ལས་བརྒལ་བ་ལ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དང་ཟབ་ཁྲིད་མན་ངག་མཐའ་དག་སྩལ་ཏེ་རང་རེ་དང་། ཁྱོ་ཤོ་རྒྱན་དགོན་སོགས་སུ་བྱོན་ནས་འདུ་ས་པ་སུ་མ་སྟོང་ལྔ་སྟོང་ལས་བརྒལ་བ་ལ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དང་ཟབ་ཁྲིད་མན་ངག་མཐའ་དག་སྩལ་ཏེ་རང་རེ་དང་། ཁྱོ་ཤོ་ཀུན་ཏུ་ཟངས་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་ཙམ་དུ་དགོངས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་བཅོད་པ་ལ་སྙིགས་ཤོག་ཅེས་གསོལ་བཞིན་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཁྱོ་ཤོ་ཀུན་ཏུ་ཟངས་ཀྱི་ཞལ་ཕྱག་ཏུ་ཕེབས་ཤིང་། ཁྱོ་ཤོ་ཀུན་ཏུ་ཟངས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱ

དོན་ཡོངས་གྲུབ་པའི་ཚོང་པ་བཞིན། ཁམས་གཅིག་གྲུབ་པའི་དགའ་བས་ཆེས་ལྷག་གོ །ཞེས་སོགས་ཞལ་ཆེམས་དྲི་མེད་འོད་ཅེས་ཅེས་བྱ་བ་ཤོ་ལོ་བདུན་རྩ་རྩ་བདུན་ཅན་གསུངས། དེ་ནས་དགྲ་རྣ་ཞལ་ཤྲྭ་ཁང་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས། བསམ་ཡས་དུང་གཏོང་བྱ་དང་རྒྱམའི་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱན་དྲངས་གདམས་ཟབ་སྟལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསམ་ཡས་མཆིམས་ཤུར་བྱོན་ཏེ་འདི་རྒྱ་གར་དུ་ཁྲོད་བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་དོད་ཡིན། གནས་གཞན་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་འདིར་ཤི་བ་དགའ། ངའི་སྐུ་ལུས་གོག་པོ་འདིའང་འདིར་འཛོག་བསམ་པ་ཡོད་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ཡིན་གསུངས། དེར་ཆོས་ཤྲས་པ་ཆེས་མང་པོར་འདུས་པ་ལ་གསང་བ་སྐྱིང་ཐིག་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྲིད་བཙུགས། སྨྲོས་མེད་ཀྱི་དབང་ཞག་དུ་མར་སྦྱིལ་ཏེ་ཆོས་བཙུདུག་བར་གསུངས། ཚེས་བཅུ་བདུན་ལ་རྩ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཚོགས་མཆོད་རྒྱ་ཆེན་ཞུལ། དེ་ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༡༤ ཆུ་མོ་ཡོས་ཀྱི་རྒྱལ་བྲའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོ་ཁར་ཆོས་སྐྱའི་བཞུགས་སྟངས་ཀྱིས་གདོད་མའི་རྒྱལ་སར་གཤེགས་སོ།།

དེ་ནས་བཟང་སྐུ་གདུང་ཞག་ཉེར་ལྔའི་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་གདུང་མཆོད་ཞུལ་རིང་ལ་རྟུལ་བལ་མ་ཁར་འཁའ་ཚོན་གྱི་གུར་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་བར་མ་ཆད་པར་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་བླ་བ་གཤེགས་ཀར་སྲོས། འཁྲུག་ཞུ། ཤིང་སེ་བའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་གདུང་བཞུས་པའི་ཚེ་ས་ཡན་གསུམ་གཡོས་ཤིང་སྐྱ་ཆེན་པོ་བདུན་བྱགས། ཐུགས་ལྟགས་སྐྱེན་གསུམ་མེས་མ་རྨས་པར་བྱོན། རིགས་ལྟའི་གདུང་དང་རིང་བསྲེལ་ཁ་དོག་ལྟ་ལྟན་དང་། རིང་བསྲེལ་ཐུ་མོ་གངས་མེད་འཕེལ་བ་ཅན་བྱོན། ཤུའི་སི་ཀུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བླ་ཆེན་མི་ཆེན་དང་ལྟན་ཆེས་མང་པོས་བསམ་ཡས་མཆིམས་ཤུའི་གནས་དེར་ནང་རྟེན་སྐུ་འཁག་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཚད་ལྟན་དང་། ཕྱི་རྟེན་རིང་བསྲེལ་སྐྱིང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་འང་། འཕྲོས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མཐལ་དུ་ཡོད་དོ།།

སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་སྐྲ་དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་སྣང་རིང་དུ་སྐྱད་ཅིང་འཚོང་བས་དུབ་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བདག་མེད་སྨྲོས་བྱལ་ཞེ་བའི་ངང་དུ་མ་

བཅོས་པར་འཛོག་ཅིང་ངལ་གསོ་བ་ནི་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའོ། །ཤིང་ཏ་ཚེན་པོའི་སྒྲ་དོན། བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པའི་ཤིང་ཏ་ནི་ཨ་ཀྱི་ཡོ་གা་ཡིན་ལ། སྐལ་ལྡན་ལས་འཕྲོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་ཚོ་གཅིག་གྲོལ་བར་བྱེད་པས་ཤིང་ཏ་ཚེན་པོའོ།།

སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པའི་སྐོར་ལ། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་གླིང་པ་ལ་རྒྱལ་དབང་ཀློང་ཆེན་པས་ཡེ་ཤེ་ས་ཀྱི་སྐུས་རྟེ་ས་སུ་བཟུང་སྟེ་དཔེ་ཆ་བམ་པོ་ཞེག་སྡུལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ན་གཅ་པའི་ཚུ་ལ་དུ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བྱོས་ཤེས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་གནང་བ་བྱིན་པ་བཞིན་ «ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་» དགའ་བའི་ཚར་རྩ་འགྲེལ་དང་། དཔལ་སྒྲོལ་རིན་པོ་ཆེས་དེའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། གཞན་ཡང་«རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀློང་ཆེན་སྙིང་ཐིག་གི་སྒོན་འགྲོའི་ཁྲིད་ཡིག་ཀུན་བཟང་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་»ཡང་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་དོན་ཁྲིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྔོན་གླིང་མདོར་བསྡུས་འདི་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དབུ་འདྲེན་༧གོང་ས་ཀུ་ལའི་བླ་མ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་དབྱིན་རིའི་གསུང་བསྡུར་སྐུ་ཞབས་ཐུབ་བསྟན་སྦྱིན་པ་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་མ་ཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གཅེས་བཏུས་གནང་བའི་ཁོངས། གསང་ཆེན་རྡོང་མ་པའི་རྒྱལ་དབང་ཀློང་ཆེན་པའི་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་རྩ་འགྲེལ་ལ་སྤྱན་བསྒྲུན་གནང་བ་ལ་གླེང་བརྗོད་ངོ་སྤྲོད་འབྱེད་གཏོས་ཞེས་ཐོག་མར་རང་སློབ་ཁེ་ན་ཥའི་དབྱོད་ལྡན་ཕི་ལིབ་བརྒྱད་གསུང་བསྒྲལ་དང་དེ་རྟེས་ངོ་མཚལ་སྐབས་ཀྱང་སྐྱར་དུ་ནན་བསྒྲལ་བྱང་བ་ལྟར་རྟེད་མ་ཁན་མིང་འཛིན་དཔལ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྷགས་ཚོ་སྤྲེལ་ལོ་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠ཉ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༡ ལ་ནི་ལུ་ཡོག་སྟོད་དཔལ་ལྡན་བདྲ་བསམ་ཡས་གླིང་ནས་གྲུས་པས་བྱིས་པ་དགེའོ།། ||

དབེ་སྒྲུན་གསལ་བཤད།

དཔལ་འདིར་ངང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་གསུམ་བཅར་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་མཛད་པའི་«རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་» ཞེས་པའི་གསུང་རབ་དེ་བཞིན་ཞུ་དག་གཅང་དེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོན་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་ཡོད། དེབ་འདིའི་མ་ཕྱི་སྐང་ཀོག་ཏུ་རྒྱུག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དཔར་བསྐྲུན་མཛད་པ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། དེ་དང་ཕན་ཚུན་དཔར་མ་འདྲ་མིན་བསྟར་ཞིབ་ཞུ་ཡུལ་དེ་ད་ལྟ་ཁ་ཅ་མཐོ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་བོད་ཤེག་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་གའིས་ཚོགས་སྣ་ཕྲན་བུ་མི་མཐུན་པ་གང་བརྟེད་པ་རྣམས་གཤམ་དུ་ཞུས་པའི་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱུ་བའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་སྙིང་པོ་རྣམས་དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་དུ་བསྟས་ཤིང་། ལྷག་པར་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལུང་རིགས་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་གྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཕུལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཞལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཕུལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་གྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོ

ཆེན་པ་ཤི་ན་ཀུ་གཟིགས་རྒྱ་ཆེ་བས་ཀློང་ཆེན་ལུང་མང་བ་ཞེས་གྲགས་སྲོལ་འདུ་གཱ་པ་བཞིན་ འདིར་ཡང་ «སེམས་ཀྱི་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ» འདི་ནང་མོད་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཤི་ན་ཀུ་མང་བ་ཞིག་གི་ལུང་སྡོང་ཐུག་བརྒལ་བར་དུངས་འདུག་པ་རྣམས་ང་ཚོས་གང་ཐུབ་འཚོལ་ཞིབ་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་སོ་སོའི་ཁུངས་ཁ་གསལ་ལ་ཐུལ་ཐུབ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་ཀྱིས་གང་ལས་ལུང་འདྲེན་མཛད་པའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁྲིགས་ཁ་ཤས་ངོས་འཛིན་མཐུབ་པ་དེ་ལ་ན་ «འགྲོ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་»དང་། «ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ།» «རྫོ་རྗེ་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད། «ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་»སོགས་བཞུགས་པ་དང་། འགའ་ཤས་གཞུང་མཚན་གསལ་པོ་«བྱམས་ཞུས་ཀྱི་མདོ་»ལས་ཞེས་དང་། «སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་»ལས་ཞེས་སོགས་བཀོད་དེ་ལུ་ང་འདྲེན་མཛད་གནང་ནའང་གཞུང་དེ་རྣམས་མགོ་ནས་མཇུག་བར་ཐེངས་མང་ཙམ་ཞིབ་མོས་བཀླགས་ནའང་བརྟེད་དུ་ མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལུང་ཁུ་ངས་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་ཁན་ཞུ་ས་ཀྱང་མ་བརྟེད་པར་ལུས་པ་འགའ་ཙམ་ཐོན་པ་རྣམས་སྣབས་སོ་སོའི་ཞུ་སྦྱིག་བའིམཚན་ནང་གསལ་གསལ་ཞིབ་ལུས་ཡོད། ལུང་འདྲེན་གྱི་རིགས་འགའ་ཤས་མ་དཔེར་བཀོད་བའི་མདོ་རྒྱུ ད་བསྟན་བཅོས་དེའི་ནང་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཅུང་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བཀོད་བའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁོ་ཚོས་ཁ་ཤས་ཆགས་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ལུག

ཡིག་བཀོད་པ་ནི་སྔེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ངཚོས་དབྱད་ཞིབ་ཞུ་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ཡིའི་ཤེས་དཔང་བཤྱས་ཀྱི་དཔང་བསྐྱེན་གནང་བའི་དཔང་མ་དེ་ཡིན་པས་པོད་ཀྱི་ཨང་གྲངས་དང་ཤོག་གྲངས་སོགས་བཀོད་པ་རྣམས་དཔང་མ་དེ་གཞི་བཟུང་ཡིན། ང་ཚོས་ཁྲངས་འཚོལ་གཞིའི་ཞུ་ཡུལ་རྙིང་མའི་རྒྱུན་འབྲུག་གཞུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔང་བཤྱས་ཀྱིས་དུ་བསྐྱེན་པ་དེ་དང་། བོ་རོའི་རྒྱུད་འཛུམ་ནི་རྟོགས་ལྡན་ཡོ་ཆེའི་དཀོན་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་ལས་དཔང་བཤྱས་ཀྱི་*(།ཀ།)* ལོན་ལྷི་ལིན་བཀྱིས་གང་པ་བྱ་བས་དཔང་བཤྱས་ཀྱིས་དཔང་དུ་བསྐྱེན་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ལུང་འདེབ་ཀྱི་ཁྲངས་དྲངས་སྐབས་ཨོག་ལེ་མདུན་ངོས་ལ་རྟགས་ **ན་** དང་། རྒྱབ་ཨོག་ལ་ **བ་** བཅས་བཀོད་ཅིང་། དེའི་འཇུག་ཁྱིམ་ཞེང་ཡང་ངོས་འཛིན་ཁུལ་ཡོད། སྔེ་དགེ་དཔེ་ཐོའི་ཤང་གངས་ནི་ཉི་ཀོ་ཉི་ཀུ་མཐོ་སྒོང་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི་སྔེ་དགེ་བཀའ་བསྟན་ཀྱི་དཀར་ཆག་གཞི་བཟུང་ཐི་ཤང་གངས་དེ་རྣམས་ཡིན། **པེ་ཅིང་** ཞེས་པ་ནི་པེ་ཅིང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བའི་བཀའ་བསྟན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དཔེ་ཐོའི་ཤང་གངས་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དཔར་བསྐྲུན་ཟིན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་ཐོ་བསྒྲིགས་པ་དེ་ཡིན་ལགས།

མཐའ་དོན་འདི་ར་ངཚོས་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་དཔེ་ཆ་ལག་པོ་སྟ་འགྱུ་ར་རྩི་ངའི་ཟབ་ཁྲད་ཀྱི་གདམས་པ་སྟོན་བའི་ཙ་ཆེའི་གསུང་རབ་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཤུ་དག་གཙང་དེས་ཀྱི་ལམ་ནས་དེ་ར་བས་བློ་གསར་བ་རྣམས་ནས་གང་བཀླག་བའདེའི་ཁྲད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྲུན་ལེགས་པར་ཞུ་ཐུབ་པར་དགའ་གྱས་དང་བཅས། རྣམ་དཀར་གྱི་བགྱི་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོ་སྟ་འགྱུ་ར་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ར་ར་བ་འཚད་ཤན་ཀྱི་སྤོལ་བཟང་མི་ཤམས་ཡུན་ཐུགནས་པར་མ་ཚད་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་འདིས་མཐའ་སྤྲས་སྐྱེ་དགུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཚེས་མཐུན་གྱི་རེ་བ་དུས་བསྐལ་བའི་བར་དུ་སྐོང་བའི་སྤྱོན་འདུན་ཞུ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁེབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་རྒྱ་ཚེས་ལ།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་
མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །མཁའ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

༄༅། །རྗེ་གསལ་བ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་དཔལ་གསོལ་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ།

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མཁའ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་ཏུ་བཟང་མ། བོད་སྐད་དུ། རྗེ་གསལ་བ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་དཔལ་གསོལ་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཁྱབ་ལྡན་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན་ལས་ཞེ་བདེའི་ཚར་གྱི་ཆོགས་མངའ་བ། རྣང་བཞིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་མཛེས་སྐུ་གསུམ་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲོས་ཅན། །མཉེན་བརྩེའི་འབྲུག་སྒྲ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་ཁྱབ་ཚངས་པའི་ཛ་ཆེན་གསལ་བར་སྒྲོག །འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ཀུན་མཉེན་དེ་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་སྤྱི་བོས་མཆོད། །ཡོ་རྒྱན་མཆོ་གྲིང་པདྨའི་སྟོང་ཡོ་ལ། །རྒྱལ་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །མཚན་རྫོགས་དཔེ་ཁྲིད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་འབར་བའི། །པདྨ་འབྱུང་གནས་བདག་བློའི་བང་མཆོ་སྒྲོངས། །གདོད་ནས་འོད་གསལ་དྲི་མ་མེད་གང་སྲིད་དང་མྱ་ངན་འདས་འཛོམ་ཞིང་། །སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་གང་གཉུག་མའི་ངོ་བོར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་འགྲོགས་མེད་གང་སྣ་ཚོགས་སྒྲོས་བའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་། །བཟང་ངན་བློང་དོར་དམིགས་སུ་མེད་གང་སེམས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་འདུད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་ཞི་བ་མཆོག་བརྟེས་ཐར་པའི་གོང་མཆོག་ཉམས་དགའ་བར། །མ་ལུས་འགྲོ་གཙོ་ཡོངས་སུ་དྲང་ཕྱིར་མདོ་རྒྱུད་སྙིང་པོའི་དོན་བསྡུས་ཏེ། །ཉིན་མཚན་མི་ངལ་བཙོན་བས་ལྷུར་གཅིག་ཏུ་ཞི་སེམས་གཞོལ་བ། །སྲིད་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱུར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གསལ་བར་བྱ།།

ཚོས་ཐམས་ཅད་གཞུང་ལམ་གཅིག་ཏུ་སྡོན་པ་རྗེ་གསལ་བ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་འདི་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཀློད་ཀྱི་དོན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བརྗོད། གཞུང་གི་ཁྲི་དངོས་རྒྱ་ཆེར་བཤད། མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱག་གི་དོན་དང་། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཞིང་། དེའི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དྲིན་གྱིས་གནས་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེད་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་དམ་པ་ཐོབ་པའི་དུ་ས་འདིར་འཚེར་བ་སྟོག་བསྟལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར། སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཀྱིན་པའི་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ལྟམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ། ལས་དང་པོ་བ་འཇུག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འབྲས་བུ་ཐར་ཚད་ལ་མ་ནོར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེག་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་རྫོ་གས་ཤི་ང་། འཁོར་བར་དུབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཞི་བའི་གློ་ང་དུ་ངལ་གསོ་བར་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་ངལ་གསོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྩོམ་པར་འདོད་ནས་རེ་ཞིག

དང་པོར་ཕྱག་འཚལ་བ།

གངོད་མའི་མགོན་པོ་ཡོན་ཏན་གང་ཆེན་མཆོ། །མཁྱེན་བརྩེའི་རང་བཞིན་གཏིང་མཐའ་དཔག་ཡས་ཤིང་།།
རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་ཡིད་བཞིན་འཁྱུང་བའི་གནས། །ཐན་བདེའི་སྨིན་ཐུང་འཕྲོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།[༡]

ཞེས་བྱ་བ་དག་སྨོས་ཀེ། གཞི་གདོད་མའི་གནས་སུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུ་བའི་མགོན་པོ་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀེ། སྔངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཆེན་མཚོའི་རང་བཞིན་སྐུ་གསུ ང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་མངའ་བ་དེ་ནི། མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་གཉིང་མཐའ་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་ཚུར་རོལ་མཐོང་བའི་སྤྲོས་དཔག་པར་མི་ནུས་ཤིང་། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་རོང་བུ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་ཐྱུར་པ། ནམ་མཁའི་མཐས་ཀླས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐན་པ་རང་རང་གི་ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བདེ་བ་དང་། ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་དབང་པོའི་སྐལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱིན་བར་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་དམ་པ། དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་

ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །དེ་ལ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ནི། དཔལ་སྒྲུབ་འཕྲལ་དུ་བ་ལས། མགོན་པོ་གདོད་ནས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གང་ཆེན་མཚོ།[1] །ཞེས་སོ། །མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་རི་ལྟའི་དངོས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལས་གཞན་ཡོད་མིན།[2] །ཞེས་སོ། །དཀོན་མཆོག་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་བྱང་བ་ཉིད། རྒྱུད་བློ་མ་ལས། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཆོས་ལས་འཕགས་པའི་ཚོགས།[3] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་ཐན་བདེའི་སྒྲིན་ཐུང་འགྲོ་བ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། ཕྲད་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། །ཐན་བདེ་དགོངས་ཞོད་ལ་ཕྱག་འཚལ།[4] །ཞེས་པའོ།།

དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བའི་དགོས་པ་ནི་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀས་ཐོབ་པའི་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལས། རེ་ཞིག་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཆོག་དང་དོན་གྱི་སྐལ་པ་བཟང་པོས་བསྟོད་ན། རང་ཉིད་དམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། དམ་པའི་སྟོང་པ་ལ་ཞུགས་ནས། རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དོན་བརྩེ་བ་ཅན་རྣམས་སྟོག་ཕྱིར་ཡང་། །རང་གི་ནུས་པ་ལྟོད་པོར་མི་བྱེད་དེ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱར་ཕྱི་ཁྱར་བ་དག །ཉམ་ངའི་གནས་སུ་ནམ་ཡང་འདོར་མི་བྱེད།[5] །ཅེས་སོ། །གཞན་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡང་། སྟོན་པ་དང་བསྟན་བཅོས་མཆོག་ཏུ་རིག་ནས་གུས་པ་སྟེ། ཀུ་སྐུབ་ཀྱིས། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པས་སྟོན་པ་ལ། །མཆོད་པར་བརྩོད་པ་འབྲས་མེད་མིན། །སྟན་པ་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ། །དད་འདུན་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཕྱིར་རོ།[6] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཀས་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ནི། ཚོགས་རྫོགས་པས་སངས་སྐྱེན་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། བསོད་ནམས་ཕུན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ།[7] ཅེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མང་བྱེད་ཀྱི་མདོར། གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་རྣམ་འདྲེན་ལ། །བྱ་བ་ཆུང་ངུ་བྱེད་གྱུར་པ། །དེ་དག་མཐོ་རིས་སྣ་ཚོགས་དག །ཁགྲོད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།[8] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཤེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱག་བྱས་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན།

འོད་གསལ་ཆོས་སྐུའི་མེད་རྒྱལ་བའི་ཁམས། །མ་རིག་འཛིན་པས་སྤྲིད་པ་འདིར་འཁྱམས་ཏེ།།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་མྱ་ངམ་ཐང་དགྱེལ་བྱ། །དུབ་པའི་སེམས་ཀྱིད་དེ་རིང་ངལ་གསོ་བྱ།།[༢]

ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་ལས་འདས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ནས་ཁྱབ་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུད་བློ་མ་ལས། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་ནས། ཁང་དག་འགྲོ་བ་བདག་མེད་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ཕྱུག་སྤྲིད་པ་མེད་པའི་བློ་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་རྣམ་དག་མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་མངའ་དེ་ལ་འདུག[ཇ] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གདོད་མ་ནས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སྤྲིད་པ་འདིར་འཁྱམས་ཏེ། མ་རིག་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། དེས་བསྒྲིད་པ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཕྲག་དོག་སྟེ། དུག་ལྔའི་ཉོན་མོངས་པས་སྤྲིད་པ་འདིར་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ།།

རྗེ་ལྟར་ཞེན། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་བཞག་པས་མི་དགེ་བ་རྒྱང་དུ་དང་། གཏི་མུག་གི་ལས་ཀྱིས་དུད་འགྲོ་དང་། འབྱིང་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཡི་དྭགས་དང་། ཆེན་པོ་དང་ཞེ་སྡང་གི་དམྱལ་བ་དང་། དགེ་བ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ང་རྒྱལ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་ལྷ་དང་མི་དང་། ཕྲག་དོག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བས་ལྷ་མ་ཡིན་དུས་སྟེ། རང་རང་གི་གནས་རིས་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། བར་མ་དང་། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་སོ་སོ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་། སྔོན་བའི་སྡུ་ངམ་གྱི་ཐང་བགྱོད་དཀའ་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་འདི་ར་རང་དབང་མེད་པར་འཁྱམས་ཤིང་། དོན་མེད་པ་ལ་ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་འདྲ་བ། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་རང་དུས་ན་བདེན་བདེན་གྲུབ་གྲུབ་པོ་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྔོན་བའི་འགྱོ་བ་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་གསོ། །འདི་ན་སུ་ཡང་མེས་ཟློ་འཆི་བ་

མེད།[1]° །ཅེས་པ་དང་། ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། རྒྱ་ལམ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །རང་གི་ལས་ཀྱིས་སོ་སོར་འཆིང་འགྱུར་ཏེ། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མའི་ཁོར་མོར་འཁྱམས། རྒང་བཞིན་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །མི་མཐས་བྱིས་པས་ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན། །སྲིད་པའི་ཟུག་རྔུ་ཕྱི་ཕྱིར་ལྟང་བར་འགྱུར།[2]° །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་འཆིང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཅིངས་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་དག་ལས་ཐར་པའི་མིག་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་སྙིང་པོར་ཐུབ་པ་བསྟན་དགོས་སོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་ལམ་དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་ཞི་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་འདིར་འཁྱམས་དུས། ཕ་དང་མ་མ་བྱས་པ་མེད་ལ། དེ་རྣམས་བོར་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཐར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆུ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོབ་སྤྲིང་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་ཆུ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། ཀྱོང་གི་ནང་དུ་ཡུང་བ་ཡུ་བྱར་སྣང་བཞིན་དུ། སྐྱེ་ཤི་ལ་ཟྭོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ནས། ཁྱེད་པ་ཁང་ནས་བཙའ་བ་ཅི་ཡང་མི་ནུས་པས། ཁྱོད་གི་ནུ་ཞོ་བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཟགས་འཐུངས་པ། རལ་བ་མང་བསྟེན་བྱམས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དག་འདིར། ཤིན་ཏུ་མ་རབས་ཤིག་ནའང་སྤྲོང་བར་སུ་ཞིག་སྨྲི།[3]° །ཞེས་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་ཏེ། ཡུན་རིང་མོ་ཤིག་ནས་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་བ་སུ་ཞིག་སྨྲི། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་མ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་མ་ཡང

མཆོད་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེང་བའོ། །ཁར་བའི་ལམ་པོ་ཆེའི་སྟོལ་བཏེག་པའོ། །སྒྲེས་བྱ་དམ་པའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་གོ[1]། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་གཅིས་པ་བརྒྱམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟེན་ཏོ།།

དང་པོ། དལ་འབྱོར་རྣེད་དཀའ་བའི་ལེའུ།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་གཞུང་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་ལེའུ་བཅུགསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྣེད་དཀའ་བའི་ལེའུ་ལ་བཞི་ལས། དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་བ་སྤྱིར་བཤད་པ། དལ་འབྱོར་ཀྱི་རང་བཞིན་དོས་གཟུང་བ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་རེས་པར་དབྱད་པ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུ་ནི་ལུས་དོར་ལ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས། རེ་ཞིག་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པའི་རྟེན་ནི་དལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེ་བསྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ནི།

གོགས་དག་དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་ལུས། །འགྲོ་དྲུག་ནང་ནས་རྣེད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ།།
རི་ལྟར་ལོང་བས་རིན་ཆེན་གཏེར་རྣེད་བཞིན། །རབ་ཏུ་དགའ་བས་ཐབ་བདེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།[2]

ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཐར་པར་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ཏེ། སེམས་དང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་གདམས་པ། དལ་འབྱོར་དམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་མི་དབུལ་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོག་རྣེད་པ་མཚར་བ་ལས། ལོང་བ་ཞིག་གིས་རྣེད་ན་དེ་བས་ཀྱང་མཚར་ཞིང་ཡ་མཚན་ཆེ་བ་ལྟར། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྲིད་པ་ན་འཁོར་བའི་ཚོར་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་བསྟོགས་པ་ནི། དལ་འབྱོར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལོང་བ་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གཞི་མདོ་ནས་རྣེད་པ་ལྟར། འཁོར་བ་ན་རྒྱུ་བའི་སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་ཡིང་ཀོག་གིས་ལོངས་པ་དག་གིས་མི་ཤེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣེད་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ། ཞེད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ལེགས་པའི་ཚོས་བ་སྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ།[3] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། དེའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

དལ་དང་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེན། །བདག་ནི་སེམས་དམྱལ་ཡི་དྭགས་མ་སྐྱེས་ཤིང་།།
དུད་འགྲོ་ཚེ་རིང་ལྟ་དང་ཀློ་བད། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་ལྷགས་པ་སྟེ།།[୯]
མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་དག་ལས་རབ་འདས་ཤིང་། །མིར་ལྷུར་ཡུལ་དབུས་སྐྱེས་དང་དབང་པོ་ཚང་།།
ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད་པ་སྟེ། །རང་འབྱོར་དམ་པ་ལྟ་ཡང་ཚང་ལྷུར་ཅིང་།།[୰]
སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་ཆོས་གསུངས་བསྟན་པ་གནས། །གནས་ཕྱིར་ཞུགས་དང་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་བཅུ་བ། གཞན་འབྱོར་ལྟ་སྟེ་དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་པོ། །རང་ལ་ལེགས་པར་ཚང་བའི་གནས་སྐབས་འདི་ན།།[ୱ]
སྐྱེ་ནས་བརྩོན་པས་ཐར་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་ནས་བསམ་པར་འོས་སོ། །དེ་ཡང་རྣ་ལྟར་ཞེན། བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་བའི་དྲོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་པོ་ལས་ལྷོག་པ་ཡང་རྣྭེ་བར་དཀའོ། །མི་ཤེད་ཐོ་བ་ཡང་རྣྭེ་བར་དཀའོ། །ཉལ་བ་ལྷན་སྐམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་རྣྭེ་བར་དཀའོ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡང་རྣྭེ་བར་དཀའོ། །དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡང་རྣྭེ་བར་དཀའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་ཡང་རྣྭེ་བར་དཀའོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་ཡང་རྣྭེ་བར་དཀའོ། །ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་འཕྲད་པ་ཡང་རྣྭེ་བར་དཀའོ།[୲]" །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཡེངས་ཏེ་ལུས་མི་ཁོམ་ཞིང་། ལྷུགས་པ་ནི་ཚོགཏོན་ལ་བརྟུལ་བའི་ནུས་པ་མེད་པས་དག་མི་ཁོམ་ལ། ཚོས་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་ཚེ་རིང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་སྐུན་པའི་བསྐལ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་འདྲུག་པའི་བློ་མེད་པ་ཀློ་བད་དང་། འདྲུག་པར་འདོད་ཀྱང་སྤྲུལ་སྐུ་གྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ལོག་ལྟ་ཅན་བཞིའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚུལ་འདི་དག་སྟེད་པར། མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྒོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྟེད།[16] ཅེས་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། ཚེ་རིང་ལྟ་དང་ཀླ་ཀློ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་ལོག་ལྟ་དང་། ཕྱགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད།[17] ཅེས་པ་དང་། བཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་ལས། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་ཉིད། ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ཉིད། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། ཀླ་ཀློང་སྐྱེས་དང་གླེན་ཞིང་ལྷགས་པ་ཉིད། ཚེ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྣེད་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བརྙོག་པའི་སྐད་དུ་འབད་པར་མངོན།[18] ཅེས་སོ།།

འབྱོར་པ་ནི་བླ་བ་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་བཟུ་རྫོགས་པའི་མི་ནི་འབྱོར་བས་ཏེ། གང་ཞེན། རིགས་དམའ་བ་སྤངས་པ་ཡིན། མི་གླེན་པ་ཡིན། དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་ཡིན། ཚོར་སྐྱེས་པ་ཡིན། གཟུགས་བཟང་བ་ཡིན། མི་དབུལ་བ་ཡིན། མི་བརྣས་པ་ཡིན། ཚེགས་སྦྱན་པ་ཡིན། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་ཡུ་བ་ཡིན་ནོ།[19] །ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་དལ་བཞུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཟུ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་མི་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་། གནས་ལ་དད་པ་སྟེ་ལྟ་ནི་བདག་ཞན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་དང་། ཆོས་གསུངས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྲོད་པ་དང་། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་གཞན་བརྩེ་བ་སྟེ་ལྟ་ནི་གཞན་ཞུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ།[20] །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་བརྩེ་བ་ནི་བདག་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐོབ་པ་ཉིད། །བཟུ་གཉིས་ནི་དབྱེ་གཞི་གཉིས་ལོགས་སུ་བགྲངས་པའོ། །དེ་དག་རྣུང་འགྱེལ་ལ། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མིན་གནས་དང་བདག་འབྱོར་ལྟ། སྟོན་བྱོན་ཆོས་གསུངས་བསྟན་པ་གནས། །རྟེས་འཇུག་འགྲོ་བ་རྟེ་གཞན་འབྱོར་ལྟ།[21] །ཞེས་སོ། ཉེ་ལ་དལ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། འབྱོར་པ་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཏེ། ཡུད་ལ་དང་། དེའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཡུམ་བར་མ་ལས། མིར་གྱུར་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་དཀའ་ན་དལ་བ་ཞུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས།[22] ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་དལ་བ་ཟུན་སྲུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱེད་པའི་བདེ་བ་ཉང་ཟད་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས།

གལ་ཏེ་ཚེ་འདིར་ཕན་པ་མ་བསྒྲུབས་ན། །ཕྱིས་ནས་བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཡང་མི་ཐོས་ཤིང་།།
ངན་འགྲོར་རྒྱུན་རིང་ཡང་ཡང་འགོར་ཏེ།[๗] །སྡུང་བློང་མི་ཤེས་ལོག་པའི་ཡམ་འགྲོ་ཞིང་།།
ཐོག་མཐའ་དུས་མེད་འགོར་བར་འཁྱམས་འཚལ་ལོ།།

བདག་གིས་ལེགས་པར་རྟེད་པའི་སྐྱེ་བ་འདིར་ཚེ་ཕན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་མ་བསྒྲུབས་ན་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་ན་བདེ་འགྲོ་ཐོག་པ་ཡུ་ཅི་སྨོས་ཏེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྐྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་མི་ཐོབ་ན། །བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྨོས་ཅི་དགོས། །མི་ལུས་ཐོབ་པ་མ་ཀྱུར་ན། །སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་དག་བ་མེད། །ཁང་ཆེ་དག་སྐྱེད་སྐལ་ལྡན་ཡང་། །དག་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྐུག་སྡུངས་པ། །དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཅིར་བྱར་ཡོད།[๗๓] །ཅེས་སོ། །ཉེ་ལྟར་ངན་སོང་དུ་ཕྱོགས་པར་ཀྱུར་ན་ནི་རྟེན་དེ་ལས་ཡུན་རིང་པོར་མི་ཐར་བ་ཅིའང་། དེ་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཞེས་ཀྱང་། །བདེ་འགྲོས་ཡང་ཁས་མི་ལྷུང་།[๗๔] །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ནས་གཉིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནས་ཐར་བའི་གོ་སྐབས་དཀའ་བས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྙིང་ནས་བརྩོན་པར་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པ།

དེ་བས་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་དུས་འདིར། །ལེགས་པའི་ལམ་ལ་མཐུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱིས།།[๙]
དགེ་ཆོས་མི་ཟད་ཚོགས་གཉིས་བསྟེན་ཟུས་ཤ། །སྲིད་པའི་གྲོང་ལས་རབ་ཏུ་འདའ་བར་མཛོད།།

ཅེས་པ་སྟེ། ཁ་བ་དང་རྒྱུད་པ་དང་འཆི་བས་མ་ཟིན་ཅིང་། རང་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་དབང་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཚེ་ཐར་པའི་ལམ་སྟ་ཟིན་པར་བྱས་ཤ། དགེ་བ་ཅི་འགྱུབ་སྟུང་ན་འགོར་བ་ལས་འདས་པར་འཕྲུལ་ཤ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། དགེ་སློང་དག འཆི་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། རྒྱུད་པ་མེད་ཅིང་། བདེ་བར་འཚོ་བས་དབང་བསྒྲུར་བ་གང་གི་ཚེ། ཐར་པར་སྨྲོ་བས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འབད་

པར་གྱིས་ཤིག་དང་། ཞེད་ཀྱི་སྙིད་པའི་གྲོང་ཞེར་གསུམ་པོ་དག་སྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། ཅན་འགྲོ་ངན་སོང་བའི་གནས་དག་སྟོ་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྐས་དག་འཛུགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གོ་འཕང་རྣེད་པར་འགྱུར་རོ།[୨୯] །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་དེས་འབད་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་ཐན་པ་དང་བདེ་བ་ཤེས་ཤིང་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དལ་འབྱོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཁ་ལོ་བས་ཟིན་པའི་དུས་འདིར་ཚད་དང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་འཇིགས་སུ་རྙེད་བའི།

འགོར་བའི་རྒྱུ་གཉིར་ཐ་མཐའ་ཡས་འདི་ལས། །རིན་ཆེན་གྲུ་བོ་ཐོབ་དུས་མ་བརྙལ་ན།།[୯]

གཉན་དུ་ཉོན་མོངས་སྤུག་བསྡལ་དབའ་ཀློང་དུ། །རབ་ཏུ་འཕྲུགས་ཚེ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ།།

འདི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱའི་གཉིར་ཡིན་ལ། དོན་མཐུན་བདག་གིས་གྲུ་བོ་ཆེ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་མཚོ་ཆེན་དེ་ལས་རྒལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འགོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མི་མངོན་པ། བཟོད་པར་དཀའ་ཞིང་ཇི་སྲིད་བ་འདི་ལས་མི་འི་གྲུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་འདི་ས་བརྙལ་དགོས་ཀྱི། གཉན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཤ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀློང་འགོར་དུ་འཁྱམས་པ་ནི་བཟོད་པའི་སྐབས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་པ། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྐྱོལ། །གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེད་དཀའ་བས། །སྟོངས་པས་དུས་སུ་གཉིད་མ་ཡེགཔ[୨୪] །ཅེས་སོ།།

ཉ་པ་དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་བའི་འཕང་པ་ནི། དལ་འབྱོར་རྟེད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན།

དེ་བས་སྐྱུར་དུ་བཙོན་པའི་གོ་བགོས་ཀྱི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣོག་པ་རབ་ཤེའི་ཕྱིར།།[୨୦]

ཡེ་ཤེས་དྲིལ་མེད་འོད་གསལ་ལམ་འཛོགས་ཀྱི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་བར་ཚད་མེད་པར་མཛོད།།

ཅེས་གདམས་སོ། །གང་གི་ཚེ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུ ང་བའི་རྣོ་བ་ཤེ་བ་ན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ནས་འཆར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེ་བས་བྱང་ཆུ བ་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བཙོན་པས་བར་དུ་མ་ཚད་པར་ཉེན་དང་མཚན་མོ་གཉིད་དང་སྟོམ་

ལས་སྣང་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། རྒི་སྐད་དུ་རིམ་ལྔ་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྤྲོས་པ་ཀུན། །ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ཡི་ཚེ། །འོད་གསལ་བ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ནི། །མི་རྟོག་མཐའ་དབུས་མེད་པར་འཆར།[24] ཞེས་སོ། སྐབས་འདིར་སེམས་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲོ་བཏགས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་རྟེས་སུ་དཔྱོད་པ་ལ་བརྟོད་པས་དེ་ཉིད་སྤྲིབ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱས་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་གོ །ཁདེན་གཉིས་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པའི། །སྤྲོ་བཏགས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་ཡིན།[25] ཞེས་པའོ།།

དེ་འང་ཡུ ལ་དང་པོ་ར་མཐོ་ང་དུ ས་འདི་འི་ཞེས་སྤྱི་ལ་དམིགས་པར་མཐོ་བའི་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཡིན་ཏེ་ཡུད་ལའོ་ཞེས་བློས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལའོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡུལ་དེའི་བྱེ་བྲག་ལ་དམིགས་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དཔྱོད་པ་སྤྱི་ཡུད་ལའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་། དབྱིབས་རྒྱམ་པ་དང་། གེ་སར་དང་། རེའུ་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། ཁེའང་དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཚོང་བར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་།[26] ཞེས་པ་དང་། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་ཤྱིང་ཞིབ་ཏེའོ།[27] །ཅེས་པར་ལྟ་མ་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་དཔྱོད་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་བག་ཚགས་སུ་བཏགས་པ་ཅན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་ཐུང་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ཡུས་པ། །བསྟེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྐུ་སྟེ། །དེ་ཚོ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐུ་ཡི་མངོན་སུམ་མཛད།[28] ཅེས་སོ།།

དེ་འང་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་འབྲེལ་པས་རྒྱུ་བྱས་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་དུ་བས་གཡོགས་པའི་ཚེ་ནི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྟོག་དཔྱོད་མི་དགེ་བའི་ས་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁམ་དེ་ལས་ཐར་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡུལ་རིག་ཀྱང་རྟོག་དཔྱོད་དུ་ཞེན་པའི་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་སེམས་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་བསྟོད་པ་ལས། ཉོམ་མོངས་དུ་བས་གཡོགས་པ་ན། །སེམས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་བྲལ་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།[29] ཞེས་སོ། ཐབོད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ སེམས་ཅན་ཀུན་མཚོག་ཉིད་སྤྲིབ་པ་ཅན་ཡོ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཡོན་

ཏན་བཀོད་བའི་མདོ་ལས། འགྲོ་བའི་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུརྟོག །སངས་རྒྱས་སེམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །རྟེ་ཡུར་གསེར་གྱི་རི་བོགས་བཞིན། །མ་དག་དག་བའི་ཚུལ་འདི་བསྟན།[39] །ཞེས་སོ། །སྟོགས་ལས་སེམས་ཆེན་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བརྟེད་པ་རི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་ཤེས་བའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ལྷོ་ངས་པ་དག་ སེམས་མི་འགག་བར་འདོད་པ་ནི་རྨོངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེན་འང་ཁང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དེའི་སྐམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འགགས་ཀྱང་བང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་། རྟེང་གཡོ་བ་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་ནོ།[40] །ཞེས་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འཇམ་ལས། ནང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །གནས་ནའང་མིག་གི་གཟུགས་དག་ནི། །མཐོང་བའི་བློ་དེ་དབང་སྐྱེས་ཡིན།[41] །ཞེས་སོ། །ཁབང་པོ་ལ་ཡུལ་སྣང་བ་རྟོག་མེད་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ནི་དེ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་[42] ཞེས་བསྟན་ཏོ། །མདོར་ན་གཟུང་འཛིན་མངོན་དུ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དུ་སྐྱེད་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཞེས་བྱ་ལ། གཟུང་འཛིན་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཡུལ་རིག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ལས། གང་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་དབྱེན་སྐྱོས་ཏེ་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་ནི་འཁོར་བའི་སེམས་སོ། །གང་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པས་དོན་རིག་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ།[43] །ཞེས་པས་འཁྲུབ་བོ།།

དྲུག་པ་དེས་མ་འཁད་ན་ལོངས་བར་གདུང་བའིརྒྱལ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོང་གྱི་དགེ་བའིརྒྱལ་བས་ཀྱིས་ཐོབ་པའིརྒྱུ་བོ།

གང་ལ་བདེ་ལེགས་ཚོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། །རིན་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་སྐོད་རྟེད་ནས།།[๑๑]

བདུད་རྩིའི་ཚོས་ཆར་བསིལ་བ་མི་འཛིན་ན། །འཁོར་བའི་གདུང་བས་རང་ཉིད་བརླག་པར་ཟད།།

དེ་ཡང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོད་ཡོད་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པའི་ཚེ་སྐོད་བཟེད་པར་མི་བྱེད་ན་འཁོར་བའི་གདུང་བས་སྐྱག་བསྟལ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། ལུགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ལས། དལ་འབྱོར་སྐོད་ནི་རྟེན་བྱུང་། །ཚོས་ཀྱི་ཕིགས་པ་མ་བྲངས་པས། །ད་ནི་དམྱལ་མི་

བཟོད་དཀས་བསྒེགས། །ཡུན་རིང་ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མནར།[24] །ཞེས་སོ།།

བདུན་པ་དལ་འབྱོར་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དལ་བ་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐར་པའི་ཚོས་ཀྱང་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཡང་འདི་ལྟར།

དཔལ་ལྡན་བདེ་ཆེན་ཞན་བདེའི་སྒྲིན་ཚོགས་ཅན། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བསིལ་དམ་པའི་ཚར་ཆེན་ཡང་།།[༡༦]
དལ་འབྱོར་ས་གཞི་འགྲོ་སེམས་གཅང་མར་འབབ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་བས་སྐྱིང་ནས་ཚོས་མཛོད་ཅིག།

ཅེས་གདམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚར་གང་ཡིན་པའང་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངང་གིས་འབབ་པས། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བུ། གང་ལ་དལ་བ་དང་འབྱོར་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚར་ཆེན་པོ་ཡང་འབབ་སྟེ། གཞན་ཡང་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེད་ཡོད་དོ།[25] །ཞེས་སོ།།

བརྒྱད་པ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་བ་དེས་བཟང་ཐག་དུ། དལ་བ་དང་འབྱོར་པ་རྟེད་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཡང་།

ཇི་ལྟར་མཚོ་དབུས་གཡེངས་པའི་གཉའ་ཤིང་གི །ཁུགར་རྒས་སྦལ་མགྲིན་ཆུང་སྦིད་པས་ཀྱང་།།[༡༧]
མི་ཤིད་རྟེད་དཀའ་ལྟ་མི་འོ་སྐོན་བས་གསུངས། །དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་ཕུས་རྟེད་སྒོས་ཅི་དགོས།།
དེ་བས་དེ་རིང་ཤིད་ནས་བརྩོན་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྒས་སྦལ་ཞིག་གནས་པ་དེས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་སྟེང་དུ་འོངས་པ་གཉའ་ཤིང་བུ་གཅིག་པ་གཅིག་པ་རྣུ་ང་གིས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ས་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོད་པར་བསྒོད་པའི་བུ་གཅིག་པར་མགྲིན་པ་ཆུང་པ་སྦིད་དུ་རྒྱང་གི ལགོར་བ་དང་བན་སོང་ལས་མི་ལུས་རྟེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་དགའ་བར་གསུངས་ཏེ། བཤེས་སྒྲིང་ལས། རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བུག་པ་དང་། རྒྱས་སྦལ་འཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ལས། །མི་ཤིད་ཚོས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། ཁམ་ཚོས་སྒྲོད་བས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད།[26] །ཅེས་པ་དང་། སྒྲོད་འཇུག་ལས། དེ་ཤིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་ཀྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི །ཁུགར་རྒས་སྦལ་མགྲིན་ཆུང་ལྟར། །མི་ཤིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀར་གསུངས།[27] །ཞེས་སོ།།

གང་ལས་གསུངས་ན། མེ་ཏོག་གི་ཚོམས་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའང་དགའོ། རིན་གྱུར་པ་དང་དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པའང་ཤིན་ཏུ་རྣེད་པར་དགའོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔེ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཤྲཱི་འདི་བྱ། དཔེར་ན་སྐ་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ནང་ན་གཅའ་ཤིང་བྱ་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། རུས་སྦལ་ཞར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྟུང་ཡས་ལྡང་བ་དང་མས་ལྡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྡང་ལ། རུས་སྦལ་ཞར་བ་དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་གཅའ་ཤིང་གི་བྱ་གག་གཅིག་པ་དེར་རུས་སྦལ་ཞར་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་མགུལ་བ་རྐུད་པར་སྣུ་ཡི། ལོག་པར་ལྡང་བ་ལས་ཕྱིར་ཡང་མིར་འགྱུར་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོག་པར་ལྡང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མིར་འགྱུར་བ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ།[৭২] །ཞེས་སོ། ཏེ་ལྟར་མི་ལུས་ཙམ་ཐོབ་པ་ཡང་དགའ་ན་དལ་འབྱོར་དམ་པ་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཀད་དང་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། ཀཁ་གོམས་རྟུང་བ་དེ་ལྟ་བུ། ཀ་གོན་ན་ནམ་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར།[৭৩] །ཞེས་པ་དང་། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ལས། འཇིན་པ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣེད་པར་དགའ། །ཞི་བའི་ཆོས་གསུངས་ཐོས་པའང་ཤིན་ཏུ་དགའ། ཀཡ་འབྱོར་མིར་སྐྱེ་རྣེད་པར་ཤིན་ཏུ་དགའ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་པའང་རྟག་ཏུ་རྣེད་པར་དགའ།[৭৪] །ཞེས་སོ།།

སྦྱིའོན་གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་ཐུ་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་མི་ལུས་ཙམ་པོ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེའང་གང་ཡིན་ཞེན། དབྱེ་བ་བཤད་པ།

འདི་ལྟར་མི་ཡི་ལུས་རྣེད་ཙམ་པོ་དང་།[৭৯] །ཞུད་པར་ཅན་དང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ།།

ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་།

རིམ་བཞིན་དག་སྔོག་མི་ཤེས་ཆོས་མིན་སྨྱོད། །དབང་པོ་ཚང་ཡང་མི་ལུས་ཐལ་བ་སྟེ།།

ཡུལ་དབུས་སྐྱེས་ཀྱང་མཐའ་འགོག་ཀློག་ཉིད།།[৭৭]

ཅེས་བསྟན་ཏེ། ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། གང་དག་སྟོན་ཀྱི་དག་བའི་ཐུབ་མིའི་འཇིག་རྟེན་

དུ་ཡང་སྐྱེས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཚང་། རྟག་ཏུ་ཚེས་སྦྱོད་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་བར་སྨིན་པ་མི་ཤེས། མི་དགེ་བའི་ལམ་ལ་མངོན་དུ་བརྟེན་ཅིང་སྦྱོད་པ་དེ་དག་མིང་ཙམ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཐ་མར་ཐུབ་པ་སྟེ་ཤི་འཕོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ།[16] །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་མི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ་ནི། ཡང་བཤད་པ།

བསྟན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་དགེ་སྦྱིག་འཆོལ། །ཚེ་འདི་གཉིས་ཞིང་འདུ་འཛིས་རྣམ་པར་གཡེངས།།
མི་བསྟུན་འཕྲུལ་ལ་ཕྱི་མ་རྒྱང་བསྲིངས་ཏེ། །ཐར་པ་མི་གཉེར་དེ་དག་ཆོས་ཐོས་ནའང་།།[ཀ]
མཆོག་གི་ལུས་མིན་རང་བཞིན་བར་མ་སྟེ། །སྐབས་འགར་དགེ་ལ་ཆུང་ཁད་སེམས་གཞོལ་ཞིང་།།
ཕལ་ཆེར་སྡིག་པས་བློ་མིག་ཉེ་བས་བའི་ཕྱིར། །རྟག་ཅམ་བརྟུང་བས་རང་གཞན་ཕན་ཅི་ཡོད།།[ཁ]
དེ་དག་ཁྱིམ་པའམ་དགེ་སྦྱོང་གཉགས་བརྟུང་རུང་། །ངན་འགྲོ་རྣམས་ལས་ཆུང་ཁད་འཕགས་པའི་ཕྱིར།།
མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས།།

ཇི་སྐད་དུ། ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ན་གང་དག་ཆོས་འདི་པ་དག་ཏུ་མ་ཚྭོས་པའམ། ཚྭོས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་འདྲེས་མར་སྦྱོད་ཅིང་འདུ་འཛིོད་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལྟུར་པས། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་མི་བསྲུན་ཞིང་འཕྲུལ་བ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་འབབ་ཅིང་ངན་འགྲོར་ལས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཇི་མའི་འོད་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་ཐར་པའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས། དེའི་ཕྱིར་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུབ་པ་ཙམ་ཡིན་ལེགས་པས་ངན་འགྲོ་བས་མི་སྐྱོབ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་ངན་འགྲོར་དེ་འགྲོ་སྟེ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་མང་པོས་སྐྱོབ་མི་ནུས།[17] །ཞེས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུངས། དགེ་སློང་ལྟས་ཉིན་གྱིས་མདོ་སྡེ་ཐལ་གྱི་གླང་པོ་ཆེའི་ཁུར་གྱིས་ཐེག་པ་ཙམ་དུ་ཐོས་ཤིང་འཛིན་པར་བྱས་ཀྱང་། མི་དགེ་བའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་ལ་ལྟོས་[18] ཞེས་པ་དང་། རྒྱང་

གི་མདོ་ལས། སྨན་གྱི་སྟེ། སེམས་ཅན་གང་དག་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་དེ་ལྟར་སྣོ་སྦྱགས་འདོན་ཀྱང་ལེགས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་གཏོགས་པ། དེ་དག་ལས་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་གཞན་སུ་ཡང་མེད་དོ།[୧] ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་མཐོང་ཞིང་། ཀཱ་ཏྱི་བརྟུང་བ་ཐོས་གྱུར་ལ། སྲུ་ངན་འདས་པ་ཞིར་འགྲོ་བའི། ཚོས་བསྟན་ཐོས་ཀྱང་མ་བྱས་སོ། ཅེ་ནས་མི་དེས་སྨར་སྨས་པ། ཁབ་ག་ནི་བྱིས་པའི་བློར་གྱུར་ཏེ། སྲིག་པའི་གོགས་ཀྱི་དབང་སོང་ནས། །འདོད་པས་འཁྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །ཁབ་གཱ་གི་སྟིག་པའི་ལས་བྱས་སོ། །འདོད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེན་པ་དང་། །ཁབ་གཱ་གིས་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་བསད། །དགེ་འདུན་རྫས་རྣམས་ཆུད་གསན་པས། །མི་གཟད་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སྨོང་། །ཁཱ་ནོད་པར་སེམས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སུ། །ཁབ་གཱ་གིས་མཆོད་རྟེན་བཤིག་པར་བྱས། །ཚོགཱ་ངན་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྨས། །ཁབ་གཱ་གི་མ་ཡིར་བརྟུབ་བར་བྱས། །ཁབ་གཱ་གིས་ལུས་ཀྱིས་གང་བྱས་པ། །ཞེས་པ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། སེམས་དམྱལ་ཆེན་པོ་དུ་འབོད་དང་། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་སྐྱེ་བ་མཐོང་།[୨] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ།།

གསུམ་པ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་པ་ནི། ཕྱོགས་གསུམ་པ་ནི།

རབ་མཆོག་སྐྱེ་བོ་དྲེ་མེད་ཚོས་ཀྱི་སྟོན།[୨୪] །ཐོས་བསམ་སྒྲིང་པོའི་དོན་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་།།
རང་ཉིད་བཏུལ་ནས་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད། །སྒྲུབ་བའི་རི་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བ།།
དྲང་སྲོང་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱན།[୨୯] །ཕྱིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་སྣ་ཡིས།།
མི་ལུས་རིན་ཆེན་ལེགས་བར་སྟོན་པས་གསུངས།།

དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བཟང་པོ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དུ་གནས་པས་རང་གི་རྒྱུད་བཏུལ་ནས། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་བསྒུལ་ཞིང་ཐར་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་ནི་དྲང་སྲོང་གི་རྒྱལ་མཚན་ཅེས་པོ་སྟེ། གོས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ལ་དྲང་སྲོང་གི་རྒྱལ་མཚན་དུ་བརྗོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཅོན་པ་དང་དག་པ་ལ་བསྒུལ་བ་ནི་ཕྱིམ་ན་གནས་པའམ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་སུ་འདུག་ཀྱང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔལ་སྦྲས་ཀྱི་མདོ་ལས། དཔལ་སྦྲས། འདི་ལ་མང་དུ་

ཐོས་བསམ་ཐོས་བར་བྱེད། དེའི་དོན་སེམས་བར་བྱེད། ཚེན་མོངས་པ་མེད་པའི་སྒོམ་བསྒོམ་པ་བྱེད། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་སྐུལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ནི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པས་དལ་འབྱོར་སྐྱེ་བོར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དལ་འབྱོར་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ།[3] །ཞེས་སོ། །ཡུམ་བར་མ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བདག་ཀྱང་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ལ་བསྐུལ་བ་ནི་དལ་འབྱོར་སྐྱེ་བོར་བྱེད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུགས་སོ། །བསྟོད་དོ། །བཀྱོར་རོ།[4] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ལ་བསྐུལ་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་འཇིག་པ་སྟེ། །མ་ཁད་ལ་གློག་འཁྱུ་རིང་དུ་མི་གནས་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་དུས་འདི་ཉེ་བར་གནས་གྱུར་གྱི། །བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་མངོན་འཕྱང་དུས་ལ་བབ།[5] །ཅེས་པའམ། སྒོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས། རི་ཞེག་ཐོག་མར་ཉན་པ་པོ། །སྨྲིན་གཏམ་སོགས་ལ་ངེས་པར་སྒྲུབ། །སྟོང་དུ་གྱུར་ནས་ཕྱིས་དེ་ལ། །ཟབ་མོའི་གཏམ་ནི་བསྟད་པར་བྱ།[6] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ནི་སྨྲིན་ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་དུ་རུང་ལ། ཁྱད་པར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་དལ་འབྱོར་ནི། ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དལ་འབྱོར་རྣ་ལྟར་བཟླ་བར་བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དབྱེན་སྨྲོས་ཏེ་གཡེང་བ་ནི་བྱལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་དལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འབྱོར་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ། བློ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་འབྱོར་པས་ན་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ།[7] །ཞེས་པ་ལྟར་གཟུངས་སོ།།

བཞི་པ་ཚོས་ལ་བསམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ལྟར་དལ་བ་དང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བོས་རྟག་ཏུ་ཚོས་འབའ་ཞིག་བསམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ།

དེ་ཕྱིར་དམ་པ་རྣམས་ལས་ཚོས་ཐོས་ཏེ། །ཚོས་བཞིན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཚོས་ལ་གནས་པ་དག།[୨୦]

ཚོས་ལྟན་རྒྱུན་བསྲིང་ཚོས་མིན་འགོག་ཅིང་ཅིང་། །ཚོས་དོན་བསྒྲུབས་པས་ཚོས་ལ་གནས་པར་མཛོད།།

ཅེས་པ་ནི་གདམས་ངག་དམ་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པར་དཀའ་ཞིང་། ཚོས་ཐོས་པ་དང་བསྒྲུབ་པའང་རྟེད་པར་དཀའ་ལ་རྟག་པར་བཙོན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟེད་པར་དཀའ་སྟེ། འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལུ་ང་གི་སྐབས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཞན་པའི་གདམས་ངག་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་དག ངན་སོང་བའི་འགྲོ་བ་ལ་ལྟོས། ཕྱི་ཕྱིར་མི་ཤིར་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །ལོག་པ་ལྟ་བའི་སྟོན་པ་འདི་དག་ལ་ལྟོས། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པར་རབ་ཏུ་དཀའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་འདི་དག་ལ་ལྟོས། སྣྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པས་གཅིག་ཏུ་དགེ་བའི་ཆོས་བསྒྲུབ་ཅིང་ཤིན་དུང་ངམ་དགོན་པའི་གནས་སུ་སྒོ་བས་ཆོ་འཕྲུ་བར་གྱིས་ཤིག[2] ཅེས་པ་ལྟར་རོ།།

ལུ་པ་རྒྱུ་མཚན་བསམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

རིང་པོར་མི་ཐོགས་སྙིང་མཆོག་མཐར་བརྒལ་ནས། །ཞི་བའི་གྲྭིང་དུ་སྐྱར་འགྲོ་སྐྱ་རན་འདུལ།[རཀ]

ཞེས་པ་སྟེ། ལྟའི་བྱས་ཤུས་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་བྱ། འདི་ལ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པས་དགེ་བའི་ཐྱོགས་ལ་བཙོན་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། སྐྱར་དུ་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ།[1] ཞེས་པ་དང་། བཤེས་སྤྲིང་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་ལ་ཡེགས་བཏེན་ཚངས་པར་སྤྲོད། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བསྟེན་བགྱི་རྒྱལ་བ་ལ། །བཏེན་ནས་རབ་ཏུམང་པོས་ཞི་བ་ཐོབ།[2] ཅེས་སོ།།

དུག་པ་ལས་ཀྱི་སྐབས་བསྒྲུབས་ན་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། འཛམ་བུའི་གྲྭིང་ལས་ཀྱི་སྐ་བ་དག་བའི་བགོ་སྐལ་བ་སྐྱུབ་ཏུཡོད་པ་འདིར་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བུ།

གང་ཞིག་མིར་གྱུར་དག་གོམས་མི་བྱེད་ན། །དེ་ལས་བྱོ་གོས་སྐྱན་པ་གཞན་མེད་དེ།།

རིན་ཆེན་གྲྭིང་ནས་སྟོང་ལོག་བྱེད་པ་བཞིན། །དལ་འབྱོར་དོན་མེད་ཚུད་གསོན་བྱེད་པར་ཟད།།[རཀ]

དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཞི་བའི་ཚོས་མཛོད་ཅིག།

འདི་ལྟ་བུའི་དལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་མ་བྱས་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲྭིང་དུ་ཕྱིན་ནས་ནོར་བུ་མི་

ལེན་པར་སྣོང་བར་ལོག་པ་བས་ཀྱང་བླུན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེད་ཐུབ་ནས། །བདག་གི་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་རྩོམ་པའང་གཞན་མེད་དོ།[৫০] །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ཐུན་ཚེགས་ནས་བརྩམས་ཏེ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་པའི་ཚོས་འབའ་ཞིག་ལ་བརྩོན་པས་ནི་ཡོན་ཏན་ཁུན་ཐུབ་སུམ་ཚོགས་པ་མངོ་འཐོ་བ་ཡིན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདི་ལྟར་རྒྱུ་ཆུང་མཛད་ན། །འཇིག་རྟེན་གྱི་དང་བདག་ཉིད་ལ། །ཉམས་བདེར་འགྱུར་བ་གང་ལགས་པ། །དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་ཐོག་མ་ལགས། །ཚོས་ཀྱི་བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་། །བདེ་བར་སད་པ་དག་ཏུ་འགྱུར། །ནད་གི་བདག་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པས། །རྨི་ལམ་དག་ཀྱང་དགེ་བར་མཐོང་། །ཚ་མར་སྨི་ཞུ་ལྟུར་ལེན་དང་། །རིགས་ཀྱི་གཙོ་ལ་རིམ་གྱི་དང་། །ལོངས་སྤྱོད་ལེགས་སྤྱོད་བཟོད་གཏོང་དང་། ཚེགས་འཕམ་ཐུ་མ་མེད་བདེན་པའི། ངརྒྱལ་ཞུགས་ཚེ་གཅིག་བྱས་པ་དེས། །ལྟ་ཡི་དབང་པོ་ཉིད་ཐོབ་ནས། །ད་དུང་དུ་ཡང་ལྟ་དབང་བཀྲིད། །རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་དག །མཐུན་པར་མཁྱེན་མཛོད་དང་དུ་ནི། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་རྣག་ཏུ་མཛོད། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་ཕན་པ་ལགས།[৫৭] །ཞེས་པའི་བར་རང་གཞན་ལ་འདི་ཕྱིར་བདེ་བའི་ཚོས་དགེ་བ་རྣམས་སོ།།

སྒོ་དོན་གསུམ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་རིས་པར་དབྱད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སེམས་སུ་བསྟན་པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ལས་བརྩམས་ནས་གཅིག་ཏུ་རིས་པར་དབྱད་པ།

ཚོས་ཀྱང་སེམས་ལ་རག་ལས་དེ་ཡང་ནི། །དལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར།།

རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་དུ་མ་ཚོགས་དུས་འདིར།[১২] །ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་རང་གི་སེམས་ཐུལ་ཅེག།

ཅེས་གདམས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་སེམས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། སེམས་ནི་ཚོས་ཐམས་དག་ཀྱི་རྒྱུ་ཆུང་ཐུང་པ་དང་། དལ་འབྱོར་དེའི་གོགས་སམ། རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་སེམས་གདུལ་བ་ཁོ་ན་ལ་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་དུལ་མཛོད་ཅིག་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །

སེམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས།[42] ཞེས་སོ། དེའང་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཀུའི་བདག་པོ། སེམས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། སེམས་ལས་བྱུང་ཞིང་སེམས་ལས་སྐྱེ་པས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།[43] ཞེས་པ་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། མ་ལུས་ཏི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །སེམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལ་ཞིང་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན།[44] ཞེས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མེ་ལོང་ལ་ནི་གཟུགས་སྣང་ཡང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་སྣང་བ་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་མི་ཤེས་པས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་གཉིས་སྐྱེ། །རྣམ་དག་བག་ཆགས་འབྱེལ་བ་ཡི། །སྣ་ཚོགས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །མི་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་། །འཇིག་རྟེན་པ་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་པ་དང་། དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་ནི། །བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྲུགས་པའི་སེམས། ཀོན་དུ་རབ་ཏུ་སྣང་བ་འབྱུང་།[45] ཞེས་སོ། །དེའང་རྒྱ་མཚོ་ལམ་ཡང་སེམས་ལ་སྣང་བ། སེམས་འབྱུལ་བའི་ངོར་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་སྣ་ཚོགས་པར་ཤར་བ་འདི་བག་ཆགས་འབྲུ་ལ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་སྟེ། དོན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་བདེན་ཡང་སེམས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱི་ར་སེམས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་སེམས་འབྱུལ་ངོར་མ་དག་པར་སྣང་བ་སེམས་ཀྱིས་བསྟད་པ་ཡིན་གྱི། ངེ་སེམས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་སེམས་མ་བསྒྲུངས་ནས་བསྒྲུབ་པའང་བསྒྲུང་མི་ནུས་ཏེ། སྒོང་འཇུག་ལས། སེམས་འདི་བསྒྲུང་བར་མ་བྱས་ན། །བསྒྲུབ་པ་བསྒྲུང་བར་ཡོང་མི་ནུས། །ཞེས་པ་དང་། སེམས་བསྒྲུང་བཏུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། །བཏུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞེག་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། འདི་ལྟར་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྨྲ་བ་བསྟལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཡང་དག་གསུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སུ་ཞིག་གི་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ཡིན། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ནོ་ཞེས། ཡང་དག་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སུ་ཞིག་གི་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ཡང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ནོ་ཞེས། ཡང་དག་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན། །ཅེའང་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ནི་གཅིག་ལྷ་བཏུལ་བ་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཏུལ་བ་ཡིན།[46] ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་བའི་བདེ་སྟོག་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ལས་

བྱུང་བས། འདུལ་བ་ལ་འབད་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའོ། །རྗེ་སྐད་དུ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སེམས་ཀྱིས་ཁྱེད་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་སེམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ངོ། །དེག་བའམ་འོན་ཏེ་མི་དགེ་བའི། །ལས་ཀུན་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པ་ཡིན།[৫৶] །ཞེས་པ་དང་། འོད་སྲུང་ཀྱི་ལེའུ་ལས། སེམས་ནི་ལས་སྟ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པས་རི་མོ་མ་ཁན་དང་མཚུངས་སོ། །གཅོད་པ་མངོན་བར་སྒྲུབ་བས་ཕྱིར་ཆོལ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །སྟུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་བས་མི་མཛའ་བ་དང་མཚུངས་སོ།[৫১] །ཞེས་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཡུགས་ཀྱི་ས་གཞི་འབབ་བ་ཚ། །འབབ་བའི་མེ་ཡྱེས་ཀུན་ནས་ཁྱབ། །ཡུགས་ཀྱི་སོག་ལེ་རྩོན་པོ་ཡིས། །ལུས་གཅིག་ཆ་ཤས་བརླུད་གཤགས་པ། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྡིག་པ་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།[৫৲] །ཞེས་སོ། །བདེ་སྟུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་སེམས་འདུལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་འབད་དོ།།

གཉིས་པ་ཉིན་མཚན་དུ་ཚོས་ལ་བརྩོན་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ན་རླུ་བ་གང་གི་ཚེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརླུད་ཅིང་འཁོར་བས་རྩེན་པ་དེའི་ཚེ།

འཆི་བས་འཇིགས་པའི་སྐྱེ་བ་མཐའ་མེད་དུ། །ཁོངས་དང་སྟུག་བསྔལ་ཆར་བཞིན་འབབ་པ་ཡང་།།

དལ་འབྱོར་དོན་མེད་རྣམ་པར་གཡེངས་ལས་བྱུང་།[২৯] །དེ་ཕྱིར་མངོན་མཐོང་ལེགས་ཚོས་རྣམས་ཀུན།།

དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་བསམས་ལས་བྱུང་བས་ན། །ཉིན་མཚན་མི་དལ་བརྩོན་བས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད།།

ཇི་སྐད་དུ། སྟོང་ཐོ་བགོད་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བུ། འཁོར་བ་ན་རླུ་བ་གང་ཅི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་དལ་བ་དང་འབྱོར་བས་བརླུན་པའི་ཡུས་རྟེད་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཤེས་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྒྱ་སྣམ་བར་འཁོར་ཏེ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་མེས་གདུང་བར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་ཐོས་ནི་དལ་བ་དམ་པ་བསམས་བས་སྙིད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ།[৩০] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐན་ཡོན་བཤད་ནས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ནི་ཐན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲོ་བར་གདམས་པ།

འདིར་ནི་འདྲེན་པ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཅིང་།[২৭] །ཚོས་ཐོས་པ་དང་བསྒྲུབ་པའང་དོན་ཡོད་ལ།།

ཆོ་འདི་དོན་ཡོད་ཕྱི་མ་འབྲས་བཅས་ཀུན། །དུལ་འབྱོར་ལུས་རྟེད་ལས་བྱང་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་སྐོམས་ཤིག།[༡༥]

དེ་ལ་སྟོན་གྱི་དུ་ས་ན་སངས་རྒྱས་མཐོང་ཤེད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཆོ་འདི་ཉིད་ཤཚན་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བས་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མར་ཐར་པའི་སྣ་བཅས་པ་འོ་སྐོལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉི། དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་བ་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དན་པ་ཉེར་གཞག་ཚེ་པོ་ལས། དགའ་བྱེད། ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དང་ལེགས་པར་ཐོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དལ་བ་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་བལྟའོ།[୨୩] ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་སྙིང་ནས་སྦྱོ་བ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་མི་ལས་འདས་པའི་ལེ གསར་པ་འཇུ ག་ཚུ ལ་ནི། དེ་ལྟར་མི་ལས་འདས་པའི་ལེ གསར་པ་གཞན་ཡང་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་དབུས་ན་འགྲོ་བའི་ཁོ། །ཤན་རང་སྲས་ཀྱིས་བསྟོར་བའི་མགོན་པོ་ཡིས།།

འཕེ་མེད་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་ཡང་། །མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག་ལས་བྱུང་བས་ན།།[୨୬]

ལྟ་བས་ལྟག་པའི་ལུས་ཞེས་དལ་འབྱོར་བསྟན་པས། །དེ་ཕྱིར་མི་ཤིད་ཐོབ་ལ་སྦྱོ་བ་བསྟེད།།

གང་གི་ཚེ་ཐུ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པའི་རྟེན་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ལྟ་བས་ལྟག་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་གནས་སུ་མངོན་པར་བྱང་མི་ཆུ བ་པ་ནི་གནས་རེས་ལ་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པས་བདེན་པ་མངོན་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དལ་བ་དང་འབྱོར་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་ཤེད་ཁོ་ནར་གཟིགས་ནས་སེམས་སྐྱེའི་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ་[୨୭] ཞེས་སོ། །སྨོད་འཇུག་ལས། ལྟ་བས་ལྟག་པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི།[୨୪] །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྟ་པ་ཕེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་བདེན་མཐོང་ཤེས་སོ། །ལྷ་མིའི་ནང་ནས་མིར་གྱུར་རྟེད་སྐྱེ་སྟེ།།[༢༨]

རྫོ་རྗེ་ཐེག་བའི་ལམ་ཟབ་སྟིང་ཁོ་ཁང་། །མི་ཡི་ལུས་རྟེད་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་སྐྱ།།

དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན། །དལ་འབྱོར་མི་ལུས་མཆོག་ཏུ་འཕགས་པར་གསུངས།།[༢༩]

མཛོད་ལས། གསུམ་དུའོ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྐྱེ་ལུང་ལས་འདོར་རྩོམ་ཞིང་། ཉེ་མཐར་ལྷུབ་ཅེས་འབྱུང་ཕྱིར་རོ།[29] །ཞེས་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མིའི་རྟེན་ལས་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར། འབྱུང་བའི་ཟན་བཅུད་པིའཚྭུད་ལས། གསང་སྔགས་རྒྱལ་བློན་བྱུང་འདི། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྩེན་བྱས་ན། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འགྱུར་བར་འགྱུར། །རྣལ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་གཞན་ཅི་སྨོས།[30] །ཞེས་འབྱུངོ། །ཉེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཀུན་ཀྱི་རྟེན་དུ་དལ་འབྱོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱག་པ་རྟེད་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་སྨོས་པ་ནི། དེ་ཇི་ལྟར་རྟེད་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསྨོས་པར་བྱ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ནས། རང་གི་ལུས་དལ་འབྱོར་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལ་བསམས་ཏེ།

ཇི་ལྟར་ཚོངས་པས་ནོར་མཆོག་རྟེད་པ་ལྟར། །རྨི་ལམ་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར་ཏེ་ཡིད་བྱ།།

དགའ་ཞིང་སྨྲོ་བས་དལ་འབྱོར་བསམ་པར་བྱ། །འདི་ཕྱིར་ཕན་བདེ་དམ་པའི་ཆོས་འགྲུབ་ཅོ།།[༣০]

ཞེས་བསམ་ཏེ། དབུ་ལ་པོ་ས་ནོར་མཆོག་རྟེ་ད་པ་ལྟར་བདག་གི་ས་ཐོ་བ་པའི་དལ་འབྱོ་ར་འདི་རེ་འཚོངས། ཆོས་ཤིག་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་དགོས། རྨི་ལམ་མ་ཡིན་ན་རྒྱང་སྟེ་སྐྱམ་དུ་འཇིག་པས་ཀྱང་དོགས་ལ།ཅ ཐོབ་པས་ཀྱང་སྨྲོ་བ་ཤིད་སྟིང་ནས་བསྐྱེམས་པའི་མཐར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོ་བར་བྱ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མོ་རྨུལ་འདི་ལ་གཅིག་ཏུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ནི་དལ་བ་སྟེ་སྨྲོ་བས་རྟེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་[31] ཅེས་སོ།།

སྨྲོ་དོན་བཞིལ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་སེམས་ཅན་ལ་ལེགས་པར་སྨོས་པས་བསྟོ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་དགེ་ལེགས་སྐྱན་བའི་བདུད་རྩི་འདིས། །འགྲོ་ཀུན་དོན་མེད་གཡེངས་བར་རབ་ཞི་ནས།།
ནགས་མཐར་སོང་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཚངས་ཚོང་གིས། །དུག་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག།[ཁ]

ཅེས་པ་སྟེ་ཡང་དག་བའི་མེ་ཏོག་རྒྱུན་ཆགས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཞི་བའི་བདུ་ད་རྩི་དམ་པ་བསྟབས་ཏེ་བཤད་པས། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཚེ་འདི་ལེ་རྣམ་པར་གཡེངས་བས་དལ་འབྱོར་ཆུད་གསོན་པ་སྐར་ལོག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་བའི་དགོན་པ་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བར་ཚེ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཡུ་ན་རིང་མོ་ནས་འཁོར་བར་ད་ པ་པ་ངལ་འཚོ་བར་ཤོ་གི་ཅིག་ཅེས་པ་འདི་ནི་ངལ་གསོ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གནས་ལ་གདམས་ཤིང་། ལེའུའི་དོན་རིལ་ཏོ་སེམས་རྒྱུད་སྐད་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྟས་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་དང་བཅས་པ་བསྟན་ལ། ལེའུ་བརྒམས་པ་རྫོགས་པའི་བསྟོ་བ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། ལེའུ་ལྔག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞི་བའི་ནགས་ནང་ཚུ་ག་དང་སྨན་ལྷོ་ངས་ལྟམས་དགའ་ཞིང་། །མེ་ཏོག་གཡོ་བའི་གར་ཅན་ཉམ་ཆུའི་ལྟུང་སྐྱས་བརྒྱན་པ་དེར། །ཡུན་རིང་དུབ་པའི་སེམས་འདི་མི་གཡོ་མཉམ་འཇོག་ཅིང་། ཏལ་འབྱོར་དམ་པ་དོན་ཡོད་བྱེད་པས་གནས་ཀྱང་ཅིག །དེར་ཡང་མི་བསྒྲུན་སྐྱེ་བོ་མི་མཐོང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཉེར་བའི་ཆོས་བདུན་བཅས། སྲོག་དང་བཅས་བའི་ལུས་འདི་དོར་ནས་ནི། །སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གདོད་མའི་སར་ཕྱིན་ཤོག །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། དལ་འབྱོར་རྣེད་དཀའ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

གཉིས་པ། ཚོ་མི་རྟག་པའི་ལེའུ

གཉིས་པ་ཚོ་མི་རྟག་པའི་ལེའུ་ལ་ལྟ་ལས། དེ་ཉིད་མདོ་ར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་བས་བཙོ་ན་པར་གདམས་པ། མཇུག་བསྡུ་བ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྔོ་བའོ།།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་མདོ་ར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣེད་པར་དཀའ་བའི་དལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་རྟུང་བས་བཙོ་ན་འི་རང་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་གདམས་པ།

དེ་ལྟར་རྣེད་དཀའི་དལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་ཀྱང་། །སྐད་ཅིག་མི་རྟག་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཏེ།།
རྣམ་པར་བརྟགས་ན་སྙིང་པོ་འགའ་མེད་ལ། །དབུ་བཙོས་འདུ་ཡིད་བརྟན་མི་རྟུང་བས།།[1]
ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ།།

ཞེས་སློས་ཏེ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་རྟག་ཐུབ་པ་མེད་ལ། རྒྱ་ཤིང་ལྟེ་སྙིང་པོ་མེད་ཅིང་བློས་དབྱད་མི་བཟོད་པ། རྒྱའི་ལྷུ་བ་ལྟར་རེ་ཞེག་གཅིག་ཏུ་སྣང་ཡང་ཡག་དང་ཉིང་ལག་སོ་སོར་འཇིག་ཅིང་འབྲལ་བའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །སྐྱེས་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་བས། །དེ་བས་སྡུར་དུ་ཞི་བ་བའེ།[2] །སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །སྒྱུ་མ་ཟིལ་པ་རྒྱུ་བུར་འདྲ། །མི་ལམ་སྨྱོག་དང་སྦྱིན་ལྟ་བུར། །འདུས་བྱས་ཚོས་གསུངས་དེ་དང་འདྲ།[3] །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཅུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུས་ལ་གཅིས་འཇིན་བྱས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་གཙང་ཞིང་འགྱུར་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་སོ་སོར་འབྲལ་ཞིང་ལྟོས་ས་མེད་པས་ཀྱང་། ལུས་ལ་ཆགས་པ་བཏང་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་བློ་གཞོལ་བར་གདམས་པ་ནི།

སྟག་བསྟལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཀུན་ཀྱི་གཞི། །ཉོན་མོངས་འབྱུང་ལྷུངས་ཆེར་གྱུར་ལུས་འདི་ལ།།
གོས་རྒྱན་མེ་ཏོག་ཕྲེང་སོགས་བཀྲུབས་ཀྱང་ཅིང་།[4] །བཟའ་བཏུང་བཟང་དགུས་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་ཡང་།།
དུས་མཐར་མི་རྟག་འཇིག་ཅིང་འབྲལ་བ་སྟེ། །ཁ་དང་བྱ་ཁྱོད་ཅེ་སྤྱང་ཟས་འདི་ལ།།

གཅེས་སྤྲས་རྣག་འཛོན་གཙང་བའི་སེམས་བོར་ལ།[3] །ད་ལྟ་ཀེད་ནས་དམ་བའི་ཚོས་མཛོད་ཅིག།

ཅེས་གདམས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཞེས་རྣག་ཏུ་ང་དང་བདག་ཏུ་བརྩང་ནས་ཟས་དང་གོས་ཀྱིས་མཆོད། མཐུན་པར་རིམ་གྱི་བསྟེན། གཞན་གྱིས་ཁ་སྐང་ཟེར་བ་ཙམ་ལ་ཡང་མི་དགའ་བས་ལན་དུ་སྨྲ་ཞིང་གནོད་པ་ལས་བཟློག་ཀྱང་། ཞེ་བ་ལྟས། ལུས་འདི་ཐང་ཅིག་བརླག་པོ་བཞིན།[4] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཆི་བདག་གི་ས་ནམ་ལེན་ཆ་མེད་པ། ལུས་སེམས་འབྲལ་བའི་ཚེ་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་བར་སྔོན་པ། དུར་བྱ་དང་། ཁྱི་དང་། ལྭ་དང་། བྱ་རྐོང་ལ་སོགས་བའི་བཟའ་བར་ཡོགས་པ་འདི་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་འཛིན་པ་དེའི་ཚེད་དུ་སྔོག་པ་བྱེད་དོན་མེད་པའི་ཚུལ་བལྟས་ཏེ། བྱན་གཡོག་ལྟར་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་ལ། ཟས་གོས་ཀྱི་གླ་ཇན་ཅི་འོས་བསྐབས་ཏེ། ཉིན་མཚན་དུ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་འོས་པ་ཉིད་དོ།།

རྗེ་སྐད་དུ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ་དེ་བཞིན་ན། ཕྱོགས་བཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྒྲ་བ་བརྐྱན་པ་སྟིང་པོ་དང་ལྡན་པ། མ་ཞིག་མ་གས་པ་ཤི་ན་ཀྱང་མཁྱེགས་པ། འཕན་མེད་པ། ལྷུན་སྒྲུབ་པ་བཞིགཔམ་ལ་རེག་ཅིང་ས་ལ་སྟོག་སྟེ་རྩ་དང་ཤིང་དང་ཤིང་གེལ་བ་དང་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། སྲོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱེ་མར་འཐག་ཅིང་འོང་བ་ལ་ནི། མཉྫོགས་པས་འབྲོས་པའམ། སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་པའམ། ནོར་གྱིས་ཟླུ་བའམ། རྩ་ས་དང་སྐྱབས་དང་སྨན་རྣམས་ཀྱིས་བཟློག་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་མཉྫོགས་པས་འབྲོས་པ། སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་པ། ནོར་གྱིས་ཟླུ་བ། རྩ་ས་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། རྒུད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྐ་བས་ནི་དར་ལ་བབ་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་ངོ་། །ན་བས་ནི་ནད་མེད་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་ངོ། །རྒྱད་པ་པས་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ཤིང་འོང་ངོ་། །འཆི་བས་ནི་སྲོག་འཇོམས་ཤིང་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་མཉྫོགས་པས་འབྲོས་པ། སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་པ། ནོར་གྱིས་ཟླུ་བ། མ

རྫ་སྣ་དང་སྨན་དང་སྦུགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་བར་བྱ་བ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས། རི་དྭགས་བཟུང་སྟེ་ཧི་ཡུར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དབང་བྱེད་དོ། །རི་དྭགས་དེ་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེའི་ཁ་མི་བཟད་པས་དབང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་གསལ་ཤིང་གིས་གཟུགས་ཀྱེ་བརྒྱས་པ་དང་ནི་བཟླ། མགོན་ནི་མེད། སྐྱབས་ནི་མེད། དཔུང་གཉན་ནི་མེད། བཤེས་ནི་མེད། ཚོགས་ནི་འབྱེ་ཞིང་འབྲལ། ཤ་དང་ཁྲག་ནི་བསྐམ། ལུས་ནི་ནད་ཀྱིས་གདུང་། སྐོམ་ནི་སྐོམ། བཞིན་ནི་འགྱུར། ཤད་ལག་ནི་གཡོ་བ། ལས་ནི་མི་ནུས། མཐུ་ནི་མེད། ཁ་ཆུ་དང་། སྣབས་དང་། གཅིན་དང་། ངན་སྐྱུགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གོས། མིག་དང་ རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ཕྱེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དག་ནི་ལག་སྐྱིགས་བྱེའི་འབྱུང་། སྐྱ་ངར་ངར་པོ་ནི་འཕོན། སྐན་བས་ནི་བོར། སྐན་དང་། ཁ་ཟས་དང་། བཟའ་བ་དང་བཀྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱེས་ལ་བོར་ཏེ། འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་ཆས་པས། མལ་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་ནི་ཉལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྡུ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། འཆི་བའི་འཁོར་བའི་རྒྱུད་དུ་ནི་ནུབ། སྡོག་ནི་ཟུང་ཅད་ཅིག་ཡུས། གཤེན་རྗེ་ཡིས་ནི་འཇིགས་སྐྲག ཟུར་ཀྱི་དབང་དུ་ནི་སོང་། དབུགས་རྒྱུ་བ་ནི་འཆད། ཁ་དང་སྣ་ནི་གདངས། སོ་ནི་གཅོགས། སྤྱིན་པ་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་ནི་འདེབས། ལས་ཀྱི་སྤིད་པ་ནས་སྤིད་པ་ལ་ནི་འཇུག གཅིག་ཏུ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གོགས་ནི་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་ནི་འགྲོ སྤྱིས་ཆེན་པོ་ནི་འདེགས། སྡུན་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཞུགས། གཡང་ས་ཆེན་པོར་ནི་ལྷུང་། ཁྲོད་སྐྱག་པོར་ནི་ཞུགས། དགོན་པ་ཆེན་པོར་ནི་འགྲོ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ནི་འཁྲེབ། ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་ནི་བདས། ས་ཚུགས་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་འགྲོ། གཡུལ་ངོ་ཆེན་པོར་ནི་འཇུག གདོན་ཆེན་པོས་ནི་འཛིན། ཆ་དང་མ་དང་ཡུ་དང་སྲིན་མོ་དང་། བུ་དང་བུ་མོས་ནི་བསྐོར། དབུགས་ནི་འཆད། ནོར་བགོ་བ་ཤའ་བྱ་ཞེས་ནི་ཟེར། ཀྱི་ཧུར་ཐ། ཀྱི་ཧུར་མ། ཀྱི་ཧུར་བུ་ཞེས་ནི་ཟེར། སྐྱ་ནི་ཞེག་སྟེ། སྲིན་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་དང་། ཆོས་འབའ་ཞིག་ཐོག་སུ་ཐྱུར་པ་ན། ཆོས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱབས་གཞན་མེད། མགོན་གཞན་མེད། དཔུང་གཉེན་གཞན་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན། ཆོས་ནི་ཐྲིང་དང་།

གནས་དང་། མགོན་དང་སྐྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ན། རང་ཉིད་མལ་ན་ཉལ་བཞིན་དུ། ཕྱི་མའི་སྣང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ་བཏ་སོང་ངུ་འགྲོ་ན། དེ་གནས་ལ་འཇིགས་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཚོར་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་སྣང་བས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྲུངས། ཡེགས་པར་ཡོངས་སུ་བཙས་པ་ཡང་འཆི་བའི་དུས་ཟིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཞིང་ཡུན་རིང་བའི་བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་གཙང་མ་མང་པོས་ཚིམ་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ཡང་། ཐ་མའི་མལ་ན་འདུག་པའི་ཚེ་སྐན་པས་བོར་ཞིང་ཞིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲིན་ལ་བོར་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བར་འཆི་བའི་དུས་ཟིད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་བཀྲུས་ཤིང་གསལ་བདུག་པས་བདུགས། མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོས་བགོས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་དྲི་མི་ཞིམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟར་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་དང་། དར་ལ་སོགས་པའི་གོས་བཟང་པོས་གཡོགས་ཀྱང་ཐ་མའི་མལ་ན་འདུག་པའི་ཚེ། དེ་མ་ཅན་གྱོན་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་ཁྱེད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་སྐྲེན་མོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་པས་དགའ་བར་བྱས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་སྣང་ནས་འདོད་པས་མ་ངོམས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་ཁྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཁྱམ་གྱི་ནང་ན་སྐྱོས་དང་། མེ་ཏོག་དང་། དར་གྱི་ལྟ་ཤྱེའི་དང་། སྣན་དང་། གོས་སྣ་ཚོགས་པས་འབྱོར་ཞིང་། གཡས་གཡོན་དུ་སྐད་དང་ཅས་པའི་ཁྱི་ལ་ཉལ་ཡང་། བྱ་རོག་དང་། ཤ་དང་མི་རོ་སྐྱག་པྲོ་བ་དག་གིས་གང་བའི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོར་བོར་ནས་ལུས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ས་ལ་ཉལ་བར་གདོན་མི་ཟའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེ་ལོ། འདི་ལྟར་ཁྲུ་གྲངས་པོ་ཆེད་། རྟའི་རྒྱབ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་ནས་ཀྱང་། ཁ་ཟས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱང་། རྣམ་གྲོལ་བ་ཡང་། རྣམ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། ཐོས་པ་ཀྱང་། བསམ་པ་ཀྱང་། སྒོམ་པ་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཟད་པ་ལ་ཡང་

བྱ་ཆོད་དང་། ཁ་ལ་སོགས་པས་ཟོས་ཤིང་། རུས་པ་དེ་དག་མེས་བསྲེག་གམ། ཆུར་འདོར་ར་མ། སའི་འོག་ཏུ་བཙུག་ཀྱང་རུང་། རྟུང་དང་ཉི་མ་དང་། ཚར་གྱིས་ཕྱེ་མར་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འཕོར་ཞིང་རུལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། དེ་ལྟར་མིའང་རྟེན་པའོ།། །ཞེས་རྒྱུ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་སྙིང་ནས་དུན་པར་བྱས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་སྣང་བ་གང་གིས་ཀྱང་མི་བསྟོངས་བར་ཤེས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འཕའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་འབད་འཚལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ཚངས་སོགས་ཐོབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ནི། ཡང་འདི་ལྟར།

སྣ་གསུམ་འབྱོར་པ་དམ་པའི་གཞིར་སྐྱེ་བ། །ཚངས་དང་བདེ་འབྱུང་མིག་སྟོང་དབང་པོ་སོགས།།
གྲགས་དང་བསོད་ནམས་གཟི་འོད་འབར་བ་ཡང་[৬] །འཆི་བདག་གནས་ལས་རྒྱལ་བའི་སྐབས་མེད་ལ།།
བསམ་གཏན་གྱུབ་པས་བསྐལ་བར་གནས་པ་ཡང་། །ལས་ཟད་ཚེ་ན་འཆི་བའི་སྐབས་མཆིས་ཤིང་།།
ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གྱུབ་པ་རིག་སྔགས་འཆང་[৭] །མི་དབང་འགྲོ་བ་ཕལ་པ་ཇི་སྙེད་ཀྱང་།།
འཆི་བས་འཇིགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕ་མཐའ་ཡས།།

འདི་ལྟར་ཚངས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འོད་ཟེར་ཟེར་བས་འཇིག་རྟེན་འགེངས་ཤིང་། ཉི་མ་སྟོང་བས་ལྟུག་པ། གཟི་བརྗིད་ཀྱི་ལྷུན་གསེར་གྱི་རི་ངོས་བས་ཆེ་བ། བསོད་ནམས་ཀྱི་གྲགས་པས་གནམ་ས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པ། ས་འོག་དང་། ས་སྟེང་དང་། ས་བླའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་འབྱོར་པ་དམ་པས་བརྒྱན་པ་ཡང་འཆི་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། འདུ་ལ་བ་ལུང་ལས། དགེ་སློང་དག་འབྱོར་པ་དེ་དག་རྒྱུད་ཅིང་སྐྱེ་བོ་མེད་པ་ལ་ལྟོས། ངས་སྟོན་དྲན་པའི་འགོར་བ་ན། ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྐྱོང་ཡང་། མ་ངོམས་བཞིན་དུ་ཚེ་འཕོས་ཏེ་ངན་སོང་དུ་གཞོལ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་དང་། ཚངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་དུག་པོ་མིག་སྟོང་ལྟན། སྲིད་མེད་གྱུར་ཀྱང་མི་རྟག་ཏ་རོལ་འགྲོ །ཉི་མ་རླུ་བ་ཡུད་ཙམ་རོལ་པ་དང་། །སྐྱེན་གྱིང་བཞིའི་འཇིག་རྟེན་སྟོངས་ལ་ལྟོས།། །ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞིའི་ལྟ་དང་། གཞན་ཡང་

ལྟ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། དཀའ་ཐུབ་གྲུབ་པ་དང་། རིག་སྔགས་འཆང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བའི་ཚེས་ཅན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་གྲུབ་བའི་ལྟ་དང་མིའམ་ཅི། །ལྟ་མིན་དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་དཔལ་འབར་བ། རྒྱུན་རིང་བསྐལ་པར་གནས་པའང་མི་རྟག་ན། ཁི་རྣམས་ལྟོས་མེད་དགྲ་ངོ་འདའི་ལུས། །སོ་སོར་འཇིག་ཅིང་འབྱལ་བ་སྨོས་ཅི་འཚལ།[ཅ] །ཞེས་སོ། །གྲིང་བཞིའི་དབང་པོ་འཁོར་ལོས་སྐྱེས་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཀྱང་འཆི་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚེམས་ལས། རིན་ཆེན་བདུན་ལྡན་རྒྱལ་པོ་དང་། ཁ་ཞན་ཡང་རྒྱལ་ཐུན་བློན་པོ་དང་། །དགེ་སྦྱོང་བྲམ་ཟེ་ཁྱིམ་བདག་སོགས། །འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་མི་རྟག་སྟེ། །རྩེ་ལམ་འགྲོ་བ་ཇི་བཞིན་ནོ།[ཉ] །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་འགྱུར་བའི་ཚེས་ཀྱི་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ནི། འདི་ལྟར་འཕོ་ཞིང་འགྱུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ།

ཚེ་འདི་མི་རྟག་རོལ་བའི་ཚར་སྤྲིན་ནང་། །འཆི་བདག་གློག་གི་ཟེར་བ་གར་ཁྲེད་ཅིང་།།[ཏ]

ཅིན་མཚན་དུས་རྣམས་འགྱུར་བའི་ཚར་འབབ་བས། །ས་གསུམ་སྐུ་གྲི་སྟེད་བརླན་པར་འགྱུར།།

དལ་འབྱོར་སྟིང་པོས་བརྒྱན་པའི་ཚེ་དབྱར་ཀའི་སྤྲིན་རྩུམ་འབྲིགས་པ་ན་རང་ཚས་སུ་འགྱུ་བའི་འཆི་བདག་གློག་གི་ཟེར་བས་གར་ཁྲེད་ལ། ཅིན་མཚན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་གིས་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་འཆི་བ་ལ་ཅེར་སོང་བའི་ཚར་རྒྱུན་རྟག་ཏུ་འབབ་བས། སྲིད་པ་གསུམ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐུ་གྲི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འབའི་ཙམ་བརླན་པར་འགྱུར་བ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འདྲ། །འགྱོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་བཤུ་དང་མཚུངས། སྐྱེས་བུའི་ཚེ་འཁོར་ཙམ་མ་ཐའི་གློ་འདྲ་སྟེ། ཁི་གཟར་འབབ་ཚུ་ལྟ་བུར་སྐྱར་མཐོ་གས་འགྱི།[ཐ] །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་སྟོང་བཅུད་མི་རྟག་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཡུན་རིང་མོ་ནས་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པའི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཅུད་དང་བཅས་པ་གཡོ་བར་བསྟན་པ།

སྟོང་བཅུད་མི་རྟག་སྲིད་པ་ཚགས་འཇིག་གིས། །མེ་བདུན་ཆུས་གཅིག་རྒྱུད་གིས་འཕོར་བའི་ཚེ།།[ད]

ཁོར་ཡུག་རླུ་མཆོ་སྒྲིང་དང་རིས་བསྐོར་བའི། །ཕུན་པོ་རིན་ཆེན་བཞི་ཡང་མི་རྟག་ཅིང་།།

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས། །དེས་བར་བསམས་ཏེ་སྙིང་ནས་ཚོས་མཛོད་ཅིག།[༤]

འདི་ལྟར་དུས་རིང་བ་ལ་བསམས་ཏེ། ཕྱིའི་སྟོང་བཞུད་འཛིག་བའི་དབེས་ནང་གི་སྟོང་བཞུད་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ནི། བསྐལ་པ་དང་པོ་ཚགས་པ་ན་ནམ་མཁའ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དབྱིངས་སྟོང་ལ་གོ་འབྱེད་པའི་ཁོངས་སུ། རླུང་རྟོ་རྩེ་རླུ་གྲམ་རྟོ་རྩེས་ཀྱང་མི་ཤིགས་པ་ཚགས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟོ་རྩེ་ལྟར་སྣ་བ་ཚགས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་སྣགཞི་མུ་ཁྱུད་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཚད་ཙམ་ཚགས་པའི་ནང་དུ། ནམ་མཁའ་ལས་ཆར་བབ་ཅིང་ཆུའི་ཐང་དུ་གྱུར་པ་འཁྲུགས་པའི་ལྷུ་བའི་དྲངས་མ་ལས་སོ་སོའི་རི་དང་གྲིང་དུ་ཆགས་སོ། །དེ་ཡང་གྲིང་ཆུང་ངའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རི་རབ་རིན་པོ་ཆེ། ཤར་ཤེལ། ལྷོ་བཀྲ་རྟག བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་མཐར་སྐོར་ཆུ་མཚམས་ལ་ཐྲུག་པར་གཅའ་ཤིང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རི་བདུན་གྱི་བར་ན་མཆོ་བདུན་དང་བཅས་པས་འགོར་བའི་ཕྱི་རི་རྒྱ་མཚོའི་ཐད། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལུས་འཕགས་གྲིང་ལ་ལུས་དང་ལུས་འཕགས་ཀྱིས་བསྟེན་བཟླ་གམ་དུ་ཡོད་པ། ལྷོར་འཛམ་བུའི་གྲིང་ལ་རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན་ཀྱིས་བསྟེན་པ་སོགས་ཀར་གནས་པ། ནུབ་ཏུ་བ་ལང་སྤྱོད་ལ་གཡོ་ལྡན་དང་ལམ་མཆོག་འགྲོས་བསྟེན་བཟླ་མ་ཡིར་ཡོད་པ། བྱང་དུ་སྒྲ་མི་སྙན་ལ་སྒྲ་མི་སྙན་དང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་བྱས་བསྟེན་པ་སྟུ་བཞིར་ཡོད་པའོ། ཅི་རབ་ཀྱིས་ཀྱེདན་རྟམ་བར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་། ཚལ་བཞི་དང་། བྱང་ཤར་དུ་ཤི་ཡོངས་འདུ་སྐ་བརྟོལ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་སྡུག་རི་དང་བཅས་པའི་མཐའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གཅིག་ཏུ་ཚད་དང་མཉམ་པའི་ཡུགས་རིས་བསྐོར་ཞིང་ཞི་མ་དང་བྲལ་བས་བརྒྱན་པ་ནི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ནོ།།

དེ་དག་ཏུ་བརྟེན་པ་བཅུ་དག་གི་སེམས་ཅན་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་མི་ཤད་པས་གྲིང་བཞིའི་གྲིང་ཕྲན་བརྒྱད་ཀྱི་མི་དང་། ལས་བཅ་པའི་སྡང་བས་བསྐྱེད་པའི་བཅ་སོང་བའི་འགྲོ་བ་དུ་དཔག་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དམྱལ་བའི་གནས་རིས་སོ་སོ་ལས། དུད་འགྲོ་དཀྱིལ་ན་གནས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྟེ་རུ་བའི་གནས་སོ། །ཡི་དྭགས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འཁོར་ན་རུ་བའི་གནས་སོ། །

ཚ་དམྱལ་དང་གྲང་དམྱལ་གང་སར་རེ་ཏེ་སེའི་འོག་ན་འདབ་འབྱར་དུ་བརྒྱད་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། ཇེ་འགོར་བ་མནར་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་གནས་པ་རྣ་བའི་གནས་སོ། །ཁ་འཛོར་བའི་དུད་འགྲོ་དང་། མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡི་དྭགས་དང་། ཇེ་ཆེ་བ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་གནས་ནའང་ཡོད་དོ། །འདོད་པའི་ལྷ་དུ་གཅིག །རི་རབ་ཀྱི་ཕྱེད་མཚམས་ཇེ་རླུང་བཟང་སྐར་འཆར་བའི་གནས་ན་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་དང་། སྟེང་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་དང་། དེའི་གོང་ན་ནམ་མཁའ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་གཟའ་སྐར་བཞིན་གནས་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན། མཆོ་མ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུ་ལ་དབང་བྱེད་རྣམས་གནས་སོ། །རི་རབ་ཀྱི་ཁོང་གསེར་ན་ལྷ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གནས་པ་ལས། ཆུ་མཚམས་ན་སྐྱ་གཅན་དང་། བར་ན་སྐར་འཕྲེང་གི་གནས་ན་མགྲོལ་འཕྲེང་ཅན་དང་། ས་མཚམས་ན་ཐགས་བཟངས་རིས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ཡོད་དེ། འདོད་ལྷ་རྣམས་དང་འགྲན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱོར་པ་ཡོད་དོ།།

བསམ་གཏན་གྱི་ལྷའི་གནས་རིས་བཞི་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མངའ་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ་ནི། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་དཔག་ཚད་བཞི་ཐྲིའི་གོང་ནས་གོང་ན་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འོད་ཆུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ། གསུམ་པའི་དགེ་ཆུང་། ཚད་མེད་དགེ དགེ་རྒྱས། བཞི་པའི་སྤྲིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས་འབྲས་བུ་ཆེ་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་གསུམ་དང་། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། ཐུབ་མོ་སྟོང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་། འོག་མིན་ཏེ་གཅོང་མ་རིས་ཀྱི་ལྟ་ལྟ་རྣམས་ཀུང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་མེད་བཞི་ལ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་པ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཏེ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ནི་སྟོན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐབ་བའི་རྟེན་ཅན་དེ་གང་དུ་ཤི་བའི་གནས་དེ་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་བཅུ་གཅིག་གི་ཚ་རྐང་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་གློང་བཞིའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་སྟོང་གི་མཐར་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་དང་མཐོ་དམན་མཉམ་པའི་ལྷགས་རིས་བསྐོར་བ་ནི་སྟོང་དང་པོ་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན། དེ་འདྲ་བ་སྟོང་གི་མཐར་གཞན་འཕྲུ་ལ་དབང་བྱེད་དང་མཉམ་པའི་ལྷགས་རིས་བསྐོར་བ་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་

འཛིག་རྟེན། དེ་ལྟ་བུ་སྟོང་གི་མཐར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཐོ་ཁྱད་དང་མཉམ་པའི་ཡུགས་རིས་བསྟོར་བ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཏེ། མཚོག་གི་སྐུལ་པའི་སྐུ་ཞིག་གིས་སྐུ་མཉམ་དུ་བསྟན་ནས་མངོད་པ་བཅུ་གཉིས་སྦྱི་མེད་པར་སྣང་བས་འདུལ་བའི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐུགས་བཅུ་འཛིག་རྟེན་ལ་ཚད་མེད་དེ། རྒྱམ་པོ་དང་། རྒྱ་གམ་དང་། གྲུ་བཞི་ལ་སོགས་པས་ནམ་མཁའི་མཐས་གར་ཁྱབ་ན་ཁྱབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་ལའང་མགོ་སྟེང་དུ་ལྟ་བ་དང་། འཕེང་དང་ཐུར་དུ་ལྟ་བའི་རིས་ཚད་མེད་པས་གང་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མི་མཛེད་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཚགས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་དང་། སྟོང་པ་དག་དུས་མཉམ་མོ།།

དེའང་དང་པོ་ལེགས་པར་ཚགས། དཔལ་ལེགས་པར་གནས་པའི་དུས་འདིར། སྐྱེ་དགུ་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའི་དུས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་བྱོན་པ་ནས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བྱོན་ཏེ་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ལ་ཐུགས་གི་བར་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་སྟེ་ཚེ་ལོའང་ཉིས་བརྒྱ་རེས་བརྒྱས་འབྱེ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་བརྒྱ་སོང་བ་ན་གཅིག་འཕེལ་ནས་བཅུ་ གཅིག་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་ཐུ བ་པ་ན་བྱམས་པ་འབྱོན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བརྒྱ་ནས་གཅིག་འགྲིབ་པ་ནས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་ཡང་སྐྱེ་མར་འགྲིབ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་བར་གྱི་ལྷུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ། དེའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་དཀྱུ་བརྒྱ་དང་དཀྱུ་བཅུ་རྩ་ལྔ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་ཉི་ཤ་བརྒྱ་ན་གཅིག་འཕེལ་བས་དཔག་མེད་ལ་ཐུ གཱ་སྟེ། ཐུ ང་ཆད་མར་འགྲིམ་པ་ན་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་བྱོན་ནས། སྐར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། སྐུ་ཚེ་དང་། འཁོར་འདུས་པའི་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་དང་མཉམ་པའི་མཛད་པ་དང་། སྐུ་ཚེ་དང་། འདུས་པ་བྱང་ནས་སྐར་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་མ་ཐུལ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་འདུལ་ཞིང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་གཞི་རལ་པ་དང་། དགེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་མོ་བྱས་པ་ཚུན་ཆད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་སྐོར་བས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་གནས་པ་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཏེ་ཤེ་མ་སྟེ། མདོ་ཁ་ཅིག་

ལས་ཀྱི་མ་བདུན་དུ་གསུངས་ལ། ལ་ལ་ནས་ཀྱི་མ་བདུན་གྱི་རྗེས་ཀྱི་མ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་འཆར་བར་གསུངས་སོ། ཏོན་ལ་ཀྱི་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པོ་ཉིད་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚར་སོང་སྟེ་འཆིག་པ་ཡིན་ནོ། ཀེ་ནས་ཐལ་བ་དེ་དག་ཚུས་བཤལ། རླུང་གིས་གཏོང་བས་མཐར་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་སྟོན་མ་ཚགས་པའི་སྣབས་བཞིན་དུ་འགྱུར་པ་ཉིད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རླུལ་པོའི་མདོ་ལས། ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་འབྱུང་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁར་གྱུར་པའི་ཚེ། །

རི་ལྟར་སྟོན་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉི། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱི་སྟོང་བཅུད་འཇིག་པའི་དབེན། ནང་གི་ལུས་ཀྱང་འཇིག་པར་བལྟ་བར་བྱསྟེ། དང་པོ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངང་ལས། མ་རིག་པ་དང་ཀུན་དུ་རྟོག་པའི་རྒྱུད་དུ་ཆགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱས་འཛིན་བར་སྣང་པའི་ལས་ཀྱི་ས་ཆུའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱབས་པའི་ཤུན་གྱིས། ཡ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་ལུས་རིའི་རྒྱུ་པོ་རི་རབ། མིག་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་སྟེ་ནད། མིག་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཤར་དུ་དྲངས་མ་དཀར་དམར། སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རི་བདུན་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་དང་བརྒྱད། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བརྟེན་པའི་རྩ་རོ་བརྒྱང་དབུ་མ་ནི། སྐོ་གསུམ་དུག་གསུམ་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁམས་གསུམ། རྩ་འདབ་འགོར་ལོ་ལྔའམ་དྲུག་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔའམ་དྲུག གནས་རིས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་བདེ་སྟུག་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་སྣང་བའི་ནང་གིསྟོང་ཆེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདིངང་། འདུས་པའིཕྱོར་འབྱལ་བ། སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འཆི་བ། འདུས་བྱས་པས་འཇིག་པ་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། ཕྱི་འབྱུང་བཞི་ནང་འབྱུང་བཞིར་སྟུད་པས་མེ་བདུན་དང་ཆུ་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་ཐལ་ནས། ནང་འབྱུང་གསར་འབྱུང་གདོད་མའི་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྣབས་ཡོད་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་འཁྱུང་བ་བཞིབསྡུས། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་གསུམ་སྟོངས་པས་མེས་བདུན་དང་། སྲོག་འཕོ་བ་ཆུས་གཅིག ངབྱགས་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པས་མཇུག་ཏུ་རླུང་གིས་གཏོང་ཏེ། ལུས་ཀྱང་སོ་སོང་འབྱལ་ཞིང་དེངས་ནས་མཐར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟོན་ལུས་མ་ཚགས་པའི་དུས་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྣབས་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའིརྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རླུང་ཁམས་ཆུ་དང་མེས་སྨིན་པའི། ལུས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་དུ་ཚགས། ཁུ་དང་རླུང་དང་

ཁམས་དྲངས་མ། །འབྱུང་ཆེན་བཞི་ཡི་སྨྲའས་དག་གི །འོད་གསལ་འགྱུར་བ་མེད་བཞུགས་དག །མ་ཁའ་ཁྱིམ་དག་ཏུ་འཕོ་བ་ན། །འབྱུང་དང་རུ་དང་རྒྱང་དང་ཁམས། །མེ་ཡིས་བདུན་བཞིན་ཞིག་པ་ལས། །འབྱུང་བའང་ཐིམ་པ་རླུ་ཡིས་གཅིག །ཕྲ་རགས་འགགས་པ་རྒྱང་གིས་འཕོར། །འོད་གསལ་ལ་ཞུགས་ནམ་མཁའི་ཁམས། །གདོད་ནས་མཉམ་པོ་བྱང་ཆུབ་ནི། །མ་འབྱུལ་གཞིལ་མཐར་ཁྱེན་ཞེས་པ་ལྟར། ཞེས་བ་ལྟར་ སེམས་ཅན་སོ་སོའི་འཇིག་རྟེན་ནུབ་པ་ལ་བརྟག་དོགས་ཀྱི། བཤེས་སྦྱིང་ལས། ས་དང་ལྟེན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྲེགས་པའི་ལུས་ཅན་འདིདག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་བར་མི་འཐྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྨོས་ཅི་འཚལ་ལ།[11] །ཞེས་པ་ལྟར་བསམ་མོ།།

ལྟ་བ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་སྐུ་ངན་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པསྐབས་ཀྱི་རྟག་པ་ནི། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་ཏུ་བྱོན་པའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་པོ་ཞིག་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་། དེ་དག་གི་བསྟན་པ་ནུབ་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་ཀྱང་རང་གི་ཚེ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་རང་རྒྱལ་སྨོད་མའི་ཚོགས། །ཐུབ་དབང་སྲས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་མགོན་པོ་རྣམས།།
དྲངས་པའི་མཁའ་ལ་སྟོན་མེད་རི་བོང་འཛོན། །རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བཞིན།།[୭]
ལྷམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་ངེར་གསལ་བ་ཡང་། །མི་རྟག་སྐུ་ངན་འདའ་ཚུལ་སྟོན་མཛོད་ཅིང་།།
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཉེ་མ་དཔག་མེད་ཀྱང་། །སྟོན་རབས་སྟོན་རབས་ནུབ་པར་ཀྱུར་ལ་ལྟོས།།[୩୦]
ཆུ་ཤིང་སྐྱིང་པོ་མེད་འདུ་རང་གི་ལུས། །སྐྱུ་མའི་ཁང་པ་འདུ་བ་ཅིས་མི་འཇིག།

དེ་ལ་མི་མཛེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ར་བྱོན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་། རྣམ་པར་གཟིགས་དང་གཙུག་ཏོར་ཅན་དང་། ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་དང་། འོོད་བ་འཇིག་དང་། གསེར་ཕྲུབ་དང་། འོད་སྲུངས་དང་། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་རྣམས་སྟོན་ཀའིམཚན་མོ་བཟླ་བ་ཉ་གང་བ་ཤར་བསྐྱེད་མཚན་དཔེའི་གཟི་འོད་འབར་བ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཚངས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ལྟར་བྱོན་ཏེ། སྐུ་འོད་ཟེར་གྱི་དཔལ་གྱིས་ལྷམ་མེ་བ་དང་། གསུང་ཅ་ཅོ་མེད་པས་ལྷན་ནེ་བ་དང་། ཐུགས་དྲི་མ་མེད་པས་ལྷར་དེར་གསལ་བ་རྣོ་རྩེ་ལྟར་བརྟན་བརྐམས་

ཀུང་མུ་བན་ལས་འདས་ཤིང་། ཤཱཀྱའི་སྐྱེས་མཆོག་ལས་གཞན་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ཡང་རིམ་གྱིས་ནུབ་པར་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས། དབུ་བ་ལྟར་སྣོང་པོ་མེད་པ་བདག་གི་ལུས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཅེས་བསམ་དགོས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཚོམས་ལས། མཚན་སྟོང་གིས་འབར་བའི་གཤེགས་སྣིང་པོའི་སྒྲ། ཁམོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་གྱུབ་པའང་མི་རྟག་ན། ཁདབ་བ་རྣོས་འདུ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི། ཁང་གི་ལུས་འདི་རིས་བར་ཅེས་མི་འཇིག ། འགྲོ་བའི་དོན་གཤེགས་རྒྱལ་བ་ཉི་མ་འདུ། ཁམ་ཚོས་མཛོད་ཀྱི་བྱ་བ་ནུབ་ལ་ལྟོས། ཁངས་གི་ཕུན་ཚོགས་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀུན། རྟག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཐུན་འཚལ་ལོ།[17] ཞེས་སོ།།

བྱག་པ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲི་བ་དང་བཅས་པས་མི་རྟག་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་བརྙེས་པ་ཡང་མི་རྟག་ན་ཚུ་ཤིང་ལྟ་བུའི་ལུས་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་བརྟན་པར་གནས་ཞེས་གདམས་པ།

དེ་ཕྱིར་དེས་པར་འཆི་དང་ནམ་འཆི་དང་། །འདི་ར་འཆི་འདི་ས་འཆི་དེས་པ་འགའ་མེད་དེ།།[19]

ཚེ་འདི་སྟོན་མེད་རྟག་ཏུགོད་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་འཚོ་བའི་ཤས་ཉུང་བས།།

ཚེ་ལ་ལོངས་མེད་བྱོ་སྣ་བསྟུངས་བྱས་ཏེ། །དེ་དིང་ཉིད་ནས་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་རིགས།།[20]

དེའང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོལས། སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་འཆི་བ་ཡོད། །འདུས་པ་ཡོད་ན་འབྲལ་བ་ཡོད།[21] ཅེས་སོ། །དུས་ཐིངས་པ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ། མཚན་མོ་བཟང་པོའི་མདོ་ལས། སངས་ཙམ་འཆིའམ་སུས་ཤེས་ཀྱི། །དེ་དིང་ཉིད་དུ་བརྟུན་ཏེ་བྱ། །འཆི་བདག་སྟེ་ཆེན་དེ་དང་ཞི། །ཁྱོད་གཉིས་བཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།[22] ཞེས་སོ། །ས་ཡྱོགས་གང་དུ་འཆིའང་ཆ་མེད་པས་འགྲོ་འདུག་ཅི་བྱེད་པའི་ཚེས་འདིར་སྙམ་དུ་བསམ་འཚལ་ཏེ། དཔུང་པ་བཟང་པོའི་མདོར། རིའམ་ངམ་གྲོག་གཅོང་རོང་གཡང་སའམ། །ཁྱིམ་མམ་ལམ་སྤང་ཚུ་བོའི་དོགས་ཉིད་དམ། །ས་ཡི་ཡྱོགས་གང་བདག་གི་ཐ་མའི་གནས། །གཉེན་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་དག་ལ་བ་རྣམ་པར་བཟློག་པར་བྱ།[23] ཞེས་སོ། །ཉུང་འདི་ས་འཆིའང་ངེས་པ་མེད་དེ། ལུང་ལས། ། ཅ་ཅིག་ཟས་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འཆི། །ལ་ལ་སྨན་གྱིས་འཆི་བའང་ཡོད། །མི་མཐུན་ཉུན་ཤ་ཅི་ཞིག་

སྣོས། ཀེ་བས་རེས་པ་འགའ་མེད་དོ།[16] ཞེས་སོ། སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲེད་པ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་འཆི་བར་རེས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་གཏམ་ལས། ལྷག་ཚུབཅད་པའི་རྗིང་བཞིན་དུ། སྟོན་མེད་འབྲེད་པ་དང་བཅས་པས། ཀུན་ཀྱང་འཆི་བའི་ལམ་ཞུགས་ན། ཁྱོ་བྱར་ཚེ་ལ་སུ་ཡིད་ཅོན།[17] ཅེས་པ་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས། ཅིན་མཚན་སྟོད་པ་ཡོད་མེད་པར། ཚེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། སྟོན་པ་གྲུབ་ནས་འོང་མེད་ན། ཁབདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར།[18] ཞེས་སོ། །འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་ལ་འཚོ་བའི་རྒྱུན་ཉུང་བས་ཀྱང་འཆི་རེས་ཏེ། སྔ་མ་ལས། འཆི་བའིརྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། ཁགས་བའི་རྒྱུན་ནི་ཉུང་ཞེད་ཅིག ཀེ་བས་སྐུར་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། ཀུམ་བའི་ཆོས་ལ་བློ་ཞོག་ཅིག[19] ཅེས་སོ། །སྐུ་གཞན་ཡང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཆི་བའིརྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། ཁགས་བའི་རྒྱུན་ནི་ཉུང་ཞེད་ཅིག ཀེ་དག་ཉིད་ནི་འཆི་བའི་ཡང་། ཀེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག[20] ཅེས་སོ།།

བདུན་པ་ཕྱི་རོལ་རི་བཞིན་ནང་མི་རྟག་པ་ནི། སྐུ་འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གློང་ཁྲེར་རྣིངས་པས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ལ་འཆི་བ་བསམ་པ།

འབྱུང་བའི་འདུས་པའི་ལྷིང་ཁང་སེམས་པ་ཅན། །ཁཡོ་བའི་ཀུན་རྟོག་སྐྱེ་བོས་བརྒྱན་པ་ཡང་།།
རྒྱན་ལས་སྐྱེས་ཕྱིར་འདུས་བྱས་འཇིག་པའི་ཆོས། །གློང་ཁྲེར་རྣིང་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་གིས།།[ཀ་ཇ]
སྐུར་བ་ཉིད་དུ་དམ་བའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག།

ཅེས་བསྟན་ལ་ཏེ། སྟོན་ལེགས་པར་འབྱོར་བའི་གློང་ཁྲེར་སྐྱེ་བོ་དང་མི་མང་པོས་གང་བ་ཞིག་ཕྱི་སྟོངས་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ལྟར་ཏེ་ཁྱོད་བརྟག་སྟེ། ཀྱེམའོ་འཁོར་བའི་ཆོས་སྟོན་དང་ཞིང་འབྱོར་བ་དེ་དག་རྟེས་རོལ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་མིང་གི་ལྟག་མ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་འདི་ཇི་ལྟར་བདག་གི་ལུས་འབྱུང་བ་བཞི་འདུས་པའི་ལྷིང་ཁང་གོས་དང་རྒྱན་གྱི་འབྱོར་པས་མཛེས་ཤིང་། རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཛོ་བའི་སྐྱེ་བོས་བརྒྱན་པ་འདི་ཡང་འཇིག་ཅིང་འགྱིས་ལ། ལྷག་རོལ་རྣས་པ་ཙམ་ཞིག་ལུས་པ་ལ། སྐྱེ་བོའཁའ་ཞེག་གིས་བདག་གི་མིང་ནས་བོརྟོ་དེ་དེའི་རྣས་པའོཞེས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་དོ་སྙམ་ཀུ་སྟིང་ནས་བསམ་དོཁས་ཏེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་ལྷར་བསྐམས་མཐར་

འབྲལ་ཞིང་། །ཐ་མར་མི་གཙང་སྐྱེ་བོ་མ་མཆིས་པས། །རྣམ་པར་འཇིག་དེངས་སྐུགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཁོ་སོར་འགྲེས་ཆོས་ཅན་དུ་མཐུན་པར་མཛོད།[27] །ཞེས་སོ།།

བརྒྱད་པ་དཔེས་མི་རྟག་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་ཡུན་རིང་མོར་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྤྱད་ཀྱང་རྨི་ལམ་སད་པ་ལྟར་ཡུད་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་ཐྱོགས་པ་དེའི་ཚེ།

རི་ལྟར་རླུང་དམར་ནང་ཞུགས་མར་མེ་བཞིན། །སྐད་ཅིག་མི་རྟག་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་དང་།།
གློ་བུར་འཆི་རྒྱན་དུག་ཏོས་གཏུགས་པའི་ཚེ།[19] །ཡུན་དུ་མི་གནས་ངེས་པར་འཆི་བས་ན།།
དལ་ལྟ་ཉིད་དུ་དམ་བའི་ཆོས་མཛོད་ཅིག།

ཅེས་པ་སྟེ། སྐྱོན་མེ་ཞིག་ཐང་ཀ་རླུང་འཇམ་པོར་ལྟང་བའི་ནང་ན་གནས་པ་ལས། རེ་ཞིག་རླུང་རབ་ཏུ་དགུ་པོ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་འཆི་བ་ལྟར། རང་ཉིད་ཀྱང་མར་མེ་ལྟར་གཡོ་བའི་ཚེ་ལ། ཉིན་མཚན་གོར་མོའི་རླུང་འཇམ་པོས་བསྐྱོད་དེ་ཐུས་ནས་སྐུར་དུ་འཆི་བའི་ལོང་ཡང་མེད་པར་རླུང་དུག་པོ་ལྟ་བུའི་ནད་དམ་གཅོད་པའི་ཉེ་བར་འགྱུར་ངེས་པ་འདི་བསམ་དགོས་ཏེ། སྤྲོ་བ་མ་ལ་སྤྲིངས་པ་ལས། མར་མེའི་མེ་ཕྱེ་ཤུགས་དྲག་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟའི། །ཚེ་འདི་སྐད་ཅིག་གནས་པའི་གདེང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།[22] །ཞེས་སོ།།

དགུ་པ་ཐམས་ཅད་འདོར་བས་མི་རྟག་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་བོར་ནས་འགྲོ་དགོས་པས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ནི།

འགོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་བར་འབྲེལ་བའི་གཉེན། །གཟུགས་དང་ཚོར་དབང་ཕྱུག་རིགས་བཟང་ཡང་།།[24]
ཐམས་ཅད་བོར་ཉེ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། །གང་གིས་མི་བསྟོངས་དཀར་ནག་རྣེ་སྐྱེས་འབྱང་བ།།
དེ་ཚེ་ཆོས་ལས་སྐྱབས་གཞན་འགའ་མེད་ན། །དེང་དུ་བཙོན་པས་ཅི་ཕྱིར་འདའ་མི་བྱེད།།[25]

འཆི་བའི་དུ་ས་ན་ཚེ་འདིའི་སྣང་བ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཐན་པར་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ལས་དགེ་སྡིག་གཅིས་རྣེས་སུ་འབྲང་ཞིང་ཆོས་ཙོ་ན་སྐྱབས་སུ་བཤད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའིམདོ་ལས། དུས་ཀྱིས་བསྐྱེན་ཏེ་རྒྱལ་བའིགྲུལ་ལྷུར་ན། །ལོངས་སྤྱོད་མཛའ་དང་གཉེན་བཤེས་རྣེས་མི་འབྲང་། །རྒྱལ་པོ་

དག་ནི་གང་གནས་གང་འགྲོ་ཡང་། །ལས་ནི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་།[22] །ཞེས་པ་དང་། དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདྲེས་མའི་ལས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཚོལ་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་དེ་བཞིན་ཆུང་མ་གསོ་བར་བྱེད། །ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཐུབ་པ་འཆི་དུས་ན། ཁྱད་ཆུང་མ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་མ་ཡིན། རྗེ་ཡུར་སྡུ་ཚོགས་ལས་བྱས་བློས་བཏེས་པ་བཞིན། ཁྱད་ཆུང་མ་དག་ཀྱང་འདོར་བར་འགྱུར། །བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་བར་འོང་། །དེ་དག་དེ་ཚེ་བདག་གི་སྐལ་མི་ལེན། །ཚ་མ་སྐྱན་རྒྱ་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། ཁྱན་དང་ནོར་དང་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས། ཤི་བའི་ཕྱི་བཞིན་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། །ལས་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་བྱིས་པ་འགྲོ།[23] །ཞེས་སོ།།

དེའི་ཚེ་ལས་མི་དག་བ་སྟོང་བས་ཆེར་བསགས་པ་རྣམས་ལ་སྐར་གྱི་བསད་པ་དེ་དག་དང་། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་འཁོར་ཞིང་ཞགས་པས་ཁྱིད་པའི་སྡང་བ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཁ་བསྐམས་མིག་རྩ་ངན་ལ་སོགས། །སྐྱ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་སྡང་ནས། །གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟའི། །ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་ཐེར། །འཇིགས་ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ། །རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྤྲོས་ཅི་དགོས། །སུ་ཞེག་འཇིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག །ལེགས་པར་སྤྲོད་པ་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། །ཁྲེད་ཤ་ཐོན་བའི་མིག་བགྲད་ནས། །ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་ཚོལ་བར་བྱེད། ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡི་སྡུག་འགྱུར།[24] །ཞེས་སོ།།

དེའི་ཚེ་ཚོས་དྲན་ཡང་འཕྲོས་ཏེ་ཁྲིམས་ལས་འདས་པ་དག་གཤེད་མའི་ལག་ཏུ་ཆུད་པ་ནས་སྐྱབས་འཚོལ་བ་དང་མཚུངས་པས། ད་ལྟ་ནས་དྲན་པར་བྱ་དགོས་པར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཚེ་ལེ་ལོ་སྤྲངས་ཀྱང་ནི། །དྲུས་མ་ཡིན་པར་ཅི་ཞིག་བྱ། །གློ་བུར་འཆིའདག་ངོངས་ནས་ནི། །ཀྱེ་ཧུད་བཅོམ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར།[25] །ཞེས་སོ། །དེའང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚོས་དག་ཅ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་པར། དེ་མ་མེད་པར་བྱིན་པས་ཞུས་པ་ལས། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་འདི་དག་མ་གཏོགས་པར། ཁ་དང་མ་ཡང་ཁོ་མོའི་སྐྱབས་མ་ཡིན། ཁ་ཅིན་གྱི་ཚོགས་དང་ནོར་དང་ཡང་ཚོའང་མིན། །འདི་དག་འཁོར་བར་བྱིང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །བདག་ནི་སངས་རྒྱས་དག་འབས་ལུ་ས་བཏང་ཞིང་། །དེ་བཞིན་སྲོ་གདང་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་བཏང་། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་མ་གཏོགས་པར། །ཁོ་མོའི་

སྐྱབས་རྟེན་འདི་ན་སེམས་ཅན་མེད།[୨୭] ཞེས་སོ།།

བཅུ་པ་དུས་གསུམ་མི་རྟག་པ་ནི། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་དང་། རང་གི་རྒྱུད་དང་། གཞན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་མཐའ་ལ་བསམས་པས་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ།

འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚྭའི་རྒྱུད་སོམས་དང་། །སྐུ་རབས་སྐྱེ་བོ་དཔག་མེད་འདས་ཀྱང་ཅིང་།།
ད་ལྟའི་སྐད་སྙིང་འགྲོ་བ་ཚལ་ཆེར་ཡང་། །ལོ་བརྒྱའི་ནང་དུ་འཆི་བར་མི་རྟག་ལ།།[୨୭]
མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ། །ཐུན་རབས་གཞོན་རབས་སྐལ་མཉམ་འདས་ལ་སྟོས།།
བདག་ཀྱང་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འདས་པས། །དེས་བར་འཆི་བ་བསམས་ནས་ཆོས་མཛོད་ཅིག།[୨୫]

ཀྱ་ཡེ་བཞིན་བཟང་དག ཕྱི་སྣང་བ་ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྱུར་ལ་སོམས་ཤིག་དང་། སྔར་ལོ་བརྒྱ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མི་རྣམས་ལུས་སམ་སྟོས་དང་། ད་ལྟའི་འོ་སྐོལ་མིར་གྱུར་པ་ཕལ་ཆེར་ཡང་དེ་སྟེ་ལོ་བརྒྱ་ན་མིང་ཙམ་དུ་བསལ། མ་འོངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཏདང་ཚུལ་མཚུངས་ཏེ་སྔར་སྐྱེས་པ་ལ་མ་ཤི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁེས་ན་རང་རང་གཅིང་ལ་རང་བས་ཐུན་པ་དང། གཞོན་པ་དང། མཉམ་པའི་དགྲ་གཉན་དུ་མཞོག་འདས་པས་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བཟས་སྟམ་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། ཚེ་དུ་བརྟེད་པའི་ཚོམས་ལས། གང་གི་ཤུབ་མོ་ཁོ་ན་ནས། ཨངལ་དུ་དང་པོ་འཇུག་པའི་མི། ཁེ་ནི་སྟོད་མེད་འགྲོ་འགྱུར་ཞེང་། ཁོང་བ་ལས་ཀྱང་བཟློག་པ་མེད། སྟུ་དོ་སྟེ་བོ་མང་མཐོང་བ། ཕྱི་དོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། ཕྱི་དོ་སྟེ་བོ་མང་མཐོང་བ། སྟུ་དོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། སྟེས་པ་བྱད་མེད་མང་པོ་དག །དར་ལ་བབ་པའང་འཆི་འགྱུར་ན། ཁེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཀ། ཁགོན་པའི་གདེང་བྱོད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །ཁེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཙོག་སྐྱེས་པའི་སར། །ཁ་ཅིག་ཐོག་པོ་འགོག་ཙམ་ན། ཁེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྫོགས་ན། །ལ་ལ་རྒན་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་ཀ། །འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཡྱང་བ་བཞིན།[୨୬] ཞེས་སོ།།

བཅུ་གཅིག་པ་སྙིད་གསུམ་མི་རྟག་པ་ནི། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར།

སྐ་གསུམ་དམྱལ་བ་སྤྱིད་ཙེའི་བར་དག་ན། །འཆི་བདག་གནས་ལས་རྒྱལ་བ་འགའ་མེད་དེ།།
ཀུན་ཀྱང་མི་རྟག་འགྱུར་ཞིང་སྐྱིད་པོ་མེད། །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་འདྲ།།[༡༩]
ཁྱད་པར་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་འཆི་བ་མང་། །ཞད་གདོན་གནོད་པ་དུ་མའི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་།།
མཚོན་དང་མེ་དང་གཡང་ས་གཅན་གཟན་དུག །རྒྱལ་པོ་དག་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་ཀྱིས།།[༢༠]
འཚོ་བའི་སྲོག་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་འཇིག་པར་བྱེད།།

དེ་འང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུ་གཅིག་ཕྱོགས་གང་ནའང་འཆི་བས་མི་རྟག་པའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཅང་མེད་པས། ཁམས་གསུམ་རྒྱུད་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་རྟག་པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྣང་ན་མེད་རྒྱུ་མཚོའི་ནང་ནའང་མེད། །རི་རབ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་པའང་མེད།[༢༡] ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་དུ་ཤི་ཡང་ལུས་དོར་བ་ཙམ་ལས། སེམས་འདི་ཡང་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སྤིད་པ་མང་པོ་འཁོར་བ་ཉིད། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། སྤིད་པར་མ་རིག་དབང་གིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །མི་དང་ལྷ་གནས་ངན་སོང་ལམ་གསུམ་པོ། །འགྲོ་ལྔ་དག་ཏུ་མི་མཉམ་སྐྱེ་བོ་འཁོར། །དེ་ལེར་ན་རྟ་མཉམ་འཕང་ལོ་འཁོར་བ་བཞིན། རྟག་ཏུ་གཟུགས་སྟུག་མེ་མཉམ་གསུམ་དང་སྐྱན་དང་། བྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་མཉམ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ། །དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསྟེན་ཅིང་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཐོག་མ་ཡང་མེ

གྱིས་ཤི།[೩೨] །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཅུ་གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་མི་རྟག་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཆི་བ་ཡོད་ན་འཆི་བ་ཡིན་པ་ལྟར་མ་ཟད་དེ། འདི་ལྟར།

འཆི་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་ཚེ་འགྲོ་སྟེ། །ཉིན་མཚན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་འགྱུར་བས་ཀྱང་།།

འཆི་བདག་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ནི།[೩೨] །འབབ་ཆུའི་ཚོགས་རྣམས་རྒྱ་མཚོར་སྟེགས་པའམ།།

ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནུབ་རིར་ལྟུང་བ་བཞིན།།

འདི་ལྟར་ཚེ་གང་ཟ་བདག་ལ་འཆི་བའི་གནོད་པ་གློ་བུར་བ་མེད་ཅི་ང་། མཐུན་པའི་ཁ་ཟས་དང་། བཅུད་ཀྱིས་ལེན་པ་ལ་རོགས་པས་ཚེ་བསྲིང་བར་གསུངས་ཀྱང་མཐར་ཕན་པ་མེད་དེ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། སྨྱོད་འཇུག་ལས། ནད་མེད་ཉི་མ་འདི་ལྟ་བུར། །ཟས་བཅས་འཚེ་བ་མེད་ཀྱང་ནི། །ཚེ་འདི་སྐད་ཅིག་སྲུ་བ་སྟེ། །ལུས་འདི་ཐང་ཅིག་བརླག་པོ་བཞིན།[೩೩] །ཞེས་སོ། །སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྔོད་ལོང་མེད་པར། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀོག་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨན་པ། སྐྱེས་བུའི་ཚེ་ནི་ནི་གཟར་ཚུ་འབབ་བཞིན།[೩೪] །ཞེས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ནི་གཟར་ཚུ་བོ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་དང་། །ཉི་མ་བྲི་བ་ནུབ་རིར་ཕྱོགས་པ་དང་། །ཉིན་མཚན་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཟློགས་ཀྱིས་འགྲོ། །སྐྱེས་བུའི་ཚེ་འགྲོ་འདི་དག་མཚུངས་པར་ལྟོག[೩೯] །ཞེས་སོ།།

བཅུ་གསུམ་པ་ཆུན་དང་གནས་དུས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཡང་གང་གི་ཚེ།

ཟས་བཅས་འཚོ་བའི་ཆུན་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱང་། །དུག་བཞིན་སྦྱག་བསྟལ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་མཆིས་ན།།[೪೪]

མི་མཐུན་གཞོན་མང་ཕུན་ཚོགས་ཅིས་མི་འཇིག །དེས་ན་འཆི་བའི་ཆུན་དུ་མ་ཀྱང་མེད།།

གང་འཆི་ཅིས་འཆི་ནམ་འཆི་ཚམེད་ཀྱིས། །དོན་མེད་སྲུ་བ་འཇིག་རྟེན་ཚོས་སྐྱོངས་ལ།།[೪೩]

སྐྱིང་ནས་མི་རྟག་འཆི་ཚོས་བསྟུབ་པར་མཛོད།།

འདི་ལྟར་འཚོ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཟས་ཀྱང་ནད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ར་ཀྱུ་ར་བས་འཕྲལ་ཕན་པར་སྣང་ཡང་། ཕྱགས་སུ་གནོད་པ་བསྟུབ་པ་ཉིད་དང་། ནད་ལ་ཕན་པར་འདོད་ནས་འཁྲུ་སྟེན་ཀྱིས་སྨྱངས་པ་ལས། དེ་ཉིད་ནད་དུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་ན། དངོས་སུ་མི་མཐུན་པའི་གནོད་པས་ཚེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་

པ་ཡུ་ཅི་སྨོས་ཏེ། འཚེ་བའི་རྒྱུན་དུ་མ་གྱུར་བ་མེད་པས་འཚེ་བ་འབའ་ཞིག་བསམ་མོ། ཉེ་ཡང་སྐར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་གང་དུ་འཚེ་བ་དང་། རྒྱན་ཅིས་འཚེ་བ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་འཚེ་བའི་རེས་པ་མེད་དེ། དེ་རིང་ཉིད་ཀྱང་མི་འཚེ་བའི་གདེང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་སྨྲོད་འཇུག་ལས། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཚེ་ཞེས། །བདེ་བར་ཤུག་པ་རྣམས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའིདུས། །དེ་ནི་གདོད་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། [೫೪] །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་བརྗོད་པར་གདམས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བློ་མ་དང་མན་ངག་འཛོམ་དུས་ཆོས་བསྒྲུབ་པར་གདམས་པ་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣེད་པའི་དུས་བཟང་པོ་འདིར་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་དགོས་པར་གདམས་པ།

འདི་ན་ནི་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྣེད་ཅིང་། །བློ་མའི་མན་ངག་གྱུ་འཛོན་ཡོད་བཞིན་དུ།།

སྐྱག་བསྟལ་ཆུ་བོ་བརླལ་ཕྱིར་མི་བརྩོན་ན།[೫೯] །དེ་ལས་བསྒྲུས་པ་འདི་ན་གཞན་མེད་དོ།།

གང་གི་ཕྱིར་དལ་འབྱོར་གྱི་གྲུ་བོ་བློ་མ་དམ་པའི་ཚོས་ཆུལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྩོལ་བཏོད་པའི་ལམ་ཐོ་ཆེ་དང་། གྲུ་སྐུ་བདག་ཡོད་བཞིན་དུ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ན་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བསྒྲས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཉིད། སྒྲོབ་སྤྲིང་དུ། གང་ཞིག་ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སྩོལ་བཏོད་ཚོས་ཀྱི་ལམ། །རྒྱུ་ཆེན་གྲུ་དང་འདྲ་བ་རྣེད་ནས་སྐྱར་འདོད་བ། །འཁོར་བའིརྒྱ་མཚོའི་གླིང་འཕྲལ་གང་མ་ཁབ་འདུ་རྣམས་ལ། །དགའ་བས་ངེས་པར་དེ་སེམས་བསྒྲུས་པར་འགྱུར་བ་སྨྲས། [೫೮] །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་མ་འབད་ན་མི་གོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྙིང་ནས་ངེས་པར་བརྩོན་པ་ལ་བསྒྲུལ་བ།

གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་རབ་བསྟུགས་རིན་ཆེན་སྨོད། །ཉེས་གྱུན་མཐར་འབྱེལ་ཡང་དག་ཐོབ་བཞིན་དུ།།

རང་བཞིན་དོན་གཉིས་འབྱོར་པ་མི་འཛོན་ན།[೫೧] །འགོར་བའི་བརྩོན་རྣར་རང་ཉིད་འཆིང་བར་ཟད།།

རྟེན་དལ་བ་འདི་འདྲ་བ་ཐོབ་པའི་ཚེ་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་དམ་པའི་ཚོས་མི་བསྒྲུབ་པ་དེ་དག་གཏན་དུ་འགོར་བའི་ཞགས་པས་འཆིང་བར་ཟད་དེ། བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་བཟློག་ནས་

ཐར་པ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་བཀྲེན་[३७] ཀེ་བསྒྲབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསྐུལ་པ་ནི། སློབ་སྤྱིར་ལས། གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚོའི་མཐར་འབྱིན་ཞེང་། ཁྱིང་ཆུ་བ་མཆོག་གི་ས་བོན་དག་བའང་འདེབས་གྱུར་པ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། ཨི་ཤིད་དེ་ནི་སུ་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། ཅདེ་གཤེགས་ལམ་བཅེན་འགྲོ་བའི་འདྲེན་པར་ཚས་གྱུར་ཅིང་། ཤེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྣེད་པ་གང་ཡིན་པའི། ཡམ་དེ་ལྟ་དང་ཀྱི་ཡིས་མི་རྣེད་ལྟ་མིན་དང་། ཨ་བའང་ཡྱིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྲེས་མིན། ཨི་ཡི་དངོས་པོས་ཤིན་ཏུ་རྣེད་དཀའ་རྣེད་གྱུར་ནས། ཁོན་དུ་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་བཀྲུན་ཏེ་བསྒྲབ་[३८] ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཤེགས་པར་འདོམས་ཀྱང་མི་ཉན་པ་ལ་སྐྱིང་རྡེའི་ཤུགས་གཡོ་བ་ནི། ད་ནི་དེ་སྐད་སྨྲས་ཀྱང་སྐྱིང་ལ་ཇི་མི་སྐམ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བས་རང་ཉིད་ཞི་བར་སྨྲོན་ཞིང་རྡེའི་ཤུགས་གཡོ་བ།

ཀྱེ་མ་ཇི་ལྟར་རྟོ་ལ་འདོམས་པ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་ཚལ་ཆེར་བསམས་ཤིང་སྐྱེ་བ་འཕེལ།།

བསྐྲུན་པས་མི་རྟོགས་བཤད་པས་གོ་བ་མེད།[३९] །སངས་ཉིན་འཆི་ཡང་རྒྱུན་རིང་རྟག་པར་འཛིན།།

འགོར་བས་མི་སྐྱེ་རེས་འབྱུང་རྟལ་ཙམ་མེད། །ཤེས་བཞིན་ང་རྒྱལ་གོ་བཞིན་འཁྲུལ་བ་བྱེད།།

འདུ་འཛིས་གཡེངས་ལ་ཉོན་མོངས་ཆར་འབེབས་པའི།[४०] །འགྲོ་ལ་ནམ་ཞིག་བདག་གིས་ཐན་ཐོག་འགྲུར།།

ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་ཀྱི་གནས་ན་གང་དག་ཇི་ལྟར་བསྐྱེ་ཡང་བློ་གྲོས་བློན་པས་བདུ་དང་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚད་མེད་པས་རྟེས་སུ་བཟུང་ཡང་དལ་བ་དོན་ཚུང་བར་ཁྱུར་ཏེ་རྟོགས་པའི་དུས་མེད་ཅིང་། བཞད་པས་གོ་བར་མི་འཁྱུར་བ་དག་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་རང་ཉིད་སང་གི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྣང་བ་འདོད་ཡོན་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ སྟོད་པ་ལྟར་བདེན་པར་ཞེན་པས་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་གཡེངས། ལ་ལ་དག་ཉོན་མོངས་པ་མེ་ལྟར་འབར་ཞིང་དག་བའི་ཐྱོགས་ལས་རིང་དུ་ གྱུར། གཞན་དག་རང་གི་རྒྱུད་ཞེས་ཐང་གི་མེས་བསྟེག་ཅིང་གཞན་ལ་ཐུག་དོག་པས་ཚུལ་དུ་མའི་སྐོ་ནས་གཤེ་བ་དང་། མཚང་འབྱུ་བ་དང་། ངན་དུ་སྐྲོགས་པ་དང་། སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་བཙོན་པར་

བྱེད། འགའ་ཞིག་ནི་སྟག་བསྲལ་དུ་མས་མནར་ཞིང་བོན་བཅས་ཀྱང་ཀུང་འཁོར་བས་མི་སྐྱོ་ལ། དེས་བར་འབྱུང་བའི་བློ་རྣལ་ཐུ་རབ་ཙམ་ཡང་རྒྱུད་ལ་འཆར་མ་སྐྱེད། ལ་ལ་ཆུང་ཟད་ཐོས་པ་དང་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལེངས་ཤིང་ད་ཆུ་ལ་བས་གཞན་ལ་བརྟས་ཤིང་རྩོད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྟེང་གི་མེ་ཡེ་ཤྱེ་ཐོགས་བཅུར་འཕྲོ་བས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་བྱད་ཤིང་དག་བསྲེག་ཅིང་། དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་འཆལ་བས་ཉན་མཚན་དུ་མི་དགེ་བའི་ཆར་འབབ་པ་དེ་དག་མཐོང་ནས་རེ་ཟ་འགའ་རང་བྱང་ཆུབ་ལ་ཕྱོགས་པའི་བློ་ཞི་བའི་ནགས་སུ་གཅིག་ཏུ་ཟབ་མོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་། ཚལ་ཆེར་སྐྱིང་རྡེའི་དབང་དུ་གྱུར་བས་འདི་དག་ནམ་ཞིག་ན་བདག་ཁོ་ནས་ཐར་པ་ལ་འགོད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སེམས་སྐྱེ་བས་ཆེན་པོའི་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ།

བྷ་ན་མེད་པའི་ཁྱུར་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་དུ་སྨྲས་པ། གང་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁྲི་ཁ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་པ་ཀུན། ། དེ་དག་བདག་གིའབངས་ནམས་ཀྱིས། ། བདེ་ཐོབ་སྟུག་བསྔལ་བྱལ་བར་ཤོག ། ཚེ་ཕྱང་ནད་ཀྱིས་ཉེན་པ་དག ། ཚེ་རིང་ནད་མེད་བདེ་ལེགས་ཤིང་། ། བཀྲེས་བཀྲེན་དབུལ་བས་ཉམ་ཐག་རྣམས། ། བཟང་བཀྲང་འབྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཤོག ། རྒྱལ་པོ་ཆོམ་རྒྱན་མི་ཟོད་དང་། ། རྒྱུ་དང་མེ་དང་གཡང་ས་སོགས། ། ཁ་ཉན་གྱི་འཇིགས་པས་ཉེན་པ་ཀུན། ། འཇིགས་བྱལ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག ། ཁང་གང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན། ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཀུན་གྲུབ་སྟེ། ། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་ཚོས་སྤྱོད་ཅིང་། ། ཐར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤོག ། རྒྱལ་པོ་དགེབས་ས་སྐྱོངཞིང་། ། ཆབ་སྲིད་འཇམ་དང་ཆེ་བ་དང་། ། བློན་པོའང་ཆོས་བཞིན་བསམ་འཚེལ་ཞིང་། ། ཀམའས་རྣམས་རྟག་ཏུ་བདེ་བར་ཤོག ། ངན་སོང་སྟུག་བསྔལ་ཅི་ཡོད་པ། ། ཐར་ནས་མཐོ་རིས་བདེ་ཐོབ་ཅིང་། ། མཐོ་རིས་སྟུག་བསྔལ་གང་ཡོད་བའང་། ། ཞི་གྱུར་བདེ་ལེགས་འགྲུབ་པར་ཤོག ། སེམས་ཅན་ཀྱི་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ། ། ཀུན་གྱི་སེམས་ནི་དགེ་གྱུར་ཏེ། ། སྲིག་སེམས་ཡིད་ལ་མི་འགྱུ་ཞིང་། ། ཉིན་མཚན་ཆོས་ཀྱིས་འདའ་བར་ཤོག ། རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་དུ་ལོ་ལེགས་ཤིང་། ། ནད་མེད་འཚེ་བ་ཀུན་དང་བྲལ། ། ཞན་ཚུན་འབྲུག་པ་མེད་པ་དང་། ། ལྷ་ཡི་ཡུལ་བཞིན་སྐྱིད་པར་ཤོག ། ངོན་མཐུན་བསྒྲུབ་རྣམས་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། ། ཆོར་དང་འཁོར་གཡོག་གྲགས་འདོད་རྣམས། ། རྀ་ལྟར་སྐྱོས་བཞིན་ཚོགས་ཤོག ། ། །

བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་ཤོག །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་འཕེལ་ཞིང་། ངབ་ཀུ་བྱང་རྣམས་ཆོས་འཕེལ་ལ། ཡོན་ཏན་འདོད་རྣམས་བློ་འཕེལ་ཞིང་། ཚེ་གང་བའི་ལེགས་འཕེལ་བར་ཤོག །བསམ་གཏན་སྟོང་རྣམས་ཉིད་འཛིན་དང་། རིག་དང་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས། ཡམ་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས་གྲུབ་སྟེ། ཆོམ་གྱོལ་ཡེ་ཤེས་རིག་པར་ཤོག །སྡུ་བན་ཅམ་ཐག་ཡིད་ཚད་རྣམས། ཡིད་སོས་དགའ་བ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །སྐྱིད་ལུག་ཞུམ་པས་གནས་པ་རྣམས། །བརྩེན་པས་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་ཤོག །བསོད་ནམས་འབྱོར་པས་རབ་བརྒྱན་ཞིང་། །བསམ་གཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་རྣམས། །ཅམས་དོགས་འཇིགས་འཇིགས་དང་བཅས་པ་ཀུན། །རྟག་ཏུ་བདེ་དང་མི་འབྲལ་ཤོག །རྒྱལ་སྲས་འགྲོ་ཁོར་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི། །སྐུ་ཚེ་འཕྲིན་ལས་དཔག་མེད་ཅིང་། །གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་ས་སྟེང་གནས་པར་ཤོག །གང་དག་བདག་ལ་བརྟེན་གྱུར་པའི། །འགྲོ་ཀུན་དག་ལེགས་རབ་འཕེལ་ཞིང་། །ཆོག་ཤེས་དུལ་བའིབདག་ཉིད་ཅན། །འཕགས་པའིབོར་བདུན་ཡོན་པར་ཤོག །གང་དག་བསྟོད་དམ་སྨོད་གྱུར་ཀྱང་། །ཁ་ཟིར་སྐུར་བ་འདེབས་ཀྱང་རུང་། །མཐོང་ཐོས་དྲན་པས་གྱུར་པ་རྣམས། །རིང་པའི་རྒྱུ་མཚོ་བརྒལ་བར་ཁོག །བདག་གི་མིང་ཙམ་ཐོས་པ་ཡང། །ཚེ་དེས་སྲིད་པ་ཕྱིར་བསྐྱེལ་ཏེ། །བདེ་ཐོབ་སྐུག་བསྔལ་བྱལ་གྱུར་ནས། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་ཤོག །བདག་ནི་དེང་ནས་དུས་ཀུན་དུ། །ཤ་ཟོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྟ། །འགྲོ་ཀུན་ཉེར་འཚོའི་གཤེར་གྱུར་ཏེ། ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཁོངས་དང་འགོར་གྱིས་ལོག་བསྐྱབ་དང་། ངོན་མེད་ཕྱེ་འབའ་གྱུར་པ་ཀུན། ཆོམ་གྱོལ་དགེ་བའི་ཚོགས་གྱུར་ཏེ། རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་བརྩེན་ཤོག །བདག་གི་བསོད་ནམས་ཅི་ཡོད་པ། ཀེ་ཀུན་འགྱོ་ལ་སྨིན་པར་ཤོག །བདག་གི་སེམས་སྟོབས་དགེ་བ་ཡིས། །འགྱོ་ཀུན་བདེ་ཐོབ་སྐུག་བསྔལ་དག །སྨི་ལམ་དུ་ཡང་མེམཐོང་ཞིང་། །བདེ་དགའི་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཁྱོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ། །ཀུན་གྱི་བདེ་བའི་འཛིན་ཁོག་མ་ལུས་སུ། །བདག་གི་མིང་ནི་གྲགས་ཀྱང་ཉེ། །གང་ལ་གང་འདོད་ཆར་འབབ་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་མཆོད་པར་ཤོག །ཁྱོགས་བཅུའི་འགྲོ་དུག་

སེམས་ཅན་དག །རྒྱལ་བས་ཡོངས་སུ་མ་སྨྱལ་བ། ཀེ་དག་བདག་གིས་ཡོངས་བསྐྱལ་ཏེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་སྟོངས་པར་ཤོག །བདེ་ཆེན་རྣམ་བརྒྱན་འོད་ཀྱིས་མཛེས་བྱས་རིན་ཆེན་འཕྲུང་གནས་འགྲོ་བ་ཀུན། །ས་ཆེན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ་པར་དགེ་བའི་སྦྱིན་གཅོང་ལས་སྒྲུབ་པའི། །རྫ་ཡབ་ནོར་བུའི་གདུགས་གཅིག་འཛིན་པས་ས་གསུམ་གདུང་བའི་གྲིབ་བཟིལ་ཞིང་། རྟོག་མེད་རྩུ་ཕྱན་རིམ་རྒྱས་རྒྱལ་བའི་བློ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ལྷ་ཡི་བུ་མོ་ཉམས་བཞག་བདེབཞུད་ཀྱལ་དྲི་ཕྱན་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་མགོ་རྒྱན་ཅན། །རྗིང་བྱའི་ཧང་ངོ་བོ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་བསྟེ་བས་ངལ་བའི་དཔལ་མངའ་བ། །མི་སྐྱིངས་གང་དེས་ཆེས་ཕྱག་གྱུར་པ་དག་པའི་ཞིང་གི་མཆོ་རྟུ་སྒྲུལ་པའི་བཞད་ཡིང་བ། །ཁོན་མོངས་གཞོན་བཅམ་གཉའ་ཤིང་ཁྲི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་དང་མཚན་མོའི་མིག་ཕྱན་རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བའི་ཚོགས་བཀུ་བ། །མིག་ཕྱན་རྣམས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་གྱུར་གང་ཚ་བས་ཟོད་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་ལས་ལྡོག་པ། །ཁོད་ཕྱན་བདག་པོ་སེམས་དཔའ་ལས་སྟོན་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བཀྲུན་པའི། །སྟོང་པ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་མཁའི་ཁོངས་ཁྱབ་ཁེངས་དེར་འགྲོ་ཀུན་མ་འཁད་བཞིན་དུ་ཕྱིན་པར་ཤོག །སྐུ་གསུམ་འབྱོར་པ་མཆོག་ཏུ་མིད་མན་ཁེབ་རྩལ་བྱལ་སྦྱིན་བྱལ་ཏེ་ཟླེའུམ་གང་ཕིན། །གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་སུ་མེད་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་འདུས་མ་བྱས་ཀིད་གདོད་མའི་གནས། །ཕྱིན་གྱིས་གྲུབ་ཁེ་ཀུན་དུ་བཟང་ཁོའི་ཁེང་དུ་འགྲོ་ཀུན་དག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ངལ་སོས་ཏེ། །ཡངས་དོག་མཐོ་དམན་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ཕྱུང་དམིགས་བསམ་འདས་པའི་དབྱིངས་ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་སྨོ་བ་དང་ངལ་བ་མེད་པར་གཞན་གྱིཕྱིར་ཕྱག་པའིཏསམ་པས་བྱག་ཏིའི་དྲུང་ན་རང་དང་གཞན་གྱིརོ་ལ་བརྩེན་པས་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཕྱར་ཞན་པའི་བློས་ཉེ་བར་བསྒྲལ་ཏེ་རང་གིས་མཐོང་བ་བཞིན་མི་རྟག་པའི་ཚོས་བསྟན་ཡང་ཅུང་ཟད་མི་སྣོ་ཁིང་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལས་ཉེ་མི་ལྷོག་པ་དག་ནི། རྟོའི་གོང་བུམདུན་ན་གནས་པ་ལ་བཤད་པའམ་དུད་འགྲོ་ལ་བསྟན་པ་ཕྱར་ཁྱབ་ནི། བྱོལ་སོང་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཉིད། མི་རྟག་པའི་གཏམ་ལས། བདག་བཞིན་ཁྲེད་ཀྱང་འཆི་འགྱུར་ཞེས། །མི་རྟག་གདམས་དག་འདིའཛད་ལ།

ཐེ་ཚོམ་ཡང་ནི་མེ་འཚལ་བ། །ཀྱི་རྟད་བདག་ནི་བྱེམ་སོང་བཞིན།[୩୮] །ཞེས་སོ།།

སྣྲི་དོན་བཞི་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཁོར་བ་ལས་རྒལ་བར་འདོད་པས་མི་རྟག་པ་བསམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་མཇུག་བསྡུ་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་ལས་བློ་མ་ལོག་གི་བར་དུ་བསྒོམ་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བསྐུལ་མ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ།

འདིར་ནི་ཉེས་པའི་ཚུགཅེར་བརྒལ་འདོད་ཅིང་། །ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་བྱང་བསྒྲུབ་འདོད་པས།།
དཔྱ་ཡི་ཉིད་དུ་རེས་པར་འཆི་བ་བསམ།[୩୯] །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུམི་རྟག་འབའ་ཞིག་བསྒོམ།།
ཡང་དང་ཡང་དུ་རེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་བསྐྱེད།།

འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཟ་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། ལྡང་བ་དང་། འཆག་པ་དང་། གཏམ་སྨྲ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཚོགས་མཐོང་བ་དང་། གོང་དང་། ལྷོངས་དང་། དགེན་པ་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམས་ཏེ། གང་ཅི་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་དྲན་ཡང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན། མི་རྟག་པའི་དབེ། མི་རྟག་པའི་བསྐུལ་མར་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱོ་འཇུ་གཡས། ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས།[୩୯] །ཞེས་སོ།།

མ་བསམས་ནས་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ན། ཚེ་འདིའི་དབང་ཁོ་ནར་ཟོར་ནས། ཁེ་དང་། གྲགས་པ་དང་། ཚགས་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། གསོག་འཛོག་དང་། སྐྱིད་ལྡོག་དང་། རྩོད་པ་དང་། རེས་འགའ་བའི་ཚོས་ལས་མི་འབྱུང་ལ། དེས་ནི་སྡུང་དུ་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལའང་རེས་འགའི་དལ་ཁོམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ན། ཐར་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉ་སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། བཅོན་ལ་རྒྱན་རིང་བས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ལ་འབད་དགོས་སོ། །འདི་ཉིད་མར་མེ་མཛོད་དང་ཤ་སྟག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དང་བདག་ཅག་གཉིས་དང་པོར་སེམས་ཅན་དུ་མཉམ་ཡང་། ཁོང་བཅོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱས། བདག་ད་དུང་འཁོར་བར་འཁྱམས། སྟོན་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བྱོན་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཅག་གསོ་བའི་སྤྱིར་ཡུལ་དུ་

མ་གྲུབ། རང་གི་ལས་ཀྱིས་འགོད་བ་མཐའ་མེད་དུ་འཁྱམས་པའི་ཚུལ་བསམས་ལ། དུ་རེས་ཀྱི་ཚེ་འདིས་ཐར་པའི་ལམ་སྣང་ཟིན་པར་བྱ་དགོས། ཚེ་འདི་འང་དར་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གཡར་བོ་འདུ་བས་མི་རྟག་པ་བསམས་ལ་སྙིང་ནས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། དེང་ནས་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན། འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚད་མཛོད་པའི། །སངས་རྒྱས་གྲུབ་གསུངས་ཀྱང་། །བདག་ནི་རང་གིས་ཉེས་པས་དེའི། །གསོ་བའིསྐྱོད་ཡུལ་མཐུར་ཏོ། །དུ་དུད་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་ན། ཡང་ནས་ཡང་དུ་དེ་བཞིན་ཏེ། །ནན་འགྲོར་ན་དང་འཆིབ་དང་། ཁ་ཅད་དང་གཤགས་རོགས་སྐྱོང་བར་འགྱུར།[୭] །ཞེས་དང་། མདོན་ཏེགཱ་རྒྱན་ལས་ལུ་ཡི་རྒྱལ་རྩེས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །སེའོན་མི་རྟུང་མི་འགྲུངས་ལུ་དེས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱུར་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་སྐྱོང་།[୯୨] །ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེས་མཚན་དུ་མི་རྟག་ཅིང་འཆི་བའབའ་ཞིག་བསྒོམས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་ཀྱང་རེ་ཞིག་བསྟུ་ན།

དེས་ནི་འདི་ཕྱིར་ཕན་བདེའི་ཆོས་འགྲུབ་ཅིང་། །བཙོན་འགྲུས་དྲག་ཏོས་སྒྲུབ་ལ་བཙོན་པ་དང་།།[୨୮]
ཚེ་འདི་བློས་ཐོངས་བདག་འཛིན་འཁྲུལ་པ་འཇིག །མངོན་ན་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ།།
ཞེས་ཀུན་མཐར་འབྱིན་ཐར་པ་དམ་པའི་རྒྱུ། །ཆོས་ཀུན་རྩ་བ་མི་རྟག་བློ་སྟེ་བསྟུངས།།[୩୦]

ཞེས་པ་སྟེ། འཆི་ངེས། དཔྱད་རང་འཆི་ངེས། སངས་དུའང་བསྡད་ལོང་ཞེའུང་ཆ་མེད་སྐྱམ་དུ་དུང་དུང་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན། ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མེ་ཤུར་འབའར་བ་ཡང་ངང་གིས་འབྱུང་བས། འདི་དང་ཕྱི་མར་ཐན་པའི་ལམ་སྣ་ཟིན་པ་དང་། ཚེ་འདིའི་སྣང་བ་ལ་རྟག་མི་ཐུབ་པར་མཐོང་བས་བློ་མི་ཆགས་པ་དང་། སྡོད་པ་དང་། འཐབ་པ་དང་། འགོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཁོ་བ་དང་། གཞན་ལ་གཙོད་པ་དང་། འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངང་གིས་གཏོར་ཞིང་། ང་རྒྱལ་དང་ང་བདག་ཏུ་འཛིན་ལོངས་མེད་པའི་བསམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བས་ཀུན་དང་མཐུན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཆོར་དང་། འགོ་ངོ་དང་། གཉེན་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཤེས་པས་དེ་དག་ལ་ཆགས་ཞེན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་

གཞན་གྱི་གནོད་པའམ། ཚན་པའམ། བདེ་སྡུག་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆགས་སྡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ཤི་འམ། བྲལ་ལམ། མེད་ཀྱང་མི་དགའ་བའི་སྡུ་ངན་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་དང་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་བསྡད་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པའི་ལས་མི་སོག་ཅིང་། འཐད་པ་དང་། མི་འཐད་པའི་རྒྱུན་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆགས་སྡང་དང་ཞེན་འཛིན་རང་མཚན་བརྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཉེན་མཚན་ཀུན་དུ་དགེ་བས་འདའ་ཞིང་ཚོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བས་སྟོམ་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་ཉེས་ཉུང་གསལ་མི་གོས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཚོས་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱས་གསོག་པ་དང་། ཀུན་སྤྱོད་སྟིག་དང་མ་འདྲེས་པས་བྱ་བ་གང་ལའང་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་། དད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། ངེས་འབྱུང་ཁྲད་པར་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་པ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་གླགས་མི་རྣེད་ཅིང་དཀར་པོ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཡུས་རྗེས་སུ་བསྡུང་བ་དང་། བདེ་བར་ཤི་ལ། བདེ་བར་ལྡང་། བདེ་བར་འགྲོ་ བདེ་བར་འཚག བདེ་བར་ལྡན། བདེ་བར་ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ། བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྲས་དང་བཅས་པ་མཐོང་སྟེ། བདེ་བའི་ཚོས་ཐོས་ཤིང་། བདེ་བའི་ལམ་བསྒོམས་ཏེ། བདེ་ཆེན་གྱི་གྲིང་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཇི་སྐད་དུ། འདུལ་བ་ལྷུང་ལས། ཚངས་སྤྱོད་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། །ཡམ་ནི་ལེགས་པར་གོམས་པ་དག །འཆི་བའི་ཚེ་ན་མྱ་ངན་མེད། །འབར་བའི་ཁྲིམ་ལས་ཐར་བ་བཞིན།[৭৪] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ།།

སྤྱི་དོན་ཡུ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོ་བ་ནི། དུ་ནི་ལེགས་པར་སྤྱར་བའི་དགེ་བ་དེ་དག་འགྲོ་བས་ཐོབ་པར་སྨོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཚུལ་སྤྲིན་ཀྱི་རྒྱ་ལས། །ཚན་པའི་གདམས་ངག་ཟབ་ཅིང་སྟན་བསྒྲགས་པས།།

འགྲོ་ཀུན་རྣམ་གཡེངས་ཞོན་མོངས་རྣག་འཛིན་གྱིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག[৭৫]

ཅེས་པ་སྟེ། ཚན་བྱའི་འོད་དཀར་བཀོད་ལེགས་པའི་ཚོགས་རྣམ་པར་སྤེལ་ལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་

འཐོབ་བའི་ཚུལ་འདིན་གྱི་ཁ་གླེ་བ། ཡུའི་རྡ་སྒྲ་ལས་ཆེས་ཡུག་བས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་འབབ་པ་གང་གིས། སྲིད་པར་དུབ་བའི་འགྲོ་བ་རྟག་པར་འདིན་བའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་ནས། གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བརླུན་བའི་ཁང་བཟངས་སུ་བདེ་དགའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་དབུགས་ཕྱིན་ཏེ་ངལ་སོས་བར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་སོ། །རྒྱ་ལམ་ཡུ་བྱང་གཡོ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །དེའུས་ཀྱང་འབྲལ་བའི་ཚོས་ཏེ་སྙིང་པོ་མེད། ཚོང་ཁང་འགྲོན་འདུལ་མ་མཐུན་གྲོགས་པོ་བཞིན། །མི་རྟག་འགྱེས་ཆོས་ཅན་དུ་རྟོགས་པར་ཞོག །སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་གྲོག་དང་སྐྱུ་མ་བཞིན། རིག་ཟར་ཆུ་བཞིལ་སྐྱེས་བྱའི་ཚེ་འགྲོ་སྟེ། །མི་རྟག་མི་བརྟན་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་དུ། །དེ་རིང་ཉིད་ན་ས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་ཞོག །གནས་དང་ཡུལ་དང་འབྲེར་བའི་ཚོགས་མང་པོ། ཁྱགས་བཅས་ཆེ་བའི་དཔལ་མངའ་གང་ཡིན་པའང་། །གཡོ་བའི་ཚོས་ཉེ་ནམ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད། །མཐའ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་བཞིན་ཅན་དུ་རྟོགས་པར་ཞོག །རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ཚོ་མི་རྟག་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

གསུམ་པ། འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་ལེའུ

གསུམ་པ་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་ལེའུ་ལ་བཞི་ལས། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བཤད་པ། ཉེ་བྱག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྔལ་བསམ་བའི་འཐད་པ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོ་བའོ།།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སྤྲུག་བསྔལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཐུགས་རྗེ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ཏེ་སྐད་བཤད་མ་ཐག་པ།

དེ་ལྟར་མི་རྟག་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཚོར། །རྣམ་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྔལ་ཏེ།།

སྤྲུག་བསྔལ་འགྱུར་དང་འདུ་བྱེད་ཉིད་གསུམ་གྱིས། །ཁོར་ཡུར་བྱུག་གི་འགྲོ་ཀུན་ཉམ་ཅེ་ཐག།[༩]

ཅེས་སྨོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྲིད་པ་འདི་ནི་འགྱུར་པ། སྲིད་པ་འདི་ནི་མི་རྟག་པ། སྲིད་པ་འདི་ནི་སྤྲུག་བསྔལ་བའོ།[༡] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་སྤྲུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྔལ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྔལ་རྣམ་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བ་བྱུག་པོ་འདི་དག་རྟེན་ཞིང་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ཁྱིང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྤྲུག་བསྔལ་བའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི། འདི་དག་གིས་ཉོན་མོངས་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་བཤད་པ།

རི་ལྟར་མི་ནང་གཅན་གཟན་མི་ཚོད་ཁྲོད། །རྒྱལ་པོའི་བཙོན་རྩར་ཚུད་པའི་འགྲོ་བ་ལྟར།།

སྤྲུག་བསྔལ་སྤྱི་བརྒྱད་མས་མནར་བཞིན་དུ། །ད་དུང་ཐར་པའི་སྐབས་མེད་སྐྱོ་བ་འཛེལ།།[༡]

འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་པའི་ཚོགས་དག་སྤྲུག་བསྔལ་སྤྱ་མ་མ་སངས་བཞིན་དུ་ཕྱི་མས་ནོན་པར་སྐྱུར་ཅིང་། བཙོད་གླགས་མེད་པ་ནི་ཚད་མེད་མཐའ་ཡས་པ་ཞེག་སྟེ། རིམ་ནས་ཀུན་དུ་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་། །རི་ལྟར་མཐའ་ཡས་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་འདོད། །ཅེས་པ་དང་། སྤྲུག་བསྔལ་བ་ལ་དུས་ཐུང་ཡང་། །བཙོད་དཀའ་ཡུན་རིང་སྐྱོས་ཅི་དགོས།[༢] །ཞེས་པ་དང་། ལས་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྲིད་པའི་སྤྲུག་

བསྟལ་ནི་བསིལ་བའི་སྐབས་མེད་པས་མེའི་འོtill་ལྟ་བུའོ། །འཇིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བས་གཅན་གཟན་ཁོང་པོ་དང་། མི་རྣོན་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐང་པའི་གོ་སྐབས་དཀའ་བས་རྒྱལ་པོའི་ཁྲི་མོན་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བས་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ལྟ་བུའོ། །བདེ་འགྲོའི་སྡེག་འཛོམས་པས་དུག་ཉ་ལ་ཉ་ལྟ་བུའོ།[ཀ] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་འདོད་པས་བསྒྲུས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་པ་ཐམས་ཅད།

བདེ་ཐོབ་སྤྱག་བསྟལ་བྱལ་འདོད་བློ་ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྟལ་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག།
མར་མེའི་འོད་ལ་ཕྱེ་མ་ལེབ་བཞིན་དུ། །འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་སྡེད་འཛིན་པས་བསྒྲུས།།[ཁ]
དེ་བཞིན་དེ་དུགས་བྱང་བ་ཉ་དང་གྲང་། །སྤྲུ་དང་དྲི་ངོ་རེག་གིས་བསྒུ་བ་ལྟར།།
འདོད་པའི་ཡུལ་ལྟ་དག་གིས་འགྲོ་བ་བསྒྲུས། །ནམ་ཡང་བདེ་མེད་སྤྱག་བསྟལ་གྱུར་ལ་སྨོས།།[ག]

དེ་ཡང་བླང་དོར་ལ་སྣོངས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུལ་བཙན་ཐབས་སུ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་ལ་བླང་དོར་མ་བྱས་པས་བྱལ་བའམ་ཐོབ་པར་ག་ལ་ནུས། འདི་ལྟར་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་དགེ་བ་ལ་མ་སྤྱད། སྤྱག་བསྟལ་འདོར་བར་འདོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལ་ནན་གྱིས་ཤུགས་པས། སྤྱག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྟའམ་གསུམ་ལ་གཅོ་ཆེར་སྤྱད་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རྒྱུག་ཅིང་སྤྱོད་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་སྡུག་ཅིང་དེའི་ནང་ན་དུང་བྱེད་མི་ཤེས་པར་དང་དུ་ལེན་པ་ཆད་པས་བཅད་པའི་རྒྱན་པོ་ལག་པ་བྱེགས་པ་ཞིག་གིས་ཡང་བརྒྱས་ཏེ་མགོ་གཅོད་པའི་ཆད་པ་ལ་ཤུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤྱག་བསྟལ་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྟལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དགྲ་ལྟར་འཇོམས།[ང] །ཞེས་སོ།།

རྣ་ལྟར་འཇོམས་ན། འདོད་པའི་ཡུལ་ལྟ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མཐུ་རྒྱས་ཏེ་སྤྱག་བསྟལ་དུ་འཇུག་པ་ནི། ཕྱེ་མ་ལེབ་མར་མེའི་འོད་ཀྱི་གནོད་པས་ཕྱིན་པས་ཚོག་པ་དང་། རྣ་དུགས་གློང་བུའི་སྐུ་ལ་ཉན་པས་བསད་པ་དང་། བྱང་བ་སྤྲང་ཙིའི་འབྱུང་གནས་

མེ་ཏོག་ལ་འཇིབས་པས་འབྱར་བའམ། ཁ་བྱམ་ནས་ཤི་བ་དང་། ཀ་ཀ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱགས་ཀྱལ་རྩེའི་རྩེའི་ཟས་ཀྱི་རོས་བསྐུས་ཏེ་བས་བ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་བཞིལ་བའི་རེག་བྱ་འདོད་ནས་མཚོར་ཞུགས་པས་ཤི་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་གླུ་ལས། སྲིད་པའི་ཕྱག་རྒྱས་འགྲོ་བ་མ་ཡེས་བསྐྱས། ཞེས་བ་དང་། ཀྱེ་ཧོ་རྩོངས་རྣམས་མདའ་བསྣུན་གྱིས་སྐྱས་པ། །ཀ་དང་ཆྱེ་ལེབ་གླང་ཆེན་བྱང་བ་དང་། །འདིར་ནི་དྲགས་བཞིན་དུ་བཤུ་བར་བྱོས།[୯] ཞེས་སོ།།

ཡུལ་ཤུ་ཡོ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་འགོར་བ་མཐའ་མེད་པར་འཁྱམས་པ་འདི་ནི་དུག་ལས་ཀྱང་འཇིགས་པར་གསུངས་ཏེ། སྲོག་སྐྱིང་ལས། ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་དང་པོ་སྐྱོང་བ་ཙམ་ན་བདེ། །ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་རྣམ་སྨིན་རྒྱབ་པས་མི་བཟད་ཤ་ན། །ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་གཉིས་སུན་པས་ཐེབས་པོར་བྱེད། །ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་ཤུགས་བརླིག་དཀའ་ཞིང་གཡོ་བ་ཡིན། །ཡུལ་དང་དུག་རྣམས་བློ་ཡིས་འཁྲུགས་བྱས་ན། །ཉེས་ན་དུག་སྨྲ་མི་བཟད་རང་བཞིན་ཡུལ་རྣམས་མིན། །དུག་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་དུག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཟད། །ཡུལ་ནི་ཚེ་རབས་གཞན་དུའང་དུག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད། །དུག་ནི་དུག་དང་བསྲེས་ན་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར། །གསང་སྔགས་མཆོག་དང་དུག་སེལ་སྨན་གྱིས་གསོ་བར་རྟུབ། །དུག་ནི་ཐབས་ལྡན་སྨྱད་ན་མི་ལ་ཚན་འགྱུར་གྱིས། །དུག་ཆེན་ཡུལ་ནི་ནམ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ།[୧] ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་རིགས་བྱག་ཏུ་བརྒྱད་མར་མནར་ཚུལ་ནི། སྲིད་པ་འདི་དག་ཚན་ཚུན་འགོར་ཞིང་སྤྲུག་བསྟལ་བ།།

ལྟ་དང་ལྟ་མིན་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་མི། །བྱོལ་སོང་རིགས་བྱག་ཆོ་ཀྲུན་རྒྱུད་མོ་བཞིན།།

གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱད་སྤྲུག་བསྟལ་ཚ་མཐའ་ཡས།།

ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པར། །འགོར་བའི་དཀྱིལ་འགོར་མགལ་མེ་ཡི། །འགོར་ལོ་ལྟ་བུར་ཚན་ཚུན་དུ། །རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འགོར་བར་འགྱུར།[୨] ཞེས་སོ།།

ལྟ་བ་དག་ཟན་མ་རེས་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་འགོར་བ་ན་འགོར་དུས་ཀྱི།

ཚེ་རབས་བགྲངས་ཚེ་སེམས་ཅན་རི་རིས་ཀྱང་།[୩] །མཛའ་བཤེས་དགྲ་དང་བར་མའི་ཁུར་ཁྱེར་ནས།།

བདེ་སྐྱག་ཕན་གཐོད་སྨིན་པ་གྲངས་མཐའ་ཡས། །ཞ་ཉིད་མར་གྱུར་མ་ཉིད་སྲིང་མོ་ཉིད།།
དེ་ཉིད་བྱང་གྱུར་དེས་པ་མ་མཆིས་ཤིང་།[৬] །མཛའ་བོ་དགྲར་གྱུར་བ་ཡང་ཐུགས་པ་མེད།།

འདི་ལྟར་ཐོ་གེ་མ་མེད་པའི་ཚེ་རབས་སུ་ སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུ་ང་བ་གཅི་གཽས་སེ་མས་ཅན་གྱི་ ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེའི་ཞ་དང་མ་དང་མཛའ་བཤེས་བྱས་པའི་གྲངས་གཞལ་བར་མི་ནུས་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། དེས་པ་འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆི་བ་དང་། ཁ་དང་ཆུ་སོགས་སྐྱག་བསྔལ་དུ་མ་ཡི། །འཇུག་གནས་འགོར་བ་ལ་ནི་སྐྱོ་མཛོད་ཅིང་། ཉེ་ཡི་ཤེས་པའི་ཤས་ཀྱང་མཉེན་པར་མཛོད། །ཞ་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། །སྐྱེ་བོ་དགྲར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་ཉིད་དག །བཟློག་པ་ཉིད་དུ་མཆིས་པས་དེ་སྣང་དུ། །འགོར་བ་དག་ན་དེས་པ་འགའ་མ་མཆིས།[১] །ཞེས་སོ།།

དུག་པ་སྐྱེ་བ་གྲངས་མེད་པར་སྐྱག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་།

འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྟ་ཕྱིའི་ལས་བསམས་ན། །སྐྱེ་བ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་འཕེལ།།
རང་ཉིད་གོག་སྐྱར་ཀྱུར་པའི་ལུས་རྣམས་ཀུན།[৯] །གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ཏེ་ཕྱང་བོར་བྱར་ཡོད་ན།།
ལྷུན་པོ་རིན་ཆེན་བཞི་པས་ཆེས་མཐོ་ཞིང་། །དུས་པའི་མཆི་མ་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག།
སེམས་དམྱལ་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱུར་ཚོ་འཕྱང་སྐྱར་པའི། །ཟངས་ཞུན་རྣག་ཁྲག་མི་གཙང་ཁུ་བ་རྣམས།།
ཕྱོགས་མཐའ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཀླུང་ཆར་མི་ཚོད། །དེ་བཞིན་གཞན་རྣམས་དཔག་ཡས་ནམ་མཁའ་འདྲ།།
འདོད་ཕྱིར་མགོ་དང་ཡན་ལག་བཅད་པའི་གྲངས།[৭] །འཇིག་རྟེན་རྡུལ་ཕྲན་སྙེད་ཀྱིས་ཆར་མི་ཚོད།།

ཇི་སྐད་དུ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། དགེ་སློང་དག་ཁིད་པའི་ཁམས་ལ་སྐྱོ་བར་གྱིས་ཤིག ངེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་གང་གི་ཚེ། གོག་སྐྱར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དོར་བའི་ལུས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ཏེ་ཕུང་པོར་བྱས་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་བས་ཀྱང་ཆེས་མཐོ་ཞིང་། དུས་པའི་མཆི་མའང་རྒྱ་མཚོ་བཞི་པས་ཆེ་ལས་ཤྲག་གོ །དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱར་པ་དེའི་ཚེ་ལན་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་འཕྱངས་པའི་ཟངས་ཞུན་ལོ་མ་དང་། ཁག་དང་། ཆུ་རིང་དང་། རྣག་དང་།

ངར་སྣང་བས་ཀྱང་འདི་ལྟར་གྲིང་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་ཆུ་ཀླུ་དང་ཆེན་པོ་བཞི་བས་མང་ཞིང་། འོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་མགོ་དང་། མིག་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཤིང་ལག་བཅད་གཏུབ་པའང་གློའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁམས་ན། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་གི་རྟུལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སྣེད་ལས་འདས་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཏོ།[૯] །ཞེས་པ་དང་། བཤེས་སྦྱིང་དུ། རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག་པ་ཡི། །འོམ་འཕྱངས་ཏེ་དུང་ས་ས་ཡི། །སྐྱེ་བོའི་རྣེས་སུ་འབྱངས་པའི་འཁོར་བ་པས། །དེ་བས་ཆེས་མང་སྣེད་ཅིག་བཏུང་འཚལ་ལོ། །རེ་རེའི་བདག་ཉིད་རྒས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། །ལྷུན་པོ་མཉམ་པ་སྣེད་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། །མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤོ་གུ་ཙམ། །རིལ་བུར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལྟང་མི་འགྱུར།[૧૦] །ཞེས་སོ།།

བདུན་པཚངས་སོགས་བའི་འབྲས་ཕོབ་ཀྱང་མཐར་སྟག་བསྟལ་བོལ་ལྷུས་ནི། གཞན་ཡང་འགོར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་བ་དེའི་ཚེ།

བྱོལ་སོང་གྲལ་བྱམ་གནོད་སྦྱིན་ལྷོ་འཕྲེ་སོགས། །འགྲོ་བའི་ཁམས་གྱུར་བའི་སྟག་གྲངས་མེད་སྡོང་།།

ཚངས་དང་བརྒྱ་ཉིན་བས་མ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་།[૧૦] །ས་གཞི་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ལེགས་སྒྲོང་བའི།།

མི་དབང་དཔལ་སྟེ་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཐོབ་ཀྱང་། །བན་འགྲོ་ལྷུང་བས་ཆེས་ཆེར་སྟག་བསྟལ་ལོ།།

ཡང་འདི་ལྟར་འགོར་བ་ན་བརྒྱད་པ་དེའི་ཚེ་ས་དང་། ཆུ་དང་། རི་དང་། གྲིང་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུའང་མ་ཕྱིན་པ་མེད་ཅིང་། ལྟ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དེ་ཝ་དང་། གླུ་ལྷམ་དང་། ལུས་སྲུལ་པོ་དང་། ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་ཉིན་དང་། འགོར་ལོས་སྒྲུབ་བ་ཡང་ལན་གྲངས་མེད་པ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་བདེ་བ་དང་སྟག་བསྟལ་ཡང་མ་སྐྱོང་བ་མེད་ལ། སྣང་ཡང་ངན་སོང་དུ་འགོར་ཞིང་སྟག་བསྟལ་བ་འདིའི་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཐང་ཞིག་ཡོད་དེ། ཐུབ་ཆད་ལན་མང་མ་སྐྱོང་བདེ་བ་དེ་ཐང་ཞིག །རྟ་ཡབ་དཀར་མཆོག་ལྟ་བུའི་དབལ་གང་མ་ཐོབ་པ། །དེ་ཡང་གང་ཟེ་ཞེས་ཀྱང་འོད་ན་ཧོར་ཀྱང་འོད་ཆགས་འཁོར། །གང་གི་གྲིང་བར་མ་གནས་ཆུ་བོ་དེ་ཡོད་མིན། །ཡུལ་ཐུགས་གང་དུ་གནས་མ་བཅས་པའི་གནས་དེ་མེད། །གང་དུ་མ་སོན་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་དེའང་ཡོད་མ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་འོད་ཆགས་དགང་དཀའ་

འཛེལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད། །སྟོན་ཚད་ལན་མང་མ་མྱོང་སྟུག་བསྔལ་དེ་ཡོད་མིན། །འགྲོ་བར་གང་གིས་ཚིམ་གྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་མེད། །གང་གི་ལྟོར་མ་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་མེད་ན། །འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་ཅན་ལ་ཚགས་བྱལ་མེད། །སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཆུ་ཆེན་འདིར། །བདེ་དང་སྟུག་བསྔལ་དག་གིས་ལན་མང་འགྲེ་ལྟོག་བས། །འགྲོ་བར་གཉེན་མ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་གང་མེད།[๗๗] །ཅེས་སོ།།

བརྒྱད་པ་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟུག་བསྔལ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་བར་ཁ་བརྒྱད་པ་ན་སྐྱོ་བར་བྱ་བ་གཞན་ཡང་བསམ་པར་འོས་པ་ནི།

ཚེ་འདིར་འབྱོར་པ་མཐའ་ཡས་ཉམས་དག་པ་[๗๗] །མཐོན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ཚེ་འཕོས་ནས།།

དབུལ་བས་ཉམ་ཐག་ཡང་བྲན་ཉིན་གྱུར་པ། །རྒྱ་ཡམ་འབྱོར་པ་གཉིད་སད་མེད་པ་བཞིན།།

བདེ་སྟུག་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྔལ་ནི།[๗๘] །ཤིན་ཏུ་བསམས་ན་ཆེས་ཆེར་སྐྱོ་བ་འཕེལ།།

དེ་བས་གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས། །འགོར་བའི་བདེ་ལ་ཆགས་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབས།།

ཞེས་འདོམས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལྷའི་དབང་པོ་དང་། ཚངས་པ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། མི་དང་བཅས་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡང་། སྟོན་གྱི་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ཟད་པ་ན་ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་དང་། མི་ཕལ་པ་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་བསམ་གཏན་གྱི་ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་བའི་ལྷ་ཡང་འཆི་འཕོ་ཞིང་ངན་ལ་སོགས་པར་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས་བདེ་སྐུགཏུ་མྱོང་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་མདོན་པར་འབྱུང་བ་ལས། གང་གི་ཚོན་དགའ་ལྟན་གནས་མཆོག་ནས། །འཇིག་པ་སེང་གེའི་སྒྲོས་བྱ་འཆི་འཕོ་སྟེ། །སྟེ་རྣམས་དག་ལ་ཚོགས་ཏེ་ཡང་ཡང་ཏི་སྟེང་པ། །དེ་ཀུན་ལས་དགེའི་རྩ་ལས་བྱུང་བས་ན། དེ་ལྟ་བས་ན་བྱས་པ་གཟོ་བར་གྱིས། །དགེ་བ་བསགས་པ་འདིར་ནི་ཟད་ཀྱང་ཏེ། །གང་དུ་མི་བདེའི་སྟུག་བསྔལ་སྐྱོང་ནས། །བན་སོང་དག་ཏུ་ལྷུང་བར་ཀྱང་ཏེ།[๗๙] །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་དང་འདྲལ་བ་ཡུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་།།

དེའང་རྨི་ལམ་གྱི་ནོར་དང་ཁང་ཁྱིམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་དང་མིའི་དབང་པོ་བྱེད་པ་ཞིག་རྨི་སམ་ལས་སད་པ་ན་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྨི་ལམ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་བཞིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་སྣང་བ། །དེ་དེ་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར། །འདས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མི་འགྱུར།[1] ཞེས་པ་ལྟར། ཚེ་རབས་འཁོར་བ་ན་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བཞེས་སྤྱིང་ལས། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་ཙང་ས་སྟེང་ལྟུང་། །འགོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འགོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་རིང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མཐོ་རིས་བུ་མོའི་ནུ་མ་ཤེད་པ་ལ། །རེག་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་སྐོང་ནས་སྐྱར། །དམྱལ་བ་འཐག་གཅོད་དབང་བའི་འཁྲུལ་འགོར་གྱི། །རིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཤུང་ཡང་མེ་སྐར་རོ་སྐག་སྐྱུ་བ་ཡི། །སྐྱག་བསྟལ་མི་བཟད་བོག་མ་ཉམ་བགྱིད་འཚལ་ལོ། །མཐོ་རིས་བུ་མོ་འབྲོངས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། །རྣམ་པར་མཛེས་ཚལ་སོན་པ་བརྩེ་ས་ནས་སྐྱར། །འདབ་མ་རལ་གྲི་འདྲ་ཚལ་ནགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཤུང་ལགས་རྟ་བསྟེ་གཅོད་ཕོབ་པར་འགྱུར། །ཤལ་ཀྱིས་འབབ་པ་ལྟ་ཡི་བུ་མོ་ནི། །གདོང་མཛེས་གསེར་ཀྱི་པདྨ་ལྟན་ཞེས་ནས། །སྐྱར་ཡང་དམྱལ་བའི་ཆུ་ཏོ་རབ་མེད་པར། །ཚ་སྐོ་བཟོད་བཏུག་ཆུ་ཚན་འདྲུག་འཚལ་ལོ། །ལྟ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཏོ་དང་། །ཚངས་ཤིང་ཟལ་བའི་ཐོག་སྐྱ་ཤིན་ནས། །སྐྱར་ཡང་དམྱལ་བའི་ཆུ་ཏོ་རབ་མེད་པར། །ཚ་སྐོ་བཟོད་བཏུག་ཆུ་ཚན་འདྲུག་འཚལ་ལོ། །ཤུལ་ཅི་ཡང་ཤེས་ཤིང་ཐོས་ཤིང་། །ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ཤིག ། མཉན་མེད་མི་ཡི་བྱང་ཤིང་གྱུར་པ་ཡིས། །སྐྱག་བསྟལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟེན་འཚལ་ལོ། ཉི་མ་རླུ་བ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱང་ཤེས་ཤིང་། །དོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྣང་བྱས་ཏེ། །སྤྲུལ་བསྟལ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་། །ཇི་ལྟར་ནོངས་པར་འགྱུར་འཚལ་བས་དམས་ནི། ཐུབ་གསུམ་མར་མེའི་སྐང་བ་རབ་བཞེས་ཤིག ། །ཁམས་གསུམ་ནི། སྐང་བ་དང་། ཕྱེད་སྐང་བ་དང་། མི་སྐང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་སྟེ། རགས་པ་དང་། དྲངས་པ་དང་། མི་སྐང་བའི་ཕྱིར་ན། འདི་དག་གི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆད་ལ་མ་ཚགས་པར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབས་ཤིག་

ཅེས་འདོམས་ཏེ། དེའང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དལ་ཁོམ་མེད་པར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མགོ་འམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། ཇི་དགུ་ཕྱིར་རྒྱོག་བཞི་བཏང་ནས་ཀྱང་། ཡང་སྲིད་མེད་པར་བཞི་སྒྲུབ་འབད་འཚལ་ཏེ། ཅི་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས།[๗๙] ཞེས་སོ།།

སྒོ་དོན་གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འབྲལ་གཞི་འབྲལ་རྩལ། དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི། འབྲལ་གཞི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ཁམས་གསུམ་འབྲལ་བའི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེའང་སྟུག་བསྔལ་གང་ཅི་ཡོད་པ་དག་གི་རྟེན་གཞི་ནི་ནང་གི་ཁམས་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

ལུས་བག་ཡིད་གསུམ་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་དེ།[๗๓] །སྣང་དང་ཕྱིད་སྣང་མི་སྣང་གྲོང་ཁྱེར་ན།།
སྟུག་བསྔལ་འགྱུར་དང་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་གདུངས། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་མཆེད་པ་ཡིས།།
ཡུལ་རྣམས་བདེ་སྟུག་འཕྲལ་འགོར་རྒྱན་མི་འཆད།།[๗๔]

དེ་ལ་ལུས་ནི་རགས་པའི་དངོས་པོར་འདུས་པའི་ཕྱི་ནས་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། བག་ནི་བྱག་ཅ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ཡིད་ནི་སྐོ་ལྟའི་རྣམ་པར་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ། འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །གང་ལས་ན། དགོངས་འདུས་ལས། ལུས་རགས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བག་ཐུ་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཆེས་ཐུ་བ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་དེ་གསུམ་ན་ཁྱེའུ་སྣང་བ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་སོ།[๗๕] ཞེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་དོ། ཅི་ཡང་སྐོ་གསུམ་པོའི་ནང་ཚན་ཉིད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ལས། ཡུལ་བཞིན་པས་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྔལ་དང་བར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ།

སྐབས་འདིར་བརྗོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་ཡུལ་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དང་པོར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་སོ། །ཕྱི་ནས་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཡིད་དོ། །འདི་གསུམ་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་སོ།[1-2] ཞེས་སོ།།

དེའང་སེམས་ཡོད་པས་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་མཚུངས་ལྡན་ཏེ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོར་ཡོད་ལ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལའང་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འབྱེལ་བ་བྱ་བ་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་གྲོགས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་སེམས་བྱུང་གི་ཀུན་འགྲོར་ཡང་གནས་ཏེ། ཡུལ་རིག་པས་འཇལ་བ་ན་དང་པོར་སྤྲིའམ་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པའི་ཚ་ནས་སེམས་ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཚ་ཤས་བྱེ་བྲག་འཇལ་བས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་སོ་སོར་བཏགས་ཀྱང་། དོན་ལ་ཡུལ་རིག་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གང་གི་སེམས་མཐོང་འགྱུར་ཞེན། ཐ་སྙད་དུ་ནི་བརྗོད་པ་སྟེ། ཤེམས་བྱུང་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་། ཁོན་མེད་ལྟན་ཅེག་མི་འདོད་དོ།[1-3] ཞེས་སོ། ཀེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་དང་། གནས་ལུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚེ་ཡུལ་རིག་པས་སྣང་ཡུལ་སོ་སོར་འཇལ་ཡང་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་མི་སྟེ། གཟུང་བ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་ཤེས་པས་གཉིས་སྣང་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱི་རྟོ་རྟེའི་བསྟོད་པ་ལས། འགྲོ་བས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སུ། ཁ་ཟུང་འཛིན་གོམས་པས་རྣམ་བཏགས་པ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་ཕྱིར། ཁོན་མཐོང་བློ་ནི་ཡེ་ཤེས་མཆོག[1-4] ཅེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡང་བྲལ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གནས་ཀྱང་མི་འདོར་བ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ་ཞེས་སོ།།

དེའང་གཟུ་གས་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ན་ཅི་ཤར་བ་དེ་དང་འདྲ་རུང་བློ་སེམས་ཉིག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བའི་བློ་བསྐྱེད་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ཤེས་དུས་དང་བོར་འདིའོ་ཞེས་རིག་པའི་ཚ་ནས་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱོད་པས་རྒྱུན་འབྱེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །དེའང་ཡུལ་སྣང་ལ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་ཤལ་གྱིས་སྐྲོ་སོ་སོ་ལ་ཐོན་ནས་དཔྱོད་དུས། བདེ་བར་ཞེན་ན་འདོད་

ཚགས་དང་། སྐུག་བསྔལ་དུ་ཞེན་ན་ཞེ་སྡང་དང་། བདེ་སྐུག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདིའོ་ཞེས་ཞེན་ན་གཏི་སྐུག་སྟེ། དེའང་ན་སྟོབ་འདྲིས་པའི་བཟང་མོ་མཐོང་བ་དང་། བདག་ཚམ་པར་བྱས་པའི་དགྲ་བོ་མཐོང་བ་དང་། རྩོག་པ་དང་། ཆུ་དང་། ལམ་པོ་ཆེ་དང་། ལྷོན་ཤིང་དང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་རྣམས་དགའ་གདུང་མེད་པར་མཐོང་དུས་བཞིན་ནོ།[70] །རི་སྣད་དུ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྐྱེ་བོ་མཛའ་བ་མཐོང་ན་ཚགས་པ་དང་། ཁགོད་པ་མངོན་པར་བསྟུབ་ལ་སྡང་བའི་བློ། །བར་མ་རྣམས་ལ་གཏི་སྐུག་རྣམ་འཕེལ་བས། །ཁྱོད་ཀྱི་དབང་པོའི་སྐོ་རྣམས་བསྡམ་པར་གྱིས།[71] །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་འཕྲལ་པའིགཞི་མར་བསྟན་པ་ནི། དུ་ནི་དེ་དག་གི་འཆར་གཞི་དང་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར།

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་དང་སྐོ་ལྔའི་ཤེས། །རིམ་བཞིན་མཆེད་པ་མཆེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན།།
དེ་ལས་སྲིད་པའི་སྐུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་འབྱུང་། །རྒ་བ་མ་རིག་གཟུང་འཛིན་འཕྲལ་པ་ཅན།།[๖๙]
ཡུལ་དང་དོན་དང་སེམས་སུ་བཏུ་ཚགས་པས། །ང་དང་ངཡིར་འཛིན་པས་འཁོར་བ་སྤྱོད།།

དེ་ལ་ཚ་ཤས་རྣམ་པར་དབྱེ་ན། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འཆར་བའི་ཤེས་པ་དག་གི་རང་དུས་ན། སལ་གྱིས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ལ་ཀུན་གཞིའང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་དེར་འཛིན་པའི་སྤྲོ་ཞེ་བ་ཚགས་དང་ཆེ་ལོང་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱོད་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དར་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ།[72] །ཞེས་སོ། །མིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་མཐོང་བའི་མཐོང་ཚ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་དང་། སྣ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་དང་། ཕྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་དང་། ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་རེག་བྱ་རེག་པའི་ཤེས་པའི་ཚ་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟེ་ལྔའོ། །སྐྱ་མའི་ཚ་ལས་ཕྱི་མའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་ཉེ་རྣམས་ཡོད་བར་དབང་དུ་ཤེ་ལ་སོ་སོའི་ཚ་མི་འདོ་ར་བས་ན་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ལས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་བརྟེན་པ་ལྟར་འཆར་བ་ཉིད་དང་། །སྐྱ་མ་ལས་ཕྱི་མ་

འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་འདུས་པའི་ཚེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཚོར་ཞིང་རིག་པའི་ཚ་ནས་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།།

མདོར་བསྡུ་ན། ཡུལ། དབང་པོ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དགེ་བའོ། །བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་གསུམ་དང་བྲལ་བར་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་བ་ཆེན་པོའོ། །ལམ་ཤེས་རབ་སྣིང་རྗེས་མ་ཟིན་པའི་དགེ་བ་བཟུང་ཡུ་བྱ་དགེ་བ་དམན་པ་སྟེ། གཏི་མུག་གི་ས་བོན་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྲོ་བས་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་གྱིས་ཟིན་�པན་ཆད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་མི་དགེ་བས་ནི་ངན་འགྲོ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བ་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བའི་དཔལ་འཛིན་ཅིང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བས་ནི་གནས་སྐབས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་པར་ལེགས་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེས་བྱ་གཉིས་དག་ཉེས་སྤྱད་དག །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མ་ཆགས་མིས་པ་གཉིས་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་དེ་དགེ་བ་ཡིན། །མི་དགེ་ལས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་བདེ་བ་དག[23] །ཅེས་སོ།།

དེའང་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་སྤྲིལ་ཡམ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་གཞན་ནོ་ཞེས་གཟུང་བས་ཡུལ་དུ་བགྱ་ཚགས་ཏེ་དག་མ་དག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་ཞིང་འབྱུལ་བའི་གནས་སུ་གྱུར། ལུས་འབྱུང་བ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ནང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་ཤུགས་དོན་དུ་བགྱ་ཚགས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚ་འཛིན་བས་འབྱུལ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་

ལ་དོ་བོ་སྟོང་། རང་བཞིན་གསལ། གདངས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་སྐོམ་འགགས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་རིག་པ་སེམས་སུ་བག་ཆགས་ཏེ་དུག་ལྔ་དུག་གསུམ་དུ་འཆར་ཞིང་། འབྱུལ་པའི་རྩ་བ་ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་འཁོར་བ་འབྱུལ་པའི་སྣང་བ་གཟུགས་བརྙན་ནམ་སྨི་ལམ་ལྟ་ བ་ངམ་སྐྱ་ཤད་འཛ་གས་པ་ལྟར་མེད་ལ་སྣང་བ་བདེ་ན་བདེ་འདུ་བ་འདི་སྙེ་ བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་འཛིན་བྱེད་བ་དང་། གཟུང་ཡུལ་ངམ་ཡིར་འཛིན་པ་སྟེ་ཁང་ཁྱིམ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་བཞིན་ནོ།།

འབྱུལ་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རང་རོ་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱིས་འཁྱུལ་གྱོལ་གྱོལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནི་འབྱུལ་གཞིའོ་དང་འབྱུལ་རྒྱུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར།

སེམས་ཉིད་འཁྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་སྐུ་ཡང་། །མ་རིག་འཛིན་པས་ཀུན་བརྟགས་ཐོབས་པ་ཡིས།།[༡༥]

མ་དག་གཞན་དབང་ལྟར་སྣང་འབྱུལ་པ་ཅན། །ཡུལ་དོན་བདག་གཞན་གཉིས་སྣང་གཉིས་སུ་གཟུང་།།

དེ་ལས་སྐྱག་བསྡལ་དབང་མེད་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ། །ཤམ་ཐེག་འཁྱུར་མེད་སེམས་ཉིད་དོན་རྟོགས་ནས།།[༡༦]

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཡོངས་གྲུབ་ལམ་སྟོང་མས་པས། །དག་པ་གཞན་དབང་ཞིང་དུ་ལེགས་སོན་ཏེ།།

སྙིང་པའི་གྲོང་ལས་ངལ་གསོ་བྱེད་པར་འགྱུར།།

དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་གཞུང་ལས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཆད་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་པའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཆད་པ་ནི་གང་གི་ངོར་ཡང་མེད་ལ་རྟོག་པས་བས་བཏགས་པ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྭ་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་མ་ཟད་དེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་དན་པ་དང་། གང་དང་གང་གི་མིང་དང་དོན་ཞེས་བློས་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་སེང་གེ་ཞེས་བཏགས་པའི་མིང་དེ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་གནས་ཀུན་དུ་བཙལ་ཡང་མི་རྙེད་པ་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ཞེས་བཀོད་ཀྱང་བློ་ས་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་རང་མཚན་བརྗོད་པ་དག་དང་དུན་པ་སེམས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་མེད་དུ་མེའི་སྣ་དོན་བཞིན་ནོ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཀུན་བརྟགས་ནི། རེ་ཞིག་

འཁྲུལ་ངོ་ན་སྣོད་བཅུད་བདེ་སྡུག་ཐུང་ཙམ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་འདི་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ལ་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀུང་གཤེས་ལ་མེད་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་ཞིང་སྐྱོ་བཏགས་པས་ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བྱསྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སྐ་ལས། ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་རྣམས་དེ་ནི། །མེད་བཞིན་འཁྲུལ་པའི་ཏྲོས་བསྐྱེད་དོ། [19] །ཞེས་སོ།།

གཞན་གྱི་དབང་ལའང་གཉིས་ཀ། མ་དག་པ་དང་། དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་དོ། །དེ་ལ་མ་དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ནི། བག་ཆགས་བརྟས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་རྡོ་རི་བག་ལ་སོགས་པ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་དག་པ་ལྟར་དབང་པོའི་སྐོ་སོ་ལ་ཤར་བའི་སྣང་བ་འཁྲུལ་པ་བ་རྣམས་སོ། །དག་པ་གཞན་དབང་ནི། དག་པའི་ཞིང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་ཞིང་ཁམས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་། དང་བ་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཤར་བའི་སྣང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ར་ཁ་ཅིག་དག་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལས་གཞན་དབང་མི་འཐད་དེ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོད་པའང་རིགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ་འདི་ལྟར། རང་གི་ཤེས་པ་ལས་བག་ཆགས་པའི་ཚ་ནས་རང་དུ་འཛོག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་གྱི་རྣམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆགས་ནའང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

ཐམས་ཅད་རང་གི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་འདུས་ཞེས་པའང་དྲྱད་དགོས་ཏེ། སེམས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་འདུས་སམ། སྣང་བ་སེམས་ཡིན་པར་འདུས་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་དུས་ན་འདུས་པ་དང་མ་འདུས་པའི་དྲྱད་ར་མེད་པས་འདུས་ཞེས་པའང་ཚོག་ཙམ་དུ་བས་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཕྱིར་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིས་པ་ལྟར་ན་འདིལ་འཐད་པ་ཅི་ཡོད། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྲོར་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེན། བུད་མེད་ལས་བྱུང་བའིབུ་ཡང་བུད་མེད་དུ་ལྷུར་ཏེ་བུད་མེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ལས་བྱུང་བའི་མི་གཙང་བ་ཡང་ལུས་སུ་ཐལ་བ་ལས་མ་ཡིན་པར་མོར་སྐམ་ན་གསལ་བའིཕྱིར་རོ། །ཡང་སེམས་ལ་སྣང་བས་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འདོད། གཟུགས་ཀྱང་མིག་ཤེས་སུ་ཐལ་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་སྣང་བ་ཡང་སེམས་ཅན་དེའི་སེམས་སུ་

ཐལ་ལོ། །འདོད་ད་ན་ནི་སེ་མས་ཅན་ཕྱི་ན་ཅི་ལོ་གཱ་གི་བློ་ཅན་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱེ་ན་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་སྣང་བས་ཡང་ན་སེ་མས་ཅན་གྱི་ཁམས་རི་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུ ར་ལ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ནམ་ཡང་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

སེམས་མེད་ན་མི་འགྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་སུ་འདོད་དོ་ཞེ་ནའང་། དངོས་རྒྱུ་དང་དངོས་འབྲས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་མེད་ན་མི་འགྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགྲ་དང་བདག་གི་ཁོང་ཁྲོ་འང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དགྲ་མེད་ན་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཁྲོ་བ་མི་འགྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། རི་མོའི་རྣམ་པའང་རི་མོ་མ་ཁན་དུ་འགྱུར་ཏེ་རི་མོ་མ་ཁན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་རྫོ་རི་བྲག་སེམས་སུ་འདོད་པར་གཱ་ལ་འཐད། སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་དུ་ཚུག གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་བྱམ་པ་གཅིག་ལ་བཤགས་དུས་རེལ་གྱི་མཐོང་བའི་བྱམ་པ་དེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་འགྲོ་བ་ཀུན་ཤེས་པ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་གཅིག་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཀུན་སངས་རྒྱས་པ་དང་། གཅིག་ངན་སོང་དུ་སོང་དུས་ཀུན་འགྲོ་བར་རིགས་སོ། །དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ཆོད་དམ་ང་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ལས་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་རིལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཀུན་རང་གི་ སེམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་གཞན་མི་འཐད་དེ། དེས་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་འདུག་པས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཅིས་ཀྱང་མང་སྣང་བ་སྐྱེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་ཉམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཡོངས་སུ

ཡིན་ཡང་། སྣང་ཡུལ་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་སམ་བོ་ཏ་ལས། རྟེ་ཤུར་སྣང་བ་སེམས་སྟེང་དེ། ཁྱིང་བའི་ཡུལ་ཉིད་དེ་ཤུ་མིན། ཞོག་མ་མེད་དུས་བཞི་ཚགས་ཅན། འཁྲུལ་བས་སྐྱ་ཤད་འཛིངས་པ་བཞིན།[२५] །ཞེས་པ་ཤུར་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་དང་སྣང་ཡུལ་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྣང་ཡུལ་རི་ལས། རིའོ་སྐམ་དུ་གཞན་ཤུར་བློས་ཤལ་གྱིས་འཛིན་པ་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ། ཀེ་ཡང་རང་གིས་གང་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཚེ་རང་གི་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ནས་གཞན་དུ་ཕྱིན་དུས་སྣང་ཡུལ་རྟེན་སུ་མི་འབྱང་ཡང། སྔར་མིག་ཤེས་དབང་པོའི་མངོན་གསུམ་ལ་སྣང་བའི་བག་ཚགས་འཛིན་བྱེད། དོན་སྤྱི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པ་གསལ་སྣང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སལ་གྱིས་སྣང་ངོ་། ཀེས་ན་ཡིད་ཀྱིས་གཞལ་བའི་སྣང་བ་དང། དེ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་རྟོམས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། དེ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་འདུག་གང་དམིགས་སྤྱི་ཡུལ་ནི་སྣང་ཡུལ་འཛིགས་བྱེད་དེ་དང་། སྤྱོ་ལྡའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཚགས་ཀྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྤྲུལ་ཤད་འཛིངས་པ་འབབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལྟ་ན་གཉིས་སུ་འཇུང་ཀེ། སྣང་ཡུལ་དང་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཕྱེད་ཅང་ལའང་གཉིས་སུ་འཇུ་ར་ཀེ་སྣང་བའི་སེམས་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་དང་། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ནང་ན་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཀེ་གཉིས་ཀའང་སེམས་སུ་གཅིག་པས་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་དུ་གཅིག་གོ་ཞེན། འདི་ར་ཡང་བག་ཚགས་འཁྲུལ་པའི་ཀུན་ཀྱིས་སྣང་ཡུལ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་དེས་པའི་སྣང་བ་གཉིས་མེད་བཞིན་སྣང་བ་བག་ཚགས་འཁྲུ་ལ་བ་པའི་རྣམ་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཐ་མི་དད་ལ། དེ་གཉིས་དོན་ལ་མེད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁོ་བོ་ཅག་དབུ་མ་པ་ནི། དཔྱད་ན་སྣང་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་སེམས་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྣང་བཞང་སེམས་སུ་མི་འདོད་དེ། ནང་གི་སེམས་ཕྱིར་མེད་ལ་ཕྱིའི་སྣང་བ་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་ཤར་བ་བློས་ནང་དུ་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁལ་ཏེ་སྣང་བ་ཕྱིར་ལུས་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པ་དུས་གཅིག་ལ་སྣིད་པའང། རང་ཉིད་བེམས་པོར་འཇུང་བ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་མ་ཡོད་དོ། ཀེས་ན་སྣང་མི་སྣང་དུ་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ཡིན་ཡང་སྣང་བ་སེམས་སུ་མི་འཇུ་བ་སྟེ། རྡ་སྐྱ་ཡིན་མིན་ཤན་ཤེས་ཀྱི་

གཟུང་ཡང་། ཅན་ཤེས་རྟ་སྒྲུབ་མི་འགྱུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

མདོ་ར་ན་རང་གི་སེམས་ཕྱི་ར་འཕྲོ་བ་འདྲ་ཡང་ཕྱི་ར་མ་སོང་བ་དང་ཕྱི་འི་རྣམ་པ་ནང་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་འི་སྣང་བ་ནང་གི་སེམས་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ནོ། ཁང་ཡིན་ན་མེད་ལ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་འི་ཕྱིར་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་འདི་དག་བདུ་གན་མི་གནད་ཅན་ལ་སྐྱ་ཤད་འཛིག་པར་སྣང་བ་ཡུར། ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་ན་འང་མེད་ལ་སྣང་བས་རང་བཞིན་མེད་པའམ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་སུ་གྱུབ་པ་དང་སེམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུབ་པ་གཉིས་ཀ་རང་བདེན་ཞེན་ལས་མ་བྱོལ་བས་ཁྱད་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་པས་ཅན་ཕྱོས་བྱེ་བྲག་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་ཡུལ་བེམས་པོ་རང་མཚན་དུ་གྱུབ་པར་ཁས་བླངས་ཀྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་བག་ཆགས་འབྱུལ་སྣང་སྲིད་ལམ་ཡུ་བྱམེད་བཞིན་སེམས་ལ་སྣང་བར་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་དག་མ་པ་དག་གིས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་ཅིང་འཐད་པ་དང་བཅས་པའོ།།

ཅི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་གང་ཁས་བླངས་པ་འགོག་མོད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་སྣང་ཙམ་དགག་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་ན་འགོག་སྟེ། སྟོང་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། འདི་ལྟར་སྣང་ཉིད་ཀྱིས་དགག་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་རྟོག་པ་བཟློག་ཏུ་ཡིན།[76] །ཞེས་གསུངས་ལ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པས་རྣམ་པ་སེམས་སུ་ཁས་བླངས་པ་དང་། རྣམ་བདེན་བརྫུན་གཉིས་ཀས་དོན་དམ་པར་རང་རིག་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བཀག་གི བག་ཆགས་འབྱུལ་པའི་སྣང་བ་མེད་བཞིན་ཤར་བ་དང་། གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་དོན་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་གྱ་ལ་འགོག་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དུ་སྣ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་གཞན་དབང་དང་། སེམས་རིག་པ་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་བའང་དོན་གཞན་སྟ་མ་ལ་ལྟོས་པས་གཞན་དབང་ཞེས་ནང་ལ་སྐྱོར་བ་དེ་འང་དབྱོད་དགོས་ཏེ། སྟ་ཕྱི་ལྟར་སྣང་བས་འདོགས་ན་མིང་དུ་ཟད་དོན་ལ་རང་ཡིན་པས་མཐུན་ལ། གཞན་དུ་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་རིག་པ་ཡིན་པས་གཞན་མཚན་ཉིད་པར་མ་གྲུ་བ་པས་ཁས་བླངས་པ་འགལ་བ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རིས་སྐད་དུ། སྤ་མ་ལས། འདི་ལྟར་སྙི་ཚོགས་སྣང་བ་འདི། ཁཱཧཱན་དུ་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །གཟུང་འཛིན་མ་དག་གཞན་གྱི་དབང་། །དག་པའང་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་པ། །དབང་དུ་འགྱུར་བ་དག་མིན་ཡང་། །གཞན་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞད་དོ།[೨೨] །ཞེས་སོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལའང་། འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། ཀེ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གང་གི་ཚེའང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་ཆས་སུ་ལྟན་པའི་སྟོང་པ་སྟེ། སྟོན་དང་ཕྱིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གནས་བའི་ཕྱིར་བའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་གཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སོ། །འདི་ལྟ་བུའང་ཏུ་བསྟོང་པའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཞག་གོ །རང་གིས་སྟོང་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། གཉིས་ཀས་སྟོང་པའོ། །རང་གིས་སྟོང་པ་ནི་མེད་བཞིན་སྣང་བ་ཆུའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་བ་དང་། རང་གཞན་དུ་དབྱེ་བའི་ཚ་ཤས་མེད་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་འདོར་བས་བཏགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་གཉིས་སོ། །གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལའང་། མི་ལྟན་པ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱི་སྟོང་པའོ། །གཉིས་ཀས་སྟོང་པ་ལའང་། གཉིས་བཅས་རྣམ་གྲངས་པས་སྟོང་པ་དང་སྣ་ངོན་རང་མཚན་པས་སྟོང་པའོ།།

དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་སྤྲིང་པོའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ནི་སྐྱེ་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྟན་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་ཡོན་གྲུབ་བསལ་ལས་འདས་པའོ། །འཁྲུལ་སྣང་དེ་མའི་ཆོས་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་དང་། ཀུན་དུ་རྟོག་པའམ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་གཤིས་ལ་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་ཀྱང་སྟོང་ལ། ཀ་བ་དང་བྲམ་པ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་པས་ཀྱང་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་ཡི་ཆ་དང་ལྡན་པའོ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་ཡོན་གྲུབ་བསལ་ལས་འདས་པའོ། །ལམ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་སྐྱེ་ཆ་འགའ་ཞིག་ལྡན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་ཡོན་ལས་འདས་པའོ། །དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་གཞན་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཡོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བས་མི་སྟོང་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་ཡོན་གྲུབ་བསལ་ལས་འདས་པའོ།།

མདོར་བསྡུ་ན། རང་གིས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་བདེན་པ་མེད་པའོ། ཁབྱེ་ན་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་གང་དུའང་མཚན་ཉིད་ཆད་པ་ཉིད་བོ་རྣ་དང་། འཁྲུལ་ངོར་སྣང་ལ་གཤེས་སམ་དོན་ལ་མེད་པ་ཚུ་རྣ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པའོ། །བརྟགས་པས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་མིང་ཚོག་ཡི་གེར་བཏགས་པ་རྣམས་ཏེ་བློས་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་ཡུ་ལ་དེའི་རང་མཚན་པ་མེད་པ་བུ་ཚུང་ལ་སེང་གེར་བཏགས་པའི་མིང་གི་སྒྲ་སེང་གེ དོན་གཡུ་རལ་དང་བཅས་པ་སྟེ་མིང་གི་སྒྲ་དོན་བུ་ཚུང་གི་ལུས་གང་ནའང་མེད་མོད། གོ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ལས་གོ་བྱའི་དོན་མཚོན་ནུས་པས་སྟོང་ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་དེ་ལ་ཆོས་གཞན་མེད་པའི་ཚ་ནས་བཏགས་པའོ། ཁབྱེ་ན་གཉིས་ལས། མི་ཤན་པ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི། ཅི་མ་ལ་སྐན་པ་མི་ཤན་པའམ། ཀ་བ་དང་། སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཅི་མ་ལ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་དོ། ཇོག་གངས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཅི་མ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། རྟ་བདུན་ཞེས་པ་ཆམ་གངས་སྦྱིར་བཏགས། ཁམས་དང་དབེ་བསྡུའི་བྱེ་བྲག་ཇི་ཡང་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་མའི་དོན་རང་མཚན་ལ་མ་རེག་པས་ན་སྟོང་པའོ། །གཅིས་ཀས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་གང་ལ་གཅིས་སུ་མེད་པའོ། ཁབྱེ་ན་གཅིས་ལས། རྣམ་གངས་བཏགས་པ་བ་དང་། དོན་རང་མཚན་པའོ། །བཏགས་པ་བ་ནི་འཁོར་བར་འཁྲུལ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་རང་མཚན་པས་སྟོང་སྟེ་མིང་དུ་ཐ་སྙད་པའི་བློས་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་པས་སྟོང་པའང་རང་མཚན་མེད་པས་གཅིས་ཅིས་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱ་འམ་སྨིག་རྒྱུའི་ཚུ་ཤུ་གྱ་དང་། རང་བཞིན་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་མ་འགགས་པར་གསལ་བ་དྲག་པ་གཞན་དབང་ཤུ་བྱའི་སྟོང་པའོ།།

དེ་ཤུར་ངོ་བོ་གསུམ་དབྱེ་ན་དུ་གཅིས་སྟོང་པ་དེ་དག་ཀྱང་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་རྣམ་གངས་པས་སྟོང་པ་བློ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་གཅིས་སུ་འདུ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་ཤུར་ཇོག་པར་བྱའོ། །སྟོང་ཚད་མེད་པར་སྣང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་སྟོང་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱང་འཕེན་པ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། འདི་ནི་སྟོང་།

འདི་ནི་མི་སྡུང་ཞེས་བའི་སྡུང་བ་ནི་ཅི་ཡི་ཚེ་བའི་སྡུང་བ་སྟེ་རྒྱ་བར་ཡུ་བ་རྣམས་དང་། ཤན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཚེས་མཐུན་བས་རྒྱ་ཚད་ཀྱི་མཐར་ཡྱངང་བ་ཡིན་བས་བསྟེན་བར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཐར་པ་དམ་བའི་ལམ་སྟེ་གནས་ལུགས་ཇི་ཡ་བ་བཞིན་རྟོགས་ནས་སྟང་བའི་ཚ་མ་དོར་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་། སྡུང་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་དོན་དམ་བར་ཡེ་ཤེ་ས་ཀྱི་ཚོགས་གཅིག་དང་དུ་ 'མ་བྱལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དོ། །ཡང་སྟ་མ་ལས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅེས་བཤད་པ། །ལམ་གྱི་བདེན་བས་ཡང་དག་བསྟན།[೨೨] །ཞེས་སོ།།

མདོར་བསྡུ་ན། སེམས་ཉིད་ངོད་གསལ་བ་འཇུག་བ་མེད་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་སྡོང་བར་རྟོགས་ནས། ལམ་བསྒོམས་ན་མ་དག་བའི་འགྲུལ་སྣང་ཀུན་བརྟགས་བའི་བློ་དང་བཅས་པ་གནས་གྱུར་བའམ་དག་ནས། གདོད་མའིངང་དུ་ཕྱིན་ཅི་སྐྱ་གསུ་ང་ཐུ་གས་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་འགོར་ལོའི་ཞིང་ཁམས་དག་པ་ལ་མངའ་དབང་རྫོགས་པར་འགྱུར་པ་ནི་བསྟན་པ་དམ་བའི་ཆོས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་ཡང་ཚྲུང་བ་དང་འཕྲོ་བས་འགོར་བ་ཐར་པ་ལྟ་བུ་འདི་ར་འཁྲུམས་དུ་སྟུག་བསྟལ་བའི་ཚུ་བོར་བྱིང་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་བཤད་པ་ནི།

ཞེས་མ་བརྟག་དཀའ་འགོར་བའི་ཐ་མཐའ་ལས།[೨೨] །སྲིད་ལམ་དུབ་པ་དག་གི་སྟུག་བསྟལ་ནི།།
གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་བ་འགའ་མེད་དེ། །མི་དགེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པ།།
རང་སྟང་ལོག་པས་སྐྱེ་ལམ་ནང་བཞིན་དུ།[೨೯] །འགྲོ་བྱ་སོ་སོར་སྡུང་བའི་རང་བཞིན་ནི།།
མེད་སྟང་འཕྲུལ་བས་སྟུག་བསྟལ་དཔག་ཏུ་མེད། །རེ་ཞིག་མདོར་བསྟུས་ལུང་བཞིན་བཤད་ཀྱིས་ཅོན།།

ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མི་གཙང་འདམ་ན་དྲིལ་མེད། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བྱ་བདེ་བ་མེད། །འབར་བའི་འོབས་ན་བསིལ་བ་མེད། །སྲིད་པ་དག་ནའང་དག་འ་བ་མེད།[೨೯] །ཅེས་བའི་ཚུལ་གྱིས།

འདོད་པ་ནས་གཟུགས་སུ་འཚོ་བའི་སྲིད་པ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ནས་འདོད་པར་འཚོ་བའི་སྲིད་པ། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་སུ་འཚོ་བའི་སྲིད་པ་དེ་གསུམ་དང་། འགྲོ་བ་གང་དུ་སྲིད་པ་དེ་དག་ནས་སྐྱེས་པའི་རིགས་དུ་ གཅོ་ན་སྟུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལས་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས། རེ་ཞིག་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ་བས་རྟོགས་ལྟན་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅོར་ལ་ཐར་པའི་ཚོས་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་བསྒོལ་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་འབད་ན་སྲིད་ཡང་འཁོར་བར་འཆུམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨོན་སྨོད་ལས། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྟག་ཏུ་སྐྱོར་བ་ཡི། །ཁང་དུ་ཞུགས་ནས་བསྟི་བ་ཙམ་ལ་བདེར་སེམས་པ། །དེ་ནི་དེས་བར་དབང་མེད་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ། །འགྲོ་བ་མ་ཉམ་དང་མི་མཉམ་ཀུན་དུ་འཆུམ་པར་འགྱུར།[30] །ཞེས་སོ།།

དབྱེ་བ་དངོས་ལ། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ། མི། ལྷ་མིན། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ། དེ་དག་ལས་བཟློག་པར་གདམས་པ་དང་བདུན་ལས། དམྱལ་བ་ལ་ཚ་དམྱལ་དང་གྲང་དམྱལ་གཉིས་ཏེ། ཚ་དམྱལ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། དེ་ནི་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ལས། རེ་ཞིག་ཡང་སོས་པ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་བཤད་པ།

ཡང་སོས་ལྟགས་ཀྱི་མདག་མེ་འབར་བའི་སྐེད།[୨୦] །ཐན་ཚུན་འདུས་ནས་མཚོན་ཀྱིས་སྨོག་དང་འབྲལ།། ཡང་སོས་སྐྱ་ཡིས་སྐར་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་བ། །ལས་ཟད་བར་དུ་དེ་ལྟར་སྨོད་འཚལ་ལོ།།

དེའང་ལྟགས་ཀྱི་མདག་མེ་འབར་བའི་སྐེད་དུ་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱིས་འདུས་ཏེ། དབྱུག་པ་དང་། དགྲ་སྐྱ་དང་། མངའ་བོ་ཆེ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདེའས་རེས་བྱེད་པ་ནི། དགྲ་བོ་མི་ཤ་ཙོ་མཐོང་བ་ལ་རྩོལ་བ་ལ་རྣོ་བ་ལྟར་ཁྲོ་བ་ལྟ་བུས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་སྣང་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་སྣང་ཞིང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་།

དེའི་ཚེ་ཚད་ནི། ཚེའི་ཚད་ནི་ལས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་ཏེ། རེ་ཞིག་ཐུན་མོང་གི་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན།

ཚེ་ཚད་མི་ཡི་ལོ་གྲངས་ལྟ་བུར་ལ།[༡༧] །རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྟ་ཡི་ཉིན་ཞག་གཅིག།
དེ་ཉིད་སུམ་ཅུ་རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ། །ལྟ་བརྒྱས་ཡང་སོས་ཞག་གཅིག་གོང་འཕེལ་བས།།
རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱར་སྤྱག་བསྟལ་བརྟག་དགོས་སོ།[༡༡] །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་གྲངས་ཉན་པ།།
མི་ལོ་བྱེ་བ་དྲུག་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་དང་། །སྟོང་ཕྲག་གཉིས་སུ་རིས་བར་མདོ་ལས་གསུངས།།

དེ་འང་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་བའི་མདོ་དང་རྒྱུ་དང་བསྟུན་བཅོས་རྣམས་སུ་རང་རང་གི་ལས་སྐབ་མཐུག་གིས་ཚེ་འཕོ་བ་ཙམ་ལས། གནས་རིས་དེར་ལྷུང་བ་རྣམས་ཚེ་ཚད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མ་གསུངས་ཏེ། གཉེན་པོ་དག་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་གློ་བུར་བྱང་དུ་འཕོ་བ་དང་། རྟོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐལ་ཆེན་དུ་མར་གནས་དགོས་པར་བཤད་པས། ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྐྱིང་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྟལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །ཉེ་བ་ཐག་བརྒྱར་ཅུམས་སུ་སྐྱོང་ཡང་ནི། །རི་སྐིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་ཀྱུར་པ། །དེ་སྐིད་སྡོག་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།[༢༢] །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

སྐབས་འདིར་ཕེག་པ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མཛོད་ལས། ཡང་སོས་ལ་སོགས་བྱུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཚེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ།[༢༣] །ཞེས་པ་དང་། བྱན་པ་ཉེར་གཞག་དང་། ལས་རྣམ་འབྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བགྲངས་ན། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ལ་རྒྱུ་ལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གོ །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་བཟུང་བ་གཅིག་གོ །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བརྩེགས་པའི་རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ནི། ཡང་སོས་པའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩེགས་པའི་རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱར་སྤྱག་བསྟལ་ཏེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོར་བརྩེགས་ན།[༢༤] བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཡང་སོས་པ་དག་གིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་འབུམ་དང་། ཡང་དྲུག་ཁྲི་དང་། སྟོང་ཐུག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུབ་སྟེ།[༢༥] ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐིག་ནག་ནི། དེའི་འོག་ན་གནས་པའི་དམྱལ་བ།

ཐིག་ནག་འབར་བའི་སོག་ལེས་གཤགས་བཞིན་འབྱར།[༡༣] །འབྱར་བཞིན་གཤོག་ཁུ་སྐྱག་བསྟལ་བ།།
མི་ཡི་ལོ་བརྒྱ་རྩ་གསུམ་ཞག་གཅིག་སྟེ། །དེ་ཡི་ལོ་སྟོང་ཐིག་ནག་ཞག་གཅིག་སྟེ།།
རང་ལོ་སྟོང་ཐུབ་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག[༡༤] །སা་ཡ་གཉིས་འབྱམ་དཀྱུ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་རྩ།།
བཅུ་གཉིས་བར་དུ་ཐུབ་པར་སྟོན་པར་གསུངས།།

ཇི་སྐད་དུ་བཤེས་སྦྲིང་ལས། ཁ་གཅིག་སོག་ལེས་འདུ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། །སྐྱ་རེ་མི་བཟད་སོ་རྩེན་རྣམས་ཀྱིས་གཤགས།[༡༨] །ཞེས་སོ། །ཚེ་ནི་མིའི་ལོ་བརྒྱ་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩེས་པའི་ལོ་སྟོང་ཐིག་ནག་གི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩེས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་མིའི་ལོ་ནི་བརྩེས་ན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ཐིག་ནག་པ་དག་གི་ས་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བྱ་བ་ཐུག་ས་ཡ་ཉིས་འབྱམ་དང་། ཡང་དཀྱུ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་རྩ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཐུབ་སྟེ་[༡༩] ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་བསྟུས་འཛོམས་ནི། དེའི་འོག་ན།

བསྟུས་འཛོམས་བྱག་རི་རྟ་དང་རྟ་མོ་དང་། །སྐྱག་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་འདྲ་བའི་བར།།[༡༧]
རྣ་ལྟུན་བཞིན་འཛོམས་ཀྱེས་པས་སྟར་བཞིན་འཚོ། །ཕྱུགས་ཀྱི་ལྟོངས་སུ་ཐོ་བས་རྣ་ལ་བཞིན་འཐག།
རབ་ཏུ་བཙིར་བས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་འབབ་པ། །མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་འཐབ་བྱལ་ཞག་གཅིག་སྟེ།།[༡༨]
མཆེ་མའི་ཉིས་སྟོང་བསྟུས་འཛོམས་ཉེན་ཞག་གཅིག །རང་ལོ་སྟོང་ཐུག་གཉིས་སུ་སྟྲག་བསྟལ་ལོ།།
དེ་ཡང་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་སུམ་འབྱམ། །དྲུག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་རྩ་གཅིག་ཐུབ་པར་གསུངས།།[༢༠]

ཇི་སྐད་དུ། སྤྲོབ་སྦྲིང་ལས། ནི་དང་ཆ་ཉམ་ལྷག་རུ་རིང་འཇིགས་སུ་རྩད་བ་གཉིས། །འདུས་པའི་ཐུག་ཏུ་ལུས་ཀུན་ཕྱེ་མར་རྩོག་ཅིང་འཛོམས། །ཐྲོང་ཁད་བསིལ་བའི་རླུང་ཞིག་ལངས་པས་རྐས་ནས་དེ། །དེ་བཞིན་ཕྱིར་ཡང་ལན་བརྒྱར་ཀུན་ནས་ཕྱེ་མར་རྩོག[༢༡] །ཅེས་པ་དང་། བཤེས་སྦྲིང་དུ། ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཚིར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་འཐག་པར་བགྱིད།[༢༢] །ཅེས་སོ། །དེའང་འཐབ་རྩོད་དང་བྱལ་བས་འཐབ་བྱལ་དང་། བུ་དང་གུ་མོ་གཉིས་པང་ནས་ཤ་ཁྲག་ཅིག་སྐྱེ་བས་མཆེ་མ་

ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཉི་ཤུ་ངང་ཚུལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོས་དབྱེ་ན། དབུ་པ་ཉེར་གསུམ་ལས། བསྟན་འཛིན་པ་དག་གིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་སུམ་འཁུམ་དང་། ཡང་དྲུག་ཁྲི་བཅུད་སྟོང་ཙུ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཐུབ་སྟེ་[୯୦] ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་དྲུའོད་ཅི། དེའི་འོག་ན་ཡང་།

དུ་འོད་འབར་བའི་མེས་འཚོག་ཅེ་དོད་འོད། །ཡུགས་ཞུན་བསྐོལ་བར་འཚེད་པས་སྟག་བསྡལ་བ།།
མི་ལོ་བཞི་བཅུ་དག་འ་ལྔན་ཉིན་ཞག་གཅིག །དེ་ཡི་བཞི་སྟོང་དུ་འོད་ཞག་གཅིག་སྟེ།།[୨୨]
རང་ལོ་བཞི་སྟོང་བར་དུ་སྟག་བསྡལ་བ། །མི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་སྐ་ཁ་ཉིས་དང་།།
བྱེ་བ་ཐུག་དགུ་འཁུམ་བཞི་ཁྲི་སྟོང་དང་། །བྱེ་བ་བདུན་ཐུག་བར་དུ་ཐུབ་པོའོ།།[୨୯]

རྡེ་སྐད་དུ། བཅོས་སྤྲིང་ལས། ཁ་ཅིག་མདག་མེ་འབར་བའི་ཚོགས་སུ་ནི། ཁྱུན་མི་འཆད་པར་རབ་བསྟེག་ཁ་ཡང་བགྱད། །ཁ་ཅིག་ཡུགས་ཞུན་བསྐོལ་བའི་ཟངས་ཆེན་དུ། ཁྲིལ་ཚུགས་འབྲས་ཀྱི་ཙུང་པེ་བཞིན་དུ་འཚེད།[୯୭] །ཅེས་པ་དང་། སྤྲོབ་སྤྲིང་དུ། ཁ་ཅིག་འབྲུམར་བསྐོལ་བའི་ཟངས་ཆེན་ནང་དུ་ཡུང་། །གཞན་དག་བྱེ་མ་བསྟེགས་པ་མེ་སྐྱག་འཕྲོ་བ་ཡི། །སར་གཞི་ཤུང་པ་བཞག་པའི་གནས་མ་ཕོད་བར་ཡུང་།[୯୪] །ཞེས་སོ། ཀེའང་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལ་དག་འ་ལྔན་པའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པའི་བཞི་སྟོང་ལ་དུ་འབོད་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་ཐུབ་སྟེ་མི་འི་ལོ་ས་བགྲངས་ན། དབུ་ཉེར་ལས། དུ་འོད་པ་དག་གིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་ས་ཡ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཐུག་དགུ་འཁུམ་བཞི་དང་། ཡང་སྟོང་དང་བྱེ་བ་ཐུག་བདུན་དུ་ཐུབ་སྟེ་[୯୩] ཞེས་སོ།།

ལྔ་པ་དྲུའོད་ཆེན་པོ་ནི། ཡང་དེའི་འོག་ན།

འོད་སྐྲོགས་ཆེན་པོ་ཡུགས་ཁྱིམ་འབར་བ་རྣ། །འབར་བའི་མེས་བསྲེག་གཤེན་རྗེས་འཚོག་པར་བགྱིད།།
མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འཐུལ་ལ་དག་འི་ཞག་གཅིག་སྟེ། །དེ་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་དུ་འོད་ཆེའི་ཞག་གཅིག[୯୦]
རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཉིད་དུ་སྟག་བསྡལ་བ། །མི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་ས་ཡ་གསུམ་དང་།།

བྱེ་བ་ཐུག་ལྟ་འབུམ་ལྟ་ཞི་ཤི་སྟོང་། །རྒྱུ་རྟུ་རྩ་བྱུང་བར་དུ་ཐུབ་པ་ཡིན།།[೫೨]

རི་སྐད་དུ། སློབ་སྦྱིང་ལས། དམྱལ་མེ་དུ་བ་ཆེ་དཀྱུ་འཐུལ་བ་མནམ་བས་གནམ་མདོག་འགྱུར། །མེ་ལྟེའི་ལག་མང་རྣམ་བར་འཕྲོས་བས་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁེབས། །རྒས་གོང་དཀར་དུམ་ཁྲེང་བའི་རྒྱན་གྱིས་སྤུད་བས་སྐྱེ་གཡའ་བ། །བླང་ཆེན་བགས་གྱོན་སྟིགས་ཐབས་ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཏྲིང་ཟེར་བ་བཞིན། །ལ་ལར་མེ་སྐྲག་ཆེར་འཕྲོ་འབྲུག་བའི་འུར་སྐྲ་ཏོག་ཡར་ལ། །ཞག་གིས་བབ་ན་སྐད་འགའ་བདོ་བའི་རྩེ་ཞིལ་ཆིལ་ཆིལ་འབར། །བྱང་གི་རྔས་བའི་ཁོང་དུ་ཐལ་ནས་ལྷག་ལྷག་སྐྱེ་བག་བ། །བསྐལ་བའི་དུས་ཀྱི་མེ་ཡིས་བསྐྱེད་དུ་མེད་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་།[೮೮] །ཞེས་སོ། །མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འཕྲུལ་དགའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་ཐ་ཤེ་བ་བརྒྱད་སྟོང་དུ་འདོད་ཆེན་པོའི་ཞག་ཏུ་འཁོར་བ་གཅིག་ཏུ་བགངས་པའི་ངང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་སྟེ་མིའི་ལོར་བརྩི་ས་ན། དབན་ཉེར་ལས། འདོད་སྤྲོགས་ཆེན་པོས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་ས་ཡ་གསུམ་དང་། ཡང་བྱེ་བ་ཐུག་ལྟ་འབུམ་ལྟ་ཞི་ཤི་སྟོང་དང་བྱུག་རྩ་རྩ་བྱུག་གི་བར་དུ་ཐུབ་སྟེ།[೮೯] །ཞེས་སོ།།

བྱུག་པ་ཚ་བ་ནི། དེའི་འོག་ན།

ཚ་བ་ཡུགས་ཁང་ནང་ཞུགས་མདུང་ཐུང་གིས། །བླང་པ་འགེམས་ཤིང་ཐོ་བས་རབ་ཏུ་བརྟུང་།།
འབར་བའི་མེ་ཡྭེས་ཕྱི་ནང་ཀུན་དུ་བསྲེག །མིའི་ལོ་སྟོང་དང་བྱུག་བརྒྱ་གཞན་འཕྲུལ་ཞག།[೯೩]
དེ་ཡི་ལོ་ཁྲི་བྱུག་སྟོང་ཚ་བའི་ཞག །རང་ལོ་ཁྲི་དང་བྱུག་སྟོང་བར་ཐུབ་པ།།
མི་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་སྐ་ཡ་བརྒྱད་དང་། །བཞི་འབུམ་དང་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲི་ག་ཐུག།[೯೪]
བྱུག་སྟོང་ལྟ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སྟེད་མཆི་སོ།།

ཡང་། སློབ་སྦྱིང་ལས། གཤིན་རྗེ་འི་ལག་ན་ཐོགས་པ་དུས་ཀྱི་ཞགས་པ་ལྟའི། །སྲུལ་གདུག་མགོ་འཕང་བསྟོད་བས་དམ་གཞག་གཞུངས་ནས་ནི། །གསོན་པོར་ཁ་དང་བྱ་དཀར་ཀླུང་བྱ་ཚོད་ཀྱིས། །དེར་གནས་མིག་དང་ལྟད་པ་ཚམ་ཆེམ་མེད་པར་འབྱུ།[೯೬] །ཞེས་སོ། །མི་ལོ་སྟོང་ཐུག་བྱུག་བརྒྱ་ལ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བའི་ཁྲི་བྱུག་སྟོང་ཚ་བའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་རང་

ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་སྟེ་མིའི་ལོར་བརྩིས་ན། དྲན་ཉེར་ལས། ཚ་བས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟ་བརྒྱད་དང་། ཡང་བཞི་འབུམ་དང་། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་དྲུག་སྟོང་ཕྲ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུའི་བར་ཐུབ་སྟེ།[୯୭] ཞེས་སོ།།

བདུན་པ་རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི། དེའི་འོག་ན་ཡང་།

རབ་ཏུ་ཚ་བ་ཡུགས་ཀྱིམ་ཉིས་རིམ་ནང་། །འབར་བའི་མེ་དང་མདུང་རྩེ་གསུམ་བས་བསྲེན།།

སྤྱི་བོ་ཕྲག་པ་གཉིས་ལྡུང་ལེབ་མས་དཀྱིས།[୯୮] །ཟངས་ཚེན་ཁོལ་མར་འཚོད་པས་སྦུག་བསྐལ་བ།།

ཚེ་ཚད་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཕྱེད་ཐུབ་སྟེ། །མི་ལོའི་གྲངས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས།།

འཇིག་རྟེན་ཆགས་གནས་འཇིག་སྟོངས་བསྐལ་ཚུངས་བཞི།[୯୯] །བར་བསྐལ་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་བསྐལ་ཚེན་ནོ།།

དེ་ཡང་། མདོ་ལས། གནོད་པའི་ཚོགས་རབ་འབར་བས་རབ་ཚ་བ། །མདུང་རྩེ་གསུམ་དང་རྡོ་རྗེས་ལུས་བསྲེན་ཞིང་། །ཟངས་ཚེན་འབར་བར་འཚོད་ཅིང་ལེབ་མས་དཀྱིས། །ཕྱི་ནང་འབར་བའི་མེས་འཚོགཔ་སྟེ་ཙམ།[୧୦୦] ཞེས་སོ། །ཚེ་ཚད་ནི་ལོས་གཞལ་བར་མི་ནུས་པས། དེ་འང་བསྐལ་པ་ཆགས་འཇིག་སྟོངས་གནས་བཞིའི་རིམ་པ་ལ་བར་བསྐལ་དུ་བརྩིས་པའི་ཕྱེད་ཐུབ་པ་ནི། དྲན་ཉེར་ལས། རབ་ཏུ་ཚ་བ་དག་གིས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དུ་སྦུག་བསྟལ་གྱི་ཚོར་བ་དེས་བརླག་དགོས་ཏེ།[୧୦୧] ཞེས་སོ།།

བརྒྱད་པ་མནར་མེད་ནི། དེའི་འོག་ན།

མནར་མེད་ཡུགས་ཁང་མེ་ཡྱེ་འབར་བའི་ནང་། །སེམས་དམྱལ་ཀུ་ཅོ་སྦྱོ་སྟགས་འདོན་པ་ལས།།

མེ་དང་སེམས་ཅན་སོ་སོར་མཐོང་བ་མེད།[୧୦୨] །མར་མེ་འབར་བ་སྟེང་ཐོ་ལ་ཞེན་བཞིན།།

སོག་གི་ཟུངས་ཙམ་མེ་ནང་དབུས་གནས་པ། །བར་བསྐལ་གནས་བའི་ཡུན་གཅིག་བརྒྱ་དགོས་ཏེ།།

དེ་ལས་ཆེ་བའི་སྦུག་བསྟལ་གཞན་མེད་བས།[୧୦୩] །མནར་མེད་བསྟེར་མེད་ཅེས་སུ་བཤད་པ་ཡིན།།

ཇི་སྐད་དུ། སྒོ་བ་སྤྱི་བ་ལས། གོ་ནས་རྩ་སྐམ་སྟེང་ལ་སྦར་བ་ལྟ་བུར་མེ་ཚོགས་འབར། །མཐིན་དང་ཁ་ནས་མེ་ཡྱེ་འབར་བ་དུད་བཅས་བསྐྱེད་མར་འབྱུང་། །ཁོང་ཡོགས་པ་ནས་ཡུག་ནང་ཁྲོལ་ནར་

བས་ཀུན་བྱེད་ཅིང་། ཁང་མི་འཕྱོད་པའི་སྐད་ཆེན་འདོན་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད། སྟུག་བསྔལ་ཆེ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཡང་ནས་ཡང་། སྒོ་བྱེའི་གསེབ་གཞན་མཐོང་ནས་ཐག་རིང་ཅི་ཞིག་བཤུ་སྟེ་འབྱེར། ཁང་ཆེ་ལས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་དམ་པོས་དེ་ཡང་བཅད་ཀྱུར་པ། ཁེ་ཚེ་ཡི་སྐག་བཟོད་གླགས་སྐྱག་བསྔལ་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུ་ར། །མདའ་ཆེན་རྩོ་ཚོགས་འབར་བ་ཆར་བཞིན་འབབ་པའི་རྟེས་ལ་ཡང་། ཁམྱལ་བའི་སྲུང་མས་དབྱུག་པས་བཏབ་ཅིང་མཆིམ་འཛག་བཞིན་དུ། །ཡུགས་ཞུན་ཁུ་བ་མེ་སྐྱག་འབར་བའི་ཕྲེང་བ་འབྲིགས་པ་ལྟ་དུ། །ཁ་སྣ་རྩ་བའི་ཐུ་གུ་དག་ནས་དུད་འཕྱལ་གྱེན་དུ་འཕྱུར། །མིག་དང་ཀླད་སྤྱི་སྣ་རྩོལ་ཀྱི་བར་དུ་ཀུན་བྱེད་ཅིང་། །ཀླད་པའི་ཆུལ་འབབ་བའི་མེ་ཡྱེ་སྐྱག་ནག་ཚོགས། ཤེ་དེ་ཁྲོས་པ་ལྟ་བུར་དེ་ཡི་ལུས་ཕྱང་ལ། ཁྲད་ཤིང་སྐམ་པོ་བཅེར་ལ་སྦར་བ་བཞིན་དུ་མཆེད།[10] །ཅེས་པ་དང་། བཤེས་སྤྱིར་དུ། དེ་བཞིན་སྟུག་བསྔལ་ཀུན་ཀྱི་ནང་ན་ནི། །མནར་མེད་དམྱལ་བའི་སྟུག་བསྔལ་རབ་མི་བཟད།[11] །ཅེས་སོ། །ཡས་རྣམ་འབྱེད་ལས། མནར་མེད་པའི་སྐྲ་ན་ཡུགས་ཀྱི་རི་དཔག་ཚད་སྟོང་དྲུག་ཁྲི་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དག་གིས་དོར་བས་ཟད་པ་ན་དེ་དག་གི་ཚེ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།[12] །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལས་ཀིན་ཏུ་མཐུག་པོ་ཆོས་སྤྱངས་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །དབྱེ་ཤེར་ལས། མནར་མེད་པ་དེ་དག་བར་གྱི་བསྐལ་པ་དེ་འདས་ནས་ཚེ་འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ལ་མི་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་།[13] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

དགུ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་བ་ནི། དུ་ནི་དོན་བསྡུ་བ།

གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་དམྱལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་། །རིམ་བཞིན་མེ་ཡྱེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚར་ལགྱོ་བ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐ་མལ་ཙོན་དན་དུས་མཐའ་དང་། ཁམྱལ་མེ་རྣམས་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན། །བདུན་འགྱུར་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་ཚ། ཁེ་བཞིན་སྟུག་བསྔལ་བདུན་ཐུག་འགྱུར།[14] ཞེས་པ་ལྟར་གནས་ལ། གོང་མ་གོང་

མའི་སྤྱག་བསྟལ་རྣམས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་རྣམས་མཇོ་ཐོག་ཏུ་ཁོང་བ་ཤུར་བརྩེ་གས་མར་ལྷན་ཞིང་། ཚོར་བ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་རགས་པ་ཤུར། སྤྱག་བསྟལ་ཡང་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་ལས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱོང་དགོས་སོ།།

བཅུ་པ་ཉི་ཚེ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི། ཉི་ཚེ་བ་དངོས་བཞག་པ་ནི། དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་དམྱལ་བ།

ཉི་ཚེ་ངེ་དང་ལྡོན་ཤིང་ནམ་མཁའ་དང་། །བག་བར་མེ་ཚུངེས་མེད་གནས་རྣམས་སུ།།

ཤུང་དུར་གནས་དང་འདུས་དང་གཅིག་ཏུར་གནས།[ཅཞ] །དེར་ནི་སྤྱག་བསྟལ་གང་རྩང་རེ་རེས་གདུང་།། དེ་ཕྱིར་ཉི་ཚེ་བ་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན།།

འདི་ཤུར་རེ་དང་། བག་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རེས་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་གཏུན་ཤུ་བྱ་དང་། ཐད་པ་ཤུ་བྱ་དང་། ཕྱགས་མ་ཤུ་བྱ་དང་། མགལ་དུམ་ཤུ་བྱ་དང་། སྟོང་དུམ་ཤུ་བྱ་དང་། སེམས་ཅན་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཤུ་བྱ་དུ་མ་འདུས་སམ། གཅིག་ཏུར་གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཚ་བ་དང་། གྲང་བ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པ་དང་། གཅཁ་པ་དང་། གཏུབ་པ་དང་། འཚེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྟལ་གང་རྩང་རེ་རེ་ནི་བཟོད་གླགས་མེད་པས་ཉིན་མཚན་ཕྱེད་མའམ། ཡུད་ཙམ་མམ། རྐག་བར་ལས་ཀྱི་ལེན་པོ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་གདུང་བས་ན་ཉི་ཚེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། དེ་ནས་མོ་ཧྲལ་གྱི་བུས་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས། ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་གཏུན་ཤུ་བྱ་དང་། ཕྱགས་མ་ཤུ་བྱ་དང་། ལྡོན་ཤིང་ཤུ་བ་ཏུ་མང་པོ་སྤྱན་ཟུངས་ཀྱི་ཁ་ནས་ཁྱིམ་པ་ལས། ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་གཏུན་ཤུ་བྱ་དང་། ཕྱགས་མ་ཤུ་བྱ་དང་། ལྡོན་ཤིང་ཤུ་བ་ཏུ་མང་པོ་སྤྱན་ཟུངས་ཀྱི་ཁ་ནས་ཁྱིམ་པ་ལས། ཉི་ཚེ་བ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཀུན། །སོ་སོའི་སྤྱག་བསྟལ་རྣམས་ཀྱིས་གདུང་། །འབར་བའི་ཁྲོད་ན་གནས་པ་འདུ།[ཅཟ] །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཞན་ཡི་འཕྲལ་བ་དགག་པ་ལ། ཚུལ་གཞན་གྱི་ལོག་བར་རྟོག་པ་དགག་པ་བ་ནི།

གཞན་དག་ཚོ་དང་ཁ་ཅིག་འདུས་པ་ཉང་། ། དེ་ཡིས་ཉི་ཚོར་འདོད་པ་འཕྲལ་བ་སྟེ།།[ཅ०]

བག་བར་སྟིག་གཟུགས་ཚོ་ཡང་རིང་ཡོད་ལ། །ཉི་ཚོར་གདུགས་ཚོད་འདུས་པའི་ཉན་ཐོས་གཟུགས།།

ལྟ་བརྒྱ་པ་ན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པར་གསུངས།།

ཁ་ཅིག་ནི་ཆོ་ཀེ་མ་རེ་ལས་མེད་བས་ཀེ་ཆོ་བའོ་ཞེས་བཤང་མི་འཐད་དེ། ཡུགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་སྐྱེས་པའི་རབས་ལས། ད་དུང་ལོ་ནི་མང་པོ་ཞིག ཁྱིར་ཡང་དམྱལ་བ་འདིར་གནས་སོ།[৭] ཞེས་བས་གནོད་ལ། ཁ་ཅིག་གཅིག་པུར་གྲོགས་མེད་བར་གེར་བའི་ཕྱིར་ཀེ་ཆོ་བའོ་ཞེས་བཤང་མ་ཡིན་ཏེ། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་རྣ་བ་བྱེ་བ་རིས་ཕྱིན་པ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བ་ཅན་ཅིག་ན་གཏྲི་བརྟུབས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་བརྒྱ་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྩད་ནས་མཆོད་ཚ་དག་གིས་ཁ་དག་པར་བྱས་སོ། ཁེ་ནས་གདུགས་ཆོད་ཐོན་པའི་ཡུན་ཙམ་ན་ཕྱིར་ཡང་འོང་བ་མཐོང་བར་ལུང་ལས་གསུངས་པས་གནོད་དོ།།

བཟུ་གཅིག་པ་ཉེ་འགོར་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དུ་ནི་མནར་མེད་པའི་དམྱལ་བའི་འགོར་ལྷག་པོ་བཟུ་དྲུག་གི་འགྲོ་བ་བཤད་པ།

ཉེ་འགོར་མནར་མེད་ཁང་བའི་ཕྱི་རོལ་བཞིར།[৬] །མེ་མར་སྐར་དང་རོ་སྐགས་མཆོད་ཚའི་ཐང་།།

ཆུ་ཀོ་རབ་མེད་བཞི་བཞི་བཟུ་དྲུག་གོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་གི དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཁྱོགས་གང་དུ་ཕྱིན་ཡང་འགོར་བ་ལས། རེ་ཞིག་མེ་མར་སྐར་གྱི་འོབས་ནི།

མནར་མེད་སྐོ་བྱེ་སྟམ་ལས་ཕྱིར་འཐོན་པས། །འོབས་བཟང་གྲིབ་མ་མཐོང་ནས་ཕྱིན་མ་ཐག།[৬২]

མདག་མེ་འབར་བ་ཟུས་མོ་ནུབ་བརླག་པས། །ཤ་ཀུན་ཚོག་ནས་རྒས་པ་ཀུན་ནི་མདོག།

ཡང་སོས་སྐར་བཞིན་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་བསྟལ་ལོ།།

སྐར་མནར་མེད་ཀྱི་ཡུགས་ཁང་དུ་ཚ་བའི་སྐྱག་བསྟལ་ཉེན་ཆེས་པས། ལས་ཟལ་བསྡུབས་པ་དང་། སྐོ་བྱེ་བ་སྟམ་བྱེད་ནས་བྱོས་པས་ཕྱིར་འཐོན་པ་ན་འོབས་བཟང་པོ་གྲིབ་མ་ཅན་འདུ་བར་མཐོང་ཁེང་ཡུགས་ཀྱི་ཁྱི་དག་གིས་དེད་པ་ལས། སྐྱག་བསྟལ་བར། སྐྲོབ་སྦྱིང་དུ། རལ་བའི་ཚོགས་མང་སྐྱེས་པས་བསྐྱིངས་པའི་ཁྱི་དག་གིས། །མཆེ་བ་གཟངས་རིང་རྩོ་རྡེའི་རྩེ་མོས་ལུས་འབྱད་ཅིང་། །ཆུ་ཀོ་རབ་

མེད་ཐལ་སྐྱོ་མེ་ཤྱེས་གང་བའི་དོགས། རྐྱེ་བ་ཟུར་དོམ་ཙེ་རྩོན་མི་བཟད་ཅན་དུ་བདའ།[๗] །ཞེས་སོ། །དེར་བྱིང་བས་ཤ་རུས་ཚོག་ཅིང་ཡང་སོས་པ་གྱུར་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་ཐར་བ་སྨོམ་བྱས་ནས་ཕྱིན་པ་ན།

ཡང་ནི་བསིལ་བའི་འདམ་མཐོང་ཞུགས་མ་ཐག[๙๓] །རོ་སྐུགས་རུལ་དྲི་ང་བའི་འདམ་བྱིང་ནས།།

ཤུགས་ཟངས་གསེར་གྱི་མཆུ་ཅན་སྲིན་བུས་འ཯ིགས།།

སྐོབ་སྤྲིང་ལས། ཁ་ཅིག་འབྲུ་སྤྲང་ཕྲ་མོ་ཕྱིག་ཕྱིག་འདུག་པ་ཡི། ཚོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱགས་བམ་ཞིང་རྣམ་པར་འདྲུལ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣེ་ལ་འཚོ་བ་ཐོགས་པ་རྣམས། ཁས་སྐྱོད་པ་ཅམ་ཡང་བྱ་བར་མི་ནུས་བཞིན་དུ་གསོན།[๙๔] །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས།

སྤྱར་ཡང་ཐར་ཤམས་དགའ་མཐོང་ཕྱིན་མ་ཐག །སྡུ་གྲི་འབར་བས་དུམ་བུར་གཏུབས་ཤིང་འཚོ།།[๙๙]

ཡང་། དེ་ཤིད་ལས། སྡུ་གྲི་རྩོ་གཏམས་ལྷུག་ཚལ་ལོ་མ་རལ་གྲི་ཡི། །ནང་དུ་ཐང་ཆད་བརྒྱགས་ན་ཡུས་སྐས་སྐྱབས་མེད་པ། །རྩེ་གསུམ་མདུང་ཐྲང་མདའ་དང་རལ་གྲི་སྤོས་གང་བའི། །ཁོན་པ་གཤིན་རྗེའི་ཁ་བས་ཐུབ་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་།[๙๕] །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་།

ནགས་འདབ་ཡིད་འོང་གང་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། །རལ་གྲིའི་ནགས་ཚལ་ལས་རྒྱང་འཕྲུག་པས་བཅོམ།།

ཇི་ལྟར་ན། དེ་ཤིད་ལས། ཤི་ཚན་གྱིས་གདུངས་བཙོད་དཀའ་བརླག་པས་སྐྱོ་བའི་ལུས། །སྡོན་ཤིང་ལོ་མ་སྤོ་སྐྱག་མཐོང་ནས་སོང་བ་དང་། ཤེ་ཡི་ལོ་མ་མཚོན་བརྒྱ་ལྟང་བས་ལུས་དབང་ཅིང་། ཤེ་ན་ཡུན་རིང་དུད་མོ་ལས་བཤེས་བརླག་པར་གནས།[๙๐] །ཞེས་སོ།།

ལྔ་པ་ནི། ཡང་།

དེ་འདས་རི་བོ་རབ་ཏུ་ཤམས་དགའི་རྩེར། །སྡོན་གྱི་ཡུལ་འབོད་མཐོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་ལས།།[๙๑]

ཡུགས་ཀྱི་ཐུར་མ་རྩོན་པོས་ཤ་ཁྲག་གཟགས། །སྐེང་དུ་སོན་ཆེ་བྱ་རྐོང་ཀླད་པ་འགེམས།།
སྨར་ཡང་རི་ཡི་དྲུང་ནས་འདོད་པ་སྐམ། །འཕྱར་དུ་བབས་པས་ཐུར་མས་གྲིན་དུ་གཟེགས།།[৬৮]
ཐང་མཚམས་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་མཆེ་རྩོན་ཅན། །འབར་བས་འཕྱུང་དེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་བསྟལ་ཞིང་།།
ཁྱི་དང་ཅེ་སྤྱང་མང་པོས་ཟ་བར་བགྱིད།།

དེ་འང་རི་རབ་ཏུ་དག་ལ་བ་སྐམ་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་སྟོན་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་རང་རང་གིས་འཁྲིག་པའི་ཚོས་བསྟེན་པའི་ཡུལ་དེ་དང་། ཇེ་དུ་དང་འབྲེལ་པ་མཐོང་ནས་འདོད་པ་སྐམ་པ་ལས་འཛོགས་པ་ན། ཡུགས་ཀྱི་ཐུར་མས་འཕྱར་དུ་ཤ་ཁྲག་གཟགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕྱར་ལ་བབས་པས་གྲིན་དུ་གཟགས་ནས་སྐྱག་བསྟལ་བ་ཉིད་ཀྱང་། དེ་ཇིད་ལས། ཤལ་མ་རི་མཐོ་མི་བཟད་དེ་ལ་སྐུ་རྣ་འཛོགས་ན། །ཚེར་མའི་ཚོགས་ཁ་འཕྱར་དུ་བཤུས་པ་ཐལ་འབྱིན་ཞིང་། །ཟུག་རྔུ་ཚབས་པོ་ཆེ་དག་ཁོང་ཆུགས་ནུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡང་། འཕྱར་དུ་བབས་ན་ཡུགས་ཚོར་གྱིན་དུ་ཁ་བཤུས་པ། །རྩུབ་ལ་རྩོ་བ་མང་པོས་ཡུས་ཕྱག་དྲན་པ་ཉམས། ཀེ་ན་ཁ་ཅིག་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་འབར་བ་དང་། ཁྱག་རྩུརྩོན་པོས་ཡུས་དབང་འཕྱར་དུ་འབེབས་མི་ནུས། །ཀེ་ཚེ་མཆོན་ཆ་བརྡར་བའི་མཚུ་ཅན་ཁྲ་རྣམས་ཀྱིས། ཀླུན་དུ་དྲངས་པས་རྩུ་ཡོ་བྱང་བྲེད་ནར་ཞིང་འཕོར། །ཁ་ཅིག་རི་བོའི་གཡང་ས་ཡངས་གཡང་དུ་ཡུབ་ཅིང་། །ཞེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀུན་ནས་མེ་ཡྱེ་བརླུ་ཐབ་འཕོན་པའི་མེ། །མེ་སྐྱག་འཕྲེད་བ་འབྱིགས་པའི་རླུན་གྱིས་བཤུགས་གྱུར་ཅིང་། །སོག་ལེ་ལྟ་བུར་རྒྱབ་པའི་ལུས་ཀྱིས་ཐོན་མེད་པར། །ཤིན་ཏུ་སྐྱག་པའི་ཚུལ་དུ་བཅུམ་ནས་འཕྱུང་བར་བྱེད།[৬৭] །ཅེས་སོ།།

དྲུག་པ་ནི། དེ་ནས།

ཡང་ནི་བསིལ་བའི་ཆུ་ཀླུང་འབབ་མཐོང་ནས།[৬৯] །དགའ་བས་སོང་སྟེ་རབ་ཏུ་འོག་མ་ཐག། ཐལ་ཚན་ཤེད་ནུབ་ཀ་རྒས་ཚོག་གྱུར་ཅིང་། །འགྲམ་གཅིས་གཅིན་རྡེའི་སྐྱེས་བུས་བསྐྱང་བར་མཐོང།། དེར་ནི་ལོ་སྟོང་མང་པོར་སྐྱག་བསྟལ་ལོ།།[৬৭]

རྡེ་སྐད་དུ། དབུ་ཅེར་ལས། དེ་དེ་ཡུར་སོང་བ་ལས། ཆུ་ཀླུང་གི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ། ཚལ་མ་ཐག་ཏུ

ཤེད་པ་ལ་ཐུག་གི་ཤ་རྣམས་ཀྱང་ཚོག རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱེ་ཞིང་བྲལ་བ་ལས་སྣུར་སོས་ཤིང་འགྲམ་དག་ན་སྟོན་རྣམ་པར་རྩེན་བའི་གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་བསྡུང་བར་སྣང་ངོ་།[৬২] །ཞེས་སོ།།

བཅུགཉིས་པ་སྤྱག་བསྡལ་དེ་ལས་བཟློག་པར་གདམས་པ་ནི། རི་སྐད་བསྟན་པ། ཚ་བའི་སྤྱག་བསྡལ་ཆེན་པོས་གདུང་བ།

དེ་ལྟའི་དམྱལ་བར་སྡུཞིག་འཇིགས་མི་བྱེད། །སྲིད་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱག་བསྡལ་དཔག་ཏུམེད།།
རང་བཞིན་ཤེས་ནས་འདའ་བའི་ཐབས་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གདམས་སོ།།

གང་བའི་དམྱལ་བ་ལ་གསུམ་ཀྱི། དང་པོ་གང་དམྱལ་བཆུད་བཤད་པ་ནི། དཀྱི་གང་བའི་སྤྱག་བསྡལ་བཤད་པ།

གང་བས་ཉམ་ཐག་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཆུད།[৬৫] །གང་སོགས་ཤིན་ཏུ་གང་བའི་གནས་དག་ཏུ།།
སྡུན་ནག་བུ་ཡུག་འཚུབས་བས་སྦྲེབས་བའི་ལུས། །རྐུ་བྱར་ཅན་དང་རྐུ་བྱར་རྟོལ་བ་ཅན།།
གང་བས་སོ་འཐམས་སྦྱི་སྦྲགས་ཞ་རྐུ་ཟེར།[৬০] །ཀྱི་ཏྲ་ལྟུབ་ལ་ལྟར་གས་པརྒྱད་དང་།།
པདྨ་ཆེ་ལྟར་གས་བའི་སྐ་ནང་དུ། །སྲོག་ཆགས་མཐུན་རྐོན་འདབར་བས་ཟ་བ་ནི།།
རི་སྐིད་ལས་མཐའ་གཏྲུགས་ཚོ་གཡོ་བར་འགྱུར།།[৬৭]

གངས་དང་ཁ་བའི་སྒྲབས་གྲང་ཞིང་སྐན་ནག་དང་རྒྱང་ནག་གྲང་མོ་འཚུབས་བས་ཉེན་ནས། ལུས་ཆུ་བྱར་དུ་རྩམ་པ་དང་། ཆུ་བྱར་རྐོལ་ནས་སྐར་སོང་བ་དང་། ཞ་ཆུ་ཙམ་ལས་སྒྲ་མི་ཐོད་པ་དང་། ཀྱི་ཏྲ་ཅེས་སྒྲ་བ་དང་། སོ་འཐམས་ཀྱ་སྐད་མི་ཐོན་པ་དང་། རྩ་དེ་དག་ཟུབྲལ་ལྟར་རུ་བ་ཐུ་ལ་འདབ་མ་ཆེ་བར་ཡོད་པ་ཕྱི་ནང་ལོག་པ་དང་། པདྨ་ལྟར་བཞི་ཚལ་དུ་གས་པ་དང་། པདྨ་ཆེན་པོ་ལྟར་བརྒྱད་ཚལ་དུ་གས་ཤིང་། ཆུ་རྒྱས་ཐུ་མོས་འབྲེལ་བའི་རྩ་ནང་དུ་སྲོག་ཆགས་ཞུགས་ནས་ཟ་བ་སྟེ། གང་བའི་སྤྱག་བསྡལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི། སྤྲོབ་སྦྲིང་ལས། ལྟག་པ་དའེ་མེད་རྒས་པ་ལ་ཡང་ཕིང་བ་ཡིས། །ལུས་སྦྲེབས་འདར་ཤད་བསྐར་ནས་ཀུམ་ཀུམ་པོར་འདུག་པ། །ཆུ་བྱར་བརྒྱ་བྱད་རྐོལ་བ་ལས་སྐྱེས་སྲོག་ཆགས་ཀྱིས། །རལ་གྲི་ས་དབང་ནས་ཞག་དང་ཆུ་སེར་ཤད་བཅས་འཛོག །དགོས་ཐག་སོ་འཐམས་སྐ་

དང་སྣུ་རྣམས་གཡེངས་གྱུར་པ། །མི་གདང་རྣ་བ་ལྷོག་མ་གཅོད་བས་ཀུན་གཟིར་ཅིང་། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བར་དག་ཐྲོང་ཐྲོང་པོར་གྱུ ར་ནས། །གྲང་བའི་དམྱལ་བར་གནས་ཤི ང་ཀི་ཏ་ཀུ་འོ་དོ་དང་འབོད།[৭৯] །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚོ་ཚད་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བ་བརྒྱད་པོའི།

ཚེ་ཡི་ཚད་ནི་ཀོ་སྣ་ལ་ཡི་ཁལ། །བཅུ་ཚན་ཉི་ཤུ་ཞོང་བའི་ཉིལ་རྡང་ནས།།

ལོ་བརྒྱར་ཀིལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །ཆུ་བུར་ཅན་ཚེ་ལྟག་མ་ཉི་ཤུར་འགྱུར།།[৭৭]

དེའང་། དྲན་ཉེར་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་གོང་ཁྱེར་ཀོ་ས་ལའི་བྱེས་གྲངས་སུ་བཅལ་བའི་ཀིལ་གྱི་ཚོགས་བཅུ་ཚད་ཀྱེལ་ཤོང་བའིརྡང་པ་ཞེག་ཀིལ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ། ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་དམྱལ་བ་ལས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཀིལ་ཤག་མ་རེ་རེ་ཕྱིར་ཕྱུང་བས་ཟད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དེ་དག་ཚེ་འཕོ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དག་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྟག་པ་ཉི་ཤུས་བརྒྱལ་པར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བརྟག་དགོས་སོ།[৭৮] །ཞེས་སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར། མཛོད་ལས་ཀྱང་། ཀིལ་རྡང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། ཀིལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་དོ། །གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཉི་ཤུ་ལ་འགྱུར།[৭৭] །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚ་བ་དང་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ་ལ་བསམས་ཏེ།

སེམས་ལྟན་དག་གིས་སེམས་དམྱལ་འཇིག་རྟེན་ལས། །རབ་ཏུ་རྒྱལ་ཕྱིར་བཙོན་པའི་སྡོམ་ཐབ་སྐྱེད་ཅིག།

ཅེས་འདོམས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། སྡིག་ཅན་དབུགས་དབྱུང་འགག་པ་ཙམ་ཞེག་གི །དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་རྣམས་དམྱལ་བ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་གཞལ་ཡས་ཁོས་ནས་རྣམ་སྐྱོང་དུ། །མི་འཇིགས་གང་ལགས་རྟོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དམྱལ་བ་བྱིས་པ་མཁོང་དང་ཁོས་པ་དང་། །དེན་དང་བགྲོགས་དང་གཟུགས་སུ་བཀྱིས་རྣམས་ཀྱང་། །འཇིགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྨིན་ཉམས་སུ་མྱོང་རྣམས་སྨོས་ཅི་འཚལ།[৭৮] །ཞེས་པའི་ཚུལ་བཀྱིས་སོ།།

ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་དབྱིངས་ནཱགས་པ་ནི། དེ་ཡི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་བསྟན་པ།

ཡི་དྭགས་བྱིངས་མ་ཁང་རྒྱ་བས་བྱིངས་གནས་པ། །ལུས་ཆེ་ཤད་ཡག་ཐུ་ཞིང་ལྟོ་བ་ཡངས།།[༡༣]
མཐིན་པ་ཐུ་ཞིང་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ཁ། །ཟས་སྐོམ་མི་རྙེད་བཀེས་སྐོམ་འབར་བས་གདུངས།།
སྨན་ཤིང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་མཐོང་བས་བསྐམས། །ཕྱི་རོལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བན་སྐྱུགས་ཟ།།[༡༤]
ཟས་སྐོམ་མཐོང་ཡང་བསྲུང་བར་སྣང་བ་དང་། །ཁང་གི་སྒྲིབ་བས་ལྟོ་བར་མེ་འབར་ཞིང་།།
ཁ་ནས་མེ་ཤུ་དུད་པར་བཅས་པ་འཐུལ། །སྤྱི་མཐུན་སྒྲིབ་པས་དབུལ་ཚོངས་འཇིགས་སྐངས་འཆེ།།[༡༥]
ཅམ་དའི་གནས་སུ་མགོན་མེད་སྤྱག་བསྟལ་ཅེན།།

དེ་འང་དབྱིངས་ན་གནས་པ་ལས། ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་གང་འདོད་པ་མི་ཐོབ་ཅིང་། ལུས་བན་ལ་བན་སྐྱུགས་ཟ་ཞིང་ཟས་སྐོམ་མཐོང་ཡང་བསྲུང་བར་སྣང་བའམ། དུང་དུ་ཕྱིན་མ་ཐག་བསྐམས་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྱག་བསྟལ་བ་དང་། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་འང་ལྟོ་ནས་མེ་འབར་ཞིང་དུ་བ་འཐུལ་བ་དང་། སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་འང་སྒྲིབ་ཁབ་ཡོད་པའི་སྤྱག་བསྟལ་དབུལ་བ་དང་། ཚོངས་པ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པ་དང་། གཟུགས་མི་སྤྱག་པ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། རྐ་ཀུ་གཞན་ཀྱིས་འཚེ་བས་འཇིགས་པ་དང་། སྐྱབས་དང་མགོན་མེད་པའོ། ཀེ་སྐད་དུ། སྤྲོབ་སྤྲིང་ལས། མི་བཟད་སྐོམ་པས་རྒྱང་ནས་ཚུ་སྐྱང་དྲི་མེད་པ། སྨཐོང་ནས་བཀྲང་བར་འདོད་དེ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། སྐྱ་ཤད་ཀ་ཕྱིའས་ཚོགས་དང་རྣག་སྲངས་འདེས་པ་དང་། །འདམ་རྩ་བ་ཁྲག་དང་ཕྱིས་གང་བའི་ཆུར་འགྱུར་རོ། །དུས་རྒྱབས་རྒྱང་ལངས་ཆུ་འཐོར་རི་རུ་བསིལ་གྱུར་ཅིང་། །ཙནྡན་ལྟོན་པ་སྟོ་འཁྲུངས་མ་ལ་ཡར་སོང་ན། །དེ་ཡང་འདི་ལ་ནགས་སྲེག་མེ་ཕྱེ་རྩོས་འཁྲིགས་ཤིང་། །མགལ་དུམ་འགྱེལ་བ་མང་པོ་རད་རོད་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཆུ་གཏེར་རྒྱབས་འཇིགས་འཕང་མཐོ་གྱིས་པ་ལས་བྱུང་བའི། །དབུ་བ་བཅོར་བ་ལྟག་གེར་འདུ་གཅར་སོང་ན་ཡང་། །དེ་ཡང་འདི་ལ་བྱེ་ཚན་ཁུག་རྣ་དམར་ཙུབ་པའི། །རྒྱང་དམར་འཇེབས་པར་འཚུབ་པའི་

མྱ་ངན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འདི་ནི་དེ་ར་གནས་ཆར་སྤྲིན་ལྟང་བར་འདོད་ན་ཡང་། །སྤྲིན་ལས་ལྷགས་མདའི་ཆར་པ་དུད་འགྲོལ་མདག་མེར་བཅས། །ཚ་ཚ་རྡོ་རྗེའི་ཕ་བོང་རྣམ་འཕྲོ་གསེར་མདོག་ལྟའི། །གློག་འཕྲེང་དམར་སེར་འགྱུ་བ་ལུས་ལ་ཆར་དུ་འབབ།[৬৭] །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་ནི། ཕྱན་ཆོགས་པ་ནི།

མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡི་དྭགས་འདེ་རྣམས་དང་། །གཞོད་སྦྱིན་སྲིན་པོ་བཅུན་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས།།
ལས་ཀྱི་རྩ་འཕྲུལ་ཐོགས་མེད་ཀུན་དུ་རྒྱུ[৬৬] །གཞོད་པ་སྐ་ཚོགས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་སྟེ།།
ནད་གཉེར་མདངས་འཕྲོག་ཆེ་ལ་བར་དུ་གཅོད། །ཆེ་ཚད་མི་ཡི་རྒྱ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག
རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱམི་ལོ་ཁྲི་ལྟ་སྟོང་།[৬৭] །གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་སྐྱེ་བསྟལ་ལོ།།

འདི་དག་ཀྱང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་འགྲོ་བས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གྲུ་བསྟལ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། འཚེ་བ་དང་། ཉམ་ང་བ་དང་། བཀྲེས་སྐོམ་དང་། གང་དུ་སྐྱིང་ཉེ་ནས་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ཏུའང་སྟོན་འཆི་ཀའི་གནད་གཅོད་ཀྱི་ནད་དེ་བ་རོལ་ལ་འགོ་བ་དང་། རང་ཡང་གཏན་དུ་དེས་གདུང་བས་ནད་པ་དེ་ལ་སོ་བ་དང་། ཆེ་དང་མདངས་འཕྲོག་པས་ཕ་རོལ་འབའ་ཞིག་ལ་གནོད་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་ཅིང་། འཕྲལ་དུ་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། རྩ་འཕྲུལ་ཀྱིས་སོང་ཡང་ལམ་འཕྲང་དུ་བསྡུང་བར་སྣང་བ་དང་། རང་མཚན་ཀྱི་ལུས་སྐོ་ལྟ་བུ་དང་། ས་གཡུ་བུ་དང་། མགལ་དུམ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་སྟོན་ཀྱི་དགེ་བ་ཕྲ་མོས་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲུལ་བསྟལ་གཞན་མང་པོས་གདུང་ཞིང་ཚལ་ཆེར་ནི་དུས་ཚོགས་ལོག་པ་དང་། གཞན་ལ་བདེ་བའང་དེ་ལ་སྤྲུལ་བསྟལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚ་བས་ཉེན་ལ་བྱ་ཡུག་ཀྱང་ནི་ཚར་འགྱུར་ལ། །ལྟག་པས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་མེ་ཡང་གྲང་ཕྱེད་དེ། །ཤིན་ཏུ་མིའཁད་ལས་ཡོངས་སྤྱིན་པས་རྣམ་སྨོངས་པ། །འདི་ལ་སྐ་ཚོགས་འདི་ཀུན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་། །ཁ་བ་མི་གཅམ་གྱི་ཁ་ལ་དཔག་ཚད་མང་འཇིགས་པའི། །ལྟོ་ཆེན་ཉམ་ཐག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་འཐུངས་ཀྱང་། །མགུལ་ཕྲག་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུ་བ་བར། །ཁ་ཡི་དུ་གས་ཀྱིས་ཆུ་ཡི་ཐིགས་བའང་བསྐམས་པར་

འགྱུར།[༤༡] །ཞེས་པ་དང་། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཡི་དྭགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཚོངས་པ་ཡིས། ཁས་སྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་མི་བཟོད་པ། ཁཀྲེས་སྐོམ་གྱང་དྲོ་བལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། ཁས་སྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། ཤྲོ་བ་དེ་ཡི་གཏེར་ཙམ་བཀྲེས་པས་ཅེན། །མི་གཙང་གྱིན་ན་ངོར་བཙུང་ཟད་ཀྱང་། །འཚལ་བའི་འཕྲུད་ལྷན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཁ་ཅིག་པགས་རྨས་ལུས་ཤིང་གཅེར་བུ་སྟེ། །ཀ་ལའི་ཡང་ཏོག་བསྐམས་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །ཁ་ཅིག་མཚན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། །ཟས་སུ་འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེ་མ་འཚལ། །དམངས་རིས་འགས་ནི་རྣག་དང་ཕྱི་ས་དང་། །ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་རྣེད་དེ། །ཞན་ཚུན་གདོང་དུ་འཚོག་ཅིང་མགྲིན་པ་ནས། །ལྕ་བ་བྱུང་བ་སྐྱིན་པའི་རྣག་འཚལ་ལོ། །ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སོ་གའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བའང་ཚ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གྲང་། །ལྷོད་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་དེ་དག་གིས། །བཤུས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀློང་ཡང་བསྐམས་པར་འགྱུར། །བར་ཆད་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་བསྟེན་གྱུར་པ། །ཞེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། ཐུ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །ཤྲོ་སྐྱོང་དག་དང་ཁྲིར་ཡང་འཆི་མི་འགྱུར།[༤༢] །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་རླུ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཉེན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཙིས་པའི་རང་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ནི་མི་ལོ་ཁྲི་ལྟ་སྟོང་དུ་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་སྡིད་པར་མ་ཚགས་པར་ཚོས་ལ་བསླུལ་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟའི་རང་བཞིན་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་མཐོང་ནས། །དོན་མཐུན་སྐྱེ་བོས་ཐར་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།།
སྡིད་པར་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་རྒྱང་བསྡིངས་ཏེ།[༤༣] །རེས་པར་ཞེ་བ་དམ་པའི་ཚོས་བསྒྲུབ་བོ།།

ཞེས་ལེགས་པར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།།

དུད་འགྲོ་བཞད་པ་ལ་གཉེས་ཀྱི། དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་ནི། དཀའ་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལའང་བདེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ།

དུད་འགྲོ་དབྱིངས་གནས་ཆུ་གཏེར་བཞི་ཡི་ཁྱོན། །གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད།།
གྲིང་བར་སྐན་ནག་རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་ཡང་།[༤༤]ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་གཅིག་ཟའི་འཚོ་བས་འཇིགས།།

ཁ་འཛོར་མི་ཡུལ་བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས། །རྫོན་པས་གཅོ་ཞིང་རང་རང་གཞོད་པས་ཉོན།།
རྟ་གླང་རྟ་མོ་ར་དང་བོང་བུ་སོགས།[༥༠] །བགོལ་སྐྱེད་རྟེག་འཚོག་སྐྱག་བསྟལ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།།
ཤ་དང་པགས་པ་རུས་པའི་ཕྱིར་འཆི་བ། །རང་བཞིན་སྐྱག་བསྟལ་ཚ་མཐའ་མི་མངོན་ཤིང་།།
ཀུན་རྟོམས་ཉིན་མཚན་ཆོད་མའི་བདེ་སྐྱག་དང་།[༥༡] །སྲ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་འགྱུར་བའི་བདེ་སྐྱག་དང་།།
ཁ་ཅིག་གནས་སུ་བྱེ་ཚན་ཆར་འབབ་ལ། །ལ་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱོགས་བྲལ་ཉེངས་པས་ཉེན།།
ཚལ་ཆེར་སྟོངས་དང་མ་ཁའ་ཡིང་འཇིགས་ལ་སོགས།[༥༢] །སྐྱག་བསྟལ་རྟམ་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་ཡོན།།
ཚེ་ཡང་མ་ངེས་ཁ་ཅིག་ཉོན་ཅེ་ལ། །འཇོག་པོ་ལ་སོགས་བསྐལ་བར་གནས་པར་གསུངས།།

དེ་ལ་བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགྲོ་ནི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གླིང་བཞིའི་བར་གྱི་ཕར་ན་གནས་པའི་ནང་ན་ཉ་དང་དུང་དང་ཆུ་སྲིན་ལ་སོགས་པ་གོ་མཚམས་མེད་པར་གང་བ་ཆང་དར་མའི་སྣང་མ་ཙམ་ཞིག་ཕྱིག་ཕྱིག་ཡོད་དོ། །ཆེ་བས་ཆུང་བ་ཟ་ཞིང་། ཆུང་བས་ཀུང་ཆེ་བ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གླིང་འདིའི་ཤུགས་རི་པར་འདས་གཞན་གྱི་ཚུར་འདས་པ་ཞི་བ་མ་བསྒྲིགས་པའི་ཕྱི་མཐའ་ཡུ་བྱའི་བར་ནི་གླིང་བར་གྱི་སྲུན་པ་སྟེ། ཉི་ཟླའི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་། ཀེའི་ཆུ་ནང་ནའང་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ་དང་། བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྟལ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །ཁ་འཐོར་བ་ནི་མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རི་དང་། ཐང་དང་། ཆུ་དང་། བྲག་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ན་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་འབྱུང་སྟེ་དང་། བྱ་དང་རི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་དག་རང་རང་གི་སྐྱག་བསྟལ་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནད་དང་འཚེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྫོན་པ་དང་། ཅ་བ་དང་། བྱ་གཞོན་བ་དག་གིས་འཚེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཤ་དང་། པགས་པ་དང་། རུས་པའི་ཕྱིར་འཆི་བ་དང་། བགོལ་བ་དང་། སྐྱད་པའི་མཐར་གསོད་པ་དང་། བརྡེག་པ་དང་། ཁྲག་གཟགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱག་བསྟལ་དང་། ཀླའི་ཡུལ་ནའང་། ཉིན་མཚན་ནམ་སྟུ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་གང་རུང་བའི་ཡང་། གང་རུང་དུ་ཚ་གྲང་དང་བགྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་སྐྱག་བསྟལ་མང་ཐོས་རྟེན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གི་གནས་སུ་བྱེ་ཚན་ཀྱི་ཆར་འབབ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟངས་ཀྱ་

ཁྱོང་མི་ཚུད་བས་གཅིག་ལུ་གློ་གས་མེད་པ་དང་། སྲིད་མཐུན་དུ་རྩོངས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟིང་གི་འཇིགས་པ་དང་། རིགཔ་སྔགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་། འཚེ་བའི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུམེད་དོ། ཚེ་ཡང་མ་དེས་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དང་། ཉིན་གཅིག་ལ་རོགས་པ་དང་། ཟླའི་རྒྱལ་པོ་འཛོག་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཐུབ་པའང་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། འཛོག་པོ་བསྐལ་པའི་[70] ཞེས་དང་། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཁོ་བོ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་གནས་འདིར་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་གནས་པ་ལགས་ན་[71] ཞེས་སོ། །ངོ་སྐད་དུ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། ཁཅིང་དང་བཟེག་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ། ཞེའུམྱང་དག་ཏ་སྦྲངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཐུབ་ཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུམི་བཟད་པ། ཁས་ཅིག་སུ་ཏེག་བལ་དང་རྒས་པ་ཁྲག ཤ་དང་བགས་བའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། ཁབང་མེད་གཞན་དག་རྩོག་པ་ལག་པ་དང་། ཤུག་དང་ཡུགས་ཀྱུ་ལ་སོགས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ།[72] ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚོས་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ནི། ཚུལ།

འདི་དག་བསམས་ནས་བྱོལ་སོང་འཇིག་རྟེན་ལས།[৬২]ཞན་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།།
མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལམ་བཟང་སྟོལ་བཏོད་ལ། །ཉིན་མཚན་བརྩོན་པས་དེ་གྲི་ལ་གཞོལ་བར་མཛོད།།

ཅེས་འདོམས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པའི་ཚོས་ལས་བྱོལ་ནས་སོང་བ་དུད་འགྲོའི་ནང་ནས་ཐར་བར་འདོད་པ་དག་གིས་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་མིའི་ལམ་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་བརྩུ་དང་། བསམ་གཏན་བཞེད་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞེལ་བརྩོན་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དམ་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྟོང་པ་དང་སྟིང་རྗེའི་སྟིང་པོ་ཅན་ཐ་ངོ་ལ་ཉ་ཕྱིན་པ་དུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ས་དང་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།།

མིའི་སྐྱེ་བསྟལ་བཤད་པ་ལ་བརྩུ་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་བསྟལ་བརྒྱད་ཀྱིས་གདུང་ཚུལ་ནི། ད་ནི་མཐོ་ངེས་ཐོབ་པར་བྱུང་བའི།

མི་རྟམས་ལ་ཡང་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་དེ།[৬৯] །སྡུ་ངན་ཡིད་མི་བདེ་དང་འབྲུག་ལ་སོགས།།
གཅིག་མ་སངས་པར་གཅིག་གིས་སྟག་བསྲལ་དང་། །ཟས་སོགས་དུག་འདེས་ཟོས་པས་འགྲུར་བ་དང་།།
ཟས་གོས་སྤྱོད་ལམ་ཉེས་པས་ནད་སོགས་སུ།[৬৭] །ཕྱི་མའི་སྟག་བསྲལ་འདུ་བྱེད་མཚོན་པ་སྟེ།།
སྟག་བསྲལ་ཉིད་གསུམ་དག་དང་དེ་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་ཏ་ག་འཆི་མི་སྟག་འཕྲད་པ་དང་།།
སྟག་བལ་འདོད་པས་ཁོངས་དང་ཉེ་བར་ལེན།[৬৬] །རྟམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟག་བསྲལ་ཚད་མེད་དེ།།

རིའ་ཡུ་བྱ་ཞེ་ན། སྟག་བསྲལ་གྱི་སྟག་བསྲལ་དང་། འགྲུར་བའི་སྟག་བསྲལ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྲལ་ཏེ། ཙ་བའི་སྟག་བསྲལ་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཏ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། དབྱ་མི་སྟག་པ་དང་འཕྲད་པ་དང་། གཉེན་ཡིད་དུ་སྟག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་མ་འབབས་པས་ཁོངས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔས་སྟག་བསྲལ་གཏན་དུ་འཛིན་པས་རྟམ་པ་བརྒྱད་ནི་འགོར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟག་བསྲལ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྟག་བསྲལ་གྱི་སྟག་བསྲལ་ནི་བརྩེགས་མར་བྱང་བ་སྟེ་ཁ་ཤི་བའི་ཐོག་ཏུ་མ་ཡང་ཤི་བ་ལྟ་བུའོ། །འགྲུར་བའི་སྟག་བསྲལ་ནི་དཔལ་བདེ་བ་ལྟར་ཡོད་འཕྲོ་ལ་སྟག་བསྲལ་བ་སྟེ། བཀ་མ་བྱང་སའི་སར་ཁང་པར་པ་དིའ་པ་དང་། དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་ཟོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྲལ་ནི་དུག་ཟོས་པ་དང་། ཟས་གོས་དང་སྤྱོད་ལམ་ཉེས་པས་ཕྱིས་ནད་འདུ་བྱེད་པའམ། དབང་པོ་ཆེ་ལ་གནོད་པ་བསྒྱལ་བས་ཕྱིས་གནོད་ལན་འདུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། འདུ་ལ་བ་ལུང་ལས། འཁོར་བ་སྟག་བསྲལ་ཅན་ཕུང་པོ། །སྟག་བསྲལ་སྟག་བསྲལ་འདུ་བྱེད་དང་། །འགྲུར་བ་ཉིད་གསུམ་བརྒྱད་རྟམས་ཀྱིས། །མི་རྟམས་ཤིན་ཏུ་སྟག་བསྲལ་ལོ།[৶৯] ། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བའི་དུཿཁ་ཞི། སྐྱེ་བའི་སྟག་བསྲལ་ནི། སྔོན་རོལ་བའི་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བར་དོ་ན་འཆྱམ་པའི་དྲི་ཟ་ཉིད་འཇུག་པ་མའི་མངལ་གནས་འཇིན་པ་ན།

མ་རིག་རྟམ་ཤེས་རླུང་སེམས་ཕིག་ལེར་འདུས། །མེར་ནུར་ལྟར་མཁྲང་གོར་ཉ་རུས་སྦལ་འདྲ།།
རིམ་བཞིན་བདུན་ཕྲག་བདུན་དུ་ཚགས་པའི་ལུས།[৶৶] །མ་ཡིས་ངལ་དུབ་བཀྲེས་སྐོམ་ཚ་གྲང་སོགས།།

རྒྱང་ཟད་ཙམ་ཡའང་སྤྱག་བསྟལ་དཔག་ཏུམེད། །སྡུན་ནག་དོག་ཅིང་ཉམ་ངའི་ཞིམ།།
འགྲམས་པའི་སྤྱག་བསྟལ་མི་བཟད་བརྟག་དགོས་སོ།[৬৭] །བདུན་ཕྲག་བདུན་ནས་ཉི་ཤུ་རྒྱུ་བར།།
དབང་པོ་ཡན་ལག་བ་སྤུ་ལ་སོགས་འགྲུབ། །བདུན་ཕྲག་སྡུམ་རྩ་རྒྱ་བར་སྐེད་དུ།།
ལུས་རྒྱངས་བཏུས་དང་ཆེར་བསྐྱེད་གཡོ་བར་བྱེད།[৬৮] །དེ་ནས་རྟགས་པའི་འགྲུལ་འཕོངས་བཅིང་པའི་བར།།
ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་མགོ་མཉམ་ལྷོག་པར་བཙའ། །འཆི་བས་ཅེན་པའི་སྤྱག་བསྟལ་བསྡུས་འཛོམས་འདུ།།
བཙས་ནས་རེག་བས་པགས་པ་བཤུས་པ་འཁེན།[৬৯] །ཁྲོས་བྱས་ཤ་ཟད་སྤུ་གྲིས་རེག་དང་མཚུངས།།

ཚ་དང་མའི་འདུ་འཛོད་ལས་ཐིག་ལེ་དགར་དམར་འདྲེས་པའི་སྲྭབས་སུ་རྟམ་ཤེས་ཞུགས་ཏེ། ཞག་བདུན་ཕྲག་དང་པོར་མེར་མེར་གྱུ་གྱུ་པ་དངུལ་ཆུའི་རྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པར་ནུར་ནུར་པོ་བཅས་སྐྲབས་ཀྱི་རྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ལྟར་པོ་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱི་རྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པར་མཁྲང་གྱར་སྦོ་ངའི་རྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པར་གོར་གོར་པོ་པརྦའི་འདབ་མ་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་པར་ཁྲབ་འཇུག་ཅའི་རྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པར་རྩས་སྦལ་གྱི་རྟམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་མགོ་དང་ཤོ་ལག་ཏུང་ཟད་དོད་པས་སྦལ་པའི་རྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་བདུན་ཕྲག་ཅི་ཤུ་རྩ་བྱུག་གི་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་སོར་མོ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣེན་དང་བཅས་པ་དང་། བ་སྤུ་དང་། སྤུ་དང་། ནང་གི་དོན་སྐྱིང་དང་། རྩ་དང་། རྒྱང་དང་། ཁམས་དྲངས་མ་དང་། ཁྲག་དང་། ཆུ་སེར་དང་། ཞ་མོའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་མཆེད་གསལ་བར་འགྱུབ་ཅིང་། དེ་ནས་བདུན་ཕྲག་སྡུམ་རྩ་རྒྱ་གི་བར་དུ་ལུས་ཟུངས་བཏུས་པར་བྱེད་དེ། མས་ཟས་ཟོས་པའི་དྲངས་མ་དང་། སྐོམ་གྱི་དྲངས་མས་བྱའི་བཟའ་བཏུང་གི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། སྐབས་སུ་གཡོ་བ་དང་འཕར་བས་མ་ཡང་ལུས་མི་བདེའོ། ཏིའི་བར་རྟམས་སུ་ནི་བུ་ལ་སྡུན་ནག་གི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། དོག་ཅིང་སྐྱག་བྱོ་བའི་སྣང་བ་དང་། འགྲམས་སྤྱག་བསྟལ་བ་དང་། མ་འགྲང་པ་དང་ངོམས་དྲགས་ན་རི་དང་ཆུ་མཚོས་མནན་པ་སྐམ་པ་དང་། ངལ་དུབ་དང་བསྐུལ་བསྐྱོད་དྲག་ཏུ་བྱས་ན་གཡང་ལ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྟལ་འབྱུང་བོ། །དེའང་ཞྭེའུ་རྟམས་ནི་མའི་གློ་གཡས་ནས་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་ལག་བའི་ཐལ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་གདོང་བཀབ་

ནས་གནས་ལ། བུ་མོ་ནི་གཡོན་ནས་ཕྱིར་བལྟ་བས་གནས་སོ། །དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་མགོ་མཇུག་ཡོངས་སྤྱི་རྙེད་ཀའི་ཚ་བ་དཀྱུ་བཙུ་ར་ནས་བཙའ་བ་ནི་བསྲུས་འཇོམས་ཀྱི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་མོ། །དེ་ནས་རེག་མ་ཐག་པགས་པ་བཤུས་པ་ལྟ་བུའི་ཚ་བ་ཤ་བུར་སྤྱི་གིས་གཅོད་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རླུང་བཙན་དུས་ཤ་བུར་སྤྱི་གིས་གཅོད་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་བཞིན་ཏེ། ཚུལ་དེ་དག་སློབ་སྦྱིང་དུ་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་བཙོར་བས་འགགས། །རབ་ཏུ་དོག་པའི་སྡུན་ནག་ཐིབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། །མངལ་གནས་དམྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ལྟོགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་བསྐྱམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བརྟག་དགོས་སོ། །དེ་ནི་རིམ་གྱིས་ཉིལ་མར་བཙོར་སྦྱད་ཟ་བ་ཡིས། །བཙོར་བ་ལྟར་བྱས་དེ་ནས་ཇི་ཞེག་ལྟ་སྟེ་བཙག་པའི་འདོར་གང་ཡིན་པ། །སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་མཐོ་ཙམས་མོད། །ཤི་གཙང་དེ་ནང་གནས་བཅས་འགྲོ་བའི་ལུས་དེ་ནི། །མངལ་གནས་རྨོན་པས་དགྲེས་ཤིང་དྲི་མི་བཟད་ལྟན། །གཟིར་བས་གཅོར་དང་པ་བདོ་སྟེ་རྣ་སྨིན་ཞེག་པ་ལྟར། །སྐྱེག་ལ་ཐུག་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་གྱི་དྲན་པས་སྤོང་། [๗๙] ། ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་རྒྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། དེ་ནས་རིམ་གྱིས།

རྒྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ། །ལང་ཚོ་ཉམས་པས་ཀུན་གྱི་ཡིད་མི་འོང།།
སྟོང་སྨད་མི་ཕེག་འགོར་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། [๗๗] །ལུས་ཀྱི་དོད་ཉམས་ཟས་ཀྱང་འཚ་བར་དཀའ།།
མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པས་འགྲོ་འདུག་བསྐུལ་བསྐྱོད་དཀའ། །འདོད་ཁར་མི་ཕྱིན་ལྟུ་ཚོགས་རྣམ་པར་འགྱུར།།
དབང་པོ་ཉམས་པས་མི་ཀ་འགྲིབས་ཀ་ཟུགས་མི་མཐོང་། [๗๘] །སྐྱ་སྐད་མི་ཐོས་དྲི་ར་རེག་མི་ཚོར།།
དྲན་པ་མི་གསལ་ཀཀྱི་སྐུག་ཀཉིད་དུ་བྱིང་། །ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཉམས་པས་ཡོན་ཏན་ཆུང་།།
ཟས་སོགས་ཞིམ་པོའང་དེ་ལས་ལོག་པར་སྣང་། [๗๙] །ཚེ་ཉམས་འཆི་བས་འཇིགས་དང་འདུ་ཤེས་འགྲུག།
བྱིས་བཞིན་བཟོད་སྟོབས་ཆུང་ལ་བསྲན་མི་བཟོད། །སྟུམ་ཟད་མར་མེ་ཇི་བཞིན་སྐུར་དུ་འགྱོ།

ཞེས་པ་སྟེ། ལང་ཚོའང་ཡོལ་བས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་ཏེ་ཡུ་ཚོགས་འགྱུར་ཞིང་། ཟས་མི་འཚུ་བ་དང་

དབང་པོ་འགྲིབས་པས་མིག་མི་གསལ། རྣ་བ་འོན། ཕྱེ་ཕྲིབ། དྲན་པ་མི་གསལ། སྐར་དགའ་བའི་ཡུལ་དང་ཟས་ལ་སོགས་པའང་སྐར་ཡུར་ཡིད་དུ་མི་འོང་། ཕྱེའི་དབང་པོ་འགྲིབས་པས་གཞོན་དུས་ཕྱུག་བའི་བཟའ་བཀྲང་གི་རོ་མི་འབྱིན། ཤི་དོགས་ནས་འཚེར་ཞིང་། བྱིས་པ་ཡུར་བཙོད་སྐན་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྡལ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྟོབ་སྦྱིང་ལས། དེ་ནས་དེ་ནི་འཆི་བདག་ཏུ་བའི་ལག །གཞིལ་བའི་བཙོས་ཐབས་མེད་པས་བཟུང་ནས་ནི། །སྐྱ་དཀར་བདོ་བ་སོ་ཡི་ཚེགས་དག་གིས། །དགོད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱི་ནས་འཛོན་པར་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུ་ཚོགས་རྣམ་འབྱེ་ཞིང་། །བྲོ་ཡང་བསྣད་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ལུས་ཀྱང་དེངས་ལ་ཤི་ཀ་ཤི་བོར་འགྱུར་ལ། །རེས་པར་སྤྲིག་པ་འཕེལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཞུམ་ནས་ནི། །ཡུལ་ལ་ཆགས་ཀྱང་ཤུས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། །གནས་སྐབས་གང་དུ་འདི་འགྲོ་འགྱུར་བ་དེ། །ཁ་ལ་ཉེ་དམྱལ་ན་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་འཇིགས།[๖๙] །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། གཞན་ཡང་།

ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་བཙོད་དཀའ་བ།[๗๑] །ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་དང་ཡིད་མི་བདེ།།
ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་། །སྲོག་དང་བྲལ་བར་དོགས་པས་མྱ་ངན་སྐྱེ།།
སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་སྐྱེ་སྟགས་འབྱིན་པར་བྱེད།།[๗๑]

ནད་ཀྱི་ཚོར་བས་ཉེན་པ་དེའི་ཚེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་འཁྲུགས་པས་གང་ལའང་དགའ་བ་མི་སྐྱེ། འདུ་ཤེས་འཁྲུག་ཅིང་ཚོགས་པ་ཟད། ཤི་བར་དོགས་པ་དང་། རེས་འགའ་ཤི་ནམ་སྟེ་ཕྱེའ་སྐྱིང་འདོད་པའམ། ཕྱེའ་པ་ལ་ཐུག་པས་ཉེན་པའི་ཚོར་བ་ནི་དམྱལ་བ་ལ་འབྲན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལས་བརྒྱ་པའི་སྟོད་འགྲེལ་དུ། ན་བས་གདུངས་པའི་ལུས་ཅན་ནི། ཁམྱལ་བའི་ཚོར་བ་དེ་འདྲ་སྟེ། ཀེ་སྟེད་ཕྱི་ཕྱིར་ལྟང་བ། སྲེད་ཅན་སྲིད་པའི་ཟུགཔ་རྣ་འདྲ།[๗๔] །ཞེས་སོ།།

ལྟ་པ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚེ་ཟད་པའམ། མ་ཟད་ཀྱང་རྟུང་སྟེ་བར་མ་དོར།

འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡང་། །ཟས་གོས་གཏམ་དང་མལ་ཀྱི་ཐ་མར་ཉལ།།

སྒོག་ལུས་འཁོར་གཡོག་གཅེན་འདུན་ལོངས་སྤྱོད་འདོར། ཁཅིག་ཐུས་ཚུགས་མེད་པར་འགྲོ་བ་འཇིགས།།[๒๘]

དེའང་ཐ་མའི་མལ་དུ་ཉལ། གནས་དང་། གཏམ་དང་། ཟས་དང་། གོས་དང་། ཆ་འདིའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་ཐུག འཁོར་འདུབ་དང་ལོངས་སྤྱོད་འདོར། རི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་འཁྱེར་དབང་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་རྟ་རྒྱུ་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་རྒྱལ་ཁམས་སྐྱིད་མི་དགའ་བཞིན་དུ་གནད་གཅོད་ཀྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོས་སྒོག་བཅད་དེ། རང་སྣང་བར་དོར་འཁྱམ་ཞིང་། མགོན་སྐྱབས་མེད་ལ། ཕྱང་པོ་ཁྱོགས་ལ་བཏེགས་སྟེ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་ཅི་སྤྱང་ལ་སོགས་པས་ཟ་ཞིང་། ཉེ་དུའི་ཚོགས་རྣམས་མྱ་ངན་བྱེད་པའི་སྐུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྲོག་གིས་ཅི་སྟེ་འདི་ལྟར་འཆི་བདག་འདི། །མགོ་བོར་རྩོག་པས་གནོན་པ་འཕྲིགས་མ་གྱུར། །མྱ་ངན་དོ་རྗེ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར། །སེམས་ལ་གནོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཅེས་ནས། །ཉེ་དུའི་སྐྱེ་བོ་དུད་མོའི་མཆེ་རྒྱན་ཅན། །སྲོག་བསྲལ་སྙིང་དང་རྩེ་རྗེ་ལྟ་བུར་བལྟས། ཁནད་ཀྱི་གཤེས་སུ་འཛབས་པར་གཟིར་ནས་ནི། ཤིན་ཏུམི་བཟད་མྱན་རྣམ་འཇུག་པ་ལྟར། །འབབ་པ་ལྟུར་བླངས་བསྐྱང་བ་བྱ་བའི་ལུས། །ཡིད་འོང་འདྲེས་པ་རྣམ་པར་འདོར་བར་འགྱུ ར། །གཤེན་རྗེའི་ཞགས་པས་དམ་དུ་བཅིངས་པ་དེ། །ཆོ་ཏོ་འབལ་ཞིང་ཆོ་ཅེས་འདེབས་བྱེད་ཀྱང་། ཉེ་ཡིས་གློངས་པ་ཉེ་དུའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །རང་གི་དུ་སྐྲས་ལྷིར་བ་བཞིན་མི་ཐོས། །བགྲོད་དཀའི་ཆུ་དང་ཤ་བང་ཐག་ཐུག་འདོམ་པའི་བར། །ཚེར་མ་རྩོན་པོས་འཛོངས་པས་ཉམ་ངའི་ལམ་དག་ཏུ། །དུས་ཀྱི་ཞགས་པས་ཤ་ཅི་ནས་བཏགས་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་མི། །གཏུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བདའ་ཞིང་ཁྲིད་འགྱུར།[๒๙] །ཞེས་སོ།།

དུག་པ་དག་དང་ཐྲད་པའི་སྐུག་བསྔལ་ནི། འདི་ལྟར།

མི་སྐུག་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྐུག་བསྔལ་ཡང་། །ཡིད་དུ་མི་འོང་གནོད་འཚེའི་འཇིགས་པས་ཉེན།།

འདི་ལྟར་དབྱ་སྤྲང་བ་དང་འཕྲད་པ་ན་ཅིས་ལུས་དང་སོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་མ་རྩྭངས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བདུན་པ་གཉེན་དང་བྲལ་བའི་སྐུག་བསྔལ་ནི།

བྱམས་ཤིང་སྐུག་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ཡང་། །སྲོ་བན་སྤྱི་སྤྲགས་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གཞི།།[๒๙]

ཡོན་ཏན་རྣམས་བདག་འདོད་པས་གདུང་བར་བྱེད།།

རྗེ་ལྷར་ཞེ་ན། གཉེན་དང་མཛའ་བཤེས་བྱམས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ལ། སེམས་གདུང་བས་སྤྱག་བསྟལ་བ་ཡིན་ཞིང་།

བརྒྱད་པ་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་ནི།

འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་སྤྱག་བསྟལ་ནི། །དོན་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱི་ཟུག་རྔུལ་།།

དབུལ་བས་ཉམ་ཐག་བཀྱེས་སྐོམ་ཡི་དྭགས་འདྲ།།[๗ར]

རྗེ་ལྷར་སྨོན་པའི་དོན་མ་གྲུབ་ན་ཡང་། སེམས་མི་བདེ་བ་ཉིད་དང་། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་སམ། འདོད་པ་གང་གིས་ཕོངས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བས་ཟུག་རྔུལ་ལ།

དགུ་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་ནི།

གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཡང་།།

ཟག་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་སྤྱག་བསྟལ་ཀུན་གྱི་གནས། །རྟེན་དང་སྟོང་དང་འབྱུང་ཞུངས་ལགས་པར་གསུངས།།[๗ཀ]

ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སོ། སྤྱག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ནོ། སྤྱག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དོ། །སྤྱག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཞུངས་སོ་ཞེས་སོ། །དེའང་གཟུགས་ནི་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་གནོད་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གནས་སོ། །ཚོར་བ་ནི་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པས་སྟོང་དོ། །འདུ་ཤེས་ནི་རྟོག་པ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་དང་པོའི་སྟོང་ཐའི་ཕྱིར་རྟེན་ནོ། །འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་རིག་པར་བྱེད་པས་ན་འབྱུང་ཞུངས་སོ། [๗ར] །དེ་དག་ཀྱང་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཚེང་དུ་དེ་སྐད་བཤད་པའོ།།

བཅུ་པ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི། དཀའ་སྐྱོ་བས་བརྩོག་པར་གདམས་པ།

དེ་ལྟར་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ནའང་། །སྤྱག་བསྟལ་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་ཕྱིར་བདེ་བ་མེད།།

དེ་ལས་ཐར་ཕྱིར་ལེགས་པའི་ཚོས་བསམས་ཏེ། །འཁོར་བའི་གནས་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་འཚལ་ལོ།།[১০]

དེའང་ལ་ལ་ནི་སྐྱག་བསྟལ་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད་པས་ཕྱིས་སྐྱག་བསྟལ། ལ་ལ་ནི་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོད་པས་ད་ལྟ་སྐྱག་བསྟལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐར་དགོས་སོ།།

ལྟ་མིན་ཀྱི་སྐྱག་བསྟལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར།

ལྟ་མིན་རྣམས་ལའང་བདེ་བའི་སྣབས་མེད་དེ། །དོན་མེད་འཐབ་རྩོད་འབྲུག་ཅིང་ཞེ་སྡང་ལ།།

ལྟ་ཡི་དཔལ་ལ་མི་བཟོད་ཕྲག་དོག་ལྟན། །གཡུལ་ངོར་སྐྱག་བསྟལ་བརྒྱ་ཕྲག་བསྟེན་འཚལ་ལོ།།[১১]

རང་གི་སྟེའང་འཐབ་ཅིང་རྩོད་ལ། སྲུམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་པའི་སྐྱིད་པ་དང་འབྱོར་པ་མཐོང་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཕྲག་དོག་གི་མེས་གདུངས་ལ། རེས་འགའ་ལྟ་རྣམས་དང་འཐབ་པའི་གཡུལ་ངོར་མགོ་དང་ཡན་ལག་བཅད་ཅིང་། རྩ་རྩེ་དང་། མདའ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པས་སྣ་དེ་ཁ་ཅིག་འཆི་བའམ། འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་སྡུངས་སྐྲག་དང་སྐྱག་བསྟལ་ཡོད་དེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ལྟ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་ཡི། །དཔལ་ལ་སྣང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྐྱག་བསྟལ་ཆེ། །དེ་དག་བླུད་ལྟན་ཡང་འོལ་ཡི། །སྤྲིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ།[৶৫] ཞེས་སོ། །བདེན་པ་མི་མཐོང་བར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པ་ལས། དེའི་ཚེ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ན། ལྟ་དང་། ཀུན་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟོང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འཕྱོ་ཆེན་པོ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་དག་གིས་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྟུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་བོ།[১০] ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཚོས་ལ་བརྟེན་པར་གདམས་པ་ནི། ལྟ་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་སྐྱག་བསྟལ་བ།

དེ་བས་དགེ་ལེགས་ཞེའི་འགྲོ་བ་དག །སྡུར་བ་ཉིད་དུ་ཐར་པའི་ཚོས་མཛོད་ཅིག།

ཅེས་གདམས་སོ།།

ལྔའི་སྐྱག་བསྟལ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་འཆི་འཕོ་ལྟང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱག་བསྟལ་ནི། འདི་ལྟར་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡུལ།

འདོད་ལྷའི་གནས་ནའང་སྤྱག་བསྟལ་ཚོད་མེད་དེ། །བག་མེད་འདོད་པས་སྡིག་དང་འཚེ་འཕོ་ལྟུང་།།[རཀ]
མེ་ཏོག་རྣྀངས་དང་སྐུན་ལ་ཉམས་མི་དགའ། །གྲོགས་ཀྱིས་སྤོང་དང་ཕྱི་མའི་གནས་ལ་འཇིགས།།
ཚོར་བ་མི་བཟད་ལྟ་ཡི་ཞག་བདུན་འབྱུང་།།

འདི་ལྟར་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་། སུམ་རྩེ་རྩ་གསུམ་དང་། མཚེ་མ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་གྱི་ལྟ་དེ་དག་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། བདེ་བ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྟལ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྟལ་ལས་མ་འདས་ལ། འཆི་བའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་མདོག་མི་སྡུག་པ་དང་། སྐྱན་ལ་ཉམས་མི་དགའ་བ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཕོད་རྣྀངས་པ་དང་། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ་དང་། སྟོན་མེད་བའི་རྟུལ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ལྟ་བུ་བོས་སྤོང་ཞིང་གཅིག་ཏུ་སེམས་འབྲུག གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་བས་སྡུངས་ཏེ་བརྒྱལ་བ་ན། རྒྱང་རིང་མོ་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག དེར་ཡང་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱད་ནས་ཕྱིར་ཡང་ལྷའི་གནས་འདིར་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ཞིང་མི་ཏོག་འཐོར་ནས་ཕྱིར་འབྲོས་སོ། ཏེ་ལྟ་བུ་ལྟ་དེ་དག་གི་ཉེན་ཞག་བདུན་དུ་འབྱུང་སྟེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་ཚེ་དག་གི།འཆི་འཕོའི་སྤྱག་བསྟལ་ཉིད་ནི་དེ་བས་ཆེ། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཁད་འགྱུར་མཐོ་རིས་སྤྱད་དུ་སྲེད་མི་བགྱི། །ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྣྀངས་དང་། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། སྟོན་ཆད་མེད་བའི་རྟུལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྤྲོན་བྱེད་སྟ་ལྟས་ལྟ། །ལྟ་ཡུལ་གནས་བའི་ལྟ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། །ས་སྟེང་མི་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག །སྤྲོན་པར་བྱེད་བའི་འཆི་ལྟས་རྣམས་དང་འདྲ།[ཀཀ] །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྡིག་པ་ཕྱི་མར་འདུ་བྱེད་བའི་སྤྱག་བསྟལ་ནི། གཞན་ཡང་།

ཚངས་རིས་ལ་སོགས་གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་ལྟ།[རཉ] །སྟ་མའི་ལས་ཟད་སྡིད་པ་འོག་མར་ལྟུང་།།
འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྟལ་མཐོང་ནས་སྤྱག་བསྟལ་ལ། །གཟུགས་མེད་ཞི་གནས་ལས་ཟད་ཚུལ་མཐོང་ནས།།
སྡིད་པ་ཕྱི་མར་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྟལ་ལྟན།[རཤ] །མཐོ་རིས་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བཏུན་མི་རུང་བས།།

སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།

ཞེས་འདོམས་ཏེ། ཚངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་བསམ་གཏན་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཚོར་བ་གི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བས་སྤིད་པ་ཕྱི་མར་འཕྲུག་པའི་སྐྱག་བསྟལ་ཡོད་དེ། ཀུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཚངས་རིས་ལ་སོགས་བསམ་གཏན་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱན། །འོད་དང་ཁ་དོག་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །བདག་རྟོག་བག་ལ་ཉལ་བ་མ་གཟེགས་ནས། །ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ཚ་མེད་དམ།[১২] །ཞེས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱང་ཞི་གནས་རྩེ་གཅིག་གིས་གནས་ཏེ། འཆི་འཕོ་བ་ན་ཡང་སྤིད་པ་ཕྱི་མའི་སྐྱག་བསྟལ་འདུ་བྱེད་བས་སྐྱོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། ཀེ་སྐད་དུ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། འཕོ་བ་དེ་འདྲ་ལགས་བས་ལྟ་མིན་དང་། ཁམྱལ་བ་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་རྣམས་དག་ཏུ། སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྐྱེ་བ་ནི། །གཞོན་པ་དུ་མའི་སྣོད་ཐུར་ལགས་མཁྲེན་མཛོད།[১৩] །ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱག་བསྟལ་བར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

འཕོ་བའི་བདེ་ལ་ཆགས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན། །མེ་ཡི་འོབས་སུ་སྤིད་པས་གདུངས་བར་ཟད།།[১৭]

གཞན་ཡང་སྤིད་པ་ཕྱི་མའི་ངན་འགྲོ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་འདེབས་ཤིང་། ཆུ་བོ་བཞིས་ཟིན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། སྤྲོབ་སྤྲིང་ལས། སྐུག་བསྟལ་མེ་ཚོགས་སྐྱེས་པས་འཇིགས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིར། །སྐྱེ་བོ་བདེ་སྐྱམ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་གཤིན་རྗེའི་ཁ་ཡངས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལྷོན་ཤིང་ས་བོན་ཡིན།[১৮] །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་ཐར་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་དོན་བསྟུ་བ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། དང་པོ་མ་བསྒྲུབས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི། ངན་འགྲོའི་གནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མོད་སྐྱམ་ན། འདིར་བདག་གིས་སྡིག་པ་བྱས་ན་བདག་སོང་གི་འབྲས་བུ་དང་ལས་སྐྱེ་བ་ཐོབ་ཅིང་ཐར་པ་བསྒྲུབ་དགོས་རྟེས་གཅིག་པར་ཤེས་པ་ནི།

འདི་ཉར་ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཤིང་། །ཐར་པའི་ཐབས་ནི་ཉ་མིའི་སྐོར་བས་གསུངས།།

གཞན་གྱི་གློ་བུར་འབྱིན་པའི་སྐབས་མེད་དེ། །གཅིག་རྒྱས་སྨོས་སྨི་ལམ་སྐུས་ཀྱང་དགག་མེད་བཞིན།།[১৬]

གལ་ཏེ་ནུས་ན་བདེ་གཤེགས་སྐས་བཅས་ཀྱི། །ཐུགས་རྟེའི་ཟེར་གྱིས་འཁོར་བ་སྟོངས་ཟིན་དེས།།

དེ་བས་རང་ཉིད་བཙོན་པའི་གོ་བགོས་ཏེ། །ཐར་ལམ་འཛེག་ལ་བཙོན་པའི་དུས་ལ་བབ།།[২৶]

ངན་སོང་དང་འགོ་བ་ལས་ཐར་བ་ནི་རང་གི་བཙོན་པ་ཉིད་ལ་རང་གི་གཞན་ལས་བཙོན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ངས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐར་པའི་ཐབས་ཙམ་གྱིས། །ཐར་པ་རང་ལ་རགས་ལས་བཙོན་པར་གྱིས།[১৭] །ཞེས་པ་ལྟར་རིགས་སོ། །དེའང་རང་གིས་བསགས་པའི་རང་སྡུང་གི་ལས་རང་གིས་བཟློག་གིས། སྨི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་རྟེ་སྐ་སྲ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་རང་གིས་ལོག་ནས། སྨི་ལམ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཐུགས་རྟེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤིད་པ་འདི་དག་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་ཅལ་དུ་སྟོངས་པར་བྱས་ཟིན་པས།

གཉིས་པ་སྟར་འདས་ཀྱིས་མ་ཐུལ་བས་མ་འབད་ན་དེ་བས་མི་ཐར་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་བས་ན་རང་གི་ཉེས་པས།

གྲངས་མེད་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས། །གསོ་བའི་སྤྱིད་ཡུལ་མ་གྱུར་བདག་ལྟ་བུ།།

སྤྲིག་པའི་རང་བཞིན་སྤིད་ལམ་དགོན་པར་འཁྱམས། །སྡུར་བཞིན་བཙོན་པ་མེད་ན་ཡང་དང་ཡང་།།[২২]

འགྲོ་དྲུག་གནས་སུ་སྐྱག་བསྟལ་བྱེད་འདི་སོམས།།

རྡེ་སྐད་དུ། ཁེ་བ་ལྟས། སེམས་ཅན་ཐན་པར་མཛད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་གྲུབ་གངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པས་དེའི། །གསོ་བའི་སྤྱིད་ཡུལ་མ་གྱུར་ཏོ། །ཏ་དུང་དེ་བཞིན་བདག་བྱེད་ན། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་བཞིན་ཏེ།[১৬] །ཞེས་པའི་ཚུལ་བསམ་པར་འོས་སོ།།

གསུམ་པ་ལས་ངན་པ་ལ་ཐུགས་རྟེ་མི་འཛུག་པར་གདམས་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

འགོར་བའི་སྐུག་བསྔལ་མ་ཁད་ཕྱུར་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །མེ་ཕྱུར་མི་བཟད་ཡུལ་ཕྱུར་སྐྱ་ཚོགས་ལ།།

བཟོད་པའི་སེམས་ཁྱོད་གནས་མིན་སྨད་པའི་གནས།[১৮] །ངོ་ཚ་མི་ཤེས་ཁྲེལ་བག་ཟལ་བ་ལ།།

ཐུགས་རྟེའི་གོ་སྐབས་འཇུག་པར་གཅལ་ལ་འགྱུར། །ཐབས་མ་ཁམས་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དེ་ཡང་ནི།།

གདུལ་བྱའི་ལས་རྟེན་དག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས།[১৯] །དེ་བས་རང་གི་ཉེས་ཀུན་ཤེས་བྱས་ཏེ།།

འགོར་བའི་སྐུག་བསྔལ་སྤྲིང་ནས་དྲན་བྱས་ལ། །བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་སྤིད་ལས་ཐར་བྱའི་ཕྱིར།།

ཞེའབའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་འཇོག་པར་གྱིས།།[୧୩]

འདི་ལྟར་སྤྲིད་པའི་སྐུག་བསྔལ་བསམ་གྱི་ས་མི་ཁྱབ་ཅིང་མཐའ་ཡས་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ལ། བཟོད་པར་དཀའ་བས་མེའི་ཁྲོད་དང་། རིགས་མི་འདྲ་བས་ཕྱི་རོལ་དཀར་དམར་སྔོ་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་འདྲ་བ་བཟོང་པ་ནི་མིར་སྣང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གནས་མེན་བཟོད་པ་སྣང་པའི་གནས།[୧୪] ། ཞེས་པ་སྟེ། བཟོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པའི་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་ཀྱི། སའི་འོག་གི་མྱན་པ་ལ་ཉི་མས་སྣང་བ་འཇུག་པའི་སྐབས་མི་རྟེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ས་འོག་གི་མྱན་པའང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་མ་དག་པས་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཉེན་མ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་རྒྱུད་མྱན་པའི་སྐུག་རྩམ་ལའང་ཐུགས་རྗེའི་གོ་སྐབས་དཀའོ། །རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཡང་དུབ་བྱའི་བསོད་ནམས་དང་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྣང་གི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཐལ་ཏོ་ཆེ་ལས། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོད་དུ་མ་གྱུར་མི་སྣང་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་བ་ཡང་། །སྐལ་བ་མེད་གྱུར་མི་སྣང་ངོ་།།[୧୫] །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། ད་རེས་རེས་པར་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ།།

བཞི་པ་སྐུག་བསྔལ་བཤད་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ་ཡིད་དབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། དེའི་འཐད་པ་ཡང་འདི་ལྟར།

དཔལ་ལྡན་སྐུག་བསྔལ་ཆུང་ཟད་མི་བཟོད་ན། །སྲིད་པའི་སྐུག་བསྔལ་མི་བཟད་ཇི་ལྟར་བཟོད།།
དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཆུང་ཟད་མི་སྐྱོ་བ། །བདག་སྐྱིང་ལྟགས་ཀྱི་གར་བུ་ཆེན་པོའམ།།[୧୬]
རྟོ་ཡི་ཁམས་བཞིན་སེམས་པ་མེད་པར་མངོན།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བ་ལྟས། དཔལ་ལྡན་སྐུག་བསྔལ་འདི་ཙམ་ཡང་། །བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་ནུས་ན། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྐུག་བསྔལ་དག །རྗེ་ལྟར་བདག་གིས་བཟོད་པར་ནུས།[୧୭] །ཞེས་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསམ་དགོས་སོ། །འོན་ཏེ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱོ་ན། ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལས། སྲིད་བའི་སྐུག་བསྔལ་ཐོས་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ། ཁང་ལགས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བླུན་པས་ཏེ། རྟོ་ཡི་ཁམས་སམ་

ཡུགས་ཀྱི་གར་བུ་བཞིན། ཁངཀ་ལ་སེམས་པ་མེད་ཅེས་གསལ་བར་མངོན།[୧୦] །ཞེས་སོ།།

སྒྱིད་ཀོན་གསུམ་པ་འགོར་བའི་སྤྲུལ་བསྟལ་བསམས་པའི་འཁོད་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན།

འགོར་བ་མི་བཟོད་སྤྲུལ་བསྟལ་ཅན་ཕུང་བོ། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཉོན་མོངས།།

རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མའི་འབྲུང་ཁུངས་ལ།[୧୩] །སེམས་ཤེས་སུ་ཞེག་སྟེད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད།།

དེ་བས་སྡུར་དུ་སྒོད་ལས་རྒྱལ་བར་མཛོད།།

འདི་ལྟར་འགོར་བ་སྤྲུལ་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན། སྤྲུལ་བསྟལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབྲས་བུར་སྣང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་བྱུག རྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་ཤུ། ཉ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདེན་བས་བསྟས་པ། ནང་དང་གཅོད་པ་དུ་མའི་འབྲུང་ཁུངས་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་འདི་ལ་སྐྱོ་བར་རིགས་སོ།།

སྒྱིད་ཀོན་བཞིལ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དཔེ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དབྱངས་སུ་བསྟད་པའི་བསོད་ནམས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་བསྟོ་བ།

དེ་ལྟར་བདེ་འབྲུང་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །གོང་ཁྱེར་གསུམ་གྱི་འགྲོ་རིས་སྐྱེད་ཀུན།།[୧୯]

བདེ་དགའི་ཞས་འཚོ་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་བསྟལ་གྱིས། །དུབ་བའི་སེམས་ཉེད་དེ་རིང་བལ་སོས་ཤིག།

ཅེས་སྨོན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོ་ག་དང་དོན་གྱི་འཕྲེ ང་བ་དམ་པ་ལེགས་པར་བརྒྱ ས་པའི་དགེ་བས། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཐོག་མ་མེད་པའི་འགོར་བ་འདི་ན་དགེ་ཚོགས་ཆོས་ཀྱིས་བཀྲེན་ཞིང་དུབ་པར་གྱུར་བ་དག འཕགས་པའི་འགྲོར་བ་དམ་པས་འགྲོར་ཞིང་ཅལ་སོས་པར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་སོ། །དམྱལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་མེ་ཚོགས་ཀྱིས་གདུངས་པ། །ལྷ་ཡི་མཆོ་ཚུ་དལ་གྱིས་འབབ་བཞིལ་ཏེ། །ཁོར་བྱའི་འཕྲང་གདུབ་འོད་ཀྱིས་གདོང་བཆུན་པའི། །ལྷ་ཡུལ་སོང་ནས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ཤོག །དེ་བཞིན་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ལྟ་མིན་དང་། །མི་དང་ལྷ་དག་སྐལ་པ་མཉམ་པ་ཡིས། །མཐོ་རིས་གྲོང་གི་དགའ་བ་དེ་ཐོབ་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཞེ་བ་རྣལ་བྱལ་རྣེད་པར་ཤོག །བསམ་གཏན་

ལྟ་དག་དག་བའི་ཚོར་སྦྱོང་ཅིང་། ཁ་རྒྱགས་མེད་བཞི་ཡང་ཞི་གནས་རབ་སད་དེ། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རབ་རྫོགས་ཕུལ་ཕྱིན་གྱིས། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་འདུ་ཐོབ་བར་ཤོག བདག་གི་དག་སེམས་དམ་པ་འདི་ཡིས་ནི། སྲིད་བའི་ཚོགས་རབ་ཞི་བར་འདེན་པ་ལ། ཉིན་མཚན་བརྩོན་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། མགོན་པོ་མཚན་དཔེ་མཐའ་ཡས་ཐོབ་བར་ཤོག རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱིད་ངལ་གསོ་ལས། འཇོར་བ་སྣུག་བསྟལ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

བཞི་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལེའུ

བཞི་པ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་བཞི་སྟེ། དོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།།

སྒྱི་དོན་དང་པོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བའི་སྲིད་པ་ན་འཁྱམས་པའི་ཚེ་རང་རང་གི་བདེ་སྡུག་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དག་ཅིལས་ཀྱང་ཞེ་ན། དེ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ལས་ལས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་བདེ་སྡུག་མཐོ་དམན་རྣམས། །སྔོན་བསགས་ལས་ལས་འབྱུང་བར་ཐུབ་པས་གསུངས།།

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོས་ཏེ། འགྲོ་བ་སོ་སོའི་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་ལས་སྣང་བའི་ལས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་གནས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། བདེ་སྡུག་དུ་མར་སྣིན་ཏེ། ལས་བརྒྱ་པ་ལས། ཞེ་མ་ཉ་འཇིག་རྟེན་ལས་ལས་སྐྱེས། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཀྱིས་བྱིས། །རྒྱུན་རྣམས་ཚོགས་ན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། །ལས་ཀྱིས་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། ལས་རྣམས་བསྒོལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཚུལ་མི་ཟ་བའང་ཚོགས་དང་དུས། །རྐེད་ནས་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར།[1] །ཞེས་པ་དང་། པཎ་དཀར་པོ་ལས། ལས་ནི་ཀུན་བྱེད་རི་མོམཁན་འདྲ་ཞིང་། །ལས་ནི་འདུ་བྱེད་གར་མཁན་ཉིད་དང་འདྲ།[2] །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་བསྡུ་བ་ལས། རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དེ་མེད་པ། །བསོད་ནམས་ཐར་པའི་ལས་ཡིན་བསྟན་ཏེ་བསྟུབ། །ཡིད་ཕྱིན་ལས་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྒྱུ་མཐུན་ཕྱིར། །ལས་ཀྱི་རྩོམ་པའང་ཆེན་པོ་ས་བོན་བཞིན།[3] །ཞེས་སོ།།

སྒྱི་དོན་གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྲིད་པ་བསྟུབ་པ་དང་། ཞེ་བར་སྟོང་བའོ། །སྲིད་པ་བསྟུབ་པའང་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཚུལ་དེ་ལས་བརྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའང་། གང་ཞེན་སྲིད་པ་མངོན་པར་བསྟུབ་པ་དང་། ཞེ་བར་སྟོང་བའི་ལས་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་དང་པོ།

ལས་བར་འདུ་བྱེད་ལས་དེ་དཀར་ནག་གཉིས། །དེག་དང་མི་དགེ་བསྡུ་བ་ཡིའོ་རང་བཞིན་ནོ།།[1]

ཞེས་པ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་བཅུས་སྤྲིད་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པོ། ཀྱེའོ་གང་ཞེན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྔོག་མི་གཅོད་དང་རྐུ་སྤོང་དང་། ཁ་ཞན་གྱི་ཚུང་མ་སྤོང་བ་དང་། ཡོག་དང་ཕྲ་མ་རྩུབ་ཉིད་དང་། མ་འབྲེལ་སྨྲ་བ་ཡང་དག་སྤོམ། ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་མེད་པ་ལ། ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡོངས་སྤོང་བ། ། འདི་དག་ཨཱ་ལམ་དཀར་བཅུ་སྟེ། ། བཟློག་པ་དག་ནི་ནག་པོ་ཡིན།[9] ཞེས་སོ།།

དེ་འང་མི་དགེ་བས་ངན་སོང་དང་སྤྱག་བསྔལ་སྐྱེད་ལ། དགེ་བས་མཐོ་རིས་དང་བདེ་འགྲོ་འཐོབ་སྟེ། ངན་པ་ཉིན་གཞན་ལས། མི་དགེས་ངན་སོང་དག་དང་སྤྱག་བསྔལ་འཐོབ། །དགེ་བ་ཡིས་ནི་བདེ་དང་མཐོ་རིས་འགྲོ།[10] ཞེས་སོ། ཁ་ཞན་ཡང་། ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། ཁྱིམ་བདག་ཏོ་འུ་ཏའི་བུ་ཐམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ནི་ཙོས་གསོལ་པ། ཀྱེ་གོ་ཏ་མ། རྒྱུ་རྐྱེན་གང་གིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཚེ་ཟིད་པ་དང་། ཚེ་ལོངས་པ་དང་། ནད་མང་བ་དང་། ནད་ཉུང་བ་དང་། མདོག་སྐྱག་པ་དང་། མི་སྐྱག་པ་དང་། དབང་ཆེ་བ་དང་། ཆུང་བ་དང་། རིགས་བཙུན་པ་དང་། དམན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། ཆུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། ཆུང་བར་འགྱུར་པ་ཇི་ལྟར་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམ་ཟེའི་ཁྱེའུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ལས་གྱུར་པ། ལས་ཀྱི་བག་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ། ལས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཅན། ལས་ལ་རྟག་པ་སྟེ། དམན་པ་དང་། མཆོག་དང་། འབྲིང་པོ་དང་། མཐོན་པོ་དང་། དམའ་བ་དང་། ངན་པ་དང་། བཟང་པོ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་ཕྱེའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་སྤྱོ་ཆོགས་དང་། ལྟ་བ་སྤྱོ་ཆོགས་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོ་ཆོགས་ཀྱི། ལས་ནག་པོས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེའོ། །ལས་དཀར་པོས་ནི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།[11] །ཞེས་སོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྟེན་དང་། བརྟེན་པ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་རྟེན་ཡང་བཅུ་ལས། ཀུན་གཞིའི་དང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་པ་ནི། དེ་ནི་ལས་དོག་གང་ལ་བརྟེན་ཅིང་གང་གི་སྟེང་དུ་སོག་ཅེ་ན། དེའི་རྟེན་བཤད་པ།

དེ་ཡི་རྟེན་གཞི་ཀུན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན། །མེ་ལོང་དང་འདྲ་རྟོག་མེད་ངོ་བོའི་སྟེང་།།

ཤེས་པ་གསལ་ལ་ཡུལ་དུ་མི་རྟོག་ཅིང་། །འཚང་གཞི་བྱེད་པས་མེ་ལོང་དུངས་དང་འདྲ།།[༢]

དེ་ལས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ། །རང་ངོམི་རྟོག་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྙན་བཞིན།།

དེ་རྗེས་གཟུང་འཛིན་ཡུལ་འབྱེད་ཤེས་པ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་རྗེས་མཐུད་དེ་ལ་འཛིན་མི་འཛིན།།[༣]

རྟོག་དང་མི་རྟོག་ཉེན་ཡིད་ཡིད་ཤེས་ཏེ།།

ཞེས་སྨོས་སོ། །འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ཏོ། །ངེ་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞི་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། །འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། ཆུམ་པར་བྱང་བའི་གཞི་མ་ཡིན།[ཀ] །ཞེས་སོ། ཀེའང་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ནི་གང་དུའང་མ་ཕྱེ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་ངམ་ངང་ན་རིག་པ་ཡི་ནས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཀུ་བརྟེན་པའི་ཚ་ནས་སྨྲོས་པ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་མ་རིག་པས་གཞི་བྱས་ཏེ་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་བཞི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་བརྟེན་པའི་ཚ་ནས་བཞི་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུ ན་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་དགེ་མི་དགེའི་རང་བཞིན་འདུས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ལ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྟེན་ཅིང་། དེས་དྲི་མའི་བག་འབྲས་རིགས་ལ་བརྟེན་ཏོ།།

འདི་དག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེའང་ཀུན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྟེང་ན་འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་དམན་པ་རྣམས་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བག་བྱའི་རྒྱུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལས་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིས་སྣེད་པ་ཀུན་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྟས་པ་རྣམས་འདུས་བྱས་བློ་བུར་བ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ལ་ཉིའི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ

རབ་ཏུ་གནས། །མ་ཁའི་ནི་རྒྱང་དང་ཆུ་དག་དང་། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན་། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་བརྟེན། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་མིན། ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན།[1] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ན། དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་དུ་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚེས་ཁམས་དག་བ་བྱལ་བའི་གཞིར་གནས་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་ནོ། །སྐབས་འདིར་བྱལ་གཞི། བྱལ་རྒྱུ། བྱལ་འབྲས། བྱལ་བྱ་དང་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱལ་གཞི་ནི་ཁམས་སམ་སྐྱིང་པོའོ། །བྱལ་རྒྱུ་ནི་དེའི་སྟེང་གི་དེ་མ་སྨྱོང་བྱེད་ཐབ་པ་ཚ་མཐུན་དགེ་བ་ལམ་ལྟན་གྱི་རྣམ་པའོ། །བྱལ་འབྲས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྱལ་ནས་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །བྱལ་བྱ་ནི་བག་ཚགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་བག་ཚགས་དང་བཅས་པའོ། །འདི་དག་གསང་སྔགས་ལྟར་ན། སྣང་གཞི། སྨྱོང་བྱེད། སྣང་འབྲས། སྣང་བྱ་དང་བཞིར་གྲགས་པས་མིང་ལ་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་ལ་གཅིག་གོ །དེ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རིག་པའི་རང་བཞིན་བག་ཚགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུ ན་གཞི་ལ། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་ཆུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་པའི་སངས་སྨྱོང་བའི་དགེ་བ་འདུས་བྱས་པ་རྣམས་ནི་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞེས་བསྟན་པས་སོ།།

དེའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟེན་པའི་ཚ་ནས་སྨྱོར་བ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཤེས་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་སྟོང་པ། རང་བཞིན་གསལ་བ། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་འཚར་བ། ཡོན་ཏན་ཚོར་བུ་ཕུར་ཕྱུང་གིས་བྱུང་བ། དེ་མ་མེད་པ། དེ་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་སྣུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དགོངས་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ཉེའང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚ་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཀའ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྣུ་དང་

ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བའིདཔོངས་བར་ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཚོར་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་སྟོང་པ་སྟེ། རྒྱན་སྐྱག་པོ་བགོད་པ་ལས། རྟག་བའི་དགྱེལ་འཁོར་རྣམ་དག་པ། །རྐག་ཏུ་དྲི་མེད་ཡོངས་གང་ཡང་། །ཚོར་ཀྱི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ན། །རྟག་པ་སྐྱེ་འཕྲིན་རྣམ་པར་རྟོག །དེ་བཞིན་དོན་གྱི་གྲུབ་གཞི་ཡང་། །རྐག་ཏུ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཅན། །སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པར་མཛད། །དེ་ཉིད་མི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁཏ་ཚགས་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་ཞེས། །དེ་དང་སྦྱོག་བསྡུལ་སྟེ་ཚོགས་དང་། །ལས་ཤེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མཐོང་། །རང་བཞིན་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད། །ཡོན་ཏན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདྲ། །འཕོ་བ་མེད་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད། །དེ་ཉར་ཡོངས་ཤེས་རྣམ་པར་གྲོལ།[୧] །ཞེས་པ་དང། བྱམས་པས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བསྟན་པར་བྱ་བའང་ང་ཅང་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །ཡང་དག་མཐོ་ང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ།[୨]° །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་། སྟོན་པ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་དག་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ། ཁམས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། གནས་ལུགས་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། རྟེན་གཞི་དང་། འཇུག་ཚུལ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚ་ནས་བཏགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །ཡང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ན་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་བརྟེན་པའི་ཚ་ནས་བག་ཆགས་སྟ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ལ་ཡང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་པ་ལ་ཡང་། ཐོག་མ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། རྟེན་གཞི་དང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། རྟེན་གཞི་དང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ། རྟེན་གཞི་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལས་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི། དང་པོ་འཁོར་བར་འཕྲུལ་དུས་ཡུན་ཐེག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་གཏི་མུག་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྟེན་བྱེད་བཞང་

དབྱད་དགོས་ཏེ། ཡེ་ནས་དག་པ་དང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་ཉིས་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སྣོང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་དེ། ཀུན་གཞི་གནས་ལྷུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རི་སྐད་དུ། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། ཀུན་གཞི་གནས་ལྷུར་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ།[11] ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་བཞི་ཟད་པའི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་གཞི་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས།[12] ཞེས་སོ། །ཐམས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་དེ་ཉིད་ཁོ་ལས་བྱལ་བའི་རྒྱུལམ་རྟེན་བརྟེན་པར་ཚུར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ན་འདུས་བྱས་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་བསྒོམས་པ་ལས་ལྷུར་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྟེན་ཅམ་ལས་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ཉིད་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྡུས་པས་སྒྲུབ་བ་དང་མི་རྟག་པར་བཞག་པ་ཡང་བག་ཆགས་སྣོ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞིལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གྱིས་ལན་བཏབ །འདིའི་ཚུལ་ལ་ཁོ་ལ་བརྟེན་ན་ཁོ་ལ་གཅོད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་པའང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྔོང་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་མར་མེས་རང་བསྲེག་པ་དང་། བྱད་ཤིང་ལ་བརྟེན་པའི་མེས་རང་བསྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་རང་སྤྱོང་ཞིང་། རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་བསལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བའི་བྱང་ཆུ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཆུབ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ནས་སྤྱོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོགས་པར་བྱེད་དེ། བློས་བཏགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་པ་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུ་བློ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། མངོན་པར་བྱང་ཆུ་བ་པའི་གནས་སྐབས་ལས་བརྩམས་ཏེ། ལམ་གྱི་བདེ་བ་མཐའ་དག་བསྒོགས་པའི་ཕྱིར།[13] ཞེས་དང་། འཇུག་པར། ཤེས་བྱའི་བར། ཤེས་བྱའི་ཁྱད་ཤིར་སྐབས་པོ་མ་ཡུས་པ། །བསྒོགས་པས་ཞེའི་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ།[14] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ལྟ་ན་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་དོར་བ་མེད་པ་དང་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཡོད་ཀྱི། ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ལྟེན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། བག་ཆགས་སྣོ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་དང་། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། སྡུག་པ་ཉམ་ཐོ་དང་། ཡེ་ནས་གནས་པའི་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པར་བཤད་དོ། །

དེ་འང་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཡོད་པ་ལས། ཐར་པ་བསྟེན་པས་སྒྲིབ་པ་དོན་དང་། འཁོར་བ་བསྟེན་པས་བག་ཆགས་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐ་དད་པའི་བདེ་སྡུག་དང་། སྐྱོན་ཡོན་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པར། ཐོག་མཐའ་མེད་པ་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཚོས་རྣམས་གྱུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །འདི་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་གྱུན་དང་། །སྐུ་བཅས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།[1][4] །ཞེས་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དུ་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་འང་བག་ཆགས་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལུ་ང་མ་བསྟན་ནི་མེ་ལོང་དང་འདྲ་ཞིང་། ཀུན་གཞི་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མེ་ལོང་གི་དྲྭས་གསལ་དང་འདྲ་ཞིང་། སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་སྣང་ཚུལ་ཙམ་ཞིང་། སྒོ་ལྔའི་སྤྱང་ཡུལ་ལ་འདིའོ་ཞེས་དང་པོར་ཤར་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་སྟང་བ་བར་མ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཤར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །དེའང་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་མ་དཔྱད་ན་ཚོགས་དུག་གི་ཤེས་པས་ལས་མི་སོག་སྟེ། དུག་གསུམ་གང་རུང་དུ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒོབ་པ་དོན་སྟ་མ་དག་གསུང་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་ལྟ་བ་དང་སྒོམ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བློ་ཁམ་ཕྱོགས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་གཏེ་སྐུག་ངུ་ཡོད་པས་ལས་མི་དགེ་བ་སོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ལས་སོག་པའི་སྒོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། །སྒོ་ལྔའི་དབང་པོ་རྣེན་དང་བཅས་པའོ། །སོག་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། དགེ་བར་སེམས་པའི་ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་བར་མའོ། །གང་ལ་སོག་ན། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་སོག་གོ །དེ་དག་གི་འཕེལ་བ་དང་སོག་པ་དང་། འབྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་འབྱེད་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ། སྒོ་བ་དོན་བྱོན་བྱོ་གོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡིད་དང་མི་ཤ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒོ་ང་ཐས་འཇུག་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། བར་མར་སེམས་པའི་ཡིད་ནི་བྱེད་པ་པོའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་ནི་བྱ་བའོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གོ་འབྱེད་པའོ། །ཀུན་གཞི་ནི་རྟེན་དང་གནས་དང་ཁང་ཁྱིམ་ལྟ་བུའོ།[1][6] །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་གསལ་དུངས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཚ་ཅན་ནོ། །དེ་ལས་མཆེད་པ་སྐྱོ་ཤྲའི་ཤེས་པ་ལ། མིག་གི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་རིག རྣ་བ་མ་སྐྱེས། རྣམ་པ་ཤེས་པའི་ཚ་ཅན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་སྐྱ། སྣས་དྲི། ཕྱེས་རོ། ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་རྣམས་ཡུལ་དུ་རིག རྟོག་པར་མ་སྐྱེས། རྣམ་པ་ཤེས་པའི་ཚ་ཅན་ནོ། །སྐྱོ་ཤྲའི་སྣང་ཡུལ་ལས་སྐྱེས་སམ། དེའི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཇི་ཞེག་ཤྲེན་ལམ་གྱིས་ཤར་བ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་རིག་ལ་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་སྤྲ་མའི་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་ཇི་ཞེག་ཤྲེན་སྐྱེ་བའམ། མངོན་དུམ་གྱུར་བའི་ཡུལ་འཛལ་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ཡང་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ཡིན་ནོ།[1-4] །ཞེས་སོ།།

དེའང་སྐྱོ་ཤྲའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་ཤེས་པ་སྟེ། དོན་སྤྲ་མའི་ཡུལ་ལམ། དེ་དག་ལས་རང་རང་གི་ཤེས་པའི་ཚ་དུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལ་ཡིད་དུ་བརྟོད་དེ། མཚོད་ལས། དུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། ཐ་མ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ།[1-5] །ཞེས་སོ། ཀིའང་གཟུགས་ལྟ་བུའི་ཚེ། དྲན་གཞན་ལ་ལུལ་ལ་འཛིན་མེད་དུ་གནས་པ་ཀུན་གཞིའི་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལ་ཤར་བ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་བཞག་པ་ལ་འགགས་ཞེས་བཏགས་ནས། གཟུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་སྐད་ཅིག་ལ་ཤར་བའི་ཚ་ལ་ཡིད་དམ་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་འཇུག་པ་སྣུར་བས་ཞིབ་མོར་མི་རྟོག་པས་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བཏགས་ལ། ཡུལ་དང་པོར་རིག་པས་གཟུང་བའི་རྟོག་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་བཤད་དོ།།

དེའང་ཡི་ད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་དང་པོར་རིག་ཀྱང་དབྱེད་པས་རྗེས་མ་མཐུ་ད་ན་ལས་མི་སོགས་པར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་འདོད་དེ། རྗ་སྐད་དུ། རྟོག་རྩེ་བའི་དོ་ཏ་ལས། ཆོས་དྲུག་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །འཛིན་པས་མ་བསྟད་དེ་ཁོ་ན། །ལས་མེད་རྣམ་པར་སྨིན་པའང་མེད། །མ་ཁའ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་མཐོང་།[1-6] །ཞེས་སོ།།

རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་སོགས་ཚུལ་ནི། དུ་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་གིས་ལས་རྗེ་ལྟར་སོགས་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ཡང་ཚགས་རྟོག་རགས་པའི་དགེ་སྡིག་གིས། །འདོད་པར་འདུ་བྱེད་བག་ཚགས་ཀུན་གཞིར་བརྟེན།།
མི་རྟོག་གསལ་སྣང་གཟུགས་སུ་འདུ་བྱེད་ལ།[৬] །མི་རྟོག་རྩེ་གཅིག་གཟུགས་མེད་བག་ཚགས་བརྟེན།།
འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱོ་བྱང་སྨིག་པ་གཉིས། །དུས་རྣམས་ཀུན་དུ་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་ཡིན།།

ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་གཟུང་འཛིན་རགས་པས་ཀུན་རྟོག་ཅིང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་པར་ལྷུང་ལ། གནས་ལུགས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཉིང་ཅེའི་སྣང་ཡུལ་སྣང་ལ་རྟོག་པར་མ་སྐྱེས་པའི་ངང་ལ་བསྒོམ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་སོགས་ཅིང་། སྣང་ཡུལ་བཀག་ནས་གང་དུའང་མི་རྟོག་པ་བསྒོམས་པས་ནི་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་འཇོག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པའི་ཉིང་ཅེའི་དམ་པའི་ལེའུ་ལས། གང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དབྱེན་སྒྲོས་ཏེ་དག་བ་དང་། མི་དག་བ་དང་། བར་མའི་འདུ་བྱེད་པས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལྟུང་ངོ། །གང་ལ་སེམས་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལ་ཡུལ་མི་འདོར་བས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཚོར་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ནི་གཟུགས་སུ་འདུ་བྱེད་དོ། །གང་ལ་གཟུགས་སུའང་མ་ཡིན་འདོད་པར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་ལ་མང་དུ་བལྟ་བས་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་གནས་སུ་འཁོར་བ་སྟེ། སྔོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་ནམ་ཡང་ཐར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཡང་དག་པའི་ཐོས་པས་ཐོས་ལ། བསྒོམ་པས་གོམས་པར་བྱ་བ་ནན་ཏན་དུ་གྱིས་ཤིག་[১০] ཅེས་སོ།།

ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་བསྟན་པ།

ཤེས་པ་གང་དུའང་མི་རྟོག་ཡེངས་ཐབས་ཚེ།[৭] །སྣང་ཡུལ་མི་འཛིན་རྩེ་གཅིག་ཀུན་གཞིའི་དུས།།
གསལ་སྣང་གང་ཡའང་དེར་འཛིན་མི་འཇུག་པ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དྲངས་གསལ་གཡོ་བ་མེད།།
སྒོ་ལྔའི་ཡུལ་དང་དགག་སྒྲུབ་གཟུང་འཛིན་ཀྱིས།[৮] །ཚོགས་བདུན་ཡུལ་ལ་རག་པར་རྟོག་པ་ན།།
རྣམ་ཤེས་བདུན་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལྟར་ཡུ་ལ་གང་ལའང་མ་རྟོག་པར་ཡེངས་ནས་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྐབས་སོ། །སྣང་ཡུལ་ས་ལེར་མཐོང་ངུ་སྤྱན་ལེར་གང་དུའང་མི་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སོ། །དེའི་ཚེཡུལ་སོ་སོར་གསལ་ལ་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཁྱོ་བོ་ནི་སྤྲོ་ལྟའིའེས་པ་དང་། ཡུལ་གང་རུང་ལ་དང་ངོར་སྐད་ཅིག་གིས་གཟུང་བར་ཤར་བ་དང་། གཉིས་པར་དཔྱོད་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་ཟློག་ཅིང་མོངས་སུ་འཕྲོས་ཏེ་འཛིན་པར་ཤར་བ་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། ཡུལ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཡུལ་དང་འབྲེལ་བར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྤྲོ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཡུ་ལ་ལ་དང་པོར་རྟོག་པ་དང་། རྟེས་སུ་དཔྱོད་པས་གཟུ ང་བ་དང་འཛིན་པར་སྣང་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ།[3] །ཞེས་སོ།།

གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ།

འདི་དག་གོམས་པས་ཐམས་གསུམ་སྤྲིད་པ་སྟེ། །སྤྲོ་གསུམ་འགྲུལ་ཞིང་སྣུག་བསྡུལ་འདུ་བྱེད་ཡིན།།[4]

དེའང་ཐར་པའི་ལམ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་པའི་ཤེས་པ་ཞེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟེན་པོ་དང་། གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའིབསམ་གཏན་ལྟག་མོཙམ་གི་ཚ་ཤས་བཟེན་པོ་དང་། ཡུ་ལ་གྱི་རྟེ་ས་སུ་སྐྱེས་པ་དབང་པོ་དུ་གི་བདག་ཉིན་ལས་བྱུང་བའི་ཤེ་ས་པ་རགས་པས་བསགས་པའིདགེསྡིག་གིས་གཟུགས་མེད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། འབྲུ་མཚན་ནི། ཐར་པས་མ་ཟིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྟོག་པའི་ངང་དེ་གཟུང་བ་ལ། དེ་ལས་མ་ཡེངས་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་པས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་བསམ་གཏན་ནི། ཐབས་སྟིང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་ཡང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་སྣོང་པ་མེད་ལ། འདིའི་ངང་ལ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་ཆད་པའི་བསྒོམ་པ་མེད་པས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ལུགས་དང་འབྲེལ་

ཞིང་། དེ་ལས་ཐོབ་པའི་དགའ་བདེ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། མངོན་ཤེས་ཐོབ་ཀྱང་དགའ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་སེམས་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་གི་བསམ་གཏན་པ་ཚལ་གྱི་བསྟོམ་པ་གོལ་བར་མངོན་ཞིང་། དེ་རང་གི་འདོད་ཡོན་ཉན་ཡོད་བར་མ་མཐོང་ངོ།།

།བམས་གསུམ་དུ་གཅོ་གང་ཆེ་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་དག་རང་སར་དང་གཞན་སའི་གཅོ་བོ་དང་འཁོར་གྱི་ཚུལ་བསམ་པ་ནི།

དེ་ཡང་འདོད་པར་ཚོགས་བདུན་གཅོ་བོ་ལ། གཟུགས་སུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་མེད་དུ།།
མི་རྟོག་ཀུན་གཞི་འབའ་ཞིག་གཅོ་བོར་ལྡན། །གཞན་གཉིས་འཁོར་ཀྱི་ཚལ་དུ་བག་ལ་ཉལ།།[ར]
རང་རང་སར་དེར་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ།།

ཇི་སྐད་དུ། ཀུ་ན་གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་བརྟག་པའི་འགྲེལ་པ་སྒོམ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་ལས། དེ་ལ་འདོད་པའི་ལམས་སུ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་བདུན་གཅོ་བོར་ལྡན་པ་དང་གཞན་དག་འཁོར་དུ་གནས་སོ། ཁାཟུགས་ཀྱི་ལམས་སུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅོ་བོར་ལྡན་པ་དང་གཞན་དག་འཁོར་དུ་ལྡན་པའོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ལམས་སུ་ནི་ཀུན་གཞི་ཉིད་གཅོ་བོར་ལྡན་ལ། གཞན་དག་བག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། [རར] །ཞེས་སོ།།

ཕིམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཚ་ཤས་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ནི།

འདི་ལྟར་འདོད་ན་མཚན་མོ་ཉལ་བའི་ཚེ། །ཡུལ་ལྷའི་ཤེས་པ་རིམ་གྱི་ཡིད་དུ་ཕིམ།།
དེ་ཡང་ཀུན་གཞིར་ཕིམ་པས་མི་རྟོག་པ།[ཞ] །རྩེ་གཅིག་སྟངས་ཡུལ་མེད་པའི་ངང་དེ་ཉིད།།
ཚོས་དབྱིངས་ཕིམ་པས་རང་བཞིན་སྟོས་དང་བལ། །སྐུར་ཡང་མཆེད་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས།།
ཡིད་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ལངས་པས་སྟེ་ལམ་སེམས།[ཟ] །སྟོ་ཚོགས་དགག་སྒྲུབ་མེད་བཞིན་སྟངང་བར་བྱེད།།
དེ་ལས་མཆེད་པས་གཉིས་སད་ཚོགས་དྲུག་གི །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པས་ལས་འདུ་བྱེད།།

ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་དེ་ཡུར་སྣང་བ་ཡིན།།[๗๗]

དེ་འང་འདོད་པའི་སა་ལ་རྣམས་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ན་སྒོ་ལྟ་ཅིན་ཡི་དུ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཡིད་ཤེས་སུ་ཐེམ། ཡིད་ཤེས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སུ་ཐེམ་པས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་ཅིག་འཚར་རོ། །འདི་ཉིད་རང་དོ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པས་རྨི་ལམ་མེད་པར་འོད་གསལ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒོམ་ཅེས་གསར་མའི་སྒོ་བ་དཔོན་འགས་བཞེད་ཀྱང་ཀུ་ན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་གང་ལའང་མི་རྟོག་པའི་ཀུན་གཞིར་ཐེམ། ཀུན་གཞི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་པས། ཐ་རགས་ཀྱི་འཇིན་པ་ནུབ་ལ། སྟོང་གསལ་སྒོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་འཆར་བས་འདི་ཉིད་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ན་འཁྲུལ་པ་བཟློག་སྟེ། གསང་བ་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ཀུན་འདུས་ལས། ཚོགས་བདུན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སུ། །ཐིམ་ནས་ཀུན་གཞི་དབྱིངས་སུ་དག །དེ་ཚེ་གདོད་མའི་ཡྱན་ཅིག་སྐྱེས། །སྟོང་གསལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བས་ཤེས་བྱ།[๗๓] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལས་སྒྲུབ་མཆེད་དེ། ཚོས་དབྱིངས་ལས་ཀུན་གཞི་དང་། དེ་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཏུ་ལངས་པས་སྟེ་ལམ་སྟོ་ཚོགས་སུ་ཤར་ཏེ་བག་ཆགས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དུས་སོ། །དེའང་རྟོག་པ་གཡོ་བའི་རྒྱང་རྣམས་དང་། ཚོགས་བདུན་བརྟེན་པའི་རྩའི་རྩ་རྒྱད་དུ་ཆུད་ནས་དབུམའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཀུན་གཞི་སྐམ་མ་ཉམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་[๗๔] ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱང་སྐམ་མདོ་གཅིག་ཏུ་མ་ཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་དབུམ་མང་ཆུད་དེ་རོ་གཅིག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་དུས་ཏེ། གཉིད་མཐུག་པོར་སོང་བས་རྨི་ལམ་མེད་པའོ། །ཁ་ཅིག་ལ་རྨི་ལམ་མེད་པར་མཚན་ཐོག་ཐག་ཐག་ནས་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ཀུན་གཞིའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་པའི་ཁམས་དང་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ བ་དྲངས་པ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། ཀུན་གསལ་ལས། དབུ་མའི་དབུས་ན་གནས་པའི་རྩ། །འོད་གསལ་མཆོག་ཏུ་མི་འཇུར་བ། ཏྲངས་ལ་དངོས་མེད་གསལ་བའི་དབྱིངས། །སྐྱེན་གྱུབ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་གནས།[๗๕] །ཞེས་གསུངས་པ་དེར། དབུ་མའི་རྒྱང་དྲངས་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཟེར་བས། དེ་ཚུད་པའི་

ཚེ་འོད་གསལ་འཚར་རོ། །དེའི་ཚེ་སྣང་བའི་འོད་གསལ་ཕིག་ལེ་དང་། འོད་དང་། འཇའ་ཚོན་ལ་སོགས་པ་འཚར་རོ། །སྟོང་པའི་འོད་གསལ་སེམས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་འཚར་རོ། །རྒྱང་གི་འོད་གསལ་རིག་གསལ་ཤུམས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འཚར་རོ། །དེ་ནས་སྣང་གྲུབ་གཞི་དང་། །དེའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་མཆེད་པའི་ཚེ། སྐོག་པ་རྩའི་ཡིད་དྲན་པ་རྣམ་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུང་མཆེད་པའི་དུས་སོ། །དེ་ནས་དབང་པོ་སོ་སོལ་བཞིན་པའི་རྩ་རླུང་ཞུགས་པས་གཉིད་ཤད་དེ་ཉིན་སྣང་གི་ཡུལ་ལ་གཟུང་འཛིན་རང་དགར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་གཟུགས་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གཅིག་རྟོག་པ་ན་ཚ་སོ་སོར་དབྱེ་བའང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཚ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ནས།

གཟུགས་སུ་རང་སའི་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །ཀུན་གཞིའི་ཤེས་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལས།།
ཡུལ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐ་མོ་རྣམས། །སྐབས་འགར་ཉེ་བར་འབྱུང་གི་ཚལ་ཆེར་ནི།།[๗๙]
ཉིང་འཛིན་གོམས་པས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན།།

དེའང་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་རང་རང་གི་མི་རྟོག་པ་གཅོ་བོར་ལྡན་ལ། ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་བཞག་ལ་ཞའི་ཚུལ་དུ་འགོར་ན་ཡོད་ཅིང་། བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉེས་པ། གསུམ་པ་གསུམ་ན། རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་སྤྲད་པའི་ཚོར་བ་སྐྱེ་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པའོ། །བཞི་པ་ལ་བར་འགའ་ན་སྤིད་དེ། སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་ས་པ་གསུམ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་བཞིན་ནོ།།

གཟུགས་མེད་མིང་བཞིའི་ཚུང་ཐོར་སེམས་བརྟེན་ཚུལ་ནི། དེ་ནས།

གཟུགས་མེད་རང་སའི་ཤེས་པ་ཀུན་གཞིའི་ངང་། །མ་ཁད་སོགས་རྣམ་བཞི་ཞི་གཅིག་ཏུ།།
ཉེ་བར་གནས་པས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ཡི།[๗๙] །ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས།།
མིང་བཞིའི་ཚུང་ཐོར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟེན་ནས། །ཞི་གནས་རྟེ་གཅིག་བསྒལ་པར་མི་སད་དེ།།
རྣམ་དཔྱོད་དགེ་བའི་ས་བོན་འདེབས་པའང་མེད།།[๗๙]

དེ་འང་སྟོན་གང་དུ་ཤི་བའི་ས་དེར། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀུན་གཞི་ལ་ཐིམ་པའི་ཚ་བཞི་ལ་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟེན་པས་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་ཞི་གནས་རྟེ་གཅིག་ཏུ་སོང་བས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ངང་དུ་གནས་ཏེ། བསྐལ་བར་འབྱམས་ནས་གཉིད་མཐུག་པོ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ལས་དགེ་བ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །མི་དགེ་བ་དངོས་སུབྱེད་པ་མེད་ཀྱང་རང་སའི་སྲིད་པ་གཏི་མུག་གི་ས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ངང་གིས་གཏི་མུག་འཕེལ་བ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།

བསམ་གཏན་གཉགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གཉགས་མེད་སེམས་དེ་ཡང་། །རྟ་མའི་འབྲས་ཡིན་ཟད་ནས་ཚེ་འཕོ་ལ།།
ངོ་བོ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་གཏི་མུག་ཕྱིར། །འགོར་བའི་གནས་སུཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་འབྲས།།[๓๙]
ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐར་དགོས་སོ།།

ཇི་སྐད་དུ། མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་མདོར། སྟོན་བསགས་དགེ་བའི་མཐུས་བསྐྱེད་མཐོ་རིས་ཀྱི། །སྤྲུལ་ཡི་ཁང་བཟངས་ཕྱིན་བའང་ཡོག་འགྱུར་ལ། །བསམ་གཏན་གཉགས་མེད་པ་ཡང་ལས་ཟད་ནས། །ཕྱིར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་འདོགས་རྒྱུ་ཚུལ་[๓๘] །ཞེས་སོ།།

ཁྱད་པར་འདོད་ཁམས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ལའང་གསུམ་ཀྱི། འདོད་སེམས་གོམས་པས་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཉེ་ཚུལ་ནི། དུ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་སའི་མི་དག་གི་རྟེན་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

འདོད་པའི་སེམས་དེ་གོམས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་མཐོ་དམན་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཉིད།།

དེ་འང་རགས་པ་ཡིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ནའང་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་སྨྱོད་པའི་སྨྱོད་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། འདོད་པ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་འདེ བས་པ་ལ་སེམས་རགས་པར་གྱུ ར་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པའི་ ཚོས་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ།[๔๗] །ཞེས་སོ།།

ཉིན་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅོག་གང་ཆེ་བསྟན་པ་ནི། དེའང་རྗེ་ཡུར་ཞེ་ན།

ཉིན་དུས་ཚལ་ཆེར་ཚོགས་འདུན་ཤེས་པ་གཅོ།[๑๘] །གཞན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འགོར་དུ་ཡོད།།

དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀེ། །དེར་གསལ་རྟོག་བཞལ་ཆ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཤེས།།

དེ་ཡི་མི་རྟོག་ཆ་ཉིད་ཀུན་གཞིའོ།[๑๙] །ཡུག་མ་བྱུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།།

འདི་ཡུར་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཚ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གསལ་བའི་ཚ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །མི་རྟོག་པའི་ཚ་ནི་ཀུན་གཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཐོས། དྲི་ཚོར། རོ་མྱོང། རེག་བྱ་རེག བྱན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་རིག་པའི་དུས་ན། རང་རང་གི་ཡུལ་རིག་པའི་ཚ་ནི་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཤེས་པ་གསལ་བའི་ཚ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །མི་རྟོག་པའི་ཚ་ནི་ཀུན་གཞིའོ། །དྲངས་གསལ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན་འང་སོ་སོའི་ཡུལ་མ་བཀག་པའི་ཚ་ནས་དེ་དག་གི་ཤེས་པའོ། །གསལ་བ་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །མི་རྟོག་པ་ནས་ཀུན་གཞིའོ། །ཡང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཐིམ་པ་ནའང་དངོས་སུ་ཀུན་གཞི་ལ་འཇུག་པ་ཐིམ་པའི་ཚ་རྣམས་བཞག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་དེ་ཉམ་ཤར་བ་ན་སྣར་མ་རྣམས་བཞག་ལ་ཞར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྨི་སྣད་དུ། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་བརྟག་པའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་གོ་ཆས་བཤད་པ། དེ་ལ་ཤེས་པ་གང་དུའང་མི་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཚས་བཞག་ལ། དེ་ལ་གསལ་བ་ཙམ་ནི་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པ་ནི་ཚོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། འཇུག་པ་ཐིམ་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་སོ།[๑๑] །ཞེས་སོ།།

དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་དག་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་བཤད་པ།

གཉིད་དུ་རྩེ་གཅིག་རྫི་ལམ་སད་དུས་ན། །ཀུན་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་དང་ནི།།

ཚོགས་དྲུག་རིམ་བཞིན་གཅིག་དང་གཉིས་གཅིག་དང་།[๑๑] །ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དུས་ཞེས་བྱ།།

དེ་ལ་གཉིད་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིར་གཅིག་པའི་དུས་ཡིན་ལ། ཕྱིར་ཡུས་སུ་འཕྲོ་བ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །རྨི་ལམ་གྱི་དུས་ན་དེའི་ངང་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྣེ་ངན་ས་

ཡིད་ཤེས་གཅིག་ལུ་ལང་ས་བས། ཀུན་གཞིའི་ངང་ལས་ཐུང་ཟད་ཕྱིར་འཕྲོས་པའི་དུས་དེ་ཀུན་གཞི་དང་། དེ་ལས་ཤར་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཡོད་དོ། །གཉིད་སད་པ་ན་ཀུན་གཞིའི་ངང་ལས་རབ་ཏུ་ཕྱིར་འཕྲོས་པས་ཀུན་གཞི་དང་ཚོགས་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །འདི་དག་ནི་གསང་འགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པས་དོན་བསྡུ་ན། སེམས་ཉིད་ཡོད་གསལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ནམ་འབྱུང་ཁུངས་ཏེ། འདིའི་ངང་ནས་གཞལ་ན། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་དུའང་དབྱེ་བསལ་མེད་པར་ཐ་མི་དད་པ་དང་། འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་སྟོར་བ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་འཁོར་འདས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཞེས་བཤད་དེ། དོ་ཤ་ལས། སེམས་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྣིད་དང་མྱ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་འཁས་བྱ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།[29] །ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་སྐྱག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བརྗོད་པ། ཁྱེ་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། ཁྱ་བ་མེད་པའང་མེད་པར་འགྱུར། རྣམ་པར་བྱང་དང་ཐ་མི་དད། ཀུན་གཞིཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་འགྱུར། །མདོར་མེད་འཇིག་མེད་རྟག་པ་སྟེ། །མཐའ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དག །སྒྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲར་ཡང་གག །ཕན་ཚུན་སྙིང་པོ་ཐ་མི་དད། ཀེ་ནི་སོར་གདུབ་བཞིན་དུ་གནས། །སྣ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའང་དེ། སྒྲིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པར་མཛད། སྒྲིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པར་མཛད། ཐྲོ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ།[30] །ཞེས་སོ།།

དེའང་གཤིས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་རྒྱུ་ར་འདུ་ག་པས་ཟག་པ་མེད་པ་དོན་གྱི་ཀུ་ན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལ། འཁོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བཏགས་ཏེ། རྟེན་གཞིའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཉིད། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ། བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་

སུ་བརྗོད།[37] ཅེས་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་ནོ། ཁེའང་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དག་བྱ་དྲི་མ་རེ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་སམ་སྟོང་པོའང་མིང་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གནས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། སྔ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་ཟླ་བསྐྱེ་འཕེ་བར། །མི་ཤེས་འགྲོ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་། །ཟླ་བ་སྐྱེ་འཕེར་ཡོད་པ་མེན། །གྲིང་དང་གྲིང་ལའང་རབ་ཏུ་སྣང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་གཅིག་ལའང་རབ་ཏུ་སྣང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམས་ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་སྐྱེ་འཕེར་རྣམ་རྟོག་སྟེ། །དེ་ནི་ཟག་མེད་སངས་རྒྱས་སོ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཀྱི་གཞི། །བག་ཆགས་བསྟེམས་ལ་སོགས་པ་དང་། །རྟོག་པས་རྣོག་མ་ཅན་དུ་བྱས། །ཀུན་ནས་དུ་སྐྱར་ན་ཟག་པ་མེད། །ཟག་མེད་རང་ལུགས་རབ་ཕོབ་ན། །དེ་དག་རྟག་ཅིང་བརྟན་པར་འགྱུར།[38] །ཞེས་སོ།།

དེའང་བླ་བའི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱེ་འཕེ་མེད་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་འཕེར་གཤིང་བཞི་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལྟར། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཉེ་བའི་སྤྲུལ་རང་མཚན་པ་མེད་ཀྱང་། འགོར་བ་པས་མཐོ་རིས་དང་བན་སོང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་མཐོང་ངོ། །གཉེན་ཀྱི་དོན་ལ་སྣང་ན་ཀུན་གཞི་དོན་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཞེའས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཤར་བ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཚོགས་བདུན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའང་ཡིད་ཤེས་མ་རིག་པ་འགྲུལ་པས་ལས་གསོག་པ་ཉིད། མདོ་ལས། ཡིད་གཙོ་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་མཁྱོགས་པ་སྟེ། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་སྣ་ལ་ཡིད་འགྲོའོ།[39] །ཞེས་པ་ལྟར། གཤིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུ་བ་མ་ཤེས་པས་ཀུན་བརྟགས་ཏེ་མ་དག་པའི་འགྲུལ་པ་སྣང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཞན་གྱི་དབང་ཤེས་དེར་བསྟེད་པ་འདི་བྱུང་སྟེ། འགོར་བ་སྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་འགྲུལ་པ་འདི་ལས་བཟློག་པ་ཡང་། སེམས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཤེས་ཀྱི། ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐབས་ཤེས་བསྟེད་རྫོགས་བསྟོམས་པས་གདོད་མའི་གཞི་ལ་སྟེང་པོ་ཅི་འདྲ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་ཚོགས་བཅུ་ཡང་ཟློ། །དེ་དག་གིས་ལས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉེས་པ་བརྟེན་པའི་ལས་བཤད་པ་ལའང་། རྒ་བ་མ་རིག་པ་བཤད་པ། བྱེད་པ་མི་དགེ་བ་བཤད་པ་གཉེས་ལས། རྒ་བ་མ་རིག་པ་བཤད་པ་ནི། དཔེ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་ཉིད་བཤད་པ།

རྣེན་ཚོས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མ་རིག་པ། །དོ་ཤི་འདོད་ཆགས་ཞེས་གཉིས་གཉིས་སུག་གསུམ།།
དེས་བསྐྱེད་སྲིད་པར་འདུ་བྱེད་དཀར་ནག་གཉིས།།[๗๙]

ཞེས་སྨོས་ཏེ། དང་པོར་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཉིད་རང་ངོ་མ་རིག་པས་གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་བའི་གཞི་བཏེབ་བས་འཁོར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་ཏེ། སྣང་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྱིང་དང་མཆོག་གྱུར་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན།[๙๙] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས། ཐ་མ་ངན་སོང་། འབྱིང་མི། མཆོག་ལྟ་རྣམས་རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་། རྒྱ་བ་མ་རིག་པ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དུག་གསུམ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་སྲིད་པའི་བདེ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོ།།

ཉེད་པ་མི་དགེ་བ་བཤད་པ་ལའང་དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དབྱེ་གཞི་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་དགེ་བས་ནི་བདེ་བ་དང་མཐོ་རིས་བསྐྱབ་ལ། མི་དགེ་བས་སྡུག་བསྔལ་དང་ངན་འགྲོ་བསྐྱེད་པའི། མི་དགེ་བ་བཤད་པ།

འཁོར་བར་མཐོ་དམན་ལྷུང་ཕྱིར་མི་དགེ་བ། །དབྱེ་ན་བཅུ་ཉིད་སོ་སོར་སྣང་བ་ཡིན།།
མི་དགེའི་ལས་བརྒྱལུས་གསུམ་ངག་གི་བཞི། །ཡིད་གསུམ་རིམ་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི།།[๙๐]

གང་ཞེ་ན། མཐོ་རིས་ནས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་ལ། སྲོད་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་གསུམ་ནི་ལུས་མི་དགེ་བའོ། ཁ་རྩུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲ་མ་བྱེད་པ་དང་། ངག་འཁྱལ་པ་དང་། ཚིག་རྩུབ་མོ་བཞི་ནི་ངག་མི་དགེ་བའོ། ཁནྡ་བ་སེམས། གཏོད་སེམས། ལོག་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་ཡིད་མི་དགེ་བའོ།།

དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་བཤད་པ།

སྲོད་གཅོད་བསམས་བཞིན་མ་ནོར་གཞན་བསད་ལ། །ཕྱོགས་མཐུན་རྣོག་འཚོག་ལ་སོགས་སྲོག་ལ་འཚེ།།
མ་བྱིན་ལེན་པ་གཞན་ནོར་བརྐུ་བ་སྟེ། །ཕྱོགས་མཐུན་གཡོ་སྒྱུ་ར་ལ་ནོར་ལ་ལེན།།[๙๑]

འདོད་ལོག་གཞན་གྱིས་བདག་བརྟད་ཅིང་ལ་སྦྱོད། །ཐྱོགས་མཐུན་བགོད་མིན་རྩོལ་སོགས་འཁྲིག་བའི་ཚོས།།

དེའང་ཐ་ན་འབྲུ་སྦྲང་དུ་གྱུར་པ་ཡན་ཆད་ལ། དེར་ཤེས་པས་སྤོག་གཅོད་པ་དང་། བརྡེག་པ་དང་། འཚེག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐྱོགས་སུ་མཐུན་པའོ། །གཞན་གྱི་ནོར་བརྐུ་བ་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་དལ་བུས་སྟེར་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནི། ཁྱིམ་ཐབ་གཞན་གྱིས་བདག་ཉུ་བརྟུང་བ། ཉེ་དུ་ཡིན་པ། དབང་པོའི་སྐོ་གཞན་ཡིན་པ། གནས་དང་དུས་སུ་མི་རུང་བར་རྩོལ་པའོ། །ཕྱོགས་མཐུན་ལགཔ་པ་ལ་སོགས་གཞན་གྱིས་བགོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གནས་དེར་ཚགས་པས་རྩོལ་བའོ། །ཀེ་སྐད་དུ། མཛོད་ལས། སྤོག་གཅོད་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ། ཁ་ནོར་བར་ནི་གཞན་བསད་པའོ། །མ་བྱིན་ལེན་པ་གཞན་གྱི་ནོར། །མཐུ་དང་འཇབ་བུས་བདག་གིར་བྱེད། །བགོད་མིན་བགོད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྣམ་པ་བཞི།[๓๙] །ཞེས་སོ། །འགོ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དངོས་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ། རྗེས་སུ་འདྲ་བར་སྣོས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། དབྱུག་པ་བརྡེག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐུན་པར་རིམ་གྱི་བསྟེན་པས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་དབང་པོ་རང་གི་རྩོལ་བ་ལ་སོགས་པའོ།[๓๙] །ཞེས་སོ།།

དགེ་ཚུལ་ནི། དགེ་ཚུལ་བཞིའོ།

བརྗུན་ཚོག་འདུ་ཤེས་གཞན་བསྐྱུར་ཚོག་དོན་གོ །ཐྱོགས་མཐུན་དུང་སོགས་གཞན་སེམས་སྐུ་བ་ཉིད།།[๑๑]

ཐུ་མ་ཁ་རོལ་འབྱེད་ཚོག་སྨྲ་བ་སྟེ། །ཐྱོགས་མཐུན་གཞན་ཚོག་གཞན་སྒྲོས་མི་མཐུན་ཉེད།།

དགེ་འཕྲལ་བསྟན་བཅོས་ངན་ངེས་པའི་གཏམ། །ཐྱོགས་མཐུན་འཇེལ་མེད་བརྗོད་སོགས་ཚོས་མིན་གཏམ།།[๑๑]

ཚོག་རྐྱབ་ཁ་རོལ་ཞེར་འདེབས་རྐྱབ་མོའི་ཚོག །ཐྱོགས་མཐུན་འཛོམ་སོགས་གཞན་ཡིད་མི་བདེའི་གཏམ།།

འདི་དག་ནི་དག་གི་འཇུག་པའི་སྒོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དག་གི་ལས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་བའི་ཚོག་མི་བདེན་པ་སྨྲ་བ་ནི་བརྗུན་ནོ། །དེང་ཙོར་བརྗོད་པས་ཁ་རོལ་སྨྲ་བར་མཐོང་ནས་བརྗོད་ན་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །གཞན་ཡིད་འབྱེད་པའི་ཚོག་ཟློས་པ་ནི་ཐུ་མའོ། །ཇི་སྐད་ཟེར་བ་གཅིག་གི་དྲུང་ཏུ་གཅིག་གི་ཚོག་བརྗོད་པ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །མཚོག་སྨིན་དང་སྐན་

དངཏས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲེ་མོའི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་ཆོས་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་ངག་འཁྱལ་བའོ། །དུས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་པ་འཁྲུལ་སྣང་བར་མི་སྣན་ཅིང་ཞེར་འདེབས་པའི་ཚིག་སྣ་བ་ནི་རྩུབ་མོའོ། །སྟན་པར་སྣོས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་བསྒེད་ན་དེ་ཡང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །མཇོད་ལས། བརྟུན་ཚོགས་འདུ་ཤེས་གཞན་བསྐྱུར་བའི། ཚོགས་དོན་མངོན་པར་གོ་བའོ། །ཁྲ་མ་ཙ་རོལ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ཚིག་རྩུབ་མོ་ནི་མི་སྣན་པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་བཀྲལ་པ་ཡིན།[২৶] །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར། དྲང་པོས་ཀྱང་སྨྲ་བ་ཉིད་དང་། ཚོགས་རྣི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱོས་པ་དང་། དུས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། སྟན་པར་སྨྲ་བས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ།[২৸] །ཞེས་སོ།།

ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི།

བརྣབ་སེམས་གཞན་འབྱོར་མི་བཟོད་བདག་གིར་བྱེད། །ཕྱོགས་མཐུན་ཕོགས་སོགས་ཚ་རོལ་དཔལ་ལ་བརྐམས།།[২৭]

གནོད་སེམས་གཞན་ལ་གནོད་འཚེས་ཞེ་སྡང་ཞེང་། །ཕྱོགས་མཐུན་ཕན་པར་མི་འདོད་ཁྲོ་བའི་སེམས།།

ལོག་ལྟ་རྟག་ཚད་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་བལྟ། །ཕྱོགས་མཐུན་སྐྱོ་སྐུར་འདེབས་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག།[২৭]

གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཅེམ་རྩྭ་སྟམ་པ་ནི་བརྣབ་སེམས་སོ། །ཐོས་པ་ལ་རྨོས་པ་ལ་ཚ་རོལ་ལ་ཁྲེ་བཞིན་དུ་བདག་གིར་གྱུར་ན་སྟམ་པ་ནི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །གཞན་ལ་གནོད་པའི་བསམ་པ་ནི་གནོད་སེམས་སོ། །ཚན་པར་མི་དགའ་ཞིང་ཁོང་ཁྲེ་བ་ནི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཤིང་རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི་ལོག་ལྟའོ། །ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་དེ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་ཚེ་མི་ཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པའོ། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཤིང་རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི་ལོག་ལྟའོ། །ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་དེ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ལ་སྐྲོ་སྐུར་འདེབས་པ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་སྐད་དུའང་། མཇོད་ལས། བརྣབ་སེམས་ལོག་པས་གཞན་ནོར་ཚགས། །གནོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྡང་བ། །དེས་དང་མིད་གེ་མེད་བལྟ་བ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་འདི་ལ།[২৺] །ཞེས་སོ། །འགྲོ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཐོས་པ་སོགས་ཁྲོ་བས་བརྣབ་སེམས་པ་དང་། ཚན་པར་མི་དགའ་བས་ཁྲོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་

གཅེན་དང་། ཚོས་དང་། གཞན་ལ་སྣང་བ་འདེའབས་པ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ།[୯୦] །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྣང་བ་འདེའབས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་ལས་མ་སྨོས་ཀྱང་། བརྒྱད་སྟོང་པར། རབ་འབྱེད། ཚོས་ཀྱིས་ཞོར་ཐར་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་དེ་ནི་བན་འགྲོ་དན་སོང་ལོག་པར་ལྟུང་བ་རྣམས་སུམ་སྐྱེ་ཞེང་། མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱག་བསྔལ་ལོ། །དེར་ཡང་མེ་ཡིས་སྟུད་པའི་བསྐལ་པ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དམྱལ་བ་ཆ་ཚོར་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞེང་། དེར་ཡང་མེ་ཡིས་སྟུད་པའིབསྐལ་པ་བྱུང་ན་ཡང་། གཞན་གྱི་[୯୨] ཞེས་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཤིང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པ་ཚོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། བསྐལ་པ་དག་ནི་དུ་མར་ཡང་། ལུས་ནི་དཔག་ཚད་ལྟ་བརྒྱར་འགྱུར། ཀེ་ལ་མགོ་ཡང་ལྟ་བརྒྱ་སྟེ། །མགོ་རྣམས་རེ་རེའག་ལ་ཡང་། །ལྟ་བརྒྱའི་ཕྱེ་ལས་ཉུང་མི་འགྱུར། །ཕྱེ་གཅིག་ལ་ཡང་ཕྱ་གཤོལ་ནི། །ལྟ་བརྒྱར་ཚད་སྟེ་མི་ཉུང་བར། །རབ་ཏུ་འབར་བས་རྩོ་བྱེད་དེ། །སྐྱར་འདེའབས་སྟིག་པའི་ལས་ཀྱིས་སོ།[୯୩] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་དཀོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པ་ལས། འོད་སྲུངས། བཅམ་ཅད་འདུ་བས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཆོད་གཟུང་བར་བྱ་ཡི། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོད་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཤུང་བར་ཁྱིར་བའི་ཕྱིར་རོ།[୯୪] །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལའང་། རང་བཞིན་མདོར་བསྟན་པ། ངོ་བོ་སོ་སོར་དབྱེ་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དུ་ནི་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བཤད་པ།

ཡུལ་དང་ཀུན་སློང་བསམ་སྦྱོར་བཟུང་ཡིས། །མི་དགེའི་ལས་བཟུས་སྡུག་བའི་འབྲས་བུནི།།

རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་མཐུན་དབང་དང་བྲེད་པ་བཞི།།

ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་འང་མི་དགེ་བ་དེ་དག་ཡུལ་མི་དགེ་བ་དང་། ཀུན་སློང་མི་དགེ་བ་དང་། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་མི་དགེ་བས་བསྡེབ་པས་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། བདག་པོའམ་དབང་གི་འབྲས་བུ་ཞེས་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ལ་གྲགས་པའི་སྟེང་དུ། མན་ངག་གིས་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་ལས།

སོ་སོར་དབྱེ་བ་ལ་བཞིས་སྟེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།

ལས་བཅུ་ཚུང་དུས་དུད་འགྲོ་འབྱིང་ཡི་དྭགས།[୨୬] །ཆེན་པོས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བསྟལ་ལྟམ་སྨིན་འབྲས།།

ཇི་སྐད་དུ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདི་དག་གི་ཚུང་དུས་ནི་དུད་འགྲོ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ། །འབྱིང་གིས་ནི་ཡི་དྭགས་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ། །ཆེན་པོས་ནི་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ། ୭୯ །ཞེས་སོ།།

རྒྱུ་མཐུན་ལའང་གཉིས་ཀྱི། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུའི། རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི།

རྒྱུ་མཐུན་གཉིས་ལས་གང་བྱེད་དེར་སྐྱེ་བ། །བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུ་ལགས་པར་གསུངས།།

ཇི་སྐད་དུ། ལས་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་མི་དགེ་བ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་བས། ཕྱིར་ཡང་མི་དགེ་བ་ལ་བརྟེན། མི་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད། མི་དགེ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ୯୮ །ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུའི། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི།

མཐོ་རིས་ཐོག་ནའང་ཚེ་ཟད་མདའ་ཤིང་།[୨୭] །ཡོ་བྱད་མི་འབྱོར་དག་དང་ཟུན་མོང་འགྱུར།།

ཁྱིམ་ཐབ་མི་མཇོས་དག་རྣར་འགྱུར་བ་དང་། །སྐུར་བ་མང་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱ་བ་དང་།།

གཡོག་འཁོར་མི་འདུམ་འཁོར་གཡོག་ངན་པ་དང་།[୨୪] །མི་སྐྱན་ཐོས་དང་འཐབ་མོའི་ཚོག་ཏུ་འགྱུར།།

ཚོག་གཟུང་མི་འོས་མ་རིས་སྐྲོན་བ་དང་། །ཚོག་མི་ཤེས་དང་འདོད་པ་ཆེ་བར་འགྱུར།།

ཟན་པ་མི་ཚོལ་གཞན་གྱིས་གཅོད་པའི་གནས།[୨୯] །ལྟ་བ་ངན་དང་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་བ་སྟེ།།

མི་དགེ་བཅུ་ལ་རིམ་བཞིན་གཉིས་གཉིས་ལྡན། །སྡོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུ་ལེགས་པར་གསུངས།།

དེ་ཡང་ལས་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་རྒྱལ་ཞིག་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་ཡང་། སོག་གཅད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བར་འགྱུར་རོ། །མ་བྱིན་པར་བླངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་བྱེ་ལ་ཞིང་ཁྱིམ་ནོར་ལ་དག་དང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱིམ་ཐབ་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་རོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུར་བ་མང་ལ་གཞན་གྱིས་

སྐྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཡོག་འཁོར་བན་ཞིང་མི་འདུམ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོག་རྩྭ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྣན་པ་དང་འཐབ་མོའི་ཚོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བཀྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོག་གཟུང་བར་མི་འོས་པར་སྨོད་པ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །བརྟག་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཚོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གནོད་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ཐན་པར་མི་ཚོམ་ཞིང་གནོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་གཞིར་འགྱུར་རོ། །ཁོག་པར་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བ་དན་པ་དང་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ།[৬৮] །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྡོག་གཅོད་པས་ནི་ཚེ་ཐུང་འགྱུར། །མ་བྱིན་ལེན་པས་ནོར་དང་འབྲལ། །བྱི་ཙི་བྱེད་པས་དགྲ་དང་བཅས། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བས་སྐུར་བ་མང་། །ཁྲ་མ་ཡིས་ནི་བཤེས་དང་འབྲལ། །ཚོག་རྩྭ་ཙིས་ནི་མི་སྣན་ཐོས། །བཀྱལ་པ་ཡིས་ནི་ངག་མིའམ་རྟོན། །བརྟག་སེམས་ཡིད་ལ་རིབ་འཛིམས། །གནོད་སེམས་འཇིགས་པ་སྨྲིན་པར་བྱེད། །ལོག་པར་ལྟ་བས་ལྟ་ངན་ཉིད།[৬৯] །ཅེས་སོ།།

དབང་གི་འབྲས་བུའཕྲད་པ། བདག་ཙེའི་འབྲས་བུནི།

དབང་གི་འབྲས་བུཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་སྨིན།[৯০] །དེ་ཡང་མ་དག་གཞན་དབང་གནས་སྐབས་འདིར།།
སྡོག་བཅད་པས་ནི་ས་ཕྱོགས་གཅིག་བརྙེད་ཚུང་། །སྨན་ཤིང་ལོ་འབྲས་མེ་ཏོག་བཟང་བཏུང་སོགས།།
མཐུ་ཆུང་འཇུ་དཀའ་ཆེ་ལ་བར་དུ་གཅོད།[৯১] །མ་བྱིན་ལེན་པས་ལོ་ཙོག་འབྲས་མི་སྨིན།།
སད་སེར་སྐུ་གེས་འཇིགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ། །ལོག་པར་གཡེམ་པས་ཁཉང་གཅེ་འདམ་རྩ་བ་བྲོད།།
ལྟུན་ལྡིན་མི་གཙང་དྲི་ང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ།[৯২] །དོག་ཅིང་ཉམ་ང་ཉམས་མི་དགའ་བར་སྐྱེ།།
བརྫུན་གྱིས་ཡུལ་རྣམས་མི་མཐུན་འཇིགས་དང་བཅས། །འབྱོར་བ་གཡོ་ཞིང་གཞན་གྱིས་སྐྱུ་བར་སྐྱེ།།
ཐ་མས་ས་ཕྱོགས་བགྲོད་དཀའ་མཐོ་དམན་ཅན།[৯৩] །ངམ་གྲོག་གཡང་ས་གཅོང་རོང་ལ་སོགས་པ།།
རེགས་མི་བདེ་སྡུ་ཚོགས་ཡུལ་དུ་སྐྱེ། །རྩུབ་མོས་སྟོང་དུམ་རྡོ་གསེག་ཚེར་མ་དང་།།
རྟུལ་དང་ཉལ་ཉེལ་འབྲས་བན་རྩུབ་པ་དང་།[৯৪] །ཚ་སྐྲོ་ལ་སོགས་མི་དགེའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ།།
བཀུལ་བས་ལོ་འབྲས་མི་སྨིན་དུས་ཚིགས་ལོག །རིང་དུ་མི་བརྟན་མི་གནས་ཡུལ་དུ་སྐྱེ།།
བརྟག་སེམས་འབྲས་སོགས་ཉང་ཞིང་སྨན་པ་མང་།[৯৫] །བཟང་ཙེའི་དུས་ཚིགས་འགྱུར་བ་མཐོང་བར་སྐྱེ།།

གཅོད་སེམས་ལོ་ཐོག་འབྲས་བུ་ཚ་ཞིང་བ། །རྒྱལ་པོ་ཆོམ་རྒྱན་མི་རྟོད་སྨྱལ་ལ་སོགས།།

རང་བཞིན་གཅོད་པ་མང་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ།[ཟ༥] །ལོག་ལྟས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྟུངས་མི་ལྡན་ཞིང་།།

སྨན་ཤིང་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་དང་། །སྐྱབས་དང་སྐྱོབ་པ་དཔུང་གཉེན་མེད་པར་སྐྱེ།།

འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་རྣམས་བཅོམ་བ་དོ། །དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི། སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་དག་བ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པའོ།[ཟ༦] །ཞེས་ནང་ལ་ཡང་སྨིན་པར་བཤད་དོ།།

ཉེར་བའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། བཞི་པ།

སྐྱེས་བུ་ཉེད་པའི་འབྲས་བུམི་དག་ཅ།[ཟ༧] །གང་ཟུས་དེ་ཉིད་འཚེལ་བས་སྟག་བསྟལ་བསྐྱེད།།

རྗེ་སྐད་དུ། བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ཚུང་ངུ་ལས། སྐྱེས་བུ་གཉིས་སྡིག་ཅན་སྟོག་བསྟལ་བར་འགྱུར་རོ།[ཟ༨] །ཞེས་སོ།།

དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། མཇུག་བསྟུ་བ།

མདོར་ན་རང་བཞིན་མི་དག་བཅུ་པོ་རྣམས། །དུག་དང་འདྲ་སྟེ་གང་གིས་ལོངས་སྤྱད་པ།།

ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུས་སྟག་བསྟལ་ཆེར་བསྐྱེད་པས།[ཟ༩] །དག་བཞིན་རབ་ཏུ་སྤངས་ལ་འབད་འཚལ་ལོ།།

འདི་ལྟར། འཕགས་པ་ཀྱད་ཁུརྡོར་ལ་གདམས་པའི་འདྲུལ་བ་ལུང་གི་སྐབས་ལས། མི་དག་བ་ནི་དུག་དང་འདྲ་སྟེ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་སྟག་བསྟལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོད་དང་འདྲ་སྟེ་དག་བའི་ཚོགས་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་རོ།[ཨ] །ཞེས་པས་སྤྲང་ཞིང་དག་བ་ལ་བཙོན་པ་ཉིད། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཡིད་དང་ལུས་དང་ངག་གི་ནི། །མི་དག་ཀུན་ལས་བཟློག་བྱ་ཞིང་། །དག་ལ་རྟག་ཏུ་འདྲུག་བྱ་བ། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་བཤད།[ཨ] ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚུལ་དེ་ལས་བཟློག་པ་ལའང་གསུམ་ལས། མཐོ་རིས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ནི། དཀོ་ཚུལ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ།

མཐོ་རིས་འཕེན་པ་དགེ་བའི་ལས་བརྒྱུད། །མི་དགེ་བཅུས་སྡིང་སེམས་པ་དགེ་བ་སྟེ།།

སྲོག་མི་གཅོད་དང་མ་ཏྲིན་ལེན་པ་སྤང་སས།[ཅ] །ལོག་པར་མི་གཡེམ་བརྫུན་དང་ཕྲ་མ་སྤོང་།།

དག་འཚེལ་ཚིག་རྩུབ་མི་སྨྲ་བརྣབ་སེམས་མེད། །གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་རིང་དུ་སྤངས་པ་སྟེ།།

ཞེས་པས། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལས་ལོག་ཅོམ་གྱིས་དགེ་བ་བཅུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་བསྡུམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བའི་སེམས་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་[ཆ] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གསུངས་སོ།།

དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཤཀད་པ་ནི། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི།

ཚུང་དུས་མི་དང་འབྲིང་གིས་འདོད་པའི་ལྷ།[ཅ] །ཆེན་པོས་བསམ་གཏན་གཉགས་མེད་ཀྱིང་འཛོམ་འབྲེལ།།

གོང་མའི་ཁམས་གཉིས་བདེ་བ་འཛོམ་པར་བྱེད། །འབྲས་བུ་བཞི་སྟེ་སྐར་གྱི་བཟློག་པའི་དབེས།།

དགེ་བཅུའི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་ཤེས་པར་བྱ།།[ཅ]

དེའང་ཆུང་འབྲིང་དུ་སྨྲད་པས་འདོད་པའི་མི་དང་ལྷ་རྣམས་ལ། ཆེན་པོ་ཀེ་དེ་འཛོམ་དང་འབྲེལ་པས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། མཐོ་རིས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་། བན་སོང་གི་སྒོ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཚོས་འདིས་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དང་། །དུད་འགྲོ་དག་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །ལྷ་དང་མི་ཡི་ནང་དག་ཏུ། ཁདེ་དཔལ་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱས་པ་འཐོབ། ཁསམ་གཏན་ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་ནི། །ཚངས་སོགས་བདེ་བ་མྱོང་བར་བྱེད།[ཆ] །ཅེས་སོ།།

བླང་དོར་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འདོམས་པ་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་དགེ་བ་བསོད་ནམས་ཚ་མཐུན་བཅུས། །བདེ་འགྲོར་འཕེན་ཞིང་རང་བཞིན་མི་དགེ་བཅུས།།

བན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་དཀར་ནག་ལ། །བླང་དོར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་དགེ་བའི་ཡམ།།[ཅཅ]

ལྟ་མིའི་ཞེག་པ་ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །འདིས་ནི་ཕྱི་མར་བདེ་འགྲོ་བསྒྲུབ་པས་ན།།

ཐར་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་དག་བཞག་པར་མཛད། །ཤེས་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་མཛོད།།[ཅཅ]

ཇི་སྐད་དུ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། དེ་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་བླངས་

པས་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེའོ། །མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་ནི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེའོ།[୫] །ཞེས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། ལྷ་དང་མིའི་ཕེགས་བ་དག་བ་བཅུ་དང་།[୬] ཞེས་པ་ལ། སྟིང་པོ་མཆོག་ལས། ལྷའི་ཕེགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། མིའི་ཕེགས་པ་དག་བ་བཅུ་སྟེ། འདི་ནི་ལེགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ།[୭] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་འང་ལྟ་ནའི་སྐུ་ལས་ཕེགས་པ་འཕྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཞོན་ནས་རང་རང་གི་འཕྲས་བུའི་སར་སྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣུད་པ་ལས། དེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཕམས་ཅད་སྡུ་བན་བློ། །ཕེགས་པ་འདི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ། །དགའ་སྐྱིད་བའི་མངོན་པར་ཕོ་བ་བྱེད་ཕེགས་པའི་མཆོག[୮] །ཅེས་སོ། །དེ་འང་ཕེགས་པ་ནི་བློའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་དད་པར་གསུངས་ཏེ། རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བློ་ཅནརྟེམས་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། བརྩ་དགར་ཡོ་ལས། ཕེགས་པ་གཅིག་སྟེ་ཕེགས་པ་གསུམ་དུ་མེད། ཅེ་དགེ་དང་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན།[୯] །ཞེས་སོ། ཁཀྵེས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་། ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མོས་པ་ཅཞེན། །ང་ཡིས་ཕེགས་པ་གཉིས་བསྟན་ཏོ།[୧] །ཞེས་ཆེ་རྒྱང་བཤད་དོ། །གསུམ་དུ་ཡང་བཤད་དེ། བརྩ་དགར་ཡོ་ལས། ཁོན་མོངས་ལྡུལ་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་ནི། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་དམ་པ་ནི། །དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཡིན། །ང་ཡིས་བསྟན་པའི་ཕེགས་པ་གསུམ་པོ་ཡང་། །སེམས་ཅན་དག་གི་མཐུ་དང་མོས་པས་བཤད།[୧୦] །ཅེས་སོ།།

མདོར་ན་བློའི་རི་མོས་བཟོད་པས་ན་ཚད་མེད་ལ། ངེས་པའི་དོན་དུ་ན་གང་དུའང་དམིགས་སུ་མེད་དེ། ལུང་གཞི་གས་པ་ལས། ཇི་སྲིད་སེམས་ནི་འཇུག་པའི་བར། ཕེག་པའི་མཐའ་ལ་ཐུག་པ་མེད། །སེམས་ནི་ནམ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ན། ཕེག་པ་མེད་ཅིང་འགྲོ་བའང་མེད།[୧୨] །ཅེས་སོ། །སྐྲབས་འདིར་ལྟ་དང་མིའི་ཕེགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྟ་ཡི་ཕེག་དང་ཚངས་པས་ཀྱི་ཕེག་པ་སྟེ། །ཕེག་པ་མཐའ་དག་ངས་བཤད་དོ། །ལྟ་དང་མི་ཡི་ཕེག་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་སྡུ་བན་བཟླ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་ནི་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ།[୧୩] ། ཞེས་སོ།།

རྒྱས་བཤད་གཉིས་པ་ཞེ་བར་སྨྲོར་བ་ལ་དྲུག་ལས། ཐར་པ་ཆམཐུན་གྱི་དགེ་བ་སྨིར་བཤད་པ་ནི། དད་ཞེ་ཐར་པ་ཆམཐུན་གྱི་དགེ་བ་ནི་ངེས་པར་ལེགས་པ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པ་བཤད་པ།

ཐར་པའི་དགེ་མཚོག་འགོར་བ་རིང་དུ་ཉེད། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བར་འདུ་བྱེད་མཐོ་དམན་ལས།།
དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་ཞེ་ལ་གཞོལ། །ཐར་པའི་ཆམཐུན་ལ་སོགས་ཟག་མེད་རྒྱུ།།[୭୯]
དགེ་བ་བཅུ་དང་བསམ་ཏན་གཟུགས་མེད་དང་། །ཚ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་ལམ་ལྔས་བསྟུས།།
དེ་ཡང་གང་ཟག་ཚོས་བདག་མེད་རྟོགས་ནས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འབྲེལ་དགེ་བ་ཡིས།།[୭୰]
སྐྱེ་ཞིར་མི་གནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མཐའ་ཡས་བསྒྲུབ་པས་ན།།
རྣལ་འབྱོར་དགེ་བ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལས་འདས།།

འདི་ལྟར་སྟར་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་ཚ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་དང་། སྔོག་པ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་པར་འདས་པ། སྐྱེ་བ་དང་འགོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགེ་བ་ནི་ཐར་པ་ཆམཐུན་གྱི་ཚོགས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། ཚ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དང་། སྣང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་རབ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་དོན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བ་ལམ་ལྔའི་རིམ་པས་བསྟུས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཤེལ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་ནི་དོངས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས། འདི་ར་དགེ་བ་སྟོང་ངུ་སྐ་ཅིད་ནས་དོངས་པོ་དང་མཚན་མ་མེད་པ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་བློ་ལས་གྱོལ་བ། སྟོང་ཉིད་སྟེའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར། ཤུད་པ་ལས། ཤིང་མཁན་བཟོ་བོ་མཁས་པས་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་དང་། །འདུ་བའི་བཟོ་བྱས་དེས་ཀྱང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་སྨྲོན་པ་ཡིས་ཀྱང་ཟུ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིང་བྱེད།[୭୩] །ཅེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཤེས་པས་ཡོད་དང་མེད་ཞིའི་ཕྱིར། སྔོག་དང་བསོད་ནམས་ལས་འདས་པ། ཉེ་ཡིས་བན་འགྲོ་བའི་འགྲོ་ལས། ཉེ་ནི་ཐར་པ་དམ་པར་བཤད། ཅེས་པ་དང་། སྟོང་

ཉིད་སྣིང་རྗེའི་སྣིང་པོ་ཅན། ཁྱད་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ།[৬৫] །ཞེས་བའི་ཚུལ་གྱིས། དགེ་བའང་སྣང་ལ། བདེན་བའི་བློ་དང་། ཤེན་བའི་འཁྲིས་མེད་བར་སྐྱེལ་བ་དང་སྣུམ་མ་ཡུར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོང་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་དམ་བའོ། །དེའང་ཤེས་རབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུས་ཟིན་བའི་དགེ་བ་ཉིད་ཐར་བའི་ལམ་ཡིན་གྱི་མ་ཟིན་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟུད་པ་ལས། དེཝར་ན་དམྱས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་གྱ་ལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཆུལ་བའི་ཐ་ར་ལ་ཕྱིན་ལྟ་འདི་དག་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་ཐ་ར་ལ་ཕྱིན་བའི་མིག་སྟེང་ཐོབ་པར་འགྱུར།[৬৭] །ཞེས་པ་དང་། ཁྱི་བཆུད་སྐྱོང་པ་ལས། ཐ་ར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ནམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་ར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་བས་ཟིན་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ།[৬৮] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པས་དགེ་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ལས་དང་པོ་བ་དང་བྱོ་དམན་པ་རྣམས་སྣང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། དེས་པར་ལེགས་པའི་ཚོས་དག་ཀྱང་། ཁྲ་ཞིང་ཟབ་པར་སྣང་བ་དང་། ཁྱིས་པ་ཐོས་དང་མི་ལྡན་པ། སྐྱག་པར་བྱེད་པར་ཆུལ་བས་གསུངས།[৬৯] །ཞེས་སོ། ཀང་ལས་ན། ཤེས་རབ་ཁྱི་པ་ལས། རབ་འབྱོར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཐ་ར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། དཔྱད་པར་བྱ་བ་དང་། དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའང་མ་འཚལ་མ་དམིགས། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་།[৭০] །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་འདི་ནི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་གི་མདུན་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱག་ཅིང་དངངས་ལ་སྐྱ་ཞིང་ཞེས་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་ར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཕྱིར་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ།།

དེ་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཐར་པའི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་དམིགས་བཅས་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ལ།[৬৬] །དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱེ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས།།

སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱངས་ནས་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཟག་བཅས་ཏེ།།

འཕགས་པའི་ཟག་མེད་མཉམ་རྗེས་སྦྱོང་ཡུལ་ཅན།[৬৶] །རིམ་བཞིན་སྤྱད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་བསོད་ནམས་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ནི། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཕྲུངས། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཚོགས་དེ་གཉིས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་རྟག་སྟེན་མཛོད།[৬৭] ཅེས་སོ།།

དེ་འང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲིད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ལེ་མཚན་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས། ཅན་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་རིས་སྣེད་པ་བཅུ་འགྱུར་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུ་ཅག་གཅིག་འགྲུབ་ལ། བ་སྤུ་རིས་སྣེད་པ་བརྒྱ་འགྱུར་ཀྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ་བོ། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་རེ་རེ་ཞིང་བརྒྱར་བསྒྲུབ་བས་མཚན་གཅིག་གོ །མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རེ་རེ་ཞིང་སྣེད་དུ་བསྒྲིས་པས་མཛོད་སྤུའོ། །མཛོད་སྤུའི་བསོད་ནམས་སྣོད་ཐུག་བརྒྱར་བསྒྲིས་པས་སྤྱི་གཙུག་ཅ་ཡང་མི་མངོན་པའོ། །གཙུག་ཏོར་བསྒྲིད་པ་བརྒྱ་འགྱུར་ཀྱིས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ལས། །རྗེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཚན་འབྱུང་བ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་ཆེན་ལས། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གསོན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་བྱུང་དང་། །སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་བྱུང་དང་། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་ཀུན་བསོད་ནམས། །འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་དཔག་མེད་གང་། །དེ་བཅུར་བསྒྲེས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །བ་སྤུའི་བུ་གར་གཅིག་འགྲུབ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བ་སྤུའི་བུ་གར། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་། །བ་སྤུའི་བུ་གར་ཐམས་ཅད། སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྲུབ་བ་ཡིས། །དེ་ལྟ་བུ་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། །བསོད་ནམས་དེ་སྣེད་དེ་སྣེད་ཀྱིས། །རྒྱལ་པོ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ནི། །རི་རེ་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུར། །བརྒྱ་ཙུའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་

བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དག །འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཚོགས་གང་ཡིན། ཀེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྲུབ་པ་ཡིས། སྐྱེས་བུཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གོ །མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་གཉིས་འགྲུབ་རྒྱུ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་གང་ཡིན་པ། ཀེ་དག་སྟོང་ཉ་བསྒྲུབ་པ་ཡིས། །བྲྀ་བ་ཉ་འདྲའི་མཛོད་སྐུ་འོ། །མཛོད་སྐུ་ཡི་ནི་བསོད་ནམས་དག །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་ནི་བསྟོམས་པ་ཡིས། །སྐྱི་གཙུག་བཉུར་ནི་མི་སྣང་བ། །སྐྱེབ་པའི་གཙུག་ཏོར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །གཙུག་ཏོར་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དག །བརྒྱ་འགྲུར་དུ་ནི་བྱས་པ་ལས། །སྟོང་བས་བཅུར་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དུང་།[2]° །ཞེས་སོ། །དེ་འང་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ། དེ་ཡན་ཆད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་སྣ་མཚམས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དོ། །མ་ཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅུ་ཤེས་པའི་ཀུན་ཏུ་ཞེན་པ་ནི་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དོ། །སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ། ཤེས་རབ་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དོ།།

ཐར་པའི་རྒྱུ་ཉེད་ཚུལ་ནི། དཀི་དགེ་བ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ཅིང་བྱེད་ལས་ཅི་ཡིན་ཞེན། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་དངོས་ལམ་བདེན་བྱལ་རྒྱུ་ས་བསྡུས་པ་ཡི་ན་བས་བག་ཆགས་སྤྲུ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ཡང། བྱལ་རྒྱུ་དེས་ཐོབ་པའི་ཆའི་བྱལ་འབྲས་ནི་རིགས་སམ་སྐྱིང་པོའི་སྟེང་ན་བརྟེན་པས་འཁོར་འགྲུར་མེད་པའི་ཐར་པ་དམ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡང་དེའི་གནད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བཤད་པ།

ཐར་པ་དགེ་བའི་རྟེན་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ།།
དྲི་མེད་ཁམས་ཏེ་རང་བཞིན་གནས་པའི་རིགས།[୭୪] །དེ་ཡང་སྣང་ཚ་སྐྱ་གཉིས་དབེ་རྣམ་དག།
སྐྱིང་རྟེའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་གནས་པ་ནི། །རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས།།
རྩ་བ་རིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ།[୭୫] །ངོ་བོ་དུག་གསུམ་མེད་པས་དགེ་བ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་འདི་ར་བཀའ་ཐ་མ་ངེས་པ་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིགསང་བ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་བ་བཞིན་མངོན་དུ་སྟོན་པ་ནི། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། དཔལ་འཕྲེང་སེང་གེའི་ང་རོ་སྒྲས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། བུ་མོ་རིན་ཆེན་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་

དང་། ལྟ་མོ་དྲི་མ་མེད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། མིལ་ཐྲང་སོར་འཕྲེང་ཅན་ཅན་གྱི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཁམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། ཡེ་ནས་གནས་པ། འགྲུང་བ་མེད་པ། དེའི་སྣང་ཚ་ལས་གཟུགས་སྣུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་འབྱུང་ལྡངས་དང་། སྟོང་ཚ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྦྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡེ་ནས་ཡྱུན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པ་ཉིད། ཡོན་ཏན་ཡྱུན་གྱིས་གྲུབ་པས་ནོར་བུ་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྲུང་བས་ནམ་མཁའ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟན་ཞིང་ཁྱབ་པས་ཆུ་དག་པའི་དཔེས་བསྟན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཆུ་དག་བཞིན། །རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་མེད།[๗๗] །ཅེས་སོ། ཀེའང་དྲི་མས་བསྒྲིས་དུས་ཉིད་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་ཉིད། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ།[๗๘] །ཞེས་སོ།།

དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་རིགས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། རྒྱུད་བླ་ལས། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འགྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན།[๗๙] །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཁམས་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་པར། མཚན་བརྗོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རིས་མེད་པ།[๘๐] །ཞེས་དང་། བཅུག་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་གློ་བུར་དྲི་མས་བསྒྲིབས། །དེ་བས་ལ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད།[๘๑] །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེའང་སེམས་ཅན་པའི་དུས་ན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྣང་ཚ་ནས་གཟུགས་སྐུ་འི་ཡོན་ཏན་དང་། སྟོང་ཚ་ནས་ཆོས་སྐུ་འི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ལྡན་ཡང་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པས་མངོན་སུ་ད་ལྟ་མི་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཁམས་སམ་རིགས་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་། ངོ་བོ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་

རྫོགས་པར་སྣང་མི་སྣང་ཙམ་ལས་དང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དུ་སྣ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱིས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། སྟིང་པོ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པ་དུས་ཀྱི་དབྱེར། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །འདི་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། སྲུ་བན་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། རྒི་ལྟར་སྟོན་དེ་ཕྱིས་དེ་བཞིན། འགྱུར་བ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད།[๗๘] ཞེས་སོ།།

དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་པས་གོས་པ་མེད་དེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། ཉེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སྤྱོགས། ཁྲོ་བུར་དྲི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར།[๗๙] ཞེས་སོ། ཉེའང་དབྱེ་ན། ཡེ་ནས་གནས་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། གནས་སྐབས་དྲི་མ་སེལ་བ་ལ་ཡོ་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་སོ། །རང་བཞིན་ལའང་སེམས་ཉིད་སྟོང་པ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་བལ་ཆུར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་གཟུགས་སྐུ་དམ་པའི་བལ་ཆུར་གྱུར་པ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི། སྲུ་བན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སེམས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དུ་འབར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བགོས་པ་དང་ཐ་དད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྣང་བ་དང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་ཕྱེའོ།[๘๐] ཞེས་སོ།།

བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ནི་དེ་འི་སྟེ་ང་དུ་ཤེམས་བསྒྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སྒྲུབ་པས་དག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཀུ་རུལ་བའི་སྲས་དག ཁྱང་ཆུབ་ཀྱི་རིགས་ཤེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་ཡེ་ནས་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡང་མངས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མཐོང་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ལ་རྟེ་ས་སུ་སྒྲོབ་པ་དག་གོ[๘๑] ཞེས་སོ། རིས་སྐད་དུ།

རྒྱུད་བློ་ལས། གཉིར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཅིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་བློངས་པ་མཆོག་ཉིད་དོ། རིགས་འདི་གཅིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོས་སྐྱེ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཅིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཅིས། ཅོ་ཙོ་ཉིད་སྐུ་མཛེས་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྐུ་འདྲར་ཤེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བྱས་མིན་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཉིར་ཡིན་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་ལྟན་ཕྱིར། རྫོགས་ལོངས་འཁོར་ལོས་སྐྱེར་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་བརྙན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །སྐུལ་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ།[৭০] །ཞེས་བས། ངོ་ཙོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངང་ལས། ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཁོངས་སྐུ་འཁོར་ལོས་སྐྱེར་བའི་རྒྱལ་བདུད། སྐུལ་སྐུ་དེའི་གཟུགས་བརྙན་གདུལ་བྱ་ལ་བྱ་ལ། མཆོག་གི་སྐུལ་པ་འཆར་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་འདི་དག་སེམས་ཅན་པའི་དུས་ན་དེ་མས་བསྒྲིབས་པས་མི་སྣང་བ་ཉིད། སེམས་བསྒྲེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སེལ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལའང་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་རྟེན་ཚུ་དུབས་པ་ལྟ་བུ་ལ། བསྒྲུབས་པའི་རིགས་གཟུ གས་བརྙན་སྟེ་ཆོགས་སུ་ཤར་བ་ལྟར་ཡེ་ནས་གནས་པའི་རྟེན་དང་རྟེན་པར་འབྱེལ་ཞིང་། གཞི་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པའི་རིགས་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་ལ། གནས་སྐབས་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ཤེས་བྱེད་སྒོའི་རྣམ་པ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འབྱེལ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་བྱལ་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། བྱལ་འབྲས་ལྟར་མེད་པ་དང་། བསྒྲུབས་པའི་རིགས་དྲི་མ་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟར་ཤར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ལ་བ་བསྒྲེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལྟར་མེད་པ་དང་། བསྒྲུབས་པའི་རིགས་དྲི་མ་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལྟར་མེད་པ་དང་། རིགས་དེས་ཡོན་ཏན་ལྡན་སྐུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱེད་སྒོའི་སར་སྒྲུབ་ཀྱི་སར་སྒྲིལ་བའམ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུས་པ་དང་། ཀེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ།[৭১] །ཞེས་སོ།།

དེའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད། དབེ་དགྱས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུབས་ན་གནས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སངས་རྒྱས་པད་དན་སྤྲང་ཙི་སྤྲང་མ་ལ། སྤྲུན་ལ་སྐྱིང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། །ས་ལ་གཏེར་དང་སྐུགཾ་སོགས་འབྲས་ཆུང་དང་། ཀོས་རྒྱལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་དང་ནི། ཁུ་མེད་དན་མའི་ལྷོ་ན་མི་བདག་དང་། ས་ནང་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཧ་ཤང་བར། །ཐྲི་བུང་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྐྱེས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས།[১৪] །ཞེས་སོ། ཇེའང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མའི་ཁམས་ལ་ལྷོས་ནས་དེའི་དགྱར་བརྗོད་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་པ་ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏི་མ་བཞིས་བསྒྲིབས་པའི་ཁོང་ན་གནས་པའི་སྐྱིང་པོའི་དབེ་ལ་བཞེ་ལས། དང་པོ་འདོད་ཆགས་བགེ་ལ་ཉལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུབས་ན་གནས་པའི་སྐྱིང་པོའི་དབེ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཏི་ཤུར་མདོག་ངན་པདྨའི་ཁ་དོག་ཁོང་གནས་པ། །མཚན་སྐྱོང་གིས་འབབར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། ཁྲི་མེད་ལྷ་ཡི་ཨིཀ་ལྟན་མིས་མཐོང་ནས། །ཚུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྤྲུབས་ནས་འབྱིན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལའང་། །ས་ངན་རྒྱས་སྤྱན་ཀྱིས་རང་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། །སྤྲིན་མེད་ཁྱི་མཐའ་སྐུར་གནས་སྐྱིང་རྟེ་ཡི། །བདག་ཅན་སྐྱེས་བུའི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཡང་།[১৫] །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཞེ་སྡང་བགེ་ལ་ཉལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུབས་ན་གནས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབེ་ནི། རིའི་ལྷུན་པོ་ཆགས་ཚོགས་བསྐོར་སྐྱང་རྩེ་ན། །སྐྱེས་བུ་མ་ཁས་པ་དེ་དོན་གཉེར་བ་ཡིས། །མཐོང་ནས་དེ་དག་ཐབས་ཀྱིས་སྤོག་ཆགས་ཚོགས། ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་བལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། ངང་སྤོང་ཆེན་པོས་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱན་གྱིས་ནི། །རིགས་ཁམས་སྐྱང་རྩེ་དང་འདྲ་འདི་གཟིགས་ནས། །དེ་ཡི་སྐྱིབ་པ་སྐྱང་མ་དང་འདྲ་བ། །ཁཏྟན་ནས་རབ་ཏུ་སྤོང་བར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་གཏི་མུག་བགེ་ལ་ཉལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུབས་ན་གནས་པའི་སྐྱིང་པོའི་དབེ་ནི། རྨི་རྟམས་སྐྱན་ལྟན་འབྲུ་ཡི་སྐྱིང་པོ་ནི། རྨི་རྟམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་བ། ཁས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྐྱན་ནས་དེ་འབྱིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྟམས་ཀྱི་

ཚོན་མོངས་ཀྱི། ཏྲི་མ་དང་འདྲེས་རྒྱལ་བ་རྣ་སྔོད་དུ། །ཚོན་མོངས་དྲི་མ་འདྲེས་ལས་མ་གྲོལ་བ། ཀེ་སྔོད་རྒྱལ་མཛད་སྔོད་གསུམ་དུ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ།།

བཞི་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དུག་པོ་ཀུན་ནས་ལྡང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་གྱི་སྣྲུབས་ན་སྐྱིང་པོགནས་པའི་དབེ་ན། རྣ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་ཚེ་མི་ཡིས་གསེར། ལྟུན་ཕྱིན་རྒྱལ་བའི་གནས་སུ་ལྟུང་གྱུར་ལ། །མི་འཇིགཚོས་ཅན་དེ་ནི་དེར་དེ་བཞིན། །ལོ་བརྒྱམང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ། །ལྟུ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྡན་ལྟ་ཡིས་དེར། །མཐོང་ནས་མི་ལ་འདི་ན་ཡོད་བའི་གསེར། །རིན་ཆེན་མཆོག་འདི་སྣྲུབས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱི། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གྱིས་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར། །ཏེ་བཞིན་ཐུབ་པས་མི་གཙང་དང་འདྲ་བའི། །ཚོན་མོངས་སུ་བྱེང་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ནི། །གཟིགས་ནས་ཚོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་བྱའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་ཚར་བ་འབེབས། །ཞེས་སོ།།

ཉན་རང་གི་དག་བཅོམ་པ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣྲུབས་ན་གནས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབེ་གཅིག་ནི། རྣ་ལྟར་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་ནང་ས་འོག་ན། ཤི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་བྱུར་ཏེ། ཤི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ཡང་། །དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་ཀྱི་ནི་སྨྲ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཚུད་རིན་ཆེན་གཏེར། ཏྲི་མེད་གཞན་དང་བསལ་མེད་ཚོས་ཉིད་བྱང་། །མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྐྱེ་བསྟལ་ནི། ཐུབ་མང་ཆུབ་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདིས་མྱོང་ངོ། །ཞེས་སོ།།

མཐོང་སྤང་གི་སྣྲུབས་ན་སྐྱིང་པོགནས་པའི་དབེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྣ་ལྟར་ཞ་འབྲས་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། ཡོད་པའི་ས་བོན་སྐྱུགས་འཇིག་མེད་ཚོས། ཁས་རྟོས་ཆུ་སོགས་ལྟན་ལས་ལྷོན་ཤིང་གིས། །རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལྟར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་འབྲས་སོགས་ཀྱི། །པགས་སྣྲུབས་ནང་ཆུད་ཚོས་ཁམས་དག་ཏ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགེབ་དེ་ལ་དེ་བཅེན་ནས། །རིམ་གྱིས་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྲུབ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས་པ་ནི། ཏྲི་ལྟར་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས། །གོས་རྒྱལ་དྲི་བཟང་སྤོས་ཀྱི་ནི་གཏུམས་སྣུར་བ། །ལམ་གནས་ལྟུ་ཡིས་མཐོང་ནས་གྲོལ་བྱའི་ཕྱིར། ལམ་གནས་རྟོག་དེ་དེ་ལ་སྨྲ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐོག་མེད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །

ཁོན་མོངས་ཀྱིས་གཏུམས་བའི་གཤེགས་དངོས་པོ་ཉིད། དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་དེ་བཞིན་དེ། །ཐར་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་སྟོན་མཛད། ཅེས་སོ།།

སྐོམ་པས་སྣང་བར་བྱ་བའི་ཏི་མའི་སྣབས་ན་ཆོས་ཐམས་དག་བ་གནས་པའི་དཔེ་ཡའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་བྱད་མེད་གཟུགས་ངན་མགོན་མེད་འགའ། །མགོན་མེད་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་གྱུར་ལ། །མངལ་གྱི་སྒྲུལ་པོའི་དཔལ་ནི་འཛིན་བྱེད་པས། །རང་ལྟོ་ན་ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་ཁྱིམ་བཞིན་ཏེ། །མ་དག་སེམས་ཅན་མངལ་ལྟན་བྱད་མེད་བཞིན། ཏེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་བཅས་པ། ཏྲི་མེད་ཐམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་གནས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནང་གི་གསེར་ལྷུན་གྲུབ་པ། །ཞི་བ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར། སྣུང་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་སྒྲིབ་པ་སེལ་བྱེད་ལྟར། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི། གློ་བུར་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་ཀྱང་ནས། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟབུའི་འགྲོ་བ་རྣམས། སྒྲིབ་པ་དག་ལས་སྒྱིང་མཛད་བྱང་ཆུབ་མཆོག ཅེས་སོ། ཁཱའི་དེ་དག་གི་དྲི་མ་དག་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཚགས་སྡང་རྨོངས་དང་ཀུན་ནས་ལྟང་དྲག་བགཱ་ཚགས་དང་། མཐོང་སྤོམ་ལམ་སྒོམས་མ་དག་དག་པའི་སར་བཅེན་པའི། ཏྲི་མ་རྣམ་དག་པ་བློ་བས་སོགས་དཔེས་བསྟན་ཏེ། །ཉེ་བའི་ཁོན་མོངས་སྤྲུལ་དབྱེ་བྱེ་བ་མཐའ་ལས་འདས།[९] ཞེས་སོ།།

འདི་དག་གི་ས་པ་ཡང་། དྲི་འདི་དག་གིས་བྱིས་རྣམས་དང་། ཐག་བཅོམ་སྐོབ་དང་བློ་ལྡན་རྣམས། རིམ་བཞིན་བཞིད་བཞིད་གཟིགས་དྲངས་ནི། ཁཱའི་ཉིས་ཀྱིས་མ་དག་ཀྱི། ཅེས་སོ། དྲི་མ་དག་དྲངས་དེ་དག་གི་དཔེ་དོན་ཤན་སྦྱངས་བ་ཡང། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ལྕུ་འདམས་སྐྱེས་ཏེ། །ཁྱིས་ཀྱང་ཏཱལ་ཤིང་དག་འདང་། ཕྱི་ནས་དག་འབ་མེད་གྱུར་བ། །འདོད་ཆགས་དག་འབ་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་སོག་ཆགས་སྐྲང་མ་ནི། ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་ཏེ་མདུང་བཏེག་ལྟབ། ཀེ་བཞིན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་ན། སྟིང་ལ་སྐུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཇི་ལྟར་འབྲས་སོགས་སྟིང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྐྱན་བས་བསྐྱེས་པ་ལྟབ། ཀེ་བཞིན་སྟིང་པོའི་དོན་མཐོང་བ། །མ་རིག་སྐོ་ངའི་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐྱེས། ཇི་ལྟར་མི་

གཙང་མིམཐུན་པ། ཀེ་བཞིན་ཚགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །འདོད་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མི་གཙང་འབྲི། རྀ་ལྡང་ནི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཐོག་ཕྱི་ནས། ཀེ་བཞིན་སྐྱེ་ལ་རང་བྱུང་ཉིད། །མ་རིག་བག་ཆགས་སྣ་ཡིས་བསྒྲིབས། རི་ལྟར་སྐྱེ་གོགས་རིམ་སྐྱེས་བས། །ས་བོན་ཤུན་པ་གཅོད་པ་ལྟར། ཀེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར། །འཕགས་པའི་ལམ་དང་འཕྲོ་བ་ལས། །འཇིག་ཚོགས་སྙིང་པོ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི། །སྒོམ་སྤང་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་རྣམས། །གོས་ཆུལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །ས་བདུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་མ་ནི། །མངལ་སྤྱབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྤྱབས་བྱལ་འདུའི་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཞིན། །ས་གསུམ་རྗེས་འབྲེལ་ཏེ་མ་རྣམས། །ས་འདམ་གོས་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟོ་རྗེ་ལྟའི། ཁྱིང་དེ་འཛོན་ཀྱི་གཞོམ་བྱ་ཡིན། ཀེ་ལྟར་ཚགས་སོགས་དྲི་མ་དག །བརླ་ལ་སོགས་དག་དང་མཚུངས།[५] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འོད་སྲུངས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱིབྱ། འདི་ལྟསྟེ། དབེར་ནུ་ཆུལ་པོ་ལ་གྱད་ཅིག་ཡོད་པའི་བཀེ་རྟོ་རྗེའི་ནོར་བུ་ཞེག་ཡོད་པ། གྱད་གཞན་དང་སྟོབས་བཀྱེ་བ་ལས། གྱད་ཚ་རོལ་པོའི་མགོས་རེགས་སྟེ། དབྱལ་བའི་ནོར་བུ་ཤད་ནུ་ནུ་བ་ཤོང་ནོར་བུགར་སོང་བ་མི་ཤེས་སོ། །རྒྱ་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་བོས་ནས་གསོས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་བ་ལས། སྨན་པ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་ནི། ནོར་བུ་ཤའི་ནད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་། ཤ་སྟོབས་པོ་ཆེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱལ་བའི་ནོར་བུགས་རེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁྱད་དེ་སྔངས་ནས་སྨན་པ་ལ་འདི་སྐད་དུ། བདག་གི་དབྱལ་བའི་ནོར་བུགར་ཡང་མ་སོང་བའི་རིགས་ཏེ། དེ་མེད་ན་འདི་སྙམ་མ་ཡིན་ནམ་སྨམ་དུ་སེམས་ཏེ་ཤིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མུ་ངན་བྱེད་དོ། །ཀེ་ནས་སྨན་པ་ནོས། ཁྱད་ཅིའི་སྟོང་བཚྱེད་ནས། དེ་ལྟར་མུ་ངན་མ་བྱེད་ཅིག ཁྱོད་སྟོབས་བཀྱེ་བ་ནོར་བུ་ཤད་ནུ་ནུ་བ་སྟེ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་ངོ་། །ཁྱོད་སྟོབས་བཀྱེ་བ་ཞེས་ཤེས་ནས། འདི་སྐད་དུ། སྨན་པ་ཁྱོད་བརྫུན་མ་ཅིར་

ཅིག ཅི་སྟེ་ཤའི་ནང་དུ་ནུབ་ན་ནི་རྣག་དང་། ཁྲག་ཤིན་ཏུ་བཅོག་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་བརྟན་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ནས་སྣན་པས་མེ་ལོང་ལྟར་བཙུག་ནས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ནོར་བུཡང་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཁྱད་དེས་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་རྨད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་མ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ངང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་ནུས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིབས་ཏེ་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་འགྲོ་བ་ཐ་དད་པ་མང་པོར་འཁོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བར་ཀྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་སྟོབས་བཅུ་དང་། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་ཡོད་དོ།[1-6] །ཞེས་བའི་བར་དུ་ཚུལ་དུ་མས་གསུངས་ཤིང་། ཉེ་བརྗོད་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །རྩོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དོངས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་པོ། །ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་བའོ།[1-7] །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་དུ་བ་ལས། བདག་དང་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ། །རྩོག་པའི་དབང་གིས་ལ་ཡོར་བ་ལས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།[1-1] །ཞེས་དང་། འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས། སེམས་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་བཙལ་བའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།[1-8] །ཞེས་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟོ་རྩེའི་བསྟོད་པ་ལས། ས་ཡི་དཀྱིལ་ན་ཡོད་པའི་ཆུ། ཏིལ་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལྟར། །ཁོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དུ་མ་མེད་པར་གནས་པ་ཡང་། །ཞེས་པ་དང་། གསང་བའི་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་། དུས་བཞི་ཟློག་པ་བཅུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །རྟོག་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་མི་འགྱུར། །སེམས་ཉིད་རྟོག་པའི་སངས་རྒྱས་པས། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མ་ཚོལ་ཅིག །བཅོལ་ཀྱང་རྒྱལ་པས་མི་བརྟེས་སོ།[1-9] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་སྟོང་གསུམ་དར་ཡུག་ཆེན་པོའི་དཔེ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདྲ་འབྱལ་མེད་པ་ཉིད་མ་དང་འོད་ལྟར་ཡེ་ནས་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁམས་དེ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཏིལ་མ་ནི་གྲུབ་བརྟགས་པ་གློ་བུར་བ་འགྱུར་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱུ་བློ་མའི་འགྲེལ་

པར། དྲང་སྲོངས་ཆེན་པོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་མུན་པ། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྣང་བའོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྟོབས་ཆུང་བ། ལྷག་མཐོང་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་གློ་བུར་བ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རྩ་བའོ།[୨୨] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་འདི་ནི་ཡེ་ནས་དྲི་མ་མེད་པས་གཙང་བ་དང་། འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་བདག་དམ་པ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུགཔས་པས་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་པའི་འགོར་བར་ལྟུང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པས་བདེ་བའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་ལས། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་ཚ་རོལ་ཕྱིན་པ་འབྲས།[୨୩] །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྟག་ཏུ་ཀུན་སོང་འདོད། །དེ་བཞིན་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་ཀུན་སོང་འདོད། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་རྣམས་ཀུན་དུ་སོང་། །དེ་བཞིན་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀུན་སོང་།[୨୪] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱེང་པོ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པས་བསྒྲིབས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་པ་ཉམས་སྒྲིན་གྱི་སྣུབས་ན་གནས་པ་ལྟར། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆུས་པའི་ཚེའང་འཇིག་འཕྲལ་མེད་པར་གནས་ཏེ། རྒྱུ་བློའི་འགྲེལ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཀུ་ན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་གི་ས་མི་འགྱུ ར་བའི་དོན་ལས་བརྟམས་ཏེ་[୨୫] ཞེས་སོ། །གནས་སྐབས་གསུམ་ནི། རྒྱུད་བླར། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུརྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།[୨୬] །ཞེས་པས། མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐབས། མ་དག་པ་དག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཤིན་ཏུ་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་སོ།།

དེའང་རིགས་རྣི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལྟའི་དབེ་ནི་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཅོག་འདྲ་བ་ཞིག་གང་ནའང་བརྗོད་དུ་མེད་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་དབེ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་འདས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན། །འདི་ལ་དབེ་ན་མི་དམིགས་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ཁམས། །འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།[୨୭] །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མི་མཚུངས་

ཏེ།། དོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དགུ་བཤད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པར་ཟད་དོ། ཀེ་ཤུ་ཏྲའི་རིགས་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ཤུ་བ་བཞིན་གང་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་མི་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོ་དག་བའི་གཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ར་མོས་པ་དང་། ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མོས་པ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་རྟོགས་ལ། ཇི་ཤུ་བ་བཞིན་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར། སྤྱིན་མཐོངས་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་བློ་གྲོས་ཅན། །བློ་མིག་དག་པའི་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མཐོང་མ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཚོས་སྐུ་རྣམ་དག་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་།[୧୨] །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཁམས་སམ་སྟོང་པོ་ནི་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོར་གནས་ལ། དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ན་གཞུང་འདི་དག་འཆད་པ་དང་བཅས་པར་འོས་སོ། །སྟོབ་ལམ་དུ་དད་པས་སྤྱི་འཇལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ལས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། ཁད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། ཤེའམའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། ཨིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད།[୧୧] །ཅེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡང་ཇི་ཙམ་གྱི་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའེ་ན་དམུས་ལོང་ཞིག་གིས་གཞན་ཞིག་ལ་མར་གྱི་ཀ་དོག་བྱེས་པ་ལས། ཀ་བ་འདུའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། དེས་ཀ་བ་ལ་ལག་པ་རེག་པས་མར་གྱི་ཀ་དོག་གང་མོར་འཛིན་ཏོ། སྨྲས་པ། ངང་པའི་གཤོག་པ་འདུའོ། ཉང་པའི་གཤོག་སྨྲ་ཐོས་པས་ཀ་བའི་ཀ་དོག་ཤུར་ཤུར་པོར་འཛིན་ཏོ། ཁྱེས་པ་གཤོག་པའི་ཀ་དོག་ཅི་འདྲ། དུང་དང་འདྲའོ། །དུང་ལ་རེག་པས་འཛམ་པོར་འདུག་ནས་དེ་ཡང་འཛམ་པོར་འཛིན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་སྨྲས་ཀྱང་དམུས་ལོང་གིས་ཀ་དོག་ཇི་ལྟ་

བ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མཐོང་བར་རབ་ཏུ་དགའོ།[1]°° །ཞེས་པ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་བོས་ལོང་བ་དུ་མ་བསགས་ཏེ་བླང་བོ་ཆེ་བསྟན་ནས། བླང་བོ་ཆེའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་སྨོས་ཤིག་ཅེས་བསྐོ་བ་ལས། བླང་བོ་ཆེའི་སྡུ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ཡུགས་ཀྱུ་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མིག་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ཐོར་པ་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྩ་བ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ཤིང་རྟའི་ཁྲིགས་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མཇུག་མ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ཕི་གུ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བླང་བོ་ཆེ་ལས་གཞན་སྨོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཅི་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་མ་ཡུ་བྱད་དང་། འོད་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་སྨོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[1]°[2] །ཞེས་པ་དང་།

སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་རྟོགས་ཀྱང་རྟེ་ཡུ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། འདི་ཡུ་སྟེ་དེ་ལེར་ན། དམྱས་ལོང་ཞེག་མིག་གསོ་བའི་ཕྱིར་སྨན་པ་མ་ཁས་པའི་གམ་དུ་སོང་ངོ་། །སྨན་པས་གསེར་གྱི་གྲི་ཐོགས་ཏེ། མིག་གི་རབ་རིབ་ཀྱི་སྨིས་བཅད་ནས། མཇུག་མོ་གཅིག་བསྐྲེས་ཏེ་བསྐྱེལ་ན་ལོང་བ་དེས་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར། །མཇུག་མོ་གཉིས་སམ་གསུམ་བསྐྱེལ་ན་གདོང་ཅུང་ཟད་མཐོང་ངོ་།[1]°[3]ཞེས་ཟེར་རོ། རྣིགས་ཀྱི་བུ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་འདི་མ་གསུངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚད་མེད་པ་སྟེད་ཚོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ས་བཅུ་ལེ་བར་དུ་གནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་བ་ནི་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ན་ཅུང་ཟད་ཙམ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནས། སྟེ་ངཱ་ནམ་མཁར་བྱ་ཕྲ་བ་ལས་ནམ་མཁའ་དང་གང་ཡི་ན་བརྟག་དགོས་པ་དང་། ཤིང་གི་རྩེ་ར་བཞད་འདུག་པ་ནཆུའམ་ཤིང་ཡིན་པར་བརྟག་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གྲུའི་ཡང་ཐོག་གམ་ནམ་མཁའ་ནང་ཡིན་སྨམ་པ་ལས། གདོད་ཡང་ཐོག་ཏུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབེས་སྐྱིང་པོ་ཅུ་ང་ཟད་མཐོང་ཡང་དེས་ན་མི་མཐོང་ན་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ད་ལ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་བསྟན་པས་རང་ཉིད་སེམས་ཤུམ་པ་བཟློག་ནས། ཐར་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དཀའ་བ་མེད་པར་ཤེས་པས་སྨོན་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བརྟས་པ་བཟློག་ནས། སྡུག་བཅོམ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུམཉམ་པའི་གྲུས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་ལ་གནས་པ་མི་ཤེས་པ་བཟློག་ནས། དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གནས་ལུས་དེ་ཡུར་ཤེས་པས་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྲ་སྐུར་བཟློག་ནས། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་ཉིད་ལ་མཆོག་ཏུ་རྣོམ་ཤིང་ལྡག་པར་ཆགས་པ་བཟློ་གནས། བདག་གཞན་མཚུ དས་པར་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ལྟ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། སྐྱིན་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞིན་དེ་དང་དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲུབ་སྟོང་པ་ཞེས། །གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །སངས་རྒྱས་སྐྱིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུང་། །ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སེམས་ཤུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟས་པ་དང་། ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཚོས་ལ་སྐྱུར། །བདག་ཆགས་ལྟག་པའི་སྐྱོན་ལྟ་གང་དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྣང་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་སྐྱོན་ལྟ་དང་བྲལ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ལྟ་སྐྱེ་བར་ཡང་། སྐྱོ་དང་སྡུག་པ་བཞིན་གྱུས་དང་། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བྱམས་ཆེན་ཏེ། །ཚོས་ལྟ་སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ལས་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མཚུངས་ལྟ།[1-3] །ཞེས་སོ། ཀེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལུས་བསྐྱེངས་ཤིང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གསེར་གྱི་དགོངས་པ་ལ་རྒྱབ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་ཅིའི་དོན་ནི་དེ་ལས། ཐུབ་སྲིད་ན་འབྲས་བུ་འཐུང་ལྷུང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཀེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མྱ་སྟེགས་པའི་བདག་རྟག་པ་ལྟར་འཐུང་རོ། ཤངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཤེས་ཀྱང་ཚོགས་གཤེས་ལས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱི་ར་སྲིད་བྱ་ལས་རྣམ་དགོངས་ནས་བདེ་ན་བཞེ་སྲིད་གཉེན་དུ་ བྱ་བས་འགོ་ར་བ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱི་ར་སྲིད་བྱ་ལས་རྣམ་

འདི་ལྟར་བཀའ་འགོར་ལོ་དང་པོར་ནི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། དབང་པོ་དམན་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་བདེ་ན་བཞེ་སྲིད་གཉེན་དུ་ བྱ་བས་འགོ་ར་བ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱི་ར་སྲིད་བྱ་ལས་རྣམ་

པར་གྱོལ་བའི་ཐབས་སོ། །བར་བར་ཡོངས་སུ་སྨྱང་བ་བྱས་པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ལ་དགོངས་ནས་གཉེན་པོར་འཛིན་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྱོལ་བའི་ཐབས་སུ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །ཐ་མར་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ངོར་ཤེས་བྱའི་གཤིས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའང་མུ་སྟེགས་པའི་བདག་ནི་འདི་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་བདག་ཅེས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཤེས་ལ་མེད་པ་དང་། ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐུ་དང་ཕེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞེན་པའང་བདག་དང་མི་སྟོང་པའི་གཞེན་པོ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མུ་ཅན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན་བུད་མེད་བུ་ཆུང་ངུ་མྱགས་གསོ་བ་ཞིག་ནད་ཀྱིས་བཏབ་ན། བུད་མེད་དེ་མུ་ཅན་ཀྱིས་གདུངས་ཏེ་སྨན་པ་འཚོལ་ལོ། ཅེ་ལ་སྨན་པས་སྨན་མང་དང་འོ་མ་དང་ཞ་ཁ་ར་གསུམ་དུ་སྦྱར་ཏེ་བུ་ལ་བླུད་ནས། བུད་མེད་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བསྟོའོ། ཁྱོ་འདིར་སྨན་བཏང་ཐེག་མ་ཞུའི་བར་དུ་ཞོ་བླུད་དུ་མི་རྩང་ངོ་ཤེས་བསྟོའོ། །དེ་ནས་བུད་མེད་དེས་ནུ་ཞོ་མི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ནུམ་ལ་མཁྲིས་པ་བྱུགས་ནས། བུལ་ཁོ་མོའི་ནུ་མ་ལ་དུག་གིས་བསྐུས་ཏེ་ནུར་མི་རྩངོ་ཤེས་ཟེར་རོ། དེའི་བུད་སྐོམ་པས་གདུངས་ཏེ་ནུ་མ་ནུ་འདོད་ཀྱང་ཁ་བའི་ངོ་བྱོ་བ་ཚོར་མ་ཐག་ཏུ་ནུར་མི་བཏུབ་བོ། །སྨན་ཞུན་ནས་བུད་མེད་ཀྱིས་ནུ་མ་དག་པར་བསྐུས་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་ཚུར་ཤོག ད་ནུ་མ་ནུར་གཞུག་གོ་ཞེས་སྨན་ན། ཞེའུའི་སྐོམ་པས་གདུངས་ཀྱང་། སྔར་ཁ་བའི་ངོ་སྐྱོང་པས་བོངས་ཀྱང་འོང་བ་ཙམ་ཡང་མི་བཏུབ་བོ། །དེ་ལ་ཡང་མས་འདི་སྐད་དུ་བསྟོའོ། །ཁྱོད་ང་ཅི་སྔར་སྨན་འཐུངས་ཏེ་སྨན་མ་ཞུ་བའི་བར་དུ་ནུ་མ་བླུད་དུ་མི་རྩང་བས། ཁོ་མོས་མཁྲིས་པ་བསྐུས་པ་ཡིན་གྱི། ད་ཁྱོད་ཀྱི་སྨན་ཡང་ཞུ་ལ། ཁ་བ་ཡང་བཀྲས་ཀྱི། ད་ནི་ཁ་བའི་ངོ་མེད་དོ་ཞེས་སྨས་ནས། གདོད་བགས་ཀྱིས་ཉེ་སྟེ་འཐུང་དུ་བཏུབ་བོ། རིགས་ཀྱི་བུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པའི་ནན་ཏན་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སེམས་མེད་དེ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བརྒལ། །དེ་ལའང་འཇིག་རྟེན་ཁྱང་འཕེན་

པའི་བན་པར་ལྟ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་ཚོས་བསྟོམས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལུས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བྱང་མེད་དེས་བྱའི་ཕྱིར་མཁྱེས་པས་ནུ་མ་ལ་བསྐྱས་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་བྱང་མེད་དེས་ནུ་མ་ཕྱིས་བཀྲུས་ནས་བུ་བོས་ཀེ། ནུ་ཞོ་བླུད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ། དས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་བསྟན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དགེ་སློང་ཁྱོད་ཀྱང་མ་སྐྲག་པར། ཇི་ལྟར་བུ་ལ་མས་བོས་ཀེ། ནུ་ཞོ་བགས་ཀྱིས་འཐུངས་པ་བཞིན་དུ། དགེ་སློང་། ཁྱོད་ཀྱང་ཉེ་བྱག་ཕྱེད་པར་གྱིས་ཤིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ནི་མེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཁས་སྟོན་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་བརྟོད་པ་དག་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག གཞན་དུ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།[1-9] །ཞེས་སོ།།

འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྣང་བའི་ཚོས་ཅན་སྣང་དུས་ཉིད་ནས་གཅིག་དང་དུ་མར་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པས་སྟོང་པ་དང་། རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ལ་བརྗོད་ཀྱི། མཐར་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། དང་པོ་དང་དུ་ལྟ་མེད་པ་ཉིད་འགྲུལ་བར་སྣང་བ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོང་པའོ།[1-10] །ཞེས་པ་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་རེ་རང་དུས་ན་ངོ་བོས་སྟོང་པར་གསུངས་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ན་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡུག་ལ་ཡོད་[1-11] ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་བློ་མ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད།[1-12] ཅེས་པ་དང་། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བསྟན་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བའུ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །གྲོ་བྱང་དག་གི་ཁམས་སྟོང་གིས། །རྣམ་དབྱེར་མེད་

བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བྱ་མེད་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཡིན།[1]°ར། ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། འདིས་ཅི་བསྟན་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་འདི་ལ་བསལ་བར་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། གློ་བུར་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ནི་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་བསྟན་པར་བྱ་བའང་ཟུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ས་ད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ། བྱལ་བ་ཤེས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་བྱལ་མི་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཟྱེའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ལས་འདས་པ་ནི་མི་སྟོང་ངོ་།[1]°ཁ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་དེར་ལྟག་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི། དེ་ལ་རྟག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཉི་ས་ཡེ་ལྟན་ལ་སྤྲིད་པ་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲེད་བྱ་སྒྲེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟ་ན་ཆོས་སྐུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཡང་། འཇུག་པར། ཞེ་སྡུ་དབག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་ལ་སྣང་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག །འགྲོ་ཐོག་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འགྲོར་སྣང་རྟག །འདི་ནི་སྤྲོས་དང་བྲལ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར།[1]° །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མར། ཚོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་། ངོ་བོ་མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐོན་པོ་རྟག །ཅེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ། ཁ་ཅིག་གི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་ལ། ཤཱཀྱ་དང་བཅུ་དང་ཉས་པར་ལྟན། །ངོ་ཁ་ཤིས་ལྟུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིས།[1]°ག །ཅེས་པས། བསྒྲེད་བྱ་སྒྲེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཁ་ཤིས་སུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་སྙིང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མི་

འགྱུར་མི་འཚོ་བར་སྟོན་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པར་སྣང་ན་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དག་ཚགས་པར་མི་རིགས། གལ་ཏེ་མེད་པར་སྣང་བ་རྫུན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། བྱས་པ་མ་རབས་ནི་ཚད་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་སྙིང་པོ་མི་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྟུག་བསྔལ་བར་སྣང་ན་ལུས་ལ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་ཤེས་སོ། །བྱས་པ་སྤེན་པ་དག་ལུས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་གོ་སྟམ་སྟེ་རྫ་སོ་མ་བཏང་བ་དང་འདྲ་བར་འཛིན་ཏོ། །དེ་ལ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དག་ནི་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟག་པར་མི་སྣང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་གི་ལུས་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་སོ་ཟོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱས་པ་སྤེན་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ངོ་སྟམ་དུ་འཛིན་ཏོ། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དག་ནི་བདག་མེད་པ་བྷ་དག་སུ་བཏགས་པར་ཟད་དེ། བདེན་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཕྱེའོ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་བསྐྱེད་དོ། ཀང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟོང་པར་སྣང་ན། བྱས་པ་སྤེན་པ་དག་གིས་ཐོས་ནས་ཚད་པའམ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱེའོ། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་མི་འགྱུར་མི་འཚོ་བར་བྱེ་བག་དབྱེའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྐུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་ན། བྱས་པ་སྤེན་པ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་བདུད་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་ཏོ། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དག་ནི་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་མིའི་ནང་ན་སེང་གེ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་གཅིག་ནི་རྟག་པ་གནས་པ་མི་འགྱུར་མི་འཚོ་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བར་སྣང་ན། བྱས་པ་སྤེན་པ་དག་གིས་ཐོས་ནས་རིག་པ་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་དོ། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །གང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དོ། །གང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་སྣང་ན། བྱས་པ་སྤེན་པ་དག་གིས་རིག་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དོ། །གང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་སྣང་ན། བྱས་པ་སྤེན་པ་དག་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འཛིན་ཏོ། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡང་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྣང་ན། བྱས་པ་སྤེན་པ་དག་གཉིས་སུ་འཛིན་ཏོ། །མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །བདག་དང་བདག་མེད་པ་རང་བཞིན་

གྱིས་གཉེས་སུ་མེད་དོ། ཀེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོའི་དོན་ནི་ཉར་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་མཐའ་ཡས་པར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པས། ངས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།[1113] །ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་མདོ་ལས། ཡོག་སྡེད་ཅན་གཏན་སྐྱ་བན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཞེས་པ་དང་། རིགས་ཚད་པ་དག་ཀྱང་[1114] གསུངས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བོས་མ་ཁྱབ་བོ་སྟམ་དུ་སེམས་པའང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྤྲངས་པའི་ཡོག་སྡེད་ཅན་དེ་དག་ཡུན་རིང་མོར་མི་གློ་ལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ལས་ཕྱིར་ལོག་པ་དག་རེ་ཞིག་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་རི་གས་ལས་ཆད་པ་ཙམ་ཡི་ན་ཀྱི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་ཁམས་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ཡོག་སྡེད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྐྱེ་བ་ལོག་སྡེད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་དེ་སྐད་གཤེགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྐྱེ་བ་ལོག་སྡེད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་དེ་སྐད་གཤེགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣ་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་རྟག་པའི་ཚོས་ཅན་ནི། ཐོག་མེད་སྣུབས་ཀྱིས་ཁྱིར་མི་མཐོང་སྟེ། རིལ་ལྡར་གཤེར་གྱི་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་ཕྱི་ར་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཁམས་དག་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པས་ནམ་ཞེག་ན་དག་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། ཞེས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གཉིས་སད་པའི་རྟག་པ་ཡའང་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེའི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ནི། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོག་མེས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དག་འ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དག་འ་བ་ལས་གྱུང་མཆི་མས་མིག་བརླན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་

བ་སྣུ་ལྟང་བར་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། ཉེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བློའི་སར་བོན་ཡོད། ཉེ་ཤེད་ཅེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ།[1114] །ཞེས་སོ།།

གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྒྱས་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྟོང་པའི་སྟོན་དུ་སྨིང་རྗེ་དང་། ཚོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། ཁྲག་ལ་ཡང་ཡང་དག་སྟོད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་རྒྱས་སུ་ངེས་པར་བཤད།[1115] །ཅེས་སོ། །རིགས་སད་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངན་སོང་བྱ། །སོང་ཡང་སྐྱར་དུ་ཐར་བ་དང་། ཁེ་ནའངས་སྐྱ་བསྟལ་ཆུང་དུ་སྐྱོང་། །སྐྱོ་བྱས་སྣམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད།[1116] །ཅེས་པ་སྟེ། རིགས་ལན་ཅིག་སད་ཕན་ཆད་ངན་སོང་དུ་སོང་སྲིད་ཀྱང་དར་གྱི་ཚོ་ལོང་ས་ལ་བརྟབས་པ་ལྟར་ཐར་ཞིང་། སྐྱ་བསྟལ་ཆུང་བ་དང་། སྐྱོ་ཤས་དག་པོས་སེམས་ཅན་ཡངས་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། ཁེ་ལྟ་བུའི་རིགས་འདི་འགྲོ་བ་ལ་མེད་ན་གང་དག་ལ་སྐྱ་བསྟལ་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་སྐྱོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འགའ་ཞིག་འཚོར་འདས་ལ་བྱང་དོར་བྱེད་པའི་སྤྲོ་དེ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་རིགས་པ་དང་། ཐར་པ་འདོད་པའང་སེམས་ལ་འཆར་མི་སྲིད་པ་ལས། སུས་ཀྱང་མ་བསྟན་པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ལ་གཞན་སྐྱ་བསྟལ་བ་ལ་སྨིན་རྟེ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱ་བསྟལ་འགའ་ཞིག་སྡོང་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའང་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཚེས་ཁམས་དག་བ་ཡོད་པའི་མཐུའོ་ཞེས། རྒྱུད་བླ་བ་ལས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། སྐྱ་བསྟལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཐར་པ་དང་། ངོན་གཅེར་སྡུད་པའི་མེད་པར་འགྱུར། སྲིད་དང་མྱ་ངན་འདས་ལ་ཏོ། སྐྱ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅིང་། རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་ཕྱིར་རོ།[1117] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རིགས་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨིན་པོ་རང་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། དཔེ་མཐུ་ཁ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཅན། ཞུགས་དྲི་མས་གཡོགས་པའི་སྐུབས་ནང་ན། འོད་གསལ་ལ་ཆོས་ཁམས་མར་མེ་ཡེ་ནས་གནས། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཆོས། རང་ལ་ཡོད་དེ་དེ་ཉིད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། སྟོང་དང་སྨིན་རྟེའི་སྨིན་པོ་ལྷུར་ལེན་པས། ཁམས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི་མིང་ཐོབ་ནས། །

མ་ལུས་སྐྱེ་དགུའི་ཚོགས་ལ་ཐན་བདེ་བྱེད། ཉི་མ་ཁད་བཞིན་དུ་གདོད་ནས་རང་བྱུང་ཡང་། ཁྲོ་བུང་ཉོན་མོངས་ཆུ་འཕོན་གྱིས་བསྐྱེལས་པས། རྒྱུ་ལམ་འདྲ་བའི་སྐྱེད་པར་སྣུག་བསྟལ་སྐྱོང་། ཀེ་བསལ་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་ཅིག ཁྲོ་བུང་འཁྲུལ་སྣང་འགྲོ་དུག་སྣང་བ་འདི། །ལས་དང་བག་ཚགས་ཀྱིས་སྐྱལ་རྒྱ་ལམ་འདྲ། སྟོན་མེད་ཕྱིས་མེད་པར་འདི་ར་མེད་བཞིན་སྣང་། ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ཤུན་གྱབ་ཡེ་ནས་ཡོང་། ངུས་ཀུན་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་མ་མཐོང་བ། ཁཀྱིས་དུས་རང་གནས་མོཆ་སུམ་མི་མཐོང་བཞིན། ཀོན་མེད་ཀུན་བརྟགས་དྲི་མའི་ཚོས་རྣམས་ལ། ཆེ་དཀར་མ་འཛིན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་སྤྲོངས། ཀངས་གཞན་ཀུན་ཀྱི་དོན་གཉིས་འབྱོར་པ་འཛིན། ཞེས་པ་དག་གོ།

དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཅིས་ལན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གནས་པ་ངོ་མ་ཤེས་ཉེ་དོན་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་རྒྱུ་བྱས། ཁོན་མོངས་པ་སྤྲ་ཕྱི་བརྒྱུད་ཅིང་གོགས་ངན་པ་དང་། ཚོངས་པ་དང་། གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཆུན་བྱས་ཉེ་འཁོར་བ་ཉིད། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཁོན་མོངས་གོམས་དང་གོགས་ངན་དང་། ཁོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དེ། །མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།[1][1][8] ཞེས་པ་དང་། འོད་རིམ་ལས། གདོད་མའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་མ་རིག་སྟེ། སེམས་ལ་ང་ཞེས་བདག་གིར་ཞེན་བྱས་ཤིང་། ཡུལ་འདིགཞན་ཞེས་བདག་ཏུ་གཟུང་བ་ཡིས། སྲིད་པའི་ཁམས་སུ་འགྲོ་བ་འདི་འཁྲུལ་ཏེ། །མི་མཐུན་བདེ་སྡུག་ལས་ཀྱིས་སོ་སོར་སྐྱོང་།[1][2][0] ཞེས་པ་དང་། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས། ངོ་མཚར་སྣང་བྱང་རོལ་པ་འདི། བྱ་བྱལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གནས། ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་གཏེ་སྤུག་པས། ཀེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་ལས་བྱུང་། ཀེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་ལམ། འཕྲོ་བ་ཀུན་ལ་རང་བཞིན་གནས། ངྲོས་པས་བསྐྱད་པས་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་ཐྱོགས་ཀྱི་འོད་འདུས་པས། ཐྱོགས་བཞི་མཚམས་དང་བྲལ་འོག་སྤྱབ། ཤར་དེས་འཇའ་ཚོན་ཁ་དོག་ལ། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མངོན་པར་སྣང་། ཀེ་བཞིན་གཡོ་རྒྱལ་མི་གཡོ་བ། །འབྱུང་བ་ལྔ་པས་གཅོ་ཚེན་ཡིན།[1][2][9] ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདོད་མའི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་སྟོང་གསལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་གསལ་བ་ཉེ་བྱ་ལྟ་བུ། ཐུགས་རྗེའི་མདངས་འཚར་ཚུལ་མ་འགགས་པ་མེ་ལོང་དག་པའི་ངོས་ལྟ་བུ། ཚོས་སྐུ་

ལོངས་སྤྱོད་སྤྲུལ་སྤྱི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བདེ་བར་གཤེ་གསལ་བའི་སྐྱིང་པོ་འཚོར་འདས་གང་དུ་འང་ཆད་དང་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་བའི་ངང་ནས། ངོ་བོ་སྟོང་བས་འཆར་བའི་གོ་ཕྱེ། རང་བཞིན་གསལ་བས་རང་བྱུང་གི་འོད་ལྔ་ཡུ་ལ་དུ་སྣང་། ཐུགས་རྗེ་རིག་བའི་ཡེ་ཤེས་དཔྱོད་ཀྱིད་ཤེས་བར་སྐྱེས་པ་ལས་འཁྲུལ་བར་འདོད་དེ། གསང་སྐྱིང་ལས། ཤེ་མའོ་བདེ་གཤེགས་སྐྱིང་པོ་ལས། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་ཀྱིས་འཁྲུལ།[1][33] ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་ངོམ་ཤེས་བའི་ཆ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རང་སྣང་གཞན་དུ་འཛིན་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་བརྟགས་བའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་ནས་བྱུང་བར་མི་ཤེས་བར་བདག་འཛིན་ཡུལ་དུ་ཞེན་བའི་དབང་གིས་ཕྱི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། ནང་བརྟུ་དྲ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་རྣམ་སྨིན་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་དུག་ལྔའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཁྲུལ་པ་ཉིད། ཀུན་བྱེད་ལས་ཀྱང་། ཀུན་བྱེད་ངེ་ཡི་རང་བཞིན་མ་རྟོགས་པར། །ངེ་ཡིས་བྱས་བའི་ཚོས་ལ་ངེས་བརྟགས་བས། །བརྐམ་ཞིང་ཆགས་བའི་དབང་གིས་སྣང་བ་གྲུབ། །མི་རྟག་སྐྱེ་མའི་རང་བཞིན་འཇིག་བར་འགྱུར། །ཆ་མེད་དམུས་ལོང་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནོ།[1][34] ཞེས་སོ།།

དེའང་རྩ་བ་རང་མ་རིག་པས་འཁྲུལ་པར། སྟད་པ་ལས། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འཕྲང་དང་མཚོག་གྱུར་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས།[1][35] ཞེས་སོ། ཁཀྵིས་སུ་འཛིན་བའི་ཤུན་གྱིས་འཁྲུལ་བར་ཡང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ངར་འཛིན་པ་དང་ངཡི་རང་འཛིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཏེ་[1][36] ཞེས་པ་དང་། ཉི་ཁྲི་ལས་ཀྱང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ཕུང་པོ་མེད་པ་ལ་ལྟུང་བོར་འདུ་ཤེས། །བམས་མེད་པ་ལ་བམས་སུ་འདུ་ཤེས། སྐྱེ་མཆེད་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུ་ཤེས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་མེད་པ་ལ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་འདུ་ཤེས་པས། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་ཅི་ལོག་གི་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འདུ་ཤེས། སྐྱེ་མཆེད་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུ་ཤེས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་མེད་པ་ལ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་འདུ་ཤེས་པས། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་ཅི་ལོག་གི་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའོ།[1][37] ཞེས་སོ། །རྡེ་

ལྟར་བྱུང་ན་མ་རིག་པ་གཉིས་ལས་སྲིད་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འགྲོ་བ་སོ་སོར་བརྒྱད་པའི་སྲིད་པ་དང་། མིང་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་གྱུར་སྟེ། མིར་མིར་པོ་ལ་སོགས་ནས་བཙའ་བའི་བར་ལུས་གྱུར་ནས། རེག་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རྣ་ཤིའི་བར་བཟུང་ཉོན་སྣ་འཁོར་བས་འཁོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་དང་པོའི་གནས་ལུགས་འཁོར་བར་མ་གྱུར་པ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ངང་ལས་འཁོར་བར་མི་རིགས་སོ་སྐྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆུ་དྭངས་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ཟང་ཟབ་པ་ཡང་དག་ན་གྱི་རྒྱ་ཅི་ཀྱི་ན་གྱི་ས་ཚབ་རོམ་མཁྲེ གས་པ་རྣོའི་ཁམས་ལྟར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། དང་པོའི་ངང་ལས། གཟུང་འཛིན་དུ་སྣེས་པའི་ཀུན་གྱིས་འབྲུལ་སྣང་སྲ་སྲ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བར་སྟོན་པ་ཉིད། དོ་ཏ་མཛོད་ཅས་བྱ་བསྡུད་པའི་གླུ་ལས། ཆུ་ལ་རླངས་གཞུགས་ཤིང་དགྱུགས་པ་ཡིས། །འཇམ་པའི་ཆུ་ཡང་རྡོ་ཡི་གཟུགས་ལྟར་འགྲོ། །རྟོག་པས་དགྱུགས་པས་སྒོངས་པ་གཟུགས་མེད་ལ། །ཤིན་ཏུ་སྲ་ཞིང་མཁྲེགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།[1][2] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལས་འབྲུལ་དུས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡེ་ནས་དག་པའི་ངོ་བོ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་སྟོར་བ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བཏགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་ངང་ནས་གཟུགས་སྐུ་དང་། ཞིང་ཁམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷན་སྐམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་གཟུང་འཛིན་དུ་འབྲུལ་བའི་མ་རིག་བས་བསྒྲིབས་ཏེ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་པས། གང་མཐུ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་སྐྱོང་ཞིང་། རྒྱ་ལམ་གྱི་ནང་བཞིན་དུ་འཁོར་དུས། ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན། ཆགས་སྡང་དུག་ལྔ་སྐྱེ་བ། ལས་དང་བག་ཆགས་སོགས་དོན་མེད་དུ་འབྲུལ་ནས་བདེན་ཞེན་སྣ་ཚོགས་ལ་སྐྱོང་ཅིང་། ཅིན་མཚན་དུ་འབྲུལ་སྣང་གི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཁོར་བ་ན་བརྒྱད་པ་ནི་གཞི་མེད་བས་འཁྲུལ་དུ་མཐར་པ་ལས་འཁྲུལ་པ་ལྟ་བུམི་ལམ་གྱི་འཁྲུལ་པའི་དབེ་བཞིན་བདེ་སྟུག་གིས་ཁོན་མོངས་ཤིང་འཁྲམ་པ་ནི། རྒྱལ་བུ་ལམ་འཁྲམས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་དང་བྲལ་བས་སྟུག་བསྟལ་བའི་རང་དུས། རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་བས། རང་བཞིན་གྱི་འབྱོར་པ་དམ་པའི་བདེ་བ་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་སྟུག་བསྟལ་བ་ཅིད་དབེས་བསྟན་པ་ནི། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲུ་

ལས། སྐྱེ་བོ་སྲིད་པའི་འཁྲི་ཤིང་ལྟ་བུས་དགྲེས་པ་རྣམས། ཁདག་ཏུ་འཛོན་པའི་མྱ་ངམ་ཐང་ལ་རབ་ཏུ་བཤམ། །རྒྱལ་བྱ་ཁེོན་ནུ་སྲིད་མེད་ཚ་དང་བྲལ་བ་བཞིན། །བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་རྣུབ་ཐུབ།[1][2][3] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་ཐང་ལ་དོན་མེད་པར་འཁྱམས་པའི་དུས་ཀྱི་ནས་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པའི་དར་ཡུག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱས་ཀྱང་། དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ཡུག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོའི་ཚད་དུ་ནི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་བྱིས། ས་ཆེན་པོའི་ཚད་དུ་ནི་ས་ཆེན་པོ་བྱིས། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའིའཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་དུ་ནི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སྤྱིང་བཞིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་སྤྱིང་བཞིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཚད་དུ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཚད་དུ་ནི་འཛམ་བུའི། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་གླིང་གི་ཚད་དུ་ནི་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་གླིང་། ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཚད་དུ་ནི་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན། རི་རབ་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་རི་རབ། ས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་དུ་ནི་ས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་དུ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་དུ་ནི་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱིས་སོ། །དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་མཆུ་ཞེང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་དུ་གྱུར་ལ། དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གཅིག་ཏུ་བཅུག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གཅིག་ཏུ་དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེ་བཅུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་མ་ལུས་པ་རྣམས་སུ་དེའི་ཚད་ཀྱི་དར་ཡུག་ཆེན་པོ་ནང་དུ་བཅུག་པར་གྱུར་ཏོ། ཉེ་ནས་མ་ཁས་པ་མཛངས་པ་གསལ་པ་ཡིད་གཞུངས་ལ་དེར་ཉེ་བར་ཞུགས་

བའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་མིག་ལྟའི་མིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཞིག་ལ། དེས་ལྟའི་མིག་གིས་རྣམ་པར་བལྟས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་བའི་དར་ཡུག་ཆེན་པོ་འདི་རྣུལ་ཐུར་རབ་ཀྱི་རྣུལ་ཆུང་ངུ་འདི་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་འགའ་ཡའང་ཉེ་བར་མཁོ་བར་མ་གྱུར་ཏོ། ཏེ་འདི་སྙམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། ཀྱེ་མ་མ་ལ་གང་གིས་བཙོན་པ་ཆེན་པོའི་སྡོ་བས་དང་མཐུས་རྣུལ་ཐུར་རབ་ཀྱི་རྣུལ་འདི་ཕྱེ་སྟེ། དར་ཡུག་ཆེན་པོ་འདིས་འཛོག་ཅིང་ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱའོ་སྙམ་པས། དེས་བཙོན་པ་ཆེན་པོའི་སྡོ་བས་ཀྱི་མཐུ་བསྟེན་དེ། རྩ་རྡེ་ཐུ་མོས་རྣུལ་ཐུར་རབ་ཀྱི་རྣུལ་དེ་ཕྱེ་ནས་བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱེད་ཅིང་། གཅིག་ལས་རི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣུལ་ཐུར་རབ་ཡུས་པ་མེད་པ་མཐའ་དག་ལ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་བྱེད་དོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་ལ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲ་བར་ཚད་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཅིངས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས། རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཤིང་ཉམས་སུ་མྱོང་མངོན་དུ་ མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས། སྤྲོ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་ཏེ། ཀྱེ་མ་མ་ལ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དག་སྟེ། གང་ཡང་དེས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཉེ་བར་བསྟན་པས། འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་བསལ་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱོག་པར་བྱེད་དོ།[1][2] །ཞེས་སོ།།

རིགས་སངས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི།

རིགས་དེ་སད་ལས་སེམས་གཉིས་རབ་བསྒྲེད་དུས། །སྲིང་རྗེ་མངོན་བསྒྲུབས་ཀུན་རྗོད་བསོད་ནམས་ཚོགས།།

བྱམ་སོགས་གསུམ་དབང་བསྐྱེད་རིམ་དག་པ་སྟེ།[༤༠] །སྟོང་པ་རང་བཞིན་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས།།
བཞི་པ་ཚོག་དབང་རྫོགས་རིམ་ཟུག་རྒྱ་ཆེ། །ལེགས་པར་བསྟོམས་ཤིང་རིམ་གཉིས་སྦྱེལ་བ་ཡིས།།
ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་གནས་སྐྱར་དག་པ་རྣམས།[༤༡] །ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྦྱངས་ཏེ།།
ཚོས་གཟུགས་དྲི་མེད་ཉི་མ་མཐོང་བར་གྱུར།།

དེ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་སྣང་ཚ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ཡུན་ཟུང་ཏུ་ཡོད་པ་དེའི་དགྱེས་བསྟན་ཅིང་། སྟོང་ཚ་ལ་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དེའི་མདོ་དང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཁམས་དགེ་བ་སྟེ། འགྲུར་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། ཏིལ་སྦྱངས་ནས་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་མངོན་པས་རྒྱས་འགྲུར་གྱི་རིགས་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་། རུ་བ་རང་རིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དོ། །རིགས་དེ་གཉིས་སད་དུས་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས། རིགས་གཉིས་པོའི་དྲི་མ་སྦྱངས། ཡོན་ཏན་སྣང་རྩད་དུ་བྱས་ཏེ། མཐར་སྐུ་གཉིས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་འང་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཚོགས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ལྟར། བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པའང་ཚོགས་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། སྐུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་ལས། བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པ་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་དབང་གསུམ་དང་། །གཅིག་ནི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན། །གཞན་རྣམས་དབྱེ་བས་དཔག་ཏུ་མེད།[༤༢] །ཅེས་པ་ལྟར། བྱམ་པ་དང་། གསང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དག་པར་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཇི་སྟེད་དོ། །ཚོགཿདབང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྫོགས་རིམ་དག་པར་བྱེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདི་དག་སྦྱངས་པས་རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་སྟེ། ཅི་མྱིན་རྒྱམ་ནས་འཕྱིན་པ་ལྟར་དྲི་མའི་སྐྱབས་ལས་སངས་རྒྱས་རང་ལ་གནས་པ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་ནི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་སྟར་བསྟན་ལ།

གསང་སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མི་སྨྲོའོ།།

ཚ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་དབྱེ་བ་ཤཱཀ་པ་ལ་ཡང་། ཚོགས་གཉིས་རྒྱས་པ་དེ་ལྟ་སྟོན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། སྡིག་ཉོན་མི་གནས་པའི་ཚུལ། འཕགས་བུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དགེ་བ་དག་གི་རང་བཞིན་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

འཇིག་རྟེན་ཚོས་རབ་དགེ་བ་རྣམ་པ་བཟུང་ །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་སྣང་བཅས་ཚོགས།།[༥༢]

འཇིག་རྟེན་འདས་གང་ཤིན་ཏུསྨོས་པ་མེད། །དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཉེ་མཚམས་རྟེས་ཡུལ།།

ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་སྦྱད་ལས་ལེགས་དགུ་འགྲུབ།།

དེ་འང་སྔར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས། དགེ་བ་བཟུ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཙམ་ནི་བསོད་ནམས་ཚ་མཐུན་ཡིན་ཡང་། འདིར་གང་ཟག་གཅིག་སེམས་བསྐྱེད་ཐབས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་དུས་དགེ་བ་བཟུ་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐར་པའི་རྒྱུ་འགྱུར་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། གང་�longleftrightarrow་ཞིས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དགེ་བ་བཟུ་དང་། བསམ་གཏན་བཞིའོ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐར་པའི་རྒྱུ་ར་འགྱུར་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། གང་ཞིས་པ་རྣམ

མི་ལྡང་བ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཤེས་བས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེས་ཞེ་ལ་མི་གནས་དང་།[1-33] །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། མེད་པ་པོ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཡོད་པ་པོ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །ཡང་དག་རི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་སྐྱེ་ར། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་འགྱུར།[1-34] །ཞེས་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

གསུམ་པ་ཡངང་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དུ་ནི་འབྲས་བུ་བཤད་པ།

ལམ་ཞུགས་དགེ་བ་བཅུཡི་འབྲས་བུ་ཡང་། །རྣམ་སྨིན་རྒྱུམཐུན་དབང་དུ་བྱེད་ལས་ཏེ།།[9-9]

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིའོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལའང་དགུ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་འབྲས་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།

དེ་དག་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྦྱང་པ་ཡིས། །གནས་སྐབས་ལྟ་མི་མཐར་ཐུག་རིས་ལེགས་འགྲུབ།།

འདི་ལྟར་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ལྟར་ཟད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་སྐོང་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཉིད། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བཅུན་པ་ཤཱ་རིའི་བྱ། དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་གིས་ལྟ་དང་མི་རྟམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ་གང་ཞེན་ན། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྟེ། ནམ་ཡང་བར་མ་དོར་ཟད་ཅིང་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།[1-35] །ཞེས་སོ།།

རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ལས་འབྲས་ནི། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི།

རྒྱུམཐུན་བྱེད་པས་ངང་གིས་དགེ་ལ་གཞོལ། །སྡུང་བས་ཚེ་རིང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ།།[9-10]

མཐུན་པའི་ཕྱིམ་ཐབ་དག་ཟླ་མེད་པ་དང་། །སྐུར་བ་མི་འབྱུང་ཚན་ཚུན་མཛའ་བཤེས་བཞིན།།

ཚོགས་གཟུངས་འོས་དང་ཀུན་གྱིརྒྱ་བར་སྐྱེན། །ཆོག་ཤེས་བྱམས་ལྡན་ལྟ་བ་བཟང་པོར་འགྱུར།།[9-11]

དེ་ཡང་། དགེ་བ་བཅུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་དག་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལ་ཕྱིར་ཞིང་བརྩོན་པས་

གོང་དུ་འཛེལ་ཏེ། ཚེ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །མཐུན་པའི་ཞིམ་ཐབ་དབྱར་སྐྱ་མེད་བར་འགྱུར་རོ། །སྐུར་བ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་བཟང་བར་འོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་གྱི་རྣ་བར་སྙན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐན་ཚུན་བྱམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤུ་བ་བཟང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ།།

དབང་གི་འབྲས་བུནི། བདག་པོའམ།

དབང་གིས་ཡུལ་བཟང་གཅིག་བརྟེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །བཟའ་བཀྱང་སྣོན་སོགས་འཇུག་སྤྱ་མཐུ་ཆེ་ཞིང་།།
ཕྱོགས་གཅིག་སྣོན་སོགས་དེ་ཞེམ་དད་དང་ལྡན། །གཞན་གྱིས་མི་སྐྱ་འཇིགས་བྱལ་གཞོན་འཚེ་མེད།།[৭৩]
སྐྱེ་དགུ་མཐུན་དང་རིགā་ན་མཆོག་ཏུ་བདེ། །དུས་ཀྱི་རྟེས་འགྲོ་ལེགས་སྐྱིན་འབྲས་བུ་ཕྱུག།
ས་ཕྱོགས་མ་ཉམ་ལ་མཚོ་བསིལ་རྩོང་བྱས་བསྟན། །མེ་ཏོག་འབྲས་མང་བཟང་དགུ་འཚེལ་བ་མཐོང་།།[৭২]
ལོ་འབྲས་སྐྱིན་སོགས་རོ་མཆོག་བདའ་བ་དང་། །འབྱུང་ཁུངས་བཟང་ཞིང་དཔུང་གཉེན་ལྡན་བར་སྐྱེ།།

དེ་ལ་སྤོག་གོཙོ་བསྟངས་པས་ནི་ཡུལ་བཟང་ལ་ཉམས་དགའ་བར་སྐྱེའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྟངས་པས་བཟའ་བཀྱང་འཇུག་ཞིང་རོ་བྱད་དང་སྣོན་མཐུ་ཆེ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྟངས་པས་ས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྤོས་ཀྱི་ངད་དང་ལྡན་པ་སྣོན་ཤིང་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སྟངས་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་གང་ན་དགྲ་དང་ཚོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་འཚེ་མེད་ཅིང་མི་སྐྱུབས་པར་སྐྱེའོ། །ཕྲ་མ་སྟངས་པས་གང་ན་སྐྱེ་དགུ་མཐུན་ཅིང་ས་ཕྱོགས་རྣོ་གསེག་དང་ཚེམ་ཐུག་པར་སྐྱེའོ། །ཚོགས་རྩྭབ་མོ་སྟངས་པས་དུས་ཚོགས་མ་ལོག་ཅིང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དས་སུསྐྱིན་པའིཡུལ་དུ་སྐྱེའོ། །བཀྱལ་བ་སྟངས་པས་ས་ཕྱོགས་ཐད་ཀ་མཉམ་ལ་མཚོ་དང་རྩྭ་ཅིང་བཀྲམ་པར་སྐྱེའོ། །བརྟན་སེམས་སྟངས་པས་ས་ཕྱོགས་མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ལོ་ཐོག་བཟང་ཁུ་འཚམ་བ་མཐོང་བར་སྐྱེའོ། །ཀաོན་སེམས་སྟངས་པས་ལོ་མ་དང་འབྲས་བུའི་སྡང་མང་ཞིང་ངོ་ཞེམ་པར་སྐྱེའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་སྟངས་པས་འབྲས་བུ་དང་རིན་པོ་ཆ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་བཟང་ཞིང་། མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེའོ།[৭৪] །ཞེས་དགེ་བ་བཅུའི་མདོ་ལས་འབྱུང་ངོ།།

ཉེད་པའི་འབྲས་བུནི། གཞན་ཡང་།

སྐྱེས་བུ་ཉེད་པ་དག་ལས་དག་འཕེལ་བས། །ལེགས་དགུའི་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན།།[५८]

དེ་ཡང་རྒྱུ་རོལ་ལས། དག་བ་སྤྲོ་བ་བསོད་ནམས་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང་། །ལེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོགས་རབ་འཛིན་པར་བྱེད།[१५] །ཅེས་པ་དང་། བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལས། མི་ཚེ་འདིར་ཡང་དེ་དག་ལེགས་པར་འོང་།[१५] །ཞེས་སོ།།

ཡར་ཕྱིན་དྲུག་གི་འབྲས་བུནི། ཚུལ།

གཞན་ཡང་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྱིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་བཙོན་འགྲུས་ཡོན་ཏན་བརྗེད།། བསམ་གཏན་སེམས་ཞི་བློ་ཡིས་གྲོལ་བ་འཐོབ།།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་བདོག་པ་གཏོང་བ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པ་དང་། ཁྲོ་བ་གཞེལ་བ་དང་། དག་བ་ལ་བཙོན་པ་དང་། སེམས་དག་བར་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངང་བཞིན་ཤེས་པ་སྟེ། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་དག་བས་སྤྱོད་པ་ནི་འབྲས་བུ་དམ་པ་འཐོབ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟིང་རྗེ་སྟོབས། །སྦྱིན་པ་རང་ནོར་ཡོངས་གཏོང་བ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་ཚན་བྱ་བའོ། ། བཟོད་པ་ཁྲོ་བ་སྤངས་པ་སྟེ། །བཙོན་འགྲུས་དགེ་ལ་སྤྲོ་བ་ཉིད། །བསམ་གཏན་རྩེ་གཅིག་ཤེན་མོངས་མེད། །ཤེས་རབ་བདེན་ངོན་གཏན་ལ་འབེབས། །སྟིང་བརྩེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།།སྟིང་རྗེ་ངོ་བོཉིད་གཅིག་བྱོ་གོགས་སོ། །སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྱིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བརྩེ་བས་བཟང་བར་བཏྱེད། །བསམ་གཏན་ཀྱིས་ཞི་བྱོ་ཡིས་གྲོལ། སྟིང་བརྩེ་བས་ནི་ངོན་ཀུན་འགྲུབ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པར། ཅིག་ཅར་ཚ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡུལ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཉིད་ཐོབ་འགྲུར།[१५] །ཞེས་སོ།།

དེ་འང་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྟིང་བརྩེ་བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་བསྔོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆུས་པར་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

ཚད་མེད་བཞིའི་འབྲས་བུནི། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ཕན་ཡོན་ནི།

བྱམས་པས་ཡིད་འོང་སྐྱིང་རྡེས་ཕན་པ་འགྲུབ།[৬০] །དགའ་བས་ཕྱན་ཚོགས་བཏང་སྙོམས་རྟོགས་པ་མེད།།

མདོར་ན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་འབྲས། །གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་མཐར་ཐུག་འགྲུབ།།

འདི་ནི་ལམ་བཟང་ཤིང་རྟ་ཆེན་བོའི་སྒོ་ལ།[৬৭] །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཕྱན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན།།

དེ་ལ་བྱམས་པས་ཀུན་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྐྱིང་རྡེས་ཕན་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དགའ་བས་འབྱོར་པ་ཕྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་། བཏུང་དུ་བྱས་པ། ཚད་མ་དེས་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྲུ་བས་ནི་ལྷ་དང་མིའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཁ་དོག་བརྒྱན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།[৭৫] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། རྗེ་འུམོོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་བྱིན་པ་བས། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་གི །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཕོད། །ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་པ་དང། །དེ་དག་ཀྱང་ཚད་སྐྱེང་བ་དང། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མོ་ཚེ་གྲིས་མི་གཅོད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ལ་ཏེ་གོ་ལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་བོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །སེམས་བསྐྱེད་བཅུག་ཅིང་བརྟན་བྱས་ན། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་འཐོབ། །དད་པས་མི་ཁྱམ་འགྲོ་མི་འགྱུར། །ཁྲིམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་བཟང་ཁར་འགྲོ། །སྡོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཡིས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཆགས་མེད་ཅིང་། །དེ་ཁོ་ན་ཀུན་ལ་བག་ཡོད་འཐོབ། །གཡོ་མེད་པས་ནི་དྲན་ལྡན་ཐོབ། །སེམས་པར་བྱེད་པས་བློ་གྲོས་འཐོབ། །བཀྱར་སྟི་བྱེད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟོགས་ལྡན། །ཆོས་བསྟུངས་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཆོས་ཉན་པ་དམྱིལ་པ་དག །བསྒྲིགས་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འབྲོགས་པ་ཉིད། །འདོད་པ་སྐྱེ་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མ་ཆགས་པས་ནི་དོན་འགྲུབ་སྟེ། །སེར་སྣ་མེད་པས་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ། །ང་རྒྱལ་མེད་

པས་གཅོ་བོར་འགྱུར། ཚོས་ལ་བཟོད་པས་གཟུངས་འཕོབ་བོ། སྟིང་པོ་ལྟ་རྣམས་བྱིན་པ་དང་། །འཇིགས་ལ་མི་འཇིགས་སྨིན་པ་ཡི་སེ། ཁདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིད། སྟོབས་པོ་ཆེ་ཡི་མཚོག་ཐོབ་འགྱུར། །མཚོད་རྟེན་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་དང་། །སྐུན་པ་དག་ཏུ་སྐོན་མ་དང་། །མར་མེ་འབྲུ་མར་བྱིན་པ་ཡིས། །ལྟ་ཡི་མིག་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར། །མཚོད་རྟེན་མཚོད་པ་རོལ་མོ་དང་། ཏིལ་གྱ་དག་ནི་ཕུལ་བ་དང་། རྩ་དང་དུང་ནི་རབ་ཕུལ་བས། །ལྟ་ཡི་རྣ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར། །གཞན་གྱི་འབྲུལ་པ་མི་གཏེང་ཞིང་། ཡན་ལག་ཉམས་པ་རྣམས་མི་བརྗོད། །སེམས་ནི་རྟེས་སུ་བསྲུངས་བས་ན། གཞན་གྱི་སེམས་ནི་ཤེས་པ་འཐོབ། །ལྟམ་དང་བཞོན་པ་བྱིན་པ་དང་། །ཉམ་ཆུང་བ་གུར་བར་བྱས་པ་དང་། །བཞོན་པས་བླ་མ་བགུར་བ་ཡིས། ཨ་ཁས་པ་རྗུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཚོས་ཀྱི་ཆེད་དང་དེ་བཞིན་དུ། ཚོས་གཞུང་དོན་དག་བྱན་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྨིན་པ་དྲི་མེད་པས། ཚེ་རབས་བྱན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། ཀངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། ཐམོས་ཤེས་བྱག་དང་ཟག་པ་ཀུན། ཁད་པ་མཚོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར། ཀེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་མཉམ་ཡན་པ། སྟིང་རྗེས་བརླན་པ་བསྒོམས་པ་ཡིས། ཆོམ་པའི་མཚོག་ཡན་ཆུལ་བར་གྱུར། སྒོོན་ལམ་སྣ་ཚོགས་དག་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པར་འགྱུར། །ཐུབ་དབང་རིན་ཆེན་ཕུལ་བ་ཡིས། །མཐའ་ཡས་འོད་ནི་རྣམ་པར་འཕྲོ། །དེ་བས་དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་དག །མཐུན་པར་མཉེན་ནས་དོན་དུ་ནི། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་རྟག་ཏུ་མཛོད། །དེ་ཉིད་ཁྱེད་ལ་ཕན་པ་ལགས།[1-90] ཞེས་སོ། ཚུལ་དེ་དག་ཏོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྱིད་པའི་ཐབས་དམ་པ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་ལས། གང་ཞིག་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་འབྲས། །ཐར་པ་དམ་པའི་འཇུག་ངོགས་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ནམ་ཡང་ཡོད་མིན་པས། །དཀྱི་ཆོས་སྨིན་གཅོངས་ཚར་བསིལ་སྣང་བར་མཛོད།[1-91] ཅེས་སོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྨིད་ཞིར་འདུ་བྱེད་ལས་རྣམས་ནི། །སེམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ལ།།

མཁའ་བཞིན་བྱེད་པོ་མི་དམིགས་སྤྲོས་དང་བྲལ།[৬২] །བདེན་པ་གཉིས་དོན་རྣེན་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར།།

རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སེམས་ལ་བརྟེན་པས། བརྟགས་ན་དོ་པོ་ཉིད་མེད་ཅིང་
འོད་གསལ་བ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྣེན་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུང་
བ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེག་སྟེ། འཕགས་པ་ཀིང་དེ་འཕོན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་ཚེ་སྟོག་མེད་
སྟོབས་བཅུ་ལྡན་པ་ཡི། རྒྱལ་བ་དེ་ནི་ཀིང་འཕོན་མཆོག་འདི་འཚད། སྣིད་པའི་འགྲོ་བ་སྨི་ལམ་ལྟ་
བུ་སྟེ། །འདི་ལ་སུ་ཡང་མི་སྐྱེ་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྟེད་དེ། །ཆོས་འདི་
རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཆུ་ཤིང་འབྲ། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་སྤྲིག་འདྲ་སྟེ། །ཆུ་ཡི་རླུ་བ་འདྲ་ཞིང་སྨིག་རྒྱུ་
བཞིན། །མི་འགའ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཤི་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་མོད་
ཀྱང་། །ལས་བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །འོོན་བ་ན་ཡང་དགར་ནག་འབྲས་བུ་སྨིན། །རྒྱ་
པ་མ་ཡིན་ཚད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ལས་བསགས་མེད་ཅིང་གནས་པ་དག་ཀྱང་མེད། །དེ་ཡང་བྱས་ན་
རེག་བར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་ཡིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་བ་མེད། །འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཕྱིར་ཡང་
འོང་བ་མེད། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །འདི་ན་ལྟ་གནས་འཇུག་པ་དག་པ་
མིན། །སེམས་ཅན་སྨྱོད་པ་རབ་ཞེ་འཇུག་པ་མེད། །སྣིད་གསུམ་སྨི་ལམ་དང་འདྲ་སྟིང་པོ་མེད། །སྐྱུར་
ཏུ་འཇིག་ཅིང་མི་རྟག་སྐྱུ་མ་བཞིན། །འོད་བ་མེད་ཅིང་འདི་ནས་འགྲོ་བའང་མེད། །རྒྱུན་རྣམས་རྟག་ཏུ་
སྟོང་ཞིང་མཚན་མ་མེད། །བདེ་གཤེགས་སྨྱོད་ཡུལ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱེ་མེད་ཞི་བ་མཚན་མ་
མེད་པའི་གནས། །སྟོོབས་དང་གཟུངས་རྣམས་དང་ནི་ཡོན་ཏན་སྟོོབས། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐུབ་
མཆོག་གྱུ་ར་བའི་མཆོག །དཀར་པོའི་ཆོ་སྣ་མཆོག་ཡོན་ཏན་བསགས་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེ་ས་
གཟུངས་དང་སྟོོབས་མཆོག་དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པར་བྱ་བའི་མཆོག །མངོན་ཤེས་མཆོག་
ལྟ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།[৬৭] །ཞེས་སོ།།

དགེ་སྦྱོག་སོ་སོའི་འབྲས་བུནི། མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྨི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ལས་ཀྱི་དབེ་བཤད་པ།

གདོད་ནས་རྣམ་དག་མེད་བཞིན་སྣང་བ་ཡི། །ལས་ནི་ཀུན་བྱེད་རིམ་མཁན་འདྲ་ཞིང་།།

རྟག་ཏུ་རྗེས་འགྲོ་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་འདྲ།[ཁ་] །གཞན་དུ་མི་འཚོ་ལུས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བཞིན།།
རང་བཞིན་ཡོ་གཡ་རྒྱུ་ཀུང་འབབ་འདུ་ཤེད། །མཐོ་དམན་ལྟང་བྱེད་འགྲོ་གྲུབ་དབང་པོ་འདྲ།།
ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་ཆེནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདུ་ཤེད།[ཁ་] །དཀར་ནག་མི་འགྱུར་གྱུརྒྱལ་ཁྲལ་འདྲ།།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་མི་འགག་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པ། ཏིན་ཡུལ་ལས་སྐྱེས་པ། རྒྱུ་དུག་གསུམ་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ། དབྱ་ཅེར་གཞག་ལས། ལས་ཀྱི་གཞི་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ། རིག་ན་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཀུཥེ་ནི་རོ་མོ་མཁན་དང་འདྲ་སྟེ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིན་ནི་ཡུལ་ལ་སེམས་པ་སྟེ། སྲོད་དང་འདུ་བར་བྱ་བྱེད་མང་བ་ཡིན་ནོ། །ཀ་དང་འདྲ་སྟེ་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱུ་མ་དང་འདྲ་སྟེ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གྲི་བ་མ་དང་འདྲ་སྟེ་རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་འཛང་བ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དུ་འདྲ་སྟེ་མི་འཚོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆུ་ཀླུང་དང་འདྲ་སྟེ་བཟློག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཤམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤུཥལ་དང་ཀུ་སུ་དའི་ཚོགས་དང་འདྲ་སྟེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།[ཉ་] །ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་འབྲས་བུནི། དེ་ལྟ་བུའི།

ལས་རྣམས་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་འགར་མེད་ཀྱང་། །རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་ཅིའང།།
བློས་གཏགས་ལས་རྣམས་དངོས་པོ་མཚན་མ་མེད།[ཁ་] །རྒྱུ་འབྲས་མི་སླུ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཉིད།།
ཡོད་མིན་མེད་མིན་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད། །རི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྨིན།།
འདི་ནི་ཇི་སྙེད་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཡུལ།[ཁཁ] །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་དེ་ཡིས་ལེགས་པར་གསུངས།།

འདི་ལྟར་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་ཀུན་དུ་ཇོག་ཅིང་དགྱོད་པས་བཙལ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མི་རྙེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་དབང་སོགས་ལ་མིན་པར་ནའང་མིན། ཀེ་ལས་གཞན་ནའང་མིན་ན་འདི་དག་གང་གནས་འགྱོ་བ་ཀུན་གཅོད་བྱེད། །འདི་

ནི་སྣ་འདུ་དེ་ཕྱིར་སྙིང་ལ་འཇིགས་སྤྲངས་ཤེས་ཕྱིར་བཙོན་པ་བསྟེན།[୨୯୯] །ཞེས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པའི་གཤིས་ལ་ལས་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱི་ལམ་དང་འདུ་བའི་ནང་འདིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བས་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་བྱེད་དོ། །དེ་འང་བློས་ཕྱི་ཞིང་གཞིགས་ན་ལས་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ལས་གསོོག་པར་བྱ་བ་མེད་པས། བློནན་ཀྱིས་འབྲུལ་བས་བསྒྱེད་པའི་ལས་མ་སོགས་ཅིག་པར་གདམས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན་ནས་གསུངས་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་མེད་དེ། སྤྲོད་དབོན་བྱ་བྱས་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མར་གསུངས་པ། རྒྱུ་འབྲས་སྤྱ་བ་མེད་པ་ཡི། །ལས་རྣམས་རྣི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས། བཅོམ་ལྡན་འྱོད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལས་མ་བཤད།[୨୯୪] །ཅེས་སོ།།

གཞན་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལའང་བཞི་ལས། རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་གསོོད་དགག་པ་ནི།

དེ་ནི་ཚུལ་གཞན་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། །གང་ཞེག་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོོད་པ་དག།
སྡུ་སྐྱེགས་ཚད་པར་ལྟ་བའི་སྤྲོད་མ་སྐྱེ། །སྐྱོང་བའི་ལྟ་ལ་གདེང་ཙམ་སུ་འཆའ་བ།།[୬୬]
ཚད་པའི་མཐར་ལྷུང་འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ། །ལམ་ངན་ཞུགས་པ་དེ་དག་གནས་ངན་ལས།།
ནམ་ཡང་མི་ཐར་བདེ་འགྲོ་རིང་དུ་བྱེད།།

འདིར་བློན་པོ་མངོན་བའི་ང་རྒྱལ་ཅན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག །ལས་མེད་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། །དགེ་བ་འདོོར་སྡིག་པ་ལ་ངང་གིས་སྤྱོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རང་སྐད་ཡིན་པས་རྨི་ལམ་དང་འདྲ། གཞན་ན་གྱུབ་པ་མེད་པས་སྤོག་བཅད་ཀྱང་སྡིག་པ་མེད་དེ་ཤིང་བྱ་རྣམས་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་ནི་ཚད་པར་བལྟ་བས་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱང་བཟངས་ཀྱི་མདོོར། གང་ལ་ལ་དག་ལས་མེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའང་མེད་དེ་བྱིས་པ་རྣམས་དང་འཕྲོ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཞིང་མི་དགེ་བའི་ཆོོག་ལ་མང་དུ་བརྟེན་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་འདི་པར་ཁས་འཆེ་བ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ། བདུད་ཀྱིས་བསྒྲས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།[୨୯୬] །

ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། མདོར་ན་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་ཅེས་པ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་དན་སོང་བ། །དེ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་ཞེས་བཤད། །ཅེས་པ་དང་། །མེད་པ་པོ་ནི་དན་འགྲོར་འགྲོ།[৭৩] །ཞེས་སོ།།

སྟོང་ལྟ་དགག་པ་ནི། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།

རྒྱུ་འབྲས་སྟེང་རྟེ་བསོད་ནམས་ཚོགས་འདི་དག[৬২] །དྲང་དོན་ཉིས་པའི་ཚོས་ཉེ་སངས་མི་རྒྱ།།

དེས་དོན་བྱར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོམས་ཤིག་ལོ།།

དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་དེ་ནི།

ཚད་པ་ལས་ཀྱང་ཚད་པའི་ལྟ་བ་ཅན།[৬৮] །དམན་པ་ལས་ཀྱང་དམན་པའི་ལམ་ཞུགས་དག།

རྒྱུ་ཉིད་བཀག་ནས་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་མཚན།།

རྒྱང་འཕེན་པ་དག་ཀྱང་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྣང་བ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་མི་སྨྲ་ན། ཁྱེད་ཅག་ཐར་པའི་རྒྱུ་བཀག་ནས་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དེ་ནི་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱར་མེད་བསྒོམས་པས་གོལ་བར་འདོད་ཅིང་།

སྐིད་རྩེའི་ཡིད་ཅན་དགག་པ་ནི། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཚེ།

ནམ་མཁའ་ཡིན་ན་སྒོམ་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས། །མིན་ན་བསྒོམས་ཀྱང་དཔལ་བ་དོན་མེད་དོ།།[৭০]

ཅང་མེད་བསྒོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་འགྱུར་ན། །ནམ་མཁའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འགྱུར།།

བསྒོམ་པར་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ། །དེ་ཕྱིར་ལམ་དན་དེ་འདྲ་རྒྱང་སྐྱེད་ཤིག།[৭১]

ཅེས་འདོམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་སྒོམ་མི་དགོས་ཏེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིན་ན་བསྒོམས་ཀྱང་དོན་མེད་དེ་མིན་པ་ཞེག་ཕྱིས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཕྱིས་གཞན་དུ་མི་གྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེས་ཅི་བྱ། ཅོན་མོངས་པ་ལས་གོལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཙོ་ན་ལ་རྒྱུ ་འབྲས་སུ་བཞག་པས་རྒྱུ ་

འབྲས་མེད་ཅེས་མསྨོ་ཤིག ཅི་ཡང་མེད་པ་བསྒོམས་པས་ཀྱང་གྲོལ་ན། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བདག་ཀྱང་གྲོལ་བར་རིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རོ། དོ་ཏ་ལས་ཀྱང་། མདའ་བསྐྱན་ན་རེན་མ་མཁའི་ཡིང་ཅན་ལ། །ཐར་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ།[৭৭] །ཞེས་པས་ཀྱང་བཀག་པས་ཚུ ལ་དེ་འདྲ་བ་ཡིད་ལ་མ་སེམས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ།།

ཡང་དག་པའི་ལས་འབྲས་བཤད་པ་ནི། དངོས་ཡང་དག་པའི་དོན་བཤད་པ།

ཡང་དག་ལམ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མ་ཉམ་སྦྱོར་ཕྱུན་ཚིས་གྲུབ།།
སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱིས། །སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལམ་བསྒོམས་པས།།[৶৲]
སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བ། །སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དོན།།
སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛད་པ་ནི། །དེག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན།།[৶৳]
དེ་བས་དེས་དོན་མདོ་རྒྱུད་སྡེ་ངོའི་དོན། །ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རིམ་གཉིས་བསྒེད་རྫོགས་ཀྱིས།།
སྐུ་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན།།

འདི་ལྟར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐུ་མ་ལུ་བུའི་ཚོགས་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་སྟེ། སྐུ་མ་མཁན་རབ་ཏུ་བཟང་མོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་བསགས་པས། །སྐུ་མ་ལྟ་བུང་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་དོན། སྐུ་མ་ལྟ་བུང་བྱེད་པ་ཡིན།[৭৭] །ཞེས་སོ། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་དང་། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་ཚུལ་དེ་ཉིད་བཤད་དོ། །རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་སུ་བསྟེད་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་བསྒྲུབས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒྱི་དོན་གསུམ་པ་ནི། དངོས་མཛད་བསྟུ་བ།

འདི་ནི་སྔོན་པར་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་ཀུན།[৶৭] །ཆ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་རབ་སྦྱངས་ནས།།
ཐར་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ནན་ཏན་སྐྱེ་བོར་བྱ། །སྐུ་དུ་མངོན་མཐོ་རིས་ལེགས་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ།།

དེའང་དགེ་བ་མཐའ་དག་བསྡུབ། སྟོག་པ་མཐའ་དག་འདོར། ཚེ་དོན་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ་སྡུར་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤེས་པའི་སྒོང་ཡིག་ལས། ཚེ་འདི་གཅིད་མང་རྒྱང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། ཁབུགས་དབྱུང་དབུགས་རྫུབ་གཅིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །ཤད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོམཚར་ཆེ།[1][0] །ཞེས་སོ། ཉེ་ཡུར་བསམས་ཏེ་རང་དང་གཞན་གང་གི་ཕྱིར་ཡང་སྟོག་པ་བྱ་བར་མི་འོས་ལ། ཐ་ན་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་། དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་འང་སྟོག་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ངན་པ་རང་ལ་སྨིན་ཞིང་དེ་དག་གིས་བགོ་སྐལ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་བྱམ་ཟེ་ཡུ་དང་ནི། །མགོན་དང་ཡབ་ཡུམ་དག་དང་བཙུན་མོ་དང་། །འཚོང་གྱི་སྐད་དུ་འང་སྟོག་པ་མི་བགྱིད་དེ། །དམྱལ་བའི་རྣམ་སྨིན་སྐལ་ཆོད་འགའ་མི་མཆིས། །སྟོག་པའི་ལས་རྣམས་སྤྱད་པ་འགའ་ཡང་ནི། །དེ་ཡི་མོད་ལ་མཆོན་བཞིན་མི་གཅོད་དེ། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་ན་སྟོག་པ་ཡི། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུགང་ལགས་མོད་བར་འགྱུར།[1][1] ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟོག་པའི་ལས་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་ཀྱང་། དེ་ལས། མི་དགེའི་ལས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ཅི་ནས་དེ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པར། །དེ་ཡུ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད།[1][2] །ཅེས་སོ།།

དེའང་རང་གི་སྟོབས་ལས་གཞན་གྱིས་ཐར་པ་བསྒྲུབ་པའི་ལག་ཚོད་དམ། སྒྲུབ་བྱོགས་ལུ་བྱས་མེད་པས་དགེ་སྟོག་གི་བྱང་དོར་རང་ཁོ་ནས་བྱ་དགོས་པ་ཡང་། དེ་ལས། ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །གཞན་གྱིས་བྱོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱི། །ཐོས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསམ་གཏན་ལུན་པ་ཡི། །བདེན་པ་རྟམ་པ་བཞི་ལ་འབད་པར་མཛོད།[1][3] ཅེས་སོ། །རྗེ་ལུར་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ལས། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། །མཚན་མོ་ཐུན་གྱི་སྟོད་སྨད་འདས་ནས་ནི། །མནལ་ཚེའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དེན་དང་ལུན་པས་དེ་དག་བར་དུ་མཆོལ། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་དག་དང་དག་ལ་བ་དང་། །བཏང་སྙོམས་རྣམ་སྨིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་། །ཐོང་མ་མཉེས་པར་མགྱུར་དེ་ལུ་ནའང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདོད་སྨོད་དག་འང་བདེདང་སྟུག་བསྔལ་དག །རྣམ་པར་སྨངས་པའི་བསམ་གཏན་བཅོམ་ཡིས། །ཚངས་

དང་འོད་གསལ་དག་དང་དག་རྒྱས་དང་། །འབྲས་བུཚེ་ལྔ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་མཐོང་ཐོང་། །རྟག་དང་མངོན་བར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། ཡོན་ཏན་གཅོ་ལྔན་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྔ་ཚན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དགེ་བ་སྤྱད་ལ་བཅོན་བར་བགྱི། །ལན་ཚ་སྣང་འགས་ཆུ་ནི་ཉང་དུ་ཞེག །རོ་བསྲུར་བགྱིད་ཀྱི་གཏྲའི་ཀུང་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྟོག་པའི་ལས་ནི་ཆུང་དུ་ཡང་། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ལ་མཉེན་པར་བགྱི། །རྩོད་དང་འགྲོད་དང་གནོད་སེམས་སྐྱགས་པ་དང་། །གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་དགེ་བའི་ཆོར། །འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྐུན་ལགས་པར་མཉེན་པར་མཛོད། །དད་དང་བཅོན་འགྱུས་དག་དང་དྲན་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་ཆོས་མཆོག་ཤེས་རབ་ལྔ་ཉིད་དེ། །འདི་ལ་མངོན་བཅོན་མཛོད་ཅིག་འདི་དག་ནི། །སྟོབས་དབང་ཞེས་བགྱི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ལགས།[1][5] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲས་འདའ་བར་བྱའོ། །དེས་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། །དེས་པར་ལེགས་པའི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒྱིོན་བཞིའི། དཀའ་དེ་ལྟར་དོན་དང་རིགས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྟོ་བ།

དེ་ལྟར་བདེ་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་ཆར་བསིལ་བས།[2][4] །འགྲོ་སེམས་ས་གཞིར་ཚོགས་གཉིས་རབ་རྒྱས་ཏེ།།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་གང་སྲིད་པ་འདིར། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག།[2][6]

ཅེས་ལེགས་པར་སྨོན་ཏེ། དོན་དང་ཚིག་གི་ཆོས་ཚར་བསིལ་བས་འགྲོ་བ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་ཁོང་ལ་དག་བའི་ལོ་ཐོག་བཟང་པོ་རྒྱས་པས། སྲིད་པའི་ཚོགས་ཉོན་མོངས་པས་གང་ཞིང་། བདེ་བའི་འཆོག་ཚས་ཀྱིས་ཁོངས་པ་དག་གི་དབུལ་བ་བསལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱིས་འབྱོར་པ་དེར་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་པའོ། །དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཡང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་མེད་ཀྱི་དུས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི

སྟོང་གིས། ཁེལ་མནན་ཡེ་ཤེས་ཉིན་མོར་བྱེད་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་གྱུན་བདེ་ལེགས་བསམ་པ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱ་མཚོ་རྣལ་བར་ཤོག །རྟག་ཏུ་བདེ་ལེགས་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག །མ་འབད་བཞིན་དུ་དགེ་བ་འཕེལ་བར་ཤོག །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་འལ་གསོ་ལས། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

ལྟ་བ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལེའུ

དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ་བཞིས་སེམས་རྒྱུད་ལས་རྩུབ་དུ་བྱས་ལ་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས། དེ་དག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ། ལྟ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལེའུ་ལ་དྲྭ་སྟེ། མ་ནོར་ལམ་སྟོན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་པ། དེས་ལེགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པ། དམ་པ་བསྟེན་ཚེང་ངན་པ་སྤང་བར་གདམས་པ། སྤང་བྱ་སྤོགས་དང་བཅས་པ་སྤང་པ། སྤང་བློང་ཤེས་ནས་དངོས་གྲུབ་བླང་ཚུལ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོམ་བའོ།།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་མ་ནོར་ལམ་སྟོན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དཔེ་དེ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྔར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་མ་ནོར་ལེགས་པའི་ལམ། །དམ་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་བསྟེན་ལས་འབྱུང་།།

འདི་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་སྒོང་ཐོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བུ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། དེས་ནི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས། འཁོར་བ་ན་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐལ་ཏེ།[1] །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་དེས་ལེགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཉན་རང་ཚོགས། །བྱང་ཆུབ་གསུམ་བརྟེས་དགེ་བའི་བཤེས་ལས་བྱུང་།།[2]

སྙིང་ན་མངོན་མཐོ་བའི་བའི་ཤས་ཐོབ་པ། །དེ་ཡང་དམ་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་།།

དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་བསྟེན་པར་བྱ།།

ཇི་སྐད་དུ། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཐུབ་པོ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་དགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་ཡོངས་སུ་བསྟེན་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཤས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ།[༢] །ཞེས་སོ།།

སྒྲིབ་པོན་གསུམ་པ་དམ་པ་བསྟེན་ཞིང་བརྟ་པ་སྤང་བར་གདམས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དཀའ་སྤྱོད་བོ་དམ་པ་བསྟེན་ཅིང་། བན་པ་སྤང་བར་གདམས་པ།

རིའུ་ཤུན་ཙནྡན་ཤིང་ལ་འཁྱིལ་ཤིང་དང་།[༡] །མི་གཙང་འདམ་དུ་བརྐེན་པའི་ཀུ་ཤ་ལྟར།།

དམ་པ་བསྟེན་པས་རང་ཉིད་དམ་པར་འགྱུར། །བན་པ་བསྟེན་པས་རང་ཉིད་བན་པར་འགྱུར།།

དེ་ཕྱིར་སྤྱི་བོ་དམ་པ་བསྟེན་པ་དང་།[༢] །སྔོག་པའི་བཤེས་གཉེན་སྤང་ལ་ནན་ཏན་བྱ།།

འདི་ལྟར་ཙནྡན་གྱི་ཤིང་ལ་བརྐེན་པའི་འཁྱིལ་ཤིང་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མཐོ་ཞིང་། བསྙང་ཞེམ་ལ། ཅ་རྒྱལ་ལྟ་བུའི་མི་གཙང་བས་གོས་ན་གཙང་མའི་ཀུ་ཤ་འཛང་བཅོག་པ་ལྟར། དམ་པ་དང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟེན་པའི་ཚན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས། དམ་པ་ལ་བརྐེན་པར་གདམས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྤྲ་ལའི་ཤིང་ལ་འཁྱིལ་ཤིང་བཞིན། ཁམ་པ་རྣམས་ལ་བརྐེན་གྱུར་པ། ཁཆང་ཐོའི་དཔལ་གྱིས་འཁྱུད་པར་བྱེད། ཅེས་པ་དང་། མི་ཡི་མདུན་ན་ཀུ་ཤ་ལ། །ཅ་རྒྱལ་གྱིས་ནི་དཀྲིས་གྱུར་ན། །དེ་ནི་རིང་ཐོར་མི་ཐོགས་པར། །ཀུ་ཤ་ཉིད་ཀྱང་དེ་འདར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དམ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཁརྐེན་པར་གྱུར་པའང་དེ་བཞིན་ནོ།[༣] །ཞེས་སོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟེན་བྱའི་མཚན་ཉིད། རྟེ་ཕྱིར་བསྟེན་ཚུལ། རྟེན་སུ་འཛིན་བྱ་སྤྲོ་བ་མའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་བསྟེན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྒྱད་ལས། བཤེས་གཉེན་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ནི། རེ་ཞིག་དགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས། དང་པོར་སྒྲིའི་ཚུལ་ལམ། ཕྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཤྱར་ན།

དམ་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཚུལ་དུ་ཞེན། །འཛིག་རྟེན་འདྲེན་ཕྱིར་གྱུར་དང་ཚ་མཐུན་ལ།།

འཛིག་རྟེན་འདས་ཕྱིར་གྱུར་དང་ཚ་མི་མཐུན།[৬] །སྒོ་གསུམ་སྒྲིད་པ་ཀུན་ལས་ཁྲད་པར་འཕགས།།

དེ་ལྟ་བུའང་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པའོ། ཀེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་པ་དོན་ཡོད་པས་ཁམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྟུབ་པའོ།[୯] །ཞེས་སོ།།

དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཞི་སྒུ་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་ཞིང་སྐྱོན་མེད་ལ། །ཐེ་ཚོམ་གཅོད་མཁས་གསུང་སྙན་དྲི་མ་མེད།།
ཐུགས་ནི་རབ་ཞི་ཀུན་མཉེན་ཡེ་ཤེས་མངོན།[୰] །ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཐོས་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ།།
ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་དགོངས་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་འདྲ། །འཕྲིན་ལས་ཚད་མེད་འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན།།
བྱམས་ལྡན་སྐྱོང་ངལ་སྤངས་ཤིང་རྟག་ཏུ་བསྟོན།[ୱ] །འགྲོ་བའི་ཁ་ཡི་གྲོན་དུ་བསྐུལ་ལ་བརྟེན།།

དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ ཡོན་ཏན་མང་ཐོས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཞིང་། ཤེས་རབ་དང་དགོངས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྩེ་མཐའ་འབྲེལ་ཚད་ཐར་པའི་སོན་འདེའམས་ཤིང་། སྙིང་རྗེས་རྟག་ཏུ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐུག་པས་ཐེག་པ་གང་ལ་གང་མོས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་ཞིང་ཉེས་ཞེའོ། །ཡོན་ཏན་བཟང་བཅས་ལྟག་པར་ལུང་གིས་ཐུག །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ལ་སྦྱོ་མ་ཁས་ལྟན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་དལ་སྤྲངས་ལ་བརྟེན།[୲] །ཞེས་སོ།།

ཐུབ་པར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་དུ། གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་བློ་མ་ཡང་།

ཐུབ་པར་གསང་སྔགས་བློ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། །དབང་དང་སྟོམ་པ་དམ་ཚིག་གཙང་ལྡན་ཞིང་།།
རྒྱུད་ངོན་མན་ངག་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན།[୳] །བསྟེན་སྐྱབ་ལས་སྐྱོར་འཕྲིན་ལས་མངའ་བརྟེས་ཤིང་།།
ལྟ་སྤོམ་སྐྱོད་འབྲས་ཉམས་ཏེགས་དོད་ཚད་ཐོབ། །བརྩེ་ཆེན་ཐབས་མ་ཁས་གདུལ་བྱ་སྨིན་གྱོལ་འགོད།།
བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རླབས་སྐྱིན་ཕྱང་མ་ཡལ་བ།[ཷ] །དེ་འདྲའི་མ་ཁས་གྲུབ་དབལ་ལྟན་བླ་མ་བསྟེན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་མ་ལས་མཛད་པའི་སྒྲུ་འཕྲུལ་དུ་བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་པར། བླ་མ་དེ་ཡང་དགྱེལ་འཁོར་ཕྱི་ནང་གི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ། སྔོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་དག་པ། རྒྱུད་སྡེ་ཟོའི་དོན་ལ་མ་ཁབས་པ། བསྟེན་སྒྲུབ་ལས་སྤྲོར་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་སྦྱངས་པ། རྟོགས་པ་ལྟ་བས་མ་སྤྲོངས་པ། ཉམས་མྱོང་སྐོམ་པ་ལ་འདྲིས་པ། སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་པ། སྙིང་རྗེ་སྟོབས་ལྡུལ་བྱ་འདྲེན་པ་སྟེ། བརྒྱན་དང་ལྡན་པའོ།[༧] །ཞེས་གསུངས་ལ། བདག་གི་བླ་མ་ནི། དེའི་སྡེང་དུ་བརྒྱུད་པ་ལ་སེལ་མེད་ཅིང་བྱིན་རླབས་ཀྱིན་བླུན་ཐུལ་ལེ་བ་ཞིག་དང་། དགུ་ལྡན་དགོས་གསུངས་ནོ།།

དཔའི་སྐོོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་མངའ་ཞེན། བཤད་པ།

གང་གི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་མཐས་ཡས་ཀྱི། །འགྲོ་བའི་གཅེན་ཐུབ་ཕྱོགས་ཙམ་རབ་བསྟན་ན།།
སྲིད་མཚོ་སྐྱོལ་བས་གྲུ་ཆེན་གཅེན་པ་སྟེ།[୯] །ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་བྱ་ན་མེད།།
རྒྱུད་པ་སེལ་བས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྟེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་མེ་འཇིལ་བདུད་རྩི་ཉུ།།
ཚོས་ཆར་བསིལ་བས་ཆར་སྤྲིན་བཟང་པོ་སྟེ།[୰୦] །འགྲོ་ཀུན་དགའ་བསྐྱེད་ཡུ་ཡི་རྟ་བོ་ཆེ།།
དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །མ་རིག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མ་འོད་པོ་ཆེ།།
སྐྱེ་དགུའི་བདེ་འབྱུང་དཔག་བསམ་ཤིང་ཆེན་ཏེ།[୰୰] །འདོད་དགུ་ཕུན་གྲུབ་རིན་ཆེན་བླམ་པ་བཟང་།།
བྱམས་ཆེན་ཉི་མ་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་དེ། །གདུང་སེལ་རླབ་བཞད་བདེའི་འོད་དཀར་ཅན།།

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་སྐད་དུ། སྤོང་པོ་བགོད་པ་ལས། ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བུ། གཞལ་ཡང་འོོར་བའི་རྒྱམཚོ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཕྱིར་གྲུ་བོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་དཔོན་ལྟ་བུའོ། །སྲིད་པའི་རྒྱུད་པ་རྣམས་སེལ་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་འཇིལ་བས་ཆུ་བོ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པས་སྐྱེན་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་དགའ་བས་ལྟའི་རྟ་བོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སེལ་བས་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །མ་རིག་པའི་སྐུན་ནག་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་སྐྱེན་མ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་དགུའི་རེ་བ་རྫོགས་པས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །ཅི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །བྱམས་པ་ཚད་

མེད་བས་ཀྱི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟུ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་བའི་གདུང་བ་སེལ་བས་བླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟུ་བུའོ། ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་བ་སྟེང་བས་རྣམ་ཐོས་བྱ་ལྟུ་བུའོ།[ག] །ཞེས་སོ།།

དོན་དང་མཐུན་པར་བསྡུགས་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

དགོངས་གླུང་ཡངས་པས་དེ་མེད་མཁའ་འདྲ་ལ།[ཀཅ] །ཉིང་འཛིན་འོད་གསལ་གཟའ་སྐར་ལྟུབ་བྱུབ་འདྲ།།
མཉེན་བརྩེ་འི་རང་བཞིན་དཔག་མེད་མཚོ་འདྲ་ཞིང་། །ཐུགས་རྗེའི་རླབས་ཆེན་གཡོ་བས་ཆུ་གྲུང་འདྲ།།
རྣམ་གཡེངམི་བསྒོམ་གང་རིའི་དཔལ་འདྲ་ཞིང་།[ཀད] །མཆོག་ཏུམི་གཡོ་རི་རྒྱལ་ལྟུབ་པོ་འདྲ།།
སྤིན་གནས་མི་གོས་འདམ་སྐྱེས་པད་འདྲ་ཞིང་། །ཀུན་ལ་ཐུགས་སྟོམས་བྱམས་སྤྲུག་ཚ་མ་འདྲ།།
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་རིན་ཆེན་གཏེར་འདྲ་ཞིང་།[ཀཉ] །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འདྲ།།

ཇི་སྐད་དུ། ཤིན་ཏུརྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་ཚལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག འདི་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཚད་མེད་དེ། ཐུགས་རྗེའི་གོ་སྐབས་ཡངས་པས་ནམ་མཁའ་ལྟུ་བུའོ། ཀུན་བྱངས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་མང་བས་གཟའ་སྐར་ལྟུ་བུའོ། སྤྱིང་རྗེ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གང་ཆེན་མཚོ་ལྟུ་བུའོ། ཐུགས་རྗེ་ཚད་མེད་པས་ཆུ་གྲུང་ལྟུ་བུའོ། རྣམ་པར་གཡེངབས་མི་བསྒུལ་བས་གངས་ཀྱི་རི་བོ་ལྟུ་བུའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བས་ལྟུན་པོ་ལྟུ་བུའོ། །སྲིད་པ་ན་གནས་ཀྱང་ཉེས་པས་མི་གོས་པས་པདྨ་ཆེན་པོ་ལྟུ་བུའོ། །བྱམས་པ་སྤྱིབ་པ་མེད་པར་སྟོམས་པས་ནད་མ་ལྟུ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ལྡེར་ལྟུ་བུའོ། །འགྲོར་བ་ན་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་བར་སྒོལ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟུ་བུསྟེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།[ཀཏ] །ཞེས་སོ།།

དོན་བསྡུ་བ་ནི། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན།

དེ་འདྲའི་བློ་མ་དཔལ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་རྗེ། །ཁང་ན་བཞུགས་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ།།
མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་འགོར་བ་ཕྱིར་བསྟེལ་ཞིང་།[ཀཐ] །རྟག་ཆོན་འཕེན་ལས་ཟུར་ཆེན་དཔག་ཏུམེད།།
སྡུག་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རྟེན་བཞིན་ནོ།།

འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ནའང་མཐོང་ཐོས་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་ལྟར། བློ་མ་དེས་ཀྱང་འགོད་པས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པས་ཀྱང་མཉམ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྐུལ་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཤད་དེ། རྣ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། མུ་ངན་མ་བྱེད་ཀུན་དགའ་བོ། །སྒྲོ་སྐྱགས་མ་འདོན་ཀུན་དགའ་བོ། །དེནི་ཕྱིམའིདུས་ཀྱི་མཐེ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་སྐུལ་ནས། །ཁྱོད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་འགྱུར།[୨] །ཞེས་དང་། རྟོ་རྟེ་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་ལས། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་དཀྱིལ་འཁོར་གཏི། །བྱམ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ།[୩]° །ཞེས་སོ།།

སྣ་ལྟར་སྐྱོ་ངལ་མེད་པས་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅེ་ན། རང་དོན་དུ་ཞི་བའི་མཐོང་ཡང་མི་གཉེར་ལ། གཞན་དོན་དུ་དཀའ་བ་ཆེན་པོའང་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་དེ། སྨོན་སྨྲིང་ལས། འདི་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདྲའི་བརྩེད་བགེ་ཡིན་ཏེ་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་དེ་འཕགས། །ཤེས་ལྡན་ཆེན་རྟ་ཁོན་རྒྱུ་བ་སྣང་བྱེད་གང་ཡིན་དང་། །ཁྱོད་ལ་མི་རྩེགས་ཡིས་འཇིག་རྟེན་འདིགས་པ་གང་ཡིན་པ། །རང་དོན་འགའ་མེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲསྟེ། ཀྱ་དག་འཇིག་རྟེན་ཕན་དང་བདེ་བའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། །འཇིག་རྟེན་མ་རིག་དུད་སྐྲིན་འཁྲིགས་པས་འགྲོ་བ་འཁྲུགས་གྱུར་པ། །སྟུག་བསྔལ་མེ་རབ་འབར་བའི་ནང་དུ་དབང་མེད་ལྷུང་མཐོང་ནས། །ཐོད་ལ་མེ་མཆེད་འབར་བ་ལྟ་བུར་ཡིད་བེལ་བརྩོན་པ་གང་། །འདི་ན་དེ་དག་སྐྱེས་བུཡིན་ཏེ་མ་ཁས་པའང་དེ་དག་ཡིན། ཁ་ཞན་ཀྱི་དོན་དུ་མེ་ལྷེས་གང་བའི་མནར་མེད་དམྱལ་བར་ཡང་། ཁ་རས་དང་རྒྱ་འོད་བསིལ་བ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་དགའ་བཞིན་འཕྲུག །ཉེར་ཀྱི་དོན་དུ་བརླ་ཆེ་ལྷག་གེར་འདུག་པ་ཡི། །མཚོ་ཡང་དང་རྒྱ་འོད་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡིད་ཁྲོ་བ་ཙམ་ལ་ཡ་ཡི་བྱ་མོ་དང་འགྲོགས་ནས། ཁོག་འབའི་ཚལ་གྱི་ནང་དུ་སྐྱིད་པ་ཆེད་མི་འགྱུར། ཁཆལ་བར་ཐུར་པ་སྐྱབས་མེད་སྐྱེ་བོ་བསྐལ་བའི་ཕྱིར། སྐྱར་ཡང་ཆུ་བོ་རབ་མེད་ནང་དུ་འདྲུག་ཆེད་ཀྱི། ཁུ་ཡི་ཆུ་བོ་དབའ་རླབས་ཆེལ་ཆེལ་འདུག་པ་ཡིས། །རེག་བའི་བདེ་བ་བདག་ཉིད་སྐེན་པར་ཆེད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཆུན་ཀྱི་ས་བཆུན་གྱུར་ལེགས་སྦྱངས་རིན་པོ་ཆེ། །གསལ་བའི་ནང་ན་གསལ་བ་ཞི་བའི་བདུད་རྩི་ཡང་། །དགའ་

བའི་ཁམ་བ་བྱས་པ་མི་གཟོས་རྣེད་དཀའ་བ། ཁགྱ་ཤིས་རྣམས་ཀྱི་བགྱ་ཤིས་ཞེ་བའི་བདེ་རྒྱུ་སྟེན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་མེ་ཏོག་རྣག་བསྟེན་བྱ། ལྷོན་ཤིང་མེ་ཏོག་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཆུང་ཆེན་འབྱུང་། བདེ་གཤེགས་མེ་ཏོག་གསུངས་ལས་དོན་ཚོགས་བསྟེན་བྱ་སྟེ། སྒྲིང་མ་སྒྲིང་ཙི་ལ་མཚོག་དགའ་བར་བྱེད་ལ་ལྷོས།[๑๑] ཞེས་སོ།།

སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པར་བལྟ་བ་ནི། ཡང་།

དཀོན་མཆོག་བཞི་པ་བྷ་མ་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཁཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཕྱུག་ཅེ་རུ་ཀ་དབལ་ཤེད།།[๑๘]

སྐྱིགས་དུས་འགྲོ་བ་གདུལ་གའི་དོན་མཛད་པས། ཐུབ་པ་བྱའི་ངོར་སངས་རྒྱས་ཀུན་བས་ལྷག། དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་རྟོ་རྗེ་སྒྲུབ་དཔོན་ལ། ཞྭོ་གསུམ་ཟེལ་མེད་གཙང་མའི་སྐྱེ་བོས་བསྟེན།།[๑๙]

ཏི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་མ་ཉམ་སྐྱོར་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། བྱང་མ་ཡང་ནི་བཞི་པ་ཡིན།[๑๓] ཞེས་པ་དང་། གསང་བ་རབ་འབྱམས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཕྱུག་ཅེ་རུ་ཀ་ བྱང་མ་མཆོག་ཡིན་དངོས་གྲུབ་ཆེ།[๑๔] ཞེས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དྲེ་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་བའང་མ་ཡིན་གྱི། དགེ་བའི་བཤེགས་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཆོས་སྟོན་ཅིང་ཐར་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་དགེ་བའི་བཤེགས་གཅིག་ལྷག་པར་ཡང་ཟུང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་ཡོད།[๑๖] ཅེས་པ་དང་། དོ་ཧ་ལས། དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཉིད།[๑๗] ཅེས་པ་དང་། ཡིད་བཞིན་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་ལྟར་དམ་བའི་བླ་མ་ལ། ཐུགས་གསུམ་གྱས་དང་འཇིགས་བཅས་པས། མཆོད་པ་ཀུན་གྱིས་རྟག་མཆོད་ཅིང་། དེ་མཉེས་བྱེད་པས་ཡང་དག་བསྟེན།[๑๘] ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚན་ཡོན་ནི། དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་ཚན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

དེ་དག་གིས་ནི་ངན་འགྲོའི་ལམ་འགོག་ཅིང་། ཁདེ་འགྲོའི་སྐས་འཛུགས་འདི་ཕྱིར་ཚན་བདེ་མཛད།། ཡང་དག་དོན་སྟོན་སེམས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཚེ་འདིར་སྨིན་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད་པས་ན།།[๑๙] རྟག་བརྟན་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་དད་པ་ཡིས། ཐུས་རྣམས་ཀུན་དུ་སྐྱོ་བལ་མེད་པར་བསྟེན།།

དེ་ཡང་ངན་འགྲོ་འགོ་ཁ་བའི་འགྲོ་སྟོན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འདྲེན་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལ་གཡོ་ཟེལ་མེད་པས་དུས་རྟག་ཏུ་འགྱུར་ལྡོག་དང་སྐྱོ་ངལ་མེད་པས་བཀུར་སྟི་དང་ཕྱུ་དུད་དུ་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཚོ་འདིར་འབྱུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་འཕྲུལ་ལས། ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་བློ་མ་ལ། །རྟག་ཏུ་གཡོ་སྐྱུ་མེད་པ་ཡིས། །མཚོད་པ་རྒྱང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཀྱང་། །ཚེ་འདིར་ཚེ་རིང་ནད་མེད་ཅིང་། །ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་ཡིད་དུ་འོང་། །ཕྱི་མར་ཐར་པའི་བདག་པོར་འགྱུར།[1][2] །ཞེས་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲུ་ལས། ཞེ་མ་མཁའ་འགྲོ་གསང་བའི་སྐད། །སྣ་ཚོགས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཁོ་གཅིག་པས། སྟོན་པར་བྱེད་པ་བློ་མ་དམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དང་པའི་མཚུངས་པའི་རྗེ་བཙུན་མཆོག་དེ་ནི། ཀུས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་ལས། །ཐམོས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ནི་མཚོག་བྱེད་བློ་མས་སོ། །མཆོག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ཏེ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་པ་ཡིས་སྤྱག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ། །འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་དཔའ་བོ་ནི་དེའི་ཚན་པས། ཀོན་ལ་བཤུས་ནས་བྱས་པ་དེན་དུ་གཟོ་བྱའི་ཕྱིར། སྨྲས་པའི་རྒྱུ་པོ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །སྟོན་པས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱ

འགྱུར། །སྟོ་ཚོགས་དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་སྟོང་བའི་མདའ་འཕེན་དང་། །སྟོང་པ་སྣང་བའི་ཐབས་ཀྱིས་མྱོང་བར་སྒྱུར་བྱེད་པ། །ཤེས་རབ་ཤེས་བས་སྣང་བ་གཞལ་བྱར་མཐོང་བ་སྟེ། །ཤེས་རབ་དེ་ནི་བློ་མེད་སྤྲོ་བ་དོན་དག་ལས་བྱུང་། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་སྒྱུར་བྱེད་དང་། །རྟོག་བའི་ཟུག་རྔུ་གང་གིས་བསྒྲུབ་བར་མི་ནུས་པ། །འདི་ནི་མན་ངག་སྟེང་པོ་ལས་ནི་དེས་འབྱུང་སྟེ། །དེ་ཡང་རྟེ་བཙུན་མཐུ་ལས་ཨོ་བར་རྟེད་པར་གྱུར། །ཉི་ཕྱིར་བརྒྱད་པར་ལྷན་ཅིག་རྟྭབས་གང་ལྷན་བ། །ངེས་ཐབས་བསྟེན་པ་མ་ཁས་པས་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ།[๗๙] །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། སྟེན་ཚུལ་གྱི་དབེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་ནད་པས་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་འགྲོན་པས་སྐྱེལ་མ་དང་།།[๗๙]

ཚོང་པས་དེད་དཔོན་གྱུ་པས་མཁན་པ་ལྟར། །ཉོན་མོངས་ཞི་ཕྱིར་ཉེས་ཀུན་གཅོད་བྱལ་ཕྱིར།།

སྐྱེ་ཤེས་འཇིགས་ཕྱིར་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་ཕྱིར། །སྲིད་མཚོ་རྒལ་ཕྱིར་བླ་མ་བསྟེན་པར་བྱ།།[๙๐]

དེ་འང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ནད་པས་སྨན་པ་བསྟེན་པ་དང་། ཉེས་པའི་འཇིགས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་བསྟེན་པ་དང་། སྐྱེ་ཤི་འི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོན་པོས་སྐྱེལ་མ་བསྟེན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོང་པས་དེད་དཔོན་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། འགོར་བའི་ཆུ་བོ་ལས་བརྒལ་བའི་ཕྱིར་གྲུ་པས་མཁན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། བླ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལས།

སྨན་པ་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དང་པོ་ནད་པས་སྨན་པ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བླ་མ་བསྟེན་པ་ནི།

བླ་མ་སྨན་པ་གདམས་ངག་སྨན་དང་ནི། །རང་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེར་གཞག་སྟེ།།

ནན་ཏན་བཙོ་ན་སྨན་ཉིད་བསྟེན་ཚུལ་དང་། །ཞི་བདེ་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་འབྲས་ཐོབ་བཞིན།།[๙๑]

བསྟེན་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ཚུལ་དེས་དཔག་བྱས་ལ། །དག་པའི་འདུ་ཤེས་བཞི་ཡིས་བསྟེན་པར་བྱ།།

དེ་ཡང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་

བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཚོས་ལ་སྣན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །དེགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་ལ་སྣན་པ་མཁས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་དམངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཚོས་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཚེ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །དེགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་ལ་རྒྱལ་བོའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་འགྲོན་པའི་ཚུལ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཚོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །དེགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་ལ་སྐྱེ་ལ་མ་དཔའ་བོའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ཚོང་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཚོས་ལ་ཚོང་ཟེང་ཉེ་བར་འདུ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལྷ་ཁེ་སྒོགས་འགྲུབ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །དེགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་ལ་དེད་དཔོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བ སྒྲིད་པར་བྱའོ། ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ཚོས་ལ་སྐྱའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཆུ་བོའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །དེགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་ལ་མཉེན་པ་མཁས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བུ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་ལ་ཁུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་སྐྱོ་བ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ངག་ཐམས་ཅད་མི་གཅོག་པ་སྐྱབ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ཅི་བསྒོ་བ་ཉན་པ་བྱན་གྱི་སེམས་དང་། དེགས་པ་མེད་པ་ཁྲུམངོག་རྣ་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྒྲིད་པར་བགྱིའོ།[19] །ཞེས་སོ། ཏེ་དག་སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྟག་པར་དགེ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་ནི། ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ། །དཔལ་འབྱུང་བ་ཡི་རྣམ་ཐར་ལས། །ཁྲ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལྟར་བསྟབ།[20] །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏོ།།

གསུམ་པ་རྟེས་སུ་འཇོག་བྱ་སྟོང་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱང་བྱ་དང་བླང་བྱའི་སྟོང་མ་གཉིས་ཀྱི། སྦང་བར་བྱའི་སྟོང་མ་ལའང་གཉིས་ཀ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལས།

གཞན་དུ་སྐལ་བར་སྟོང་མ་ཉེས་ཀུན་གཅོད།། །།དད་དང་ངོ་ཚ་ཁེལ་མེད་སྐྱིང་རྟེ་ཚུང་།།[༡༡]
རིགས་དང་རང་བཞིན་ཀུན་སྟོང་སྐལ་བ་བར། །སེམས་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་རགས།།
ཚོར་དང་ཚོས་མིན་དགེ་སྙིག་བསྒྲབ་པ་འཆལ། །སྔོམ་དང་དམ་ཚིག་མི་བསྲུང་གཉེན་པོ་མེད།།[༡༢]
རབ་རྩོངས་བློ་གོས་ཚུངས་ཞིང་དགང་དཀའ་བ། །ཁྲོ་དང་ཚིག་རྩུབ་འཕེལ་བ་དེ་དག་གིས།།
བློ་མ་རི་དྭགས་ཆོས་ལ་གླ་ཆེ་དང་། །རང་ལ་རྟོན་པ་ཉན་ཁན་མདའ་འཕེན་དང་།།[༡༣]
ཚོས་གྲུབ་འབྲས་བུ་གཞན་དུ་འཚོང་བའི་ཚུལ། །འདུ་ཤེས་ལོག་པ་ལྟ་ཡིས་བསྟེན་པ་ནི།།
དམ་ཚིག་མེད་པས་འདི་ཕྱིར་སྐུག་བསྔལ་འཕོ་བ།།

སྐལ་བ་ངན་པའི་སྟོང་མ་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྟོང་དུ་གྱུར་པ། དད་པ་དང་ངོ་ཚ་ཚུངས་པ། ཁེལ་ཡོད་དང་སྐྱིང་རྟེ་ཚུང་བ། རིགས་དང་རང་བཞིན་ངན་པ། ཀུན་སྟོང་དང་སྐལ་བ་ངན་པ། སེམས་དང་ཉོན་མོངས་རགས་པ། དགེ་སྙིག་དང་བསྒྲབ་པ་འཆལ་བ། སྟོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་མི་བསྲུང་བ། ཉོན་མོངས་པའི་སྟོང་མ་ཡས་གཉེན་པོ་ལ་སྟོངས་པ། ཤེས་རབ་ཚུང་ལ་མགུ་དཀའ་བ། ཁོང་ཁྲོ་དང་ཚིག་རྩུབ་ཉེ་ཚེ་འཕེལ་བ། ཚོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་ལ་དང་གིས་བརྩོན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བླ་འཚོང་། ཚོས་ཀྱི་ཤུང་འདྲེན། དགེ་འདུན་གྱི་སྐབ་བརྟུམ་པ་དེ་དག་བླ་མ་ལ་ཚེས་ཆོལ་བ་ན། རང་ཉིད་རྣམ་པར་མ་ཞི་བས་ཀུན་ལ་འཆེ་ཞིང་ཁྲད་དུ་གསོད་པས་རྟོན་པ་དང་འདྲ་ལ། སྒོབ་དཔོན་ལས་འདི་ཁོ་ན་ལ་ལུང་བླང་གི་གཞན་དུ་ན་སྐྱོན་འདི་དང་འདི་ཡང་ཡོད་པས་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཐ་དད་ཀྱི་ཡང་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ལ། གཞན་ལས་ཁྲད་དུ་འཕགས་པར་འདོད་པས་གླ་ཆེ་ལྟ་བུ། ཆོས་དེ་ཐོས་ཐོས་མོ་ཞེག་བྱས་ལ། གཞན་ལས་ཁྲད་དུ་འཕགས་པར་འདོད་པས་གླ་ཆེ་ལྟ་བུ། ཆོས་དེ་ཐོས་པ་མ་རྟོགས་པར་གཞན་ལ་ངོ་དགའ་འམ། ཁྲད་གསོད་དམ། ཡོ་བྱད་སྡུད་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒོག་ཅིང་འཚོང་བ་ནི་ཚེ་འདིར་བཀུ་མི་ཤིས། ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འཁྲམས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཚིག་གསུམ་བགོད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ། གསང་སྔགས་རྟོ་རྗེའི་སྒྲོག་དབོན་སྨོད། ཆོས་ལ་དབང་ཟ་ནོར་དང་བརྟེ། ཁིགས་པས་དམ་ཚིག་མི་བསྲུང་བ། ཀེ་

དག་ཚོ་འདི་ར་ཚོ་ཐུབ་ཤིང་། །དཔལ་དང་སྐལ་པ་བཟང་པོ་ཉམས། །མ་ཁའ་འགྲོ་འི་ཚད་པས་སྟུག་བསྔལ་ཞིང་། །ཕྱི་མར་ངན་སོང་ཉིད་ཀྱི་དུ་ཤྱུང་།[୨୭] །ཞེས་བཤད་དོ།།

མ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་ནི། ཡང་སྲོག་མ་སྐལ་བ་ངན།

ལ་ལས་ཐོག་མར་མ་བརྟགས་བའི་ཅོལ་འཛུག[୨୯] །གསར་བས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་ཕྱི་ནས་སྨོད།།
ཁ་ཅིག་འདྲེས་མས་ངོ་སྤྲོག་ངན་གཡོའི་ཚུལ། །རྒྱར་གྱིས་བླ་མའི་ཉེ་འཁོར་སུན་འབྱིན་པ།།
དེ་དག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་མནར་མེད་ཀྱིད།།[୨୯]

དང་པོར་བླ་མ་དང་། སྲོག་མའི་རྒྱུད་མ་བརྟགས་པར་དཔོན་སློབ་ཀུ་བཟུང་། དེ་ནས་གསར་འགྲོགས་ཀྱིས་བཀུར་སྟི་དང་རྟེད་པ་བྱས་ཀྱང་། རྒྱན་སྡུང་ཟད་ཀྱིས་ཁྲོས་ནས་འཕྱར་ཀ་དང་། ཚོག་ཙུབ་དང་། གཅིག་ཏུར་འདུག་ནའང་སྐྱོན་ཉེ་ཚོ་སེམས་ཤིང་། དེའི་ཉེ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སུན་འབྱིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ངོར་བསྟོད་ཅིང་གུ་སྐའི་ཟོལ་དུ་འཆོས་ཀྱང་། ཡིད་ལ་མ་དད་པ་དང་མི་གུ་སྐ་བའི་རྣམ་པ་བསྟེན་ཅིང་། ཁྲོག་ནས་གཡོ་དང་སྐྱུས་སྐྱུ་བ་དེ་དག་ཀྱང་བླ་མ་སྐད་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཚད་མེད་དེ། བླ་མ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། མནར་མེད་ལ་རྨོག་འཇིགས་རྩྭང་བ། །དམྱལ་བར་བརྟེན་པ་གང་ཕྱིར་པ། །སྲོག་དབོན་ལ་ནི་དམེད་པ་སྟེ། །དེ་ལ་གནས་པར་ཡང་དག་བཤད།[୨୨] །ཅེས་སོ།།

བླང་བར་བྱ་བའི་སྲོག་མ་ལའང་བཅུགཉེས་ཏེ། སྲོག་མ་བཟང་ཡོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཞར་ལ་སྐྱོད་ཁྲད་པར་ཅན་ཡང་བཤད་པ་ནི།

སྐལ་བཟང་སྲོག་མ་དད་དང་ཤེས་རབ་ཆེ། །བརྩོན་འགྲུས་བགེ་ཡོད་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན།།
བཀའ་ལས་མི་འདའ་སྟོམ་དང་དམ་ཚིག་བསྲུང་། །སྐྱོ་གསུམ་དུལ་ཞིང་སྐྱིང་རྟེ་ཞན་སེམས་ཆེ།།[୨୪]
ཁོང་ཡངས་སྤྱི་རིང་གཏོང་ཕོད་དག་སྣང་ཆེ། །བརྟན་ཞིང་མོས་གུས་ཆེ་བ་དེ་དག་གིས།།

བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་བའི་ཞན་ཡོན་ཀྱང་ཚད་མེད་དེ། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེ་ས་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དད་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གི་ས་དག་བའི་བཤེ་ས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བ་ཀུར་ན་བསྐལ་པ་གཏྲའི་རྩྭང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་

བྱས་པ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་[13] ཅེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་རྒྱུད་ལས། བསྐལ་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས། བླ་མའི་བ་སྤུ་ཉག་གཅིག་ལ། ཉན་མོས་ཐེགས་པ་གཅིག་བྱགས་ན། བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་ཁྱད་པར་འཕགས།[14] ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འདུས་ལས། བསྐལ་པ་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་བས། བླ་མ་གཉེན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་བསྐལ་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིན། །བླ་མ་དག་ལ་བཀྲ་ནས་བྱུང་། །བླ་མ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ན། སངས་རྒྱས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད།[15] ཅེས་པའོ།།

ཡོན་ཏན་བསམ་ཤེང་བཤགས་བསྡམ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོ་མ་བཟང་པོས།

རྒག་ཏུ་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་དྲན་བྱ་ཞིང་། །སྐྱོན་ལ་མི་རྟོག་མཐོང་ཡང་ཡོན་ཏན་བསམ།།[13]

རང་སྣང་ཡིན་དེས་ཁོང་ལ་མི་མངའ་ཞེས། །སྟིང་ནས་བསམ་ཤེང་བཤགས་བསྡམ་གཉེན་པོ་བསྟེན།།

འདི་ལྟར་བླ་མའི་སྐྱོན་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་དྲན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཆུང་ཟད་མ་དད་ན་སྨི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རང་སྣང་ངན་པ་ཡིན་ཏེ་འོང་། ཁོང་ལ་མེད་དེས་སྐྱམ་དུ་བསམ་ཞིང་། སྨི་ལམ་དུ་བླ་མའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་མ་དད་ན་འང་གཉེད་སད་མ་ཐག་ཏུ་བཤགས་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཆུབ་པ་རོལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྨི་ལམ་ནང་དག་ཏུ། །བླ་མའི་སྐྱོན་དག་མཐོང་ཀྱང་ན། །སད་མ་ཐག་ཏུ་བཤགས་པར་བྱ། །གལ་ཏེ་བཤགས་པ་མ་བྱས་ན། །འདི་ཡང་མནར་མེད་ཆུ་འཛེལ་འགྱུར།[16] ཞེས་སོ། ཞིན་པར་བྱང་ན་སྐད་ཅིག་གམ་ཐང་ཅིག་གམ་ཉིན་མཚན་མ་འདས་པ་ལ་བཤགས་དགོས་སོ། །དེ་ནས་ཀྱང་སྐྱོན་གཅིག་སེམས་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་འགྱུ་ར་དུ་བསམ་ཞིང་། བརྗོད་པ་ལའང་མཚུངས་སོ།།

མི་མཉེས་པ་སྤང་ཞིང་བྱ་བ་ཞུ་བ་ནི། དུས་རྒྱ་ཆུ།

བླ་མ་མི་མཉེས་ཚ་དང་བཅས་སྤང་ཞེང་། །རྗེ་ཡྱར་མཉེས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ།།[17]

བླ་མས་བཀའ་སྩལ་ནམ་ཡང་མི་བཅག་ཅིང་། །བླ་མའི་ཉེ་འཁོར་སྤྱག་པའང་བླ་མ་བཞིན།།

བླ་མའི་འཁོར་གཡོག་སྤྲོ་བ་མར་མི་བསྟེ་ཞིང་། །ཚོས་བཞད་དབང་བསྐུར་ལ་སོགས་ཞུས་ཏེ་བྱ།།[18]

བློ་མ་མི་མཉེས་པ་སྤང་ཞིང་མཉེས་པ་བསྒྲུབ། རྟེ་སྐད་གསུང་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྔ་མ་ལས། གལ་ཏེ་སྐྱོན་དང་བཅས་ན་ཡང་། རྟེ་སྐད་གསུངས་པ་ཤུར་བྱ་ན། ཡང་དག་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ། ངན་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། ཉེ་འཁོར་སྤྱག་པའང་བློ་མ་བཞིན། །འཁོར་རྣམས་སྨོད་པ་མང་མི་བསྟུ་ལ། །ཚོས་དང་དབང་བསྐྱངས་བཅ་གནས་དང་། །སྨྲིན་སྲེག་ལ་སོགས་ཤུས་ཏེ་བྱ།[27] །ཞེས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། བློ་མའི་སྤྱག་པའང་བློ་མ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

སྤྱན་སྔར་ཡུས་ཀྱི་ཉེས་སྨྲོད་བསྟམ་པ་ནི། སྨྲོད་ལམ་ཡང་།

བློ་མའི་སྤྱན་སྔར་ཡུས་བག་ཡིད་བསྟམ་ཞིང་། །ཤར་པ་བཀྲང་དང་སྐྱེལ་ཀྱང་རྒྱབ་མི་བསྟེན།།

ངོ་འཛྲོམ་མི་གནག་ཁྲོ་གཉེར་བསྟེན་མི་བྱ།།

དེ་སྐད་དུ། རིམ་གསུམ་ལས། བློ་མའི་སྤྱན་སྔར་ཡུས་ཀྱི་ལས། །སྐྱེལ་ཀྱང་འདུག་དང་རྒྱབ་མི་བསྟེན། །ཁྲོ་གཉེར་ངོ་འཛྲོམ་གནག་པ་འང་མིན། །མདོར་ན་ཡུས་ཀྱིས་བག་ཡོད་བྱ།[28] །ཞེས་སོ།།

བག་གི་ཉེས་བྱས་མ་ཡུས་བསྟམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་བག་གིས་བྱེ་མོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ།

བབ་ཅོལ་མི་སྨྲ་བརྟུན་ཚོག་ཐུ་མ་དང་།[29] །གཞན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་མི་སྐན་རྩུབ་མོའི་ཚོག།

མ་བཏགས་འབྱེལ་པ་མེད་རྣམས་སྨྲ་མི་བྱ།།

དེ་འང་ཀུ་རེ་བཞད་གད་དང་། ལོང་གཏམ་འབྱེལ་མེད་དང་། ཟེར་རེ་ཟློས་སེ་དང་། བརྟུན་ཚོག་ཐུ་མ་དང་། གཞན་ལ་སྨོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་སྨྲ་བ་ཡོ་རང་ལ་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་འཐོབ་བོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། བློ་མའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཁྱེལ་བ་དང་། འབྲུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་མའི་ཐུགས་སྐད་ཅིག་འབྲུགས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བག་མེད་ཚོག་དང་འབྱེལ་གྱང་པ། །བློ་མའི་མདུན་དུ་བརྗོད་མི་བྱ། །ཐ་མལ་པ་ཞེག་ཁྱོས་ན་ཡང་། ཉི་ཚེ་བ་ཡི་དམྱལ་བར་ལྷུང་། །བློ་མའི་ཐུགས་དང་འགལ་བ་གང་། །མནར་མེད་སྡུན་པ་སྡུན་ནག་ཏུ། །བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་བྱེ་བར་འཚོད།[30] །ཅེས་སོ།།

ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལོག་རྟོག་བསྟམ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱིས།

བློ་མའི་རྟོག་པས་ལ་བརྟག་མེམས་མི་བྱ་ཞིང་། །རྣེར་བཅས་གཅོད་མེམས་ཆ་དང་བཅས་ཀུན་བསྟམ།།[༡༡]

བློ་མའི་མཛད་སྒོར་སྟ་ཚོགས་ཆོ་འཕྲུལ་ལ། །ཁ་ཞེ་འཛོལ་བས་འཁྲུལ་བར་མི་བརྟག་ཅིང་།།

འདི་ནི་མི་རིགས་ཁོང་རང་མཛད་མོད་སྟམ། །རྒྱང་ཟད་འགལ་འདུ་ཞེས་སྒོན་ལོག་ལྟ་དོར།།[༡༢]

ཁོང་གི་འདི་བདག་ལ་ཡོད་ན་སྟམ་དུ་བློ་མའི་རྟ་ས་ལ་བརྟབ་སེམས་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་དང་། སྒོབ་མ་དང་། སྒིན་བདག་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་ལ་གནོད་པ་མི་བྱ་སྟེ། བློ་མས་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་མི་མཉེས་སུ་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་མས་དགོས་པའི་དབང་གིས་མཛད་སྒོད་ཞིའ་ཁའམ་རྩུབ་པའམ། འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་འཇུ་ག་པ་ཅུང་ཟད་ལ་ཁ་ཞེ་འཛོལ་བས། འདི་ནོར་ཁེང་དེ་ལྟར་མི་འཐད་སྟམ་པ་དང་། ཚོགས་སྡེ་ཕྱི་དང་། བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ལ་འགལ་འདུ་མང་པོ་མི་བསམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། བློ་མའི་རྟེན་དང་འགོད་ནམས་དང་། །ཉེ་འཁོར་སྐུན་འབྱིན་བརྟབ་སེམས་སྒྲུབ། །མཛད་པ་སྟ་ཚོགས་སེམས་ཅན་ལ། །ཁཐ་བའི་ཐབས་ཅན་འཕྲུལ་ཆེན་པོ། །ཀགོངས་སྒྲོད་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་ལ། །ཉེས་བས་ལོག་པར་བལྟ་བ་དོར།[༡༠] །ཞེས་སོ།།

རང་སྒྲོན་ལ་བརྟག་ཅིང་གྱས་པ་བསྒོམ་པ་ནི། རང་གིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་མི་དྲན་པར། དེའི་རྣམ་པ་ཕྱིར་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྙན་དུ།

གལ་ཏེ་བློ་མ་སྟང་བར་མངོན་ན་ཡང་། །རང་སྒྲོན་ཡོད་ངེས་བརྟགས་ལ་བཤགས་བསྟམ་བྱ།།

སྒྲིག་ཐུགས་བསྒོམས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་པོ་གདབ། །དེ་ཡིས་མཉེས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་སྩུང་དུ་འཕོ་བ།།[༡༩]

དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་དག་བའི་བཤེ་ས་གཉེན་པ་དག་ལ་སྟང་བར་མངོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་ལ་གས་ཏེ། སྟོག་པ་བྱས་པའི་ཚེ་དག་བའི་བཤེ་ས་གཉེན་མི་མཉེས་པས། ཇི་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཚ་བྱས་སྟམ་དུ་རང་ལ་བརྟག་ཅིང་། བཤགས་བསྟམ་དག་པོ་བྱ། དེ་ཡང་སྒྲིར་གང་དང་འགོན་ཡང་། ཕྱིར་རང་ལ་རེས་པར་བརྟེན་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་འཛམ་གླིང་པ་དང་། སྒྲ་མི་སྟན་པའི་མི་གཉེས་ཀྱི་ཁྲོ་བ་བཞིན་ཡིན་པས། རྟ་དང་དབྱུ་གུ་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཚ་བྱས་པས་ན། འགོན་པ་དེ་བདག་ལ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་གྱི་སྟོག་པའི་མིག་ཏུན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཞེ་སྡང་

གཉན་དུ་ལྡང་བས་དམྱལ་བའི་ས་བོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་འགོན་པ་དེ་སྨྱི་བོར་བསྐོམས་ལ་བཤགས་པས་ཞག་འགའ་ན་འགོན་དང་སྨྲེའུ་པ་འབྱང་དེས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་བླ་མ་ལ་མི་རྟུང་བས་སྨྱི་བོར་བསྐོམས་ཏེ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་བྱས་ལ། རབ་ཏུ་འགྲོད་པས་མཆི་མ་འབྱིན་ཞིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། ཀྱེ་ཀྱེ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ། བདག་ལ་རེ་ས་གཞན་ན་མེད། ཁྱགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་སུ་གསོལ། །མ་རིག་འཁྲུལ་པས་བདག་ནོར་ཏེ། །སྐྱོ་གསུམ་ཉེས་པ་ཅི་མཆིས་པ། །རབ་ཏུ་འགྲོད་པས་བཤགས་པར་བགྱི། སྟོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་ལྟུང་ཅིང་། ཉེས་པའི་དྲི་མས་མེམས་གོས་པ། ཀེ་ཀྱན་ཁྲོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་བྱང་བར་མོཛོ། །བདག་ནི་མི་ཤེས་སྐྱོངས་པ་ཡིས། །མ་འཚལ་བཞིན་དུ་སྡིག་བགྱིས་པས། །སྐར་ཡང་འགོར་བར་རབ་ཏུ་འཁྱམས། །ད་ནི་བླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་གི་སྨྲེའ་པ་ཀུན། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་བསལ་བར་མཛོད། །འདི་ལྟར་མི་ཤེས་བྱེས་པ་ལ། །སྐྱོན་སྨྲ་མཐོང་ཐུགས་རྗེ་བཟོད་པ་ཡི། །ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷག་པར་ཁྱབ་ཅིང་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །ཁྱད་པར་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ལ། །ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས། །ཕན་པ་མཛད་ཅེས་དམའ་བཅས་ན། །དུས་འདིར་བདག་ལ་ཅིས་མི་དགོངས། །བདག་ཅག་འཁྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །གཟིགས་ནས་ཐུགས་རྗེས་མི་འཛིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱ་ལ། །ཕན་པ་དེ་ཡང་རྗེ་ཉར་དགོངས། །སྟོན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གྲངས་མེད་ཀྱང་། །བདག་ཅག་སྒངས་ནས་ཐར་པ་གཅེགས། །ད་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཡིས། །ཁྱོད་ལ་བསྐུལ་ནས་བདག་ཅག་གི །དོན་དུ་བླ་མར་རྣམ་སྐུལ་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་འདོར་ཚོད་དམ། །འཇིགས་སར་སྐྱེལ་མས་བསྐྱས་པ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་སྐྱེ་མཛད་དམ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ཡང་། །གསོལ་བ་བཏབ་ན་འོད་དགུ་འཕྲོ། །ཁྱོད་ནི་བཙེ་ཆེན་ཐབས་ལམ་གས། །ཅི་ཕྱིར་བདག་ལ་རྗེས་མེ་གཟིགས། །ཤ་ཟ་རྣམས་ཀྱང་མོཆ་སྨིན་དང་། །བདེན་པའི་ཚོག་ནི་བརྗོད་མ་ཐག །སྟོན་གྱི་ཁྲོབའང་འོད་བཏྲོག་ན། །ཁྱོད་ནི་ཐུགས་རྗེ་འགྲོ་བའི་ཡབ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས་མི་གཟིགས། །བདག་གི་སྐྱེ་གྲུབ་མ་བྱང་བར། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སོང་ཀྱང་ན། །དམྱལ་མེས་བསྲེག་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་

གཟིགས་ན། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཤེར་ལགས། །ཀྱེ་མ་ཀྱེ་ཏྲུང་བདག་གི་སྙིག །མ་ལུས་བྱང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཅིག་འདི་ལ་ཐུགས་རྗེས་དགོངས། །བདག་ལ་དབང་བསྐུར་ཏེན་གྱིས་སྟོབས། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་བར་ཆད་སོལ། །ཆོ་འཕྲིན་བསམ་པ་ཀུན་འགྲུབ་ཅིང་། །འཆི་ཀར་གནད་གཅོད་སྐུ་བསྲལ་མེད། །བར་དོའི་འཇིགས་པ་ཀུན་ལས་སྒྲོལ། །འོག་མིན་གནས་སུ་འཁྲིད་པར་མཛོད། །ཅེས་ཉིན་མཚན་ཐུན་བཞིར་གསོལ་བ་ལན་བདུན་བདུན་གདབ་བོ། །དེས་ནི་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་ནས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་དུ་འཐོབ་བོ། །ཉམས་ཆགས་སྐྱོང་བ་ལ་འདི་ལས་ཟབ་པའི་གནད་མེད་དོ།།

གུས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་དུ་ཁྲང་བ་ནི། སྤྱོད་ལམ་གཞན་ཡང་།

བླ་མ་མཐོང་ཚེ་ལྟང་དང་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། །བཞུགས་ཚེ་སྐྱན་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དབུལ།།
སྐྱན་བར་སྨྲ་བས་བསྟོད་ཅིང་ཐལ་མོ་སྤྱི་ན། །བཞུད་ཚེ་ལྟང་དང་ཞབས་འབྲིང་བསྟེན་བཀུར་བྱ།།[๓๙]

བླ་མའི་སྐྱན་འདིངས་པ་དང་། བསྟོད་ཅིང་ཐལ་མོ་སྤྱི་ན་བ་དང་། འབྱོན་པ་དང་བཞུད་པའི་ཚེ་ལྟང་ཞིང་བསུ་བ་དང་སྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །འདི་ཉིད་དམ་ཚིག་འདུལ་བ་ལས། མ་གན་པོ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱན་ལས་ལྟང་བར་བྱའོ།[๓๗] །ཞེས་བཤད་དོ། །མ་ལངས་ན་ཚེ་རབས་ལྟ་བརྒྱར་འཕྱེ་བོར་སྐྱེ་བར་ལས་བརྒྱ་བར་གསུངས་སོ། །ལྟང་ཞིང་ཞབས་འབྲིང་བྱས་ན་མཚན་དཔེ་འགྲོ་བ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། བླ་མ་སྐྱེལ་བ་དང་བསུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་འབྲིང་བསྟེན་པ་ཉིད་དང་།[๓๘] ཞེས་གསུངས་སོ།།

དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་བསྲུབ་པ་ནི། འདི་ལྟར་བླ་མ་དང་འགྲོགས་པའི་དུས།

རྟག་ཏུ་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཅིང་། །ཐུགས་དང་འཇིགས་བཅས་ཞུམ་པས་གནས་པར་བྱ།།
ཇི་ལྟར་བག་མ་གསར་བའི་རྟུལ་བཞིན་དུ། །སྐྱོ་གསུམ་ཞི་བས་བླ་མའི་དྲུང་འདུག་གི།[๓๙]
འཕྲུང་ཞིང་གཡེང་ལ་རྟོག་བག་བྱ་བ་མིན། །ཐོགས་རིས་མ་ཡིན་ཤེ་དང་ཐགས་པས་མིན།།
གཡོ་སྒྱུས་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་རྟུལ་འཆོས་མིན། །ངོ་སྐྱེག་མ་ཡིན་ཉེ་རིང་ཚགས་སྡང་མིན།།[๔๗]

དེ་འང་འདི་ལྟར་བློ་མའི་རྟུང་དུ་འདུག་པ་ན་དྲན་པས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཚ་དང་བཅས་པ་བསྡམ་ཞིང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་བལྟ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་ཤོར་བར་བསྡམས་ལ་བག་ཡོད་ཀྱི་ས་ཟིན་པ་བག་མ་གནང་བའི་ཚུལ་ལམ། དགེ་སློང་གསར་པ་བཞིན་དུ་ཞི་དུལ་དང་ལྡན་པས་འདོད་པ་བསླུབ་དགོས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཀྱི་གླང་ཆེན་སྐྱོས་པ་ནི། །ཆོས་ལ་སེམས་བའི་ཀ་ཆེན་ལ། །རྡེ་ལྟར་བཏགས་པ་མི་འཚོར་བ། །དེ་ལྟར་འབད་པས་ཀུན་ཀྱིས་བཏུག །ཅི་ནས་རྩེ་གཅིག་སེམས་ཀྱིས་ནི། །སྣོད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཆོར་བར། །བདག་གི་ཡིད་འདི་གར་དབྱུང་ཅེས། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སོ་སོར་བརྟག །ཅེས་པ་དང་། སེམས་སྐྱང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག །སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྐྱངས་ཤིག་ཅེས། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྦྱོར།[33] །ཞེས་སོ། །རང་གི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པར་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ནའང་བག་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་མི་བྱ་བར། དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་མིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟི བས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱི་ར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །ཀུན་དུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྟན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁོ་ནས་ནི། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ངོ་ཚ་དང་། །སྲ་སངས་འཇིགས་ལྟན་དེ་དག་གནས།[34] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་དུས་དང་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འང་སེམས་དགེ་བ་ལས་མ་ཡེངས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྷེ་མོའི་གཏམ་ནི་སྟ་ཚོགས་དང་། ཀོ་མཚར་ལྟད་མོརྟམས་མང་བོ། །ཀུན་ལ་འཇུག་པར་བྱུང་བ་ནི། ཀེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ། ཀོན་མེད་ས་བཅོ་ཐུ་གཅོད་དང་། ཁ་རིས་འཕྲོ་སྐབས་བྱེད་བྱུང་ན། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་དྲན་བྱས་ནས། །སྐྱག་པས་དེ་ཡི་མོད་ལ་བཏང་། །གང་ཚེ་བསྟོད་པར་འདོད་ཁྱུར་ཏམ། །སྐྱ་བར་འདོད་པར་ཁྱུར་ན་ཡང་། །དང་པོར་རང་གི་སེམས་བརྟགས་ནས། །བརྟན་པར་རིགས་པ་ལྟན་པར་བྱ། །གང་ཚེ་བསྟོད་པའི་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། །བྱོ་བར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ཚེ། །ལས་སུ་མི་བྱ་སྟེ་མི་བྱ། །ཞིང་བཞིན་དུ་ནེགནས་པར་བྱ། །ཚོད་དང་གཅོད་བཅས་པ་དབ །གལ་ཏེ་ངོ་བརྒལ་རྒྱགས་ལྟན་པའམ། །མཚང་འབྲུ་པ་ཡི་བསམ་པ་དང་། །གལ་ཏེ་སྐྱོར་འབྱིན་སྐུ་སེམས་སམ། །

གང་ཚེ་བདག་བསྟོད་ཕྱུར་ལེན་པའམ། ཁ་ཞན་ལ་སློང་པ་ཉིད་དང་ནི། །གཤེ་བཅས་འགྱོད་དང་བཅས་གྱུར་ལ། དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། །རྟེད་དང་བཀྲང་སྟི་གྲགས་འདོད་པའམ། །གཡོག་འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་འདོད་པའམ། ཁདག་སེམས་རིམ་གྱི་འདོད་གྱུར་ན། དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། །ཁ་ཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་། རང་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་དག །སྨྲ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། །ཕྱི་བཟོད་ལེ་ལོའི་འཇིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་བརྟུལ་སྐུ་ཅོར་དང་། རང་གི་ཐྱོགས་ཞེན་སེམས་བྱུང་ན། །དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། དོན་མེད་བརྩོན་པའི་ཡིད་བརྟགས་ནས། དེ་ཚེ་དཔའ་བོས་གཉེན་པོ་ཡིས། ཡིད་ནི་བརྟན་པོར་གཟུང་བར་བྱ། །ཤིན་ཏུ་དེས། །ཁ་རྟེན་དང་གྱས་དང་ཞེ་སར་བཅས། །ངོ་ཚ་ཤེས་དང་འཇིགས་དང་བཅས། །ཞི་ཞིང་གཞན་དག་འཆུ་ལ་བརྩེན། །ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་བྱིས་པ་ཡི། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པས་འདི་དག་གི །སེམས་འདི་འབྱུང་སྐྱམ་བརྩེ་ལྟན་དང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་དངོས་ལ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་དབང་བྱས་ཤིང་། །སྐྱེལ་ཞིང་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ནི། ཡིད་ནི་རྟག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ། རིང་ཞིག་ལོན་ནས་དལ་བའི་མཆོག །ཐོབ་པར་ཡང་དང་ཡང་བསམས་ནས། །སེམས་དེ་ལྟ་བུ་རི་རབ་ལྟར། །རབ་ཏུ་མི་གཡོ་གཟུང་བར་བྱ།[24] །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཚེ་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བྱའོ། ཏི་ཡང་བློ་མ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། མ་ཁན་པོས་གདམས་པ་དང་། བན་སོང་དང་འཚོ་བའི་སྤྱག་བསྟལ་ལ་འཇིགས་པ། རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེས་ལ་གུ་སྟ་བས་བཙོན་པ་རྣམས་ལ་དྲན་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་དེ་ཉིད་ལས། བློ་མ་དང་ནི་འགྲོགས་པ་དང་། མ་ཁན་པོས་གདམས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པ། རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེས་ལ་གུ་སྟ་བས་བཙོན་པ་རྣམས་ལ་དྲན་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་དེ་ཉིད་ལས། ཐ་ན་ཚེ་ཟད་པར་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།

མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་བཀུར་སྟི་བྱ་བ་ནི། དེའང་།

རང་ལ་འབྱོར་པ་ཡོད་ན་བྲམ་མ་མཆོད། །ལུས་ངག་ཡབས་ཀོག་བསྟེན་བཀུར་སྦི་ཞུདང་།།

ཚེ་འདི་བློས་བཏང་སྙུབ་པས་མཉེས་པར་བྱ།།

རབ་སྐྱབ་པ་དང་། འཕྲིང་ལུས་ངག་དང་། ཐ་མ་ཟངས་ཆོས་གྲྭ་ཁང་རིས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཞན་གྱི་རྟོལ་བ་ཐབས་ཀྱིས་བཟློག་པ་ནི། བྱ་མ་ལ།

གཞན་གྱིས་མི་སྐྱན་བརྗོད་ན་འདི་བཟློག་ཅིང་།[ཅ།] །ཤུས་པ་མེད་ན་སྐུར་ཡང་ཡོན་ཏན་བསམ།།

རྣ་བ་དགག་ཅིང་སྐྱིང་རྗེས་ཐན་པ་བསྐྱབ། །དེ་ལ་མི་བརྗེན་བགེ་ཐེབས་སྐྱབ་མིན།།

འགའ་ཞིག་གིས་ངན་དུ་སྐྲོགས་ན་ཐབས་ཀྱིས་བཟློག ནུས་པ་མེད་ན་བྱ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་རང་གི་རྣ་བ་མཛུབ་མོས་བཀག་ན། མི་དེ་ལ་བསྟེན་འདྲིས་དང་བག་ཐེབས་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདུད་ཅི་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། རོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སློད་པ་ན། །ཞི་བའམ་མངོན་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་བཟློག །ཤེས་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན། །རྣ་ཆ་དྲན་པས་དགག་པར་བྱ། །བསྟེན་པར་མི་བྱ་གཏམ་མི་བྱ། །ཀལ་ཏེ་དེ་དང་འདྲིས་གྱུར་ན། །ངན་སོང་དག་ཏུ་འཚེད་པར་འགྱུར།[ཅ།] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི། ཕན་ཡོན་བཤད་པ།

དེས་ནི་ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་ཕན་པ་འགྱུར།[ཅ།] །དམ་པ་རྣམས་དང་འཕྲད་ཅིང་ཆོས་རབ་ཐོས།།

ས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །སྣ་ཚོགས་ཡོན་ཏན་འབྱོར་པས་ཡོངས་གང་ཞིང་།།

འགྲོ་ལ་ཞིབ་བའི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་པ་ཡིན།།[ཅ་]

ཇི་སྐད་དུ། སྟོང་ཐོ་བགོད་པ་ལས། ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བུ། དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བས་ནི་རྒྱ་ཁྲ་ཆེ་རབས་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་འཕྲད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་ལམ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དམ་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།[ཅ།] །ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་དོན་བཞིལ་སྦང་བྱའི་གང་ཟགས་གློགས་དང་བཅས་པ་ལ་དྲུག་ལས། སྔོག་པའི་བཤེས་གཉེན་སྦང་བར་འདོམས་པ་ནི། དང་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པ་སྔོག་པའི་བཤེས་གཉེན་གློགས་དང་བཅས་པ་སྦང་བར་གདམས་པ།

དེ་ལྟར་དམ་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་བརྟེན་པས། །སྔོག་པའི་བཤེས་གཉེན་བན་པའང་ཀུན་དུ་སྦང་།།
དེ་ཡང་སྟར་བཤད་ཡོན་ཏན་མི་ལྟན་ཞིང་། །ལོག་པའི་སྐྱོན་མང་སྟོམ་དང་དམ་ཚིག་འཆལ།།[৬]
བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཤེས་རབ་ཐོས་པ་ཆུང་། །ལེ་ལོ་སྐྱེམ་ལས་མི་ཤེས་ང་རྒྱལ་ཆེ།།
ཀོ་ལོང་གདུག་རྩུབ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡ་རགས། །ཚེ་འདི་དོན་གཉེན་ཕྱི་མ་རྒྱང་རིང་འཕང་།།[৯]
ཆོས་ལྟར་སྐྱོན་ཡང་ཆོས་མིན་ཟོག་པའི་རིགས། །མི་གཙང་ལྷང་པོ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ནི།།
གདུལ་བྱའི་བྱང་བ་མང་ཡང་རིང་དུ་སྦང་། །དད་ལྡན་ལོག་ལམ་བན་འགོར་འཁྲིད་པས་ན།།[৯]
ཐར་ལམ་འདོད་པས་ནམ་ཡང་བསྟེན་མི་བྱ།།

ཞེས་གདམས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཤིང་སྐྱིང་རྡེ་དང་ཐོས་པ་ཆུང་བ། ལེ་ལོ་དང་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ། ཀོ་ལོང་དང་དུག་ལྟ་རགས་པ། ཚེ་འདིའི་འགོར་དང་ཡོ་བྱད་དང་གྲགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ། དབེན་པར་གནས་ཀྱང་འདུ་འཛི་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཚར་འབབ་པ། ཕྱི་མ་རྒྱང་རིང་དུ་འཕངས་པ། རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེར་བ་འདེབས་པ། དགེ་ཏྲ་ཆོས་ལྟར་མ་ཁས་མ་ཁས་ལྟར་སྐྱོན་ཡང་། དོན་ལ་རང་གི་སེམས་ལ་མི་ཤན་པས། ཚེགས་དང་དོན་དུ་འཛི་ལ་བས་ཟོག་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་གཙང་བ་ཕྱི་སའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་མ་བསགས་པའི་འགོར་སྦང་བུ་ལྟ་བུ་མང་དུ་འདུ་ཡང་། དད་ལྡན་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་བན་འགོར་འཁྲིད་པས་ན་རིང་དུ་སྦྱོངས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་དབྱས་ནི་སྟོག་ཅམ་ཐོགས་ཏེ་ལུས་འདོར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བན་འགོར་ལྷུང་བར་མི་བྱེད་དོ། །མི་གཏི་མུག་ཅན་ལོག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་ནི་དགེ་བ་དོན་དུ་གཉེན་པར་བ་རྣམས་བསྐལ་པ་སྟོང་གི་བར་དུ་དམྱལ་བར་འཁྲིད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དངོས་པོ་དང་མཚན་མའི་ཆོས་ལ་སྟོད་ཅིང་། ཕྱན་ཅི་ལོག་གི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་བཅད་པ་བས་ལོག་པར་འཁྲིད་

བའི་ཆོས་བསྟན་ན་སྟིག་པ་ཆེའོ།[୩୮] །ཞེས་པ་སྨྲའོ་ཞེས་སོ།།

སྟིག་ལ་སྨོན་བའི་མཛའ་གྲོགས་སྣང་བ་ནི། ཞར་ལ་སྟིག་བའི་གྲོགས་པོ་སྣང་བར་གདམས་པ།

སྟིག་བའི་གྲོགས་པོ་དེ་ཡང་སྣང་བྱ་སྟེ། །རི་ཙམ་འགྲོགས་པ་དེ་ཙམ་སྟིག་པ་འཕེལ།།

དགེ་བ་འགྲིབ་ཅིང་ཉན་མོངས་ཆར་བཞིན་འབབ།[୩୯] །བདེ་འགྲོ་འགོག་ཅིང་ངན་འགྲོའི་འབབ་སྟེགས་ཏེ།།

དམ་པ་སྨོན་ཅིང་དགར་པོའི་ཆོས་ལ་སྐང་། །ངན་པ་བསྟོད་ཅིང་ནག་པོའི་ཆོས་ལ་བཏེན།།

སྐལ་མཉམ་མི་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་བསྟུགས་པ་སྟེ།[୩୰] །རྒྱ་ཀུ་ལོག་ལམ་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པས་ན།།

བློ་མིག་ཕྱན་པས་རིང་དུ་སྐྱང་བར་བྱ།།

རི་ལྟར་བསྟེན་པ་ལྟར་སྟིག་པ་འཕེལ་ཞིང་སྟིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བཏེན། དེ་དག་གི་བསྟུགས་པ་བརྗོད། དགེ་བ་རིང་དུ་སྲོང་བ་དེ་དག་གིས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བས་སྐྱང་དགོས་ཏེ། དཀོན་བརྩེ་གས་ལས། སྟིག་བའི་གྲོགས་པོ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་འགྲིབ་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལ་སྨོན་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བསྟེན་པར་མི་བྱ། བསྟེན་པར་མི་བྱ། མཐོང་བར་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གང་དག་བདག་ཕན་བརྩེ་ན་དང་། །བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་ཕན་རྣམ་པར་སྲོང་། །གང་གིས་བསྟེན་པ་ཟང་ཟིང་ཀུན་སྤྲད་ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་སྤྲད་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བཤེས་གཉེན་དན་དང་གྲོགས་དན་དུ། །རྒྱལ་བས་གསུངས་ཏེ་ཐག་བསྲིངས་ཡོངས་སུ་སྤང་།[୩୦] །ཞེས་སོ།།

བཤེས་དང་གྲོགས་ངན་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་དག་སྤངས་ཤིང་མ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན།

སྟིག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྲོགས་བཅས་སྤངས་པ་ཡིས། །འདི་ཕྱི་བའི་ཞིང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འགྲུབ།[୩୮]

རྒྱ་ཀུ་དགེ་འཕེལ་ཐར་ལམ་ཟབ་མོ་ཟིན། །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་།།

བདེ་གཤེགས་སྲས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་མགོན་པོ་རྣམས། །བདག་ལ་དགོངས་ཤིང་བྱིན་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མཐོང་།།[୩୭]

བདེ་བར་ཚེ་ཡི་དུས་བྱེད་མཐོ་རིས་འགྲོ། །དེ་སོགས་བསམ་ཀྱིས་ཁྱབ་ཡོན་ཏན་ཕུན།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། རབ་འབྱོར། དེ་ལ་སྟིག་བའི་གྲོགས་པོ་སྣངས་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །རྒྱ་ཀུ་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡིན།

བདེ་བར་ཚེའི་དུས་བྱེད་པ་ཡིན། བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན། ཆུན་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།[୭] །ཞེས་སོ།།

དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ།

དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དམ་པ་རྣག་ཏུ་བསྟེན། །དེ་དག་གིས་ནི་དགེ་བའི་ལས་འཕེལ་ཞིང་།[୭୪]

སྟོག་དང་ཉོན་མོངས་འགྲིབ་ལ་ཉེས་པ་འགོག །སྤིད་ལས་མཐར་འབྱིན་མངོན་མཐོ་རིས་ལེགས་འགྲུབ།།

ཚེ་འདིར་བདེ་ཞིང་ཕྱི་མ་འབྲས་དང་བཅས། །རྣག་ཏུ་དོན་ཡོད་ལྡ་མིའི་འཕྲེན་བར་འགྱུར།།[୭୫]

འདི་ལྟར། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་གྲོགས་དམ་པ་སྟེ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྦེལ་བས། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་གུ་ས་པ་དང་བཅས། ཞེ་སྡང་བཅས། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པས་བསྟེན་དགོས་སོ།[୭୬] །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་དྲན་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པས་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ།[୭୭] །ཞེས་སོ།།

དགེ་བའི་བཤེས་གྲོགས་བསྟེན་པར་གདམས་པ་ནི། འདི་ལྟར།

དགེ་བའི་བཤེས་དང་དགེ་གྲོགས་བསྟེན་པ་ཡིས། །དགེ་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འཐོབ།།

སྤིད་ན་མི་འཇིགས་ཕན་བདེ་དཔག་མེད་ཅིང་། །འགྲོ་བའི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པ་མཐའ་ཡས་འགྱུར།།[୭୦]

འདི་ནི་རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པ་སྟེ། །སྟོགས་མའི་དུས་སུ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན།།

དེ་ལས་ཧིས་བྱིད་བྱང་ཆུབསྙིང་པོའི་བར། །སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པར་བྱ།།[୭୨]

ཇི་སྐད་དུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་དམ་བའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། དེ་ཡང་ཕྱི་མའི་ཚེ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་ང་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་སྣང་ནས་ཉིངངེ་འཛིན་འདི་དག་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ནམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བསྟེན་ཅིང་། བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྱི་ཀྱིས་ཤིག[୭୯] །ཅེས་སོ།།

ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཡོན་ཏན་ནི།

དེ་ཡིས་དགེ་སྦྱངས་ཕྱོགས་མེད་འཚང་བ་དང་། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་།།

ཉམས་དང་རྟོགས་པ་རབ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ། །གཞན་དོན་དཔག་མེད་ཅི་བསམ་ཚོས་བཞིན་འགྲུབ།།[୨୩]

རྗེ་སྐད་དུ། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཤྲཱི་བྷ། འདི་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཅིང་བཀུར་སྙི་བྱས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དམ་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།[୨୪] །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་བླ་མའི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྟེན་ཏོ།།

སྨྲི་དོན་ལྟ་བ་སྤང་བྱང་ཤེས་ནས་དངོས་གྲུབ་བླང་ཚུལ་ལ། བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ། བསྟེན་པའི་ཚུལ། ལས་ཚོགས། བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པ། ཐན་ཡོན་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དཀའ་ཤེས་ནས་དངོས་གྲུབ་བླང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། །རྒྱུན་དུ་ཚོགས་བསགས་སྤྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ།།

ཅིན་མོ་སྤྱི་གཙུག་མཚན་མོ་སྙིང་ནང་དུ། །རྩ་བའི་བླ་མ་གང་མོས་ཡི་དམ་དང་།।[୨୩]

མ་ཁཛ་འགྲོ་གཉིས་མེད་མཚན་དབེས་བརྒྱན་པའི་མཐར། །བརྒྱད་པའི་བླ་མ་དཔའ་བོ་མ་ཁཛ་འགྲོས་བསྐོར།།

ཡིད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་འདོད་དོན་གསོལ་བ་གདབ།།

དེའང་ཀུན་འདུས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་བསྐལ་པ་འབུམ་ཕྲག་ཏུ། །ལྷ་སྐུ་འབུམ་ཕྲག་བསྐོམས་པ་བས། །བླ་མ་ཅུང་ཟད་དྲན་པ་མཆོག །བསོད་ནམས་འདི་ནི་ཁ་མཐའ་ཡས།[୯୪] །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྤོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་པབྱ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མན་ངག་ཏུ་བསྟེབས་ཏེ་བཤད་པ་ལས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དགོད་པར་བྱ་ན། རྒྱུན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ན་བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་གསུམ་དུ་བསྒྲིལ་ནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བླ་མས་བྱིན་གྱིས་སྟོབ། ཡི་དམ་གྱིས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེར། མཁའ་འགྲོས་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་གཙོ་ཆེར་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་བའོ། །དེ་འང་སྟན་བདེ་བ་ལ་

འདུག་སྟེ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྡོང་བའི་ངང་ལས། རང་ཉིད་ཡི་དམ་གང་མོས་སུ་ཤལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་སེ་ཏྲེ་པདྨ་ཉི་ཟླའི་སྟེང་དུ། རྩ་བའི་བླ་མ་འོད་དང་གཅིག་བརྩེད་འཚང་བའི་མཐར་བཏུད་པའི་བླ་མ་དང་ཆོས་འབྱེལ་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་བསྐོར་བ། མ་ཁའ་འགྲོའི་སྤྱིན་ཕྱང་འཕེབས་པར་བསྒོམས་ལ། སྤྱོས་པ་ལ་དགའ་ན་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲང་བ་དང་། མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་། སྡིག་པ་བཤགས་པ་རྣམས་བྱའོ། ཁསྟ་ན། བླ་མ་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ། ཡི་དམ་མ་ཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་བཅས་ལ། ཀུས་པས་ཕྱག་འཚལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པས་མཆོད། སྡིག་པ་མ་ལུས་སོ་སོར་བཤགས། ཁགེ་བ་ཀུན་ལ་ཡི་རང་ཞེང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ། །སྡུ་ངན་མི་འདུར་གསོལ་བ་འདེབས། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་བར་ཆད་སོལ། ཇོ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་སྟ་གས་བཟློས་པར་འདོད་ན།

མཚན་དེ་རྒྱ་སྐད་ཐོག་མར་ཚོགས་སྦྱིན་ཞེང་།[୨୯] །ཐ་མར་ཛཿཧཱུྃ་གང་འདོད་ཤམ་ཐུར་གདགས།།

དེ་ཡང་ཚོགས་ཛཿཧཱུྃ་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོར་ཡེ་ནས་ཡྱན་གྱིས་གྲུབ་པས་ན། དེའི་སྒོམས་སུ་བཅུག་ནས་བཟློ། བླ་མའི་མཚན་རྒྱ་སྐད་དུ་བསྒྲུབ་ཤེས་ན་བསྒྲུབ། མ་ཤེས་ན་དེ་རང་བཅུག་ནས་གང་འདོད་ཤམ་ཐུར་གདགས་སོ། །དེ་འང་ཞེ་བ་ལ་ཤཱནྟིརྐྱ་རུ་ཡེ་སྭ་ཧཱ། རྒྱས་པ་ལ་ཡངྒིརྐྱ་རུ་ཡེ་སྭ་ཧཱ། དབང་ལ་ཝ་ཤཱརྐྱ་རུ་ཡེ་སྭ་ཧཱ། དགྲ་བོ་ལ་མྱ་ར་ཡ་ཚད། དབེར་ན། ཨོཾ་བཛྲ་གྲུ་རུ་པདྨ་སམྦྷ་ཝ་ཛཿཧཱུྃ་ཀཱམ་ཡངྒིརྐྱ་རུ་ཡེ་སྭ་དྷ་ཞེས་པ་ཡྱ་བྱའོ། །དེ་འང་ཕྱི་ཡྱར་ཞེ་བ། ནང་ཡྱར་ཕྱེད་མ། གསང་བ་ཡྱར་དགྲ་བོར་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། སྐུ་ལ་སྐུ་ལོངས་སྐུ་ཆོས་སྐུའི་དགོངས་པའོ།།

གསུམ་པ་ལས་ཚོགས་ལ། ཞེ་བ། རྒྱས་པ། དབང་དགུག མངོན་སྤྱོད། དམིགས་པ། རྗེས། རྟགས་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། དུ་ནི་ལས་ཚོགས་རྣམ་པ་བཞིའབྱན་ཏེ། དེའང་།

ནད་གདོན་སྡིག་སྤྲིབ་ཞེ་བར་འདོད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་རབ་འཕྲོས་པས།།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ།།[๙๙]

དེའང་ཤེས་བའི་དུས་སུ་བློ་མ་རྟོམས་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོ་བའི་རྩེ་ཐམས་ཅད་ལས་བློ་མ་ཡི་དམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་གང་ཤེད། སྐུགས་ཀྱི་སྤྲུ་དེ་རི་རི་བསྐྱགས་པས་ཤེ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱས་པ་ལ།

ཚེ་དཔལ་འབྱོར་སོགས་རྒྱས་པའི་ལས་འདོད་པས། །སེར་པོ་འདོད་དགུའི་ཚར་པ་འཕེགས་པར་བསམ།།

ཐམས་ཅད་སེར་པོར་བསམས་ལ། ནོར་དང་ཚེ་ལ་སོགས་པའི་ཚར་བའ། རང་གི་གནས་ཁང་དང་ལུས་ལ་ཁྱབ་པར་བསམས་ལ་བཟློའོ།།

གསུམ་པ་ནི།

དབང་དང་དགྱག་པ་ལ་སོགས་དབང་སྐྱེས་ལ། །ཐམས་ཅད་རམར་པོ་འོད་ཟེར་ཡུགས་ཀྱིའི་རྩུལ།།[๙๘]

དེའང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། དགྱག་པ་དང་། གཞུག་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་གི་ལས་ལ་ཐམས་ཅད་རམར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་ཡུགས་ཀྱི་ ཡུ་བྱ ས་གང་འོད་དེ་དྲངས་ནས་ཤུང་པའི་འོག་ཏུ་བསམས་ལ་སྐུགས་བཟློའོ།།

བཞི་པ་ནི། དྲག་པོ་ལ།

བཞེགས་དང་གདོན་སོགས་ཚར་བཅད་མངོན་སྤྱོད་ལ། །ཐམས་ཅད་མཐིང་ནག་འོད་ཟེར་མཆོག་ཆ་འཕྲོ།།

མེ་དཔུང་ཤུ་བས་སྤྲོང་འཁོར་ལོས་འཇོམས་པར་བསམ།།

གདོན་བཞེགས་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་བྱུང་བ་ན། ཐམས་ཅད་མཐིང་ནག་ལས་འོད་ཟེར་མཆོག་ཆའི་ཚོགས་འཕྲོས་གདོན་བཞེགས་རྣལ་དུ་བྱས། གནས་དང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་མེའི་འཁོར་ལོ་ཤུ་བས་སྤྲོང་ཡུན་བ་སྤྲོལ་མར་འཁོར་བའི་བར་དུ་ གནོད་བྱེད་བཀུ ག་ནས་དུ མ་བྱ་ ཕྱེ་མར་བསམ་མོ།།

ལྟ་བ་ནི། ཁྱད་བར་དུ།

སྟག་བཟློས་སྟོང་གསུམ་གཡོ་འགུལ་ལྡོག་ཅིང་འཕངས།[༡༧] །ལས་རྣམས་གྲུབ་ཅིང་ལྷག་བའི་བསྒྲུབ་རིམ་བསྟོམ།།

སྟག་ཀྱི་རང་སྣས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཁྲོམ་ཁྲོམ་མེར་མེར་འུར་འུར་ཡོད་བར་བསྟོམས་ལ། ལས་བཞི་སོ་སོའི་ལྷག་བའི་བསྒྲུབ་རིམ་བཞིན་བྱའོ།།

དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟོམས་བའི།

རྟེས་རྣམས་རིམ་བསྡུ་མི་དམིགས་སྟོང་བའི་བར། །དེར་ཅིག་གྲོད་ལ་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་བསྟོ།།

དེ་ཡང་ཕྱི་སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་ལྷའི་རྣམ་པ་ལ་བསྡུ། དེ་རང་ལ་བསྡུ། རང་སྲིད་བོའི་བློ་མ་ལ་བསྡུ། དེའང་མི་དམིགས་བའི་བར་ལ་བཞག་པ་ནི་རྗོགས་རིམ་ཙམ་དང་། རྟེས་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བྱའོ། ཐམཚན་མོ་ནི་སྙིང་གི་ནང་དུ་བསྟོམས་ནས་ཉལ་བས་འབྲུལ་བའི་སྒྱུ་ལམ་འོད་གསལ་དུ་འཆར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།

བདུན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟོམས་བས།

སོ་སོའི་ལས་དང་རྟེས་མཐུན་རྐགས་རྣམས་འབྱུང་།[༡༨] །འདི་ནི་ཟབ་ལམ་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཡིན།།

དེའང་ནད་གདོན་ཞི་བའི་རྐགས་སུ་སྒོ་ལམ་དུ་ཁྲུས་བྱེད་པ་དང་། རྣག་ཁྲག་འཛག་པ་དང་། གོས་དཀར་ཐོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚེ་རྒྱུས་བའི་རྐགས་སུ། འབྲུའི་ཕྱང་པོ་དང་། ལོ་ལེགས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཤར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་རྐགས་སུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འབབ་པ་དང་། བཙས་མ་བརྟ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དབང་དུ་འདུས་པའི་རྐགས་སུ། མི་མང་པོས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གདོན་ཞི་བའི་རྐགས་སུ། མེ་ཆེན་པོ་འབར་བ་དང་། སེམས་ཅན་བསད་ཅིང་བཅོས་པ་དང་། འབྲུག་པ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་སུ་ནི་གང་འདོད་པ་དེའི་ཚྭགས་དང་མཐུན་རིས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པ་ཡང་དྲུག་ལས། ཞིང་སྦྱལ་བ་ནི། དང་ནི་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལས།

ཁྱད་པར་ནད་གདོན་བར་ཚད་འཆི་སྐྱེའི་ཚེ། །མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་པད་སྟོང་སེང་རྟེའི་ཁྲི།།
མི་འཇིགས་ཡངས་པ་ཅན་སྟེང་བླ་མ་དང་།[๙๔] །སངས་རྒྱས་དབྱེར་མེད་འཛོམ་མདངས་ལྡན་པ་ལ།།
བརྒྱད་པའི་བླ་མ་བྱང་སེམས་མཁའ་འགྲོས་བསྐོར། །འོག་ཏུ་རིགས་བྲག་ལན་ཚགས་སྟིང་རྟེའི་མགྲོན།།
དུས་གསུམ་ཕ་མ་འགོར་བའི་སེམས་ཅན་བསམ།།[๙๐]

དེའང་འཆི་ལྟས་སམ། གདོན་ནམ་ནད་ཚབས་པོ་ཆེའི་ཚེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་དབྱེར་མེད་ལ་བརྒྱད་པའི་བླ་མ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་མདུན་དོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུ་གུ་ཕ་མ་དང་། གཞོད་པའི་གདོན་བགེགས་དང་བཅས་པ་བསམས་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས། མཚོད་པ་དང་། བསྟོད་པ་མདོར་བསྡུས་བྱས་ལ།

རྟས་ཀྱི་སྒེལ་སྦྱང་ནི། དེ་ནས།

རང་སེམས་སྤྲིན་གཙུག་ཏོག་འཕོན་དཔའ་བོའི་སྐུ། །ཚུ་གྲི་ཐོད་པ་ཐོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས།།
ལུས་ཀྱི་ཐོད་པ་སྤྲིན་མཚམས་མཛོད་སྦྱར་བཅད། །ཐོད་པའི་སྤྱི་ཐུགས་སྟེང་བཞག་པའི་ནང་།།[๙๗]
ལུས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་རྣམ་པས་ཁེངས་པ་ལ། །བདུད་རྩིའི་ཆར་བབ་འོག་ནས་མེ་འབར་བས།།
ཐོད་པ་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་བདུད་རྩིའི་ཁེངས།།

དེའང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དཀར་པོ་སྤྱི་གཙུག་ནས་འཕོན་པས་དཔའ་བོ་དཀར་པོ་གཡས་རལ་གྲི་དང་གཡོན་ཐོད་པ་ཐོགས་པར་གྱུར་པའི་རལ་གྲི་ས་དང་གི་ལུས་དེའི་སྤྲིན་མཚམས་ནས་བྲེགས། ཐོད་པའི་སྤྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག ལུས་དེའི་ཤ་ཁྲག་གིས་ཐོད་པ་ཁེངས་པའི་འོག་ནས་ཡི་ལས་རྒྱང་གཡོས། རོ་ལས་མེ་འབར་བས་ཐོད་པ་ཁོལ་བར། སྟེང་ནས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབ་པས་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་པར་བསམ་མོ།།

མགོན་འགྱེད་པ་ནི། དེ་ནས།

རང་སེམས་དཔའ་བོ་གངས་མེད་སྤུལ་པ་ཡིས།[๙๙] །ཐོད་པས་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་བདུད་རྩིའི་བཀྱེ།།
ཞེ་བའི་མགོན་མཉེས་ཚོགས་རྟོགས་དོངས་གྲུབ་ཐོབ། །ཁྱིད་པའི་མགོན་མཉེས་ཐོག་མེད་ལན་ཚགས་འགོར།།

ཁྱད་པར་གང་གཅོད་གདོན་མཉེས་བར་ཚད་ཞི།[৸] །ཐམས་ཅད་མཉེས་པའི་འོད་ཟེར་བདག་ལ་ཞོག།
ནད་ཞི་གདོན་ཞི་བར་ཚད་རང་སར་ཞི། །འཚེ་བ་སྐྱས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ།།

དེ་འང་རང་ཉིད་མགོ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ལག་བདེ་བར་སྐུལ་ནས་མགོ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་མཆོད་པས་དགྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཉེས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ། རིགས་དྲུག་མཉེས་ལན་ཚགས་འཁོར། གདོན་མཉེས་བར་ཚད་ཞི། ཐམས་ཅད་དགྱེས་པའི་འོད་ཟེར་ཐེ་བདག་ལ་ཐོག་པས་ནད་གདོན་བར་ཚད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བསམ་མོ།།

བསྟོ་བ་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡི།

རྟེས་ལ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་སེམས་ཀྱི་ངང་།[৹] །སེམས་ཉིད་མི་དམིགས་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པར་གཞག།
སྐྱེ་མའི་རང་བཞིན་དག་ལས་བསྟོ་བ་བྱ།།

དེ་འང་དེ་ལྟར་མགོན་དང་སྤྱིན་རྒྱུ་དང་སྤྱིན་པ་བ་ཐམས་ཅད་ཅང་གི་སེམས་ཡིན་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལས་གཞན་མེད་པར་ཤེས་ནས་མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ལས་བསྟོ་བ་བྱའོ།།

ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུས་ལི་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་ཚོགས་འཁོར་བཟང་ངོ་

འདིས་ནི་མི་མཐུན་ཉོན་རྣམས་ཞི་བ་དང་། །ཚོགས་ཆེན་གཉིས་རྫོགས་སྤྲིབ་གཉིས་བྲལ་བ་སྟེ།།[৺]
ཅིན་རྟག་བསམ་ཚད་མེད་ཏོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ། །བདག་འཛིན་མེད་ཅིང་རིས་འབྱུང་བྱོ་སྟ་ཐུང་།།
བསམ་པ་འགྲུབ་ཅིང་སྟང་སྲིད་བྱ་མར་འཆར། །གཞད་གཅོད་མེད་ཅིང་འཆི་ཀའི་འོད་གསལ་འགྲུབ།།[৻]
བར་དོར་གོལ་ཞིང་དོན་གཉིས་ཤུན་སུམ་ཚོགས། །དེ་ཕྱིར་བྱ་མ་སྐྱབ་ལ་ནན་ཏན་བྱ།།

ཞེས་གདམས་ཀའི། ཤན་ཡོན་གཞན་ཡང་། ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྐོང་བ་དང་། ལྟ་མཆོད་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བདག་འཛིན་བློས་བཏང་བས་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་པ་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། དར་ནི་ཐན་ཡོན་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འགོད་པ།

གང་གིས་བསྒྱིད་རིམ་བསྒལ་པར་བསྒོམས་པས་ཀྱང་། །བྱང་མ་སྐད་ཅིག་ཏན་པ་མཆོག་ཏུ་གསུངས།།[ཁ།]

འགོར་ལོ་རྒྱབ་པ་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་བསྒལ་པ་བྱེ་བ་རྣ། །ལྟ་ཡི་སྐུ་ནི་བསྒོམས་བྱས་པས། །མགོན་པོ་ཀུན་གྱི་དབང་ཐུགས་ཆེ། །བྱང་ཏན་པ་མཆོག་ཏུ་བཤད།[ཁ] ཞེས་སོ།།

ལྟ་པ་ཐན་ཡོན་ལ་གཉེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་སྐྱར་པས་བསྟེན་པར་འདོམས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་མ་བསྟེན་པར་གདམས་པ།

དཔལ་ལྡན་འབྱོར་པ་དམ་པའི་གཞིར་སྐྱར་པ། །ཡོན་ཏན་ཡོངས་གང་ཐན་བདེའི་སྒྲིན་ཚོགས་ཅན།།

ས་གསུམ་བདུད་རྩི་དམ་པའི་ཚར་འདོད་པས། །ཐུགས་རྗེའི་དད་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པར་བྱ།།[ཁ།]

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དཔལ་དམ་པ་སྟེ། འཚེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འབྱོར་པས་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ། ཐན་པ་དང་བདེ་བའི་སྒྲིན་མང་པོ་ལས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཚོས་ཀྱི་ཚར་འགོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཀེ་སྐད་དུ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ།[ཁ] །ཞེས་པ་དང་། སྡུད་པར། བྱང་མ་མཁས་པ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་།[ཁ] ཞེས་སོ།།

འགོར་ལོ་གསུམ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་བདུན་ཐུག་བདུན་དུ་ཚོས་མ་གསུངས་སོ། །བདུན་ཐུག་དང་པོ་ལ་སྐྱེལ་མོ་ཀུང་མ་བཤིག གཉིས་པ་ལ་སྐྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་གཟིགས། གསུམ་པ་ལ་འཛམ་གླིང་ཞེ་བར་བཅགས། བཞི་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་རིང་དུ་བཅགས། ལྔ་པ་ལ་ཀུའི་རྒྱལ་པོ་བཏང་བཟུང་གི་གནས་སུ་གཤེགས། དྲུག་པ་ལ་ཤིང་སྒྲོལ་རྒྱའི་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཟབ་ཅིང་སྒྲོས་བྱལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཤིག་བདག་གིས་རྟེད། །སུ་ལ་བསྟན་ཡང་གོ་བར་མི་འདུག་པས། ཤི་སྒྲ་གཅིག་ཟུར་ནས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་

བཞུགས་པ་ལ། ཚོང་པ་གཅིན་དང་བཟང་པོས་སྤྲང་རྩི་ཕུལ་བས་གསོལ་བའི་སྟོང་མ་རྣེད་ནས། རྒྱལ་པོ་བཞེས་རྗེའི་ཡྱང་བཟེད་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་ཕུལ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་གསོལ་ནས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་གསུངས། བདུན་པ་ལ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་ནས་ཤྭ་རྟ་ཅི་རིང་བྱོན་ནས་ཡུལ་སྟེ་བཟང་པོ་ཡྱ་བརྒྱད་ཁྱེ་དང་བཅས་པ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། དེ་ནས་བྱ་རྐོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་ཡྱགས་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཡྱ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། དེ་ནས་ཡྱའི་གནས་དང་། ཀླའི་གནས་དང་། གོང་ཁྱེར་ཀུ་སུ་གསལ་བྱིན་ལ་སོགས་པར་དེས་པ་དོན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་དེས་མེད་སྟ་ཚོགས་ལ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་། དབང་པོ་ཆུང་ངུ། འབྲིང་། ཆེན་པོའམ། དང་པོ་འཇུག་པའི་གཞི། བར་དུ་ཞུགས་པའི་ལམ། ཐ་མར་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། སྟེ་སྟོང་གསུམ་རྗོང་བྱེད་དང་། བསྟབ་པ་གསུམ་བརྗོད་བྱའི་ཚུལ་དུ་རིམ་པས་གསུངས་སོ། །སྟོང་དཔོན་ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དུས་གཅིག་ལ་བསྐོར་ཏེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་སྟོང་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ་ཟེར་བའང་ཡོད་ཀྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ནས་ལོ་སོ་སོར་བཤད་པས་མི་འཐྱིག་པར་སྟོང་ངོ།།

དེའང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཚེན་མོ་ལས་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་འདོད་ལ།[୦] མུ་དན་ལས་འདས་པ་ལས་བརྒྱད་ཅུ་དང་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། མཚོད་རྟེན་བརྒྱད་པ་ལས། ཙུན་ཐ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཟླ་གསུམ་ན། །མུ་དན་འདས་མཛད་མཚོད་རྟེན་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[୧] །ཞེས་འདོད་དོ། །སྟོང་དཔོན་ཁ་ཅིག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱང་ཟེར་ལ། དེས་བར་ཟླ་བ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ཅུར་མདོད་ལྔ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའང་བརྒྱད་ཅུ་ནི་བཤད་མཛོད་ལས། ཚོས་འཁོར་གནས་དང་ཡངས་པ་ཅན། །ས་དགར་ཅན་དང་ལྡ་ཡི་གནས། །ཁྱིས་པ་གསོད་དང་ཀོ་ཤཱ་ཡི། །འབྲོག་གནས་མཚོ་རྟེན་རི་བྲག་པ་ཡི། །སྐྱེས་མཚོག་ལོ་རེ་ལོ་རེ་བཞུགས། །བཅར་བའི་ཕུག་གི་གནས་སུ་གཉིས། ཟླན་གྱི་ནགས་སུ་ལོ་གསུམ་དང་། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གོང་དུ་ལྡ། །དགའ་བ་སྦྱང་པ་ལོ་དྲུག་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་མཉན་ཡོད་དུ། །

ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཁབ་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་བརྒྱད་ཐུ་ལ། ཐུབ་མཆོག་དམ་པ་སྐྱ་ངན་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཞུགས་པ་ཡི། ཁསོད་ནམས་གནས་ནི་དེ་དག་ལ། རྟག་ཏུ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད། ཀུན་པས་བཏུད་དེ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[47] ཞེས་སོ།།

སྔོན་བྱུང་གི་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པར་གདམས་པ་ནི། འདི་ལྟར།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཉེ་བར་གོམས་པ་ཡི། །ཡིད་མ་ཁའི་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་ཞི་བྱའི་ཕྱིར།།

ནོར་བཟང་རྟག་ཏུ་དུ་བཞིན་ཆོས་འཆོལ་བས། །སྐྱོ་ངལ་སྣང་སས་ལ་དག་བའི་ཐབེས་གཉེན་བསྟེན།།[৬৫]

དེ་འང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་མ་ཐྲུར་གྱི་བར་དུ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་ལུས་ལྟག་པའི་བྱ་མ་བསྟེན་དགོས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལྟག་པར་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཡང་། གོང་ཁྱེར་སྐྱིད་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཚོང་དབོན་ནོར་ རབ་ཏུབཏུན་པའི་ཐུ་ཤེས་ཀྱི་ཤུལ་ཏུ་བཟང་ཐབས་ལྟོ་ ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཏ་ཀུན་དུ་སོང་སྟེ་ རྟག་ཏུ་ཆོས་འཆོལ་བས་འཛམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུ་ར་པ་ལ་སོགས་པས་ལུང་སྟོན་ཅིང་བྱིན་ཀྱིས་རློབ་པའི་བློ་མ་ལྟ་བཅུ་རྩ་བཞི། དེ་དག་གིས་གདམས་པས་རྣེས་སུ་བསྟན་པའི་བློ་མ་ལྟ་བཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བསྟེན་པའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་དུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཆོལ་བའི་ཚེ་ལུས་བཅོངས་ཏེ། ཚོང་དབོན་ཀྱི་བུ་མོ་ལྟ་བརྒྱ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཤིང་རྟ་ཞུགས་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གོང་ཁྱེར་སྐྱོས་ལྡན་དུ་སོང་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ལ་མཆོད་ནས་བསྟེན་བཀུར་བ་བཞིན་བྱའོ།།

སྐྱེ་དོན་དུག་པ་ནི། ད་ནི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོད་བ།

དེ་ལྟར་དོན་སྐྱོད་དབང་པོའི་རྒྱུད་སྐོང་ལྟན། །སྐལ་བཟང་རྣ་བའི་བདུད་རྩི་ལྟུང་བ་ལས།།

ཤེས་བྱུར་ལོག་པའི་ལམ་ལ་བཏེན་པ་ཡིས། །དུག་པའི་སེམས་ཅིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག།[৬০]

ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་རབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྲེ་བ་བགོད་ལེགས་པ་ནི། དོན་སྐྱོད་པ་སྟེ། བརླ་སྲེངས་པར། སྐྱིན་པའི་གཡབ་མོས་ལེགས་བོས་ཏེ། །སྟན་པར་སྐྱ་བའི་ཚོག་གིས་བསུ། ཏོན་མཐུན་པ་ཡིས་བགེ་ཕབ་སྟེ། ཁོད་སྐྱོད་གོས་ཆེན་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་ལྟའི་

དབང་པོའི་རྒྱུད་སྟོང་སྦྱངས་པའི་དབྱངས་ལས་ཆེས་ལྟག་པ་གང་གིས་བསྟད་པ་སྐྱེ་དགུ་སྐལ་བ་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣ་བར་ལྷུང་བའི་བསོད་ནམས་དམ་པས་འགྲོ་བ་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་ཉེས་པའི་བཤེས་གཉེན་དན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོར་བར་དུབ་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལྷ་དང་མིའི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་སྤྲིན་དུ་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་པའོ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་བཤེས་གཉེན་དེ་བསྟེན་པས། །ཡུན་རིང་སྡིད་པར་ཉེས་པའི་ཚོགས་མང་པོས། །རང་གི་སེམས་འདི་དུབ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །བདེ་ཆེན་རྒྱལ་བའི་ས་ལ་བརྟེན་པར་ཤོག །སེམས་དམན་ཕེག་པ་ཚུང་ལ་ཞུགས་གྱུར་ཏེ། །རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེའི་ལམ་ཞུགས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་སྲས་དམ་པའི་རྟེ་ས་ཞུགས་ཏེ། །ཕེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་སྐྱེ་བླུའི་བླ་མར་ཤོག །གང་རྣམས་རྣ་བ་ཉ་འདྲའི་སྐུ་མངའ་བ། །ལྷུན་བཅས་རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བའི་དབུས་ན་མཛེས། །ཞབ་བདེའི་འོད་དཀར་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བ། །གང་དེའི་དཔལ་ལ་འགྲོ་གྱུན་རེགས་བར་ཤོག །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་བལགས་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་པའོ་འགྲེལ་བའོ།། ||

དྲུག་པ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལེའུ

དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་དགོས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མཐའ་དག་གི་ཐོག་མའམ་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། དྲུག་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ། ཉེ་བྱག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་དང་། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཚུལ་ནི། དཔེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རྗེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་པ་ལས། རེ་ཞིག་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུ ལ་ལ་སློབ་དགོས་པས་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལེགས་བསྟེན་ནས། །ཐར་པའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབ་པར་བྱ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་ཐོད་ཐུལ་དུ་འཇུག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འོག་མ་མ་སྐྱེས་པར་གོང་མ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་དང་། རིམ་པས་མ་འཛོགས་པར་གོང་དུ་ཕྱིན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན། ཁ་ཡི་བསྟན་པ་ཟབ་མོ་ཡང་། རིམ་གྱིས་བསླབ་ཅིང་ནན་ཏན་བྱ། ཐོད་ཐུལ་མ་ཡིན་མཐར་ཆགས་སོ། རྗེ་ལྟར་བྱས་པ་ཚང་དུ་དག །རིམ་གྱིས་ལུས་ཤད་རྫོགས་པ་ལྟར། ཆོས་འདི་ཡང་ནི་དེ་དང་འདྲ། ཁད་པོ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་དུའོ།[1] །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་ཉེ་བྱག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་བཞི་ལས། གང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་རྣེན་གྱི་གང་ཟག་བསྟན་པ།

ལམ་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་གཞིའི་རྟེན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །སྐྱེས་བུ་རྣམས་ངན་འགྲོས་འཇིགས་པ་སྟེ།།[1]

འབྲིང་གཉིས་སྤྲིད་པས་འཇིགས་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆ་དང་བཅས་མཐོང་ནས།།

གཞན་གྱི་སྐུག་བསྔལ་མི་བཟོད་ཞེ་བདེས་འཇིགས། །རྒྱལ་སྲས་ཐེག་པ་ཆེ་རྣམས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།།[༢]

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བྱེད་གསུམ་དང་བསམ་པ་གསུམ། །ཚལ་པ་མཆོག་དང་བླ་ན་མེད་པའོ།།

ཞེས་སྨོས་ཏེ། སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་ལ། སྡོམ་པས་མ་བསྡམས་པ་ལ་ནི་ལམ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་གཞི་ཉེན་ཡིན་པར། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཐུབ་པ་ལས། སྡོམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད།[༡] ཅེས་སོ། །དེ་ལའང་། གང་ཟག་གི་དོགས་གསུམ་སྟེ། ཚུང་ངུའོང་བའི་བདེ་འབྲས་འདོད་ནས། ངན་སོང་ལ་འཇིགས་ཏེ་རང་རང་གི་ལྟའམ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བོ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའམ། ཞུགས་ནའང་ཕྱི་རོལ་བར་གྱུར་པའམ། ནང་པའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་པས་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་ཀྱང་། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ལས། འཇིགས་པས་སྐྱག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཚལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །ཀུན་དགའ་ར་བ་མཆོད་ཉེན་དང་། །ལྷོན་ཤིང་དག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །སྐྱབས་དེ་གཅོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱབས་དེ་དག་ལ་བཉེན་ནས་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་རབ་མི་ཐར།[༢] །ཞེས་སྡུ་ཁཉན་ལ་བཉེན་ནས་བདེ་བ་འདོད་པ་བསྟན་ཞིང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཀུན་དགའ་བོས་བྱམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ། དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། སྔོན་པའི་བདེ་བ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་མ་རབས་[ཁ] ཞེས་བྱའོ། ཏེ་བས་ན་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་སྒྲོགས་ཤིག་ཅེས་པས། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་དང་བཤད་དོ།།

འཕྲིང་ནི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བས་སྐྱག་ནས་ཞི་བ་རང་དོན་དུ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སྟེ། སྔ་མ་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞེག་གང་ཚེ་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་སྟེ། །འཕགས་པ་ཡི་ནི་བདེན་པ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་སྐྱག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང་། སྲིད་དན་འདས་དེར་འགྲོ་བ་ཡི། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་

དག །ཤེས་རབ་མིག་གིས་ལྟ་བྱེད་ན། སྣུབས་དེ་དག་ནི་གཅོ་ཡིན་ཞིང་། སྣུབས་དེ་དག་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སྟུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་རབ་ཏུ་ཐར།[པ] ཞེས་སོ།།

ཚེན་པོ་ནི་གཞན་དོན་དུ་ཞི་བདེས་འཇིགས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཐར་པ་ཆེན་པོ་ལས། གང་རྣམས་སྲིད་པའི་ཆུ་ཚོར་ལྟུང་བ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཞི་བའི་འཇིགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུམཆོག་རབ་ཅེས་བྱའོ། ཀེད་དཔོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ།[ཫ] ཞེས་སོ། ཀེ་ལྟར་སྐྱེས་བུགསུམ་དུ་དེས་པ་ཡང་སྤྲོ་རིགས་གསུམ་དུ་དེས་བས་བཞག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྤྲོན་མ་ལས། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་བས། །སྐྱེས་བུགསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཀེ་དག་མཚན་ཉིད་རབ་གསལ་བར། ཁོ་ཁའི་དབྱེ་བ་བྱི་བར་བྱ། །གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །སྲིད་པའི་བདེ་ལ་ཆུབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྲིག་པའི་ལས་ལས་ལྡོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །རང་ཆུང་རྟོགས་པའི་སྟུག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྔལ་ཀུན། ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུདེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།[ྈ] ཞེས་སོ། །དེ་འང་ཚུང་དུབག་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་གཙང་སྦྲ་དང་། མི་འཚེ་བ་དང་། ཚོས་སྦྱིད་པས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། ནང་པའི་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དག་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་མཐོ་རིས་སུ་བགྲོད་པའང་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀ་གང་ལྟར་ཡང་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་བཅུ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་མཐོ་རིས་སུ་མི་བགྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་འདི་ནི་གྲངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ཡོད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་ནི་ཉན་རང་དང་། ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནས་རིས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དུས་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ན། བསམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཐལ་པ་དང་མཆོག་དང་བློ་ན་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེ་ན།

དུས་ཀྱང་བསམ་པའི་རྟེས་འགྲོ་ཆུང་ངུར་རྟོགས། །ཕྱི་མའི་བདེ་འབྲས་བར་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ།།[ཬ]

འབྱིང་གཉིས་གནས་སྐབས་རིའི་སྲིད་འཆོ་བ་དང་། །མཐར་ཐུག་ཉན་རང་འབྲས་ཕོབ་བར་དུ་འགྲོ།
མཆོག་རྣམས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་རྟག་འགྲོ་ཞིང་། །ཡེ་ཤེས་གཞལ་མེད་བསམ་ཡས་བར་དུའོ།།[৬]

དེའང་ཐལ་བ་དག་རང་རང་གི་ལྟ་ལ་འདོད་དོན་གྱུ་བ་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཁྱད་བར་དུ་མཐོ་རིས་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ། །ཚོས་འདི་བར་ཡོགས་བའི་ཆུང་ངུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འབྲིང་གཉིས་གནས་སྐབས་མ་ཤི་འི་བར་དང་། མཐར་ཐུག་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ། །ཆེན་པོ་ནི་སྟིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་རམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ།།

གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་གནས་སྤྱིར་བསྟེན་པ་ནི། དཀོན་རྟེན་ནམ་ཡུལ་ནི།

ཡུལ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་རྒྱུད་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་གཉིས།།
རྒྱུད་འབྲས་བུར་དམ་འཆའ་དེ་ཡང་ནི། །དུས་གཞན་འགྲུབ་འདོད་རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པ་དང་།།[৭]
དཔྱ་ཉིད་གྲུབ་རང་སེམས་འབྲས་བུའི་ཚུལ། །རྟོ་རྗེ་ཐེག་པ་དག་གི་དབྱེ་བས་བཞག།
མཚན་ཉིད་ཐེག་ལས་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ནི། །མིང་ཙམ་མཐུན་པས་ཆྱོགས་གཅིག་ངེས་པར་བྱ།།[৮]

དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་གཉིས་ཀྱི། ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། ཀེའང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཆེན་པོའི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆུང་ངུའི་ཆྱོགས་གཅིག་ཚོས་འདི་བར་ཞུགས་པ་དང་། འབྲིང་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་འདིར་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱབས་གནས་དམ་བར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྟེང་ཐུན་མོང་མ་བཟུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རེག་པའི་སྐྱེ་ལ་མན་འགྲོ་ལ། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུགྲུབ་པར་འདོད་དེ། གཉིས་ཀའི་གྲོགས་སུ་ཁས་ལེན་ཀྱི། ཚོ་གཅིག་སྟིང་རྟེ་མཚུངས་པར་ཤུན་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྟིང་རྟེ་ལས་རིགྲ་བྱ།[১] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པས་ནི་དུས་གཞན་གྱངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་སངས་རྒྱས་པའི་ཡང་ཟོད་ནས་སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཚོས་སྐུ་མཐར་ཐུག་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་མཚོག་གསུམ་ལ་ལམ་གྱི་སྐྱེ་ལམ་སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཉེད་པས་རྒྱུའི་སྒྲབས་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལའང་གནས་སྐབས་སུ་དགེ་མཚོག་གསུམ་ཀ་རྟེན་དུ་འདོད་ལ། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཚོས་སྐུ་ཉག་གཅིག་ལས། གཟུགས་སྐུ་དང་། ལྷང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བཞི་དང་། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་གཉིས་དང་། དགེ་འདུན་ཆུང་ངུའི་སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་མ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཡང་དུད་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་གཟུགས་སྐུ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཚོས་ལས་གཞན་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྟོགས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཀྱང་འབད་པས་བསྒྲུབས་ཤིང་ཐོགས་དབྱུང་ངུ་ཡོད་ལ་མི་རྟགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་བ་དང་། ལྷང་གི་ཚོས་རྣམས་བདེན་པ་མཐོང་དུས་སྤང་དགོས་པ་དང་། དགེ་འདུན་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་འཇི་གས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པས་ན་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཉི་ཇ། རྒྱུད་བླ་ལས། སྤང་ཕྱིར་སྒྲུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཚོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །ཞེས་སོ།།

གང་སྒྲུབས་ཡིན་ན། ཚོས་སྐུ་མཐར་ཐུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲུབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཡིན།[1]° ཞེས་དང་། དེན་ལན་བསྡུ་བའི་མདོ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དགའ་ཟོས་གསོལ་བ། སངས་རྒྱས་གང་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ལགས། བཀའ་སྩལ་བ། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཡི། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཟོ། །གསོལ་བ། ཚོས་གང་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ལགས། བཀའ་སྩལ་བ། དོན་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཡི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཟོ། །གསོལ་བ། དགེ་འདུན་གང་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ལགས།

བཀའ་སྩལ་པ། དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་ཡི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[1]) ཞེས་སོ། །མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་དེའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་རྒྱུ་འཇུག་བསྟུབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདུག་པས་འབྲས་བུའི་སྦྱབས་འགྲོ་ཟེར་ལ། ཤྲཱ་ཀྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱོན་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཡམ་སྟོན་པས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སར་བགྲོད་པའི་ཡམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོ་ལ་བའི་གོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ན། རང་རྒྱུད་ལ་དཀོན་མཆོག་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་རྒྱུའི་སྦྱབས་གནས་སུ་བཞག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་དགེ་འདུན་དང་འགྲོགས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་ར་བློ་མ་ཁ་ཅི་གནོ་ཕེ་གཅིག་པས་སྨན་པའི་འཇིགས་པ་དང་སྐྱི་བ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བའི་འཇིགས་པ་ལས་ཀྱངས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་སྦྱབས་གནས་སུ་གཞག་གོ །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕེག་པས་མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་རང་བྱུང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུའི་སྦྱབས་གནས་སུ་གཞག་གོ །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕེག་པས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་དགེ་འདུན་དེ་འབྲས་བུའི་སྦྱབས་གནས་སུ་བཞག་པས། ཕེག་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་འབྲས་བུའི་སྦྱབས་གནས་ནི་ཅི་ཅེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཟུང་ཟད་མི་རིགས་ཏེ། ཕེག་ཆེན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ན་སྐུ་གསུམ་དཀོན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཁས་བླངས་པས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་མི་འབྱུང་བ་ག་ལ་འཐད། ཉན་རང་གཉིས་ཀས་འགོག་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་པས་ཆོས་སྐུར་དོན་གྱིས་འགྱུར་བས། ཉན་ཐོས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིའང་འགོག་པ་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུ་བ་ཏུ་ཁས་བླངས་ཀྱི། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཁོ་ནར་ཚད་པ་ཁས་མ་བླངས་སོ། ཇེས་ན་འབྲས་བུའི་སྐུབས་གནས་རང་རའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལར་དཀོན་

མཆོག་མཐར་ཐུག་ཙོག་ཏུ་བར་འོད་ཁ་དེ་འབྲས་བུའི་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡིན་པས། ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུ་ལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་བར་འོད་པའོ། །ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ཆོས་ཙོག་ཏུ་བར་འདོད་པའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དགེ་འདུན་ཙོག་ཏུ་བར་འདོད་པའོ།[1.3] །ཞེས་སོ། །རང་གཞན་གྱིདོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་དགོན་མཆོག་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་རྒྱུའི་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡིན་པར་དགོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། དགེ་སློང་དག ཁྱེད་ཀྱིས་རང་ངམ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་རྟང་སྟེ་འཇིགས་པ་དང་འཚེ་བ་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབས་སུ་སོང་ཞིག་དང་། ཁོད་ཀྱི་འདོད་པའི་རེ་བ་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ།[1.4] །ཞེས་སོ།།

གསང་སྔགས་བས་ནི་རང་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་དལ་རང་ཆས་སུ་གནས་པ་མངོན་དུ་མཐོང་བར་འདོད་ནས། ཐུན་མོང་གི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཞེང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་གི་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་གོ །དེའང་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། བསྟན་པ་སྟེའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཉིས་ཀ་རྒྱུའི་སྒྲུབས་ཡུལ་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་རྒྱུའི་སྒྲུབས་འགྲོའོ། །རང་གི་སེམས་ཉིད་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡེ་ནས་གནས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྒྲུབས་ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་བློ་རོ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྒྲུབས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབས

སྐབས་འདིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དོས་གཟུང་བ་ལ་གཉེས་ལས། ཐུན་མོང་གི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྐུལ་བའི་སྐུའོ། །ཚོས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དང་། ཉིར་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའོ། །དགེ་འདུན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་གཉིས་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དགེ་འདུན་ཆུང་ངུ་དག་ཚུལ་ཁྲིམ་དགེ་བསྙེན་དང་བཅས་པ་སྟེ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་སོ། །དེ་འང་བཞིར་ཡོངས་ནས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཞུགས་པའོ། །གནས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གྲགས་པ་ཡང་། སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་མཐར་ཐུག་པ་དོན་གཉིས་ལྷུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་བློ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྷུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད།[1][4] ཞེས་སོ།།

ཚོས་ནི་ངོ་བོ་སྐྱ་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པ། རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱོ་བའི་ལམ་མམ་གཉེན་པོ་ཡིན་པ། རྣམ་པ་ལམ་ལྷན་དང་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོན་གྱི་ཚོས་དང་། ཚོགི་ཚོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ཆགས་བྲལ་གཉིས་ནི་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྟན།[1][5] །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འགོག་པ་གཉིས་ནི་དྲི་མ་སྤང་ཡོད་གཉེན་པོས་བསལ་ཏེ་སྐྱོས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། དྲི་མཛད་སྐྱོས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇོག་པ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ། །ལམ་ནི་ཚོགས་སྐྱོར་མཐོང་སྐོམ་གྱི་ཞེས་པའི་ཚའོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོམ་པཡུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་འདུན་ནི་སྐམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་དོན་གསར་དུ་མཐོང་བ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟ་རི་སྟེད་ནང་གི་དོན། ཞེས་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །བྱོ་ལྟན་

ཕྱིར་མི་ལྡོག་བའི་ཚོགས། །བྱ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད།[1][2] །ཅེས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བའི་ཕྱོགས་རྣོ་རྩེའི་ཐེག་པ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་དབང་གིས་ཐ་དད་པར་འདོད་དེ། བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་། སྐུ་གསུམ་མམ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཉིད་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དང་། ཏིན་ཏིས་བརླབས་པའི་ལྟ་དང་བཅས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བདུན་དང་། རྩོ་རྩེའི་རིགས་གསུམ་གྱིས་བསྟས་པ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོའི་ཚ་བྱད་ཅན་དགྱེལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་གི་ལྟ་རྣམས་སོ། །ཆོས་དགོན་མཆོག་ཀུངས་གོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རང་རང་གི་གཞུང་དུ་གཏགས་པའོ། །དགེ་འདུན་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རིགས་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་ཏེ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ།།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་། སྐུ་གསུམ་མམ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་དང་། དགྱེལ་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། པདྨ་དང་། ལས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལྔས་བསྟས་པའི་སྐུ་གསུམ་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོ་ར་སྣང་བ། གཅོ་བོ་དང་། འཁོར་དང་། གཅིག་དང་། དུ་མ་པ་རྣམ་བའི་དགྱེལ་འཁོར་དང་། དམ་ཚིག་དང་། ཆོས་དང་། ལས་ཀྱི་དགྱེལ་འཁོར་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པ་དང་། གཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་དགྱེལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་དུ་གཏོགས་པའི་ལྟ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ།།

རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལས། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟོ་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མེད་པར་བཞུགས་པ་གཅོ་བོ་དང་འཁོར་དང་། གཅིག་དང་། དུ་མ་དང་། ཚོམ་བུ་དང་། དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷུན་སྒྲུབ་པོ་བགོད་པ་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཏེ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཆོས་དགོན་མཆོག་ཀུངས་སྐར་བསྡུན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་མཚན་དང་དེའི་བྱད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ནི་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དམ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཅེས་བྱ་ན། རྒྱུད་བླ་ལས། འཕྲུང་བ་

དགོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྟན་ལྷུང་བྱེད་དང་འཚེ་ཀྱི། །རྒྱུན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཚོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྲུང་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད།[17] །ཅེས་སོ།།

མདོར་བསྡུ་ན། རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དྲུག་གིས་ན། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། འཕྱང་བ་དགོན་བར་ཆོས་མཐུན་པ་ནི། བསླ་ལ་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུང་བ་མང་པོར་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་དང་དེ་འཕྲད་པར་མི་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཏྲི་མ་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུ་དང་ལྡན་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆུང་དུ་གྱུར་པས་ཆོས་མཐུན་པ་ནི། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དགེ་བའི་ཆུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེན་པོ་ཆེ་བཅོས་མ་ལས་མཆོག་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོད་པ་དང་སྨད་པ་ལ་སོགས་པས་ཟག་པར་མི་འགྱུར་བས་ཆོས་མཐུན་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དོན་གྱིས། །ཕེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། སྒྲུབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན།[18] །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོས་པོ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བར་ཞུགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕེག་པ་པའི་གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ནི་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།[19] །ཞེས་བསྟན་ཚིང་རྣམ་པར་གཞག་གོ །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པའི་སློབ་

མའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྒའི་རྗེ་ས་སུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པ་པའི་གང་ཟག་དང་། དགེ་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་འདུ་ན་ནི་སྒྲབས་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཞིང་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་སོ།།

མདོར་བསྡུ་ན། གནས་སྐབས་པའི་སྒྲབས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་སྒྲབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། སྒྲབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཉིད། ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡིམཐར་ཐུག་ཡིན།[೨೧] ཞེས་བཤད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་འབྲས་བུའི་སྒྲབས་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྒྱའི་ཡུལ་ཅུ་བག་ཏུ་བསྟན་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྤྲིར་བསྟན་པ་ནི། དཔལ་ཐུབ་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ། གང་ལ་སྐྱོབ་པའིརྒྱས་པ་ཡོད་པ་ལ། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་ཞུ་ཞིང་། ཁས་ལེན་ཆོ་གའི་རྟེན་དུ་འོས་པ་དེའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

རྒྱ་ཡི་ཡུལ་ནི་དམིགས་བཅས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །སངས་རྒྱས་སྐུལ་སྐུ་མཆོག་ཡིན་མཚན་དབེས་བརྒྱན།།
ཆོས་རྣམས་གཉིས་ཀ་དྲིས་མེད་ལུང་གི་ཆོས། །མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཝེག་པ་སྟེ་ཆོགས་དོན།།[೨೨]
གསུང་རབ་ཡི་གེར་སྟངས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན།།

འདི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་གྲགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲབས་འགྲོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་མཚན་དབེས་བརྒྱན་པ་སྐུ་དང་། ཆོས་དང་། འོངས་སྤྲོད་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ནི་མདོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་དང་དོན་རྣམས་དང་། ཡི་གེའི་གཟུགས་བརྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཅུ་བག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་གཉིས་ལས། ལུང་ལའང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཆོས་ནི། དེ་ལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི།

དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་བསྟན་ཚིགས་སུ་བཅད།།
ཆེད་བརྗོད་རྟོགས་པ་བརྗོད་དང་དེ་ཉིད་བྱུང་། །གླེང་གཞི་ཤིན་ཏུརྒྱས་དང་སྐྱེས་རབས་བཅས།།
གཏན་ཚིག་སྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་རྣམས་སོ།།

དེ་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་བསྟོན་མའི་མདོ་ལས། མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་སུ་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ཉིད་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། གླེང་གཞིའི་སྡེ་དང་། ཤིན་ཏུརྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚོས་སྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་རྣམས་ཏེ་[1] ཞེས་སོ། ཀེའང་སྡེ་ཚན་མཐུན་པར་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་རྣམས་ནི་མདོའི་སྡེའོ། ཀྱང་ཡོ་ཤུགས་པའི་མཐར་དེའི་དོན་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ནས་བསྡུས་པ་ནི་དབྱངས་སུ་བསྙད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ནི་ལུང་དུ་བསྟན་པའོ། །ཚིགས་བཅད་འབའ་ཞིག་པ་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེའོ། །ཆོས་ཉན་པ་པོ་ལ་བསྒུལ་ནས་བསྟན་པ་ནི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །རང་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱི་ནས་བཏུབས་པ་ནི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའོ། །སྔོན་གྱི་རབས་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའོ། །གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པའི་ཚུལ་ནི་སྐྱེས་པའི་རབས་སོ། །དོན་གཅིག་མདོར་བསྟན་ནས་སྣར་དེའི་འགྲེལ་པར་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའོ། །ངོ་མཚར་བ་སྐྱིང་པོའི་དོན་བསྟན་པ་ནི་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེའོ།།

འབྲས་བུའི་ཚོས་ནི། མདོ་ལས་གཞན།

རྒྱུ་ནི་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་ཐུབ་པ་རྒྱུད། །ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཕ་མ་གཉིས་སུམེད།།[ཥ]
ནང་པ་སྟག་ཁ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཡི་ཡི་གེ་གླེགས་བམ་ལ་སོགས་ཡིན།།

ཐུབ་པས་ཕྱིའི་གཙང་སྦྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་ནི་ཐུབ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཕེགཔ་ཡིན་ལ། བླ་དོན་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་

མེད་པ་གསུམ་ནི་ནང་པ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དྲུག་ནི་སྔགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཡི་གེ་རྣམས་སོ།།

རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་ཡང་བཞི་ལས། བསྟེན་རྫོགས་སྦྱིན་བསྟན་པ་ནི། དོན་གྱི་ནང་བཞིན།

རྟོགས་པའི་ཚོས་ནི་སྣ་ལམ་བསྟེན་རྫོགས་ཏེ། །གཟུངས་དང་ཉིད་འཛོན་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བོ་ཅན།།[୨୦]

ཐུགས་རྗེའི་ནང་བཞིན་ཐབས་ཚུལ་དཔག་མེད་དོ།།

སྣ་བཅུར་བསྟན་པ་ནི། དེ་དག་གི་རྟེན་ཡང་སྣ་ཡིན་པས།

དེ་ཡང་རབ་དགའ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་པ། །འོད་འཕྲོ་སྦྱང་དཀའ་མངོན་གྱུར་རིང་དུ་སོང་།།

མི་གཡོ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན།།[୨୨]

ཞེས་སྨོས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་སའོ།[୨୩] །ཞེས་བཤད་ལ།ཀ ཡན་ཕོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་བར་མ་ལས། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྒོམས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྫོགས་པའི་ས་དང་། ཡན་ཕོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཡན་ཕོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ།[୨୯] །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ཕོས་ཐེག་པ་ལས། །ཡན་ཕོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། ཀེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའོ།[୩୪] །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཕོག་མར་སྟོང་ལམ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་འདས་བས་ན་རིགས་ཀྱི་སའོ། །འདི་ལ་ཉེ་ཁྱེ་ལས། དཀར་པོ་རྣམ་བར་མཐོང་བའི་ས་ཞེས་བཤད་དེ་ཚོས་དཀར་པོར་མཐོང་ངོ། །རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་བུལ་ཞུགས་པ་ནི་དག་བོར་ཐ་སྙད་བགྲངས་པའི་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་བརྒྱད་པོ་ཟེར་རོ། །དེའང་འདོད་པའི་ས་གཅིག་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་དགུ་གྲོལ་བས་དགུ་བཅོམ་པའོ། ཀུན་སྟོང་གི་འབྲས་བུ་དང་པོར་མཐོང་བ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་བུལ་ལ་གནས་པ་སྟེ་མཐོང་བའི་ས་ཞེས། །འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཕལ་ཆེར་བསྒབས་པས་ན་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་བརྒྱབས་པའི་ས་[୩୬] ཞེས་སོ། །འདོད་པ་ཁམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་

ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སའོ། །བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ནི་བྱས་པ་རྣོགས་པའི་སྐབས་ཤེས་བྱའོ། །ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་བྱ་སྟེ། དེའང་ཐེག་པ་ཁ་དད་དུ་གོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཀའི་སྐ་ལ་བརྗོད་དོ། །སྐབས་འདི་ར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐ་བཤད་དེ། དེའང་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་འཇུག་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་། དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པས་སྐབས་ཀྱི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། འཇུག་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་ཕྱིར། ཁ་པག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལས། ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་བགྲོད་ལྟན་ཕྱིར། ཀེ་དག་ཅིད་ལ་སངར་འདོད་དོ།[೨೨] ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུ་ན་བའི་ཕྱོགས་བཅུ་ སེལ་བ་ལ་སྟོ་སྐ་ནས་སྐ་བཅུ་ ར་བཞག་པ་སྟེ། ཚལ་པོ་ཆེ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག ས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུས་ལྟག་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོར་ནི་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཅོ་ཆེར་སྤྱོད་ལ། ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ནུས་སུ་མི་བསྟུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[೨೨] ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་འགྲེས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེའང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། ཐབས་སྟོབས་སྨོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འདི་དག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་ནི་ཐ་མར་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།[೨೯] ཅེས་སོ། །དེའི་སྐབས་བྱ་བཅུ་ཡང་ཤེས་བརྗོད་དོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། ཐེག་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ། དེ་དག་དང་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སྒྲས་ཕྱིར། ཀེ་ཡི་རྟམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །སྨྱིན་པའིཁ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་། །འཛམ་གླིང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་འགྱུར།[३७] །ཞེས་པ་སྟེ། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་བཤྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་ཤེས་པ་དང་། སྐུལ་པ་བརྒྱ་འགྱེད་པ་དང་། དུས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བརྒྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱསྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་བརྒྱར་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་ཕྲན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྒྱ་བརྒྱས་བསྐོར་བར་སྟོན་པའོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་དབང་བའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ནུས་སོ།།

སངཀྱེས་པ་ནི། སྔ་མ་ལས། འཆལ་ཚུལ་རྩོལ་བའི་དྲི་བཟལ་ཕྱིར། ཁྲི་མ་མེད་པའི་སྐ་ཞེས་བྱ།[३८] །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཀྱེས་པ་དྲི་མ་མེད་ཅེས་བྱ། །ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་ལས། ཁངྟུ་ཆར་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁང་གིས་དེ་དག་ལ་གནས་ཕྱིར། ཀེ་ཡི་རྟམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཚ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་འགྱུར། །དཔལ་ལྡན་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་བདག །འགྲོ་ཞན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་འགྱུར།[३९] །ཞེས་པ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་མེད་ཅིང་དགེ་བ་བཅུ་སྒྲུབ་ལ། ཡོན་ཏན་སྡུར་བཤད་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཀྱེས་སྐད་ཅིག་ལ་འཐོབ་ཅིང་། གྲིང་བཞེ་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏོ།།

སངས་རྒྱམ་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ།[४०] །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པ། །ཡེ་ཤེས་ཞེའི་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ཡོངས་ཟད་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྟམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །བཟོད་དང་བོད་ཀྱི་སྐུ་ལྟག་ཡུངས་ཡུག་པས་སྟེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་བཟློག་པ་ཡིན།[४१] །ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་འབྱམ་ཕྲག་བཅུ་གཀྱེས་ཡོད་ལ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏོ།།

ས་བཞི་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བྱེད་འདུ་ཤེས་བྱ། ཀ་ཉི་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། ཏཱ་ཉི་པོ་སྟེག་བས་འོད་འཕྲོ་ཅན།[24] ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་མ་ལུས་པ། བྱང་བར་དུ་ནི་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། རབ་མཐའ་བྱལ་ནས་ལྟ་རྒྱལ་འགྱུར། ཤཱཀྱ་ཚོགས་ལྟ་བ་རབ་འབྱུང་བ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན།[25] ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་སྣང་གྱི་དེ་ལྟ་བུའི་བ་ཌག་བཅུ་གཉིས་འཕོབ་ཅིང་། མཆོ་མའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏོ།།

ས་ལྔ་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྲུང་བའིཕྱིར། ཐྲོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོང་དཀའ་བ། དེ་ཕྱིར་སྐྱང་དཀའ་ཞེས་བརྗོད་དོ།[26] ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བདུད། ཀུན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་དཀའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་བདེན་སོགས་ཐུ་མོའི་དོན། ཤེས་ལ་མ་ཁས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། དཀའ་ལྔན་གནས་ཀྱི་ལྔ་རྒྱལ་འགྱུར།[27] ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་སྟོང་ཐུགཅུ་གཉིས་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་དོ།།

ས་དྲུག་པ་ནི། སྔ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། ཉོན་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། ཞཱཀྱས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ས་ཞེས་བཤད།[28] ཅེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དྲུག་པ་མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐམདས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཕྱིར། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་མས་པ་ཡིས། ཉོགོ་བ་ཕྱོ་བ་རྒྱས་པའིཕྱིར། དེ་ཡིརྣམ་པར་སྨིན་པས་ན། ཤྲཱ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕྲལ་འགྱུར།[29] ཞེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། འཕྲལ་དགའི་རྒྱལ་པོའོ།།

ས་བདུན་པ་ནི། སྔ་མ་ལས། བགྲོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ།[30] ཞེས་སམ། ཕྱི་མ་ལས། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། ཁྱད་ནི་རིང་དུ་སོང་ལྟན་ཕྱིར། ཁང་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ། ཏེ་ནི་འགོག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག ཏེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་

བས་ནི། ཀབང་སྐྱུར་ལྟ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར།[৩৭] ཞེས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱེད་དོ།།

སངས་རྒྱས་པ་ནི། སྔ་མ་ལས། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་རྟེས་པར་བརྗོད།[৩৮] ཅེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལས། དེ་བཞིན་བརྒྱད་པགཎྜན་ནུའི་སྐ། །མི་གཡོ་བ་དེ་མིཏྲྀ་ཕྱིར། །མི་གཡོ་དེ་བཞིན་ལུས་དང་ནི། །ངག་སེམས་སྦྱོད་ཡུལ་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། སྟོང་གཉིས་བདག་པོ་ཚངས་ཆེན་འགྱུར།[৩৯] ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་སྟོང་ཆེན་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གི་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་བཅུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དོ།།

སངས་རྒྱ་པ་ནི། སྔ་མ་ལས། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་བྱེ་བཟང་། ཤར་དེ་ལེགས་པའི་བྱེ་གོས་ཡིན།[৩৬] ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལས། ས་ཀླུ་པ་ནི་ལེགས་པ་ཡི། །བྱེ་གོས་ཞེས་བྱ་རྒྱལ་ཚབ་བཞིན། །གང་ཕྱིར་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག །ཐོབ་བས་ཁོ་ནའི་ལ་བྱེ་གོས་བཟང་། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །སྟོང་གཉིས་བདག་པོ་ཚངས་ཆེན་འགྱུར། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་དྲིས་པ་ལ། །དག་བཅོམ་སྡུགས་ཀྱིས་འཕྲོགས་པ་མེད།[৩৭] ཅེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་སྟོང་ཆེན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྟུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་བཞུ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

སངས་བཅུ་པ་ནི། སྔ་མ་ལས། སྨིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྨིན།[৩৭] ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྨིན་ཡིན་ཏེ། །དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་ཕྱིར། །ཁྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །འོད་ཟེར་དབང་གིས་དབང་བསྒྱུར་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །གནས་གཅོང་ལྟ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར། །བསམ་ཡས་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་བདག །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཡིན་ནོ།[৩৭] ཞེས་སོ། ཡོན་ཏན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྩེ་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྩེ་དུ་མེད་པའི་རྟུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྟུལ་ཕྲ་བ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་བྱེད་དོ།།

གཞན་ཡང་ས་དང་པོར་སེམས་ཅིད་འོད་གསལ་བའི་སྟེ་བོ་དེ་ཅིད་སེམས་ཅན་ཀུ་ན་ལ་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཅིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པར་དེ་ཅིད་

རྟོགས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཁམས་ཀྱིའྲེ་མ་སྟོང་བའི་བརྩེ་འཕྲུས་བྱེད་དོ། །གསུམ་པར་ཐོས་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པར་རྟོགས་པས་སྟོང་གསུམ་མེ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་ནས་ཆོས་ཉན་ཏེ། །བཞི་པར་དེ་ཉིད་བདག་གིར་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ངོ་། །ལྔ་པར་རང་ཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཁམས་དེ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གསུམ་པ་དག་པ་བཅུས་མཉམ་པར་རྟོགས་སོ། །དག་པ་བཅུ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་། བསྟན་པ་དང་། ལམ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་སྐམ་ཟུ་རུ་བདུན་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ས་གསུམ་གསུམ་བགྲངས་ངོ་། །བྱུག་པར་ཁམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་རྟོགས་པས་འཁོར་འདས་ལ་བློར་ཏེ་དུ་ འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་གོ་ །བདུ་ན་པར་ཁམས་དེ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས་པས་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་གོ་ །བརྒྱད་པར་སྙིང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོན་ཡོན་བྱི་བ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པའི་མཆོག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ །དགུ་པར་ཁམས་ཉིད་ལ་སྐྱོན་ཡོན་བྱེད་པ་ཉམ་ཐག་ཆོད་པ་སྟོན་པ་ཡང་ཆོས་སུ་སོ་སོར་རིག་བཞིཡོད་པར་རྟོགས་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བར་བྱེད་དོ། །བཅུ་པར་ཁམས་དེ་ཉིད་འཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྲུང་གནས་སུ་རྟོགས་པས་དབང་བར་ཞེད་ཅིང་། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།།

དབང་བཞི་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། རྒྱུ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །ཁྱི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། ཁབང་ནི་རྣམ་པ་བཞིཡི་གནས།[୩] །ཤེས་སོ། །གང་ཞེན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག །ཐུབ་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དང་། །ཤིང་རྟ་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་ལ། །ཁབང་ནི་རྣམ་པ་བཞིཡིན་ཏེ། །ཁབང་དེ་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པའི། །ས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །གཅིག་ལ་རྣམ་གཉིས་དེ་ལས་གཞན། །ཁབང་ནི་རིང་ཐེག་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་ཐུབ་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། འཛིན་པ་སྟོ་འཛིན་རྣམ་ཤེས་གནས་འགྲ ར་པས་ཞིང་ཁམས་དག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ནི་ས་བཅུད་པ་

ལའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་བས་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་བཞི་ལ་མངའ་བརྟེས་ཤིང་། འཕྲིན་ལས་ཕྱན་སྐམ་ཚོགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ས་དགུ་པའོ། །བཅུ་པ་ལ་རྟོག་པ་སྟེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་དབང་ཐོབ་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་དང་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་འདྲ་རུང་དུ་བྱེད་དེ། རྒྱུད་བླ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་སྐད། །རྟེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྨིན་པ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད།[୨୨] ཅེས་སོ། །དེའང་བརྒྱད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་པ། དགུ་པར་བྱ་བ་གྲུབ་པ། བཅུ་པར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་དབང་ཐོབ་ནས། རྒྱན་མཐར་བགེགས་སྟོང་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་མ་ཐག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་སྟེ་འཚང་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་རྒྱན་མཐར་འོད་ཟེར་ཆེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྨོན་པ་ཐ་མ་ཐོབ་ནས་ནི། །འོད་ཟེར་ཆེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐུར་བ། །རྩོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །རྟོག་པས་མི་ཤེགས་ཐོབ་ནས་ནི། །གནས་གཞན་གྱུར་བས་མཐར་ཐུག་པ། སྨིན་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མེད་པ། ཁང་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན། །ཞན་ཕྱིར་བཏང་བྱེད་པ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །གོ་འཕང་བླ་ན་མེད་པ་འཐོབ།[୨୩] ཅེས་པས། དེའང་ས་བཅུ་པ་དེ་ས་ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་བྱུང་སྟེ། སེམས་དཔའ་དེའི་སྤྱི་བོར་ནུབ་པས། རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་མ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱམ་ཐུག་གངས་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐུ་མོའང་དག་ནས་འཚང་རྒྱ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱི་ནང་གི་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

སྨོན་པའི་སངས་བཅུབཅུགཅིག་ཀུན་དུ་འོད། །སྤྲུལ་སྐུའི་སྟེང་རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པས་བཞག།
རྟོ་རྩེའི་ཐེག་པར་ཡོན་ཏན་རིགས་དབྱེ་བས། །བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་རྣམ་གཞག་དཔག་ཏུམེད།།[୨୪]

དེའང་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པས་དེའི་ཚེ་སྟར་གྱི་ཁབ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་

མེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བར་འདོད་དེ། སྐུ་གསུམ་གྱུབ་པ་ལས། དེ་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་པ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཆོས་གཞན་ནི། །འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།[৩] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་གསལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ས་བཅུ་བའི་སེམས་དཔའ་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པར་སྣང་བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྣང་བ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཕུན་གྱིས་གྱུབ་པར་གཞན་ལ་ཕན་པར་མཛད་པ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། ཀེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན།[৪] །ཞེས་སོ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཐོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཁད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཁེལ་གྱིས་གཙོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཉྩེ་དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། །དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། །མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞིདག་དང་། །བསྟུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྟེལ་བ་མི་མངའ་ཆོས་ཉིད་དང་། །བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།[৫] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི། དན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བཀྲུད་དོ། །ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པའོ། ཐ་ན་ཡང་ཐར་པ་བཀྲུད་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་

པར་ཐར་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། སྐུག་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའོ། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཞི། བསམ་གཏན་བཞིདང་། གཟུགས་མེད་བཞིདང་། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །ཟད་པར་ཅན་ཐུབ་ནི། སྐ་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། མེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ཞེལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ནི། ནང་གཟུགས་ཅན་དག་གིས་ཕྱུང་དུའི་རྣམ་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཕྱུང་དུ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ནང་གཟུགས་ཅན་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཕྱུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་བས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་གཅིས་ཏེ་བཞི་དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས། སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ།།

གཞན་ཕྱུང་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བས་མེད་པར་མཛད་པ་དང་། རྗེ་ལྟར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བས་སྨོན་པའི་གནས་མཆེན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྷའི་མིག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། ཏོན་དང་། ཚོགས་དང་། ཚོས་དང་། སྟོབས་པ་[৭] སོསོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའོ། །དག་པ་བཞིནི། རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཐུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དབང་བཅུ་ནི། ཚེ་དང་། སེམས་དང་། ཡོ་བྱད་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བའོ།།

སྟོབས་བཅུ་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་།

ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ཡམ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྣེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། དཀའ་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཁ་ཡི་གིས་བཞེས་པ་ལ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡམ་རེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཁ་ཡི་གིས་བཞེས་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་པོ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པའོ། །སྐུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཅུད་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་མེད་པ་གསུམ་ནི་བསྡུད་པ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་མོ།།

དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གསུམ་ནི། ཚོས་བསྟན་པ་ན་ཉན་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། གཉིས་ཀས་དབེན་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་པའོ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་བསྟེན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་མའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། འཕྲུལ་པ་དང་། ཅ་ཅོ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་དུག་དང་། བདུན་པ་དང་། བཅུ་ན་འགྱུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་དུག་དང་། སྐུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ།།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། སྟེ་ཚེན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པོ་དེ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཁ་ཏེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིན། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད།[1] ཅེས་སོ། །རྒྱས་པར་

འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །སྒྲུལ་བའི་སྐུ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཁང་གིས་སྲིད་པ་རྗེ་སྲིད་པར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྙམ་ཚོགས་དག །མ་ཉམ་དུ་མཛད་བའི་སྐུ་འདི་ནི། ཐུབ་བའི་སྒྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད།[৫৫] །ཅེས་པ་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཅོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པ་ནི། ཐ་མ་པར་གྱོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ།[৫০] །ཞེས་སོ། །འཕྲིན་ལས་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་འགོང་བ་རྗེ་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད།[৫৭] །ཅེས་སོ། །ཁསང་སྟགས་ལས་ནི། དེའི་སྐེང་དུ་བཅུ་གཉིས་པའྟ་ཅན་གྱིས་སེམས་དཔའ་ལ་མི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མཐྱེན་པ་ཁོ་ནའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་སྐུ་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པ་རྣག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་དེའི་སྐེང་དུ་བཅུ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་བདེ་བ་ནམ་མཁའི་མཐས་ཁྱབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲོས་པ་དང་བུལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུས་ཁྱབ་པའོ་ཞེས་པ་དང་། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། བཅུ་བཞི་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ། བཅོ་ལྔ་པ་ཀྱིང་ངེ་འཛིན། བཅུ་དྲུག་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་མའི་སའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཀྱང་། ཀུན་ཏུ་འོད་ཟེར་འགྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པས་ཁྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་དབྱེ་བར་སྣང་ངོ་།།

ལམ་ལྔར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྤོམ་མི་སློབ་ལམ་ལྔ་དང་། །རིམ་གཉིས་ལ་སོགས་ཟབ་མོ་སེམས་ཀྱི་ཡུལ།།

དམ་ཚོས་ཉི་མ་དྲིམེད་འོད་མངའོ།།

ལས་དང་པོ་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་སྐེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ལམ་གཉིས་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་ལམ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཞིང་འབད་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། གདུགས་རྒྱ་མེད་པ་གཅོ་བོ་གཅིག་ཕུའི་སའོ། །ས་དེ་དག་ན་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་སེམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སྣབས་འདིར་ཚོས་དགོན་མཆོག་གོ །གཞན་དུ་ན་མི་སློབ་པའི་ལམ་ཚོས། གོགས་དག་འདུན།

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་དག་ནི་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་ཐ་དད་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དཀོན་མཆོག་མཐར་ཐུག་པ་དང་མ་ཐུག་པ་ཀུན་བསྟུས་སོ།།

དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཅེ་ཞག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གློག་ཀྱི་རྟེན།

དག་འདུན་ཉན་རང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་བཞི་དང་།[ཀ་] །རྒྱལ་སྲས་སངས་གནས་ཀྱི་སྟེ་མཁའ་འགྲོ་དང་།།
གསང་སྔགས་རྟེས་སྐྱོབ་འགྲོ་བ་ནང་དུ་འདོད།།

དེ་འང་ཉན་རང་གི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི་ཕྱི་དང་། མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་། སྔགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ལས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྟོ་རྗེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། པདྨ་དང་། ལས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བསྟུས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པའི་རིགས་འཛིན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ནི་ནང་དུ་འདོད་པའོ།།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་རིགས་འཛིན་གྱི་རིགས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་འཛིན་ནོ། ཁངས་པོ་ནི། ཚོགས་དང་སྤྱོད་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒྲུབས་པས་ལུས་ཐ་མལ་དུ་ཡོད་ལ། སེམས་ལྟའི་སྐྱོན་གྲུབ་པ་སྟེ། སྐྱུ་འཕྲུལ་རྒྱས་པ་ལས། རྒྱ་མིག་རྒྱ་ས་ཏི་ལྟ་བུ། ཕྱག་རྒྱ་ཐོབ་ལ་མ་རེག་པའི། ཀཱརྒཱས་རྫོགས་སྟོབས་ཅན་དེ་ཁོ་ན།[ཀཱ] །ཞེས་སོ། ཕྱུ་མིག་ནི་ལུས་ལ། རྒྱ་ས་ནི་སེམས་ཕྱག་རྒྱ་ཐོབ་པའོ། ཤེའང་སྐོལ་ཚོར་དང་། སྐྱ་སྟྭ་ལྟར་རོ། །འདི་ཉིད་ཆོས་མཆོག་མ་ཐོབ་པར་འདས་ན། བར་དོར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཐོབ་སྟེ། ལུས་དོར་བ་དང་སེམས་ལྟའི་སྐུར་སྨིན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་རིམ་ལས། གཅིག་དང་དུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བ། །བསྟན་བྱ་ཉིད་སཁམ་དེ་ཐོབ་ནས། །ཟླ་དུག་བཅུ་དུག་བསྟེན་སྐྱབ་ཚེ། ཏོ་རྟེའི་ལུས་སུམ་ཁྱུར་བར། །སྟོབས་ཚུངས་ཉིན་སྨིན་ཤན་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་ཏོག་འབྱུང་བའི་ལྟག་ལུས་བཞག ཏོ་རྟེ་འཚང་བར་རིག་པས་འགྲོ།[ཁ] །ཞེས་སོ།།

ཆོས་མཆོག་ཐོབ་ན་ཆེ་ལ་དབང་བར་དངོས་སུ་སྨྲོར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅྱོན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པ་ན། ཞེ་ཡང་རྟོ་རྗེའི་ལུས་ལ་སྨྲོར།[๙๕] ཞེས་སོ། ཆེ་དབང་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་ནས། ལུས་རྟོ་རྗེའི་སྐུ་ཐོབ་པས་སྐྱེ་ཤི་མེད་ཅིང་སེམས་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་མཐོང་འཇུག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི། ཚོགས་སྡུད་བསྒྲུབས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས། ལུས་ཁམས་སྐྱེ་གནས་ཟག་པ་ཟད། རྩོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱང་ཆེ་ཡི་རིགས། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱ་ངན་བཟློ། ལུས་མ་བོར་བར་རྒྱལ་བའི་སྐ། ཞཏིགས་པ་ཀུན་བཟལ་ཆོ་འཕྲུལ་རྫོགས།[๙๙] ཞེས་སོ། ཀེ་འང་ལུས་དེ་ཆོས་མཆོག་གི་རྟེན་གང་ཡིན་དེར་གནས་ཏེ། གསང་སྔོང་ལས། མི་དང་ལྷ་དང་ཚངས་པ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་རྣམ་དག་འཛོའ་མོད་ཀྱི། །ཁྱད་པར་སྐ་ལ་གནས་ཀྱང་ཡིན།[๑๐๐] ཞེས་སོ། །སྤྲུལ་པ་དང་ཡོན་ཏན་ནི་སངས་བོའི་རྗེ་སྟེད་པའོ། །ཕྱག་རྒྱའི་རིགས་འཛིན་སྐ་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་བའི་བར་སྒོམ་ལམ་སྐ་དག་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེའང་ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་ཞིང་སེམས་སྐ་དག་ཏུ་ཟི་མ་སྨྲོང་བ་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཏེ། ལས་རིམ་ལས། རང་སེམས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། །བསྒོམས་པས་གང་ཡིན་མངོན་གྱུར་སྐུ། །ཐུན་མོང་མཆོག་གི་མཚན་དཔེར་ལྡན། །ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་རིགས། །རྩོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་དང་། ཥདྨ་རལ་གྲིའི་རིགས་འཛིན་འགྱུར།[๑๐๑] ཞེས་སོ། །དེའང་སངས་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྔ་པ་རྣམས་སུངྷོ་རྗེའི་རིགས་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩོགས་པ་རྗོ་རྗེ་ལྔ་བྱས་རང་སའི་སྒྲིབ་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཅོ་བོར་སྨྲོད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས་འཁོར་ལོའི་རིགས་འཛིན་ནོ། །བདུན་པའང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འཁོར་ལོ་ལྡན་འཚྱང་བས་དེ་ཉིད་དོ། །བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་འཛིན་ནོ། །དགུ་པར་ཚགས་པ་མེད་པས་ཞིང་སྨོང་ཞིང་དོན་བྱེད་པས་པདྨ་ལི་རིགས་འཛིན་ནོ། །བཅུ་པར་འཕྲིན་ལས་ལྷན་སྐམ་ཆོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་རལ་གྲིའི་རིགས་འཛིན་ནོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་འཛིན་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣ་མའི་རིགས་ལས་མཐུ་རྩོགས་པས། །བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཏིམ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་པ་ཡི་ཤེས་རབ་གསུམ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་སུ་འགྱུར།[๑๐๒] ཞེས་སོ། །སྒོ་དོན་ཁ་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོས་དང་པོ་

ནས་བདུན་པའི་བར། ལྷན་གྱིང་དག་པ་ས་གསུམ་དུ་བལྟེ་བའངང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་སྣང་ངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རིགས་འཛིན་བཞིས་བགྲོད་ཅིང་བསྟས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་ཡའང་གསུམ་གྱི། ཞིང་སྦྱལ་བ་ནི། དུ་ནི་སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་བསྟན་པ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། དེའང་ཐ་མལ་བ་ནི་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་དང་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདོད་པའོ། །ཉན་རང་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་སྙིད་པས་འཇིགས་ནས་དད་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེག་ཆེན་གྱིས་སྟིང་རྗེས་གཞན་འཚོང་བ་ལས་སྐྱོབ་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་སྐྱེ་རྗེ་ལས་ཀྱི་རྣ།[৬৮] ཞེས་སོ། །དེའང་བླ་མས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་བློ་བཅོས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་དུང་དུ་མཆོད་པ་བཤམས་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤར་བཤད་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྨིན་ཐུང་གཏིབས་པ་ཙམ་བྱོན་ནས་བཞུགས་པར་བསམས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ།

འདི་དག་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅེ་ནམ་མཁར་བསམས། །ཞུད་པར་བླ་མ་སངས་རྒྱས་གཅོ་བོར་འདོད།།[৬৯]

ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་གཅོ་བོ་ཡིན་ལ། ནང་གི་ཤུར་བླ་མ་གཅོ་བོ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཚུལ་ལམ།

རྣམ་པ་དངོས་ཡིད་གསང་བས་རབ་མཆོད་དེ། །བདག་དང་འགྲོ་གྱན་གྱས་པས་ཐལ་སྦྱར་ཞིང་།།
བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། །ཐུབ་ཆུབ་བར་དུ་གཞན་དོན་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ།[৭০]
སྟིང་ཁོང་རྣས་པའི་གཏིང་ནས་ཡང་ཡང་བྱ།།

དེའང་ཕྱིའི་མཆོད་པ་སྤྲོས་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ། ནང་གི་མཆོད་པ་བདུད་རྩི་གང་བྱང་ལ་སོགས་པ། གསང་བའི་མཆོད་པ་དགྱེས་མཉམ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་སོགས་པས་ནམ་མཁའ་གང་བའི་མཐོན་ལ། ནམ་མཁའ་གང་བའི་མཆོད་པ་ལྟུལ་ལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་མ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ། །

སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྒྲབས་སུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྒྲབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སྨྲིང་ཐག་པ་ནས་ཡན་གསུམ་དུ་བྱའོ། །དེ་ནི་བརྟ་ལས་ཐོབ་པའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གང་དུའང་དམིགས་པ་མེད་པའི་ངང་ལ་བཞག་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྒྲབས་འགྲོ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲབས་འགྲོའི་རྒྱུའོ།།

འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྡུ་ཞི། དུས་གཞན་དུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒྲབས་སུ་སོང་བས། རྟེན་དེ་དག་རབ་ཏུ།

དགྱེས་ཤིང་འོད་ཟེར་བཀྱེ་བས་རང་གཞན་གྱི། །སྒོ་གསུམ་སྒྲིབ་སྦྱངས་དོངས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ།།

དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་ཚོགས་རྫོགས་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ།།[๗๔]

ཇི་སྐད་དུ། དཀོན་བརྩེགས་ལས། མི་གང་གསུམ་ལ་སྒྲབས་སུ་འགྲོ། །དེ་ཡིས་ཚོགས་ཀྱང་རབ་རྫོགས་ཤིང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་པ་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཐོབ་པར་འགྱུར།[๗๐] །ཞེས་སོ། །གནས་སྐབས་རྒྱུའི་སྒྲབས་འགྲོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྒྲབས་འགྲོ་ལའང་ལྔ་ལས། སྒྲབས་གནས་བཤད་པ་ནི། དུ་ནི།

མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྒྲབས་གནས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་སྨྲིང་པོ་དོན་གྱི་ཕྱི།།

རང་སེམས་འོད་གསལ་སྒྲོས་ཀུན་བཟལ་བ་ཡིན།།

དེ་འང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕེག་པས་འབྲས་བུ་འི་སྒྲབས་འགྲོ་རང་གི་ས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲབས་ཡུལ་གནས་སྐབས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐུ་ཉག་གཅིག་ཏུ་བཤད་དེ། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྒྲུབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན།[๗๑] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྒྲབས་གནས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་སྐུ་དེ་ཡང་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱོན་ཟིན་ནི་རྒྱུའི་སྒྲབས་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུའི་སྒྲབས་ནི་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ཉིད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་དེ་ལ་སྒྲབས་སུ་འགྲོའོ། །དེའང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པ་ལས། དག་ཐོབ་བལ་བའི་སེམས་སངས་རྒྱས། །མི་འགྱུར་དྲི་མེད་ཆོས་དང་ནི། །ཡོན་ཏན་ལྡན་

རྫོགས་དགེ་འདུན་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་བང་གི་སེམས་ཉིད་མཆོག[ཀ] །ཅེས་སོ།།

ཚུལ་རྗེ་ཡུར་འགྲོ་བ་ནི། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི།

དེ་ཡི་ཡམ་འཁྱེར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི།།[ཁ]

རྟེན་བསམས་པའི་མདུ་ན་དུ་ སྐྱབས་སུ་ འགྲོ་བ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་བསམས་ནས་ཚོགས་གིས་རྗེ་སྤྲིད་ནུས་ཀྱི་བར་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོའོ།།

ངོ་བོ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར།

རྒྱུ་ཕུན་རྟེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས། །དོན་ལ་འགྲོ་བ་འགྲོ་བྱེད་གཉིས་མེད་པས།།

རི་བཞིན་དང་ལ་དེ་བཞིན་མཉམ་པར་གཞག །ཡུལ་སེམས་གཉིས་སུ་འཛིན་ན་མཐར་ཐུག་མིན།།[ཁ]

འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡིན།།

དེ་འང་བློ་ས་ནམ་མཁའ་བསམས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡུ་ལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་ཀའང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་། སེམས་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་ཡྱང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ར་འདུག་བས་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་བཞག་པ་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། གང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མི་དམིགས་ལ་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ཡང་མི་སེམས་ན། འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ[ག] །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ། ཡུལ་ཅན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པར་བསམ་པ་ནི་གནས་ལུ གསུ་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་པའི་ངང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རྟེས་ཐོབ་བཤད་པ་ནི། ཚུལ།

དེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རྫོགས་ཆོས་སྐུ་འཐོབ། །རྟེས་སྣང་སྨིན་ལམ་སྐུ་མངར་བསྟོ་བ་བྱ།།

དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པས་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འཐོབ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་[๒๒] ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཞིན་སྟང་བ་སྨི་ལམ་སྐྱུ་མའི་ངང་ནས་བསྟོ་བ་བྱའོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདུལ་བ་ལུང་ལས། དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་གྱུར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །འགྲོ་བའི་ནང་དུ་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཤོག །སྟོན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྒྲལ་བའི། །སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ་བར་ཤོག[๒๓] ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

རྒྱུའི་བསྟན་བྱ་ལ་བཞེ་ལས། དགོན་མཆོག་མི་སྟང་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི།

བསྟན་བྱ་གཉིས་ལས་རྒྱུ་ཡི་རིམ་པ་ནི།[๑๙] །སྟོག་དང་རྒྱལ་སྲིད་བྱ་དགའ་ལ་སོགས་ཕྱིར།།

བློ་མ་དང་ནི་དགོན་མཆོག་སྟང་མི་བྱ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་ཆོ་འཕྲིར་རྒྱང་ཟད་བདེ་བ་ལས་གཞན་མེད་ལ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་པའི་བདེ་བ་ཀུན་འགྲུབ་པ་སྟེ། དམན་པ་དང་མཆོག་གི་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ཡུལ། རྒྱུ་དྲའི་ཕྱིར་ནི་ཆེ་མི་བཏང་། །གཅོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ།[๒๔] ཞེས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་སོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོག་དང་རྒྱལ་སྲིད་དང་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྟང་བར་མི་བྱའོ།[๒๕] །ཞེས་སོ།།

མཆོད་འོས་མི་སྐྱ་བར་གདམས་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

བློ་མར་སྐྱབས་སོང་མཆོད་འོས་མི་སྐྱ་ཞིང་། །དམ་པ་ཆོས་ལ་སྐྱར་འདེབས་མི་སྐྲན་སྟང་།།[๑๐]

ཞེས་བཞད་ལ། སྟོང་པོ་བགོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པས་ནི་མཆོད་པར་འོས་པ་མི་སྐྱ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཆོས་ལ་མི་སྐྲན་པ་སྟང་བ་ཡོངས་སུ་སྟང་བར་བྱ་ཞིང་། དམ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།[๒๖] །ཞེས་སོ།།

སྐྱབས་གསུམ་གྱི་བསྟུང་མཚམས་བཤད་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་ལྟ་གཞན་ཕྱག་མི་བཙལ། །ཚེས་ལ་སྐྱབས་སོང་སེམས་ཅན་འཚེ་བ་སྤང་།།

དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལུས་སྟེགས་ཅན་མི་འགྲོགས།།

དེ་ཡང་། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཞེག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགྲོ་བ། ཀེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྙེན་ཀྱི། ཉམ་ཐུང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཀུམ་བའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། འཚེ་ཞེང་གནོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། ཀུན་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་བ། སྲུ་སྟེགས་གཞན་ལ་བྱོགས་མི་བྱེད།[24] ཅེས་སོ།།

དད་པས་མཚོད་པར་གདམས་པ་ནི། བློ་མ་དང་དགོན་མཆོག

དེ་དག་གཟུགས་ལའང་དད་པས་རབ་མཚོད་ཅིང་།[২৭] ཞེན་མཚན་རྟེས་དྲན་རྟག་པར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། དགོན་མཆོག་དང་བློ་མའི་སྐུ་གཟུགས་ཙམ་ལའང་ཙམ་མཚོད་པ་བྱ་སྟེ་དགེ་བའི་ཞེང་དུ་སྐྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངའི་སྟེགས་མའི་དུས་སུནི། ཀགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིང་སྐྱལ་ནས། ཞེས་པ་དང་། པཎ་དཀར་པོ་ལས། སྐུ་གཟུགས་རྣམ་པ་མང་པོ་དེར་སྐྱལ་ནས། །འགྲོ་བ་དགེ་བ་སྤྱོད་པའི་དོན་བྱེད་དོ།[২৩] །ཞེས་པ་དང་། སྐན་གྱི་གོང་ཆུན་དུ། ལྷ་བཆུའི་ཐ་མར་ཐྱུར་བ་ན། ངའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་གནས། ངཡིན་སྐམ་དུ་ཡིད་བྱེས་ལ། ཀེ་ཚེ་དེ་ལ་གྱས་བར་གྱིས།[২৪] །ཞེས་སོ། ཉིན་མཚན་ཁོར་མེའམ། དུས་དྲུག་གམ། གསུམ་མམ། ཐ་ན་ལན་ཅིག་ཏུ་དན་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། དེ་དག་གི་རྟེས་སུ་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །རྟེ་ལྟར་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་མཛད་སྤྲོད་ལ་བསྟན། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་རྟེས་སུ་བསྟན། སྤྲོད་པ་འདུལ་བ། སྐོམ་པ་མདོ་སྡེ། ལྷ་བ་མངོན་པ་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ལམ་རྟེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། གཞི་བསྟུབར། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ་དང་། དགེ་འདུན་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

འབྲས་བུའི་བསྟན་བྱ་ཡང་གཉིས་ཀྱི། བསྟན་བྱ་དངོས་ནི། གཉིས་པ།

འབྲས་བུའི་བསླབ་བྱ་མཉམ་ཉིད་ཧན་ཏན་ཏུ། །བཟང་དན་མི་རྟོག་མཆོག་དམན་བྱང་དོར་མིན།།

སྨོས་ལ་མི་བརྗེན་ཚོས་ཉིད་གཞུག་མར་སྣང་།[༡༡] །ཐམས་ཅད་ལྷུན་རྫོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་སྣང་།།

ངེ་སྐད་དུ། ཡུམ་བར་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟོམ་པར་འདོད་པས། ཚོས་གང་ལའང་མི་དམིགས་ཤིང་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཆོག་གོ །འདི་ནི་དམན་པའོ། །འདི་ནི་བྲག་བའོ། །འདི་ནི་དོར་བའོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སོ། །འདི་ནི་གཞན་ཀུན་དུ་རྒྱུ་དག་གི་ཚོས་སོ་ཞེས་གཉིས་སུ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱད་པར་མི་བྱའོ[༡༢] །ཞེས་སོ།།

ཉམས་པའི་རྒྱུ་བཤད་པ་ནི། དུ་ནི་ཐུན་མོང་གི་གནས་ལ་བསྟམ་ཚུལ་བཤད་དེ། སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྟོམ་པའི།

གཏོང་རྒྱུ་བཏགས་པ་ཁས་ལེན་འདས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་པ་ནི་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པས་གཏོང་།།

བསླབ་བྱ་ཉམས་པས་དམན་པར་ལྟུང་བ་སྟེ།[༡༣] །བག་ཡོད་དུན་པས་བསྒོམས་སྟེ་བླང་དོར་བྱ།།

དེ་འང་སྟེང་ཙི་བྱང་ཆུ བ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཚེ་གས་བླངས་པའི་དུ་ས་ལས་འདས་པས་གཏོང་རྒྱུ་བཏགས་པ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་སྐྱེས་ཏེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྤངས་པ་དང་། སྐྱབ་མ་ནུས་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་པ་ཚུལ་བ་ནི་གཏོང་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པའོ། །ལྟ་གཞན་ལ་ཐུགཱ་བཙལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསླབ་བྱ་ཉུང་ངར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནས་ལྟ་ཀུན་ཏུ་ཡང་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ཀྱང་འདིར་ངེས་པ་མེད་དེ། སྟོང་

སེམས་དགེ་བ་ནས་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་འཇུག་ལས། སྡུང་བའི་སེམས་ནི་ཐོག་པ་ལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཚ་རོལ་ཕྱིན་བར་བརྗོད།[১৬] ཞེས་བའོ།།

གསུམ་པ་ཚན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་བདུན་ལས། ཚོ་རབས་ཀུན་དུསྐྱོབ་པའི་ཚན་ཡོན་ནི། ད་ནི་ཚན་ཡོན་བཤད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་བཟོང་སོང་དུ་ལྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི།

སྐྱབས་གཞན་གང་གིས་སྐྱ་བ་དེ་མཐོང་ནས། །ལྟག་པར་ཐུགས་རྗེའི་ལྟ་ལ་དད་པ་ཉིད།།

ཚོ་རབས་ཀུན་དུ་འཇིགས་བྱལ་སྐྱོབ་པ་སྟེ།[১৬] །དེ་ལས་ཚན་བདེ་བྱེད་པ་གང་ཞེག་ཡོད།།

འདི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ངན་སོང་གི་སྒོ་གཅོད་ཅིང་། མཐོས་དང་ཐར་པའི་ལམ་ཡོ་ཆེ་བདེ་བ་ལ་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོད་པ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྐྱབས་ཏེ། ཞག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། གང་ཞེག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགྲོ་བ། ཀེ་དག་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྟེ། ཤི་ཡི་ལུས་ཀྱང་སྤངས་ནས་ནི། །ལྷ་ཡི་ལུས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།[১৭] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཚན་ཡོན་ནི། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དམ་པ།

དེ་ནི་སེམས་གཅིར་དད་པའི་སྐ་གཞི་ལ། །བསོད་ནམས་ཡི་ཤེས་ཚར་རྒྱས་ལེགས་བྱན་ཏེ།།

ཆོས་ཁམས་དགེ་བའི་སྡུ་གྲ་ཆེར་འཕེལ་བས།[১৭] །རྒྱལ་བའི་ཐུན་ཚོགས་ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་བྱེད།།

དད་པའི་ས་གཞིར་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཚར་རྒྱས་ཁམས་གྱི་ས་བོན་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་སྨིན་པ་ཡང་། མྱང་འདས་ལས། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གང་། བསོད་ནམས་ཡི་ཤེས་དམ་པའི་ཆོས། །འཇིག་ཀྱེ་ན་རྒྱལ་བའི་ཆོས་འཕེལ་བས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅི་ནི་ཐོ་བ་པར་འགྱུར།[১৮] །ཞེས་སོ།།

ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི།

ཆོས་ཚུལ་དགེ་བ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཤེས། །བག་ཡོད་དྲན་པ་ཡོན་ཏན་ཆོགས་མང་ཞེང་།།

གཟུངས་སྨིན་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་སེམས་ལ་འཆར།[১৮] །རྨི་ལམ་ན་ཡང་མི་འབྱལ་མཐོང་བ་དང་།།

ཚེ་རབས་དྲན་ཞིང་རིགས་དང་འབྲོར་པས་མཛེས།།

རྣ་སྐད་དུ། ཞེའུ་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་བས་ཞུས་བའི་མདོ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲབས་སུ་སོང་བ་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མངོན་ཏུ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཉོན་ཅོག་པ་ཡིན་ནོ། ཁེལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཚོས་ལ་སྒྲབས་སུ་སོང་བ་དེ་དག་ནི་བག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་མང་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཆུ་ཆེ་རབས་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྒྲབས་སུ་སོང་བ་དེ་དག་གི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཆུ་དེགས་བཅུན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ལས་ཀྱང་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ནོ།[༧] །ཞེས་སོ།།

དཀར་ཐོགས་ཀྱི་ལྟས་བསྟང་བའི་ཚན་ཡོན་ནི། གཞན་ཡང་།

འགྲོ་ཀུན་དགའ་བས་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །མཐར་ཡང་རང་ཉིད་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྒྲབས།།[༡༠]
དཔུང་གཉེན་བྱེད་པས་སྐུ་གསུམ་འབྱོར་བ་འཛིན།།

དེ་འང་དཀར་པོ་ལ་དགའ་བའི་ལྟ་རྣམས་དགའ་བས་བསྡུ་ད་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲུབ་པར། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་དཀར་པོ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུད་བ་ཡིན་ནོ། །དེགེ་བའི་རྩ་བ་དག་ཀྱང་སྟེལ་བ་ཡིན་ནོ།[༡༡] །ཞེས་སོ། །སྡུད་དུ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྡུད་འདས་ལས། གང་སུ་གསུམ་ལ་སྒྲབས་སུ་འགྲོ། །དེ་དག་སྡུད་དུ་སངས་རྒྱས་འགྱུར།[༡༢] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲབས་སུ་སོང་བས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་འགྱུབ། ཚོས་ལ་སོང་བས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། དགེ་འདུན་ལ་སོང་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཚད་མ་མཆོག་པའི་ཐན་ཡོན་ནི། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུ་ན།

སྒྲབས་སོང་ཡོན་ཏན་གལ་ཆེ་གཟུགས་མཆོག་ན། །ཐམ་མ་ཁས་ཆེས་ལྟག་བསོད་ནམས་ཤ་མཐའ་ཡས།།

དེ་ཡང་། དེ་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སྒྲབས་སུ་སོང་བའི་བསོད་ནམས་གང་། ཁལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་

མཆིས་ན། །ཁམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་ བཀང་ནས། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྟག་ པར་རྒྱུར།[୧୦] །ཞེས་སོ། །དེའང་འཇིགས་པ་དང་འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་ སེལ་བ་ནི། མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ལས། དགེ་སློང་དག ཁོད་དགོན་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་དང་། འབྲོག་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་ན་འདུག་ ཀྱང་རུང་། གསུམ་ལ་སྣང་བས་ སུ་སོང་ཞིག་དང་། འཇིགས་པ་དང་། སྐྱ་བསྐལ་བ་དང་། སྐུ་བཤལ་བ་དང་། སྐྱེ་ཞིང་ཞེས་བྱེད་པ་དེ་དག་མེད་པར་ འགྱུར་རོ།[୧୨] །ཞེས་སོ། ཡར་བདུད་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཅི་ མའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་སྣང་བས་སུ་སེམས་ཅན་སུ་འགྲོ་བ། ཁདུད་རྣམས་བྱེ་བས་ གསད་པར་མི་ནུས་ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཞིང་བློ་ནི་འབྲུགས་ཟིན་ཀྱང་། ། དེ་ནི་དེས་པར་སྣང་བའི་ཚོ་ རོལ་འགྲོ།[୧୩] །ཞེས་སོ།།

མདོར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཚེ་བ་དང་། ཕྲག་པ་དམན་པའི་ལམ་དང་། འགོར་བ་དང་ ངན་སོང་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་ པར་ལེགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕོབ་པར་བྱེད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཚོགས་ ཀུན་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྲ་དང་འཚེ་བ་དག་ལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ། །འཚེ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། ཁོན་སོང་དང་ནི་གནས་མེན་དང་། །འཇིག་ ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །སྐྱོབ་ཅིང་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན།[୧୪] །ཞེས་སོ།།

ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་སྐྱར་བའི་ཚན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་ན།

ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ།[୨୨] །དེ་ལ་མ་ཁས་པ་སུ་ཞེག་བརྟེན་མི་བགྱིད།།

འདི་ལྟར་ཡོན་ ཏན་གཞལ་དུ་མེད་པའི་སྐྱབས་ལ། མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བགྱིད་པར་ འོས་ཏེ། དགོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པ་ལས། མ་ཁས་པ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་རྩེ་ས་སུ་འགྲོ །དེ་ཡི་དབང་གིས་ དོན་ཡང་ཕུན་ཚོགས་འགྱུབ།[୧୬] །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

སྙིང་ཁའི་རྒྱུད་པ་སེལ་བའི་ཚན་ཡོན་ནི། སྙིང་པ་དང་ཁེ་བའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་གི

ཉེས་སྤྱོང་ཁེ་བ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གཉེན། །དད་བརྩལ་སྙིང་རྗེ་བོས་རབ་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ཁོང་།།

སྣ་གསུམ་བསོད་ནམས་འདྲེན་མཆོག་དཔག་བསམ་ཤིང་།[༢༩] །ཚན་བདེའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི།།

འདི་ལྟར་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་མགོན་སྒྲུབས་ཀྱི་མཆོག་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་ཞི་བར་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་། འདོད་དགུའི་དཔག་བསམ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་མཛོད་དམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཐུག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ།[༢༤] ཞེས་པ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེར་འབྱེལ་པ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི།[༢༥] །ཞེས་བའི་ཚུལ་ལོ།།

འདི་ར་ཡང་ཉིན་མཚན་དུ་སྣ་བྱ་ག་ལ་སོགས་པའམ། ཟས་ཀྱི་འཚལ་མ་འཚལ་བ་ནའང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁར་བསམས་ཏེ། ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། སྐུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་རྣམས་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དྲན་པས་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེག་སྙམ་དུ་བསམ་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པ་དང་། རྒྱ་བ་སྤྲོན་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བརྟོད་པར་བྱས་ལ་རྗེས་སུ་དགེ་བ་བསྟོས་ན་སྟོག་པ་ཟད་ཅིང་དགེ་བ་འཕེལ་བས་སྙུ་ར་དུ་བྱང་ཆུ་བ་འགྲུབ་ཅིང་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དཔེ་དགེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོ་བ།

དེ་ལྟར་བདེ་ཆེན་ཡོན་ཏན་མཆོག་བསྒྲགས་པས། །སྐྱེ་དགུ་དམ་པའི་སྦྱོང་ལ་ཕེགས་གཞོལ་ཞིང་།།

ཉེས་ངྱུར་དམན་པའི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། །དུག་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག།[༣༠]

ཅེས་སྨོས་ཏེ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཚིག་དང་དོན་གྱི་ཕྱེད་བ་བཅོད་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྨིན་གྱི་སྐུ་བསྐགས་པ་དེས། འགྲོ་བ་རྣམས་ཡུན་རིང་མོར་ཡུལ་དམན་པ་ལ་བཏེན་ནས་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་སྟོང་གི་ཚོགས་མང་པོས་དུ་བའི་སེམས་ཀྱི་བཞེན་པ་རྣམས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཆོག་བདེ་བར་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅེས་པའོ། །ཞི་གྱུར་བདུད་རྩི་དམ་པའི་ཆོས་ཆར་གྱིས། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཡིད་བཞིན་སྒྲུབ། །རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་རེག་པར་ཤོག །གང་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་སུ། །བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཆར་འབེབས་པ་སྒས་དང་བཅས། །ཕན་བདེའི་འོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སྐང་བྱེད་ཅིང་། ཇན་སོང་གསུམ་གནས་རང་སྟོངས་སངས་རྒྱས་ཤོག །འཇིག་རྟེན་ལོང་བ་འདྲེན་པ་མེད་རྣམས་སུ། ཀཱཏི་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་གྲགས་ཏེ། ཀུན་ཀྱང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་རབ་འཇོག་ནས། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། སྐུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

བདུན་པ། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ལེའུ།

དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སློབ་འདྲུག་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། བདུན་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ལེའུ་ལ་བཅུ་སྟེ། མཚམས་སྦྱར་ཞིང་ཚངས་པའི་གནས་བཞིའི་སྐོམ་པར་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་བསྟན་པ། དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར། དམིགས་ཡུལ་མ་དག་པའི་སྐྱོན། དམིགས་ཡུལ་དངོས་བཤད་པ། རྣམ་པ་བཤད་པ། སྐོམ་ཚུལ་བཤད་པ། བསྐོམ་པའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ། བསྐོམ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོམ་བའོ།།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་ཚངས་པའི་གནས་བཞིའི་སྐོམ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་ལ་འདྲུག་པས་ན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྐྱབས་སོང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས། །བྱམས་པའི་སྐ་གཞིར་སྐྱེ་རྟེའི་མེ་ཏོག་བཀྲམ།།

དགའ་བའི་གྲིབ་བསིལ་བཏང་སྙོམས་ཆུ་གཙང་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་སྐྱང་ངོ།།[1]

འདིར་ནགས་ཀྱི་ནང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དེ་ཝེས་སྐྱང་ཏེ། བྱམས་པའི་སྐ་གཞི་སྟོ་ཞིང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཀུན་དགའ་བའི་བསྟི་གནས་སུ། སྐྱེ་རྟེའི་མེ་ཏོག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཁ་བྱེ་བས་བཀྲམ་ལ། དགའ་བའི་ནགས་ཀྱི་གྲིབ་མས་བསིལ་ཞིང་བྱང་དང་ཉེ་དྲགས་དུ་མས་བསྟེན་པར་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚོ་དང་། རྩྭ་ཆུ་བཟང་པོའི་ཆུན་ཁ་དུ་མ་ནས་འབབ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས། སྤིད་པར་དུབ་པའི་འགྲོ་པོ་རྣམས་དབུགས་འབྱིན་པ་དེར། རང་གི་སེམས་ཀྱང་ངལ་གསོ་ཞིང་སྤྲུང་ངེ་ཞེས་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཆུན་དུ་སྤྲུར་བའོ། །ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།[2] །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པར་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐོག་མར་འདི་དང་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཡང་ཐར་པའི་ལམ་དང་མ་འབྲེལ་ན། །ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་སྟེ་སྨིད་པའི་རྒྱུ།།

ཞེ་བའི་ལམ་གྱིས་ཟིན་པའི་དེ་རྣམ་བཞི། །སྲིད་པའི་རྒྱ་གཉིར་འདུའ་ཕྱིར་ཚད་མེད་བཞི།།[༢]

དེ་འང་། སྟེང་པོ་མཆོག་ལས། ཤ་ཉིའི་བྱ། འདི་ལ་སེམས་ཡང་དག་པར་མ་བསྒྲིད་རྗེས་སུམ་བསྒྲིད་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྟེང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་བཞི་ནི་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་སྟེ། སྲིད་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའོ། ཁེམས་ཡང་དག་པར་བསྒྲིད། རྗེས་སུ་བསྒྲིད་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྟེང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་བཞི་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི་སྟེ། མུ་དན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུའང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།[༣] །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་འང་།

དམིགས་ཡུལ་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཁྱབ་དམིགས་བཅས་དམིགས་པ་མེད།།

འདི་ལྟར་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བློའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞིས་ཞེང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ། བློའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་སྟེ། ས་སྟེ་ལས། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་སྟེ་སྟེ་[༤] ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་མ་དག་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི། འདིར་ནི།

སྔ་མ་ཚད་ཡོད་ཉང་ཟད་འགྲོ་བ་ལ། །དམིགས་རྣམ་མ་དག་དམིགས་བཅས་ཚངས་པའི་རྒྱུ།[༥]

ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཚད་ཡོད་པ་ལ། བློའི་རྣམ་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་འང་ཐར་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་སྟེ། གཉྲ་ལ་བྱད་མེད་བྱ་ཚུང་དུ་དང་བཅས་པས་བརྒལ་དུས་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱམས་པ་ཞིར་དུ་ཚེའི་དུས་བྱས་པས་ཚངས་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་སྟེ། སྡུག་འཇུག་ལས། སེམས་གནས་ལ་གཅིག་སྐྱེས་འབྱས་བྱ་གང་། །ཚངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར།[༦] །ཞེས་པའི་ཚུལ་ལོ།།

ཞར་ལ་ཐར་པའི་ཚད་མེད་བཞིར་བསྒབ་པར་གདམས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་སོང་ནས། ཚད་མེད་པ་བཞིའོ།

འདི་ནི་དམིགས་མེད་ཐར་པར་གཞོལ་བས་ན། །སྟིང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་བསྒབ་པར་བྱ།།

གང་གི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་བས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ཚུལ་ལ་ལ་བསྒབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ།།

སྤྱི་དོན་ལྔ་པ་དམིགས་ཡུལ་དངོས་བཤད་པ་ནི། དཀའ་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་བཤད་པ།

བདེ་བ་མི་ལྡན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག །སྐྱེད་ཅིང་འཆོར་ལ་ཉེ་རིང་ཚགས་སྡང་ཅན།།[৬]

བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྙོམས་ཡུལ།།

འདིར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག རང་རང་གི་བདེ་བས་སྐྱེད་ཅིང་འཆོར། ཉེ་རིང་ཚགས་སྡང་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི། མདོ་སྡེའི་ཆུན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་བདེ་འདོད་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་དང་བདེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།" ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་བྱུག་པ་རྣམ་པ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་པ་ནི།

རྣམ་པ་བདེ་ཐོབ་སྡུག་བསྔལ་བྱལ་བ་དང་། །དགའ་དང་མི་འབྲལ་སེམས་སྙོམས་ལས་རྒྱང་འདོད།།

དེ་འང་ཡུལ་བཞི་པོ་དེའི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཅིང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་ལ། དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། ཚགས་སྡང་བཏང་ནས་བློ་བྱམས་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། ཐུང་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། ཞི་འབྲལ་བ་ཡིད་གོངས་པ་ཅན། ཞན་བདེ་དགོངས་ཆྭོད་ལ་ཕྱག་འཚལ།" ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཞི་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྟན་པ་ཚངས་པའི་མི་མཐུན་སྤངས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་བྱེད།" ཅེས་སོ། །དེའང་

རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། གཞན་དུ་མི་རྟོག་པ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། བར་མའི་ཡུ ལ་གསུ མ་ལ་དམི གས་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའོ། །རྗེ་ཡུང་དམིགས་པ་འཇུག་ན། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཙམ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཡུལ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་དང་། ཚགས་སྡང་ཅན་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་འབྲས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡུ ལ། དགའ་བ་ནི་སྐྱིད་པ་སྟེ་བདེ་བའི་ཡུལ་གསུམ་ལ་བློ་གསུམ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཐོས་པ་ལས་བཞི་པོ་དེ་སྐྱེས་པའོ། །ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པའོ། །ཡང་ན་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་དང་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་འབྲེལ་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡུག་བསྔལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྙིང་རྗེགས་ཅན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།[৫] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སེམས་ཅན་དང་། ཚོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། བཤད་པ་ལྟར་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དྲུག་མཚོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཁམས་བཅུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོར་བ་ལྔ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། བཤད་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དྲུག་མཚོང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཀྲེན་ལ་བརྩེ་དང་མ་རྟོགས་པ་ལ་བརྩེ། ཀུན་འཕྲོགས་ལ་བརྩེ་བགེ་མེད་རྣམས་ལ་བརྩེ། ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་དང་། ཁོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའོ།[৬] ཞེས་སོ།།

ཡུལ་བརྒྱལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབར་དག་ཡི་དབང་དུ་སོང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཞོན་སྐན་པས་བསྐྱིབས། ཁབ་དོད་དཀའི་ལམ་ལ་ཀུན་དུ་ཞུགས། ཤ་ཆེང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལྡན། ཟས་ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱོང་ཐུང་པ། ལམ་གོལ་རབ་ཞུགས་སྐྱེབས་ཆུང་བའི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱིད་བརྩེ་བའོ།[৭] ཞེས་སོ། ཁོན་མོངས་པ་མེ་ལྟར་འབར་བ་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱས་པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། ལས་ཆུ་འབྲས་ལ་རློངས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཁོན་མོངས་བའི་མདུད་པས་དམ་

དུ་བཅིངས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་སྙང་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་སོ། ཚད་མེད་པ་འདི་དག་ཀྱེན་བཞེས་སྐྱེ་སྟེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སམ་ཁམས་ནི་ཆུའི་ཀྱེན་ནོ། །ཚད་མེད་པ་བཞིའི་བཀའ་ལུང་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་པོའི་ཀྱེན་ནོ། །རང་རང་གི་ཡུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པའི་ཀྱེན་ནོ། །ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་གོམས་པ་སྟ་མ་ལས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཀྱེན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྟ་མ་ལས། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཆུ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་སྟེ། ཞུ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། ཁྲོ་དང་ལྡན་པའི་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ།[1] །ཞེས་པ་དང་། མངོན་ལས། བཞི་ཡི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །གསུམ་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་རྣམ་གཉིས། །གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ།[2] །ཞེས་སོ། ཀེའང་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བདག་ཀྱེན་ལ་སོགས་པ་བཞེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཆུའི་ཀྱེན། བདག་པོའི་ཀྱེན། དེ་མ་ཐག་ཀྱེན་གསུམ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་བསྐྱེད་ཅིང་། བེམས་པོ་རྣམས་ནི་ཆུ་དང་། ཆུ་ལུད་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཀྱེན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་འདོད་དོ།།

སྐྱེ་དོན་བདུན་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་བཞིའི། དང་པོ་བཏང་སྟོམས་བསྒོམ་པ་ལའང་བཅུ་གསུམ་སྟེ། བཏང་སྟོམས་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ནི་ཚུལ་རྟེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ན་འདི་དག་ལ་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཚང་བའི།

སྒོམ་ཚུལ་གོ་རིམས་དེས་པ་མེད་ན་ཡང་།[།] །དང་པོའི་གང་ཟག་ཐོག་མར་བཏང་སྟོམས་ཏེ།
ཉེ་རིང་བསྟམས་ནས་དེ་ནས་གཞན་གསུམ་བསྒོམ།།

དེའང་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྒོམ་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མ་སྟོམས་པར་གཞན་གསུམ་སྐྱེ་དགའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོར་བཏང་སྟོམས་བསྒོམ་སྟེ། སྨྲ་བ་དོན་ཡོད་ཡེ་ཤེས་སྟེང་པོའི་དབུམ་རྒྱན་ལས། བཏང་སྟོམས་ས་གཞི་ལེགས་བརྟལ་བར། །བྱམས་པ་ཡི་ནི་མེ་ཏོག་བཀྲམ། །སྟེང་རྟེའི་གྲིབ་མས་རབ་བརྒྱན་ཅིང་། །དགའ་བའི་ཆུ་གཙང་རྣོག་པ་མེད།[3] །ཅེས་སོ། །

བཏགས་གཅིས་ལས། དང་པོར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ། །གཅིས་པར་སྙིང་རྗེ་རྣམས་བསྒོམ་ཤེང་། །གསུམ་པར་དགའ་བ་བསྒོམ་པ་དང་། །ཀུན་གྱི་མཐར་ནི་བཏང་སྙོམས་སོ།[1] །ཤེས་པ་ནི་ཧང་གི་ལྟའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་སྦྱར་བ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཐོག་མར་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་སྟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །བློ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ཡུར་བཏགས་པར་བྱ།།[4]

ད་ཡུ་ཐ་དང་མ་དང་བཞེས་ལ་ཆགས། །དགྲ་ལ་སྡང་བ་འདི་འདྲའི་སེམས་ཁྲོད་བན།།

འདི་ཡུར་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཡང་དགྲ་དང་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་དེ་ལ་ཆགས་སྡང་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

བཏང་སྙོམས་ཀྱིདྲིན་དྲན་པ་ནི། འདི་ཡུར་འཁོར་བ།

ཐོག་མཐའ་དུས་མེད་འཁྱམས་ཆེ་དག་འདིས་ཀྱང་། །ཕ་མ་ལ་སོགས་བཞེས་བྱས་ཕན་པ་བསྒྲུབས།།[2]

དེ་ཡིདྲིན་ཡན་གཅོད་སེམས་སྐྱོམ་བྱེད་དམ།།

སྟོན་ཕན་བཏགས་པའི་ཡན་དུ་གཅོད་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཕན་པའི་ཡན་དུ་ཕན་པ་མཆོག །གཅོད་པ་འམ་བར་མ་རིགས་པ་མིན།[3] །ཤེས་སོ།།

བཏང་སྙོམས་མ་དེས་བར་བསྒོམ་པ་ནི། ཡང་ཚེ་རབས་དུ་མར།

གཅེན་འདིས་ཀྱང་ནི་དགྲ་བྱས་གཅོད་པ་བསྒྲུབས། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཡི་སྐྱག་བསྡལ་འགོ།

དེ་ཡི་ཡན་དུ་ཕན་པ་ཇི་ལྟར་རིགས།[5] །བར་མ་ཡང་ནི་མཛའ་དང་མི་མཛར་ཀྱུར།།

ཕན་གཅོད་མ་དེས་ཆགས་སྡང་རིགས་པ་མིན།།

འདི་ཡུར་དགྲས་གཅོད་པ་བྱས་པས་ཕན་གདགས་སུ་མི་རུང་ན། གཅེན་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་རབས་གཅོད་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལ་སྐྱག་བསྡལ་འགོ་བས། དེ་ཙམ་དུ་

ཚགས་སྡུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་གདགས་སུ་ཅི་ཡོད། སྐྱེ་བོ་བར་མ་ཡང་སྐྲོན་དང་ཕྱི་མ་ལ་བསམས་ན་ཕན་གཉིད་མ་ངེས་པས་ཚགས་སྡུང་བྱ་བའི་འོས་སུ་མ་ཡིན་པས་གང་ལའང་ཚགས་སྡུང་མེད་པས་ཉེ་རིང་མཉམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ཉི་ཁྲི་ལས། རབ་འབྱོར། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཚུན་མཉམ་ཉིང་སྐྲོམས་པའི་སེམས་སུ་བྱའོ།[1-2] །ཞེས་སོ།།

བཀའ་སྩལ་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན།

དེ་བས་ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་ཡོན་གས་རྣམས་ལ། །བར་མ་བཞིན་དུ་ཚགས་པ་སྡུང་བྱ་ཞིང་།།[୯]

དེ་ནས་དགྲ་ལ་བར་མ་བཞིན་དུ་ནི། །སྡང་བ་སྤངས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བྱ།།

དེ་ལྟར་དགྲ་གཉེན་གཉིས་བར་མར་སྐྱོམས་པ་ན།

བཀའ་སྩལ་འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ནི།

བར་མའི་ཡོན་ལའང་གཏི་མུག་དགྲ་བའི་ཕྱིར། །འགྲོ་བའི་ཁོན་མོངས་མཉམ་དུ་སེལ་བའི་ཐབ།།[୨୦]

སྙིང་དང་བཅས་བ་དེ་འདྲ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།

བར་མ་གང་ཡིན་བའི་བློ་ཡང་གཏི་མུག་པས། དེའི་རྟེས་ལ་དགྲ་གཉེན་གྱི་ས་ཐོག་དྲངས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་ཤོག་ཅེག ཚགས་སྡུང་གི་རྣམ་པ་ནམ་ཡང་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ཅིག ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་སེམས་ལས་སུ་རྟོང་བར་ཤོག་ཅེག

བཀའ་སྩལ་བཅལ་ཐོབ་ཡོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཐམས་ཅད་བའི་འདོད་སྐྱག་བསྡལ་འདོར་འདོད་གཅིག །འོན་ཀྱང་མི་ཤེས་སྐྱག་བསྡལ་རྒྱ་ལ་སྐྱོད།།

འདི་ལྟར་རང་ལ་བའི་ན་དགའ་ལ་སྐྱག་པ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་ན་གཅིད་སེམས་ག་ལ་རུང་། འདོད་པ་བའི་བ་འདོད་ཀྱང་སྐྱག་བསྡལ་གྱི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལ་སྐྱོད་པ་འདི་བདག་གིས་བཟློག་པར་བགྱིའོ།།

བཀའ་སྩལ་ཀྱི་དམིགས་པ་དངོས་ནི།

ཀྱེ་མ་ཅོམ་ཐག་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ཚོགས།[༡༡] །བག་ཆགས་བཅས་ཀུན་ཞི་ལ་སེམས་སྟོམས་ཤོག།

ཚགས་སྡང་དྲག་པོས་གཟིར་བའི་ཡུས་ཅན་ཀུན། །ཉེ་རིང་སེམས་སྟོམས་ཚགས་སྡང་བྱལ་བར་ཤོག།

འདི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་ཤོག་ཅིག །ཁྱད་པར་ཆགས་སྡང་གི་མེ་ཚོགས་ཞི་ནས་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སེམས་ལས་སུ་རྟང་བར་ཤོག་ཅིག

བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྦྱེལ་བ་ནི།

ཅེས་བསམ་འགྲོ་བ་གཅིག་ནས་གཉིས་དང་གསུམ།[༡༢] །ཡུལ་གྱུགཅིག་ནས་གྲིང་གཅིག་གྲིང་བཞི་ནས།། སྟོང་གཅིག་གཉིས་གསུམ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་བསྒོམ།།

དེ་འང་ལས་དང་པོ་བས། རང་གི་དབུ་གཉེན་གཉིས་ལ་མ་འབྱོངས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་གཉིས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནས་རང་གི་གྲོང་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡུལ་གྱུ་དང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བར་དུ་བསྒོམ། དེ་ནས་ཡུས་འཕགས་གླིང་ནས་སྟོང་གཅིག་དང་། གཉུམ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒོམ། དེ་འང་དང་པོ་མི་དང་། དེ་ནས་དྲུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་བསྒོམ་མོ།།

བཏང་སྙོམས་རྒྱུད་ལ་འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི། དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ།

འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི་བདག་གཞན་དབྱ་གཉེན་མཉམ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཐོབ་ཅིང་སུ་ལའང་ཐུག་དོག་དང་ཁོང་ཁྲི་མི་སྐྱེ་བར་མཉམ་ཁད་པ་འབྱུང་ངོ་།།

བཏང་སྙོམས་བསྒོམས་པའི་རྟེས་ཐོབ་ནི། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་ནས་བཏང་སྙོམས་བསྒོམས་པའི་ཐུན་ཀྱི།

རྟེས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བཏང་སྙོམས་ཡུལ།[༡༣] །ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་འདྲ།། དོན་དམ་མ་སྐྱེས་སྟོང་པའི་ངང་དེ་ལ། །བློ་ཡི་རྣམ་པ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བར་བཞག།

དེ་འང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་མེད་

བཞིན་དུ་སྣང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་དྲན་པའི་ངང་ལ་བཞག་གོ །དེའང་གཟུང་ཡུལ་ཕྱང་པོ་དང་དེ་ལས་གཞན་ལ་ངར་འཛིན་པས་ཞེན་ཡང་། གཉིས་ཀ་བརྫུ ན་པའི་རང་བཞིན་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་ངའི་བཞིན་ཞེས་རྟོག་པ་ལྟར་མེད་ལ་སྣང་ཞིང་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རི་ལྟར་མེ་ལོང་བརྟེན་ནས་སུ། །ངར་གཞན་གཟུགས་བརྙན་སྣང་མོད་ཀྱི། ཅི་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ན། །སྡུང་ཟད་ཀྱང་ནི་ཡོད་མིན་པ། །ཅི་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ངར་འཛིན་པ་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར། །རང་གི་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་དེ་འགའ་མེད། །རི་ལྟར་མེ་ལོང་མ་བརྟེན་པར། །རང་བཞིན་གཟུགས་བརྙན་མི་སྣང་ལྟར། །ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར། །ངར་འཛིན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ།[19] །ཞེས་སོ།།

དེའང་རང་བཞིན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ལས་ཡོད་ཅིང་། ལས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ན་རྒ་ཤི་འི་བར་ཡོད་ཅིང་། ཕུང་པོ་ལ་འཛིན་པ་མེད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པར། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཀྱེ་སྲིད་དེ་ལས་ངར་འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། ཀྱེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཡས་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འོོན་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་ཡན་ཚུན་དུ། །རྒྱུ་ཅན་ཀྱི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་ལས་མ་ཐོ་བ་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེས་ན་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཀ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་བ་དང་། །ཀ་དག་ཟད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ། ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་མི་སེམས་སོ།[20] །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངང་ངམ་ཡིན་གཟུང་བའི་ཡུལ་མེད་པ་གཟུགས་བརྙན་བཟློ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཅུ་སྒོམས་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས།

འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི་ཟབ་ཅིའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ།།[๑๙]

དེ་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་བར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། བསམ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ལ། ཁཱཉེས་སུ་མེད་པར་བཞག་པས་

ཡེ་ཤེས་སྐྱེ།[୨୦] །ཞེས་སོ།།

བཏང་སྙོམས་ཀྱི་འབྲས་བུནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི།

འབྲས་བུ་ཉེ་རིང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སེམས། །གནས་ལུགས་དོན་ལ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།།

དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་རང་གཞན་ཉེ་རིང་མེད་ལ། དོན་དམ་པས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་ནས་གདོད་བྱམས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ།

གཉིས་པ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ལའང་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པ་གོང་དུ་སྦྱོལ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སེམས་སྙོམས་གྱུར་པ་ན། །རང་ཉིད་མ་ལ་བདེ་དང་འཕྲད་འདོད་ལྟར།།[୨୯]

ལུས་ཅན་ཀུན་ལའང་དེ་བཞིན་བསམ་པར་བྱ།།

དེའང་སེམས་སྙོམས་པ་ན་ཚ་དང་མ་བྱམས་ཤི་ང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚ་དང་མའི་བློ་བཞག་ནས་བྱམས་པ་བསྒོམས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱི་བརྒྱད་སྡོང་པ་ལས། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་འཛོག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།[୨୨] །ཞེས་སོ།།

བྱམས་པའི་དམིགས་རྣམ་ནི། རྗེ་ལྟར་ཞེན། དེ་ཡང་།

བྱམས་པའི་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །རྣམ་པ་གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་དང་།།

མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་བདེ་དང་འཕྲད་པར་ཤོག[୨୬] །སྙམ་དུ་གཅིག་ནས་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱི་བར།།

ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པར་དེ་སྙེད་བསྒོམ་པར་བྱ།།

དེའང་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ན་གནས་སྐབས་ལྟ་མི་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་ཤོ་གཅི་གཅིག་སྙམ་དུ་ གཅི་གཅིག་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཡས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུ་ཡུལ་པའི་ལུའི་བདེ་

བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།[1.1] །ཞེས་སོ།།

བྱམས་པ་འབྱོངས་པའི་རྒྱས་ཀྱི། འབྱོངས་པའི།

རྒྱས་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་བྱམས་པ་མཆོག །བྱ་གཅིག་བརྩེ་བའི་མ་བས་ལྟ་བུ་འབྱུང་།।[1.2]

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གང་མཐོང་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བརྩེ་གདུང་ཆེ་བས་ཕན་པར་འདོད་པ་འབྱུང་ངོ་།།

དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱམས་པ་བསྟོམས་པའི།

དེ་རྗེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་ངང་ལ་བཞག །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ།།

བྱམས་དང་སྙོང་པ་རྣང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས།།

དེ་ཡང་བྱམས་པ་བསྟོམ་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཡང་། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། བརྟགས་ན་རགས་པ་རྡུལ་ཕྲན་དང་། ཕྲ་བ་དོན་དམ་དང་། རྣམ་ཤེས་དག་གི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་བས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ་སྙམ་དུ་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་ལ་མིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། ཁྲམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། ཀེ་ལས་གཞན་དོན་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཁམས་དྲུག་སྐྱེས་བུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུ་བར། ཤེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ལའང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཕྲུང་པོ་བདག་མིན་དེར་དེ་མིན། ཤེ་ལ་དེ་མིན་དེ་མེད་མིན།[1.3] །ཞེས་པ་དང་། གང་ཚེ་དངོས་པོ་མི་རྟེད་པ། །དེ་ཚེ་དངོས་མེད་གཟུང་བ། །གཟུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་གུ་ལ་ཡོད། ཤེ་ཕྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། ཁྲམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་བསམ་བྱ་སྟེ། ཤེ་ཕྱིར་ཁམས་དྲུག་བདག་མེད་དོ།[1.4] །ཞེས་སོ། །རྗེ་ལྟར་མེད་ན་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་དུས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ལ་བརྟགས་ནའང་མེད་ལ། དེ་ལའང་རྣམ་ཤེས་རྟེན་དང་བརྟེན་བར་ཡང་མི་མཐོང་བས་བདག་དང་བདག་གིར་མི་དམིགས་ཏེ་དཔྱད་ཅིང་གཞིགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་ལྟར་ཆུ་ཤིང་ཡན་ལག་དག །མ་ལུས་བཅས་ཏེ་བཤིག་བྱས་ན། །ཅི་ཡང་

མེད་ཡུར་སྐྱེས་བྱ་ཡང་། །བསམ་བཅས་བཤིག་ན་དེ་དང་འདྲ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས། །ཇི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།[୨୯] །ཞེས་སོ། །དེའང་མཐོང་སྤོས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་འདི་བདེན་བརྫུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བརྫུན་བློས་བཀོད་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། མཐོང་དང་སྤོས་སོགས་ཐུབ་པ་ཡིས། །བདེན་མིན་བརྫུན་པ་མིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་བདེན་བརྫུན་འདས།[୨୬] །ཞེས་སོ། །ཏེ་ཡུར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་བརྫུན་ལས་འདས་ཤིང་ཆུ་ཤིང་དང་འདྲ་བར། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཇི་ཡུར་ཆུ་ཤིང་རློན་པའི་སྟོང་པོ་དག །སྙིང་པོ་འདོད་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱས་དེ་གཅགཅས་ཀྱང་། ཁང་དང་ཕྱི་རོལ་ཀུན་ན་སྙིང་པོ་མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།[୨୭] །ཞེས་སོ། །འབྱོར་པའི་རྣལ་སྒོམས་པ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུ་མཁའ་དུ་འབྱུང་ངོ་།།

བྱམས་པ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུནི། དེའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

འབྲས་བུ་མཐོང་ན་ཡིད་ཁོང་དགའ་བ་འཐོབ།།[୨୪]

འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་ཁོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱང་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་ཁོང་ལ་ཚགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དག་པ་འཐོབ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་མང་དུ་བསྒོམས་ཤིང་བརྟན་པར་བྱས་པས་འགྲོ་བ་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་ཁོང་བ་ཡིན། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་ཡིན་[୨୫] ཞེས་སོ།།

བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འཐོབ་པར་ཡང་། ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཐོགས་བརྒྱ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དག་ན། །བསྐལ་པ་གཅིག་གི་བར་དག་ཏུ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ནི་བསྲུངས་པ་བས། །སྐྱེས་བུའི་སྐད་ཅིག་དག་ཁ་ཙམ། །དེ་བས་བྱམས་པ་སྦྱད་པ་མཆོག །གང་གིས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིདྲ། །ལུས་དང་ངག་ཡིད་སྡིག་སྦྱད་དེ། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང་དེས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་དེ་ཡིས་འཕྲལ་དུ་འབྱུང་།[୨୮] །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་སྐྱིང་རྡེ་བསྟོམ་པ་ལ་བདུན་ཏེ། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། དུ་ནི་སྐྱིང་རྡེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར།

བྱམས་པས་འགྲོ་ལ་ཁྱབ་པའི་རྡེས་ཤིད་དུ། །ཞ་མའི་སྡུག་བསྔལ་བློས་མི་བཟོད་པ་བཞིན།།

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ལ་སྐྱིང་རྡེ་བསྒོམ།

དེ་ཡང་བདག་གི་ཞ་མ་དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་ཅག་གི་ཆེད་དུ་སྡིག་པའི་ལས་བྱས་པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ས་གདུངས་པ་འདི་དག་སྐྱིང་རེ་རྡེ་བདག་གིས་འདོན་པར་བྱ་སྟམ་པ་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་དག་མཐོང་བ་ན་འདི་སྐམ་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ་[39] ཞེས་སོ།།

སྐྱིང་རྡེ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཚུལ་ནི་ལྟར་བསྒོམས་པ་ནི།

དེ་ཡང་བདག་གི་ཞ་མ་དྲིན་ཅན་རྣམས།[๑๙] །བདག་གི་ཆེད་དུ་སྡིག་པའི་ལས་བྱས་པས། ཚ་གྲང་བཀེས་སྐོམ་གསད་སྦྱད་ལས་གྱིས་མནར། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་ཚུ་ཆེན་འབྲུག་པར་བྱིང།། སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་དུ་མས་ཉམ་ཅེ་ཐག།[๑๐]

འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གི་ཕྱི་ར་སྡི་ཀ་པ་བྱས་པས་དེ་ནི་རང་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྲོ་ས་སུ་ སྐྱོ་དུ་པས་ཉམ་ཐག་པར་སྐྱུར་ཀྱང་།

སྐྱིང་རྡེ་དངོས་བཤད་པ་ནི། དུ་དུང་སྡུག་བསྔལ།

དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཞེའི་སེམས་མེད་ལ། །ཡང་དག་ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་མེད་པས།།

མཐའ་མེད་འགོར་བར་འཁྱམས་པ་སྐྱིང་རེ་རྡེ། །འདི་དག་མཐོང་ནས་ཡལ་བར་འདོར་ཐོད་དམ།།[๑๗]

འདི་ལྟར་འགོ་ར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་མི་ཤེ་ས་ལ། དགེ་བའི་བཤེ་ས་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཙམ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་པའང་མེད་པས། དུ་དུང་མཐའ་མེད་པར་འགོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བ་འདི་དག སྡོན་བདག་གི་ཞ་མ་དང་གཉེན་

བཤེས་སུ་མ་གྱུར་པ་ཞེག་མེད་ན་སྐྱབས་དང་མགོན་མེད་པ་འདི་དག་ཁོ་ན་འདོར་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམ་དགོས་ཏེ། སྒོ་བ་སྤྲིང་ལས། གང་གི་ཁོང་ན་འདི་སྐབས་རྣེ་དགས་གནས་བཅས་ཤིང་། ཁང་གིས་བརྩེ་བག་མེམས་ཀྱིས་ཟོན་བཅས་འདི་བླངས་པ། ཁྱོན་མོངས་འདི་དག་སྤུག་བསྡལ་སྐྱབས་མེད་འདིར་བོར་ནས། །འགྲོ་བར་མ་རབས་ཐ་ཤལ་ཞིག་ནའང་སུ་ཞིག་སྤྲོ།[೩೨] །ཞེས་སོ།།

སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན།

དེ་བས་བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དག་བས་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྡལ་དག

སྣད་ཅིག་ཙམ་ལ་བྱལ་བར་མོག་ཅིག་ཅེས། །སྤྱིང་ཁོང་རྣམ་པའི་གཏེར་ནས་བསམ་པར་བྱ།།[೭೯]

འདི་ལྟར་བདག་གི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ལ་འཕོས་པས་སྤྱག་བསྡལ་དེ་དང་བྲལ་ནས་བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་ལ་དུ་ས་རྒྱ་ཆུ་སྤྱོད་པར་མོག་ཅིག་ཅེས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བསམ་སྟེ། ཁྱེ་བརྒྱད་སྤྱོང་པ་ལས། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཚད་མ་དེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུབ་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།[೭೭] །ཞེས་སོ།།

སྤྱིང་རྗེ་འཕྲོས་པའི་རྒྱས་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གཅིག་ནས་ཀུན་གྱི་བར་དུ་བསྟོམས་པས་འཕྲོས་དུས།

འགྲོ་བའི་སྤྲུལ་བསྡལ་མི་བཟོད་རྒྱས་སུ་བཤད།།

དེ་འང་ཐ་ངོལ་ལ་སྤྲུལ་བསྡལ་བྱང་བ་དེ་རང་ལ་བྱང་བ་བས་མི་བཟོད་པའི་ཤས་སྐྱེའོ།།

སྤྱིང་རྗེའི་མཉམ་རྗེས་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་བསྟོམས་པའི་ཐུན་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ།

དམིགས་མེད་སྤྱིང་རྗེས་དེ་རྗེས་མཉམ་པར་བཞག །རྒྱས་ནི་སྤྱོང་ཉིད་སྤྱིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འབྲེལ།།

དེ་འང་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཡང་བརྒྱས་ཤིང་དབྱད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ལ་སྣང་བ་ཚུ་མེད་

པ་ལ་ཆུང་སྟང་བ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུདང་འདྲའོ་ཞེས་བསམ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྗེ་ལྟར་སོ་ཀའི་ཤི་མ་ཕྱེད་དུས་ན། །སྐྱེས་བུསྐོམ་པས་གདུངས་ཤིང་འགྲོ་བ་དག །སྨིག་རྒྱུ་དག་ལ་ཆུ་ཡིས་ཕྱང་པོང་མཐོང་། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།[33] །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རྗེ་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་འདྲ་བ། །ཆུ་མིན་དོན་དུ་མ་ཡིན་པ། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་བདག་འདྲ་བ། །དེ་དག་བདག་མིན་དོན་དུ་མིན། །སྨིག་རྒྱུ་ལ་ནི་དེ་ཆུ་ཞེས། །བསམས་ཏེ་དེར་ནི་སོང་བ་ལས། །གལ་ཏེ་ཆུ་དེ་མེད་དོ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་བླུན་པ་ཉིད། །དེ་བཞིན་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་མེད་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་སྣོངས་པ་སྟེ། །སྣོངས་པ་ཡོད་ན་མི་བྱོལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀའང་ཡང་དག་ཏུ། །འགྲོ་དང་འོང་དང་གནས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སྐྱ་བཟུ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བཤད་དོ།[34] །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་སྟོང་པ་དང་སྨིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལམ་དམ་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་འང་འདི་གཉིས་གང་རུང་ཞེག་མེད་ཀྱང་ལམ་གོལ་བ་སྟེ། དོ་ཏ་མཛོད་ལས། སྨིང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤུགས་གང་། །དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྣེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྨིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་བསྟོམས་ན་ཡང་། །འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །གང་དག་གཉིས་པོ་སྦྱོར་བར་ནུས་པ་དེ། །འཁོར་བར་མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་མི་གནས།[35] །ཞེས་སོ།།

སྨིང་རྗེ་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུནི། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི།

འབྲས་བུ་གཙོད་སེམས་རྣམ་འཚེ་བྱ་བའི་སེམས།[३६] །ལས་རྣང་གཙོད་ནས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

དེ་འང་གཙོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཚེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་སྟེ། སྨིང་པོ་མཆོག་ལས། སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། འཚེ་བ་མེད་པ་དང་། དགའ་བས་བརྒྱན་པའི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།[37] །ཞེས་སོ།།

བཤད་མ་ཐག་བའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྟིང་རྗེས་བརླན་པའི་འགྲོ་བ་ལ། །རང་རང་བའི་བསགས་ཏེ་དགའ་བ་བསྟོམ།།

འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་བའི་བ་མཐོང་ན་དགའ་བ་བསྟོམ་པ་ནི། ཀི་ཁྲི་ལས། སེམས་ཅན་གང་དག་རང་རང་གི་བའི་བསྟ་འབྱོར་པ་མཐོང་ན་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བའི་བ་འདི་དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཅེག་ལྟ་དང་མིའི་བའི་བ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་བའི་བ་དེ་དང་ལྡན་པར་གྱུ་ར་ཅིག་སྙམ་མོ།[২৶] །ཞེས་སོ།།

དགའ་བ་བསྟོམ་པའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་ནི། ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ན།

དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་བའི་ལྡན་སེམས་ཅན་ཏེ།[২৯] །རྣམ་པ་ཕེ་མ་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀུན།།

བདག་གིས་བའི་ལ་དགོད་པ་མ་དགོས་པར། །རང་རང་བའི་བ་བདག་གིས་རྟེད་པ་རབ།།

དཀི་དེད་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོའི་བར།[২৭] །བའི་ཁིང་སྟིད་པ་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཤོག།

སྙམ་དུ་གཅིག་ནས་ཀུན་ལ་བསྟོམ་པར་བྱ།།

སེམས་ཅན་བའི་བ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་བསྟོམས་པས།

དགའ་བ་འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི། འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི། དེའི།

རྟགས་སུ་ཐུགས་དོག་མེད་ཅིང་དགའ་བ་སྟེ།།

གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལ་ཐུགས་དོག་མེད་པའི་དགའ་བ་དམ་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དགའ་བའིང་ཚོ་བཤད་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བ་བསྟོམས་པའི་ཐུན་གྱི།

དེ་རྟེས་མི་དམིགས་བསམ་གཏན་དགའ་བ་ཉིད།།[২৮]

དེ་འདང་དགའ་བའི་ཡུ་ལ་སེ་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་བསྟོམ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དབུས་དག་ན། །སྐྱ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྐྱལ་ནས། །རྟ་དང་གླང་པོ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །དེ་ལ་ཇི་བཞིན་སྣང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཚོས་

རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།[37] །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་གསང་བ། ཁང་ཡིན་དེ་ནི་ཟབ་མོའི་ཚོས། །འཇིག་རྟེན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་བདུད་རྩི་ཡིན། རྗེ་ལྟར་སྐྱུ་མའི་གླང་པོ་ལ། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་སྟོང་ཡང་། ཀེ་ལ་དོན་གྱིས་ཡང་དག་ཏུ། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་མེད་ལྟར། ཀེ་བཞིན་སྐྱུ་འདྲའི་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་གཉིས་སྟོང་ཡང་། ཀུམ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། །འཇིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། རྗེ་ལྟར་སྐྱུ་མའི་གླང་པོ་ནི། ཁང་ནས་མ་འོངས་གར་མི་འགྲོ། ཤེམས་སྨོངས་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ན། ཡང་དག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མེད། ཀེ་བཞིན་སྐྱུ་འདྲའི་འཇིག་རྟེན་ནི། །ཁང་ནས་མ་འོངས་གར་མི་འགྲོ། །ཤེམས་སྨོངས་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ན། ཡང་དག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མེད། ཀེ་ལྟར་དུས་གསུམ་འདས་བདག་ཉིད། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་མ་རྟོགས་པར། ཁང་ཤིག་ཡོད་དང་མེད་འགྱུར་བའི། །འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཅི་ཤིག་ཡོད།[38] ཅེས་སོ།།

དགའ་བའིའོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དགའ་བས།

ལུས་བཀུ་སེམས་ལ་ཤིན་བདེ་སྦྱན་གྱིས་གྲུབ།།

འདི་ནི་ཚད་དོ།།

དགའ་བ་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུནི། དེའི།

འབྲས་བུ་འབྱོར་པས་བརྟན་ལ་དགའ་བ་འགྲུབ།།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཚད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་གང་གིས། བླ་ན་མེད་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།[39] ཞེས་སོ།།

སྒྱིད་ཏོན་བརྒྱད་པ་སྟོམ་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ་ལ་བདུན་ལས། གོམས་རྟེས་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། ད་ནི་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ།

དེ་ལྟར་གོམས་རྟེས་བྱམས་ནས་རིམ་པར་བསྒོམ། །དེ་ཡིས་བཞི་པོའི་ཞེན་པ་རིམ་གྱིས་འགོག།[༡༧]
དེའང་རྟག་ཏུ་སྦར་བཞིན་བསྒོམས་ན་ཁ་ཅིག་གོ་རིམས་ལ་དག་གྲོལ་དུ་བྱེད་པའི་གཅེན་པོ་བྱེད་དོ།།

བྱམས་པའི་གེགས་སྤྱིང་རྗེས་འགོག་ཚུལ་ནི། ཡང་།

བྱམས་བསྒོམས་གཅེན་བཞིན་ཀུན་ལ་ཚགས་པ་ན། །སྤྱིང་རྗེས་སྤྲག་བསྐལ་རྒྱུ་འབྲས་ཞེན་པ་འགོག།
ལ་ལས་ཕེར་ཟུག་ཏུ་ཐ་སྙད་ཞེན་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་ཞེན་པ་དང་འདྲ་བས། སྤྱིང་རྗེ་གཉིས་པོ་བསྒོམས་པས་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ།།

སྤྱིང་རྗེའི་གེགས་དགའ་བས་འགོག་པ་ནི། ཡང་།

སྤྱིང་རྗེ་དམན་པས་དམིགས་དང་བཅས་པ་ན། །དམིགས་མེད་དགའ་བས་སྐྱོ་བ་རྣམ་པར་འགོག།[༡༡]
སྤྱིང་རྗེ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་དགའ་བའི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུས་སྐྱོ་བ་དང་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་ལོ།།

དགའ་བའི་གེགས་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི། ཡང་།

དགའ་བས་སེམས་གཡེངས་སྤྲོས་ལ་འཆེལ་བ་ན། །ཉེ་རིང་ཚགས་བྱལ་བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་བསྒོམ།།
གཞན་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དགའ་བས་ཆགས་ན་སྐྱོ་བ་དང་། མི་དམིགས་པའི་བཏང་སྙོམས་བསྒོམས་པས་སེལ་ལོ།།

བཏང་སྙོམས་ཀྱི་གེགས་བྱམས་པས་འགོག་པ་ནི། ཡང་།

བཏང་སྙོམས་བར་མ་ལྷང་མ་བསྟན་བཞིན་ན། །སྔར་བཞིན་བྱམས་སོགས་རིམ་པས་བསྒོམ་པར་བྱ།།[༡༩]
དེ་ཡིས་འབྱོངས་པར་སྣང་ཞིང་བརྟན་པ་འཐོབ།།

ཐམས་ཅད་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་བཞིན་སོང་ན་བྱམས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྒོམ་མོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱིའི་གཉེན་པོའོ། །བྱེ་བག་ཏུ་རང་རང་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཉེན་པོར་དམིགས་པ་མེད་པ་རེ་རེ་བསྟན་པ་བཞིན་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཚད་མེད་བཞི་ལ་རང་གི་རྒྱུད་འབྱོངས་

ཉེ་བརྟན་པ་སྡུར་དུ་འཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།

སྒེལ་མར་སྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དེ་ནས།

གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །རིམ་དང་རིམ་མིན་སྒེལ་མ་ཐོད་ཀལ་བསྐོམ།།

ཚད་མེད་པ་བཞི་བརྟན་ནས་བོགས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐོམ་ཤིང་། ཡང་བཏང་སྙོམས་ནས་བཟློག་ལ་རིམ་མིན་དུ་བསྐོམ་སྟེ། ཡང་བྱམས་པ་དང་དགའ་བ། སྙིང་རྗེ་དང་བཏང་སྙོམས་སྒེལ་མར་བསྐོམས་ནས། བཏང་སྙོམས་ནས་སྙིང་རྗེ་སྐོམ་ཤིང་བྱམས་པ་བསྐོམ་པ་ཆུང་ངུ། བྱམས་པ་ནས་མར་ལོག་སྟེ་དགའ་བ་བསྐོམ་པ་འབྱེད་དང་། བཏང་སྙོམས་ནས་བྱམས་པ་བསྐོམ་པ་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐོད་ཀལ་དུ་ཡར་མཚོད་མར་མཆོད་ལ་བར་དུ་བཞག་ནས་བསྐོམ་པ་ཉིད། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། འདི་ལྟར་བྱམས་པ་བསྐོམ་མོ། ཁགའ་བ་བསྐོམ་མོ། སྙིང་རྗེ་ལ་མཉམ་བར་འཇོག་གོ །བཏང་སྙོམས་ལེན་ཏོ།[৬] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྐོམས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ན། ཚུལ།

དེ་ཡིས་རྟོགས་པ་སོ་མར་བོགས་འབྱིན་ཞིང་།[৯০] །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཆེས་བརྟན་ཡིད་དུ་འཐུན།།

དེའང་ཚད་མེད་བཞིའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་མ་ཐོབ་པ་དང་། མི་བརྟན་པ་བརྟན། བརྟན་པ་ཆེས་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིད་དུ་འཐུན་རོ།།

སྒྲིབ་དོན་དགྲ་པ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་གཉིས་ལས། མངོན་མཐོ་རིས་ལེགས་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ། དུ་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་བསྐོམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་རྗེ་སྐད་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་བསྐོམས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་དག་ལས། །རྣམ་སྨིན་མངོན་མཐོ་རིས་ལེགས་གཉིས་འཐོབ་ལ།།
འདོད་པར་ལྟ་མིའི་ལུས་འགྲུབ་ཕན་བདེ་བྱེད།།[৯১]

དེའང་མངོན་པར་མཐོ་བ་ལྟ་དང་མིའི་ལུས་འགྲུབ་ཅེང་། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། བག་མེད་པའམ་གཉིད་ལོག་པའི་སྐབས་

སྡུའང་ཡོད་ཅིང་། གཞོད་པ་དྲག་ཚཱ་ཀྱང་མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཚངས་པའི་གནས་པས་གནས་པ་ཡི། ཁྲོ་ལྡན་རྟག་ཏུ་འདོད་པར་སྣེ། ཀེར་ནི་ཚོགས་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། ཀུན་དུ་ཚངས་དང་མི་འབྲལ་བ། ཀེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ། ཁབ་མེད་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཡི་ཤུན། མི་བཟད་པས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ།[୯୨] །ཞེས་སོ།།

མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཚེ་སྤྲངས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་ནི། ཁའེ་བ་བསྒྲེད་དང་གདུང་བྱེད་འདོད་པའི་རྒྱུ། ཅོ་བོ་ཉིད་སྨིན་ཆོས་ལ་བཏེན་པ་ཡི། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐགས་མི་རིང་།[୯୩] །ཞེས་སོ། ཀེའང་འཚེ་བ་སྤྲངས་པ་ནི་བྱལ་བའི་འབྲས་བུའོ། ཐང་པའི་ས་བོན་བྱེད་པ་ནི་བདག་པོའི་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། ཁ་ཁན་བའེ་བ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་གདུང་བ་བཟོད་པ་ནི་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའོ། ཚེ་འདིར་བཞི་པོ་དེ་བསྟོམས་པས་ཚེ་རབས་གཞན་ལའང་བཞི་པོ་དེ་སྨིན་ཅིང་གྲུ་བ་པ་སྟེ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་འདི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་རྟག་པར་སྣེ་བ་དང་། གོམས་པ་ལས་སྣེ་བ་དང་། ཡུལ་མཐོང་བ་ལས་སྣེ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པ་ལས་སྣེ་བར། དེ་ཉིད་ལས། སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་འདི། །རང་བཞིན་དང་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་། དེ་སྟོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་བཞི།[୯୯] །ཞེས་སོ།།

རྒྱ་མཐུན་གྱི་ཚན་ཡོན་ནི། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ལས།

རྒྱ་མཐུན་བྱེད་པས་ཉིད་བྱེད་པ་དང་། །སྡོང་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བླལ་བདེ་བ་འཐོབ།།

བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་པས་ཚད་མེད་བཞི་རྟག་ཏུ་སྐོམ་པར་སྣེ་ལ། སྡོང་བ་རྒྱ་མཐུན་པས་གནོད་སེམས་དང་། རྣམ་འཚེ་དང་། མི་དགའ་བ་དང་། ཆགས་སྡང་རྣམས་མེད་པར་སྣེ་འོ།།

དབང་གི་ཚན་ཡོན་ནི། བདག་པོ་འམ།

དབང་གིས་ཡིད་འོང་བདེ་ཞིང་རབ་དགའ་ཡུལ། །འགྲོ་བ་མཐུན་ཅིང་འབྱོར་པས་བརྒྱན་པར་སྣེ།།[୩୩]

བྱམས་པས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྙིང་རྗེས་བདེ་བ་དང་། དགའ་བས་སྨན་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་མངའ་ཞིང་སྐྱིད་ལ་འབྱོར་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུ་མཐུན་ཞིང་གནོད་པ་མེད་པར་སྐྱེའོ།།

བྱེད་པའི་ཚན་ཡོན་ནི། སྐྱེས་བུ།

བྱེད་པས་བཞི་པོ་ཆེས་ཆེར་རབ་འཕེལ་བས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབྱོར་པ་ལྡན་གྱུར་འགྱུར།།

ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམས་པ་ལས་ཡང་འཕེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་ལེགས་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱམས་པའི་ཚན་ཡོན་ནི། གཞན་ཡང་།

བྱམས་པས་ཞེ་སྡང་མེད་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་རྙེད། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།[༡༡]
ལོངས་སྤྱོད་རྙེད་པའི་སྐུ་ནི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན།།

དེ་འང་བྱམས་པས་ཞེ་སྡང་གནས་ཀྱང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བརླ་རྩེ་མོ་ལས། བྱམས་པས་ཞེ་སྡང་གནས་སུ་དག །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས།[༥༤] །ཞེས་སོ།།

སྙིང་རྗེའི་ཚན་ཡོན་ནི། ཡང་།

སྙིང་རྗེས་འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད།།
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྒོ་བས་སོགས་མ་འདྲེས་ཆོས།།[༡༩]

སྙིང་རྗེས་འདོད་ཆགས་དག་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར། དེ་ཉིད་ལས། སྙིང་རྗེས་འདོད་ཆགས་གནས་སུ་དག །ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ།[༥༦] །ཞེས་སོ།།

དགའ་བའི་ཚན་ཡོན་ནི། ཡང་།

དགའ་བས་ཐུགས་དོགས་མེད་ཅིང་སྐུལ་བའི་སྐུ། །བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།
སྐུལ་བའི་སྐུ་ནི་མ་དེས་སྡུ་ཚོགས་གཟུགས། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐུ་སྟེ་ཕྱིན་ལས་ཡིན།།[༥༧]

དགའ་བ་ཚད་མེད་པས་ཕྱིན་ལས་ལྷན་སྐམ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་། ཕྱག་དོག་དག་ནས་སྐྱེལ་པའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དགའ་བས་ཕྱག་དོག་གནས་སུ་དག །བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེལ་པའི་སྐུ། །མཛད་པ་ལྷུན་གྲུབ་དམ་པའོ།[৯৶] །ཞེས་སོ།།

བཀའ་སྩལ་ཀྱི་ཚན་ཡོན་ནི། ཡང་།

བཀའ་སྩལ་ང་རྒྱལ་རྣོངས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད། །མཉམ་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད།།

ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་དང་བྲལ།།

བཀའ་སྩལ་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་དང་གཏེ་སྲག་གནས་སུ་དག་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མི་འཁྱུར་བས་རྟོ་རྗེ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར། དེ་ཉིད་ལས། བཀའ་སྩལ་པས་བཀའ་སྩལ་ཆེན་པོ་ཡིས། ཅ་རྒྱལ་གཏེ་སྲག་གནས་སུ་དག །མཉམ་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདག །བྱང་ཆུབ་རྟོ་རྗེའི་སྐུ་ཉིད་དོ།[৯৷] །ཞེས་སོ། །ཚད་མེད་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་བཤགས། མ་ཚགས་པའིར་ང་བཞིན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྨིང་རྗེས་ཟིན་པའི་བཅུར་ལྡན་ནམས། །ཞི་ལའང་ཡིད་ནི་མིགནས་ན། །འཇིག་རྟེན་བདེ་དང་རང་སྒྲ་ལ། །ཚགས་པར་འགྱུར་བ་སྨོས་ཅི་དགོས།[৯৫] །ཞེས་སོ།།

རང་བདེ་མི་འདོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྨིང་རྗེས་སྤྲག་བསྡལ་དག་གིས་སྤྲག་བསྡལ་བ། ། །བད་མ་བསྐྱེད་པར་གང་གིས་བདེ་བར་སྐྱུར། །དེ་ཕྱིར་བཅུར་ལྡན་པས་གཞན་བདེ་བ། །བསྐྱེད་ནས་རང་ཉིད་བདེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།[৯০] །ཞེས་སོ།།

གཞན་བདེ་ཟེལ་གྱིས་གཅོན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བཅུ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲག་བསྡལ་འཇིག་རྟེན་གྱི། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཅོན་འགྱུར་ཞིང་། །དོན་བྱས་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མི་ལྡན་གང་། ཉེ་ལས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།[৯] །ཅེས་པ་དང་། སློབ་སྦྱིང་ལས། འགྲོ་བ་སྤྲག་བསྡལ་མི་བཟད་མང་པོས་དབང་མེད་སྐྱབས་མེད་འདིར། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲག་བསྡལ་གང་དེ་བདེ་ཞེས་སྐྱེས་མཆོག་གསུང་། །སྐད་ཅིག་གཞན་བཀྲེས་སྐོམ་དང་ཚད་ལ་ཟལ་བས་རང་བྱས་པ། །དེས་

དགའ་གང་ཞེག་དེ་དང་འདྲ་བར་འདི་ཡང་གང་ཞེག་ཡོད། །ཀ་ཤན་ཕན་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པར་བརྩོན་པས་དགའ་བ་རྣེད་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡུལ་བདེའི་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ཡང་ཡང་། །གཞོན་བདེས་མི་འཕོང་མི་དབང་འབྱོར་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་མིན། །ཆུང་མས་མ་ཡིན་གཤན་མིན་ཡུ་གནས་ཡུ་མིན་འགྲོ་བར་མིན།[1] །ཞེས་སོ། །འཁོར་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་ལས་ནི། སྡུ་མ་ལས། སྟིང་རྗེ་བྱོ་མཆོག་འཁོར་བར་བཅུགས་པ་ཡི། ཐུགས་བསྟལ་བདག་ཉིད་ཀུན་དང་བདག་མེད་པའང་། ཆོས་པར་ཤེས་ནས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཉེས་པས་རབགཅོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།[2] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེའི་ཚད་མེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་ཤིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚགས་པ་གང་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། ཞེད་དང་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །བྱོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་བརྩེ་བས་བྱམས་པ་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་འདས།[3] །ཞེས་ཏེ། ཚ་མ་བྱ་ཚ་ལ་བྱམས་པ་ཚགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་ཚགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོ་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ནི། སྡུ་གཅལ་བའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོ་ལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྡུ་གཅལ་དཔའ་ཆ་ལ་ཆེ་དང་མི་ཤེས་པའི། སྡུན་པ་ཆེ་ལ་བཏེན་པར་གྱུར་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་གང་ཡིན་པ་དེ། །ངེ་ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མི་འགྱུར།[4] །ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐང་ལའང་མེད་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་པ་ཡི། །དེས་ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མི་འགྱུར།[5] །ཞེས་སོ།།

ཚད་མེད་བཞི་སྒོམས་ན་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོད་སེམས་དང་། ཆུམ་འཚེ་མི་དགའ་གཙོད་སེམས་དང་། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས། །ཉེས་པ་རྣམ་པ་མང་ལ་རེག[6] །ཅེས་སོ། །དེ་འང་འདོད་པའི་སར་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཟེར་ལ། གོང་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཟེར་ཏེ། མཇོད་ལས། ཁམས་

གཉིས་ལས་སྐྱེས་སྲིད་འདོད་ཚགས།[།།] །ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་ཚད་མེད་དེ། སྡུ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བདག་འཛིན་རྣམས་སེམས་ཅན་འཛིན་རྣམས་ཤིང་ཤུལ་ཁྲིམས་འཛིན་རྣམས། ཉམས་བཅས་རྣེད་པས་དམན་ཞིང་སྡུང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྨད། ཅོད་བཅས་མི་སྐན་དེ་ནི་གཞན་དུ་ 'མི་ཁོམ་རྣམས་སུ་ 'སྐྱེ། ཐོ་བ་དང་མ་ཐོ་བ་ཉམས་པས་ཡི་དྭགས་བསྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འཐོབ།[།།] ཅེས་སོ། །ཁོང་པ་འདིའི་བདེ་བ་དང་མ་ཐོ་བ་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པའོ།།

ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱིད་པ་འཇིན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བས་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉེས་པ་འདི་ཀུན་བྱམས་སོགས་ལ། །ལེགས་པར་གནས་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དུ་འཁོར་བ་ཡོངས་མི་གཏོང་།[།] ཞེས་སོ།།

ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོགས་པ་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་བྱམས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་།[།] །མཚུངས་བྱལ་ལྟ་མིའི་སྟོན་པས་རབ་བསྟོགས་མཛད།།

ཏིང་སྐད་དུ། དཔལ་ལྡན་གི་མདོ་ལས། གང་གིས་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམས་པ། ཀེ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱིས་དགོངས། །ཀུན་དུ་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་དེ། །ཤེས་པ་མཁའི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པའོ།[།] །ཞེས་སོ།།

ཚད་མེད་བཞི་རྒྱལ་བའི་གཤེགས་ཤུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ།

དེ་དག་མི་ལྟན་ལམ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །སྟོན་པ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སོང་ལམ་ངན་ཡིན།།

དེས་གཟུང་ལམ་ནི་ཐར་པ་དྲི་མ་མེད།[།] །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་ཕྱིའི་གཤེགས་ཤུལ་ཡིན།།

ཏིང་སྐད་དུ། སའི་སྟོང་འགྲེལ་ལས། ཚད་མེད་པ་འདི་བཞི་ནི་ཐར་པར་འགྲོབའིལམ་སྟེ། གཞན་དུན་ལམ་ལོག་པའོ།[།] །ཞེས་བཤད་དོ།།

དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པས་ས་བོན་སྐྱུག་བཞིན། །ཐབས་ཤེས་སྐྱ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་འགྲོད་ན་ཡང་།།

འབྲས་བུའི་ཐེག་པས་སྐུ་ཡི་སྒྲིབ་པ་གཉིས།[ཟ་] །སེལ་བྱེད་ཅྱིན་གྱི་རྣམ་པར་ཐས་ལེན་པས།།
ཐབས་ཤེད་སྟོང་རྟེ་ཚད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན། །དོན་ལ་གཅིག་སྟེ་སྟོང་ཤེད་སྟོང་རྟེ་ཅན།།
རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན།།[ཟ་]

འདི་ལྟར་མཚན་ཤེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐལ་ཆེར་ལས། ཚོགས་གཉིས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁས་ལེན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་རྒྱུ་བ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །ཁམོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །ཁམོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། ཀམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག[ཟ་] །ཅེས་པ་དང་། གསང་སྔགས་ལས། སྐུ་ཡི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སེལ་བ་ལ་ཚོགས་གཉིས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མོས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པས་རྒྱན་དུ་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཏེ། སྟོང་ཤེད་སྟོང་རྟེའི་སྟོང་ཐོ་ཅན་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། འདི་ལྟར།

གཞན་ཡང་ཐོག་མེད་དགེ་བ་ས་བོན་ཚུལ། །མ་བྱས་ཡེ་ནས་གནས་པར་མདོ་ལས་གསུངས།།
དེ་དང་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ལྡན་གྱོ་བྱར་གྱི། །སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ཏེ་སེལ་འདོད་སྔགས་ཤེད་མཚུངས།།[ཟ་]
མདོར་ན་མདོ་རྒྱུད་ལམ་རྣམས་གཅིག་ཤེད་དུ། །མ་ཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་བཤད་པ་མཛད།།
དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་དམ་བའི་རྟེས་འགྱོ་ཞིང་། །ཚད་མེད་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་པར་མཛོད།།[ཟ་]

འདི་ལྟར། བཀའ་ཐ་མ་ལས་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་དུ་ ཡོད་ལ། ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་དུ་སྟ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་བར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྒྲགས་ལས་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱོ་བ་ཀུ ན་ལ་གནས་པར་འོག་ཏུ་ འཆད་པ་གཉི ས་ཐུབ་མེ ད་པས་གཞི་གཅི ག་ལ། ལམ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་སུ་གཅིག་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་གཅིག་པས་ན་སྟོན་གྱི་སྒོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་ནང་དུ་བཤད་པ་མང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྟོམ་པ་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།།

སྤྱི་དོན་བཅུ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དར་ནི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོ་བ།

དེ་ལྟར་ལེགས་གསུངས་ཤེའམི་རང་བཞིན་གྱིས། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་རབ་ཞི་ནས།།

ལམ་གོལ་ལོག་དང་དམན་པར་ཞུགས་པ་ཡིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག[୭୪]

ཅེས་སྨོས་ཏེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚོས་ཚུལ་སྟོན་གའི་བླ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་ཀྱི་ཚོགས་ཤར་བའི་མཐུས། འགྲོ་བ་གང་དག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གཞན་སྡུག་སྔོགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་དུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྲིད་པའི་ལམ་པོ་ཆེར་ཞུགས་པས་དུབ་པ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་ནས། ཐར་པའི་ནགས་ཚལ་སྣང་དུ་བྱུང་བར། ཡོན་ཏན་གྱི་རྫོང་བུ་མེ་ཏོག་གི་ཚལ་བཀྲ་བས་ཞེབས་པར་ངལ་གསོ་བར་ཤོག་ཅེས་པའོ། །སྟོན་བླ་གང་བས་ནམ་མཁའ་བརྒྱན་པ་བཞིན། །ཚ་ཤས་རྫོགས་པས་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན། །དད་བརྒྱའི་ཀུན་སྤུད་རྣམས་ཀ་འབྱེད་པ། །དེ་ཡིས་འགྲོ་ཀུན་རབ་ཏུ་སྣང་བྱེད་ཤོག །སེམས་གཅོད་ལྷུན་པོ་ཐན་བདེའི་རོལ་མཚོས་བསྐྱེ་ར། །ཚད་མེད་བཞི་ལྷན་པའི་གྲིང་བཞིའི་རྒྱན། ཁ་གེ་ཚོགས་སུ་ཁྱུད་ཀྱིས་མཛོས་འཛིག་རྟེན་གྱིས། །མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་གྱུར་པ། །སངས་རྒྱས་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆར་འབབ་གློག་འཁྱུ་ཞིང་། །ཚད་མེད་རྣམ་བཞིའི་འབྲུག་སྒྲ་སྐྱེན་བསྒྲགས་པས། །ཕྱི་མའི་སུ་མཐར་ཐན་བདེ་བྱེད་པར་ཤོག །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

བརྒྱད་པ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅོ་བོར་བཤད་པའི་ལེའུ

དེ་ལྟར་སྨོན་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིས་སེམས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་རྗེས། བརྒྱད་པ་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྟིང་པོར་གྱུར་པ་འཕྲག་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅོ་བོར་བཤད་པའི་ལེའུ་སྤྱི་དོན་གསུམ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྟོམ་པར་བསྟན་པ། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོ་བའོ།།

སྤྱི་དོན་དང་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྟོམ་པར་བསྟན་པ་ནི། དཔེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཚད་མེད་ལེགས་པར་གོམས་པ་ཡིས། །ཚོས་ཀུན་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་བསྟོམ།།

ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་འང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕེན་པ། སྡུང་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་ཁང་བཟང་སས་སུ་བགྲོད་པའི་གཞོན་པ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པས། འདི་ར་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྟབ་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན། བན་སོང་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྲོ་ལ། སྡུང་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་སྟེ། ཚོས་གཅིག་པོ་དེ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟག་པའི་བསམ་པ་ཟུན་སྲུམ་ཚོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ། ཚོས་དེ་དང་ལྡན་ན། བན་སོང་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྲོ་ལ། སྡུང་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱའོ།[1] །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྨོན་ཀྱི་མདོ་ལས། སྡུང་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། ལྟག་པའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྟབ་པར་བྱའོ[2] །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཅུ་སྟེ། དང་པོ་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ལའང་དྲུག་ལས། སྤིད་ནས་ཀེ་བར་འདྲེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྣ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤྲིད་མཚོ་མཐར་འཁྱིན་ཞིང་། །འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཁམས་ཀུན་སྟོག་སེལ་བྱེད་དེ།།[9]

ལས་དང་སྐྱག་བསྟལ་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་འཇོམས། །སྤྲིད་ནས་ཞི་བར་འགྲོ་བ་འཕེན་བྱེད་ཡིན།།

ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བ་ནི། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་བོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་གླུ་བོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ།[1] །ཞེས་སོ། །འཕོང་བ་དང་དན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐྱེལ་མ་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔའ་བོ་ལ་བཏེན་པ་ནི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་སོ། ཉེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཔའ་བོ་བཏེན་པ་ཡང་སྲོག་བའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་སོ།[2] །ཞེས་པ་དང་། སྲོག་འཇུག་ལས། སྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བཏེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །ཁང་ལ་བཏེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྐྲོལ་འགྱུར་བ། ཉེ་ལ་བཞ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བཏེན།[3] །ཞེས་སོ།།

སྡུ་ངན་དང་སྲིག་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་སེལ་བར། དེ་ཉིད་ལས། སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་གཞོམ་འདོད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་མི་བདེ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། །བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྲག་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་རྟག་ཏུགཉིར་མི་བྱ།[4] །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གསལ་བྱེད་ལས། མི་གང་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་རྟལ་དང་བཟལ་བ་བློ་མེད་ཞིང་འཇུག་པ། །དེ་ནི་བན་སོང་བན་འགྲོའི་ལམ་དང་མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་གཅོད་དེ། །དེ་ནི་ལྟ་དང་མི་ཡི་ལམ་རྣམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱངས། །ལོང་བར་མི་འགྱུར་འོན་པར་མ་ཡིན་དཔང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་འགྱུར།[5] །ཞེས་སོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྲེག་པས་མེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་། སྔ་མ་ལས། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྟོག་ཚེན་རྣམས། རྒྱུད་ཅིག་གཅིག་གིས་དེས་པར་སྲེག་པར་བྱེད།[6] ཅེས་པ་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྲེག་པས་བསྐལ་པ་འཚོག་པའི་མེ་ལྟ་བུའོ།[7] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་སྲིད་པ་ནས་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོད་འཇུ་གཱ

ལས། འདི་ནི་ཚད་མེད་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །བདེ་མཆོག་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད།[9] །ཅེས་སོ།།

འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་འགྱོ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཞན་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡོད་པའི་མི།

གང་ལ་སེམས་དཔའ་མངོན་སུམ་མེད་ན་ཡང་། །སྐྱིང་རྡེའི་དགེ་རྒྱུན་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་ཞིང་།।[২]

མཉམ་གཞག་ན་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ། །ལུས་བཀྱོན་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་ཅིང་།।

ལྟར་གཅས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་འགྱུར།।

འདི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པས་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡང་། དེའི་ཤེས་རབ་དེ་དང་ཟུང་འབྲེལ་བ་དང་། གཉིད་དུ་ངོང་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། དྲན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྣོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་དང་འགོག་པའི་སྣོམས་འཇུག་དང་། རྟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་ལྟར་སེམས་མངོན་གྱུར་བ་མེད་པར། སྐུམ་ཟུ་བ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འཕྱུང་བ་ནི། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་དང་། །སྣོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །རྟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པའོ།[10] །ཞེས་པ་ལྟར་གྱུར་བ་ནའང་སེམས་བསྐྱེད་སྟར་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ན་བསོད་ནམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཡོད་པ་ཉིད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས། ཇིཐར་ཡས་རབ་ཏུ་དགྱེལ་བའི་ཕྱིར། །མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་བླངས་ལྟུང་བ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་ཀྱང་ཉང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེད།[11] །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པས། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་དང་ལྡན་པ་དེའི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པ་སྟེ། རྟག་ཏུ་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་རོ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ།[12] །ཞེས་སོ།། །རིའི་བུ་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟང་མ་བསྟན་དང་། དགེ་བ་ཅི་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་ཀྱིས་འཕྲལ་དུ་མ་ཟིན་ཀྱང་། ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཐ་ཚ་

མཐུན་གྱི་དགེ་བའང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་སྟོང་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོད་སྟོང་ཆེན་པོའོ།[9] །ཞེས་སོ།།

དགེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཚན་ཡོན་ནི། འདི་ལྟར་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི།

དགེ་གཞན་འབྲས་བུ་དམན་ཏེ་ཟད་པ་ལྟར།[ཟ] །རིན་ཆེན་སེམས་ཅིན་དགེ་བ་མི་ཟད་འཕེལ།།

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་དྲངས་པའི་ཆུ་འབབ་དང་། །ས་གཞི་བཟང་ཡོར་ཡོ་བྱ་ལྷུན་ཚོགས་བཞིན།།

འདི་ལྟར་རྒྱ་མཚོར་བབ་པའི་ཆུ་ཕྱེགས་པ་གཅིག་ཀྱང་བསྐལ་པའི་བར་དུ་མི་ཟད་ཅིང་འཕེལ་བ་དང་། ས་གཞི་བཟང་ཡོར་ཏེལ་ཁག་མ་གཅིག་བཏབ་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་པས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ་དེ་ལེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆུ་གང་ཇེསྐྱེ་ཅིག་བབ་པ་དེདག་བསྐལ་པའིབར་དུ་ཟད་པར་མངྒོར་ནོ། །བྱམས་པ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཡང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ཀྱི་བར་དུ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ནོ། །བྱམས་པ། ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འབྱུང་ཁུངས་བཟང་བར་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའི་ཤིང་རྟགས་ཅད་རྒྱས་ཤིང་ཡངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཁུངས་ཀྱི་བར་དུ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ནོ།[10] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཆུ་ཤིང་ལྟར་ལན་ཅིག་འབྲས་བུ་ཕྱུང་ནས་ཟད་པ་ལྟ་བུམ་ཡིན་པར། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བའི་འབྲས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ཡང་མི་ཟད་ཅིང་འཕེལ་བ་འབྲས་ལྟན་ཆེན་པོའི་ལྷོར་ཤིང་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོང་འཇུག་ལས། དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར།[11] །ཞེས་དང་། ཐ་མ་ཉོག་བཀོད་པ་ལས། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤིང་ལྷོར་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། ཁམས་བཞིས་བཅུད་ནས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གཟུང་ཞིང་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྟོས་ན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ།[1][2] །ཞེས་སོ།།

ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཞན་ཡང་ལེགས་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ།

ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ས་བོན་སྐིང་རྗེའི་བདག[5] །རྒིད་པ་ན་ཡང་བདེ་བའི་འབྲས་མངའ་ཞིང་།།

ཞེ་བའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུ། །རིན་ཆེན་སེམས་ལེགས་བསྐྱེད་ལ་འབད་པར་མཛོད།།

རྗེ་སྐད་དུ། ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚངས་པ། འདི་ལ་ལྟུག་པའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པས་ན་བོན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་བོན་ལས་ནི་མྱུ་གུ་དང་། ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལྟུག་པའི་བསམ་པ་ལས་ནི་ལྟ་དང་མིའི་ནང་དུ་བདེ་བ་དུ་མ་སྐྱོང་ཞིང་། སྣར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ།[3][4] །ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཁོང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ལན་དུ་མར་ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་བདེ་བ་སྐྱོང་། ལན་དུ་མར་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་བདེ་བ་སྐྱོང་། ལྟ་དང་མིར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་ཡང་དབང་པོ་བྱེད་པར་གྱུར་ཀྱང་། དུ་དུད་དུ་འང་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་བྱི་བའམ་གང་བར་མི་མངོན་ནོ།[5][6] །ཞེས་སོ།།

སྟག་བསྟལ་ཀྱི་ནད་གསོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཞན་ཡང་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པ།

དེ་ནི་དཔལ་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་བྱམ་པ་བཟང་[7] །འགྲོ་བའི་ནད་གསོ་བའི་འབྱུང་སྨན་ཀྱི་མཆོག།

ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གདུང་སེལ་རླུང་བསྟེ། །མ་རལ་བཞིན་དྲེམེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་སྐར་ཚོགས།།

རྣག་ཏུ་ཕན་བདེ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལ།།[8]

ཞེས་པ་ནི། སྡོང་པོ་བགོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྲེག་པས་བསྐལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའོ། །མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པས་སའི་འོག་

ལྟ་བུའོ། ཀོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་ཡིད་ཀྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་ཆེ་ལ་རྒྱུ་བ་འདོན་པས་ཡུགས་ཀྱུ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་མཆོད་སྟོང་ལྟ་བུའོ། །ཁསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་བླམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ།[30] །ཞེས་པ་དང་། སྤྲོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཇོམས་བྱེད་པའི། །བདུད་རྩིའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡི། མི་ཟད་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་ནད་རབ་ཞི་བྱེད་པའི། སྨན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །སྲིད་ལམ་འཁྱམས་ཤིང་དུབ་པ་ཡི། །འགྲོ་བའི་ངལ་གསོའི་ལྷོན་ཤིང་ཡིན། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོ་ལས། །སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྱེ་སྐྱེགས་ཡིན། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བའི། །སེམས་ཀྱི་རླུང་བ་ཤར་བ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག །དཔྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། །དམ་ཚོས་འོ་མ་བསྲུབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལྟུང་བ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་འགྲོན་པོ་སྒིད་པའི་ལམ་རྒྱུ་ཞིང་། །བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྦྱང་བར་འདོད་པ་ལ། །འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉེར་གནས་ཏེ། །སེམས་ཅན་འགྲོ་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན།[31] །ཞེས་སོ།།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་ཅིང་བློས།

བསམ་ཡས་བསོད་ནམས་སྦྱིན་ཚོགས་དཔག་ཏུམེད། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུམང་བྱང་དང་།།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་དཔག་ཡས་རྒྱ་ཆེའོ།།

འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་དཔག་ཡོངས་སུ་འཕྲིན་ཏེ། །ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་དང་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཡོངས་སུ་འཕྲིན་པར་འགྱུར་རོ།[32] །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་

མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། བསམ་པ་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། གང་བསམ་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིང་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བསམ་པ་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ནའང་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་། རྩེ་གཅིག་པ་དང་། ཤིན་ཡོངས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་ངོ་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དག་པ་ལ་ནི་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་ས་དབྱིད་པ་ཉིད་ལས་གདམས་ངག་དང་རྟེ་ས་སྐ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་པ་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། གང་ལ་ཤང་པ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འགྲོ་བ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་བསམ་པ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཡན་ལག་གི་དང་པོ་མགོ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འཚེ་བ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཆིས་སོ།[23] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚོད་པའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ཡོངས་བཀང་ནས། འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། ཁང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ནས། མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། མཆོད་པ་ཐ་མ་ཕུལ་བ་བས། ཁྱོད་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ནས། མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། ཁྱེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ།[24] །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྱིག་གཏམས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་ཇི་སྙེད་པ། །སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དེ་ཡིས་རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གདངས་དང་ཚར་མི་ཕྱེད།[25] །ཅེས་པ་དང་། སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྐྱོད་པའི་མདོ་ལས། ཚངས་པ། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྱི་བྱ་བ་བྱ་ན་མེད་པའོ། །ཚངས་པ། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་

བསྒོམ་པར་བཞུགས་ནས། མཆོད་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསྟན་ཡང་བསྒོམ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་དེའི་ཚན་ཡོན་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ།[76] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་དན་སོང་ལས་ཐར་ནས་ཞི་བ་དམ་པ་འཕྲོ་བ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག། །འགོར་བའི་བཟོའ་རར་བསྟེན་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། ཁད་གཅིག་རྣམས་ཀྱི་སྒས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ཡུལ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར།[77] །ཞེས་པ་དང་། དམན་པ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གཞིར་འགྱུར་རྩི་ཡིན་རྣམ་པ་མཚོག་ལྡན། །མི་གཙང་ལུས་འདི་བླངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐུ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྒྲུར་བས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་ཟུང་།[78] །ཞེས་སོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། ཉེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆེས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱེ་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྟག་པར་འགྱུར།[79] །ཞེས་པ་དང་། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་ལེགས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འི་ལུ་བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཡང་དེ་ཙམ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་རྒྱ་ཆེའོ།[80] །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕན་བར་དགོངས་ནས་བསྟན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་བར་བྱ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས།[81] །ཞེས་སོ།།

དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟོགས་པ་ཡང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཞིང་ཆེན་པོ་སྟེ། ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཁྲོ་བར་བྱས་ན་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཚད་མེད་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུས་དན་སོང་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་ཆུལ་སྲས་སྨྲིན་བདག་ལ། ཀུལ་ཏེ་དན་སོང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་ཆུལ་སྲས་སྨྲིན་བདག་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་ཏེ།[82] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལས། ཐོག་མར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོག་ཅིང་ཞིབ་ཏུ་ཐོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ན

བརྟན་པའི་སེམས་རྗེ་སྟེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐལ་པར་དམྱལ་བར་གནས་པས་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ།[33] །ཞེས་སོ། །འོན་ཏེ་དད་པས་དགེ་བ་བྱེད་ན་ལྷག་པར་ཡང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར། སྡུ་མ་ལས། འོན་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིད་རབ་དང་བྱེད་ན། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་བས་ལྷག་པར་འཕེལ།[34] །ཞེས་སོ། །རྗེ་ལྟར་འཕེལ་ན། དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐུག་རྒྱུའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བཟང་སྟེ་དེར་བྱ་ན། ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ཕྱུང་བར་གྱུར་པ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་དག་གི་མི་བསྐྱེད་པའམ། ཐོག་མར་བཟུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ཕྱུང་བར་གྱུར་པ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་དག་གི་མི་བསྐྱེད་པའམ། ཐོག་མར་བཟུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཅོོན་ར་སྐན་པ་སྐན་ནག་ཅན་དུ་བཙུད་པ་བཏོན་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའམ་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས། རིགས་ཀྱི་ཟུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བལྟ་ཞིང་བསྟགས་པ་བརྗོ་ད་ན། འདི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ།[35] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བལྟ་ནའང་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་ན་དད་པས་བལྟ་བ་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་གཟུ་གས་བཅངས་ཞིང་བལྟ་ན་སྟུག་པ་ཞིག་མཉན་ཡོད་དུ་བསོད་སྙོམས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་མོ་དེ་དག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་གདུང་བཞིན་དུ་ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྟར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ལྟའི་བྱ་དེས་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེ་སུ་དྲན་ཏེ། ཕེ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། དད་པས་མཆོད་ཅིང་བལྟས་ན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སྨྲས་ནས། ལྟའི་འཁོར་ལྟ་བུ་བརྒྱ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འདོས་ཏེ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་བྱས་སོ།[36] །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལ་མ་དད་པས་དང་སོང་དུ་སོང་ཡང་མཐར་དེའི་ཕྱགས་རྗེས་སྐྱོབ་པས་འཁོར་བའི་ཚ་རོལ་དུ་སྐྲལ་ཞིང་། དད་པས་འབྲེལ་ཞའང་དོན་ཡོད་པས་སྡུང་དུ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་སྟེ། དགོན་བརྩེགས་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ལ་སྟིག་པའི་ལས་བྱས་པ་དག་ཀྱང་། ལས་དེས་ངན་སོང་དུ་སོང་བ་ལས། སྐྱར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་ཐར་བར་བྱས་ཏེ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇོག་གོ[23] །ཞེས་པ་དང་། སྨོད་འཇུག་ལས། བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དག་གིས། །ཁོ་བའམ་དད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། །དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་དེ་དག་གི །དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་ཆུར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེར་འབྱེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།[24] །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལའང་བདུན་ལས། སྨོན་འཇུག་གཉིས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། དཔེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཚད་མེད་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།[25] །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ།།
སྨོན་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསམ་པས་སྨོན་དང་སྦྱོར་བས་ཁྱབ།།
འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ།།[26]

དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།[27] །ཅེས་སོ། ཀེ་ཡང་སེམས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་བྱུང་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་དབྱེད་པས་ན། འདིར་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པས་ཁྱད་པར་ཞར་ལ་བསྐྱེད་པར་འགྱུ ར་ཏེ། འདུ་ཤ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཞར་ལ་ཐོ་བ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི་དེའི་ཚེས་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། བསམ་པས་སྨོན་པ་དང་སྦྱོར་བས་ཁྱབ་པ་ཉིད་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟ་བུར། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། ཆོམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རིམ་ལྟར་ལ། ཀེ་བཞིན་མ་ཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།[28] །ཞེས་སོ། ཀེ་ལ་འདིར་དབྱེ་ཚུལ་དུ་མ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱང་འཕེན་ལས། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱེ་བ་ཡིས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་རྣམ་པ་གཉིས།[৩] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སམ། ཕྱི་རོལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ནང་སེམས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོང་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། སེམས་རྣ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བཀྱི། བཀའ་སྩལ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཚན་ཉིད་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། ཀྱེ་དང་མཐུན་པའི་སེམས་སྔོན་མ་སྐྱེས་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ།[৪] །ཞེས་སོ།།

ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་མམ་བསྡུད་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་འདོད་ཡོད་དེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། གང་ཞ་ན་མ་ཐོབ་སྟོམ་པའི་སེམས་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི། སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་གསུམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ།[৫] །ཞེས་སོ། །ཚོགས་སྡུར་ན་མོས་པས་སྡུད་པ་དང་། ས་དང་པོནས་བདུན་པའི་བར་ལྟུག་བསམ་དག་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཞིར་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། ཚོས་དང་ལྟུག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། ཀེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ།[৬] །ཞེས་སོ། །ཚོགས་དང་། སྡོང་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒོམ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་ལྔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔར་ཡང་ཡོད་དེ། ཉེ་ཁྲི་ལས། ལས་དང་པོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨྱང་བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོས་མཐོང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར། འདི་ལ་མ་ཞུགས་པ་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱང་བར་བྱའོ། །ལྷའི་མིག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་བདེན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ།[৭] །ཞེས་སོ།།

ཐ་རོལ་ཀྱི་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་ལྟོས་ནས་དྲུག་ཀྱཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐ་རོལ་ཀྱི་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཚད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་བྱ་ན་

མོང་དུ་མ་གྱུར་པ་སྟེ་[๙๘] ཞེས་སོ། །ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་ལྷོས་ནས་བརྩུར་ཡང་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་ལྟས། དེ་ལྟར་ནང་དུ་ཡང་དགའངོ་བའི་བསམ་གཏན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་བརྩུ་བསྒོམས་ནས་ཞེས་སོ། །ས་མཚམས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དབེས་བསྟན་པ་ཉིད། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཤུས་པའི་མདོ་ལས་ཁསྱངས་པ་ལྟར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་གནས་བཅུ་བ་མེ། །གཉིར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ། །རྩ་རྩེ་རི་སྣན་བཤེས་གཉེན་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉ་མ་གྲུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ཡམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བགོད་མའི་རྒྱང་ནི། །སྒྲ་བརྟན་ཆུ་བོ་སྦྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །ཐེམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ།[๙๗] ཞེས་སོ།།

དཔེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི་རིམ་པ་ལྟར། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདུན་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། ལྟག་པའི་བསམ་པ་དང་། སྤྱོད་བ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་། སྐྱེ་རྟེ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཟུངས་དང་སྤྲོབས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣུ་དང་ལྡན་པ་ནི་[๙๙] ཞེས་སོ། །ས་མཚམས་ནི། འདུན་པ་ས་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་པ་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྨ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུ་ གས་སུ་མ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཆོགས་ལམ་ཆུ་ དང་འབྲིང་ཆེ་གས་སུ་ཀྱི་སེམས་བསྒེད་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བཀུགས་སོ། །སྤྱོད་བ་མེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱོད་ལམ་བཞིའི་སེམས་བསྒེད་དོ། །སྦྱིན་པ་གཉེར་ལྟ་བུ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲུང་གནས་ལྟ་བུ་དང་། བཟོད་པ་མཆོ་ལྟ་བུ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲན་ལྟ་བུ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་དང་། སྨོན་ལམ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གྲུ་དབྱངས་སྐྱན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་བའི་བར་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཏེ། ཁངོན་ཤེས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་གཉིས་མཛོད་ཁང་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲིང་རྗེ་ཡུག་མཐོང་གཉིས་གཞོན་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུངས་སྤྲོབས་

གཞིས་བཅོད་མའི་ཚུ་མིག་ཡུག་ལྟེ་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་གསུམ་ཀ་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྐུ་བརྟན་ཡུ་བྱ་དང་། བགོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཚུ་བོ་ཡུ་བྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྤྲིན་ཡུ་བྱ་གསུམ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་ཡོད་དེ་ཡེ་ཤེས་དང་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཚུང་དུའང་འཕྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་དང་པོ་བའི་སས་བསྟུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གཅིག་ནི་ཤར་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུས་བསྟུས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྟ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི། སྟོང་བ་དང་། དངོས་དང་། མཇུག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྟུས་ཏེ། དེ་ཡང་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ།[৭৫] །ཞེས་སོ།།

།ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་ཐ་མ་གསུམ་ཀུན་དུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་སྟོང་བའི་ལུང་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལ་འཇུག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟད་པའམ་མཐའ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབུ་བཅོམ་ཤུགས་པའི་ས་སྟེ་བཅུ་པའི་སྟོང་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་བཤད་ཅིང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། །སྟོང་དང་འཇུག་པར་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ས་ནི་བཅུ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།[৭৬] །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཐེག་ཆེན་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་ཁོ་ནའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་

ཅན་གང་དག་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུ་ དཔལ་ཁྲི་སྐྱེ་གནས་སུ་ སོང་བ་དེ་དག་ལ་ཞན་པ་དང་ བདེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ཏེ་[1] ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེ་ཤུ་རུ་གཤེས་ལ། སློབ་དཔོན་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ གྲགས་པ་ནི་དང་པོ་གསུམ་སློས་པ། ཕྱི་མ་བཅུ་དགུ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། འདུན་སོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་ བ་ཡིས། ཁྱོན་བའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་། །འཇུག་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐུམ་པ་བཅུ་དགུ་ དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་སློན་འཇུག་གཤེས་གཤེས་ཡོད་པར་འདོད་ དགོས་ཏེ། སློན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཤེར་བའི་ཚ་དེ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་སྟོར་བས་ལག་ལེན་ལ་ཁྱད་ པར་བྱེད་པའི་ཆ་གཤེས་པོ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ཡང་། སེམས་ཙམ་པ་ཤུར་ན་དང་པོ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྐྲོན་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་ རིགས་བདུན་གྱི། །རྒྱ་ཁྱོསྟོམ་གཞན་ལྟན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་པ་ཡོད་ ཀྱིས་གཞན་དུ་མིན།[2] ཞེས་སོ། །དབུམ་པ་ཤུར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གང་ཡོད་ དུ་སྐྱེ་ཡི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཏོ་ན་མི་དགོས་ཏེ། དགེན་མཚོག་བརྩེགས་པ་ལས། དེའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་ གངས་འདི་བཤད་པ་ནི། ཤུ་དང་། ཀླུ་དང་། ཤུ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྷིང་དང་། ཤྲོ་འཕྲེ་ཚྭ་ པོ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་ བསྐྱེད་དོ།[3] ཞེས་སོ།།

ལུགས་འདི་གཉིས་ཀྱང་དོན་གྱིས་མི་འགལ་བར་གོ་སྟེ། འདི་ཤུར་སེམས་བསྐྱེད་དུས་སོ་ སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པར་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང་། དོན་འདྲ་བར་སྨོག་མི་གཅོད་པར་དམ་འཆའ་ནུས་པ་ ལ་སོགས་པ་དགོས་པས། དེའི་ཚ་ནས་རྟེན་འབྲུང་རྫུ་འཕྲུལ་དུ་འགྱུར་ལ། དོན་ལ་གནོད་པ་ལས་བློ་ལོག་པ་ཞིག་ ལ་སྐྱེ་འགས་སོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་གང་རུང་སྡོམ་ནུ་ ས་པ་ཞིག་མེད་ན་གང་ལའང་རུང་སྐྱེ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་གང་ལེན་པར་འདོད་པའི་འགྲོ་ བ་དེའི་ས་པས་བསྟུས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དད་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱེ་ཁྲད་པར་ཅན་ནི་ བསམ་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། དགོད་མཚོག་ཏུ་ལ་ལའི་མདོ་ལས། ཆུལ་དང་ཆུལ་བའི་ཚོས་ལ་དད་ཀྱང་

ཅིང་། ཐུང་ཆུབ་བློ་ན་མེད་ཡའང་དད་གྱུར་ལ། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་ན། །བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ།[9] །ཞེས་སོ། །གནས་པའི་རྟེན་ཡང་། གང་ལ་སྐྱེས་པ་དེའི་རྟེན་ལ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མ་བྱང་གི་བར་དུ་གནས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་དམི་གས་པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐོས་པ་སྙེ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བར། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། གོགས་སྙོངས་རྒྱུ་སྙོངས་རྐྱ་བའི་སྙོངས། ཐོས་སྙོངས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུ ང་བ། །གཞན་ཀྱི་ས་སྐན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞད།[10] །ཅེས་སོ།།

དེ་འང་གོགས་དམ་པ་བསྟེན་པཉམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་བསྐུ ལ་ཞིང་ཐོས་པ་བྱས་པ་ལས་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་བརྟན་པའི་རྒྱུ་དང་ཐོང་འབྱུ ང་ཞིང་། རང་གིས་དགེ་བ་གོམས་པ་དང་། རྒྱུ་རིགས་སད་པ་དང་། རྟ་བ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པ་ལས་ནི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་སྐྱེས་རྣེས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་ཐོ་ཡང་། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་དང་མ་བྲལ་བའི་སེམས་སྨོན་འཇུག་གིས་བསྟུས་པ་གང་ཞེག་ཡ་རོལ་ཀྱཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། སྟོང་ཐོབཀོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཆས་པ་སྟེ། སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཡ་རོལ་ཀྱཕྱིན་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པའོ།[11] །ཞེས་སོ།།

དེ་འང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་། སྟོམ་པ་ཞེས་ལྷོག་པས་ཕྱེ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་སེམས་པ་དང་དགེ་བ་སྤྱོད་པས་སྨོན་འཇུག་སྟེ། སྨོན་དབོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དགེ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུབ་པ་དགོངས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དགེ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ཡང་ཞེས་སོ། །དེ་ཕམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ཆ་དང་བཅས་པ་སྟོམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་[12] ཞེས་གསུངས་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལེར་ན་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་ལའང་རིམས་ནད་སེལ་བ་དང་། དགོས་འདོད་འགྲུབ་བ་དང་། མྱན་པ་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཚ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།།

སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་སྨོན་འཇུག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

སྨོན་པ་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་ངོ་བོ་ལ། །འཇུག་པ་ཐ་ཙི་ལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད།།

དེ་ཡང་། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྨོན་པ་ཡང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་ཐ་ཙི་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྟེ་[1] ཞེས་སོ།།

སྨོན་སེམས་ཀྱི་ཚན་ཡོན་བཤད་པ་ནི། དེ་གཉིས་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་ཚན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། རེ་ཞིག་སྨོན་པའི་ཚན་ཡོན་ནི། འགྲོ་བ།

གང་གིས་ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་མང་པོར་བསྟེན་བཀུར་ཏེ།།[୭]

རང་ཉིད་ལེགས་པ་ཙམ་ཞིག་དོན་གཉེར་བའི། །བསོད་ནམས་དེ་ཡིས་སྨོན་པའི་ཚར་མི་ཟད།།

ཇི་སྙད་དུ། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། རིན་ཆེན་བདུན་དང་གཅིམས་ཚ་དང་། །ཞལ་ཟས་ལྷ་རྫས་དཔག་མེད་ཀྱིས། །ནམ་འཚེའི་བར་དུ་མཆོད་པ་བས། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི། ཀོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྨོན་པ་མཆོག །དེ་ལ་ཚད་ནི་མ་མཆིས་སོ།[୮] །ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ནི་སྨོམ་བྱེད་ན། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཡི་ཁྱོན་བགྲངས་མི་སྤྱོད།[୯୦] །ཅེས་སོ།།

མཚུངས་པའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི། དེའི་འཐད་པ་འགོད་པ།

འགྲོ་བའི་སྐྱབ་བསྟལ་ཞུང་ཟད་སེལ་བའི་ཕྱིར། །སྐད་ཅིག་སྐྱེས་པས་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་སོང་ཐབས་འགྲུབ་ཤིང་།[୭୦]

ལྷ་མིའི་བདེ་བ་དཔག་མེད་སྒྲོང་བར་གསུངས།།

དེད་དཔོན་མཛའ་བོའི་གྲུ་མོས་ཀར་ཤ་པ་ཏི་བཞི་དང་། བརྒྱད་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་བྱིན་ནས་མའི་མགོ་བོ་ལ་རྟོག་བས་བསྲུན་པས། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་ཡྲེའི་གྲུ་མོ་བཞི་དང་། བརྒྱད་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བསུ་ཞེང་དགེ་བའི་ལས་ཟད་ནས། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུགས་ཀྱི་ཁང་བར་ཚུད་དེ་མགོ་ལ་གསོར་འཁོར་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་འདི་སྙམ་དུ་འཛམ་གྲིའི་གླིང་ན་མའི་མགོ་ལ་རྟོག་བས་བསྲུན་པ་མང་ན་དེ་དག་ཀྱང་འདི་ར་འོང་འེས་ཀྱི། བདག་གི་འདིས་གོ་ཆོད་ནས་དེ་དག་འདི་ར་མི་སྐྱེ་བར་ཤོ་གཅིག་སྙམ་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་གསོར་འཁོར་འཕྲོ་ཆད་དེ་ཆེའི་དུ་ས་བྱས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཡུར་སྐྱེས་པ་དང་། སྟོན་པ་འདི་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་གྱད་བག་ཤི་ཏར་སྐྱེས་དུས་མེའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པ་ལས་ཀ་མ་རྟུ་བས་ཤིང་རྟ་མ་འདྲོངས་པ་ལ་གཤེན་རྗེའི་ཕ་ཁྲོས་ཏེ་མེའི་ཐོ་བས་བསྲུན་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ཏེ། གྱད་བག་ཤི་ཏར་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པར་བརྩམས་པས། གཤེན་རྗེས་ཐོ་བས་བསྟེགས་ཏེ། རང་རང་གི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སུས་ཅི་བྱ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་སོ།།

འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་སེམས་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ།

དེ་བས་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཏེ། །དངོས་སུ་སྤྱོད་བས་ཡང་དག་ཞུབ་པའི་ཕྱིར།།

སྐད་ཅིག་སྤྱོད་བས་ཞུབ་པའི་སེམས་མཆོག་གིས།[๗๗] །བསྐལ་པ་མང་པོའི་ཚོགས་གཅིག་བརྒྱམས་པར་བཤད།།

འདི་ལྟར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྡུངས་ཏེ་སྤྱོད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་ཅིང་སྤྱོན་པ་ཙམ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་བཞུ་མོ་བྲལ་མཆོག་གི་མདོ་ལས། གཞན་ལ་ཕན་པའི་སེམས་ཙམ་ལའང་། །ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཚད་མེད་ན། །ཕན་པར་མཛད་རྣམས་སྤྱོས་ཅི་དགོས།[๘๗] །ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཕན་པར་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་མཆོད་ལས་ཁྱད་འཕགས་ན། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བདེ་དོན་བརྩེ་བ་སྤྱོས་ཅི་དགོས།[๘๙] །ཞེས་སོ། །དེའི་འཐད་པ་ཡང་། མི་ནག་མདུང་ཐྲུང་ཅན་བསད་པས་ཚོགས་བསྐལ་པ་བཞི་ཁྲི་བརྒྱམས་པ་དང་། བྱམ་ཟའི་ཁྲེལ་སྐར་མ་ལ་དགའ་བས་ལོ་ཉི་ཁྲིར་ནགས་སུ་ཚངས་པར་སྤྱད་དེ་

གོང་ཁྱེར་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་བྱོན་པ་ཚོར་དཔོན་གྱི་བུ་མོས་མཐོང་ནས། ཁྱིམ་ཐབ་ཀུ་གསོལ་བར་ཁས་མ་བླངས་པས་འཆི་བར་སེམས་པ་ན། སོ་གཅིག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱི་ར་ཚངས་སྤྱོད་བཀྲང་བས་ཚོགས་བསྐལ་པ་ཀེ་ཁྲི་བ་ཟླ། མས་པ་ལ་སོགས་པ་གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་གསུ བས་པ་བཞིན་ནོ། ཉེ་ཡང་སྨོན་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མེད་ལ། འཇུག་པ་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཕྱུང་བའི་ཁྱད་ཀྱིས་བཤད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། །འགོང་ཚེ་འབྲས་བུ་ཆེ་འཕྱུང་ཡང་། །རི་ལྟར་ཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན།[৬৪] །ཞེས་སོ།།

བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོགས་བརྒྱམས་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དང་ནི་ཚོགས་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་མང་པོ་བཟླ་མས་པར་བཤད་པའི་ཞར་ལ་བློ་དམན་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། རྒྱ་མཚན།

དེ་ཕྱིར་གྲངས་མེད་གསུམ་སོགས་གསུངས་པ་ཀུན། །སྡུར་དུ་རྫོགས་དང་རིང་དུ་རྫོགས་པ་དབུ། །ཚེ་གཅིག་གིས་བློ་ཡི་སྟོབས་ལ་རག[৬৭] །དེ་ཡང་ཐབས་དང་བརྩེ་ན་འགྲུས་ཤེས་རབ་མཚོག། གསུམ་ཀྱིས་སྐྱབ་གང་བློ་མེད་སྟོབས་ཆེའོ།།

འདི་ལྟར་ཡང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩུ་ལ་པོ་རྣམས་ནི་གྲངས་མེད་པ་སུམ་ཟུ་རྩ་གསུམ་སྟེ། ཚོགས་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་གཉིས་སུ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྡུལ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅེས་ལ་གསུམ་གསུམ་མོ། འབྲིང་པོས་ནི་བདུན་ཏེ། ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་ལ་གཉིས་གཉིས། མཐོང་ལམ་དུ་གཅིག་སྤོམ་པའི་ལམ་དུ་གཉིས་སོ། །རྩོན་པོས་ནི་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་དཔོན་ཐུབ་བཟང་མཛད་པའི་དབུམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོན་མ་ལས། དཔང་པོ་རྩེ་ན་པོ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུ མ་གྱི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ལ། དཔང་པོ་འབྲིང་པོ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བདུན་གྱིས་སོ། ཁབང་པོ་ཆུ་ལ་པོ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་སུམ་ཟུ་རྩ་གསུམ་གྱིས་སོ།[৬৫] །ཞེས་པའི་རྩོན་པོའི་གསུམ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། གྲངས་མེད་གསུམ་ནི་རྫོགས་པ་ཡིས། །སྨོན་པ་ཡི་ནི་ཚར་ཕྱིན་ཏེ།[৬৬] །ཞེས་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གྲངས་མེད་པ་དང་པོ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ས་དང་པོའི་བར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་མིགཡོ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུའོ།[66] །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། ཚོགས་སྦྱིར་གཉིས་སུ་གཅིག་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་གཅིག་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་གཅིག[67] ཅེས་བཤད་དོ། ཀེའང་ཞེང་གི་སུ་ཚུན་ཆད་ཞིང་དུ་བཅུ་པ་ལྟར། ས་དང་པོ་ཚུན་ཆད་ཚོགས་སྦྱིར་དུ་གྲངས་མེད་བཤད་པའི་ཚུལ་ས་སྟེའི་དེ་དང་དོན་ལ་གཅིག་གོ །ཀེ་ལྟར་བཤད་པའི་གྲངས་མེད་ཀྱང་དབང་པོ་རྣོ་རྩུ་ལ་གྱིས་བཞག་ལ། རྣོན་པོས་གྲངས་མེད་གསུམ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིས་ཀྱིས་སྟོམས་པར་གསོག་པ་ཞེག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཡང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ཆེན་སྣང་ཅི་ག་རེ་རེ་ལ་ཚོགས་བསྣལ་པ་མང་པོ་བརྒྱམས་པར་བཤད་པས་གྲངས་མེད་གསུམ་ཇི་ལྟ་བུར་གསོག་མི་དགོས་ཤིང་། གསང་སྔགས་ལས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་སེམས་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོས་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྣང་ཅི་ག་རེ་རེ་ལ་བརྒྱ་མས་པ་ཅན་ལ་རྒྱ་ན་ཆགས་སུ་སྣོད་པས་མྱ་ངུ་ཚེ་གཅིག་ལ་སོགས་པས་བྱོ་ལ་བར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀེ་ཡང་དབང་པོ་སྐྱ་བ་ཐོབ་ནས་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་རྫུང་རྫུད་པའོ། །ཀེ་ནས་བརྩོན་པ་དང་ཐབས་ཆེན་པོས་འབད་ན་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་འཆི་མེད་པས་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོམ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།།

དེའང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་འདོད་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པར། ཉི་ཁྲི་ལས། ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་འདོད་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ལོ[68] ཞེས་སོ། །ཀེ་ཞན་ཚད་ནི་རང་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པས་ན་ཅི་དགར་ཟད་དོ། །ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའང་འཕགས་པའི་ལུས་དེས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཀེ་བས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཆེ་གཅིག་གིས་གྱོལ་བ་ལ་མང་ན་བགྲང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྔགས་ནི་ཐབས་ཟབ་ལ་མང་བས་སྐྱེར་དུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་ཐབས་དང་བཅོན་པའི་ཁྲད་ཞུགས་སོ།།

དེ་ཡན་ཆད་དུ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོའི་སེམས་དབའ་དང་། སྟག་ཀྱི་རིགས་འཛིན་སྐབགཉིད་བའི་དུས་ལ་ཁྱད་མེད་པར་བཤད་དོ། །རྨུལ་པོ་རྣམས་ལས་སྟག་ལ་སྐྱོད་བའི་རིགས་འཛིན་འཕགས་པས་སྐྱར་དུ་གྱེལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ནའང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཐབས་ཆེ་བ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་སྐྱར་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཚལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་བོར་བར་བྱས་མོད། གཅིག་ཏུ་ན་གཞན་དུ་བགྱིད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། ནང་དུ་སེམས་ཤིན་ཞོད་གསལ་བ་ལ་དྲི་མ་སྤྱོང་བ་ཙམ་ལས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུད་ལས་བཤད་དོ།།

གསར་དུ་འཐྲུངས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྟེད་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དམ་པ།

འདི་ནི་སྟིང་རྗེའི་ཕྱོགས་ཤིང་སྟིང་པོ་ཅན། །འགྲོ་བའི་ཁུར་ཆེན་ལེགས་པར་ཁྱེར་བ་ནི།།[ཀཅ]

ཚངས་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སྔོན་མེད་ཅིང་། །རང་གི་ཕྱིར་ཡང་སྨི་ལམ་མ་སྐྱེས་ན།།

གཞན་ཕྱིར་སྐྱེས་ཅི་འཚལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །སྟོན་མེད་པ་འཐྲུངས་ལ་དགའ་བ་བསྟེད།[ཀཆ]

དེ་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྱིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། ས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཐྲུངས་ཤིང་། །སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱ་སྐར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྟིང་རྗེ་བསྟོགས་པར་བགྱི།[ཀང] །ཞེས་པའི་ཚུལ་ཡུར་སྟིང་རྗེའི་ཕྱོགས་ཤིང་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཐུ་ཚོགས་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དམ་པ་དེ་ནི་བདག་ལ་ཐན་པར་འདོད་པའི་ཐ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་མེད་ལ། རང་ལའང་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེའུ་ཐག་ཅེ་བ་ཙམ་ལས། དེ་འདྲའི་སེམས་སྐར་མེད་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས། སྐྱོད་འཇུག་ལས། ཐ་འཨ་ཡང་ན་མ་ཡང་རུང་། །སུ་ལ་འདི་འདྲའི་ཐན་སེམས་ཡོད། །སྡུག་དང་དུང་སྐོང་རྣམས་ཀྱང་རུང་། །ཚངས་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་དམ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོན། །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། །སྨི་ལམ་དུ་ཡང་མ་སྐྱེས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ། །གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་། །མི་འབྱུང་སེམས་ཅན་དོན་

སེམས་གང་། རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི། སྟུ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅིག་འཁྲུངས།[20] ཞེས་སོ།། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་རྒྱུད་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། རྣང་དོན་ཡང་དག་འགྲུབ་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་སྣང་བསྟལ་སེལ་བའང་འདི་ཉིད་དེ། ཀེ་བས་བདག་གིས་རྟག་ཏུ་འདི་ཉིད་བྱ།[21] ཞེས་སོ། ཀེ་ཡང་སེམས་མ་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ནི། རིམ་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་པར། །སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་འཐོབ་ཅིང་། །འཁོར་བར་བདག་གཞན་ཁོ་ནར་བསྒྲུབ་པའི། །ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།[22] ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་བྱང་ཁའི་ཆོག་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི། སྔོན་འགྲོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། མཐུན་ཉེན་བསགས་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བའོ། །མཐུན་ཉེན་བསགས་པ་ལའང་བྱག་ལས། བྱང་བའི་ཡུལ་ནི། དེ་བས་ན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་སྡོད་པས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་ན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་ སེམས་དཔའི་ཚོགས་བསམས་པ་ལ་ལེན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོགས་ཀྱང་ལེན་པའོ། །དེའང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། གལ་ཏེ་བྱ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡང་། ཆོགཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ལ་སྟོན་ཚེ་འཇམ་པའི་དཔལ། །ཞལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟབ་པ་ལྟ་བུ་ཡི། ཆོགཡང་དག་བཤད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་ན་ཡང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ

ཞིང་དག་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱ། །མིང་ནས་གཟུང་བ་བྱས་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས། །བདག་གི་ལུས་དང་བཀུ་ལས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དག་པར་བྱ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་སྟེ། །མི་དགེའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ།[๗๙] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། ཀ་ལ་ཏེ་རང་ལ་ནུས་པ་མེད་པའམ་བློ་མ་ལས་ལེན་པར་འདོད་ན། སེམས་རིན་པོ་ཆེ།

དེ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཡིད་བཞིན་དག་ལས་འདོད་དགུའི་ཚར་འཐབ་བཞིན།།

ནོར་བུ་ལས་དགོས་འདོད་ཀྱི་ཚར་འཐབ་པ་ལྟར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཀྱང་ལེགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངའ་ཞིང་དེའི་བསྟན་པ་ལ་མ་ཉམས་པས་རྟེས་སུ་འཛིན་ནུས་པ་སྟེ། སྔོན་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། བླ་མ་སྔོན་ལ་གནས་ཤིང་མ་ཉམས། །ནུས་དང་ལྡན་ལས་བླང་བར་བྱ།[๗๔] །ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒ་བར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མ་ཉམས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག །སྤོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་།[๗๕] །ཞེས་དང་། ལམ་སྒྲོན་ལས། བླ་མ་བཟང་ལས་སྔོན་པ་བླང། །སྔོན་བའི་ཚེགས་ལ་མ་ཉམས་དང་། །བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྔོན་ལ་གནས། །སྔོན་པ་འབོགས་བཟོད་སྐྱིང་རྟེར་ལྟན། །བླ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་བར་བྱ།[๗๗] །ཞེས་སོ།།

ཀུན་སྤྱོད་དག་པ་འཆོས་པ་ནི། དེ་ལྟར།

སྐྱོན་བཟལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་བླ་མ་ཡིས། །སྐལ་བཟང་སྤྲོ་བ་མ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི།།[๗๙]

འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་སོགས། །ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེའི་ཆོས་རྣམས་དང་།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་ཡས་བརྗོད།།

དེ་ཡང་སྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམས་བརྗོད་ལ་བློ་བསྐྱར་བར་བྱའོ།།

རྟེན་དགྲམ་ཞིང་མཆོད་པ་བཤམ་པ་ནི། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི།

གནས་གཅོང་མཆོད་པས་མཛེས་ཤིང་ཉམས་དགའ་བར།[๗๙] །རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་སྐུ་གོན་བྱ།།

གཅོད་ཁང་བརྒྱན་པ་དང་། མེ་ཏོག་སིལ་མ་དགྲམ་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐུ་གཟུགས་བཞུགས་པ་དང་། སྒོས་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་བཤམ་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་མཉེས་པའི་ཡོ་བྱད་ཚོགས་པར་བྱའོ།།

ཚོགས་ཞིང་སྨན་པ་ནི། དེ་ནས་མདུན་གྱི་རྟེན་དེས་མཚོན་ནས། མདུན་གྱི།

ནམ་མཁའི་གནས་སུ་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཡི། །རྒྱ་ཆ་སྣས་བཅས་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིན་ཕྱང་བསམ།།

དེ་འང་སྒོས་དང་རོལ་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསུ་ཞིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ལ་བླ་བ་སྒྲིན་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱན་དྲངས་ཏེ། སེམས་ནི་རྒྱ་ཆེན་མཆོག་ཏུ་རབ་བསྒོམ་ལོ། །འགྲོ་བ་འདི་དག་མ་ལུས་སངས་རྒྱས་རྒྱས་རྒྱུ། །འདི་ནི་སྟོང་མིན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད། །བཞེངས་ཤིག་བཞེངས་ཤིག་སྟོབས་བཙུ་མངའ་བའི་ལྷ། །དུས་ལས་མི་འདའ་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་ན། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་དགོངས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ། ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཤིང་བཤམས་པའི་གནས་འདི་རྣ། །རྒྱལ་བ་འཕོངས་བཅས་མ་ལུས་གཤེགས་སུ་གསོལ།[๗๙] །ཞེས་ཡན་གསུམ་བརྗོད་པས། ཁྱོགས་བཙུའི་ཞིང་ཁམས་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བྱོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་གང་བར་བསམ་མོ།།

དེའི་འཐད་པ་འགོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསམ་པས་འབྱོན་པའི་འཐད་པ་འགོད་པའི་ཚུལ།

འདི་ནི་རང་གི་སེམས་སྟོབས་དྲི་མེད་དང་།[๗๗] །མཉེན་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས།།

རྀ་ལྟར་བསམ་པ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པར་གསུངས།།

རྀ་སྐད་དུ། དཀོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པ་ལས། གང་ཞེག་རྒྱལ་བ་ཡི་དབྱེད་པ། ཅེ་ཡི་མདུན་ན་དེ་བཞུགས་ཏེ། །རྟག་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་བྱེད། །ཉེས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་དགྲོལ།[๗๙] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སངས་རྒྱས་ལ་མཉེ་ན་པའི་ཡེ་ཤེ་ས་མངའ་བས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅི་ང་སྦྱན་དྲངས་པ་དགོངས། བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་གཟིགས། མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་མངའ་བས་རྗུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་སྣང་ཅིག་ལ་འབྱོན་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེའི་ཕྱིར་ཞེན། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་མེད་པས་བདག་ཅག་གི་མཛོད་པའི་སྣང་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་ཞལ་ཟས་གསོལ་བའི་དོན་ཙམ་ལའང་ཐག་

རིང་མོ་ནས་འབྱོན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མགོན་དུ་རིས་པར་འབྱོན་པ་འཕད་པ་དང་བཅས་པའོ།།

སྒྲན་དང་ཤིང་ཁྲུས་ཆུན་གསོལ་བ་ནི། སྟན་གསན་དབབ་ཅིང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཅྷྲ་བར་བསམས་ལ།

དེ་ནས་ཐལ་སྦྱར་མེ་ཏོག་སྐྱིམ་བཀང་ནས། །སྒྲན་དང་བཞུགས་གསོལ་ཁྲུས་ཆུན་གོས་སོགས་དབུལ།།[๗๙]

ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་ནང་གི་གནས་དེ་ཉིད་གཞལ་མེད་ཁང་པ་སྟོང་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བསམས་ལ། བདུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་ཟླ་འབར་བའི་གདན་ལ་སྒྲན་དང་སྟེ། རིག་པ་མཆོག་ལས། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་མགོན་ཐུབ་ཅིང་། ཁད་དུ་སྡེ་དཔུང་བཅས་མི་བཟད་འཇོམས་མཛད་ལྟ། ཁངོས་རྣམས་མ་ལུས་རི་བཞིན་མཉེན་ཐུབ་བའི། ཁཅོམ་ལྡན་འཕོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་བྱོན་པའི་ཡམ་དུ་ཁྲུས་ཁང་ལྷའི་བྱད་བུ་མོ་མང་པོས་བརྒྱན་པར་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་བས་སྒུ་ཁྲུས་གསོལ་བ་དབགཀྱ་མེད་བས་སྒུ་ཁྲུས་གསོལ་བའི་རྗེས་ལ་ཁྲུས་རས་ཀྱིས་ཕྱིས་ཏེ། ན་བཟའ་གསོལ་བར་བསམས་ལ་འདི་དག་བརྗོད་དོ། །ཁྲུས་ཀྱི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་དི་ཞིམ་པ། ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་གསལ་ཞིང་འཚེར་བ་བསྟན། རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་འོང་ལྟན། སྒུ་ཏིགེ་འོད་ཚགས་བློ་རེ་རེས་པ་དེར། ཏེ་བཞིན་གཤེགས་དང་དེ་ཡི་སྲས་རྣམས་ལ། རིན་ཆེན་བུམ་པ་མང་པོ་སྟོས་ཀྱི་ཆུས། ཡིད་འོང་ལེགས་པར་བཀང་བ་སྐུ་དང་ནི། རོལ་མོར་བཅས་པ་དུ་མས་སྒུ་ཁྲུས་གསོལ། ཏེ་དག་སྐུ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས། ཁ་ཅང་ལ་དྲི་རབ་བགོས་པས་སྐུ་ཕྱིའོ། ཏེ་ནས་དེ་ལ་ཁ་དོག་ལེགས་བསྒྱུར་བའི། ན་བཟའ་ཤིན་ཏུ་དི་ཞིམ་དམ་པ་དབུལ། ཁོས་བཟང་སྦབ་ལ་འཇམ་པ་སྟ་ཚོགས་དང་། རྒྱན་མཆོག་བརྒྱ་ཕྲག་དེ་དང་དེ་དག་གིས། འཕགས་པ་ཀུན་དུ་བཟང་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྟོང་ཕྲག་ལའང་བརྒྱན་པར་བགྱི། སྟོང་གསུམ་ཀུན་དུ་དྲི་དང་ལྡང་བ་ཡི། དྲི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྐུ། ཁགེར་སྒྲངས་བཅོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར། ཁོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་བྱུག་པར་བགྱི།[๙๐] ཞེས་བརྗོད་ནས། གནས་ཁང་དུ་གདན་སོ་སོ་ལ་བཞུགས་པ་ལ།

ཡན་ལག་བདུན་པ་ལའང་གསུམ་ལས། དངོས་དང་། རྒྱུད་དག་པའི་ཚུལ། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དངོས་ལ་ཡང་བདུན་ཏེ། ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་གཏེར་ཀྱི། དངོས་ནི། དང་པོ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ནི།

ཡིད་འོང་རྟོག་བཟའི་ནང་ན་གནས་པ་ཡི། །འཚར་གཅི་བརླ་ཁ་འབུས་བྱེ་འདྲ་བ།།

ལག་གཏེར་སྙིགས་བོར་ཐལ་སྦྱར་བསྟོད་དབྱངས་བཅས། །ལུས་དཔག་མེད་པར་སྐུལ་ནས་གྱུས་ཕྱག་འཚལ།[༡༩]

དེ་ཡང་བརླ་ཡུར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། ཐར་པ་ཆེན་པོ་ལས། བརླ་ཁ་འབུས་བྱེ་འདྲ་བར། །ཁག་གཏེས་སྙིགས་བོར་ཐལ་སྦྱར་ཏེ། །ལུས་དཔག་མེད་པའི་སྤིན་ཚོགས་ཀྱིས། ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་ཟླར་ཆུས་ལ་ཕྱག་འཚལ།[༢༠] །ཞེས་པ་དང་། བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལས། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་སྡོམ་དག་གིས། །ཆུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ། །ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་ལུས་རབ་བཏུད་པ་ཡིས། །ཆུལ་བ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[༢༡] །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

ཐན་ཚིན་ནི། དེའི་བསོད་ནམས་ནི།

སྣ་འདི་རིར་བཅས་ཆུ་མཚོའི་རྡུལ་སྙེད་དུ། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མེད།།

ལུས་བཏུད་དབང་ཆེན་བར་ཀྱི་རྡུལ་རྣམས་དང་། །མ་ཉམ་པའི་གྲངས་སྙེད་འགོར་ལོ་སྐྱར་འགྲོ་ཞིང་།།[༢༠]

མཐར་ཐུག་ཞི་བ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་འཐོབ།།

འདི་ལྟར་བྱང་ཆུ་བ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཕྱག་འཚལ་བའི་བསོད་ནམས་དང་མཉམ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མེད་དེ། ཡེགས་པ་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཕྱག་འཚལ་ན་འང་བསོད་ནམས་མང་པོ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ལུང་ལས། དགེ་སློང་དག །ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་དད་པས་ཕྱག་འཚལ་བ་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་ཚངས་པ་མཐུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དབང་ཆེན་གསེར་གཞི་ལ་ཕྱག་གི་བར་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འགོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བདེ་བ་སྤྱོང་ཞིང་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ།[༢༢] །ཞེས་སོ།།

མཚོད་པ་ཡའང་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཡན་ལག་གཉིས་པ་ནི། རང་གིས།

དངོས་སུ་འབྱོར་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་སྦྱུལ་བའོ། །མཚོད་པ་བྱ་མེད་རྒྱ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དངོས་བཤམས་དང་ཡིད་སྦྱུལ་གཉིས་ལས། དངོས་སུ་འབྱོར་པ་ནི། དེ་ལ་དངོས་སུ་བཤམས་པ་ནི།

མེ་ཏོག་སྦྲིས་དང་མར་མེ་ཞལ་ཟས་རྒྱ[ཟ།] །བླ་ན་འཕན་ཡིད་གདུགས་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ།།

རྒྱལ་མཚན་རྫ་ཡབ་ཙ་ལ་སོགས་དང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཁོ་དགུའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི།།

འགྲོ་བའི་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་སྣས་བཅས་མཆོད།།[ཟཟ]

འདི་དག་ཀྱང་ཚད་མེད་པར་བཀོད་དེ་འབུལ་བ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐུབ་དབང་མཆོད་གནས་མཆོག་ལ་ཡིད་�འོང་བའི། །མེ་ཏོག་མནྡ་ར་དང་ཚལ་དང་། །ཕྱུག་སོགས་དྲི་ཞིམ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཕྲེང་བ་སྤྲེལ་ལེགས་ཡིད་�འོང་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད། །སྤྲོས་མཆོག་ཡིད་ཀྱི་དང་ཁྱབ་པ་ཡི། །བདུག་པའི་སྤྲིན་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབུལ། །ཟས་ཅས་བཟའ་བཅུད་བཏུང་སྣ་ཚོགས་བཅས་པ་ཡི། །ལྟ་བཞོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །གསེར་གྱི་ལྷུ་ཚན་དུ་དངར་བ་ཡི། །རིན་ཆེན་སྤྲིན་མ་རྣམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བགྱི། །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་གདུགས་མཛེས་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན། །ཁོར་ཡུག་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་ལྟན། །དབྱིབས་ལེགས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་བསྒྲིང་བ་ཡང་། །རྒྱ་ཆུ་ཐུབ་དབང་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི།[ཟཡ] །ཞེས་སོ།།

ཡིད་ཀྱི་སྦྱུལ་པ་ལ་ལྟ་ལས། ལྟ་རྟས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ནི། སུམ་རྩུ་རྩ་གསུམ་ལ་སོགས་པ།

ལྟ་ཆོགས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་ཡིད་འོང་བའི། །གཞལ་མེད་བདག་མཉེས་གསེར་ཆེན་དྲ་བ་ཅན།།

གྲུ་གར་སིལ་སྙན་བསྟོད་དབྱངས་ཚར་འབབ་ཅིང་། །རྒྱན་མཆོག་བརྒྱ་ཕྲག་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད།།[ཟཤ]

དེ་འང་འཇི་གཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལྟའི་གཞན་ཡས་ཁང་བསྟོ་དཉྩས་ལེན་ཅེ་ཅམ་ཀོ་གི་ཚར་འབབ་བས་གང་བར་བསམ་ཏེ་མཆོད་གནས་དམ་པ་རྣམས་ལ་དབུ ལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།

གཞལ་མེད་ཙོ་བྱང་བསྟོད་དབྱངས་ཡིད་འོང་ལྟན། །སུ་ཏྲིག་རིན་ཆེན་རྒྱུན་འཕྱང་མཛེས་འབར་བ།།
དཔག་ཡས་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུ ར་དེ་དག་ཀྱང་། །ཐུ གས་རྗེ འི་ རང་བཞིན་ཅན་ལ་དབུ ལ་བར་བཀྱི།[১৩] །ཞེས་སོ།།

བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ལྟ་ཅི། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ན།

རིན་ཆེན་རི་བོ་ནགས་ཚལ་པདྨའི་མཆོ། །ངང་མོའི་འགྲོས་ཀྱིས་གཉེར་བ་དེ་དག་དང་།།

སྣན་སོགས་དྲི་ཞིམ་ངད་ལྡང་དཔག་བསམ་ཤིང་། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་དུད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད།།[১৬]

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། སྨན་གྱི་རྣམ་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རིན་ཆེན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། །ཆུ་གཙང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་ཡོད་དང་། རིན་ཆེན་རི་བོ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱས་ཚལ་ས་ཡྀགས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་དང་། ཁྱོན་ཡིན་མེ་ཏོག་རྒྱན་སྨན་སྣུད་པ་དང་། ཤིང་གང་འབྲས་བཟང་ཡལ་གས་དུད་པ་དང་།[১৫] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་།

འདབ་སྟོང་གཡོ་བས་བྱང་བ་བཟང་བ་ཡི། །ལག་པའི་གདུ་བུ་ཀུ་སུ་ཀ་མཚན་ཞིང་།།

སྤྲིན་བལ་ཉ་ཡི་རྒྱའི་ཟེར་ཅིས་རབ་ཕྱེ་བའི། །ཤུཏྟ་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད།།[১৭]

གཞན་ཡང་།

ཙནྡན་བསིལ་བས་ཁ་ཡི་སྣུབས་བསྐྱོད་པའི། །དྲི་ཞིམ་སེར་བུ་བའི་བའི་དད་རྣམས་དང་།།

ཕུག་དང་བག་རི་སྣན་ལྷོ་རས་ཤམས་དགའ་བ། །ཆུ་བསིལ་ལ་རྩིང་བུ་གང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད།།[১৮]

དེ་ལྟ་བུ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། མཆོ་དང་རྩིང་བུ་བརྙས་བརྒྱབ་པ་དང་། ཁང་པ་སྐད་སྣན་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འོང་ལྟན། །མ་སྨོས་འབྲུ་དས་བའི་ལོ་ཐོག་རྣམ་པ་དང་། །གཞན་ཡང་མཆོད་པར་འོས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ནི།[১৯] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་།

སྟོན་ཀའི་མཚན་མོ་དཀར་བའི་རི་བོང་འཛིན། །གཟའ་བྱལ་རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བས་བསྐོར་བ་དང་།།

ཉིན་བྱེད་འོད་སྟོང་དུ་བས་མཛོས་འབར་བ། །གྲིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད།།[২৶]

གཞན་ཡང་།

ཁོར་ཡུག་རིར་བཅས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་ཞིང་། །མ་ལུས་ཡོངས་བགོད་འདོད་དགུས་འབྱོར་བ་དང་།།

ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་སྙེད་ཀུན། །བློ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུབ་དབང་སྒས་བཅས་མཆོད།།[২২]

བདག་པོས་བརྙང་བའི་མཆོད་པ་ནི། གཞན་ཡང་། འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི།

བྱམ་བཟང་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་འདོད་འཇོའི་བ། །རྒྱལ་སྲིད་བདུན་དང་བཀྱ་ཤིས་རྫ་མ་བརྒྱད་དང་།།

ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བས། །ཡོན་གནས་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་མཆོད།།[২৮]

དེ་འང་ཡིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་གང་བར་འབྱལ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཙུན་མོ་དང་། བློན་པོ་དང་། རྟ་མཆོག་དང་། གླང་པོ་དང་། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་རྒྱལ་སྲིད་བདུན་དང་། ཡུངས་ཀར་དང་། དུན་དང་། བིལྭ་དང་། ལི་ཁྲི་དང་། ཁོ་དང་། འགྲིལ་ཤུད་དང་། མེ་ལོང་དང་། དུང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་སྟེ་བཀྱ་ཤིས་བའི་རྫ་མ་བརྒྱད་དང་། ལྟམ་དར། སྟན་དང་། བཻཌཱུ་བ་དང་། མལ་ཆ་དང་། ཁྲི་དང་། རལ་གྲི་དང་། བགས་པ་སྟེ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་མཆོད་དོ།།

ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་མཆོད་པ་གཉིས་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆོད་པ་ནི། བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་དང་མཆོད་བའི་སྤྲིན་ལ་སོགས་བའི་བཀོད་པ་བས་ཆེས་ལྟག་པ་ཙམ་དུ་བསམས་ཏེ་འབྱལ་བ་ནི། འདི་ལྟར།

ཉིང་འཛིན་ཡིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོས་མཆོད།།

དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

མེ་ཏོག་སྤྲིན་མཛོས་ལྷིང་ཁང་མཛོས་འབར་བ། །སྤོས་དང་སྨན་སྤྲུར་བདུད་རྩིའི་སྤྲིན་ཕུང་དང་།།[৩০]

གཅི་ལྟན་སྤྲིན་མ་ཞལ་ཟས་རོལ་མོའི་སྤྲིན། །བསྟོད་དབྱངས་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན་ཀྱིས་མཆོད།།

ཚུལ་ཏི་ལྟར་ན། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་མདོ་ལས། མེ་ཏོག་ཕལ་ཆེར་མེ་ཏོག་བྱ་རེ་དང་། ཞེ་ཏོག་

བགོད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཅུ་སྟེ། །མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀུན་དུ་བཀྲམ་བྱས་ནས། །དཔག་ཏེད་ཚེན་པོ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་མཆོད། །ཡག་པའི་མཐིལ་ན་མཆོད་པ་བསམ་ཡས་རྣམས། །རྒྱལ་བ་གཅིག་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར། །རྒྱལ་བ་མ་ལུས་ཀུན་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེང་སྔོན་ཉིང་འཛིན་རྣམ་འཕྲུལ་དེ་འདྲའོ།།[১১] །ཞེས་པ་འདི་ཐལ་པོ་ཆེ་ནའང་ཡོད་པ་ལྟར་དང་། བཟང་སྤྱོད་ལས། དེ་དག་བསྔགས་པ་མི་ཟད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས། །དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲ་ཀུན་གྱིས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་བརྗོད་ཅིང་། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྟོད།།[১০] །ཅེས་སོ།།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་པ་གཉིས་ནི། ནང་དང་གསང་བའི་མཆོད་པ་ནི། ཏློའི།

འཇུག་པའི་སྒོན་ཅན་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པ། །སྐྱེགས་མོ་ཟེང་ཐོགས་རིན་ཆེན་སྒྲ་གར་སོགས།།[১৭]

མཆོད་པའི་ལྟ་མོ་སྣ་ཚོགས་སྒྲིན་འཕྲོ་བས། །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་མ་ལུས་མཉེས་སྐྱར་ཅིག།

རྡོ་རྗེ་གཟུགས་མ་དང་། སྒྲ་མ་དང་། དྲི་མ་དང་། རོ་མ་དང་། རེག་མ་དང་། ཕྲེང་བ་མ་དང་། སྣང་བྱེད་མ་དང་། མེ་ཏོག་མའི་ཚོགས་རང་རང་གི་མཆོད་པ་ནམ་མཁའ་གང་བས་མཆོད་པར་དམིགས་ཏེ་འབུལ་ཞིང་། གཅེས་པར་གཟུང་བའི་ལུས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གི་བྱན་དུ་འབུལ་བ་ཉིད། སྒྲོན་འཇུག་ལས། ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་བར། ཡོངས་སུ་བརྩང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀུན། །བློ་ཡིས་བླངས་ནས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག །སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་འབུལ་ན།ཿ ཞེས་གནས་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་ལ་བརྩེ་དགོངས་བདག་གི་འདི་དག་བཞེས། །བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཀྲེན་ཆེན་ཏེ། །མཆོག་བའི་ནོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས། །དེས་ན་གཞན་དོན་དགོངས་བའི་མགོན་གྱིས་འདི་ར། །བདག་གི་དོན་སྣང་ཤིད་ཀྱི་མཐུས་བཞེས་ཤིག །རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི། །བདག་གི་ལུས་ཀུན་གཏན་དུ་འབུལ་བར་བགྱི། །སེམས་དཔའ་མཆོག་རྣམས་བདག་ནི་ཡོངས་བཞེས་ཤིག་ཅེས་སོ།།

སྡིག་པ་བཤགས་པ་ནི། ཡན་ལག་གསུམ་པ་ནི། བདག་གི་ཚེ་རབས་

ཐོག་མེད་དུས་ནས་གོམས་པའི་བག་ཚགས་ཀྱིས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྡིག་པ་ཅི་བགྱིས་པ།།[১২]

སྙིད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་དེ་ཀུན་བཤགས་པར་བགྱི།།

ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་སྟོག་པ་བཤགས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱང་བྱ་སྟོག་པའི་སྐོར་བྱུག་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉི་ཤུགས་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ཐ་མ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ལ། དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དལ་ཕུའི་བར། ངོ་བོ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོག་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡི་ན་ན། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ། བཟང་སྤྱོད་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉི་ཤུགས་དབང་གིས་ནི། །ལུས་དང་བགའ་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་། སྟོག་པ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་ཅི་མཆིས་པ།(৩) །ཞེས་སོ། །སྤྲོས་པ་རང་གིས་བྱས་པ་འམ། གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པའམ། བྱེད་པ་ལ་ཡི་རང་བའི་སྟོག་པའོ། །སྟོག་པའི་བྱེད་ལས་ནི། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་བན་སོང་དུ་སྐྱག་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྤྲོང་ཚུལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ནི། མི་དགེ་བ་ལ་འགྱོད་པ་མང་བ་རྣམ་པར་སྣན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། མི་དགེ་བ་བྱས་ཀྱང་སྐྱར་བཙོན་པས་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་དང་། སྡོམ་པ་བླངས་ནས་སྡོག་པ་མི་བྱེད་པ་སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེན་ནས་སྡོག་པ་ཟད་ཅིང་བསྲབས་པར་བྱེད་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཏེ། ཚོས་བཞིའི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞིའང་ལྡན་ནས་སྡོག་པ་བྱས་ཤིང་བསམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྣན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུསྤྱོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུསྤྱོད་པ་དང་། སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱོད་ནའང་དེ་ལ་འགྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་བཙོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་སྡོག་པ་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ།[༢] །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་སྟོང་ཚུལ་ལ་སྟོང་དངོས་རྗེས་གསུམ་ནི། སྟོང་བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསམས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱ། དངོས་གཞི་སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་དུན་ཞིང་འགྲོད་བས་རང་ཞན་གཞན་གྱི་སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ནས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ནག་ལིང་ངེར་བསམས་ལ་བཤགས་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔའི་སྤྲིན་མཚམས་ནས་འོད་ཟེ ར་བྱུ ང་སྟེ་འཕྲལ་ལ་དག་པར་བསམ། རྗེས་འོད་ཟེར་མང་དུ་བྱང་ནས་སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཡུས་ཤེལ་གོང་ལྟར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །ཚིག་ཀྱང་། བཟང་སྟོང་དམ་སྟོང་འཇུག་ལས། ཐོག་རྣམས་ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །རྗོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་རྣམས་ལ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །ཐོག་མ་མེད་ལྟན་འཁོར་བ་ནས། །ཚེ་རབས་འདི་འམ་གཞན་དག་ཏུ། །བདག་གིས་མ་འཚལ་སྟོག་བགྱིས་པའམ། །བསྒྱིད་དུ་སྐུལ་བ་ཉིད་དང་ནི། །ཀཱ་ཏྱ་སྒག་འགྲུལ་པས་བདག་ཆོག་ཏེ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ། །ཁོར་བ་དེ་ནི་མཐོང་བགྱིས་ནས། །བསམ་པ་ཐག་པས་མ་ཡེངས་པར་ཤིན་ཏུ། །བདག་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། །ཁ་མའམ་བླ་མ་གཞན་དག་ལ། །ཉེན་མོངས་སྐྱོ་ནས་ལུས་དང་ངག །ཡིད་ཀྱིས་གཅོད་བགྱིས་གང་ལགས་དང་། །ཉེས་པ་དུ་མས་སྐྱོན་ཆགས་པའི། །སྟོག་ཅན་བདག་གིསྟོག་པ་གང་། །ཤིན་ཏུ་མིའཁད་བགྱིས་པསྟེ། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་[༣] ། ཞེས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་སྟོག་པའིངོ་ཅོ་ཧ་ལྟ་བུ་གང་ན་གནས་སོ་སོར་བཤགས་[༤] ནས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དག་པར་གྱུར་ཏེ། ཐོག་མར་ཁ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་མདོ་ལས། གང་ཞིག་འགྲོད་ཚངས་བྱེད་འདོད་ན། །དེ་ནི་འགྲོད་ཚངས་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །ཡང་དག་ཤེད་ལ་ཡང་དག་བཟུ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །དེ་ནི་འགྲོད་ཚངས་མེད་ཟེས་ཏེ།[༥] །ཞེས་སོ།།

དེའང་སྟོང་བ་དབོན་གྱིས་སྟོག་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད། སྟོང་མས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས། བདག་གི་སྟོག་པ་སྟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྗེ ས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོག་པ་ཡོད་ཐོག་ཏུ་སེམས་སུ་བཙུ ག་ལ། བདག་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། ཕ་མ་དང་། སེམས་ཅན་

གཞན་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུ་གཅི་དབང་གིས་སྟེ་གཅིག་ཏུ་ཅི་བགྱིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགྱོད་ཚངས་དྲག་པོའི་བསམ་པས། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུ བ་ཕོ་བ་ཡར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཕོ་ལ་ལོ་བཤགས་སོ། །སྒོན་ཚད་ཀྱང་སྟོ་མ་ཡར་འཚལ་ལགས་སོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་རྗེས་ལ་དར་ཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་དུ་བཅུགས་ནས། རྟེན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཁར་དཀར་པོ་བྱང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དག་པར་བསམ་པའོ། །རྗེས་ལ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་མཕོང་སྟོམ་དྲི། སྒོ་བ་མས་གཏད་རག་བྱའོ། ཀེའང་ཚུལ་དང་པོ་ནི་རང་གི་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་གཞན་གྱི་ཚུལ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་དེ་དག་གིས་སྒོང་ནུས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། བྱམས་པ་སེང་གེ་སྒྲ་ཆེན་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མི་ཤེས་པས་ནི་གང་བྱས་པའི། །སྟེགས་པའི་ལས་ནི་བཤགས་པར་བགྱི། །མཁས་པས་ཉེས་པ་བཤགས་ནས་ནི། །ལས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་སོ།[৫৬] །ཞེས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་གིས་སྟེགས་པའི་ལས་བྱས་པ། །དག་པ་ཡིས་ནི་མཐར་བྱེད་དེ། །ཅི་རྒྱ་སྒྲིན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་དེ་སྣང་འགྱུར།[৫৭] །ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཚ་མ་དང་རང་སངས་རྒྱས་བསད་པ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ།[৫৮] །ཞེས་པ་དང་། ལས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་རྣམས་བྱས་པ་ནི། །བདག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པས་བསྲབས་པར་འགྱུར། །རབ་ཏུ་བཤགས་དང་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་རུ་ནས་བཏོན་པ་བཞིན།[৫৯] །ཞེས་པ་དང་། བཤེས་སྤྲིང་ལས། གང་ཞེག་སྟོན་ལས་ཀྱང་ཉན་བག་མེད་ཀྱང་པ་ལས། ཕྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་ཀྱང་དེ་ཡང་། །རྒྱ་པ་སྤྱིན་བྱལ་ལྟ་བུང་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དག་འོ་སོར་ཁྲེང་མཕོང་ལྟན་བར་ཀྱང་ངོ་ཚ་ནས་བཏོན་པ་བཞིན།[৬০] །ཞེས་སོ།།

དག་པ་ལ་རྟེས་སུ་རང་བ་ནི། ཡན་ལག་བཞི་པ་ནི།

འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་ལ། །རྟག་པར་བདག་ནི་རྟེས་སུ་རང་ངོ་།།

དེའང་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཡི་རང་བསྟོ་མས་ན་དགེ་རྩ་མ་ཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་དེ། སྡུད་པ་ལས། སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྣང་ལ་གཞལ་བ་ཚད་གཟུང་སྟང་། རྟེས་སུ་ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན།[1°1] ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་བསམ་པ་ཐག་བས་ཡི་རང་ཞིང་བཟང་པོ་སྟོང་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚེགཱ་འདིས་བྱ་སྟེ། ཐོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་སངས་རྒྱས་སྲས། རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་སློབ་དང་མི་སློབ་དང་། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་གང་ལ་ཡང་། དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྟེས་སུ་བདག་ཡི་རང་།[1°2] ཞེས་སོ།།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་ནི། ཡན་ལག་ལྔ་པ་ནི།

མ་ལུས་སྐྱེ་དགུའི་ཚོགས་རྣམས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར།[རཀ] །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བླ་མེད་བསྐོར་བར་བསྐུལ།།

དེའང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་མི་གསུང་བ་ལ་ཚངས་པས་འཁོར་ལོ་ཞུས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་སྔར་བདག་ཀྱང་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བསམས་ལ། གང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་སྒོན་མ་དག །བྱང་ཆུབ་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཚགས་བརྟེས། །མགོན་པོ་དེ་དག་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ། །འཁོར་ལོ་བླ་ན་མེད་པར་བསྐོར་བར་བསྐུལ།[1°3] ཞེས་སོ། །དེས་ནི་ཆོས་སྒྲངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདག་ཅིང་། ཆོ་རབས་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་ལ། ཐོབ་པ་ཉམས་ཆུད་མ་ཚགས་བརྟེས། །ཐུབ་ཆུབ་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཚགས་བརྟེས། །འཁོར་ལོ་བླ་ན་མེད་པར་བསྐོར་བར་བསྐུལ།[1°4] ཞེས་སོ། །དེས་ནི་ཆོས་སྒྲངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདག་ཅིང་། ཆོ་རབས་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་ལ། ཐོབ་པ་ཉམས་ཆུད་མ་ཚགས་བརྟེས། །མགོན་པོ་དེ་དག་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ། །འཁོར་ལོ་བླ་ན་མེད་པར་བསྐོར་བར་བསྐུལ།།

སྐུ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ནི། ཡན་ལག་དྲུག་པ་ནི།

དེ་ནས་སྟོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་མ་སྟོང་པར། །སྐུ་དན་མི་འདའ་རྣག་ཏུ་བཞུགས་པར་གསོལ།།

སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལ་དགེ་བསྟེན་ཙོན་ར་སྐུ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣ་སྟེང་བཞུ གས་ནམས་དང་། བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པ་དག་ནངས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་སྐུ་དན་ལས་འདའ་བར་བཞེད་པ་རྣམས་ལ། རྣ་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ། སྐུ་དན་འདའ་སྟོན་གང་

བཞེད་དེ་དག་ལ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་བདེ་བའི་ཕྱིར། །བསྐལ་པ་ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་བཞུགས་པར་ཡང་། །བདག་གིས་ཐལ་མོ་རབ་སྦྱར་གསོལ་བར་བགྱི།[1-9] །ཞེས་སོ། །དེས་ནི་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་། གཞན་གྱིས་སྲོག་ལ་འཚེ་བའི་སྡིག་པ་འབྱུང་ཞིང་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པར་གྱུར་ཏོ།།

དག་པ་ཐུང་ཚུལ་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པ་ནི།

དག་པ་དེ་ཡིས་བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན།[ཟུ-] །མ་ལུས་ཐུམ་གཅིག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག།

དེ་འང་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འདུན་ཞིང་བསྒྲུབ་བ་དེ་སྐད་བསྒྲེད་པའི་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཅིང་ཟཧཱ་ག་སངས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡི། ཏིག་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅིའམ་གང་། །ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ།[1-10] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་བསྟོ་རྒྱུ་ནི་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ། ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། འགྲོ་ཀུན་དགེ་བ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། །བྱས་དང་བྱེད་འགྱུར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་དག །བཟང་པོ་ཁེ་བཞིན་དེ་འདྲའི་ས་དག་ལ། །ཀུན་ནས་ཀུན་ཉང་བཟང་ཁམས་རེད་གྱུར་ཅིག[1-14] །ཅེས་སོ།།

བསྟོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་བསྟོ་བར་བྱ་ཡི། ཤིན་ཏུ་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཡང་ཞུགས་བསྟོ་བར་མི་བྱ་སྟེ།[1-15] ཞེས་སོ། །ཚེད་དུ་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤིད་ལས། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་བསྟོ་ཡི། རང་གིས་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤིན་ཏུ་ཡང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ།[1-16] །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་སྣང་བ་རྨི་ལམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ། དགེ་བ་ཡང་རྨི་ལམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་བསྟོ་བ་སྟེ། དེ་ཤིད་ལས། རབ་འབྱོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ། དགེ་བ་ཡང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱ་སྟེ།[1-17] ཞེས་དང་། བཟང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་སྨིན་པ་གང་ལ་བཏང་། སྨིན་པ་ཇི་

ཡུར་མི་དམིགས་པ། །སྤྲིན་པ་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །བཟང་པོ་ལ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་ཤོག[11]° །ཅེས་སོ། །ཀུམིགས་པའམ་ཞེན་པས་དགེ་རྩ་བདེན་བདེན་པོར་ཤེས་པ་ནི་མིབཟང་སྟེ། སྡུད་པ་ལས། རྣ་ཡུར་དུག་དང་འདྲེས་པའིཁ་ཟས་བཟང་བ། །དཀའ་བོའི་ཚྭ་ལ་དམིགས་པའང་འདྲར་རྟུལཁས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། ཅི་སྟེ་མཚན་མ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྟོ་བ་ཡིན། ཁོན་ཏེ་མཚན་མ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྟོ་བ་མིན།[111] །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དམིགས་པའམ་ཞེན་པ་མོད་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ།[112] །ཞེས་སོ། །བསྟོ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འདུན་པས་བསྐྱར་བའི་བློ་དང་། ཚོགས་ཆུད་པར་ཅན་མཐུ་བསྟོམས་པ་སྟེ། །འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བགོད་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བཞིན་ཏེ། །ཐུབ་པའི་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །གང་གིས་སྨོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འགྱུར།[113] །ཅེས་སོ།།

བསྟོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུ་དགེ་བ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་ཆོག་དང་སྨོན་པ་བསྟོམས་པ་ནི་བསྟོ་བ། རྒྱུ་དགེ་རྩ་མ་སོང་བར་སྨོན་པ་ནི་སྨོན་ལམ་མོ། ཉེའང་བསྟོ་བ་སྨྲིན་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་ཆོག་གི་ནུས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནང་སངས་སྨོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ནི་དེས་མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཞན་དུན་དཔང་པོ་ཡིན་པས། བྱ་མ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོའི་ཚོག་གི་རྗེས་སུ་སེམས་ཕྱོགས་པས་འཕྲུབ་པར་སྐྱར་ཅིག་པའི་མཐུན་སྐྱར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོག་ཀྱང་ས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཐོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཐོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་པ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་པ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ།།

ཁ་ཅིག་རྗེས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུམི་འཐད་དེ། དེས་ཅི་བྱ་དམིགས་པ་མེད་པའོ་ཞེན། རྣམ་པ་མ་གོ་བར་སྣང་སྟེ། དགེ་བ་ཡང་སྐྱེ་ལམ་ལྟ་བུ། གསོག་པ་པོའང་སྐྱེ་ལམ་ལྟ་བུ། ལེན་པ་པོའང་སྐྱེ་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཕོར་གསུམ་དུ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཟེར་ཀྱི། དགེ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བསྟོམ་པའི་སྟོང་པ་ནི་ཚད་ལྟ་ཡིན་པས་ལུགས་ངན་པར་གོ་བས་སྣང་བར་བྱའོ། །སྤྱི་ཀྱི་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་། སྟོང་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དམ་པས་ཟིན་པ། དངོས་གཞི་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དམ་པས་ཟིན་པ། རྟེས་སུ་ལམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བསྟོ་བ་དམ་པས་ཟིན་པ་སྟེ། དམ་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མས་རྒྱུ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེས་མ་ཟིན་ན་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་རང་གི་དགེ་འབྲས་ལན་ཅིག་ཐུང་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་དག་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟོན་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། དལེ།

རྗེ་ལྟར་ཁྲུས་ཀྱིས་སྦྱངས་པའི་རས་ཡུག་དག །ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་བས་ཁ་དོག་གསལ་པ་བཞིན།།

དེ་ལྟར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སེམས་སྦྱངས་པའི་[ཀ] །རྒྱུད་ལ་དངོས་གཞིའི་སེམས་མཚོག་གསལ་བར་སྣེ།།

དེའང་སེམས་དམ་པ་སྣེ་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་དྲི་མ་ཡོད་ན་སེམས་དེ་མི་སྣེ་ཞིང་གེགས་དག་ན་སྣེ་བ། རས་དྲི་མ་ཅན་ཚོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བཅོ་ཟློག་མ་ཁན་གྱིས་ཁྲུས་རས་སྦྱངས་ཏེ་ཚོས་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་པ།

འདི་ནི་བསོད་ནམས་འབྲས་བུ་ཚད་མེད་དེ། །ཚོས་དབྱིངས་ཇི་བཞིན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ།།

ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་སྦྲས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞེག་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ལ། །དམིགས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། །ཕྱག་འཚལ་དེ་བཞིན་མཆོད་བྱེད་དམ། །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཡི་རང་ཞེང་། །སྟེག་པ་དག་ཀྱང་འཚགས་པར་བགྱིད། །བསྐལ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་བསོད་

ནམས་ཞུང་པོ་ནི། །ཇམ་མ་ཁའང་གང་བར་རྟག་ཏུ་འབྱུང་།[༡༡༩] །ཞེས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དངོས་ནི། དེ་ནི་དངོས་གཞིའི་ཚོགས་ནི། སྟོན་འགྲོ་བྱས་པའི་རྟེས།

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་མཆོག་ལ།[ཅ༧] །ཡན་གསུམ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བྱས་ཏེ།།

མགོན་པོ་སྐས་དང་བཅས་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། །རི་ཡུར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྐས་བཅས་ཀྱིས།།

བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་ལ་གནས་པ་ལྟར།[ཅ༨] །དེང་ནས་བདག་གིས་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་ལ་གནས་པར་བགྱི། །མ་ཐུལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྒྲུལ་བར་བགྱི།།

མ་གྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ་བགྱི་ཞིང་།[ཅ༩] །དབུགས་མ་ཕྱུང་རྣམས་བདག་གིས་དབུགས་དབྱུང་སྟེ།།

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱ་བན་འདས་ལ་དགོད།།

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ། ཤུང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག འཕགས་པ་ཕྱིན་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུ་ན་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སངས་ཀྱུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཕོན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། རི་ཡུར་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་མ་ཐུལ་བ་རྣམས་བསྒྲུལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་། དབུགས་མ་ཕྱུང་བ་རྣམས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་བརྒལ་བའི་ཕྱིར། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ།།

ཡང་ན་སྟོང་འཇུག་ལས་འབྱུ ང་བ་ཞེན་བརྗོ་དེ། དགོངས་གསོལ་གསུམ་པོ་སྟོན་དུ་

བཏང་ནས། རི་ལྟར་སྣོད་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། ཁྱད་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ། ཤེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། ཤེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། ཁྱད་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། ཤེ་བཞིན་དུ་ནི་བསླབ་པ་ལའང་། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱི།[๗๙] ཞེས་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

རྗེས་བྱང་ཆུ བ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་འབད་པ་མདོར་བསྡུན་པ་ནི། དེ་ས་ནི་བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔའི་གྲལ་ལ་འཁོད་པ་ཡིན་པས། བསླབ་པ་བསྡུད་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དུས་རྟག་པར་ཡང་། ཚོ་གཱ

དེ་ལྟར་ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཁྱད་ཆུབ་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་ལ་འབད་པར་བྱ།།[๔๙]

དེ་འང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསོ་བ་དང་། ཐུགས་ལ་ཐེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ།།

བཞི་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་ནི། ཚོ་གཱ་དེའི།

བརྗོད་པ་དང་ཡོས་སྣོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །གཉིས་པས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་ཡིས།།

གཉིས་ཀ་བརྟན་ཞིང་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

དེ་སྐད་དུ། རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་ལས། དེ་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཡོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དག་གིས་སྣོན་པ་དང་འཇུག་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཆེས་བརྟན་པའི་མཚོག་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་[๗๗๔] ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྣོན་འཇུག་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ནི་མེད་དོ། ཚོ་གཱ་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་ལྟོག་པ་ཐ་སྙམ་བརྗོད་པ་གསུམ་ལས་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོ་རྫ་སྣ་གཅིག་དུས་གཅིག་བྱེད་པ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་ལས། སྣོན་པ་དང་འཇུག་པ་འདི་གཉིས་ནི། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་མི་དད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།[๗๗๗] ཞེས་སོ།།

ལྔ་པ་དགའ་བ་བསྟོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པའི་དུས།

དེང་ནས་བདག་ནི་འགྲོ་ཀུན་ཉེར་འཚོའི་གཉེན།[๙๐] །རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་འཐོབ།།

སྲིད་ན་མི་འཇིགས་འགྱོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་། །རྟག་ཏུ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་ཡུན་ལེན་པས།།
མི་ཡི་སྲིད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་གྱུར།[৬]

འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོ་བ་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ནས་བརྩང་སྟེ་སེམས་དེ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གི་རིགས་དགེ་བ་ཉམས་པར་མི་བྱ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་། དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་བྱ་ཞིང་། མི་ནུས་ནའང་སྨོན་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་བློང་ལྟན་པ་ཡིས། །རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྩེ་ནས། །འཇུག་དང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེར་བསྟོད་དེ། །དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་འཐོབ། །ཇི་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་བདག་གྱུར་ཏོ། །ཁ་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྩམས་ཏེ། །སྐྱོན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ལོང་བས་ཕྱག་དར་ཕུང་པོ་ལས། །ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་ཆོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཇི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདག་ལ་སྐྱེས།[৬৬] །ཞེས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་ཞེ་ན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །བློ་ལྡན་ཤེད་དང་གསལ་བའི་མཆོག །རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་བའིགཅིདང་ནི། །རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་བའིམྱ་ངན་དང་། །རྩལ་ལྡན་དང་ནི་ཐུགས་མཆོག་དང་། །རྣལ་འཇོར་ཅན་དང་བསོད་ནམས་ཆེ། །རབ་དང་བློ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅན། །ཐུབ་པའི་སྲས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཐུབ་པའི་སྲས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐུབ་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོ་བ་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་བཞིན་དུ། །ཚེ་འདི་ལ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདག་ལ་སྐྱེས།[৬৭] །ཞེས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་ཞེ་ན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །བློ་ལྡན་ཤེད་དང་གསལ་བའི་མཆོག །རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་བའིགཅིདང་ནི། །རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་བའིམྱ་ངན་དང་། །རྩལ་ལྡན་དང་ནི་ཐུགས་མཆོག་དང་། །སྐྱིང་རྡེ་ཅན་དང་བསོད་ནམས་ཆེ། །རབ་དང་ཕྱུགས་དེ་བཞིན་ཆོས་དང་ལྡན་པ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅན། །ཐུབ་པའི་སྲས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཐུབ་པའི་སྲས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐུབ་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོ་བ་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་བཞིན་དུ། །ཚེ་འདི་ལ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བདག་ལ་སྐྱེས།[৬৭] །ཞེས་སོ།།

ལ་ཚོས་སྟོན་པ། ནོར་བཟང་གིས་དཔག་ཚད་ཡུ་བརྒྱའི་རྒྱུད་ནས་མཐོང་སྟེ་དགའ་བ་དང་མགུ་བ་དང་རངས་བས་ཕྱག་བྱས་པ་བྱམས་པས་གཟེགས་ནས་ཕྱག་གཡས་པ་བརྐྱང་པ་ནོ་ར་བཟང་གི་སྤྱི་བོ་ར་བཞག་སྟེ། འཁོར་རྣམས་ལ་ངོམ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནོར་བཟང་གི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི། ཁོར་བཟང་ནོར་ནི་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་བག །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་དམ་པ་ཡོངས་ཚོལ་ཞིང་། །མ་ཐས་པ་ང་ཡི་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་འོངས། །ཞེས་པ་དང་། ལེགས་བར་འོངས་སམ་སྟིང་རྗེ་བྱམས་བྱུང་ཚྭོད། །བྱམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པར་ལེགས་འོངས་སམ། །ལེགས་པར་འོངས་སམ་བཤེ་ན་རབ་ཤེབ། །སྤྲུད་པ་སྤྱོད་ཚེ་དུབ་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། ནོར་བཟང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཞུས་པ། འཕགས་པ། བདག་བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ན། བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་བགྱི་བམ་འཚལ་བས་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ། ཁྱོད་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའོ། ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་བགྱི་བམ་འཚལ་བས་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་བགྱི་བམ་འཚལ་བས་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ

རིན་ཆེན་རང་བཞིན་གྱིས། ཁོང་འབར་འཇུང་གནས་ཉིད་དུ་འཆུག ཏྲི་དོར་བྱས་ན་དེབས་ནི། ཉིས་འགྱུར་ཉིད་དུ་མཛོས་པ་ལྟར། ཁེ་བཞིན་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཡང། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཚོལ་བྱེད་དེ། །མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི། སྟོང་ཡུལ་དུ་ནི་བདུད་མི་འཇུང་།[୨୨] ཞེས་སོ། ཀེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེས་ནས། སེམས་དེ་མེའམས་པར་གཟུང་བ་དང། དེ་མ་དག་པར་བྱ་བ་དང། དག་བ་སྒོལ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་འབད་པར་བྱའོ། ཁེ་དག་ཀྱང་སེམས་མཚོག་དུ་བསྡུང་བའི་ཚུལ་ཞུགས་གཅོ་བོར་བསླབ་པས་འགྱུབ་སྟེ། སྟོང་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་བདག་གིས་སེམས་འདི་ནི། ཞེས་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་བསྡུང་བཏུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། བཏུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་པ་དང་། བསླབ་པ་བསྡུང་བར་འོང་པ་ཡིས། །རབ་ཏུ་བསྒོམས་ནས་སེམས་བསྡུང་སྟེ། །སེམས་འདི་བསྡུང་བར་མ་བྱས་ནས། །བསླབ་པ་བསྡུང་བར་ཡོང་མི་ནུས། །སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་ཡན་ཆད་བསྐ །མནར་མེད་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར། ཐྲོང་ཆེན་མཐུ་ལ་མྱོས་པ་ཡིས། །འདི་ན་དེ་འདྲའི་གཞོད་མི་བྱེད། ཀུན་ནས་དྲན་པའི་ཐག་པ་ཡིས། །སེམས་ཀྱི་གླང་ཆེན་དམ་བཅགས་ན། །འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། ཀུན་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་།[୨୨୩] ཞེས་སོ།།

བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་སོགས་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་གཟུང་བ་དང། དགེ་པ་དང། སྒོལ་བར་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱས་པར་བཤད་པ།

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བླང་བྱ་ཞེང་།[୧୩] །བདག་གིས་དེ་བས་འགྲོ་བ་བདེ་རྒྱུར་ཀྱི།།
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་དེ་དང་མི་འབྲལ་ཕོག །སྙམ་དུ་གཉོད་ལེན་སྒོལ་མར་སྐྱང་བྱ་ཞེང་།།
སྐོན་པའི་བསླབ་བྱ་ཚད་མེད་བཞིའོ་བསྐོམ།[୧୪] །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་སེམས་བསྡུང་བྱ།།
འཇུག་པའི་བསླབ་བྱ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་སྟེ། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་བཙོ་ན་བར་བྱ།།

དེ་ལ་སྐོན་པ་དང། འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་པ་ནི་སེམས་གཟུང་བའོ། །དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་ནི་དག་པར་བྱའོ། །བདག་གི་བདེ་བ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗེ་བ་ལ་སྒོལ་མར་བྱ་བ་ནི་སེམས་སྒེལ་བའོ། །འདི་ལྟར་སྒོ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཚོགས་མང་དུ་བསྟེན་པ་

དང་། ཀུན་དུ་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུར་དུ་འཛིན་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བསྟམ་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་བྱ་བ་ནི་བསྒྲབ་པའི་མདོ་བསྡུས་པ་སྟེ། སྒོ་ངོ་འཛུགས་ལས། སྐྱེད་ལྷག་མེད་དང་དཔྱང་ཚོགས་དང་། །ཡུར་བྱང་བདག་ཉིད་དཔང་བྱ་དང་། །བདག་དང་གཞན་དུ་བསྟམ་པ་དང་། །གཞན་དང་བདག་ཏུ་བརྗེ་བར་ཁྱམས།[1-23] །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡོ་གས་དང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྣབས་པོ་ཆེ་ཐོས་པ་ན། བདག་ཡུ་བྱས་ཀ་ལ་ནུས་སྟམ་དུ་སྐྱེད་ལྷག་པ་མེད་བས་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ཡང་གཞི་ཤེས་པས་བཞག་གོ།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དམན་པ་རྣམས་མི་ལུ་ས་ཐོབ་པ་ན་བདག་གིས་ད་ལྟ་ནས་བརྩོན་པར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་ལ། དམན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལའཡུས་ན་ཅི་དཀའ་སྟམ་དུ་བསམ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཞེས། །སྐྱེད་ལྷག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེབཞིན་གཤེགས་པའི། །བདེན་པར་གསུང་བས་བཅོམ་འདི་གསུངས། །སྒྲུབ་བུ་ཀ་སྒྲུབ་བ་དང་། ཀེ་བཞིན་སྲིན་བྱར་གང་ཀྱང་པ། ཀེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་བྱ་མེད་འཐོབ། །བདག་གི་ལྟར་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། །ཞན་དང་གཙོད་པ་ངོ་ཤེས་པས། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པ་མ་བཏང་ན།།བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཐོབ།[1-24] ཅེས་པ་དང་། ཡག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལག་བཟང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འདི་ལྟར་བསྒྲབ་སྟེ།ཀ སེང་གེ་དང་། སྐག་དང་། ཁྱི་དང་། ཅེ་སྤྱང་དང་། ཁྲུང་ཁྲུང་དང་། བྱ་རོག་དང་། ལུག་པ་དང་། སྲིན་བུ་དང་། སྤྲང་མ་དང་། སྤྲང་བུ་དང་། ཤ་སྤྲང་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན། བདག་མིར་གྱུར་བཞིན་དུ་སྔོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བཙོན་འགྱུས་མ་ཉམས་པར་བྱ་སྟམ་མོ། །ལག་བཟང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འདི་ལྟར་བསྒྲབ་སྟེ། མི་བརྒྱའམ་སྟོང་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་ན། བདག་གིས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་[1-25] ཞེས་པ་དང་། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་ལས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་སིངྒའི་གླིང་ནས་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་འཁོར་མོ་འཇིག་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་བཤད་བ་དང་གཅི་བའི་གནས་དེ་ན། སྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་གནས་པ་ལས།

དེའི་ཚེ་སྨྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱང་བའི་གཟུགས་སུ་སྨྲ་ལ་ཏེ་སྐྱ་བྱང་བྱང་བྱེད་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[1-16] །ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་དན་ནས། འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉེ་ཤུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྗེས་བཅོམ་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ནས་སྨོས་ཀྱི་དྲི་ཞེས་བྱ་བར་སྣང་ངེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སོ།།

ཚུ་ལ་གཉིས་སུ་ན་སེམས་ཅན་མཐའ་མེད་པ་དག་བདག་གི་ཞ་མ་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་དགོས་ལ། འཁོར་བའི་གནས་སུ་ནམ་ཞོར་བའི་སྐུག་བསྔལ་གྱི་ཚ་ཟུང་ཟད་ཅིག་བརྩེན་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱས་ན་འཚང་རྒྱ་ལ། སྔར་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་འཁོར་བ་དུང་དེ་བཞིན་བྱེད་ན་འཁོར་བར་འགྲུར་བས་བརྩོན་དགོས་ཤིང་། གཞན་གྱི་ཕྱིར་ཟུང་ཟད་དལ་བའི་སྐུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་ལྟར་ན། དེ་བས་མཐའ་མེད་པའི་སྐུག་བསྔལ་མང་ལ་བཟོད་དགའ་བ་དེས་པར་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྙིང་རལ་མེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལུས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་དོན་དུ། ཁྱང་ཆུབ་དཔག་ཏུ་མེད་འདོད་ཅིང་། ཀཱ་ཏི་བ་དཔག་ཏུ་མེད་བྱེད་པ། ཀེ་ཀོ་བྱང་ཆུབ་དཔག་མེད་ཀྱང་། ཀཱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞིའི། ཚོགས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། རྀ་ལྟར་བྱར་ན་ཐོབ་མི་འགྱུར། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཞེས་པ་དེས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་དག །སྡུར་བ་ཉིད་དུ་སེལ་བར་བྱེད། སྟོག་པས་ངན་འགྲོར་ལུས་ཀྱིས་ནི། །སྐུག་བསྔལ་བཀྱེ་སྨོས་ལ་སོགས་འབྱུང་། ཀེས་སྟོག་མ་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། སྲིད་པ་གཞན་ན་དེ་མེད་དོ། སྡུང་ཤས་པས་ཡིད་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་ནི། ཆགས་སྡང་འཇིགས་དང་འདོད་ལ་སོགས། །དེ་ཉེན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །དེ་ནི་སྡུར་བ་ཉིད་དུ་སྤོང་། །ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་གྱིས། ཀེ་ཡུར་ཤིན་ཏུ་མ་སྨས་ན། ཁལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཐུག་པར། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་ཀྱང་ཅིས་སྐྱེ་སྟེ། །སྐུག་བསྔལ་བ་ལའང་སྡང་ཞིང་ཡང་། །བཟོད་དཀའ་ཡུན་རིང་སྤོས་ཅི་དགོས། །སྐུག་བསྔལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ། །མཐའ་ཡས་དུས་ཀྱང་ཅི་ཞེག་གཞོད། ཀེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་མེད། ཡིད་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་གཡོ་ཡོད། ཀེ་ནི་སྟོང་རྟེས་འཇིག་རྟེན་ན། ཀེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། ཀེ་བས་

སངས་རྒྱས་རིང་ཐོགས་ཤེས། ཁྲོ་དང་ལྡན་པ་སྣོད་མི་ལུག །ཤེས་ཟད་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་ནི། །དེ་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་པར་བྱ།[1.23] །ཤེས་སོ། །ཡང་འདི་ལྟར་ཡུན་རིང་མོར་སඹས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེད་པར་གནས་པ་ག་ལ་བཟོད་སྙམ་ནའང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུ བ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པས་བདེ་བ་ཡིན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་བཟོད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། །མ་གས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཚང་བར་གནས་ཀྱང་ནི། །སྐྱིང་རྡེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྐྱོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོང་པས་ཀྱིས། །སྡོན་ཀྱི་སྟོག་པ་ཟད་བྱེད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་ཆུ་མཚོ་སྤྱད་བྱེད་ཕྱིར། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་མཚོག་ཏུ་བཤད། །ཉོ་བས་སྐྱོ་བལ་ཀུན་སེལ་བའི། །བྱང་ཆུ བ་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཁོན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། །སེམས་ཤེ ས་སྣ་ཚོག་སྐྱིད་ལུ ག་འགྱུར།[1.24] །ཤེས་སོ།།

ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུ་མ་དང་རི་མོ་དང་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་ལ་སྣང་བས་དོན་བྱ་བའདེ་ན་བར་དགོས་པ་མེད་པས་ཀྱང་སྟོང་བར་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། སེམས་ནི་ཆུ་དང་ས་དང་རྩོ་བ་དང་། །རི་མོ་བྱེས་པ་དེ་འདྲར་རིག་པར་གྱིས།[1.25] །ཤེས་པ་དང་ དཀོན་མཆོག་བརྩེ གས་པ་ལས། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་བསྐལ་བ་གཟུ ངས་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་ལས་ལྟག་པ་འདས་པར་གྱུ ར་ཀྱང་སྐྱོ་ཤེད་ཡི་ཆད་པ་མེད་དེ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བའམ། འཇིག་པའམ། འཆོག་པའམ་གྱིས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅན་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྐྱོ་བ་དང་། ངལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཡི་ཆད་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ།[1.26] ། ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་བྱ་བ་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་ཚུལ་གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ལས་འབྱུ ང་བ་ལྟར་བསམ་སྟེ། རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚན་པ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །ཀེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གི་ཚ་མ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་པར་མ་ཉམ་ལ། དེའི་དུས་སུ་བརྩེ་བས་ཚན་བཏགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་དྲིན་ལན་དུ་བྱ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་དགོས་སོ། །འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་

པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་པོ་འདི་རིལ་བུ་སྲན་མ་ཙམ་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་ཕ་དང་མ་བྱས་པའི་གྲངས་བགྲངས་ན་སངས་རྒྱས་པོ་འདི་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་ཕ་དང་མ་བྱས་པའི་གྲངས་ནི་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ།[1.33] །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱིས་ཕན་བཏགས་པ་དེ་དག་གིས་ཡན་མ་གཞལ་ན་བྱས་པ་མི་གཟོ་བའི་ཁུར་ཆེན་པོས་ནོན་པར་འགྱུར་བས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པར། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སངས་རྒྱས་དང་ནི་རི་རྣམས་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བདག་གི་ཁུར་མིན་ཏེ། །བྱས་པ་མི་གཟོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཁུར་ཆེན་ཡིན།[1.34] །ཞེས་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་ན་བདག་གིས་ཕན་བཏགས་མེད་གོས་མོད་ཀྱང་། བདག་ཅག་གི་ཕྱིར་སྡོན་སྔོག་པ་བྱས་པས་འཚོང་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་པས་ན། བདག་གིས་ཡན་པའིའེས་པ་བསལ་བའིཕྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་འདོད། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་གཅིག་ཀྱང་། དེའི་ཐབས་ལ་སློངས་པས་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་གིས་གདུངས་པ་རྣམས་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དུངས་པས་མ་ལང་ཞིང་གདུལ་བར་མ་ནུས་པ་འདི་རྣམས་བདག་གིས་མ་དུངས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཚད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་སྐྱབས་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཕན་པ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ད་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུད་གིས་དཀྱུགས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཀྱང་གདུལ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པར་གསུངས་ན། ཅི་ཕན་དུ་གཞན་དོན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་སྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་སྐྱིད་རྡེས་དྲང་དགོས་ཏེ། མ་དྲངས་ན་སྐྱིད་རྡེ་ཁྲད་དུ་གསོད་པར་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཕན་པ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་མ་བྱས་ན་རང་གི་བསྒྲབ་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུ ར་བས་ཀྱང་ཕན་པ་བསྒྲུབ་

དགོས་སོ། ཞཱཌན་ཡང་། བདག་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པས་ལན། དཱ་ནི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བས་ན་ཡང་ཕན་པ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །སྒོམ་འཇུག་ལས། འདི་དག་མགུ་བྱས་མང་པོ་ཞེག །འདི་ལྟར་ཚུན་ཆོགས་ཚ་རོལ་ཕྱིན།[1.33] །ཞེས་སོ། །ཞཱཌན་ཡང་། གཞན་དོན་དངོས་སུ་བྱས་པས་རང་དོན་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཕན་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་དོན་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པའང་དེ་ཉིད་དོ།[1.34] །ཞེས་སོ། །ཞཱཌན་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་མཉེས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཕན་པ་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ། །རྒྱལ་བ་མཉེས་པའི་ཐབས་གཞན་མེད།[1.35] །ཅེས་སོ། །ཞཱཌན་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མ་བསྒྲུབས་ན། ཉན་རང་དུ་ཡུང་བར་འགྱུར་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་དགོས་སོ། །ཞཱཌན་ཡང་། དོན་དམ་པར་བདག་དང་སེམས་ཅན་དམིགས་སུམེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཀའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ།།

མདོ་ར་ན་སེམས་ཅན་གཅེ་ཐ་ཙམ་འཁོར་བ་ལས་མཐར་ཡང་དེ་ལི་བར་དུ་ བདག་འཁོར་བར་གནས་ལ་དོན་བྱ། བདག་གིས་ཉེན་མཚན་དུ་སྐྱོ་དུབ་མེད་པས་བསྙེན་པ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་བྱས་ན་སེམས་གཅེག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་སེམས་དགེ་བ་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བར་ཤེས་ནའང་སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོས་བསྙེན་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་བསྙེན་འགྲུས་མཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ སེམས་ཅན་ཚོགས་རབས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ན། །ཞ་རོལ་སེམས་དགེ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིར་ཡང་ནི། །བསྐལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་ དུའང་སྐྱེ་མི་འགྱུར།[1.36] །ཞེས་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔུང་ཚོགས་བསྐྱེད་པའང་རྣམ་པ་བཞི། སྒོམ་འཇུག་ལས། མོས་བརྟན་དགའ་དང་དོར་བ་ཡིན།[1.37] །ཞེས་པས་དང་པོ་མོས་པའི་དཔུང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་མོས་པས་དགེ་བ་དོར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མོས་པས་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་པ་དང་། ཉེ་ཡི་ཕན་ཡོན་བསམས་པས་བསྐྱེད།[1.38] ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པའི་དཔུང་ནི་བདག་གིས་སེམས་མ་བསྐྱེད་ན་ཕར་ཕྱོག བསྐྱེད་ནས་བཏང་བས་གང་གི་སྐོར་ནས་ཀྱང་བར་འགྱུར་དུ་འོང་སྐམ་ནས་བསྒན་ཚུགས་ལ་མ་ཤོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་

ཉིད་ལས། རྣོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་ཆོ་གա་ཡིས། །བརྩམས་ནས་ང་རྒྱལ་བསྒོམ་པར་བྱ། །དང་བོར་འབྱོར་བ་བཏགས་ནས་ནི། །བརྩམ་མམ་ཡང་ན་མི་བརྩམ་བྱ། །བརྩམས་ནས་བཟློག་པར་མི་བྱའོ།[1-36] །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དོར་བའི་དཔྱད་ནི་སྐབས་འགར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བསྟབ་པ་ཐུན་ཚོགས་སེམས་ཅན་ལ་མི་གནོད་པ་ཁ་ཅིག་བཏང་སྙོམས་སུབྱ་བར་གནད་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འཇིགས་དང་དགའ་སྟོན་སོགས་བྱེལ་བས། །གལ་ཏེ་མི་ནུས་ཅི་བདེར་བྱ།[1-37] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །བཞི་པ་དགའ་བའི་དཔྱད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་བསྟབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྦྱོར་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་སྦྱིང་དུ། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དབུ་རྩེམས་གཅོད་བྱེད་ཀྱང་། ཥཎྜ་ཡ་བྱང་དགྱེས་པའི་སྡུན་འབྱེད་གཟིངས་མཛོད་ཅིང་། ཁེའུ་གྱི་ཁོན་དུ་གཏུགས་དགར་གཅིག་གིས་ཞེབས་པ་ལྷའི། །སྐ་ཡང་རལ་གྲི་སོ་བདར་རྩོན་པོ་ལྟ་བུར་དགོངས།[1-38] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

དགེ་བ་ནི་ལྷུང་བྱང་བྱའམ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྟག་ཏུ་བྱ་སྟེ། སྟོང་འཇུག་ལས། རྒྱ་ཆེ་བྱེ་བཟང་བསིལ་བ་པདྨའི་སྟེང་པོར་གནས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་སྣན་ཟས་ཀྱིས་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་བྱས་པ། ཐུབ་ཏོད་ཀྱིས་རྒྱས་པདྨ་ལས་བྱུང་ལུས་མཆོག་ཅན། རྒྱལ་བའི་མདུན་གནས་བའད་གཤེགས་སྲས་སུ་དགེ་བས་འཇུར། ཞེས་པ་དང་། གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་བ། ཀེ་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་དེས། །འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དཔོས་མཆོད་འགྱུར།[1-39] །ཞེས་སོ། །འགྲོ་བ་བདག་གི་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དོན་དུ་ཏིལ་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁམས་ཅན་ཐམས་ཅད

ཐུག་ལེགས་པ་གྱུབ་ན་དགའ་བ་བཞིན་དུ། དེ་ལའང་ཁྱད་མེད་པས། བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་འདི་ཡི་ཕན་པ་འགྱུབ་པར་ཤོག་ཅེགཔ་སྟམ་དུ་བསྒོམ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གཅིག་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་མ་ཉམ་གྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ནི། དེ་ལ་བློ་འབྱོངས་ནས། རང་གི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་བློས་ཡིངས་ཀྱིས་ཚོག་ལ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་སུ་མཐོ་རིས་དང་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བསམ། དེའི་ལས་ངན་གྱི་སྒྲིག་བསྟལ་བདག་ལ་ཚུར་གོས་བརྗེས་པ་ཡུར་དང་དུ་བླངས་ནས་རང་རྒྱུ་ད་ལ་སྨིན་པས་ཁོའི་དོན་དུ་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་བསྟལ་མང་པོ་མྱོང་བར་བསམ་ཞིང་། སྙིང་ཁོང་རྩུས་པའི་གཏིང་ནས་བརྗེ་བ་དེ་ཡུ་བུ་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་བློ་འབྱོངས་ནས་ཀུན་གྱི་བར་དུ་བྱའོ། ཉེས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྲིག་པ་ཚན་པོ་ཆེ་འདག་ཅིང་ཕྱི་མར་ངན་སོང་ལ་སོགས་པ་མྱོང་འགྱུ རྒྱི་ལས་མང་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་བདེ་བ་དུ་མ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱིསྒྲུག་བསྟལ་དག།ཡང་དག་བརྗེབར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།[1][1] །ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདིར་ཁ་ཅོག་ན་རེ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆུན་བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་རྟང་སྟེ། བདག་ཉིད་གཏན་དུ་འཁོར་བར་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མི་དག་པ་བྱས་དུས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འདུན་པས་བསྟོས་ན་དག་བར་འགྱུར་ཏེ། འདུན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པས་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བའང་བདུད་ཀྱི་གསང་ཚོགཔ་ཏུ་བས་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ཡན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་ཕྱི་མའི་སུ་མཐར་སྨོན་པས་འཁོར་བར་ལན་ཁྱད་པར་ཡངའཁྱམས་པར་རིགས་ཏེ། དེའི་སྨོན་ལམ་ལས། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་ནི། ཕྱི་མའི་སུ་མཐར་གནས་པར་ཤོག ཅེས་བཏབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བྱས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་དང་དངོས་སུ་བརྗེས་པ་ནི་མེད་ལ། ཡོད་ན་འང་ཤིན་ཏུ་བཟང་སྟེ་རྟག་པའི་བསོད་ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡིད་ཀྱིས་བརྗེས་པའི་སེམས་ཅན་དང་བདག་གཉིས་ཀ་རང་གི་སེམས་ཡིན་པས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྟལ་བདག་ལ་མི་སྨིན་ཅིང་

རང་གི་བདེ་བ་གཞན་ལ་མི་འཚོ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ལས་འབྲས་མི་འཚོ་བར་གསུངས་ཏེ། ལས་བརྒྱ་པ་ལས། རང་གིས་བྱས་པ་གཞན་ལ་མི་འཚོ་ཞིང་། །གཞན་གྱི་ལས་ཀྱང་དཔེ་ཉིད་རང་ལ་མེད། །རང་གི་བསགས་པའི་བགོ་སྐལ་སྤྱོད་པས་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་མྱུན་པས་བསྐྱེའོ།[୭୯] །ཞེས་སོ།།

སྟོག་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པས་བསྟོ་བའི་ཆུར་མི་རྟང་སྟེ། དན་སོང་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷང་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་སྟེ་ཞེས་པ་ལས། སྟོག་པའི་རྩ་བ་འདི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུ བ་ཏུ་བསྟོ་སྟེ་ཞེས་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆུ་དགེ་བ་ཅན་འདྲུན་པས་གང་བསྟོས་པ་དེར་འགྱུར་གྱི། ཆུར་མི་རྟང་བ་བསྟོས་ཀྱང་མི་འགྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་འདི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོས་ཀྱང་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ལུགས་ཡིད་ལ་མི་བསམ་ཞིང་ཐོས་པར་ཡང་མི་བྱ་ན་དངོས་སུ་བྱ་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་བསལེན་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །དགེ་བ་དང་སྡིག་པ་ནི་འོག་ཏུ་ལྟ་ཆད་པར་འགྱུར་བས་འདི་ནི་སྤྱོའོ།།

དབུ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཚུལ་དེ་བས་ན་ཉིན་མཚན།

རྟག་ཏུ་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཀྱིས།[୯୯] །མི་དགེ་སྦྱངཞིང་དགེ་ཚོས་རྒྱ་མཚོ་བསྒྲུབ།།

འདི་ལྟར་དོན་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྒྲབ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་འཚོགས་ལས་བསྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བག་ཡོད་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་དྲན་བས་མི་ཉམས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དྲན་བས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་གཞུགས་དུངས་པའི་ཆུང་ལྟ་བུའི་གོ་ན་གལ་ཆེའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཉམས་ཤི་དགེ་བ་སྐད་ཅིག་ལ་ཆེགས་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཚོམ་རྐུན་དག །དྲན་པ་ཉམས་པའི་རྟེས་འབྲང་བས། །བསོད་ནམས་དག་ནི་ཉར་བསགས་ཀྱང་། །རྐུན་པོས་ཁྱོགས་བཞིན་བཞིན་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཉོན་མོངས་ཚོམ་རྐུན་ཚོགས་འདི་ནི།།

གླགས་སྐབས་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྱགས་རྣེད་གྱུར་ནས་དགེ་འཕྲོག་ཅིང་། ཁད་འགྲིའི་སྲོག་ཀྱང་འཇོམས་པར་བྱེད། ཤེ་བས་དྲན་པའི་ཡིད་སྐྱོ་ནས། ཁུད་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། ཁོང་ན་བན་སོང་གཞོད་པ་དག ཁྲན་པར་བྱས་ཏེ་ཅི་བར་གཞག[1-64] ཞེས་སོ། ཡང་བསླབ་པ་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པས་ཀྱང་སེམས་བསྲུང་དགོས་སོ། །དེའང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆུན་རབས་དག་སྔར་གྱི་ལེགས་ཉེས་མང་ཙོའི་རང་བཞིན་ལ་ཤེ་ས་བཞིན་གྱི་ས་བྱ་བ་ངན་པ་འདོ་ར་ཞིང་བཟང་ཙོ་ལ་འཇུ་གཅ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ།།

འདི་ལྟར་ཀྲུ་མཚན་དུ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཤེ་ས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་བསྟུབ་ཅི་ང་། རང་གི་སྐྱོ་གསུམ་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བརྟགས་ཤིང་རྗེས་ལ་སོགས་པས་བྱངས་བྱས་ཏེ་མི་དགེ་བ་འདོད་ཞིང་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཐེག་བསྲུང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། ཤེ་ཕྱོགས་ཏོ་མདོར་ན་ཐེག་བསྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ[1-65] ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཅོ་བོ་བསྲུང་བར། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་སྲུང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཁྱད་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག ཐོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྲུངས་ཤིག་ཅེས། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྟྲིར[1-66] ཞེས་སོ།།

ཡང་བག་ཡོད་པས་ཀྱང་སེམས་བསྲུང་སྟེ། རང་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་བྱེད་པ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཁྲེལ་གྱིས་དོགས་ནས་མི་དགེ་བསྲུང་བ་ཁྲེལ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་བག་ཡོད་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་ཉོན་མོངས་པ་བསླུངོ་། གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་ལས་སྡོག་ཅིང་ཐར་པའི་དགེ་བ་སྟྲིད་པའི་བག་དང་ལྡན་པ་ཉིད། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། བག་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། མ་ཚགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་བཅོུ་ལྡན་འགྲས་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་དགེ་བའི་ཚོ་ས་རྣམས་བསྟོམ་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོ་ས་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་བསྲུ ང་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུ མ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུབསྟུབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ[1-67] ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བག་ཡོད་

པ་ལ་གནས་ན་དགེ་བ་དང་ལེགས་པ་ཀུན་འགྲུབ་ཅིང་མི་གནས་ན་མི་འགྲུབ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་ཡང་གསུངས་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། བག་ཡོད་བདུད་རྩིའི་གནས་ཏེ་བག་མེད་ལ། །འཆི་བའི་གནས་སུ་ཐུབ་བས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཀེ་བས་ཇོ་ཀྱིས་དགེ་ཚོས་སྤེལ་སྨད་དུ། །ཀུས་བས་རྟག་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་མོ།།[1][0] །ཅེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་བཞིན་བཟོད་ལ་སོགས། ཀྱེ་བའི་ཚོས་སུ་བརྗོད་པ་ཇི་སྙེད་པ། ཀུན་ཀྱི་རྩ་བ་བག་ཡོད་འདི་ཡིན་ཏེ།[1][1] །ཞེས་པ་དང་། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་བག་ཡོད་པ་གང་ཞེན། ཇི་ཙམ་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བསྒྲུབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བག་ཡོད་བས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་མཇོས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སོ། །དགེ་བའི་ཆོས་བསྡུགས་ཤིང་སོ་སོར་འཇོག་པའོ། །སྟོན་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆུད་མི་གསོན་པའོ། །བསྟུ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྟུད་པའོ། །སྒྲིབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྟུད་པའོ།[1][2] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདི་ལྟར་དྲན་ཏེས་བཞིན་བཞག་ཡོད་གསུམ་གྱིས་མ་རིག་ན། སྟོན་ཡོད་པའི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཉམས་ཤིང་། དད་པ་ཙམ་དང་། ཐོས་པ་ཙམ་དང་། བརྩོན་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ལྟུང་བའི་རྟོག་པས་ཀྱེ་མ་དག་པས་འོཁར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་མི་ཐར་བ་ཉིད། སྟོད་འཇུག་ལས། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ལྟན་པའི། །ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒོམ་པ་ཡང་། །ཀློང་རྡོ་ལ་ཞིང་བ་དང་ངན་སོང་ལྟུང་། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཐོས་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཇུག་དགོས་ནའང་དེ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་ར་བྱང་ཞིང་མི་དགེ་བ་དང་མ་འཛེལ་བར་བྱ། དབེན་པར་གནས་པ་ནའང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དོ་ན་དམ་པའི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་བཏང་སྙོམས་སུ་མ་ཡུས་པར་བྱའོ། །གང་དང་གང་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་བར་དུ་གཞན་མང་པོ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་བར་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་

ལྟར་སྤྲིན་པ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་མ་ཉམས་པ་ཙམ་ལས་དེའི་འབད་པ་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ལ་སྤྲིན་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུ་ས་དང་གནད་བཀག་དང་མཆོག་དམན་ཤེས་པས་དབྱད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་སྤྲིན་པའི་དུས་དག་ཏུ། ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྙོམས་བཞག་པར་གསུངས། །གང་ཞེག་བསམས་ཏེབྱང་བརྩམས་པ། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསམ་སྟེ། དེར་གཏད་པ་ཡི་བསམ་པ་ཡིས། དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་བསྒྲུབ་བར་བྱ། དེ་ལྟ་ནི་ཀུན་ལེགས་བྱས། །གཞན་དུ་གཉིས་ཀར་མི་གྱུར་རོ།།[1][1][9] །ཞེས་པ་དང། ཙ་ན་ཀར། སྔ་མམ་ཚར་གཞན་བསྒྲུབས་ན། །གཅིས་ཀ་མེ་ལྟུབ་ངལ་བའིཕྱིར། །རྒྱང་པ་ཡ་གཅིག་མཚུགས་པར། ཡ་གཅིག་བཏེགས་ན་འགྱེལ་བའི་རྒྱུ།།[1][1][1] །ཞེས་པ་དང་། སྔ་མ་ལས། ཚུང་དུའི་ཕྱིར་ནི་ཆེ་མི་གཏོང་། །གཅོོ་བོར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ།།[1][1][4] །ཞེས་པ་སྟེ། བསླབ་བཏུས་སུ། སྨན་ཤིང་ལྷོན་པ་ནང་མ་སོཾ་པར་བསྲུངས་ཏེ། སོན་པ་ན་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལྟར། ལུས་འདི་ཡང་འཕགས་པའི་ས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་གཏོང་ཞིང་བསྲུང་བ་སྟེ།།[1][1][3] དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་རྫོའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་ནི་གཏོང་བར་མི་བྱའོ།།[1][1][5] །ཞེས་པདང་། དེས་མཆོོན་ནས་དགེ་བ་ཚུང་ངུབྱས་པས་གོང་མའི་ཆེན་པོ་འཆོར་ནའང་ཚུང་ངུབཞག་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུཕྱིན་པའི་དགེ་བ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་བསླབ་ཅིང་འདོམས་ན་གོང་མ་བྱ་ཞིང་འོག་མ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྲིན་པའིཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས། །གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་སྤྱད།།[1][1][8] །ཅེས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པ་ལས། གང་ཞིག་དག་འབའ་ཞིག་ཀྱི་ནི། །ལོ་བརྒྱར་སྤྲིན་པ་བྱིན་པ་བས། །གང་གིས་ཉིན་གཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དག །བསྲུངས་པ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས།།[1][4][0] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་སྐབས་ཤེས་པས་བསྲུང་བ་གཅེས་སོ།།

གཞན་ཡང་། ཉིན་ཞག་གི་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། ཁ་ཟས་བཟའ་བའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ལྟང་བའི་ཚེ་ནའང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུའྱན་པས་ལངས་ཏེ། རྨི་ལམ་དུ་སྡིག་པ་མཐོང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤགས་ཤིང་དགེ་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཙམ་བྱ་སྟེ། ཉིན་མཚན་

གཉེས་ཀ་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་བར་མ་ལས། ཤྲཱིའི་བྱ། གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་བར་ཆད་བསྟོམས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྫི་ལམ་དུ་ཆོམ་བར་བསྟོམས་པས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུ ར་ཏེ། རྫི་ལམ་དང་ཉིན་བར་ལ་ཁྲད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།[৭৭] །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་བསྟན་པའི་ཚེ་གས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོམ་པ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ།᾽ ཉིན་མཚན་གྱི་ཚ་ལ་ཡན་ལག་ཐུང་ཟད་ཉམས་པ་ཡང་གསོ་ཞིང་མ་ཉམས་ཀྱང་སྟེལ་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཁ་ཟས་ཀྱི་འཚལ་མ་འཚལ་བའི་ཚེ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཆ་བཞིའི་གཅིག་དེ་ལ་དབུལ། གཅིག་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ལ་སྟེར་བའི་ཕྱིར་གཞན་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན། གཅིག་རང་གིས་བཟའོ། ཡང་ན་ཚ་གཅིག་དཀོན་མཆོག་ལ། གཅིག་ཚོས་སྐྱོང་ལ། གཅིག་རང་གིས། གཅིག་འབྱུང་པོ་ལྷག་མ་ལ་དབང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྟུས་ལས། ཟས་ལ་ཚ་བཞིར་བགོ་བྱ་སྟེ། ཀངས་པོ་ལྷ་ལ་བཞོས་གཅངས་དབུལ། ཀེ་རྗེས་ཚོས་སྐྱོང་སྐུང་མ་ལ། ཁཏྟིས་མ་ཤིན་ཏུ་ཆུ་ཆེར་བཏང་། ཀངས་གིས་ཟོས་ཤིང་འཐུངས་པ་ཡི། ।ལྷག་མ་འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་སྦྱིན།[৭৮] །ཞེས་སོ།།

ཡང་ན་དམ་བའི་ཚོས་འདུ་ལ་བ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་དགོན་མཆོག གཉེས་པ་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྱམ་ཟེའམ་ཆུལ་ཟིགས་སྐྱེ་བུར་དུ་འོང་སྟེད་པའི་ཕྱིར་བཞག གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱད་དོ། ཉེའང་བཟའ་བའི་ཚེ་ཟས་ལ་མི་གཙང་བའི་བྱེ་དང་། སྐྱི་བའི་བྱེ་དང་། སྲིན་བུའི་རིགས་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བྱེ་དང་། སྟེང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྱིད་པའི་གྲུ་བོ་ཆེ་དར་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱེས་བཟའ་བར་བྱའི། ཆགས་པ་དང་སྲེད་པ་འཕེལ་བའི་བྱེས་མི་བཟའོ། །དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཚ་བཞིའི་ཚ་གཅིག་སྟོང་པ། ཚ་གཉིས་ཟས། ཚ་གཅིག་སྐོམ་དུ་བཤད་དེ། ཡན་ཡག་བཏུང་པ་ལས། ཡོ་བའི་ཚ་གཉིས་ཟས་ཀྱིས་ཏེ། །ཚ་གཅིག་སྐོམ་གྱི་ཡིན་པར་བཞེད། །རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་གནས་དག་ཏུ། །ཚ་བཞི་པ་ནི་ཡང་དག་བཞག[৭৯] །ཅེས་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་ཟས་ཀྱི་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཚ་གསུམ་གྱི་ཚ་གཉིས་ཟས་དང་སྐོམ། ཚ་གཅིག་སྟོང་པར་བཞག་གོ ཏེ་ཡང་ལྟོགས་ན་སྲིན་བུའི་ཚོགས་ལ་གནོད་པ་དང་ནད་འགའ་ཞིག་ལྟར་བ་དང་བྱ་བ་ལ་ཏ་རྒྱག་པར་མི་ནུ་ས་ལ།

འགྲངས་དྲགས་ནའྲིང་བ་དང་། ནད་མང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛོན་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་དེ། སྒོང་འཇུག་ལས། རན་པ་ཙམ་དུ་བཟའ་བར་བྱ།[1-56] ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟའ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྗེས་ལ་མི་རྟག་པའི་བློ་བཞག་སྟེ་ཟས་ཀྱི་བསྟོད་པ། ལུང་ལས་བཤད་པ་བཞིན། རྒྱལ་པོ་སྨིན་བདག་ཉིད་དང་ནི། །གཞན་ཡང་གོང་ཁྱེར་གནས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཕུང་པོ་གཞན་དག་རྣམས། །རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་བར་ཤོག །ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་འགྲོ་བ་ནའང་། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་དུ་ 'བལ་ཞི་ཁིང་ལམ་གྱི་སྒོག་ཆགས་བརྟགས་པས་སེམས་མ་འཁྲུ ལ་བར་བྱ་སྟེ། སྟུད་པ་ལས། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་བལ་ཞི་འགྲོ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་མེད།[1-57] ཅེས་སོ། ཡང་མིག་ཕབ་སྟེ་བལ་ཞི་བ་དང་། འགའ་ཞིག་འོངས་ན་འཇུམས་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། འཇིགས་པའི་དུས་ན་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་བལ་ཞི་བ་སྟེ། སྒོང་འཇུག་ལས། དོན་མེད་གཡེང་བར་བལ་ཞི་བའི། །ཉམ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ། །རིས་པར་སེམས་པས་རྟག་ཏུའི། །མིག་ནི་ཕབ་སྟེ་བལ་ཞི་བར་བྱ། །བལ་ཞི་བའལ་གསོའི་ཆེད་དུ་ནི། །རིས་འགའ་ཕྱོགས་སུ་བལ་ཞི་བར་བྱ། །འགའ་ཞིག་མིག་ལམ་སྣང་གྱུར་ན། །བལ་ཞས་ནས་འོངས་པ་ལེགས་ཞེས་བརྗོད། །ལམ་སོགས་འཇིགས་པ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་བལ་ཞི། །རལ་སོས་ཁ་ནི་ཕྱིར་བལ་ཞས་ནས། །རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བལ་ཞི་བར་བྱ། །མདུན་དང་རྒྱབ་ཏུ་བརྟགས་བྱས་ནས། །འགྲོ་བའམ་ཡང་ནའོང་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དགོས་པ་ཤེས་ནས་སྤྱད་པར་བྱ།[1-58] །ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་ཤིང་དུ་ ང་ལ་སོགས་པར་བསམ་གཏན་དང་ཀློག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་བྱ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ཆོས་ཉན་པར་འདོད་ནའང་རིགས་པ་ཤུས་ཏེ། ཁེངས་པ་དང་མ་དུལ་བ་ཅུང་ཟད་ཤེས་པར་སྣང་བ་དག་ལ། ཟླ་བ་སྒོན་མ་ལས་གསུངས་པ་ཤུར་བརྟོད་དེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤུ་བྱའི། །མདུན་དུ་བདག་གིས་ག་ལ་སྒོའམ། །ཁྱོད་ནི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་སྟེ།[1-59] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟོད་དོ། ཞི་ནས་ཀྱང་ཉན་པར་འདོད་ན། སྒོད་བརྟགས་ཏེ་ཟས་ཀྱི་བཤད་ཟེར་ཏུ་ལ་ཆེན་པོ་བཤད་ན་ཆོས་སྒོང་བས་བན་འགྲོར་འགྲོ་སྟེ། སྟུད་པ་ལས། ཐོས་ནས་བྱོ་ཚུང་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྒོང་ཁྲེད་དེ། སྒངས་ནས་སྐྱབས་མེད་ཀྱང་པ་དེ་ནི་མནར་མེད་འགྲོ།[1-60] །ཞེས་སོ། ཆེན་པོ་

ལ་ཆུང་ངུ་མི་བཤད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྒྱ་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་གྱུར་བ། །དམན་པའི་ཚོས་ལ་སྦྱར་མི་བྱ།[1][54] ཞེས་སོ། །དེའང་གློག་མེད་པར་བྱད་མེད་ལ་གཅིག་ཏུ་ཚོས་མི་བཤད་དེ། ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགྲར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲོ་སྐྱར་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེས་པ་མེད་པར་བྱད་མེད་མིན།[1][55] ཞེས་པ་དང་། པཎྜི་དཀར་པོ་ལས། མ་ཁས་པས་གང་གི་དུས་སུ་ཡང་། །བྱད་མེད་རྣམས་ལ་ཆོས་འཆད་པ། །དེ་ར་ནི་གཅི་གཏུ་ར་འགྲོ་མི་བྱ། །དགོད་ཅིང་འདུ་གཅར་མི་བྱའོ།[1][56] ཞེས་སོ། །དེའང་སྤྱོད་ལམ་གཞན་ཡང་དེར་མ་གྲུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་བཤད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མ་གྲུས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད། །མི་ན་བཞིན་དུ་མགོ་གཡོགས་དང་། གདུགས་དང་འཁར་བ་མཚོན་ཐོགས་དང་། མགོ་བོ་དཀྲིས་པ་དག་ལའང་མིན།[1][57] ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་ཡངས་པར་སེང་གེའི་ཁྲི་བརྒྱན་པ་ལ་སོགས་པར། རྣེ་བ་དང་ཁུ་རུ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ལེའུ་ཡང་ཡོད་ཅིང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཐྲོག་ཏུ་ཚིག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ། ཡངས་པའི་སྐྱན་ནི་རབ་བཤམས་ལེགས་བཀྲིངས་སྟེ། །བཟང་ཡོའི་ཚྭ་གྲིས་ལེགས་པར་ཁ་བསྐྱུར་བའི། །ཚོས་གོས་གཙང་མ་དེ་ནི་རབ་བགོས་ནས། ཀེ་ལ་ནམ་ཡང་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། ཞས་དང་སྐོམ་དང་བཟའ་དང་བཅའ་བ་དང་། གོས་དང་མལ་སྟན་ཚོས་གོས་རྣམས་དང་ནི། །ན་བའི་གསོ་སྦྱན་དགུ་ཀྱང་མི་བསམ་སྟེ། །འཁོར་རྣམས་ལ་ནི་ཅི་ཡང་མི་བྱང་ངོ་། གཞན་དུ་མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བདག་ཉིད་དང་། ཤེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །འཇིག་རྟེན་ཕན་ཕྱིར་ཚོས་གང་བསྟན་པ་དེ། །བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀུན་སྟམ་སེམས།[1][58] ཞེས་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

དེ་ནས་གང་ཤྱ་བ་དང་འཕྲད་ཅིང་གཏམ་སྨྲ་ཡང་རྒྱལ་དང་ཁྲད་གསོད་དང་མ་གུ་སྐ་པ་མེད་པས་འཇམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་སྐན་པར་སྨྲ་བར་བྱ་བ་ནི། རྣ་བ་སྨྲོན་མ་ལས། རྣ་རྒྱས་བཞིན་འཇམ་དུལ་བ་དང་། རྒན་རབས་དང་ནི་གསར་བུ་ལ། །རྟག་ཏུ་གསོད་པོར་སྨྲ་བ་དང་། ཉེས་ཤིང་བ་རྒྱལ་མེད་པར་བྱ། །འཇིག་རྟེན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཏམ། །སྨྲ་ཚོགས་གཡེང་བར་འགྱུར་བའི་ཚོག །འཇིགས་པས་ནམ་ཡང་སྨྲ་མི་བྱ།[1][59] ཞེས་སོ། །ཉེར་སྐན་པར་སྨྲ་ཞིང་བསྟོད་པ་ནི་རང་ལ་ཤོར་གོད་མེད་ལ་ཁ་རོལ་གྱི་སེམས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་

ལས། ལེགས་པར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། ཁྱེད་བར་གསུངས་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། ཁསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་ངུར་ན། ཁསྟོད་པས་ལེགས་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད། ཁྲོག་ན་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བྱ་ཞེང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནའང་རྗེས་སུ་བརྗོད། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་དེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་རིག་པར་བྱ། །རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ནི་རིན་གྱི་ཉེ་ནའང་དཀོན། །དེ་ལྟས་གཞན་བྱས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །དགའ་བའི་སྐྱེད་པ་སྐྱད་པར་བྱ། །བདག་ལ་འདིར་གོང་འོང་མེད་ལ། །ཚེ་རོལ་དུ་ཡང་བདེ་བ་ཆེ། །ཉེས་བས་མི་དགའ་སྤྲག་བསྟལ་ཞིང་། །ཚ་རོལ་དུ་ཡང་སྤྲག་བསྟལ་ཆེ། །སྐྱེ་ན་ཡིད་ཕེབས་འབྱེལ་པ་དང་། །དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སྐྱངས་པ་དང་། །འཇམ་ཞིང་རབ་བར་སྐྱ་བར་བྱ།[1-24] ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་རང་བས་ལྷག་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་རྣམས་ལ་གློ་གས་དང་། དམན་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་དང་། ཏན་པ་རྣམས་ལ་ཐ་མ་དང་། གཞོན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་ཚ་དང་། མཉམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱན་བླ་ལ་སོགས་བའི་འདུ་ཤེས་བསྟེན་ཅིང་གྱས་པར་བྱའོ། ཚོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱིས་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བས་མ་ཁད་པོ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟེན་པ་དང་། སྟོང་དཔོན་ལ་མ་ཁད་པོའི་འདུ་ཤེས་བསྟེན་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྨྲོད་པ་ཏན་རབས་དང་བར་མ་དང་གསར་བུ་རྣམས་ལ་ཞེ་ས་དང་བཅས་པ་དང་། གུས་པ་དང་བཅས་པས་བསྐུར་སྟེ་བྱའོ།[1-25] ཞེས་པ་དང་། སྐྱེས་རབས་སུ། དམ་པ་རྣམས་ནི་སུས་ཀྱང་མི་བསྲེར་སྟེ། ངུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྟུལ། །ཚེད་དུ་མ་བསྐྱབས་པར་ཡང་བགོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ལྷོག་ཏུ་ཉེས་སྤྱོད་དང་བགེ་མེད་པ་ཐ་མི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མ་མཐོང་བར་ནི་སྟོག་པ་བྱེད་པ་དག །ངུག་ཐོས་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ག་ལ་འགྱུར། །ལྟ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་མི་དག་གི །རྣམ་དག་མིག་གིས་མི་མཐོང་མི་སྲིད་དོ།[1-26] ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་དལ་འབྱོར་རྣེད་དཀའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འཇུག་དཀའ་བ་ལ་སོགས་བའི་ཚུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བག་ཡོད་བར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་འཛིན་སྐྱོང་གིས་ཞུས་བའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ཕན་པ་དྲང་སྲོང་ཆེ། །བསྐལ་པ་བྱེ་བར་བརྒྱ་ལམ་འཇུང་སྲིད་ཙམ། །དེ་ལྟ་དལ་འབྱོར་དམ་པ་རྣེད་

པ་ལ། ཁང་དག་ཐར་འདོད་བག་མེད་སྤང་བར་གྱིས།[1-24] ཞེས་སོ། ཉེ་ནས་ལུས་འདི་ཆོས་བསྟུང་བའི་ཕྱིར་ནད་དང་གཅོད་པ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྲུང་ཞིང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་གླས་ལ་མ་བོར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དོན་མེད་པར་བློ་སྨོམ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་བནན་པས་མི་གདུང་བ་ཉིད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་དང་འོང་བའི་རྟེན་ཅམ་དུ། ལུས་ལ་གྱུ་ཡི་བློ་བཞག་སྟེ། ཞེས་ཅན་རྣམས་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོ་ལུས་སུ་བསྒྱུར།[1-25] ཞེས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་འདི་དག་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི། ཉེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བསྲུང་བྱ། ཁྱིམས་ལྟན་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་ནི། ཉེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འཐོབ།[1-26] ཅེས་སོ།།

དེའང་མི་རྟག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་སྨོན་པ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་སྤོག་ལ། །རྟ་དང་ཆུ་ཡི་ཟིལ་པ་བཞིན། །ལྷོས་མེད་ཡུན་རིང་གོམས་པས་ན། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནམ་ཞིག་འཐོབ།[1-27] ཅེས་སོ། ཉེའང་ནོར་བཏང་ནས་སྤོག་བསྲུང་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཆེན་པོ་ནི་སྤོག་ལའང་ཁོངས་པ་མེད་པས་བསྲུང་དགོས་ཏེ། ཆུལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། བདག་གིས་ནོར་ནི་བཏང་ལ་ལུས་བསྲུངས་ངོ། ཞོར་དང་ལུས་ཀྱང་བཏང་ལ་སྤོག་བསྲུངས་སྟེ། ཞོར་དང་ལུས་དང་དེ་བཞིན་སྤོག་རྣམས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བཏང་ལ་འདིར་ནི་ཆོས་བསྲུངས་ངོ་།[1-28] ཞེས་སོ། ཉེས་ན་སེམས་ལ་བརྟག་ཅིང་སྐྱོན་བཟློག་ལ་དོར་བས་ཁོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ཞིང་། ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་རབ་ཤེས་ན། །སེམས་ཡོད་སྐྱོན་རྣམས་མི་བཟེད་ནོ། །རེམས་ལ་དྲན་པ་ལེགས་གནས་ན། སྐྱོན་མེད་ཞི་བའི་གནས་འཐོབ་བོ།[1-29] ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་། སོ་ཤིང་དང་མཆིལ་སྟབས་དང་བཤད་གཅི་ལ་སོགས་པ་འདང་དབེན་པ་སྐྱེ་བོས་ལོངས་མི་སྤྱོད་པའི་སར་དོར་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སོ་ཤིང་དང་ནི་མཆིལ་མ་དག །ངོར་བ་ལ་ནི་དགའ་བར་བྱ། ཅི་ལ་སོགས་པ་འདང་ལོངས་སྤྱོད་པའི། །ཚུལ་དང་ཐང་ལ་བསྟན།[1-30] ཅེས་པ་དང་། འདུ ལ་བ་ལས་ཙཱ་ཙུ་མགོ་ར་ཟག་པ་མི་འདོར་བ་ལ་སོ་གས་པ་གསུངས་སོ། །ཟས་ཀྱི་ཚེའང་། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་བཀང་པ་དང་སྐྲ་བཅས་དང་། ཁ་གདངས་ནས་ནི་

བཟའ་མི་བྱ།[1-44] །ཞེས་སོ། །གང་དུ་འདུག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བླ་མ་དང་། མང་པོའི་ནང་དུ་འདུག་པ་ན་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་མི་མཛེས་པ། ཉལ་བ་དང་། འཕྲོས་པ་དང་། རྐང་པ་བརྒྱང་པ་དང་། ལག་པ་མཉེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་བར་དྲང་པོར་འདུག་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་མཛེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཉིད། དེ་ལས། རྐང་པ་བརྒྱངས་ཏེ་མི་འདུག་ཅིང་། ལག་པ་མ་ཉམ་པར་མི་མཉེའོ། །གཞོན་པ་མལ་སྟན་གནས་དག་ཏུ། །ཁྱད་མེད་གཞན་དང་གཅིག་མི་བྱ། །འཇིག་རྟེན་མ་དད་གྱུར་པ་ཀུན། །མཐོང་ཐོས་འདྲིས་པ་སྤང་བར་བྱ།[1-46] །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་མཆོང་རྒྱག་དང་། ལྟ་བགད་དང་། འཛོ་སྐེག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་མ་ཞི་བའི་ཚ་ལུ་ས་ངག་ཡིད་གསུམ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྡམ་ཞིང་དུ་ལ་བ་གཅོ་བོར་བྱསྟེ། འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། གྲུ་གང་རྒྱན་ལྟ་ཁའཁྲ་རྒྱགས་སོགས། ཀུན་ལ་བཤུ་དང་འཇུག་པའི། ཞེས་བྱས་གདུག་པའི་ཁར་སོན་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་སྡོག་ལ་ཟོར་བའིརྒྱུ།[1-47] །ཞེས་སོ། །དེ་ཤུ་བྱ་ཆུང་ལ་རིང་བས་སྤང་དགོས་པ་ནི། ཡུལ་འཚོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཡང་དག་མ་བསྡམས་ཏོད་ཅིང་ཁེངས་པ་ཅན། །མ་གྲུས་ང་རྒྱལ་ཤུན་ཞིང་ཆགས་ཤས་ཆེ། །ཉོན་མོངས་ཟིལ་བོན་པ་ཉོན་མོངས་བཅས། །དེ་འདྲ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་རིང་།[1-48] །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་རང་ཉིད་མ་ཞི་མ་དུ་ལ་བར་གཞན་འདུལ་བར་མི་ནུས་པས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཞི་དུལ་དང་ཤུན་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བཞིན་དུ་རིགས་པར་ཤུན་པའི་ཚོག་སྨྲ་ཡང་། རང་གི་ཚོག་དང་འགལ་བར་སྤྱོད་པས་གཞན་དག་འདུལ་བར་མི་ནུས་ཞེས། ཁྱོད་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་དེ་སྐད་འཕྲོ་བཅོམ་ཐུགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་མདུལ་བ་ཉིད་དུལ་བར་མཛད་ཕྱིས་བཅོམ་བཞག་པ་ལས། །ཞེས་པ་དང་། དགེ་མཚོག་བརྒྱས་པ་ལས། མི་རྟག་བས་ནི་བསྒྲལ་མི་ནུས། །མ་གྲོལ་བས་ནི་དགྲོལ་མི་ནུས། །ལོང་བས་ལམ་ཡང་སྐྱེན་མི་ནུས། །ཁྲོལ་བས་དགྲོལ་བར་བྱེད་པར་ནུས། །མིག་ཤུན་ལོང་ལ་ལམ་སྐྱེན་ནུས།[1-50] །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་བཅུ་པ་ལས། རྣ་ཤུར་བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར་བཅོན་པར་བྱེད་ན། བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་དང་། མ་

ཞེ་བ་དང་། མ་བསྟུངས་བས་ནི་བདག་གི་ཚ་མ་ཡིན་པས། ཞེ་བ་དང་། དུ་ལ་བ་དང་བསྟུང་བར་བྱའོ།(།ཞེས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ གཞན་གྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་ཡན་བྱ་བ་དང་། བདག་ལ་གནོད་པ་བྱ་ང་ན་ལས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་གྱི་ནང་ནས་སྐྱོ་ངལ་བཟོད་པ་མ་ཡུ་བྱ་དང་། གཞན་ལས་ཡིད་དམར་བ་གདོལ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་དལ་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་དུན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་བག་ཡོད་པས་བྱ་ཞིང་། གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་ཚགས་སྡང་གིས་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པ་སྤྲི་ལམ་དུའང་མི་བྱའོ། །ཉེན་པར་གྱི་ཚ་སྡུད་དོ་དང་། ཕྱི་དྲོ་དང་། མཚན་མོའི་ཆའང་སྲོད་དང་། དགྱང་དང་། ཐོ་རངས་ཏེ་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཐུང་ཙོ། སྔོག་པ་བཤགས་པའི་ཐུང་ཙོ། བསྟོ་བའི་ཐུང་ཙོ་སྟེ། ཐུང་ཙོ་གསུམ་པའི་མདོ་བྱང་ཆུབ་ཡུང་བ་ཤགས་ལྟ་བུ། དེའི་ཚེ་ཐུན་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྲོད་འཛུགས་ལས། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ཐུང་ཙོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང་།(།ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་བྱ་བ་དང་སྲོད་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་རྩམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་སྲོད་ཚེ་རྗེ་ལྟ་རྗེ་ལྟ་བུར། ཁབང་པོའི་སྲོད་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་འཇུག་འགྱུར་པ། ཀེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རིགས་ཤིང་མཐུན་ཚོག་གིས། སེམས་ཅན་ཐན་ཕྱིར་དེ་སྲོན་འདུ་བྱེད་དོ།(།ཞེས་པའི་ཚུལ་ཏེ། རྒྱས་པར། སངས་རྒྱས་ཐལ་པོ་ཆེའི་སྲོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁང་བུའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཀེ་བཞིན་དུ། ཉལ་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐུ་ཐོབ་པར། རྨི་ལམ་སྨིས་པ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྨི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར། གཉིད་སད་པ་ན་མ་རིག་པ་ལས་སད་པར། ལྟང་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར། གོས་གྱོན་པ་ན་དོ་ཚ་དང་ཞེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་གྱོན་པར། སྐ་རགས་འཆིང་བ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་པར། སྐན་ལ་འདུག་པ་ན་རྩ་རྩེའི་གདན་ཐོབ་པར། རྒྱབ་བརྟེན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཐོབ་པར། མེ་གཉིད་བ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པར། འབར་བ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བར། གཡོས་ཟིན་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

བདུད་རྩི་ཕོབ་བར། ཁ་ཟས་བཟའ་བ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་ཕོབ་བར། ཕྱིར་འགྲོ་བ་ན་འཚོར་བའི་གྲོང་ཡས་ཐར་བར། སྐས་ཡས་འབབ་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཚོར་བར་འཛུག་པར། སྒོ་འབྱེད་པ་ན་ཐར་པའི་གྲོང་གི་སྒོ་འབྱེད་པར། སྒོ་གཅོད་པ་ན་ངན་སོང་གི་སྒོ་གཅོད་པར། ལམ་དུ་འཛུག་པ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འཛུག་པར། གྲོན་ལ་འགྲོ་བ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་གྱི་བདེ་བ་ལ་དགོད་པར། ཐུར་ལ་འབབ་པ་ན་ངན་སོང་ས་རྒྱུན་གཅོད་པར། སེམས་ཅན་དང་འཕྲད་པ་ན་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པར། ཤང་པ་འཇོག་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་འགྲོ་བར། ཤང་པ་འདེགས་པ་ན་འཚོར་བ་ནས་འདོན་པར། རྒྱན་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ན་མཚན་དཔེའི་རྒྱན་ཐོབ་པར། རྒྱན་མེད་པ་མཐོང་ན་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར། སྣོད་གང་བ་མཐོང་ན་ཡོན་ཏན་གྱིས་གང་བར། སྟོང་པ་མཐོང་ན་སྐྱོན་གྱིས་སྟོངས་པར། སེམས་ཅན་དགའ་བ་མཐོང་ན་ཚོས་ལ་དགའ་བར། མི་དགའ་བ་མཐོང་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་བར། སེམས་ཅན་བདེ་བ་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་མཐོང་བར། སྡུག་བསྔལ་བ་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར། ནད་པ་མཐོང་ན་ནད་ལས་གྲོལ་བར། དྲེན་དུ་གཟོ་བ་མཐོང་ནས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲེན་ལན་ལྡོན་པར། དྲེན་དུ་མི་གཟོ་བ་མཐོང་ན་ལྷ་བ་ལོག་པ་ལ་དྲེན་དུ་མི་གཟོ་བར། ཆོལ་བ་མཐོང་ན་ཚས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་ནུས་པར། བསྟོད་པ་མཐོང་ནས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་པར། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་བས་པ་ཐོབ་པར། སྐུ་གཟུགས་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ལ་སྣྲིད་པ་མེད་པར། མཚོད་རྟེན་མཐོང་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར། ཚོང་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ཐོབ་པར། ཕྱག་འཚལ་བ་མཐོང་ན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྐྱི་གཙུག་བལྟ་བ་མེད་པར། མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པར།

གཞན་ཡང་དོན་མེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། ས་རིས་དང་། བཏ་ཅོལ་དང་། རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པས་ཡེང་ཐབས་སུ་བྱུང་དུས་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་དོར་ནས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཆོས་སུ་བརྟུང་བར་

བྱའོ། །མཚན་མོ་ཉལ་བའི་ཚེའང་གཞོགས་གཡས་གཡས་ཕབ། མགོ་བྱང་དུ་བསྟན་ལ་ཉལ་ཏེ། འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་བློ་གནས་པས་ཉལ་བར་བྱ་སྟེ། སྨྱོད་འཇུག་ལས། མགོན་པོ་མྱ་ངན་འདས་གཟིམས་ཤུར། །འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ།[1-9] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཉིན་མཚན་དུ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྨྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་མམ། སྨོན་དོན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དབྱངས་སྒོམ་པ་བས་མཛད་པའི་སྨོན་ལམ་བདུན་ཟུ་པ་སོགས་སྐུ་གཟུགས་དང་མཚོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་འདར་ཚེགས་སུ་བཅད་པ་ཉེ་ཤུ་བས་བསྟན་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་དམ་ཚོས་དགེ་འདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཐུབ་ཀུན་བཏུད་དེ་སྐྱབས་མཆི་ན། །མཚོད་འོས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། སྟོག་པ་ལས་ནི་བཟློག་བགྱི་ཞིང་། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་དག ཀུན་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། བདག་ནི་སྤྱི་བཏུད་ཕལ་སྦྱང་ཀྱི། ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་སྟད་དང་། འགྲོ་གནས་བར་དུ་བཞུགས་སྟད་དུ། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གསོལ། ཇི་ཡོད་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། བདག་གིས་བགྱིས་དང་མ་བགྱིས་གང་། ཀེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན། བྱང་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡོན་གོག སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲི་མེད་དབང་། ཡོངས་རྫོགས་མི་ཁོམ་ཀུན་འདས་ཤིང་། སྨྱོད་པ་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། འཆི་བ་བཟང་དང་ཡོན་པར་ཤོག ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལག་ན་རིན་ཆེན་ཉིད་ཡོན་ཞིང་། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡས་པ། ལྷོད་པ་སྤྲིད་དུ་མི་ཟད་ཤོག ལྷུད་མེད་ཐམས་ཅད་དུས་ཀུན་དུ། སྐྱེས་མཆོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིག་པ་དང་། ཤཱཀྱ་པར་ཡོན་པ་ཉིད་དུ་ཤོག ལུས་ཅན་ཁོག་ཡོན་པ་དང་། ཀུན་བྱང་ཐམས་ཅད་ཟད་ཆེ་བ་དང་། ཡུ་ན་སྤུག་ཅིང་ནད་མེད་དང་། སྟོབས་ཆེན་ཚོ་དང་ཡོན་པར་ཤོག ཐམས་ཅད་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་མཁས་གྱུར་ཏེ། སྨྲ་བསྟན་འཇིག་ཀུན་ལས་ཐར་ཞིང་། ཀོག་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནོར་ཆེར་ཡོན་ཡོན་ཤོག ཐུམས་དང་སྙིང་རྗེ་དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་བཏང་སྙོམས་གནས་པ་དང་། སྤྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་

བརྩོན་འགྲུ་སྟ། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརླབ་ཤིང་། །ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཏེ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གསལ་བ་དང་། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟ་བཅུ་དང་། །དབང་ཕྱུག་དག་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་། ཁ་ཤན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་རབ་བརྩམ་ཏེ། ཁེས་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་མཚོག་བྱམས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཅེ་བ་ཡི། །དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བགྱིད་ཅིང་། །རྒྱ་ཆུ་ལྟ་བུར་བགྱིད་པར་ཤོག །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་སྐྱེ་བོ་གང་། །སྡུ་དག་འཇིགས་པས་སྐྱོ་བ་དེ། །བདག་གི་མིང་ཙམ་ཐོས་པས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཤོག །བདག་ནི་མཐོང་དང་དྲན་པ་དང་། །མིང་ཙམ་ཐོས་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །རབ་དང་ལུགས་མེད་རྣལ་མ་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ངེས་པ་དང་། ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་རྗེས་འཛིང་བའི། །མངོན་ཤེས་ལྔ་ཚོགས་ཀུན་ལ་རྣམཀུན་ལྡུ། །ཏིག་ཏུ་ཕན་བདེ་བགྱིད་པར་ཤོག །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྐྱེ་བོ་གང་། །སྟེག་པ་བྱེད་པར་འདོད་སྐུར་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཙོད་མེད་པར། །ཏིག་ཏུ་ཚིག་ཅང་རློ་གྱུར་ཅིག །སྐྱེས་དང་ཆུ་དང་མེད་དང་རླུང་། །སྨན་དང་གཡོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཏིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ངང་དགར་དགག་མེད་སྟོང་པར་ཤོག །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟོག་བཞིན་ཙོངས། །དེ་དག་བདག་སྟེག་སྨིན་དུ། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྨིན་ཤོག །ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །ཁང་དུ་མ་གྱོལ་དེ་སྲིད་དུ། །དེ་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་ཀྱང་ཅིག[1-54] །ཅེས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བརྩོད་ན་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འཕེལ་བར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཕྱིར་སྐུ་གཟུགས་མཚོད་རྟེན་གྱི། །སྐྱབ་སྟངམ་ཡང་ན་གཞན་ཡང་རུང་། །ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཉེ་ཤུ་འདི། །ཉིན་མཚན་གྱན་དུ་ལན་གསུམ་བརྩོད། །ཅེས་པ་དང་། དེ་སྐད་བརྩོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ཁ་གཟུགས་ཅན་ན། །གཏྲྭའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཤོང་མི་འཁྱུར། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས།[1-55] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་མདོ་སྡེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྟན་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དལ་འབྱོར་རྨི་ལམ་ལྟར་ལྷར་ཡུད་

ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་ཚུའི་ཚུ་བུར་དང་འདྲ་བ་འདི་ལ་ལམ་སྣ་མ་ཟིན་ན་དེ་ནས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བདུན་པ་ལྟང་ཅིང་ཉི་ཤུ་ཕྱོགས་མཐུན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། དཀིལ་ལྟང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་སྔར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་མི་ཉམས་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ། །ལོག་པར་ལྟ་སོགས་ཆུལ་ཁྲིམས་ལྟང་བ་ལྟ།།

གོང་སོགས་བློན་པོའི་ལྟ་དང་ཐལ་བའི་བརྒྱད།[୭୯] །ཐུན་མོང་གཉིས་ཀྱི་ཉི་ཤུ་ལྟང་བྱེད་ལ།།

དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཉེས་བྱས་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་དག་མི་ལྟན་ལྟང་དང་ཉེས་མེད་དེ།།

དགེ་བའི་ཕྱོགས་མཐུན་བསྒྲུབ་བྱར་ཤེས་པར་བྱ།[୭୬]

འདིར་ནམ་མཁའི་སྐྱིང་པོའི་མདོར། རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས། བསྒྲབ་བཏུས་སུ་རུ་ལྟང་བསྡུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་རིས་པ་ལྟ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་འཕྲོག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཆད་པས་གཅོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྒྲབ་པ་ལས་འབེབས་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པའོ། །ཁྲོན་པོ་ལ་རིས་པ་ལྟ་ནི། གོང་དང་། ལྟོངས་དང་། གོང་ཁྱེར་དང་། གོང་རྟལ་དང་། ཡུལ་འཁོར་འཇོམས་པའོ། །ཁལ་པ་ལ་རྐས་པ་བརྒྱད་ཀི། བློ་མ་སྦྱངས་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། ཕེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ཕྱིར་བཟློག་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་སྲངས་ཀྱ་ཕེག་ཆེན་ལ་སློབ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ཕེག་པ་འཛིན་ཞིང་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྟེད་བཀུ་ར་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། རང་གི་ཟབ་མོ་བཟོད་པར་སྨྲ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་སྨིན་ཞིང་ལེན་པ་དང་། ཞི་གནས་པའི་ནོར་ཁ་ཏོན་པ་ལ་སྨིན་པའོ། །ཐུན་མོང་བ་སྨོན་པའི་སེམས་བཏང་བ་དང་བཅུ་དག དེའི་སྟེང་དུ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་ལ་སོགས་པ་ལས། འཇུག་པའི་སེམས་སྒྲངས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་མི་སྨྱོར་བ་དང་ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ།།

ཟླ་བ་སྐྱིང་པོའི་མདོ་དང་། ནམ་མཁའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འཇུག་སེམས་སྒྲངས་པ་ཉིད་ལྟང་བྱེད་དུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ལྟང་བ་དེ་དག་བྱུང་ན་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་རྟང་བས་གསོ་

བ་ལ་འབད་དོ། །སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས་རྩ་ལྟུང་བཞིར་གསུངས་ཏེ། རྟེད་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། སྐུག་བསྔལ་ཞིང་མགོན་མེད་པ་ཆོས་དང་ཟིང་ཟིད་འདོད་པ་ལ་སེར་སྣ་མི་སྤྱི་བ་དང་། བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར་ཁྲོ་བས་འཚོག་པ་དང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱང་ཞིང་ཆོས་འདུར་སྐང་སྟོན་པ་སྟེ། རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཞི་པོ་ནི་ཐམ་པ་འདུ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེད་དང་བཀུར་སྟེ་ཚགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། །སྐུག་བསྔལ་མགོན་མེད་སྤྱར་པ་ལ། །སེར་སྣས་ཆོས་ཟོར་མི་སྤྱི་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྲོ་བས་གཞན་ལ་འཚོག་པ་དང་། །ཕེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོང་ཉེད་ཅིང་། །དམ་ཆོས་འདུར་སྐང་སྟོན་པའོ།[1८७] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་འང་སྤྱོ་བ་དཔོན་ཐོགས་མེད་རྟེ་ས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་རྩ་ལྟུ ང་བཞིར་བཞེད་ཅིང་། ལེན་ཚུལ་ཡང་སེམས་དང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་བཞེད་པས། ཕྱག་མཆོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་སྨིན་པ་ཉུང་ཟད་ལ་སྟོན་དུ་བར་ཚད་དེ། རྟེས་བསྟབ་པ་བརྟོད་ཅིང་། རྩ་ལྟུང་བཞི་པོགང་རྙད་བྱུང་ན་བཅོས་ཐབས་ཀྱང་། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། སྟོམ་པ་སྐར་ཡང་བྱང་བར་བྱ། ཟུག་པ་འབྱིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། ཁ་ཅིག་གི་མདུན་ན་ལྷག་མ་རྣམས།[1८९] ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། ལན་གྲངས་ཀྱང་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་བྱང་དུ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་དོ།།

སྐྱོ་བ་དཔོན་ཀུ་ སྐྱབ་ཀྱི་རྟེ་ས་འབྲང་རྣམས་ལེན་ཚུ ལ་ཡང་རྒྱ ད་དག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་བཞེད་པས། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་ཏེ། ཆོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བར་ཆད་མི་འདྲི། རྟེས་བསྟབ་པ་མི་བརྟོད་ལ། བསྟང་བྱ་ཡང་རྩ་ལྟུང་བཅུ་དག་འམ་ཉི་ཤུ་པོ་བསྟུང་ཞིང་། བཅོས་ཚུལ་ཡང་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏུབ་ནས་འཆོས་ལ། ལན་གྲངས་རི་ཙམ་བྱང་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་སྟོལ་ཁ་ཉིས་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ལྟུང་བ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ། དཔེར་ན། ལོག་ལྟའི་ཕྱོགས་མཐུན་མ་གྲུས་པ་ཙམ་ནི་ཉེས་བྱས་ནས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། དེའང་ལོག་ལྟ་སྤངས་པའི་སེམས་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྟུང་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། ཕྱོགས་མཐུན་གྱིས་ཀྱང་མ་

གོས་པ་ནི་ཉེས་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་བའི་ཕྱོགས་རྣ་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཡིན་ནོ།།

བརྒྱད་པ་སྟོན་འཇུག་སོགོའི་བསྡུང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་པའི་བསྡུང་ཚུལ་དང་། འཇུག་པའི་བསྡུང་ཚུལ་ལོ། །སྟོན་པའི་བསྡུང་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དུ་ནི་སྟོན་འཇུག་སོ་སོའི་བསྡུང་ཚུལ་བཤད་དེ། དེའང་དང་པོ་སྟོན་པ་བསྡུང་ཚུལ་ལའང་སྤང་བྱ་གཞོ་ནས་བསྡུང་བ་ནི། བསྟན་པ་ཇི་སྟེད་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་གི་རིམ་པ།

མདོར་ན་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བྱ་ཞིང་། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱ།།

ཞེས་བསྟན་སྟེ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལའང་གཉིས་ལས། ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་དང་པོ་བཞི་ནི།

མཆོད་འོས་སྐུ་དང་འགྲོད་པ་མེད་ལ་བསྒྲེད། །དམ་པ་རྣམས་ལ་མི་སྐན་སྤྲོག་པ་དང་།།[୭୬]

འགྲོ་བའི་ནང་ན་གཡོ་དང་སྐྱེས་སྦྱོད་པ། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ལགས་པས་སྤང་འཚལ་ལོ།།

ཇི་སྐད་དུ། དཀོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པའི་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས། འོད་སྲུངས། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བླ་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་སྐུ་བ་དང་། གཞན་འགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྡང་སེམས་ཀྱིས་སྐྱོན་ནས་བརྩོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་དང་སྐྱས་སྤྱོད་པའོ།[୭୯୯] །ཞེས་སོ།།

དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྒྲུབ་པར་གདམས་པ་ནི། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི།

དམ་པ་བསྟེན་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྟོགས་པ་བརྩོད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡང་དག་ལ་བསྐུལ།།[୭୪]

ཆུལ་སྟས་རྣམས་ལ་སྐྱོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། །ལྟག་པའི་བསམ་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད།།

དཀར་པོའི་ཆོས་རབ་བཞི་པོ་བསྟེན་པར་མཛད།།

ཅེས་པ་སྟེ། བརྟུན་སྒྲངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པ་ནི། ལམ་གྱི་གོགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་ཡྔག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་ནི་དམ་པ་བསྟན་ཞིང་བསྟུགས་པ་བརྩོད་པས་མཚོན་ཏེ། དགེ་བ་མཐའ་དག་གི་རྩེ་ས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དགོད་པ་ནི་དགེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྒོམ་པ་ལ་བསླུ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྲུངས། ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྩེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་བརྩུན་དུ་མི་སྨྲ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་ལྡོག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་ལ་ཡང་དག་པར་དགོད་པའོ།[১০০] །ཞེས་སོ།།

བརྒྱན་བྱའི་སྒོ་ནས་བསྡུད་པ་ནི། འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཞོན་ནུ། འདུ་ཤེས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྩན་པོར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ལམ་གྱོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟུང་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་[১০১] སོ།།

འཇུག་སྡོམས་ཀྱི་བསྡུད་ཚུལ་ནི། གཉིས་པ་འཇུག་པ་བསྡུད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི།

རང་དོན་ལས་ཀྱང་གཞན་ཕན་གཅོར་འཛིན་པ།[৬৫] །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སྟེ།།
གཞན་དོན་གྱུར་ན་ལུས་ངག་མི་དགེ་བདུན། །གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་དོན་ལ་དགེ་བ་ཡིན།།
ཡིད་གསུམ་ནམ་ཡང་གནང་བའི་སྐབས་མེད་དོ།།[৬০]

གཞན་ཡང་།

རང་དོན་ཞི་བདེ་འདོད་བའི་དགེ་བ་ཡང་། །རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟང་བ་སྟེ།།
གཞན་ཕྱིར་ཕན་ན་མི་དགེ་གང་ལགས་པ། །དེ་ཡང་བསླབ་བྱ་ལེགས་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།།[৬১]

དེ་འང་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ། ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ། བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལའང་། རྒྱ་བའི་ཡུང་བ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དོན་མེད་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་བྱས་ལས་སེམས་བསྲུང་བའི་ཚུལ་དང་། གནང་བཀག་ཤེས་པ་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གསུམ་ནི་སྔར་སྨོས་ཟིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་མི་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱི་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བ། འགྱུར་བར་ཤེས་པ། རང་གི་དགེ་བ་དེ་ལས་ཆེ་བ་མི་སྨྲིབ་པའི་སྙེ་ང་དུ་འཛེ་ལ་བ་གསུ མ་གྱི་གནས་སྐབས་བརྟགས་ནས། སེམས་དཔའ་ཆེ་ལ་མི་དགེ་བདུན་གནང་ངོ་ཞེས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཅིའི་དོན་དུ་ཞེན། མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་གྱིས་མི་མང་པོ་རང་འདོད་ཀྱིས་གསོད་པ་མཐོང་ནས། དེད་དཔོན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མཐའ་མེད་པའི་འགོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྡོག་བཅད་པ་ཡུ་བྱ། འགའ་ཞིག་འབྱོར་ཡང་སེར་སྣ་མི་སྤྱིན་པ་དང་། སུ་གེའི་ཚེ་གང་ཞིག་སྡོག་ཀྱི་ཤ་ཁྲ་ཐོབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཕྱུག་པོ་ལས་མ་བྱིན་པར་བླངས་ཏེ་དབུལ་པོ་ལ་བྱིན་པ་ཡུ་བྱ། བྱམ་ཟའི་ཁྲེའུ་སྐར་མ་ལ་དགའ་བས་གཞན་འདོད་པས་གདུངས་ཏེ་འཆི་ངེས་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པས་ལོག་པར་སྤྱད་པ་ཡུ་བྱ། གསོད་ངེས་པ་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྫུན་སྨས་པ་ཡུ་བྱ། སྔོག་པའི་གོོ་གས་པོས་བསླུས་ནས་ངན་འགྲོར་འཕྲིད་པ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་དུ་དེ་གཉིས་ཐུ་མས་ཕྱེ་བ་ཡུ་བྱ། སྐུ་ངན་ཅན་གྱི་སྐུ་ངན་བསང་བའི་ཕྱིར་གཅོད་ཚུལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ངག་ལ་ཞུགས་པ་ཡུ་བྱ། སྔོག་པ་ལ་འཇིག་ངེས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཚོག་རྩུབ་མོ་སྨྲ་བ་ཡུ་བྱ་ནི་གནང་བ་ཡིན་ཏེ་དོན་ལ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་ནམ་ཡང་གནང་བའི་སྐབས་མེད་དེ་མི་དགེ་བ་ཙོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁ་ཅིག་ནི་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བའང་སྔོམ་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་དད་པ་ལོག་ནས་མུ་སྟེགས་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་པས་ཀུན་དུ་རྒྱུ་བཀྲལ་བའི་ཚེ་ལོག་ཡུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡུང་བ་གྲྭངས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡུ་བྱའོ་ཞེས་སོ། དེའང་དེ་ཡུར་ཡུས་ངག་གིས་ཀུན་དུ་རྒྱུ་ལ་ལོག་ཡུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡུང་བ་གྲྭངས་མེད་དེ་མི་དགེ་བ་ཙོན་ཡིན་ཏེ་དོན་ལ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་ནམ་ཡང་གནང་བའི་སྐབས་མེད་དེ་མི་དགེ་བ་ཙོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཏན་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལོངོང་། དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཅན་དུ་འང་མ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ངག་གིས་མི་དགེ་བ་བྱས་པས་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུག་ཟོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་དགེ་བ་དུག་སྤྲགས་ལྟ་བུས་ཟིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དེ། སྔོན་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྙིང་རྗེར་ལྟན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད།[༧༠༢] ཅེས་སོ། །ངོ་ན་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྡོག་བཅད་ཀྱང་བར་གྱིའམ་ལྷག་པ་གཅིག་ཏུ་ཆོ་བའིདམྱལ་བར་འཚུད་པར་[༧༠༣] གསུངས་པས་སྔོག་པ་ནམ་ཡང་མི་བྱ་བར་གསུངས་མོད་སྟམ་ན། འདི་ཡར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་བློའི་རིམ་པ་ལ་དགོངས་ནས། རེས་འགའ་ཞིག་དང་། དུ་མ་དང་། དེས་པ་དང་། མ་དེས་པར་གསུངས་ཀྱང་མི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གསུང་ལ་བསྟོད་པ་ལས། གནང་བ་དང་ནི་བཀག་པ་ལས། །ཁྱོད་བཀའ་ལ་ལར་གཅིག་ཏུ་དེས། །ལ་ལར་དེས་པ་མ་ལགས་ལ། །ཚན་ཚུན་འགལ་བ་མ་མཆིས་སོ།[༧༠༤] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲང་དོན་དང་དེས་དོན། དགོངས་པ་ཅན་དང་ལྡེམ་དགོངས་བཞིའི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ། །འདི་དག་གི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསླབ་པ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་གྱི་མི་སློབ་པ། ཉེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན།[༧༠༥] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་གཙུག་ལག་དང་། གནས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་ཤིང་ཆོས་ངེ་སྟེད་པ་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསླབ་པས་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེའང་བསྟུ་ན། བཟོ་ཚལ་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་། ཕྱི་ཚལ་པ་དང་། ཚང་རིག་པ་སྟེ་གནས་ལྟ་ལ་སྣང་བར། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་གཅད་རྩེས་གཟུང་དང་། །རང་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད།[༧༠༦] ཅེས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་བསླབ་སྟོམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྡུད་ཅ་གལ་ཆེའོ། །ཉེའང་སྔར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས། ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་མེད་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་དང་། བསླབ་བྱ་དང་། ཕྱིར་བཅོས་པ་ལྟར་ཤེས་

པར་བྱའོ། །རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ནི་ཉོ་ཤུའོ། །ལྟུང་བ་དེ་མེད་ཅིང་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟུང་མེད་དོ། །ཁྱོགས་མཐུན་ལ་དགེ་བའི་ཁྱོགས་དང་མཐུན་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ལྟུང་བའི་ཁྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉེས་བྱས་གྱང་གཉིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དོན་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་འང་བྱེ་མའི་གཏམ་དང་ལྡན་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཚགས་སྣང་གིས་བསྐྱེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས། དེ་ས་བསྐྱེད་ཀྱང་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱི་མ་ཟིན་པར་དགོས་མེད་དུ་འཇུག་ན་དོན་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཉེས་བྱས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་ཚགས་པར་འཇུག་ན་ལྟུང་མེད། ཚགས་པར་འཇུག་ན་དེའི་ཚའི་ཉེས་པ་སྣེ་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །གཞན་དགའ་བ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བྱ། གལ་ཏེ་ཉེས་པ་མཐོ་ངན་བཤགས་བསྡམ་བྱ་བ་ཕྱིར་བཅོས་སོ།།

ཡང་དཔེར་བྱ་ན། དགེ་བའི་ཚ་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྐབས་བཞིར་རྩ་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ལྟུང་མེད་དོ། །དོན་མེད་དྲན་པས་མ་ཟིན་བཞིན་དུ་སེས་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་མཐུན། དྲན་ཤེས་བཞིན་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ་བ་བསྟན་བྱ། བསྟན་པ་དྲན་ནས་ཕྱིར་འཆོས་ཤིང་སྡོམ་པ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །ཀེ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉམས་ན་གསོ་ཐབས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། སྨོན་པ་ཉམས་ན་དེ་གསོ་བ་སྟེ། དེའང་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ནི། ཞུམ་པ་དང་། སྐྱིད་ལུག་པ་དང་། ལམ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་ལས། ཞུམ་པ་ནི་བདག་འདྲ་བས་གཞན་དོན་མི་ནུས་སྙམ་ན་གཏོང་བས། དེའི་གཉེན་པོར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་འདིར་ཞུམ་པ་སྤང་སྐད་ཅིག་ཅེ་རེ་ལ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དེའི་ཕྱིར། །ཞུམ་པ་དང་དུ་བླང་མི་བྱ།[170] །ཞེས་སོ།།

སྐྱིད་ལུག་པ་ནི་ལམ་གྱི་ཚན་ཡོན་མ་མཐོང་ཞིང་། དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་སྐྱིད་ལུག་ན་གཏོང་བས། དེའི་གཉེན་པོར་ཚན་ཡོན་དང་བྱོད་པ་བསྟན་ནས་བཟོད་པར་གདམས་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་བས་སྐྱོ་ངལ་ཀུན་སེལ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཁེན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་

བར་འགྲོ་བ་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞེག་སྒྲིད་ལུགས་འགྱུར།[1-1] །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལས་ཅན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ནའང་གཏོང་བས། དེའི་གཉེན་པོར་ཉེས་པ་དང་། ཚན་ཡོན་བསྒོམ་པ་གཉིས་ལས། ཅན་གྱི་ལམ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རིང་བ་ནི། རྣམ་སྨིན་མངོན་བྱང་ལས། ཅན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བསྒལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲིས་རིང་སྟེ་[1-2] ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚན་ཡོན་ཚད་མེད་པ་ནི། སྡ་མ་ལས། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོབས་ཀྱིས། །སྟོན་གྱི་སྟིག་པ་ཟད་བྱེད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་ཡུང་ངོ་སྤྲུད་བྱེད་ཕྱིར། །ཅན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས།[1-3] །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཁྲེང་བ་ལས། རང་གི་ངོར་ལ་མི་བཟློ་ཕྱིར། །གཞན་དོན་ར་གཅིག་དགའ་བ་གང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཐེག་ཆེན་ཉེ།[1-4] །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བཏང་ན་བྱང་ཆུབ་ལས་རིང་འགོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་དོ། །གསོ་ཐབས་ནི་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་གནོད་ཞེང་འགྲོ་བས་བཤགས་བསྟམ་བྱའོ། །ཡང་སྡུར་བཞིན་བླངས་པས་སྐྱེ་སྟེ། གྲངས་ངེས་པ་མེད་དོ། །རཏྣ་པ་སེམས་བསྐྱེད་གསོ་ཐབས་ལའང་། ཅམས་པའི་ཆུན་ནི་རྟེན་གཞི་སྐོན་པའི་སེམས་ཤོར་བ། འགལ་བ་རྒྱ་རྩ་ལྟུང་བ། སྡོང་ཆུན་བསྒྲབ་པ་ཟུལ་བ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཅམས་པའི་ཅེས་པ་ནི། སྡར་བསགས་ཟིན་གྱི་དགེ་བ་མངོན་གྱུར་ན་སྐྱབ་པས་ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བ་མེད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་དང་མི་འཕྲད་པ་དང་། དམ་བཅའ་ཅམས་པས་ཀུན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཅེས་པ་ལྟོ་བས་ངན་འགྲོ་ཡུན་རིང་དུ་འཁྱམ་པར་འགྱུར་བའོ།།

དེའང་། སྡོང་སྒྲིང་ལས། གང་དག་གཅིག་ལུའང་ཡིད་ཀྱིས་ངེས་པར་རབ་བརྟགས་ཏེ། །ཡང་དག་ལམ་དང་ལྡན་ཅིག་འགྲོགས་པར་བྱེད་པ་དེ། །ས་སྟེང་དཀྱིལ་ན་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་དམ་པ་སྟེ། སྡོང་མ་མཆོག་དེས་བླ་མ་བཀུར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ངོ་ཚ་ཡོན་ཏན་ཚོགས་བསྒྲིད་མ་གཅིག་ཡ་རབས་མོ། །མཆོག་ཏུ་གཡོ་མེད་བྱམས་པར་བལྟ་བའི་རྟེས་འབྲང་བ། །བདེན་དང་གཞུང་ལ་དགའ་བའི་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པ་རྣམས། སྤོག་ནི་བདེ་བླག་གཏོང་བར་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅས་མིན། རེ་ཞིག་སྒྲི་བོ་ཀུན་ཀྱིས་དབུས་དང་སྟིག་པ་ཡི། །འབྲོ་བ་ཀུན་དང་དམྱལ་བ་མི་བཟད་ཚར་ཞོག་གི ངང་བཞིན་རྣལ་མ་བོར་ནས་མོད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ། །མ་ཐས་ལ་ས་སྟེང་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཅི་ཡོད། །

གང་ཞེག་ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སྲོལ་གཏོད་ཚོས་ཀྱི་ལམ། །རྒྱ་ཆེན་གྱུ་དང་འདྲ་བ་རྣེ་དགས་སྣར་འདོར་བ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དཀྱིལ་གང་མ་ཁན་འདྲ་རྣམས་ལ། །ཁགའ་བས་ངེས་པར་དེའི་སེམས་བསྲུས་པར་གྱུར་པ་སྟེམ།[३१३] །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དགེ་བ་གཞན་ཡང་ཉམས་བྱ་ཡི། །སེམས་ནི་ཉམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ།[३१४] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་འང་ཐུན་ཚོད་ལས་ཉམས་ཏེ་ཤོར་ན་འགྱོད་སེམས་ཀྱིས་བཤགས་ནས་སྡང་བཞེན་ཚེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་བྱབ་སེར་ཆུད་ཅིང་། གྲངས་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞག་བོ་བས་ནི་གསོ་ཐབས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་གསུངས་ཏེ། རྣ་སྐད་དུ། དམན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་འགྱོད་ཅིང་ཡིད་ལ་གཅགས་པས་གཞན་ཀྱི་དྲུང་ཉེས་པ་འཆགས་ཤེང་། ཕྱིས་སྡོམ་པས་རིམ་ཀྱིས་ཉེ་བའི་ལས་ཀྱང་ཞེག་ན་ཤྲང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །བར་མ་ཁ་ཅིག་ནི་རྨི་སྐྱགས་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་མ་ཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ལྟའི་རྟེ་སུ་གནང་བ་ཐོབ་པས་ལྟང་བ་ལས་ལྡང་ངོ། །ཁམ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་གང་གིས་ལྟང་བར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཤེས་པས་ཚོགས་མེད་པར་གནས་ཏེ། ནི་ལྟར། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟབ་མོར་འཇུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ལས་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ་བོ།[३१५] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

འདིར་དེའི་རྟེ་སུ་འབྲང་བ་ནི་ལེགས་པར་སེམས་ཏེ། བློ་དམན་པ་དག་གིས་ཡུ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་དྲུང་ངམ་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་ལ་གསོ་བའོ། ཆ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལྟང་བ་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྱང་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་བཤགས་ཀྱི་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་། ཚ་རོལ་པོས། ཅེས་ལྟུང་དེ་དག་ལ་ཅེས་ལྟུང་དུ་གཟིགས་སམ། ཕྱིན་ཆད་ལེགས་པར་སྡོམ་མམ་ཞེས་བའི་ལན་དུ་རང་གིས། འཁྱམས་ལགས། སྡོམ་ལགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཅེས་པ་ལས་ཐར་བ་ཡི ན་པར་བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་

གསུངས་སོ། །ཡང་བར་མ་ལྷའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དག་གིས། རང་རང་གི་ཡི་དམ་ལྷའི་མདུན་དུ། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་ལ་བཤགས་བསྔམ་བྱས་བས་ལྷང་བ་ལས་ལྷང་ངོ་། ཀེའང་རིག་སྔགས་སྨྱིའི་ལྷ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་སྟེ། དེའི་མདུན་དུ་འཆགས་པར་འདོད་ན། ཉིན་མཚན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བཤགས་ཏེ། དེའང་གང་བྱང་དུས་ནས་བཟང་སྟེ་ ནམ་གྱི་ཚ་སྨད་ཀྱི་བར་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མཚན་ནས་བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཉེས་ལྟུང་གི་སྡིག་པ་འཆགས་པ་རྣམས་དག་ལ་རྒྱུན་རིང་བར་བྱས་ཏེ། ཐོ་རངས་ཀར་སོང་བ་ན་འདི་སྐད་བརྗོད་དེ། སྐུ་རེངས། བདག་གི་འཕྲིན་པ་མཛད་དུ་གསོལ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལ་བདག་གིས་ཉེས་ལྟུང་བཤགས་ན་དག་པར་མཛད་ནས་དགོངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། ཉི་མ་འཆར་ཀ་ན་ཉེས་ལྟུང་དག་པའི་ལྟས། ལུས་སེམས་སྟོན་པས་བདེ་བ་དང་། ཉི་མའང་འཇམ་པོར་འཆར་བ་དང་། ནམ་མཁའ་དག་པ་དང་། ཆུ་ལམ་དགེ་བ་སྟོན་པར་གསུངས་སོ།།

གང་ཟག་མཆོག་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྐྱེ་ལ་མོ་ཀུང་བཅས་ཏེ། ཐོག་མར་སྐུ་མ་དང་རྩི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེས་ལྟུང་གང་ཡིན་པའི་མིང་ནས་བརྗོད་དེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ལ་བཤགས་པའི་རྗེས་ལ། ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་བར་དུ་དོ་བོ་ངོས་གཟུང་དགྱེས་དོན་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་པས། གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་། གང་དུའང་མི་གནས། གར་ཡང་མི་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་དེའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། ཉེས་ལྟུང་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ཚན་གྱིས་བསྐོར་ཏེ་ཐོག་མེད་ནས་ཀྱི་བར་དུ་དོ་བོ་ངོས་གཟུང་དགྱེས་དོན་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་པ་བྱས་པས། གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་། གང་དུའང་མི་གནས། གར་ཡང་མི་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་དེའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། ཉེས་ལྟུང་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་མི་འགག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དང་ལྡན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་བར་

མི་འགྱུར་རོ།[೨೧೯] །ཞེས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཤེས་ན་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱོང་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་སྟེང་དུ་ལོ་སྟོང་གི་རྟུལ་ཆགས་པ་གོས་ཀྱིས་ཕྱིས་པས་རྟུལ་མེད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁང་སྟོང་གི་མུན་པ་སྣན་ནག་ལོ་སྟོང་ལོན་པ་ཡང་མར་མེ་གཅིག་གིས་མེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་བདེན་པ་ཤེ་ས་པས་བསྟལ་པ་གྲངས་མེ་ད་བའི་སྡི་གཱ་པ་སྐད་ཅི་གཱ་མ་ལ་འབྱང་བར་འགྱུར་རོ།[೨೧೯] །ཞེས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་བུ་པན་དཀར་པོས་གསོལ་པ། འཇམ་དཔལ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བར་བྱ། སྤྱས་པ། ལྟའི་བུ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་ལས་ཉིད་ཡེ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་ན་ཚེགས་མེད་པར་འདུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དུང་ལ་སོལ་བས་གོས་པ་ན་རས་ཀྱིས་ཕྱིས་པ་དང་མཚུངས་སོ།[೨೧೨] །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བསྡུད་བ་བསྟན་ཅིན་ཏོ།།

དགུ་པ་གང་གིས་བསྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི། དཀའ་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྡུད་བ་སྟོན་ཏེ། གང་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། རི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་སྲས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དེ། །རང་ཉིད་གྲོལ་ནས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་འདོད་པ།།

རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །རང་དང་འགྲོ་བ་མཉམ་དུ་ཐར་འདོད་པ།།[೨೩]

གྲུ་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །འགྲོ་བ་བསྒྲོལ་ནས་རང་ཉིད་ཞི་འདོད་པ།།

རྡོ་བོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུམ། །རིམ་བཞིན་གྲངས་མེད་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་།།[೨೩]

བདུན་དང་གསུམ་གྱིས་གྲོལ་བ་འཐོབ་པ་ནི། །དབང་པོའི་རིམ་པ་ལགས་པར་མདོ་ལས་གསུངས།།

དེ་འང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ནས་ཕྱིས་འགྲོལ་བ་སྟོལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་འབངས་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མདོ་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །

རང་དང་འགྲོ་བ་མཉམ་དུ་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཉེན་པ་དག་གྱུའི་འགྲུབ་པོ་དང་རང་ཉིད་མཉམ་དུ་ཆུ་བོའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འདོད་པའོ། །ཐོག་མར་སེམས་ཅན་བསྒལ་ནས་གདོད་རང་ཉིད་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དེའི་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ར་ལུག་དང་བ་ལང་གི་རྗེ་བོ་དག་གིས་འཕྲང་ལ་སོགས་པ་དོག་ཅིང་ཉམ་ང་བའི་གནས་མཐོ་ངམ། གཞན་དུའང་རང་གི་མདུན་དུ་དེ་དག་བཙུགཔ་ནས། གཅིག་ཀྱང་ཕྱི་ལ་མ་ལུས་པར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་ནི་འཇམ་དཔལ་དང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་དབང་པོ་རྣུལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་མེད་སྐམ་ཟུ་རུ་གསུམ་དང་། འབྲིང་པོས་བདུན་དང་། རྟོན་པོས་གསུམ་གྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བསྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། དེ་ལ་འདོད་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་གྲངས་མེད་པ་སྐམ་ཟུ་རུ་གསུམ་གྱིས་ཚད་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་གྲངས་མེད་པ་བདུན་གྱིས་ཚད་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་སྟོང་པས་ཆུང་ངུངོ། འབྲིང་ངོ། ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་དེལར་བྱ་ན། འོག་མ་འོག་ཏུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ

རྟོག་པས་རང་གི་བདོག་པ་གཞན་ལ་གཏོང་སེམས་དགེ་བ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ཚ་རོལ་གྱི་དབྱལ་བ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པས་སྦྱིན་ཞིའི་སྐྱོན་སྤོང་བའི་ སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །བྱེད་ལས་འཚེ་བ་ལས་ལོག་པའོ། །འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པས་གནོད་པ་དང་སྐྱོ་ངལ་བཟོད་ཅིང་ཚོས་ཉིད་ལ་མི་སྐྱག་པ་ནི་བཟོད་པའོ། །བྱེད་ལས་ཁྱོ་བ་མེད་པའོ། །འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པས་དགེབ་ལསྦྱོ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བྱེད་ལས་དགེ་བ་འཕེལ་བའོ། །འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །བྱེད་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའོ། །འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ།། བྱེད་ལས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་ཤིང་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའོ། །ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པས་ཆུ་ཆེ་བ་དང་། ངེས་པར་ཤེགས་པ་དང་མོར་བར་མཐོ་བ་འགྲུབ་པས་དོན་ཆེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་ཟབ་ཅིང་ཞི་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་མི་ཟད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཆུ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་ཅིང་མེད། ཀོན་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།[૧૧૦] །ཞེས་སོ།།

གྲངས་ངེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མདོར་མཐོ་བསྟུབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཁོར་རྩོམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མདོར་མཐོ་དང་། །རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྱོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།[૧૧૧] །ཞེས་སོ། ཁ་ཉིས་པ་གཞན་དོན་བྱས་པས་རང་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཕོངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འཚེ་དང་། ཐུབ་ཆེ་བ་དང་བཟོད་དང་བྱ་བས་མི་སྐྱོ་དང་། ཁྲག་འབྱིད་ལེགས་པར་བརྟོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁ་ཉན་གྱི་དོན་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ།[૧૧૨] །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་གསུམ་དབང་དུ་མངོད་ནས་ནི། ཆུལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཚར་ལ་ཡང་གཏོགས།[૧૧૩] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་དང་པོ་གསུམ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པས་བསྡུས་སོ། །སྦྱིན་

པ་ནི་རྒྱུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དོ་བོ། བཟོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་སེམས་ཀྱི་བསྒྲབ་པས་བསྡུས་ཤིང་། ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲབ་པས་བསྡུས་ལ། བརྩོན་འགྲུས་གཅིག་ལུ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་ལྡན་པར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །གོ་རིམས་དེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། ཀུམད་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། རགས་པ་དང་ནི་ཐུ་བའི་ཕྱིར། ཀེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན།[೨೨೮] ཞེས་སོ། །དེ་འང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རིམ་པ་དང་། སྨིན་པ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོག་པས་བཟང་ངན་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྔ་མ་སྔ་མ་རགས་ཤིང་བསྒྲབས་དང་རྟོགས་པར་སྣ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དཀའ་བས་ཐུ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟེ་གསུམ་ལ་ཡོངས་ནས་རིམ་པ་ཡིན་ནོ།།

བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི། སྨིན་པ་གཉེར་བ་ནའང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མི་རེ་བ་དང་། ཡང་ཡང་སྲིད་པའི་གནས་འདིར་བདེ་འགྲོ་ལ་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བས་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་བསལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཐབས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཚུ ལ་གྱི་ས་ཤེ ས་རབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རེ་བ་མེད་པའི་སྨིན་པ་དང་། ཡང་སྲིད་མི་འདོད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་སྐྱེད་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཀེ་བཞིན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མིན། ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཡི། ཞི་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་ལ། བཏུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྒྲུབ།[೨೨೯] ཞེས་སོ།།

རེས་ཚོགས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསིལ་བ་འཕོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། མཚོག་ལ་སྒྲུབ་དང་ཡིད་འཕྲོན་དང་། ཀོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྒོ་བ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཁོང་ཁྲོ་བཟོད་པས་བཟོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྒྲུབ་བས་བརྩོན་འགྲུས། སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཕྲོན་པས་བསམ་གཏན། ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱའོ།།

སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དད་ནི་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས། སྤྱིན་པའི་རང་བཞིན་ནི། འདི་ལྟར།

འགྲོ་བ་དབུལ་བས་ཉམ་ཐག་མཐོང་ནས་ནི།།

རང་བཞིན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ།

ཟས་གོས་རྟ་དང་ཤིང་རྟྭངོ་བོ་སོགས། །མ་ཁོ་དགུའི་ཡོ་བྱད་དཔག་མེད་གཏོང་བ་སྟེ།།

བྱ་དང་བུམོ་ལ་སོགས་གཏོང་བ་ཆེ།[๙๙] །མགོ་དང་མིག་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་སྟེ།།

ཟང་ཟིང་དང་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཕན་པ་བསྟུབ།།

ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི། སྤྱིན་པ།

དེས་ནི་རང་གི་སེར་སྣའི་ཚོགས་འཇོམས་ཤིང་། །གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།[๙๖]

དེ་འང་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པས་བསོད་ནམས་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ཏེ། རང་གི་སེར་སྣ་མེད་པས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་གཅོད་ཅིང་། དངོས་སུ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་འབྱོར་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་འཛིན་གྱིས་དྲིས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ལ། ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ཏེ། འདི་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་པ་ཉན་ཐོས་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཉེད་བ་དང་། གཉེད་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་གཉེད་བའོ། ཇི་ལ་གཉེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟས་དང་། གོས་དང་། ཤིང་རྟ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་གཞན་ལ་སྤྱིན་པའོ། །གཉེད་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བུ་དང་། བུམོ་དང་། ཕྱིམ་ཐབ་སྤྱིན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་གཉེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། མགོ་དང་། མིག་དང་། ལག་པ་དང་། རྐང་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེད་བའོ། ཇི་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུ་གུ་དང་། སྨན་ཚ་དང་། གླེགས་བམ་སྤྱིན་པ་ནི་ཆུང་ངུའོ། སྐྱེལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྷ་ན་མེད་པའི་ཚྭས་སྟོན་

པ་ནི་ཆེན་པོའོ། །བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཇོག་དུ་འཇུག་ཅིང་། ནམ་མཁའ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚོས་སྐྱེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའོ།[༡༡ཅ] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུམ་བས་གཅོ་བོར་ཟད་ཟིང་གི་སྨིན་པ་གཏོང་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཚོས་ཀྱི་སྨིན་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་། མདོ་སྡེའི་ཆུན་ལས། དོན་ཆེམས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། །རྩ་བ་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་དང་། །གཉེས་རྟེ་ས་འཇོག་དང་རྫོགས་བྱེད་དང་། །དེ་ཡང་སེར་སྣ་མེད་ལྡན་དང་། །ཚོས་དང་མི་འཇིགས་ཟངར་ཟིང་གཏོང་། །སྨིན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པས་ཡང་དག་སྨྲབ་པར་བྱེད།[༡༡ད] །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི་སེར་སྣ་མེད་པ། ཆུ་ནི་གཏོང་སེམས་དག་པ། འབྲས་བུ་ནི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སྡུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པ། བྱེད་ལས་ནི་རང་ཞན་གཉིས་རྟེས་སུ་འཇོག་ཅིང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཆུལ་བའི་སྡོམ་རྣམས་སྤྲོབ་དང་ཕྲད་ན་རང་གི་སྡོག་ཀྱང་རྟག་ཏུ་གཏོང་། སྲིད་རྟེས་གཞན་ལས་ལན་ཡང་མི་རེ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་ཤི་གཉེར། །སྨིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད། །སྨིན་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་འཇིག་རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་བཞག[༡༡ཧ] ཅེས་སོ།།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལའང་གསུམ་ལས། རང་བཞིན་བཟང་ནས་བསྡོགས་པ་བརྩོད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཟང་པ་ནི། ཕྱི་ངོལ་པ་ལ་མེད་ཅིང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡོད་པས།

ཡུག་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུད་བསྡམས་ཤིང་། །སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཞི་བ་རྣམས་སྒྲུབ་ལ།།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་འཐོབ།།

བསྒྲབ་བྱ་མདོར་བསྡུན་ནས་བསྟུང་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་ཡང་།

སྡོམ་དང་ཚོས་སྡུད་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དེ།[༡༡ཨ] །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་རྟག་བསྟུང་།།

སྟུང་རྟེན་གང་ཟགས་གཉེ་བ་དང་རྩ་བ་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་ནི། དེའི་རྟེན།

ཁྱིམ་པས་དགེ་བསྙེན་བསྙེན་གནས་སྣོན་འཇུག་ལ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བས་དགེ་སྦྱོང་དགེ་ཚུལ་དང་།།

དགེ་སྦྱོང་མ་ཡི་སྡོམ་པ་གང་ཡིན་སྟེང་།[༡༢] །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་བསྟུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན།།

དེ་ལ་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གང་རུང་གི་སྐྱེ་དུ་སློན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཙམ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་དག་བསྟེན་ཚ་མ་གཉིས། དག་ཚུལ་ཁ་མ་གཉིས། དག་སྨྲོང་ཚ་མ་གཉིས། དག་སྨྲོང་མ། བསྟེན་གནས་ཚ་མ་གཉིས་ཏེ་དགུ་ཡོད་ཀྱང་། ཞིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་བསྟེན་དང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་ཚུལ་རབ་བྱུང་བར་མ་དག་སྨྲོང་སྟེ་ལྔར་རིགས་བསྡུ་བས་ན་དེའི་སྐྱེ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྗོད་དོ། ཉེའང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་དང་ལྡན། ཀེ་ལྟས་སྡོམ་བཅོན་ཞིམ་པ་ཡི། བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་བཤད།[೨೩೦] །ཅེས་པས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཤད་ལ། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཞེའུ་དང་བུ་མོའི་གཟུགས་སུ་འདུག་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རབ་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་སྟེ་[೨೩೧] ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་འང་དག་བསྟེན་ལ་གཉིས་ལས། སྟ་འཁའ་བསྡུ་ང་བ་སོགས་ཀྱི་དག་བསྟེན་ནི་རུ་བ་བཞིའམ་བཞིའི་གང་རུང་བསྡུ་ཞིང་འདོད་ལོག་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དག་བསྟེན་ནི་རུ་བ་བཞི་ཚང་དང་། དེའི་སྐྱེ་དུ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ།།

དག་ཚུལ་ནི། འོད་ལྡན་ལས། གང་ཞིག་སྲོག་གཅོད་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་དང་། །མི་ཚངས་སྤྱོད་བརྟུན་བཅོས་པའི་ཚང་ལ་སོགས། །གར་སོགས་ཕྲེང་སོགས་མལ་ཆེན་མཐོ་བ་དང་། །ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གསོར་དཉུལ་ལེན་པ་སྤང་།[೨೩೨] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟབ་པའི་གནས་བཅུ་འཛིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཉེས་པ་ལས་སེམས་བསྡུད་པ་ཡིན་ནོ།།

དག་སྨྲོང་མ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེའི་སྐྱེ་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་མི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་སྨྲོང་བྱེད་གཉེན་པོ་དག་བ་སྟེ། བྱད་མེད་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་བས་བརྐན་མི་བཟོད་ནམ་ཐུབ་མི་ཐུབ་བརྐུ་བ་ལ་ལོ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྨྲོད་པའོ། ཀག་སྨྲོང་ལ་ཚམ་པ་བཞི། ལྟག་མ་བཅུ་གསུམ། སྐང་ལྟུང་

སྒམ་ཐུ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་བརྒྱ་ལྟ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། དགེ་སློང་མ་ལ་སྒམ་བརྒྱ་དྲུག་ཐུ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྣང་བ་དང་། ཚལ་ཆེན་པོ་དང་། གནས་བརྟན་པ་དང་མངོན་པོས་བཀུར་བ་སོསོའི་སྡེ་པ་ཐ་དད་པའིརྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་གྱུགས་པ་རྣམས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྒྲུབ་པར་བརྗོད་པ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲིམས་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུ་དཀོན་སྤྱིད་ལས་སྟོམ་པའི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཏེ་ལྷག་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་[1]ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྤྲོང་སེམས་དགེ་བ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། སྤྱིད་འཇུག་ལས། སྤྲོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཚ་རོལ་ཕྱིན་བར་བརྗོད།[2] །ཅེས་སོ། །དེའང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀེས་སྤྱིད་སྟོམ་པས་མི་དགེ་བ་བསྡམས་པའི་ཚ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་སྟེ། འཁོར་བར་ལྟ་མིའི་ལུས་འཇིན་ཅིང་རང་དོན་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་མི་འཚེ་བར་མ་ཟད་ཐན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཚ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པར་གསུངས་སོ། །སྟྲགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ཞིང་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་པའི་སྟོང་དུ་རྩེ་ཅང་བར་བྱས་པའོ།།

དེའང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པའི་རང་དུས་བརྩེས་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པས་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་བདུན་གཞན་དོན་དུ་གནང་བ་དང་། སྔགས་ལ་མི་སྤྱོད་བར་ཐབས་ཀྱི་ཚར་བསྟེན་ཏེ་ཤིན་ལས་མེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་བསྒྲེ་བའི་རྒྱུར་ལམ་ཟབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ནི། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པའི་ཚ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དོ། ཡུལ་འདོམ་ན་གོང་མ་བསྡུར་སྟེ་འོག་མའི་ཚ་དེར་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་མ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་ངོ་བོ་མ་ཤོར་བས་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་དོ། ཁའེར་ན་སྔགས་ཀྱི་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚང་འཕྲང་བ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་པས་ལྷུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པར་བཤད་ཀྱང་། ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡུལ་བདག་ཉིད་དགེ་སྤྱོད་དགེ་བཅུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དེའི་ཚེ་ལྷར་བསྒྱིད་པས་གཞི་གཞན་དུ་གྱུ་ར།

དངོས་པོ་སྐྱེས་བྱེད་ཚངས་ཡིན་དགོས་པ་ལ། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བདུ་དཀྱིལ་བསྐྱེད་ཞིང་ལོངས་སྤྱད་པར་གསུངས་པ་དང་། བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་བ་དགོས་པ་ལ། ཡུ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་དང་། བདུད་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་པས་ཉེས་པ་མེད་པའི་སྐེང་དུ་ཡུ་མཚོད་པས་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། ཡུ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའི་ཐོགས་སུ་གྱུར་པས་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚ་ཤས་ཀྱིན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཉེས་པ་བསྐྱེད་ན་གང་གི་ལུགས་ལའང་འགོག་ལ། ཡོན་ཏན་རྣམས་དག་བསྐྱེད་ན་བྱ་བར་གནང་བས་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་འབྲེ་དང་གནད་བཀག་ཤེ་སྡ་ཤི་ངས་སྨི་བཏང་བ་དང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྨིར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ། །བསྟན་བཅོས་དག་ནི་ཀུན་ལ་བསྟགས།[1][2][3] །ཞེས་སོ།།

མདོར་ན་ཉེས་སྤྱོད་ཚ་དང་བཅས་པ་ལས་གཞན་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བ་ནི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཚོགས་གཉིས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་སྤྲེལ་བ་ནི་དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་བསྒྲབ་པས་གཙོ་བོར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་དོས་སམ་བརྒྱད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ལ། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་གཞན་དག་འབར་བའ་བྱེད་ཅིང་གནས་སྐབས་སུམངོན་པར་མཐོ་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པར་ལེགས་པའི་ས་བོན་དགེ་བ་འདེ་བས་ཤིང་གཞན་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟློག་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ལ། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་གཞན་དག་འབར་བྱེད་ཅིང་གནས་སྐབས་སུམངོན་པར་མཐོ་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པར་ལེགས་པའི་ས་བོན་དགེ་བ་འདེ་བས་ཤིང་གཞན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།།

ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་གསུམ་གྱིས་ལམ་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་བསྒྲུབ་ཅིང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ནས་རྒྱས་པའི་ཚེ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྤྲངས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྲིད་གཉིས་ཀ་ཡང་མཐོ་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉམ་ཐག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། ཁགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཇི་ཡུ་བ་དང་ཇ་སྐེད་པ་མཉེན་པ་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་བོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་དེ་དང་མཚམས་པའི་དོན་གཉིས་ཡུན་གྱུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཅན་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག་མཚོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས། དེ་

ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྔོན་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། ཀུ་ལ་སྔོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་སེམས་བསྡུང་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྡུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་དགེ་བའི་ཤུ་བ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།[ཀཀ] །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཡན་ལག་བྱུག་ཞི་བསམ་པས་ཟིན། ཁདེ་འགྲོར་གནས་པ་སྨིན་བྱེད་དང་། རྒྱན་དང་ཞི་དང་འཇིགས་པ་མེད། །བསོད་ནམས་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། །བརྟུལ་ཞུགས་ཚོགས་ཉིད་ཐོབ་པས། །སྔོམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མ་ཁས་པས་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱེད།[ཀཁ] །ཅེས་སོ།།

དེ་ལ་ངོ་བོ་ནི་ཡན་ལག་བྱུག་ལྡན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྔོམ་པས་བསྡམས་པ་ཚོགས་ལྟུན་སྲུམ་ཚོགས་པ་སྟོང་ཡུལ་ལྟུན་སྲུམ་ཚོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཟླ་རབ་ཙམ་ལའང་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་བལྟ་བ། བསྒྲུབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བྲྀས་ཏེ་སྟོང་པའོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་བཤད་དོ། །རྒྱུ་ནི་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །བཟང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་དང་། རང་གཞན་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཡོན་ཏན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་བྱེ་ན་ཡང་དག་པར་བྲྀས་པ་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་པ། །དང་པོ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏོ། །ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ཉན་རང་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཉེས་ཉུང་གིས་མ་སྐྱགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཡིན་པས་མོད་མི་དམའ་བ་སྟེ། བཞི་ལྡན་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཅན་དུ་བསྟེད་པར་བྱ་བ་ཉིད། བཤེས་སྦྱིང་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ། །མ་

འདྲེས་མ་སྨན་གས་པ་དག་བསྟེན་པར་མཛོད། །ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་གྱུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས།[୨୩୮] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་སྟོམ་དང་བཙོན་པའི་རང་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་རྟག་ཏུའང། །མཐོ་རིས་མངོན་པར་མི་འདོད་ཡང་དག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་མི་བསྐྱེད། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་འཇིག་རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་བཞག[୨୩୯] །ཅེས་སོ།།

བཙོད་པ་ལ་ཡང་བདུན་ལས། དཀྱི་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནས་བཙོད་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི།

ཕྱི་ནང་གཉེད་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྲུག་བསྟལ་ལ། །རིམི་སྐམ་དང་སྐྱིང་རྡེས་ཆོས་ལ་སེམས།།

དམིགས་མེད་བཙོད་པ་གསུམ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།[୧୧୯]

འདི་ལྟར་ཚ་རོལ་ཏུ་ས་གཉེད་པའམ་འཚེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་མཇེད་པའི་བཙོད་པའོ། །ཐར་པ་དང་རང་གཞན་ཀྱི་ཚེས་བསྒྲུབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་བཙོད་པ་ནི་སྤྱག་བསྟལ་དང་དུ་ལེན་པ་ཇི་མི་སྐམ་པའི་བཙོད་པའོ། །སྐྱིང་རྡེས་གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པ་དང་། སྡོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྲག་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དམིགས་པ་མེད་པའི་བཙོད་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མི་མཇེད་ཇི་མིསྐམ་ཤེས་དང་། སྐྱིང་རྡེས་ཆོས་ལ་བརྩེ་པའིཕྱིར། །ཐན་ཡོན་ལྟར་ནི་ཡང་དག་བཤད། ཇི་ནི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། །དཀའ་ཐུབ་གཅིག་དུ་ལྟས། །དེ་ལ་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་འདོད། ཁབོད་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མ་ཁས་པས་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད།[୧୯୨] །ཅེས་སོ།།

ངོ་བོ་ནི་གཞན་ལ་མི་ཁྲོ་ཞིང་དཀའ་སྤྱད་བཙོད་པའོ། ཐུབ་ནི་སྐྱིང་རྡེའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཐན་ཡོན་ལྟ་སྟེ། མདོ་ལས། ཁོན་མི་མང་བ་ཡིན། དཀྱིན་མི་མང་བ་ཡིན། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་ཡིན། འཁོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ཡིན། ལུས་ཞི་གནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་[୧୯୩] ཞེས་སོ། །ཇེད་ལས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དག་བ་

བྱེད་དེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། གང་ཞེག་ཚ་རོལ་འབྲུགས་ཤེས་ནས། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཉེར་ཞི་བ། །དེས་ནི་བདག་དང་ཚ་རོལ་དང་། །གཉིས་པོ་དག་གི་དོན་བྱེད་དོ།[୨୯୩] །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་དེ་བཞིན་མི་ཡི་གནོད་ཀུན་བཟོད། །མཐོ་རིས་གཉེར་དང་མི་ཏུས་བས་མིན་འཇིགས་བས་མ་ཡིན་ཚན་ལྡན་མིན། །བཟོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བགོད། །བཟོད་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་འཇིག་རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་བཞག[୨୯୯] །ཅེས་སོ།།

བསྟོམ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། བཟོད་པ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ།

ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་འགའ་མེད་ལ། །བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་བསོད་ནམས་གཞན་མེད་པས།།

སྣ་ཚོགས་ཚུལ་ཀྱིས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །ཁོ་བའི་མེ་ཆེན་འཇིལ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།།[୬୦]

འདི་ལྟར་ལེགས་པའི་མཆོག་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཟོད་པས་འགྲུབ་པས་བསོད་ནམས་གཞན་ལས་ཆེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆེ་ཤོས་དམྱལ་བ་ཡི་ན་ལ་དེ་ཉིད་ཞེ་སྡང་གི་ས་བསྒྲིད་པས་སྡིག་པའང་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པས་ན། ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་བསྟོམ་པའི་དཀའ་ཐུབ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །སྡུག་འདྲུག་ལས། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་ཀྱིས་བསྟོམ་པར་བྱ།[୨୯୫] །ཞེས་པ་དང་། བཤེས་སྦྱིང་ལས། འདི་ལྟར་བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་མ་མཆིས་པས། །བྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བའི་ཚོ་སྐབས་དབྱེ་མི་བགྱི། ཁོ་བ་སྦྱངས་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད། །ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས།[୨୯୬] །ཞེས་སོ།།

ཡུལ་མངའ་བས་སེམས་གཅིག་བྱའདུལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་ཁོ་བའི་ཡུལ་མངའ་བས་རེ་རེའི་ལན་བྱས་ན་མི་འགྲུབ་པའམ་ཞི་དུས་མེད་པས་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི།

གཞོན་བའི་ཡུལ་རྣམས་མི་བསྲུན་གྲངས་མེད་པས། །རེ་རེ་ཞིཡང་གདུལ་བར་ཡོད་མི་ལང་།།

སེམས་གཅིག་བཏུལ་བས་ཐམས་ཅད་དུལ་འགྱུར་བ། །སེམས་འདུལ་བཏུལ་ཞུགས་བསྲུང་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།།[୬୨]

དེ་སྐད་དུ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མི་བསྲུན་ནམ་མ་ཐའ་བཞིན། ཞེས་དགེ་གཤེམ་གྱིས་ཡོད་མི་ལང་། ཁྲོ་བའི་སེམས་ནི་གཅིག་བཅོམ་ན། ཉག་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ།[୨୯୭] ཞེས་སོ།།

གཞོན་པའི་རྒྱན་གྱིས་བཟོད་པ་འགྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

གཞོན་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པའི་ཡེགས་པ་འགྲུབ། །སྟིང་རྗེ་དང་ནི་བྱམས་སོགས་ཡོན་ཏན་སྐྱེ།།
བྱང་ཆུབ་གྲོགས་སྐྱར་དག་ལ་སྟོན་པ་བཞིན། །གུས་དང་སྤྲོ་བས་བཟོད་པ་ཉེ་བར་བསྟེན།།[୫୨]

འདི་ལྟར་མ་ཁན་སྤྲོབ་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་ཕན་འདོགས་མི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དག་མེད་ནའང་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས་བཟོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། བསོད་ནམས་རྒྱུ་ནི་ཉེར་གནས་པ། །འདི་ལ་བདག་གེགས་བྱེད་པར་ཟད། གང་ཞིག་གང་མེད་མི་འབྱུང་ལ། གང་ཞིག་གང་ན་ཡོད་སྐྱར་པ། ཀེ་ཉིད་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ན། རྀ་ལྟར་དེ་ལ་གེགས་ཞེས་བྱ། ཀུས་སུ་ཕྱིན་པའི་སྤྲོང་མོ་བ། སྤྲིན་པའི་གེགས་བྱས་ཡོད་མ་ཡིན། ཁབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་གྱུར་པ། ཁབ་བྱང་གེགས་ཞེས་བྱར་མི་རྟུང་།[୨୯୪] ཞེས་སོ། གཞོད་པ་དེའི་ཚེ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ཟད་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྟིང་རྗེ་དང་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀྱང་བཟོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྤྲོ་བས་དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་བ་ལ་སྟིང་རྗེ་སྐྱེ། སྡིག་ལ་འཇེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ།[୨୯୮] ཞེས་སོ། ཡང་སྡང་སེམས་ལ་བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་དང་སྟོན་པ་བཞིན་གྱས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་ལས། སྤྲོ་དང་སྟོན་པ་བཞིན་གྱས་དང་། ཞེས་པ་དང་། དེ་བས་རབ་ཏུ་སྡང་སེམས་ལ། །བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྐྱེ་བས་ན། །དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། །ཀམ་པའི་ཚེས་བཞིན་མཆོད་པར་འོས།[୩୯୦] ཞེས་སོ།།

ཁྲོ་བའི་རྒྱུན་རབ་ལས་བྱང་བར་བསམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཚུལ།

གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། །བྱག་ཅ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཅན།།
རང་གིས་ཉེས་སྐྱར་གཞོད་པའི་ཚོགས་རབ་འདི། །འཕྲལ་གྱི་རྒྱུན་དང་སྦྱོན་ལས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཕྱིར།།[୫୩]
འདི་འབྱུང་རིགས་ཀ་ལས་ཟད་ཐབས་འདི་ལ། །ཅི་ནས་སེམས་འདུལ་གཅིག་པུར་བསྒོམ་ཚུགས་བྱ།།

འདི་ལྟར་རང་ཉིད་གཏན་ནས་མེད་ན་རང་གི་ས་ཁྲོ་བ་དང་ཕ་རོལ་དང་རྩོ་དྲ་པ་ཡི་མི་འབྱུང་སྟེ་ཁྲོ་རྩོ་ནི་ཚན་ཚུན་ལ་ལྷོས་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་གནོད་པ་ཕར་མ་བྱས་ན་ཚུར་ཡང་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བས་དོན་མེད་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་རེས་པར་བཟོད་པར་རིགས་ཏེ། སྡུག་འཇུག་ལས། འདི་ལྟར་ཚར་གནོད་མ་བྱས་ན། །འགའ་ཡང་གནོད་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ངལ་བས་མ་བསྐྱབས་པའི། ཕྱིམ་དུ་གཏེར་ནི་བྱུང་བ་ལྟར། ཁྱང་ཆུབ་སྡུད་པའི་གོ་གས་གྱུར་པས། ཁདག་གིས་དག་ལ་དགའ་བར་བྱ།[३५७] ཞེས་སོ།།

དེའང་བདག་ལ་གནོད་པའང་ཆུད་ཟུང་ཟད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་སྟོན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བས་བཟོད་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་གིས་སྟོན་ཚད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གནོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཚེ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས།[३५८] ཞེས་སོ། །གནོད་པས་བྱེད་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་བརྟག་དགོས་ཏེ་བརྒྱད་ནས་གནོད་པས་བྱེད་ན་རང་གི་ལས་ལ་བྱེད་པར་མིས། དེ་ཉིད་ལས། བདག་གི་ལས་ཀྱི་བསྐུལ་བྱས་ནས། །བདག་ལ་གནོད་བྱེད་རྣམས་བྱུང་སྟེ།[३५९] ཞེས་སོ། །དོངས་སུ་གནོད་པས་བྱེད་ན་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའམ་མི་སྣན་པའི་ཚོགས་ཅི་ལ་བྱེད་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱུག་པ་ལ་སོགས་དངོས་བཀོལ་ཏེ། །གལ་ཏེ་འཕེན་པ་ལ་བྱེད་ན། །དེ་ཡང་ཞེ་སྡང་གིས་ཟད་པས། །ཉེས་ན་ཞེ་སྡང་ལ་བྱེད་རིགས།[३६०] ཞེས་སོ།།

ཁྱད་པར་དུ་མི་གཞན་གྱིས་མི་སྣན་པར་སྣ་བ་ལ་བྱེད་བའང་རང་གི་རྣ་བར་བརྗོད་མཁན་ལ་མི་བྱེད་པར་ཕ་རོལ་ལ་བྱེད་བའང་མི་རིགས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བསྟོད་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནོད་སྐམ་ནའང་དེ་ཡི་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པ་སྟེ། དེ་ལས་བརྩེ་གཅོད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ། །རྣེད་དང་བཀུར་སྟིས་འཚིང་མི་དགོས། །གང་དག་བདག་བཅིངས་འགྲོལ་བྱེད་པ། ཅེ་ལ་བདག་ཏིཧ་ཡང་ཞེས་བདག་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཇུག་འདོད་ལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བྱིན་བརླབས་བཞིན། །མི་གཅོང་སྒོ་འཕར་ཉིད་ཀྱང་པ། ཅེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོ། །ཉེས་དང་། གལ་ཏེ་བདག་ནི་རང་སྒོན་ཀྱིས། །འདི་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། །

བསོད་ནམས་རྒྱུ་ནི་ཉེར་གནས་པ། །འདི་ལ་བདག་གེགས་བྱེད་པར་ཟད།[2.44] །ཅེས་སོ།།

དེའང་ཡོ་བྱད་ལ་གཞོན་ནས་ཁྲོ་བའང་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་ལས་ཡོད་ན་དེས་མི་གཞོད་ལ། མེད་ན་བྱིན་ཡང་མི་ཕན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་སྤྱི་ལམ་སད་པ་ལྟར་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ནོར་གྱི་ཉེས་པ་ཚད་ཅུ་བས་འཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས། རྣེད་པའི་བར་ཆད་ཉུ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ལ་ཏེ་བདག་འདི་མི་འདོད་ན། །བདག་གི་རྣེད་པ་འདིར་འདོད་ཀྱི། །སྲིག་པ་དག་ཁྱབ་རྣམ་བར་གནས། །བདག་ཉིད་དིང་ནི་ཤི་ཡང་བླའི། །ལོག་འཚོ་ཡུན་རིང་གསོན་མི་རུང་། །བདག་ལྟ་ཡུན་རིང་གནས་ཀྱང་ཀྱང་། །འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཡིན། །སྡིག་ལམ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་སྐྱོང་ནས། །སད་པར་ཀྱང་པ་གང་ཡིན་དང་། །གཞན་ཞིག་ཡུད་ཙམ་བདེ་སྐྱོང་ནས། །སད་པར་ཀྱང་པ་གང་ཡིན་པ། །སད་པ་དེ་དག་གཅིག་ཀ་ལ། །བདེ་བ་དེ་ནི་ཕྱི་འོང་མེད། །ཚེ་རིང་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ཀ་ཡང་། །འཆི་བའི་དུས་སུ་དེ་འདྲར་ཟད། །རྣེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་ཅི། ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱང་། །ཚོམ་པོས་ཟོགས་པ་རྣི་བཞིན་དུ། །སྐྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ།[2.45] །ཞེས་སོ།།

སྐན་གཏས་ལ་སྙོད་པས་ཁྲོ་ནའང་མི་རིགས་ཏེ་སྐན་གཏས་ནི་ཚོག་ཙམ་ཡིན་ལ། ཚོག་བེམས་པོ་ཡིན་པས་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྟོད་དང་གཏས་པའི་རིམ་གྱིས་ནི། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་ཚེར་མི་འགྱུར། །བདག་སྟོབས་མི་འགྱུར་ནད་མེད་མིན། །ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་ནི་རང་དོན་ཤེས་གྱུར་ན། །དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་འདོད་ན་ནི། །རྒྱན་སོགས་ཚངས་ཡང་བསྟེན་དགོས་སོ། །གྲགས་པའི་དོན་དུ་ཤོར་གཏོང་ཞིང་། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་གཙོད་བྱེད་ན། །ཚོག་འཕྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཤི་ན་དེ་ཀོས་ལ་བདེ། །བྱེ་མའི་ཁང་བུ་རྩྭ་གྱུར་ན། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གཅ་ཚད་དུ། །དེ་བཞིན་བསྟོད་དང་གྲགས་ཉམས་ན། །རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན།[2.46] །ཞེས་སོ།།

དེའང་མི་སྐན་བས་ཁྲོའོ་སྐམ་ན། ཚོག་མི་སྐན་བས་ཁྲོ་ན་ཁོ་རང་གི་ཚོག་ཡིན་བས་ཁྲོ་ཅི་དགོས། བརྙོད་འདོད་ཀྱང་ཚ་རོལ་པོས་རྟོམས་བའི་ཕྱིར་ཁྲོ་མི་དགོས། འོན་ཏེ་མི་དགའ་བས་ཁྲོ་ན་རང་གི་སེམས་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་ཏེ། མི་དགའ་བ་རང་གིས་རང་མི་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་ཚོག་

བདག་ལ་འཛོས་པ་མེད་པས་ཟུག་པ་མེད་ཀྱང་། རང་གིས་དང་དུ་ཐྲངས་པས་དེར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་དགའ་བ་མ་བྱས་ན་ཚན་གཅོད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དགའ་མི་དགའ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཅིག་སྟེ་མ་འགགས་པ་ཁ་རྩང་ཚན་ཅད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། མདང་གི་རྣི་ལམ་ལྟར་ལོག་ནས་མི་འོང་བ་དང་། ངོས་གཟུང་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པས་ཁྱོ་བ་གཞི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་གི་སྣང་བ་དང་དོ་ནྱབ་ཀྱི་རྣི་ལམ་འདྲ་བས་ཀྱང་དགའ་སྐྱག་ལ་བདེན་ཞེན་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

བཅོས་སུ་ཡོད་མེད་ལ་བསམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་རང་ལ།

མི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབ་ལ་མི་དགའ་བཏང་། །བཅོས་སུ་ཡོད་ན་མི་དགའ་ཅི་དགོས་ལ།།[৬৭]

མེད་ན་ཚན་པ་མེད་པས་ཅི་བྱར་ཡོད། །དེ་བས་རྒྱུན་རྣམས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་བྱ།།

འདི་ལྟར་འདོད་མི་འདོད་བྱུང་དུས་བཅོས་སུ་འདུག་ན་ཐབས་ལ་འབད་ཀྱི་མི་དགའ་བས་ཚན་པར་མི་འགྱུར་ལ། མི་འདུག་ན་ཐལ་ཟིན་བས་དེ་བས་ཀྱང་མི་དགའ་བ་བྱས་མ་བྱས་མེད་དེ་མི་དགའ་བས་དེ་ཉིད་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ན། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ཞིག་དགོས། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ཡང་། ཏེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཚན།[২৭২] །ཞེས་སོ། ཏེ་བས་ན་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་བཤེས་དང་། འཚོང་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུའང་ནི་བཟོད་པ་མི་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་དང་། བླ་མ་དང་། དགེ་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་གཞན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་གཙོ་བའིལས་ཆགས་ན་བཟློག་མི་ནུས་ལ་མ་ཆགས་ན་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་བསྟོད་སྨད་ཀྱིས་ཕན་གཞོད་བླྗབས་ཆེན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁྲོ་བའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་མི་སྐྱན་པ་དང་གཙོད་པ་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཅི་འདུག་ཅེས།

བརྟགས་ན་མཁའ་བཞིན་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ། །དགའ་དང་མི་དགའ་ཤོད་གོད་ལེགས་ཉེས་མེད།།[৬৭]

དེ་ལ་གཉིས་སུ་གཟུང་ཡང་དོན་མེད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ངང་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།།

འདི་ལྟར་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་གཟུགས་དང་རང་གི་གཟུགས་གཉིས་རྣུལ་ཕྲན་ཚ་མེད་པས་གཞོད་བྱེད་དང་གཞོད་བྱར་མ་གྲུབ་ལ། གཉིས་ཀའི་སེམས་ནི་ཕྱི་ནང་གང་ན་འདུག་མི་དམིགས་པས་གཞོད་བྱེད་དང་གཞོད་བྱར་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཁོའི་ཚོག་ཀྱང་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་དང་། གཞོད་པ་དང་། གཞོད་ཡུལ་གསུམ་ཀ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་དགའ་མི་དགའ་དང་། ལེགས་ཉེས་དང་། ཤོད་གོད་གང་ཡང་མེད་པས། གཞོད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་ལ་པ་དང་མིག་ཡོར་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྗོད། དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྒོ་དང་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྐྱེ་ལ་པ་ལྟའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྲོ་མི་འཁྱུར།[୨୫୮] །ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟགས་ན། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། །ཅེས་དང་། མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཙལ་བྱས་ན། །ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་ཉིད། །བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བགྱི།[୨୫୯] །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་དུ་མས་བསྒོམས་ན་བཟོད་པ་ཚོགས་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒོམས་ན་སྣུ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན།[୨୫୨] །ཞེས་བས་སོ། །ཅི་ལྟར་གོམས་པས་ཚེ་འདིར་ཡང་ཀུན་དང་བཅས་ཤིར་ཡིད་དུ་འོང་བས་སྐྱིད་ལ། ཕྱི་མར་མཐོ་རིས་ཁྲད་བར་ཅན་དང་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་ཡང་། དེ་ལས། སེམས་ཅན་མགུ་ལས་འགྲུབ་པའི། །མཁས་ཀུན་གསུངས་ཏེ་ཐུབ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིས། །མི་འོངས་སངས་རྒྱས་ཀུན་འགྲུབ་ལྟ་ཞེག །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེན་དང་། ཁྱགས་དང་སྐྱིད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་། །འཁོར་ཚེ་བཟོད་པས་མངོན་སུམ་ལྟ་ཞེས་སོ།།

བཙོན་འགྲས་ལའང་བཞིལས། གང་ཟགོངོས་གཟུང་བ་ནི། དུ་ནི་བཙོན་འགྲས་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཤད་དེ། གང་ཟག

གང་ལ་བཙོན་པའི་རང་བཞིན་དགེ་ལ་སྦྱོ། །དེ་ལ་དགེ་ཚོས་མི་ཟད་སྦྱིན་བཞིན་འདུ།།[୬୬]

ཏི་ཁེམ་པཎྜི་ཏས་ཚལ་དུ་བྱང་བ་བཞིན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེའང་ལུང་ལས། བཅོན་ལ་བྱང་ཆུབ་འདི་གནས་ཀྱི། །མི་བཙོན་པ་ལ་གནས་མ་
ཡིན། །བཅོན་བས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤུད། །བཙོན་བས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཕེལ། །ཞེས་སོ།།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་ནི། བཙོན་འགྲུས།

དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལེ་ལོ་གསུམ། །བྱ་བ་དན་ཞེན་སྐྱིད་ལུགས་བདག་ཉིད་བརྟས།།
ལེགས་པ་མི་འགྲུབ་ཉེས་ཀུན་འབྱུང་བའི་གཞི།[৬৩] །ཕུན་ཚོགས་ཉམས་ལ་རྒུད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

དེའང་ལེ་ལོས་ནི་ཉེས་པ་འཕེལ་ཞིང་དགེ་བ་འགྲིབ་ལ་བསམ་པ་མི་འགྲུབ་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་ཚོང་སོ་ནམ་
ཞེག་ཅིས་ལ་སོགས་པ་དམ་བའི་ཆོས་ལ་བར་དུ་གཅོད་བའི་བྱ་བ་ལ་སེམས་གཡེངས་པ་ནི་བྱ་བ་བན་
ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དང་། དཀའ་བ་མཐོང་ནས་མི་འགྲུབ་ངེས་སྐྱམ་དུ་སྐྱོར་བ་བཏང་བ་ནི་སྐྱིད་ལུགས་བའི་ལེ་
ལོ་དང་། བདག་འདུ་བས་མི་ནུས་ཞེས་སེམས་ཤུམ་པ་ནི་བདག་ཉིད་བརྟས་བའི་ལེ་ལོ་སྟེ། སྐྱོད་འཇུག་
ལས། ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། །སྐྱིད་ལུགས་བདག་ཉིད་བརྟས་བའོ།[৬৪] །ཞེས་སོ།།

ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལས་ལོགས་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི།

བཙོན་འགྲུས་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་། །བཙོན་འགྲུས་ལྡན་པ་མི་ཡི་བསམ་པ་འགྲུབ།།
བཙོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་ཆོགས་འཕེལ་ཞིང་།[৬৫] །བཙོན་འགྲུས་ལྡན་པ་མྱ་ངན་བཟློ་བར་འགྱུར།།

བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པའི་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་ཀྱང་བསྟུ་ན། འཇིག་རྟེན་པས་བསྟོད་པ་དང་། སྨོན་
པའི་དོན་འགྲུབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་
བཙོན་ལ་བྱང་ཆུབ་གནས། །སྐྱང་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན། །བསོད་ནམས་བཙོན་འགྲུས་མེད་མི་
འཐུབ་པ།[৬৬] །ཞེས་སོ།།

ཕན་ཡོན་གྱི་སྐོར་ནས་བཙོན་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། བཙོན་འགྲུས།

དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དགེ་ཚོས་མཚོག་རྣམས་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ནི་གང་ཡིན་པ།།
ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ།[৬৭] །མི་དགེ་སྤང་ཞིང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།།
འབད་རྩོལ་བཙོན་པས་ཡང་དག་གནས་པར་བྱ། །རིས་སྡིད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ནི།།

ཆེར་ཆེར་གོང་དུ་ཡང་དག་འགོར་ཡོད་པས།(๗๐) །དེ་སྐིད་མི་དལ་འབབ་པས་བསྟོན་འགྱུས་བརྩམ།།

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྐིད་དུ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པས་བསྟོན་འགྱུས་རྩོམ་དགོས་སོ། །དེ་འང་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བསྟོན་གང་དགེ་ལ་སྦྱོར་བ་བའོ།[๙๙] །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ཅིང་བདུད་བཞི་འཇོམས་པའི་རྒྱུ་གོ་ཆའི་བསྟོན་འགྱུས་དང་། ལམ་ལྟ་སྟ་བཟུང་རྗོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྦྱིར་བའི་བསྟོན་འགྱུས་ལས། རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྱུབ་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསྟོན་འགྱུས་སམ། ཆོས་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱིས་འབད། བཀོས་བསྟོན། སེམས་ཀྱིས་རྩོལ་བའི་བསྟོན་འགྱུས་གསུམ་མམ། ཡང་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གོ་ཆ་དང་། སྦྱིར་བ་དང་། མི་འགོངས་པ་དང་། མི་སྐྱོག་པ་དང་། ཚོག་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྦྱོ་བ་[๙๙] ཞེས་སམ་ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། བསྟོན་འགྱུས་གང་གིས་ནམ་ཀྱི་ཚ་སྐྱེད་དང་ཚ་སྣད་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་དང་མཐུན་པར་མཐོང་བས་རྟེག་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བསྟོན་པ་དེ་ནི་བསྟོན་འགྱུས་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ།[๙๙] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་དག་ཀྱང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དགེ་ལ་ཡང་དག་སྦྱོ་བ་དང་། ཁད་དང་ལྡན་ལ་བརྩེ་བ་དང་། ངན་སོགས་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བྱེད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ་དང་། ཐ་ཚགས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དེ་དག་ལ་ནི་དེ་རྣམས་བདུན། །བསྟོན་འགྱུས་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མ་ཁས་པས་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད།[๙๙] ཅེས་སོ། ཁགེ་ལ་སྦྱོ་བ་ནི་དོ་བོ། དད་པ་དང་འདྲུན་པ་ནི་རྒྱུ། དྲན་པ་དང་ཉིར་ངེ་འཛིན་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ། དུག་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དགེ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །དབྱེ་ན་བསྡུབ་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ལུས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བྱེད། གྲས་པར་བྱེད། དག་གིས་རྟག་ཏུ་བྱེད། གྲས་པར་བྱེད། སེམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བྱེད། གྲས་པར་བྱེད་པ་གཉེས་གཉེས་ཏེ་དྲུག གོ་ཆའི་བསྟོན་འགྱུས་དང་བདུན་ནོ། ཡོན་ཏན་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་གོམ་སྟབས་ཤིན་བའི་བདག་ཉིད་བསྟོན་འགྱུས་དཔེ་མེད་བྱས། །རང་དང་གཞན་གྱི་ཁོན་མོངས་ཚོགས་གཞོམ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད། །བསྟོན་འགྱུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་

རྒྱབ་གསུམ་ལ་བཀོད། །བཅོོ་ན་འགྲུ་སྐ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་འཇིག་རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་བཞག[༡༥༢] །ཅེས་སོ།།

བསམ་གཏན་ལའང་བཞུ་ལས། བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནི་བསམ་གཏན་བཤད་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོར་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ།

བསམ་གཏན་འདོད་པས་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛི་སྤང་། །ཡུལ་ཀྱི་དགའ་བ་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་འདུ་ཤེར།།
གློག་ལྟར་མི་བརྟན་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ།[༧༡] །ལོངས་སྤྱོད་མི་རྟག་སྐྱུ་མའི་ཁང་བཟངས་འདྲ།།
ནམ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རྩང་དེ་སྤྲངས་ཏེ། །སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་ཞེའབའི་ནགས་འདབ་བསྟེན།།

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ། ཚེ་མི་རྟག་པ། ནམ་ཡང་སྐྱིང་པོ་མེད་པ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ངན་ཞེའི་ནགས་སུ་བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་དགོས་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །ཁང་ཚོོ་ཡོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་བདེ།[༧༢] །ཞེས་དང་། དབེན་པའི་གཏམ་ལས། ལོངས་སྤྱོད་སྤྲིན་ཀྱི་བྱང་རིའི་ནང་ན་རོལ་པའི་གློག་ལྟར་གཡོ་བ་སྟེ། །ཚེ་འདི་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ དབྱའི་ཚོོགས་ལ་གོས་པའི་ཆུ་ཐིག་རབ་ཏུ་འཇིག །སྐྱུ་བའི་ལང་ཚོོ་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བལྟས་ནས་སྐྱེ་དུ་ནི། །མ་ཁས་རྣམས་བསྐྲོམ་པའི་ཉིང་འཛིན་སྐྱེ་འགྲུབ་མཚོོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྐྲོབ་ཀྱིས།[༧༣] །ཞེས་སོ།།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཕྱང་ཀོལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ།[༧༤] །བསགས་དང་བསྲུངས་དང་ཚོོལ་བས་སྐྱག་བསྟལ་ཞེའང་།།
ཞེའས་དང་སྡེ་དང་འཇུངས་པས་སེལ་སྟེ་འཕེལ། །ངན་འགྲོོར་འཁྲིད་ཅིང་བདེ་འགྲོའི་ལམ་འགོག་པས།།
འདོད་པ་རྒྱང་དང་ཚོོག་ཤེས་ལྟན་པར་བྱ།།[༧༥]

འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་དག་ཀྱང་། ཚོོལ་བ་དང་། བསྲུངས་པ་དང་། འཚོ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། སྡེད་པ་དང་། ཞེའས་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དག་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི། ངན་སོང་གི་སར་ལྟུང་བར་བྱེད་པས་ན་སྤྲང་དགོས་ཏེ། ཀུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། བསགས་དང་བསྲུངས་དང་

ཚོལ་བའི་སྐུག་བསྔལ་གྱིས། ནོར་ནི་ཟུང་ཀྱིལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ།[2-24] །ཞེས་པས། འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་ལ་བསླབ་པ་ནི། བཤེས་སྦྱིང་དུ། ནོར་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནད་ན་ཆོག་ཤེས་པ། །རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྟ་མའི་སྟོན་པས་གསུངས། །ཀུན་དུ་ཚ་ཤེས་མཐོ་ཅིག་མཚམ་མཉམ་ན། ཁོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས།[2-25] །ཞེས་སོ།།

ཡོ་བྱད་སྐུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི། ཡོ་བྱད་ཇི་ཙམ་མང་ཞིང་སྐུག་བསྔལ་མང་བ་ཡང་། དཔེར་ན།

ལུས་རྣ་ཇི་སྙེད་སྐུག་བསྔལ་ཆུབ་པ་ལྟར། །ཁོར་མང་ཇི་སྙེད་སྐུག་བསྔལ་དེ་བས་མའུ།།

ཡོ་བྱད་བསྡུངས་རྣམས་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །འཆི་བ་ཉང་ཞིང་དགྲ་རྒྱན་འཇིགས་པ་མེད།།[2-26]

ཀུན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་གནས། །བྱ་བ་ཉང་ཞིང་སེམས་ལས་ཆུང་བས་ན།།

རྣག་ཏུ་འདོད་པ་ཆུང་ལ་བསླབ་པར་བྱ།།

དེའང་འདོད་པ་ཆུང་ན་ཀུན་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། ནོར་མེད་ན་དགྲ་རྒྱན་བསྲུང་མི་དགོས་པ་དང་། བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་ལུས་སེམས་དལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བང་གིས་འགྲུབ་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མང་ཞིང་། ནོར་ཇི་ཙམ་འབྱོར་པ་དག་ལ་སྐུག་བསྔལ་དེ་ཙམ་དུ་མང་བ་ཡང་སྐྱེ་ཙམ་ཡོད་པའི་གྲངས་ཡན་ཆད་དེ་ཙམ་དུ་མང་བའམ། ཀུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱལ་མགོ་མང་བ་ཉུང་སྐུག་བསྔལ་མང་བ་ཉིད། བཤེས་སྦྱིང་ལས། དེས་པ་བདོག་མང་ཇི་ཉུང་སྐུག་བསྔལ་བ། །འདོད་པ་ཆུང་ཆུང་ཞེས་པ་ལགས་ཏེ། །ཀུ་མཆོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐུག་བསྔལ་དེ་སྙེད་དོ།[2-27] །ཞེས་སོ།།

དེ་ཉུང་ཕྱི་ཡོ་བྱད་ལ་འདོད་པ་ཆེ་བའི་སྐུག་བསྔལ་དུ་མ་ཟད། ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའང་ཉེས་པ་ཚད་མེད་དེ། རྩོད་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། ཚངས་སྤྱོད་ཉམས་པས་བན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀུན་གྱིས་སྨད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའང་ཆགས་སྲེད་གཅོད་བར་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ཉིད་སྤང་བར་འོས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བྱད་མེད་ཆགས་པ་ཕལ་ཆེར་ནི། །བྱད་མེད་གཟུགས་བཟང་སེམས་ལས་བྱུང་། །བྱད་མེད་ལུས་ལ་དོན་དུ་ནི། །གཅོད་བ་རྩུབ་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅ་

ནི་ཁ་ཆུ་རུལ་བ་དང་། ཁོ་རྒྱགས་མི་གཙང་སྙོད་ཡིན་ཏེ། སྣ་ནི་རྣག་སྣབས་སྣ་ཆུའི་སྙོད། རྨིག་ནི་མིག་རྩ་མཆི་མའི་སྙོད། ཁྲོ་བའི་ཁོང་ནི་བཤང་གཅི་དང་། ཁྲོལ་བ་མཆེན་བའི་སྙོད་ཡིན་པར། རྩོངས་པས་བྱད་མེད་མ་མཐོང་བས། ཀེ་ཡི་ལུས་ལ་ཆགས་པར་བྱེད། རྨི་ཤེས་འགའ་ཞིག་མི་གཙང་བའི། ཁུམ་པ་རྒྱན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་མི་ཤེས་རྩོངས་པ་ཡིས། ཁྱད་མེད་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་བཟང་བ་དང་གཟུགས་ངན་ནམ། རྒན་ནམ་ཡང་ན་གཞོན་ཡང་རུང་། ཁྱད་མེད་གཟུགས་ཀུན་མི་གཙང་ན། ཁྱོད་ཆགས་ཁྱད་པར་གང་ལ་སྐྱེ། གལ་ཏེ་མི་གཙང་ཁ་དོག་བཟང་། ཤིན་ཏུ་གསང་ལ་དབྱིབས་ལེགས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་འོས་ལྟར། ཁྱད་མེད་གཟུགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན། ཁོང་རུལ་ཕྱི་རོལ་བགས་བས་གཡོགས། རྩ་རྒྱགས་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ནི། ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་སྣང་བཞིན་ཏེ། རྀ་ལྟ་བུར་ན་མཐོང་མ་གྲུར། ཁགས་པ་འདི་ཡང་མི་གཙང་སྟེ། རལ་གྲི་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ཡིན། ཁི་གཙང་ཞུང་བོའི་བགས་པ་ལྟར། ཀྱེ་ལྟ་བུར་ན་གཙང་བར་འགྱུར། ཁི་གཙང་གང་བའི་བྱམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་བཀྲ་ཡང་སྣང་པ་ཡིན། ཁི་གཙང་བ་ཡི་རང་བཞིན་ལུས། ཁི་གཙང་གང་བའི་ཅཽར་མི་སྣང་། ཅེས་པ་དང་། རྣ་དགུ་དག་ནས་བཅོག་པ་ཅན། ཁོངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འབབ་བའིཀྵ་དུ། ལུས་མི་གཙང་པར་མིངོན་གྱིས་ན། ཁྱོད་ལ་བཤད་པས་ཅི་ཞེག་ཕན། གང་དག་མི་གཙང་ལུས་འདི་ལ། སྤྲེག་འཚོས་སྐྱན་དག་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་འོ་གཟུགས་ལུམས་ཞེ་ཟའི་བྲན། ཞེས་མའོ་སྐྱེ་བོས་ཁྲེལ་དུ་རུང་།[ཇ།] ཞེས་སོ།།

འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་དང་འགྲོགས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

བྱིས་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ཚད་མེད་དེ།[ཇ།] །སྟེག་པ་འཛེལ་ཞིང་མི་དགེ་བང་གིས་འགོ།།
དགེ་བ་འགྲིབ་ཅིང་སྡུག་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ། །ཁྱས་པ་མི་གཙོ་ནམ་ཡང་མགུ་བར་དཀའ།།
དོན་མང་བྱ་བ་མང་ཞིང་འདུ་འཛིས་གཡེང་།[ཇཞ] །མེ་དང་སྦྱལ་དང་གཅན་གཟན་ཁྲོ་འདུ་བའི།།
བྱིས་པ་རྣམས་ལས་ཐག་རིང་འབྱོལ་བར་བྱ།།

འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བསམ་པ་ཐ་དད་པས་ཅི་ལྟ་བུས་ཀྱང་མི་མགུ་སྟེ། སྡུག་འཇུག་ལས།

སེམས་ཅན་མོ་སོ་པ་སྣ་ཚོགས་པ། །རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མི་མགུ་ན། །བདག་འདྲ་བས་སྨོས་ཅི་དགོས།[1-24] །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་དེ་ནང་སྐྱེགས་མའི་སེམས་ཅན་སྡུར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བའི་དུན་ལ་སོགས་པས་མ་ཐུལ་བའི་དམྱ་ཆོད་སྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བ། དགེ་བ་དང་ཞི་བ་སྤངས་པ། ཕན་པའི་ལན་དུ་གཞོད་པ་སྨིན་པ། དོན་མེད་པ་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་འཆེ་བ། དམ་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྨོད་པ། དོན་མང་ཞིང་བྱ་བ་མང་བ། རྣམ་གཡེང་དང་འདྲ་འཕྲོ་མང་བས་ོན་མོངས་པ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་སྟེ་གཅན་གཟན་ནམམེ་འམ་སྨུལ་གདུག་པའི་ནང་ན་གནས་པ་ལྟར་བསྟེན་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་གཅན་གཟན་ཁྲོ་གནས་ན། ཁམ་ཡང་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བ། ཀྱེ་བཞིན་ཏྱིས་པ་བསྟེན་པས་ཀྱང་། ཁམ་ཡང་བདེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། སྨྱོད་འཇུག་ལས། ཏྱིས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་སྨྱོད་ན། ཇེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། སྨྲལ་མི་མཉམ་པར་འཁྲིད་བྱེད་ན། །ཏྱིས་པ་བསྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛའ་འགྱུར་ལ། །ཡུད་ཙམ་ཞིག་གིས་དགྲར་ཡང་འགྱུར། །དགའ་བའི་གནས་ལ་ཁྲོ་བྱེད་པའི། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མགུ་བར་དཀའ། །ཚན་པར་སྨས་ན་ཁྲོ་བར་བྱེད། །བདག་ཀྱང་ཚན་ལས་ཟློག་པར་བྱེད། །དེ་དག་བག་ནི་མ་མཉན་ན། །ཁྲོས་པས་ངན་འགྲོར་འགྱུར། །མཐོ་ལ་ཐུག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན། །དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྟོད་ན་ཏེས་ས། །མི་སྐན་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ། །ཞེས་ཞི་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟད་པ།[1-25] །ཅེས་སོ། །དེ་དང་འགྲོགས་ན་ཆགས་སྡང་དང་བྲེ་མོའི་གཉམ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་མི་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལས། ཏྱིས་དང་འགྲོགས་ན་ཏྱིས་པ་ལ། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། །འཁོར་བར་དགའ་བའི་གཉམ་ལ་སོགས། །མི་དགེ་ཅིས་ཀྱང་འེས་པར་འབྱུང་།[1-26] །ཞེས་སོ།།

རང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་དག་ལའང་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་དང་། དེའི་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་ཁྱེར་དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་རང་གི་སེམས་འཆིང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་སེམས་པ་དང་བསྟེན་འགྲོགས་བྱས་པས་བདག་གི་ཆོས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདུས་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་གྱས་པ་མེད་ཀྱང་བྱལ་ན་མི་དགའ་བས་གདུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ཚད་མེད་དེ། དེ་ཉིད་

ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚགས་བྱས་ན། ཡང་དག་ཤེད་ལ་ཀུན་ནས་སྐྱེབ། སྒྲོ་བའི་སེམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད། ཐ་མར་སྡུ་ངན་གདུང་བར་འགྱུར། ཤི་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། ཚེ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར། རྟག་པ་མེད་པའི་མཛའ་བ་ཤེས་ཀྱིས། གཡུང་དྲུང་ཆོས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད།[๗๕] ཅེས་སོ། ཤེས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའང་བདག་གི་མི་རྟོག་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་ཐར་པ་དམ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྲུ བ་པས་ཐོ་གས་མར་ནགས་རིའི་ཁོད་དབེན་པ་མི་དང་མི་འཕྲད་པ་ཞིག་ཏུ་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་འདུ་གས་བསྒོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། བྱིས་ལས་ཐག་རིང་འབྱོལ་བར་བྱ།[๗๖] ཞེས་བསམ་པར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅན་ཡང་བླ་མ་དམ་པ་ལས་ཐོས་པའི་ཐབས་དགེ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན་འགོར་བའི་གནས་ལས་མི་ཐར་བས་གོམས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ།།

དབེན་པའི་གནས་བསྟེན་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་འང་།

རི་སྒིད་སེམས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པར། །ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱིས་རབ་ཏུམྱུ་བས་ན།།[๗๗]

དབེན་པའི་ནགས་སུ་སྐྱོ་བས་གནས་པར་བྱ།།

འདི་ལྟར་སེམས་དང་གདམས་ངག་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཏེ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འདུ་འཛོས་གཅོད་པས་ལས་དང་པོ་བདག་གིས་དབེན་པ་ཁོ་ན་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ཅ་མ་ཏོག་ལས། ལས་དང་པོ་པས་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་གདུ ལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབེན་པར་གནས་པར་བྱའོ།[๗๙] །ཞེས་སོ།།

ཚོ་རི་སྒིད་ཀྱི་བར་དབེན་པ་བརྟེན་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་འང་ནམ་ཞིག་སུ་ཡང་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་དབེན་པར་ཐམས་ཅད་འགྲོ་ཞིང་འཇིགས་པས་ཀྱང་དབེན་པ་ལ་བསྐུལ་བ།

རི་སྒིད་སྐྱེས་བུབཞི་ཡིས་བཀེག་པའི་ཡུས། །དུད་མོའི་སྐྲ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་བར།།

བདག་ནི་ཞི་བའི་དགོན་པར་རབ་ཕྱོགས་ཏེ།[๘๑] །ལུས་སེམས་འདུ་འཛིའི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ།།

སྐུ་ར་དུ་ཚེ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་ཞི་བའི་གནས་སུ་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་ཡང་། དབེན་པའི་གཏམ་ལས། རྀ་སྲིད་སྐྱེས་བུ་བཞི་ཡིས་ལུས། ཁྱོགས་ལ་བཏེགས་པར་མ་གྱུར་བར། ཉེ་སྲིད་དགོན་པར་རང་ཐྱོགས་ཏེ། ཞི་བའི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་པར་བྱ།[೭೬೩] ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།

ནགས་ཚལ་གྱི་བསྟན་པ་བརྩོད་པ་ནི། དུ་ནི་ནགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

ནགས་ནི་ཆུ་གཙང་མེ་ཏོག་འབྲས་མང་ཞིང་། །བྲག་རིའི་ཕུག་དང་རྩོ་ལེབ་ཁང་བཟང་མང་།།
དུད་པའི་ཚྭོན་ཤིང་གྲིབ་མས་བཆུབ་པའི་ཁྲོད།[೭೯] །བྱ་དང་རི་དྭགས་མང་ཡོ་གར་བྱེད་ཅིང་།།
ཆུ་འགྲམ་མེ་ཏོག་བྱང་བ་སྤུ་ལེན་མཛེས།།

འདི་ལྟར་ནགས་ཀྱི་ཁྲོད་རབ་ཏུ་བཟང་ཡོ་ཤིང་ལྷོན་པའི་གྲིབ་མས་བཆུབ་པར་རྟུ་ལྟང་སྐྱེས་གྱིས་ས་གཞི་ཤེལས་པ་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་མང་ཡོས་བཆུབ་ཅིང་། ཕུ་ཆུ་བསིལ་བའི་ལྟུང་སྐྱེས་སྐད་དོན་ཅན་ཞིམ་པོ་བཏུང་བའི་སྐྱེ་དགུ་དེར་ཐོགས་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ། བྱ་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་ཁང་བཟང་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཆུ་གཙང་ལོམ་མེ་ཏོག་གིས་བཆུབ་པའི་ཁ་ཟས་ཙམ་གྱི་ས་ཆོགས་པར་འཕྲོ་ཅིང་། བྱ་དང་རི་དགས་འགྱོགས་ན་བདེ་བ་རྣམས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་དེ་ན་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ནི་སྟོན་པོགས་མ་མེད་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བའི་སློན་པ་གྲུབ་པ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ནགས་ནང་རི་དྭགས་བྱ་དག་དང་། ཤིང་རྣམས་མི་སྐྱན་བརྩོད་མི་བྱེད། །འགྱོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་། ཁམ་ཞིག་ལྟན་ཅིག་བདག་གནས་འགྲུར། །ཞུག་གམ་ལྟ་ཁང་སྟོང་བཞམ། །སྟོན་ཤིང་དྲུང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ། ཁམ་ཞིག་རྒྱབ་ཀུ་མི་བལྟ་ཞིང་། །ཚགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིག་གུ། །ས་ཕྱོགས་བདག་གིར་གཟུང་མེད་པར། །དང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་རྣམས་སུ། །དང་དབང་སྤྱོད་ཅིང་ཚགས་མེད་པས། ཁམ་ཞིག་བདག་ཅེགནས་པར་འགྱུར།[೭೬೩] ཞེས་དང་། དེ་བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི། །ནགས་ཚལ་ཚོགས་ཆུང་བདེ་སྐྱིད་ཅིང་། །གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པར། །བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཇོ་དང་ཁོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོངས་པ། །ཞི་བའི་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །སྐལ་ལྡན་རྣ་འོད་ཙནྡན་ཀྱིས་བསིལ་བའི། ཡངས་

པའི་རྟོ་ལེབ་ཁང་བཟང་ཤམས་དགུའ་བར། ཁྲུ་མེད་ཞེ་བའིནགས་ཀླུང་གཡོ་བ་ཡིས། ཁ་ཤན་ལ་ཐན་དོན་སེམས་ཤིང་འཚག་པར་བྱེད།[২১৬] ཅེས་པ་དང་། སྟོབ་སྦྱིང་ལས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པས་ཤེ་བར་བརྒྱན་བྱས་ཤིང་། ཤཱཀྱ་ཆོངས་ཆར་ཆེན་སྦྱིན་གྱིས་འཁྲིགས་པས་འཕྲུད་གྱུར་པ། ངེ་རྩེའི་ནགས་ཀྱི་མཐོངས་དེར་ཚགས་པ་མེད་པར་ནི། རྒྱུང་ཡུར་གཡོ་བའི་རང་ཁན་ཆོ་གཏམས་སྐལ་བ་ཆེ། ཞེགས་མཐོངས་ངེ་དྭགས་དཀྱུ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བྱས་པ། ཀུན་ནས་ཤམས་དགའ་བཟང་བ་དེ་ནི་སྐྱིད་པ་གང་། ཀེ་ཅི་དགའ་བའི་ནགས་ཚལ་ལྟ་མོའི་ཤམ་ཐག་ཏུ། ཐེལ་གྱིས་འབབ་པའི་རྟོ་ལེབ་ཅན་ནའང་ཡོད་འགྱུར་རམ།[২১৭] ཞེས་སོ།།

དབེན་པར་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། གནས་དེ་ན་རྒྱུགུ་དང་། ཙནྡན་སྟ་ཚོགས་ཀྱི་དད་དང་། རུ་བ་དང་མེ་ཏོག་གི་དྲི་ལས་བྱུང་བའི།

སྤོས་དང་སྨན་སོགས་དྲི་ཞིམ་དང་ལྡན་ཞེང་། །དབེན་ཞིང་ཤམས་དགའ་བསམ་གཏན་དང་གིས་འཛེལ།[২০]
དུས་བཞིན་དགའ་བས་པརྒའི་མཚོ་འདྲ་ཞེང་། །སོ་གཏན་དང་སྟོན་དུས་དགྱན་དང་དཔྱིད།།
རིམ་གྱིས་འཕྱུར་བས་མི་རྟག་སྐྱོ་ཤས་འཛེལ།།

དེའང་པདྨ་ཆེན་པོས་གང་བའི་མཚོ་ལྟར་སྣན་དང་མེ་ཏོག་གི་དྲིའི་བད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་སེར་བྱའི་བསྡུང་བདེ་བ་དལ་བྱས་ལྟང་ལ། དུས་ཀྱི་རིམ་པ་འཕྱུར་བའི་དབེས་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱོ་ཤས་དྲག་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། སུ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་དང་འདྲིས་པ་མེད་པས་ཚགས་སྡང་མེད་ཅིང་སེམས་འཛིན་མི་དགོས་པ། སྟོད་ནའང་གཤན་ལ་མི་ལྷོས་ཤིང་ངོར་བལྟ་བ་མི་དགོས་པ་དང་། གནས་ཀྱི་རྩོལ་བ་གང་གིས་ཀྱང་བྲེལ་བ་མེད་ལ། ནམ་འགྲོ་བ་ནའང་གཤན་ལ་ཚགས་པའམ་དེས་བཤེལ་ལ་འདེབས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ནི་ལྟའི་དབང་པོས་ཀྱང་མི་རྣེད་པ་སྟེ། སྟོང་ཤིང་དུང་ཕྱག་དགའ་ཏེ། ཁ་ཅིག་འདོད་གནས་ཤིང་། ཡོངས་འཛིན་བསྡུང་བའི་སྟག་བསྟལ་སྐབས། ཁྱོས་པ་མེད་པར་བགེ་ཡངས་སྟོང་། རང་དབང་སྟོང་ཅིང་ཚགས་མེད་ལ། ཁང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་མེད་པའི། ཚོགཤེས་བདེ་སྟོང་གང་ཡིན་པ། ཁབང་པོས་ཀྱང་ནི་དེ་རྣེད་དཀའ།[২১৮] ཞེས་

པ་དང་། སྟོབ་སྦྱིང་ལས། ནགས་ཀླུང་ཆུ་གཅོང་ངོགས་བདེ་དབེན་པར་སྐྱིད་པ་གང་། ཀེ་ཅི་ལྟ་ཡི་བྱ་མོ་དྲི་ཞིམ་བྱུགས་པ་ཡི། །ལན་བྱའི་ཆུན་དུ་ཐོགས་པ་རྒྱུན་ལྡན་མེ་ཏོག་ཚོགས། །མཛེས་པས་ཟེལ་གནོན་ལྟ་ཡི་ཚུལ་འང་ཡོད་འགྱུར་རམ། །རྩ་བ་འབྲས་བུ་ཤོན་པ་ལོ་མ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྡོན་ཤིང་ལྟན། །ནགས་ཚལ་ལྟོས་མེད་རི་བོའི་ཆུ་རྒྱུན་བསིལ་འབབ་ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས། །ཆུ་ཀླུང་ཡངས་པའི་མཐའ་རུ་འབྲས་བུ་མེ་ཏོག་ལྡུང་བས་བརྒྱན་པ་ཡི། །ཉམས་དགའི་བས་མཐར་ཅི་ཞེག་མེད་དེ་དམྱལ་དོང་ཁྱིམ་གྱིས་བསླུས་དེར་སྟོད། །རི་སུལ་ཡངས་པར་སྐྱེ་བོ་ལྟག་ལྟུག་མེད་པས་རབ་བདེ་བ། །ཉེར་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་ནགས་ཚལ་སྟོ་འབྲུངས་ཁྲེང་བས་སྤྲེངས། །ཆུ་དོགས་སྐྱན་པ་ལུ་ཆུའི་ལྟུང་རྩ་ལྟར་སྐྱན་པ་ཡིས། །བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་འགྲོན་ལ་སྐྱོགས་པ་བཞིན། །འདོད་པ་རྣམས་དང་འབྲེལ་དང་སྡིད་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཡིས། །སྐུ་མ་སྐྱིག་རྒྱུ་ཆུ་བྲེ་དབའ་རྣབས་འདུ་བར་གསུངས།[೨೨೨] །ཞེས་སོ།།

གནས་དེར་སེམས་ལས་རྣང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། གནས་དེར་འགའ་ཞིག་ཤི་བའི།

དུར་ཁྲོད་རྣམ་པ་འཕོར་བའི་ཚུལ་མཐོང་ནས།[೨೨] །བདག་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ངང་ཚུལ་ཅན།།
སོ་སོར་འགྲེས་ཚོས་ཅན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །འདུས་བྱས་སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ལ།།
དགའ་བའི་བློ་གྲོས་གང་ཡིན་རིང་དུ་ཉེར།[೨೨] །རྩོད་དང་ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་རྟག་ཞིབས།།
རང་གི་སེམས་ནི་ལས་རྣང་བདེ་བ་འཐོབ།།

འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་དང་རྩོད་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཏེ། གང་ཟོས་འཁྲུལ་པ་ལས། རི་དང་ནགས་ཚལ་གནས་མོས་པས། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་འཛེལ་བར་བྱེད། །དེ་བེན་པར་གནས་ལ་རྟེན་བྱེད་པས། །འདོད་ལྷའི་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་། །དེས་ན་འདུ་འཛི་མེད་པས་ན། །དེགེ་ཚོས་ཅན་ནི་ཉམས་མི་འགྱུར། །ཚན་ཆུན་འགྱལ་ཞིང་གཏམ་འདྲི་དང་། །ཚིག་གིས་སྨྲ་བར་མི་བྱེད་པས། །སྟོང་དབེན་ཉེར་དབེན་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟོད་པར། །དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །རྟག་པར་དགོན་པ་བསྟེན་བྱ་ཞིང་། །བྱོང་ཁྱིར་ལ་

ནི་ཚགས་མི་བྱ།[རྥ] །ཞེས་སོ།།

ནགས་ཚལ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཡོན་ཏན་ལྡན་སྐུམ་ཚོགས་པའི་ཚུལ།

དེ་འདྲའི་ནགས་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུགས། །སྲིད་ལ་སྐྱོ་བས་དགོན་པར་རབ་ཕྱོགས་ཏེ།།[རྥ]
གོམ་པ་བདུན་ཙམ་བོར་བའི་བསོད་ནམས་ནི། །གང་གིས་བསྐལ་པ་གཟིའི་སངས་རྒྱས་ལ།།
བསྐལ་པར་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ལྡང་ཡི་ཡིས། །རྣ་མའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་སྟོང་ཆར་མི་ཚོད།།[རྭ]
དེ་ཕྱིར་ཞི་བའི་ནགས་འདབ་བསྟེན་པར་བྱ།།

འདི་ལྟར་ལ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐང་ཟིང་གིས་བསྐལ་པར་མཆོད་པ་བས་སྐྱོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནགས་ཁོད་ལ་སོགས་དབེན་པར་སྐྱོ་བས་གོམ་པ་བདུན་བོར་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཉིད། འཕགས་པ་ཀྱིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་མེ་ཏོག་དང་། བདུག་སྤོས་དང་། ཞལ་ཟས་དང་། བའི་བར་སྦྱར་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐལ་པར་མཆོད་པ་བས། རབ་ཏུ་སྐྱོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དགོན་པར་ཕྱོགས་ཏེ་གོམ་པ་བདུན་ཙམ་བོར་ན་འདི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ལུས་དང་སྲོག་ལ་བཟུ་བ་རབ་སྤོངས་ལ། །སྟོང་པ་ཞི་བ་མཆོག་ཏུ་བསྟོམ་པར་གྱིས། །བཅོོན་ཞིང་རབ་ཏུ་བཅོོན་པའི་ཕྱིར་ཀྱིས་ཀྱང་། །རི་དགས་བཞིན་དུ་དགོན་པར་གནས་པར་གྱིས།[རྮ] །ཞེས་སོ།།

ཇི་ལྟར་སྨོམ་ཚུལ་དབྱེ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ནགས་ཀྱི་ནང་།

དེར་ནི་སྦྲན་ལ་སྐྱི་ལ་ཀུང་རབ་བཅས་ནས། །རྩེ་གཅིག་སེམས་ལ་མི་གཡོ་མ་ཉམ་པར་བཞག།
བྱིས་པ་ཉེས་སྤྱོད་དོན་རབ་འབྱེད་པ་དང་།[རྯ] །དེ་བཞིན་གཤེགས་དགེའི་བསམ་གཏན་དམ་པ་བསྒྲུབ།།
བསམ་གཏན་བཞི་དང་དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་བཞི། །ལམ་མ་ཞུགས་དང་ཞུགས་ཟིན་འཕགས་རྣམས་ཀྱི།།
ཉིང་འཛིན་གསུམ་ཀྱི་མིང་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ།[རྰ] །དེས་ནི་འདོད་ཡོན་དགའ་བའི་སེམས་སྤང་ཞིང་།།
རིགཱ་དང་མངོན་ཤེས་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་འགྲུབ། །སྤྲུན་དང་རྟུ་འཕྲུལ་སེམས་ལ་རང་དབང་བསྒྲུབ།།

འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་ཞིག་ལ། །ཡིད་ནི་དགེ་ལ་གཞག་པར་བྱ།[३९०] །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྟན་ལ་འདུག་སྟེ་སེམས་མི་གཡོ་བར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྒྲོས་པའི་སྣང་བ་ཟུབ་སྟེ་ཚོས་ཉིད་དུ་རོགཅིག་པ་མིག་བརྒྱམས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྣང་ཡུལ་མི་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་སྣང་ལ་དེར་འཛིན་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །དེའང་རང་དུས་དེ་ན་སྣང་ཡུལ་མཐོང་བས་མིག་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུས་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་ཡང་། མི་ཞེག་མིག་ནི་བཙུམས་པ་ལྟར། ཤཱཀྱམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་དེ་བཞིན། །མི་ཞེག་མིག་ནི་ཕྱེ་བ་ལྟར། །རྟེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་སོ།།

དེའང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་མཉམ་གཞག་ནི་ཞི་གནས། རྟེས་ཐོབ་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ། །འདི་གཉིས་བློ་གཅིག་ངོ་བོ་གཅིག་དུས་གཅིག་དམིགས་པ་གཅིག་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་བྱེད་ལས་སྣ་འདྲ་གཅིག་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། རྟེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྔོག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བས། མཉམ་གཞག་གི་སྣང་བ་ལ་ཡུལ་མི་འགག་པར་སྣང་བས་ན་རྣམ་རྟོག་གིས་དག་ལ། སྣང་བས་རྟོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་ཡུལ་ལྟ་སྣང་བས་འཇིག་རྟེན་པའང་ཡིན་ཞེས་བཀྲས་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་མེད་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དུ་སྐྱེ་སྣང་ཆའི་བློ་དེ་ཉིད་སྣང་སྟོང་ལ་མཉམ་རྟེ་སྲུ་བཀྲགས་པའི་རྟེ་སྐྱེ་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཤེས་ཀྱི་བསྟུས་ཤི ང་མཉམ་བཞག་དང་བློ་རྟོག་གཅིག་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་[३९१] ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྟེས་ཐོབ་ནི་རྒྱུ་ཡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་པ་དང་བཅས་པའོ།།

དེའང་མཉམ་གཞག་རྟེ་སྐྱེ་ཐོབ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ཐམས་

ཅད་ན་ཡོད་ལ། སངས་དུན་པ་ཚུན་ཚད་ན་རྒྱ་ཡན་པ་ཡོད་ལ་དེ་ཙམ་ཚད་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སོ་སོ་བ་མེད་དེ། རྒྱུད་བླ་ལས། བྱ་བ་སྣུབ་ལ་རྟག་ཏུ་བློ། རེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། ཞི་བའི་བསམ་གཏན་སྟོམས་འཇུག་ལའང་། རྟག་ཏུ་སྟོམ་པར་འཇུག་པ་ཡིན།[3৫২] ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཚོགས་སྤྱོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བྱེད་ཅིང་དོན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་ན་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །སངས་པོ་ཡན་ཆད་འཕགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ལ་ཟག་པ་མེད་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་དགའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་བསམ་གཏན་དང་། དོན་རབ་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་དགའི་བསམ་གཏན་ཏེ།[3৫৩] ཞེས་པ་ཉིད་ལས་སྟེར་སམཚམས་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱེའོ། །འབྲས་བུ་ནི། སྟུད་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྣང་བ་འདོ་ར། །རིག་དང་མངོན་པར་ཤེ་ས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་འགྱུབ།[3৫৪] ཅེས་སོ།།

དེ་དག་གི་དོན་ནི། མདོ་སྟེའི་རྒྱུན་ལས། སེམས་ནི་ནང་དུ་གནས་པ་དང་། ཁྱད་དང་བཙོན་འགྲས་ལ་བརྟེན་པ། ཁའི་བ་སྣེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཅོ་བོ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། ཁབསམ་གཏན་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། མ་ཁས་པས་ཡང་དག་སྣུབ་པར་བྱེད།[3৫৫] ཅེས་སོ། ངོ་བོནི་སེམས་ནང་དུ་འཛིན་པའོ། །རྒྱུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བྱ་སྟེ། ལ་ལ་ཐོས་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་།

རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་བཅས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞིར་རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱ་མ་སྐ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཉེར་བསྟོགས་བྱེད་པར་ས་སྟེ་ལས་བཤད་དོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ནི། དག་པ་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་དུས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལས་གང་འདོད་ཅིང་མོས་པ་དེར་སྒྲུལ་པ་བཀྱེན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་མང་ལྟན་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས། །བསམ་གཏན་བདེ་བ་ཐུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་སྐྱིང་རྡེས་སྐྱེ་བ་དམན་ལ་བརྟེན། །བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད། །བསམ་གཏན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་འཛིག་རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་བཞག[३८७] །ཅེས་སོ།།

གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི།

ཤེས་རབ་གསུམ་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཉིད།[३७] །ལྟག་མཐོང་གྲུབ་པས་ཉོན་མོངས་ཚོགས་འཇོམས་ཤིང་།། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གནས་ལུགས་རབ་ཤེས་ནས། །སྲིད་པའི་གྲོང་ལས་མྱ་ངན་འདས་ཞིར་འགྲོ།

འདི་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུ་གས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསམ་པས་དེས་པར་བྱས་ནས་བསྒོམས་པས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འདོད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ལས། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་གམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོར་བ་དང་། དོངས་དང་། རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་གིས[३८९] ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ལ་ནི་ལྟག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེའང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་

རྣམས་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་ཞིང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སར་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གལ་ཆེ་སྟེ་མ་ཐོས་པར་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། རྒྱུད་ཐུབ་ལས། གང་ཕྱིར་སྨིན་ལས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། ཁྱིམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་བསྟོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བྱེད་ལ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤྲང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདི་ཡིས་མཆོག་ཉིད་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་དེ་ཐོས་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེའི་གཞི་ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག་[3] ཅེས་སོ།།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཁས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་པས་འདི་ལྟར་ཐོས་པས་གཏན་ལ་དབབ་སྟེ། འཇལ་བྱེད་རིན་ཆེན་ལྟེ་མིག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཞལ་བྱ་དམ་ཆོས་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དྲང་དོན་དང་རིགས་དོན་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་སྣ་དག་པ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་དགོངས་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་འཕྲོ་འཕྲུ་མ་མེད་པ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ནི་རིས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་བསྟུན་བཅོས་མ་ཡུས་པ་རིས་པའི་དོན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུའོ། །ཆོས་ཅན་སྣང་ཚོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། འོང་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། དག་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བསམ་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་བསྟུན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗོད་པའི་ནང་དུ་བསྡུའོ། །དེའི་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་བསྟུན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗོད་པའི་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་བསྟུན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗོད་པའི་ནང་དུ་བསྡུའོ། །དེའང་ཐ་སྙམས་ཉིད་ལ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐོས་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དོན་དམ་པའི་གཤེས་གྱང་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐོས་པའི་དོན་ཉེ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་སྐད་དུ། དབུ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྟོང་ཉིད། ཉེས་པའི་དོན་ཉོན་ཅིང་བསྟན། །གང་ལ་སྨྲེ་དང་འགག་ལ་སོགས། །སེམས་ཅན་སྨོག་ལ་སོགས་བསྟན་པ། །དེ་ནི་དྲྭ་དོན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ[3] ཅེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉིང་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེས་དོན་མདོར་སྡུ་དག་གིས་བྱ་བྱག་ཏེས། །གང་

ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཚོར་དེ་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་དུ་ཤེས།[३०१] །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཅེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཅེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཤེད་བདག་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་པོ་དང་། སྐྱ་རྟམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བཤད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཅེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྲོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའི་བར་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་ཏོ། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ།[३०२] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་གཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་དེ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་དེས་པའི་དོན་དང་དེའི་མདོ་སྡེ་ཞེས་བྱའོ། །གཤེས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་ཐབས་མང་ཡོས་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་འཕེན་པའི་ཚོས་མ་དག་པ་འབྱུང་ལ་པ་དང་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དང་དྲང་དོན་གྱི་ཚོས་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ལ་འདིས་ཚོས་རྣམས་བཤུ་བའི་མེ་ལོང་དང་། །འབྱེད་པའི་ཕྲེ་མིག་དང་པོ་བཞད་པའོ། །དེ་དག་ཡིད་གསལ་བར་བྱ་བ་དང་། དགོངས་པ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོངས་ཕྲེ་མ་དགོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོངས་པ་ནི་ཇུ་ང་ཟད་སྨོ་བཏགས་ནས་བཞད་དུ་ནི་ཡོད་ལ། ཁ་དྲང་བར་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་དགོས་ཆེད་དང་བཅས་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། ཏེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། ཁགང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། ཁགོངས་པ་རྣམ་པ་

བཞིར་ཤེས་བྱ།[३०३] ཞེས་སོ། །མ་ཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཚོས་སྐུ་མ་ཉམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེའང་ཀུན་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་དོན་དུ་དེས་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་སྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་ཇ་ས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་གཞན་རང་མཚན་པ་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཇ་ས་འགལ་བས་མ་གྲུབ་ལ། རྒྱུ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེ་ཕྱར་སྣང་ཚོད་པའི་སྐྱེ་སོགས་ཅམ་ནི་རྨི་ལམ་སྐྱུ་མ་ཅམ་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་ལ་སྣང་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། རྨི་ལམ་ནི་སྣང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། སྐྱལ་པའི་བར་དུ།[३०९] གསུངས་སོ།།

ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་བདག་ཉིད་ལ་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།[३१०] ཞེས་སོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མེད་ཟླ་འོད་ཀྱི་མཚན་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་དེ་གཅིག་ཏུས་མི་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་སྐད་དུ། སོང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་། ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་།

བས་ཡང་དག་པའི་ལམ་མམ་དོན་ལ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་མིང་ངམ་ཚ་ལྡན་ཟུང་ཟད་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟན་ནས་ཚུལ་མཐུན་ཡང་དོན་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཞུགས་པ་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་གཞན། །གཉེན་པོ་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །བསྒྲུབ་བ་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་བོ་ཉིད། ཀེ་བཞིན་ཉས་པ་གདུལ་བ་དང་། །བརྟུལ་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི།[३०४] ཞེས་སོ།།

དང་པོ་ཞུགས་པ་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་སྟོང་པས་སྐྲག་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འཇུག་པ་དག་གཞུག་པའི་དོན་དུ། གཟུགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨོས་པས། ཉན་པ་པོས་དོན་ལ་གྲུབ་པར་གོ་ནས་འཇུག་ལ། འཕད་པ་པོས་སྟངས་ཆོད་ལ་རྨི་ལམ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མེད་པ་གསུམ་ནི་གྲུབ་བརྟགས། གཞན་དབང། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ་སྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉེན་པོ་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཤཱུ་ཐྲུབ་པ་སྐུ་བོང་ཚུང་ཞིང་སྐུ་ཚེ་ཐུང་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་པ་གཞན་ལས་དམན་པ་ཞེག་གོ་སྟམ་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ང་དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉན་པ་པོས་གཟུགས་སྐུར་མཉམ་པར་གོ་ཞིང་། འཕད་པ་པོས་ཚོགས་རྫོགས་པར་མཉམ། ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་མཉམ། འགྲོ་དོན་མཛད་པར་མཉམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་སོ། །མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་དང་། །རིགས་དང་སྐུ་བོང་ཚོད་ཀྱིས་མིན།[३०५] ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བསྒྲུབ་པ་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། །ཆོས་འདི་གོ་སྟམ་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་དམན་པ་ཞེ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣོ་གས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི དབེར་ན། ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚེ་ལས་པ་ཞེ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་ཏུ་ཞུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕུལ་པོ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུ་ལ་འཁོར་སྐོར་བཅས་བཅོམ་པ་ན། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།[३०६] །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེའང་འཁོར་བར་འདུ་བྱེད་པས་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ནི་ཕ་མའོ། །ཀུན་གཞི་ནི་

བག་ཚགས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྟེན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པས་རྒྱལ་པོའོ། །ཁམ་ཟེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་བལྟ་བ་སྟེ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གཉིས་སོ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ནི་ཡུལ་འཁོར་གྱི་སྐོར་དང་བཅས་པའོ། །དེ་དག་བཅོ་མ་པ་སྟེ་དག་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་དགོངས་ཤེམ་དགོངས་གཉིས་ཅི་གསང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ནི་ལོ་ङྲ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ནི། སྣ་ཚ་པོས་བསམས་པའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་སྣ་ཚ་པོའི་ཚིག་ལས་ཉན་པ་པོས་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སྣ་ཚ་པོས་བསམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཉན་པ་པོས་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེམ་དགོངས་སོ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། ཐེག་ཆ་སྟེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཤད་སྣང་ལས། དགོངས་པ་ནི་ཡིད་ལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་ཚ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་ཤྱོས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏོ། །ཤེམ་པོང་དགོངས་པ་ནི་ཚ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་ཤྱོས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་གཉིས་ཀ་འང་འགལ་བ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་འང་འགའ་ཞིག་ལ་ཤྱོས་ནས་དེའི་ཚ་ལྡན་བཤད་པ་ནི་ཚ་རོལ་གཟུང་བའམ་གཟུང་བ་ལ་མ་ཤྱོས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་དོན་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པས་དུད་དགོངས་གཞི་ལ་ལུས་པའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཞེས་སོ། ཁཞན་ལ་ཞན་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཟུང་ཟུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོའི་སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ནི་ལྟེ་བ་ཅན་ནོ། སྣ་ཚ་པོས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས། ཞ་རོལ་པོས་ཀྱང་དེ་གོ་ནས་ཤུགས་པས་ད་གཟོད་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། བརྟུན་དུའང་མ་གྱུར་ཙམ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དག་ནི་གསུང་རབ་བཤད་པའི་ལྟེ་མིག་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣ་དང་། དོན་དང་། དགོངས་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དུ་མ་ཡོད་པས་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ཚུལ་འདིས་འབྱེད་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཉིས་པ་གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།[३०]

རྣེན་མ་ཁས་པའི་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་མ་གསན་རང་གིས་གཟིགས། ཅེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།[377] །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཚོས་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཙམ་ཞིག་དབྱེ་བའི་གཞིར་བྱས་ནས། སྣང་ལྡོག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེའོ། །སྣང་ལུགས་ལའང་འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་པ་གཉིས་སོ། ཀང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་པའི་དུས་ཀྱི་སྣུམ་བསམ་བརྩོད་པའི་རང་བཞིན་འཁྲུལ་སྣང་འཁྲུལ་འཛིན་འཁྲུལ་ཤེས་ལ་ཤར་བ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེའང་སྨྲ་བ་དང་། མི་བདེན་པ་དང་། འཇུར་བ་དང་། སྒྱུ་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། བློ་འཁྲུལ་བ་པའི་ཡུ་ལ་སྣང་ཞིང་། དེ་ར་སྣ་བསམ་བརྩོད་པས་བཀྲག་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཀྱི་བློ་བསམ་བརྩོད་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེའི་བློའི་རོ་མོས་བཀྲག་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་མ་རེག་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པར་བཞད་དོ། ཀེའི་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་རིག་པ་ལའང་རེ་ཞིག་བདེན་རྫུན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་ཡོངས་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའང་སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ། བཀྲག་པས་པས་དབེན་པ། མཐུན་པར་སྣང་བ་སྟེ་ས་རྒྱ་མེ་རླུང་རང་གི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པས་བསྟུས་པ་ཡང་དག་ཀུ ན་རྫོབ། སྣང་ལ་དོན་བྱེད་མི་ནུ ས་པ་རྣ་བ་གཉིས་སྣང་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་བཞད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདུ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བའང་བྱ།[377] །ཞེས་སོ།།

འདི་གཉིས་གཟང་གཤིས་ནས་གཞལ་ན་མཚུངས་ཏེ། བག་ཆགས་འཁྲུལ་པ་ལས་སྐྱེས་པར་མཉམ། དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་སྣང་བར་མཉམ། རེ་ཞིག་འཁྲུལ་དོར་སྣང་བའི་དོན་བྱེད་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་ཡུ་ལ་ལ་སོགས་པར་མཉམ་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་འཁྲུལ་པའིཀུན་རྫོབ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་ལས་མ་འཁྲུལ་པ་ལམ་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་འཇུར་ཞིང་གོང་དུ་འགྲོ་བས་མི་རྟག་ཀྱང་གཤིས་ཀྱི་ཤར་བགྲོད་པ་ལ་ལྟེ་ས་ནས་མ་འཁྲུལ་པ་ཞེས་བརྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་བློའི་འགྲེལ་པར། ལམ་བདེན་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་

བ་[37]། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཕོ་འགྱུར་བྱེད་པ་དང་གོང་དུ་བསྟོད་དགོས་པའི་ཚ་ནས་གསུངས་ཀྱི། འདུས་བྱས་གཞན་དང་སྐྱེ་བའི་ལྷག་ས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་མ་འཁྲུལ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ། རྟག་པ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ། དགྱེལ་འཛོར་ལ་སོགས་པའི་སྐང་བ་ཆེན་པོས་མངའ་དབང་རྫོགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་སྟེ། སྐང་བའི་ཚ་ནས་ཀུ་ན་རྫོ་བ་ཅེ་སོ་བརྩེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དབྱེར་མེད་པས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བ་ཞྱོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དགེ་འོག་ཏུ་ཆུས་པར་འཆད་དོ། །སྒྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་ལས་བསགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་དེ་ལྟར་ལྟུན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ངོར་འཕོ་འགྱུར་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་ལ་འཕོ་འགྱུར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཆུ་ཟླའི་རྣམ་པའང་སྟོད་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་འཕོ་འགྱུ་ར་དུ་སྣང་ཡང་ཟླ་བ་རང་མཚན་དུ་མ་གྲུ་བ་པའི་གནད་ཀྱིས་འཕོ་འགྱུ་ར་མེད་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་སྐྱེ་སྣང་ཡང་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྐུ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ། ཚོས་སྐུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའང་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་ཉིད་ཆུ་ཟླའི་འཇོག་བྱེད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་མི་འགྱུ་བ་ལྟར། སྒྲུལ་པའང་ལོངས་སྐྱེ་དང་ལས་ལྟུན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་ཡང་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པས་འཕོ་འགྱུར་མེད་ཅིང་། གདུལ་བྱའི་ངོར་འཕོ་འགྱུར་དུ་སྣང་བས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ཉེས་ན་སྣང་བའི་ཆ་དག་མ་དག་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོ་བ་ཅི་འདེན་པས་བསྟུས་པར་འདོད་དོ། །ངོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རྩ་ཤེ་ལས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྲོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་ཧ་དད་མེད། ཅེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ།[38] །ཞེས་པས། འཕོ་ར་བ་དང་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཅིད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་བསམ་བརྗོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱིས་བློས་མ་བཞག་པ། གཅིག་པ་དང་ཀྱི་ཁས་ལེན་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་མགོན་རྣམས་ཀྱི། །བསྟན་པ་བདུད་རྩིར་གྱུར་པ་སྟེ། །ཀོན་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་མིན། །ཚད་པ་མ་ཡིན་རྟག་མ་ཡིན།[39] །

ཞེས་སོ།།

སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཟློའི་ངོ་གཡ་བཟང་ངན་ཐ་དད་པར་བཏགས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་དག་པས། ཡང་དག་པ་དང་། མ་དག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པའོ་ཞེས་བློས་བཀོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལས། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། ཀེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་ཟབ་ལེན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་གང་དུའང་གྲུབ་མ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟས་བློངས་ཀྱང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣག་ཚད་ཀྱི་མཐར་ལྟུ་ངུ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དྲུག་རྒྱུ་བ་ལས། དངོས་པོར་ཟས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །དེའོ་ཚགས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བ་ཡི། །སྡུ་བ་མི་བཟད་མ་རྟུངས་འཇིན། ཀེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པར་འགྱུར།[३१৫] ཞེས་སོ། ཀེའང་གཤེས་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ཟས་བློངས་པོལྷུལ་དབ། ལེན་པ་པོདང། ངོས་གཟུངགང་ཡང་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་པའོཞེས་བཏོད་དོ། ཁྱོད་བཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། ཀེ་ཚོར་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད། ཅ་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། ངང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན།[३१৮] ཞེས་སོ། ཀེ་ཕྱར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ངོ་བོ་ལ་ནི་ཟབ་པ་ཞི་བ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དམ་བཅའ་འམ་ཟས་ལེན་མེད་པ་སྟེ་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་དག་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ངོ་བོ་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་བློས་སྐྲོ་བཏགས་ནས་དབྱེ་ན། སྐྱེ་བ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་བློས་བཀོད་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ལས་མ་གོལ་བ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དགལས་གོལ་བ་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀོན་དམ་ཞེས་བྱ་བགཉིས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་། ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་ཉིད་བཞེད། སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་ཀུན་ཞི་བ་ལ། ཀོན་དམ་ཞེས་པའི་བརྡ་མངོད་དོ།[३१९] ། ཞེས་སོ། །འདིར་མན་ངག་དང་མཐུན་པར་གསལ་བར་དེཀྱ། ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ཙམ་ཞེག་དབྱེ་བའི་

གཞི་ལས། སྣང་བའི་ཚ་འདི་དག་སྐྱུ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་ལྟ་སོགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་སྣང་ལ་མེད་པའི་རང་ཞིག་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱསྟེ། ཡོན་པས་ཤེས་པའིམདོ་ལས། མེ་ལོང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་དག་ལ། ཁཞིན་གྱི་བྲྀ་བ་སྣང་བ་ཡུར། རྟི་ཡུར་རང་བཞིན་མཐུབ་པས། ཁྱོན་བས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས།[རྒྱ] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ན། ཐ་མལ་པས་སྣང་བ་བདེན་བདེན་ཡུར་མཐོང་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པས་རྟེ་ལམ་ཙམ་ལས་དེས་པར་མ་མཐོང་བས། འལ་འོལ་སང་ཤེང་ཙམ་ལ་མ་བརྟགས་པ་ན་སྣང་ཡང་བརྟགས་ན་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་གཞན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྣང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་འབྱོངས་པ་ན་སྣང་བ་འདི་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗུ་འཕྲུལ་གྱུབ་ཅིང་། གང་གི་ཡང་ཁས་ལེན་མེད་པར་རྟི་ཡུར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པས་ཐ་དད་པའི་བདེན་པ་མེད་པར་བློ་འབྱོངས་ཏེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ན། ཞིང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བར་གྱུར་ཀྱང་བདེན་ཞེན་མེད་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །བློ་བདེན་ཞེན་དང་བཅས་པའི་སེམས་རྟོག་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ། བདེན་ཞེན་མེད་པའི་འཇར་སྨོ་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་འདོད་དོ། ཏོན་དམ་པ་ཡང་། སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་ལུགས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ཆུ་ཟླའི་རང་བཞིན་ཁོངས་སུ་ཆུ་དོན། འབྱུལ་པའི་སྣང་བ་གཞི་མེད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའིངོ་བོར་ཤེས་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་རྟོག་དབྱིངས་སུ་གློ་བ་ན་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཁྱིམ་དེ་ཉིད་གནས་པ་དོན་དམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སྤྲོ་ཞེས་བྱའོ། ཁྲུ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཚ་རོལ་ཕྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོར་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྨྲོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[རྒྱ] ཞེས་པ་ཁྱོན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་དམ། དེ་རྟོགས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བཞེད་དོ།།

དེའང་བདེན་པ་གཉིས་རྣ་ཁྱོན་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆུའི་ཟླ་བ་

ཡུར་མཐོང་དུས་བླ་གཟུགས་སྣང་བའི་ཚ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། བླ་བར་བདེན་པ་མེད་པའི་ཚ་ནས་དོན་དམ། དེ་གཉིས་རྫོང་བྱའི་ཆུ་དེ་མེད་ལ་སྣང་བར་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག དེ་ཡུར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྣང་བའི་ཚོས་གཟུགས་སྣུ་དྲི་ངོ་རེག་བྱ་ཡིད་ཡུལ་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བློ་རྟོག་དང་བཅས་པ་འཁྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ཡུར་སྣང་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་སྒོ་དཉི་པའི་དགོན་པ་ལས་ཐར་པའི་ལམ་སྣ་ཚེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེལང་བློས་དཔྱད་ན་དཔྱད་མི་གཟོད་པ་ཀུན་རྫོབ། དཔྱད་བཟོད་པ་དོན་དམ་ཞེས་པའང་རྟོག་པའི་རི་མོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་མངོན་ནོ། །རྗེ་ཡུ་བུ་ཞེན། བློས་དཔྱད་བཟོད་དེ་བློས་བཏགས་པ་ལ་ཡོས་སམ་མི་ཡོས། མི་ཡོས་ན་དཔྱད་བཟོད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་ཀུ་མེད་ལ། ཡོས་ན་བློ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དཔྱད་བཟོད་མི་བཟོད་གཉིས་པོ་དེ་རྣམ་པ་མ་གཅིག་ཀྱང་བློས་དཔྱད་པར་གཅིག་པས་བློའི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་འདྲུག་ལས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྒོམ་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད།[३२७] ཞེས་པས་གསལ་ལོ།།

མདོར་དྲིལ་ན་བློའི་སྒོས་པ་དང་སྒོས་པ་ལ་སྣང་བ་རྣམས་ནི་དེའི་ངོར་ཀུ་ན་རྫོབ་ཡི་ན་ལ། སྒོས་པ་ཚད་ཅིང་གཟུ ང་འཛིན་ཞེག་པའི་ བློ་དང་བློ་སྣང་ཀུ ན་དོན་དམ་ཞེས་རྣལ་འབྱོ ར་པ་ལ་གྲགས་ཏེ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དུ་འོང་བའི་སྐབས་སྒོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེལང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེས་ཁས་བླངས་པ་ཡུར་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་སྒྲོ་བྱེད་པ་ཡུར་ཟད་དོ། །ཀུབ་མཐས་ཁས་བླངས་པའི་ཡུར་ན་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་ཡུར། དོན་དམ་སྣང་བའམ་དོན་དམ་མི་སྣང་བ་ཡུར་ཀུན་རྫོབ་མི་སྣང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། ཁཅིག་དང་ཐ་དད་བྱལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཁཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན།[३२८] ཞེས་སོ། །དེའི་ཡུར་ན་གཅིག་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པས་དོན་ལ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །འདི་དག་སྐྱུ་འཕྲུལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱེར་མེད་པའི། ཁདེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་

ཆེན་པོ་རྣམ།[333] །ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་བདེན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་ཐ་དད་དེ་ཉིད། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་། གཅིག་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་དང་། དོན་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་པ་བཞེ་ལས་གང་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་སོ་སོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་གཅིག་ལ་དབྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ན་ཚུ་དང་ཚུ་བླ་ཡུར་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བུ་རམ་རང་བཞིན་མངར་བ་དང་། མི་ཡི་རང་བཞིན་ཚ་བ་ཡུར། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས། །ཞེས་དང་། གུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་གུན་རྫོབ་སྟེ། །བྱས་པ་དང་ནི་མེ་རྟག་བཞིན། །མེད་ན་མི་འཐུང་བེས་ཕྱིར་རོ།[334] །ཞེས་པ་དང་། རིམ་ལྟར། གུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག །སོ་སོའི་ཚང་ངེས་ཤེས་གྱུར་ཏེ། །གང་དུ་ཡང་དག་འཇུག་གྱུར་པ། ཇྙ་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།[335] །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་དབྱེ་རྩ་མེད་དེ། བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་བཙོག་དང་གང་དུའང་དབྱེ་རྩ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་བཙོག་དུ་མེད་པའི་དཔྱིས་དེ་ཤུང་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།[336] །ཞེས་སོ། །བྱངས་རིས་པ་ལ། མཐའ་གཞན་བཀག་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་རིས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡིན་ཏེ་སྤྲོས་པ་ལས་གྲོལ་མ་གྲོལ་དངོས་འགལ་དུ་རིས་པས། བསྟུབ་ཕྱོགས་དང་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤུང་གསུམ་ཞེགས་པས་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་རིས་སོ།།

ཡང་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པས་ན། ཡུལ་ནི་མཐར་མ་ཐུག་པ་འབྲལ་བའི་བློ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་མ་མབྲལ་བའི་བློ་གཉིས་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ལ་འགོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་འབྲལ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་མ་འབྲལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བློའི་དབང་གིས་ཡུལ་གཉིས་སུ་རིས་ཏེ། རྒྱའི་དབང་གིས་འབྲུར་ཀྱོང་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུའང་། འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་པ་རྟོག་པས་ནི། །དཔྱོད་པ་ལས་ནི་ཅོ་བ་གཉིས་ནི་འབྱུང་། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་

གང་ཡིན་དོན་དམ་སྟེ། །མཐོང་བ་བརྗུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་སོ།[3.29] །ཞེས་སོ། །བྱུང་མཐའི་དབང་གིས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་ཤེས་པའི་དོན་དམ་བློས་དཔྱད་པ་དང་། དངོས་པོའི་དོན་དམ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པས་མི་གཞོད་པ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྒྱུན་དང་། དངོས་པོ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། དངོས་པོའི་རྣལ་ཕྱན་ཆ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། གང་ཞེག་བཅོམ་དང་བྲལ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བྲལ་མི་འཇུག་པ། །བྱམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ།[3.30] །ཞེས་སོ།།

མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་མ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད།[3.31] །ཅེས་འདོད་དེ་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་མཐུན་པར་གནས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དེ། ཡེ་ཤེས་སྣིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཚ་ཤས་ཅན་ཞེས་བྱ་མེད་ཅིང་། ཁྲ་རབ་རྟུལ་རྣམས་མེད་པ་དང་། ཁོ་སོར་སྣང་ལ་དམིགས་མེད་ལ། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྨི་ལམ་འདྲ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །བྱོ་མཚོའི་ཚ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་བསྟན་པ།[3.32] །ཞེས་སོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ན། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་འདོད་དེ། འཕྲུལ་འཁོར་ལས། དམིགས་བཅས་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དུ། །དམིགས་བྲལ་དམིགས་བྲེད་ཀུན་ལས་གྲོལ།[3.33] །ཞེས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ནི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དང་སྟོང་པ་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་དེ་གཅིག་ཏུ་དང་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཚ་ས་ཉིད་སྨོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྣང་ངས་ཉིད་ཀྱི་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། འོང་བ་མེད་པ། འགྲོ་བ་མེད་པར་འདོད་པས། ཁས་ལེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡང་འགོག་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས།[3.34] །ཞེས་སོ།།

འོ་ན་སྣང་བ་འདི་སྐྱེ་སོགས་སུ་གྱུར་མོད་སྟམ་ན། སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གྱུར་མ་གྱུར་སྣང་བ་ལ་བློས་ཕར་བཏགས་ཀྱི། གྱུར་པ་གཅིག་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་གྱུར་མཐའ་ཁས་བླངས་པ་བཀག་གི སྣང་ཙམ་བཀག་པ་མེད་དེ། འཕགས་པ་ལྟས། རི་ལྟར་སྣང་ཉིད་དགག་མིན་ཏེ། ཁྱེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །འདིར་ནི་སྟག་བསྟལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི། །བདེན་པར་རྟོག་པ་བརློག་ཏུ་ཡིན།[ཇཇཇ] །ཞེས་སོ། སྣང་བ་ནི་མེད་བཞིན་པ་སྟེ། རྟ་ཤེ་ལས། གཟུགས་སྣ་ངོ་དང་རེག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་ཟེས་དག་འབའ་ཞིག་སྟེ། ཏིའི་གོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་མི་ལམ་འབྱུ་བ་ཡིན། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ཀཟུགས་བརྟན་འབྱུ་བ་དེ་དག་ལ། སྟག་པ་དང་ནི་མི་སྟག་པ། །འབྱུང་བར་ཡང་ནི་གལ་འགྱུར།[ཇཇཉ] །ཞེས་སོ།།

འདིར་གང་གཟུང་ཞེ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལེགས་པའི་ཆ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཀུན་གཟུང་ལ། རང་རང་གི་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྣང་བའི་གྲུབ་མཐའ་དན་པ་རྣམས་འདོར་བ་ཡིན་ཞོ། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ནི་གཤེས་སྣ་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ། བློ་སྣ་བསམ་བརྗོད་པར་བཏགས་ཤིང་སྣང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བློས་རྟོགས་སམ་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་རྟོགས་ཏྲ་རྟོགས་བྱེད་ལས་འདས་པས་རྟོགས་པར་གཞག་ཏུམེད་དེ། དཀོན་བརྩེགས་ལས། འོད་སྲུངས། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཞེས་སོ། །ཞེས་སོ།[ཇཇཊ] །འོ་ན་འཕགས་པས་མི་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་བཅུས་ལས། འོད་སྲུངས། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཞེས་སོ། །ཞེས་སོ།[ཇཇཋ] །འོ་ན་འཕགས་པས་མི་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། དོན་དམ་དང་མཐུན་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།[ཇཇཌ] །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་མ་གྲུར་པ་ལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱིས

ནུས།[૩૩૭] །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ཚེ་དོན་དམ་པའི་བདེ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཐ་དད་མེད་པས་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་གཉིས་སུ་ཐ་མེད་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་གི་ཚེ་འང་སེམས་ཉིད་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་པས་ཀྱང་རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པ་ཞེས་རྩོད་བས་ངལ་བ་དོན་མེད་དོ། ཁོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པས། གང་ཟག་གིས་དེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་ཡོ་ཞེས་པའང་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་བཞད་གད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གོ །མེ་འདི་ཚ་ཞིང་བསྲེག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྐྱེས་བུས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་སོ། །ཆམ་མ་ཁའང་སེམས་པ་དང་རྟོག་པ་ལ་སོགས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་སྐྱེས་འཇལ་བ་ལྟར། དོན་དམ་སྤྲོས་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཉིད་རྟོལ་འབྱོར་བས་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་བས་སྟག་བསྟལ་ལས་གྲོལ་ཞིང་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དོ། །དེའང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་ན་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ། རྟ་ཤེ་ལས། གང་དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ལྟ། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཕྱིར། །ཤེས་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྣ་སྐད་དུ། གང་དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ལྟ། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཕྱིར། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་ལོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་ཟབ་ཅིའི་ཡོད་ཀའི། རྣ་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཕྱིར། །ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ནི། །ཐུབ་ཆོག་ཐ་རོལ་འགྲོ་བ་ཉིད།[૩૩૮] །ཅེས་སོ། །དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བ་སྤྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པར་ནི་གང་ཡང་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། སྔ་མ་ལས། གང་ལ་སྤྲོང་པ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཅད་ཀྱི་ནི། །རོལ་པར་ཉིད་ཅེ་ན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤྲོང་ལ་འདི་དག་ཀུན་འཐད་ཀྱི། །མི་སྤྲོང་པ་ལ་འཐད་མ་ཡིན།[૩૯૦] །ཞེས་སོ།།

མདོར་དྲི་ལན་མ་དག་པ་འབྱུལ་བའི་ཚོས་ཀུན་རྫོབ་པ་སྐྱེ་ལམ་ལྟ་བུ་འདི་དག་མི་བདེན་པ། སྐྱེ་བ། ཉིས་པ་འཇིང་བ། འལ་འོལ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་དང་ངོས་གཟུང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དག་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་ཁེ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་འཕོ་འགྱུར་

མེད་པ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཐོབ་ཅིང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟོམས་པས། འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐུ་དམ་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་དམ་པ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་མཛོད་ཁང་དང་པོ་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རྣ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།[3೮೨] །ཞེས་བས། འདི་ར་དེ་བཞད་པ་ལ། གཤེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུ ང་བ། འགོར་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུ ང་བ། སྡུ་ངན་འདས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྣང་སྲིད་འགོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་དེ་ཉི་རང་བཞིན་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། གང་དུའང་མ་སོང་། གང་ན་ཡང་མི་གནས་པ། ཆོས་ཅན་ལ་ཆོས་ཉིད་བརྟེན་པས་ཆོས་ཅན་ཡང་སྐྱེ་འགག་ལྟར་སྣང་ཡང་སྟོང་དུ་ས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དབུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཉིད། དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། ཀྱེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ཀྱེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། ཀྱེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།[3೮೩] །ཞེས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རྟག་དང་ཆད་པ་སྤངས་པ་ཡི། །ཡོད་མེད་ཐོགས་བྲལ་གང་ཡིན་པ། །དབུ་མར་རྣམ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དབུ་མ་ཡི་ནི་ལམ་དེ་ཡང་། །ངར་གདངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད།[3೮೪] །ཅེས་སོ། །དེའང་འདི་ལྟར་མ་དག་པའི་སྣང་བ་དང་། དེ་ར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་

ཙམ།[३९९] །ཞེས་སོ།།

དེའང་སྐྱེ་ལམ་གྱི་འཁྲུལ་སྣང་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཀ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀ་ན་མེད་ཀྱང་བར་དེར་སྣང་བ་ལྟར། དཔལ་ཡུར་གྱི་འགྲོ་བྱ་འཁྲུལ་སྣང་འདི་ཡང་དང་པོ་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་དག་པ་སྟེང་པོའི་ཁམས་ལ་མེད་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁྲུལ་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་སངས་རྒྱས་འཁོར་དུས་སུའང་མེད་ཀྱང་བར་འདིར་སྣང་བ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བས་སྐྱེ་འགག་གནས་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཤིན་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་སྐད་དོ་བོ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པས་སྟོན་ནས་དཔལ་དང་ཕྱི་མའི་བར་དུ་འགྲུར་བ་མེད་དེ། ཀུན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཕྱི་མའི་དབྱིངས་ལ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།[३९५] །ཞེས་བཤད་ལ། འཁྲུལ་སྣང་མིང་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཕུང་གཤེས་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེའི་རང་བཞིན་རྟོགས་ན་གོལ་བ་ཡིན་ནོ། ཅི་སྐད་དུའང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འཇིག་མ་མཆིས་ཀྱི། ཉམ་མཁའི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་དང་མེད་མ་དམིགས། །ཚོས་ནམས་ཐམས་ཅད་སྐུ་མ་བཞིན། །སེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས། །འཇིག་རྟེན་རྟག་དང་ཆད་པ་སྤངས།[३९४] །ཞེས་སོ།།

དེའང་ནང་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་པ། གློ་བུར་བ། དོན་ལ་མེད་པ། མེད་བཞིན་སྣང་བ། མ་རིག་པ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་རྟོག་ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དོན་མེད་པར་བྱས་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཡང་བདེན་ཞེན་བའི་སྒྲིག་ལ་ངལ་བ་ནི། མི་ཟད་པ་མཛོད་ཀྱི་གླུ་ལས། ངཡིས་རྩེད་མོ་བྱས་པ་པ། །ཁྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཙ་ཏུར་ཚད།[३९३] །ཅེས་སོ།།

དེའང་སྣང་དུས་དུན་རིག་ཏུ་འཚར་དུས་འདི་ཉིད་ནས་ཡེ་སྟོང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་དཔོས་པོ་རྣམ་པར་འཇིག །སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོང་ཡེ་སྟོང་པ་སྟེ། །ཉི་ཚེའི་སྟོང་པ་སྐུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དང་། །མཁས་པ་བྱིས་པ་དག་དང་རྩོད་མི་བྱེད།[३९२] །ཅེས་སོ། ཉིང་ཡོད་མེད། ཡིན་མིན། བདེན་བརྫུན། དག་མ་དག་ཐམས་ཅད་བློས་བཀོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པས། ཀུན་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་དོན་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟོག་

ཅན་དག་གིས་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བཏགས། ཀེ་ཡུར་དབྱེད་པས་སྟག་བསྟལ་ཞེ་མི་འགྱུར། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། ཁཅང་དང་མི་གཅང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། སྣ་ཚས་པས་དབུས་ལའང་གནས་པར་ཡོང་མི་འགྱུར།[३९८] ཞེས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་མཐའ་གཅིག་སྟེ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡིན། ཀེ་ནེ་བདག་དང་བདག་མེད་མཚུངས། རྟག་པ་དང་ནི་ཆད་པ་མཚུངས།[३९०] ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རང་རང་གི་རྟོག་པའི་གྲུབ་མཐས་འཆིང་བ་ནི། ལངྐའི་མདོ་ལས། དངོས་པོར་ཤེས་པའི་སྒྲ་འཇོག་པ། རིལ་ལྟར་དང་ཀྱི་སྙིན་བུ་བཞིན། ཁྱིས་པ་མཚམས་སྦྱོར་མི་མཐས་པ། ཤངས་གི་གྲུབ་མཐའ་དམན་པས་འཆིང་།[३९१] ཞེས་སོ། ཤེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་དང་གང་གི་ཚེའང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། འོང་བ་མེད་པ། འགྲོ་བ་མེད་པ། དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པ། ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། ཆད་པ་མེད་པ། རྟག་པ་མེད་པ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞེ་བར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཤེ་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། ཇོ་དང་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། སྤྲོས་པ་ཞེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། རྟོག་པའི་སངས་རྒྱས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི། །དེམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[३९२] ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་དག་པ་ནི་གཤིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའམ་གཞི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འཁོར་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ཕྱི་རོལ་ལྟ་སྔང་ས། སེམས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་རི་དང་། རྩི་གཡ་པ་དང་། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ། འབྱུང་འགྱུར་རམ་འབྱུང་གཟུགས་སུ་གྱུར་པས་མཚོན་ནས། རས་ཡུག་དང་། ཐག་པའི་འདུ་བྱེད་དང་། རྩིད་ཀྱང་དང་། རེ་ལྟེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་ཆུན་ལས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེར་རིགས་འབྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་བསྟེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ཡུར་སྣང་ཞིང་བེམས་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་ནས་རྒ་ཤི་འི་བར་དུ་

འབྱུང་བ་ནི་ནང་གི་རྐེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། རྫ་ཕྲོམ་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་ལས་རྫ་མ་བྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཐག་པས་སྣམ་བུ་དང་། རྩེད་རྒྱང་ལས་རེ་ལྟེ་དང་། ས་བོན་ལས་སྨུག་གུ་དང་། སྲུབ་མ་ལ་སོགས་པ་མིའི་ནན་ཏན་དང་ཞོ་ལས་མར་འབྱུང་བ་འདི་ནི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཕྱིའི་རྐེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མར་འབྱུང་བའོ། །ནང་གི་རྐེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་སྡིད་པ་ལས་ཚོར་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་གི་རྐེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་བོ།[३५३] །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་དང་པོ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལས་སྲིད་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་རྒ་ཤི་ལ་ཐུག་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཅིང་བར་མ་ཆད་པར་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ནི། བཤེས་སྦྱིང་ལས། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་དེ་ལས་ནི། །རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་མིང་དང་གཟུགས་རབ་འབྱུང་། ཁེ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ་དེ་དག་ལས། །རེག་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བར་ཐུབ་པས་གསུངས། །རེག་པ་ལས་ནི་ཚོར་བ་ཀུན་འབྱུང་སྟེ། ཚོར་བའི་གཞི་ལས་སྡེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སྡེད་པས་ལེན་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཁེ་ལས་སྲིད་པ་སྲིད་ལས་སྐྱེ་བ་ལགས། །སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་མྱ་ངན་ན་རྒ་དང་། །འདོད་པས་ཐོ་ངས་དང་འཆི་དང་འཇིགས་སོགས་ཀྱི། །སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་འབྱུང་སྟེ།[३५४] །ཞེས་སོ།།

དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་དབྱེན་བཅུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མ་རིག་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་གཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དེས་མཚོན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་པས་འཁོར་བའི་ལས་འདུ་བྱེད་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་འབྱུང་ངོ་། །དེའང་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གསུམ་ནི་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་དགེ་བས་མཐོ་རིས་དང་། མི་དགེ་བས་ངན་སོང་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་མི་དགེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། མ་རིག་བསྒྲིབས་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར། །འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པའི། །ལས་དེ་དག་གིས་འགྲོ་བར་འགྲོ།[३५५] །ཞེས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས

གང་བྱས་པ་དང་། མཐུན་པའི་རྣམ་པར་འགྲོ་བ་གང་རུང་དུ་འཇུག་ཅིང་དེའི་ཤེས་པ་བསྒྲིད་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་རྐྱེན་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས། །འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར།[३५८] །ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཁམ་བུ་ཤིང་ཏེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་དུས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་རྩུང་སེམས་འདུས་པའི་ཚ་དེར་ཞུགས་པ་ལས། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་ནི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་པས་བསྟོམས་ཏེ་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་གྱུར་ན། །མིང་དང་གཟུགས་ན་ཚགས་པར་འགྱུར།[३५९] །ཞེས་སོ།།

དེའང་མའི་མངལ་དུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ལས་མིང་དང་གཟུགས་སུ་འགྱུར་བོ། །གཟུགས་དེ་ཡང་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་ལུས་རྫོགས་པའི་བར་རོ། །དེའི་ཚེ་མིག་དང་། ན་བ་དང་། སྣ་དང་། ཕྱེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་འབྱུང་བས་ན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཚགས་ཀྱར་ན། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།[३६०] །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཡུལ་དབང་པོ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་འདུས་པ་ལས་རེག་པ་འབྱུང་སྟེ་དཔེར་ན། གཟུགས་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། མིག་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལས་མིག་གི་འདུས་ཀེ་རེག་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། མིང་གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ལས་མའི་མངལ་དུ་རེག་པ་སྐྱེ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །རེག་པ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མིང་དང་གཟུགས་དང་དྲན་བྱེད་ལ། །བཏེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། །དེ་ལྟར་མིང་དང་གཟུགས་བརྟེན་ནས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །མིང་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས། །གསུམ་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རེག་པའོ་རེག་དེ་ལས།[३६८] །ཞེས་སོ། །རེག་པ་ལས་ཚོར་བ་འབྱུང་སྟེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། ཚོར་བ་གང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར།[३७०] །ཞེས་སོ།།

ཚོར་བ་ལས་དེ་ལ་སྲེད་པ་འཕེལ་ཏེ་བྱ་རམ་གྱི་མངར་བ་ཚོར་བས་དེ་ལ་ཞེམ་པར་སྲེད་པ་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ལས་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པ་དང་། བར་

མ་ལས་བཏང་སྙོམས་པའི་སྡེད་པ་སྟེ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཚོར་བའི་ཆུན་གྱིས་སྡེད་པ་སྟེ། །ཚོར་བའི་དོན་དུ་སྡེད་པར་འགྱུར།[རྟག] །ཞེས་སོ། །སྡེད་པ་ལས་གང་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པར་འགྱུ ར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྡེ་དར་ཆུ་ངན་ཉེ་བར་ལེན། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉེར་ལེན་འགྱུར།[རྟཀ] །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་། ཚོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ཚོར་བ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དེ་ནི་སྲིད་པའི་ཆུན་ཅན་ལས་འཕེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལས། དེ་ལྟར་ཚོར་བ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་། ཆུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྟ་བ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་དང་། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ།[རྟཁ] ཞེས་སོ།།

ཡང་ན་སྲིད་པའི་དུས་སུ་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་དང་། བར་མ་དང་། བདག་གིར་ལེན་པས་བཅིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ལེན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་སྟེ། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའིཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་དེ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། ཉེར་ལེན་ཡོད་ན་ལེན་པ་པོའི། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །སྲིད་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་ན། །ཕུང་པོ་ལྔ་འབྱུང་ངེ་སྲིད་མི་འགྱུར། །སྲིད་པ་དེཡང་ཕུང་པོ་ལྔ།[རྟང] ཞེས་སོ། །དེ་ལས་ཐོག་མར་བཅོམས་པའི་སྟེ་བ་འབྱུང་།[རྟའ] ། ཞེས་སོ། །སྐྱེས་ནས་དར་ལ་བབ་པ་དང་། ཏ་ལས་པ་དང་། སོག་འགགས་པས་འཆི་བ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཏ་ཤི་དང་ནི་མྱ་ངན་དང་། །སྟེ་སྦྱགས་འདོན་བཅས་སྦྱག་བསྡལ་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་དང་འབྲུག་པ་རྣམས། ཀེ་དག་སྐྱེ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་།[རྟཅ] ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དེ་ལ་ཏ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའོ། །འཆི་བ་ནི་ཏ་ལས་པའི་ཕུང་པོ་འཇིག་པའོ། །སྲུ་ངན་ནི་འགྲོ་བཞིན་འཆི་བཞིན་པའི་ཀུན་ཏུསྨོངས་པས་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱིང་གི་གདུང་བའོ། །སྟེ་སྦྱགས་འདོན་པ་ནི་སྲུ་ངན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐང་བའི་ངག་ཏུ་སྨྲ་ལ་གཞོན་པའོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་ཚེ་ལས་བྱང་བའོ།[རྟཆ] ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཚ་ནས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་

བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་རྣམ་བར་ཤེས་པ་སྟེ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཚ་ལས་བསྐྱེད་པས་ན་ཀུན་ལས་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་སྤྲུལ་ལྡང་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་འབྱུང་སྟེ། གཉིས་གང་ཞེན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། རླུང་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཀུན་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རླུང་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཞེན། གང་འདི་མ་རིག་པའི་ཀུན་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཡང་ནང་གི་རྟེ་ན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུ ང་བ་ཀུན་དང་འབྲེལ་བར་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་འདུ་ས་པ་ཡས་ནང་གི་རྟེ་ན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀུན་དང་འབྲེལ་བར་བལྟའོ།[३५५] །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་ན་ཚེ་སྟ་མའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་དུ་སུ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་མ་རིག་པའོ། །ཚེ་སྟ་མའི་ཡས་གསོག་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་རྣམ་ཤེས་སོ། །ཇི་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་སྐོ་མ་དོད་བར་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །དབང་པོའི་སྐོ་དོད་ནས་ཡུལ་ལ་སྟོང་མི་ནུས་པའི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་སྐྱེ་མཚེད་དུག་གོ །ཡུལ་ལ་སྟོང་ནུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདེ་སྡུག་གི་བྱེ་བྲག་མི་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་རེག་པའོ། །བདེ་སྡུག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཕྲིག་པ་སྟོང་མི་ནུས་ཀྱི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་ཚོར་བའོ། །འཕྲིག་པ་སྟོང་ནུས་པ་ནས་བཟུང་ནས་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་དུ་མ་བླངས་ཀྱི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་སྲེད་པའོ། །འདོད་པའི་ཡུལ་དང་དུ་བླངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་ལེན་པའོ། །དེ་ནས་ལས་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་སྲིད་པའོ། །དེ་ནས་ཚེ་ཕྱི་མའི་ཐོག་མར་མའི་མངལ་ནས་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ནས་ཕྱི་མའི་མིང་དང་གཟུགས། སྐྱེ་མཚེད་དུག རེག་པ། སྲེད་པ། ཚོར་བ་སྟེ་བཞིའོ་དེ་ཏུ་ཤི་ཡིན་ཏེ། སྡུ་ལུ་ལྟང་པ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཏུ་ཤི་འོ། །སྐྱེ་བ་སྟེ་ཚོར་བའི་བར་དུ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།[३५৮] །ཞེས་སོ།།

དེ་དག་མཇོད་ལས། སྟོན་དང་ཕྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། ཁར་དུ་བཏུད་ཡོངས་རྫོགས་

ལྡན་ལ། །མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྤྲོན་གནས་སྣའང་། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྤྲོན་ལས་ཀྱི། །རྣམ་ཤེས་མཚམས་སྦྱོར་ཕུང་པོ་ཡིན། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་ཕན་ཚད། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་ཚུན་ཚད་དེ། །དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཚད་དོ། །རེག་པ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱུ་ཤེས་ནུས་པ་ཚུན་ཚད་དོ། །ཚོར་འཕྲིག་ཚུན་ཚད་སྟེད་པ་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་འཕྲིག་པ་ཚགས་ཅན་གྱི། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །སྲོག་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་རྒྱག་པ། །དེ་སྲིད་འབྱས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་བའི། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཚོར་བའི་བར་ནི་ཀུ་ཤི་ཡིན།[རྣམ་པ་] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། སྣད་ཅིག་དང་། རྒྱུན་ཆགས་སོ། །སྣད་ཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐ་རོལ་དང་བདག་གཉིས་ཀའི་དབང་གིས་སྲོག་གཅོད་དུས་མི་ཤེས་པས་སྟོག་པ་བྱེད་པ་ནི་མ་རིག་པ། དེས་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཚ་ནི་འདུ་བྱེད། ལས་བྱེད་དུས་ཀྱི་རིག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས། རང་གཞན་གྱི་མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག དེ་ནས་རང་ལ་བདེ་བ་དང་གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་གྱུར་པ་མཚོན་བསྟན་པའི་ཚ་ནི་རེག་པ། དེ་ལས་བདེ་སྡུག་གི་ཚ་ནི་ཚོར་བ། དེ་ལས་ཕྱི་ཕྱིར་དགའ་བས་འཇུག་པ་སྟེད་པ། དེ་ལས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བར་འཇུག་པས་ལེན་པ། དེ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཚ་ལྟན་སྟིད་པ། དེ་ལས་ད་ལྟ་དང་ཕྱི་མའི་ཚ་སྐྱེ་བ། དེའི་ཚ་ཐ་ཤི་སྟེ་བྱ་བ་ཚོར་གསོ་ལ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །སྣད་ཅིག་ནི་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་ཟལ་གྱིས་འཇུག་པ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག དེ་ལྟ་བུའི་ཡུན་བཏུ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སད་ཅིག ཐ་བ་གཅིག་མཉམ་བསྒོམས་ནས་ཚོར་གྱི་བར་ལ་བྱ་ཚོར་གྱི་སྐད་ཅིག་གོ །རྒྱུན་ཆགས་ལ་བརྩི་ན། སེམས་ཙམ་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཚར་གཅིག་ཚེ་གཉིས་ལ་ཚོར་གྱི་བར་འདོད་དེ། ཚ་སྟ་མ་ལ་རྒྱུ་དུག་པོ་ཚོར་གནས་འདིར་འབྲས་བུ་དུག་ཚོར་སོ། །དེས་ཕྱི་མ་འགྲེའོ། །རྒྱུ་དུག་ནི། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས། སྲིད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པའོ། །འབྲས་བུ་དུག་ནི་ལྟག་མ་རྣམས་སོ།།

ཞན་ཐོས་པ་ལྟར་ནརྒྱུ་འབྲས་ཚར་གཅིག་ཚེ་གསུམ་ལ་ཚོར་གསུམ་ལ་ཚོར་གྱི་བར་ལ་བྱ་ཚོར་གྱི་སྐད་ཅིག་ཐ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཚེ་འདིར་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་འཕྲུང་ཞིང་། ཚེ་འདིའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་རྣ་ཤི་གཉིས

བསྒྱེད་དོ། །ཀེ་དག་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ན། མཛོད་ལས། སྟོན་དང་ཕྱི་མཐའ་བར་དག་ལ། །སྣོངས་པ་རྣམ་པར་ལྟོག་ཕྱིར་རོ།[རྒྱབ] །ཞེས་སོ། །ཀེ་དག་གིས་སྲིད་པ་འགོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེ་ནི་སྡུད་བན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་དང་། འབྲས་བུའོ། །ལམ་ནི་འགོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་སུ་འཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་པོའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལྟོག་སྟེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱུད་གོམས་པར་བྱས་པས་དང་པོའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལྟོག་གོ །དེ་ལོག་པས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་རྣམས་རིམ་གྱིས་ལྟོག་སྟེ། སྲིད་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཟད་པས་འགོར་བའི་གནས་ལས་བརྒལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཤེས་སྒྲིང་ལས། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་འདི་ཀུན་འགག་པར་འགྱུར།[རྒྱཟ] །ཞེས་པ་དང་། རྩ་ཤེ་ལས། མ་རིག་འགག་པར་གྱུར་ན་ནི། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །མ་རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་སོ། །དེ་དང་དེ་ནི་འགག་གྱུར་པས། །དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འབྱུང་། །སྟུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་འགག[རྒྱཟ] །ཅེས་སོ། །འཕངས་ལའྱོར་པ་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་འགོར་བ་འཇུ བ་པའི་ལས་རྣམ་བཅས་བྱ་ནས་མ་བཅག་པས། དེའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་འགོར་བར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་འདུ་བྱེད་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀེ་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། འགོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །

འབྲས་བུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྨོ་ལམ་སྐྱེ་མ་ཡུ་བུ་སྟེ་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུ ར་རོ། །དེ་ཡུར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུ ང་བ་ལ་འདུ ས་བར་ཤེས་པ་དེ་ས་བདེན་པར་དམ་པའི་དོན་ཏོ་ང་ཆུ ད་ནས་སྐྱ ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །མཐོང་བ་དེས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་ནི་འོག་པ་དང་། །ལམ་ཉིད་དེ་དག་མཐོང་བ་ཡིན།[རྒྱཡ] །ཞེས་གསུངས་སོ། ཀེ་དག་ནི་གསུང་རབ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཁང་གཉིས་པ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེར་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ།།

སྣང་བ་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། དུ་ནི་དེས་གཏུན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱིད་བཤད་པ་ནི།

སྣང་འདི་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་གཟུགས་བརྟན་བཞིན།[ཨཨ] །ངོ་བོ་མེད་ལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་སྟེ།།

རང་བཞིན་དག་པའི་ཏེན་འབྲེལ་མཐོང་ནས་ནི། །མི་གནས་མཆོག་གི་གོ་འཕང་སྙུར་དུ་རེག།

འདི་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཆུའི་ནང་དུ་ཤར་བའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་དོ་བོ་མེད་ལས་སྣང་ཚུལ་སུ་སྣང་བ་ཉིད། ཉིང་ཏེའཛིན་རྒྱལ་བཞིས། རི་ལྟར་མཚན་མོཆུ་ཡི་ཟླ་བདག །ཀྲངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་བའི་མཆོར་སྣང་ཡང་། །ཆུ་ཟླ་སྟོང་པ་གསོག་སྟེ་སྟིང་པོ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།[ཨ༡] །ཤེས་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། ཕྱི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་དངོས་པོ། ནང་མེད་ལ་འཛིན་བའི་རིག་པ་གཉིས་ལ་སེམས་སྤྲོ་བསྡུ་མེད་པར་བཞག་པ་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་བློའི་འཇུག་པ་ནུབ་པའི་དབྱིངས་དོན་དམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །བྱི་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི།[ཨ༢] །ཞེས་པ་དང་། ས་ར་ཧས། བསྟོམ་བྱ་སྟོམ་བྱེད་ལས་བྱོལ་བའི། །ངང་ལས་མ་གཡོས་སྟོམ་པར་བཏཱགས། །ཡིད་ལ་མེད་དོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །འབྲས་བུ་གང་ལའང་རེ་བ་མེད།[ཨ༣] །ཅེས་སོ།།

དོན་དེ་དག་ཀྱང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རབ་རྣམས་འབྱེད། ཁྱིར་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་གྲོལ། ཤེས་རབ་འཆོ་ཀ་ལེགས་བཤད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཚྀ་ཡི་ནི། །དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། ཤེས་རབ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མ་ཁས་པས་ཡང་དག་སྨྲབ་པར་བྱེད།[ཨ༤] །ཅེས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པའོ། །རྒྱུ་ནི་ཁྱིར་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། །སྟུད་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཐམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་བརྟུ་བར་འགྱུར།[ཨ༥] །ཤེས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི་འཆི་བ་དག་པ་དང་། ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་ནས་ཐེ་ཚོམ་

གཅོད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཡི་ཁུ་མཆོག་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་བསྐོར་བྱས་ན། །སྟུག་བསྔལ་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན།[୨୬] ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཤེས་རབ་དེས་ཐར་པའི་གྲོང་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། ཏབྱེ་ན་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་གསུམ་མམ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་མོ། དེ་ལྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་མཐའ་དག་རྣམ་ཀུན་ཤེས། །སྙིང་འདུས་ལའང་བློ་ཆགས་རབ་མ་སྐྱེས་འཁོར་བར་སྒོས་ཅི་དགོས། །ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་འཇིག་རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་བཞག[୨୨୨] ཅེས་སོ།།

ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཐོག་བཞིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི།

ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཐབས་ཀྱིས་གོལ་འགྱུར་ཏེ།[୨୯] །རྟེ་ལྟར་དུག་ལ་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་བཞིན།།

ཤེས་རབ་མེད་ན་ཐབས་ཀྱིས་འཆིང་འགྱུར་ཏེ། །སྨན་ཤིན་ཏད་དུ་སོང་བས་གདུང་བ་བཞིན།།

དེ་ཕྱིར་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ།།[୯୦]

རིམ་སྐད་དུ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཆིང་ངོ་།[୨୨୩] ཞེས་པ་དང་། དོ་ཤ་མཛོད་ལས། སྐྱིང་རྡེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཞྭགས་གང་། ཀེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྣེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྐྱིང་རྡེ་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་ན་ཡང་། །འོཐ་པ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །གང་དག་གཉིས་པོ་སྟོང་བར་ནུས་པ་དེ། །འོཐ་བར་མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་མཐའ་མེད། །ཞེས་དང་། བླུན་པོ་གང་གིས་བཅིངས་ཀྱང་པ། །མ་ཁས་རྣམས་དེ་ཡིས་མྱུར་དུ་གྲོལ།[୨୨୯] ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་རབ་ཏུ་མྱུར་དུ་གྲོལ་ཏེ། འཕགས་པ་གོ་ཆ་བགོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞེག་སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྨྲའ་བར་བྱེད་ན། མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་ཐུན་སུམ་

ཚོགས་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་འཐོབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བརྟོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་སྡུང་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་བས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་གདུགས་ཐོགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པར་འགྱུར་རོ།[३५९] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཚངས་ཅལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཁཤད་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དད་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར། ཚ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོད་པ་ན།

སྐུ་མའི་སྐྱེ་བོ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་དག་བའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས།།
རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཞེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།[৫৭]

འདི་ལྟར་ཚ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ས་བསྟས་པའི་དག་བ་གང་ལའང་བྱེད་པ་ཡོ་བདག་ཉིད། བྱ་བའི་ཡུལ། བྱས་པའི་དག་བ་གསུམ། བྱེད་དུས་ནས་བདེན་ཞེན་མེད་པ་སྟུལ་པ་ལྟ་བུའི་བློ་འམ་སྐུ་མ་ལྟ་བུས་སྦྱད་ན་སྡུང་དུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས། གང་ལ་དག་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱ་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འབད་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པར་བྱའོ། ཀེ་ཡང་སྐུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། སྟུལ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་རྟེས་སུ་བསྟུབ་པར་བྱའོ།[३५৬] །ཞེས་སོ། ཀེ་འང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྟ་བ་དག་ཅིང་། ཐབས་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་དག་ན་ཡམ་ལ་གོལ་ས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཆོགས་མེད་པར་འགྲུབ་ཅིང་མ་ཁད་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རོ་བོ་རྗེའི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་ལྟ་བས་མ་རྟོངས་ཤིང་། སྦྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་དག་གྱུར་ན། ཁོལ་བའི་ཡམ་དུ་མི་འགྱོ་སྟེ། ཁོག་མིན་གནས་སུ་འགྱོ་བར་འགྱུར།[३५৭] །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དུ་ནི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོ་བ།

དེ་ལྟར་དགེ་ལེགས་སྤྱིན་གྱི་བཞེན་པ་ཡིས། །འགྲོ་སེམས་གཙང་མའི་ལོ་ཐོག་ལེགས་བསྒྲུབ་ཅེ།།

སྤིད་བའི་ཉེས་ཚོགས་དབུལ་བས་རབ་ཐོངས་བའི། །དུབ་བའི་སེམས་ཀྱིད་དི་རིང་བལ་སོས་ཤིག།[৫২]

ཅེས་སྨོས་ཏེ། བློ་གྲོས་དང་ཤེང་བྱེ་མ་མེད་པའི་མཁའ་དབྱིངས་དག་པར་དག་བའི་ཕུ་བ་རྣལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚུ་འཛོད་འཕྲུག་པོས་འབྲེགས་ཏེ། ཆོས་ཚར་རབ་ཏུ་བསིལ་བའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབ་པ་དག་གིས། སྐྱེ་དགུ་དམ་བའི་ཆོས་རབ་དགེ་བ་ལ་གཞོལ་བའི་ལོ་ཐོག་བསྒྲུན་ནས། སྤིད་པར་དབུལ་ཤིང་ཐོངས་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ཞེ་སྡེ་བྱང་ཆུ བ་ཀྱི་སྐྱི ང་པོའི་བདེ་བས་ཆོམ་ཤེང་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་སྨོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་མེ་ཚོགས་གདུངས་བའི་འཇིག་རྟེན་འདིར། །ཆོས་ཚར་དྲི་མེད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབ་པས། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རབ་རྟོགས་ནས། །བསིལ་གྱུར་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཡོན་ཏན་བདློ་ས་གང་བ་མཛེས་པའི་མཚོ། །ས་དང་ལམ་གྱི་དང་མོས་ཤེར་བསྟེན་ཤིང་། ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དབའ་རྒྱབས་ཆེལ་ཆེལ་གཡོ། ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱོད་པར་ཤོག །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་ནས་ཡང་དང་ཡང་། །སྲིད་གསུམ་འཁོར་བའི་དགོན་པར་འཁྲམས་གྱུར་ཏེ། ཁྱབས་མེད་སྡུག་བསྔལ་མང་པོས་གདུངས་བ་ཀུན། །བདག་གི་བའི་བས་བའི་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཤོག །ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་སྐྱུ་མའི་ཚུལ་མཐོང་ནས། །བདེན་པར་ཞེན་པའི་བློ་རི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ། སྐྱུལ་འདྲའི་ངང་ནས་དགེ་ཚོགས་རབ་བསྒྲུབ་ཅིང་། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཕྱམ་གཅིག་དགེ་བར་ཤོག །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱིད་ངལ་གསོ་ལས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་སྐྱེ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

དགུ་པ། བསྒྲེད་རྫོགས་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལེའུ

དེ་ཡུར་ཕེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པ། ཚོགཅིག་གིས་རྒྱང་འཇུག་གི་སྐུ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་དངོས་དགུ་བ་བསྒྲེད་རྫོགས་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལེའུ་ལ་སྦྱི་དོན་གསུམ་སྟེ། ཡུ་བས་གཏན་ལ་དབབ་པ། སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླང་བ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།།

སྦྱི་དོན་དང་པོ་ཡུ་བས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་དགུ་ལས། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རྫོ་རྗེའི་ཕེག་པར་བསྒྲབ་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ཡུར་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕེག་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ། འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཕེག་པ་བཤད་པ་ཡང་། ཚུལ།

དེ་ཡུར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །གསང་སྔགས་ཕྱི་ནང་བསྐྱེད་རྫོགས་དོན་ལ་འཇུག།

བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཕེག་པ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ་ནི་ཕེག་པའི་རིམ་པ་རེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

མཚན་ཉིད་ཕེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུའི་ཕེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དོན་གཅིག་ན་ཡང་འཇུག་ཚུལ་མ་རྫོངས་དང་།།[9]

དབང་པོ་ཤིན་ཏུརྩེ་བའི་དབང་མཛད་དེ། །བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་བཞི་བསྟན།།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་དང་བསྟུན་ནས་ཕེག་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསུངས་ཀྱང་བསྟུ་ན་ཕེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལའང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུའི་ཕེག་པ་ནི་དང་པོར་འཇུག་པའི་སྒོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཉོན་རྫོངས་ཀྱི་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཕེག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ཕེག་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕེག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད

དེ་ཡང་གཉིས་སུ་དེས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་རིགས་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་ཐབས་སམ་ལམ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཟགའི་ཡོན་ལ་གདུང་བ་ཆུང་བའམ། འདོད་ཡོན་སྤངས་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གསུངས་ཤིང་། འདོད་ཡོན་སྤངས་མི་ནུས་པ་རྣམས་ལ་དེའི་ཐབས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་ལ་རིགས་དེ་གཉིས་སུ་སྤྱངས་པས། སྐྱེས་དུས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལས་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། སྔགས་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་བཀྲགས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཁེ་ཚུན་ཆད་དུ་ལམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་སོ་སོར་བསྟན་པས་དུས་རིང་པ་དང་ཉེ་བ་བྱུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཞེས་སྔོན་ལྟ་བུ་སྤྲོང་དུས་བྱམས་པ་གཅིག་ལུ་ལས་ཐབས་ཀྱི་ཚ་གཞན་མེད་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བ་ཆེ་བ་དང་། དོན་གཅིག་ལུདེ་ལ་ཐབས་མང་པོམེད་པའམ། འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པར་དོན་གཅིག་ནའང་སྣུལ་ཚལ་མོ་ལ་སྣོངས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་རྟུལ་པོས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐབས་སུབྱུང་བས། གང་དང་གང་སྒྲུབ་ཀྱང་སྤང་གཉེན་གཉིས་གཉིས་བྱེད་པས། སྤང་བྱའི་ཚ་དེ་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བས་ཕྱེད་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ལམ་དོག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཉུང་བའོ།།

སྔགས་ལས་ཚུལ་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ། དེའང་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་དུས་བྱམས་པའམ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའམ། རྩོག་རིམ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། ཞེ་སྡང་དེ་ཉིད་ལ་སྤྲུངས་པས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མང་བ་དང་། ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཤས་ཆུང་བ་དང་། དོན་གཅིག་བསྒྲུབ་དུས་དེ་དང་དེའི་ཐབས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པས་དེས་པར་འགྱུབ་པ་དང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུརྣོན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆྱུད་བཞིར་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྤྲོན་མ་ལས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་སྟོངས་དང་། ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། ཁབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་བྱས་ནས། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་འཕགས།[2] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གདུལ་བྱ་གང་གི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ནི། དེའང་ཆུང་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་གི་ཕྱིར་བསྟན་ཞེ་ན།

དུས་དང་མི་རིགས་དབང་པོའི་རིམ་པ་སྟེ། །རྫོགས་ལྡན་སྒམ་ལྡན་ཉིས་ལྡན་རྩོ་ལྡན་དང་།།[༢]

བྱམ་ཆེ་རྡེའུ་རིགས་རྒྱལ་རིགས་གདོལ་པ་འཛམ་དམངས། །རྐྱལ་པོ་འབྲིངརྩེན་ཤིན་ཀུརྩེན་པོ་ལ།།

ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་གཅོར་སྟོན་བྱ་བའི་རྒྱུད། །ལུས་ངག་བྱ་དང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཀུན།།[༣]

ཚ་མ་ཉམ་སྟོན་པ་སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་དང་། །སྒོམ་པ་གཅོར་སྟོན་ལུས་ངག་སྦྱོད་པ་ཀུན།།

གོགས་ཙམ་སྟོན་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ནི། །སྒོ་གསུམ་བྱ་བྱད་འཛིན་མི་དམིགས་པར།།[༤]

སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡོད་གསལ་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག །གཙང་སྦྲ་ཆུང་རྣམས་ངོར་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།།

ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེའང་དུས་ལ་ཡོས་ན་སྔོན་བསྣལ་པ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ན་སེམས་ཅན་གང་ལའང་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་མེད་པས་སྣ་མི་སྙན་པའི་མི་བཞིན་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དག་བས་སྔོམ་པའི་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལུས་ངག་གི་གཙང་སྦྲ་དང་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་རིགས་བཞི་ལ་ཡོས་ནས་བྱམ་ཆེ་ནི་གཙང་སྦྲ་དང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ས་གདུ་ལ་བར་བྱའི། གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། དབང་པོ་རྣུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་རྩེམ་པ་ཆེན་པོ་མི་གོ་བས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བྱེད་ཚོས་སུ་མཐོང་ནས་འཇུག་པ་སྟེ། དགོས་པ་གསུམ་ལ་ཡོས་ནས་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་གཅོར་བོ་ར་སྟོན་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཙམ་མོ་སྐྱ་པུ་ཤ་དང་། རིག་པ་མཚོག་དང་། ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གསུམ་སྐང་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་སྟོན་རྩོ་གས་ལྡན་ལས་ཉམས་ཀྱ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་ རྒྱུ་ ཐུ ང་ཟད་ལངས་པས་འཁྲིག་པ་དང་རྒྱ་བྱུང་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་དང་འོད་མེད་པ་སྒམ་ལྡན་གྱི་དུས་ན་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་བསྟམ་པ་དང་། གཙང་སྦྲ་ལ་གནས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྟེའུ་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ཉ་ཅང་གཙང་གཙང་སྦྲ་མི་ཆེ་བས་ཚུལ་དེ་ལ་མོས་པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་པོས་རྩོ་གས་སུ་རུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་བརྒྱ་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་རྒྱུད་ཙམ་ཡོ་ཧ་ནའི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཡོས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ།། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དང་འོད་མེད་པ་སྒམ་ལྡན་གྱི་དུས་ན་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པར་གསལ། སེམས་ཀྱི་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་

རིགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་ཤིང་ཡོངས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོས་རྟོགས་སུ་རུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་ཀྱི་སྐོམ་པ་གཅོ་བོ་ལ་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་གློག་སྤྲུལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་བན་སོང་སྤྱོང་བ་དང་། རྣ་རྟེ་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱིགས་མ་ལྟ་བ་རྣོ་བའི་ཚེ་སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གདོལ་པའམ་དམངས་རིགས་ནི་གསོ་སྦྱང་མེད་ཅིང་བརྐུ་ལ་ཞུགས་ཚེ་བ་དང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོན་པོས་རྟོགས་པར་བྱ་བས་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་མི་དམིགས་པའི་ངང་ནས་སྤང་བླང་དང་། དགག་སྒྲུབ་དང་། རེ་དོགས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་མེད་དུ་སྦྱོད་ཅིང་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་ཆེ་བར་ལ་གནས་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་མའི་ཚོར་ཚེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྨྲ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་དང་། བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། གསང་བ་སྒྲུབ་པ་ལས། གདུལ་བྱ་དུས་དང་འདུལ་བྱེད་ཀྱི། །སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་དོན་གྱི་ཕྱིར། ཁསང་སྟགས་ཚུལ་ཆེན་རྣམ་པ་བཞི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན།[3] །ཞེས་སོ།།

ཀྱི་ཡོ་གཱ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་གི་རིམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ།

དེ་ཡང་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་ཐུབ་པ་རྒྱུད། །ཀྱི་ཡ་ཡུ་པ་ཡོ་གཱ་ཞེས་བྱའོ།།[५]

དེ་ཡང་ཀྱི་ཡ་སྟེ་བྱ་བ་དང་། ཡུ་པ་ཡ་སྟེ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོ་གཱ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཏན་ཏྲ་སྟེ་རྒྱུད་དུ་གཏགས་པ་དེ་གསུམ་ནི་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ཕྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡང་གཅོད་སྨོམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པས་ཐུབ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་དག་གསང་སྟགས་ཕྱི་པར་བཞག་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྟེ་ཆེན་པོ།

དེ་དག་གསང་སྟགས་ཕྱི་སྟེ་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་། །ཡབ་ཡུམ་ཟུང་འབྲེལ་བསྟོམ་པར་མི་ནུས་ཤིང་།།

ཤ་ལྟ་བདུད་རྩི་ལྟ་སོགས་བསྟེན་མི་བྱེད། །གཙང་སྦྲ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པས་གནས་པ་ཡིན།།[६]

དེ་འང་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ནི་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ། རིག་སྔགས་དང་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་

དེ་དག་རྣ་ཁོལ་དང་སྨྲན་བྱེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤུགས་ཀྱི་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་མ་ཡིན་ལ། རྟལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གླུ་ཚད་ལ་བཀོད་པ་ཚེན་པོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ལྟར་བསྟན་གྱི་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པས་བསྒྲིད་རྫོགས་སོ་སོར་བཀྲིད་དང་། དམ་རྫས་ཤ་ལྟ་བདུད་རྩི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པར་མི་བྱེད། དེ་དག་ལ་བཅོག་པའི་གནས་སུ་འཛོམ་པས་གཙང་སྦྲ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཆེན་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དགྱེས་སྦྱིན་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་དོན། །ཤ་ལྟ་བདུད་རྩི་ལྟ་དང་བདེ་ཆེན་མཆོག་རོལ་པ། །རྡུད་བྱུང་ལ་ཡིན་ཚུལ་འདི་དེ་ལས་གཞན་གྱུར་ཅིང་། །གཙང་སྦྲས་གདུང་རྣམས་སྐལ་བ་དམན་པས་དེ་ལྟ་མིན།[๒] ། ཞེས་སོ།།

ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྔགས་ནང་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།

རྟལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཡའང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཕ་མ་གཉིས་སུམེད་པ་བླ་ན་མེད།།
བསྒྲིད་རྫོགས་གཉིས་མེད་གཅོ་བོར་སྟོན་པ་སྟེ། །མཁྱ་ཛ་ནུ་ཛ་ཏྲི་ཞེས་བྱའོ།།[๓]
ལྟ་ཡང་འཁྲིལ་སྦྱོར་དམ་རྫས་ཁྲད་པར་ཅན། །གཙང་བཅོག་གཉིས་མེད་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ཏུ།།
དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་རོལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། འཇམ་དབལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པ་རྟལ་འབྱོར་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ནི་མཁྱོ་གཉིས་རིམ་ཐབས་ཀྱི་ཚ་དང་། དེའི་རྗེས་རིམ་ཡང་རྒྱུད་གཅོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་དང་། རྡོ་རྗེ་ཕུར་པ་དང་། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་དང་། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་མའི་རྒྱུད་དེ་ཙ་ཀྲ་ཡོ་གཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྗེས་ཐབས་ཀྱི་ཚ་དང་། རྡོ་རྗེ་རིམ་ཡང་ཁམས་བྱང་ཆུ་ཀྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་གཅོ་བོ་དང་བྱེད་པས་བདེ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་དོ། །གཉིས་སུམེད་པའི་རྒྱུད་སྣུ་འཕྲུལ་དུ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཙ་ཀ་ཡོ་གཞེ་བྱ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་རབ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ངོ་བོ་བསྒྲིད་རྫོགས་རྒྱང་འཇུག་གཅོ་བོར་སྟོན་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་རིམ་ཡང་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ལས་སྒྲིས་པའི་བདེ་བ། གསལ་བ། མི་རྟོག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་

པའི་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཅོ་བོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་ཀའང་རེ་རེ་ཞིང་ཐབས་ཤེས་རྒྱུ་ཀུ་འབྲེལ་པའི་བརྡར་ཡབ་ཡུམ་འཁྲིལ་སྦྱོར་དུ་བསྟེད་པ་དང་། སྣང་བྲྙན་དང་། དགག་སྒྲུབ་དང་། གཙང་བཅོོག་ལ་སོགས་པ་བཟང་ངན་བྲྙད་དོར་མེད་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཤ་དང་ཚང་ལ་སོགས་པའི་དམ་རྫས་ལ་རོ་ལ་ཞེང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་དེ། དཔལ་གསང་བའི་སྙིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲུབ་ཐབས་དྲུག་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དབྱེར་མེད་།། ཅེས་སོ།།

དེ་དག་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ལ།

བྱ་བས་རང་ཉིད་དམན་ལ་ལྟ་ཉིད་མཆོག[১] །རྡོ་རྗེ་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབ་པས་དོངས་གྲུབ་ལེན།།

སྦྱོད་པས་རང་དང་ལྟ་གཉིས་མཉམ་པར་བལྟ། །རང་ཉིད་དམ་ཚིག་མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྟ།།

གོགས་པོའི་ཚུལ་གྱིས་དོངས་གྲུབ་ལེན་པ་ཡིན།[২] །རྣལ་འབྱོར་དོངས་གཞིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ།།

སྦྱོར་རྡེས་ལྟ་ནི་དགུག་གཤེགས་གཉིས་སུ་བྱེད། །ཚུ་ལ་ཆུ་བཞག་གཉིས་མེད་དོངས་གྲུབ་ལེན།།

དེ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ནི། ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་དམངས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དོངས་གྲུབ་ལེན་བར་འདོད་དེ། རིགས་ཐམས་ཅད་པའི་དོངས་གྲུབ་ལེན་པའི་རྒྱུད་ལས། རྡེ་དབོན་རྒྱལ་པོའི་སྐུར་བལྟས་ལ། །རང་ཉིད་བཞག་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། སྤྲུགས་སྐྱབ་དོངས་གྲུབ་སྟིང་པོ་ནི། ཁྲོ་ན་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་བླང་།[৩] །ཞེས་སོ། །སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་ནི། རང་ཀ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྒྲིད་པའི་མདུན་དུ། ཡྲ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་དགུ་མདུན་དུ་བསྒྲིད་ནས་དོངས་གྲུ བ་ལེན་ཏེ། ཡྲ་ཡེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཅམ་དུ། །ཁངོངས་གྲུབ་དམ་པ་བླང་བར་བྱ།[৪] །ཞེས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དུ་ནི། བདག་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྒོམས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཡི་ཤེས་པ་དགུག་ཅིང་བསྡེམ་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་མཆོད་བསྟོད་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་བྱས་པའི་མཐར་ཡང་ཤེས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་གཞི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དུས་དེར་

དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོ་རྗེ་འཛུང་བ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དང་། ཐུབ་མེད་དོས་གྲུབ་དམ་པ་བླང་།[1] ཞེས་སོ། །དེ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་། བརླའི་རིགས་དང་། རྫོ་རྗེའི་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་སྟེགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་། དམ་ཚིག་དང་། ཚོས་དང་། ལས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།།

གོང་མ་གསུམ་གཅོ་བོར་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་ནི།

མ་རྟོག་བརྗུད་དང་བསྒྲེད་རིམ་ཐབས་གཅོ་ལ།[10] །ཙ་ནྡ་ཀཱམས་དང་རྫོགས་རིམ་ཤེས་རབ་གཅོ།།
ཙ་ཀིས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅོ། །ཀུན་ཀྱང་ཆོས་ཀུན་ཡེ་ནས་མ་ཉམ་པ་ཉིད།།
ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན།།[11]

དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་མིམས་ཉི་ད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བདག་མེད་པར་ཤེས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། གསང་བ་འདུས་པ་ལས། དངོས་པོ་འདི་རྣམས་མ་སྐྱེས་པས། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། ཁམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བདག་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཚུལ་འདི་བསྟན་པའོ།[12] །ཞེས་འགྲུར་སྐ་མ་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲུ་འཕྲུལ་རྟམ་གྲོག་ལས། ཞེ་མའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི། །ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྣང་བ། ཆོས་བདག་མེད་པ་མ་ཉམ་ཉིད་པས། །རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ།[13] །ཞེས་སོ། །དེ་སྐད་ཤེས་ནས་ཐབས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཐབས་དང་། འབྱུང་བ་ལྔའི་རྣང་རྣམ་པར་དག་པ་གསལ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅོ་བོར་བྱེད་པས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།།

ཤེས་རབ་མའི་རྒྱུད་ལས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒོས་པ་ཤས་ཆུང་བས་ཉམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་རྣ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་མཁའ་གསང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རིམ་པས་གཞན་ལུ་ས་ཕྱག་རྒྱ་དང་རང་ལུ་ས་ཐབས་ལྷན་ལ་བཏེན་ནས་དགའ་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུ བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། ཁཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ལས་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་རིམ་པ་ལས་ཁྲད་པར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་

གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པའི་ཚོར་ཉིད་འོད་གསལ་བ་གཅིག་བུར་ཆུད་སྐུབ་པར་བྱེད་དོ། །འོད་གསལ་བ་དེ་ཡང་གསུམ་སྟེ། བདེ་བའི་འོད་གསལ། གསལ་བའི་འོད་གསལ། མི་རྟོག་པའི་འོད་གསལ་ལོ། །དང་པོ་ཁམས་ལས་སྐྱེ་རྩང་བ་ལས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ། དེ་ལས་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར་ཟས་གང་བས་སྟེའོ། །དེ་ནི་དགུ་མར་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་བབ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །གསལ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ནང་དུ་རླུང་ལུ་སྐོབས་སུ་ཐྱུར་པས་དྲངས་གསལ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གཏན་བཞིའི་རིམ་པ་འཆར་བ་ལྟར། ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་འོད་སྐུ་དང་ཕིག་ལེ་དང་འོད་སྣང་དུ་སྣང་བས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་གནས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སྐུ་འཕྲལ་དུ་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ལམ་མེ་བ། །འགྲོ་བའི་མར་མེཡེ་ཤེས་སྐྲོན། །གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་དང་། གཟི་བརྗིད་ཕྱེད་ལྡན་ལྟ་ན་སྟག །འོད་བཟང་འབར་བ་དཔལ་གྱི་བེལྟ།[11] །ཞེས་འབྱུང་ངོ།།

དེའང་རླུང་ལྟའི་དྲངས་མ་དབུམར་ཆུད་པ་ན། སའི་རླུང་གི་དྲངས་མ་དབུ་མར་ཆུད་པས་ནང་དུ་སེམས་གནས་པ་དང་། ཕྱིར་འོད་སེར་པོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་གསལ་བས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱོད། ང་རྒྱལ་གནས་སུ་དག ཟད་པར་སའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐུར། རིན་པོ་ཆེ་བརྩེགས་པའི་འཇིག་རྟེན་བགྲོད་པའོ། །ཆུའི་རླུང་གི་དྲངས་མ་དབུ་མར་ཆུད་པས་ནང་དུ་དྲངས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་གསལ། ཕྱིར་འོད་དཔག་པོ་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱོད། ཞེ་སྡང་དག ཟད་པར་ཆུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐུར། མངོན་པར་དགའ་བའི་འཇིག་རྟེན་བགྲོད་པའོ། །མེའི་དྲངས་མའི་རླུང་དབུ་མར་ཆུད་པས་ནང་དུ་བདེ་དྲོད་སྐྱེ། ཕྱིར་འོད་དམར་པོ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་གསལ་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱོད། འདོད་ཆགས་དག ཟད་པར་མེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐུར། བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བགྲོད་པའོ། །རླུང་གི་དྲངས་མའི་རླུང་དབུ་མར་ཆུད་པས་ནང་དུ་སེམས་གཡོ་བ་དང་མཆེད་པ་འཕོ་བ། ཕྱིར་འོད་ལྗང་ངུ་ངོད་གྲུ་བ་པར་གསལ་བས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱོད། ཕྲག་དོག་དག ཟད་པར་རླུང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐུར། ལས་རབ་གྲུབ་པའི་འཇིག་རྟེན་བགྲོད་པའོ། །ཁམ་མའི་རླུང་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཤིན་

ཏུ་དྲངས་ལ་མི་རྟོག་པས། དེའི་དྲངས་མ་དབུམའང་ཚུད་པས་ནང་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཕྱིར་འོད་མཐིང་གི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གསལ་བས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྙོད། གཏི་མུག་དག ཟད་པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་དབང་བསྒྱུར། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བགོད་པའམ་མ་ཁའམ་སྙོད་ཀྱི་ཁེང་བཙོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་སྐལ་ཆེན་པོ། །རྒྱང་ལྟའི་དྲངས་མ་སྟོབས་བྱུར་པས། །འོད་ལྟ་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྟ། །སྐུ་ལྟ་བཙོད་ཐའི་ཁེང་ཁམས་ལྟ། །ཟད་པར་ལྟ་སྙོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར།[1][3] །ཞེས་བཤད་དོ།།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པས། །ཐུང་བོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་ཀུན།།
དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུགས་ལ་བཏབ་ཅིམ་གཉིས་བསྒོམ།།

དེ་ལ་འདི་ར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོ ར་གསུ མ་གྱི་ རང་བཞིན་དུ་ ཤེ ས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་རང་བཞིན་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྟ་བས་ཐག་བཅད་པ། ལམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླང་བ། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དག་པ་གཞིའི་གནས་ལུགས་དང་། མ་དག་པ་གཞིའི་འཁྲུལ་ཚུལ་ལོ། ཀང་པོ་ནི། གདོད་མའི་མེམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཆོས་སྐུའི་སྟེང་པོ། གསལ་བ་ལོངས་སྐུའི་རང་བཞིན་འཚར་ཚུལ་སྣུལ་སྐུའི་འབྱུང་གནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་གོ་འབྱེད་པ། ཉི་ཟླ་ལྟར་འོད་གསལ་བ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་འདོད་དགུ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ། སྐུ་ལྟ། གསུང་ལྟ། ཐུགས་ལྟ། ཡོན་ཏན་ལྟ། འཕྲིན་ལས་ལྟ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད། གསང་སྟེང་ལས། སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་ཡེ་མཁྱེན་རང་རིག་ཐུགས། །དེམི་གས་བྱ་དམི་གས་བྱེད་མེད་པར་དྲན་དབང་བསྒྱུར། ཅོ་མཚོར་སྐུ་གསུང་ཡོན་ཏན་ཁེང་ཁམས་ལས། །གཞན་ན་མེད་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན།[1][3] །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས། ཀྱེ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཀུན་བྱེད་བྱང་ཆུབ་ངི་ཨང་བཞིན་ལས། ཐ་བཅའ་ནང་བཞིན་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱིང་པོ་སྒུ་གསུམ་སྟེ། ངཡི་ནང་བཞིན་མ་བཅོས་ཆོས་སྐུར་གྲུབ། ངཡི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་ལོངས་སྤྱོད་ཛོགས། ངཡི་ཐུགས་རྗེ་མངོན་སུམ་སྐུ་གསུམ། བཅའ་ནས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་མིན། ཐ་བཅའ་ཡི་ནས་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།[1-9] ཞེས་སོ། ངེ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་ཁམས་སམ་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟར་སྨོས་པ་ཉིད་དེ་ཡོན་ཏན་ལྟུན་གྲུབ་ཆེན་པོར་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་དག་པ་གཞིའི་འཁྲུལ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ངང་ལས་སྟར་སྨོས་པ་བཞིན་འཁྲུལ་ཏེ། གསང་སྐྱིང་ལས། ཕེ་མའོ་བའེ་གཤེགས་སྐྱིང་པོ་ལས། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་ཀྱིས་འཁྲུལ། སྟོང་ཚོགས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། གནས་དང་སྐུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ། ཁདག་དང་བདག་གིར་སོ་སོར་འཛིན། ཞེས་པ་དང་། སྙིང་རྗེའི་ཉེས་དམིགས་བདག་ཏུ་རྟོག་ལས་འཕྲོས། རྒྱུད་བླ་སྐྱེ་འགག་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། གནས་དང་སྐུག་བསྔལ་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ། ལོག་རྟོག་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཡང་མེད།[1-10] ཅེས་སོ།།

དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་རིགས་བྱུག་སོ་སོར་འཁོར་བ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་མི་རྣམས་འཁྲུལ་དུས་དང་པོ་མངལ་གནས་འཛིན་པ་ན། ཐོག་མར་མིག་གཉིས་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་དུ་ཚགས་ཏེ། དེ་ལས་ལུས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དྲངས་མའི་དབང་པོར་གྱུར་བ་ལས། རྩ་གསུམ་ཀ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ནང་ན། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་གསུམ་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསལ་བ་དེས། ཕྱིར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྟེན་བྱེད། ནང་དུ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉིས་སུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་བྱེད། གསང་བར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་དོ། །དེའང་དབུ་མའི་ཡར་སྟ་ཚངས་བྱགས་མར་སྟ་གསང་གནས་ལ་ཐུག་པའི་གཡས་རོམ་དཀར་བ་དང་གཡོན་རྐྱང་མ་དམར་བ་གཉིས་སྦོ་སྐྱེའི་གཡས་གཡོན་རྩ་ཚངས་ཁ་ནས་ཞན་ཚུན་ལུ་གྲུབ་དུ་མདུད་པ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཅིག་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། ཀེ་དག་ལ་རྩའི་འཁོར་ལོ་ཡང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན་གསུམ་དུ་གནས་ཏེ། ཕྱེ་བ་སྐུལ་བའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། མ�གྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག སྙིང་གཱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དུ་གནས་སོ། །སྐུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ན། དེའི་སྟེང་དུ་སྙི་གཞུག་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་

ཡོད་དོ། །སྐུ་ལྟ་ལྟུན་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེའི་སྟེང་དུ་གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བདུན་རྩ་ཀ་གཉིས་ཁམས་དྲངས་མ་འབབ་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་དོ།།

འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ན། གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། མཐིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ། དབུ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ། གཙུག་ཏོར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། སྐྱིང་གা་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལྷེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་ལ། སྐུ་འཕྲུལ་པ་ལྟར་ན་མ་དག་པ་རིགས་དྲུག་གི་ས་བོན་དྲུག་སྤྱང་གཞིར་གནས་པ་ལ། སྐྱོང་བྱེད་ཐུབ་པ་དྲུག་དང་། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ངང་བཞིན་གྱིས་སྤྱངས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དྲུག་འཐོབ། འཁོར་ལོ་རེ་དང་བའི་བར་རེ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་རྟུང་དག་པས་ས་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པའི་མཐར་བཅུ་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ས་རྫོགས་པར་འདོད་ཅིང་། དུས་འཁོར་བས་འཁོར་ལོ་དྲུག་དང་། བར་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ལ་རྟུང་འཚོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཕིག་ལེ་མི་འཚོ་བའི་དབང་གིས་ཡར་བཟློ་གཏུ་སྟ། གསང་བ་ཡེ་ཤེ་ས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ར་ལོག་པས་ས་དང་པོའི་རྒས་སྤྲུལ། རྟུང་འཚོ་བ་གཅིག་བཅུ་གཉིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅུ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཞི་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ།

བདུན་ཐུ་གཉིས། ཁྱས་ལ་དེ་ཉིད་ལྟ་མོ་རྣམས། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཐུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི། རྩ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རིགས་བཞད་དོ།[1][2] ཞེས་སོ། དེའང་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་རླུང་ཉི་ཚེག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཕྲུག་ཡིན་ལ། འགྲུ་བ་ཆུང་བ་ནི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རི་མ་པ་དང་གྲངས་མཉམ་པས་དེ་དག་གི་རྩ་བྱེ་དང་ཅི་ཉོན་མོངས་པ་ནམ་རུ་ བ་ན་དེ་དང་མཉམ་དུ་རུ་བར་འདོད་དོ། རང་བཞིན་དུ་ཕོ་རླུང་གྱེན་རུ་སྟོང་ན་གནས་པ་དང་། མོ་རླུང་ཐུར་སེལ་སྣང་ན་གནས་པ་དང་། མ་ནིང་གི་རླུང་མཉམ་གནས་པར་ན་གནས་པ་གསུམ་བཞད་དོ།།

རྩ་བའི་རླུང་ནི། སྲོག་འཛིན། མེ་མཉམ། ཁྱབ་བྱེད། གྱེན་རུ། ཐུར་སེལ་ལྟར་གྲགས་ཏེ། ཁྱེད་ལས་ཀྱང་། སྲོག་གནས་པ་དང་། དོད་འབེབས་པ་དང་། ལུས་གནས་པ་དང་། དབུགས་དབྱུང་རྒྱུད་དང་། འགྲོ་འདུག་ཟགས་པ་འདོར་བ་དང་བཅས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ནི་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་སྟེ་ཕྱིའི་རླུང་ལྟོའོ། །ནང་གི་རླུང་ལྟ་ནི་འབྱུང་བ་ལྟའི་རླུང་ལྟ་སྟེ། ས་རླུང་སེམས་པོ། མེ་རླུང་དམར་པོ། ཆུ་རླུང་དཀར་པོ། རླུང་གི་རླུང་ལྟུང་གྱ། ནམ་མཁའི་རླུང་མཐིང་གའོ། །ཁྱེད་ལས་ནི་ནང་གི་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གནས་པའི་རྟེན་ཅིང་། མ་དག་པ་དུག་ལྟ་དང་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་མཆེད་པའི་གཞི་ཅིང་། །གསང་བའི་རླུང་ལྟ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལ་གྲགས་པས་རང་སྐྱེ་མཆེད་གནས་པའི་རྟེན་ཅིང་། །ཁམས་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ཡང་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་གཉིས་ཀྱི། རོ་བརྒྱད་གཉིས་ནས་འགོར་ལོ་སོ་སོའི་རྩ་འདབ་ན་གནས་སོ། །ལྷད་མེད་ལ་ནི་གཡས་གཡོན་གོ་བཟློག་པས་གནས་པར་བཞད་དོ། །ཁྱད་པར་དུ་བླ་རོ་མ་ནས་ཡར་ཐལ་ཕྱིར་ཚུ་འདབ་ཅོད་ཡན་ལས་འཕངས་པའི་ཚོ་ཤས་ཡིན་ལ། ཤ་ཁྲག་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོ་ཤས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ཡང་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཚོ་ཤས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ཡང་ཁྲག་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོ་ཤས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ཡང་ཁྲག་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོ་ཤས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ཡང་ཁྲག་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོ་ཤས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

རྩ་མདུད་རྣམས་གོལ་བ་ལས་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འདོད་དེ། དབུ་མའི་མདུད་པ་གཉིས་གཉིས་གོལ་དུས་ས་བཅུའི་ས་རེ་རེ་རྫོགས་ཤིང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡང་ཁམས་དྲངས་མ་རེ་དང་རྒྱང་དྲངས་མ་རེ་དེ་ཚུད་པའི་མཐོང་སྤང་དུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་མདུད་དང་པོ་གཉིས་གོལ། དྲངས་མ་གཉིས་དབུ་མར་ཚུད། ཕྱེ་བ་སྐུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་ཆེན་བཞིའི་མདུད་པ་

གོལ་བ་ལས་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་འཚར་བ་ཡུལ་བློ། །འཁོར་ལོ་བཞིའི་མདུད་པ་གོལ་བ་ལས་སྐུ་བཞི་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །དཔལ་རྩ་མདུད་ཕལ་ན་དྲངས་མ་དཀར་དམར་གཅིས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་ཚུལ་དུ་འཁྱིལ་སྐྱོར་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྩ་ཡུར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཁམས་ཆུ་ལྟ་བུ་དེ་རླུང་ཤུགས་ལྟ་སྐྱོད་ཁས་འགོ་འོང་དུ་གནས་པ་ནི་རྩོ་རྩེ་ལུས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཁྲད་པར་དུ་སྐུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་ཡུགས་ལ་སྐྱིང་ཁོང་སྟོང་གི་དགྱིལ་ན་རྩ་འཁྲིའི་དྲྭས་མ་རྩ་ཕན་རླུས་པ་བལྟད་པ་འདུ་བ་བརྒྱད་ལས། གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩ། གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ། གསུམ་རང་བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་སྟེ། བི་མ་ལའི་གསང་ཕིག་ལས། གང་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ཤེས།[1] ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། གང་ལ་ཡོད་ན། སྐྱིང་ཁོང་སྟོང་གི་དགྱིལ་ན་རྩ་འཁྲིའི་དྲྭས་མ་རྩ་ཕན་རླུས་པ་བལྟད་པ་འདུ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩ། གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ། གཅིག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།[2] ། ཞེས་སོ།།

དེའང་དབུས་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་རྟེན་ནོ། །མདུན་ན་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ལས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རྒྱབ་དང་ལྷོ་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་ཞིང་ཁམས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་འཆར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །གཡོན་ན་དུག་གསུམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་ཁམས་གསུམ་རང་མཚན་གྱི་འཕྲུལ་སྣང་བསྐྱེད་པའོ། །ཀེའང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩ་འི་སྤྲུལས་ནས་འོད་ཟེར་མེ་ཏོག་ཏིའི་ཁྲེད་ན། སྣང་གཞིའི་ཡི་གེ་སུ་དང་ཏེ་སྟེ་ལྷ་མིན་དང་བྱོལ་སོང་གི་ས་བོན་དང་། སྐྱོང་བྱེད་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱིང་ཡོའོ། །ཡི་གེའི་རང་འོད་ཟེར་གི་གྲུར་ཁང་འདྲའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་མཐིང་གཟུབ་བཞིའི་སྤྲུལས་ན་སྐྱོང་བྱེད་ཏུཾ་དང་། སྐྱང་གཞི་ལྷ་མིའི་ས་བོན་ཁ་དང་ཟླ་སྟེ། དཀར་དམར་མཐིང་གའི་འོད་ཟན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་རྩེ་གམ་དམར་ཡོའི་སྤྲུལས་ན། སྐྱོང་བྱེད་ཚྭཱཾ་དང་། སྐྱང་གཞི་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ས་བོན་ཟེ་དང་དྲུའོ། །དེའང་མ་དག་པའི་དུས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་ཡི་གེ་དྲུག་ཡོའི་སྟེང་དུ་སོག་སྟེ། ཞེ་སྡང་གིས་ལས་བྱས་པའི་འཁོར་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དྲའི་སྟེང་དུ་སོག་གོ །འདོད་ཆགས་ཟེ། ང་རྒྱལ་ཚ་དང་ཟི། ཕྲག་

དོག་སུ། གཏི་མུག་ཏིའི་སྟེང་དུ་སོག་གོ །རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྩལ་དག་པ་རྣམས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་སོག་གོ །དེའང་སྐུ་དང་འབྲེལ་པ་ཕྱོ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཙོ། སྔགས་བཟླས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གི་སྟེང་དུ་བཞག་པས་སྟང་གཞིའི་ཡི་གེ་དང་དེའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། གང་ལ་ཅི་འདྲ་དེ་ཉིད་བསྟེས་པ་བཞིན།[1]° །ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ལ་འོད་སེར་པོ་ཞིག་གནས། ཅི་འདྲ་ན་དབྱིབས་རྒྱུམ་པོ། ཚུལ་དངུལ་ཆུ་བཞུན་མ་ལ་ཞུན་མར་གྱི་ཟིལ་ཡོད་པ་དང་འདྲའོ། སྟེང་པོ་ཙོ་ཧེ་སྐ་དང་ཏེ་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་ནི་ཟངས་གི་གུར་ཕྲུབ་པ་འདྲའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ལ་འོད་མཐིང་གা་ཞེག་གནས་སོ། །ཅི་འདྲ་ན་དབྱིབས་གྲུབཞི། ཞགས་པ་ཐོགས་པའམ་སྐྱུལ་འཁྱིལ་པ་འདྲའོ། །ཚུལ་ལེ་བརྐན་ཤ་ཟེའུ་ལ་ཤེལ་གོང་བརྒྱས་པ་འདྲའོ། སྟེང་པོ་ནི་ཀྱཻ། སྐ་ཐོན་ནི་ཁ་དོག་དམར་ཞིང་ཟིའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་ལ་འོད་དམར་པོ་ཞིག་གནས་སོ། །ཅི་འདྲ་ན་དབྱིབས་བྲ་གམ་དམར་པོ། ཚུལ་སོ་གའི་ཚུ་ལ་སྟེག་རྒྱུའམ། རྩ་སྐྱའི་ཁ་ན་ཟེལ་བ་ཚགས་པ་འདྲ། ཁ་དོག་ཟངས་བཞུན་མ་ལ་ར་གན་གྱི་ཅྱ་སོང་བ་དང་འདྲའོ། །སྟེང་པོ་ཙྭཱེའོ། །ས་ཐོན་ནི་པྲེ་དང་དུའོ། །དེ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱུ་སྟེ་ཚོང་བ་དང་སྟེ་ཚོགས་པའོ། །རྟོགས་པའི་དུས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀེ་ཙོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་གཉིས་འདྲེས་ཀྱ་སེམས་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ་བས་བསྟེས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩ་ཚན་པ་བཞི་ལ་ཤེས་རྟམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་བཞི་བྱེ་བག་དུག་ལས་བརྒྱད་དགེ་ལ།[2]° །ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། རང་རྒྱུད་དང་། ཙོན་ཀན་གྱི་རྩ་དང་བཞི་ཡོ། །བྱེ་བག་ནི་འོད་སེར་པོ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་སོ། །འོད་མཐིང་གা་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་སོ། །འོད་དམར་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་སོ། །འོད་དམར་ནག་ལ་སྐྲོ་ཤྲའི་རྣམ་ཤེས་གནས་སོ། །འོད་སེར་པོ་རྩའི་དྲངས་མ་དང་དཀར་གྱི་སྐད་པ་འདྲ་བ་ལ་རྒྱུ་ཡོ། །འོད་མཐིང་གা་དབུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལ་རྒྱུ་ཡོ། །འོད་དམར་པོ་ཁྲག་གི་དྲངས་མ་ལ་རྒྱུ་ཡོ། །འོད་དམར་ནག་སྐྲོ་ཤྲའི་རྩའི་དྲངས་མ་ལ་རྒྱུ་ཡོ། །འོད་སེར་པོའི་འབྲམ་ན་ཙོ་དང་སུ་ཏེ་གཉིས་གནས་སོ། །འོད་མཐིང་གའི་སྐབ་ན་ཀྱཻ་དང་ཙ་ཏེ་ཀྱི་གཉིས་གནས་སོ། །

འོད་དམར་ནག་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལ་ཞི་བྱེད་གཉེན་དུ་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེགས་མ་ལ་རྒྱུ་ལོ། །སྡུག་གཉིས་རྩའི་སྟེགས་མ་ལ་རྒྱུ་ལོ། །ཕྱེ་དུ་གཉིས་ཁྲག་གི་སྟེགས་མ་ལ་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ཡང་ལྟ་དང་མི་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཁ་ཟིན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བྱས་ནས་བོན་ཞེ་ལ་སོགས་གོ །ཁྲོལ་སོང་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཁ་ཟིན་ནི་གཅན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བྱས་ནས་བོན་སུ་དང་ཏྲི་ལ་སོགས་གོ །ཡི་དྭགས་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ཁ་ཟིན་ནི་སྐོ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་བྱས་ནས་བོན་ཏེ་དང་དུ་ལ་སོགས་གོ །འདི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རྒྱུད་ཀུན་ནས་སྐྱོན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། ས་ན་རྩའི་དྭངས་མ་དང་དཀར་གྱི་སྐུ་ད་པ་འདྲ་བ་ལ་སྐྲོ་མ་ཐྲ་རྟ་ཅན་ཏྲ་བཅུ་ར་གཤགས་པ་ཙམ་གྱི་ནང་ན། ཁྲག་གི་དྭངས་མ་དང་དབྱགས་ཀྱི་དྭངས་མ་འདྲེས་པ་ལ་འོད་ཁ་དོག་ལྟ་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐྲ་བ་ལ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ཚོས་སྐུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུགས་ཏེ། མཚན་བརྗོད་ལས། འོད་བཟང་འབར་བ་དཔལ་གྱི་བེའུ།[22] ཞེས་བའོ།།

སྐྱིང་གা་ཚོས་ཀྱི་ཙོ་བྱང་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ལྟའི་སངས་རྒྱས་གྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དུས་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་ཁོར་མོར་བཞུགས་པ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་། བརྟག་གཉིས་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོགནས། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། ཁངོས་པོ་གྱན་ལ་ཁྱབ་པ་པོ། །ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ།[23] ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཆེན་པོའང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བློ་ལས། རྟོགས་སངས་སྐྱེ་ཞེའཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཆེན་པོའང་དེ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་གྱན། ཁྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྐྱིང་པོ་ཅན།[24] ཞེས་པ་དང་། དོ་ཤ་མཛོད་ལས། གང་ཞེ་གང་ལ་གནས་པ་དེདག་ནི། ཀེ་ནི་དེ་རྣ་མཚོང་བར་མ་གྱུར་ཏེ། ཐ་ལས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ཡིས། ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་སོ།[25] ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ཤེམས་ཀྱི་དྭངས་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ར་འདུ་ས་པའི་ཚེ་སྐུ་བའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་འཆར་བ་སྟེ། འོག་མིན་གྱི་ཞིང་རྣམ་དག་སྣུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པས་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་འབད་པ་ན་རྒྱང་ཤེམས་

ཀྱི་དྲངས་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ར་རྫོགས་ནས་སྣང་ཚ་འོད་ལྟ་དང་སྟོང་ཚ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ངོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས། ལམ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཏེ་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་དབུམའི་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་རྩ་ཡོད་བར་བཤད་པ་དེ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་རྟེན་ཡིན་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་འབྲེལ་ཞེན། དབུམ་ནས་སྐྱིང་དབུས་སུ་འོད་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཐུ་ རྩ་བཅུར་གཤགས་ཙམ་ཟངཔ་ལ་ཡོད་བར་འབྲེལ་ཏེ་རྟེན་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྒོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ཡང་དག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། རྩ་གསུམ་དབུ་མའི་ནང་དང་འབྲེལ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ།།

འོན་ཀྱང་རླུང་ཐམས་ཅད་དབུ་མར་འདྲུག་ལ། དབུམའི་རླུང་གི་དྲངས་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་དེར་འདྲུག་དགོས་པས་འབྲེལ་བར་འཐད་ཅིང་། འཆི་དུས་དྲངས་མ་དང་རླུང་ཐམས་ཅད་དབུ་མར་འདུ། དབུམའི་རླུང་དང་དྲངས་མའི་ཤིན་ཏུ་དྲངས་མ་དེ་ར་འདུས་པ་ལས་འོད་གསལ་འཆར་བར་འདོད་དེ། སྟོང་པའི་འོད་གསལ་སྣང་བ། མཆེད་པ། ཐོབ་པ། ཉེར་བར་ཐོབ་པ་བཞི་རིམ་པས་ཤར་ཞིང་ཤུབ་ནས་སྣང་བའི་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་ཞིང་སྣང་གིས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་འཆར་ཞིང་། རིགས་ལྟའི་སྐུ་དང་ཞིང་ཁམས་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་ལྟར་འཆར་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དེའི་གནད་ཀྱིས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །རིས་ན་གནད་འདི་ནི་ཤིན་ཏུགསང་བའི་གསང་ཆེན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། ཀེ་ལྟ་བུའི་ཚུ་ནང་གི་ཁྲག་དབུགས་དྲངས་མའི་འོད་ལྟའི་གློང་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྣུ་གུའི་ནང་དུ་ནོར་བུ་ཀ་ཀ་རྩ་བཅུག་པ་ལྟར་དྲངས་ལ་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། གསང་ཕིག་གི་འགྲེལ་བ་ལས། བརྒྱད་དཀྱིལ་ན་[1-6] ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ཚའི་དྲངས་མ་ཚུ་ཐུན་རྒྱས་པ་བལྟད་པ་འདུ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་པ་ཐག་ལྷག་པ་[1-7] བཞིན་དུ་འདུག་པ་ལ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཀྱི་མདོ་དྲངས་མའི་ཡང་ཚའི་དངས་མ་དར་དཀར་གྱི་སྐུད་པ་འདུ་བ་ལ་དབྱིབས་པ་ཐག་ལྷག་པ་འདུ་བ་ཞེག་ཡོད་ལ། དེའི་ཐུ་སྟོམ་ནི་རྩ་རྩ་བཙུ་ཆ་བ་ཙམ་གྱིས་བརྒྱད་ལ། དར་དཀར་གྱི་སྐུ་ད་པ་འདུ་བ་དེ་ལ་ཁྲག་གི་དྲངས་མ་མཚལ་ཡྱོག་ལ་མའི་དངས་མ་འདུ་བ་ཞེག་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་དབུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་གསེར་ས་ལེ་སྟུམ་ས་འོག་ན་གནས་པའི་རླངས་པ་ཙམ་རྒྱུའོ། །དབུགས་ཀྱི་དྲངས་

མ་དེ་ལ་འོད་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཞེག་གནས་སོ། །འོད་དེའི་ནང་ལ་དཀྱིལ་ཞེས་བྱའོ། །ན་ཞེས་པ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། འོད་དེའི་དཀྱིལ་ན་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུགས་སོ། །དེའི་དབེ་ཅི་འདུ་ན། གསེར་ཞུན་མའི་སྣུ་གུའི་ནང་དུ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟེའུ་ཀ་བཙུགས་པའམ། རིན་པོ་ཆེ་ཀེ་ཀེ་རུ་གདང་ལ་གཏུམས་པ་འདུ་ལ། ཁ་དོག་ཉེ་མ་ཤར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདུ་བར་བཞུགས་སོ། ཀེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བར་འཁྱམས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་གཡོ་བའམ། ཉམས་པའམ། དམན་པར་གྱུར་པ་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་སྟོན་པས་བཟང་དུ་སོང་བ་མེད་དེ། རྒྱུད་ཐུབ་ལས། རིགས་སྡུད་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ།[೭೬] །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེའང་རྟམ་གྲོག་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྙིན་གྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པར་ཁྱབ་པ་ནི་ཉེ་ཤིལ་འབྱུ་ལ་མར་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་འདི་གསུངས་སོ། །ཤེ་མའོ་ཡེ་ནས་རྣམ་དག་ཚོས། སྟྲ་ཚོགས་སྣང་ཡང་རྟོག་པར་གསང་། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བརྟོད་དུ་མེད། སྟོང་མ་ཡིན་ལ་བསྟན་པར་དཀའོ། ཤེ་མའོ། སྲིད་གསུམ་ཡེ་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་ལ། ཁདག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྲིད་རྩའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས། ཡུན་རིང་དུས་ནས་འཁྱམས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །མི་མཐུན་བའི་སྡུག་གནས་རྣམས་སོ་སོར་བཟུང་། ཡོག་རྟོག་ཏོར་བའི་དབང་གིས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་། །རང་བཞིན་ཉིད་ལས་ཉམས་པ་རྟུལ་ཙམ་མེད། ཤེ་མའོ། ཡུན་རིང་དུས་ནས་སྨོངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། ཡེ་ནས་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྨོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་མས། ཡོག་རྟོག་ཉིད་ནས་དོངས་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས། །འཁྱུལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་མི་ཟད་རྒྱུན་དུ་ཆེ། །སྟེགས་མ་ལྷ་ཉིད་བདེ་ལྡན་གནས་སུ་གསལ། །ཕུང་པོ་ལྷ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སྐུ། །སྲིད་རྩའི་ཉེས་དམིགས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གསལ། །ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ཡབ་ཡུམ་ངང་དུ་གསལ།[೭೯] །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

དང་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་མ་དག་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཡབ་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཤིང་། འཁྱུང་བ་ལྟ་ཡུམ་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ། རྟོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣལ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། གསང་སྔགས་ལས། ཨེ་མའོ། རྟོ་རྗེ་ལྟང་པོའི་ཡན་ལག་ནི། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྟ་ར་བྱགས། །སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅམས་མངོ་གྲུབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །ས་ཆུ་སྲུན་དང་མྱ་མ་ཀྱི། །མེ་རླུང་གོས་དཀར་སྐྱོལ་མསྟེ། ཁམ་མ་ཁཤ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྟུགས། སྲིད་གསུམ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ཆོས་སོ་ཅོག །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་གཞན་པའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མི་བརྟེས་སོ།[30] །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར། ཀུན་བྱེད་ལས། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་ནི། །ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་བོས་སྟངས་ཡང་ལུང་མ་བསྟན། ཕྱིས་ནས་མི་སྟོན་ད་ལྟ་སྟོན་མི་མཛད། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།[31] །ཞེས་པ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལས། རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད།[32] །ཅེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་དམ་པ་འོད་གསལ་བ། །ཀུན་དུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སྲས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བྱུང་བ། །ཡེ་ཤེས་ནས་ནི་གནས་པའོ།[33] །ཞེས་སོ།།

མདོར་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར། གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། དྲན་རིག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀུ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །སྐྱེ་བོ་སྣ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བཀོད་པ་ནི། །རི་ལྟར་སྣང་ཞིང་གནས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ངང་ལ་བཀོད། །རི་ལྟར་གྲགས་ཤིང་གནས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སྐྱེ་མེད་དབྱིངས་ལ་ཚོགས་གིས་གསུང་དུ་བཀོད། །སྐྱེ་བོ་བརྟེད་དུ་མེད་པའི་གསུང་ལ་འདུས། །དེ་ཡང་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་བཀོད་པ་ཡིན། །ཀུ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །སྐྱེ་བོ་རིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཀོད་པ་ནི། །རི་ལྟར་དྲན་རིག་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་

ཀུན། །མ་སྐྱེས་ཀུན་བྱེད་ཤི་དོན་དུ་རིག །ཀུན་བྱེད་ངི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཤེད་ནི། །མ་བཅོས་རྣལ་
དུ་བཞག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། །མ་བཀོད་དུས་གཅིག་རྫོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པས། །ཡུན་གྱུབ་
སྟིང་པོའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད།[३९] །ཅེས་སོ། །དེའང་སྟ་ཚོགས་སུ་སྟང་བ་ཤེད་ནི་བསྒྱེད་པ་ཡི་ན་ལ།
རང་བཞིན་མེད་པས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དོན་ཐ་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་བསྒྱེད་བྱ་སྒྱེད་བྱེད་དང་བྲལ་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཏཀྱིལ་འཁོར་དེའི་རང་བཞིན་ཡང་། དེ་ཤེད་ལས། ཀུ་ཀུན་བྱེད་ངི་དཀྱིལ་
འཁོར་བསྟན་པ་ནི། ཁང་ལས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའི་ལུང་། ཁ་ལུས་སྟིང་པོར་རྫོགས་
པས་སྐུ་འབྱི་མེད། །མ་བསྒྱེད་དུས་གཅིག་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟོགས། །ཀུ་དཀྱིལ་ནི་མ་ནོར་
དོན་ཀུ་སྟིང་པོ་ལ། །འཁོར་ནི་འཁོར་འདས་བདེ་ཆེན་རྫོགས་པར་ལྡན། ཏེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟིང་པོ་
ཀུན་ཀྱི་རྩ། །ཏཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་འདི་ལ་འདུས་པར་རྟོགས། །ཀུ་ཀུན་བྱེད་ཆུལ་པོ་ངི་དཀྱིལ་
འཁོར་ནི། །མ་ལུས་སྟིང་པོར་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། །གང་གིས་དེ་དག་རྫོགས་པར་གང་
རྟོགས་པ། །ཏཀྱིལ་འཁོར་བསྒྱེད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མ།ངས། ཀུ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་ཆུལ་
པོ་ངས། །སྐུ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱིས། །འགྲོ་དང་འོང་མེད་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་
གདལ། །རྟོགས་པས་སྐུ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག །དེ་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་རྣ་ཚུད་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྨྲ་ལ་
མ་གནས་དོན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཀྱིས། ཁང་གིས་དེ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག །ཀུན་བྱེད་ཆུལ་པོའི་
དོན་ལ་དབང་འབྱོར་འགྲུབ།[३५] །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡུར་ན་སྟངས་ཚོད་པའི་ངོས་ནས་ཐུ་བོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཡུའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པས་བཟང་དན་དང་བྲང་དོར་མེད་ལ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་གཞི་རང་བཞིན་ཡུ ན་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡུར་རྟོགས་པས་ནི་སྟང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
ཤེས་པས་ཅི་སྟང་ཡེ་ཤེས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྟིང་ལས། རྫོགས་ཆེན་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པས། །ཀུན་འབྱུང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་སྟོང་།[३४] །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་དང་པོ་
ཡུ་བས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

སྐྱེ་དོན་གཉིས་པ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྨིན་གྲོལ་སྐྱེད་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའི། བསྒེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྡུན་པ་ལ་ལྟ་ལས། སྒོང་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་ཡུར་བསྒོམ་པ་ནི། གཉིས་པ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ། གཞི་སྨིན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་དང་། ལམ་གྲོལ་བྱེད་བསྒེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། དེའི་གྲོགས་སྐྱོད་པ་དང་དམ་ཚིག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གསུམ་ལས། རེ་ཞིག་བསྒེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་སྐྱེ་བཞིའི་རིམ་པས་བསྒོམ་ཚུལ་བཞི།[༡༩] །སྒོང་སྐྱེས་བགྲངས་སྣང་ཕྱིར་སྟོན་འགྲོའི་ཚེ།།
སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྟུས་ནས། །བསོད་ནམས་ཞིང་རབ་སྣུན་དྲངས་མཚོད་པའི་མཐར།།
རང་བཞིན་མེད་བསྒོམ་ཚོགས་གཉིས་སྟོན་སོང་ནས།[༢༠] །གདོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་རྒྱས་པར་བསྒོམ་པ་ནི།།
ཐོག་མར་སྒོ་ང་དེ་ལས་བྱ་སྐྱེ་བཞིན། །མདོར་བསྟུས་རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་པས་བསྒོམ།།

དེ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལྟའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏི་སྟེད་བསྒོམ་པ་དེ་དག་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་བག་ཆགས་སྤྱོང་བ་དང་བསྟན་ནས་བཞིར་གསུངས་ཏེ། སྐུ་འཕྲུལ་དྲྭ་ལས། སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་དག་བྱའི་ཕྱིར། །བསྐྱེད་པའང་དེ་བཞིན་རྣམ་པ་བཞི། །སྤྲོས་ཅན་སྤྲོས་དང་སྤྲོས་པ་མེད། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་བཞིའོ།[༢༡] །ཞེས་པའི་ཚུལ་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་མ་ལས་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྲོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནལ་གཤགས་སྐྱེ་བ་ལྟར། སྤྲོས་པ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་གང་གི་ཚེ། ཐོག་མར་སྐུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་གདབ་པ་རྣམས་བྱས་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐུན་དྲངས་ཏེ། དེ་ལ་མཆོད་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་། ཡི་རང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་བསྒོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་། འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་བསྟོ་བ་རྣམས་བྱས་ལ། བརྡ་སྐུཿས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའམ། མི་དམིགས་པར་བསྒོམས་པའི་ངང་ལ་དར་ཅིག་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་སྟེ་མདོར་བསྟུས་པའོ། །དེ་ནས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྟ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པར་བསྒོམ་པ་ནི་རྒྱས་པའོ།།

མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུལ་ལྟར་བསྟོམ་པ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་ཟད་རྫོགས་པ་ཚུངས་པ།

མངལ་སྐྱེས་བཀུ་ཆགས་སྦྱང་ཕྱིར་བསྟན་པ་ནི།[๑๙] །སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྡོང་ལས་སངས་བོན་དང་།།
ཕུག་མཚན་ལས་ནི་སྐུ་དང་འོད་ཟེར་སོགས། །དེམ་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྟོམ་གྱི་སྐར་བཞིན་དུ།།
མདོར་བསྡུས་སྡོན་དུ་མི་འགྲོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ནི།[๑๙] །རྡེ་ལྟང་རྩྭངས་སེམས་ཕིག་ལེ་དཀར་དམར་ལས།།
མེར་ནུར་ལྟར་དང་མཁྲང་གྱུར་ལ་སོགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ་བཙའ་བའི་བར་བཞིན་ནོ།།

འདི་ལྟར་མངལ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་རིམ་གྱིས་ལུས་རྫོགས་པས་སྐྱེ་བ་ལྟར། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཡང་དང་པོ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྤྱ་བྷ་ 'ཁས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཕིག་ལེ་དཀར་དམར་འདུས་པར་རྒྱས་པའང་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་ལྟར། ལྟའི་ས་བོན་ཧཱུྃ་ལྟ་བུ་ནུར་ནུར་པོ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་རྒྱུ་འོད་ལྟའི་གོང་བུ་དང་། ཁྲབ་འཇུག་ཅ་དང་རུས་སྦལ་ནས་ལུས་བྱིན་རྫོགས་པ་ལྟར་འོད་ལས་སྐྱར་ཀྱུར་པ་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་པར་བསྟོམ་པའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ས་བོན་ལས་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་དང་། ཕུག་མཚན་ལས་སྐྱར་བཞེངས་པར་འདོད་དེ། དེའང་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྡུས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོད་པ་རྣམས་བོར་བས་སྟོས་པ་ཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དོད་གཤེར་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུལ་ལྟར་བསྟོམ་པ་ནི། ཡང་།

དོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་བཀུ་ཆགས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར།[๑๙] །སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྡོང་ལས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི།།
མཚན་ཙམ་བརྗོད་ལས་ལྟར་གསལ་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྟོམ། །ཇི་ལྟར་དོད་གཤེར་འདུས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས།།
ཤིན་ཏུ་འགྲུབ་པར་སྣ་བས་བཙའ་བ་བཞིན།[๒๗] །ས་བོན་ཕྱག་མཚན་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད།།

འདི་ལྟར་དོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་འགྲུབ་པར་སྣ་བ་ལྟར། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ། སྡོང་པའི་ངང་ལས་ལྟའི་མཚན་ཙམ་བརྗོད་བའམ་དྲན་པ་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །དེའང་ས་བོན་ནས་སྐྱའི་བར་གྱི་སྟོས་པ་རྣམས་དོར་བ་ཡིན་ནོ།།

བརྟུས་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུལ་ལྟར་བསྟོམ་པ་ནི། ཡང་།

བརྟུས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་བག་ཚགས་སྤྱངས་བའི་ཕྱིར། །སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་ཤལ་གྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམ།།

རི་ལྟར་བརྟུས་སྐྱེས་སྐད་ཅིག་སྣང་བ་བཞིན།[๗๙] །མིང་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམ་མི་དགོས།།

འདི་ལྟར་བརྟུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྐད་ཅིག་གིས་འགྲུབ་པ་ལྟར། ལྟ་ཡང་དྲན་རྫོགས་སུ་ལྷལ་གྱིས་སྒོམ་གྱི་མིང་ལས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོས་པ་བསྒོམ་མི་དགོས་སོ།།

གཅོ་བོར་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། ཡང་།

དེ་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་ཀྱང་། །གཅོ་བོར་སྐྱེ་བ་གང་བསྟུས་དེས་བསྒོམས་ལ།།

བག་ཚགས་སྤྱངས་ཕྱིར་ཀུན་གྱིས་དེ་བཞིན་བསྒོམ།[๗๙] །ཁྱད་པར་ལས་དང་པོ་ཡིས་སྒོང་སྐྱེས་བཞིན།།

རྒྱང་ཟད་བརྟན་པས་མངལ་སྐྱེས་བཞིན་བསྒོམས་ལ། །བརྟན་པ་ཆེ་བས་དོད་གཤེར་སྐྱེས་བཞིན་བསྒོམ།།

ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཡང་དག་བརྟན་པ་ཡིས།[๙๐] །རྫུས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་དགོངས་བསྐྱེད་བྱ།།

འདི་ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒོམ་ཚུལ་ཀུ་ན་ལ་བསླབ་ཅིང་། མངལ་སྐྱེས་བཞིན་གཅོ་ཆེར་བྱས་ལ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་གང་བསྟུས་དེས་དེ་འི་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་བསླབ་བོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་མང་དུ་བསྒོམས་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་གཅོ་བོར་སྤྲོ་བ་བས། རྫོགས་རིམ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པར་གོམས་པ་བཞིན་ལ་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།

རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། སྣང་བཅས་སྣང་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། དང་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ།

རྫོགས་རིམ་དེ་ཡང་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་དེ། །བསྐྱེད་རིམ་བསྟུས་ནས་མ་ཁད་ལ་སྦྱིན་དེངས་བཞིན།།

མི་དམིགས་ངང་དུ་འཛོག་པ་སྣང་བ་མེད།[๙๑] །བསྐྱེད་རིམ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ།།

སྣང་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་སྒྲོས་དང་བྲལ། །མ་ཡིངས་བསྒོམ་པ་སྣང་བཅས་རིམ་པ་བཞིན།།

ལས་དང་པོ་ཡིས་བསྐྱེད་རིམ་ཞེན་པ་དགག[๙๙] །སྣང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད།།

བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་ཞེན་པ་དགག །སྟོང་ལ་མཚན་མར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད།།

འདི་ལྟར་རིམ་གྱིས་བསྟན་ནས་ནི་ 'དུ་དང་བི་ན་རྟ་ 'སྐེ་ཤི་ན་ཀུ་ ཐུ་བའི་སྒོ་གཅི་ཡི་གེ་རྟ་རྫ་བརྒྱད་གཤགས་པ་ཙམ་ལ་བསྟུ། དེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ ཕྱིམ་པའི་ངང་ལ་འཇོག་པ་ནི་ སྣང་བ་མེད་པའི་རྫོགས་རིམ་ལས་དང་པོ་པ་དག་གིས་བསྒོམ་པ་སྟེ། བསྒྱིད་པའི་རིམ་པ་དཀོས་པོ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་འཇོམས་སོ། །བསྒྱིད་རིམ་གྱི་ངང་ལས་སེམས་མ་ཡེངས་པར་སྒོ་བསྟུ་མེད་པར་བཞག་པས་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་ནི་ སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་རྫོགས་རིམ་སྟེ། ཆུང་ཟད་གོམས་པ་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱིད་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དོ།།

བསྒྱིད་རྫོགས་འདུ་འཛལ་མེད་པར་འཆར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི།

ཕྱི་ནས་གང་སྣང་བསྒྱིད་རིམ་ཐབས་ཉིད་ལ།[༢༦] །འཛིན་མེད་ཤེས་པ་རྫོགས་རིམ་ཤེས་རབ་ཉིད།།

དུས་རྣམས་ཀུན་དུ་འདུ་འཛལ་མེད་པར་འཆར།།

དེ་ཡང་སྟ་མ་ལྟར་གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་སྒྱིད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་སྟོང་གྲགས་སྟོང་རིགས་སྟོང་གི་ཚོས་ཉིད་བདེ་ན་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ངང་གིས་མི་རྟོག་པའི་ཞེ་གནས་དབྱེར་མེད་པ་འཆར་བ་ནི་ རང་བཞིན་དག་པའི་རྫོགས་རིམ་མོ། །གཞན་ཡང་གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོའི་རྫོགས་རིམ་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ནི་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས། བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པ། སྔ་ཚོགས་རྫོ་རྗེའི་རིམ་པ། ཧོར་བུ་འགེངས་པའི་རིམ་པ། ཪ་ལན་རྟ་རའི་རིམ་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིམ་པ་དང་ལྡར་གསུངས་ཏེ། དེའང་དང་པོར་ཞི་གནས་བསྒྱིད་པའི་ཕྱིར་བསྒྱིད་རིམ་བསྒོམས་པའི་སྟེང་ནང་དུ་ཕིག་ལེ་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་དམིགས་ནས། རླུང་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་འབྱུང་བ་ལྟའི་ཁ་དོག་གི་དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྱོ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམས་ལ་ནང་གདོན་སྟིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་བསང་། ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དང་མཉམ་དུ་སྟིང་གའི་འོད་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སྟེ། སྐུར་དུ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པས་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ནི། རིམ་པ་ལས། རྟག་ཏུ་སྟིང་

ལ་གནས་པ་ཡི། ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་བ་མེད། ཅེ་སྟོམ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། ཅིས་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།[34] ཞེས་སོ། ཐིག་ལེ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། སྟོང་ཚོགས་རྫོ་རྗེའི་རིམ་པ་ནི། རླུང་ཁ་སྦྱར་ཏེ་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་རིགས་ལྔའི་ཐུགས་མཚན་བསྟོམ་སྟེ། སྤྱི་བོར་འཁོར་ལོ། མགྲིན་པར་རིན་པོ་ཆེ། སྙིང་གར་རྡོ་རྗེ། ལྟེ་བར་པདྨ། གསང་བར་རལ་གྲི་བསྟོམས་ལ་ཁྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྔ་རང་རང་གི་ཐུགས་མཚན་ལ་ཐིམ་པར་སེམས་བཟུང་ལ་བསྟོམས་པས་ཞི་གནས་སྐྱོའོ། ཞོན་ཅུ་འགེངས་པའི་རིམ་པ་ནི། ལྟུན་ཅིག་རོལ་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ནང་ནས་དགའ་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྟེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་རོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཪ་ལན་རྟུ་རའི་རིམ་པ་ནི། རིགས་ལྔའི་ཐུགས་མཚན་སྐུར་གྱུར་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྟྲོན་མཚམས་ནས་བདུད་རྩི་བབ་པས་ལུས་ཞེངས་པར་བསྟོམས་ལ། གཉུམ་མོའི་མེས་ཀྱེ་བསྲེགས་པའི་བདེ་བ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སྟེ། གཉུམ་མོའི་ཡེ་ཤེས་མེ་འོད་ཀྱིས། ཞེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་བསྲེགས་ཏེ། ཞེས་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། གཉུམ་མོ་ལྟེ་བར་སྣང་བ་ཡིས། ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་བསྲེགས་པ་སྟེ། །མིག་ལ་སོགས་པ་བསྲེགས་ནས་ནི། །བསྲེགས་པས་ཆེན་ལས་ཐིག་ལེ་འཛོག །ཞེས་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། གཉུམ་མོ་ལྟེ་བར་སྣང་བ་ཡིས། ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་བསྲེགས་པ་སྟེ། །མིག་ལ་སོགས་པ་བསྲེགས་ནས་ནི། །བསྲེགས་པས་ཆེན་ལས་ཐིག་ལེ་འཛོག །ཞེས་སོ། ཐིག་ལེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ།[35] ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་རྒྱང་འདྲུག་གི་རྟོགས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་འཛེལ་བ་ཡིན་ནོ།།

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིམ་པ་ནི། སྙིང་གའི་འོད་ཀྱི་གོང་བུའི་དབུས་སུ་ཧཱུྃ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་སོ་སོའི་ས་བོན་བསམས་པ་ལས་འོད་འཕྲོ་ས་འགོ་ར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོ་ག་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་བརྟན་གཡོའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་བ་སྙིང་གའི་འོད་ལ་ཐིམ། ལུས་དང་འོད་ཀྱང་ཧཱུྃ་ཡིན་ན་ཞབས་ཀྱི། དེ་ཡང་ཁོག་པ། ཁོག་པ་མགོ་བོ། མགོ་བོ་རླ་ཆེས། རླ་ཆེས་ཐིག་ལེ། ཐིག་ལེ་ནུ་བ་སྙིང་བཅན་ཐུགས་ཀར་ཞུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐིག་ལེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལས་དང་པོ་པས་

རིམ་གྱིས་བསྟབ་པ་དང་། སྒྲུབས་པ་བྱས་པས་གང་རུང་ལ་སྒེ་སྟ་བ་དེ་ནས་བསྟབ་པར་གསུངས་པས་ཐོ་རིམས་ཁོ་ནའི་དེས་པ་ནི་མེད་དོ།།

བསྒེད་རྫོགས་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒེད་རྫོགས་བསྒོམས་པའི་ཚུལ་དེས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན།

བསྒེད་རིམ་སྣང་འདིའི་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་སྟེ། །རྫོགས་རིམ་སྐུ་མར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྤོང་།།[೨೯]

གང་ལ་སྣང་སྟོང་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ན། །བསྒེད་རྫོགས་གཉིས་མེད་རང་བཞིན་དག་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་བསྒེད་པའི་རིམ་པས་ཕྱི་སྣོད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམས་པས་ས་རྡོ་རང་མཚན་པ་ལ་རྩོགས་པ་ཐ་མལ་གྱི་ཡུ་ལ་སྣང་དུ་འཛིན་པ་སྤོང་། སེམས་ཅན་ལྟ་དང་ལྟ་མོར་བསྒོམས་པས་སེམས་ཅན་རང་མཚན་པའི་བདེན་ཞེན་དང་ཚགས་སྐང་སྤོང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལྟར་གསལ་བས་ཡེ་ནས་དེ་ཡིན་པ་གསལ་ཐེབས་པས་གཟུགས་སྐུ འི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། ཞེགནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། ཉེའང་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་སྔགས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ། བསྒེད་རིམ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་དང་། སྐུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པ་དང་། ཕུན་རྫོས་བསྟུ་བ་རྣམས་འབྱུང་གི བཅ་བའི་རིམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མེད་དོ། །བྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསུངས་སོ།།

རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒོམས་པས་ནི་སྔར་བསྒེད་རིམ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ ར་བསྒོམས་པའི་ཞེན་པ་ཟུ ང་ཟད་ཡོད་པའང་སྤོང་ཞིང་། འདི་དང་འདི་འི་ཞེས་པའི་དམི གས་བསམ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བས་ཆོས་སྐུའི་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཉིང་ཌེ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་སེམས་ཅུ་ཞིག་ཏུ་གཅུག་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་སྤོང་བ་བའོ། །དེའང་གཤིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ། གཞི་གདོད་མའི་ཡིན་ལུགས། རྫོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན། སེམས་ཀྱིད་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རྣམས་ཤེས་ནས་སྤོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའང་རང་ལུས་ཐབས་

ལྟན་དང་། གཞན་ལུས་རིགཿམ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། ཁང་ལུས་ནི་གཏུམ་མོ་དང་། སྐུ་ལུས་དང་། རྨི་ལམ་དང་། འོད་གསལ་དང་། བར་དོ་དང་། འཕོ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྩོལ་ཐབས་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པར་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྗེགས་རིམ་རྣམས་སོ། །གཞན་ལུས་ནི། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་གནད་དུ་སོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བས་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པའོ། ཏགོས་པ་ནི། བསྒེད་རིམ་གྱི་ཞེན་པ་སྣང་བས་ལྷ་ཚོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བདེ་གསལ་མི་རྟོགས་སྐྱེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འགྱོ་བས་ཅིར་སྣང་ཚོས་ཉིད་དུ་འཆར་བ་དང་། རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཐུག་ཐག་འབྲུས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ།

འདི་ནི་མཐར་ཐུག་རྡོ་རྗེའི་ཕེག་པ་སྟེ། །དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཚེ་འདིར་རྫོགས་སངས་རྒྱ།།[๑๙]

དེ་རྗེས་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡོད་དེར། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།།

འདི་ནི་གྲངས་མེད་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྣམས་ཀྱི། །ཉེ་ལམ་སྦས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་སྟེ།།[๒๐]

སྐལ་བཟང་ཚེ་འདིར་གྲོལ་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན།།

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ནི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུརྣོན་པོ་ཚེ་འདིར་གྲོལ་བས། དེ་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དོ་རྗེ་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། བླ་མེད་སྤྲུལ་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གང་། །ཤིན་ཏུ་བརྩེན་པས་གང་བསྒྲུབས་པ། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཉེ། །གདུལ་བྱའི་ཁྲིད་དུ་མཛད་པ་སྟོན། །གྲངས་མེད་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྣམས་ཀྱི། །ཐབ་མོའི་ཉེ་ལམ་མཐར་ཐུག་པའོ།[๒๑] །ཞེས་སོ། ཏེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ཞིང་ཐུབ་པས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་འབད་པར་རིགས་སོ།།

གཞི་སྣིན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྣི་རང་རང་གི་གཞུང་ལྟར་བྱང་བ་ནི། དུ་ནི་གཞི་སྣིན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་ཕེག་པ།

དེ་ཡང་གང་མོས་རྒྱུད་སྟེའི་རིམ་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།

ཐོག་མར་རིགས་གཏད་རྗེས་གནང་དབང་ལ་སོགས།[ཐ] །རང་རང་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་མཁོས་ཏེ།། རང་གི་སེམས་འདི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ།།

དེ་འང་ཞ་བྱིས་ཀྱི་སྐྱ་ལས་དྲི་མ་བཀྲ་བ་དང་ཆུས་པ་འཇོག་པས་དབང་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སྐྲོད་མའི་ཚུད་ཀྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་གནས་སྐབས་སོ་སོའི་ལམ་བསྒོམ་པའི་ནུས་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་ཚུད་སྟེ་སོ་སོ་ནས་བྱུང་བའི་རིགས་གཏད་པའི་ཚོ་གདང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། དབང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རི་སྐད་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་ཀྱི་ཡའི་ཚུ་ད་ལས་རིགས་གཏད་པ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། མཆྱལ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པའི་ཆུས་དབང་བསྐུར་སྟངས་ཀྱི་ རྗེས་གནང་སྦྱིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟ་བསྒོམ་པའི་སྟོང་དུ་རྩང་བར་གསུངས་ལ། སྐྱོད་པའི་ཆུད་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྟ་རྩོ་རྗེ་བཅུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དང་དུག་བསྐུར་བས་སྟོང་དུ་རྩང་བར་བཤད་དོ། ཆུལ་འབྱོར་གྱི་ཆུད་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྟས་ཐོག་དྲངས་སྐྲོབ་མའི་དབང་དང་རྩོ་རྗེ་སྐྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་རྫོགས་པར་བསྐུར་བས་སྟོང་དུ་རྩང་བར་བཤད་དོ། །རྟོལ་འབྱོར་བྱ་ན་མེད་པའི་ཆུད་ནས་བྱམ་དབང་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཀ་བསྐུར་བས་ལམ་བསྒྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མ་ལུས་པ་བསྒོམ་པའི་སྟོང་དུ་རྩང་བར་བཤད་དོ།།

དེ་འང་རྟུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། རས་བྱིས་སམ། མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུའམ། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐུ ར་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་དམན་པས་གཟུ གས་བརྟན་གྱི་ དཀྱིལ་འཁོར། འབྲིང་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུའམ་ལྟའི་ཐུགཱ་མཚན་ལ་སོགས་པ་དམིགས་ཏེན་ཅུང་ཟད་ཙམ་དང་། རབ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་བློ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐུར་བའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། དེལ་བུ་བས། བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་། ཀེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད། །འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། །གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།[ཙ] །ཞེས་པའི་ཚུལ་ལྟ་བུའོ།།

བྱ་ན་མེད་པའི་དབང་བཞིཔོ་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། ཚུལ་དེ་དག་ལས།

ཁྱད་པར་མཆོག་གསང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལམ། །སྨིན་བྱེད་དབང་བཞི་གྲོལ་བྱེད་བསྒྲུབ་རྫོགས་ཏེ།།[༡༡]

བླམ་དབང་ལུས་དང་གསང་བས་བག་དང་ནི། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིད་དང་ཚིག་དབང་གིས།།

བག་ཆགས་མཐའ་དག་སྤྱོང་ཞིང་དངོས་གྲུབ་སྐྱེར། །དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཚོགས་རྫོགས་ལ།།[༡༢]

བཞི་པས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རྫོགས་དེ་བཞིན་དུ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་སྤྱོང་།།

དེ་ཕྱིར་སྨིན་བྱེད་དབང་བཞི་ཐོབ་པ་ཡིས། །ཁོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་དོན་ལ་བསླབ་པར་བྱ།།[༡༣]

དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལས་དབང་བཞིར་གྲགས་པ་དག་ལས། བླམ་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྱོང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་། གསང་བས་དག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་། གཉུམ་མོ་ཙཎྜཱལི་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་། བདེ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་། ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤྱོང་། གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆུ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་ངོ་། །དེ་འང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདག བཞི་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འདག ས་ལམ་གྱི་དག་པ་དང་སྦྱངས་ན། བླམ་དབང་གིས་ཚོགས་ལམ། གསང་དབང་གིས་སྤྱོང་ལམ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་དབང་གིས་སྒོམ་ལམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབང་བཞིརྫོགས་པས་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྒོམས་པས་ཁོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཞེག་པ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསང་སྔགས་སྒྲིའི་རིམ་པ་བསྟན་ནས། བྱ་བྲག་ཏུ་སྣུམ་འཕྲུལ་དུ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྟེ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས།

འདིར་ནི་དབང་རྫོགས་དམ་ཚིག་ལྟན་པ་ཡིས། །གཉིས་མེད་ཚ་ཅི་དགོངས་པར་འཇུག་འདོད་པས།།

ཅེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་དབང་གི་རིམ་པ་ནི། དམན་པ་རྣམས་རྟུལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། མཚོག་རྣམས་འཇུག་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པས་ན།

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དགྱེལ་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དགྱེལ་དང་། རྣལ་ཚོན་རིགས་ལྟའི་རིམ་པ་ཉིད། གསང་སྔོན་ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དགྱེལ་འཁོར་ནི། རླུང་ལས་གཉིས་སམ་ཡང་ན་ལྟ་རྟ་བྱས་ཏེ་དད་ལྡན་རབ་ཞུགས་ན། །འདོད་པ་ཡིད་འོང་མཉམ་པར་འགྱུར།[৫২] ཞེས་སོ། །དེའང་ཐན་པའི་དབང་བསྒྲུབ་ཅིང་། ནུས་པའི་དབང་ལྟ་རྩོགས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་བསྒྲུབ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དབུ་རྒྱན་ཅོད་པཎ་ཁྲེང་བ་དང་། ཁོ་ཚ་རྒྱལ་མཚན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། །གདུགས་དང་བྱམ་པ་བཟའ་བཏུང་དང་། རྣིང་པོ་ལྟ་ཡིས་དབང་བསྐུར་ན།[৫৩] ཞེས་སོ། ཁཉིས་པ་སྟོན་ནི། ཉན་པ་སྟོན་པའི་དབང་། འཚད་པ་སྟོན་པའི་དབང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་། རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དབང་། གསང་བ་མཆོག་གི་དབང་དང་ལྡའོ། །དབང་བཅོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་དབང་བཞིའི་དབྱེ་བ་སྟེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་བྱམ་པའི་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བྱམ་པའི་དབང་ཡིན་ལ། གསང་དབང་ལས་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་འབྱུང་ཞེང་། ཚོག་དབང་ནི་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། འཚད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་གཞིས་དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དང་། ཉན་པ་ནི་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེར་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། ཁཞན་དག་ནི་འདི་དག་སྟུད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གཞན་བྱེད་པའང་དེ་ལ་འབབ་པར་མ་མཐོང་བས་འདིར་མི་སྟོན་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབང་རྫོགས་པའམ། ཡང་ན་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་ཐོབ་ནས་འདིའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གོགས་སྟོང་པ་དང་དམ་ཚིག་ཏིམ་པ་འཕོས་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་དམ་ཚིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་དབང་དང་འབྲེལ་བས་དམ་ཚིག་ཐོག་མར་བཤད་དེ། དེའང་དམ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ནི། སྔགས་ལ་ཞུགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བའི་ལྷག་བསམ་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་གོ །དང་པོ་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་སྟེ། དེ་འང་ལུས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་ལྷའི་སྐུར་བསྒོམ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་སྤོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཆ་དང་བཅས་པ་སྟོམ་པའོ། །དག་གི་དམ་ཚིག་ཏུ། སྔགས་བརྒྱས་ཤིང་དག་གི་མི་དགེ་བ་བཞིའ་དང་བཅས་པ་ལས་བརྒྱོག་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་མོ་བསྒོམ་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ཆ་དང་བཅས་པ་ལས་བོར་ཐུལ། །མདོར་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་ལུས་ན་དམ་ཚོགས་པས་ཡང་དག་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་མ་འགལ་བར་བྱའོ། །འདི་དག་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། དམ་ཚོག་རྣམ་པར་བཀོད་པ་སྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། འགྲོ་བའི་སྨིན་སོ་གསུམ་དག་ལས། སྟེགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་དུ་བཤད། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་དེས་ཕྱེ་བ། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དག་ལས། །རི་རི་ལ་ཡང་དགུ་སྟེ། །འཇུག་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཤེས།[୯୯] །ཞེས་སོ།།

དེའང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་གནས་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཀྱང་ཡོད་དེ་དེ་ཉིད་མ་ཉམས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བསྡུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། དེའང་ལུས་ཀྱིས་བསྡུང་བར་བྱ་བ་སྐུའི་དམ་ཚིག་ལའང་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱིའི་ཕྱི་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤོང་བ་དང་། ཕྱིའི་ནང་དུ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤོང་བ་དང་། ཕྱིའི་གསང་བར་སྨོག་གོཙོ་བསྤོང་བསྟེ། རྫ་རྩི་སྐྱངས་པོ་ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་རྒྱུད་ལས། སྐུ་ཡི་ཕྱོགས་ཡིད་མ་ཚིག་ལ། ཐུམ་པ་གསུམ་དུ་རབ་ཕྱེ་སྟེ། །མ་བྱིན་བླངས་པས་ཕྱི་ཡི་ཡང་། སྐྱེ་ཡི་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགྱུར། ཀེ་ཡི་རྟགས་སུ་ཡན་ལག་ནཱ །མི་བཟད་སྐྲ་ཚོག་ལུས་ལ་འབྱུང་། །མི་ཚངས་སྤྱད་པ་ནད་ཡིརྟ་ཅི། །རྟགས་སུ་དབང་པོའི་ནད་རྣམས་སོ། སྨོག་བཅད་པ་ནི་གསང་བ་སྟེ། ཀེ་ཡི་རྟགས་སུ་དོན་སྤོད་ནང་། ཐུལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྐྱོང་བའོ།[୯୪] །ཞེས་སོ། །ཀེ་དག་བསྐང་བའི་ཐབས་ཀྱང་། དམ་ཚིག་མཚོག་གི་ཆུད་ལས། རྟགས་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། ཕྱི་ཡི་ཕྱི་ལ་ཉེར་ཚོས་དང་། རི་མོའི་ལས་ནི་ལག་བདུན་གྱིས། ཀེ་ཡི་སྟིག་པ་ལས་གྲོལ་བའོ།[୯୬] །ཞེས་བས། སྟགས་ཕྱིའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་ཚོས་དང་རི་མོ་བདུན་བྱས་པས་སྐྱོངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཕྱི་ཡི་ནང་ལ་ལུགས་སྐྱ་བདུན། །ངག་ཏུ་གནས་པ་རྩོལ་བས་བཞེངས། །བྱ་མ་མཆོག་ལ་དབུལ་བར་བྱ།[୯୭] །ཞེས་པས་སྟགས་ནང་གི་ལྟའི་སྐུ་ལུགས་མ་བདུན་བྱས་ཏེ་བྱ་མ་ལ་དབུལ་ལོ། ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱི་ཡི་གསང་བའི་རྟགས་བྱུང་ན། ཏོ་རྡེ་དང་ནི་དྲིལ་བུ་ཉིད། ཀགུའམ་བཅུ་གཅིག་བྱ་མ་ལའོ།[୯୮] །ཞེས་གསུངས་སོ། སྐྱེའི་ནང་གི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་ནི། གསེར་གྱི་ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་རྒྱུད་ལས། ནང་གི་ཕྱི་ནི་སྐྱན་དང་ཡང་། ཁགང་གི་

ཚ་དང་མ་ཉིད་དང་། ཤང་གི་ལུས་ལ་མི་སླད་དོ། ཁང་གི་ནང་ཉིད་སྒྲིར་ན་ཡང་། ཁེག་པ་ཆེ་རྒྱང་ཚོས་རྣམས་ལ། ཤཇྲག་པར་འདོད་དང་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་འཛིྰན་པའི་ལུས། སྣུང་ཅིང་མཐོ་བཅམས་རྒྱན་སྣང་ན། སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་བྱེས། ཞིང་གི་གསང་བ་རང་གི་ལུས། ཐུྲ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣོན་དང་ཟས་ལ་དུག་འདྲེས་ཟོས། ཀ་ལ་ཏེ་མཚོན་གྱིས་བཏབ་ན་ཡང་། ཟགས་པའི་ལམ་མེད་ལུས་བརྒྱ་བྱིངས། དེ་འོག་ཚ་བའི་དམྱལ་བ་སྐྱོང་།[୨୮] ཞེས་སོ། དེ་དག་བསྐང་བ་ཡང་འགྱོད་པས་བཤགས་པར་བྱའོ།།

སྐྱའི་གསང་བའི་གསུམ་ནི། དཔལ་ཀེ་ཟླ་བཅུ་གསུམ་པའི་རྒྱུད་ལས། དོ་རྗེ་སྤྲུན་ནམ་སྲིད་མ་ཡི། ལུས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་དབྱས་པ་དང་། མཐོ་བཅམས་ལག་གིས་བརྡེག་པའི་ཚུལ། ཁ་ལ་དེ་གཞན་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་ཀྱང་། ཤ་ཁྲ་ཡི་ཁུ་ཚུར་འཕེལ་འགྱུར། ཤང་གི་ཤིན་ཏུའངས་པའི་མཆེད། ཀུ་རེ་རྩེད་མོའི་ཚུལ་ཅམ་དུའང་། ཁཅྲེག་གམ་བརྡེག་པར་བཅམས་པའམ། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཡུམ་ལ་གཅོས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མ་བཤགས་ན། ཤདེ་ཡང་སྟར་དང་སྲིག་མཉམ་མོ། ཁགང་བའི་གསང་བ་བླ་མ་ཡི། སྐུ་ཡི་གྲིབ་མར་མི་འགོང་ལ། ཁྲེ་མའི་སྤྲུན་ལམ་དག་ཏུ་ཡང་། མཆོོན་ཆ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། ཤཀང་ལག་བཀྲང་དང་ཉལ་མི་བྱ། སྐྱིལ་གྲུང་འདུག་དང་ཆུབ་མི་བསྟན། ཁྱམ་དང་སྟན་དང་གཞོན་པ་དང་། ཁདུ་གས་སོགས་སྐྱེ་ཁའི་ཆུན་རྣམས་སྤང་། ཁྲེ་མའི་གཟེམས་ཁང་དག་ལ་ཡང་། ཤས་བས་མཆོོན་ནམ་རྡོ་དག་གིས། ཁཅམ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཀེ་དག་ལས་ནི་འབྲམ་སྐྱར་དུ། ཁྲེ་མའི་གནས་ཁང་བཤིག་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་བཅམས་ཤིང་སྲིག་བྱས་པ། །འདི་ཡི་སྲིག་པ་ཚ་མཐའ་ཡས། ཁག་ཏེ་བླ་མར་བག་ལེན་པ་ལས། ཤཁ་བས་མཆོོན་ནམ་རྡོ་དག་གིས། ཁཅམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཀེ་དག་ལས་ནི་འབྲམ་སྐྱར་དུ། ཁྲེ་མའི་གནས་ཁང་བཤིག་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་བཅམས་ཤིང་སྲིག་བྱས་པ། །འདི་ཡི་སྲིག་པ་ཚ་མཐའ་ཡས། ཁག་ཏེ་བླ་མར་བག་ལེན་པ་ལས། ཤདྲུད་བསྡོད་བསྡོར་ནའང་ཚ་མཐའ་ཡས། ཁཆོོག་ཏུ་སྐྱ་ལ་བརྟན་བྱས་ན། །འདི་ཡི་རྣམ་སྨིན་བརྟོད་མི་ལང་།[୩୦] ཞེས་སོ།།

དེའང་བླ་མའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིག་པ་ནི་གཞན་ལས་འབྱམ་འགྱུ་ར་གྱིས་ཕྱི་བས། བཞུགས་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཉིན་ཞག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་བཤགས། མི་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་སྐུ་འབག་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་བཤགས་སོ། །གསུང་གི་དམ་ཚིག་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱིའི་ཕྱི་ནི། བརྟུན་དུ་སྨྲ་བ་སྤོང་བ་སྟེ། འགོར་ཡོ་རྣམ་པར་བརྟེགས་པའི་རྒྱུད་ལས། སྟག་གཉི་མོས་

པ་སྟོང་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་ཐལ་པ་དག་ལ་ཡང་། །བརྟུན་པའི་ཚོགས་ནི་རང་འདོད་ཀྱིས། །སྟེ་ལ་རྟག་ཏུ་དགའ་བ་ལ། །སྟག་བཟློས་ནུས་པ་མི་འབྱང་ཞིང་། །གཞན་ལ་སྟེས་པ་བཙུན་པ་མིན། །རང་གི་དག་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཡེ་འབབ་འགྱུར། ཤ་འོངས་དུས་ན་སྟེ་ཤའི་ལུས། བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྱུ ར། །དེ་འོག་བན་སོང་སྐྱག་བསྟལ་ཡང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱོང་བར་འགྱུར།[1] །ཞེས་སོ།།

ཕྱིའི་ནང་དུ་ཐུ་མ་མི་སྣ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྔགས་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས། །གཞན་གཉེན་དབེན་འཚུག་ཐུ་མ་སྣུ། །ཚོས་སྣས་འཚོང་རྣམས་མི་འདུ་དང་། ཉེ་བྱས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤ་དཔྱད་པ་རྣམས་དགྲར་འགྱུར་དང་། །ལུས་ལ་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་དང་། ཤི་འཕོས་ནས་ནི་སྟེར་ཅན་ལུས། ཏེ་ནས་བན་སོང་རིམ་གྱིས་སྐྱོད།[2] །ཞེས་སོ། །ཕྱིའི་གསང་བར་གཞན་གྱི་ཞེར་འདེབས་པའི་ཚོགས་མི་སྣ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟག་ཏུ་ཞེ་གཅོད་ཚོགས་སྣ་བ། ཤ་མའི་ལས་དང་ཕྱི་མའི་རྟགས། །འགྲོ་བ་བྱམས་བཟལ་བཤེས་ཀྱང་སྟང་། ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་འཆོལ་བར་འགྱུར། ཤི་འཕོས་རབ་ཏུའྱེགས་པའི་ལུས། ཏེ་ནས་བན་སོང་གསུམ་དུ་འགོར།[3] །ཞེས་སོ།།

གསུང་གི་ནང་གི་གསུམ་ནི། ཚོས་སྣ་བ་ལ་སྣད་ན་ཕྱི། སྣུབ་པ་ལ་སྣད་པ་ནང། བསྟོམ་པ་ལ་སྣད་པ་གསང་བ་སྟེ། དམ་ཚིག་རྣམ་པར་ཅོད་པའི་རྒྱུད་ལས། སྔགས་པ་སྟོམ་ལ་གནས་པ་ཡིས། །ཚོས་སྣ་རྣམས་དང་ཚོས་སྣུབ་དང་། །ཚོས་ནི་བསྟོམ་པའི་གང་ཟག་ལ། ཁྱོ་ཤེང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་དང་། །གཤེ་ཞིང་སྟོད་པའི་ཚིག་སྨས་ན། །གཞན་གྱི་མོས་པ་ཉམས་པ་དང་། །རང་གི་བདོག་པ་ཉམས་པ་དང་། །རང་གི་ཚོས་རྣམས་བརྗེད་ངེས་ཏེ། །ཡིད་དཔྱོད་འདུ་མིན་འཚོལ་བར་འགྱུར། །བན་སོང་སྐྱག་བསྟལ་ཚད་མེད་སྐྱོང་།[4] །ཞེས་སོ། །གསང་བའི་ཕྱི་རྗེ་རྗེའི་སྐྱན་སྲིང་སྣང་ཅིང་གཤེ་སྐྱར་བཏབ་པའོ། །ཞང་ནི་བྱ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉེ་འཚོང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ། །གསང་བ་བྱ་མ་ལ་སྟོང་པ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་སྐྱོང་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། རྗེ་རྗེའི་མཆེད་དང་ཡུམ་དུལ་ལ། ཚོག་གིས་སྣས་དང་བག་བཅག་ན། །བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བྱེ་བར་ནི། །ཁྲུང་བར་བན་སོང་གསུམ་ཐོ་ཡི། །སྟག་བསྟལ་མི་བཟད་དག་ཐོ་ཉིད། །གང་ཟག་དེ་ཡི་སྐྱོང་བར་འགྱུར། །སྟེ་མར་བྱས་དང་ད་ལྟའི་རྟགས། །རིམ་བར་སྐྱོང་བར་

འགྱུར་བ་ནི། ཐུར་མར་བྱས་པས་ཆོ་འདི་ལ། ཁར་ནས་ཐ་མར་མྱོང་བ་ལ། ཡང་སྐྱ་ཆེ་སྟོང་ལ་བྱས་ཏེ། སྣེས་མ་ཐག་ཏུ་མྱོང་བར་འགྱུར། འདི་ལ་བྱས་པའི་ལས་མཐའ་ནི། ཆོ་འདིའི་ཞབས་ལ་དག་གི་ལས། འཁོར་དང་གཞན་གྱིས་ཕྱེ་འབབ་དང་། ཐྲོ་བྱར་དག་ཏུ་སྣ་རྒྱན་འགག །བླ་མའི་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། ཁང་དག་ཉེར་གནས་དག་ཀྱང་རུང་། ཁཀའ་ལས་འདས་ཤིང་དག་བཅག་ན། སྐྱ་མ་ལས་ནི་ཉེས་འགྱུར་རོ། ཡང་ན་བླ་མའིབྱེ་བྲག་ཕེས། ཆུ་བ་དང་ནི་མཉན་ལག་གཡང་འདས་དག་ཏུ་སྣས་པ་དང་། སྒྲོ་སྐུར་འདོད་ཚོག་སྣས་བྱས་ན། སྐྱ་མ་ལས་ནི་སྟོང་ཐུག་འགྱུར། ཆོམ་པར་སྣིན་པ་མི་བཟད་པ། རིམ་པས་བླ་མའི་ཁྲད་ཀྱིས་ཡང་། ཉེ་མ་ཐག་ཏུ་མྱོང་བར་འགྱུར།[1] ཞེས་སོ།།

ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱིའི་ཕྱི་ནི་གཙོར་སེམས་སྤྲོང་བསྟེ། སྙིང་པོའི་དོན་ཆམ་པར་ཅི་པའིརྒྱུད་ལས། གང་དག་སྔགས་པ་རྣོ་རྩེ་འཛིན། རྟེམས་ཅན་གཞན་ཡང་རུང་། ཁགོད་པར་བྱ་བའི་ལས་འཚང་ན། འདི་ནི་ཤུ་བ་ཅན་གྱི་ལུས། ཁྱད་བའི་རིག་པར་ལྡན་པ་ཡི། ལུས་ནི་སྟོང་ཐུག་ལྟ་བུབས་ནས། ཁྱད་བའི་དམྱལ་བར་འེས་པར་སྐྱེ།[2] ཞེས་སོ། ཞེད་བྱབ་སེམས་དང་གཙོད་སེམས་སྤྲོང་པ་སྟེ། གནམ་ལྟགས་མེ་ལྟར་འབར་བའི་རྒྱུད་ལས། གལ་ཏེ་རིམས་ཅན་ཐལ་པ་ལ། ལུལ་གྱུར་གཙོད་པའི་རིམས་སྐྱེས་ན། འདྲོ་བ་ཐུན་མོང་ལུས་ཅན་ནི། ཁརྒྱ་ཐུག་གསུམ་གྱི་སྤོག་བཅད་པ། འདི་ཡི་སྟེག་པའི་ཚ་དང་མཉམ། གལ་ཏེ་བསྟན་པའི་རྟགས་འཛིན་པའི། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ལོག་འགྱུར་རོ། སྤྲགས་ལ་ཞུགས་པས་བརྒྱ་ཐུག་འགྱུར། ཅོ་རྩེའི་སྟུན་སྲིང་བདུན་ཐུག་གོ། ཁརྒྱུད་པའི་བླ་མ་བརྒྱ་ཐུག་གོ། རྟུ་བའི་བླ་མ་འབུམ་ཐུག་འགྱུར།[3] ། ཞེས་སོ། གསང་བར་རང་གཞན་གྱིགྲུབ་མཐའ་ལ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པསྟེ། བགོད་པ་ཆེ་ལོས། རང་རམ་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡི། ཆོས་ལ་སྐྱོད་པ་ལོག་པའི་ལམ། རྟུ་བའི་དམ་ཚིག་ལས་འདས་ན། ཁས་སྐྱོད་མེ་ཡི་སྟུག་བསྟལ་ལ། ལྷུན་རིང་བར་དུ་གནས་པར་འགྱུར། ཁངས་གི་གྲུབ་མཐར་ལོག་ལྟ་སྐྱེས། ཁམྱལ་བ་ཉིད་ལས་ཐར་སྐབས་མེད།[4] ཅེས་སོ།།

ཐུགས་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ལ། ཕྱི་སྐྱོད་པ། ནང་སྐོམ་པ། གསང་བ་ལྟ་བ་ལོག་པ་སྐྱོང་བ་སྟེ། ཤེལ་གྱི་ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་རྒྱུད་ལས། ལྟ་དང་སྐོམ་དང་སྐྱོད་པ་ལོག །འདི་ནི་ལམ་ལྷག་ཆེན་པོ་སྟེ། ।

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གང་། །འདི་ཡི་སེམས་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར།[৫৫] །ཞེས་སོ། །གསང་བའི་གསུམ་ལ། ཕྱི་ལྟ་སྤྲོས་སྤྱོད་པ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ། ནང་ཡི་དམ་ཀྱྀལ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ། གསང་བ་བློ་མ་དང་རྡོ་རྗེའི་སྐུན་སྲིངས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པསྟེ། བརླ་ཀློང་ཡངས་ལས། སུ་ཡིཡིད་ཀྱི་ལས་འཁྱལ་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཚོར་རྣམས་ལ། ཡིད་ལ་མ་བྱས་ཤམས་པ་དང་། །འདས་དང་ཞེག་པའི་ལས་ཀྱྀས་ཐལ། །མནར་མེད་སྐུག་བསྔལ་སྐྱོང་བའོ།[৫০] །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་རང་རའི་ཁ་ཤམས་པ་བསྐངི་ཞ། བཤགས་པ་ལ་འབད་དོ། །རྒྱ་བའི་དམ་ཚིག་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལྔ་ཚན་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལྔ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡབ་ལྔ། འབྱུང་བ་ལྔ་ཡུམ་ལྔ། རྣམ་ཤེས་ལྔ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྔ། ཡུལ་ལྔ་སེམས་མ་ལྔ། རྟོག་ཚོགས་ལྔའི་དགྱེལ་འཁོར་ལྔར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ལས། དང་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་ལྔ། །རྣམ་ཤེས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། །ལྔ་དང་དགྱེལ་འཁོར་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།[৫৭] །ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་བྱེད་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལྔ་ནི། དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚེ། སོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ཁྱེར་པ། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་རྣམ་ལྔ་ནི། །ཀ་ན་ཀ་ཏ་མ་བྱིན་ལེན་པ་དང་། །མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་བརྫུ ན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། །རྣམ་པ་ལྔ་ནི་ཐབས་མཁས་སྤྱོད་བྱེད་པ། །མ་སྤྱད་ཉམས་མཐོང་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་། ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འགྱུ ར།[৫৪] །ཞེས་བཤད་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་པས། རང་དོན་གྱི་འཁྲིས་མེད་པས་གཞན་དོན་དུ་གནང་བའི་སྐབས་སྟར་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དང་དུ་བླང་བའི་དམ་ཚིག་ལྔ་ནི། དེ་ཚེན། དེ་ཚུ། རཀྟ། བྱང་སེམས་དཀར་པོ། ཤ་ཆེན་གྱི་དུདས་མ་ལྔ་སྟེ། སྔ་མ་ལས། དང་དུ་བླང་བའི་དམ་ཚིག་རྣམ་ལྔ་ནི། ཏི་ཚེན་དེ་ཚུ་ལ་སོགས་

དམ་རྫས་ལྟ།[৬৬] ཞེས་སོ། ཀེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣོ་རྗེ་གུར་ལས། མི་བསྐྱོད་བསྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། ཁད་ཀྱན་རྣམ་པར་སྤྲོང་བར་འགྱུར། རྒྱ་པ་ཡིས་ནི་མདངས་ཆེན་འགྱུར། ཉོ་རྗེ་ཉི་མ་ཏ་ཁས་པ་མེད། ཉོ་རྗེ་ཆོས་ནི་བསྟེན་པ་ཡིས། བྲང་མེད་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། སྲོག་ཆགས་ལུས་འབྱུང་རྣོ་རྗེ་དག ཀོན་ཡོད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། ངཔལ་ལྡན་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཞི་བར་གོང་། མི་བསྐྱོད་བཀྲང་བའི་སྤྱོར་བ་ཡིས། སྟོང་ཐུག་ལྡར་ཆེར་ཚར་འགྱུར། རྒྱ་པ་ཡིས་ནི་ཁྲི་རྒྱབརྗོད། ཉོ་རྗེ་ཉི་མས་བྱེ་བར་ཏེ། ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱིས་གྲངས་མེད་ཚོ། ཁམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་རྟ་བདུན་པས། ཀཔག་མེད་རྗེ་རྗེ་ཉི་མ་གཉིས། འཁོར་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྩ་བ་སྟེ། འདི་དག་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྟེན་ན། སྐྱེལ་བཟང་རྣམས་དང་མཉམ་པར་འགྱུར།[৬৭] ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་མི་སྣང་པའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ནི། དུག་ལྟ་ཉན་ཐོས་ལྟར་དགྲར་མི་ལྟ་བས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། སྡུ་མ་ལས། མི་སྣང་བ་ཡི་དམ་ཚིག་རྣམ་ལྟ་ནི། ཁདོད་ཚགས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་དུག་ལྟ་པོ། །གསང་བཏོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་སྟ། ཁེན་མོངས་ལྟ་བསྒྱེ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྟ། །དུག་ལྟ་མི་སྣང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ལྟར་ལེན།[৬৮] ཞེས་སོ། ཀེའང་དུག་ལྟ་པོ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་ལམ་གྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཀྱང་མི་སྣང་བ་དང་། ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཀྱང་མི་སྣང་བ་དང་། དབྱིངས་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མི་སྣང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་བློར་མེད་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །རང་གར་ནི་སྔགས་སུའང་ལམ་དུ་མི་བྱེད། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་སེམས་དཔས་ཀྱང་ལམ་དུ་བྱེད་པས་ན་དོན་ལ་ཉེན་མོངས་པ་དག་པར་མདོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་སོ།།

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ནི། སྔར་གྱི་ཤེས་བྱ་ཡོ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་རྣམ་ལྟ་ནི། ལྷུང་ཡོ་ལྟ་དང་འབྱུང་བ་ལྟ་རྣམས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་རྣམས་དགྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་བྱེད་པ། ཁྱེར་འཛིན་གསུམ་དང་ཚོ་གཅོད་རྗོགས་ནས། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་བྱེད་པ། ཁྱེར་འཛིན་ཚོ་གཅོད་ཡི་སེམས་རྩོལ་བྱེད།[৬৯] ཅེས་སོ། ཁྱེར་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི། ཀུན་དུ་སྣང་བའི། རྒྱུའི་

ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །ཚོགས་ལྟ་ནི། ལྟ་བསྒྲེད་པ། སྟག་པ་བཟློས་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒོམ་པ། དམ་ཚིག་ལ་གནས་པ། མཆོད་གཏོར་ལ་བཙོན་པའོ། །དེ་དག་ནི་གསང་སྔགས་སྐྱུ་འཕྲུལ་སྒྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གསང་སྒྲིང་ལས་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་བཅུ། དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བཅུ་དག་[ཬཀ] གསུངས་སོ། །རྩ་བ་ལྟ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤང་བ། བླ་མ་བཀུར་བ། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆུ་རྒྱུན་མི་གཅད་པ། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལ་བྱམས་པ། གསང་བའི་དོན་གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བླ་མེད་མི་སྤང་བླ་མ་བཀུར། །སྟག་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆུ་རྒྱུན་མི་གཅད། །ཡང་དག་ལམ་དུ་ཞུགས་ལ་བྱམས། །གསང་བའི་དོན་ཕྱིར་སྨྲ་མི་བྱ། །འདི་ནི་རྩ་བ་ལྟ་རྣམས་ཏེ།[ཬཁ] །ཞེས་སོ།།

ཡན་ལག་གི་བཅུ་ལ་མི་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཏི་མུག་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་དང་། ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་མི་སྤང་ངོ་།[ཬ] །ཞེས་སོ། །ངང་དུ་བློང་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ནི། དེ་ལས། དཀར་ཙི་དམར་ཙི་དྲི་ཤ་ཆེན། །དག་པའི་སྙིང་བཅུད་མི་དོར་རོ།[ཬཀ] །ཞེས་སོ། །ངམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ནི་སྡོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ།།

གསང་སྔགས་གསར་མ་ལས་ནི་བསྲུང་བར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། སྤྱད་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི་ཙ་ཤུངས་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་གཞུང་དུ་སློས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤ་ལྟ་བདུད་ཙི་ལྟའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །ཀེ་ལ་ཤ་ལྟ་ནི། སྤྱང་པོ། བ་ལང་། ཁྱི། མི། རྟའི་ཤའོ། །བདུད་ཙི་ལྟ་ནི་དྲི་ཆེན་ལ་སོགས་པའོ། །ཀེ་དག་ཅོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། ཤ་ཆེན་དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་ནི། །རྩོ་རྡེ་གསུམ་མཆོག་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །བཤཾ་གཅིའི་དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་ནི། །རིག་པ་འཛིན་པའི་གཅོ་བོར་འགྱུར། །སྤྲང་པོའི་ཤ་ཡི་དམ་ཚིག་གིས། །མངོན་ཤེས་ལྟ་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཁྱི་ཤ་དག་གི་དམ་ཚིག་གིས། །མི་སྣང་བ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར། །ཁྲི་ཤ་དག་གི་དམ་ཚིག་གིས། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །བ་ལང་ཤ་ཡི་དམ་ཚིག་གིས། །རྩོ་རྡེ་འགྲུགས་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་། སྤྲང་པོའི་ཤ་དང་རྟ་ཡི་ཤ །ཁས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་བཟའ་བར་བྱ། །ཁས་གཞན་དག་ནི་མ་

ཟོས་ན། ཁྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ཆེན་དང་། ཤངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མཉེས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། གཤང་གཅི་ཁུ་བ་ཁྲག་ལ་སོགས། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤངས་རྒྱས་དང་། ཁྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་ཆེན་མཉེས།[๗๓] ཞེས་སོ། །དེ་དག་མེད་ན་ཟས་ལ་དེའི་གནོད་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའཨམ་དེར་བསམས་ནས་བཟའ་བར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཟས་སུ་ཤ་རྣམས་ཟ་བ་དང་། ཤ་ཆེན་དག་ནི་རབ་བརྟགས་ན། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གསང་བའི། ཀངོས་གྱུབ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། ཤ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་བསམ་པས་རྣམ་པར་བརྟག ། རྗེ་རྗེ་འི་སྡོང་བ་འདི་བྱས་ན། །ཤངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྙིན་ཀྱི་སྟོབ།[๗๔] ཅེས་སོ། །འདི་དག་འཇིག་རྟེན་ན་སྐད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པས་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ལས་གྲོལ་ནས་བཟང་བན་མེད་པ་དང་། མ་ཁའ་འགྲོ་གྱུབ་པ་ཅན་མཉེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ།།

དམ་ཚོག་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བསྲུང་ན། དྲན་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོ་ཚ་ཁེལ་ཡོད་དང་འཇིགས་པ་དང་གུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་ངོ། །དེའང་དྲན་པ་ནི་དམ་ཚིག་གི་རིམ་པ་རྣམས་གནང་བཀག་དང་བཅས་པ་མ་བརྗེད་པར་ཡི་ད་ལ་བྱེ་ད་པ་སྟེ་ཉི་མཚན་དུ་ སེམས་ཤི་ང་བཤགས་སྡོམ་བྱེད་པའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་སྒོ་གསུམ་དམ་ཚིག་ལ་གནས་སམ་མི་གནས་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་པས། ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་དམ་ཚིག་དང་འགལ་ན་སྡོང་། མི་འགལ་ན་བསྲུབ་པའོ། ངག་ཡོད་ནི་དག་ཉེན་ཚེ་སར་ཟོན་བྱེད་པ་ལྟར་ངན་སོང་གི་ཞེས་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡང་ཕྱིས་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ལ

ལ་སོགས་པའི་དམ་རྫས་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཉམས་ན་དམྱལ་མེས་བསྲེགས་པས་ཚོག་པར་བྱེད་པའོ། །དམ་ཚོག་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས། སྣ་ཚེས་བྱ་བ་བསྒྱེད་པ་ལ། །མ་ཚེས་བྱ་བ་མ་ཉམས་ན། ཀདོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྐྱེར་བ་ཉིད། །ཡ་ཚེས་ཉམས་ན་ཡང་བར་འགྱུར། ཀམ་ཚེས་བྱ་བ་བཅིངས་པ་སྟེ། ཀེ་ཉིད་བྱོལ་ན་ཉམས་པ་ཉིད། །ཚོག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་འདས་ན། ཞེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའོ།[ལྷ] །ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་བསྡུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཚེ་འདིར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅིང་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་། ཚོགས་རྫོགས་ཤིང་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ལ། བཙོན་འགྲས་དང་དབང་པོ་ཐ་མར་གྱུར་ཀྱང་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་ན་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་བཅུ་དྲུག་ན་དེས་པར་གྲོལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསང་སྔོན་ལས། མཉམ་པའི་དམ་ཚིག་ལ་གནས་ན། །མ་ཉམས་རྫོགས་ཆེན་པོ་ཐོབ་འགྱུར་བས།[ལྷི] །ཞེས་སོ།།

ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ནི་གཉིས་ལས། ཚེ་འདིར་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་ནད་དང་འཚེ་བ་མང་ཞིང་ཅི་བསམས་པ་མི་འགྲུ བ་པས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ཐན་པ་འབྲུ ང་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྟེ་ཚོགས་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱི་མར་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒ་བ་ཉམས་པའི་ཕྱལ་བ་དག །གསོ་ལ་ཉེ་བར་མི་བཙོན་དང་། སྐད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་སྐྱེ་མི་བྱེད། །ཉམས་སྐྱར་ཉེས་པ་བརྗོད་མི་ལང་། །རྒྱ་བའི་དམ་ཚོག་ཉམས་སྐྱར་ན། ཁསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྱུར། །ཡིད་དུ་མི་འོང་སྟེ་ཚོགས་པའི། །འབྲས་བུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདུ། །ཡན་ལག་དམ་ཚིག་ཉམས་སྐྱར་ན། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་ངན་སོང་ལྟུང་།[ལྷུ] །ཞེས་པ་དང་། བརྒྱ་གཉིས་ལས། མ་གསངས་སྐྱལ་དང་ཚེམ་རྒྱན་དང་། །ས་སྟྱོད་མེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་བྱེད།[ལྷྭ] །ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་། ཡམས་དང་འཚེ་བའི་ནད་རྣམས་དང་། །ཆུལ་པོ་མེ་དང་སྐྱལ་གདུག་དང་། །ཆུ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱན་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ལྟུང་།[ལྷྱ] །ཞེས་སོ།།

དེ་ནི་བཤགས་ཐབས་བཤད་དེ། དེའང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་ཀྱིས་དབྱེན། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་

བཞིར་བཤད་དེ། དམ་ལས་འགལ་བ་ནི་ཞག་གཅིག་གིས་བར་མ་ཆོད་པའོ། །ཉམས་པ་ནི་རླུ་བས་བར་མ་ཆོད་པ་སྐྱེ་གྱི་ཉེས་པའོ། །འདས་པ་ནི་ལོ་སྐྱེ་ཚད་དོ། །ལོ་གཉིས་དང་གསུམ་སྐྱེ་ཚད་ནི་རལ་བ་ཞེས་བྱའོ། ཀེ་སྐྱེ་གྱི་ཉེས་པ་ནི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་བཤགས་ན་འདག་ལ་ཐན་ཚད་མི་འདག་པར་བཤད་པས། བླ་མ་ལྟ་བུས་སློབ་མའི་བཤགས་པ་མི་ལེན་པར་གསུངས་ཏེ། དམ་ཚིག་བཅོད་པའི་རྒྱུད་ལས། སྨིར་ན་དམ་ཚིག་ཉུང་བར་ལ། ངུས་ལས་ཉུང་བར་ངེས་ཤེ་བ། ཀམ་ལས་འགལ་ཞེས་ཉེས་བྱས་གང་། ཞག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་ནི། ཀམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་བཤགས་བྱས་ན། ཀེས་ནི་སོར་ཡང་རྒྱུད་པའོ། །ཉམས་ཞེས་བླ་བས་མ་ཆོད་པར། །འགྱོད་པ་དྲག་པོས་བཤགས་པས་སོ། ཀམ་ལས་འདས་ན་ལོ་དག་གིས། །བར་དུ་མ་ཆོད་བཤགས་པས་སོ། །ལོ་ནི་གཅིག་དང་གསུམ་དག་ལས། །དམ་ཚིག་རལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །མཆོག་ཏུ་དྲག་ན་གསོ་རྩ་རྩེ། །ལོ་གསུམ་དག་ལས་འདས་པ་ནི། །དེ་ནས་གསོ་རྩ་མི་རྩང་སྟེ། །ཁ་ལ་ཏེ་བླངས་ན་གཉིས་ཀ་འཆོག །དེས་བར་སྐྱོད་སྟུག་བསྟལ་ལ། ཐུན་དུ་སྐྱོད་པ་ཁོ་ནའོ།[৶৫] །ཞེས་སོ།།

དེའང་ངོ་བོ་ལ་ལྷོས་པའི་ཉམས་པ་དང་། ངུས་ལ་ལྷོས་པའི་འགལ་ཉམས་ཏེ། ཉེས་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་སྟར་སྐྱོས་པ་བཞིན་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཉམས་པའོ། །དེའང་ངུས་ལ་ལྷོས་པ་རྣམས་ཉེས་པ་བཤགས་བྱའི་ཕྱི་ཡང་གི་རིམ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་བསྟན་པས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་བསྐང་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འགལ་ན་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐང་། །ཉམས་ན་རང་གི་བདོག་པས་བསྐང་། །འདས་པ་བྱུང་ཚུང་མ་དང་། །ཉེ་འཁོར་ལུས་དང་ངག་དང་། །ཡིད་དང་བདོག་པར་བཅས་པས་བསྐང་། །རལ་ན་རང་གི་སྲོག་གིས་བསྐང་།[৶০] །ཞེས་པས། ཞག་གིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཉེས་པ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐང་ཞིང་། བླ་མ་ལ་སོགས་པའི་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཅག་མ་རིག་འགྲུལ་པའི་དབང་གིས་ནོར་བས་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་ལ་མཐོལ་ཚངས་པགྱིད་ཀྱི། དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལན་གསུམ་སྨྲེ་སྟོགས་དང་འགྱོད་སེམས་དང་བཅས་པས་བརྗོད་ཅིང་། སྐབ་ཚད་མི་བགྱིད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པས་འདག་གོ།

དེའང་སྒོ་གང་ལས་སྐྱུར་པ་དེའི་ཚ་ནས་གཅེན་པོ་ཐུག་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །ཟླ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ། ཡུ ལ་གང་ཡིན་དེ་ལ་རང་གི་ནོར་རྫས་གཅེས་པ་ཟུ ལ་ནས་ཚོགས་འཚོང་གི་སས་སྦ་མ་བཞིན་བསྐང་ངོ་། །ལོ་གཅིག་ཚུ ན་ཆད་རྣམས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་བྱ་དང་ཆུ ང་མ་ལ་སོགས་པ་གཅེས་ཤིང་ཁོངས་པས་མཆོད་ནས་སྦར་བཞིན་བྱེད་དོ། །ལོ་གསུམ་ཚུན་ཆད་ལ་བཙོན་པ་དྲག་ཅོས་ཁ་རོལ་བྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་ཕྱི་ར་སྲོག་བྱོས་བཏང་བའི་བྱ་བ་དོ་གལ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་ལ་སྦར་བཞིན་བསྐང་ངོ་། །དེའང་སྨི་ལམ་དུ་ཉེས་པ་བྱས་པ་དང་། གཞན་དག་སྨོད་པའི་ཚེར་ལ་ངན་དུ་སྣང་ཀེ། ཡིད་དང་དག་གིས་ཀྱང་གཞན་ཅི་ཟེར་བརྗག་པའམ། དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྣད་པའང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤགས་དགོས་ཀེ། བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། བྱ་མ་དང་ནི་ཉེ་བའི་འགོར། ཅོ་རྡེ་སྐྱན་དང་སྲིང་མོ་ལ། ངན་སྨས་ཚོག་གིས་ཟུར་ཙམ་ཡང་། བརྗའམ་དོོས་པོར་བརྗོད་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་སྨི་ལམ་དག་ཏུ་ཡང་། ཐུང་ན་ཡིད་ཀྱིས་བཤགས་པར་བྱ། །དོོས་དང་ཉེ་ཡིས་བྱས་པ་དང་། །གལ་ཏེ་དྲན་པས་མ་ཟིན་པར། །ཐལ་བར་གྱུར་ཀྱང་མ་བཤགས་ན། །འཕྱུར་དུ་བཤགས་ཏེ་དམྱལ་བར་འགྲོ།[1] །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཚོགས་དང་སྦྱིན་སྲེག་དང་། ལུས་དག་གིས་བླ་མའི་ཞབས་ཀོག་བྱ་བ་དང་། དབང་བསྐུར་ཞུ་བ་དང་། ཐུན་བཞིར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་དང་། མཆྱལ་དབྱལ་བ་དང་། སྒོག་འདོན་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཅི་འགྲུབ་ལ་འབད་པ་དང་། མདོ་འདོན་ཞིང་གཟུངས་བཟླས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་། གང་ལ་ཉེས་པ་དེ་ལ་བསྟགས་པ་ཐོབ་ཅོ་ཟེར་ལྷག་ཐལ་བྱེད་ཀྱང་བརྗོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། དེ་གང་ལ་དགའ་བས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་ལ། དེ་འང་ན་རགས་བསྐང་བཤགས་ཤ་སྟོང་ཚེས་བརྒྱད་ལ་བྱས་ན་དེ་ཙུ ན་ཆད་ཀྱི་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་སོས་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁར་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་བསམས་ལ་ཐུག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། སྡིག་པ་བཤགས་པའི་རྗེས་ལ། དེ་དག་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱུང་ནས་རང་གི་ལུས་བག་ཡིད་གསུམ་

ལ་ཕིམ་བས་ཉེས་ལྟུ ང་དང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་སྟེགས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་བ་བླ་མའི་ཐུགས་ཀར་ཕིམ། དེ་འང་རིམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་བློ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྟོ་བ་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་སྐྱེ་བའི་མཚོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཚད་ནི་སྒོ་ལམ་དུ་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་ལྟས་གོས་དཀར་པོ་གྱོན་པ་དང་། རི་རྩེ་ཕྱེད་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཁམ་ཚོགས་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

ད་ནི་དེའི་གྲོགས་སྟོང་པ་བསྟན་པ་ནི། ལྟ་སྟོམ་གྱི་བོགས་འབྱིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཁུད་པར་ཅན་འགྲུབ་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ནི་མཉམ་གཞག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམས་ནས་རྟེས་ཐོབ་ལ་ཉམས་མྱོང་སྐྱོང་བས་མཉམ་རྟེས་བསྟེན་ཞིང་བོགས་འབྱིན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། ཁམ་ཚོགས་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

འདིར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལས་དང་པོ་བའི་སྤྱོད་པ། ཉམས་མྱོང་ཟུང་ཟེད་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་པ། བརྟན་པ་ཟུང་ཟད་པོད་པའི་སྤྱོད་པ། བརྟན་པ་ཆེར་པོད་པའི་སྤྱོད་པའོ། ཁང་པོ་ནི་ཕུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཚ་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། གཏོར་མ། སྣ་ཚོམ། ཆུ་སྤྲིན། མཆྱལ། ཕྱག བསྐོར་བ། མདོ་འདོན་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ། ཡི་གེ་འདྲི་མཚོད་ལ་སོགས་པ་ཚོས་སྤྱོད་བཅུ། སྤྱོར་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དངོས་གཞི་སྐྱེ་བ་མེད་པ། རྟེས་བསྟོ་བས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་པའོ། །ཚོས་སྤྱོད་བཅུ་ནི། ཚོས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་འདྲི་མཚོད་སྤྱིན་པ་དང་། ཁན་དང་ཀློག་དང་འཆང་པ་དང་། །འཆད་དང་ཀོན་ཏེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་བསྒོམ་པ་སྟེ། །ཚོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡིའདགག་ཏེག་འདེག །བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད།[১৭] ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཉམས་མྱོང་ཟུང་ཟད་སྐྱེ་བས་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཉམས་མྱོང་ཟུང་ཟད་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ལ་ནང་དུ་ཉམས་མྱོང་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་རྟེས་ཐོབ་ལ་རོ་མཉམ་ཞིང་དབང་པོའི་རང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་

སྐྱར་ཏེ། བསྒྲེད་རིམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་ཡི་དམ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམས་པ་བཞིན། རྫས་ཐོབ་ལ་ཡང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐུ་མ་ལུས་བཟུང་ཞིང་ཐོགས་པར་བྱའོ། རྫོགས་རིམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲིས་པའི་ཉམས་དེ་ཉིད་རྫས་ཐོབ་གྱི་རང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཏེ་མཉམ་པའོ། །མདོར་ན་སྐྱབ་པ་པོས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། ར་དང་། རེག་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་ལྷ་ཡིས་ལྷ་མཚོད། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་རོལ། ཚོས་ཉིད་ལ་ཚོས་ཉིད་ཐིམ་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱད་པས། རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་པོའི་སྣང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེའང་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཚོའི་སྟེ་ཡབ་པ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྟ་སྨྱོ་སྟེ་ཡུམ་ལྟ། གོས་ལ་སོགས་སྤྱི་སྟེ་མཚོད་པའི་ལྷ་མོར་གསལ་བས་སྐྱད་པ་ཉིད། གསང་སྔོར་ལས། ཡན་ལག་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཀུན། ཐ་སྐྱིན་ཚོ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་བསྒོམ། ཡང་ན་ཁྲོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ། །གཟུགས་སྒྲ་དྲི་ར་རེག་ལ་སོགས། ཐ་སྐྱིན་སྨྱོ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཡུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་བསྒོམ། ཡང་ན་ཁྲོ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ། ཀོས་རྒྱན་བཟའ་བཀྲང་གླུ་ཚོགཱ་དང་། ཁྲོ་གར་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱིན་ཐུང་ལ། །སྨྱོ་དུ་ཤེས་པར་རབ་སྐྱོད་ན། །ངོ་མཚར་འཕྱང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་བཅུ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་ལ་ཞན་ཞིང་མི་གཅེད་པ་རྣམས་བསྐེན། གཅེད་པ་རྣམས་སྐྱང་ངོ།།

དེ་ནས་ཉམས་སྩོང་ལ་བརྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི། ཉམས་སྩོངས་དེ་ཉིད་བོགས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱོས་བཅས། སྤྱོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་དོ། །སྤྱོས་བཅས་ནི་གང་ཟག་ཚོར་གཞན་ཞིང་རབ་ཚུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆ་བ་དག་གིས་བརྙམ་པ་སྟེ། དབེན་ཁང་དུ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཤམས་ཏེ། མཚོད་པ་དང་། རྒྱན་ཕྱན་སྐམ་ཚོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མོ་ལྔའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཚོགས་ནས། བསྒྲེད་རྫོགས་བསྒོམ་པ་ནས་སྐབས་སྐབས་ཀྱི་བར་བྱས་ལ། ཚགས་སྟེད་མེད་པས་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་བྱས་ན་དངོས་གྲུབ་

ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲོས་མེད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཤེས་རབ་དང་ཚོད་འཛིན་དུ་གྱུར་པས་བྱ་སྟེ། གཞན་གོང་དང་འདྲ་བ་ཡ། རིག་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གམ། གཉིས་སམ། གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་ཚོང་ནི་ཚོད་ན་ཆོད་ཐུན་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་བྱ་སྟེ། དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་དབེན་པར་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་སྦྱངས་ནས་རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་མ་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཀུ་སུ་ལིའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། གཉིད་དུ་འཇུག་པ་དང་བཤད་གཅི་དོ་ར་བ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་འང་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་བའི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་རིག་པ་སྤྱོ་བསྟེ་མང་ན་ཚར་གཅོད་པ་གློ་ངཞྱ་ན་གཅོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཚོགས་བྱས་ལ་གདོད་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་འཛོག་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དེའི་བོགས་འབྱིན་ཏེ། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ་ལས། རེས་འགའ་དུར་ཁྲོད་ཞུགས་ནས་སྐྱོན་མ་དག་ལ་སྤྱད། །ཉམ་ང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡི་དྭགས་གནས་སུ་ཉལ། ཁདོ་ལ་པ་རྣམས་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཇི་ཡི་འཚར་ལོ་དྲང་། །འདི་བྱ་འདི་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཚད་དུ་གཟུང་མི་བྱ། །གླུ་གར་གྱིང་བུ་རྩེ་འཁོར་མོའི་ཚོགས་སུ་འདུག །ཏེ་རུ་ཀ་ཡི་གར་དང་དུག་ལས་སྐྱེས་ཆོགས་གླུས། །ལོངས་ལོ་ལྡན་པའི་ཐོང་ཚུགས་སྤྱི་བོ་དག་ཏུ་གཟུང་། །རུས་པའི་དུམ་བུས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་བྱས་ནས། །ཁྲང་ཆེན་སྐྲག་གི་པགས་པས་སྟོད་དང་སྨད་དཀྱིས་ཏེ། ཁ་ཏྭཾ་དྲིལ་བུ་ལྡན་པ་ལག་ཏུ་ཐོགས་པར་བྱེད། །གསང་ཆེན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟག་པར་བྱས་ནས་ནི། །ཁྱམིན་མི་བྱ་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་རངས་གྱིས། །ཁྲང་ཆེན་མཆོངས་འཇུག་ལའང་ཁྲག་ཁུ་སྤྱོན་སེམས་ཀྱིས། །སྤྱད་པའི་ཚོས་རྣམས་སྤྱད་ན་གོལ་བར་མདའ་བསྟན་སྟ།[49] །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་མགོན་པོ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ཡང་། གསང་འདུས་ལས། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ། །རྡོ་ལྟར་འདོད་པ་བསྟེན་ན་ནི། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་སྤྱོར་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་སྐུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་སྟོམ་པ་མི་བཟད་པས། །བསྟེན་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་

ཅད་ལ། ཁས་སྐེན་ན་སྐྱར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།[1-11] ཞེས་སོ། །བྱང་དོར་མེད་པའི་ལམ་འདིས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པ་ཡིན་པར། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སྟོགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་མཆོག་སྤྱོད་རྣམས། ཆོས་མཆོག་མི་གཡོ་བརྟེས་པ་ཡང་། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པས་སོ།[1-12] །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་དང་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བ་གཅེས་སོ། །ལས་དང་པོ་པས་ཚོགས་སྤྱོད་དམ། མགོན་པོ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱས་ན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་སྐྱང་ངོ་། །སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་ལམ་གྱི་བོགས་ཕྱིན་ནས་དོར་གྱུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སྐྱུར་དུ་འཕྲོ་བོ།།

དེའང་ཐུན་མོང་གི་དོར་གྱུབ་ལས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་གྱུབ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའོ། །ལས་བརྒྱད་ནི། བཀྲག་གཉིས་ལས། དབང་དང་། མངོན་སྤྱོད་དང་། དགྱེ་སྦྱེ་འཕྲིག་པ་དང་། བསྒྲུབ་པ་དང་། གསང་པ་དང་། དགུག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། རྒྱས་པ་ཡང་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། ཐུབ་བ་བརྒྱད་ནི། རྡོ་རྗེ་གུར་ལས། གང་ཕྱིར་དེས་ནི་དཀའ་བ་མིན། ཤིག་སྨན་དང་ནི་ཤུང་མཁྱོགས་དང་། རལ་གྲི་དང་ནི་ས་འོག་འགྱུབ། རིལ་བུ་དང་ནི་མཁའ་སྤྱོད་ཉིད། ཤི་སྐྱང་བ་དང་བཅུད་ཀྱིས་ལེན། །གང་ཕྱིར་དེས་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །མཉེས་པར་བྱས་པས་སྐྱར་དུ་འཕོ་བ།[1-13] ཅེས་པ་དང་། གསང་སྔོན་ལས། བོ་གར་འདུ་འཕྲོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །འཇུག་ལམ་ནམ་མཁར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཁྲུ་ཚོམ་སྐྱ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱན་དང་བགོ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །བཅར་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐུབ་མེད་འགྲུབ། །བཟང་དང་བཀྲ་ཤིས་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། ཡིད་བཞིན་སྐུ་དང་བདུད་རྩི་འགྱུབ། །ཞུ་ལེ་ཀུ་ལེའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་འགྱུར།[1-14] །ཞེས་སོ། །མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་འགྱུབ་པར། བཀྲག་གཉིས་ལས། སྐུ་གསུམ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ནི། །འཁོར་ལོའི་གཟུགས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བྱ། སྐུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོར་བརྟེད།[1-15] ཅེས་སོ། །ཀེ་དག་གིས་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ལམ་གྱི་ལ་བྱེད་བསྟེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི། བསྟེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ལྟ་ལས། བསྡུ་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་ནི། དཔལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། གནས་དབེན་ཞིང་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ།

བདེ་བའི་སྐན་ལ་སྐྱེ་ལ་བྱང་རབ་བཅས་ནས། །སྐུབས་སུ་འགྲོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།།[೩೫]

ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། །རང་བཞིན་སྤྲོས་དང་བྲལ་བའི་ངང་ཉིད་ལས།།

ཀུན་ལས་སྐྱེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ། །བསྡུང་བའི་འགོར་ལོ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ།།[೩೬]

རྩི་བས་བཙུག་ཏོ་བཅུ་ཡིས་མཚན་པ་སྟེ། །ཕྱི་ནང་མེ་དཔུང་འབར་བའི་དབུས་ན་དཔལ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི། སྐན་བདེ་བ་ལ་སྐྱེ་ལ་མོ་གྱང་གིས་འདུག་སྟེ། བླ་མ་དང་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡུལ་ཚོགས་རྣམས་ནམ་མཁར་བསམས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གསུམ་དང་། ཞེ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲྭ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། བདག་དང་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་རྣམས། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ། །ཡིན་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།[೯೦] །ཞེས་པ་གསུམ་བརྗོད་ནས། སྤ་བྲ་ཤས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་བཞག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཆེན་མོ་ལས། ཀུན་རྣམ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངང་བཞིན་ནི། ཀཀོད་ནས་མ་སྐྱེས་ཡེ་གདལ་གཏིང་མཐའ་མེད། ཨི་གནས་མ་དམིགས་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ངང་། །བརྗོད་མེད་བསམ་འདས་མཉམ་ཉིད་དབྱིངས་སུ་རྫོགས།[೯೧] །ཞེས་པ་དང་། ཉེ་རྒྱ་གལ་པོ་ཆེ་ལས། བསམ་དུ་མེད་དེ་ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཆེ། ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་བསམ་པ་ཀུན་དང་བྲལ། །བསམ་དུ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ནི། །ནམ་མཁར་མི་དམིགས་པ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད།[೯೨] །ཅེས་པ་ལྟར་བསྒོམ་མོ།།

དེ་འང་ཚོས་སྐུའི་ངང་ནས་གཟུགས་སྐུ་འཆར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། འདི་མན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་སྟོང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་ཞེན་པའི་མདུད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་རིམ་ལས། སྟོང་པས་ལམ་ཀུན་མཚན་མ་མེད། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་གྲོལ།[೯೩] །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སྟོང་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་མདུད་པ་གྲོལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་རྗེ་སྐུ་མ་ཡུ་བྱའི་དང་ནས་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གསལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའང་

དང་ཅིག་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་རིག་རྒྱལ་པོ་གོམས་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདི་རྣེད་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་མཐོང་རྟེས་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྟིང་རྟེ་འབྱུང་བའི་གཞི་རྩ་བཞག །ཁོ་རིམས་འབྱུང་བའང་དེ་བཞིན་དེས།[୧୯] །ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་རྒྱུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཉིས་ལས། སྔོན་རོལ་བ་ནི་བསྡུང་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། །དེའང་ཧཱུྃ་ལས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་གྲས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུ་མེ་དཔུང་འབར་བའི་གློང་ན། བླུཾ་ལས་འཁོར་ལོ་རྩི་བས་བཟུ་སུ་ཁྲུ་ད་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ་ཁོག་པ་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་རྩེ་བས་ནང་བཟུ་ལ། བརླ་དང་ཀེ་ཟླ་ཧཱུྃ་གིས་མཚན་པ་བཟུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་ཀ་ར། ཤར་དུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། ཤར་ལྷོར་དབུགཔ་སྟོན་ཅན། ལྷོར་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། ལྷོ་ནུབ་ཀུ་མི་གཡོ་བ། ནུབ་ཀུ་རྟ་མཆོག་དཔལ། ནུབ་བྱང་དུ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། བྱང་དུ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ། བྱང་ཤར་དུ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། འོག་ཀུ་སྟོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཞལ་གཅིག་གཉིས་སྐག་དང་སྒྲུལ་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐུམ་གཡོན་བརྒྱང་པ། ཁྱག་མཚན་རང་རང་གི་རིགས་མཆོན་ནམ། རྟ་རྟེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་མཐིང་གა་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ། ཤར་དང་ཤར་ལྷོ་བ་རྟོ་རྟེའི་རིགས་ཀྱི་དཀར་ནག་རྟོ་རྟེ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་སེར་ནག་རིན་པོ་ཆེ། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་བ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་དམར་ནག་པདྨ་འདབ་བརྒྱད། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྕང་ནག་རྒྱ་གམ་མམ་རལ་གྲི་འཛིན་པའོ། །རྒྱས་པར་ནི་དབུ་གསུམ་ཕྱག་ཡུམ་ཟླ་མེན་དང་བཅས་པ། ཞབས་དྲུག་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་བཟུའི་གདན་ཅན། རི་རི་ཞིང་རིགས་ལྟ་ལྟའི་ཕྱག་མཚན་རང་རྐྱགས་དང་སྦྲེལ་བ་སོགས་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁངོས་གཞི་རྒྱའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་མ་བསྐྱེད་དམ་བསྐྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་རང་ཉིད་གཅོ་བོ་མདོར་བསྡུས་བསྒོམས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསམས་པའི་བར་ལ་སྐྱེར་བ་ཡིན་ནོ།།

དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བསྡུང་བའི་འཁོར་ལོའི་སྟེང་འོག་གཉིས་ན་ཁྲོ་བོ་ངེ་ཅིའམ་ནས་པའི་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩི་བས་བཞིའི་ལྟེ་བ་ར། ཟླྷཱ་ཡོངས་

སུ་གྱུར་པ་ལས།

ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚེན་པོ་ནི། །སྐོ་བཞི་གྲུ་བཞི་རྡ་བབས་བཞིས་བརྒྱན་ཞིང་།[ཟཟ]
ཅིག་པ་ལྟ་དང་འདོད་ཡོན་སྣམ་བུ་དང་། །ཚ་གྲུ་བྱེད་མདའ་ཡབ་ཡུམ་ཤཱཀྱ་མཛོས།།
ཕྱུར་བུའི་ཐོད་པ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་ཀོག །དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས།།[ཟཉ]
སེང་གེ་གླང་ཆེན་རྟ་དང་མ་ཉ་དང་། །ཤངས་ཤང་པདྨ་ཉི་ཟླ་སྤྲས་པའི་སྟེང་།།

ཞེས་པ་ནི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་འང་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཉིད་ལ་ཞིང་ཁམས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་བའི་བཀོད་པ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་བསྒྲུབ་པས་ན་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེ་འང་ཆེ་ཁྱད་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླས་པར་བསྒོམ་པ་ནི། སྐོ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་གཡས་གཡོན་ན་སྐོ་རེ་རེ་འང་སྐོ་ཁྱུད་གཉིས་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་ཕྱོགས་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། བྱ་ཚད་བཞི་པ་ཅན། ཁ་ལྟུང་རྒྱས་པའི་རྩེ་ལྔ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ། མཐིང་གཱ ལྟང་གྲུ དམར་པོ། སེར་པོ། ཕྱི་མ་དཀར་པོའོ། །དེ་ལྟ་ཡང་འཇའ་ཅ་ལྟར་དུ་ཤར་ལ་ཟངས་ཁ་བཞི་བ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་གྲོ་འབུར་བཞི་དང་ལྡན་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྡར་དབུས་མའི་བུམ་པ་རྒྱམ་པོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་པ། རྩེ་ཅིག་པ་ལྟའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁ་གྲུ་སེར་ཀྱི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདའ་ཡབ་ཡིབས་ཆུང་གི་ཚུལ་དུ་ཕྱི་ཉིན་འཕྱང་བའི་གདུ་བསྣ་ལ་ནོར་བུ་དང་མུ་ཏིག་གི་དྲ་བ་དྲྭའི་ཟླ་བཟློག་དང་བཅས་པ་འཕྱང་བའི་གདུང་སྣ་གཉོན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུ་ཤུ་མཆོད་རྟེན་བརྩེགས་པ། དབུས་བྱམ་པ་རྒྱལ་པོའི་ཚར་ཁེབས་ནི་གཙང་ཁང་ཕྱུར་བུའི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཤ་ཀ

རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་བཙུགས་པ་འཁོར་བ་དང་། རྒྱང་བཞིར་རྒྱལ་མཚན་དང་། དབྱུག་པ་རིང་པོ་ལ་བ་དན་འཕྱང་བའི་མགྲལ་མཚམས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་དྲིལ་བུ་ཚར་དུ་སྒྲིངས་པའི་ཕྱེང་བས་དབུས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཉི་ཀོ་ན་ས་ཆོགས་ཀྱི་རྟ་བབས་རྣམས་ཀྱི་བར་སྟེངས་པས་འབྲེལ་བ་ལས་སྒྲ་སྐན་པར་འབྱེན་པ། ནོར་བུའི་རྩ་ཡབ་དང་། དར་ཀྱི་ལྟ་ཤི་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཅོང་ཅོང་དང་། ཀེ་ཟླའི་ཚར་ཚར་དང་། ལྟ་དང་ལྟའི་རྒྱན་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། མཆོད་པའི་སྟིན་ཕུང་ཆོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་ནས་འཕྲིགས་པར་རང་བྱུང་བ། རྟེག་པ་ཕྱི་མའི་ཕྱི་ན་འདོད་ཡོན་ཀྱི་སྐམ་བུ་དམར་པོ་ལ་མཆོད་པའི་ལྟ་མོ་མང་པོས་འདོད་ཡོན་ལྟའི་མཆོད་པ་འབུལ་བ། འོག་གཞིའི་བརྟའི་ཟེ་བ་དང་། ཕུམ་ཕུམ་དང་། པ་ཏ་རིས་ཀེ་ཟླའི་གདན་ལ་ཟངང་ཐལ་བར་སྐང་བ་ཁྲམས་སམ་ཞིང་ཁམས་ལྟང་ར་སྐང་བའི་མཐའ་སྐོར་ལ་དུ་ར་ཁྲིད་བཏུང་བ་ཁྲུན་ན་རང་བྱུང་གི་མཆོད་རྟེན་བདེ་བྱེད་བཅེཐས་པ་ལ་སོགས་པ་བཏུད་དང་། དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་དང་། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་དང་། པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་། བི་མ་ལ་མི་ཏ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་དཔོན་བཏུད་དང་། མེ་བཏུད་དང་། ཆུ་བཏུད་དང་། སྟིན་བཏུད་དང་། ཤིང་སྐྱོང་བཏུད་དང་། ལྟ་བཏུད་དང་། ཟླ་བཏུད་ལ་སོགས་པས་བཏུན་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་པའི་དབུས་ན་སེང་གེ་ཤར་དུ་གྲྭང་པོ་ཆེ། ཤྲོར་ཏུ། ནུབ་ཏུམ་བྱ། བྱང་དུ་ཤར་ཤར་རྣམས་ཀྱིས་བཏུན་པའི་ཁྲིའི་སྟེང་ན་པདྨ་དང་ཀེ་ཟླ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ཡོད་པ། ལྟའི་གནས་གཞན་རྣམས་སུ། པདྨ་དང་ཀེ་ཟླའི་གདན་ལྟའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་རང་བྱུང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི། གསང་སྔོན་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱོགས་བཞི་དབུས་བཏུགས་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ཡས་ལྟུན་གྲུབ་ནི། །རྩོགས་ཆེན་རྩེགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས། །ཀུན་འབྱུང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་སྒྲུབ། །འཁོར་ལོ་རྩེ་བས་བཞི་སུ་ཁྱུད་བཅས། །གྲུ་ཚད་བཞིས་བརྒྱན་བར་ཁྲམས་དང་། །ཀུན་དུ་གྱུ་བཞི་སྒོ་ཁྱུད་ལྟན། །རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་སྒྲིན་ཕུང་བཞིན། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན། །སེང་གེ་གླང་ཆེན་རྟ་དང་ཁྱུང་། ཁམ་མཁའ་ལྟིང་གི་ཁྲི་ཆེན་ལ། །ཀེ་ཟླ་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ།[ང] །ཞེས་སོ། །དེའང་ཁྱུང་དང་རྨ་བྱ་གཉིས་དུག་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་གཅིག་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དུག་འཇོམས་པའི་དག་པ་སྒྲོར་དུས་ཁྱད་མེད་དོ། ཀེའང་རྟ་བབས་ཀྱང་བང་རིམ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སྟམ་ཐན་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་ཕྱེ་བས་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའོ།།

ཚུལ་འདི་དག་ནི། སྐྱུ་འཕྲུལ་རྣམ་གློག་ལས། མ་ཁད་མི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ། འབྱུང་ཚེན་བཅུགས་བར་ཡུན་གྱིས་གྲུབ། འདི་སྟེང་རིན་ཆེན་སྣ་བཞིལས། ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་དཔག་ཅེས། འདི་ལ་བརྟེན་པའི་ས་གཞི་ནི། རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་གཅལ་དུ་བཀྲམ། ཤནན་ནེམས་བཀེག་འཕར་མཛེས་པའི་གཞི། དེ་ལ་ཞོ་བྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་། གྲུ་བཞི་ཡུམ་པ་མཛེས་པར་སྣང་། རིན་ཆེན་སྣ་བཞིའི་རྒྱ་ལས་གྲུབ། གློ་འབུར་བཞིཡང་མཁར་ཐབ་ཚུལ། རིན་ཆེན་བཞི་ལས་གྲུབ་པའོ། ཁྲུམ་པའི་རྩེ་མོ་ཆོས་ཀྱི་ཀོག །རྩ་བྱའི་མདོངས་ཡུར་བཀྲ་བའོ། །སྒོ་བཞི་སྒོ་ཁྲུང་རྩམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །རྟ་བབས་བརྒྱད་དང་ཡང་དག་ལྡན། ཀབུས་ན་འཚོར་ལོ་རྩེ་བས་བཞི་པ། ཤེལ་བར་བཅས་ཤིང་རྩེ་བས་རྟེན་ལྡན། གྲུ་ཚད་བར་ཁྲམས་མཛེས་པར་འབར། རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་འགར་བར་འཁྱིལ། ཁེམས་ཅན་པདྨ་ཉི་ཟླ་དང་། རིན་ཆེན་འབར་བའི་གདན་མཆོག་ལྡན། རིན་ཆེན་ཁྲི་ཤང་རྩམ་བཏྲན་མཛེས། ཁོ་བྱང་དེ་ཡི་རྒྱན་མཆོག་ཀྱང་། ཉི་ཟླ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འབར། ཁྲབ་རེ་རྒྱལ་མཚན་ན་བཟའ་ཁ་གསལ། ཁར་དང་དོ་ཤལ་སུ་ཀྱག་ཁྲེང་། ཁྲིལ་བུ་དང་ནི་རྗ་ཡབ་སོགས། ཁོལ་མོའི་ཚ་བྱད་སྣ་ཚོགས་བརྒྱན། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཚོགས་མཛེས་པ་དང་། ཁེ་ལ་སོགས་ཀེ་རྒྱན་རྩམས་ཀྱང་། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་མཐའ་ཡས་མཆོག །གཞལ་ཡས་དེ་ཡི་སྒོ་བཞིན། བླང་ཆེན་རྩམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས། རྟ་བབས་རྩམས་ཀྱི་ཙོང་ཙོང་ལ། གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་འབར་བ་དག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཡང་སྒྲོག །སྒོ་དྲུང་དེ་དག་ཅེ་རེ་ན། ཀ་ལའི་སྐྱེ་ཤིང་ཙོང་ཙོང་འབྲེལ། ཏྲི་དང་གཟུགས་དང་འོད་འཕྲུ་ལྡན། ཀ་ལའི་སྐྱེ་ཤིང་དེ་དག་ལ། །ཞུ་བྱུག་ལ་སོགས་བཀྲ་ཤིས་བའི། །བྱ་རྩམ་སྐྱེན་པའི་སྐད་ཀྱང་སྒྲོག །སྒོ་དྲུང་དེ་དག་ཅེ་རེ་ན། །ཁྲུས་ཀྱི་ཇྀང་བུ་དབྱིབས་ལེགས་པ། ཏྲོ་མཆོག་ཡན་ལག་བརྒྱན་ལྡན་ཚུ། །གངས་མེད་དེ་དག་ཅེ་རེ་ན། །ལྷ་དང་ལྷ་མོ་བསམ་མི་ཁྱབ། ཕྱི་རོལ་ཁོ་ར་འཚོར་ཡུག་ན། །ཇེ་ས་འཚག་ས་བརྩེད་མི་ལང་། ཤེ་ལ་སོགས་ཀེ་བསམ་ཡས་མཆོག །མ་བཅལ་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།[৫৮] ཅེས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཚོར་ཡང་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དག་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་སྦྱར་ན། གཞི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ནས་དེ་ལྟར་གནས་པས། སྒོ་བཞི་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི། རྟ་བབས་བཞི་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི། རྩེ་གུ་པ་ལྟུང་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྟ། ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་འཕགས་པའི་

ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། དེལ་བྱ་དང་། ཟར་ཚགས་དང་། ཀེ་རྦའི་ཕྲེང་བ་དང་། རྀ་ཡབ་དང་ནོར་བུ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་དང་སྟོབས་ལྟ། གདུགས་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། འཁོར་ལོ་ནི་བདེན་པ་བཞི། ཚ་གུ་ནི་སེམས་ཀྱི་མི་འཇྱུར་བ། དྲྭིད་ནི་བྱང་ཆུབ་བདུན། མདའ་ཡབ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ལུ་ཤུ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚོས་ཀྱི། བུམ་པ་རྒྱམ་པོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། སྒྲོ་འཕྲུར་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ལྷུན་མ་བཞི། གདན་ལྟ་ནི་དུག་ལྔ་དོ་པོ་ཀྱི་ཀྱིས་དག་པ། རྩ་རྟེ་དང་ནོར་བུའི་ཀྱེ་གཡོ་ནས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཀྱི། དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད། སྒོ་བ་དོན་བརྒྱད་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡོ་ཤེས་བརྒྱད། མེ་བརྒྱད་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་བརྒྱད། ཤིང་བརྒྱད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་བརྒྱད། ཆུ་བརྒྱད་ནི་དག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བརྒྱད། ལྷ་བརྒྱད་ནི་དོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད། ཀླུ་བརྒྱད་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོགས་བརྒྱད། ཁེང་སྐྱོང་བ་བརྒྱད་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་བ་བརྒྱད་དེ། མ་དག་པའི་དུས་ཀྱིད་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚ་རེ་དང་སྐྱོན་གྱི་ཚ་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་སུ་བཙི་འོ། ཀ་ཝེར་ན་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་ཚ་ཁོན་མོངས་པ་ལྟར་བཙི་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡམ་དང་སྦྱར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་སྦྱོར་ཏེ། རྟ་བབས་བཞི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། འཕན་བཞི་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་བཞི་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བཞི། རྟེག་པ་ལྟ་དབང་པོ་ལྟ། ཚ་གུ་དྲྭིད་མདའ་ཡབ་ལུ་ཤུ་ཕྱུར་བ་ལྟ་ནི་སྟོབས་ལྟ། སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། སྒོ་བཞིར་འཇུག་པའི་ཟེམ་སྐས་ཀ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག སྒོ་བཞི་ཚད་མེད་པ་བཞི། རེ་རེའི་གསུམ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ལ་སོགས་ཏེ། ཚོགས་ལམ་ནས་སྒོམ་ལམ་གྱི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། །འབྲས་བུ་དང་སྦྱར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོར་ཏེ། ལམ་མཐར་ཕྱག་པའི་ཚོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི་སྒོར་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་སེང་གེའི་ཁྲི། སྟོབས་བཅུ་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྲི། དབང་བཅུ་རྟ་བྱའི་ཁྲི། རྀ་འཕྲུལ་བཞི་རྟའི་ཁྲི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཤར་ཤར་གི་ཁྲི། ཡེ་ཤེས་ལྟའི་ཆེ་གཏ་བ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་འོད་ཟེར་ཟེར་འཕྲོ་བ། འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་གདུགས། མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཏོག་ལ་སོགས་པ་

སྟེ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པའོ། འདི་དག་ནི་སྒུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བའི་ལུགས་བཞིན་བཀོད་དེ། རྒྱས་པར་ནི་དེ་དག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། རྫོགས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་བུ་དག་པ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མེད་ཅེས་ཟེར་བས་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའོ། །དེའང་བྱང་ཡོད་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་མེ་ལོང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གསུ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྡན་ལྟ་རྣམས་འཛའ་ཚོན་ལྟར་དུ་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་མིན་དུ་རང་སྣང་བ་ནི་གཞི་ལ་ཡོད་པ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་ཆུས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །སྒུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་ལས། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་རབ་གནས་པའི། །དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ཡས་ལྷུན་གྲུབ་ནི། །རྟེན་དང་བཅས་པར་བཅས་པཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཡུས་རྫོགས་པར་ལྟ།[৫৯] །ཞེས་བཤད་དོ།།

ལྟ་བསྒོམ་པ་ནི། དཀའ་བརྟེན་པ་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་བརྟོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན། སེང་གེ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ལྟ་སོ་སོའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།

དེགས་ལྟ་སོ་སོའི་ཡུམ་དང་སེམས་དཔའ་བརྒྱད། །སེམས་མ་བརྒྱད་དང་སྤྲོ་བ་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱད།།[৯০]

ཐུབ་པ་དྲུག་རྣམས་སོ་སོའི་གནས་བཞུགས་ཏེ། །སྒུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་རྣམས་རྟོགས་པ་ལས།།

མུ་མེད་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པར་འཁྲི།།

དེ་འང་དབུ་ས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུ་གཱ་མ་དང་བཅས་པ་མཐི ང་གཤད་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་མྱ་མ་ཀྱི་དང་བཅས་པ་དཀར་པོ། ཤྲོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཕྱག་མ་དང་བཅས་པ་སེར་པོ། ནུབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་དང་བཅས་པ་དམར་པོ། བྱང་དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྒྲོལ་མ་དང་བཅས་པ་ལྗང་གུ དེ་དག་གི་འོག་གཞི་ན་འཁོར་ལོའི་ཉི་བས་བཞིཡོད་པ་ལ་རིགས་ལྟ་བཞུགས་སོ། །འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རླུང་ཆད་བཞི་སྟེ་མཚམས་ཀྱི་ཟུར་ལ་ཕྱི་མ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་ལ་ཤི་ཁ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་པའི། ཤར་ལྷོའི་གྲྭ་ལ་སའི་སྟེང་པོ་དང་སྦྲེག་མོ་ལྗང་སྟོན། ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་གྲྭ་ལ་སྨུན་རས་གཟེགས་དང་གྲུ་

མ་དམར་སྐུ། བྱང་ཤར་གྱི་གླ་ལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་གར་མ་སྟོལ་སྐུའོ། ཀླ་ཆད་བཞིའི་ཤར་ལྷོར་བྱམས་པ་དང་བདུག་སྤོས་མ་དཀར་མོ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་སྤྲིབ་པ་རྣམ་སེལ་དང་མེ་ཏོག་མ་མཐིང་ག །ནུབ་བྱང་དུ་འཇམ་དཔལ་དང་མར་མེར་མ་དམར་སྐུ། བྱང་ཤར་དུ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་རྟྲུབ་ཆ་ལྔ་མ་ལྷུང་བ་དྲུག །ཤར་ཁྱམས་ཀྱི་སྐྱམ་བུ་ལ་ཐུབ་པ་དྲུག ཤར་སྤྲོར་གཤེག་རྗེའི་གཤེད་པོ་དང་གཤེད་མོ། ལྷོ་སྤྲོར་རྣམ་པར་ཆུལ་བ་དང་ཆུལ་ཁྲིམ་མ། ནུབ་སྤྲོར་རྟ་མགྲིན་དང་རྟ་མགྲིན་མོ། །བྱང་སྤྲོར་བདུད་རྩི་འཕྲིལ་བ་དང་འཕྲིལ་མོ་རྣམས་སོ།།

རྒྱུད་ཐུང་ཟད་འགྲུགས་པ་རྣམས་བསྡེབས་ནས་བཤད་ཅིང་། སྟོད་བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བསྟོམ་ཚུལ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་བར་ཁྱམས་སུ་བཀོད་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་སྣང་གི་ལྷོ་བའི་བར་ཁྱམས་ཀྱི། དེ་ཡང་།

གཅོ་བོའི་ཕྱགས་ཀར་གཞི་ཡི་ཀུན་དུ་བཟང་།[ཟ༥] །ཡབ་ཡུམ་འཁྱིལ་སྟོར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ།། མཁའ་ལྟར་དྲི་མེད་མཐོན་མཐིང་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཚུལ། །ཚོན་གང་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་འབར་བར་བསྟོམ།། དེ་ཡས་འོད་འཕྲོས་སྣང་སྲིད་སྟོད་བཅུད་སྣང་སེམས།[ཟ༧] །ཐམས་ཅད་རྣམ་དག་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་དང་།།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྣམ་སྣང་གི་ཕྱགས་ཀར་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་ན་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཡབ་ཡུམ་མཐིང་གི་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞགས་པ་ཚོན་གང་བ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་སྣང་སྲིད་སྟོད་བཅུ་ད་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་གོ །ཚུལ་འདི་དག་ལུང་དང་སྦྱར་ན། སྐུ་འཕྲུལ་རྩམ་གློག་ལས། ཚོ་བྱང་དེ་ན་གནས་པ་ཡི། ཞེས་ཤེས་ལྟ་ཚོགས་མང་པོ་རྣམས། །གཅོ་གཟུངས་རྒྱང་དུ་འབེལ་བ་སྟེ། །དབུས་ཀྱི་ཚོ་བྱང་སྟིང་པོ་ལ། །རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཕྱག་རྒྱ་ཆ། ཞེས་བྱ་ཞེས་ཁ་དོག་འབྲ། ཀངས་རྟགས་ཕྱག་ན་འཁོར་ལོ་བསྟམས། ཀཔའ་བོ་དེ་ཡི་སྐྱན་སྟ་ན། ཏོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་ཆེན་ཡང་། ཀུང་དང་ཤེལ་ཀྱི་ཁ་དོག་འབྲ། ཀངས་རྟགས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན། ཁཡས་ན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་གཅོ། ཏོ་སྐྱུ་ནྲ་དའི་གསེར་མདོག་འབྲ། ཀངས་རྟགས་རིན་

ཚེན་རྒྱར་བརྒྱད་འཛོད། །རྒྱབ་ན་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་གཅོ། །པདྨ་རྟ་གའི་མདོག་འདྲ་ཞིང་། །རང་རྟགས་པདྨ་དམར་པོ་འཛོད། །གཡོན་དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། །ཞིན་ནུ་ནི་ལའི་མདོག་ལྟ་བུ། །རང་རྟགས་ཕྱག་ན་རལ་གྲི་འཛོན། །ཀུན་ཀྱང་ཞི་བའི་ཚ་ལུགས་ཏེ། །ཕོར་ཚུགས་རིགས་ལྔས་ཀུན་ལ་བརྒྱན། །རྫོགས་པའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་དུ་བཞུགས། །དོ་ཤལ་དབུང་རྒྱན་སེ་མོ་དོ། །ཕྱག་གདུབ་སྐྱེན་ཚས་ཀུན་ནས་མཛེས། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཡང་དག་རྫོགས། །དེ་དག་གི་ནི་གཡོན་རོལ་ན། །ཀུན་དུ་བཟང་མོ་ལོ་ཙ་ནྱི། །མྱ་མ་ཡོས་དཀར་སྐྱོལ་མ་རྣམས། །གཡས་པ་ཐབས་ཀྱིས་གཅོ་ལ་འཁྱུད། །གཡོན་པས་རྟགས་དྲིལ་བུ་འཛིན། །ཆ་ལུགས་གཞན་རྣམས་ཡབ་དང་འདྲ། །འཁོར་ཡུའི་རྩྭབས་ལ་ཐྱུན་གྱིས་གྲུབ། །སྐྱེན་སྟའི་གློ་འབུར་མཛེས་པ་ལ། །ཡག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟོ་སྐྱའི་མདོག །རང་རྟགས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་མོ། །གཡས་ན་སྙི་ཡི་སྙིང་པོ་སྟེ། །ལྟང་སྟོན་རྣ་ཚེན་སྐུ་གཟི་འཛིན། །རྒྱབ་ཏུ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་སྟེ། །མཐིང་གཱ་རང་རྟགས་རལ་གྲི་འཛིན། །གཡོན་ན་མཛེས་པའི་གློ་འབུར་ལ། །སྐྱེན་རས་གཟེགས་དབང་དམར་སྐུ་སྟེ། །རང་རྟགས་པདྨ་དཀར་པོ་འཛིན། །ཕོར་ཚུགས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དཔས་བརྒྱན། །སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་དུ་བཞུགས། །རྒྱབ་ན་སྣང་བ་ཐབས་ཀྱིས་གཅོ་ལ་འཁྱུད། །གཡོན་པས་གར་དང་མེ་ཏོང་ཕྲེང་། །པི་ཝང་འཛིན་ཅིང་ཆཡུགས་གཞན། །གཅོ་བོ་ཉིད་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །མཛེས་པའི་གྲུ་ཆད་རྣམས་ལི་ཏ། །ཟུམས་པ་མི་ཏེ་དགར་པོས་སྟེ། །མཛེས་པའིགླུ་ཤིང་གཏྲི་འཛིན། །ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུ་ཆད་ལ། །ཕྲིབ་པ་རྣམ་སེལ་མཐིང་གཱ་སྟེ། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་ནི། །ཕྱོགས་ལྔ་མཚམས་ཀྱི་གྲུ་ཆད་ལ། །ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྔ་ཡི་ཏེ་ཏཱ་ཀྱི་ཤྲཱ་ཡ་ནཱ་ཐ་ཧཱ་ཧཱ་ཧཱ་ཧཱ་ཧོཿ ཞེས་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཁྲིའི་སྟེང་ན་ཟླ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཡབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐུགས་ཀར་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་གེ་ཁ་སྐོང་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

ནག་འབར། རྩོ་རྩེས་གཅོད་པ་ལྟོ་སྐོར་ངོ་། ཁུ་མཆོག་དམར་ནག་འབར་བ་སྟེ། ཁོད་སྲལ་ཐོགས་པ་ནུབ་སྐོར་གནས། ཁདུད་ཙི་འཁྱིལ་པ་ལྟང་ནག་འབར། རྒྱ་གྲམ་གྱིས་གཅོད་བྱང་གི་སྐོར། སྐྱང་སྐབས་ཚུལ་དུ་རབ་ཏུ་གནས། ཀུར་ཁྲོད་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། རྣམ་པར་གཅིག་གཅིག་འཇིགས་འཇིགས་ལྟར། ཞེ་དཝང་འབར་བའི་ཀློང་ན་འཁྱིལ། ངྷཱ་དང་ཚངྟ་གྱི་སྐྲ་ཆེན་སྐྲོག ཀེ་དག་གི་ནི་གཡོན་རོལ་ན། ཁགཅེད་མོ་དང་ནི་རྒྱལ་བྱེད་མ། ཁྲ་མགྲིན་མོ་དང་འཁྱིལ་མོ་རྣམས། ཁག་མཚོན་ལྷགས་ཀྱུ་ཞགས་པ་དང་། ཕྱགས་སྐྲོག་དྲིལ་བུ་ཐོགས་ཤིང་བཏབ། ཆ་ལུགས་འཇོམས་པ་དག་དང་འདྲ། སྐོ་སྐོ་དག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་སྒྲུབ། ཁཇོས་བའི་བར་ཁྱམས་དེ་ཉིད་ལ། རྒྱལ་སྐུ་ཕྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དྲུག ཁེས་འདུལ་ཐབས་ཀྱི་སྐུར་སྟོན་པ། ཆུ་ལུགས་མ་ངེས་འདུལ་བར་སྟོན། ཁཇོས་བའི་བར་ཁྱམས་དེ་ཉིད་ལ། ཁའདུན་དང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རོལ་དུ། ཁྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་མོ། ཁནམ་མཁའ་ཡི་ནི་མདོག་འདྲ་ལ། ཀྱིང་ངེ་འཛིན་དུ་ལྡན་བར་གནས། ཀེ་ལ་སོགས་ཉེ་བསམ་ཡས་མཆོག ཁབརྩོད་མེད་བརྩོད་དུ་མེད་པ་ཡི། ལྷ་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བར་གནས། ཁཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ཡས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། ལྷ་ཡི་ཚོགས་མཆོག་དེ་དག་གི ཁྲུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གནས། ཚོན་གང་འོད་དང་བཅས་བའོ། ལྷགས་ལ་རང་རྒགས་ཡི་གེ་རྣམས། ཁངརྒགས་ཕྱག་རྒྱའི་སྟེང་དུ་གསལ། ཀེ་ལྷའི་སྐུ་མཆོག་རེ་རེ་ཡང་། ཚུལ་དགུ་དག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཁལཉེན་དང་ལྷག་དང་འབྲེལ་བག་དང་། ལྷེམ་བག་ཆགས་དང་གཞོན་ཚུལ་ཅན། ཁགལ་དང་འཚེར་དང་ལྷུན་སྐྱག་དང་། ཁབཟི་བྱིན་འབར་བར་རབ་ཏུགནས། ཀེ་ལྷའི་རང་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ།[ང] །ཞེས་སོ།།

ལྷ་དེ་དག་གི་དག་བཞང་། ཕྱང་པོ་ལྷ་དག་པ་རིགས་ལྔ། དེའང་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡབ་དང་ཡུམ་དུ་གསལ་ལོ། ཨིག་དང་། ཆ་བ་དང་། སྣ་དང་། ཤྭ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་ཟུང་དུ་གཅིག་ཏུ་སེམས་དཔའ་བཞི་དང་། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། ར་སྟེ་ཡུལ་བཞི་དག་པ་ནང་གི་སྒེག་མོ་བཞིའོ། ཨིག་དང་། ཆ་བ་དང་། སྣ་དང་། ཤྭ་ན་དང་ཕྱིའི་ནམས་དཔའ་བཞི་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དུས་བཞི་དག་པ་ཕྱིའི་ལྷ་མོ་བཞིའོ། ཇེག་པ། རེག་བྱེད། རེག་བྱ། རེག་ཤེས་བཞིས་མཚོན་ནས། དབང་པོའི་

ཤེས་པ། དབང་པོ། དབང་པོའི་ཡུལ། དབང་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་གནས་སུ་དག་པ་སྟོང་པ་བཞི་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་མ་ཡིན། ཚད་པར་མ་ཡིན། བདག་ཏུ་མ་ཡིན། མཚན་མར་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་སྟེ་མ་བཞིའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་དང་ཕ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་དྲུག་དང་འགྲོ་བ་དྲུག་དག་པར་བྱེད་པ་ཐུབ་པ་དྲུག་དང་། ཀུན་གཞི་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་སུ་དག་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ཀུན་གཞི་ལས་གྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དབང་པོ་ཡུ་ལ་དང་བཅས་པ་ལ་སྣང་ཞིང་མ་དག་པའི་སྐབས་སོ། །དག་པ་ན་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་ཁམས་ལ་སྣང་ཏེ་ཚུལ་དེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ལྷའི་དག་པའོ།།

སྔགས་བརླག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་གསལ་བཏབ་པ་རང་གི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་བར་ཁྲབ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཕྱི་ངའ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཡུ མ་གྱི་ཞལ་དུ ཁྲ་གས་པ་མཁའ་གསང་ལས་འཁོར་བའི་འོད་ཟེར་ཅི་ལྟར་ཆོགས་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་དང་ཕྱག་མཚན་གྲངས་མེད་པ་འཐོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་རང་སྒྲ་འབྱུ གཱ་སྟོང་ཙམ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་སྭ་ཧཱ་ཞེས་སམ། ཨོཾ་ཧཱུྃ་ཏྲྀྃ་ཏྲྀཿཨཱཿཞེས།

ཡི་གེ་གསུམ་དང་རིགས་ལྔའི་ས་བོན་བརྒྱས། །བྱགཱ་སྟོང་སྐྱེ་མེད་བག་ཅ་ཧི་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཉིད་ངང་ལ་མ་བཅོས་མ་ཉམ་པར་གཞག།[๙๙]

དེ་འང་ལྷག་པ་དང་ཚད་པ་དང་། ཏ་ཅང་སྙུང་བ་དང་བྱས་པ་དང་། སྒྲ་ཞན་པ་དང་དག་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་བརྒྱ་རྩ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ནས་སྔགས་བརླག་པ་བྱགཱ་སྟོང་དེ་ཉིད་བྱག་པ་སྒྲིའི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངང་ལས་སེམས་མ་ཡིངས་ཤིང་འཛིན་ཞེན་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ།།

རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཚེ།

རང་སེམས་ཡེ་ནས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ལ། །ལུས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲ་ཚོགཱ་གསང་སྔགས་ཉིད། །

ཐམས་ཅད་ལྷན་རྫོགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ངང་། །དམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་དགྱཱ་གཞུག་མེད།།[๙๚]

གཤེགས་གསོལ་མི་དགོས་བཟང་ངན་བློང་དོར་མེད། །ཡེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ལ།།
ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ལས། །མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་བྱེད་པ་མིན།།[୬୦]

དེ་འང་ཚོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་ 'སངས་རྒྱས་པ་ལ་དེ་ ལྟར་ཤེ་ས་པ་ཙམ་དུ་ 'གསལ་བཏབ་ན་ས། ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་ལྟ་ན་གྲུ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་བརྟས་པ་དང་མཚོད་བསྟོད་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་དུ་བཟང་ངན་གཉིས་སུ་ཞེན་པས་ཕྱི་ནས་ཤེ་ཤེས་པ་རང་ལ་འཛུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐུན་རྫེས་ལ་གཤེགས་གསལ་བྱེད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་བྱུང་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡེ་ནས་ལྟུན་མཉམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བསྒོམ་པ་ལས། །ཐ་དད་བྱོ་ཡི་རྨ་པ་ཡིས། །སྐྱན་དང་གེགས་གསོལ་འདིར་མི་དགོས།[୧୮] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་ལུས་ལྟ། ངག་སྟངས། སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྱུབ་པས་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོང་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་སྦྱོས་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱན་དྲང་བ་དང་མཆོད་བསྟོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་ནི་མེད་དོ། །གསང་སྔོན་ལས། སྟོང་གསུམ་ཉང་ལས་འབྱུང་འཇུག་ཚུལ་དུ། །དབྱིངས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱན་དྲང་མཆོད།[୭୦] །ཅེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

རྟེས་དམིགས་མེད་དུ་བསྟུ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི།

རྟེས་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་རིམ་གྱིས་བསྟུ། །གང་དུ་འང་མི་དམིགས་སྒོས་དང་བྲལ་བར་གཞག།
མེད་ན་སྐུ་མ་ཚུན་བཞིའི་ངང་ཉིད་ནས། །དགེ་བ་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བསྟོ་བར་བྱ།།[୬୨]

དེ་འང་ལས་དང་པོ་པས་རིམ་གྱིས་བསྟུས་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་། སྒྲུབ་བ་བྱས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་རྫོགས་པར་ཤེས་པས་སྟོང་སྐུ་མའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ནས་བསྟོ་བར་བྱའོ།།

ཐུན་བར་གྱི་རིམ་པ་ནི། ཐུན་མཚམས་ཀྱི།

སྒོད་ལམ་ཀུན་དུ་སྟོང་གསལ་སྐུ་མའི་ཚུལ། །སྣང་དང་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་དང་སྦྲགས།།
དབེ་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་མ་ཡིངས་ཤེས་པར་བྱ།།[୭୩]

དེ་འང་མཉམ་གཞག་ལ་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་པ་ལྟར་རྟེ་ས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་སྣང་བ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་

རྣེན་གཞལ་ཡས་ཁང་། སྲིད་པ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་དང་ལྟ་མོ། སྣང་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས། སེམས་ཀྱི་དྲན་རིག་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེ་ས་ཐུག་ཕྱད་ཤར་གོ་ལ་འཛིན་མེད་ཆེན་པོ་ར་ཕྱམ་ཕྱམ་བཞག་ཅིང་། ཐ་མལ་རང་གའི་སྣང་བ་དང་ཆགས་སྡང་དུ་གཱ་ལྟའི་རྣམ་རྟོག་ཉ་མ་སོང་བས་ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡེངས་ཤིང་བཙོན་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་བོ།།

གོགས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བཤགས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དམ་ཚིག་གཅོད་མར་བསྡུད་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་ནི་གསང་སྔགས་འགྲུབ་པའི་གོགས་སུ།

རྩ་བ་ཡན་ལག་དམ་ཚིག་གཅོད་མ་བསྡུད། །ཤེས་དང་མི་སྐྱང་སྡུད་དང་དུ་བླང་།།
བསླབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ལྟ་སྟེ། །ཉི་ཤུ་རྩ་ལྟ་མདོར་བསྡུས་སྐུ་གསུང་ཐུགས།།[৬২]
དེ་ཡང་རང་སེམས་རྣམ་དག་ཚུལ་ལ་བསླབ།།

སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལྟ་ཚན་ལྟ་བོ་རྣམས་བསྡུད་སྟེ།[৩৭] མདོར་དྲིལ་ན་རང་སེམས་ལ་སྐྱོན་མེད་པར་གཙང་མ་ཁྱེད་པ་ནི་དམ་ཚིག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསླབ་སྟེ། དམ་ཚིག་བགོད་པའི་རྒྱུད་ལས། དམ་ཚིག་དམ་ཚིག་ཅེས་པ་ནི། [৩৮]སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཉིད། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར། ཀུན་ལ་ཕྱན་སྙམ་ཚོགས་པར་སྦྱིད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན།[৩৯] །ཞེས་པའི་ཚུལ་ལྟར་བྱེའོ། །དེ་འང་རྣམ་གྲངས་ནི། ཐུང་ཟད་བསྟུ་ན་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རྒྱས་པར་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཤས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི།

མཆོག་ཀུན་བཟང་གི །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ཕྱག་རྒྱ་ཡི། །བསྒྲུབ་མེད་དམ་པ་མ་ལུས་འགྲུབ།[1-99] །ཅེས་སོ། །ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ངཡི་དམ་ཚིག་ནི། སྐྱེ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཕྱོགས་འདས་པས། བསྒྲུབ་དང་མི་བསྒྲུབ་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། །ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་དམ་ཚིག་རྟོགས་པ་ཡིན།[1-100] །ཞེས་སོ།།

བསྐང་བའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་དོས་གཟུང་བ་ནི། གཞན་ཡང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་ཅིང་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བསྐང་བའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི

ཉ་དང་གནམ་སྟོང་ཚེས་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་དག། །ཚེས་བཅུ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཉིན་དང་མཚན།།

བསྟེན་སྒྲུབ་ཚོགས་མཆོད་བསྐང་བཤགས་འབད་པར་བྱ།།[99]

དེ་འང་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་དང་བསྐང་བཤགས་བྱ་བའི་དུས་དྲུག་སྟེ། ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་། ཟླ་བས་སྟོང་པས་གནམ་སྟོང་དང་། ཚེས་བརྒྱད་དང་། ཉི་ཤུ་ལྔ་དང་། ཚེས་བཅུ་དང་། ཉི་ཤུ་དགུ་སྟེ། འདི་དག་ལ་ཕྱིར་མཁའ་འགྲོ་རྣམ་དུ་རུ་རྒྱུང་ཞུ་བས་ཅན་ཞན་ཞུ་བས་ཉེ་བའི་འབྲུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞུང་པར་དུ་ཡང་ངོའི་ཚེས་བཅུའི་ཉིན་མོ་དང་། མར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལྔའི་མཚན་མོ་སྒྲུབ་པ་ཡོའི་གནས་སུ་མཁའ་འགྲོ་བྱུབ་པ་ཅན་འདུ་བས་ལས་གང་ཡང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་སྒྲུབ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྩེན་པ་དང། ཚོགས་མཆོད་དང་བསྐང་བཤགས་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱེད་ཀྱིས་ནི་ཟླ་བདེའི་རིང་ལ་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་སོས་པ་དང་། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྩུང་དུ་འགྲུབ་བོ། ཀེའང་ཤིང་གཅིག་དང་། བག་རི་དང་། མཚོ་གླིང་ལ་སོགས་པ་ནི་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་། དུས་བཟང་ཡོ་གང་ལ་འདུ་བའི་ས་དེ་ནི་ཉེ་བའི་འདུ་བ་ཞེས་ཕྱིར་བཤད་ལ། ནང་གི་འཁོར་ལོ་བཞི་ནི་རྐུག་ཏུ་ཁམས་དང་ཡེ་ཤེས་གནས་པས་གནས་དང་འབྲུ་བ། དུས་བཟང་ཡོལ་ཉེ་བའིགནས་དང་འབྲུ་བཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིའི་གནས་ནི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །ཉེ་བའི་གནས་ནི་མཁའ་འགྲོ་ཁ་ཅིག་གནས་པ་ལ་འདོད་དོ། །ནང་སྤྱི་བོལ་སོགས་པའི་རྩ་འདབ་ཀྱིགནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། །གསང་བ་བདེ་ཆེན་གྱིས་མཆོད་པའི་ས་ནི་ཉེ་བའི་གནས་སོ་ཞེས་བྱགས་སོ།།

དེའི་ཡོན་ཏན་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་གཅོ་བོ་ར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསང་བ་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་ལས་བྱུང་བའི།

རྒྱང་སེམས་རྩ་དང་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས། །ཡང་ཟབ་གནད་ལ་ནན་ཏན་སྟེང་བོར་བྱ།།

བདེ་གསལ་མི་རྟོག་ཟུང་འཇུག་ལམ་བསྒོམས་པས། །རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཚེ་འདིར་རྫོགས་སངས་རྒྱས།།[৬৭]

ཞེས་པ་སྟེ། དེའང་ཉིར་དེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བཏང་བ་ནི་ཐབས་བསྒྲེད་པའི་རིམ་པ་དང་། དེའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་ལ་བསླབ་སྟེ། དེའང་སྔར་བསྟན་པའི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་གཤེས་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཤེས་ཤིང་མཐར་སྒྲེས་དང་ལྡན་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པ་ན། ལྷེ་བའི་གཏུམ་མོས་སྦྱི་བོའི་ཁམས་བཞུ་བའི་ཐིགས་པ་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་མགྲིན་པ་ནས་སྙིང་གར་བབ་པས་གསང་བར་གཡོས་ཏེ་ཐུར་དུ་སོང་བ་ཉིད་གྱེན་དུ་བཟློ་གཏ་སྙིང་གར་སོང་བའི་དྲངས་མས་སྣར་སྒོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འོད་དང་འདྲེས་པ་དེ་ལ་ཡོག་པས། འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཉིད་སྟོན་བས་ཀུང་བའི་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟར་སྣང་ཏེ། བའི་བ་གསལ་བ་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤར་བ་ན། སྙིང་གའི་འོད་ཕྲ་མོ་ལ་དམིགས་པ་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་ཡུ་ས་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྣྲེ་བས་བསམ་གཏན་ཆེན་པོའི་ས་ནོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་པས་བསམ་གསུམ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱགས་སོ།།

དེ་འང་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་བདུན་དེ་འི་དྲངས་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། གསང་ཕི་གཀི་འགེལ་པ་ལས། གང་ལ་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ་ཡོད་པ་ལ་[৭০৬] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ལ་གང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ལ་ཕི་གས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད། རི་ཤུར་ཡོད་ན་རྩའི་དྲངས་མ་དང་དཀར་གྱི་སྐུད་པ་འདྲ་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཤུང་བོའི་རྟེན་བྱེད་པས་འབྱུང་བའི་དྲངས་མ་སྟེ། སར་ཤུར་སྟང་སྟེ་ཡུམ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་དུ་གསལ་ལོ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀེ་ཕམས་ཅད་དུན་རྟོམ་པར་དག་པའི་ངང་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དར་དཀར་གྱི་སྐུད་པ་དེ་ལ་ཁྲག་གི་དྲངས་

མ་མཚལ་ཡོ་གུ་ལ་མའི་དྲངས་མ་འདྲ་བ་གནས་པ་ནི་གདོད་ནས་ཀུ་ ང་པོ་དག་པར་བྱེད་པས་འབྲུ་ ང་བའི་དྲངས་མ་དེ་རྩ་ལྟར་སྣང་སྲིད་ཡུམ་མྱ་མ་ཀྱིའོ། ཁམ་ཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐམས་ཅད་བཀོལ་བ་མེད་པར་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་དོ། ཁབྱུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་གསེར་ས་འོག་ན་གནས་པའི་རྣངས་པ་ཙམ་གནས་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་ཐུང་པོ་ཡང་ཉིད་གཡོ་བའི་རྟེན་བྱེད་པས་འབྲུང་བ་རྣུང་ལྟར་སྣང་བ་སྒོལ་མ་སྟེ། དེ་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བའི་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་བསྒྱིད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དོད་ཀྱི་དྲངས་མ་མེ་ལོང་ཉི་མ་ལ་བཞག་པའི་ངད་ཙམ་ཞིག་གནས་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་སྣིན་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་འབྱུང་བ་མེ་ལྟར་སྣང་སྟེ་གོས་དཀར་མོའོ། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་ཐམས་ཅད་པོའི་དབྱིངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་མའོ། །འོད་དེའི་དཀྱིལ་ན་ཕིག་ལེ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུགས་པ་ནི་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་སྟེ་གདོད་མ་ནས་ཐུང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་སྟེ་འབྱུང་བའི་དྲངས་མ་རྩ་དང་ནམ་མཁའ་ཡུར་སྣང་བའོ། །དེ་ནི་ཁྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་ཐུགས་ཀུན་དུ་བཟང་མོ་ཡུར་སྣང་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་གསལ་བའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའོ། །དེ་ཡུར་ཕིགས་པ་གསེར་ཁྲན་མ་འདྲ་བ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལེ་ཤེས་རབ་སྟེ་ཡུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟེའུ་ཁ་བཙུགས་པ་འདྲ་བ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུལ་པོ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡབ་རྒྱམས་ཀྱི་ངོ་བོའོ།།

དེའང་རིན་པོ་ཆེ་ཀེ་ཀེ་རུ་གདང་ལ་གཉམས་པ་འདྲ་བ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིགས་པ་དེ་ལ་བལྟས་ན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་མཐོང་སྟེ། ཡབ་གང་ཡིན་པ་ཡུམ། ཡུམ་གང་ཡིན་པ་ཡབ་སྟེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་འོད་ཅན་དུ་མཐོང་ངོ་། ཀི་ལ་དེ་ཉིད་ཡོད་དེ་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་པ་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ། དེ་གང་ལ་ཡོད་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟེམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ། དེར་མ་ཟད་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་བལྟ་ཞིང་དགུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་དབུས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་ཙམ་དེའི་ནང་ན་ཁྲག་གི་དུབས་མ་ལ་དབུགས། དབུགས་ཀྱི་དབས་མ་ལ་འོད་ལྟར་གསལ་བ་སྟེ། དབེར་ན་སྟོང་བུ་སྣུམ་ལྟན་མར་མེ་འབར་

བ་ཡུར་རང་བྱུ་ངི་ཡི་ཤེས་ཀྱང་འོད་གདངས་ལྟ་དང་བཅས་པ་དྲངས་མ་ལ་གནས་པ། ཁམས་ཀྱི་ཕེགས་པ་ཡར་འགྲོ་མར་འགྲོ་རྣམས་དེར་ཞུགས་པས་སྟུམ་མང་བ་ཡུར་མར་མེ་གས་ལ་ཞིང་འབབར་བ་ཡུར་རང་བྱུ་ངི་ཡི་ཤེས་ཀྱང་འོད་གས་ལ་བ་ཆེར་མཆེད་པས་ལྷས་ནང་ཀུ་ཀྱི་རྩ་འདབ་བདེ་བས་རྒྱས་པས་རང་རིག་པའི་ཡི་ཤེས་སུ་འཚར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་འང་སྣང་བ་ཡབ་ལྟ་དང་། རྩ་ལ་སོགས་པ་སྣ་བ་ས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སྣུན་དང་། གཤེར་བ་ཆུ་སྟེ་དངས་མ་ཆེན་པོ་མྱ་མ་ཀྱོ་དང་། བདེ་དོད་གོས་དཀར་མོ་དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་སྒོལ་མ་དང་། ཀུན་དུ་སྒོས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཕྱུག་མར་གནས་པ་རྣམས་དབྱེར་མེད་དུ་འདེས་པས་ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཏེའི་ཚེ་རྩ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འོད་དུ་འབར་བས་སྣང་གཞིའི་ཡི་གེ་བསྟེ་གས་ནས་ལས་དང་བ་ཚགས་ཐམས་ཅད་མི་དམི་གས་པས་འཁོར་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་འང་རྩས་རྟེན་བྱེད། དབུགས་ཀྱིས་བདེ་བ་གཡོ་བར་བྱེད། དོད་ཀྱིས་བདེ་བ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་མཁས་མཁའ་མཉམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་བྱེད་པས་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་གྲོལ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོར་བྱེད་པ་ཉིད། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡུར་བསྒོམས་ན་ཅི་ཡོད་ཞེ་ན། གང་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།[1०2] །ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོང་སྟེ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོ། །རྩལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ལས་བྱུང་བ་ན། ཐེགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་སྒོམ་པའི་རྒྱུན་མ་བཅད་པ་ལས་བྱུང་བའོ།།

དེ་ལས་ཅི་འོང་ཞེན། དེ་ལས་དེ་བྱུང་སྟེ་དེ་ཉིད་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་འོང་སྟེ། ཐིག་ལེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་འོད་ཅན་དུ་གྱུར་ཙམ་ན། ཙོ་གྱིས་གོང་འོག་གི་སུད་ཀྱི། ཕྱོགས་གོང་འོག་གི་ཤ་དང་ཁྲོ། ཤུས་གོང་འོག་གི་ཏྲེ་དང་དུ་གནས་པ་འོད་དུ་འབར་ཏེ་ཐིགས་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱོ། ཐིག་ལེ་རང་བཞིན་མེད་པས་དར་དཀར་གྱི་སྐུད་པ་འདྲ་བ་རྟ་རྀ་བཟུ་ཚལ་ཙམ་ལ་མཚལ་ཡྱོག་ལ་མའི་དངས་མ་ཙམ་གནས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འོད་དུ་འབར་བས་དབུགས་ཀྱི་དངས་མ་གསེར་འོག་ན་གནས་པའི་རླངས་པ་ཙམ་ཞིག་གནས་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གཡོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་འོད་དུ་འབར་ཏེ་དེ་ལ་དོད་ཀྱི་དངས་མ་མེ་ལོང་ཉེ་མ་ལ་བཞག་པའི་དད་ཙམ་

གནས་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་འོད་དུ་འབར་བས་དངས་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་སོང་སྟེ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྣོས་ཙམ་ན་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུབྱུང་བ་ལ་དེ་ལ་དེ་བྱང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྣོས་པ་དེ་ཉིད་ཐིག་ལེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། ཀེ་ལ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་ཕྱེ་བའི་ཙ་འདབ་ཀུ་བདེ་བ་འབར་བ་དང་། དེས་སྣིང་གའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་ཞིང་འོད་དུ་འབར་བར་བྱེད་པའི་ཚུ་ལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གསང་བའི་ཤེས་རབ་ཐིག་ལེ་དབྱིངས་[1]ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གསང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་ཀུན་དུ་བཟང་མོའི་རང་བཞིན་ཐིག་ལེ་ལ་བྱའོ། ཀེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན། གང་ན་གནས་ན། ཕྱེ་བ་ན་གནས། བྱག་རྩུ་རྩ་བཞིའི་དཀྱིལ་ན་ཉི་མ་གནས་སོ། །རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི། ཐིག་ལེ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ནི་ཡབ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་ཐབས་སོ། །ཐིག་ལེ་རང་བཞིན་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཡུམ་རྣམས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེ ས་རབ་དབྱེ་ར་མེད་པ་ཐི ག་ལེར་ཞུ གས་པ་ལ། ཐི ག་ལེ་དེ་ལས་གཟུགས་དང་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཞི་བཙུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡིན་པས་ཀུན་དུ་རྒྱས་བཏབ་ཅེས་བྱའོ། ཀེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་གནས་པ་ཡང་། ལྟས་བལྟ་ཞིང་ཞེས་བྱའོ། །གོང་གི་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ལས་འོད་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་དེའི་དྲོད་མར་བབས་ཏེ། ཀུན་དུ་བཟང་མོའི་རང་བཞིན་ཐིག་ལེ་འོག་མ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་ཐུར་དུ་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་དུ་བཟང་མོ་དྲྭ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེ་འོད་དུ་འབར་ཏེ་སྣིང་གའི་དངས་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་གྱེན་དུ་འབར་ཞེས་བྱའོ། །དེས་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་གསེར་སྡམ་ས་ལེ་སྒམ་ས་འོག་ན་གནས་པའི་རྩྭངས་པ་ཙམ་གནས་པ་འོད་དུ་འབར་ནས་ཐིག་ལེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གཞི་མེད་དེ་རེ་ཞན་རེ་ཞན་ལས་རྒྱུ་བ་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་བ་མེད་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ལ་བདེ་བ་

ཆེན་པོའི་མཆོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་གོང་མའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་ཐིག་ལེ་འོད་དུ་འབབ་པ་ལ་བསྒལ་བར་བྱ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་མར་བབས་ཤེ་བའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་དཀྱིལ་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་ཚོག་པས། སྐབས་དོན་དེ་དབས་མར་སོང་། སྟིང་གའི་དབས་མ་ལ་ཐིམ་དུས་རགས་རྒྱང་རྒྱུ་འགགས་པས་ཐིག་ལེ་འགོ་འོང་མེད་པར་སྟིང་གའི་གནས་ནས་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོ་ན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ནས་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་རྩའི་དབུས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལ་ཚོག་པས་དྲངས་མ་སྟིང་གར་མཆེད། ཡང་རྒྱང་འགགས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དྲངས་མ་ཆེན་པོའི་འོད་དེས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་མཉམ་པར་སྙོམ་[1]ཞེས་བྱའོ། །དེ་གང་ན་བཞུགས་ན་རྩ་བཅུད་བྱ་གི་དཀྱིལ་ན་བརླ་གེ་སར་ལ་བཞུགས་པ་ལ་ལྟ་གཉིས་བྱུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འོག་གི་ངོད་ཀྱིས་བསྒྲུ་ལ་བས་འོད་འབར་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རེས་བྱའོ། །ཏེ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ནས་དགེས་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པར་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་འབྲུ ང་གནས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཡུལ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་རྣོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཟད་པ་ནི་ཐིག་ལེ་འོད་ཅན་ཡིན་ལ། འོད་དང་ཐིག་ལེ་འོད་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཐིག་ལེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་སྣང་བ་སྟེ། བདེ་བའི་འོད་ལ་རོལ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་པ་ལ་ཚོག་གོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་མཐིན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞུ་བ་ན་རྒྱང་རྩ་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ་ནི་དབུགས་ཐིག་ལེར་ཞེས་སོ། །

དེའང་སྟིང་གའི་དོན་ཀྱིས་སྤྲོ་བའི་དངས་མ་བཞུ་བས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲིད་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བཅུ་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་[2]ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་

རྩ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉི་ས་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་ནམ་མཁར་སོང་བའི་དཀྱིལ་ན་ཟླ་བ་ལ་ཐིག་ལེ་བྱང་ཆུ་བ་ཀྱི་སེམས་གནས་སོ། །ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དངོས་པོའང་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་གཙོ་བོའོ། །ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྫོགས་པ་ཡང་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཡིན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཡིན། འོན་ཀྱང་མགྲིན་བའི་ཐིག་ལེའི་འོད་དེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞོག་ནས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་སྙིའུ་ཟླུགས་སུ་གྱུར་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གྱུར་པ་ལ་ཀུན་གྱི་དངོས་པོར་བདག་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྟལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་འང་སྨྲི་གཙུག་ནམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་འགོར་ཡོའི་དབུས་ཀྱི་དུངས་མ་ཆེན་པོ་བདེ་བློས་ཀྱི་ཞལ་ཏེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་ནས་བྱང་ཆུབ་པས་གཙུག་ཏོར་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཁོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རིམ་པ་བཞི་པ་མདོར་བསྡུ་ན། དང་པོ་ལྷེ་བའི་དབུས་ན་བློད་ཀྱི་ཚ་ཤི་མའི་སྐྱིང་པོ་ཅན་གྱི་ཐིག་ལེ་རྩའི་དབང་མ་བྱུག་རྩ་རྩ་བཞིའི་དབུས་ན་གནས་པ་ལ་སྐྱིང་གའི་དབུས་མའི་བློད་ཐོག་པས་ཏྲེན་བྱས་བློ་ལྟའི་ཕྱི་ཡི་ཤེས་ལ་སྦྱོང་བའོ། ཀེ་ནས་བློད་ཡར་འབར་ཏེ་སྐྱིང་གའི་དབུས་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཐོག་བས་རྒྱང་དབྱས་ཀྱི་དབང་མ་ཆེན་པོ་བདེ་བློད་ཀྱི་ཞལ་འོད་ཤེས་ལ་སྦྱོང་བའོ། །དེ་ནས་དེའི་བློད་ཐིལ་རྩ་འདབ་དབྱས་ཀྱི་དབང་མའི་དབྱས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐོག་བས་རྒྱང་བཟུང་བའི་ཕྱི་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་བློད་ཐིལ་རྩ་འདབ་དབྱས་ཀྱི་དངས་མར་ཐོག་པ་ལས་རྩ་ཐིག་རྒྱང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ངོ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ནི་ཐོག་བས་རྒྱང་རྩོལ་བའི་ཕྱི་ཤེས་སོ། །ཆོས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དབས་མ་གཡོ་བྱེད་དང་བྲལ་བས་འོད་གསལ་བ་ལ་རྒྱང་སེམས་ཚུར་ཐིམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་འདོད་ཀྱི། དབས་མ་རྩ་འདབ་རྣམས་སུ་ཞར་འཕེལ་བ་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབས་མ་རྣམས་ཀྱི་དངས་མ་འགོར་ཡོ་བཞིའི་དབུས་ཀྱི་དབས་མ་ལ་ཚུར་འདུས་པ་ན་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་ཏེ། བདེ་དྲོད་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚ་

བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས། དབུགས་འགྱུ་བ་རླུང་ཕིམ་པའི་ཚ་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས། རྩ་ནམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་ཚ་འདྲེས་པ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དུ་འཆར་ཏེ་སྣ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུནི་གནས་སྐབས་སུཚེ་ལ་དབང་བ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིགས་འཛིན་འགྱུ་བ་ཅིང་། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བསངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མངོན་པོ་མཐོང་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་འགྱུབ་པ་དང་། སྐུལ་པ་དང་ཚོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དབང་བསྐུར་དམ་པ་ཡིན།[111] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་གོང་ཡུར་ལས་སུ་རུང་ཕྱིན་ཆད་ཚེ་ལ་དབང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་དགའ་བ་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བས་སོ། ཀེ་ཡུར་གྱུབ་པ་དེ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན། བདག་ཉིད་ཡེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ཡུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གོང་མ་ཡུ་བྱས་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་རྫོ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡུ ན་གྱི་ས་གྲུ བ་པ་དེ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་བས་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མ་གྱུར་པའམ། རྒྱན་དུ་མ་གྱུར་བ་མེད་པས་རྒྱན་དུ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་རྫོགས་པིག་ལེ་མཉམ་སྦྱོར་བས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། པིག་ལེ་ལས་སུ་རུང་བས་ཚོས་ཀྱི་སྐུར་གྱུར་པ་དེ་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་རྫོགས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། ཀེ་ཡུ་བྱའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སྐྱེ་རྫོ་གས་ཏེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅན་རྣམ་ལ་རྨི་ལམ་མམ་སྐྱུ་མའི་ཚུ་ལ་དུ་དོན་བྱེད་བས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་དོཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཐུན་མོང་ཡིན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

དཀའ་བསྒྲིད་རྫོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་གྱུན་དུ་བཟང་པོ་ཡི། །བསྒྲིད་དང་རྫོགས་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །གཞན་དུ་གོང་ཡུར་སྒྲོས་པ་ལས། །སྒྲོས་དང་རབ་སྒྲོས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས། །ཡང་དག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ལས། ཀཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ཡས་ཡུན་གྱིས་གྲུབ། ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ །དེ་ལ་དང་པོ་བསྒྲིད་རིམ་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་པའམ། སྒྲོས་པ་རྒྱང་བ་རྫོགས་རིམ་

འབའ་ཞིག་ལྷུར་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷ་གཅིག་བསྒོམས་པས་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བཞད་པ་ནི། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ནས། གསང་སྔོན་ལས་འབྱུང་བ་ལྷར། རྩ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་འདི། ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན། །སེམས་ཉིད་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཡི་གེ་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་སྤྲིན། །ཞེས་དང་། ཞ་ནི་སྟོང་དང་མི་སྟོང་གི །དཀྱུ་མའང་དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་སངས་རྒྱས་ཀུན། །ཡི་གེ་ཟེང་བ་ཀོད་ལ་གནས། །ཞ་ཞ་ཞ་།།། ཞེས་བརྗོད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པའི་ངང་ལས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སྤྲིན་དང་བཟལ་བའི་དཀྱིལ་བསྒྲིབས་པ་མེད་པ་ལ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཁོར་ཅེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་དཀྱིལ་དུ། དཔལ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་བཟང་མོ་གཉིས་སུ་མེད་པ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་ཆོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་མེད་པ་ལས། འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔའི་ར་བ་དང་གྱེན་ཁྱིམ་གྱི་དབུས་ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པས་སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་འཁར་བར་བསྒོམས་ལ། ཨོཾ་ཨཿཧཱུྃ་ཞ་ཞ། ཞེས་ཅི་ནུས་སུ་བརྗོད་ནས་མཐར་ནམ་མཁའི་ངང་ལ་གཞག་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་མ་བསྒོམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་སྔོན་ལས། མཁའ་དཀྱིལ་དུབས་པའི་དབྱིངས་ཉི་ཟླ། །ཨེ་ཤེས་རྒྱལ་པོ་སྣང་བ་དབྱལ་བསྒོམ། །རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི། །མཁའ་དབྱིངས་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པར་འགྱུར།།། ཞེས་སོ།།

དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་གཅིག་བསྒོམས་པས་ཀུན་བསྒོམས་པར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་སྐྱིང་ནང་དུ་མཚོན་གང་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་འབར་བ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་མདངས་ཅན་ལ་སེམས་བཟུང་ནས་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ལ། རླུང་མི་གཡོ་བར་དལ་བུས་བྱས་དུས་རི་ཙམ་ནས་དམིགས་པ་དེ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པའི་ངང་ལ་ཉིན་ཞག་ཀུགནས་པ་འབྱུང་སྟེ། འོད་དང་འཛའ་ཚོན་སྣང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣང་མཐོང་བ་དང་། ཉིན་མཚན་འདྲེས་པས་འོད་གསལ་འཚར་ནུབ་མེད་པའི་དོན་སོ་སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྲོ་གནས་པ་འབྱུང་ངོ། །དེའང་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡེ་ནས་གནས་པའི་དོན་གསལ་ལ་ཟེན་བས་

པས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ལས་གཞན་ནས་མི་འགྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དུས་བཞི་ཕྱོགས་བཅུ་གང་ནས་ཀྱང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི། སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མ་ཚོལ་ཅིག[1196] ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྒོམ་རྫོགས་དེས་བསྒོམ་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་སྣོམ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་དང་། ཚོགས་ཚད་ལྷག་ཅིང་ཟབ་ཅིས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གེགས་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་དུ་རབ་སྣོམ་བས། ཁཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཚོགཔ་ལྷག་གམ་མ་ཚང་ནའང་། སྐྱོན་ཉིད་དག་སྟེ་ཉེས་པ་མེད།[1197] ཅེས་སོ།།

དེ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་བསྒོམས་པའི་ཚ་ལག་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ནི། དེའང་རིམ་པ་འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དང་པོར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་རིམ་པས་རྟགས་ཐོན་ཀྱི་བར་དུ་བསྒྲུབ་བོ། །དེ་ནས་ཞ་དཀར་པོ་ལས་ཞ་ཐུ་མོ་སྤྲོ་བ་དང་བསྡུ་བས། ཞུ་ལི་དང་ཀུ་ལི་འཕྲོ་འདུ་བྱ་ཞིང་། ལྟ་གང་བསྒོམ་པའི་ས་བོན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞ། རབ་ཏུ་བརྟན་ཐུབ་ཞ་དཀར་ལས། ཤེན་ཏུ་ཐུ་བའི་ཞ་རྣམས་སྤྲོ། ཕྱོགས་ཀུན་གང་བར་གསལ་ཐུབ་ནས། ཁསྟེས་ཀྱང་འཕེལ་འགྱེ་བ་མེད་པར་བརྟན། ཀེ་ལས་མི་ངོམས་གསལ་འབར་ཀུན། སྤྲོ་ཞིང་བསྟུ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ།[1198] ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟའི་ས་བོན་ལ་དམིགས་པ་མ་གསལ་གྱི་བར་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཚེ་རིང་བ་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། གདོན་བགེགས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པས་མི་ཚུགས་པ་དང་། ལས་བཞིའི་རིམ་པ་འགྲུབ་པ་དང་། མཆོག་གི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། །བདག་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།[1199] །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ལྟའི་སྐུ་དང་། རྒྱན་ཆ་དང་། ཕྱགས་ཀའི་ཡིག་འབྲུའི་བར་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་ཡུམ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་མི་བསྒྱིད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྲོ་མའི་བར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེའི་དུས་སུ་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་པའི་རྣམས་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་མདུན་གྱི་གློ་འབུར་གྱི་ནང་དུ་མི་བསྒྱིད་པ་གཅོ་འཁོར། རྒྱབ་ཏུ་འོད་དཔག་མེད་གཅོ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་ནི་ཚོམ་བུ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་སྐུ་

གསུང་ཐུགས་ལ་བསླབ་པའོ། །དེ་ནས་ལྷོ་བྱང་གི་གློ་འབུར་གྱི་ནང་དུ་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན་འཕེན་ལས་ཏེ་ཚངས་ཆུ་ལྟ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། ཏི་ཡང་སྐོ་བ་ཡབ་ཡུམ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་བའི་དེ་ལས་མི་བསྐོམ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་ཕྱོགས་བཞིའི་སྐོ་བ་དེ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་སྐོ་བ་སྟེ། དབེར་ན་ཤར་གྱི་གློ་འབུར་ལ་ཤུགས་ཀྱུ་ཡབ་ཡུམ་འོག་ན་ཡོད་པ་ནི་ཤར་སྐོའི་སྐོ་བ། གཡས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་འོག་གི་ཞགས་པ་ཡབ་ཡུམ་ནི་ཤྲོའི་སྐོ་བ། ནུབ་དང་བྱང་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཤུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གང་ནས་བཤུས་ཀྱང་དེ་ལ་ཞལ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀུ་ཞལ་ཐལ་ལེ་བར་གསལ་ཞིང་།།དེ་ཞེས་སོ། །བསྐོམ་དུས་དེ་ཐམས་ཅད་གཅོ་བོ་ལ་ཕྱོགས་པར་བསྐོམ་མོ། །དེའི་དུས་སུ་སྐྱེར་ལམ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་སོ།།

དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིའི་སྟེང་འོག་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རིགས་ལྔ་བསྐོམ་པ་ནི། ཤར་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་འདྲ་བ་ལྔ་ཚན་ལྔ། ལྷོ་དང་ནུབ་དང་བྱང་དུའང་གཞན་གསུམ་གྱི་ལྔ་ཚན་ལྔ་ལྔ་དབུས་སུརྟན་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་ཚན་ལྔ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལ་ལྔ་གང་ས་ཀྱང་རུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་གཉིས། གློ་འབུར་གྱི་སྐམ་རྩུ་རུ་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་པ་ཚན་པ་ལྔ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་བསྐོམས་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་སྣང་བྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་དང་ཉེ་ཁྱིས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་སྒྲས་བར་བསྐོམ་པ་ནི་བསམ་ཡས་ལྟུན་གྱིས་གྲུ་བ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་སོ། །འདི་དག་གི་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་བས་མ་འགོད་དོ། །ཚུལ་འདི་ནི་སྣུ་འཕྱུལ་དུ་བ་ཆེན་པོ་ལས་བཤད་དོ། །ལ་ལར་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ལྟ། དབུ་རྒྱན་གྱི་ལྟ། ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བས་འབྱེད་པའང་ཡོད་དོ། །གསང་སྔོན་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དང་ནི་དགེ་བ་བསྟོ་བ།

དེ་ལྟར་རབ་གསང་བླ་མེད་སྐྱིང་པོ་འདིས། །ཉེ་རྟ་དཔལ་གྱོང་དུ་ཞེར་འཚོ་ཞིང་།།

འགྲོ་ཀུན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྨིད་པ་འདིར། །དུལ་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་བལ་སོས་ཤིག།[๙๘]

ཅེས་སྨོན་ཏེ། བླ་ན་མེད་པའི་དགེ་བ་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་མཐུས། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཉོན་མོངས་པས་རྩེན་པའི་འཁོར་བའི་གྱོང་ལས་ཐར་ཏེ། ཉེ་རྟ་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་གངོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེར་འབད་པ་མེད་པར་ཕྱིན་ཏེ། དགའ་བས་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ངང་བཟང་པོར་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅེས་ཅེས་པའོ། །དེས་ཚོགས་ལྷུན་པོའི་ངོས་ནས་བཤགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུའི་དགྱེ་བའང་གྱིས། །འགྲོ་ཀུན་གྲིང་བཞིའི་སྐུན་པ་ཅེས་བཅོམ་ཏེ། །ཐར་པའི་ལམ་བཟང་སྣང་བ་བྱེད་པར་ཤོག །དཔག་མེད་ཆུ་མཚོའི་དབུས་ན་སྐྱིང་པོའི་གཅོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀུ་དབང་རིན་ཆེན་གཙུག་གྱུར། །མ་ལུས་སྐྱེ་དགུའི་རྒྱུད་པ་ཀུན་བསལ་ཏེ། །ཆོས་ཆར་འདོད་དགུའི་འབྱོར་བས་ཡོངས་གང་ཤོག །ཐེག་མཆོག་སྐྱིང་པོའི་བཞོན་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱིས། །སྲིད་གསུམ་འགྲོ་བའི་ཁྱེར་ཆེན་རབ་ཁྱེར་ཏེ། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱེར་བྱས་ནས། །ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་དུ་བགྲོད་པར་ཤོག །ཇོ་གས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་དལ་གསོ་ལས། བསྒྲིད་ཇོ་གས་ཆུང་དུ་འཇུག་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ།། ||

བཅུ་པ། ལྷ་བ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་བའི་ལེའུ

དེ་ལྟར་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་དག་གི་ས྿ངོ་བོ་ལྷ་སྲོམ་སྡོང་གསུམ་གྱི། བཅུ་པ་གཞི་རྩོགས་བའི་ཤེས་རབ་ལྷ་བ་མཐའ་ག་ཉིས་ལ་མི་གནས་བའི་ལེའུ་ལ་སྦྱི་དོན་དགུ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྟན་པ། སྡུང་བྱ་བསྟན་པ། སྡོང་བྱེད་བསྟན་པ། གྲུབ་མཐའི་ཚོག་གིས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ། ལ་བརྟུ་བ། རྟོགས་པས་ཐག་བཅད་པ། སྔང་སེམས་ཡེ་གྲོལ་དུ་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོ་བའོ།།

སྡུ་དོན་དང་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསང་སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པོ་ལེགས་པར་བསྟན་ནས། དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས྿ངོ་བོའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། རིས་སྐད་སྨོས་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་ནུལ་འཁྱོར་བསས། །ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སྟོང་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག།

འདི་ལྟར་དང་པོའི་སྨོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལ་མ་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལས་རང་བཞིན་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མཐའ་བཞི་ལས་འདས་པ་ཉིད། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་འཛུད་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་ནའང་སྟོང་པ་རིག་པ་མེད་ན་ནི། །ནམ་མཁའ་བར་སྣང་བྱ་ཡི་རྟེས་དང་མཚུངས། །གང་ནའང་ངོ་བོ་ཉིད་འགའ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མི་འགྱུར། ཁྱད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་རྟེན་པ། །རང་བཞིན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་རྟེན། །རང་བཞིན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞེག་བསྟེན། །རྒྱུ་དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱང་མི་གཡོ་བརྟན་པར་གནས། །མི་འགྱུར་འཚེའ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་སྟེ། རྣ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཤེས་པ་མེད་པ་བཞིན། ཀེ་ལ་མི་ཤེས་འགྱོ་བ་རྣམས་པར་འགྱུར། །རྣ་ལྟར་རི་མི་འགྱལ་བ། །ཀེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་རྟག་ཏུ་བསྐྱོད་མི་ནུས། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡི། །ཚོས་རྣམས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་རབ་ཏུ་བསྟན།[1] །ཞེས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དམ་པ་ལས། ཚོས་གང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་

མེད། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་རྒ་བར་མི་འགྱུར་བ། ཞི་ཡི་སེང་གེ་ཡིས་ནི་དེར་སྟོན་ཅིང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་དག་ནི་དེ་ལ་བཀོད། ཁང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གང་ཡང་མེད། །གཞན་ཡང་མ་ཡིན་སྐུས་ཀྱང་མ་རྟེད་པ། །ཧང་ན་མ་ཡིན་ཕྱི་རོལ་དག་ན་ཡང་། ཤི་རྟེད་དེ་དག་ལ་ནི་མགོན་པོས་བཀོད།[3] །ཅེས་པ་དང་། དགོངས་འདུས་ལས། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་རྟད་ཀྱི་ཚེས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཉན་གྱི་གསང་། སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། ཁབྱ་མཉང་དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན།[4] །ཞེས་སོ། །དེ་ལང་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་ནི་རང་གི་སེམས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའམ། ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཤེས་པས་སྤྲོང་ལ། དེ་ལང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པས་ནི་གཉེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་པ་སྤྲོང་། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིས། ཕྱི་ནས་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་སྤྲོང་།[5] །ཞེས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་གནས་ནས་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ །ཡང་དག་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདའ་བར་བྱ། །སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་།[6] །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་གོ།།

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ།།

དེ་ཡང་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །ཐེ་ཙོམ་བདག་མེད་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ།།[7]
མ་རིག་འཛིན་པས་སྤྲིད་པ་འདིར་འཁྱམས་ཏེ། །འཁོར་འདས་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་སྣང་མོད་ཀྱང་།།
སྣང་དུས་ཉིད་ནས་བཞིན་སྟོང་པའི་བང་། །སྐུ་མ་སྨི་ལམ་འདྲ་བར་མཁྱེན་པར་མཛད།།[8]

དེ་ལང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་མ་ཤེས་པས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་འཁོར་བར་འཁྱལ་ཏེ་སྡུག་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་རང་བཞིན་བདེན་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྨད་བྱུང་རྒྱལ་བོ་ལས། ཡེ་ནས་ལྷུན་འགྲུབས་སངས་རྒྱས་ཚོས། །ཐོག་མ་ཐ་མ་དབུས་མེད་པས། །ཐམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལ། །མི་ཤེས་བྱེད་པ་རྣམ་པར་འཁོར། །

འོན་ཀྱང་བཅིངས་མེད་བཀོལ་མེད་པ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནོ།[༤] །ཞེས་པ་དང་། གསང་སྔོན་ལས། རྣམ་རྟོག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིས། །ཐན་ཀྱིས་མ་ཁའ་ལ་མདུད་པ་འདོར། །བཅིངས་མེད་རྣམ་པར་གྲོལ་མེད་པའི། ཡེ་ནས་ལྷུན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས། །བསྟན་ཕྱིར་སྨོ་བ་སྣ་ཚོགས་མཛད།[༥] །ཅེས་སོ། །དེའང་དོན་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བརྩུལ་བ་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། འདི་དག་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དག་ནི་བདག་གི་ཐུང་ངོ་རྣམས་ལ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དོ། །ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་མཐལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་འཕྲམ་མོ།[༦] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་དག་ཏུ་ཞེན་པས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་འཕྲུལ་སྣང་འདི་དག་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་། བརླ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་བུ་བརླ་རྣམ་པར་རོལ་པས་འཇམ་དཔལ་ལ་སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འདི་དག་ཟེད་པ་པོས་བྱས་པའམ། ཉེ་བར་ལྟ་བར་བགྱི། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འདི་རྣམས་ནི་ཟེད་པ་པོས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་སམ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་བུས་སྨྲས་པ། བག་ཆགས་ཇི་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་རིའི་དང་ཆུ་མཚོ་དང་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོང་འཐས་པ་ལྟར་ལྷུང་པ་སྣང་ངོ་། །ཞེས་པ་དང་། ལྷའི་བུས་སྨྲས་པ། སྣང་ངུ་རྩང་སྟེ། གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ལྷ་རྣ་རྩི་ན་བཟམ་ཅེ་མེ་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་ལུས་སྐྱ་ཁུ་བསྒོམས་པས། གོང་ཁྱེར་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་ཁུ་མཐོང་ཉམས་བས་གོང་ཁྱེར་སྟོངས་པ་བྱུང་ངོ་། །ཟད་པར་ས་དང་ཆུ་བསྒོམས་པས་ས་དང་ཆུར་སྣང་བ་དང་། རླུང་འབྱོར་བ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྙད་བཞིན་ནོ། །ཟད་པར་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ལ་ཡང་ཟད་ཅིང་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡ

ཤེས་པའང་ཡོད། སྣ་ལ་སྣུག་བསྡལ་དུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། མེ་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། མེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། མེ་ལ་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། མེ་ལ་ཟས་སུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་ཆུར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་སར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་བདུད་རྩིར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ནམ་མཁའ་ལ་སར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། དེ་བས་ན་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་ཡང་ཡང་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།[ང] །ཞེས་སོ།།

ཚུལ་དེས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་རྣམ་ལམ་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་མི་གཅིག་ལ་བལྟས་པ་ནའང་ཆ་ཤས་ཀྱིས་དུ་མར་སྣང་སྟེ། གཅེན་དང་། དགྲ་དང་། དགེ་སློང་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཚོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་གཅིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དོ་ཤ་མཛོད་ལས། ཇི་ལྟར་རྟྲད་གིས་བརྒྱ་བའང་མི་གཡོ་བའི། རྒྱུ་ཡང་གཡོ་བའི་དབང་རྟྲའས་རྣམས་སུ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་མདའ་བསྟན་སྣང་བ་ཡང་། །གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད། །ཇི་ལྟར་རྩོས་པས་ལོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིས། །མར་མེ་གཅིག་ཉིད་གཅིས་སུ་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་གཅིས་མེད་ལ། །ཀྱེ་མ་བློ་ནི་གཅིས་ཀྱི་དངོས་པོར་སྣང་།[ཅ] །ཞེས་སོ། །དེ་འདར་ཆུ་གཅིག་ཉིད་རྟྲད་གིས་དབའ་རྟྲབས་མང་པོར་སྣང་བ་དང་། མར་མེ་གཅིག་ཉིད་མིག་བཅོར་བས་གཅིས་སུ་སྣང་བ་དང་། ས་ར་ཤ་གཅིག་ཉིད་བཟང་ངན་གཅིས་སུ་མཐོང་བ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་ན་ལ་གཅིས་སུ་ཉིད་པ་ལ་གཅིས་སུ་འཛིན་པས་བསྟད་པ་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལེད་ལ་སྣང་བ་རྨི་ལམ་ལྟར་གི་ཤེས་སུ་ཟེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྣང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། དང་ནི་རྣམ་པ་སེམས་ལ་སྣང་ཡང་སྣང་ཡུལ་སེམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཚུལ།

འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཀུན། །སེམས་ལ་སྣང་ཡང་སེམས་སུ་གྲུབ་པ་མེད།།

སེམས་ལས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འགའ་མེད་དེ། །བག་ཆགས་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཡང་།།[ཇ]
སྣང་དུས་ཉིད་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ། །བཞིན་དང་མི་ཡོང་ནང་གི་གཟུགས་བཞིན་ནོ།།

འདི་ལྟར་མེ་ལོང་དུ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ན། མེ་ལོང་དུངས་པའི་ངོས་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དང་། བཞིན་ལ་རྣམ་པ་འཆར་བའམ་བཏོད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིན་ལས་རང་གི་བཞིན་ཇི་ལྟ་བར་སྣང་དུས། བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་བྱད་ཀྱང་མ་ཡིན། བྱད་ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བཏོད་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བ་འདི་དག་རྒྱུ་ཕྱེ་འཁྲུལ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིན་གྱིས་སྣང་དུས། སྣང་ཡུལ་རི་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཁྲུ ལ་པ་ལས་སྣང་བ་མ་གཏོགས་དོན་གཞན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་པས་འཁྲུལ་སྣང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛོག་པ་ལྟར་སྣང་བ་དང་མཚུངས་པ་མེད་བཞིན་སྣང་བའོ།།

དཔྱད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངྒ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་འདི་དག་ཕྱི་ནང་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་ཅི་ཡིན་ཞེན། གཉིས་འཛིན་ལས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནར་ཞེན་པ་ཁྱོད་ལ་ཐག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་དུས་ནས་ཕྱི་ནང་གསུམ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ལ་སྣང་བ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བཏུད་དང་མཚུངས་པར་བཤད་དེ། འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མེ་ལོང་ངོས་སམ་འབྱུ་མར་སྣོད་དག་ཏུ། །བྱད་མེད་ཁ་བཞིན་བརྒྱན་པས་བཟློས་པ་ནི། །དེ་ན་བཞིན་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་ཀུན་སྣང་ཡང་། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།[཈]" །ཞེས་སོ།།

དེའང་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ལས་དེར་འཛིན་པའི་གཟུང་འཛིན་འབྱུལ་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ར་གཟུང་བ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལས་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་སེམས་ཉིད་གཟུང་བར་སྐྱེས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འཛིན་པ་ནི་རྗེས་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེད་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བཀའ་ལུང་ཞྭགས་ལས། དེ་ལ་གཟུང་བ་ནི་ཡུལ་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་།

འཛོན་པ་ནི་དེ་ལ་དཔྱོད་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་གྲང་[1][3] ཞེས་སོ། །འདིར་མི་མཐས་ཤིང་རྟོངས་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞལ་ན་རེ། གཟུང་བ་ནི་རིལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་ཡིན་ལ། འཛོན་པ་རང་གི་ཤེས་པའོ་ཞེས་འཛོར་ཏེ། བ་ལང་རྟེ་ཁྲོད་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེས་ཆོག་འོན་གཟུང་འཛིན་སྣངས་པའི་འཁགས་པ་རྣམས་ལ་ཡུལ་འདི་དག་སྣང་ངམ་མི་སྣང་། སྣང་ན་གཟུང་འཛིན་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གཟུང་བ་དང་དེར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་ཁས་བླངས་པས་དེ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྣང་ན་འཁགས་པའི་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཀྱིས་དེ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེ་སྐྱེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ལ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་ལྡན་མང་ཡང་ཉ་ཅང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་མཐའ་མེད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྨོ་བྱ་མིན།[1][3] །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

སྣང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པ་འང་སྟར་བཀག་ཟིན་མོད། འོན་ཀྱང་རི་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། དེ་འཛིན་པའི་བློ་དང་ཡོ་ལ་སྣང་བ་ཞེས་བཤད་དེ། སྣང་བ་དང་སྣང་ཡུལ་མ་ཕྱེད་པ་ཅི་བདེན། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་བྱེད་དག་གི་བློ་གོས་དེ་ནི་མཛངས་པ་ཞེག་སྟེ། དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལའང་སྐྲོ་བཏགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་ཡུལ་ནི་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མེད་པ་ནའང་ཡོད་པ་དང་། རང་གཞན་དུ་སོང་དུས་མི་འཕོ་བ་དང་། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་སེམས་ཡིན་ན་རང་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལེས་པས། རང་ཡོད་ན་ཡོད། མེད་ན་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། སེམས་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་མེད་པ་ལྟར། དེ་དག་ལའང་དེར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་སྟར་བརྗོད་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྣང་མི་སྣང་དུ་དེས་པ་ནི། སེམས་ཡིན་པས་ན་སྣང་བ་ཙམ་སེམས་སུ་བཞག་པས་ཆོག་མོད། སྣང་ཡུལ་སེམས་སུ་རྟོག་པ་ནི་ཅུང་ཟད་སྣོང་བས་རྗམས་པོ་ཆེ་མི་རིགས་པར་སྣུ་བ་དག་ཡིན་ནོ།།

སྣང་སྲིད་སྐྱུ་མ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་མེཡོང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བར་སྣང་དུས་མེ་ཡོང་གི་ཚར།

དེར་ནི་བྱང་ཤིང་སྣང་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། །བྱད་ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བཏོད་བྱེད་མེད།།[୬]

མེད་བཞིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མངོན་སུམ་ཡུར། །སྣ་ཚོགས་ཚོས་རྣམས་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།།

འདི་ཡུར་མེ་ལོང་དུ་བྱད་མ་འཕོས་ཀྱང་སྣང་ལ། སྣང་དུས་ནས་བྱད་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡུར། སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྣང་དུ་ས་ཉིད་ནས་སེམས་དང་སེམས་ལས་གཞན་དུ་འདུ་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟ་བ་ཤེས་རབ་ལས། སྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྐྱུ་མ་བཞིན། ཏྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པའང་གསུངས།[୭] །ཞེས་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྲངས་ལ་རྨི་ཤར་བ། །དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་དྲངས་པའི་མཚོར་སྣང་ཡང་། །རྨི་བ་ཚུ་ཡིན་དུ་འཕྲོ་ལས། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་མི་དག་བག་རིའི་ཁོད་འདུག་སྟེ། །ཁྱུ་ལེན་སྨྲ་དང་དུ་དང་དགོད་པ་ལས། །རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཅ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། །སྨྲ་ལས་དབྱངས་དེ་ནམ་ཡང་འཕོས་པ་མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡུར་ཤེས་པར་གྱིས།[୮] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

སེམས་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ཡུར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་རིགས་པས།

མ་བརྟགས་ཤམས་དག་འབརྟགས་ན་ངོས་གཟུང་མེད། །ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ན་སྐྱེ་བས་མ་བརྗོད་ལས་འདས།།[୯]

ཡོད་མེད་མི་དམིགས་མཐའ་བྲལ་མ་བྲལ་མེད།།

དེའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་ན་བདེན་པ་ཡུར་སྣང་ཡང་། ཕྱི་སྣང་བ་རྟུལ་ཕྲན་དུ་བརྟགས་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་གཟུང་བའི་ཡུལ་མི་དམིགས། ནང་འཛིན་པ་སྐད་ཅིག་མེད་པས་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་ལས་འདས་པས་འཛིན་པའི་སེམས་མི་དམིགས། གཉིས་མེད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་ལས་འདས་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ནི་འདི་ཡུར་སེམས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ཏེ། འདོད་ཆགས་པར་གྱུར་པའམ། ཞེ་སྡང་བར་གྱུར་པའམ། གཏི་མུག་པར་

གྱུར་བའི་སེམས་དེ་གང་ཡིན། ཅི་གང་འདོད་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་སེམས་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགགས་ཤིང་ཟད་པའོ། །མ་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་ཕྱིན་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟེན་དང་གནས་མེད་པའོ། །འོད་སྲུངས། སེམས་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མེད། དེ་གཉིས་ཀའི་བར་ན་ཡང་མེད། གཉེན་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །འོད་སྲུངས། སེམས་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པའོ། །འོད་སྲུངས། སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐུན་ཙམ་ཡིན། ཚེ་ཐུན་ཙམ་གཅིག་གཅིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོད་སྲུངས། སེམས་ནི་ཀུན་དུ་བཙལ་ན་མི་རྙེད་དོ། །གང་མི་རྙེད་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའོ་ཞེས་དང་། སེམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་དམིགས་པས་གང་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།[1-14] ཞེས་པ་དང་། བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་ནི་དབྱིབས་མེད་པ། ཁ་དོག་མེད་པ། གནས་མེད་པ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ།[1-15] ཞེས་དང་། ཨལ་པོ་ཆེ་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་འདི་ལ་གང་ཞིག་འཇུག་འོངོ་བ། ངེས་ནི་བསམ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་སྤྲོས། རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་དང་འབྲལ་ཏེ་ཐ་སྙད་སྤྲོས་ལ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ ལེ་ཡི་དཀྱིས་ལའདི་ལ་འཇུ་གུ་བར་གྱིས།[1-16] ཞེས་སོ། །རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བརྟོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །ཤ་སྟེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། ཚོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས།[1-17] །ཞེས་པ་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། བསྟན་དུ་མཚན་མའི་དངོས་པོར་མེད། །མཐོང་དུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ། །ཤེས་སུ་ཆོག་ཏུ་བརྟོད་དུ་མེད། །རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་སྟིང་པོ་འདི། །སྤྲོ་ཡིས་བཏགས་པ་ཀུན་དང་བྲལ། ཉོན་འདི་ལྟར་རྟོག་པར་ནི་ཐལ། །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པས་ཁྱོད་ལ་ཡང་། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་མེད་པ་ཡང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིས། ཞེས་སོ།།

རང་བཞིན་མེད་པའི་དེས་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཚ་ནས།

སྐུ་མའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་སོགས་སྣང་ན་ཡང་། །སྣང་དུས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་སོགས་རང་བཞིན་མེད།།

སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་རྫིང་བུའི་རྣ་གཟུགས་བཞིན།།[৬]

འདི་ལྟར་ཆུ་འི་རྣ་བ་དང་སྨིག་རྒྱུ་འི་ཆུ་ལྟར་སྐྱེ་བར་སྣང་དུས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། གསང་སྔགས་ལས། ཨེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣད་ཀྱི་ཚེས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། སྐྱེ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས། སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་སྐྱེ་བ་མེད། །ཨེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣད་ཀྱི་ཚེས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །འགག་པ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་འགག །འགག་པ་ཉིད་ན་འགག་པ་ཅིས། །ཨེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣད་ཀྱི་ཚེས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །གནས་པ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་གནས། །གནས་པ་ཉིད་ན་གནས་པ་མེད། །ཨེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣད་ཀྱི་ཚེས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །དཀྱིལ་པ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ། །དཀྱིལ་པ་ཉིད་ན་དཀྱིལ་པ་མེད། །ཨེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣད་ཀྱི་ཚེས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །འགྲོ་འོང་མེད་ལས་འགྲོ་དང་འོང་། །འགྲོ་འོང་ཉིད་ན་འགྲོ་འོང་མེད།[৭৩] ཅེས་པ་དང་། དོ་ཏ་མརྡོད་ལས། ཆུ་བོ་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཡང་རྒྱ་མཚོར་གཅིག་པ་ཡང་། ཁརྒྱན་པ་དུ་མ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་གཅིག་གིས་འཇོམས། །ཉི་མ་གཅིག་ཟུངས་བར་ཀྱུར་པ་ཡིས། །ལྷན་པ་དུ་མ་དག་ཀྱང་འཇོམས་པར་བྱེད། །རིལ་ཡུར་ཆུ་འཇོན་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ཆུ་བྱབས་ནས་ནི་ས་གཞི་གང་བྱས་ཀྱང་། ཀེ་ནི་མ་ཉམས་ནམ་མཁའ་དག་དང་མཉམ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་འགྲིབ་པ་དག་ཀྱང་མེད། །རྒྱལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཡོངས་གང་བ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གཅིག་ཏུ་ངེ་བཀྲི་ཤིན། ཀེ་ལས་འགྲོབ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པ་སྟེ། ཀེ་ལ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ་ཡང་མེད།[৭৪] ཅེས་སོ།།

ཆུ་ཕྲན་[৭৫] རྣམས་རྒྱ་མཚོར་གཅིག་པ་ལྟར། སྐྱེ་སོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་སྐྱེ་མེད་དུ་གཅིག་པ་དང་། ཤེ་མའམ་མར་མེ་གཅིག་གིས་མུ་ན་པ་དུ་མ་འཇོམས་པ་ལྟར། སྐྱེ་མེད་གཅིག་ཤེས་པས་འཁྲུལ་ལ་སྣང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་དང་། སྨིན་ལས་ཚར་སྐ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་བབ་

དུས་སྦྱིན་ལ་ཆེ་རྒྱང་འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པ་ལྟར། ཚོར་ཤིད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ངང་ལས་ཚོར་ཅན་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྣང་ཡང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཤིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ངང་ལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཁེན་འཛིན་གྱིས་འབྲུལ་ཡང་། སེམས་ཤིད་ལས་གཡོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཤིད་ཡེ་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཁེས་དང་། དགོངས་པ་རྣམས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། སྟོན་བདག་དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་གཅིག་ན་མཆིས་པའི་ཚེ། དགེ་སློང་ཁེག་ཀྱང་མཆིས་ཏེ། ཚོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་དམིགས་པས་བརྟན་སྟོང་པར་བགྱིད་དེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །བདག་གིས་ནི་ཚོས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པར་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཚལ་ལགས་སོ།[29] །ཞེས་སོ།།

སྐྱེ་དོན་གསུམ་པ་སྦྱང་བྱ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་མེད་བཞིན་སྣང་བའི་ཚོས་རྣམས་གཟོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལས།

ཁྱད་པར་མ་དག་འགྲོ་དུག་སྣང་བ་འདི། །མེད་བཞིན་སྣང་བ་བག་ཆགས་འབྲུལ་པའི་གནོད་པས།།
རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བ་བཞིན། །དེ་བསལ་འདོད་པས་བད་ཀན་སྟོང་བ་ལྟར།།[ཅ]
འབྲུལ་སྣང་དག་འདོད་མ་རིག་ལིང་ཀོག་བསལ།།

འདི་ལྟར་བད་ཀན་གྱི་ས་བསྡུ་བས་སྐྲ་ཤད་འཛོག་པ་ལ་སོོགས་པར་སྣང་བ་ན་བད་ཀན་སེལ་ལ་བའི་སྟོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་དང་བདག་གི་ར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་དང་མ་རིག་པའི་ལི་ངཀོག་གི་ས་བསྡུ་བས་སེམས་ཀྱི་འོད་ལ་གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྟེ་ལྟར་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་མ་ཟད། ཕྱི་སོ་རྟེ་རི་བྲག་ནང་ཁོན་མོངས་པའི་ཞེན་རྟོག་ལ་སོོགས་པ་སྐྲ་ཤད་འབའ་ཞིག་པ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་ཉོན་ནས་ཡོད་མ་སྐྱོང་བ་སྣུ་བ་བྱིས་པ་འབྲིད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་དེ། ཚོག་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

རྟེས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པས་ནི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཀུན་གྱིས་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་སྣང་ངོ་[14] ཞེས་པ་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། རྗེ་ཤུར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། །སྐྲ་ཤད་ལོག་པར་འཛིན་པ་ཤུར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་རྟོག་པ་འདི། །བྱིས་པས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས།[15] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཟིགས་པས་སྟོང་པོའི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པར་དག་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དགོངས་པར། སྐྱ་མ་ལས། གང་གི་ཚེ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣུན་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལ་ལྷོས་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཞ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམི་གཤ་བའི་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བ་ལྟར་འཕགས་པས་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོའི་བློ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ།[16] །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། ཁའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པ་སྟེ་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གཞི་རྒྱའི་ཚུ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞེག་བདེན་པ་དེ་ནི་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། སྐྱེ་ཞིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པ་སྟེ་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གཞི་རྒྱའི་ཚུ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞེག་བདེན་པ་དེ་ནི་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཀུན་གྱིས་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་སྣང་ངོ་[14] ཞེས་པ་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། རྗེ་ཤུར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། །སྐྲ་ཤད་ལོག་པར་འཛིན་པ་ཤུར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་རྟོག་པ་འདི། །བྱིས་པས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས།[15] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཟིགས་པས་སྟོང་པོའི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པར་དག་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དགོངས་པར། སྐྱ་མ་ལས། གང་གི་ཚེ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣུན་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལ་ལྷོས་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཞ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམི་གཤ་བའི་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བ་ལྟར་འཕགས་པས་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོའི་བློ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ།[16] །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། ཁའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པ་སྟེ་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གཞི་རྒྱའི་ཚུ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞེག་བདེན་པ་དེ་ནི་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཀུན་གྱིས་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་སྣང་ངོ་[14] ཞེས་པ་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། རྗེ་ཤུར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། །སྐྲ་ཤད་ལོག་པར་འཛིན་པ་ཤུར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་རྟོག་པ་འདི། །བྱིས་པས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས།[15] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཟིགས་པས་སྟོང་པོའི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པར་དག་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དགོངས་པར། སྐྱ་མ་ལས། གང་གི་ཚེ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣུན་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལ་ལྷོས་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ཞ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམི་གཤ་བའི་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བ་ལྟར་འཕགས་པས་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོའི་བློ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ།[16] །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། ཁའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པ་སྟེ་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གཞི་རྒྱའི་ཚུ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞེག་བདེན་པ་དེ་ནི་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཀུན་གྱིས་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་སྣང་ངོ་[14] ཞེས་པ་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། རྗེ་ཤུར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། །སྐྲ་ཤད་ལོག་པར་འཛིན་པ་ཤུར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་རྟོག་པ་འདི། །བྱིས་པས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས།[15] །ཞེས་སོ། །

སྤྱི་དོན་བཞིཔ་སྤྱོང་ཉེད་བསྟན་པ་ལ་བདུན་ལས། མཐའ་བྲལ་དབུམ་མར་བསྟབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར། ཤ་སྟག་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ། སྐྱེས་བུ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆགས་སྡང་ཡང་ལ་བཟློག་ཅིང་།

དེ་ཡི་གཉེན་པོར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །འཁོར་བའི་ཁམས་སྟོང་པར་ཡང་ཆགས་སྡང་ཞི་བའི་ཕྱིར།།

སྟོང་པའི་རང་བཞིན་སྣང་བར་ཐག་བཅད་དེ།[১] །སྣང་སྟོང་གཉིས་མེད་བདེན་པ་གཉིས་དོན་ཤེས།།
མཐའ་གཉིས་གནས་བསལ་ དབུ་མར་བསྟན་པས་ཡིས། །སྲིད་ཞིར་མི་གནས་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་གྱོལ།།
འདི་ནི་དེས་དོན་སྟིང་པོའི་དམ་པ་སྟེ།[২] །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན།།

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སོ་སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀུན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བལྟ་བ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀུང་མེད་བཞིན་སྣང་བ་སྐྱལ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོལ་བ་ཉིད། དབུ་མ་རྩ་བར། ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་། ཕྱིད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དག ཁྱི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་སྨི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།[১১] །ཞེས་པ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྐྱོང་བའི་མདོ་ལས། ལས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་[১৮] ཞེས་སོ། །དེའང་ཅུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟོང་སྟེ། མ་དོངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་ཅུང་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅུང་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།[১৯] །ཞེས་སོ།།

སྟོང་པའང་སྣང་བ་ཉིད་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཚ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།[২১] །ཞེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིན་དུ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སུ་ཇོ་བོ་ཉིད། །ཞེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །གཏི་མུག་ང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྫོག་པས་བསྟེན། །རྫོག་པ་དེ་ཡང་མ་བྱུང་བྱུང་མེད་པར། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འདྲེན་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར།[২২] །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་མི་དམིགས་དེ་བཞིན་ཞེ་སྡང་དང། གཏི་མུག་འདི་ལ་ནམ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་དང་ནམ་མཁའ་འདྲའོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་གང་

ཤེས་དེ་ནི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གཉིས་ཀ་ཚུལ་གཅིག་སྟེ། །མ་ཉམ་དང་མི་མ་ཉམ་དེ་བཞིན་མ་ཉམ་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་མེད། །དེ་ལྟར་སུས་ཤེས་དེ་ནི་མ་ཁས་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་གསུངས། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།[33] །ཞེས་སོ།།

དེ་འང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་དག་པ་ལ་བསླབས་པས། རྟག་ཚད་འགོར་འདས་ཀྱི་ཚ་ལས་གྲོལ་བའི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཆོས་ཉིད་བྱ་བཅོལ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་སྣང་སྲིད་སྟོང་བཅུད་ཀུན། །སྲིད་པོ་བྱང་ཆུབ་ང་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཡེ་ནས་ཀཱ་སུ་མེད་པར་ལ་ཡང་བཟླ།[34] །ཞེས་པ་དང་། དགོངས་འདུས་ལས། ཛེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་ཀྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། ཐ་བཅོས་མ་བསྣད་བྱས་པ་མེད། །ཇི་བཞིན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག །ཛེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་ཀྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །ཁཁེ་རྣ་མེད་པའི་ཞི་བ་ཡིན། །ཛེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་ཀྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །ཁང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས། །བདེ་བ་ཆེན་པོང་ཤུན་ཀྱིས་གྲུབ། །ཛེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་ཀྱི་ཚིམ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་མིས་སྟོང་མིན། །དབུ་མའང་དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན།[35] །ཞེས་སོ།།

སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཅད་པ་ནི། འདི་ལྟར།

སྣང་བའི་དངོས་ཀྱིས་ཕན་གནོད་གཉིས་སུ་མེད། །དེར་འཛིན་ཞེན་པས་སྲིད་པར་འཆིང་བས་ན།།

སྣ་ཚོགས་སྣང་ལ་བརྟག་དཔྱད་མི་དགོས་ཀྱི།[๑๐] །འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཅད་པར་མཛོད།།

འདི་ལྟར་སྣང་བས་འཆིང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱང་མ་ཞེན་ན་ཚུར་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་

བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཞེན་པས་འཆིང་བ་ཡིན་པས་ཞེན་པ་སྤང་བ་ནི། དོ་ཤ་ལས། གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་། །རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་ཞིག་སྙམ་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཀླུགས་པ་དེ་ཡི་འཛིན་དང་བསྟོམ་པའང་དེ། །བསྟན་བཅོས་སྨིན་ལ་འཆད་པའང་དེ་ཡིན་ནོ།[३५] །ཞེས་སོ།།

དེའང་སྣང་བའི་གཟུགས་སྤྲུལ་དོ་རེགা་ལ་ཡང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པས་སྤྲོ་ང་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཞེན་མ་ཁན་མ་གྲོ་ལ་བས་འཛིན་པའི་རྟ་བ་མཚོད་དེ་ཁྱི་ལ་རྟོ་འཕངས་པ་ན་རྟོ་རྟེག་མ་ཁན་ལ་མི་འཇུ་བར་རྟོ་ལ་རྨུགས་པ་ཡུ་བྱའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་ཁེན་མོངས་པ་ལས་མི་གྲོ་ལ་བས། སེང་གེ་ལ་རྟོ་འཕངས་དུ་ས་འཕེན་མ་ཁན་གསོད་པ་ཡུར་ཁེན་མོངས་པ་དང་ཆགས་སྡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟ་བ་རང་གི་ སེམས་ཡིན་པས་དེ་ནང་དུ་བརྟགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞི་བར་བྱ་སྟེ། དཀོན་བརྩེགས་ལས། འོད་སྲུངས། ནང་དུ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་མ་རྙུ་གཅིག འོད་སྲུངས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དགེ་སློང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཁྱི་རྟོ་ལ་སྟེགས་པ་དང་མཚུངས་པ་དག་འབྱུང་རོ། །འོད་སྲུངས། རི་ཡུར་ཁྱི་རྟོ་ལ་སྟེགས་པ་དང་མཚུངས་པ་དག་གང་ཡིན་ཞེན། ཁྱི་རྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིགས་པ་ལས། རྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟེགས་གི་རྟོ་ལུས་འཕངས་པ་ལ་མི་སྟེགས་གོ །འོད་སྲུངས། འདི་ཡུར་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་ཁ་ཅིག་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་བརྟོན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སྡུ་བ་དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་སུ་རྟོག་ཀྱང་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་བ་མི་ཤེས་པས། གོང་དང་། གོང་ཁྲེར་དང་། གོང་རྟལ་དང་། ལྟོངས་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁོ་བྱང་འཁོར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁལ་ཏེ་དེ་དག་དགོན་པར་གནས་པ་ལས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་ཀྱང་ན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་མཁོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡང་དེ་དག་གི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་དག་གིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་ངན་སོང་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་

དང་། གཤེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུངས། དེ་ལྟར་ན་དགེ་སློང་ཁྱོད་ལ་སྐེག་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དབེར་ན་ཁྱི་ནི་རྟོ་བས་སྐྲག་གྱང་ཡང་། སྲུ་འཕངས་མི་སྐེག་རྟོ་ལ་སྐེག་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་དགེ་སློང་བྱམ་ཟེ་ལ་ལ་དག །གཟུགས་ལ་སོགས་པས་སྐྲག་ནས་དགོན་པར་གནས། །དེ་དག་དགོན་པ་དེ་ན་གནས་གྱུར་ཀྱང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མཐོང་གྱུར་ན། །བཏང་སྙོམས་འདུག་ཅིང་ནང་གི་ཚུལ་མི་ཤེས། །དེ་ཡི་ཉེས་ལས་བླུང་བ་གང་ཡིན་པ། །མི་ཤེས་པ་ནི་སྣང་ཡང་གྲོང་དུ་གནས། །གཟུགས་ལ་སོགས་པས་དེར་ཡང་གཅོད་པར་འགྱུར། །དེར་ཡང་ལྷ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱུར་ཏེ། །ལྟུང་དང་མི་ལས་ཀ་ཅིག་ཤི་འཚོས་ནས། །དེ་དག་ངན་སོང་སར་ནི་ཤྲུང་བར་འགྱུར། །ཟླུན་པོ་དེ་དག་ཤི་འཚོས་སྐྱག་བསྟལ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་སྐྱག་བསྟལ་བརྒྱ་ལྷན་དེ་དག་ནི། །ཁྱོད་སྐེག་པ་འདྲ་ཞེས་བདེ་གཤེགས་གསུངས། འོད་སྲུངས། ཕྱི་མའི་དུས་ན་དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་ཁྱེད་ལ་སྐེག་པ་མི་འདྲ་བ་དག་ན། དབེར་ན་སེང་གེ་ལ་རྟོ་འཕངས་ན། རྟོ་གང་ནས་བྱང་ཤེས་པས་རྟོ་ལ་མི་སྐེག་པར་རྟོ་འཕངས་པ་དག་ལ་སྐེག་པས་ཕྱིས་རྟོ་འབྱང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་ཁྱེ་རལ་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་སེམས་ལས་བྱ ང་བར་ཤེས་ནས་སེམས་ལ་བརྟགས་པས་དངོས་པོ་མེ ད་པར་ཤེས་ནས་གློ་ལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེང་གེ་མི་ལ་ཟ་བ་ལྟར། །དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཕྱི་རོལ་འདོད་ཡོན་མཐོང་གྱུར་ན། །སེམས་ལས་བྱང་བར་ཤེས་ནས་ནི། །སེམས་ཉིད་སྟོང་པར་ཤེས་པ་ཡིས། །དེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་གློ་ལ་བར་འགྱུར། །འོད་སྲུངས། འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན་རྟ་དང་གང་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་མ་བྱང་བ་དེ་སྤོད་དུ་སྤྱོད་དོ། །འོད་སྲུངས། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་ཡང་གང་དང་གང་དུ་སེམས་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་ར་བ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཅི་ནས་འཁྱུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་འཚོས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དབེར་ན་རྟ་ཡི་འདུལ་སྤྱོད་མཁས་པ་ཞིག །བྱང་ཞིང་གཡོ་མེད་ཚུལ་དུ་རབ་ཏུ་འདུལ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སེམས་ནི་འགྱུར་མཐོང་ནས། །དེ་ལྟར་ཕྱིས་འཁྱུག་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་འཚོས། །འོད་སྲུངས། འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན་ལྷོག་ནད་ལྟ་གོར་གྱིས་ནི་སྲོག་གི་

དབང་པོ་འགག་པར་བྱེད་དོ། །འོད་སྲུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཡུ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིན་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་པོ་འགག་པར་བྱེད་དོ། ཀི་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུ་གོར་སྒོ་གཉིས་པོ་ལ། །གནོད་ཅིང་དེ་ཡིས་བདེ་བ་སྤྱིན་པ་མེད། །དེ་བཞིན་ཡུ་གྱུར་ནད་ནས་བདག་བཡུ་བ། །དེས་ནི་ཆོས་སྒོ་གཉིས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཅིང་བྱེད། །འོད་སྲུངས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་ནི། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བའི་སེམས་གང་དང་གང་ལ་ཆགས་པ་དེ་དེ་དང་དེས་དགྲོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནི་གང་དུ་བཅིངས་ཀྱང་པ། །དེ་དང་དེ་ལས་དགྲོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་སེམས་སྡིངས་གང་དང་གང་ཆགས་པ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་བས་དེ་དང་དེ་ལས་དགྲོལ།[३७] །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་གསང་ཡིན་ཏེ། སྒྱུད་འཇུག་ལས། སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །དེ་དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་འཁྱམ།[३८] །ཞེས་སོ།།

ཚོགས་དྲུག་ལ་འཆར་བའི་སེམས་དཔོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་འང་ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་ལ་འཆར་བའི།

སེམས་ནི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་འགའ་མེད་དེ། །བཙལ་བས་མི་རྙེད་བཡུས་པས་མཐོང་བ་མེད།།

ཁ་དོག་དབྱིབས་མེད་དོ་བོ་དོས་གཟུང་མེད།[३९] །ཕྱི་དང་ནང་མེད་དུས་གསུམ་སྐྱེ་འགག་མེད།།

ཐུགས་དང་རིས་མེད་གཞི་རྩ་དངོས་པོ་མེད། །འདི་ཞེས་མི་མཚོན་བསམ་ཡུལ་འདས་པའི་སེམས།།

ཞེས་སྨོས་ཏེ། སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཡུས་ན་ངོ་བོ་དོས་གཟུང་གང་དུའང་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉུག་མའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ། དོ་ཏ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་མི་མཚོན་ཏེ། །ཡུན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྣམ་གསུམ་ཀྱིས། །གང་ལས་དེ་སྐྱེས་གང་དུ་ནུབ། །གང་དུ་གནས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དམ་པ་སོམས་དང་ཅིག་ཤོས་མི་ཤེས་ན། །གང་ནས་ཤར་ཞིང་གང་དུ་ནུབ་འགྱུར་བ། །རི་ཡུར་ཕྱི་རོལ་ཏི་བཞིན་ནང་དེ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། གདོད་ནས་དག་པ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ། །བཡུས་ཤིང་བཡུས་མཐོང་བ་འགག་པར་འགྱུར། ཀི་ཡུ་བུ་ཅིད་དུས་སུ་འགོག་པར་འགྱུར།[४०] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་དམིགས་བསམ་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཅིད། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་འགྱུང་

གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཚོས་གང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཇུང་བ་མེད། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བ། མི་ཡི་སེང་གེ་ཡིས་ནི་དེ་བསྟན་ཞིང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་དག་ནི་དེ་ལ་བཀོད། ཀང་ཡང་གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་མེད། །གཞན་ཡང་མ་ཡིན་སུས་ཀྱང་མི་རྟེད་པ། །ནང་ན་མ་ཡིན་ཕྱི་རོལ་དག་ན་ཡང་། །མ་རྟེད་དེ་དག་ལ་ནི་མགོན་པོས་བཀོད། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཞི་ལྷག་གསུངས་ཀྱང་། །འགྲོ་བ་གང་ཡང་རྟེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་དག་འགྲོ་ལས་གྲོལ་བར་རྣམ་པར་གསུང་། །གྲོལ་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་དགྲོལ་བར་མཛད། །བདག་མེད་པར་ནི་ཚོས་ཀུན་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་འཇིག་ལས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་གྲོལ་བས། ཁྱེ་ཡིས་ཁ་རོལ་གཤེགས་ཀྱང་བརྟལ་བ་མེད། དྲང་སྲོང་ཚེན་པོས་ཁྱེད་པའི་ཁ་རོལ་ཕྱིན། ཁ་རོལ་གཤེགས་པ་གང་ཡང་རྟེད་མི་འགྱུར། ཁ་རོལ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཚུར་ལོག་མེད། །ཁ་རོལ་སོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་ཚོག་ཏུ་གསུང་། །གང་གིས་ཚོག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་མེད། །གང་སྨྲས་དེ་ཡི་ཚོག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཀང་ལ་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་རྟེད་མི་འགྱུར། ཀང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ལོག་པར་རྟོག་པས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སུ། །དེའི་ནི་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་རབ་ཏུ་འཁྲུམ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞེག་ཞི་བའི་ཚོས་རིག་པ། རྣས་ནི་རང་གྲུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་། ཚོས་མཆོག་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས།[୯୦] །ཞེས་སོ། །གཞི་རྩ་མེད་པར་སྣང་ཡང་། གཞི་རྩ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ཤིན། །མཚན་མེད་མ་ཡིན་རིགས་རྒྱུད་མིན། །ཁ་དོག་མ་ཡིན་དབྱིབས་མ་ཡིན། །གནས་སུ་མ་ཡིན་གང་ཡང་མིན།[୯୭] །ཞེས་སོ།།

སེམས་མ་བཅོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དུས་གསུམ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་འཚར་འཚར་འདུ་ཡང་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དུག་ལ་འཚར་དུས་ནས། འདས་པའི་སེམས།

འགག་པ་མི་དམིགས་མ་སྐྱེས་ཕྱོགས་ན་མེད།[୭୨] །ད་ལྟར་མི་གནས་རང་བཞིན་མཉམ་པའི་བང་།།

སེམས་ཀྱིས་སེམས་མ་ཚོལ་བར་དལ་དུ་ཚུག།

དེ་འང་འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས། ད་ལྟར་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱེས་ཚ་གནས་ཚ་འགག་ཚ་

གསུམ་དུ་མེད་དེ། སྣང་ཅིག་མ་མེད་པ་ཙམ་དུའང་མ་གྲུབ་པས། ལྟ་བ་དང་བལྟ་མ་ཁན་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་ཉིད། ཀུན་བྲེད་ལས། སེམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བལྟ་རྟུམེད་པའི་ཕྱིར། །བལྟས་པས་མི་མཐོང་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞོག[୯୨] །ཅེས་སོ།།

སེམས་སྣང་ཅིག་མར་བསྟན་པ་ནི། དེའང་འཕྲོ་དུས་ཉིད་ནས།

དགག་སྒྲུབ་དྲན་རིག་སྣང་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །སྟང་ཙམ་ཉིད་ནས་ཕྱི་དང་ནང་ནའང་མེད།།[୨୩]
བཙལ་བྱའི་དོན་གྱིས་ཚོལ་མ་ཁན་བྱས་པས་བསྟད། །རང་གིས་རང་བཙལ་ནམ་ཡང་རྟེད་མི་འགྱུར།།

འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣི་འབྲུ་བ་ཞེག་སྒྲིས་ནས་དེ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྟེད་དེ། ཚོལ་མ་ཁན་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། རང་གིས་རང་བཙལ་བས་མི་རྟེད་པ་ནི་གཉིས་མེད་པས་སོ། །དེས་བར་བརྟགས་ན་རང་ཡང་མེད་དེ་གང་དུའང་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བྲེད་ལས། དང་ལ་གནས་པས་གཡོ་མེད་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ། །རང་བཞིན་གནས་པས་སུས་ཀྱང་བཅོས་སུ་མེད། །མ་བཅོས་ཏི་བཞིན་པ་རྣ་གནས་པ་དེ། །བྱ་བ་མེད་པ་ལས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་བལྟས་པས་སྨོམ་པ་ནོར། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་པ་མེད།[୨୪] །ཅེས་སོ།།

གདོད་ནས་དག་ཅིང་སྣེ་ལགག་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ།

ཡེ་ནས་སྣེ་མེད་རང་བཞིན་གཤེག་མའི་དོན། །མི་གནས་ལགག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ཅི།།[୨୯]
དུས་གསུམ་གཞི་རྩ་མེད་པས་སྟོང་པའི་ངང་། །སྣ་ཚོགས་འཆར་གཞི་མ་ལགག་ས་སྟང་བ་ལ།།
དངོས་པོ་མཚན་མར་མེད་པས་རྟག་པ་མེད། །རང་ཤར་ལགག་པ་མེད་པས་ཆད་པ་མེད།།[୩୦]
གཉིས་དང་གཉིས་མེད་མེད་པས་བརྗོད་དུ་མེད། །འདི་ཞེས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོས་གཟུང་མེད།།
རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ།།

དེ་ལར་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་གཞི་དང་རྩ་བ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། འཆར་ཚུལ་ཅི་ཅར་ཡང་མ་འགགས་པས་སྟང་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བརྟགས་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། རིག་ཙམ་དུ་མ་འགགས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། དེ་

གཉིས་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཐུང་ངོ་གསུམ་པ་གཞན་མེད་པས་འདི་འཁེས་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་ལས་བརྗོད་པར་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཡིས་མ་གོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ས་ར་ཧས། མཐའ་ཡིས་མ་གོས་དེ་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། བྱས་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་བསགས་པའི་ལས་མིན་ཞེས།[৫৫] ཞེས་སོ། དེའི་ཚེ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་ཏྲག་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་ཆད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚ་ཤས་དབྱེ་བ་ཡང་། དགོངས་འདུ་སལས། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་གྱི་ཚོས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། དེས་པར་རྟག་ན་རྟག་པ་ཉིད། ཁྲག་ཆེན་དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་མེད། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་གྱི་ཚོས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། དེས་པར་ཆད་ན་ཆད་པ་ཉིད། བྱང་ཆུབ་ཉིད་དེ་ལོག་རྒྱུན་ཆད། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་གྱི་ཚོས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་གང་ནས་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣེད་མི་འགྱུར། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་གྱི་ཚོས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། སེམས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཀ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་གྱི་ཚོས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། སྲིད་གསུམ་ཡེ་ནས་སྙིང་པོ་ཉིད། ཐ་ནོར་མ་བཅོས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་གྱི་ཚོས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའིདཀྱིལ། ཁཅལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་སངས་རྒྱས། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་གྱི་ཚོས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། ཀུན་ནས་ཀུན་དུ་བང་བཟང་པོ། ཐམས་ཅད་ཡེ་འབྱམས་སྣང་དུ་གཏགས། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་གྱི་ཚོས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ལས། རྣ་རྟོགས་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་གྱི་ཚོས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ། རྟོག་པས་བསྒོམས་པས་ངོ་མ་ཤེས། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་གྱི་ཚོས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། རྟོག་པ་ཉིད་ནས་རྟོག་མེད་ཕྱིར། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་གཞན་ན་མེད། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་སྣང་གྱི་ཚོས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ། ཡེ་ནས་དགོངས་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།[৫৬] ཅེས་སོ།།

གང་དུའང་བྲང་དོར་མེད་པར་བསྟན་པ་ཅི། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་དེ་ཡང་རིག་པས་གཞིག་ཅིང་།

བརྟགས་པས་མེད་ལྟར་མ་བརྟགས་དུས་ནའང་མེད།[๑๔] །རང་བཞིན་གཉིས་མེད་གདོད་མའི་ངོ་བོ་ལ།། བཟང་ངན་བྲང་དོར་རེ་དོགས་མི་དམིགས་པས། །བརྟག་དང་དཔྱད་པས་འདི་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད།། དུས་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་ཚོལ་ཁོ་མ་བྱེད་ཞོག།[๑๕]

འདི་ལྟར་བརྟག་དཔྱད་དུ་མས་སེམས་བརྟགས་ནམ་གྱུབ་པ་ལྟར་མ་བརྟགས་པའི་དུས་ནའང་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ། བྲང་དོར་དང་རེ་དོགས་མེད་པ་བྷམ་ཟེ་བཀྲེན་པས་གླང་ཐོ་ཆེ་ཡོམ་པས་བློ་བདེ་བ་ལྟར་དང་གཅིས་རྟོག་དཔྱོད་བྱན་པས་མཚོལ་ཁོ་མེད་པའི་ངང་དེར་གདམས་པ་ནི། དོ་ཏ་ལས། གླང་ཆེན་ལོམ་ནས་སེམས་ཚགས་ཚུད་པ་ན། །དེར་ནི་དགྲ་འོང་བཅད་ན་དལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ན་གང་དུའང་དྲིས་མེད། །མ་གས་པ་ངོ་ཚ་མེད་པས་མ་རྟོགས།[๑๖] །ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་གླང་ཐོ་ཆེ་ནི་ཡན་དུ་ཆུག །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ལ་དྲིས་ཤིག །ཁམ་མ་གའི་རི་མོ་ལ་ནི་ཆུ་འཐུང་དང་། །དེ་ཡི་འགྲམ་དུ་ཞོག་ཅིག་རང་གི་བཞ །ཡུལ་ཀྱི་གླང་ཁྱི་དབང་པོ་ལག་པས་བླངས་ནས། །རྟེ་ལྟར་གསོད་པར་རང་དབང་སྟོང་བར་འགྱུར། །རྟལ་འབྱོར་པས་ནི་གླང་བསྐྱོང་བ་བའིམ། །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་དོན་ལྟ་པ་གྱུབ་མཐའི་ཚོགས་ཀི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ལ་བའི་སྟེ། མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཀྱི་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དཀའ་གྱུབ་པའི་མཐའི་ཚོགཱ་འབའ་ཞིག་འཇལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟེ་ལྟ་བ་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཡོགས་ཆོས་དང་རྟེས་སུ་འགྲོ་གི་ཁྲབ་པ་བརྩི་ཞིང་། རྟགས་མཐུན་ཡོགས་ཀྱི་རྟགས་མི་རྟོགས་ཤིང་། ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ལོག་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་དོ།།

ཡང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

རྗེ་བཞིན་བཞག་པས་དེ་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤིས་སམ་བབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། བྱིས་པ་དཔའ་རྣོན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེ་བ། རྟོག་པ་ཞན་པ་སྟེ་དགུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བདུན་ཏོ་སྟོང་དུ་མཆེད་པའི་ཚོས་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། ཚོས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པས་བྱང་བས་ལ་མེད་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་དང་གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ཉིད་བྱམས་པས་མདོན་ཏོ་གས་རྒྱུན་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནའོ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། ཁཱཎད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ།[৭১] །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། དེ་མ་ཡེ་ནས་མེད་པས་བྱང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་རྫོགས་པས་ཆུབ་པ་དང་། འཆར་ཚུལ་ཅིར་ཡང་མ་འཁྲུགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། བྱང་བའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟིང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་ནི། ཁང་བྱུང་ཡེ་ནས་རྣམ་དག་པས། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་བྱས་པ་ཀུན། ཀུན་བཟང་ཉིད་དུ་རྣམ་དག་པས། ཉོན་ཞེས་ཀུན་ནས་བསྒྲིབས་པ་ཡིན། ཆུབ་ཅིས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟིང་པོ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེས། སྟོང་བ་དང་ནི་སྙིང་པ་དང་། སྟོང་དང་བཅུད་ཀྱིས་བསྟས་པ་དང་། ཀྲུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། ཁམས་གསུམ་རྒྱུད་དུག་སེམས་ཅན་དང་། ཀེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། ཀུན་ལ་ཆུབ་སྟེ་ཁྱབ་བར་གནས། ཤེས་ན་ཆུབ་ཅིས་བྱ་བར་བཤད། །སེམས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྟིང་པོ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེས། །སྟོང་སྙིང་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ། །འཇུག་ཅིང་བབང་སྐྱེ་གསལ་བར་སྟོན། ཤེས་ན་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།[৭২] ཅེས་སོ།།

དེ་འང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་དག་པས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་ན་གཤེ་ས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཉིད་ཀྱང་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཚེན་མོངས་པ་གང་ལའང་སྐྱང་གཉེན་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་མ་སྐྱངས་རང་ས་དག་པ་སྟེ། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲུབ་ལས།

ཁོན་མོངས་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་ཡོད། །དེ་ལྟར་རྩོལ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་།[10] །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གནད་མཐོང་བས་གྲོལ་བ་ནི་ཡུལ་སྣང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གྲོལ་ཏེ། སྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དེར་འཛིན་པ་རང་ངོ་ཤེས་པས་སྐད་ཅིག་གིས་རང་གྲོལ་པ་ཡིན་ནོ། ཀཱཧྣ་དགེ་ཡུལ་སྣང་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་དང་སེམས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འཆིང་གི །དེ་ལ་ཞེན་ན་འཆིང་བས་འཛིན་ཞེན་སྣང་བར་གཏམས་པ་ནི། ཏིལྲི་པས། སྣང་བས་མི་འཆིར་ཞེན་པས་འཆིང་། །ཞེན་པ་ཆོད་ཅིག་ནུ་ངོ་བ།[11] །ཞེས་པ་དང་། དོ་ཏ་ལས། གལ་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་ངོ་མཚམ་བའི་སེམས། །སྐྱིང་ལ་འབབ་ཅིང་གཅེས་པར་བྱས་ན་ནི། ཉིལ་གྱི་ཤུན་པ་ཙམ་གྱུར་གྱང་། །ཏམ་ཡང་སྤྱག་བསྡལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་ཟད།[12] །ཅེས་སོ། །སྣང་ཙམ་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པས་ཞེན་འཛིན་མི་བྱའོ། །དེའང་སེམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོར་དང་པོ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཙམ་ལས། དུས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བྱོས་ཏོག་དཔྱོད་འབའ་ཞིག་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་བྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་སྤྲ་མ་ལས་ཤུག་པ་མེད་ལ། སྤྲོས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། རང་བཞིན་མ་བཅོས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །བརྟག་དང་དབྱད་པ་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ།[13] །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་པོའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་མི་གཅིག་ལ་དུག་མདའ་ཁོག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་ཕྱུང་ན་ནད་ལས་ཐར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་ལས་བྱུང་ངམ། སྐྱག་མ་ལས་བྱུང་ངམ། མདེའུ་ལས་བྱུང་ངམ་ཞེས་རྟོག་ན་ནད་དེ་ཆུས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་མང་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བྱས་པས་སེམས་རྟོག་པའི་དབང་དུ་སོང་བས། དེས་ནི་ཁོན་མོངས་པ་མཆེད་ཅིང་ལྷང་བར་འགྱུར་རོ། ཀ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སེམས་གནས་པར་བྱའོ།[14] །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཚེག་ཙམ་གྱིས་དོན་ལ་རྟོག་ཅིང་གོ་ཡུ་ལ་ཟུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་གནས་ལུ་གས་རྟོགས་པར་རྩོམ་ལ། ཤེས་པས་སུ་ཞེག་འཚེངས་ཤིང་མི་ཤེས་པས་གང་ཞེག་འཕྲང་བའི་ཚོས་ལ་རྩོད་པ་དང་སྤྲོས་པ་འཆེལ་བས་ཡང་དག་པའི་དེ་ཉིད་ལས་རིང་སྟེ། དོ་ཏ་ལས། སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་ཤྲུག་པར་སུན་འབྱིན་ཞིང་། ང་རྒྱལ་སྐྱོན་གྱིས་དེ་ཉིད་མཚོན་མི་ནུས། །ཞེས་པ་དང་། ཀྱེ་ཏོ་བྱ་ཁོན་རྩོད་ཅིང་ཁོ་བའི་རོ་ནི་དགའ་བས་ཡང་དག་གནས་ཤེས་པ། །འགྲོ་ལ་འཆད་ཅིང་འདོན་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་རྟོགས་པར་

ནུས་མིན་ཏེ།[1] ཞེས་པ་དང་། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་གསོལ་པ། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཏེ་གསང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམ་པ་མང་པོ་དོན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སེམས་པར་བགྱིད། འཇལ་བར་བགྱིད། རྟོག་པར་བགྱིད། ཚོལ་བར་བགྱིད་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་ནས་བློ་གྲོས་ངན་པ་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་རྩོད་པར་གྱུར། གཤེ་བར་གྱུར། ཞེར་འདེབས་པར་གྱུར། ཚར་གཅོད་བདག་མཐོང་ནས། ཀྱེ་མ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་བསྟན་ན་སྟམ་མོ། བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་འཕགས། དེ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། སངས་རྒྱས་ནས་རྣམ་པར་ཕྱེའོ། ཁས་ལ་བར་བྱས་སོ། ཁོད་དམ་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་ངས་བཤད་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་རྟོག་གེའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གེ་ནི་མཚན་མའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ།།

དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གེ་ནི་རྟོག་པ་མངོན་པར་འཛེལ་བ་ཡིན་ནོ། དོན་དམ་པ་ནི་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པ་ནི་རྟོག་གེས་བརྟག་པའམ། རྗེས་སུ་དཔག་པའམ། གཞལ་བར་མི་ནུས་སོ། །སོ་སོ་རང་རིག་མཚན་མེད་སྤྲོད་ཡུལ་ནི། །བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་ཡོངས་ཆད་པས། ཁྱོད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྟོག་གེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ།[2] ཞེས་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསྟུལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱམས་པ། འདི་ལ་མངའ་དུ་ཐོས་པས་རྒྱས་ཤིང་ཉེས་པ་དག་ནི། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དམུ་རྩོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་ཐོས་པ། །མ་བསྒོམས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་བོ་དང་ཁེངས་མཆོལ། །གྲུ་དང་གིརྩས་བཅས་མཉེན་པ་ཞིག །གཞན་དག་དེ་ཡིས་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་དེ་ན་འཆི་བ་བཞིན། །མ་བསྒོམས་ཆོས་ཀྱང་

དེ་བཞིན་ནོ། ཁ་ཅིར་ན་བྱ་རམ་མངར་བའི་རོ། ཁ་རྩྭ་བས་རོ་ནི་མི་སྡུང་སྟེ། སྐྱངས་བས་རོ་ནི་སྡུང་བར་འགྱུར། ཤེ་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ། ཁ་རྩྭ་བས་རོ་ནི་མི་སྡུང་སྟེ། ཁསྟོམས་པས་རོ་ནི་སྡུང་བར་འགྱུར།[೭] ཞེས་སོ། ཤེ་ལྟ་བས་ན་ཚོག་གིས་དོན་འཚོལ་བས་རྟོག་དཔྱོད་འབའ་ཞིག་ལྷུན་པའང་ཡང་དག་པའི་ཕེགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། ཤོད་ཤ་ལས། གང་ཞིག་བླ་མའི་མན་ངག་བདུད་རྩིའི་ཚུ། ཐག་དུང་སེལ་བཞིལ་བ་ཌཱམས་པར་མི་འཐུང་བ། ཤེ་ནི་བསྟན་བཅོས་དོན་མང་མ་ཡིན་ནམ།གྱི ཐང་ལ་སྐོམ་པས་གདུངས་ཏེ་འཆི་བར་ཟད།[೮] ཅེས་སོ། ཤེའང་བླ་མ་དམ་པས་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་མཚོན་པས་ཚོག་པ་ཉིད། དེ་ལས། རྩ་བ་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་གང་སེམས་པ། ཁྲྭ་མའི་མན་ངག་ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་ཚོག[೯] ཅེས་སོ། ཤེའང་ཟབ་མོ་སྟིང་པོའི་དོན་ལ་འཇུག་གི ཚོག་ཅམ་གྱབ་མཐའི་ཚོས་སམ་རྟོག་གེའི་སྒྲན་ཀོགས་ཅམ་ལ་བྱང་ཆུབ་རྟེ་བར་མི་བྱའོ། །རྟོག་གེ་ཞེས་པའང་གཉིས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོག་གེའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ་མི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གྲུབ་མཐའི་རྟོག་གེ་ནི་དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་སྐབས།

འདིར་ནི་སྟ་ཚོགས་གྲུབ་མཐའ་མང་པོ་དང་། །བསམ་བརྗོད་རྟོག་པ་དུ་མས་ཅི་ཞིག་བྱ།།

དེས་བའི་དོན་ལ་གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་མེད།[೧೧] །མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཐེག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད།།

མཁའ་བཞིན་རྣམ་དག་རྒྱ་ཚད་ཕྱོགས་ལྡང་མེད། །དེ་ལ་ཡོད་མེད་བློས་བརྟགས་འཁྲུལ་བས་ན།།

བརྗོད་དུ་མེད་གང་ཧི་ལྟར་བཤད་དུ་ཡོད།[೧೦] །དོན་མེད་གནས་ལ་རབ་ཏུ་ངལ་བར་ཟད།།

གཤེས་སེམས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་ནི་སྟ་བསམ་བརྗོད་པ་ལས་འདས་པས་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་གྲུ བ་མཐས་མི་རྟོགས་ཏེ། གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་མཐའ་དབུས་གཉིས་སུ་མེད་པས་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་གདགས་སུ་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གང་དུའང་རྣམ་མཆད་པ་འདིའི་ལུགས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟུང་བ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཚོས་ཀུན་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ་

བཞིན་ཉིད།[༤༡] ཅེས་སོ། ཏོན་དེ་ལྟ་བུ་བློས་བསམ་དུ་མེད་པ་ལ་བསམ་པས་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་དང་ཡི་གེ་མེད་པ་ཉིད། དེ་ལས། ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་དོན་བརྟགས་པས། ཚོགས་ཡིག་དོན་ལ་བརྟགས་མེད་པས། ཇོག་མེད་མཉམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། ཀེ་ཡང་ནམ་མཁའི་དགོངས་པར་གནས། བསམ་དུ་མེད་པའི་དོན་འདི་ནི། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཡེ་གནས་སོ།[༤༢] ཞེས་སོ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་བཤད་དུ་མི་ཤེས་པས་སྐྱས་བརྗོད་པ་དག་གི་རང་བཞིན་ལྡོག་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། བརྗོད་དུ་མེད་གང་ཇི་ལྟར་བཤད་དུ་ཡོད། ཅེས་པ་དང་། ང་དང་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་སྐྱེས་བུའམ་ཡིད་ཀྱང་མེད་པས་ན། ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཚོལ་བ་ཡིས་རྣེད་པར་གྱ་ལ་འགྱུར།[༤༣] ཞེས་སོ། ཀེ་བས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱི་ས་དག་པ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པར་རི་གཏ་བར་བྱ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཚོས། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འབྲ། ཁྱིས་བའི་བློ་ཅན་ལ་ལའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཚོས། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འབྲ། ཤཱཀྱའི་རྒྱས་བཤད་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།[༤༤] ཞེས་སོ།།

གཞི་མ་གྲུབ་ལ་དཔྱད་བས་མི་རྟོགས་པར་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་ནམ་མཁའི་ཚུངྟ་ལ་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ཡིན་པ་སོ་སོར་རྟོད་པ་ལྟར། གཤེས་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་དོན་ལ་རྟོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱའོ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། དཔེ།

རྣི་ལྟར་མཁའ་དབུས་དཔུས་པའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ། །མེ་ཏོག་འབྲས་མང་འབབ་ཆུས་བརླན་པ་ཞིག།
མཁོན་དུ་བསམས་ནས་དེ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་དང་།[༤༥] །མཐུན་ཚིགས་མི་མཐུན་ཚིགས་གང་རྟོད་པ་བཞིན།།

རང་རང་གི་གྲུ་བ་མཐས་འཇལ་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་བློ་མཐུ་ན་དུ་བཞག་ནས། དེའི་མཐུན་ཚིགས་མི་མཐུན་ཚིགས་རྟོད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཁའི་སྤྱི་ར་རྟོན་མས་ནས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་རྟོག་པས་རྟོན་པའི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཤུད་པོ་དབྱེ་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ བྱེ་ད་པ་ཐམས་ཅད་ཚ་རོ་ལ་གྱི་གཤེ་ས་ལ་མ་གྲུ བ་པར་བློ་སྤྲོ་བཏགས་ནས་

འཇལ་བ་སྟེ། འབྲུལ་སྣང་གཞི་མེད་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཞི་བཅས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་བརྟགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་མེད་བས་དགོས་པ་མེད་དེ། རིགས་པ་དྲུག་རྒྱུ་བའི་འགྲེལ་པར། ཁྱེད་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པར་མ་ཟད། དུ་དུང་ཡང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དན་བས་སྐྱར་བའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པ་དང་གྱི་སྲིན་བུ་རང་གི་ཁ་ཆུས་འཆིང་བ་བཞིན་དུ།[ᒪᒥ] ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། རྣའང་གཤེས་ནམ་མཁའ་འདྲ་བས་རྣམ་དབྱེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཆོས་ཀུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་དེ་དེའི་ནི། །ཀུན་དེའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།[ᒪᒧ] །ཞེས་སོ།།

ཐུགས་བྱས་ཀྱི་སྐོམ་པས་བསྟད་པར་གདམས་པ་ནི། དེས་ན་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པའམ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ།

གང་ཡང་དྲེའི་སེམས་ཉིད་དག་པ་ལ། །བཅོས་བསྐྱུར་དྲེ་མས་ནམ་ཡང་མཐོང་མེད།།
དེ་ལ་བསྟེད་དང་རྫོགས་པས་ཅི་ཞེག་བྱ།[ᒪᒪ] །དང་བའི་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པས་བསྟད་པར་ཟད།།

འདི་ལྟར་གཟོད་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་བསྟེད་པ་དང་རྫོགས་པས་སྤྲོས་པ་འཆལ་བ་ལས་བློང་དོར་བོ་མི་མཐོང་བས་ལྷུན་མཉམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བཟླ་བ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། མཚན་མ་གྲངས་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ། །ཚོགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟེད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན། །གང་ཞེག་སྐུ་གསུམ་ལམ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས །མཚན་མ་གྲངས་ཀྱི་གོ་ནས་རྟོག་བྱེད་པ། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ཡུན་རིང་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་བསྟེད་དུ་མེད་པའི་དོན་མི་རྟོགས། །ཀྱེ་དེ་བས་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ངས། །ཚོགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་ལྷུན་རྫོགས་པས། །མ་བྱས་རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །བསྟེད་ཅིང་བསམ་དུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ན། །ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟོགས་པ་ཡིན།[ᒪᒨ] །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཤེས་ལ་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ལ། །ལྟ་དངབསྒོམ་མེད་དམ་ཚིག་བསྡུང་དུ་མེད། །འཕྲིན་ལས་རྩོལ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད། །

ས་ལ་སྦྱང་མེད་བགོད་པའི་ལམ་ཡང་མེད། །ཕྱ་བའི་ཚོས་མེད་གཉིས་མེད་འབྱེལ་པ་མེད། །སེམས་ལ་ལུང་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མེད། །སྒོ་སྐུ་འདས་པས་ཡང་དག་ལ་བརྟན་མེད། །རྫོགས་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བའོ།[৮১] །ཞེས་པ་དང་། དོ་ཏ་ལས། བསམ་གཏན་བྱལ་བས་ཅི་ཞིག་བསམ་བྱར་ཡོད། །བརྗོད་དུ་མེད་གང་ཇི་ལྟར་བཤད་དུ་ཡོད། །སྲིད་པའི་ཕྱག་རྒྱས་འཛིན་མཁྱས་བསྐྱས། །རང་བཞིན་གཉུག་མ་སྐུས་ཀྱང་བསྟད་པ་མེད། །རྒྱུད་སྟེ་སྟག་ཏུ་བསམ་གཏན་མེད། །ཀེ་ཀྱན་རང་ཡིད་འབྲུལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ། །རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ལ་བསམ་གཏན་དག་གི་ས་མི་བསྟད་དེ། བདག་ཉིད་བདེ་ལ་གནས་བཞིའི་བཀྲད་བར་མ་བྱེད་ཅིག[৮২] ཅེས་དང་། ཀྱན་བྱེད་ལས། མ་ཡེངས་ཏེང་ངེ་འཛིན་པའི་རྟོག་ཡངས་ཡིན། །ཡེ་ནས་ཕྱི་ལ་ཡེངས་མེད་ཤོར་བ་མེད། །མ་ཡེངས་ཏེང་འཛིན་ངེ་བའི་བསྒོམ་ཁན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཐེག་ཆེན་དུང་བའི་ལུང་བསྟན་ཡིན། །ཡེ་ནས་ཡིན་པས་ཡེངས་མེད་ཤོར་མེད་དེ། །ཇོ་ལ་སྦྱངས་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་ཞོག[৮৩] ཅེས་སོ།།

སྒོམ་དོན་དུག་པ་ལ་བཟླ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞི་སམ་ཁའང་མཉམ་དུ་ལ་བཟླ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་གཤེས་མ་ཁའང་མཉམ་གཅིག་ཏུ་ལ་བཟླ་བ་ནི།

གདོད་ནས་རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྣང་གཉེན་བྲལ་ཐོབ་མེད་ཀྱིས་དམིགས་གཏད་ཤོལ།།
ཕྱི་ནང་གཟུང་འཛིན་མེད་ཀྱིས་ཆེད་འཛིན་ཐོང་།[৮৪] །འདི་ཞེས་ངོས་གཟུངམེད་ཀྱིས་ཞེན་པ་ཆོད།།
ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་མེད་ཀྱིས་རེ་དོགས་སྤོངས།།

དེའང་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་དཀྱིལ་དག་པར་བྱར་མེད་པས་བླང་དོར་ཀྱི་ཞེན་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཀྱན་བྱེད་ལས། ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་སེམས་གྲུབ་འདོད་ན། །འདོད་པ་མེད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟོག་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་ཀྱིས། །བླང་དོར་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་གནས། །གཡོས་པ་མེད་པའི་དང་ལ་དང་གིས་གནས།[৮৫] །ཞེས་སོ། །ཕྱི་ནང་གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་མེད་པས་ཆེད་དུ་འཛིན་པ་མི་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ལས། ཕྱི་དང་ནང་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཟབ་མོ་ཆ་ཤས་རྟོགས་ཡུལ་མེད།[৮৬] ཅེས་སོ། །འདིའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་མེད་པས་ཞེན་པའི་འགྲེས་གཞོམ་

པ་ནི། དེ་ཡིད་ལས། སེམས་ནི་རིང་བཞིན་པ་ཡིངོངས་སྟེ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར། །རིང་བཞིན་པ་ལ་འཚོས་པར་མ་ཟྭ་ཅིག[๗] ཞེས་སོ། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཡང་། དེ་ལས། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པས། །རེ་དང་དོགས་པའི་གཟེབ་ཏུ་མ་འཆིང་ཞིག[๘] ཞེས་སོ།།

རྟོགས་དུས་དེས་པས་ཕྱི་མ་གཅིག་ཏུ་ལ་བརྟུ་བ་ནི། དུ་ནི་རང་གིས་རྟོགས་པའི་དུས་དེས་པ་ཕྱི་མ་གཅིག་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་ལ་བརྟུ་བ་ནི།

གཞི་ནས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་རིག་པ་ལ། །སྟོ་ཚོགས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཤར་ཡང་།།[๑๙]

ཤར་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོག་ཏུ་གོལ། །ཆུ་དང་རླབས་བཞིན་ཆོས་སྐུ་ཕྱམ་གཅིག་གོ།།

རང་གི་སེམས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ངང་དུ་དགའ་མི་དགའ་དང་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཤར་ཡང་སྣང་ཅིག་དེ་ལ་དེ་ར་འཛིན་མེད་པར་རང་གིས་རང་གོལ་བས་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་ཅིང་དུས་ལ་སྐྱ་ཕྱི་མེད་པས་སྣང་ཅིག་རང་གོལ་བ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། གོལ་བ་རང་གོལ་གཞན་ལས་མིན།[๙๔] ཞེས་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ་ལས། སྣང་ཅིག་གོལ་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ། །གོལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་ཆེན་ས་ཡོད་ཅེས། །ཁྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་སྐྱིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་མཚུངས་པ། ཞེས་པ་དང་། ཇི་སྲིད་སེམས་ལས་རྣམ་འཕྲོས་པ། ཀེ་སྲིད་མགོན་པོའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཆུ་དང་རླབས་དག་གཞན་ཡིན་ནམ།[๙๕] ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

བལྟ་བྱ་ལྟ་ཁྱེད་དང་བཟལ་བར་ལ་བརྟུ་བ་ནི། དེ་འང་ཉམས་སུ་ལྷུང་བ་འདི་ལྟར་ཤར་རོ། ཀགག་སྐྱབ་ཀྱི་བློ་རྟོག་ཤར་བ།

གང་དུ་བལྟས་ཚེ་བལྟ་མཁན་ངོ་བོ་སྟོར། །བཅོལ་བས་མ་རྣེད་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ན་མེད།།[๑๙]

འཚོལ་མཁན་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་སྤྲོས་དང་བྲལ། །ཁྱེད་པོ་མི་གནས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་།།

ཇི་ལྟར་ཤར་བ་དེ་ལ་བལྟས་པས་བལྟ་མཁན་རང་སར་བོར་ནས་གང་དུ་བོར་བཅོལ་བས་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་ན་མེད་བར་མ་ཟད་འཚོལ་མཁན་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་ཕྱམ་གདལ་བས་ཚོལ་བར་ཁྱེད་མཁན་ཤེས་པ་དང་། བཅོལ་བྱའི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་རྗེས་མེད་དུ། སོང་ནས་ཅི་ཡིན་དོས་གཟུང་

མེད་པ་ནི་ཁོ་བོའི་སེམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། མ་གནས་མི་རྟོགས་ཅེར་ཡང་དགོངས་མེད་པས། །མི་རྟོག་མཉམ་པའིལུལ་ལ་རང་བཞིན་གནས། །ཡེ་ནས་བྱས་ཟིན་རྩོལ་བའིརྒྱུ་མི་འཐུང་། །བདེ་ཆེན་དེ་ལ་གང་སུ་གནས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོར་དེ་འགྲུར་རོ།[๗๗] །ཞེས་པ་ཐོག་ཏུ་ཁྱབས་སོ།།

གཞི་ཐོག་ཏུ་ཡེབས་པས་བསྟན་བའིགནས་མེད་པར་ལ་བརྟག་པ་ནི། དེའི་ཚེ་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་དགོངས་པར་ཡུན་གྱིས་བྱུབ་པས་ཆོས་སྐུ་རང་གནས་ཀྱི་བཅོན་ས་ཟིན་ཚུལ་ནི། དེས་སྟོན་ཀའི།

མཁའ་བཞིན་དུ་མེད་གདོད་མའི་ངང་དུ་ཕྱིན། །ཤོག་པའི་གནས་མེད་ད་ནི་གང་དུ་འགྲོ།[๙๘]

ཟད་སར་ཐུགས་སྐྱེ་འོང་བ་འགའ་ཡང་མེད། །སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞོ་བོ་ན་འདུག།

ཅེས་རྟོགས་པ་མཐའ་དབུས་མེད་པ་རྟོ་རྗེའི་གླུས་ངོམ་བའོ། །དེ་འང་གང་ཤར་གཞི་ཐོག་ཏུ་གྲོ་གློ་ལ་བ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་དེངས་པ་འདུ་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ། སེམས་ཉིད་གདོད་མའི་དབྱིངས་དང་རང་ཤར་རང་གྲོ་ལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་བས། སེམས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་པའི་སངམ་གནས་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཟད་པའི་ས་ལ་ཐུ་གཡ་འཕྲལ་བྱ་ང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མཚན་འཛིན་གྱི་འཕང་ལས་གྲོལ་ཏེ། ད་ནི་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གྲུངས་སུ་ཡེབས་པས་གང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ་འགྲོ་ས་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་ཕྱིན་པའིརྟོག་པ་སངས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཀར་ཤར་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཀར་ཤར་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ

ལས་མ་རྟོགས་སོ། །པས་ཟིན་པ་ཡི་སྐྱེས་བུ་ཡི། རྨུང་དུ་སེམས་ཐག་གཅད་པར་བྱོས།[๗๙] །ཞེས་པ་ཐོག་ཏུ་ཡེབས་པའི་དུས་སོ།།

སྨྱི་དོན་བདུན་པ་རྟོགས་པས་ཐག་གཅད་པ་ནི། ཚུལ།

དེ་ཉིད་ཤེས་ན་གཞན་ཞིག་དགོས་མི་འགྱུར། །གྲོལ་བ་རྣམས་ནི་ངབཞིན་འཁྲུལ་པ་ཚད།།[๙๗]
དེ་མི་འདྲི་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སྟོན། །གཏད་མེད་འཛིན་མེད་རིས་མེད་འདི་ཡིན་མེད།།
ཕྱལ་པ་ལྷག་པ་ཡིངས་པ་ཕྱམ་གཅིག་པ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ནས་དེ་ཞི་གྱུ་ལེན་ཏེ།།[๙๙]
དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཤར་བས་བསྟན་ནས་སོང་།།

ཞེས་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཐུ་ཐག་འཁྲུ་ས་པས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པའི་དུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་གཞན་དག་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ངས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་འདི་རྟོགས་པས་གྲོལ་བས་ན། དེ་ནི་འདྲི་བའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སྣང་བསྟན་ཆ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་ཤ་ལས། མདུན་དང་རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་རྣ། །གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད། །དེ་རང་མགོན་པོ་ད་ལྟར་འཁྲུལ་པ་ཚད། །ངི་ནི་སུ་ལའང་དྲི་བར་མི་བྱའོ།[๙๐] །ཞེས་པ་དང་ཚུལ་གཅིག་གོ །སྟོན་ལྟ་སྐོམ་སྤྱོད་པའི་གོ་རིམས་དང་ཁྲིགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ས་ལམ་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་སྐས་ཀྱི་གདང་བུ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་གོང་འོག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་བློ་གོམས་འདྲིས་སུ་བྱེད་པ་རྣམས་དུས་འདིར་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་སྟོར་བ་དང་མཉམ་དུ་སྟོར་བས། དེ་ནི་གང་ལའང་གཏད་སོ་དང་འདིར་རྒྱག་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཤར་ཡང་ཅིཕྱོགས་པ་མེད་པ་སྐྱོན་པ་ཚད་གཞི་ཆད་པ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཤར་བ་ཡང་ཅི་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐད་ཀར

ཀྱིས་སོ་སོར་བཅིངས་ཀྱང་ཅེ། །ཡས་ལས་གྲོལ་ན་ཡིད་ནི་ཐར་པ་ཡིན། །ངང་རྒྱུད་གྲོལ་ན་དེས་བར་གཞན་མེད་དེ། །མཆོག་གི་སྙུངས་འདས་པ་ཐོབ་བར་འགྱུར།[১৭] །ཞེས་བའི་དུས་སོ།།

དེ་འང་ཅི་བྱེད་གཏད་མེད་དུ་གྲོལ་བས་འཛིན་མེད་ཤུགས་ལ་བྱུང་བས་འཆིང་གྲོལ་མེད་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་བྱེད་དང་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ། །དེས་བར་རྟོགས་ན་འཆིང་དང་གྲོལ་བ་མེད།[১৪] །ཅེས་པ་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་དུས་བླ་མའི་དགོངས་པ་འཕོས་བས་གྲོལ་བ་ཡང་། དེ་ལས། གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་ངང་བཞིག་ཡིན་པ་ལ། །དེ་ཅིང་དཔལ་ལྡན་བླ་མས་བསྟན་པས་རྟོགས།[১৬] །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལྟར་གྱུར་པས་སེམས་ཉིད་ངང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཤེགས་མདོན་གྱི་གླུ་ལེན་ཞིང་། གནས་ལུགས་ཡིན་མིན་ལས་འདས་པ་རྒྱ་ཚད་ཐོབ་གས་བྱལ་ཆེན་པོའི་གནད་རྟོགས་པ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་ཐེར་ཟིན་གསལ་ཐང་པ་འཛིད་པའང་ཚལ་དུ་བསྟན་ནས་བདེ་ཆེན་གྱན་དུ་བཟང་པོའི་ས་ལ་སོང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྒྱི་དོན་བརྒྱད་པ་སྟང་སེམས་ཡེ་གྲོལ་དུ་བཤད་པ་ལ། རྩོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བབྱ་བ། རྣད་བྱུང་ཆེན་པོར་ཉུབ་རྒྱབ་པ། དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། སྟང་བའི་ཡུལ་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནི་སྟང་སེམས་ཡེ་གྲོལ་དུ་གདམས་པ་འཆད་དེ། དེ་འང་གཤེགས་རྩོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བབྱ་བ།

ཀུ་རྟོ་གྲོགས་དག་སྟང་བའི་ཡུལ་ལ་ལྷོས། །ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད།།

མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་སྟ་ཚོགས་ཅི་ཤར་ཡང་།[২৮] །མེ་ལོང་དོས་ཡིན་དྲངས་པར་གཅིག་པ་བཞིན།།

འདི་ལྟར་མེལོང་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་གི་ངོས་སུ་དྲངས་པར་གཅིག་གི་ངོ་ལ་མེལོང་གི་མདངས་ལས་གཟུགས་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྟང་སྲིད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་དེ། ལྷོན་པས་ཤེས་བའི་མདོ་ལས། མེ་ལོང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་དག་ལ། །བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟང་བ་ལྟར། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་གྲུ་བ་བའི། །ཚོས་རྣམས་ལྷོན་པས་ཤེ་སྡང་གྱིས།[২৭] །ཞེས་སོ།།

འཕྲེང་བའི་སེམས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི། སྟང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོང་དུས། སྟང་བ།

དེ་ཀྱིད་འབྱེད་པའི་ཡིད་ལ་ཚུར་སྟོས་དང་། །སེམས་ནི་མཁའ་འདྲ་དགག་སྒྲུབ་ཀུན་དང་བྲལ།།
མཁའ་ལ་སྣོན་རྣམས་བྱུང་ནས་ཤེག་ན་ཡང་།[༡༠] །ཤམ་མཁའི་ཚོ་འཕྲུལ་གཀྱེས་མེད་དག་པ་བཞིན།།
རང་བཞིན་དྲི་མེད་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །མ་བྱས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཀྱིད་དོ།།

དེའང་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་ཞིང་ཡུལ་སྣང་གི་རྣམ་པ་འཛིན་མེད་དུ་སངས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་སྣོན་བྱུང་ནས་དེངས་པ་ན་སྣོན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལས་གྱུད་དུ་མ་སོང་བཞིན་དུ་རང་ཐིམ་ནས་མི་སྣང་བ་ལྟར། ཤེས་པ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བས་དུས་གསུམ་ནམ་མཁའི་དགོངས་པར་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྣ་ལྟར་བར་སྣང་ཙུང་ཟད་སྣོན་ལ། སྣང་ཅིག་ཏུ་ནི་སྣོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྣང་། བྱུང་ནས་ཤེག་སྟེ་སྣོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མེད། ཐོག་མར་གང་ལས་བྱུང་བ་བརྟག་པར་བྱ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།[༡༦] ཤེས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་པོ་ཡང་དབྱིངས་སྐྱེ་མེད་ལས་བྱུང་། དཔྱ་ཡང་དེར་གནས། མཐར་ཡང་དེར་གྲོལ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོང་བའི་ངང་ནས་བྱ ང་། དཔྱ་ཡང་དེ ར་གནས། མཐར་ཡང་དེར་འགག་ཅེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ངང་བཞིན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར། ཀུན་བྱེད་ལས། སེམས་ཀྱིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་བཞིན་ནི། །ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱེང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ། །རྩོལ་ཞིང་བསྒྲུབས་པས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་མེད། །མ་བྱས་ངང་བཞིན་དག་པའི་ངང་དེར་ཤོག[༡༧] ཅེས་སོ།།

ཡུལ་སེམས་གཅིས་མེད་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

ཡུལ་སེམས་གཅིས་མེད་ཡེ་ནས་དག་པ་ལ།[༡༨] །སྣང་བྲང་གཅིས་མེད་ཐྱོགས་རིས་དགག་སྒྲུབ་མེད།།
གང་སྣང་བདེན་མེད་གང་ཤར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་གཟུང་གྲུབ་དང་བྲལ།།

དེའང་སྣང་བའི་ཡུ ལ་དང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པའང་རྣི་ལམ་གྱི་ནང་ལྟར་དོན་ལ་གཅིས་སུ་མེད་ལ་སྣང་བས་ན་སྣང་བྲང་དང་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་། ཀུན་བྱེད་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཡིས། ཚོས་ཉིད་ཡུལ་ནི་ལྟ་སྣང་ལ། །འདོད་དང་མི་འདོད་ལྟ་བྱུང་སྟེ། ཀ་བཞིན་ཉིད་ལ་

བློང་དོར་བྱེད། ཁང་བྱང་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་སྟེ། ཁང་གི་རྒྱན་གྱིས་དོར་མི་བཏུབ། ཞི་བཏུབ་དོར་བར་བྱེད་པས་འགོངས།[১১] ཞེས་སོ། །དེས་ན་གང་སྣང་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པ་སྨིག་རྒྱུའི་ཚུ་ཡུར་ཤེས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་མཉམ་གཟུགས་བརྟན་ཡུ་བྱའི་ངོ་བོར་བློ་ཟད་པ་ལ་སྣང་བར་བྱའོ།།

ཡུལ་དེས་མེད་དང་བློ་གཏད་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཕྱིའི།

ཡུལ་ལ་དེས་མེད་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཡུར།[১২] །བློ་ལ་གཏད་མེད་ཕྱོགས་བླལ་ཆེན་པོ་ཉིད།།

རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱ།།

འདི་ཡུར་སྣང་བ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་པར་སྣ་ཚོགས་པ་ཡུར། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའང་གཟུང་མེད་པ་ཕྱོགས་བླལ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ལ་བ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་སྣུད་པ་ཡང་། ནམ་མཁའ་ཆེ་ལས། ཇི་ཡུར་སྣང་བ་དེས་མེད་ཡུར། །བློ་ཡང་གཏད་མེད་ཕྱོགས་ལྡང་བལ། །བཟོ་མེད་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོ་ནི། །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའོ།[১৩] ཞེས་སོ།།

དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ། རྒྱ་མཚན་དགོད་པ་ནི།

འདི་ཡུར་སྣང་སྲིད་འགོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ལ། །འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་མཉམ་པ་ཉིད།།[১৪]

མ་འོངས་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་མཉམ་པ་ཉིད། །ད་ལྟའི་ཆོས་རྣམས་མི་གནས་མཉམ་པ་ཉིད།།

དུས་གསུམ་དུས་མེད་གཞི་བལ་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྫོགས་པའི་ངང་ཉིད་དོ།།[১৫]

འདི་ཡུར་མཉམ་པ་ཉིད་ལུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པས་བློང་དོར་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་སྟར་འདས་འགགས་པས་འོང་བ་ལོག་ནས་མི་འོང་བར་མཉམ། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པས་ཕྱོགས་ན་མེད་པར་མཉམ། ད་ལྟ་བ་ཕྱི་ནང་དོ་བོ་དོས་གཟུང་རིག་པས་བཏགས་ན་མི་རྟེད་ལ་མ་བཏགས་ན་སྣང་བར་མཉམ་སྟེ། མཚན་བརྗོད་ལས། དུས་གསུམ་དུས་མེད་རྫོགས་ན་སྣང་མཉམ་པ་ཉིད་ཟབ་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དང་དུ་གནས། དང་

དུ་འགག་པ་ཡུར་སྣང་དུས་ཉིད་ནས་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་དོ།[୨୭] །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ། བྱ་བའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། སྨོས་པའི་ཡུ་ལས་འདས་པ། གཟོད་མ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དོ།[୨୮] །ཞེས་སོ།།

སེམས་ཉིད་འཇུར་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་འང་འདིར་ཡུར།

སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཆེ།།
ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུས་གསུམ་འཕོ་འཇུར་མེད། །འཇུར་མེད་རང་བཞིན་གཟོད་ནས་མྱ་ངན་འདས།།[୩୧]
གཤེགས་ཐུབ་སྐུང་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཡིན།།

དེ་འང་ཇི་ཡུར་སྣང་བ་བགེ་ཚགས་འབྲུ་ལ་བའི་གཟུ་གས་བརྟན་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐལ་པོ་ཆེ་ལས། སེམས་ནི་རི་མོ་མཁན་དང་འདྲ། །སེམས་ཀྱིས་ཐུང་ཚོར་བྱས་པ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་གསམ་ནི་རི་སྟེང་པ། །དེ་དག་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཡིན།[୨୩] །ཞེས་པས། སྟོང་འཇིག་པ་ལ་བཅུད་འཇིག་པ་བརྟེན་པའི་སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་འབྲུ་ལ་བའི་སེམས་ཀྱི་བགེ་ཚགས་གོ་མས་པས་སྒྲིབ་ལམ་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྣང་དུས་ཉིད་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྣང་བ་སེམས་ཀྱི་འགྲུལ་སྣང་དུ་ཐག་བཅད་པའོ། །སྣང་བ་འཛིན་པའི་སེམས་སྟོང་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོ་ཤ་ལས། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གཟུང་སྟེ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་སེམས་གཟུང་བ།[୨୬] །ཞེས་སོ། །ནམ་མཁའ་འཇུར་མེད་དུ་ཐག་གཅད་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་འཕོ་འཇུར་མེད་པ་བཞིན། །སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་འཇུར་བ་མེད།[୨୪] །ཅེས་སོ། །འཇུར་བ་མེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཟོད་མ་ནས་ཞི་ཞིང་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། སེམས་ཉིད་མི་འཇུར་གདོད་ནས་དག་པ་འདི། སྟིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀུན་བྱེད་ལྟུན་གྲུབ་ཕྱིར་སྨྲའོ།[୨୫] །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་ཡུ་སྟེ། སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་གདོད་མར་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་འབྱམས་རྣད་དུ་བྱུང་བ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོར་ཤུབ་ཚུབ་པ་ནི།

སྣང་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་གདོད་མའི་ངང་། །གཅིག་དང་དུ་མར་མི་དམིགས་སྤྲོས་དང་བྲལ།།

ཕྱོགས་དང་རིས་མེད་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད།[ཟ༥]སྣང་མཉམ་སྟོང་མཉམ་བདེན་མཉམ་བརྫུན་པར་མཉམ།།

ཡོད་མཉམ་མེད་མཉམ་མཐའ་ལས་འདས་པར་མཉམ། །དབྱིངས་གཅིག་གདོད་ནས་དག་པའི་ངང་ཉིད་དོ།།

འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པ་གཅི་ཀ་དང་དུ་མའི་སྤྲོས་པ་ལས་འདས་པས་ཕྱོགས་ཆར་ཆད་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བྱེད་ལས། ཆོས་ཀུན་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཏེ། ཞེས་མཁའ་ལ་ནི་རང་བཞིན་མེད། ཞེས་མཁའ་ལ་ནི་དཔེ་ཡང་མེད། ཞེས་མཁའ་ལ་ནི་ཚད་ཀྱང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པའི། །དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཤེ་སྐད་དུ།[ཟ༧] །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་དོན་དུ་ 'མཉམ་པ་ལྟར་སྣང་བར་མཉམ་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུ གས་བརྙན་ལྟ་བུ། སྟོང་པར་མཉམ་པ་དེ་ལ་གཟུགས་རང་མཚན་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ། བློ་འཕྲུལ་དོར་དོན་བྱེད་ནུ ས་ཙམ་དུ་བདེན་པར་མཉམ་པ་གཟུ གས་དང་གཟུ གས་བརྙན་གཉིས་ཀ་མི་གཅིག་ཤེ ས་ལ་གཟུ གས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནུས་ལྟ་བུ། བརྫུན་པར་མཉམ་པ་གཤིས་མེད་པའི་ངང་དེར་འཕྲུལ་སྣང་རྟེ་དུ་ར་ཐོས་པའི་སྣང་བ་ལྟ་བུ། ཡོད་པར་མཉམ་པ་སྣང་ཙམ་དོར་བ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ། མེད་པར་མཉམ་པ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པས་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལྟ་བུ། མཐའ་འདས་སུ་མཉམ་པ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་ངང་ལྟ་བུ། གདོད་ནས་མཉམ་པ་ཆོས་ཉིད་དབྱེ་བས་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དེ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་གཅོད་མ་ནས་སྟོང་པ་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས། གཅོད་མ་ཉིད་ནས་སྟོང་ཞིང་མ་འོངས་ཆོས། །སོང་བ་མེད་ཅིང་གནས་མེད་གནས་ཀྱིས་དབེན། །སྐྱེ་མའི་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་སྟོང་པོ་མེད། །ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་རྣམ་དག་ནམ་མཁའ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་ནི་གང་དག་རབ་སྐྱེ་བ། །དེ་ཡང་མི་ཟད་པས་ན་མི་མཐོང་སྟེ། །ཆོས་འདི་སྐྱ་ནས་བདག་མེད་སེམས་ཅན་མེད། །དེ་དག་རབ་ཏུ་སྟོན་

ཀྱང་ཟད་མེད་ལྟུར། །རྟག་པ་ཅོམ་དུ་བརྟགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། །འཁོར་བ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་མི་རྟེན་ཏེ། །གང་དག་སྟོན་བྱང་མཐའ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད། །མ་འོངས་དུས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ལས་དང་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཤྲཱས་སྟུར་ཏེ། །རབ་དང་ཉ་མ་དག་ཏུའང་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ཚོས་རྣམས་རྟག་ཏུ་ཞི་ཞིང་རབ་ཞི་སྟོང་། །ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས།[৭১] །ཞེས་སོ། །རྒྱལ་འདི་ཟློ་བ་སྟོན་མ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ།།

བློས་བཏགས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར།

བློ་ཡིས་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོས་སྟོང་།[৭৮] །མིང་རྟམས་གློ་བུར་རང་མཚན་སྟོང་བཏགས་ཤེད།།

བདེན་བརྫུན་གཅིས་མེད་ཡུལ་སེམས་འབྲེལ་བ་མེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་གོས་གཟུང་འཛིན་མེད།།

དེ་ཡང་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་བློས་བཏགས་ནས་བཤད་དེ། བློས་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཚོས་རྣམས་ལ་མེད་པས་ཀྱང་ངོ་བོས་སྟོང་ལ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དེའི་ཕྱི་ནང་གང་ཟའི་མིང་དང་རྟོག་པའི་རོ་མོར་ཟད་ཅིང་། འདོགས་ཡུལ་བྱད་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱི་མེ་ལྟར་བག་ཚགས་འཁྲུལ་པའི་སྐད་གཟགས་ལས་གཡོ་ས་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྐད་སྦྱིད་འཁྲུལ་ངོར་སྐད་བ་ཐམས་ཅད་བློ་བཏགས་ཤེད་དུ་སྐད་ཤེང་། ཡུལ་ཇི་ལྟར་སྐད་དུས་ནས་བརྫུན་མཉམ་འབབ་ཤེས་ལས། བདེན་པ་དང་བརྫུན་པ་གཅིས་སུ་མེད་ཅིང་། སྐད་བའི་ཡུལ་དང་དེ་ར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའང་དབྱད་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་གོས་པས་འབྲེལ་པ་མེད་དེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དབྱད་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འབྲེལ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མེད་དོ། །འབྲེལ་པ་མེད་པར་མ་ཟད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཅེས་བློས་བཏགས་དེ་དང་མཚན་ལ་མེད་དེ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བརྟགས་སམ་བརྟགས་པས་འཛེལ་འབྱི་བ་མི་བྱེད་པར་མཉམ་པའི་ཕྱི་ར་ཇོ། །དེ་ལྟར་དབྱད་པས་བཏོད་དོན་འབྲེལ་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཅིས་བཅས་སུ་འཛིན་དོན་མེད་པ་ལ་སྣོངས་པས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་བུ་ཚུང་གི་དུས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་དང་རྟམ་

དབྱེ་སྒོ་བཏགས་མེད་པ་ལས། ཕྱིས་སྒོ་བཏགས་གོམས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་དོན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒིབ་པ་སྟེ། རྣམ་དེས་ལས། སྐྱེ་བོ་རེང་བྱར་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། ཡོན་ཏན་ཉེས་པ་མ་མཐོང་ལ། ཀྱེ་མ་གྲུབ་མཐའ་མི་བཟད་པའི། གདོན་འདི་སུ་ཡིས་དགོས་པ་ཡིན།[୧୧] ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟག་པ་ཙམ་མོ། བརྟ་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གློ་བུར་བ་སྟེ་ངོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ།[୨୦] ཞེས་སོ།།

སེམས་འཛོམ་པ་མེད་ཅི་ང་ཡུ ལ་ཤར་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། འབྲེ་ལ་བ་མེ་ད་པ་ལ་མ་འཛོན་ཅི་ཀ་བར་གདམས་པའི་དབེ་ནི།

ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་གཟུགས་བཞིན་སྟང་བ་ནི།[୨୨] །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དབང་པོའི་ཤེས་ལ་ཤར།།
དེ་ཉིད་གཟུང་བས་ཆགས་སྡང་སྤྲིན་པར་འགྱུལ། །ཞན་ལྟར་གྱུར་ན་སེམས་ནི་མ་འཛོས་ཤིང་།།
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའང་སེམས་ལ་ཤར་བ་མེད།[୨୫] །ངོ་བོ་མེད་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བོ།།

རེ་ཞིག་གོ་སྐབ་བས་གྲགས་པ་དང་སྦྱར་ན། མེ་ལོང་དུ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྟང་དུས་རང་གི་བྱད་དང་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་སུ་སོང་བའམ་བྱད་ལས་གཟུགས་བརྙན་ཡུལ་ལམ་འཛོས་བཞིན་དུ་སྟང་བ་ལྟར་སྟ་ཚོགས་སུ་དབང་པོའི་ཡུལ་ཚོགས་དུ་གོ་སོང་སྟང་བ་ལ་ནི། སེམས་དེ་ཐར་ཡུལ་དེ་ལ་འཛོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དབང་ཤེས་ལ་སྟང་བ་སྟེ། བྱད་མེ་ལོང་དུ་སྟང་བའང་འཛོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ནམ་རྣམ་པ་དེར་སྟང་བ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཤར་དུས་བློས་གཟུང་བས་སྤིད་པར་འགྲུལ་ལོ། །དེའང་དོན་དུ་དབྱད་ན་སེམས་ཐར་མ་འཛོས་རྣམ་པ་ཚུར་ལ་ཤར་ཞེས་པའང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤར་བའི་སེམས་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་རྣམ་པ་འཛིན་བྱེད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་དེའང་དབྱད་ན་ངོ་བོ་མེད་པས་ཤར་མ་ཁན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་བཅས་སུ་མ་གྲུབ་པ་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། རྩ་ཤེ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། ཀེ་ནི་རེ་ཞེག་དེ་ཉིད་མིན། ཀེ་ལས་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ཕྱིར། ཀེ་ཕྱིར་ཚད་མིན་རྟག་མ་ཡིན།[୨୭] ཞེས་སོ།།

ཡུལ་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་གྲོལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་སྣང་བའི།

ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པར་གཅིག ।བློ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ངོས་གཟུངམེད་པར་གཅིག།

སྣང་སེམས་གཅིས་མེད་གདོད་ནས་དག་པར་གཅིག[୧୦] ।བརྟག་དཔྱད་མི་དགོས་གཞིན་ནས་གྲོལ་བར་གཅིག།

འདི་ར་ལྟར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པའི་ངང་དུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་ལམ་སྣ་ཚོགས་གཅིད་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྣང་བ་ལ་འཆར་འཆར་འདུ་བའི་བློ་རྣམས་ངོ་བོ་ངོས་གཟུངམེད་པའི་ངང་དུ་གཅིག་པ་དབའ་རླབས་ཆུའི་ངང་དུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྣང་སེམས་གཅིས་སུ་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་པ་རབ་རིབ་དང་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་འགྲུལ་པར་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གང་ལའང་བརྟག་དཔྱད་མི་དགོས་པ་ནམ་མཁའི་སྐྱེད་ཚལ་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་གཤེས་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་བསྟན་པ་ཉིད། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་ཁྲོད་ཀྱི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློ་སྤྱང་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བའི་ངོ་ཉིད། །རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན།[୨୦୨] །ཞེས་པ་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། འདི་ལྟར་སྣང་སྲིད་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་གཅིག་པས་ན། ཁ་ཟུང་འཛིན་མི་དམིགས་སྐྱོག་པའི་སྐྱ་བསམ་འདས། །དབྱིངས་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནོ།[୨୦୩] །ཞེས་སོ།།

གང་ཤར་རང་གྲོལ་དུ་རྟོགས་ན་མཁས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཡང་འདི་ལྟར།

འཁོར་འདས་གཅིས་མེད་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག ।རྒྱུ་ལོ་སྐྱ་ཚོགས་རྒྱུ་མཚོའི་ངང་དུ་གཅིག།

ཐམས་ཅད་ངོ་མཚམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་གཅིག[୧୭] ।འབྱུང་བཞིའི་འཁོ་འགྱུར་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་གཅིག།

སེམས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་སྐྱོང་པའི་ངང་དུ་གཅིག ।གང་ཤར་རང་གྲོལ་གཅིས་མེད་དག་པར་གཅིག།

དབའ་རླབས་རྩལ་པ་རྒྱུ་བོའི་ངང་དུ་གཅིག[୧୪] ।དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ཡིན།།

དེ་འང་ཕྱོགས་བཞིན་འབབ་པའི་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱུ་མཚོར་གཅིག་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། སྣང་སྲིད་སྐྱོད་བཅུད་སྣང་རྣམས་རྒྱུས་སེམས་ཅན་ཀུན། །སེམས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག[୨୦୯] ।ཅེས་སོ། ।འབྱུང་བཞིའི་འཁོ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ངང་

ལས་མ་གཡོས་པ་ལྟར། ལུ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་ཉམས་མྱོང་གི་རྣམ་པ་ཅི་ཤར་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་གཅིག་པ་སྟེ། ཏོག་རྩེ་བས། གང་ལས་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས། །ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་བང་དེར་གཅིག[1-14] །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཤར་བ་སྟོང་པར་གཅིག་པའང་དེ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ལ་གཡོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབའ་རླབས་ཆུར་གཅིག་པ་ལྟར་གང་ཤར་སྐྱེ་མེད་དུ་གཅིག་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་བང་། སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སྒྲོ་བསྡུ་མེད་པའི་བང་སྟེ། དགོངས་འདུས་ལས། སྒྲོས་པ་ཉིད་ནས་སྒྲོས་པ་མེད།[1-15] །ཅེས་སོ། ཇི་འང་རྣམ་རྟོག་གཞི་ཐིམ་ལ་སོང་བ་ཆུ་ལ་ཆུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོ་ཏ་ལས། རྟེ་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ན། །དེ་སྟེད་ཆུ་རྣ་རོ་མཉམ་འགྱུར། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་ལྟན་སེམས། །མགོན་པོ་སུས་ཀྱང་མཐོང་མི་འགྱུར།[1-16] །ཞེས་སོ། །མགོན་པོ་སེམས་ཉིད་སྒྲོས་པ་མེད་པ་སྟེ་མཐོང་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་མ་ཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚལ་པོ་ཆེ་ལས། དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་མ་ཁས་པ་ཡིན་གྱི་ཚིག་ལ་རྟོག་པས་མ་ཡིན་ནོ།[1-17] །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

མ་པ་ལ་གཉིས་ལས། བློང་དོར་མེད་པའི་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་གདམས་པ་ནི། དཔེ་མཚུག་བསྟུ་བ་ནི།

སྣ་ཚོགས་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཏེ།།
བཟང་བན་བློང་དོར་མེད་པའི་རོལ་པ་ལ།[1-18] །བློ་ཡིས་གཉིས་སུ་མ་འཛིན་གང་བདེ་རང་ཞོག།

ཇི་ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ནས་དག་པའི་རོལ་པར་ཤར་བས་བྱ་བཙལ་དྲན་བསམ་ལས་འདས་པ་གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གཞག་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། མ་སྐྱེས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ། །སྐྱེ་བ་དངོས་པོར་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གཉིས་མེད་པས། །ཇི་བཞིན་རྫོལ་བྱལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཞོག[1-19] །ཅེས་སོ།།

འཛིན་མེད་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཞག་དུས།

གཏད་མེད་ཡུལ་ལ་ངེས་མེད་སྣང་བ་ཤར། །འཛིན་མེད་རིག་པ་རྣམས་ཡན་ཆེན་པོ་ནི།།
རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན།།[1-20]

གང་ལའང་དགག་པ་དང་བསྟུབ་པ་དེའི་ཚེ་འཛིན་མེད་ཀྱི་རིག་པ་རང་ཡན་དུ་ཤར་བས་རྡོག་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་ཡུན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་ནི་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ང་ལ་སྤྲོ་དང་སྐུར་བའི་ཡུལ་མེད་བས། ཁང་ལ་སེམས་པར་མ་བྱེད་སྤོམ་མ་བྱེད། །སྤྲོ་གསུམ་མ་བཅོས་ཏེ་བཞིན་ཡུག་པར་ཞོག །ཇི་ལྟར་ཤར་བ་རང་བཞིན་ངང་གིས་གྲོལ། །སྐྱེ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཐུགས་འདས་པས། །རང་བཞིན་རྡོག་པ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་གྱིས།[77] །ཞེས་སོ།།

སྒྱེ་དོན་དགུ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དུ་ནི་དགེ་བ་བསྟོ་བ།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཀུན་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས། །བློ་བྱལ་ངང་དུ་འཛིན་མེད་ལ་བཟླས་ནས།།
ཐུགས་བྱལ་རིག་པ་ཁོལ་བུར་བཅིངས་པ་ཡིས། །དུབ་བའི་སེམས་ཀྱིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག[৬৭]

ཅེས་སྨོན་པ་ནི། སྐྱིང་པོའི་དོན་ཅིག་ཅར་དུ་གྲོལ་བའི་ཚོས་སྣང་དུ་བྱུང་བའི་ཞེང་བ་བཀོད་ལེགས་པའི་དགེ་བས། འགྲོ་བ་གང་དག་དབྱིངས་ཐུགས་བྱལ་ཚེན་པོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་རང་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ལྡོག་སྐོམ་གྱི་ར་བར་བཅིངས་ཏེ། གཤེས་བཅིངས་གྲོལ་མེད་པའི་དགོངས་པར་མ་རེག་པས་དགག་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་དང་། བདེན་ཞེན་གྱིས་དུ་བ་པ་དག་གིས་བློ་བྱལ་གྱི་རང་བཞིན་རྡོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡངས་པར་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་པའོ། །སྐྱེ་མེད་མཁའ་ལ་སྐྱིང་པོའི་སྤྲིན་འབྲེགས་ཏེ། ཇི་བཞིན་རྩོལ་བྱལ་སྐྱེ་ཞིད་འབྲུག་སྤྲོགས་པས། །སེམས་ཉིད་མི་གཡོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས། །བརྡོད་མེད་མཉམ་རྡོགས་སྐྱིང་པོའི་དོན་མཐོང་ཤོག །འགྲོ་བའི་སེམས་གང་ཟུང་ཆུང་དེ། །མཁའ་མཉམ་ཐབས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་བྱལ་བ། །དེ་ཀུན་ཡེ་རྡོགས་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་ཞིང་། །མ་ལུས་རང་བཞིན་དག་པ་བཁོད་པར་ཤོག །རྩེ་གཅིག་པས་སྟུང་བའི་རྒྱུགས་པའི་ཚུ། །ཟབ་མོའི་གཟུགས་བརྟན་འཛིན་པས་བར་ཅིང་བ་ཀུན། །མི་རྩེ་གཅིག་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མཆོ་བསིལ་བས། །དུབས་ལ་མི་གཡོ་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤོག ། རྡོ་གས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་ངལ་གསོ་ལས། གཞི་རྩིགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

བཅུ་གཅིག་པ། སྒོམ་པ་བསམ་གཏན་དྲི་མ་མེད་པའི་ལེའུ

དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོར་གདེང་བཅས་ནས། བཅུ་གཅིག་པ་སྒོམ་པ་བསམ་གཏན་དྲི་མ་མེད་པའི་ལེའུ་ལས་སྦྱི་དོན་བཞིས་སྟེ། ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ། གང་གིས་བསྒོམ་པའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་བསྟན་པ། རྗེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྡོ་བའོ།།

སྦྱི་དོན་དང་པོ་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོ་བཤད་ནས། དཀའ་སྤྲོང་གི་ཡི་ཤེས་འོད་གསལ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་བྱ་སྟོན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཀུན་མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་ནས། །གནས་ལུགས་ངང་ལ་རི་བཞིན་གཞག་པ་གཅེས།།

ཞེས་སྨོས་ཏེ། དང་པོར་ལྟ་བས་མཐའ་ཆོད་ནས་སྒོམ་པས་དེའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉེན་མོངས་པའི་ཚོགས་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་ཤར་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན་རེས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེའང་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་བློ་རེ་དོགས་ཀྱི་སྨྲེས་པ་ཆོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་སྟེ། ཀུན་ཏྲེད་ལས། ཀྱེ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་དོན་ལ་ད་སྒོམས་ཤིག །བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆུང་ལ། །བསྒོམ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་གཉིས་མེད་པས། །རྣམ་རྟོག་མཚན་མ་དེ་བཞིན་རིག་བྱས་ན། །དེན་བསམ་ཡིད་ལ་འགྱུ་བ་མ་ཡུས་ཀུན། །སྤྲུ་བ་མེད་པའི་ངང་ལས་མི་ཡིངས་པ། །གང་ལྟར་བསམས་ཀྱང་སྒོམ་པ་ཡིན་ཤེས་ན། །མ་བསྒོམས་གང་ལྟར་བཞག་ཀྱང་ཡིངས་པ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། ཀྱེ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་ལེགས་པར་ད་སྒོམས་ཤིག །རྡོ་ལྟར་སྣང་བྲགས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྣོང་པོ་རྟོགས་གོམས་དོན་ཉིད་གཅིག་ལས་མེད། །སྣོང་པོ་མངོན་དུ་ཕྱུང་ནས་གང་བསྟན་པ། །རང་བཞིན་སྤྲུ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། །མ་ཡིངས་རེ་དོགས་མེད་ན་སྒོམ་པ་ཡིན།[1] །ཞེས་སོ། །དེའང་ཐོས་ནས་བསམ་པ་དང་དེའི་དོན་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། སྣོང་པོའི་

དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཤྲཱི་རིའི་བྷ། གང་གིས་བསྒལ་པ་བཅུའི་བར་དུ་མ་ཉན་པ་བས། གང་གིས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་བསྒོམས་ན་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ།[୨] །ཞེས་སོ།།

སྦྱི་དོན་གཉིས་པ་གང་གིས་བསྒོམ་པའི་དབང་ཐོའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱི། དབང་ཐོ་རབ་ལ་དུ་གསྟེ། ཡང་རབ་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། སྒོམ་པ།

དེ་ཡང་དབང་ཐོའི་རིམ་པས་བསྟན་པ་སྟེ། །དབང་ཐོ་ཡང་རབ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པས་གྲོལ།।[୭]

སྒོམ་དང་བསྒོམ་བྱ་གཉིས་མེད་དོན་མཐོང་ནས། །སྣང་སྲིད་གཞི་གྲོལ་སེམས་ཉིད་བྱ་རྩོལ་མེད།།

ཕྱོགས་བཟལ་རིགས་པ་ཚུགོའི་རྒྱུན་བཞིན་འཆར།།

འདི་ལྟར་སྟོན་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སྐལ་ལྡན་དབང་ཐོ་ཡང་རབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་སེམས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་བསྒོམ་བྱ་དང་བསྒོམ་བྱེད་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་བློ་མ་དམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ལ་ཏེ། འབད་པ་དང་བཅས་ནས་སྒོམ་མི་དགོས་པར་སེམས་ཉིད་ཚུ་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དང་གིས་གནས་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་ཡིས་ལུང་བསྟན་པ། །མ་ལུས་སྐྱེ་མེད་རྣམ་དག་ཉིད་འདོན་ཏེ། །བསྒོམ་དང་མི་བསྒོམ་རྣམས་ལ་རག་མ་ལུས། །བསྒོམ་བྱ་ཉ་ཉུང་སྟང་བའིརྟོགས་པའི་ཚུལ་མེད་པར། །མ་བཅལ་ཅང་སར་གྲོལ་བས་བསྒོམ་པ་ཡིན། །ཀྱེ་བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་མན་ངག་འདི་དག་ལ། །ཚོག་དང་སྒྲ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་ཕྱིར། །སྔོ་རབས་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་ལུང་མ་བསྟན། །ཕྱི་རབས་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་ལུང་མི་སྟོན། །ད་ལྟ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་ལུང་བསྟན་མེད། །ཀྱེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །མ་ནོར་དགོངས་པའི་དོན་ལ་ལུང་བསྟན་པ། །ཐུབ་སྐུར་འདས་པ་དོན་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ །བསྒོམ་དང་མི་བསྒོམ་མ་ཁད་ལ་རྩོད་པ་འདུ།[୮] །ཞེས་སོ།།

ཀློང་ཆུར་ལ་བསྒོམ་ཐ་བསྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་ཀློང་དུ་ཆུར་དུས། སྒོམ་པ་དེའི་དོན་ལ།

ཐུན་མཚམས་རིས་མེད་འདི་ཡིན་ངོས་གཟུང་མེད།[༢] །ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་ཞིང་།།
རྟགས་དང་ཚད་མེད་རང་བྱུང་གཞི་ཀློང་ཡངས། །རྗེ་བཞིན་ངང་ལ་ཡི་བཞིན་གནས་པས་ན།།
གོལ་དང་གོལ་ས་རྩལ་སྟོང་བོགས་འབྱིན་མེད།[༣] །ཐོག་དང་མ་ཐོབ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པས།།
འབྲས་བུར་སྟོན་མེད་ད་ལྟ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཡིན།།

སྟོས་ཏེ། བདེན་ཞེན་གྱི་ལ་ནས་གཉེན་པོ་བསྒོམ་དུ་མེད་པས་ཀྱང་སྟོམ་པ་མེད་ལ། བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ངང་ལ་རྒྱུ་བ་ནས་པས་ཐུན་མཚམས་མེད་པའི་རོལ་པ་རེས་མེད་ཐྱོགས་ལས་འདས་པ་རང་གྱོལ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་ཞིང་ལ་སྟོང་པ་ནི། ཀུན་ཏུང་ལས། ཀྱེ་ཀུན་ཏུང་རྒྱལ་པོའི་དབང་ཐོབ་རིག་པ་ན། །དོངས་པོ་མ་བཅོས་ཇི་བཞིན་རྟག་ཏུ་ཤར། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་ཞེ་བ་མཆོག་གི་ལམ། །གཞི་གཞན་གང་ལྟར་བཞག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དང་། །ཀུན་ཏུང་ཐུབ་རྒྱལ་པོའི་ཐབས་ཆེན་རྫོགས་པའི་དབང་། །ཀུན་ཀྱང་ཇི་བཞིན་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན། སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་མཉམ་ཤེས་པས། །འཇུག་དང་མི་འཇུག་དོན་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །མི་འགྱུར་ལྷུན་གྲུབ་ཀུན་ཏུང་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་། །མ་བགྲོད་མ་སྟུངས་རང་བཞིན་ངང་གིས་རྫོགས།[৭] །ཞེས་སོ།།

དེ་འདང་དོས་པོ་དང་མཚན་མའི་སྟོམ་པ་ལྟར་དོས་གཟུང་གི་རྟགས་དང་ཚད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དོས་པོ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ། །ཚད་དང་རྟགས་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ།[৮] །ཞེས་སོ། །དེའང་གང་དུའང་མ་ཕྱིན་པས་གོལ་བའི་ས་མེད་ཅིང་། གང་ལའང་མ་བལྟས་པས་མཐོང་བྱེད་སྟིབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ཉིད་ནི། །ཆོས་ཀུན་མ་ལུས་པ་ཡི་སྟེང་ཡོ་སྟེ། །མ་སྐྱེས་རྣམ་པར་དག་པས་སྟིབ་པ་མེད། །བགྲོད་པའི་ལམ་དང་བྲལ་བས་གོལ་ས་མེད།[৯] །ཅེས་སོ། ཁོལ་སྟིབ་ནི་སྟུང་བགྲོད་ལྟ་སྟོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་བལྟས་པས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡ་བལྟས་པ་ན་དེ་ཉིད་སྟིབ་པར་བྱེད་ཞེང་། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀུན་སྟེང་ཡོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཅིག་ལ། །གཅིག་ལ་རྣམ་པར་གདས་པས་གོལ་སྟིབ་བྱུང་། །བགྲོད་དུ་མེད་ལ་བགྲོད་པས་གོལ་ས་བྱུང་། །དམིགས་མེད་བལྟས་པས་

མ་མཐོང་སྐྱེ་བ་བྱུང་།[ལ] །ཞེས་སོ། །དེའང་རང་སེམས་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་ཡེ་ནས་ཡྱུན་གྱང་ཐུབག་ཚོད་པས། ཕྱིས་དེ་ལས་གཞན་བའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྨོན་པ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ་དུས་དེ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཏོ། དེ་ཁོ་ལས། སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་མོཧ་པར་བྱང་ཆུབ་པས། ཐོག་དང་མ་ཐོག་ཅེ་དོགས་གཉིས་སུ་མེད། ཅེས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ང་ལ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། ངེ་ཕྱིར་ཡུན་སུམ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཀུན་ཏུ་དུ་ཅི་རང་བཞིན་རྣམ་གསུམ་ལས། །སྟོན་པ་བསྟན་པ་འགོར་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཀུན་ཏུ་ཅེས་ནི་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན། ངང་ཐོར་སྟོན་པ་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། །ཀུན་ཏུ་ང་ཡི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལས། །རང་བཞིན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། །སྐུ་གསུམ་སྟོན་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།[ཀ] །ཞེས་སོ། །དེ་ཡུ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བསྟན་པ་ཡང། དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ནི་གང་ཟག་ཡུ་མི་ཡང། ངོགོངས་པ་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན།[ཁ] །ཞེས་སོ།།

འཕྲིང་དང་ཐ་མས་བསྟོམ་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། དབང་ཐོ།

འཕྲིང་དང་ཐ་མས་གོམས་ལ་བཙོན་དགོས་ཏེ།[ང] །རིས་སྡིག་བདག་འཛིན་དབྱིངས་སུམ་ནུབ་པར།།

དེ་སྡིང་སྟ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱིས་བསྟོམ་པར་བྱ།།

འདི་ལྟར་དབང་ཐོ་འཕྲིང་དང་ཐ་མས་ནི་ཤིན་ཏུ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་བསྟོམ་དགོས་ཏེ། འགོར་བའི་རྒྱུ་བདག་འཛིན་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་སྟོམ་མི་སྟོམ་གྱིས་མཚམས་ཀྱང་སེམས་ལ་གཟུང་འཛིན་དབྱིངས་སུནུབ་མ་ནུབ་ལ་བྱེད་དེ། ཀུན་བྱེད་ལས། གཉིས་དང་གཉིས་མེད་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྟོམ་དང་མི་སྟོམ་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ།[ག]° །ཞེས་སོ།།

སྟོམ་པའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ནི། སྟོམ་པའི་འཐད་པ་ཡང་རང་ཤར་རང་གྲོལ་དུ་མ་སོང་བའི་ཚེ་ཐ་མལ་རང་གའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ན།

ཞུད་པར་རྣམ་རྟོག་བན་པས་སྟིད་པར་འཁྲིད། །དེ་ཉིད་གྲོལ་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ཐབས་ལ་བསྟན།།[ང]

ཕྱི་ནས་ཤེས་རབ་མཐའ་གྲོལ་ཀློང་ཡངས་འཚར།།

དེ་འང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འཁོར་བར་ལྟུང་བ་ནི། །ཁྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་འཇམ་དཔལ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྟུང་བྱེད་ཡིན། །རྣམ་རྟོག་དེ་དང་བྲལ་བས་ན། ཁྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་མྱ་ངན་འདས།[1] །ཞེས་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ལས། རྟོག་པའི་ཁོར་མོས་སྤྲིད་པའི་དགོན་པར་འཁྱམས། །རྒག་ཏུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་འདུ་བྱེད་ཅིང་། །སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད།[2] །ཅེས་སོ། ཀེ་ལྟ་བུ་ཞེ་བར་ཤེར་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་པས་དུས་ཕྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་འཆར་བར་རིས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཤེ་ལྟག་ཆུང་བྱེལ་དུ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་འང་རྩེ་གཅིག་པའི།

ཤེ་གནས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་མགོ་གཅོན་ལ། །ལྟག་མཐོང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་འབྱིན།།

ཇི་སྐད་དུ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཤེ་གནས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཅོན་པར་བྱེད་དོ། །ལྟག་མཐོང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བར་བྱེད་དོ།[3] །ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཤེ་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྟག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཤེ་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ།[4] །ཅེས་སོ། །དེའང་དོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། སོ་སོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གནས་པའི་ཚ་ནས་ཤེ་གནས། གསལ་བའི་ཚ་ནས་ལྟག་མཐོང་སྟེ། གསལ་སྟོང་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེ་ལྟག་ཆུང་འབྲེལ་གྱིས་ནི་སྤྲིད་པ་ལས་སྤྲོལ་བ་ཉིད། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་སྤྲིད་པ་ཡིན། །ཆུ་མཚོ་གནག་རྡེས་ལྟ་བུར་འཆལ་བར་བཀྱི།[5] །ཞེས་སོ། །ཐ་དད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒའི་རྡེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། དོན་གྱི་རྡེས་སུ་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐོས་པའི་དོན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞི་གནས་དང་། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ལྟག་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་བསྒོམས་པས་དང་པོར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཟོམ་ཞི་གནས་ལ། ཕྱིས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལྟག་མཐོང་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྟག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ།[6] །ཞེས་

དང་། དགོངས་པ་དེས་བར་འགྲེལ་པ་ལས། ཞེ་གནས་དང་ལྡན་གསོ་མཐོང་ནི་གཉིས་ཀ། ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གདམས་ངག་ལས་བྱུང་བའོ། །ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་བ་ནི། མདོ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཞེ་གནས་སོ། ཀེའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ། ཀུན་མས་ངག་ལས་བྱུང་བ་ནི། མན་ངག་གིས་སེམས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཞེ་གནས་སོ། །དེའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ་།[ག] །ཞེས་སོ།།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཞད་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན།

དེས་ན་རབ་ཀྱིས་ངན་རྟོག་ཚོས་སྐུར་ལྷོངས།[ཅ] །བཟང་ངན་མེད་ན་གཉེན་པོ་སྒོམ་མི་དགོས།།
འབྲིང་གིས་ངང་དུངས་ཟུང་འབྲེལ་བསྒོམས་པ་ཡིས། །བཟང་ངན་རྟོག་པ་དབྱིངས་སུ་ཟུབ་ཀྱང་ནས།།
ཟུང་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉམས།[ག] །ཐ་མས་ཐོག་མར་ཞེ་གནས་བཅོལ་བ་ཡིས།།
གང་དམིགས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་སྨྲ། །དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྟོག་བསྒོམས་པས།།
ཕྱི་ནང་སྣང་སེམས་གཞི་གྲོལ་ཆེན་པོར་འཆར།[ང] །དེས་ན་དབང་ཕྱུག་རིམ་པ་ཤེས་པ་གཅེས།།

འདི་ལྟར་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ས་གསེར་གྱིང་དུ་ཕྱིན་པ་ནས་རྡོ་བཙལ་ཀྱི་ས་རྐེད་པ་ལྟར་གང་ཤར་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བས་གཉེན་པོ་དབྱིངས་སུ་དག་ནས། བསམ་གཏན་ཐུན་འཛོག་ཏུ་སྒོམ་མི་དགོས་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཇི་བཞིན་མ་བཅོས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྟོག་པ་ཅི་སྣོས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཉིད་དུ་གནས་ཤེས་པས། །བྱ་བཙལ་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ཀུན་དང་བལ།[ཆ] །ཞེས་སོ། །འབྲིང་གིས་ལྷ་བ་རྟོགས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་། བྱིང་ཚོད་བལ་བའི་དུས། རྗིང་བུར་བལ་བ་མི་གཡོ་བ་ལྟར་བཞག་པས། ཞེ་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་དབྱིངས་སུ་ཟུབ་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་འཆར་ཏེ། ཀིང་ངེ་འཛིན་དམ་པའི་མདོ་ལས། ཇི་བཞིན་པ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ལ། ཀེ་བཞིན་པ་ཡི་བློ་བཞག་ན། ཤིང་དུ་མི་ཐོགས་ཉམས་སྐྱོང་འབྱུང་། ཀེས་ན་ཀིངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ།[ཇ] །ཞེས་སོ། ཐ་མ་སེམས་འཕྱང་ཞིང་མི་བསྒྲུབ་པ་སྟེའུ་ལྟ་བུ་རྩང་ཟུང་ཟབ་ཀྱང་མི་གནས་པ་དེ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེ་གནས་ཀྱིས་བརླག་ཏེ་བསྒོམས་པས་ཟིན་དུས། དེའི་གཉེན་པོར་ཚོས་ཐམས་

ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡུལ་མཐོང་བསྒོམས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལས། ཞི་གནས་གྲུབ་པས་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྟུབ་པར་བྱའོ།[୨୦] །ཞེས་སོ།།

དབང་པོ་འབྱིང་ལ་སྒོམ་ཚུལ་བཞག་ཐབས་ལམ་བསྟོད་ཚུལ་གསུམ་གྱི། སྒོམ་ཚུལ་ལའང་ལྷ་ལས། མི་རྟོག་པར་བཞག་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་པོ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྒོམ་ཚུལ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་ལས། རེ་ཞིག

དེ་ནི་དབང་པོ་འབྱིང་གི་སྒོམ་པ་བསྟན། །རིལ་ལྟར་ཚུ་ནི་དབའ་རླབས་རྟོག་པ་ན།།

དྲངས་པའི་གཟུགས་བརྙན་མི་གསལ་གཡོ་བ་ལྟར།[୧] །ཡིད་ནི་མི་བསྒྲུབ་ཀུན་རྟོག་འཕྲོ་ཞིང་གཡོ།།

སྣ་ཚོགས་སྒྲོས་ལ་ཀུན་དུ་འཆེལ་བ་ན། །སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།།

སྒྲུབ་དང་མངོན་ཤེས་གཟའ་སྐར་མི་འཚར་བས།[୨୦] །གཅིག་ཏུམི་གཡོ་མ་ཉམ་པར་གཞག་པ་གཅེས།།

འདི་ལྟར་ཚུ་འི་དབའ་རླབས་གཡོ་བའི་དུ་ས་ན་གཟུ་གསུ་བརྟན་འཛིན་རྩང་དུ་སྐྱེས་པའང་གཟུ་གསུ་བརྟན་མི་འཛིན་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཐོབ་ཀྱི་དུ་རྟོག་པ་གཡོ་བའི་རླབས་ཀྱིས་བྱེ་ལ་བས་ཡོན་ཏན་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་མ་ཉམ་པར་གཞག་པ་གཅེས་ཏེ། དོ་ཤ་ལས། འདི་ནི་ཡིད་འདྲུས་པ་ལ་རླུང་གི་རླབས། །གཡོ་ཞིང་འཕྲོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐག་ཅིང་ཀུན་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་ཤད་ཀྱི་ཚེ་ཐ་ཅིག་ཏུ་ཞི་གན

སེམས་ཉིད་སྟོང་གསལ་དུབས་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན།[๗๗] །ཁྱིང་ཆོད་གཉིས་མེད་སྨོས་དང་བྲལ་བར་བཞག།

ལུས་མི་གཡོ་བ་ཚེས་བདུན་ཏེ། ཤང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ལག་པ་མཉམ་གཞག སྣལ་ཚོགས་དྲང་པོ། ཕྱེ་ལ་ཤན། དབུགས་དལ་བ། མིག་སྣ་རྩེ། མགྲིན་པ་ཡིད་ཙམ་དགུག་པར་མཉམ་པར་གཞག་གོ། ཁབང་པོ་མི་གཡོ་བ་ནི། མིག་མི་འགྱུལ། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ཕྱེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་རྣམས་དགག་ཀྱང་མི་དགག་སྟེ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། ར་དང་། རེག་པ་གང་བྱང་ཡང་དེའི་སྒོ་མི་དགག ཏྲེས་ཕྱིར་མི་འབྱང་། སྒོ་བགགས་ན་ལྷའི་མིག་ལ་སོགས་པ་སྣུན་ལྟ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དྲུག་རྣམས་དབང་པོ་དྲངས་པར་བཞག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་དེ་མི་ཐོབ། ཏྲེས་ཕྱིར་འབྱང་ན་ཏྲེག་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་མི་ཆོད་པ་ཐ་མལ་པ་དང་ཁྱད་མེད། དེས་ན་དབང་པོ་ཇི་བྱའི་ཚུ་མི་གཡོ་བ་ལ། སོ་སོའི་སྣང་ཡུལ་གཟུང་སོ་ལ་རྟོག་པས་དེ་མ་བཟུང་ན་མི་གཏོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་དུ་འཆར་ཞིང་། རྣམ་པར་སྣང་ལ་མི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་མེད་ན་དེའི་བློ་མེད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་མི་རྟོག་གི་དབྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་དབང་པོ་ལ་ཡུལ་སྣང་དུས་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་བཞག་པས། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་བློ་མས། རྟོག་པ་འགྲོ་འོང་ཚད་པ་ལ་རྒྱང་འགགས་པར་བཤད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཁ་སྣའི་རྒྱང་འགྱུ་ཡང་རྟོག་པ་མི་གཡོ་སྟེ་སྤྲོས་པ་ཚད་པ་ལ་རྟོག་པ་ཤི་བར་བཏགས་པས། སྤྲོས་པ་མེད་དུས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་མི་དགོས་པས། སྤྲོས་པའི་གཉེན་པོ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཅི་བྱ་སྟེ་མི་དགོས་པར། དོ་ཤ་ལས། མིག་ནི་མི་འཛུམས་སེམས་ཀྱང་མི་འགོག་དང་། །རྒྱང་འགགས་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་བྱ་མས་རྟོགས། །གང་ཚེ་རྒྱང་རྐྱ་དེ་ནི་མི་གཡོ་སྟེ། །འཆི་བའི་ཚེ་ན་རྣལ་འབྱོར་མས་ཅི་བྱ།[๗๘] །ཞེས་སོ། །གནད་དེ་ཉིད་ཐོག་ཏུ་ཤེའབས་དུས་ཚོགས་དྲུག་ལྷུག་པའམ་མ་བཅོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་དབང་པོ་ལ་སྣང་བས་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག་སྟེ། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་ལྷུང་བ་སྟེ་གསལ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འོད་གསལ་བའི་དགོངས་པ་ལ་མི་གཏོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ གོ་གས་བྱེད་པས་

རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་སྲིད་དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ལ་ལྷུང་། ཀེ་སྲིད་རང་ཉིད་ལས་མེད་རབ་ཏུ་རྒྱས།[१९] ཞེས་སོ། སེམས་མི་གཡོ་བ་སྒོམ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བཞག་པ་ནི་ལུས་དང་དབང་པོ་མི་གཡོ་བ་ན་ཞར་ལ་འབྱུང་སྟེ། དེའང་སྒོ་བསྡུ་མེད་པའི་སེམས་དྲངས་ལ་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་བཞག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་འཆིང་བ་སྟེ། སྲིད་དང་མཉམ་ཉིད་ཐ་དད་དག་ཏུ་མ་བྱེད་པར། གཉུག་མའི་ཡིད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྟོང་དང་རྣལ་འབྱོར་བ། རྗེ་ཡུར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོས།[२०] ཞེས་སོ།།

དེའང་དེའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཕྱི་སྣང་བའི་ཡུལ། དངོས་མེད་ནང་རིག་པའི་སེམས་ལ་རྟོག་པས་འཆེལ་ན་སེམས་ཉིད་ཡུན་ཅིག་སྐྱེས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ལ་འཆིང་ཞིང་སྐྱེ་བས་འཁོར་འདས་བཟང་ངན་ནམ། ཐ་ན་རང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱའོ། །དེ་ཡུར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་ལའང་མི་རྟོག་པས་དེ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མི་བསམ་པ་བྱང་དུས། ཀུན་རྟོག་གི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་སེམས་ཉིད་གཞིའི་ངང་དུ་ཐིམ་པས་སེམས་མི་གཡོ་ཞིང་བརྟན་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་གཉིས་འཛིན་བདག་གཞན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་བྱ་ན་མེད་པའི་ཆོས་སྐུའི་ལུས་སྒྲོས་བསམ་བརྗོད་འདས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་སུ་དཉུད་པས་ན། ཤེར་ཞེ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་རབ་ཐིམ་འགྱུར། གང་ཆོ་ཡིད་ནི་མི་གཡོ་རང་གནས་བརྟན་པ་དེར། ཤེ་ཆོ་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ལས་ནི་རང་གྲོལ་འགྱུར། གང་ཆོ་བདག་གཞན་ཡོངས་སུ་ཤེས་མེད་ན། །ཤེ་ཆོ་བྱ་མེད་ལུས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།[२४] ཞེས་པ་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་ཇི་བཞིན་ཆོས་ཉིད་བླ་ལ་ཏེ་བ་ཆེན་པོ་ལ། སྒོ་གསུམ་མི་ཆོ་ལ་བཅོས་ཤིང་དམིགས་མི་བྱེད། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་མཚན་མའི་རྟེ་ས་མི་འབྱང་། རང་བྱུ་ངའེ་ཤེས་བའི་བའི་དོན་ལ་བཞག ། འདི་ནི་རང་བྱུ་ངའོང་གསལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པའི་ཐྲིན་ལས་སོ།[२५] ཞེས་སོ།།

ཡོན་ཏན་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་ཤིན་ཏུ་སྒོས་པ་དང་བལ་བ།

དེ་ཚེ་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ་གདོད་མའི་ངང་། ཐ་རྒྱང་དང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ།།

དྲི་མེད་འོད་གསལ་ཀྱི་མའི་སྙིང་པོ་ནི།[།།] །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་མཐའ་དགྲས་མེད་པ་འཆར།།

དེ་འང་དམིགས་བསམ་ཚོས་ཀྱིད་དུ་འདས་པས་ཀུན་རྟོག་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་ཚོས་སྐུར་ངོ་མཚམ་གྱི་དགོངས་པ་འོད་གསལ་རྫོ་གས་པ་ཆེན་པོ་བདེ་གསལ་མི་རྟོ་བའི་�previous་མས་དང་བཅས་པ་དེ་ཁོ་ནས་མཚོན་འདས་ཆེན་པོར་འཆར་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། དུས་གསུམ་གཅིག་སྟེ་ཁྱད་པར་མེད། རྫོན་མེད་ཕྱིས་མེད་གདོད་ནས་བྲུང་། །ཚོས་སྐུས་ཁྱབ་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །ཆེ་བའི་ཆེན་པོར་རང་བཞིན་གནས། །ཞེས་པ་དང་། ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་རོལ་པ་འདི། །བྱ་བྱལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གནས། །ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་གཏི་མུག་ལས། ཀེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་ལས་བྱུང་།[།།] །ཞེས་པ་དང་། དོ་ཏ་ལས། བྱ་མའི་ལུང་ལ་བསྟེམས་ཏེ་རབ་འབད་ན། །ལྟན་ཅིག་རྒྱས་པ་འཁྲུང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཁ་དོག་ཡོན་ཏན་ཡི་གེ་དང་བྲལ་བ། །སྣྲ་རྡུ་མི་བཏུབ་དེ་ནི་གྱི་ན་མཚོན། །གཞོན་ནུ་མ་ཡི་བདེ་བ་སྟིང་ལ་ཞེན་པ་བཞིན། །རབབ་ཕྱུག་དམ་པ་དེ་ནི་སུ་ལའང་བསྟན་ནུས་སམ།[།།] །ཞེས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དམ་བའི་མདོ་ལས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཚོས་ཉིད་ལ། ཁསམ་དུ་མེད་བའི་བློ་བཞག་ན། ཕྱོགས་རིས་མེད་བའི་ཉམས་སྐྱོང་འབྱུང་། །དེས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ།[།།] །ཞེས་སོ།།

ཚོས་ཉིད་རྟོགས་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་བྱུང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་དེའི་ཚེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་བློ་ངོར།

སྣང་དང་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱམ་གཅིག་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་ལས་འདས།།
སེམ་དང་ཞི་བ་གཉིས་སུམི་རྟོག་པ།[།།] །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་བའི་ངོ་བོ་ཉིད།།
མཉམ་དང་མི་མཉམ་མེད་བའི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་།

ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ཅན་སྐྱུ་མའི་དབེ་བརྒྱད་དང་དེའི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་བའི་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་སྟོང་ཕྱམ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ཉིད། ཀུན་བྱེད་ལས། ཇི་ལྟར་སྟོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག །མ་བཅོས་མཉམ་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ནི། །མི་རྟོག་ཚོས་སྐུའི་དགོངས་པ་ཁོང་ནས་འཆར།[།།] །ཞེས་སོ། །སེམས་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དུངས་གསལ་གཡོ་བ་མེད་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲིད་

ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རོལ་པར་འཚར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་མ་ཐ་མ་དབུས་ཞེ་ཞེད། སྲིད་དང་མྱ་ངན་འདས་ཞི་བ། སྤྲུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེ་ཆེན་ཏེ། མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རང་གི་མཐུ་ཡིས་རིག་པ་ལས། ཚོས་ནི་གཞན་ལས་འབྱུང་མི་འགྱུར།[33] ཞེས་སོ། དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་ཤེས་བྱེད་བློ་གཉིས་སུམེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཆར་ཏེ། དེ་ལས། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཕྱི་ཉིད་ནང་། ཟབ་མོ་ཆ་ཤས་རྟོག་ཡུལ་མེད།[34] ཅེས་སོ།།

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི། ལྔ་ལ།

འདི་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ། །ཕྱི་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བློ་མིག་གིས།།[๖๙]

རྒྱལ་བའི་ཚོས་སྐུ་ཐུན་ཚོགས་བསྒྲུབས་པས་ན། །སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མ་ཉམ་པར་ཞོག།

དེ་འང་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེས་ཆེར་གོམས་རྟེ་ས་བྱས་པ་ལས་མཐོང་བའིར་ལམ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་རྣམས་དང་གིས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། རྣམ་དེས་ལས། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་གོམས་གྱུར་པ། །སྤྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་བུ།[๗๐] །ཞེས་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

བཞག་ཐབས་ལའང་དགུ་ལས། ཡེང་མེད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་བཞག་པ་ནི། དཔེ་བཞག་ཚུལ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལས། ཡེང་མེད་སྤྲོ་བསྟུ་བྲལ་བར་བཞག་པ་ནི།

སེམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་མ་ཁད་ཤུར་དག་པའི་ངང་། །སེམས་བྱུང་མི་དམིགས་སྤྲིན་ཚོགས་དེངས་པ་བཞིན།།[๗๑]

ཡེངས་མེད་སྤྲོས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིས། །རྗེ་བཞིན་བང་ལ་ཡེ་བཞིན་མཉམ་པར་གཞག།

དེ་ཡང་རེས་ཉིད་ནམ་མ་ཁད་ཤུ་བྱའི་ངང་ལ་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་རང་རོས་བཞག་པས་དེངས་པ་སྤྲིན་ཡལ་བ་ཤུ་བྱ་ཤུ་བའི་ངང་རེ་མ་ཡེངས་པར་དཔེའི་ངང་བཅིག་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིག །ཅེས་ཀང་ཁྱོད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་། །མ་ཡེངས་རང་བཞིན་བཞག་པས་བྱ་རྩོལ་མེད། །ཀུན་ཀྱང་རང་བྱུང་རང་སར་གྲོལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་ནམ་མ་ཁད་ཤུ་བྱའི་སེམས་ཉིད་འདི། །མི་སྐྱེ་འགག་པ་ཅིར་པའིང་དུ་ཞོག[๗๒] ཅེས་སོ།།

དུབས་གསལ་རྟོག་བལ་དུ་བཞག་པ་ནི། དུབས་གསལ་རྟོག་པ་མེད་པར་བཞག་པ་ནི།

དུབས་ཤིང་སྟེངས་པ་རྒྱམཚོ་ལྟ་བུ་ལ། །གཟུང་འཛིན་རྟོག་བལ་དབང་རྟབས་མེད་པར་ཞོག།[๗๔]

སེམས་མ་བྱིང་བས་དུབས་ལ། མི་རྟོད་པས་སྟེངས་པ་རྒྱམཚོ་རང་སོར་གནས་པ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་གི་རྟོག་བསམ་བསྡུད་པར་དུབས་སེང་དེ་བཞག་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། རྒྱམཚོ་དུབས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། སྒྲ་རྟེན་ཡིད་ལ་བྱེད་མིན་པར། རྗེ་བཞིན་རྟོག་པ་ཀུན་དང་བལ། ཞེས་པ་དང་། ཤེས་ནས་མ་ཡེངས་དོན་ལ་གནས་པ་ལས། །རྩོལ་བས་མི་འཇུག་གཉེན་པོས་སེམས་མི་སྤྱོང་། ཡུལ་ལ་མི་འཛོག་དྲན་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ། ཁང་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོན་ཡིན་པས། ཀུན་བྱེད་ད་ཡི་དོན་ལ་འཇུག་པར་གྱིས།[๗๕] ཞེས་སོ།།

མཁའ་ལྟར་ཕྱོགས་བལ་དུ་བཞག་པ་ནི། ཕྱོགས་བྱལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་ནི།

སྟོང་ཞིང་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །ཀུན་རྟོག་སྤྲིན་མེད་ཕྱོགས་ལྷུང་བལ་བར་ཞོག།

སེམས་ཉིད་ཡེ་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲོ་བསྟུ་མེད་པར་བཞག་པ་ཉིད། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀུ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ད་སྤྲོམས་ཤིག །བྱང་ངོར་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ལ། །མཁའ་ལྟར་གནས་པས་ལུས་སེམས་བཅོས་སུ་མེད། །འདུ་ཤེས་ཞེན་འཛིན་མེད་པས་སྤྲོམ་དུ་ཅིག། །མཁའ་ལྟར་རབ་ཞི་རྟོག་པ་ཀུན་བལ་བ། །ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་དགོངས་པའི་དམིགས་འཛུག་བལ།[๗๗] །ཞེས་སོ།།

བྱང་མེད་བྱང་ཆུལ་དུ་བཞག་པ་ནི། དགག་སྒྲུབ་རྗེ་དོགས་དང་བལ་བར་བཞག་པ་ནི།

བརྟན་ཞིང་མི་གཡོ་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལ། །དགག་སྒྲུབ་གཉིས་མེད་རྗེ་དོགས་བལ་བར་ཞོག།[๗๘]

སེམས་མི་གཡོ་བ་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བཞག་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡིས། རྩོགས་པས་གཉིས་ཀའི་འཆིང་བ་རབ་བཅད་ནས། ཐི་འགལ་མཉམ་པའི་དོན་ལ་གནས་བྱས་པས། །ཀུན་བྱེད་ཡི་དགོངས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གང་གིས་

འཚིང་བ་ནི་རྟོག་བཅད་བྱས་ཤིང་། ཐོལ་བར་མི་འཇུག་རྒྱུ་དང་འདས་མི་ལེན། སྟིང་ཁོའི་དོན་ལ་ཕྱོགས་རིས་དམིགས་མི་འཛིན། ཁོན་ལ་མི་སྒོམ་སྟིང་རྗེའི་ཡུལ་མི་འཇུག[24] ཞེས་སོ།།

སྣང་ཡུལ་འགག་མེད་དུ་བཞག་པ་ནི། སྒོ་ལྔ་རང་གསལ་དུ་བཞག་པ་ནི།

དག་ཅིང་གསལ་བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ། །སྣང་ཡུལ་མ་འགགས་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་ཤོག།

སེམས་གསལ་དྭངས་ཕྱེད་པའི་ངང་དུ་དབང་པོའི་སྣང་ཡུལ་ཁྲ་བུན་ནེ་ཤིགས་སེ་འཛིན་རྟོག་མེད་ལ་མ་ཡེངས་བར་བཞག་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་དེ་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་རྟོ་རྗེ་དྲྭོམས་ཤིག ।རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པ་ཀུན་ལས་འདས། །རྟོགས་པས་དམིགས་པའི་དོན་དུ་འཛོག་མི་བྱེད། །ཡུལ་ལས་འདས་པས་རྣམ་ཤེས་སྲུང་མི་བྱེད། ཁངོས་པོ་སྟིང་པོར་གསལ་བས་སྒོམ་མི་བྱེད། རྣམ་པ་སྟིང་པོར་གསལ་བས་ཏེ་དོགས་མེད།[25] ཞེས་སོ།།

ཡེ་གྲོལ་དག་གསལ་དུ་བཞག་པ་ནི། དག་གསལ་གཉེན་པོས་མ་བསླད་པར་བཞག་པ་ནི།

ཡེ་གྲོལ་སོར་གཞག་འཛའ་ཚོན་ལྟ་བུ་ལ། །བྱིང་རྟོད་གཉེས་མེད་དག་ཅིང་གསལ་བར་ཤོག[ཤ་ར]

སེམས་གསལ་དྭངས་ཕྱེད་པའི་ངང་དུ་བྱིང་རྟོད་མེད་པར་བཞག་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་སེམས་དཔའ་རྟོ་རྗེ་ལེགས་པར་དྲྭོམས་ཤིག །མ་སྐྱེས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོན་སྤྲང་བས། །སྤྲང་བ་དངོས་པོར་མི་ལྟ་འཛིག་མི་བྱེད། །སྤྲང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རབ་གོལ་བས། སྟོང་པ་མི་སྒོམ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པས་གྲོལ།[ཅ] །ཞེས་པ་ལྟར་བཞག་པས་སྤྲང་བ་སྟོང་པར་ཤེས་པ་འཛའ་ཚོན་ལྟར་ཤེས་སོ།།

རྟེ་གཅིག་མདའ་མ་ཁན་ལྟར་བཞག་པ་ནི། རྟེ་གཅིག་མ་ཡེངས་པར་བཞག་པ་ནི།

གཞན་དུ་མ་ཡེངས་མདའ་མ་ཁན་ལྟ་བུ་ལ། །གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་སྒོ་བསྡུ་བྱལ་བར་ཤོག།

སེམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པར་ཅོན་ནེ་ཅེ་ར་མདའ་བསྲངས་པ་ལྟར་མིག་ཀུ་བཅུག་སྟེ་བཞག་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་སྒོམ་དུ་མེད་པའི་སྟིང་པོ་ལ། །མ་ཡེངས་དྲན་པས་གཟུང་བ་མན་ངག་ཡིན།[ཋ] །ཞེས་སོ།།

བྱང་མེད་ཡུན་གྱུབ་ཏུ་བཞག་པ་ནི། བློ་བདེ་ལས་ཟིན་དུ་བཞག་པ་ནི།

ཐག་ཆོད་ཤེས་པ་ལས་ཟིན་ལྟ་བུ་ལ། །རེ་དོགས་གཉིས་མེད་ཡུན་གྱིས་གྲུབ་བར་ཤོག།[๗๙]

སེམས་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་ཆོས་སྐུ་རང་གནས་སུ་ཐག་ཆོད་པས་ཕྱི་ནས་རེ་བ་དང་དོགས་པ་མེད་པའི་ངང་དེར་རང་བབས་སུ་གློད་ནས་བཞག་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་ལམ་འདིར་འཇུག་ཅིང་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བའི་ས་ལ་གནས། །དགོངས་པ་མི་འཛིན་ཕྱོགས་རིས་གཟུང་དུ་མེད། །སྟིང་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་དང་མི་འཇུག་འདས།[๙๒] ཞེས་སོ། །དེའང་སྒོ་གསུམ་གྱི་ནང་གློད་ནས་མ་ཡེངས་ཙམ་དུ་འཛོག་གི ཉ་ཅང་དྲན་པ་བསྒོམས་པའང་མི་དགོས་སོ། །ཡང་རྒྱ་ཡན་དུ་ཡེངས་ནའང་ཐ་མལ་དུ་ཡུང་བས་ན། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་བབས་མ་ཡེངས་པའི་ངང་ལ་བཞག་པར་ཡང་། དེ་ལས། ཀྱེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །སྒོམ་ཞིང་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས། །མ་བསམས་ཡལ་བར་གནས་པས་འགོར་བ་ཉིད། །བཅོལ་ཞིང་བསྒོམས་པས་རྣམ་ཀྲོ་གཅིག་མའི་ལམ།[๙๓] ཞེས་སོ། །རྟོ་ལྟར་བྱ་ན། དེ་ལས། ཀྱེ་སེམས་དཔའ་རྣོ་རྟེ་ཏི་བཞིན་ཉིད་སྒོམས་ཤིག །རང་ལུས་མི་བཅོས་དབང་པོ་མི་བརྟུལ་ཏེ། །དགེ་ཀུང་མི་བསྡམ་བྱ་བཅོལ་གང་ཡང་མེད། །སེམས་ཀུང་གར་གཏད་མི་གཡེའི་དང་ལ་བཞག །བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིན་ལས་འདི་བསྒོམས་པས། །བྱས་པ་མེད་པར་དོན་ཀུན་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཀྱེ་རྣལ་འབྱོར་དུས་གཅིག་འཇུག་པའིསྐལ་ལ་ལྡན་ཀ །ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་བསྟན་བྱས་ན། །རྟོགས་པའི་ཀློང་ལ་དྲན་ཞིང་འདྲིས་པ་ལས། །སྒོམ་ཞིང་འཇུག་ཏུ་མེད་པར་ཡུང་སྟོན་ཅིག[๙๕] །ཅེས་སོ།།

བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ།

འདི་ནི་རང་བཞིན་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པ་ཡིན།།

སྐྱེ་མེད་ངང་དེར་གནས་པས་ཞི་གནས་ལ། །གསལ་སྟོང་སྒོམ་དང་བྲལ་བས་ལྷག་མཐོང་ཉིད།།[๙๐]

དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་གཅིག་པས་ཟུང་དུ་འབྲེལ།།

དེ་ལང་གཟུང་འཛིན་མེད་པས་རང་བཞིན་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་།

ཡིན་པོག་ཏུ་གནས་པའི་ཚ་ཞི་གནས་ལ། དེ་དུས་གསལ་ཚ་ལྟག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བཏགས་དུས་ནས་གཉིས་ཀ་གང་དུའང་དབྱེ་བས་ལ་མེད་པས། ཞི་གནས་ཞི་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཞི། ལྟག་མཐོང་ལྟག་མཐོང་དུ་རྟོག་པ་མེད་པས་དབྱེར་མེད་གཉུག་མའི་ཟུང་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞི་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་བསམ་པ་སྟེ་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་མི་གནས་པའོ། །ལྟག་མཐོང་ནི་ལྟ་བ་མཐོང་བ་སྟེ་ལྟ་བ་ཉིད་བྱང་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་བའོ། །གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ།[৭৭] །ཞེས་སོ།།

ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བདུན་ལས། བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་མཐོང་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལྟར་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རིམ་པས་ལམ་གྱི་འགྲོད་ཚུལ་ཡང་བཤད་དེ། རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ནི། བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་སེམས་གཉུག་མར་གནས་པ།

དེ་ཚེ་ཟབ་ཞི་སྒོས་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །སྣང་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་མཐོང་བས།།

སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ།[৭৭] །འོད་གསལ་ཤེས་རབ་ཚ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བྱ།།

སེམས་ཉིད་སྣང་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་ངང་དུ་བློའི་འཇུ་གཅིག་ནས་དུངས་གསལ་གསོ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྣེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འོད་གསལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཏེ། རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལས། འོད་གསལ་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །རྩོ་གས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྐ། །སྣང་བ་རྣམ་བར་མི་རྟོག་པ། །མཆེད་པ་ཡེ་ཤེས་སྣུ་མ་སྟེ། །ཐོབ་པ་དམ་པ་འཕགས་པའི་ལམ། །ཉེ་བར་ཐོབ་པས་རྩོ་གས་པའོ།[৭৮] །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དུ་བར་དོའི་སྐད་ཅིག་ཏེ་ཞི་གནས་ལ་སྣང་ཀ་ཐོལ་ཚུལ་བཤད་པའང་། དཔལ་འདི་བཞིན་ཡོད་པ་ངོ་ཤེས་ཤིང་ཐོག་མ་ནས་དེར་ཐོལ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཐར་ལམ་ཟིན་པའི་རྟགས་ནི། དེ་འང་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་དང་ཐོར་སྣེས་པས་སེམས་ཉིད་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟིན། ཐར་པའི་ལམ་སྣ་ཟིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་བོན་ཐེབས་པའོ། །

འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས།

དེ་ཉིད་མཐོང་བས་སེམས་ནི་རབ་ཞི་ཞིང་། །ཕྱི་ནང་ཆོས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཞེན་པ་ཚུད།།
སྣོང་བའི་ངང་ནས་སྣོང་རྫོགས་མེད་འཆར།[༡༡] །རང་གཞན་དོན་དུ་དགེ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་བསྒོམ།།
དབེན་པར་དགའ་ཞིང་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛི་ཉུང་། །སྨི་ལམ་ན་ཡང་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད།།
དེས་ནི་ཐར་བའི་ལམ་སྟ་ཞིན་པ་ཡིན།།[༡༢]

སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟིན་དུ་ སལྷོ་བུ་ར་ཀུ ན་རྡོ་རྗེ་རང་སར་གྲོལ་བས་འོད་གསལ་མ་བྱུང་འདྲེས་ཏེ། ཀུན་སྦྱོད་གཅིག་ཏུ་དགེ་བས་ཕྱི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡུལ་ལྟ། ནང་དྲན་རིག་གི་སེམས་དགག་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་ཞིང་། སེམས་རང་གསལ་སྟོང་བའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་ཕྱོགས་ཆ་མེད་བའི་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བས་རང་ཡང་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད། གཞན་ཡང་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་བསྒྲུལ། རབ་ཏུ་དབེན་བའི་རི་སྲུལ་དང་ནགས་འདབ་ལ་སོགས་པར་དགའ་ཞིང་རྣམ་གཡེང་དང་འདུ་འཛི་སྤྲོངས་ཏེ། ཐ་ན་སྨི་ལམ་དུའང་མི་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པར་དཀར་ཐོ་དགེ་བའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་འཆར་ཞིང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་སྤྲོམ་ཁང་དུ་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བསམ་པ་མེད་པར་ལུས་བསྲངས་ནས། ཞང་ས་རྒྱས་དང་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱག་བཙལ་ནས། །བདག་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་བསྟོམ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་དེ་བསྟོམས་ན། །བདྲོ་ཚེ་ལ་དབང་བསྒྲུར་འགྱུར། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བསྐྱོབ་པའི་ཡིད། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་བརྩེ་བྱས་ན། །ཉི་མ་རླུ་བའི་དབྱིབས་འདྲ་དང་། །འོད་དང་པད་ལྟ་ཡུ་བྱད་དང་། རིས་མོ་ནམ་མཁའི་མེ་འདྲ་མཐོང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཡུ་ཡི་ཕྱག །ཐམས་ཅད་ཞིང་ནས་བྱུང་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་མགོ་ལ་ཉགས་མཛད་དེ། །ཡང་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུས།[୯୭] །ཞེས་སོ།།

མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཚུལ་དེ་དག

དེ་ནས་ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་གོམས་པ་ཡིས། །སེམས་གནས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་།།

སྣང་བ་སྤྲིལ་ཡམ་སྐྱུ་མར་རབ་ཏུ་རྟོགས། །ཚོས་རྣམས་གཅིག་མེད་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པས།།[༡༩]

སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཚེ། །མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུམི་རྟོག་པ།།

བསམ་གཏན་དགའ་བས་བརླུན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།།

སྔར་གྱི་དོན་ལ་ཆེས་ཆེར་གོམས་ནས་མེམས་སྟོང་གསལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཤས་ཆུང་ཀུ་སོང་བས་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་རྣབས་ཆེ་ཞིང་། ཕྱིའི་སྣང་བཞང་བ་གིས་ཞར་ལ་རྨི་ལམ་སྐྱུ་མར་མཐོང་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་ངོ་རྟོགས་པ་འཆར་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་གནས་པ་ནི་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱུ་འཕྲུ་ལ་ལམ་རིམ་ལས། རྨི་ལམ་ན་ཡང་སྐྱུ་མར་མཐོང་། །མཆེད་པ་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ།[༩༨] །ཞེས་སོ།།

དྲོད་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི། དུས།

དེ་ཚེ་ལུས་སེམས་སྟོན་བས་རབ་དགེ་ཅིང་།[༡༧] །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དུའི་མེད་རྟོགས་པ་འཆར།། མངོན་ཤེས་ལྟན་ཞིང་སྐིང་རྡེས་ཐན་པ་འགྲུབ། །སྲིད་ལ་སྐྱོ་བས་སེམས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་།། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཀུན་དེ་འདྲར་རྟོགས།[༡༨] །ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཤིག་སྟོ་འགྲུས་ཤིན་མེད།། ཏིང་ཚོད་བྱལ་ཞིང་ཉིན་མཚན་ཏིང་འཛིན་འགྲུབ། །སྐྱེ་བོ་དེས་ནི་འཕགས་ལམ་སྐྱུར་དུ་མཐོང།།

རྟོགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་། ཟུང་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་གནས་པས་དེ་ལས་འབྱལ་མི་ཐོད་ཅིང་། སྣིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་སྤྱོད་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་དང་ངེས་འབྱུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། རྨི་ལམ་དུའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་སྣིན་བྱ་མེད་ལ་ཕྱིའི་ཤིག་སྟོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལམ་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱུ་དུ་མཐོང་ལམ་ལ་རག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔ་མ་ལས། འཕེལ་བ་ལས་ནི་འཕགས་པའི་ལམ། །རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་མེད།[༩༩] །ཅེས་སོ།།

ཐོབ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡང་།

དེ་ནས་ཆེས་ཆེར་གོམས་པས་སྟོན་བས་ལྷག[༢༧] །ཏིང་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཀི་མ་སྟོན་མེད་འཆར།།
ཚོས་ཀུན་ཚུལ་གཅིག་མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་ནས། །སྨྲན་དང་མངོན་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་མངའ་བས།།
ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་སྟོང་བྱེ་བ་དཔག་མེད་མཐོང་།[༢༨] །དེ་ཚོ་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི།།
ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།།

འདི་ར་སེམས་ཀྱི་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེ་ས་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཐོ་ར་མཐོང་བས་ཐོ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེ་ས་ཀེ། ནང་གི་སྙིང་གའི་རྩ་འགོར་ལ་བརྟེན་པའི་འདབ་མའི་རྩུང་ཐུག་གཅིག་དག་ཁམས་དྲུངས་མའི་ཡེ་ཤེ་ས་དེ་ཆེ་ར་འོད་གསལ་ཞིང་འགོར་ལོ་གཞན་རྣམས་སུ་འང་གསལ་བས་རྩུ་ང་སེམས་ཁྲིད་པར་ཅན་བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་གཉིས་བཅན་ཐོ་ན་མོངས་པའི་རྩུ་ང་བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་གཉིས་འགགས་པས། སྔགས་ལྟར་ན་ནང་གི་ཁམས་ལ་ཡེ་ལྟན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སྣང་ལ། མཚན་ཉིད་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ཞིང་སྣང་བར་བཤད་དེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སའི་སྣུན་དང་མངོན་ཤེས་ལྟར་སྒྲིབ་པ་དང་ཐ་སྙད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་པ་མཐོང་བས་སྣང་བར་བྱ་བའི་ཚེན་མོར་བས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བའིདག་གོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུ་ར་པའོ། །ཞལ་པོ་ཆེ་ལས། འཆི་བ་ཚད་དང་མི་བསྟགས་བན་འགྲོ་དང་། །འཕོ་ར་གྱི་འཇིགས་བྱལ་ཤམ་ངའི་གནོད་པ་མེད།[༢༩] །ཅེས་འཇིགས་པ་ལྟ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།།

མཐོང་ཆིན་གོམས་པས་གཟུངས་སྒྲིན་ཡེ་ཤེས་འཆར་ཚུལ་ནི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་ཐོབ་པ།

དེ་ལས་ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིས། །རྟོགས་པའི་ཏིང་འཛིན་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་ཅིང་།།[༢༩]
རྟོག་དང་མི་རྟོག་མཉམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ལས། །གཟུངས་སྒྲིན་ཡེ་ཤེས་དྲི་མེད་རྒྱུ་ཆེ་ཞིང་།།
མཉམ་པར་གཞག་དང་མ་བཞག་གཉིས་མེད་པར། །རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་སྒུལ་བ་བསམ་ཡས་སྟོན།།[༣༠]
ཚད་མེད་ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག།

དེ་འང་མཐོང་ཆེན་གྱི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ས་ཅེ་ར་ཡོན་ཏན་སྐར་བཤད་པ་དེ་དག་གྲངས་མེ་ད་པ་ཐོབ་ཅིང་སྒུལ་བས་སེ་མས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེ་ད་ལ།

ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་ རྟེ་ས་ཐོ་བ་ན་རྟོ་གེ་པ་ཡོད་པས་མཉམ་རྟེ་ས་ཐ་དད་པའང་ཡོད་ལ། དག་པ་ས་གསུམ་ནས་མངོན་གྱུར་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་འདྲེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། བྱ་བ་སྒྲུབ་ལ་རྟག་ཏུ་བློ། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་།[1] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བསྡུན་པ་བཞིན་ནོ།།

ཉེ་བར་ཐོབ་པ་འཕགས་ལམ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་རྟོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི།

རྩ་ཁམས་དག་ཅིང་རླུང་སེམས་ཡོན་ཏན་མཆོག །ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་མ་མེད་པ་ན།།

ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།[ཟ] །འཕགས་ལམ་རྟོགས་ནས་སྐུར་དུ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ།།

འདི་ནི་འོད་གསལ་སྟིང་ཁའི་ཐེག་པ་སྟེ། །སྐལ་བཟང་འབྲས་བུཆོ་འདིར་གྲོལ་བ་ཡིན།།

དེ་འང་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེ་ས་ནི་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བསྒོམས་པས་ལྟུན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ས་དགུའི་དྲི་མ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ནི་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ལས་སུ་རྟང་བ་ལས་སྣང་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་སུ་རྟང་ཞིང་རྩོལ་བས་སྤྱངས་པ་ལས་ཀྱང་རྟང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་དབུ་མ་ལ་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་བའི་དང་པོ་གཉིས་གྲོལ་བས་ས་དང་པོ་ནས། ཉི་ཤུ་པ་གྲོལ་བས་བརྒྱ་བའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་འཚང་ཞིང་། སྤྱང་གཞིའི་རྩ་འདབ་རྣམས་སྤྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྩ་འདབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆེད་པས་བསྒོམས་དུས་རླུང་ཞབས་འཁྲུལ་སྤྲང་སྟོངས་ཏེ། སྤྱོང་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲངས་མ་དང་རླུང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྒྱུ་བ་མེད་པ་ཚུངས་པ་ལས་ས་ལམ་གྱི་རྣགས་རྣམས་འབྱུང་ངོ།།

དེ་འང་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་ལས་སུ་རུང་བས་ཚོགས་སྤྱོང་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆར། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞལ་མཐོང་། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སུ་རུང་བས་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་སྣང་། སྙིང་གའི་ལས་སུ་རུང་བས་མཐོང་ལམ་སྐྱེ། མགྲིན་བས་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་བའི་བར་ལོངས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་སྣང་། སྤྱི་བོའི་ལས་སུ་རུང་བས་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆར། ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ་དབུ་མའི་མདུད་པ་གྲོལ་དུས་རྩ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུདག་པས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་རོ། །

དེའང་། སྐུ་འཕྲུལ་རྫོ་རྗེ་ལས། ས་དང་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །རྩ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་འབྱེ་ལས། །རྒྱང་དང་བདེ་ཆེན་ལས་འདོད་དེ། །སྣང་གཞི་སྟོང་བྱེད་འཕེལ་དང་འགྲིབ། །སྲིད་དང་མྱ་ངན་འདས་འཕེལ་འགྲིབ། །རྣམ་བཞིའམ་གསུམ་མམ་ལྟ་འགོར་ལོ། །གཅིག་གཅིས་ཀྱི་ནི་གཅིག་མ་རྫོགས། །ས་བཅུ་ཐ་མས་ཡེ་ཤེས་ས། །བཞི་བས་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་གསས།[1] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འགོར་ལོ་གསུམ་ལྟར་ན་སྐུ་གསུམ། བཞི་ལྟར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཞི། ལྟ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་ལྟ་རྫོགས་ཤིང་། མདུད་པ་ཉི་ཤུས་ས་བཅུའོ། །གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ། དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་གྲོལ་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཛུག་པའོ། །སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་བར་དོ་འཕྲོས་སུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་འོད་གསལ་བཞི་ལས། གནས་སྐབས་གང་དུ་འཆར་བ་ངོས་བཟུང་ན། སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་དབུ་མའི་དབུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྱི་རྩ། སྟེང་དབུས་དྲངས་མ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལ་འབྱུང་བ་ཐིམ་དུས་འཆར་ངོ། །དེའང་ཐིམ་ཚུལ་ནི། ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་ཚེ། །གཟུགས་ནི་སྐྱ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར། །སྐྱེ་དྲོ་ནི་མེ་རླུང་ལ་ཕྱིམ། །རྣོག་ནི་ཆུར་ཐིམ་པར་འགྱུར།[2] །ཞེས་པ་དེའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་ལས། དང་པོ་ས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ། །ཆུ་ཡང་མེའམ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ། །མེ་ནི་རླུང་ལ་ཕྱིམ་གྱུར་ནས། །རླུང་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ཐིམ། །ཤུ་ཡང་མེའམ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་ཀྱང་ཐ་མལ་ཏུ་ཐིམ་པར་འགྱུར།[3] །ཞེས་སོ།།

དེའང་གཟུགས་སྐྱ་ལ་ཐིམ་པས་གཟུགས་མི་གསལ་བར་སོང་དུས་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས། སྐྱེ་དྲོ་ལ་ཐིམ་པས་རྩ་བ་མི་གསང་དུ་སོང་དུ་ས་ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པས་གཅེར་བའི་ཚ་བསྐམ་ཞིང་ཁྲག་རྣམས་ཀྱི་དྭངས་མ་རྩ་བ་ནས་ངོ་ཤུད་ལ་ཐིམ་པས་དྲོ་མི་ཚོར་དུས་མེ་ཏྲུང་ལ་ཐིམ་པས་ཤ་ཁྲ་བ་ཉམས་ཏེ་མི་ཚོར་དུས་ཤ་ལ་ཐིམ་པས་ལྟོས་ངོ་མི་ཚོར་དུས་རླུང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པས་ཕྱེས་ངོ་མི་ཚོར་དུས་ཤུ་ལ་ཐིམ་པས་དབུགས་འགྱུ་བ་འཆད། ངོ་བཤྱུད་གི་དྭངས་མ་ཐམས་ཅད་ཡར་སྐྱ་མར་སྐྱའི་རྩེ་ན་སྒྲིབ། རེག་ཚོས་ལ་ཐིམ་དུས་ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་མི་ཚོར་ཞིང་མདངས་ཉམས་དུས་རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ་འཛུག་སྟེ། དབུ་མའི་ཡར་སྐྱའི་

ཆོ་ལ་རོ་མའི་དྲངས་མ་དཀར་པོ་ཕིམ། མར་སྣར་ཙ་ལ་བརྒྱང་མའི་དྲངས་མ་དམར་པོ་ཕིམ་པ་སྐྱིང་གའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྱི་དྲངས་མ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཕིམ་བས་ཐུ་རགས་ཀྱི་རྩོག་པ་འགགས་ནས་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་འཆར་རོ། །དེའང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་རང་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འོད་གསལ་རྣམ་པ་བཞིའོ་དང་། སྣང་བའི་ཚ་ལས་ལྷུན་གྲུབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་འོད་གསལ་རྣམ་པ་ལྔ་འཆར་རོ། ཀུང་པོ་ནི་སྣང་བ་དང་། མཆེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ཀུང་པོ་ནི་རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ་ཕིམ་པའི་སྐད་ཅིག་ལ། ཕྱི་རྟགས་སམ་སྣང་བ་ལ་འོད་ཟེར་ལྔ་སྐྱིག་རྒྱའི་རྣམ་པ་ཙམ་སྟེ་འབྱུང་བའི་དྲངས་མ་ལྔ་སྐྱིང་པོ་ལ་ཕིམ་པའི་གནད་ཀྱིས་འཆར་རོ། །ནང་རྟགས་སམ་ངོ་བོ་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་འཆར་ཏེ། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས། དང་པོ་སྐྱིག་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། ཁོད་ཟེར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་། ཞེས་པ་དང་། སྣང་བ་ཞེས་བྱ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །གསལ་བའི་ཚ་དེ་གཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་ལས། ཉེབྱང་བ་མི་འབྱང་རྒྱང་དང་བཅས་པ་གང་། ལྷུང་བེར་གནས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡིན།[11] །ཞེས་སོ།།

ཡེ་ཤེས་དེས་ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་པའི་རྩོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་འགགས་སྟེ། ཡུན་དེ་བའི་སྐྱོད་བསྡུས་ལས། རྣམ་རྟོག་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཏོའི་མིང་གང་ཞེན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་། སོང་བ་དང་། སྡུད་དང་། སྡུད་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྡུད་དང་། ཞེ་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་། འཇིགས་པ་དང་། འཇིགས་པ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་། སྲེད་པ་དང་། སྲེད་པ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྲེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྐྱོམ་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། ཚོར་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཚོར་བ་དང་། རིག་པ་ཡོ་དང་། རིག་གཞི་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། བརྩེ་བ་དང་། བརྩེ་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་དང་། དོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བསགས་པ་ཉིད་དང་། ཐུག་དོག་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་རྩོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་མོ།[12] །ཞེས་སོ། ཁཉིས་པ་སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཕིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ། ཕྱི་རྟགས་སྐུ་

ཤལ་བ་རྒྱ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཡིད་ཀུན་གཞི་ལ་འཇུག་པས་ཤར་རྩ་འོད་གདངས་དཀར་པོ་གསལ་བའོ། །ནང་རྐྱགས་སྐར་བས་གསལ་བ་དེར་འཛོམ་མེད་པས། རྣམ་རྒྱལ་ལས། གཉིས་བ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་པ་དང་། མཆེད་པ་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་མི་རྟོག་སྟེ། ཆེས་གསལ་བ་ལ་འཛིན་རྟོག་མ་ཞུགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཐུ་བ་རླུང་བལ་མི་རྟོག་པ། །ལྷན་ཅེར་གནས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡིན།[2] །ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བཞིབཅུ་འགག་སྟེ། སྟོང་བསྟས་ལས། འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བཞིབཅུ་གང་ཞེ་ན། ཆགས་པ་དང་། ཆགས་པ་བར་མ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། དགའ་བ་བར་མ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རབས་པ་དང་། རབ་ཏུ་མགུ་བ་དང་། ངོ་མཚར་བ་དང་། དགོད་པ་དང་། ཚོམ་པ་དང་། འཕྲུད་པ་དང་། འཇིབ་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། བརྩེན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། བྱ་བ་དང་། འགྲོགས་པ་དང་། སྟོབས་དང་། དབྱོག་པ་དང་། སྨོ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སྨོར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སྨོར་བ་དང་། སྐྲག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྐྲག་པ་དང་། ཞེ་འགས་པ་དང་། དགེ་བ་དང་། ཚོག་གསལ་བ་དང་། བདེན་པ་དང་། མི་བདེན་པ་དང་། ངེས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། སྨྱིན་པ་ཡོ་དང་། གཞན་ལ་སྐྱར་པ་དང་། དཔའ་བོ་དང་། ངོ་ཚ་བ་མེད་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་དང་། སྐུག་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་། ཀུ་སྡུ་ཆེ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བཞིབཅུའོ།[3] །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་མཆེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཕྱི་རྐགས་སུ་ཉི་མ་ཤར་བཞམ་མེའི་སྐད་བ་ལྟར་དམར་སེར་དུ་ སྐད་སྟེ་ཉོན་ཡིད་ཀུན་གཞི་ཐིམ་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་འོད་གདངས་སོ། །ནང་རྐྱགས་སུ་བདེ་གསལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་བས་ལྷག་པ་འཚར་ཏེ། རྣམ་རྒྱལ་ལས། གསུམ་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ། །གསལ་བ་ཙམ་དུའང་མི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཐུ། །རྣང་སེམས་མི་ཕྱེད་གསལ་བར་འཚར་བ་སྟེ། །ལྷམ་མེར་གནས་པ་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ཡིན།[4] །ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེས་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བདུན་འགག་སྟེ། སྟོང་བསྟས་ལས། གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། མི་གསལ་བ་དང་། བརྟེད་དེས་པ་དང་། འཕྲུལ་པ་དང་། མི་སྐྱ་བ་དང་། སྐྱོ་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་

གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་འགག་གི་[༥༠] །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཐོབ་པ་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཕྱི་རྟགས་མཐིང་ནག་གམ་ལྗང་ནག་མུན་སྲོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཏི་མུག་ཀུན་གཞིའི་ཚ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་དབུས་རྩའི་གདངས་སོ། ཁང་རྟགས་སྟོན་བས་དྲངས་ལ་འོད་གསལ་བས་ཞེན་རྟོག་གི་ངེམ་མཐའ་དག་དག་པ་སྟེ། རྣམ་རྒྱལ་ལས། བཞི་པ་མུན་པ་ལྟུབུ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། ཉེ་བ་ཐོབ་པ་དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ། །རང་བྱུང་རང་གསལ་བའི་བ་དམིགས་སུ་མེད། ཐུ་རགས་རང་བཞིན་ཏིང་འཛིན་མཚམས་མེ་སྐྱུར། །སྐད་ཅིག་བཞིན་མེལྟུར་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན།[༥༡] །ཞེས་སོ། །དེའི་དུས་སུ་སྟིང་གའི་རྩ་དར་དཀར་གྱི་སྐུད་པ་འདྲ་བའི་ནང་གི་ཁྲག་དབུགས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལ་ཐིག་ལེ་ཙམ་ཊོ་རྩོགས་པར་ཐིམ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྟོས་པ་དང་བལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐུ་མངོན་དུ་འཆར་རོ། །འོད་གསལ་བཞི་རིམ་གྱིས་འཆར་བ་ཡང་ཙ་ཊོ་སྟིང་གའི་རྩ་འདབ་ཏུ་འདུས་པ་དྲངས་མའི་རྩ་ནང་གི་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པས་དེར་གྱུར་བའོ། །དེའང་འོད་གསལ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་སྣོད་པ་རགས་པ་རྣམས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ལ། བཞི་པའི་དུས་སུ་ཐུ་བ་ཐིམ་པས་སྣོད་པ་མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་སྐབས་ཤེག་དེར་འབྱུང་བས་ཡེ་ཐོག་ཏུ་གོལ་བའི་འཐད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བྱེད་དུས་བཞིན་ནོ། ཉེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲངས་པས་མི་ལྟོག་ལ། འདི་ངོ་མ་ཤེས་ན་ལྟོག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལམ་དུ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་སྤྲངས་པ་མེད་པས་ལྟོག་གོ །ངོ་ཤེས་ནས་མི་ལྟོག་པ་ནི། ངོ་ཤེས་དུས་གྲོལ་ནས་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་ཟག་མེད་བརྙེས་པས་ལྟོག་པའི་གནས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་སྐུའི་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་གཟུགས་སྐུའི་འོད་གསལ་ནི་སྐད་ཅིག་བཞིན་པའི་རྟེས་དེ་ཉིད་ལ་འཆར་ཏེ། རྣམ་རྒྱལ་ལས། ལྟ་བ་སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ། །མི་རྟོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ་འཆར།[༥༢] །ཞེས་པས། དང་པོར་སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་པ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་མཐིང་ནག་ཏུ་ཐིམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་འཆར་རོ།།

དེའང་སྟིང་གའི་ཧོང་གསལ་ལ་རིགས་ལྔའི་སྐུ་དང་ཞིང་ཁམས་ཡོད་པའིགནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ནས་མི་བསྒོད་པ་དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། སྣང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་གཅོ་འཁོར་རྣམས་ཚོམ་བུའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཆར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྟིང་ནང་གི་གདངས་ལས་རང་

ཤར་བས་འོག་མིན་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུས་དེར་སྣང་བ་སྟེ། སྔར་དོ་འཕྲོད་ཅིང་བརྟན་པ་ཡོད་པ་རྣམས་དུས་དེར་གྲོལ་ལོ། །དེའང་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་ཅིག་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱིས་ཤིན་པས། ད་ལྟ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག་ནས་རྣམ་རྟོག་ཕྱི་མ་མ་འཕྲོས་སྔ་མ་འགགས་པའི་བར་གྱི་གསལ་དྭངས་ལ་རྗེ་ཙམ་གནས་ཡུན་རིང་བ་བར་དོའི་སྣང་ཅིག་མ་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པའང་དེ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བརྟན་པ་ཆེ་བ་གལ་ཆེའོ། །དེར་ངོ་མ་ཤེས་ན་སྒོད་པའི་བར་དོ་ལ་རྨི་ལམ་ལྟར་ཡད་ཡུད་ཙ་སྣང་བའི་ཕྱེད་སྔ་མའི་སྣང་བ་དང་། ཕྱེད་ཕྱི་མའི་གནས་དང་ཡུལ་གྱི་སྣང་བར་འཆར་དུས། རབ་ཀྱིས་བདེན་མེད། འབྱིང་གིས་བསྒྱེད་རྫོགས་སྐུ་མ་ལྟ་བུ། ཐ་མས་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སོགས་པས་བར་དོའི་འཇིགས་པ་ལས་ཡོག་ནས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱི་མ་ལ་གྲོལ་བར་གསུངས་སོ། །འཕྲོས་དང་བཅས་པས་འོད་གསལ་རྣམ་པ་བཞིས་ལམ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་སྐྲོམ་རིམ་བཞག་གོམས་པས་རིགས་འཇིན་འགྲུབ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི། བསྐོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་ཞེས་པ་གསུམ་གྱི། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དུ་ནི།

དབང་པོ་ཐ་མས་བསྐོམ་པའི་རིམ་པ་ཡང་།[༡༡] །དང་པོར་ཞེས་པ་སོགས་རུལ་སྐྱེས་སྟེ།

བརྟན་པར་གྱུར་ནས་ཟུང་འཇུག་དབྱེར་མེད་བསྐོམ། །དེ་ཡང་ཐབས་ཚུལ་དབགས་མེད་ཚུལ་ལ་བསླབ།།

ཞེས་གནས་ལའང་གསུམ་ལས།

རྣམ་རྟོག་འདུལ་བར་བསྟན་པ་ནི། རྡེ་ཤྲར་ཞེ་ན།

ཐོག་མར་ཞེས་གནས་བཙལ་བའི་རིམ་པ་ནི།[༡༢] །དབེན་པའི་ཡོགས་སུ་སྟན་ལ་རབ་འདུག་ནས།།

དབུགས་དབྱུང་རྡུབ་པའི་ཁ་དོག་གྲངས་རྣམས་ཀྱིས། །ཉིན་འགར་རྣམ་རྟོག་འདུལ་ཞིང་གནས་པར་བྱ།།

དེའང་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོར་མ་སྐྱེ་བོའི་འཆི་བ་དང་འདྲ་འཇོ་དང་ཀློག་ཅོར་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་གནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་འཇོན་པར་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་སྐྱེ་ལ་ཀུད་བཅས་ནས་ལག་པ་པུས་མོ་ལ་བཀབ་སྟེ། རྩ་གསུམ་གསལ་བའི་ངོ་མ་དཀར་པོ་ནས་སྟ་བུག་གཡས་ལ་རྩང་ཕྱིར་སོང་བས་ནད་

གདོན་སྟེགས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤོ་ལང་ནས་དུ་བ་སོང་བ་ལྟར་སངས། ནང་དུ་འཇུག་དུས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འོད་དུ་གྱུར་པ་སྣ་ཚོགས་གཡོན་ནས་བརྒྱང་མ་དམར་པོའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཐིམ་པར་བསམས་ལ་དར་ཅིག་ཕྱུབ་ཐང་དུ་སྟེང་འོག་གི་རླུང་ཁ་སྐྱར་ལ་གཟུང་། ཡང་དལ་བུས་སྦུ་མ་བཞིན་བཏང་ལ་ལྟག་ཙུད་ཟེ་གཟུང་། རླུང་གི་ཁ་དོག་ནི་དཀྱིལ་གསུམ་ས་རླུང་བདག་གི་ས་བཞིབས་པའི་དུས་ཏེ་དེའི་གཉེན་པོར་རླུང་གི་རླུང་ལྟར་གྱུར་གྱི། དབྱར་གསུམ་མའི་ཚ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཆུ་རླུང་དཀར་པོ། སྟོན་གསུམ་མཁྲིས་པ་གཡོ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ས་རླུང་སེར་པོ། དགྱུན་གསུམ་གྲང་བ་ཆུའི་གཉེན་པོར་མེའི་རླུང་དམར་པོ་བསྒོམ་མོ། དབྱིབས་ན་སྐྱིང་ནང་དུ་རླུང་སེམས་ཀྱི་དུབས་མ་གཞུ་ལྟ་བུ་དང་། ལྗུམ་པོ་དང་། ཐུ་བཞི་པ་རྣམས་བསྒོམ་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་རེག་བྱ་ཅན་ནོ། །ཁྲབས་ནི་ཁུག་པ་བདུན་ཚུན་ཆད་ཡིད་ཀྱིས་བྱའོ།།

དེའང་ལས་དང་པོ་བས་རླུ་ང་དེ་སྣ་བུ་ག་ནས་ཁྲུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནས་རེ་ཚེ་རེ་རིང་སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྒོལ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་ལའང་ཡིད་མ་ཡེངས་པར་བྱའོ། །སམས་འདུས་པའི་ཚེ་ནང་དུ་མ་ལུས་པར་ཏ་དྲག་པོས་ཕྱིར་འཕངས་པས་སེལ་ལ། བདེ་བ་དང་དང་པ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ནང་དུ་གཟུང་ངོ་། །དེ་འང་རླུང་ལ་ཉིན་ཞག་འགར་སྐྱངས་པས་སེམས་གསལ་དུངས་གང་དུའང་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཚེ་རགས་པའི་རླུང་རྒྱུ་བ་མེད་ཅིང་སེམས་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་ངོ་བརྒྱ་མར་མི་དགའ་དམར་ཉི་ཟླའི་ཚ་མི་གཡོ་ཞིང་། དེའི་ནང་དུ་རླུང་ཞབས་རྒྱུ་བ་མེད་དེ་དབུ་མར་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་གནས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོ་ཏ་ལས། གང་དུ་རླུང་དང་སེམས་ནི་མི་རྒྱུ་ཞིང་། ཉི་མ་བཟུ་བ་འདྲག་པ་མེད་གྱུར་པ། མི་ཤེས་པ་དག་གནས་དེ་སེམས་ནི་དབུགས་སྒྱུར་ཞིང་།[৫২] །ཅེས་སོ།།

དམིགས་པ་རྟེ་གཅིག་པ་ནི། དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་རྣམས་མགོ་ནོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་རྗེས་ཐོགས།

དེ་ནས་བྱམས་སོགས་བཞིའང་སེམས་ཀའི་ས་དང་།[৫৩] །བསྒེད་རིམ་དང་ནི་བྱིས་སྐྱ་གྲེགས་བམ་སོགས།།

དགེ་བའི་ཡུལ་ནི་གང་ཡང་རུང་ཞིག་ལ། །དམིགས་པ་རྣམ་གཅིག་མ་ཡིངས་མཉམ་པར་གཞག།

དེ་འང་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞིའམ། སྨོན་འཇུག་གཉིས་ལ་བསླབ་པར། སྤྱིད་འཇུག་ལས། རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།[৬৫] ཞེས་པའམ། བསྒྲིད་རིམ་མམ། པོ་ཏིའམ། རི་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་སྐུ་ལ་སེམས་གཟུང་བར། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ནས་རབ་མཛོས་པ། །དམིགས་པ་འདི་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་མཉམ་གཞག་ཡིན།[৬৬] ཞེས་པའམ། མདོར་ན་སྟོན་ནས་དམིགས་མེད་ལ་མ་གོམས་པས་པ་མི་གསལ་ཡུལ་དགེ་བ་གང་རུང་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིངས་པར་བསྒོམ་སྟེ། མདོར་སྟོའི་རྒྱུན་ལས། དམིགས་ཡུལ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། ཀེ་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ།[৬৮] ཞེས་སོ།།

ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དངོས་ནི། ཐབས།

དེ་ལྟར་བཞག་པས་སེམས་ནི་ལས་རྩང་ཞིང་།[৬৭] །གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་གར་གཏད་ཡུལ་ལ་ཟིན།།

ཇི་ཙམ་བཞག་པ་དེ་ཙམ་མཉམ་པར་གནས། །ལུས་ངག་སེམས་ནི་དགའ་བའི་ཞབས་ཞུབ་པ་ན།།

རྟེ་གཅིག་མི་གཡོའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན།།[৬৮]

ཡུལ་གང་ལ་སེམས་གཟུངས་མཉམ་གཞག་མ་བཏང་རིང་ལ་རྟོག་པ་མི་འཕྲོ་ཞིང་། སེམས་བདེ་ལུས་བདེ་ངག་སྦྱངས་ཞིང་ཚོག་འཇམ་ལ་མདོག་སྣུམ་པ་ནི་ཞི་གནས་རྟེ་གཅིག་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི། མདོ་ལས། དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བདག་གི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རྟུང་བ་ཡིན། །ཞས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཚུང་བ་ཡིན། སྨྲ་བ་ཉུང་ཞིང་ཚོག་འཇམ་པ་ཡིན། བཁས་པའི་མདོག་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྣུམ་པ་ཡིན་[৬৯] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ལྷག་མཐོང་ལའང་གཉིས་ལས། བསྟན་ཚུལ་ནི། ཞི་གནས་ལས་སུ་རྟུང་བ།

དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དོན་ལ་བསྟན་པ་ནི། །ཕྱི་རོལ་སྣང་སྲིད་འགོར་འཁོར་ཚོས་འདི་རྣམས།།

སྣ་ཚོགས་སྣང་བས་རྨི་ལམ་སྐྱུ་འདྲ་ཞིང་། །གཟུགས་བརྟན་སྐུལ་པ་སྐྱེ་བརྟན་དྲི་ཟའི་གྲོང་།།[৬৯]

མིག་ཡོར་སྐྱིག་རྒྱུ་འདུ་ཞིང་སྐྱིང་པོ་མེད། །སྟང་བས་སྟོང་སྟེ་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་བང་།།

གཟོད་མ་ནས་མེ་ད་བཞིན་སྟང་བ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ཡུར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཏི་ང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཚོར་འདི་རྣམས་ནི་དབུབ་ཚུ་ཤིང་འདྲ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མ་ཐའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །ཚུ་ཡི་རྒྱ་བ་འདྲ་ཞིང་སྐྱིག་རྒྱུ་བཞིན། །ཤེས་པ་དང་། ངེ་ལྟར་དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་སྐྱིག་རྒྱུ་དང་། སྐྱུ་མ་རྡི་བཞིན་སྐྱི་ལམ་ཅི་འདྲ་བར། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཁམཚན་མར་བསྒོམ་པར་བོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་།།[ཁར] །ཤེས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཚོས་གཅིག་གིས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་། སྐྱིག་སྐྱུ་དང་འདྲ་གཟུང་བྱར་མེད་ཅིང་གསོག་དང་ནི། །བརྗུན་ཞིང་ཐེ་ཙོ་མིན་པ་རྟེས་སུ་རྟོགས་གྱུ་ར་པ། །དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བྱང་ཆུ་བ་སྐྱིང་པོར་འགྲོ།[ཁཏ] །ཤེས་སོ། །དེ་ཡུར་བྱོ་འབྲུལ་དོར་སྟང་བའི་མ་དག་པ་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མ་སྐྱབ་ལ། འབྲུལ་དོར་བག་ཆགས་མ་བསགས་པའི་དབང་གིས་སྟང་བ་སྟེ། དེའི་སྟང་བ་ལ་ཤར་བ་དེ་ཀུན་དག་དག་འདྲ་ཡང་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྟང་དོར་ཤར་བས་བརྫུན་པ་སྟེ། མདོ་ལས། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ཡང་སྐྱེ་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲུལ་དོར་སྟང་བའི་སངས་རྒྱས་བརྫུན་པ་སྐྱལ་པའི་ངང་བཞིན་ཆུའི་བྲེ་བ་ལྟར། དབྱིངས་ཚོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་ལས་མ་འཁོས་བཞིན་སྟང་བ་བརྫུན་ཀྱི། དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངང་བཞིན་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པ་མེད་པའི་བརྫུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་འང་འབྲུལ་རྟོག་གིས་འཁོར་བ་དང་དེའི་བདེ་སྐུག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་ཅིང་ཚེ་རབས་བགྲངས་པ་འདྲ་ཡང་། དུས་དེ་ཉིད་ནས་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ལ་ལྷོས་ན་འཁོར་མ་འཁོར་མེད་པ་སྟེ་ལམ་ལྟར་འབྲུལ་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་གཉིད་ལ་ཤར་དུས་ནས་འབྲུལ་སྟང་ཡོང་མ་སྐྱོང་བར་བཤད་དེ། འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་དམྱལ་འཇིགས་པ་ངས་ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་སྐྱོ་བྱས་ཀྱང་། །གང་དག་ཤི་འཕོས་བན་སོང་དག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་རལ་གྲི་མདའ་ཆེན་མཚོན་འབྱིན་པའི། །གནོད་པ་

བྱེད་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ལ་འབབ་མཐོང་དེ་ན་མཆོག་ཆ་མེད། །སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། །འདུ་ཤེས་འཇིན་པས་བྱིས་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ། །འཇིན་དང་འཇིན་མེད་དེ་ཡང་བྱང་མེད་དེ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྤྱི་མ་སྤྲིག་རྒྱུ་བཞིན།[2]° །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་སྣང་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་འདི་དག་སྤྱི་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟར་མེད་ལ་སྣང་བ་སང་སེང་འལ་འོལ་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

འཕར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱི་མར་འཇིན་པ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པས་ན་མ་ཁའ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི། ཚོས།

ཐམས་ཅད་ན་མ་ཁའ་འདྲ་ཞིང་བདག་མེད་པས། །སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་དང་བྲལ་བར་མ་ཉམ་པར་གཞག།[3]
དེ་ཡིས་ཕྱི་རོལ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་ཅིང་། །གཟུང་དང་གཟུང་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས།།

དེའང་སྣང་ལ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་སྤྲོས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་གོ །དེས་ནི་ཕྱི་བདེན་པའམ་བདེན་མེད་སྐྱུ་མར་འཇིན་པའི་རྟོག་པའང་སྟོག་པས། དེའི་ཚེ་གཟུང་བའི་ཡུལ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་དུས་དེ་ལ་ཞེན་ཆ་གཟུང་རྟོག་གི་བློ་མ་གྲུབ་པས་ཞར་ལ་འཇིན་པའང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ཏེ། གང་གི་ངོ་བོར་མེད་ཅིང་དམིགས་པ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོན་འདས་དུས་ཀྱི་བསྐལ་པ་བསམ་ཡས་ན། །མི་ཡི་གཙོ་བོ་བྱང་བར་བས་དྲན་ཏེ། ཏྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་གཅིར་ཀྱི་ཁོན་མཛད་པ། །མིང་ནི་དཀར་པོ་མེད་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ། །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་གོམ་པ་བདུན་བོར་ཏེ། །རྒྱུ་བས་ཚོས་རྣམས་དཀར་པོ་མེད་པར་བཤད། །ཐུབ་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་

སྟོན་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁར་ནམ་གྱུར་ཚེ། །རྩ་ཤིང་གེལ་པ་སྣབས་རྣ་བ་བྱག་རྣམས་ལས། །ཆོས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་སྒྲ་ཡང་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་དེ་ན་ཇི་སྙེད་སྒྲ་ཡོད་པ། །ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས། །ཀེ་ཡུ་བྱ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་ཡི། །སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་བྱ་བའང་གྱུར།[৶৭] །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

བཞག་ཐབས་ལ་བཅུ་གསུམ་ལས། སེམས་ལ་བརྟག་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་རྟེས་ཐོགས།

དེ་ནས་ནང་གི་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་བརྟག །སྟ་ཚོགས་རྟོག་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་སེམས།།[৯৫]

དགག་སྒྲུབ་བདེན་བརྫུན་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་སོགས། །ཡུལ་ལ་འཁོར་ཞིང་ངོས་གཟུང་མེད་པ་ཁོད།།

དང་པོ་གང་འོངས་དུ་ལྟ་གང་ན་གནས། །ཐ་མ་གང་འགྲོ་དབྱིངས་དང་ཁ་དོག་ཅི།།[৯০]

སྟམ་དུ་བརྟགས་ཚེ་འདི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར།།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་འང་ཡུལ་སྟ་ཚོགས་ལ་དགའ་མི་དགའ་ཡིན་མ་ཡིན་བདེན་བརྫུན་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པར་ཤ་ངར་འཁྲོ་ཞིང་རྟོག་པ་ཁྱོད། དང་པོ་གང་ནས་འོངས། དཔལ་ལྟ་གང་ན་གནས། ཐ་མ་གང་དུ་འགྲོ། །ཁ་དོག་ཅི་འདུག དབྱིངས་དང་མཚན་མ་ཅི་འདྲ་ཞེས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡིངས་པར་བརྟགས་ཤིང་གཞིག་ངས་དཔྱད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དཀོན་བརྩེགས་ལས། འོད་སྲུངས། འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན་སེམས་ཡོངས་སུཆོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ།[৶৲] །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ཤིན་ལས་མེ་བྱུང་དུས་ཤིང་ཉིད་ཀྱང་ཆོག་པ་ལས། བྱད་ཤིང་ཟད་ནས་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་མེད་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི། དེ་ཡིར་ལས། དབེར་ན་ཤིང་ཉིད་རྟུལ་གིས་ཤིང་ཆོག་པ་ལས། བྱད་ཤིང་ཟད་ནས་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་མེད་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི། དེ་ཡིར་སྦེག་པར་བྱའོ།[৶৳] །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

གནས་ལུགས་མཐོང་ཚུལ་ནི། འཕྲོན་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་[৶৬] ནི། དགག་སྒྲུབ་ལ་འཁྲོ་བ་དང་། དེ་ལ་སོ་སོར་དབྱོད་པའི།

སེམས་ནི་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུས་སྟོང་ཞིང་། །བར་དུ་གནས་དང་ཐ་མར་འགག་བས་སྟོང་།།
།ག་དོག་དབྱིབས་མེད་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་མེད།[৬] །འདས་པ་འགགས་ཤིང་མ་འོངས་མ་སྐྱེས་ལ།།
དཔྱ་མི་གནས་ཕྱི་ནང་གང་ནའང་མེད། །ནམ་མཁའ་འདྲ་ཞིང་སྤྲོས་དང་བྲལ་བར་ཤེས།།

འདི་ལྟར་སེམས་དེ་ནི་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་རྟོག་པས་བསླད་པ་སྟེ། དོན་ལ་ངོ་བོ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་མེད་པས་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུས་སྟོང་། མ་སྐྱེས་པ་ལ་གནས་མཁན་མེད་པས་གནས་པ་ངོ་བོ་སྟོང་། མི་གནས་པ་ལ་འགག་རྒྱུ་མེད་པས་འགག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །ག་དོག་མེད། དབྱིབས་མེད། བསྟན་དུ་མེད། ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་དུ་བཙལ་ཞིང་དཔྱད་ཀྱང་མི་རྙེད་དེ། མ་རྙེད་པའི་ངང་དེ་དའེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ངོས་གཟུ ང་དཔྱད་ར་མེད་པར་སངང་ངེ་བ་ཡངས་ཕྱམ་མེ་བ་བྱ་བྱེ་དད་བྲལ་བ་ཞིག་འཕྱང་བ་ནི་ཆོས་སྐུ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། བདེ་བ་རབ་འབྱམས་ལས། རྟ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །བཙལ་བས་མ་རྙེད་ངོས་གཟུང་མེད། །རིང་ཐེན་ཡེ་བཞིན་སྟོང་པའི་ངང་། བརྗོད་བྲལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སོ།[৶] ।ཞེས་སོ།།

སྒོམ་ནས་བཞག་པ་ནི། དུས།

དེ་ཚེ་སེམས་ལ་གང་ཡང་མི་བསམ་པར།[৭] །ཚད་པ་རལ་གསོ་བཞིན་དུ་སྟོད་ཀྱིས་སྒོམ།།
ཅི་ཡང་མི་བསམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོར། །ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་ངང་ལ་གཞག།

ཞུན་ཀྱི་དུ་བ་པ་ངལ་གསོ་བ་ལྟར་སྐར་རྟོ་ག་དབྱོད་ཀྱི་རྣམ་པས་དབྱད་དབྱད་པའི་གོམ་པ་དོར་བས་ངལ་བ་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟོད་ཀྱིས་གྲོད་པས་དྲན་བསམ་གང་ཡང་མེད་ལ་རིག་པའི་མདངས་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་མ་འགགས་པར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ལ་ཤིག་སེ་བཞིན་ལ་བའི་ངང་ལ་གཞག་གོ །དོ་ཤ་ལས། འཇུར་བྱས་བཅིངས་པའི་སེམས་དེ་ནི། །གྲོལ་ན་གྲོལ་བར་ཕེ་ཚོམ་མེད། །རྩོངས་རྣམས་གང་གིས་འཆིང་ཐུབ་པ། །མཁས་རྣམས་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་གྲོལ།[৶] ।ཞེས་སོ། །སྤྲིན་ཡང་སེམས་ནི་བསྒོམས་ཏེ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ན་འཕྲོ་རང་འཕྲོ་ལ། གང་དགར་སོང་ཞིག་ཅེས་གྲོད་ན་རང་སོར་གནས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཇ་མོ་དང་འདྲ་བར།

དེ་ཉིད་ལས། བཅིངས་པ་དག་ནི་ཕྱོགས་བཅུར་འགྲོ་བར་རྟོམ། །ཐོངས་པར་གྱུར་ན་མི་གཡོ་བརྟན་པར་གནས། ཞོ་ལོག་རྟ་མོ་ཤུ་བྱར་བདག་གིས་རྟོགས། །བྱ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཅིར་ཉེ་ཤོས།[൨൨] །ཞེས་སོ། ཀེའུར་གཟིངས་ཀྱི་བྱ་རོག་ཤུར་མེམས་ཀྱང་འཕྲོ་དུ་བཅུག་ནས། དཔུང་ཟད་ཀྱང་ནང་དུ་མ་འོང་ཞིག་ཅེས་བྱས་ན། ཕྱི་ཡུ་ལ་ལ་འཕྲོ་བ་བཞིན་བྱས་ཀྱང་ནང་དུ་ལོག་ནས་སྟོང་པ་རང་གནས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་སྐུ་མ་ཤུར་གནས་པའང་། དེ་ལས། ཡུལ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་སྟེ་བསྟོན་བྱ་མིན། སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་སྨྱད་པར་བྱ། །ཇི་ཤུར་གཟིངས་ལས་འཕྲུར་བའི་བྱ་རོག་ནི། །བསྐོར་ཞིང་ཞིང་སྐྱར་ཡང་དེ་རྟ་བབས།[൨൧] །ཞེས་སོ། ཁ་ཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་སེམས་འཕྲོ་བའི་དུས་སུ། ཡུ་ལ་བདེན་པར་མེད་པས་བློ་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་དེ་རང་ལོག་ནས་དཔྱད་ར་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །དེའི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཟིངས་ཁ་ནས་འཕྲུར་བའི་བྱ་རོག་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་མི་བརྟེན་པར་གཟིངས་དེ་ཉིད་དུ་བབས་པ་བཞིན་ནོ།།

རྟོགས་པ་འཆར་ཚུལ་ནི། བསྒོམ་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡིས་ངར་འཛིན་གང་ཟགཏ་བདག་མེད་ཅིང་།[൯൩] །འཛིན་པའི་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས།།

དེ་ལྟར་ང་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྩད་བཅད་པས་མ་རྟེད་པའི་དོན་ལ་གོམས་པས་འཛིན་བྱེད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་ལ། སྟར་གཟུ་ང་ཡུ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་གཟུང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། བདག་གཅིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཡུ་ལ་དང་སྐྱེ་མཁན་གཅིས་མ་གྲུ་བ་སྟེ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱོ་ལ་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དགོངས་པར་ཕྱིན་པའོ། །ཀེའུར་འཁོར་བ་སེམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དོ་ཏ་ལས། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། ཐོངས་རྣམས་མདའ་བསྣན་ཀྱིས་སྐྱས་ཙོན་ན་ཤེས་པར་གྱིས།[൯൮] །ཞེས་སོ། ཀེ་ཤུར་རྟོགས་དུས་ཚེ་འདིར་མ་གྱོལ་ཡང་ཕྱི་མར་གྱོལ་བེས་ཏེ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །སྲུ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འབབ་མེད་པར། ཅེས་པར་འཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ།[൯൯] །ཞེས་སོ། ཀེའི་དགེ་བའམ་མི་

དགེ་བ་རླབས་ཆེ་བས་མི་སྐྱོང་མི་སྲིད་པར་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བཞིན་ཏེ་དེས་པར་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བཞིན་ཞེས་སོ།།

བརྟན་པ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཞི་ལྷག་སོ་སོར་བརྟན་པ་ཐོབ་པ།

དེ་ནས་ཟངས་འཇུག་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྣང་སེམས་གཉིས་མེད་ཚུ་དང་ཚུ་ཟླ་བཞིན།།

རྗིང་བུར་ཚུ་ཟླ་ཤར་དུས་ཚུ་དང་ཟླ་གཟུགས་ཐ་དད་མེད་པ་ལྷར་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་འཛིན་པའི་དུས་དེའི་ཟླ་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །སྣང་བ་ནི་གཟུང་བའོ། །སྣང་ཡུལ་ལ་མི་ཟེར་བ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱའོ། །སྣང་ཡུལ་དང་དེའི་སྟོང་པ་གཉིས་ཚུ་དང་ཚུ་ཟླ་ལྷར་གཉིས་མེད་དུ་གནས་སོ།།

གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོན་ལ་བསྟབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མ་རིག་པས།

གཉིས་སུ་གཟུང་བས་སྤྲིད་པར་འབྱུལ་ན་ཡང་།[୭୯] །གཉིས་མེད་ཤེས་པས་མྱ་ངན་འདས་ཞིར་འགྲོ།

དེ་བས་གཉིས་མེད་ངོན་ལ་འདི་ལྟར་བསྟབ། །ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སེམས་ཀྱི་ངང་ཤེར།།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད།[୭୮] །ཁྱེམེད་སྟོང་གསལ་སྤྲོས་དང་བལ་བར་གཞག།

དོན་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་སྲིད་པར་འབྱུལ་བ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཚུ་ལ་འཇིགས་པར་གཟུང་བས་སྐྱར་འཇིགས་སྐྱེས་རྣེ་ཆེར་ཐྱག་པ་ལྟར་སོང་བའི་འབྱུལ་སྣང་གི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་བས་བསྒྲིད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་འབྱུལ་སྣང་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འབྱུལ་སྣང་འཆར་བའི་གཞི་སེམས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་དོ་བོ་མེད་པས་ཁོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་གོས་མ་སྐྱོང་བར་ཤེས་ཀ། རྒྱུད་བླ་ལས། སེམས་དེའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཁོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟེགས་ནས།[୭୨] །ཞེས་པ་ལྟར། དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། མཐའ་ཡིས་མ་གོས་པའི་སྐྱེ་བོ། སྐྱོས་པ་དང་བལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་བཞག་སྟེ། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཚོལ་ཁོ་གང་ཡང་མི་བྱའོ། །བྱས་ན་སེམས་ཉིད་བརྗོགས་པས་འགོར་བའི་གྲོགས་རྟོག་འཕེལ་བ་དུག་སྐྱལ་གཟེབ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ངང་སོར་བཞག་ན་གནོད་པ་མེད་ལ་གཅེས་ན་གནོད་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱང་རྩོལ་སྐྱབ་དང་བྲལ་དོར་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ་ལས། སེམས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་ནི་གྲུབ་ཀྱིས་རྟོགས་

དཀའ་བ། །མཐའ་ཡིས་མ་གོས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྐྱིང་པོ་ནི། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པས་ཀུན་གྱིས་དཔྱད་བྱ་མིན། ཁ་ལ་ཏེ་དཔྱད་ན་དུག་སྨུལ་གཅེས་པ་ཁོ་ནར་ཟད།[১৭] །ཅེས་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། རྗེ་ཡུར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག །འདི་ལ་སུས་ཀྱང་འཆོས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །མ་བཅོས་མཉམ་པའི་ཆུལ་པོ་དེ་ལ་ནི། །མི་རྟོག་ཚོས་སྐྱེའི་དགོངས་པ་ངང་གིས་གནས།[১৪] །ཞེས་སོ།།

མཐའ་བྲལ་དབུམར་རྟོགས་ཚུལ་ནི། སྒོམ་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་རྟོགས་པ་རབ་ཞི་ཞིང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་གནས།།

རིག་དང་མཚོན་ཤེས་ཉིད་འཛིན་འགྲུབ་འགྱུར་ཞིང་།[৬৮]།གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་མཐའ་བྲལ་དབུམར་རྟོགས།།

ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་པ་ཞི་ཞིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་རིག་པ་དང་གློ་ལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྤྲུན་དང་མཚོན་ཤེས་འགྲུབ་སྟེ། སྟུད་པར། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྣང་པ་འདོར། །རིག་དང་མཚོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མཚོན་པར་འགྲུབ།[১৯] །ཅེས་སོ།།

བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས།

དེ་ཚེ་སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །ཡུལ་ནི་མི་དམིགས་རང་བཞིན་སྒོམ་དང་བྲལ།།

སྒོམ་དང་བསྒོམ་བྱ་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་ལ།[৬৯] །བྱ་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་མེད་པས་གདོད་མའི་བང་།།

དེ་མེད་རང་བཞིན་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན།།

མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་ནི་སྒོ་བསྡུ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འང་ལས་སྣང་ཡུ་ལ་སྣང་ཡང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པས་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པ་མེད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། སྒོམ་དང་བསྒོམ་མཁན་གཉིས་སུ་མེད་པས་བྱ་རྒྱུ་དང་བྲེད་མཁན་རང་སར་གྲོལ་བ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་རང་བཞིན་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་དུས་དེར་ཕྱིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཚོས་སྐུ་རང་གནས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གནས་པའིདུས་སོ། །དེ་ཏ་ལས། མ་ལུས་རྒྱུན་དུ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ། །སེམས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པས་ན། །དེ་

ཉིད་དྲི་མེད་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ངོ་།[५] །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་སེམས་སེམས་བྱུང་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་ཕིམ་པས་རྣམ་རྟོག་མི་གཡོ་བ་ལན་ཚུན་ལ་ཕིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་། དེ་ལས། རྣམ་རྟོག་ཡིད་ནི་མི་གཡོ་བརྟན་པར་གནས། །རི་ལྟར་ལན་ཚུན་ལ་ཕིམ་པ་ལྟར། །དེ་ལྟར་སེམས་ནི་རང་བཞིན་ལ་ཕིམ་འགྱུར། །དེ་ཚེ་བདག་དང་གཞན་ནི་མཉམ་པར་མཐོང་།[६] །ཞེས་སོ།།

ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་དུས་དེའི་ཚེ།

གཟུང་ཡུལ་མི་དམིགས་ཚུན་ཆོད་ཡོར་ལ། །འཛིན་མ་ཁན་མི་དམིགས་གཡོ་མེད་ཐོགས་ལྟང་བཟལ།[৭]
སྣང་སེམས་གཉིས་མེད་ཚ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ངང་། །ཟབ་ཞེས་སྦྲོས་བྱལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།།
བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད།།

ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུ་ལ་ལྟ་ཆུ་ཟླ་ལམ་མི་གཡོ་ར་ལྟར་རྟོགས་པས་གཟུང་བའི་རྟོག་པས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་དམིགས་པ་ཐུ་ར་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ནང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྟོགས་པས་དེར་འཛིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་སོ་སྦྲོ་བསྡུ་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཟབ་པ། ཞི་བ། སྦྲོས་པ་དང་བྲལ་བ། ངང་གིས་འོད་གསལ་བ། སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་སྟེ། ཟབ་ཞེ་སྦྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཤིག་བདག་གིས་ཐོབ་ཀྱི་རེ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚུལ་རོལ་འགོར་བ། ཕ་རོལ་སྡུངས་ལས་འདས་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྟོང་པའི་ལམ་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་། མདོར་རྟོགས་རྒྱས་ལས། ཚུལ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད།[৭] །ཅེས་སོ།།

ཡུ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡུ་བྱའི་ངང་ལ་གནས་པ་ནི།

འཛིན་མེད་ཡངས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཆེན་གྱིས།[৭] །སྲིད་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་བརྒལ་བས་ན།།
གཞི་བདེའི་སྟེང་དུ་བྱོ་བའེ་རྒྱན་མི་འཚད། །རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་ཕྱིན།།

ཡུ་བ་ཡངས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཏོ་གས་པའི་ངང་ལ་གནས་པ་སྟེ་ ཡུ་བྱ་ས་འཁོར་བ་སྦྲོ་ས་པའི་རྒྱ་མཚོ་

བརྒལ་ནས། གཞི་ཡེ་ནས་སྤྲོས་པ་མེད་པར། བློ་དུས་དེར་སྤྲོས་པ་མེད་པར་འདྲེས་ཏེ་དབྱེངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཇྀ་གསལ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ཞེས་བཏགས་བས་དེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱསྟེ། རང་བྱུང་བྱས་པ་མེད་པའི་དོན་ཀུན་ཇྀ་གསལ་བའི་རྟོགས་པ་འཆར་བ་ཡང་། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་དེ་ཕྱིར་ཀུན་བྱེད་ངོས་ལུང་བསྟན་པ། །ཐོས་པའི་དོན་ལ་མ་ནོར་བརྟན་པར་བྱོས། །བྱ་བ་ཙམ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །མ་བྱས་དོན་ཀུན་ཀུན་ཇྀ་གསལ་བའི་རྟོགས་པ་འཆར།[১১] །ཞེས་སོ།།

ཞི་ཤྲཱ་མཚན་ཉིད་པ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་མ་ཉམ་པར་བཞག་དུས་སེམས་སྤྲོ་བསྡུ་མེད་པར་ལྟན་ཅེར།

གནས་པས་ཞི་གནས་ཆོས་སྐུ་སྟོང་པ་ལ།[১০] །གསལ་བས་ལྟག་མཐོང་གཟུགས་སྐུ་སྟང་བ་ཉིད།།

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཚོགས་གཉིས་བསྒེད་ཇྀ་གས་གྱུབ།།

དེ་འང་གནས་པས་མི་རྟོག་པ་སྟོང་པའི་ཆ་ནི་ཞི་གནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་རབ་ཇྀ་གས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བས་སྣང་བའི་ཆ་ནི་ལྟག་མཐོང་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་ཅན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཐབས་བསྒེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། །དེའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་མེད་པ་དོན་ཀྱི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཇྀ་གས་པར་ཡང་། ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མི་འཛིན་པ་ནི་སྦྱིན་པའོ། །མི་བསྲུང་བར་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །མི་གནས་པ་ནི་བཟོད་པའོ། །མི་བཙོན་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས་སོ། །མི་སེམས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ[১৫] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སྦྱིན་སོགས་དུག་སྟོང་པ་ནི་དེ་ལ་གནས་པས་དེ་དག་གི་ཚ་རོལ་ཏུ་མ་ཕྱིན་ལ། དེ་དག་གི་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ན་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་པའོ། །དེའི་དུས་སུ་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཇྀ་གས་ཏེ། ལྟའི་བུ་བློ་གོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ[১০] །ཞེས་སོ། །ཚྰོགས་གཉིས་ཀྱང་ཇྀ་གས་པར། སའི་སྙིང་པོ་འཕོར་ལོ་བཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ[১৭] །ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཏོག་གིས་གསོལ་པ། དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་རྣ་ལྟར་བསགས་པར་

བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ། ཚོགས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །བསགས་པ་ནི་མང་དུ་སྡེལ་བའོ། །གསོལ་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་ལྟར་ཡགས། བཀའ་སྩལ་པ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་མཆན་མ་དང་བཅས་པའོ། །གསོལ་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་མཆན་མ་མེད་པའོ། །གསོལ་པ། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་གསོག་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་འཁོར་བའི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་རྨེག་རྩེས་ཀྱི་ཆུ་དང་མཚུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱར་དུ་བརླག་པ། ཟད་པ། ཉིས་པ་འབྲིད་པ། ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་སྐྱོང་ནས་སྨིན་དན་སོང་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་ལྟ་བུ། མི་བརྟག་པ། མི་ཟད་པ། མི་སྐྱུ་བ། སྐུ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཏོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཁོ་ན་བསགས་པར་བྱའོ།[୨୨] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་རྣམས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དུ་བསྡུར་ཞིང་བསམ་གཏན་བས་བསམ་གཏན་གཅོ་བོར་བྱ་བ་ལ་དགོངས་སོ།།

ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ཟྭེད་ལས་ནི། དེ་འང་།

ལྷག་མཐོང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་བྱས་ནས། །ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཡི་ངང་ལ་གནས།།[୨୩]

ཡང་སྟར་ལྷག་མཐོང་གིས་རྟེ་གས་པའི་དོན་ལ་འཇིས་པ་ནི་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པས་ཀྱང་ངེ་འཛིལ་དུ་འགྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེས་པར་འཛད་དོ།།

དེ་ལྟར་གོམས་པས་དམིགས་མེད་རྟོགས་པའི་དུས་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེན་མ་ཉམ་པར་འཇོག་པའི་དུས།

གང་ཚེ་གཟུང་འཛིན་དོངས་དང་དོངས་མེད་དུ། །བྱོ་ཡི་རྣམ་པར་རྟོག་མི་གནས་པ།།

དེ་ཚེ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་པར། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་མེད་པར་ཞི།།[୨୨]

ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒོམ་དུས་གཟུང་འཛིན་དོངས་པོ་དང་དོངས་མེད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་དང་པོར་བྱ་བའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ངང་ལ་བྱོའི་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ནི་ཕྱི་ནས་བྱ་བའི་ཞི་གནས་ཏེ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ན་དེ་གཉིས་དབྱེར་

མེད་པ་ནི་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །བློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། ।དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། ।དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི།[୨୩] ।ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གོམས་པས་ཉིད་འཛིན་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་དྲུག་ལས། ཉིར་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པའི་ཚེ་མི་སྣང་བས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་སུ་དག་པ་ལས་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཉེ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་དབྱེངས་སུ་ཤུབ་པའི་ཚེ།

རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། ।གནས་སྐབས་སྐྱོན་བྱང་ཀུན་རྟོག་དག་པ་ན།།

སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་ཤེས་འགྲུབ། ।ཉིར་འཛིན་གྲངས་མེད་གཟུངས་སྒྲིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།།[୨୩]

དེ་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་དག་པས་སྟོམས་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དུ་མ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

སྟོམས་འཇུག་དགུ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ནི།

རང་ས་འདོད་པའི་སེམས་གང་རུང་གིས་གཏི་གཡ། དེ་ལས་རྟོག་དང་དཔྱོད་པའི་ཉིར་འཛིན།།

དགའ་བདེའི་ཡན་ལག་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྐྱེ། ।དེ་ལས་རྟོག་མེད་དཔྱོད་པའི་ཉིར་འཛིན།།[୨୯]

སེམས་གསལ་དགའ་བདེའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་སྐྱེ། ।དེ་ལས་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཉིར་འཛིན།།[୨୯]

བཞི་པ་ཨན་ཡོན་ཡན་ལག་བཅས་པ་སྐྱེ།།

དེ་ལ་འགོག་པའི་སེམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་དགུའི་ཉིར་འཛིན་ནི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུའོ། ।དེ་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་རྟེ་གཅིག་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ 'བསྒོམས་པས་སེམས་བདེ་གསལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཉེན་ལས་ཐོབ་པ་སྟེ། སྐབས་འདི་ར་རང་གི་ཉེན་དལ་འབྱོར་ལས་ཐོག་པས་མི་

ལ་སྦྱར་རོ། ཀེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ནི། ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། ཉེར་བསྟོགས་ནི་སྦྱིར་བ་སྟེ་ཁ་ཅིག་ལས་དངོས་གཞི་ཙམ་མོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་འང་སྔ་མ་སྔ་མའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་དུས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ཤྱོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེའང་མཉམ་པར་འཇོག་དགོས་སྐམ་དུ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གང་དུའང་མི་རྟོག་པའིདང་དུ་འཇོག་པའི་བྱེད་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་སྟེ་ཅེ་ན། ཕྱིན་རྟེ་ས་དང་མཚམས་སུ་རྟོག་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། དང་པོའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་བཅས་པསྟོང་བ། དངོས་གཞིགསལ་ལ་མེད་ཟིན་པ་ཁོ་ནས། གསུམ་པ་ནི། གཉིས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡང་མེད་པར་ཁྲོད་གིས། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་མི་རྟོག་པ་སྟེ། །ཁཞི་པ་ནི། གསུམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་པའིདགའ་བའི་དགའ་བ་ཅན་བཅས་པའོ། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་མི་རྟོག་པ་སྟེ། །ཕཞི་པ་ནི། གསུམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་དགའ་བའི་དང་བཅས་པའི། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེའོ། །ཡུམ་བར་མ་ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཐོའོ། །རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའོ། །རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའོ། །དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ།[୯୧] །ཞེས་སོ།།

བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས།

དེ་ལས་མ་ཁད་ལྟར་དག་ཅིང་དྲངས་པའི་སེམས། །ཉམ་མ་ཁད་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

དེ་ལས་ཚོས་ཀུན་སེམས་ཉིད་སྤྲོས་པ་མེད།[୯୬] །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

དེ་ལས་སྟང་སེམས་མི་དམིགས་སྤྲོས་དང་བྲལ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚེད་འགྱུབ་པར་འགྱུར།།

དེ་ལས་ཡོད་མེད་སྤྲོས་ཀུན་བྲལ་བའི་སེམས།[୯୭] །ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྐྱེ་མཚེད་འགྱུབ་པར་འགྱུར།།

དེ་ལས་སྟ་ཚོགས་ཉོན་མོངས་སྤྲོས་པའི་སེམས། །རང་བཞིན་འགོག་པ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

འདི་ར་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོ་བ་པའི་རྟེན་ལས་གཟུ གས་མེ་ད་ཀྱི་སེམས་ཁྲད་པར་ཅན་སྐྱེ་བས། དང་པོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡི་ལ་བྱེད་པ་བརྟན་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནི། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་ལ། སེམས་དེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པར་སེམས་པའི་ཡི་ལ་བྱེད་པའོ། ཁོ་ཡང་མེད་པ་ནི། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པས་གང་དུའང་མི་མཐོང་བའི་སེམས་སོ། སྲིད་རྩེ་ནི། ཡོད་མེད་གང་གིའང་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འགོག་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་འགོག་པ་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། འདིར་འགོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་[৫] ཞེས་སོ།།

དབྱེ་ན་བློས་གཞིགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། མ་གཞིགས་བར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་འཇོག་པ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་སོ། །དེ་འང་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའི་འགོག་པ་ནི་སྟིང་རྗེས་སེམས་ཅན་རྣ་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། རྣག་ཁུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྟིང་རྗེ་ཡུག་པར་སྐྱེ[৬] ཞེས་སོ། །ཅེ་ཡུ་ན་སྒྲོས་པ་མ་བཀག་གོ་ཞེན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་སྐྱེ་བས་སྒྲོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངེ་དག་ཀྱང། ཡུམ་བར་མ་ལས། མཐར་ཐྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱའོ[৭] ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།

སྟིང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་བར་མ་ཉམ་དུ་ཐོབ་པ་ལས། དེ་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ་སྙམ་ནས་དེའི་ངང་དུ་བློའི་འཇུག་པ་ནུབ་པ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཐུགས་པ་ལ། འཕགས་པ་ནི་ལྟ་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཟུང་འགྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟུབས་པས། མི་ཆེའི་སེམས་ཐོབ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གོང་མ་ཐོབ་པས་སྐྱ་ངན་ལས་འདའོ། །དེའི་སེམས་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཚའི་ཡོན་ཏན་ཚང་བས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ལ་འཇུག་གི །ངམས་དེ་དག་གི་

སེམས་རང་མཚན་པ་མ་ཡི ན་ཏེ་ཐེ གཅིག་འཕགས་པ་རྣམས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ར།།

སྟོམས་འཇུག་དགུ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་མཐར་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་ཡང་།[৭২] །རིམ་དང་རིམ་མིན་ཐོད་རྒལ་རྩལ་སྦྱངས་པས།། རང་གཞན་སྡུ་ཕྱིའི་ཚོ་རབས་ལས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་གང་ཡིན་ཤེས་པ་དང་།། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་དང་སྤྲིབ་པས་ཚོད་ཀྱང་མཐོང་།[৭৫] །གཅིག་དང་དུ་མར་རྫུ་ཞིང་རྣམ་པར་འཕྲུལ།། ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་ཇི་སྙེད་ཇི་བཞིན་ཤེས། །ཞིང་རྣམས་བདེ་གཤེགས་སྐས་ཀྱིས་གང་བ་མཐོང།།

དེ་ལ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་སྐར་མི་ཤེས་པའི་སྣུན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྤྲིབ་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་ཞིང་། ས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ཞིང་ཁམས་མཐོང་ནས་ཚོས་ཉན་པ་དང་ཚོགས་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པ་དེའི་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་ཡང་རིམ་པར་བསྒོམས་ནས་མར་ལ་ཡང་རིམ་པར་བསྒོམ་པ་སྐས་གདང་བུ་དགུ་པ་ལ་ཡང་འཛོག་མར་འབེབས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ཡུམ་བར་མ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྱིངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ།[৫১] །ཞེས་པ་ནས་འགོག་པ་དང་སྲིད་རྩེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །ཐོད་རྒལ་ཆུ ང་དུ་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་འགོག་པ་དགུ་ལ་ཡང་རིམ་གྱི་ས བསྒོམས་ནས་མར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ར་མཆོངས་ནས་བསྒོམ་པའོ། །ཐོད་རྒལ་ཆེན་པོ་ནི་གཉིས་ལས། ལུགས་མཐུན་འགོག་པ་བར་དུ་བཅུག་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྒོམ། འགོག་པ་བསྒོམ་པ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་མཆོན་ཏེ། ནང་ཚན་རེ་བར་དུ་བཅུག་ནས་རེ་མོས་སུ་བསྒོམ་པའོ། །མ་ཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་བར་དུ་བཅུག་པ་ནི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་མ་ཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སུ་བྱེད་དོ་ཞེས་མར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་

བསྒོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་ཡང་འགྲོ་མར་འོང་རེ་རེ་བར་དུ་བོར་ནས་བསྒོམ་པ་དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དང་། དྲུག་དང་། བདུན་དང་། བརྒྱད་བརྒྱད་བར་དུ་བོར་ཞིང་ཡང་འགྲོ་མར་འོང་རེས་ཀྱིས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུར། ཐུམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མ་ཉམ་གཞག་མིན་པའི་མཚམས་བཟུང་སྟེ། །ཕོད་ཐུལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བརྟུལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདར་འགྱོ།[୯୯] །ཞེས་སོ། །སྐྱེན་ལྡན་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི་སྔར་སྐྱེས་ཟིན་ཏོ།།

ཏིང་འཛིན་གསུམ་ཐོབ་པའི་དུས་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས།

དེ་ཚེ་སྣང་བ་སྐྱེ་མངར་རབ་ཏུགས་པས།[୬୦] །སྐྱེ་མ་ལྡ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ཞིད་དང་ནི།།

སེམས་ཀྱི་གདུང་བྲལ་རྟོག་པ་རབ་ཞིའི་ཕྱིར། །རྣ་བའི་མ་མེད་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་།།

ཚོས་ཀུན་མི་དམིགས་མཉམ་པའི་ངང་གཅིག་པས།[୬୭] །མཁའ་ལྡངས་གོས་པ་མེད་པའི་ཏིང་འཛིན་སོགས།།

བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།

ཅི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཅིད་སྐན་པ་སེལ་བས་སྣང་བྱེད་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་འོད་སྣོང་ལྡན་དང་། བརླ་ཁ་འབྱེད་པས་བརླའི་གཅེན་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྣང་བ་སྐྱ་མར་རྟོགས་ནས་དེའི་ངང་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚ་ནས་སྐྱ་མ་ལྡ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཁོན་མོངས་པའི་སྐན་ནག་དང་གདུང་བ་ཞི་བའི་ཚ་ནས་བླ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལྡངས་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཁ་ཅིག་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་ཡང་འཕྲོ་བོ། །མདོ་ལས་སྐྱ་མ་ལྡ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུང་འབྲེལ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། དེའང་།

ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རབ་ཏུརྟོགས་པའི་དོན། །ཞི་གནས་དམ་པས་རྟེ་གཅིག་གཟུང་བའི་ཕྱིར།།[৬২]

གཟུངས་དང་ཏིང་ངེའོན་ཟུང་འབྲེལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཚོག་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱིས་རྟེ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལྷག་མཐོང་ནི་གཟུངས་ལ། ཞི་གནས་ནི་ཏིང་ངེའོན་དུ་གནས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོའི་གཟུངས་སོ། ཞི་གནས་ནི་ཏིང་ངེའོན་ཏོ།[৭০০] །ཞེས་སོ། ཁ་གཟུངས་དེ་ཡང་། ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལས། གཟུངས་ནི་གང་ཕྱིར་རྣམ་གཞུམ་གཟུངས། །ཚོག་དང་དོན་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །ལེགས་པ་ལས་ནི་ཉམས་པ་ལས། །འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཟུངས་ཞེས་བྱ།[৭০৭] །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྤྲོའི་རིམ་པ་བརྟེད་ཅིན་ཏོ།།

སྤྲོ་དོན་གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤེད་པ་ལ་ཚོགས་སྡུར་མཐོང་སྟོམ་མི་སྨྲའ་ལམ་ལྟ་དགོས་པ་བཤད་བས་མཇུག་བསྟུ་བ་དྲུག་གི ཚོགས་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱང་དུནི། དུ་ནི་བྱེ་བྲག་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར།

ལམ་ལྟའི་རིམ་པ་བགྲོད་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། །ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས།།

དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་བསྟོམ་ཞིང་།།[৬২]

ཞེས་སྟོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་ལྟ་བགྲོད་ནས་སངས་རྒྱས་པས་ན། འདི་ར་དེའི་རིམ་པ་བརྟོད་དེ། དེའང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཕེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལམ་དང་པོ་བསྟོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲུག་ལམ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐོག་ཏུ་སངས་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་ཕྱི་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར

ཏུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བསྒོམ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣུམ་ལྟ་བུ་དང་། ཚགས་པའི་གཉེན་པོར་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པའོ། །ཚོར་བའང་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་དམིགས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆུ་ཤིང་ལྟར་བསྒོམ་མོ། །སྲུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱང་མིང་ཙམ་དང་། སྣུམ་ཙམ་དུ་མཉམ་རྗེས་སུ་བསྒོམ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། གང་གིས་ལུས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། །ཚོར་བ་ནད་ན་ཡང་མ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཚོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་བལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། །སེམས་དེ་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ།[1]°[3] །ཞེས་སོ།།

འཕྲིང་པོ། འཕྲིང་དུ་སྟ་མ་གོམས་པ་ལས་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞིའི་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚོགས་ལམ།

འཕྲིང་དུ་འདུན་དང་འབད་རྩོལ་བརྩོན་འགྲུས་བཞིས། །དགེ་དང་མི་དགེའི་ཕེན་བཞི་ཡང་དག་སྤོང་།།

དེ་འང་མི་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད། འབད་རྩོལ། བརྩོན་འགྲུས་རབ་ཏུ་བརྩམ། སྐྱེས་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི། དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བྱེད་དེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བ་མསྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །རྩོལ་ལོ། །བརྩོན་འགྲུས་རབ་ཏུ་བརྩམ་མོ།[1]°[3] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་གསུངས་སོ།།

ཆེན་པོ། ཚོགས་ལམ།

ཆེན་པོར་འདུན་སེམས་དཔྱོད་དང་དྲན་པ་བཞིས། །རྫུ་འཕྲུལ་རྟེན་འགྲུབ་ཤར་པ་བཞི་པོ་བསྒོམ།།[ཅང]

འདུན་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། དྲན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤར་པ་བཞི

བསྒོམ་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། འདུན་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ་དང་ཞེས་བ་བཞི་[1]୭୯ གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་ལམ་གྱི་དུས་འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཚ་སྟོད་དང་ཚ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བས་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བླང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པས་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་འགྱོད་པ་དང་། སྒོ་བ་དང་། དད་པ་དང་། མོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་གཞན་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པས་སྒྲིབ་ལམ་ལ་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེའང་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་གསོག་པའི་འགོ་རྩོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། བཟང་དང་སྒྲོན་པའིསྟོབས་ཅན་དག །སེམས་བརྟན་ཞུད་པར་འགྲོ་བ་ཡི། །ཆུང་ཆུང་སེམས་དཔས་གྲངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་དུ་བརྩོན་པར་མཛད་ཅེས་བརྗོད།[1]୭୮ ཅེས་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་བསྒོམ་པའི་དུས་སྒྲུབ་ལམ་སྦྱི་བའི་དུས་མ་དེས་པའོ། །ཡང་དག་སྒྲོང་བཞི་བསྒོམ་པའི་དུས་ནི་སྒྲུབ་ལམ་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་སྦྱི་བའི་དུས་དེས་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་ཤུང་བཞི་བསྒོམ་པའི་དུས་སྒྲུབ་ལམ་ཆ་ལ་སྦྱི་བའི་དུས་ཏེ་ཉེར་ལ་སྦྱི་བར་དེས་པའོ། །ལམ་འདིའི་གཉེན་པོའི་ཁྱད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བས་རྣམ་པར་སྐྲག་འཇིག་པའི་གཉེན་པའོ། །སྒྲིབས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲོན་དུ་མཐོང་བས་མངོན་ཞེན་སྤང་བའི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་ཚད་སྒྲིབས་པའོ། །རྟོགས་པ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཀྱིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་ཐུགས་པ་ཤགས་ཆེ། སྒོམ་བྱང་གིས་རྟོགས་པའང་ཡོད་དེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། བསྒོམས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་[1]୭୬ ཞེས་སོ། ཡོན་ཏན་ནི་སྤྲུན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཅི་ལྟར་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས། དེ་ཚེཚྩས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནི། །ཁདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་རྣེད་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་སུམ་འདོམས་མཛད་ཅིང་། ཅོ་ནས་འདྲེན་བཞིན་ཤེས་པའི་ཚང་ཚོང་གི། ཚན་ལས་དྲངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་དོ།[1]୭୭ །ཞེས་སོ། །ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་དུས་མངོན་ཤེས་དང་སྦྱན་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཅི་

རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །བསྒོམ་བྱའི་གདམས་ངག་ཀྱང་ལུས་ངག་གི་འཇུག་ལྟོག་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོག་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེ་བ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དབང་པོའི་ངོ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལྟ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ལུས་དལ་འབྱོར་དང་། འཆི་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་རྣམས་བསྒོམ་ཞིང་། སྡུད་པ་རྣམ་པར་སྨིད་པ་ན་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་འང་སྨྲོར་བསྐྱབས་འགྲོ་སྐམས་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམ་ཞིང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡང་བསྒོམ་ཞིང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ།།[1°ར] །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པར་སྐྲག་པ་བརྒྱད་ནི། ཉི་ཁྲིའི་གཤེད་འབྲེལ་ལས། བདག་གིས་ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ནུས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་དབུལ་བས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇོག་ནུས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་ཀ་ཁྲག་དང་བཅས་པའིལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནུས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་དམྱལ་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་ནུས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོ ར་པ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་རེ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་ནུ ས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་སུ་ཀྱང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ངེས་པར་འཕྲོ་ནུས་སྙམ་པ་

དང་། ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་ལ་མི་ཕན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་དགྲོལ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སེམས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཚོགས་དང་། གཞན་ལ་མི་ཕན་པའི་འཆོ་བ་དང་། ལུས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ནོར་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ མ་གྲུ རྟ་ཅིག་སྣམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ བདག་ལ་སྨིན་ཅིང་བདག་གི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་སྨིན་པས་བདེ་བར་གྲུ རྟ་ཅིག་སྣམ་དུ་ སེམས་པ་ཡིན་ནོ།[๑๙] །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པས་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྨྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའང་བསྟོམ་པར་བྱའོ།།

སྨྱོར་ལམ་ནི། དེ་ནས་སྨྱོར་ལམ་ལ་ཚད་པ། འདི་ལྟར།

སྨྱོར་ལམ་བཞི་སྟེ་དོད་དང་ཆེ་མོ་སྟེ། །དད་བཅོོན་དུན་དང་ཉིད་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས།།
དབང་པོ་ལྟ་དང་བཟོད་པ་ཚོས་མཆོག་ཏུ། །དད་སོགས་སྟོབས་ལྟ་རབ་ཏུསྒོམ་པར་བྱེད།།[๙๙]

དེ་ལ་སྨྱོར་ལམ་གྱི་རྟེན་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་གང་ལ་སྐྱེས་པ་མཐར་ཐུག་གི་གང་ཟག་འཕྲལ་དུ་གང་རུང་། །དེའང་ལྟ་བུལྟ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་གྲངས་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་བར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །བསམ་པའི་རྟེན་ནི་འདོད་པའམ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པའི་སྨྱོ་བ་ཅན་ལ་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་སོ།[๑๑๐] །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་སྒོམ་བྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དབྱེ་ན་དྲུག་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱི་མཚོག་བཞིའོ། །དེ་འང་དྲུག་དང་མི་མཐུན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་བཟློག་པའི་ཚད་མའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཐ་མར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཐོས་པ་ཡང་[๑๑๑] ཞེས་པ་ལྟ་བ་ཤད་དོ། །དེའང་སྨྱོར་ལམ་བཞིར་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལས། དང་པོའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་བྱང་གི་སྣང་བཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་དོན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་

རྒྱན་ལས། དེ་ནས་དེ་འདྲར་གྱུར་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཁམ་གཞག་བས། །ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར། ཀོན་ཀུན་རབ་ཏུ་མི་མཐོང་ངོ་།[111] ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིའི་སྣང་བ་ནི་ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཆུ་བོ་ཚ་སྒོ་ཅན་གྱི་མདོ་ལས། སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པའི་ཚོགས་བྱ་དགས་སོ།[112] ཞེས་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩེ་མོ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྒེལ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་སྣང་བ་འབྱིད་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱ་མ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་ཀུན་དུ་རྩོམ།[113] ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པའི་འཛིན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་དོན་དུ་སྣང་བ་ཀུན། །སེམས་སུ་རབ་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤྲོངས་འགྱུར། །དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལུས།[114] ཞེས་སོ། །ཚོས་མཚོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཚེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྐྱར་དུ་རེག[115] །ཅེས་སོ།།

དེ་ལྟར་དེས་འབྲེད་ཚ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །མདོར་རྟོགས་རྒྱས་ལས། དེ་ལྟར་དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན།[116] །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ལ་གཉེར་པོའི་ཁྱད་ནི་མཐོ་གཅོད་གྱིས་སྒོང་བ་གཉེར་པོ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་གཉེར་པོ་ལ་སྐུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ། སྒོང་བའི་གཉེན་པོ། རྟེན་གཉེན་པོ། ཐག་བཅིང་གི་གཉེན་པོ་དང་བཞིཡིན་ནོ། །སྒོང་བའི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མགོ་གཅོད་ནི་མངོན་གྱུར་ཉམ་སྒོད་བས་སྒོང་བ་དང་། རྩ་བ་ནས་སྒོང་བ་ས་བོན་དུངས་འབྱིན་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུའོ། །སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དང་མངོན་གྱུར་ཉམ་སྒོད་པ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོངས་པ་དང་རྒྱུ་དང་པ་

ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་[1114] གསུངས་སོ། །ཚོགས་ལམ་ལས་འཕགས་པའི་ཁྱད་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སྒོམ་བྱང་ཁྱད་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟུང་ཟད་གསལ་བས་མཐོང་ལམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་ཡོད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བར་ཆད་མེད་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཆེས་ཉེ་བར་འབྱུ ང་བ་[1115] ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་བའི་ཚ་དང་མཐུ ན་པ་ལས་འདི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

མཐོང་ལམ་ནི། དེ་ནས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོར།

མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སར། །དད་བཅོ་ན་དྲན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིང་འཛིན་དགའ།།
ཤིན་ཏུསྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །ཡན་ལག་བདུན་པོ་དག་ནི་ཉེགས་བསྟོམ་ཞིང་།།[ཁཁ]

ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚོས་མཆོག་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དེ། སྟུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པས་སྟེ་བཞི་བཞིའི་བདག་ཉིད་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། ཚོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འི། ཀུན་ཤེས་སུ་ཤེས་པའོ་[1116] །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ།[1117] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་ཡེ་ཤེས་འདི་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོ་དང་གཅིག་པས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གང་རུང་སྟེ། ཅན་ཐོས་པའི་ལྟེ་བས་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པའི་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །རྒྱུ་ནི་ཚོས་མཚོག་མཐར་ཐུག་ནི་དངོས་རྒྱུ་དང་ཚོགས་སྤྲིན་གཞན་བརྒྱད་པའི་རྒྱུའོ། །འབྲས་བུ་

ཡམ་ཕྱི་མ་གཉིས་བསྒྲེད་པའོ། ཏོ་བོ་ལ་བདེན་བཞིའི་དབྱེ་བས་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྲོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གོ། ཤེ་ཡང་དྲི་མ་དང་། གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ། ལོག་པར་ལྟ་བ། ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྩུལ་ཞུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ལྟ་བ་ལྟ་དང་། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཞེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་མིན་ལྟ་དང་བཅུ་ས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བདེན་པ་བཞིཔོ་རེ་རེ་ལའང་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་ཆར་ལོག་པོར་འཇུག་པས་བཤད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མ་གཏོགས་པ་དག་ དག་ ལོག་པོར་འཇུག་པས་བདུ་ན་ཅུ་ རྩ་གཉིས་ཏེ་མཐོང་སྤང་གི་ས་བསྟས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་དང་བཅུགཉིས་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིགས་སོ།[1][2][3] ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་ས་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞིར་ཁོང་ཁྲོ་མི་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརླན་པར་བྱས་པས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་ཁོང་ཁྲོའི་གཞི་དགུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགུ་ནི་བདག་ལ་སྐར་ཡང་གཉེད་པ་བྱས། དཔྱོད་བྱེད། མ་འོངས་པ་ནའང་བྱེད་པར་འགྱུར་སྙམ་པ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་ལའང་གསུམ། བདག་གི་དགྲ་ལ་ཕན་བཏགས་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་དགུའོ།།

དེའང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་ནི་སྐྱེ་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་ལམཚོན་ན་ཞ་ འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བསྟུག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིཏང་འཆེ་ཏོ། །མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བསྟུག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་ཏོ། །ལོག་པར་ལྟ་བསྟུག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་མེད་པར་འཛིན་ཏོ། །ལྟ་རིག་པས་སྟུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ །ཁེ་ཚོམ་གྱིས་ཕྱང་ཡོ་ལྟ་ཡོ་དེ་སྟུག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་མ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ །འཇུག་ཚུལ་ལྟ་ཡོ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པར་བྱེད་དོ། །ང་རྒྱལ་གྱིས་རྩྭམ་ཞིང་ཁེངས་པར་བྱེད་དོ། །སྟུ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་མཆོག་དམ་པར་འཛིན་ཏོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྩུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་དག་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཁོང་ཁྲོས་འཇུག་ཚུལ་ལྟ་ཡོ་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཁྲོ་བའི་སེམས་སུ་བྱེད་དོ། །སྟུག་བསྟལ་ལ་རྟེ་ལྟ་བར་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་

ལའང་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའང་འགོག་བདེན་གྱི་མིང་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་གི་དོན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ནི། །ཁམས་གསུམ་ཀའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་དྲྭ་བ་གཅོད་པ་བཞི་ལྟ་རྩ་བ་དང་། འགོག་པ། ལམ་བདེན་རྣམས་ཀྱི། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ལྟ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་བདེན་བཞི་སོ་སོ་ལ་ཡོངས་པའི་ཚ་བཞི་ཡི་ན་བས་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྐྱེས་དུས་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་རྣམས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡིན་པས། མཐོང་སྤང་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་སྤོངས་སོ།།

དེའང་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཉེ་རྒྱུ་དང་དེའི་ངོ་སྣ་ལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཀུན་ལྡན་གཉིས་པོ་དེ་ཕྲད། དུས་གཉིས་པ་ལ་དངོས་རྒྱུ་དང་དེའི་ངོ་སྣ་ལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཀུས་མེད་གཉིས་པོ་དེ་ཕྲད། དུས་གསུམ་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་བཞི་པོ་སྐྱེ་བ་དང་དེའི་ངོ་སྣ་ལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཕྲ་མོ་མཐའ་དག་འགག་པ་དུས་མཉམ་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་སྟེ། རྒྱུད་བླ་ལས། རྟ་ལྟར་སྐྱེ་གོགས་རིམ་སྐྱེས་པས། །ས་བོན་གྱིན་པ་གཅོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་པ་ཡིས། །མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་བཟློག་པར་འགྱུར།[1-23] ཞེས་སོ། །དེ་ནས་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་ཆོས་བཞི་བློ་རྟོག་གཅིག་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟེས་བཟོད་བཞི་དང་རྟེས་ཤེས་བཞི་ཐག་བཅིད་པོ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲིབ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྤྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། ཀེར་ནི་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། ཀེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད།[1-24] ཅེས་སོ།།

དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ན། རྒྱུད་བླ་ལས། སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྲིབ་པར་འདོད། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པར་འདོད།[1-25] །ཅེས་པས། སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་གང་མི་དག་བའམ་སྤྲིབ་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ངོ་བོར་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉོན་སྤྲིབ་ཡིན་ལ། འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་དང་མ་བྲལ་བ་གང་དག་བ་ཟག་བཅས་སམ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་

ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་རྣམས་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། ཤུན་སྐྱེས་ནི་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། ཕྲ་བ་ནི་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ནི་སྔར་སྒོས་པའི་ས་དང་པོའི་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དང་པོ་བའི་དེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཚེས་བཟོད་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཚེས་ཤེས་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་རྗེས་བཟོད་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་རྗེས་ཤེས་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་སྟེ་བས་བྱ་རྗོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཞི་ལ་ངོ་བོ་རིགས་བཞི་ལྡོག་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་ཤིང་བཟོད་ཤེས་བཞི་རིམ་གྱིས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་སྒོང་ལ་མཐོང་ལམ་ཚ་བཞིའི་རིམ་བས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་འང་ས་དང་པོའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྒོམ་པའོ། །གང་ཞེན། བཤེས་སྒྲིང་ལས། བྱན་དང་ཆོས་རབ་འབྱེད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ངག་འདང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་ཉིང་འཛིན་དང་། ཁཉིང་སྒོམས་འདི་བདུན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་སྟེ། སྡུད་བན་འདས་ཐོབ་བཀྱིད་པའི་དགེ་ཚོགས་ལགས།[1.36] །ཞེས་སོ། རྗེ་ཤུ་བུ་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཕམ་དཔལ། སུས་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །འཕམ་དཔལ། སུས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་མི་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་ཞིང་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །འཕམ་དཔལ། སུས་ལུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིག་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་མི་ལེན་མི་འདོར་བ་འདི་ནི་བརྩོན་འགྲུ་སྐ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །འཕམ་དཔལ། སུས་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་བཤིག་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་མི་བསྒྱེད་པ་འདི་ནི་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །འཕམ་དཔལ། སུས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་

བར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །འཇམ་དཔལ། སུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཤིག་པ་རྟེས་སུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་སེམས་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །འཇམ་དཔལ། སུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་བཏེན་པར་མི་བྱེད་ཆགས་པར་མི་བྱེད་འཆིང་བར་མི་བྱེད་ཅི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྟེ ས་སུ་ མི་མཐོང་བའི་བཀྲང་སྟོམས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་འདི་ནི་བཀྲང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ[1.34] །ཞེས་སོ།།

སྒོམ་ལམ་ནི། དེ་ནས་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

སྒོམ་ལམ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རེ་རེ་བཞིན། །ཚུང་ངུའི་ཚུང་ངུ་ཚུང་ངུའི་འབྲིང་དང་ནི།།
ཚུང་ངུའི་ཆེ་སོགས་ས་དགུ་རིམ་པ་བཞིན། །དྲི་མ་མེད་དང་འོད་བྱེད་འོད་འཕྲོ་ཅན།།[4.34]
སྦྱང་དགར་མངོན་གྱུར་རིང་སོང་མི་གཡོ་བ། །ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས་སུ།།
ཡང་དག་ལྟ་དང་རྟོག་པ་དག་དང་ལས། །འཚོ་རྩོལ་བྲན་པ་ཉིད་འཕྲོན་འཕགས་ལམ་བརྒྱད།།[4.35]

དེ་འང་དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་དང་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གྱི་དོན་གོང་ནས་གོང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ སེམས་པ་དང་། །འཕལ་དང་དེས་རྟོག་སྒོམ་པའི་ལམ།[1.36] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་ཚུང་ངུ འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་འང་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ས་དགུའོ། །གང་ཞེ་ན། ཚུང་ངུའི་ཚུང་ངུས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། ཚུང་ངུའི་འབྲིང་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། ཚུང་ངུའི་ཆེན་པོས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ནོ། །འབྲིང་གི་ཚུང་ངུ་ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དགའ་བ། འབྲིང་གི་འབྲིང་ས་བྱུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའོ། །ཆེན་པོའི་ཚུང་ངུས་བརྒྱད་པ་མིག་ཡོ་བ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ས་དགུ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ཉི་མ་ཡི། ཁ་ཅིན་པོ་ཚུང་ངུའི་ཚུང་ངུ་ལ། སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན།[1.37] །ཞེས་སོ། དེ་ལ་

སྒོམ་སྤང་ཡང་ཆེན་པོ། འབྲིང་། ཆུང་ངུ་རེ་རེ་བཞིན། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆུང་ལྟ ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སྟེ་དགུའོ། ཁྲི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྤོང་བོ། །དེ་འང་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ནས། སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལང་དྲི་མ་རགས་པ་ལ་ཆེ་བར་བཏགས། ཕྱ་བ་ལ་ཆུང་བར་བཏགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ལམ་འདི་དག་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་མཐོང་ལམ་དང་གཅིག་སྟེ། གྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་དང་འདོད་གཞགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེ་ལ། གཞན་ལའང་སྐྱེ་སྲིད་ཅིང་། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་ནི་ཐམས་ཅད་རྩང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞིང་སྦྱོང་སྐྱ་མ་ལྟར་གནས་དང་། །བསམས་བཞིན་སྲིད་པ་ལེན་པ་དང་།[1-50] །ཞེས་སོ།།

སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་གཞན་ལའང་རྟེན་ངུ་རྩང་བར་འཆད་དོ། །རྒྱུ་ནི་ལམ་དང་པོ་གསུམ་མོ། །འབྲས་བུ་ནི་མི་སློབ་པའི་ལམ་མོ། ཅོ་ཅོ་ནི་ས་དགུའི་རང་རང་གི་དྲི་མ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ལ་ལྟོས་ནས། སྤོང་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་བཞིའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དེའི་སྤྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལ། སྤོང་བ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་རྟེན་གཉེན་པོའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་ཐག་བསྲིང་གི་གཉེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ནས་མཚོན་ཏོ་སྐལ་དུ་ཐུ་རའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཚལ་བའི་ས་བོན་ལྟུང་རུ་བ་ནས་སྤྲོང་། སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ནས་སེའུ་དོར་གཅིན་གྲོམ་གྱི་ལམ་གྱིས་རྟེན་གཉེན་པོ་བྱེད། སའི་མཐུག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་ཐག་བཅོད་གི་གཉེན་པོ་ཆུར་དོ། །ས་དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་རྩོ་གས་ཀྱི་བར་རང་གི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་དེས་སྤོང་ཞིང་། དེ་དག་གི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ས་དེའམ་ཕྱི་མའོ། །དེ་ལ་དེང་སང་གི་

ཚར་ཕྱིན་པ་རྩིང་པོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་སྣང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགྱུར་ལམ་གྱིས་སྟོང་ལ། སྟོམ་སྣང་ཐམས་ཅད་འགག་འགྱུར་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཞེས་འདོད་པ་ནི་གཅེན་པོའི་ཚུལ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོངས་པས་སྐྱོང་བྱེད་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ། །དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ་[1][3] ཞེས་པ་ནས། ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དྲི་མ་བཅུ་ས་དེ་དག་སྐྱེས་དུས་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་སྤངས་ནས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་རྟེན་གཅེན་པོ་བྱས། ཁྲད་པར་གཅེན་པོས་ཐག་བསྲིང་བར་བྱས་ཏེ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མཐོང་སྤང་མ་ཡུས་པ་སྤངས་པ་དང་། སྟོམ་སྣང་རང་སའི་ཅི་རིགས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ནི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ལས་བྱུང་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དྲི་མ་དུག་སྟེ། འདོད་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བའོ། །དེ་དག་ཁམས་གྱི་དབྱེ་བས་འདོད་པ་ན་དུག བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཉིས་པ་ལྟ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་དུག་གོ །སའི་སྟོང་ནས་དབྱེ་ན་འདོད་པ་ན་དུག བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ན་ལྟ་ལྟ་བགྲངས་པས་ཉི་ཤུ་རྩ་དུག་གོ།

དེ་དག་ཀྱང་ཆེ་འབྲིང་གིས་དབྱེ་ན་འདོད་པའི་དུག་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་ཆེ་འབྲིང་དག། གཞན་ལྟ་ལ་དག་དག་སྟེ་ལྟ་བཅུ་རྩ་བཞི། བསམ་གཏན་ས་བཞིན་ཁོང་ཁྲོ་བོར་བས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་ལ་ཆེ་འབྲིང་དག་དག་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྟ་པ་ཚན་པ་ལྟ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ནའང་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྟ་པ་ཚན་པ་ལྟ་སྟེ་བསྟོམས་པས་སྤོམ་སྣང་བཞི་བཏུ་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ། །སྟོང་ཚུལ་སྟོང་བས་མགོ་སྐྱེ། བར་ཆད་མེད་པས་དངོས་སུ་སྤངས། རྣམ་གྲོལ་གྱིས་རྟེན་གཅེན་པོ་བྱས། ཁྲད་པར་ལམ་གྱིས་ཐག་བསྲིང་གི་གཅེན་པོ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་དགུ་པོ་རྣམས་སུ་མངོན་སུམ་དུ། བར་ཆད་མེད་པས་དངོས་སུ་སྤངས། རྣམ་གྲོལ་གྱིས་རྟེན་གཅེན་པོ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་དགུ་པོ་རྣམས་སུ་མངོན་སུམ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དེ་དག་ཏུ་འཕགས་ལམ་བཏུད་ཡོངས་སུ་བསྟོམ་པའང་། བཞེས་སྟིང་ལས། ཡང་དག་ལྟ་དང་འཚེ་དང་རྩོལ་བ་དང་། ཁྲན་དང་ཉིད་འཛིན་དག་དང་ལས་མཐའ་དང་། ཡང་དག་རྟོག་ཉིད་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བཏུད། །འདི་ནི་ཞི་བར་བགྱི་སྟད་བསྟོམ་པར་བགྱི།[1][3] །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། གང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་མེད་རྟག་ཏུ་མེད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ངག་གོ །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་གསོག་མི་འབྱི་བར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྩོལ་བ་མེད་ཅིང་བསྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་དྲན་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་དྲན་པའོ། །འཇམ་དཔལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་འབྲུ་གས་པ་མེད་ལ་མི་དམིགས་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ[1]། ཞེས་སོ།།

ས་འདི་དག་རང་གིས་བོད་བཅོལ་ལྷོས་ན་དམིགས་བསམ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཚལ་པོ་ཆེ་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ས་འི་ཁྲིམས་ཀི་ཤེན་ཏུ་རྣམ་དག་བར་སྣང་བྱའི་རྟེས་དང་མཚུངས[2]། ཞེས་སོ། ཁོན་ཀྱང་ཁམས་ལ་སྐྱིབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་བསལ་བས་ཁམས་མཐར་ཐུ་གཱ་གནས་ལྟ་རར་བྱང་ཆུབ་མཐོང་བ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཐ་དད་དུ་བཞག་གོ ཁྱེ་མ་སོ་སོ་བ་རྣམས་དག་པ་མཐར་ཐུག་དུས་གདོད་མའི་དབྱིངས་སམ་འོད་གསལ་བའིངས་རྒྱས་རང་གསལ་ལུ་མཐོང་བཞང་ཚོས་ཀྱི་དབང་གི་ས་བླ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྟར་ཚོས་པའི་བླ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་རྒྱས་པར་མོངོ། ཀེ་བའིཁ་ས་ལཱཁུགས་རྣམས་ཀྱང་། རིམ་གྱི་རྣམ་ཀྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། རྗེ་ལྟར་ཡང་རྫོའི་བཅོ་ལྔ་ལ། །བླ་བ་རྫོགས་པར་ཀྱུར་བ་ལྟར། ཀེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་པ་གསལ།[3] ཞེས་སོ།།

མི་སློབ་པའི་ལམ་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་སུམ་ཅུ་བདུན། །སློབ་པའི་ལམ་བཞིར་བསྟོམས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ།

མི་སློབ་ས་ལ་མི་གནས་སུ་བན་འདའ།།

བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་སློབ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐར་མི་སློབ་པའི་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེའང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་བསྟུན་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྒྱུ་ར་གས་སམ་བྷམ་ཟེ་གང་རུང་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ལྟར་ན་ལོངས་སྤྱོད་གཞི་མིན་དུ་ཐོབ་བས་དེའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། ས་བཅུ་པའི་སེམས་དཔའ་དེའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་གཅིག་གོ །བསམ་པའི་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །རྒྱུ་ནི་ཐེག་ཆེན་སློབ་ལམ་བཞིའོ། །འབྲས་བུ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པའོ། །ངོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའོ། སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲངས་པ་སྟེ། རྟོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། ཁོན་མོངས་པ་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ། །ཁོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་དེ་བཞིན། །གང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་བཅོམ། །དེས་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བཤད།[1-34] ཅེས་སོ།།

རྟོགས་པའི་ཁྱད་ནི་ཆོས་སྐུ་ཡོངས་རྫོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཆོས་སྐུ་རྣམ་དག་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མ་ཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། [1-35] །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཏེ། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སས་གཞན་ཏེ། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་གཞལ་ཡས་པར། །རྒྱུ་ཆེན་དེ་ནི་སྟོང་ཐས་བཅུ་དང་། །སྟན་པ་ཡི་ན་བ་ཙམ་ཞིག་བརྒྱད། ཀེ་ཡི་སྟོང་ཐས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གཞི་དབགས་ཏུ་མེད། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚད་མེད་ཉིད། །ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་རི་ལྟར་བར། ཀེ་ཙམ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱས།[1-36] །ཞེས་སོ།།

སྣ་ལམ་གྱི་དགོས་པ་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དད་ནི་དེ་ལྟར་སྣ་དང་ལམ་གྱི་ དགོས་པ་བརྗོད་པས་ མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཚུལ།

འདི་ལྟར་སྣ་དང་ལམ་རྣམས་མ་བགྲོད་པའི།[৬৫] །སངས་རྒྱས་དེ་འདྲ་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད།།

བསྐལ་མང་ཆེ་བཅས་དུ་མ་ཆེ་གང་གྲོལ། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་ལམ་འདིར་བརྟེན་པས་ན།།

རྒྱུ་འབྲས་ཐེག་པ་གང་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས།[৬০] །ས་དང་ལམ་རྣམས་མཁྱེན་ནས་བགྲོད་པར་མངོ་།།

བྱ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ས་དང་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མི་སྲིད་དེ། སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། གང་དག་བསྐལ་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་བརྟེས། །མི་དབང་ཁ་ལོས་སྨྲས་བ་དེ་དག་ཀུན། །ས་དང་ལམ་རྣམས་རིམ་པར་བགྲོད་ལས་བྱུང་། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྒྱལ་བའི་མདོར་འདོད་པས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འདིར་བརྟེན་བརྩོན་པར་གྱིས། །ལམ་འདི་ལས་ནི་གཞན་ལས་འབྱུང་མི་འགྱུར།[৭৫] །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསྐལ་པ་དུ་མས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའམ། ཚེ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པས་ཐོབ་པའམ། ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བགྲོད་པ་དག་གོ་ཆུལ་གཞན་ཞིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་མངོན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། མངོ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡང་དག་པའི་ས་དང་ལམ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ།།

སྒོ་དོན་བཞིཔ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། ད་ནི་དགེ་བ་རྩོ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཟབ་ཞི་འོད་གསལ་སྟིང་པོ་ཡིས། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་རབ་ཞེ་ནས།།

སྲིད་འདི་ཡུན་རིང་སྨོས་ལ་འཆེལ་བ་ཡིས། །དུག་བའི་སེམས་ཅིང་དེ་རིང་བལ་སོས་ཤིག།[৭৭]

ཅེས་སྨོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་བཀོད་ལེགས་པའི་ཚར་གྱི་སྣང་བ་བསིལ་བས་གང་བའི་མཚོ་ཆུ་དལ་གྱིས་འཁབ་པའི་དགེ་བས་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་ནས། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་བ་པའི་སེམས་ཉིད་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཚོས་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དགོན་པར་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་པའོ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཉིད་གང་ཆེན་མཚོ། །མི་རྟོག་མཉམ་པའི་ངང་དུ་འགྲོ་གྱུར་གྱི། སྐུ་བཞིའི་དྲི་བལ་སྣང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས། ཤ་ལུས་སྐྱེ་དགུའི་རེ་བ་རྫོགས་པར་ཤོག །མ་རིག་འཕྲིན་པོའི་དགོན་པར་འཕྱམས་པ་རྣམས། །མེ་གསུམ་གདུང་བའི་སྐྱག་བསྔལ་གྱིས་གཅོས་ཏེ། །མིག་མེད་ཐར་པའི་ལམ་དང་བྲལ་བ་རྣམས། །མི་གནས་སྡུ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག །མི་ལུས་རིན་ཆེན་དལ་འབྱོར་འདི་ཐོབ་ཀྱང་། ཤི་རྟག་སྙིང་པོ་མེད་ཅིང་འདོར་བས་ན། །མི་དགེའི་སྡིག་རྣམས་རབ་ཏུ་སྤང་བྱས་ཏེ། །མ་ལུས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ལམ་བསམ་གཏན་དེ་མ་མེད་པ་ཞི་ཡུག་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

བཅུ་གཉིས་པ། བོགས་འདོན་སྨོད་པའི་ལེའུ

དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ལ་ཉེ་རྒྱས་མཚམས་སྦྱོར་བ། བཅུ་གཉིས་པ་བོགས་འདོན་སྨོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་དོན་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་གསུམ་བསྟན་པ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བསྡོ་བའོ།།

སྨྱོ་དོན་དང་པོ་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡམ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་ཟབ་མོ་བཤད་ནས། དུ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་དེས་པར་འགྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་རྫོགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། །ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་ཡན་ལག་གསུམ་ལ་བསླབ།།

གང་གི་ཚེ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡམ་གྱི་དོ་བོ་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡང་སྟོན་བ་ཡན་ལག་གསུམ་ལྡན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

སྨྱོ་དོན་གཉིས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཡན་ལག་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

གང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་དང་། །རྗེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་།།[৶]

གཉིས་མེད་བསྒྲུབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་གོ།།

འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་འགྲུ བ་པར་འགྱུ ར་ཏེ། གང་ཟག་གང་གིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཐབས་རྗེ་ལྟ་བུས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ངོ་བོ་གང་བསྒྲུབ་པའོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ཆོ་གའི། རྗེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ཐབས་ཀྱི། གཉིས་མེད་བསྒྲུབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ལ་ལྟ་ལས། རེས་འབྲུང་ཅན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ནི། དང་པོ་གང་ཟག

གང་གིས་བསྒྲུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་རེས་འབྲུང་ཅན། །ལུས་ནི་འདུ་འཛིའི་གོང་ལས་རྒྱང་བསྲིངས་ཤིང་།།

སེམས་ནི་སྨོན་པའི་ཚོགས་ལས་རིང་དུ་བསྲིངས།[༢] །དེ་ཡིས་ཀིང་འཛིན་འདི་ནི་སྡུར་དུ་འགྱུར།།

འདི་ལྟར་ལུས་ངག་འདུ་འཛིས་གཡེངས་ཤིང་ སེམས་སྨོས་པའི་དུ་བ་སྟོང་གིས་གཡེངས་པས་ནི་ཞི་གནས་ཙམ་ཡང་མི་འགྲུབ་ན་ཡང་དགེ་བའི་ཀིང་ངེ་འཛིན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཀེ། དེ་བས་ན་ལུས་འདུ་འཛིའི་གོང་ལས་བསྲིངས་ཏེ་དགོན་པར་ཕྱོགས་ནས་གཅིག་ཏུ་རང་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ནགས་སམ་གནས་སུ་འདུག་པ་དང་། སེམས་རྟོག་པའི་ཚོགས་ལས་རིང་དུ་བསྲིངས་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརླན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟབ་མོའི་ཀིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པར། ཀིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཞོན་ནུ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཀིང་ངེ་འཛིན་འདོད་པས་འདུ་འཛི་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཡུལ་འཁོར་སྤངས་ཏེ་གཅིག་ཏུར་ཞི་བའི་ནགས་སུ་གནས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།[༣] །ཞེས་སོ། ཀེའང་ཁྱིམ་དུ་གནས་པས་མི་འགྲུབ་པར། །དེ་ཉིད་ལས། གང་དག་ཁྱིམ་ཕྱི་ནང་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །ཁྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡོངས་དག་རྣེད་པ་ནི། ཀེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་ཚད་མ་བྱུང་ཞེང་། །ཀ་ཤ་མི་གནས་མ་འོངས་པ་ནའང་མེད།[༤] །ཅེས་སོ།།

ཁྱིམས་ལྟུན་མང་དུ་ཐོས་པས་འགྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

དད་ལྡན་ངོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་ཁྱེལ་ཡོད་ལ། །བག་ཡོད་ཚུལ་ཁྱིམས་དག་ཅིང་དགེ་ལ་སློ།།
མང་ཐོས་འདོད་པ་ཆུང་ཤེང་ཚོགས་ཤེས་ལྟུན།[༥] །དེ་ཡིས་ཀིང་འཛིན་འདི་ནི་སྡུར་དུ་འགྱུར།།

དད་པ་དང་ལྡན་པས་འགྲུབ་སྟེ་ཚོས་ལ་དད་པས་འཇུག་ཅིང་ཞུགས་པ་ནའང་ལྟུག་པར་དད་པས་ཆེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཀེ། དཀོན་བརྩེགས་ལས། དད་པ་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ལ། ཀུཀར་ཡོའི་ཚོས་རྣམས་ངང་གིས་འབྱུང་།[༦] །ཞེས་སོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་ཁྱེལ་ཡོད་པ་ནི་ཀིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་སློ་བ་དང་མི་འདོར་བས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཉིད་ཕྱིར་ཀིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་སྟེ། ཀིང་ངེ་འཛིན་དམ་པའི་མདོ་ལས། བག་ཡོད་ངོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་ཁྱེལ་ཡོད་པས། །ཟབ་མོའི་ཀིང་ངེ་འཛིན་དམ་པ་རྣེད་པར་འགྱུར།[༧] །ཞེས་སོ། །ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར། སྒོམ་ལས། ཚུལ་ཁྱིམས་ལྟུན་པའི་མགོ་ལ་དེ་འདུག་སྟེ། །ཀིང་འཛིན་ཞི་བམཆོག་འདི་རྣེད་པར་འགྱུར།[༨] །ཞེས་སོ། །དགེ་བ་ལ་སློ་བ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། འདོད་པཆུང་ཤེང་ཚོགས་ཤེས་པས་ཀིང་ངེ་འཛིན་

འགྲུབ་པར། ཟླ་བ་སྒོན་མ་ལས། ཡོན་ཏན་ཚོགས་རབ་འདོད་དང་ཆོག་ཤེས་ལྡན། །མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ཡོ་བྱད་བསྟེན་པ་དང་། ཁགོན་པར་གནས་ཤིང་གཅིག་ཕུར་དབེན་ལ་དགའ། ཀེ་ཡིས་ཀྱིང་འཛིན་མཆོག་འདི་རྣེད་མི་དགའ།[੫] །ཞེས་སོ།།

སྒོམ་པ་ལྟ་སྒངས་པས་འགྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

ལུས་སེམས་བསྟམས་ཤིང་དབེན་པར་གནས་ལ་དགའ། །གཅིད་དང་སྟོམ་ལས་སྐྱ་ལ་དགའ་བ་སྒངས།།

ཚོད་འགྱོད་མེད་ཅིང་གཞན་དང་འདྲིས་པ་ཉུང་།[੬] །ཀེ་ཡིས་ཀྱིང་འཛིན་འདི་ནི་སྐུར་དུ་འགྲུབ།།

འདི་ལྟར་སེམས་དང་ལུས་མ་བསྟམས་པ་ནི་ཆོད་བགེ་ཐི་རྟམ་པར་གྱུར་པས་ཞི་བའི་ལམ་དང་འགལ་བ་དང་། གོང་འདུབས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་འདུ་བའི་གནས་ནི་རྟམ་པར་གཡེང་བས་ཉམས་པ་དང་། གཅིད་དང་རྒྱགས་པ་དང་སྟོམ་ལས་སུ་གནས་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་བྱ་བ་གཞན་ཡང་མི་འགྲུབ་ན་ཀྱིང་འཛིན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཀེ་འགལ་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་འགྱོད་པ་ནི་སེམས་གཡེང་བའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་དང་བཤེས་འདྲིས་མང་བ་ནི་བྱེལ་བ་དུ་མ་དང་ཆགས་སྡང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་འགལ་བ་དང་། སྨྲ་ལ་དགའ་བ་ནི་ཀྱིང་འཛིན་གྱི་ཉམས་ཡོད་པ་དག་འགྲིབ་ཅིང་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་ལ་འཕེན་དང་རྩོད་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ལྷུངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་སྤངས་ན་ཀྱིང་ངེ་འཛིན་ངང་གིས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱལ་བའི་ཚོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ལས། འདུ་འཛི་མེད་ཅིང་དབེན་ལ་དགའ་བ་དང་། །འདྲིས་པ་ཉུང་ཞིང་གཅིད་དང་སྟོམ་ལས་སྤངས། །མི་ཤེམ་ཚོད་པ་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་བསྟམས། །ཀེ་ཡིས་ཀྱིང་འཛིན་མཆོག་འདི་རྣེད་མི་དགའ།[੭] །ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ལས། ཚོགས་ལས་བསྡིངས་ཤིང་རབ་ཏུ་ཞི་ལ་མོས། ཅི་དྲགས་ཤུ་བྱང་མཛེས་ཤིང་གནས་མེད་རྒྱུ། །མ་ཁང་ལ་སྟུང་བཞིན་རྣེད་ལ་མི་ཚགས་ལ། །ངེ་འབྱད་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཚོས་འཛིན་ཡིན།[੮] །ཞེས་སོ།།

དབེན་པར་གནས་ཤིང་བྱ་བ་ཉུང་བས་འགྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

གོང་དང་གོང་འབྱབ་སྐྱེ་བོའི་འབྱུ་འཛི་མེད། །གནས་དང་དགོན་པར་མང་པོའི་རྟེན་འབྲིས་མེད།།

དོན་དང་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེལ་བ་མེད།[༧] །དེ་ཡིས་ཀྱིང་འཛིན་འདི་ནི་སྐྱེ་དུ་འགྱུབ།།

གང་དག་གྲོ་ང་དང་གྲོ་ང་འདབ་བའི་རྐེ་བོ་རྣམས་དང་འགྲོགས་ཤི་ང་ས་མདོ་ལས་སོགས་བའི་གནས་སམ། དགོན་བའི་གནས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་དང་རྟེན་འདྲིས་བྱེད་ལ། ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དེ་དག་གིས་ནམ་ཡང་ཞེ་བའི་ཏིང་འཛིན་མི་འགྱུབ་བས། གང་དུ་གནས་ཀྱང་བཤེས་འདྲིས་ཉུང་ཞེད་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་དག་ལ་ངང་གིས་དག་བ་འཕེལ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བ་ཡིན་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཀ་ཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། མ་འོངས་དུས་ན་དག་སྐྱོང་དག །འཕྲུང་ཞིང་གཡེང་ལ་མ་བསྟམས་པ། རྣེད་དང་བ་ཀུར་སྐྱེས་རྒྱགས་པ་དག །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ལ་ཁྲོ་བ་འབྱུང་། །གང་དག་ཏིང་འཛིན་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་དག་རྣམས་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་། །གཅིག་ཏུར་བས་མཐའི་གནས་མལ་དུ། །གནས་ཏེ་དབེན་ལ་དག་འ་བར་གྱིས།[ཇ] །ཞེས་སོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་འདའ་བར་བྱ་སྟེ། བཤེས་སྦྱིང་བརྩེགས་པར་བགྱི་སྐད་དོངས་རྣམས་ལ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་གོམས་མཛོད། །དེ་དང་འདྲ་བར་ཞུགས་ལྡན་པ་ཡི། །ཆོས་གཞན་འགའ་ཡང་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ།[ཉ]° །ཞེས་སོ།།

གང་ཟགས་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་།

ཚེ་འདིའི་བདེ་དང་ཕྱི་མའི་བདེ་འབྲས་དང་། །རང་དོན་ཞེ་བ་གཉེར་མིན་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།།

སྨིད་ལས་ཐར་འདོད་རིས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་ཅན།[ཇ] །དེ་ཡིས་ཀྱིང་འཛིན་མཆོག་འདི་སྐྱེ་དུ་འགྱུབ།།

འདི་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་ཞེ་བའི་དགོན་པར་བསམ་གཏན་གཉེར་བས་གནས་པར་བྱ་བ་ལས། རང་དོན་དུ་ཉན་རང་གི་ཞེ་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚེ་འདིའི་བདེ་འབྲས་དང་། ཕྱི་མའི་བདེ་འབྲས་ལྟ་མིའི་དཔལ་ཐོབ་པ་དང་། རང་དོན་དུ་ཞེ་བ་མི་འདོད་པས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་སྨིད་པ་ལ་སྐྱོ་ཞིང་རྣེས་པར་འབྱུང་བའི་བློ་བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་པར་བྱའོ་སྙམ་ངོ་། །དེས་ན་ཚེ་འདིའི་བདེ་ལ་རབ་ཏུ་མ་ཆགས་ཤིང་། །གཅིག་ཏུར་ཞི་བ་ཆོལ་བའི་སེམས་

བྱལ་ཏེ། །འདུ་ཤ་བྱས་རྣམས་ལ་སྐྱོ་བའི་ཡི་དུ་ལྡན་པ། །དེ་ཡིས་ཏིང་འཛིན་མཆོག་རབ་དམ་པ་འགྲུབ།[1] ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་མཐའ་འགྲམ་ཤིང་། ཕྱད་པར་དུ་ནོར་ལ་སྡེད་པ་དག་གིས་ཡོ་བྱད་བསྟེན་པ་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། གདུག་པ་དུ་གར་དང་མཚོན་དང་དག་བོ་དང་། ཁེ་བཞིན་འདོད་པའི་བདེ་ལ་ཡིད་དབྱུང་མཛོད། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་གོལ་བསྟེད་པ་སྟེ། ཐྲུབ་པའི་དབང་པོས་ཀིམ་པའི་འབྲས་འདྲར་གསུངས། ཀེ་དག་སྟང་བཀྱེ་ཡི་ཡུགས་སྐྱོགས་གིས། །འོད་བའི་བརྩོན་རར་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་བཅིངས།[2] །ཞེས་སོ།།

ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་གཅོ་བོར་དེ་དག་སྣང་དགོས་ཀྱི། དེ་ཉིད་ལས། བྱད་མེད་གཞོན་ནུའི་ལུས་འདི་ལོགས་ཤིག་ཏུ། ཁྲི་ང་བ་དང་སྐོ་དགུ་དོད་པ་དང་། ཨི་གཙང་གྱན་སྟོད་འདྲ་བ་དགང་དཀའ་དང་། །པགས་པས་གཡོགས་དང་ཆུན་ཡང་ལོགས་ཤིག་གཟེགས།[3] །ཞེས་པ་དང་། དབ་པ་ཉེར་གཞག་ལས། བྱད་མེད་ཕྱང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཚ་རོལ་ཕྱང་། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། །དེ་བས་བྱང་མེད་རྣམ་པར་སྤང་། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་ཀྱི་མདོ་ལས། སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་ཇི་ལྟར་བདག་གི་ཆུང་མ་ལྟར་དགྱར་གྱུར་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ།[4] །ཞེས་སོ། ཁོད་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཤས་ཆེ་བའི་ཚོན་མོངས་པ་དེ་དང་པོར་བརྟགས་ལ་གཅོ་བོར་སྤང་ཞིང་། དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་ཀྱན་སྤང་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྦྱིང་ལས། གང་དག་དབང་པོ་དྲུག་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི། །རྟག་ཏུ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་གང་ཅིག །གཡུལ་དོར་དགྱ་སོགས་ལས་རྒྱལ་དེ་དག་ལ། །ཁགས་རྣམས་དང་པོ་དབའ་རབ་ལགས་པར་འཚལ།[5] །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱན་པོ་འགྲེད་དང་ལུས་ལ་བལྟ་བ་དང་། །ལེ་ལོ་སྨིག་པའི་གོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ཚང་དང་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་ངན་སོང་བ། །བྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དྲུག་སྦྱོངས།[6] །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ཚོས་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པས་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ཚོས་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན། མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དམ་པར་འཛིན། འགོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་བཞིའོ་དང་བཅས་པ་སྤྲིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པས་གཅོ་བོར་སྣང་དགོས་པའང་། དེ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་རང་ལུས་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། ཀུན་དུ་སྤྱོད་བ་འདི་གསུམ་ཐར་བ་ཡི། ཞེང་ཆེན་སྐོ་འགེགས་ལགས་པར་མཆེན་པར་གྱིས།[1.1] ཞེས་སོ། །ཁད་པར་དུ་རྣེ་ན་དགའ་བ་དང་། མ་རྣེ་ན་མི་དགའ་བ་དང་། བདེ་ན་དགའ་བ་དང་། སྡུག་ན་མི་དགའ་བ་དང་། སྣན་གྲགས་ཐོབ་ན་དགའ་བ་དང་། སྐུ་ར་བ་དང་མི་སྣན་པ་བླ་ང་དུ་སམི་དགའ་བ་དང་། བསྟོད་ན་དགའ་བ་དང་། སྨད་ན་མི་དགའ་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ངེས་པར་སྤང་བ་ཉིད། དེ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཆེན་པས་རྣེ་དང་མ་རྣེ་དང་། ཁདེ་དང་མི་བདེ་སྣན་དང་མི་སྣན་དང་། །བསྟོད་སྨད་ཅེས་བགྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡི་དམ་ལ་མི་ན་པར་མཐོ་སྐྱེ་མས་མཛོད།[1.2] ཅེས་སོ། །དེའང་ཧོར་བདུན་བསྐྱབ་པར། དེ་ལས། དད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་དང་གཏོང་བ་ནི། །དྲི་མེད་ངོ་ཚ་ཤེས་དང་ཞེ་ལ་ཡོད་དང་། །ཤེ་སྐད་བའོ་ཆོས་བདུ་ན་ལགས་པར་ཐ་བས་གསུངས།[1.3] ཞེས་སོ། །ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་གཞན་དག་དགེ་བ་ལ་བསྐུལ་ཞིང་གསོ་སྦྱོང་ལ་འགོད་པའང་། དེ་ལས། འཚེ་དང་ཆོམ་རྐུན་འཁྲིག་པ་བརྟུན་དང་ནི། ཆང་དང་དུས་མིན་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཤལ་སྦྱན་མཐོ་ལ་དགའ་དང་གྲྭ་དག་དང་། གར་དང་ཕྲེང་བའི་ཁྲད་པར་རྣམས་སྤོང་ཞིང་། ཀུག་བཅོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྟེས་སུ་བྱེད་པ་ཡི། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན། གསོ་སྦྱོང་འདོད་སྤྱོད་ལྟ་ལུས་ཡིད་འོང་བ། སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་དག་ལ་སྨྱོས་བར་བགྱིས།[1.4] ཅེས་སོ།།

མདོར་ན་བསམ་གཏན་པ་དགོན་པར་གནས་པས། སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཉེས་སྤྱོད་ཆ་དང་བཅས་པ་ལས་རང་གི་མས་བསྟམ། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྡུར་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་རྣམ་པར་གྱོ་ལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་ཅང་གི་མས་བསྟམ། དེ་ལས། ཐོས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང

བའི་མཚན་ནས་བརྗོད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་བསྒྲག ནམ་ཞིག་ན་འདི་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ངེས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་ན་འདི་དག་བདག་གིས་འཁོར་བ་ཡས་ཐར་བར་བྱ་སྙམ་པ་དང་། འདི་དག་ཀྱང་སྨྱལ་བ་ཡིན་པའང་སྲིད་སྙམ་ནས་གླགས་པ་བསྒྱིད་ཅིང་མོས་གུས་དང་དག་སྣང་བྱ་བ་དང་། དཔྱ་ཡོད་ཀྱང་དོ་མོད་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་འབྲལ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཐ་མལ་དུ་མ་ཡིན་པར་བློ་དག་པ་འབའ་ཞིག་གིས་འདའ་བར་བྱའོ།།

རྗེ་ཡུར་བསྒྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ཞི་ཡུག་བསྒྱབ་པའི་ཐབས་དངོས་དང་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། ཞི་ཡུག་བསྒྱབ་པའི་ཐབས་ལའང་གསུམ་སྟེ། སྤང་གཉེན་བསྟན་པ་ནི། དོན་གཉིས་པ།

རྗེ་ཡུར་བསྡུང་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་། །གཉིད་སྐྱགས་ཆོད་འགྱོད་ཞེ་ཚོམ་སྤྲིའོ་ཞེ།།

སྤྱངས་ཀྱ་ཞི་ཡུག་རྒྱང་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲབ།[ག] །གཉིད་སྐྱགས་གཉིས་ཀྱི་ཞི་གནས་རབ་ཏུ་སྤྲིའོ།།

ཆོད་འགྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཡུག་མཐོང་རྟམ་པར་གཡེང་། །ཞེ་ཚོམ་གཉེས་ཀའི་གནོད་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས།།

འདི་ར་རྟལ་འགྱོ་ར་སྤྱོད་པ་བདག་གི་ཞ་བསམ་གཏན་ལ་སྤྲིའོ་ནི་ཡུ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཞི་གནས་གསལ་དྭངས་ཕྱེད་པ་ལ་ནི་གཉིད་དང་སྐྱགས་པས་བྱིང་བར་བྱེད་ལ། ཡུག་མཐོང་དྭངས་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་ཆོག་པ་དང་འཕྲོ་བས་འཕྲོ་བར་ཅིང་། ཞེ་ཚོམ་གཉེས་ཀའི་ཁྱད་ཆོས་ཀའི་དུས་སུ་མི་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡུང་མ་བསྟན་དང་། ཆོད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཕྱིར་སེམས་འཕྲོ་བ་ཡིན་ལ། འགྱོད་པ་ནི་བྱ་བ་འགལ་ཞིག་ཡིད་ལ་གཅགས་པས་མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་ཤེས་པ། ཞེ་ཚོམ་ནི་གཉེས་བཅས་ཀྱི་ བྱོས་ཟིན་མེད་པས་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །འདི་དག་སྤྲང་དགོས་པ་ཉིད། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཆོད་དང་འགྱོད་དང་གནོད་སེམས་སྐྱགས་པ་དང་། །གཉེས་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཞེ་ཚོམ་སྟེ། །སྤྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་དག་ཅི་བའི་ཆོར། །འཕྲོ་གཅིག་པའི་ཚོམ་ཇུན་ལགས་པར་མཉེན་པར་མཛོད།[ཅ] ཞེས་སོ། །དེའང་ཆོད་འགྱོད་གཉིས་གཅིག་གཉིད་སྐྱགས་གཉིས་གཅིག་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གནོད་སེམས། ཞེ་ཚོམ་སྟེ་ལྔའོ།།

གེགས་བསལ་བ་ནི། དེ་འང་གཉིད་རྒྱགས་ལ་སོགས་པ།

དེ་ལྟར་ལྟ་ཤིད་བྱིང་རྒོད་གཉིས་སུ་འདུ།[১] །བྱིང་ན་གསེར་ཞིང་རྒོད་ན་རྩེ་གཅིག་བསྒོམ།།

དེ་ལ་གཉིད་རྒྱགས་གཉིས་ནི་བྱིང་བ་ཡིན་པས་གསེང་ས་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཏུ་གཅིག་བསྒོམ་ཞིང་། གཞན་རྣམས་རྒོད་པ་ཡིན་པས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉེན་པོ་རྣང་འཕེལ་བསྟེན་པ་ནི། དེ་འང་འདི་ལྟར།

ཞི་གནས་མེད་པའི་ལྟག་མཐོང་སྤོས་ལ་རྒོད། །ལྟག་མཐོང་མེད་པའི་ཞི་གནས་ལུང་མ་བསྟན།།

རྣང་འཕེལ་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་མཆོག་གི་ཡམ།།[৮]

ཞི་གནས་ཀྱིས་མ་བརྟན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཚོག་གི་གོ་ཡུལ་ཙམ་ལ། ལྟག་མཐོང་གིས་མ་ཟིན་པའི་ཞི་གནས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་འཁོར་བའི་ས་བོན་ལས་འཕགས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རྣང་འཕེལ་ལ་འབད་དེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཤེས་རབ་མེད་པར་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་སྤྲིད་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚོ་གནག་རྡེས་ལྟ་བུར་འཚལ་བར་བགྱི།[৯৯] །ཞེས་སོ།།

སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གཉིས་ཀྱི། ཞི་གནས་པའང་བཞི་ལས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ།

ཞི་གནས་ལུས་བཞི་ཡིད་སེམས་དལ་བས་འགྲུབ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་མ་ཉམ་པའི་བང་།།

དམིགས་པ་རབ་ཞི་གཅོ་བོའི་ཡན་ལག་ཡིན། །དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་འགོར་གྱི་རྩུལ།།[৯০]

འདི་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་རབ་ཏུ་དལ་བས་འགྲུབ་སྟེ། ལུས་དལ་བས་རྩད་ལ། རྩ་དལ་བས་རླུང་དལ། རླུང་དལ་བས་ཐམས་དལ་བ་འགོར་ལོ་བཞིའི་འདབ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གནས་སུ་སྡོད་པས། སེམས་གནས་ཀྱི་ཞི་གནས་ངང་གི་ས་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཐམས་དྲངས་མ་མི་གཡོ་བར་ས་གཅིག་ཏུ་སྡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དལ་བྱས་སྒོམ་དུས་སེམས་སྤྲོ་བསྡུ་མེད་པའི་ངང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གཅོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དམིགས་

ཡུལ་གཅིག་ལ་སེམས་བརྩང་བས་ཚུང་ཟད་མི་རྟོག་པ་འཐོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །དེ་འང་གཉིས་ལ་སེམས་འདི་ཉི་རང་བཞིན་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་མི་འགྲོ་མི་གནས་པའི་རང་ལུགས་ཕྱམ་ཕྱལ་ལེ་བ་ཞེག་དུས་རྒྱུན་དུ་ཡོད་དེ། གསལ་དྭངས་ཕྱེད་པའི་ཚ་དེ་ནས་ལྟག་མཐོང་། གནས་ཚ་དེ་ནས་ཞི་གནས་གཉིས་སུ་མེད་པས་རྒྱང་ཁྱུ་ཡོད་ཅིང་། གསལ་བ་ནི་ངང་ཁྲམ་མི་གཡོ་བ་ངལ་སོས་པ་ལ་རོགས་པའི་དུས་སུ་ངོ་འཕྲོད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་འཕྲོས་སམ་གནས་ཀྱང་རང་རང་ས་བཅོས་བསྐྱད་མེད་པའི་ཞི་ལྟག་ཤེས་པས་གློ་ལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དམིགས་པ་འཛིན་ལྷགས་ནི། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་ལྷགས།

དེ་ཡང་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་རྣམ་པ་གཉིས། །ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་བཞི་ཡིས་ཟིན་པར་འགྱུར།།

སྣང་བཅས་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་ལྟའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། །སྣང་མེད་མི་རྟོག་རྩེ་གཅིག་ངང་ལ་འཛིགས།[๗๗]

ཕྱི་རོལ་དོན་ཤིན་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་དང་། །ནང་ཉིད་སྐྱེ་གར་བརྟུ་འཕྱང་འཕྱང་སོགས།།

དང་པོ་སྣང་བཅས་ལ་སེམས་གཟུང་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སྐྱེ་དོ་རེག་བྱ་གང་རུང་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་གཏད་པས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། ཀེ་བརྟན་ནས་སྣང་མེད་ལ་སེམས་གཟུང་བ་ནི་གང་དུའང་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །དེ་འང་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྟའི་སྐུའམ། ཡི་གེའམ། སྐྱེ་གནང་བརྟུ་འཕྱང་འདུ་འགོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཚན་ནམ། འོད་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པས་སྐྱོས་པ་ཞེག་ནས་བདེ་ཤས་ཆེ་བའི་ཞི་གནས་སྐྱེ་ལ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྟོག་ཤིན་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྫེན་ཞིག་ལས་མ་ཡེངས་པར་བཟུང་ནའང་གསལ་དྭངས་ཕྱེད་པའི་ཞི་གནས་སྐྱེའོ། ཀེའང་སྐྱོས་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཕྱིར་བཟློག་ནའང་ཞི་གནས་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་མཚན་བཅས་གང་རུང་ཞིག་ལ་སེམས་བཟུང་བས་རྟེས་ལ་མཚན་མེད་ངང་གིས་འཛུངོ། །མི་ཤེས་པ་དག་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་བཟུང་ན་སྐྱོས་པར་འགྱོ་བས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་ངང་སྐྱོས་མེད་དུ་བཞག་ཟེར་བ་ནི་གནད་མ་གོ་ཞིང་ཉམས་སྐྱོང་ཆུང་བའི་

སྐད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་སེམས་གང་ལ་གཏད་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། གཏོད་དུས་དང་པོར་རྟོག་པ་ཞིག་སྟོན་དུ་འགྱོ་ཡང་། དེ་ནས་ཡུལ་དེ་སྣང་ལ་དེར་འཛིན་མ་ཞུགས་པའི་ངང་དུ་སེམས་སྤྲོ་བསྡུ་མེད་པར་དྲན་སང་རེ་ཞལ་ལེ་སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་དང་བཅས་བ་ལྟར་མི་གནས་མི་སྣིད་དོ། །སྣང་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་སེམས་གཟུང་ཡང་དེ་ལས་ཉམས་ལྟག་ཏུ་མི་འབྱུང་ལ། ཅེས་ན་བྱིང་བའམ་རྟོད་པ་ཞེག་གིས་མི་གཏོད་མི་སྣིད་དོ།།

མདོར་ན་ཡུ་ལ་སྣང་ལ་དེར་འཛིན་མ་ཞུགས་པའི་ངང་ལ་བློ་སྤྲོ་བསྡུ་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་ལ་ཁོ་བོ་ནི་བསམ་གཏན་ཞེས་འདོད་པས། སྣང་བཅས་སམ་སྣང་མེད་གང་ལ་སེམས་གཟུང་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་མཐའ་བྲལ་འཛིན་མེད་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པས་བརླག་པ་འཆར་དགོས་པར་འདོད་དེ། དེ་མ་ཤར་ན་སྐྱོན་བཅས། ཤར་ན་ཡང་དག་པོར་མངམ་གཏན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་འདོད་དོ།།

ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། མདོར་ན།

དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་རྩེ་གཅིག་སེམས་འཛོག་ [1] ཞེས་གནས་བསྟན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན།།[1]

དམིགས་པ་གང་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་དོ། ཅི་ནས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་དེ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོ་ན་སེམས་བསྡུན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཕྱི་ཕྱིར་བརྟུན་ཏེ་ཤེས་པར་འཛོག་པ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ནས་འདུལ་བ་དང་། རྣམ་གཡེངས་གི་ཉེས་པ་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་རྣམས་ལ་སོགས་བསལ་ནས་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་འཕྲོ་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་རྩོལ་བར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་སྟེ་དགུའོ། །ཡུམ་བར་མ་ལས། སེམས་འཇོག་པར་བྱེད། རྒྱུན་དུ་འཇོག་པར་བྱེད། བསྡུན་ཏེ་འཇོག་པར་བྱེད། ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད། འདུལ་བར་བྱེད། ཞི་བར་བྱེད། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད། མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་དོ།[2] །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།

འགྲུབ་བའི་ཐབས་ནི། རྒྱལ།

དེ་ཡིས་རྩེ་གཅིག་ཞེ་གནོད་སྐྱེས་བའི་ཚེ། །སྒེལ་ཁིང་བརྟན་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ།།
བོགས་འབྱིན་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་དང་བསྟེ་བ་གཅེས། །སྐེངས་ན་ལུས་སེམས་གསེངས་ལ་སྐར་བཞིན་བསྒོམ།།[ཉ༣]
འདིས་ནི་སྡུང་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།

སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཟིན་པ་ཙམ་གྱི་ས་རྒྱབ་ཅིང་ལྷག་མཐོང་གང་དང་ཡང་འདྲེན་མི་རྙང་བས། རྩེ་གཅིག་པའི་དུས་དེ་ར་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བསྟེ་བ་དང་། འགྲོ་འདུ་གཅོགས་པ་ཞི་གནས་དང་བསྟེས་ལ་སྒོམ་ཞིང་། སྐྱེད་མེད་ན་སེམས་སྤྲོ་ལུས་ངག་གཡེངས་པའི་རྟེས་ལ་སྐྱ་མ་ལྟར་བསྒོམས་བས། དེ་ནས་དམིགས་པ་གང་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། ཡུན་དི་སྲིད་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་དི་ལྟ་བུས་འཛོག་པར་འདོད་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་འདྲུག་ལྟོག་ནུས་པ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡིས་དེ་ནི་འཕེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགྱོ་བ་ཡིས། །དོངས་གཞིའི་གནས་པ་རེས་འཚོབ་བོ།[ཉ༤] །ཞེས་སོ།།

ལྷག་མཐོང་ལའང་བརྒྱད་ལས། ཡན་ལག་གཅོ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་ནི། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་འབྱེངས་ཏེ།

ལྷག་མཐོང་འདོད་བས་སེམས་གསལ་དུངས་པའི་ངང་། །སོ་སོར་རྟོག་པ་གཅོ་བའི་ཡན་ལག་ལ།།
མི་རྟོག་མཉམ་པར་འཇོག་པ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ།།[ཉ༥]

འདི་ལྟར་ཞི་གནས་གྱི་ཚེ། སེམས་གསལ་ལ་དུངས་པའི་ངང་ལས་ཆོས་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བལྟ་བ་གཅོ་བའི་ཡན་ལག་ལ། བློ་མི་རྟོག་པའི་གསལ་ཆ་མི་འཕྲོ་བ་དེ་འཁོར་རམ་ཐལ་བའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའོ།།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་རྩལ་སྐྱང་བ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་།

དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས། །ཆོས་ཅན་སྐྱ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་བལྟ་བྱ་ཞིང་།།
ཆོས་ཉིད་མ་ཁད་ལྟར་སྟོང་པའི་རྩལ་སྐྱང་བྱ། །རི་བཞིན་དང་ལ་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་འཆར།།[ཉ༦]

མ་ཉམ་གཞག་བརྟན་པའི་ངང་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་དག་ཚོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་ལམ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་སྣང་ལ་བདེན་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ར་རིམ་གྱིས་བརྟགས་པ་དེའི་ངང་ལ་ཇི་ཙམ་འདོད་པར་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། སའི་སྙིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཚོས་ཚུལ་འདི་དག་སྒྱུ་མ་སྐྱེ་བ། །སྨིའི་ལམ་མིག་ཡོར་སྣ་བརྟན་སྐྱལ་པ་འདྲ། །གང་མ་ཁབ་ཚོན་འདྲར་གང་གིས་ཇོ་གས་གྱུར་པ། །བསོད་ནམས་ཞིང་རབ་དེ་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ།[1-6] །ཞེས་པ་ལྟར་བལྟ་ཞིང་། ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ན་མ་ཁབ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་བློའི་ཚོལ་ཁྲོད་བྱལ་པར་བཞག་སྟེ། སྐྱེ་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། གང་ཡང་མ་ཇོ་ག་ཅིར་ཡང་མ་བསམས་ཤིག །བཅས་བཅོས་མ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཞེས་ བྱ་བཅོས་པ་དེ་སྐྱེ་མེད་རིན་ཆེན་མཛོད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཤེགས་ཤུལ་ཡིན།[1-7] །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྣང་ཡུལ་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཇོ་གས་ལ་འཛིན་བྱེད་མ་ཤེགས་པ། རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཇོ་གས་ལ་སྣང་ཡུལ་མ་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་གསལ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འཆར་ཀ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀྱེ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ད་ནི། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བཟླ་བའི་མེ་ལོང་སྟེ། །གསལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཀུན་འཆར་བས། །མ་བཟླས་རང་བྱུང་གསལ་བར་ལྟང་བསྟན་ནོ། །མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ལ། །བཟླ་བའི་ཡུལ་མེད་མཐོང་བ་ཆེན་པོར་རྟོགས།[1-8] །ཞེས་སོ།།

ཕྱིང་ཐོད་རྩལ་སྣང་བོགས་འབྱིན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ལྟག་མཐོང་དེ་ཉིད།

སྟེང་ཧ་ན་སྟ་ཚོགས་ཆོས་ལ་རྩལ་སྣང་སྟེ། །སྒྲུ་མ་སྟོང་པ་གཉིས་མེད་དག་བར་བཟླ།།

འཕྲོན་ཞེ་གནས་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག །དེ་ཚེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ནི།།[1-9]

སྟོང་གསལ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་མཐོང་། །དེ་ཡིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲིན་ལས་གྲོལ་བ་འགྲུབ།།

རེས་འགའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་འཆར། །ཤར་གྲོལ་ངང་དུངས་ཏོག་མེད་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ།།[1-10]

བོགས་འབྱིན་སྤྲོད་ལམ་ཀུན་དང་དེ་ཉིད་བསྟེ། །འདིས་ནི་ལྟག་མཐོང་སྙུང་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།

ལྟག་མཐོ་ང་སྟེ་ངས་བས་སྐྱེ་དྲ་མེ་ད་ན་དགག་སྒྲུབ་ལ་སོ་གས་བའི་ཚོ་ས་མང་པོ་སྤྲོ་ས་ཏེ་སྒྱུ་མར་ཤལ་

ཤལ་རྩལ་སྦྱངས་ཤིང་སྐུ་མ་གཉིས་མེད་དུ་ལ་བརྟེ་བ་དང་། རྟོགས་པ་འཕྲོ་ན་སྟང་བཞིན་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེའི་ངང་ལ་སྟེངས་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་བསྒོམ་པར་བྱའོ། ཉེས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། ཉེས་འཕྲོ་ན་ཞི་གནས་ལ་བཞག་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཟད་ཡིད་ལ་བྱའོ། ཉེས་རྟོག་ན་རྟོག་དཔྱོད་མི་འགྱུ་བའི་ངང་དུ་མི་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱའོ། ཉའི་དོན་ལས་མ་ཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ཡིད་ལ་བྱའོ། ཉེ་ཡང་གསལ་དྭངས་ཕྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱའོ། ཉའི་ཚེ་གསལ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཟུང་འབྲེལ་ཡིད་ལ་བྱའོ། ཉའི་ངང་ལ་རྒྱུན་བསྲིང་བའི་ཕྱི་ར་སེམས་རབ་ཏུ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱའོ། ཉེའི་དུས་སུ་སེམས་གནས་པའི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱའོ། ཁགས་ལ་དྭངས་ཕྱེད་པ་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱའོ། སྟོང་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་འདྲེས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱའོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱའོ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤི་ང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཡི་ད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་ཅྱེ་པ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་ཅྱེ་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱིརྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་སྦྱངས་བར་བྱའོ།[೪೮] །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་སེམས་འཕྲོ་ན་བཏུལ། བྱིང་ན་གསེང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྩལ་སྦྱངས་པས་རྒྱུ་མཚོ་དབང་རྟག་ཞི་ལྷ་བུ་ཞི་གནས་ཀྱོང་དུ་ཐྱུར་པའི་འོད་གསལ་འཆར་ཏེ། སེམས་གང་གཏད་ཀྱི་དོན་ལ་གསལ་དངས་འཛིན་མེད་དུ་གནས་ཤིང་། རྟོག་པ་འགྱུ་བའི་དབང་རྟག་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་རང་ཤར་དུས་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བ་དུས་མཉམ་པ་འབྱུང་ངོ་། ཉམ་མཁའ་སྦྲེན་དང་པ་ལྷ་བུ་ལྷག་མཐོང་གི་འོད་གསལ་ཀྱོང་དུ་ཐྱུར་བས། སེམས་ཉིད་འཕོ་འགྱུར་བཅོས་བསྟུད་དང་བྲལ་བ་སྟོང་གསལ་རྟེ་ན་བའི་ངོ་བོ་མཐོང་དུ་ས། སེམས་གནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་པས་ཡིན་མི་ན་

གདོད་ནས་དག་པའི་གདེང་ཐོབ། འཕྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པར་ཤར་བས་གང་སྣང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཤེས་ཏེ་རྒྱུན་སྐད་དང་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུགྲོལ་བའི་དུས་སོ། །དེའི་ཚེ་དང་སེམས་སྣུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་མཐོང་བས་རྩོལ་སྤྲུབ་མཚན་མའི་ཆོས་ལས་གྲོལ་བ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། ཉེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེན་ཅིག ཁོར་གྱི་སྐུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །རྟུལ་ཙམ་སུས་ཀྱང་བཅོས་སུ་མེད། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སེམས་ལས་མེད། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་ལོངས་སྤྱོད་སྐུ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ལས་སྐུ་གཞན་མེད། །སྤྲུལ་བའི་སྐུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ལས། །འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་གཞན་པ་མེད། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་གཞན་མེད་དེ། །སྔ་རབས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རང་སེམས་མ་བཅོས་སྔར་མཐོང་རྟོགས། །ད་ལྟ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །མ་བཅོས་པ་ཡི་རང་སེམས་ཀྱི། །ད་ལྟ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡང་མཛད། །སྣང་ནས་འབྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རང་བྱུང་སེམས་ཉིད་འདི་ལ་ནི། །སྔ་མ་བཅོས་པར་ལུང་མ་བསྟན། །ད་ལྟ་ཉིད་འཛིན་སེམས་མི་འཆོས། །མ་བཅོས་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བྱོན།[30] །ཞེས་སོ།།

གཉིས་ཀ་འབྱོངས་ནས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་ནི། དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་འབྱོངས་ནས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི།

ཟུང་འཇུག་ཤེས་པ་འཕྲོ་གནས་མཉམ་པའི་ངང་། །གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གཅོ་བོ་ལ།།[๗๙]
ཡེངས་མེད་སྦྱོས་དང་བྲལ་བ་འགོར་ཀྱི་ཚུལ།།

ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཞི་ལྷག་གི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་དུ་ཤར་བ་དེའི་ཚེ། འཕྲོ་བ་དང་གནས་པ་མི་འགལ་བས་ཡུལ་སྣང་ལ་དེར་མི་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་གཅོ་བོ་ལ། དེའི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་འགོར་དུ་གནས་སོ། ཉེའང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཉིད་གཉིས་མེད་གཅོ་བོའི་ངང་ཡིན་ཡང་། དེ་ཞི་ལྷག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་དུས་རྟོགས་པར་སྣང་བས། ཐབས་ཡེངས་མེད་དེ་འགོར་རམ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་སྣུབ་ཀྱིས། གང་ཚེ་གཟུང་དང་འཛིན་

པ་དག །གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། །རང་བཞིན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས། །ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།[೩೨] །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་གཞིའི་སེམས་ཉིད་དུ་གློ་བུར་གྱི་སྣོས་པ་ནུབ་པས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་ངོ་མཚམ་དབྱེད་མེད་པ་ནི་ དོ་ཤ་ལས། གཏུམ་མའི་ཡིད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྣོད་དང་རྣལ་འབྱོར། ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོས།[೩೩] །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

ཤར་གྱོལ་གཉིས་མེད་ནི། ཟུང་འཇུག་དེའི་ངང་ལ་གནས་དུས། རྟོག་པ།

ཇི་ལྟར་ཤར་གནས་དེ་ཡི་ངང་བཞག་པས། །ཤར་བས་གྱོལ་ལ་གནས་པས་མཚམ་པ་ཉིད།།

ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་འཆར།[೨೯] །སྣང་སྟོང་ཐབས་ཤེས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལྷུན་གྲུབ་གྲུབ།།

ཆུ་ལ་རླབས་ཞི་བ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་སྣད་ཅིག་གིས་རང་བྱུང་རང་ཞིར་སོང་ནས་ཤར་གྱོལ་དུས་མཚམ་པ་དེའི་ཚེ། ཤར་བས་གྱོལ་བ་ལྟག་མཐོང་ཡིན་ལ་སྣང་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་ལྷུན་གྲུབ་ཅིང་། རང་ཞི་བའི་རང་རིག་པ་དུངས་གསལ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་པ་ཞི་གནས་ཏེ་སྣང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་རིམ་པར་གྲུབ་པས། ཟུང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་སེམས་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པའོ། །ཀུན་བྱེད་ལས། ཤེས་ནས་མ་ཡིངས་དོན་ལ་གནས་པ་ལས། །རྩོལ་བ་མེ་འཇུག་གཉེན་པོས་སེམས་མི་སྤྱོད། །ཡུལ་ལ་མིལ་འཛོག་དབྱེ་བའི་རིམ་པས་ཀྱང་། །གང་ལྟར་བྱང་བ་དེ་ཉིད་དོན་ཡིན་པས། །ཀུན་བྱེད་ཡི་དོན་ལ་འཇུག་པར་གྱིས།[೩೪] །ཞེས་སོ།།

རྩལ་སྦྱང་བློག་སྒོམ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་བཅོས་བསྟད་མེད་པར་བསྒོམས་པས།

སྣེངས་ན་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་རྩལ་སྦྱངས་ཤིང་། །བྱིང་རྟོད་ཆེན་བཟློག་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ།།

དེ་འང་ཞི་གནས་སྣེངས་ན་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་ཤིང་། ལྷག་མཐོང་སྣེངས་ན་ཞི་གནས་བསྒོམས་ལ། བྱིང་ན་ལྷག་མཐོང་དང་། རྟོད་ན་ཞི་གནས་བསྒོམས་པས་སྒྱིན་ལས་གྱོལ་བའོ།།

བོགས་འབྱིན་བཤད་པ་ནི། དེའི།

བོགས་འབྱིན་ནམ་མཁའ་དུངས་ཤིང་སྒིན་མེད་ཚེ།[೨೦] །ཉི་མར་རྒྱབ་ཐྱོགས་མཁའ་ལ་རབ་བཤལ་པས།།

སྟོང་གསལ་ཤེས་པ་སྒོས་དང་བལ་བ་འཆར།།

ནམ་མཁའ་དག་པའི་ཚེ་ཤི་མ་ལ་རྒྱབ་བསྟན་ནས། གཙུ་གཅིར་རྣམ་པར་བཤུ་བའི་ཤུ་སྟངས་ཀྱི་ས་བཤུས་པས། སེམས་གསལ་སྟོང་གི་ངང་ལས་སྣང་ཅིག་དེའི་མོད་ལ་འཆར་བ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་པ་ལས། དོན་འདི་གང་ཡིན་ནམ་མཁའ་དག་ལ་བརྟག་པར་གྱིས།[३९] །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།

ཕྱི་ནང་གསང་བའི་འོད་གསལ་འཆར་ཚུལ་ནི། དེའི་ཚེ།

ཕྱི་རོལ་དེ་ཡི་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལས། །ནང་གི་ཚོས་ཉིད་དོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆེ།།[३७]

གསང་བ་འོད་གསལ་སྟོང་པོའི་ནམ་མཁའ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་སུམ་སྟུགས་དགོངས་པ་ཤེས་པར་བྱ།།

དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟས་པས། དོན་རང་གི་རིག་པ་ཤར་ཏེ། གསང་བ་ཡེ་ཤེ་ས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆར་བ་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་དཔོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། དོ་ཤ་ལས། འོན་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བླ་མའི་ཞལ་ལ་ཉོས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། བླ་མས་སྟོས་པ་གང་གི་སྐྱིང་ཞུགས་པ། །ཡག་པའི་མཐིལ་ན་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་འབྱ།[३५] །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། དོན་འདི་ངེས་པར་རྟོགས་འདོད་ན། །དེ་ལེ་ནི་ནམ་མཁའ་དག་ལ་དྲིས།[३४] །ཞེས་པ་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།[३३] །ཞེས་པ་དང་། དོ་ཤ་ལས། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་གཟུང་བྱ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འང་སེམས་གཟུང་བྱ།[३२] །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།

དེ་ནམ་མཁའ་སྟོང་གསལ་འགག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་དུ་ས་ཀྱི་ཤེ་ས་པའང་སྟོང་གསལ་འགག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་ནང་གི་ནམ་མཁའོ། །དེ་ལས་སྟོང་གསལ་སྨྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་ཅིག་ཤར་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་གྲོལ་ཏེ་དོངས་པོ་དང་མཚན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་གསང་བ་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་ནམ་མཁའོ། །དེའི་དུས་སུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བཅུ་དང་། འོད་ལྔའི་སྐྱང་བའང་རྟུང་སེམས་དབུ་མར་ཚུད་པས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀུན་དུ་སྐང་བར་བྱེད་དོ། །ཞལ་པོ་ཆེ་ལས།

རང་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལས། ཁོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བཀྲ། །ལ་ལ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་གསལ། །སྟེ་ཚོགས་བརྟུད་ཀྱིས་མི་ལང་བའོ།[೩೮] །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པའི་རྟགས་ཏེ་མི་འདོད་ཀྱང་དང་གིས་འཁྱུད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་མེད་བསྟུབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་ལ་བརྟུད་ལས། རྩོགས་ཆེན་སྒང་བླང་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་ནི། དོན་གསུམ་པ།

གཉིས་མེད་བསྟུབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་ནི། །ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་།།[೩೩]

སྒང་བླང་མི་བྱ་དམིགས་གཏད་ཞེན་པ་དོར། །འཛིན་ཞེན་ཐམས་ཅད་སྤིད་པའི་འདུ་བྱེད་ལ།།

དམིགས་གཏད་མེད་ན་མཁའ་བཞིན་བཅིངས་གྲོལ་མེད།།

འདི་ལྟར་གཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་རྩོལ་སྤྲུལ་སྒང་བླང་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་རྟོགས་པ་ལྟ་བ། དེའི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས་ན། སྒོམ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་མེད་སྒང་བླང་རེ་དོགས་ལས་འདས་པར་ཤེས་ནས། བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་བསྒོམས་པས་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་བཟང་ངུ་འགྲོ་སྐྱམ་པའང་མེད་པས་བསྒོམས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། བདེ་བ་འདོད་པ་ཚགས་པའི་ནད་ཡིན་པས། །འདོད་པ་མེད་པས་བདེ་བ་ལེན་པར་བྱེད། །སངས་རྒྱས་བསྟུབས་པས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་བཙལ་རང་བཞིན་གནས་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །མ་བཙལ་རང་བཞིན་གནས་ལ་མི་རྟོག་ཅེས། ཅེས་པ་དང་། ཀུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་སེམས་གྲུབ་འདོད་ན། །འདོད་པ་མེད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོག་མེད་མཁམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་མི་བྱེད། །བླང་དོར་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་གནས། །གཡོས་པ་མེད་པའི་ངང་ལ་ངང་གིས་གནས། །སེམས་ནི་རྣ་བཞིན་པ་ཡི་དོ་བོ་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲུབ། །རྟེ་བཞིན་པ་ལ་འཆོས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་བསྒྲུབས་ཤིག །བཅོལ་ན་རྒྱལ་བས་དབྱིངས་ནས་རྣེད་མི་འབྱུར། །སྟར་བྱས་ཟིན་བས་དེ་བྱེད་མི་དགོས། །སྟར་གྱུབ་ཟིན་བས་དེ་བསྒྲུབ་མི་དགོས། །མི་རྟོག་ཅིར་མི་དགོངས་ལ་མཉམ་པར་ཞོག[೮೦] །ཅེས་སོ། །དེ་འདར་འཛིན་ཞེན་ཡོད་ན་སྤིད་པ་ལས་མི་

གྲོལ་ཏེ། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ་ལས། རེ་དང་དོགས་པའི་དུག་གིས་རྣལ་འབྱོར་སེམས་མྱོས་ན། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གནས་དེར་འཆིང་བར་འགྱུར།[৩৭] །ཞེས་སོ། །དམིགས་གཏད་མེད་ན་བཅིང་གྲོལ་ལས་འདས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རེ་དོགས་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྫོ་རྗེའི་སེམས། །དམྱལ་བར་སོང་སྲིད་ན་ཡང་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད། །འབྲས་བུའི་མཆོག་ལ་གནས་ཀྱང་ལྟག་པ་རྣེད་མིན་པས། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་ཐན་དང་གཅོད་སྣང་ནས། །བཟང་དང་དམན་པའི་སྤྱོད་པས་དེ་ལ་འཕེ་ལ་འགྲི་བ་མེད། །རྫོ་གས་པའི་ཡེ་ཤེ ས་གཉི ས་བྲལ་འདི་ལས་མ་གཉོགས་པའི། །སངས་རྒྱས་ཆེ་བར་འདོད་ན་སྨོངས་པར་ཤེས་པར་བྱ།[৩৮] །ཞེས་སོ།།

དེ་དག་གི་དོན་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉིད་བློང་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དབེ།

རི་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་སྣ་ཚོགས་མེ་ལོང་དང་།[১১] །དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་སྟོང་པའི་བར།།

གཟུགས་བརྙན་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལྟར། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་བར་དུ་ཤེ ས་པར་བྱ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། མེ་ལོང་དག་ཅིང་གསལ་བ་ལ། གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་སྣང་བ་ལྟར། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའི། །གཟུ གས་བརྙན་ལང་དག་ཁམ་ལྟར་ཤེས། །ཞེས་སོ།།

དགག་སྒྲུབ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྟར་སྨིན་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ནམ་མཁའི་རང་། །དེ་བཞིན་དགག་སྒྲུབ་སྣ་ཚོགས་སེམས་ཉིད་རང་།།

སྐད་ཅིག་གིས་འཁྲིགས་ཤིང་དེ་རས་པའི་སྨིན་རྣམས་ནམ་མཁའི་རང་ལས་མ་གཡོས་པ་བཞིན་དུ། བློ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཅི་ཤར་ཡང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་ལས་མ་གཡོས་ཏེ། མན་ངག་གསེར་ཕྲེང་ལས། སྨིན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་རང་། །སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཚོས་ཉིད་རང་།[৩৯] །ཞེས་སོ།།

ཉམས་རྟོགས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དཔེ།

རི་ལྟར་ཆུ་བོ་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་མཚོའི་རང་།[১৯] །དེ་བཞིན་ཉམས་རྟོགས་སྣ་ཚོགས་སྒོམ་པའི་རང་།།

ཚུ་བྱན་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་པ་ལྟར། འཁས་རྟོགས་སྒོམ་པར་རོ་གཅིག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཆུ་མཚོ་ལ། །སྣ་ཚོགས་འཁས་ཀྱི་ཚུ་རྣམས་ཀུན། །འབབ་ཅིང་འདུ་གིས་མི་གཡོ་བ། །སེམས་བརྟན་ཡིད་བཞིན་ཁྱད་པར་རོ།[৭৭] །ཞེས་སོ།།

འཁོར་འདས་དབེམ་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དག

རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་སྟ་ཚོགས་སྐྱལ་བའི་བང་། །དེ་བཞིན་འཁོར་འདས་སྟ་ཚོགས་ཆོས་ཉིད་བང།།

སྐྱུ་མ་ཐམས་ཅད་སྟང་དུ་ས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྟར། །འཁོར་འདས་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཟང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀུན་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་དུ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན།[৭৮] །ཞེས་པ་དང་། དོ་ཏ་ལས། འཁོར་བ་གང་ཡིན་སྐྱ་ངན་འདས་པ་གང་།[৭৯] །ཞེས་སོ།།

སེམས་དང་སེམས་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དག

རི་ལྟར་ཐྱོགས་བཅུའི་ནམ་མ་ཁད་གཞི་བྱལ་བང་།[২৭] །དེ་བཞིན་ཡེ་ཐོལ་ཆོས་རྣམས་ལྟ་བའི་བང།།

རི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་གཉིས་མེད་བང་། །དེ་བཞིན་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་དབྱེར་མེད་དང་།།

ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལྟར། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་དེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ནམ་མཁའ་དབྱེབ་མེད་པ་བཞིན།། །ཞེས་སོ། །ཆུ་དང་ཆུ་འདྲེས་དུས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟར། སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་སེམས་བྱུང་གི་རྣོག་པ་རང་ཞིར་ཐིམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་དོ། གསེར་ཁྲེང་ལས། རི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་ཐིམ་ལྟར། །སེམས་དང་སེམས་ཉིད་གཉིས་མེད་དོ།[৭৭] །ཞེས་སོ།།

རྟོག་དང་མི་རྟོག་དབེམ་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དག

རི་ལྟར་སྟ་ཚོགས་སྨི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་ངང་།[২৮] །དེ་བཞིན་བྱང་དོར་གཉིས་མེད་སྐྱོད་པའི་ངང།།

རི་ལྟར་མཚོ་དང་དབའ་རླབས་ཆུ་བོའི་ངང། །དེ་བཞིན་རྟོག་དང་མི་རྟོག་མཉམ་པའི་ངང།།

རྒྱུ་ལམ་གཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པ་ལྟར། བློང་དོར་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངང་དུ་ རོ་གཅིག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་ལམ་གཉིད་ཀྱི་ཀློང་ན་གསལ། ཚོས་རྣམས་སྟོང་པ་གཉིས་མེད་ གསལ།[ཅ] ཞེས་སོ། །དབང་རྟག་ཚུགས་ཆུའི་དབྱིངས་དང་བཅས་པ་ཆུ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལྟར། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། དོ་ཤ་ལས། ཇི་སྲིད་སེམས་ལས་རྣམ་འཕྲོས་པ། ཀེ་སྲིད་མགོན་པོའི་ངང་བཞིན་ཉེ། །ཆུ་དང་རྟག་ཏུ་གཞན་ཡིན་ནམ།[ཆ] ཞེས་སོ།།

རེ་དོགས་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དག་པ།

རྗེ་ལྟར་ཚོངས་པ་དོན་གྲུབ་བདེ་བའི་ངང་།[ཇ] །དེ་བཞིན་རེ་དོགས་གཉིས་མེད་འབྲས་བུའི་ངང་།།

ཐམས་ཅད་ཕྱམ་གཅིག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་། །ཁྱབ་གདལ་དབྱིངས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ།།

ཚོད་ཟིན་ནས་སེམས་རེ་དོགས་མེད་པའི་ངང་དུ་བློ་བདེ་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རང་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་ ནས་དེའི་ངང་དུ་བློ་བདེ་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གླང་ཆེན་ལོའས་ནས་སེམས་ཚགས་ཚུད་པ་ན། །དེར་ ནི་འགྲོ་འོང་བཅད་ནས་དལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ན་གང་དུཤའང་འདྲི་ས་མེད།[཈] ཅེས་སོ། །དེའང་ སེམས་ཉིད་རང་བྱུ ང་གི་ཡེ་ཤེ ས་བློང་དོར་མེ ད་པའི་ངང་འདི ར་ཐམས་ཅད་རྫོ གས་པས་བྱ་བ་ཙམ་ མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། འདི་ལམ་རྫོགས་གང་ཡང་མེད། །གཅིག་ རྫོགས་གཉིས་རྫོགས་ཀུན་རྫོགས་པས། །ཐུ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བདེ། །གཅིག་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་ སེམས་སུ་རྫོགས། །གཉིས་རྫོགས་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་རྫོགས། །ཀུན་རྫོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ རྫོགས། །གཅིག་ལ་རྫོགས་པའི་ལུང་འདི་ཡིས། །སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་འདི་ལ་གནས། །ཀུན་རྫོགས་ པ་ཡི་དོན་འདི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད། །ཐུ་བྱེད་འདི་ལ་གང་གནས་པ། །ལུས་ འདི་གང་ཟག་ལྟ་མི་ཡང་། །དགོངས་པ་ཚོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན། །འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་དོན་བྱས་ ནས། །རྩོལ་སྤྲུལ་མི་བྱེད་བདེ་བར་གནས།[ཉ] ཞེས་སོ།།

སྦྱི་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དཀི་དེ་དག་གི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོ་བ་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་ངོ་གཅིག་གིས།[ཊ] །འགྲོ་ཀུན་བདག་གཞན་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་ཏེ།།

འདི་ཞེས་དམིགས་བསལ་འགྲུལ་བའི་སྲིད་པ་འདིར། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག།[૩૯]

མཆོག་ཏུ་སྨད་དུ་བྱང་བའི་དགེ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེས། འགྲོ་བའི་ཁམས་གང་རྣམས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་གཉིས་སུ་གཟུ ང་བའི་འཁྲུ ལ་པས་སྲིད་པར་དུ བ་པ་ལས། བསོད་ནམས་བརྒྱའི་འོད་ཟེར་ས་དང་ལྡེའུ་ཡུ ལ་དུ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཤེགས་པའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ངལ་སོས་པར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་པའོ། །ལྟ་ཡུལ་ས་སྟེང་ནམ་མཁའ་རྣམ་བརྒྱན་པའི། །འོད་ཀྱི་ཤར་རྟེན་དམར་བ་ལས་བྱུང་བ། །འཕགས་པའི་འདུན་སར་འགྲོ་ཀུན་ལེགས་བགྲོད་དེ། །རྒྱལ་མཛོད་འཕྲོར་པ་རྒྱ་ཆེན་དང་ལྡན་ཤོག །རི་རྩེ་ནགས་ཀྱི་མཐོངས་ནི་ཉམས་དགའ་བ། །སྨན་ལྗོངས་མེ་ཏོག་འབབ་ཆུས་བརྒྱན་པ་དེར། །བདག་གི་ཚེ་འདི་དོན་ཡོད་འདའ་བྱེད་ཅིང་། །རྣམ་གྲོལ་ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་འགྲུབ་པར་ཤོག །རྒྱ་བའི་ཤེད་དོས་སྨིན་གྱིས་མཛེས་པ་གང་། །ཚེས་དཀར་ཀུ་སུ་ཉ་རྣམས་རྒྱས་བྱེད་ལྟར། །འོད་བཟང་ཞེ་བའི་རི་བོང་འཛིན་ཞེར་གྱིས། །མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་ཐུབ་ཅིག །རྗེ་གས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

བཅུ་གསུམ་པ། འབྲས་བུ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ

དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པས་རྒྱུ་སྟོང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུའོད་གསལ་རྟོ་རྩེ་སྟིང་པོའི་ལམ་སྟོན་གྱོལ་ཉེ་རྒྱུའི་སྒོ་དང་བཅས་པ་མཐར་ཕྱིན་རྟེས། བཅུ་གསུམ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་འབྲས་བུ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་སྒོ་དོན་བཞིས་སྡུས་ཕིམ་པས་མཇུག་བསྟུ་བ། སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།།

སྒོ་དོན་དང་པོ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྐུ་ དང་ཡེ་ཤེས་འགྲུ བ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཞིའ་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་བཤད་ནས། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པ་འབྲས་བུའི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།།

དེ་ ལྟར་ལམ་གྱི་ ཡོན་ཏན་རྫོ གས་པ་ན་ཁམས་ཀྱི་ དྲི་ མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ སངས་རྒྱས་སམ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་འཐོབ་སྟེ། དེའང་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཚོགས་མཐའ་དག་དེངས་ནས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆུས་པ་ཅི་ཡོད་པ་མངོན་དུ་ཐོབ་པ་ཉིད། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉིད་མ་ཁམའ་བཞིན་གློ་བུར་གྱི། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཚོགས་སྤྱག་པོས་བསྒྲིབས་པ་ལས་ནི་བྱལ་བྱང་པ། ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་རང་གི་དོན་དུ་ཆོས་སྐུ་དམ་པ་དབྱིངས་གདོད་མའི་ངང་ན་སྐུ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་བརྙེས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྒོད་ཡུལ་ལས་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་པ་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བལ་དེ་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །གཞལ་མེད་གཟུའི་བྱེ་མ་

ལས་འདས་པ། །བསམ་མེད་མ་ཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི། །གཞན་ཚགས་བཅས་པའི་ཉེས་ཀུན་རྣམས་སྤངས་པའོ།[1] །ཞེས་སོ། །དེའི་དབྱིངས་ན་སྣང་བའི་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་ལས་གདུལ་བྱའི་དོན་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཡོངས་སྐུ་ཡང་ནམ་མཁའི་རྒྱ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ལྟར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ནས། སྨྲས་པའི་སྐུ་འཕྲོ་བའི་འཚར་གཞི་མཛད་པར། དེ་ལས། སྔ་ཚོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་སྣང་བའི་སྐུས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་འགྲོལ་དོན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །སྔོ་ཚོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྨིན་དང་ལྡང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་རྟག་གནས་ཏེ། ཉམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ནོ།[2] །ཞེས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཞི་སྐུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་ཡང་སྣང་ཀུན་ཀྱང་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག །འགྲོ་བོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྣང་རྟག །འདི་ནི་སྨོན་དང་བལ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར།[3] །ཞེས་སོ།།

སྐབས་འདི་ར་སངས་རྒྱས་ཙོ་ནའི་སྐྱོད་ཡུ་ལ་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་མི་སྣང་བ་དབྱིངས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཆོས་སྐུ་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཇོ་གཅིག་པ་ནང་དབྱིངས་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་བྱིན་རླབས་དང་གདུ་ལ་བྱའི་སྐོན་ལས་ལས་ཕྱི་ར་གཞན་སྣང་དུ་ཤར་བ་ཡི་ཤེ་ས་འཕྲིན་ལས་དག་པའི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སྣང་བ་ནི་མཁའ་བྲེ་དང་ཚུ་བྲེ་ཡུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེང་སང་ནི། ཀ་ཅིག་གིས་མ་ཕྱེད་པས་སྐུ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་དུས་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་སྐུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའོ་ན་སངས་རྒྱས་ཁམས་དང་ལ་སོགས་པས་གསལ་ལོ། །ཇི་ན་འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །ཁ་ཡུར་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་དམ་པ་གཉིས་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དོ། །ཀེ་ལ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ནི་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་དྲྭ་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་རྟེ་ས་ལ་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྟོང་ཐུབ་ཀྱི་ཁམས་སུ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་འདོད་དོ།།

སྔགས་ཁ་ཅིག་དེ་དང་མཚུངས་ལ། སྒྲུ་འཕྲུལ་དུ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་སྣང་སྟེ། སྣང་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ངང་ལས་སྣང་བ་སྤུལ་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྤུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པའོ། །སྤུལ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ས་བཅུ་པའི་སེམས་དཔའ་ལ་སྣང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ལ། སྣ་ཚོགས་པ་ནི་མཆོག་གི་སྤུལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ན་སྣང་བའི་ཞིང་ཁམས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་གནས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའོ་མིན་དུ་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པར་འདོད་དེ། རྒྱན་སྣུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འཚང་རྒྱ་འོག་མིན་གནས་མཆོག་ཏུ། །སངས་རྒྱས་མ་ཀྱུར་འདོད་ཁམས་སུ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་མི་མཛད་དོ།[1] །ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་གར་ཕིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས། འོག་མིན་གནས་མཆོག་ཅམས་དགའ་བར། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས།[2] །ཞེས་སོ།།

སངས་རྒྱས་ཐལ་པོ་ཆེ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནང་དུ་ཆུད་པ་ནི་གཞི་དང་སྟིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་[3] ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནང་དུ་ཆུད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གང་ཆེན་མཚོའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་ན་གནས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འཁོར་དང་བཅས་པ་གང་ན་བཞུགས་པ་དེ་ནི་སྐུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མཆོག་ཏུ་ཤར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་དུམ་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་སྣང་བ་སྣའི་གནས་ཡིན་ལ། གང་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྣང་བས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་པ་གང་དུ་བཞེངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་ལ་འོག་མིན་དུ་བཤད་དེ། ཕྱོགས་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་ཆད་པ་མེད་དོ། །རྒྱུ་ལམ་ཡང་གཉིད་དུ་གང་སོང་གི་གནས་དེར་འོང་བ་ཡུར་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་དང་། །འོག་མིན་དེ་ཉིད་རྣམ་མཛེས་པ། །ཤེས་པ་གསུམ་པ་གཅིག་ཉིད་དུ། །འཇིག་པར་འགྱུར་ལ་བདག་སྨོའོ་[4] །ཞེས་པ་དང་། ཐེག་བསྟུས་ལས། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལ་ཐ་

དང་ཡོད་པ་ཡིན། །སྟོན་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པས་ན། །དེ་ལ་གདགས་པས་ཐ་དད་འབྱེད།[૯] །ཅེས་སོ། །གནས་དེར་སྟོན་པ་ཤྲཱུ་ཐུབ་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ནས་དུས་འདི་ཙམ་སོང་ཞེས་བསམ་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ངའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྟེ།[૧૦] །ཞེས་སོ། །མི་མཛེད་འདིར་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་ཐོག་མར་གཙོང་མའི་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཤྲཱ་བསྟན་ནས། གདོད་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སངས་རྒྱས་པར་སྣང་སྟེ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །དེས་རྒྱས་མངོན་པར་སངས་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བཅུ་ལྔོང་དེར་སངས་རྒྱ། །གཙང་མའི་གནས་དག་སྣང་སངས་ནས་སུ། །འོག་མིན་ཞེས་བྱ་ཤམས་དགའ་བར། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྐུ་ལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་འཚང་རྒྱ།[૧૧] །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་མི་མཛེད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ཅོད་པ་མཉམ་དུ་སྣང་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚུ་སྙོད་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་དུས་སྟ་ཕྱི་མེད་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཙམ་ཡང་མཚོན་པ་སྟེ། ནམ་མཁའི་མཐས་ཀླས་པའི་རེམས་ཅན་གྱི་གནས་རིས་སོ་སོར་མཛད་པ་བཟུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དུ་མས་འགྲོབའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱའི་ངོར་འོག་མིན་དེ་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་པར་སྣང་ངོ་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པས་གདུལ་བྱའི་འཁྲུལ་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་འོག་མིན་གཟུགས་ཁམས་ལྟ་དེར་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ས་ན་རང་སྣང་དག་པའིའོག་མིན་ཁམས་གསུ མ་ལས་འདས་པས་ཡེ་ཤེ ས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཀོད་པ་ཚད་མེ ད་པ་ཅན་དུ་ རྟག་པར་བཞུགས་ཏེ། རྒྱུན་སྐྱག་པོ་བཀོད་པ་དང་། དེས་བའི་མདོ་ཐལ་ལ་སྣང་ཞིང་འབྱུང་བ་ནི། གཟུགས་མེད་འདོད་དང་གཟུགས་ཁམས་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །གནས་ལས་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དབང་། །བཞུགས་སོ་སྐྱག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཞེས་པ་དང་། བརྟན་པ་སྐྱག་པོ་འདུས་མ་བྱས།[૧૨] །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་བརྟེས་ཚུལ་ཡང་། དེ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ནས་བཞུགས་སོ། །ཀེ་ལ་བྲལ་ལྡགས་ནི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྟེ། དེ་ཡོད་པས་སེམས་ཅན། མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ། དེའང་དྲི་

མ་རང་བཞིན་པ་སྟར་ཡོད་གསར་དུ་སྦྱངས་པའམ། ཡོན་ཏན་སྟར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སངོ་སྟེའི་རྒྱུན་ལས། སྐྱ་མ་ཕྱི་མར་ཁྲད་མེད་ཀྱང་། ཐུབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མེད་པ། ཀི་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་འདོད།[1-3] །ཅེས་སོ། ཀེས་ན་གློ་བུར་བ་མཐའ་དག་སྤྲངས་པཡར། དེ་ཉིད་ལས། གང་ལ་ཡོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་སས་བོན་དུས་རིང་ཐུག་ཤུན་པ། ཁྲོང་བ་ཕིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་ཅིང་། ཐགས་ལྡུར་ཆོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་ཤུན་པ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཀེ་ནི་མི་རྟོག་ཕིན་ཏུ་རབ་དག་ཡུལ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱིས་འཕོབ།[1-4] །ཅེས་སོ། །ཀེའི་ཚེ་གནས་ལྡུར་ཀྱང་ཡོན་མོངས་པ་དག་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་སྣང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཀྱི། རྒྱུ་ཡོན་མོངས་པ་ཉིད་འབྲས་བུཡོན་ཏན་དུ་གནས་ལྡུར་ཏེ་མ་དག་པ་དག་པར་སོང་བ་ནི་མི་འདོད་དེ། སྟོག་པ་དང་ཡོན་མོངས་པ་ཀུན་དུ་དག་པའི་རྒྱུཡམ་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པས་མི་སྲིད་དོ། །བྱལ་བྱའི་དྲི་མ་བཅལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྣང་བ་ལ་ཡྱོས་ཏེ་གནས་ལྡུར་ཙམ་ཞེག་བརྟེད་ན། དུག་ལྟ་གནས་ལྡུར་བས་ཡེ་ཤེས་ལྟའོ། །ཀུན་གཞི་གནས་ལྡུར་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཀུན་བཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་ལྡུར་བས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སྐྱ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ།[1-5] །ཞེས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ལྟག་མ་གསུམ་ཡང། དེ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ནི་བྱ་བཀྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།[1-6] །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཕྱི་སྣང་བ་ཞིང་ཁམས་སུ་གནས་ཀྱང་། ནང་ཕུང་པོ་ལྔ་སྐྱེ་བ་གནས་ཀྱང་། གསང་བ་ཚོགས་བཀྲད་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་ཀྱང་ངེས་པ་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའོ། །ངོ་བོའི་རྒྱུ་ནི་དང་པོའི་ཁམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀེའང་། རྒྱུད་བླ་ལས། དང་པོས་སྐྱེ་ནི་དང་པོའི་ཁམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་ཤི་ཡི་ཕྱི་མ་གཉིས།[1-7] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཀེའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་གཞན་གསུམ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་དམ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མཚན་དཔེས་གང་བ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་

མཛད་པ་སྟེ་བཞིར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་བསྟས་ཏེ་དུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར་རོ།[1.5] ཞེས་སོ།།

མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་སྟེ། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་གསུམ་མངའ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཙམ་དུ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། །སྐུ་གཉིས་པོ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསོལ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་འཕྲིན་ལས་ལ་མངའ་བརྟེས་པ་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། དཔེར་ན་ཉི་ཟླ་དང་ཆུ་ དང་མེ་ལོང་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་ལྔག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།[1.6] །ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དབྱེ་བ། །རང་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་པོ་གཉིས་པའི་རྣེན་ཡིན་ནོ།[1.7] །ཞེས་པ་དང་། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྟས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྐུ་གསུམ་དག་གིས་རང་ཞན་ཀྱི། ཀོན་འདི་རྣེན་དང་བཅས་པར་བསྟན།[1.8] ། ཞེས་སོ། །རྒྱུད་བླ་མ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་སྟར་སྐྱེས་པ་ལྟར་སྐུ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། ཆོས་དབྱིངས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཀུན་ལའང་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྟེན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། འདིར་ནི་དང་པོ་ཆོས་སྐུ་སྟེ། ཕྱི་མ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། ཐམ་མཁའ་

ལ་ནི་གཟུགས་གནས་བཞིན། ཏིང་ཡོ་ལ་ནི་ཐ་མ་གནས།[೭೭] ཞེས་སོ། །གསང་སྔགས་ཁ་ཅིག་ལས་སྐུ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཞིན་འདོད་དེ། བརྟག་གཉིས་ལས། སྐུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཏདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོང་བརྗོད།[೭೪] ཅེས་སོ། །ཡང་། འཇམ་དཔལ་སྐུ་འཕྲུལ་དུ་བ་ལས་ནི་སྐུ་ལྔར་བཤད་དེ་འདི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞུབ་བདག་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་བདག[೭೬] ཅེས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བསྟུ་ཙམ་ལས། དོན་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཚོས་ཀྱི་བསྟུ་ཚུལ་སོ་སོ་བ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཅོ་ཤེས་བཤད་པར་བྱའོ།།

སྒྲིབ་དོན་གཉིས་པ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ཤེ་བ་བརྟེས་ཚུལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ནང་སྣང་བཞུགས་ཚུལ། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་ལས། ཤེ་བ་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ནི། ད་ནི་སྐུ་འཕྲུལ་དུ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་བརྗོད་དེ། ཤེ་བ་བརྟེས་པའི་ཚུལ་དང་། སྐུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས། རེ་ཤིག་དང་པོ་བཤད་པ་ནི། ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དག་པ་མཐར་ཐུ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས། ཇི་ཤིག་དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ་སྒང་བྱ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྒྱུ་ཀུན་བསྟུས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་མ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས། ཇི་ཤིག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དག་པ་མཐར་ཐུ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཚེ་སྒང་བྱ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྒྱུ་ཀུན་བསྟུས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་མ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང

ནི་རྗེས་ཤུགས་ཡུར། །ཤེས་བྱ་སྒྲོས་བཟལ་དེ་ཉིད་དང་། ཀུན་ནང་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འདྲེས་པ། ཀེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཆོས་སྐུ་ཤེས་བྱར་བརྗོད།[ཅ༦] །ཅེས་པ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ངོ་རོ་གཅིག་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྟེགས་བས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །དེ་ཚེ་སྣེས་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད།[ཅ༧] །ཅེས་སོ།།

དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འཛལ་མེད་པར་ནང་གསལ་དུ་བཞུགས་ཚུལ་ནི། དེའི་ཚེ་ཆོས་སྐུ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བྱས་ཀྱི་བར་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བརྙེས་པས།

ཤིན་ཏུ་སྣེ་མེད་འོད་གསལ་སྟིང་ཡོའི་ངང་། །གནམ་གང་བླ་བ་དབྱིངས་སུ་ཟུབ་བ་ལྟར།།[ཟ]
ཐུབའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་དབྱིངས་པརྒོར་འཁྱིལ། །གང་དུའང་མི་རྟོག་ཞེའ་བརྗེས་པའི་ཚེ།།

དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། འོད་གསལ་གཞིའི་ངང་དུ་ཕྱིན་པས། དབྱིངས་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་ཡེ་ཤེས་གནམ་གང་གི་ བླ་བ་ནང་གསལ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་ཚ་ཡོ་ན་ཏན་གྱི་རྟེན་ནམ་འཚར་གཞིར་གནས་པ་ལས། ཕྱིར་སྣང་ཡོངས་སྐུའམ་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་སྣང་བ་ནི་ཡེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་དྲི་མ་ལས་འདས་པ་ཆོས་སྐུ་ཉན་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། ཀུན་ནང་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བླ་བ་ཡོད་ཀང་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་དབྱིངས་སུ་འགྱུར་མི་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་ལས། དབྱིངས་སུ་འགྱུར་བས་མཐོང་དུ་མེད། །མེད་པ་མིན་ཏེ་ཕྱི་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་རོལ་བླ་བ་བཞིན། །ཞབ་པ་ཆེས་ཕྱི་བའོ།[ཟཅ] །ཞེས་སོ།།

དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མི་འཐུབ་ཏོ་རྗེའི། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ། ཁེ་བ་ཆོས་ཀྱི། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི། ཅིར་ཡང་སྐུལ་བའི་སྐུ་དང་ལྡ་ལས། མི་འཐུབ་ཏོ་རྗེའི་སྐུ་ནི། དེ་ནི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ་ལས། དངོས་མི་འཐུབ་ཏོ་རྗེའི་སྐུ་ནི། བསམ་བརྗོད་སྤྲོས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི།

ཆོས་ཉིད་མི་དམིགས་དུས་གསུམ་འཚོ་འཐུབ་མེད། །རང་བཞིན་གངོད་ནས་དག་པའི་ཚ་དེ་ལ།།[ཟ]

མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། །གཞི་དབྱིངས་ཟད་པའི་ཚོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའོ།།

དེ་འང་གཞི་གདོད་མའི་ཚོས་དབྱིངས་འོད་གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་དེའི་ཚོས་ཉིད་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཚ་དེ་ལ་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡེ་ཤེས་དྲྭ་བ་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་དག་པ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ། །མི་འགྱུར་མི་ཤིགས་བསམ་ལས་འདས།[37] །ཞེས་སོ།།

མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐུ་ནི། སྐུ་གཉིས་པ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་སྒྲངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་གི་ངོ་བོ་སྟེ། འདི་ལྟར།

རང་བཞིན་གྱི་བྱང་སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་དག་ཅིང་། །ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པའི་ཚོས་ཀུལ་རྒྱ་མཚོ་བརྙེས།།[৬]

སྒྲངས་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པས། །སྟོང་སས་སོགས་ཐ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཚས་གཞལ་ན།།

མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྐུ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། །མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་འཚར་གཞི་མཐར་ཐུག་པའོ།།[৭]

སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཚེ་དག་པ་ཉེས་ལྟན་གྱི་ཚ་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོ་བས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བཆུད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ཚོས་སྐྱམ་ཐུ་རྟ་བདུན་ལ་སོགས་པ་སྐར་སྟོས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་བཅས་བའི་ཏུ་ས་པ་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་མདོན་པར་རྫོ་གས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚར་གཞི་གང་ཡིན་པའོ། །ཡེ་དྲྭ་ལས། དེ་མ་བྱལ་ཕྱིར་བྱང་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཆུས་པས་ཆུབ་པ་ཉིད། ཀཀཉིས་མེད་འདྲེས་ཕྱིར་ཟུང་འཇུག་ཕྱིར། །མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྐུར་བརྗོད་པའོ།[৯] །ཞེས་སོ། །སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་ཟུ་ལ་ཡང་བྱོ་ཆུས་ཕྱིར། །སངས་ཆུས་པདྨའི་འདབ་ཡུར་ཆུས།[৯০] །ཞེས་པ་དང་། ཆུད་བྱ་ལས། སངས་ཆུས་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་པ། །དག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རབ་ཕྱེ་བ། །ཉི་མ་ཁབ་བཞིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྣང་བ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འོད་གསལ་བྱས་མིན་དབྱེར་མེད་པར། །འཇུག་ཅན་གཟུགས་སྐུང་གི་ནི། །རྟུལ་ལས་འདས་པའི་སངས་ཆུས་ཀྱི། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་དང་ཡུན་པ་ཉིད། །རང་བཞིན་ཀྱིས་ནི་མ་གྲུབ་དང་། །ཁྱབ་དང་གྱོ་བྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི། །སྒྲིན་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་

ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད།[33] །ཅེས་སོ།།

ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞི་ལས། རང་བཞིན་བཞད་པ་ནི། སྐུ་གསུམ་པ་ཞེ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་དབྱིངས་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ངང་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྣྭ་བ་མ་ཁའ་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པའི་ཚ་ཙོམ་དུ་གནས་པ་ནི།

ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་དེ་བློ་མི་འཇུག་ཅིང་། །ཤེས་བྱེད་བློ་ལ་འཛིན་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་།།
ནང་གསལ་མ་ཁའ་དབྱིངས་ནུབ་པའི་རྣྭ་བ་ལྟར། །ཐིམ་ལ་མ་རྨུགས་ཕྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཚོག།[ཇ]
ཐམས་ཅད་མཉེན་ཚས་འཚང་གཞི་བོའི་ཚུལ། །དེ་ལས་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་མཉེན་མཆེད་འགྱུར་ཞིང་།།
གཞན་ལ་སྣང་མཛད་ཡོན་ཏན་གཏེར་ཡིན་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུཆེས་ཕྱའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཞིའི་ཚས།།[཈]
ཞི་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད།།

དབྱིངས་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་གནམ་གང་ལྟ་བུའི་ཚེ་ན། སྒྲོས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཞི་ལ་ཐམས་ཅད་མཉེན་ཆ་མ་འགགས་པས་ཕིམ་ལ་མ་རྨུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ནང་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཉམ་གཞག་གི་ཚ་ལ། ཕྱི་ནང་ལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆེད་པའི་སྙིང་པོ་བྱེད་པ་སྟེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞི་ཞི་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་དེ། སྐུ་འཕྲལ་བློ་མ་ལས། ཆེས་ཕྱའི་ཡེ་ཤེས་ནང་དུ་གསལ། ཁམིགས་མེད་འཚང་གཞི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ།[ཉ] །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་བློ་ལས། དེ་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཚོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱོགས་ནོངས་གསལ་བ།[ཊ] །ཞེས་སོ། །དེའང་སྟོང་ཤུང་ལ་ཆོས་སྐུ་མི་འདོད་དེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ཉིད་ལ་ཆོས་སྐུ་འདོད་པ་ཡང་ན་ངོ་རྫི་འི་སྐུ་སྟེ་བཞད་ཟིན་ཏོ།།

ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་མྱ་བཞིལས་འདས་པ་ནི། སྐུ་གསུམ་པོ།

འདི་དག་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། །ཚད་པ་མ་ཡིན་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་ཕྱིར།།
རྟག་དང་ཆད་སོགས་མྱ་བཞིའི་མཐའ་ལས་འདས།[ཋ] །སྐུ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཐ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ངང།།

སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་བསུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་གཞན་གྱི་སྨོན་ཡུལ་མིན།།

བསམ་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་འང་དབྱིངས་ནང་གསལ་དུ་གནས་པའི་སྐུ་འདི་གསུམ་ནི་ཕྱིར་གསལ་དུ་ཆར་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་ཀ་དང་གཉེན་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟག་ཆད་མ་གྲུབ་པས་དེའི་སྐུ་ལེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་འཆར་གཞི་བྱེད་པས་ན་རྒྱལ་སྲས་སར་གནས་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་གཟུགས་སྐུ་མིག་ལ་སྣང་བ་དང་། རྣ་བར་ཆོས་གསུང་ཐོས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་སྣོམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རོ་མྱོང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་བའི་བཤོས་ལ་འཇའ་བ་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བྱ་བ་ཡུལ་བྱའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་བྱང་བས་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བླུ་བ་དབྱིངས་སུ་ཟུ་བ་པ་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་བྱང་བས་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱི་སྨོན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། ཟག་པ་མེད་ཁྱབ་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཅན་ཏེ། བཏུན་ཞིང་རྟག་པ་འཕོ་མེད་གནས་ཡིན་ནོ། ཀི་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་བཞིན་དམ་པ་ཡི་སྐ། ཀདབ་པོ་བྱ་དོན་ཉམས་སུ་སྐོང་བའི་རྒྱུ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་དོན་བལྟ་དང་གཏམ་བཅད་ནི། །གཅོང་མ་མཉན་དང་བདེ་གཤེགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། །དྲི་གཅོང་སྐོམ་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཆོས་རོ། །སྐོང་དང་ཉིང་འཛིན་རེགས་བདེ་ཉམས་སྐོང་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་ཚུལ། །ཀྱོགས་པའི་རྒྱུན་ཁྱབ་ཞིབ་མོར་བསམ་པ་ན། ཀོན་དམ་བདེ་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །ཉམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ། །ཞེས་པ་དང་། རང་གཞན་དོན་རྟེན་དེ་ལ་ནི། །བསམ་མི་ཁྱབ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ། །སངས་རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་མི་ཁྱབ་པར་ཏྱོགས་པར་བྱ། །ཐུབ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ཀོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་པའི་མིན།[३५] །ཞེས་སོ།།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞི་བར་བཞུགས་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་ཚ་ལ་མངའ་དབང་རྫོགས་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད།

ཆོས་དབྱིངས་ལོ་བྱང་ཤིན་ཏུམྱེ་མེད་ན།[୯] །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྟག་བཞུགས་ཀྱང་།།

གཅིག་གིས་གཅིག་མི་གཟིགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་ཟབ་ཤིང་བཞུགས་ཤེས་གསུངས་པ་ཡིན།།

དེ་ཉིད་ངང་དུ་རྒྱལ་རྣམས་དགོངས་ཀློང་གཅིག[୰୦] །བྱམ་མ་ཁད་སྐུ་ཕྱིའི་ནམ་མཁའ་གཅིག་པ་བཞིན།།

དེ་ལྟར་ནང་གསལ་གྱི་དུས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཤེང་ན་སྟོན་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གཤེལ་མེད་ཁང་པར་དུ་སྣ་གསུམ་མམ་བཞིའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་དགོངས་པ་སྐུ་ཕྱི་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ། བྱམ་པ་སྐུ་ཕྱིའི་ནམ་མཁའ་འདྲེས་པ་བཞིན་ཡེ་ནས་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་དུས་དེར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཆོས་ཉིད་དམིགས་མེད་དུ་བཞུགས་པས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མི་གཟིགས་ཏེ་གཟིགས་བྱ་གཟིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུ ལ་ལས་འདས་པ་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་སྔགས་ལས། གཅིག་དང་དུ་མར་བྱལ་བ་ཡི། ། སྐབས་དང་དབུས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད། ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གཟིགས་ཏེ། ། ཅང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་མེད་སྟང་།[୰୬] །ཞེས་སོ།།

ཆོས་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ།

འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཤེས་རབ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་དང་རྗོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པའོ།།

དེ་འང་ཡེ་ཤེ་ས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཐུ་བ་ཤེ་ས་རབ་རྗོགས་པའི་རིམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པས་ཤེམས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བསལ་བའི་ཚེ་ནང་གསལ་ཆོས་སྐུ་མཐར་དབྱེས་མེད་པའི་དབྱིངས་རྗོགས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོ་ར་བསྟུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འཕྲུངས།[୰୭] །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ཏོ།།

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་མདོར་བསྟན་ དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དཔལ་སྐུ་བཞི་པ་ལྷུན་གྲུབ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བསྟན་པ་ནི་ནང་གསལ་ལ་གྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ།

དེ་ཉིད་ངང་ལས་རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས།[୰୰] །གནས་དུས་སྟོན་པ་ཆོས་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་ལས།།

དབྱིངས་ནང་གསལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་ཕྱིར་གསལ་དུ་རང་སྣང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ཆེན་

བ་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་སྟོན་པ་རིགས་ལྡེ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་སྐུ་ཚེ་བ་ལས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞིང་འདིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་སྣང་གཞིའི་འོད་གསལ་ལས་གྲུབ་ཀྱི། གཤེད་ན་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྣུམ་འཕྲུལ་ལམ་རིམ་ལས། ཡུན་རྱེ་གས་རིག་པ་རང་སྣང་བའི། །ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་གདན་ཁྲི་རྒྱན། །འོད་ཟེར་དུ་མར་སྣང་བ་སྟེ།[ཀ་] །ཞེས་སོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉས་དུ་ས་སྟོན་པ་ཆོས་འཁོར་སྣང་བ་མཇུ་ག་བསྟུ་བ་དང་ས་བཅུ་པས་ཀུང་མི་མཛོད་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀོན་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དགུ་ལས། གཉས་ལྷན་སྐམ་ཚོགས་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ།

གཉས་ནི་འོད་གསལ་སྐུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་།།
ལྟ་ལྟན་འོད་ཀྱིས་ལྷུན་སྐུག་གསལ་ཞིང་འཚེར།།
འཇའ་ཚོན་གདངས་གསལ་ནམ་མཁའ་གང་བ་བཞིན།།[ཀ་]
སྐེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར།།
གཞལ་མེད་ཁང་མཛོས་སྒོ་བཞིཀྱ་བཅས་ལྟན།།
རྩིག་པ་ལྟ་དང་ཐ་གུ་བཞིད་དང་།།
མདའ་ཡབ་ལྡུ་ཤུ་གཅང་ཁང་ཕྱུར་བུས་མཛེས།།[ཀ་]

རང་སྣང་འོད་གསལ་སྐུག་པོ་བཀོད་པ་རྣམ་དག་བདེ་བའི་ཞིང་ནི། སྟེང་གའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ལྟ་རང་གསལ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་སྣང་བ་སྟེ། སྐེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ཁྱིམ་བཀོད་ལེགས་པའི་ར་བ་དང་གྱུར་ཀྱི་སྣང་བ་ཁ་དོག་ཕྱེད་པས་གསལ་བ་དང་འོད་ལྟ་བཀྲག་ཅུ་འཚེར་བ་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་ཅི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་དབུས་ན། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་མེད་ཁང་འོག་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐེང་ནས་ཟུང་བའི་ལྟམ་བར་སྣང་བའི་རྩེ་མོ་བུམ་པ་རྒྱུ་བཀྲ་ཤིས་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་རི་ཆེ་འབར་བའི་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རྟེ་རྩེ་ཕྱེད་པས་མཛེས་པ། རྩི་གཅིག་ལྟའི་སྐེང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕ་གུ་སེར་པོ་བཟླིགས་ཤིང་། མདའ་ཡབ་

ཕྱིར་འཕྲང་གི་བདུ་ཀྱི་གདུང་སྣ་ལས་ནོར་བུ་དང་མུ་ཏིག་གི་དྲྭ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀི་རྒྱའི་འཕྱོང་དང་བཅས་པ་ཕྱིར་འཕྲང་བ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྟེང་ན་པུ་ཤུ་མཆོད་རྟེན་བརྩེགས་དཀར་ཡོས་མངོས་པར་བྱས་པ། སྐོ་བཞི་སྐོ་ཁྲུ་དང་བཅས་པ་ཕྱོགས་བཞིར་སྣང་བའི་གློ་འབྱར་བཞིས་བརྒྱན་པ། རྟ་བབས་བང་རིམ་བཞི་སྣམ་ཕྲན་དང་བཅས་པ་འོད་ལྟའི་ར་བས་མངོས་པ་སྟེ། གསང་སྒྲིང་ལས། འོག་མིན་ཀྱི་གནས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ན། གཞི་ཚད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ཡོ་གསལ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། རྒྱ་ཕྱོགས་བཅུར་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པ། ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་གྲུ་བཞིར་གྱུར་པ། ལྟག་བའི་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་གློ་འབྱར་བཞིས་བརྒྱན་པ། རྩེ་མོ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སོ་སོ་མ་ཡིན་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་དུ་འཕྲིལ་བ་[୨୮] ཞེས་བྱའོ།།

རྒྱན་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་རྒྱན་ཡང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་དར་གྱི།

འཕན་གདུགས་རྒྱ་ཡབ་དྲིལ་བུའི་ཕྲེང་བ་དང་། །བླ་རེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་ནམ་མཁའ་གང་།།
འདོད་ཡོན་ལྔ་མོ་མཆོད་པའི་སྦྲིན་འཕྲོ་ཞིང་། །འོད་ཟེར་འཕྲིལ་བས་ཕྱི་ནང་ཀུན་དུ་ཁྱབ།།[୨୯]
དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞི་སོ་སོའི་ཁ་དོག་ལ། །མཐུན་པའི་རྒྱན་དང་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ།
ཆེ་ཆུང་མ་ངེས་གང་བལྟས་དེ་ལྟར་སྣང་། །གྲངས་ནི་ཚད་མེད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ།།[୨୯]
ཇི་ལྟར་ཏིལ་གྱི་གང་བུ་ཕྱེ་བ་བཞིན།།

གཞལ་ཡས་ཁང་པ་བརྒྱན་པའི་དར་ཟབ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕན་དང་། གདུགས་དང་། བླ་རེ་དང་། རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པས་ནམ་མཁའ་གང་བར་བརྒྱན་ཞིང་། མཆོད་པའི་ལྷ་མོས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྦྲིན་འཕྲིགས་པས་ཕྱོགས་བཅུ་གང་བར་རང་བྱུང་བ། གཞལ་ཡས་ཁང་པའི་དབུས་མཐིང་གི་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོན་གསལ་ཞིང་། གསང་མང་བ་ཉིལ་གྱི་གང་བུ ཁ་བྱེ་བ་ཙམ་དུ ནམ་མཁའི་མཐས་གར་ཁྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་ཅིང་། ཚད་འདི་ཙམ་ཞེས་མ་རེས་པས་གང་བཤུས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྣང་ཡང་མཐའ་མི་མངོན་ལ། འོད་ཟེར་འཕྲིལ་བས་མིག་འཕྲུལ་ཤུར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ།

གསང་སྔོན་ལས། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་དང་། ཆུན་འཕྱང་དང་། ཤར་བྱའི་རྒྱན་དང་། གཟུགས་སྣ་ཚོགས་དང་། སྒྲ་སྣ་ཚོགས་དང་། དྲི་སྣ་ཚོགས་དང་། རོ་སྣ་ཚོགས་དང་། རེག་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུར་འཁྲིགས་པར་རང་བྱུང་ལ། མི་སྒྲིབ་པར་གསལ་བའི་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བཀླུབས་པ་[୬୦] ཞེས་སོ།།

གང་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་པ།

ཀུན་ཏུ་ནང་ན་སེང་གེ་གླང་ཆེན་རྣ། །རྩ་བྱ་ཤར་ཤང་ཉི་ཟླ་པདྨས་སྤྲས།།

ཡོན་ཏན་གྱི་བརྟ་དོན་དུ་མ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་གདན་ཁྲི་དེ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་། དེ་ལས། མི་འཇིགས་པ་སེང་གེའི་ཁྲི་དང་། སྟོབས་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྲི་དང་། རྟ་འཕྱལ་རྟའི་ཁྲི་དང་། དབང་སྒྲ་བྱའི་ཁྲི་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟིང་གི་ཁྲི་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། གོས་པ་མེད་པ་བདུན་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ལ་[୬୨] ཞེས་སོ།།

དུས་ཕྱན་སྐམ་ཚོགས་པ་ནི། གཉིས་པ།

དུས་ནི་མ་དེས་གཞི་རྩོགས་འཕོ་འགྱུར་མེད།[୨୫] །དུས་གསུམ་དུས་མེད་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་དུས།།

ཐམས་ཅད་མཉམ་རྩོགས་ཆོས་ཉིད་གདལ་བ་ཆེ། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པའི་རང་ཉིད་དོ།།

དུས་ཕྱན་སྐམ་ཚོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཉིད་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བ་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་དུས་རང་བཞིན་རྩོ་གས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་སྟེ། མཚན་བརྗོད་ལས། དུས་གསུམ་དུས་མེད་ཀྱོགས་པར་གནས།[୨୩] །ཞེས་པའི་དུས་སོ།།

སྟོན་པ་ཕྱན་སྐམ་ཚོགས་པ་རང་བཞིན་དབྱིངས་ཀྱི་སྐུ་དང་རིག་པ་གདངས་ཀྱི་སྐུ་ནི། གནས་དེར་བཞུགས་པའི།

སྟོན་པ་མཚན་རྩོགས་དཔེ་བྱད་འབར་བའི་སྐུ།[୨୬] །རྣམ་སྣང་མི་བསྐྱོད་རིན་འབྱུང་ཏོད་དཔག་མེད།།

དོན་གྲུབ་ལྷ་ཡི་ལྷས་བསྐོར་བ་ལ། །ཤམ་མཁའ་དབྱིངས་ཕྱུག་རྟོ་རྗེ་མྱ་ངྷི།།

སངས་རྒྱས་སྤྲོན་དང་གོས་དཀར་དམ་ཚོགཔ་སྤྲོལ།[୨୪] །ཡབ་ཡུམ་མཉམ་སྤྲོར་སོ་སོའི་རྒྱན་རྣམས་རྩོགས།།

མཐིང་གི་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་ཁོད་ཟེར་འཕྲོ། །འོག་གཞི་ཁ་བསྟེང་གཞི་ཁྲོ་བོའི་ཚུལ།།

བརྟན་བརྗོ་རབྟ་བརྟ་གར།[๑๙] །ཅེ་རྩ་ཀ་དཔལ་ལྡ་ལྡས་བསྐོར་བ་ཡང།།

ཀྱོ་རྡོ་ཀྱ་རྡེ་ལྡ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར། །དེ་སོགས་རྣམ་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ཡང་དོ།།

ཞེ་བའི་སངས་རྒྱས་བཞེ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་འཁྱིལ་སྦྱོར་དུ་བཞུགས་པ་ཡང་ཚུལ་དགུས་འོག་གཞི་ལ་བཞུགས་ཏེ། སྒྲུ་འཕྲུལ་རྩམ་གྱོག་ལས། དེ་ལྟའི་སྐུ་མཆོག་རེ་རེ་ལ། རྒྱུལ་དགུ་དག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། །མཉེན་དང་ལྷུག་དང་འཁྱིལ་བག་དང་། ཤེམ་བག་ཆགས་དང་གཞོན་ཚུལ་ཅན། ཁས་ལ་དང་འཚོང་དང་ལྷུན་སྒྲུག་དང་། ཁབ་བྱིན་འབབ་བའ་རབ་ཏུ་གནས།[๙๓] ཞེས་སོ། །དེ་འང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་འབའ་བའ་བཞུགས་སོ། །སྟེང་གཞི་ལ་ཁྲོ་བོ་རིགས་ལྔ་ཡང་ཚུལ་དགུས་བཞུགས་སོ། །གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཆེ་ལས། སྒེག་པ་དཔའ་བ་མི་སྐྱག་པ། །དགོད་དང་དྲག་ཤུལ་འཇིགས་སུ་རྩེ། སྐྱིང་རྡེ་རྩམ་དང་ཞལ་སྟེ། །གར་དགུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྱིངས་པའོ།[๙๙] ཞེས་སོ། །དེ་ཀྱིལ་འཁོར་ཡང་། སྐ་མ་ལས། དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོའི་གནས་ཆེན་དུ། །རཀྟའི་དབའ་རླབས་འབྲུགས་པའི་དཀྱིལ། །ཀེང་རུས་རི་རབ་འབའ་བའིས་སྐྱེང། །མེ་འབའ་བསྲེགས་པའི་ཏོང་དཀྱིལ་ན། །དུར་ཁྲོད་འབའ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། ཚོད་དང་རྒྱ་ཡོངས་མ་ཚད་པ། ཕྱི་ནང་མེད་པར་གསལ་བའི་འོད། །འོག་ལོ་འབའ་བ་རྩེ་བས་བཞི་པ། །བྲུ་ཆད་འབའ་བ་བཞེས་བརྒྱན་ཞིང་། །བྲུ་བཞི་སྐོ་ཁྲུ་དྲ་འབའ་བས་མཇོས། །བར་ཁྲམས་གཤེས་ནི་འབའ་བར་གསལ། །ཀེ་རྣ་སྐྱལ་དང་ཐོད་པས་བརྒྱན། ཁྲུ་མཚོག་དང་ནི་མ་ཉེ་གཅིང་། །སྐྲག་དང་གཤྲེམ་པོ་དོ་མ་དག་གི །སྟེང་མོས་དེགས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། །ཚངས་པ་དབང་ཕྱུག་བརྙད་བ་ཡི། །གདན་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བའོ། །འབྲས་སུ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི།[๙๔] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འགྱུར་ལ་ལར། སྐ་གདང་གཤྲེམ་པོ་དོམ་དག་ནི། །ཁྲང་སྟེ་བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པ་ཡི། །གདན་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དག་པར་མོད་ཀྱི། ཁྲང་སྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཉམ་ཐའི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་ཀུ་ན་དུ་ ཁྲབ་བས་བསམ་གྱི་ས་མི་ཁྲབ་བརྗོད་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལ་མཚན་དཔའི་དོན་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ངོ་བོ་ཡིན་པས་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི། རྒྱུད་བློ་ལས། ལེགས་གནས་འཁོར་ལོའི་མཚན་པ་དང་། ཡངས་དང་

ཞབས་ལོང་མི་མངོན་དང་། ཁོར་མོ་རིང་དང་ཕྱག་ཞབས་ནི། ཀྲ་བ་ཡིས་ནི་འཕེལ་བ་དང་། ཁཁས་འཇམ་གཞོན་ཤ་ཅན་ལྟོས་ཉིད། སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོང་དང་། བྱིན་པ་ཕེན་ཡ་འདྲའི་གསང་། གླང་པོ་བཞིན་དུ་སྣུབས་སུ་ནུབ། ཅོ་སྟོད་སེང་གེའི་དང་འདྲ་དང་། ཐལ་གོང་བར་མེད་ཆུས་པ་དབུ། ཀརྱུང་མགོ་ལེགས་ཟླམ་ཕྱག་འཇམ་ཞིང་། ཟླུམ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། ཕྱག་རིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ། ཁོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འགོར་དང་ལྡན་དང་། རྣཡིམ་པ་དེ་དག་ཆུལ་ཐོའི་འབྲ། ཚེམས་ནི་བཞི་བཅུ་མཉམ་པ་དང་། ཁབ་དཀར་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། རྩེམ་དག་ཚེམས་མཉམ་ཉེད་དང་ནི། ཁཆེ་བ་རབ་མཚོག་དཀར་བ་ཉིད། ལྟེགས་རིང་མཐའ་མེད་བསམ་མེད་པ། ཁོ་བྱོ་བ་ཡི་མཆོག་ཉིད་དང་། ཁང་བྱང་ཀ་ལ་པིང་ཡི། སྒྲོ་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། སྤྲུན་བཟང་ཕུག་ལ་ཁྱུ་མཆོག་རྣོ་འབྱང་དང་། ཞལ་མཛེས་དྲི་མེད་མཛོད་སྤུ་དཀར་ལྟན་པ། ཁགཙུག་ཏོར་དབུར་ལྟན་དག་ཅིང་སྐབ་པ་དབུ། ཁཁས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འབྲ་སེམས་ཅན་མཆོག ཁབ་སྐུ་ལེགས་ཁྱུ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས། ཟླུ་ཡི་གྱེན་དུ་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། ཁབུ་སྐུ་དྲི་མེད་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་བཞིན། ཁུ་ཐོ་རྩོ་གས་པའི་ལྟོན་ཤིང་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲ། ཁགན་དུ་བཅང་པོ་དཔེ་མེད་དྲང་སྲོང་ཆེ། སྲེད་མེད་བུ་ཡི་སྟོབས་མངའ་འཁེགས་པའི་སྐུ། ཁསམ་མི་ཁྱབ་པར་སུམ་ཟུ་རུ་གཉིས་སོ། །འདི་དག་སྟོན་པས་མི་དབང་མཚན་དུ་གསུངས།[৫৮] ཞེས་སོ།།

དཔེ་བྱད་བཅང་པོ་བརྒྱད་ཟུ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་ལས། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། ཁདོག་སྐྱམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། ཟླུམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཐུ་བ་དང་། རྩ་མི་མངོན་དང་མདུད་པ་མེད། ཁོང་བུ་མེམངོན་ཞབས་མཉམ་དང་། སེང་གེ་གླང་ཆེ་བྱ་དང་ནི། ཁྱུ་མཚོ་སྐྱབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་། ཁམཙོ་གཤེགས་དང་ལྡན་འཁྲུངས་གཅིག་ཏུ། ཁཁོ་ན་བྱས་འདུ་རིམ་པཁང་མཚམས། ཁཀཙོད་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐུ། ཁམཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སྐུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། ཁོམ་སྟེམས་པ་དང་སྦུན་གཉིས་ནི། ཀག་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། སྐུ་ཞུམ་མེད་དང་ཆུས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། །གཟིགས་པ་སྐྱིབ་མེད་དག་པ་དང་། ཀཀུ་ཟླུམ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྣོ་ངས་དང་། ཕྱང་དེ་བ་དང་ཉེ་བ་ནི། །

ཟབ་དང་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཀུན་ནས་བཤུ་ན་སྐུག་པ་དང་། །ཀུན་སྦྱོང་གཙང་དང་སྐུ་ལ་ནི། །སྣེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ཤུར་འཛམ་དང་། ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། །ཞལ་ནི་ཅ་ཅང་མི་རིང་དང་། །མཆུ་ནི་བིམ་བ་ཤུར་དམར་དང་། །སྤྲིགས་མཉེན་པ་དང་སྦྲབ་པ་དང་། །ཁམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དང་། །གསུང་མཉེན་འཛམ་དང་མཆེ་བ་ཟླུམ། །རྩེ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། །ཁྲིན་གྱིས་ཕྱ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །མཆོག་ཏུ་དག་པ་ཉིད་དང་ནི། །སྐྱེན་ཡངས་པ་དང་རྡོ་མ་སྐྱ། །ཁངྒའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། །སྨིན་ཚུགས་རིང་དང་འཛམ་པ་དང་། །སྣུམ་དང་སྤུ་ནི་མཉམ་པ་དང་། ཕྱག་རིང་ཟུས་དང་སྐེན་མཉམ་དང་། །ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །དཔལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་། །ཀཱཏྱ་ཆེ་བ་དང་དབུ་ཟུས་དང་། །ཀབྱ་སྐྱ་བྱང་བ་ཡུར་གནག་དང་། །སྐུག་དང་འཛམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། །མི་གཤོར་དྲི་ཞིམ་སྐྱེས་བུ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །དཔལ་གྱི་ལེའུ་དང་ཁུ་ཤིས་ནི། །གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པ་སྟེ། ། སངས་རྒྱས་དེའི་བྷད་བཟང་པོར་བཞེད།[৩৶] ཅེས་སོ།།

ཚོས་ཕྱན་སྡུམ་ཚོགས་པ་ནི། བཞི་པ།

ཚོས་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བདེ།[২০] །སྣ་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཀློང་ཉིད་དོ།།

སྣང་བ་དེའི་ཚེ་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཕྱན་སྡུམ་ཚོགས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི། ཀུན་བྱེད་ལས། ཚོས་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ། སྐྱིང་པོ་ཕྱུན་འབྱམས་སྣུ་བསམ་བཟོ་བཀྲ་ལས་འདས།[৩১] །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

འགོར་ཕྱན་སྡུམ་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཞི་བའི་འགོར་ནི། ལྟ་བ།

འགོར་ནི་ཉིད་ལས་མི་ཞན་རང་སྣང་འགོར། །སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་དེ་བཞིན་སེམས་མ་བརྒྱད།།

སྤོ་བ་བཞི་དང་སྤོ་མ་རྣམ་པ་བཞི།[২৭] །ཞི་བ་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་ལས།།

དྲུག་ནི་གཞན་ལ་སྣང་ཕྱིར་སྐུ་ལ་སྟེ། །གཉིས་ནི་དབྱིངས་ན་གནས་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་སྐུ།།

རང་སྣང་ཞི་བ་ལོངས་སྐུ་སྣམ་ཙུ་བཞི།[২২] །ཁྱད་པར་འགོར་ནི་ཉི་ཤུ་བཞིར་གནས་སོ།།

རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་ན་གཅོ་འཛོར་དུ་སྣང་ཡང་བཟང་ངན་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་རོལ་བར་རང་ཤར་བ་སྟེ། །སྐྱུ་འཕྲུལ་རྒྱ་མཚོ་ལས། རང་སྣང་རྒྱལ་བ་སེམས་སྙོམས་དང་། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བ། །སེམས་དཔའ་ཆེ་དང་འཇོམས་པ་ཆེ།[৭৫] །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཞི་བའི་སངས་རྒྱས་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་ལས། ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་ནི་ནང་གསལ་ཆོས་སྐུ་ཡི་སྟོན་པར་དབྱིངས་ན་བཞུགས་པས་འདིར་མི་སྣང་ངོ། །ཐུབ་པ་དྲུག་ནི་གདུལ་བྱའི་སྣང་བས་བསྟན་པས་འདིར་མི་སྣང་ངོ། །གཅོ་བོ་ཤུར་བྱས་ན་ཡུམ་དང་བཅུ་དབུས་ཀྱི་གཅོ་བོ་ལ། །སེམས་དཔའ་བརྒྱད། སེམས་མ་བརྒྱད། སྒོ་བ་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱད་དེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡིན་ལ། གཅོ་བོ་རྣམ་སྣང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བྱས་དུས། རིགས་བཞི་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱད་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་འཁོར་དུ་རང་སྣང་བའོ།།

ཁྲོ་བོའི་འཁོར་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་གཞི།

ཁྲོ་བོའི་འཁོར་ནི་ཀོ་སིང་ཕྱ་མེན་བརྒྱད། །སྒོ་སྐྱོང་བཞི་དང་དབང་ཕྱུག་ཉི་ཤུ་བརྒྱད།།

ཁྲོ་བོ་རང་བཞིན་ལྔ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལས།[৭৬] །ཐུབ་པར་འཁོར་ནི་བཞི་བཅུ་བརྒྱད་དང་བཅས།།

འབར་བའི་ཆ་ལུགས་ཅ་བྱེད་རྣམ་སྣང་བས་ཅན། །ཤིན་ཏུམི་བཟད་གར་དགུས་རོལ་བའོ།།

གཅོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལྔར་བྱས་ན་འཁོར་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་བྱ་རྡེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་ཏེ་གཉིས་སུ་བྱས་ན་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུ་བ་འཁོར་དུ་རང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིགས་སུ་རྙེད་བའི་རྣམ་སྣང་འབར་བས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་པ་སྟེ། སྒོ་བ་དོན་ཆེན་ཐོས། སྒེག་པ་དཔའ་བ་འཇིགས་སུ་རྡུད་བ་དང་། །དགོད་དང་གཤེ་དང་དྲག་ཤུལ་ཆེན་པོ་དང་། །སྐྱིང་རྡེ་རྣམ་དང་ཞི་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ། །བྲག་འཕྲང་ལྔ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཚལ།[৭৭] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་སོ།།

རང་སྣང་གཞན་སྣང་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྣུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ཞི་བྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཀོད་པ་ལས། ཚུལ།

གཞན་ཡང་ལུས་གྲུབ་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་སྙེད་པ།[৭৮] །དེ་སྙེད་རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་གསལ་ཡིན།།

གཞན་སྣང་གདུལ་བྱའི་ཞིབ་བྱེ་ཇི་སྙེད་པ། །སྤྲུལ་སྐུས་སྤྲས་ཕྱིར་རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོ་མིན།།

འདི་ལྟར་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་དང་། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་བློ་ན་

མེད་པ་ལས་ལུས་བྱུང་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་སྣང་བ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ལས་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་འདུ་ལ་བའི་དོན་དུ་ཁྲོ་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོས་པ་དག་ནི་སྤུལ་པའི་སྐུ་ཡིན་ཀྱི་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཡིན་ཏེ། བགེགས་དེ་དག་གི་རང་སྣང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱི་ལམ་བཞིན་ནོ།།

དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ནི་མཇུག་བསྡུ་བ་བསྟན་པ་ནི། རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་སྣང་བ་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་ཐའི་ཞེང་།[༢༤] །ཐམས་ཅད་རང་སྣང་ཡིན་ཕྱིར་བཟང་དན་མེད།།

ཀུན་ཀྱང་གསལ་འཚེར་ལྷུན་སྒྲུབ་འོད་ཟེར་འཕྲོ། །ལྷམ་མེ་ལྟན་ནེ་ལྟང་དེའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས།།

འདི་ནི་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ།[༢༥] །གཅིག་གིས་གཅིག་གཟིགས་དེ་ཡི་བསྟན་པ་བརྗོད།།

ཡེ་ཤེས་ཕྱིར་གསལ་དུ་སྣང་བའི་ཞིང་གི་གཙོ་འཁོར་ལ་བཟང་དན་མེད་དེ་རྒྱུ་དགཅིག་གི་ས་བསྟས་པའི་སྟེ་ལམ་བཟང་དན་ནམ་གཙོ་འཁོར་དུ་སྣང་ཡང་དོན་ལ་བཟང་དན་མེད་པ་བཞིན། དོན་ནང་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཕྱི་ར་ཤར་བའི་ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འོད་དང་གཙོ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟེང་པ་མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་དགཅིག་གི་ས་བསྟས་པའི་རོལ་པ་ཡི་ནཔའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ལྷམ་མེ་བ་དང་། གསུང་བརྗོད་བལ་ཆེན་པོས་ལྷན་ནེ་བ་དང་། སྐུ་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོས་ལྷང་ངེ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཕྱིར་སྣང་དུ་མཐོང་བ་དག་པའི་སྐྱན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རང་སྣང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྟིབས་པ་མེད་པར་གཟིགས་པས་ཡོན་ཏན་དང་བསྟགས་པ་བརྗོད་རེས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

དག་པ་ས་བཅུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ནི། སྣང་བ་འདི་ཉིད་ས་བཅུའི་སྟིབ་པ།

དེ་ལྟར་ཡིད་འོང་ཀུན་ནས་བགོད་པའི་ཞེང་། །དག་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིས་ཀྱང་མཐོང་མི་ནུས།།

ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་བའི་བར་གྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རང་སྣང་བའི་ལོངས་སྤྱོ་མཐོང་སྟེ། དུ་དུང་སྟིབ་པ་མཐའ་དག་དང་མ་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཁམས་དང་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་བདག་མཐའ་ཡས་པས་ཀྱང་བཤུ་བར་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་ས་པ་ཙམ་ལས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལ་གཟིགས་པ་དག་པའི་བློ་མིག་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་བློ་ལས། སངས་རྒྱས་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཏེ། ཀག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། །འདི་ནི་འཇིག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དག་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱིས་བསྟུས་ཕྱིར། །རྟོག་གནས་མིན་ཕྱིར་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། །བློ་ན་མེད་ཕྱིར་སྤྲིད་ཞིས་མ་བསྟུས་ཕྱིར། །རྒྱལ་ཡུལ་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་པ་དང་། བློ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་ཚར་འཛིན་པའི་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཚུལ་འདི་ནི། །དང་སྤྲོང་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་མིན།[1] །ཞེས་སོ།།

སངས་རྒྱས་ཀོ་ནའི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་སུ་ཡི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན།

རང་སྣང་སྟོང་གཟུགས་བཞིན་དུ་བསམ་མི་ཁྱབ[1a] །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་སྣང་ངོ།།

འདི་ལྟར་རྟུང་དབུ་མར་ཆུ་བའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུ གས་བརྟན་རང་ལ་སྣང་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བའི་ཞིང་སྣང་དེ་ཡང་བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔས་མི་མཐོང་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་རྟག་པ་རྟུ ན་ཀྱི་ཁོར་མོ་ས་སྣང་སྟེ། ལུ ན་གྱིས་གྲུ བ་བའི་དབྱིངས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁསང་སྟིང་ལས། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉིད་སྣང་བ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བསམ་ཡས་མཆོག །ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞིརྫོགས་པ་ཡི། །ཞིང་ཁམས་བསམ་ཡས་རྣམ་དག་དང་། །རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །འཁོར་ལོའི་རྒྱན་དང་རོལ་མོའི་ཚོགས། །དེ་ཉིད་ལྷུན་གྲུབ་མ་ལུས་བསམ་ཡས་ཀུན། །མཐོང་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་བཞད་ཅིང་། །ཆུ་ཚེན་གསུང་ལས་དོན་འབྱུང་བཞད་། །མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་བའོ།[2] །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག་པའི་སྣང་ཀ། མཚན་བརྗོད་ལས། ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད།[3] །ཅེས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉིད་སྣང་གི་ཞིང་བ་ནི་རང་སྣང་གི་ཞིང་འཛའ་འོད་གདངས་གསལ་

བའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་སྣང་བ་དེ་འདྲ་བ་སངས་རྒྱས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སྣང་བའོ། །བསམ་ཡས་མཆོག་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ་ཚད་མེད་པའོ། །ཕྱོགས་བཅུ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་དང་ལྡན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གསུམ་དང་མ་དེས་པ་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་དུས་བཞིར་ཛོ་གས་པའི་རང་སྣང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཞིང་ཁམས་བསམ་ཡས་རྣམ་དག་དང་ཞེས་པ་རང་སྣང་གི་ཞིང་སྟེ་སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་གཅིག་གཟིགས་སོ་ཞེས་པའོ། ཁྱུ་དང་བལ་བའི་གཞལ་ཡས་ལ་སོགས་པ་ནི་འོད་གསལ་རང་སྣང་གི་ཞིང་ངོ་། །གསུང་ལས་དོན་འབྱུང་བ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གསུང་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་གསུང་གི་དོན་དེ་གོ་བར་མཛད་པའོ། །མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཅོ་འཛིར་རྟོགས་པ་གཅིག་ངོ་བོ་གཅིག་དབྱེར་མེད་པར་མཐུན་པའོ། །རང་སྣང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་ལ་སྣང་གི་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་པ་མཚོན་པའོ།།

སྤྱལ་པའི་སྐུ་ལ་ཡང་མདོར་བསྡུན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི། མདོར་བསྡུན་པ་ནི། སྐུ་ལྟ་བ་སྤྱལ་པའི་སྐུ་ནི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་གླིང་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་དེ་དོན་དམ་པའི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་འང་གདུལ་བྱ་མཚོག་ལ་སྣང་བ་གཟུགས་བརྙན་ལོངས་སྐུ་དང་། ཚལ་པ་ལ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སྤྱལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འོག་མིན་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་དུ་སྣང་ལ། གཉིས་པ་ནི་བཟོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་རང་གི་དོན་མཛད་པའོ། །སྤྱལ་པ་དེ་གཉིས་གང་ལས་འཆར་ཞེན། རང་སྣང་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་།

དེ་ཉིད་དང་ལས་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་དུ། །འདུལ་བྱེད་སྟོན་པ་རིམ་གྱིས་སྣང་བ་ནི།།

རང་བཞིན་འགྲོ་འདུལ་སྣང་ཚོགས་སྤྱལ་པའི་སྐུ།[༢༢] །རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དོ།།

རང་སྣང་གི་དང་ལས་སྤྲུལ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་སྐུ་མཆེད་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དེ། དེ་འང་རང་བཞིན་སྤྱལ་པ་དང་། འགྲོ་འདུལ་སྤྱལ་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་སྤྱལ་པའོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་རང་བཞིན་འགྲོ་འདུལ་སྣ་ཚོགས་སྤྱལ་སྐུ་གསུམ་གྱི། རང་བཞིན་སྤྱལ་སྐུ་ལ་ཡང་གནས་དང་སྟོན་པ། ཡེ་ཤེས། ཚོས་དང་འགྲོས། དུས། སྐྱང་བྱའི་ཐུབ་པར། ཞིང་དབོས་དང་དྲུག་ལས། གནས་དང་སྟོན་པ་ནི། ཐོག་མར་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་གཟུ གས་བརྟན་ལོ་ངས་སྐྱ ལེ་སྟོ་ན་པ་ནི་རང་སྣང་ལོ་ངས་སྐྱ ་དང་ཚ་འདྲ་ལ་དངོས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟས་བཤད་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལས།

དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྐྱེའི་སྟོན་པ་ནི། །འོག་མིན་མངོན་དགའ་དཔལ་ལྡན་བརླུན་བརྒྱ་བཅུ་ཐམ་པས།[ཅཀ] །རྣམ་སྣང་མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་རིགས་ལྔའི་སྐུ།། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ། །ཞི་དང་ཁྲོ་ཚུལ་དཔག་མེད་ཚུལ་འཆར་བས།། འགྲོ་བའི་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད།།[ཅ०]

དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་སྐྱ་ལྟ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་སྤྱོད་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རིགས་ལྟའི་སྟོན་པ་དང་ཞིང་དང་ཚོས་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་སྟེ། དབུས་འོག་མིན་ན་སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་། ཤར་མངོན་དགར་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལྟ་ཤེས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་དང་། ལྷོ་དཔལ་དང་ལྡན་པར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། ནུ་བ་པདྨ་བརྩེགས་པའམ་བདེ་བ་ཅན་ན་འོད་དཔག་མེད་དང་། བྱང་ལས་རབ་གྲུབ་པར་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་རྣམས་མཚན་དཔེ་འབར་བའི་སྐུ་ཚུའི་རྒྱ་བ་ལྟར་རང་སྣང་ལོངས་སྐུའི་ཅི་འདྲ་བར་སྣང་བ་སྟེ། རྒྱུད་བློ་ལས། རྗེ་ལྟར་སྨིན་མེད་ནམ་མཁའི་རྒྱ་ཚུའི་ཞིང་བའི་གཟུགས། །སྟོན་ཀའི་ཚུ་སྟོན་མཚོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར། ཀེ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་བདག་གཟུགས། །རྗོགས་སངས་དབྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར།[ཅ] ཞེས་སོ། རྗེ་ལྟར་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཀེ་པེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད།[ཅཅ] ཅེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་འང་ནང་གསལ་ལས་རང་སྣང་བའི་ལོ་ངས་སྐུ ་ནམ་མཁའི་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི་གཟུགས་སེམས་དཔའ་ལ་སྣང་བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཚེམ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་ལ་བརྟེན་པས་རིང་བ་དང་ཉེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྒྱུད་བློ་ལས། མཐོང་ན་ཚོམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྲུལ་པ་ཚོས་ལ་རྗོགས་པར་ནི། །

ལོངས་སྤྱོད་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྟེན། །དགེ་ལས་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཚུ་དང་ནམ་མཁར་རྣ་སྒྲགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས།[6] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་དག་དབྱིངས་ལོངས་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལོངས་སྐུ་སེམས་དཔས་མཐོང་བ་གཉིས་སོ། །ཞར་ལ་མཆོག་གི་སྐུལ་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ཡང་དེའི་ཚ་མཐུན་ཡིན་པས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པས་མཐོང་བ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཡེ་ཤེས་ལའང་མདོར་བསྡུན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། མདོར་བསྡུན་པ་ནི། སེམས་དཔའ་ལ་སྣང་བའི་ལོངས་སྐུ།

དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཆོས་དབྱིངས་མེ་ལོང་མཉམ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག།

བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་། །རེ་རེའི་འགོར་དུ་བཞི་བཞི་ལྡན་པ་སྟེ།།[ཟ]

ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་གཅིག་གི་ངང་ཉིད་དོ།།

སྟོན་པ་ལྟ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྟ་ལྡན་པ་ཡང་རང་བཞིན་རྒྱུད་གཅིག་གི་ངང་ལས་མ་གཡོས་སོ་; །འདི་ལྟར་རྣམ་སྣང་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། རིན་འབྱུང་ལ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སྣང་མཐའ་ལ་ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས། དོན་གྲུབ་ལ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་གཅོ་བོར་ལྡན་ལ་གཞན་བཞི་པོ་འཁོར་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ་ལས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དང་པོ།

ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུམི་གཡོ་བ། །གཟུང་འཛིན་སྤྲོས་བའི་མཐའ་འདས་པ་ཡིན།།

གཏི་མུག་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་ཀང་དེའི་རང་བཞིན་བརྗོད་བྱར་ཉ་བ་མ་ཡིན་པས་སྟོ་ཆོགས་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ་གཅིག་གོ[7] །ཞེས་སོ།།

མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ།

མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གསལ་སྟོང་འཚར་གཞིའི་ཚུལ།[༢༢] །ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་ཡིན།།

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེ་ས་པ་རྣམ་ཤེས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཆེད་པའི་འཚར་གཞི་ཅན་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྔག་མ་གསུམ་ཀྱི་འཚར་གཞིར་སྣང་པ་མེ་ལོང་དག་པའི་ངོས་ལྟ་བུ་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ནི། དེ་ཅིད་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དབེར་ན་མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་པའི་གཟུགས་བརྙན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཟུགས་བརྙན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་དོ།[༡] །ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། ཐམཅ་པ་ཅིད་དང་ནོར་ནོར་རྟོག །བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ།[༢] །ཞེས་སོ།།

མཉམ་ཅིད་ཡེ་ཤེས་ནི། གསུམ་པ།

མཉམ་ཅིད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀུན་མཉམ་པའི་ངང་། །འགོར་འདས་གཉིས་མེད་མཉམ་རྫོགས་ཆེན་པོ་ཡིན།།

ང་རྒྱལ་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཅིད་དུ་མཞེན་ཅིང་འགོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི། མདོ་དེ་ཅིད་ལས། མཉམ་པ་ཅིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཅིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཅིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ངོ་གཅིག་པས་མཉམ་པར་གྱུར་པའོ།[༣] །ཞེས་པ་དང་། སྟ་མ་ལས། མཉམ་ཅིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། །སྒོམ་པ་དག་པ་ལ་འདོད་དེ། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཅིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད།[༤] །ཅེས་སོ།།

ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། བཞི་པ།

ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་མ་འདྲེས་མཁྱེན།[༢༣] །རིས་སྣེད་རི་བཞིན་གཟིགས་པ་རྣམ་དག་ཡིན།།

འདོད་ཆགས་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བ་གཅིས་སྟོང་པ་ཅིད་དང་། རིས་སྣེད་པ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ། མདོ་དེ་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དབེར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སྤྲིང་དང་ཉེ་རྭ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་

ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་གྱུར་པ་སོ་སོར་མཐྱེན་ཏེ།[৮২] །ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ནི། །འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་མཛད་པའི། །ཆོས་ཆེན་ཚར་ནི་རབ་ཏུ་འཕེལབས།[৮৩] །ཞེས་སོ།།

བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི། ལྔ་པ།

བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་ཐོགས་མེད་པ་ཡིན།།

ཕྱག་དོག་དབྱིངས་སུ་ནུ་བས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པར་ཐོགས་པ་མེད་པ་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་བཀྲ་དང་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་གྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པའོ།[৮৫] །ཞེས་པ་དང་། སྒོ་མ་ལས། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བམས་རྣམས་ཀུན་དུ་སྣ་ཚོགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྐྱེལ་བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པའོ།[৮৬] །ཞེས་སོ།།

ཆོས་དང་འགོར་ནི། བཞི་པ།

གདུལ་བྱའི་འགོར་ནི་སངཀྵའི་སེམས་དཔའ་ལ[৯৬] །ཆོས་ནི་ཉིད་འཛིན་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་གཞི་བས།།

ས་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོངབའི་ཏྲི་སྒེས་ནས། །ཤེར་སྣ་ལ་སོགས་སྣང་ཉ་རྒྱལ་ལ་བཤུ།།

ད་དུང་དེ་འབྲའི་སྟོན་པ་རྣམ་དག་དང་།[৯৭] །བདག་ཉིད་ཁྲད་པར་མཐོང་ནས་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་།།

ཀུན་དུ་འོད་ཀྱི་བར་དུ་འགོད་པ་སྟེ། །གཟུགས་བཟང་མེ་ཏོང་བསྟན་པས་དོན་མཛད་དོ།།

འགོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བའི་བ་ཤིན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ།[৬৬] །ཞེས་སོ། །དེ་འང་ཚོས་ཞུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་བ་ཀཱ་རཱ་ཎ་ཏཱ་ཡི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྙིང་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པས་སྤྱངས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་བཤུ་ཞིང་། དེ་དང་བདག་དག་མ་དག་ཐུབ་ཞུགས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ཏོད་ཟེར་བཅུ་བས་བསྒྲིབས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གསེར་སྐྱིང་ལས། འོག་མིན་ཐུབ་མེད་གནས་མཆོག་ཏུ། །སྐུ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཚུལ། །ཐུབ་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་རྣམས་ལ། ཇི་བཞིན་གསུང་མཆོག་མི་སྨྲ་སྟེ། སྐུ་ཡིས་ཚོས་རྣམས་མཐའ་བར་སྟོན། །མེ་ཏོང་བསྐྱན་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །དེས་ཀྱི་མདོག་བན་ཞིང་ཡམ་ཀ་ལ་སྣང་། །ཁོང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་རྣམས་ལ། ཇི་བཞིན་གསུང་མཆོག་མི་སྨྲ་སྟེ། སྐུ་ཡིས་ཚོས་རྣམས་མཐའ་བར་སྟོན། །མེ་ཏོང་བསྐྱན་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །དེས་ཀྱི་མདོག་བན་ཞིང་ཡམ་ཀ་ལ་སྣང་། །ཁོང་ཆུབ་སྨྲིབ་པ་གཉིང་དཔག་མེད་ལ། །མེ་ཏོང་བཞིན་དུ་སྐུ་ལ་སྣང་། །ཅེས་སོ།།

དུས་ནི། ལྔ་པ།

དུས་ནི་འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད།[৬৬] །ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་ན་ཁོར་མོར་སྣང་བ་ཡིན།།

སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཁྱད་ཆུབ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྙིད་དུ་བཞུགས་པས་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དུས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ལས། འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་རྣམས་[৬৭] །ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་ལས། ཚོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་། ངོ་བོ་མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྣམ[৬৮] །ཅེས་སོ།།

ཞིང་དང་སྟོན་པས་སྣང་བྱའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་སྣང་གི་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་རིགས་ལྔར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་། །གདུལ་བྱ་གཏི་མུག་ཤས་ཆེར་སྣང་བའི་ཚེ།།

ཞིང་ནི་འོག་མིན་སྟོན་པ་རྣམ་སྣང་ལ།[৬৯] །ཚོས་ནི་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག།

བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་ལྟའི་རིམ་པས་སྟོན་པ་དང་ཚོས་ལྟར་སྣང་བའི་དང་པོ་གཏིང་མུག་གི་དྲི་མ་སྤྱོང་ངུས་རྣམ་སྣང་ལས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་འོག་མིན་ཏུ་ཐོས་པའི།

རིགས་གཞན་བཞིའི་ནི། ཚུལ།

དེ་བཞིན་ཤེ་སྡང་སྤྱང་ཕྱིར་མི་བསྐྱོད་ཞིང་། །ང་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་འདོད་ཚགས་འོད་དཔག་མེད།།

ཕག་དོག་སྤྱང་ཕྱིར་དོན་གྲུབ་སྣང་བ་ཡིན།།[ཟཟ]

ཤེ་སྡང་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་ལ། ང་རྒྱལ་ལ་རིན་འབྱུང་གིས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཚགས་ལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཕག་དོག་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་པས་སྤྱིར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ས་བཅུ་པོ་ལ་རིགས་ལྟ་ཚོས་ལྟ་གཅས་གྱུར་ལྟ་གསུངས་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཏི་མུག་གཅས་གྱུར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་དག་འཇིག་ཐོག་རྣམ་སྣང་མཐོང་། སྒོམ་ལམ་ཚུང་ངུགས་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱལ་གཅས་གྱུར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་རིན་འབྱུང་མཐོང་། འཕྲིང་གསུམ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཚགས་གཅས་གྱུར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་སྣང་མ་མཐའ་ཡས་མཐོང་། ཆེན་པོའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཞེ་སྡང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟློག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་གཅས་གྱུར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐོག་མི་བསྐྱོད་པ་མཐོང་། དགུ་པ་དང་བཅུ་པར་ཕྱག་དོག་གི་ས་བོན་དག་སྤོ་ལྟའི་ཞིང་དག་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ལྟུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་དོན་གྲུབ་མཐོང་ཞིང་ཐོག་ཏུ་ཤར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། སྐུ་འཕྲུལ་མངོན་བྱང་ལས། དག་པ་སྣ་ཡི་དབང་ཉིད་ཕྱིར། སྟོན་པ་ལྟ་དང་ཚོས་རབ་ལྟ། ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡོངས་རྫོགས་པ་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་འགྱོ་[ཟཟ] །ཞེས་སོ། །དེའི་འགྲེལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཀོད་དོ།།

ཞིང་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། འགོར་དང་སྟོན་པའི་ཁྱད་ཀྱིས་ཕྱིར་སྣ་ཚོགས་ལྟའི་ཞིང་དང་སྟོན་

བར་སྣང་བས་སེམས་དཔའི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད།

དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ན་ཡང་། །འགོར་སོགས་སྟོན་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡིན་པས།།
ཐམས་ཅད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཕྱིད་སྨུལ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་སྨུལ་པའི་སྐུ།།[೫೮]
དག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ཡིན། །སར་གནས་རྣམས་ལས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་མིན།།
དེ་ཕྱིར་ཕྱིད་སྣང་སྨུལ་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱ།།

ལོངས་སྐུ་མཚན་ཉིད་པའི་ཞིང་ན་ཐམས་ཅད་བཟང་བ་ནན་མེད་པར་རྫོགས་པས་རྟག་ཏུ་འཕྲུལ་མེད་ལ། སེམས་དཔའ་ལ་སྣང་བའི་ལོངས་སྐུ་ནི་གཟུགས་བརྙན་དུ་མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་སྣང་ཡང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཡིན་པས་ཕྱིད་སྨུལ་ལོངས་སྐུ་ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བ་སྟོན་པ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གསུངས་སོ། །ཞིང་འདི་ཡང་ས་བཅུ་པའི་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཕྱིད་སྨུལ་ཞེས་བྱ་ལ། ལོངས་སྐུར་སྣང་ཡང་དོངས་རང་སྣང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ཕྱིད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་འདང་ཕྱིད་སྨུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་སྣང་གི་རང་བཞིན་འཕྲུལ་བས་རང་བཞིན་སྨུལ་པའི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།།

ཞེ་བའི་ཞིང་བཞི་ནི། དེ་ལྟ་བུའི།

ཞིང་དེ་ཁོད་མཉམ་ཡིད་འོང་གཞལ་མེད་ཁང་།[೬೦] །རིན་ཆེན་བདུན་ལྡན་འོད་ཟེར་ཡོགས་བཟང་འཕྲོ།
པདྨ་ལས་སྐྱེས་རྒྱལ་སྲས་དཔག་ཏུ་མེད། །ལོངས་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་འདོད་དགུའི་ཆར་པ་འབབ།།
དུས་བཞིར་ཆོས་གསུང་དྲི་མེད་གཡེར་ཁའི་སྒྲ།[೬೧] །དཔག་བསམ་རིན་ཆེན་ཆུ་མཆོས་རབ་ཏུ་མཛེས།།
འདི་ནི་ཞེ་བ་རང་བཞིན་སྨུལ་པ་ཡིན།།

རིགས་ལྡའི་ཞིང་དེ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ས་གཞི་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲྭ་བས་བརྒྱན་པ་དང་། ཏ་ལའི་སྡོན་པར་དྲིལ་བུ་ཚར་དུ་བསྒྲེས་པ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲ་མ་ཐོས་པ་ཉེན་མོང་པའི་གནོད་བྱེད་པ་

རྣམས་རང་འབྱུང་བ། རྗེ་ང་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་སྨྲ་བའི་ཆུ་བྱས་བརྒྱན་པར་རྩེ་བ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བ་དང་། གང་ཅི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལས་ཆར་དུ་འབབ་པ་ལ་སོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣད་དུ་བྱུང་བས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བཀོད་པ་ཚད་མེད་པ་ནི་མི་འཁྲུགས་པའི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་དག་རྟོག་འདོད་ཅན་མ་དག་པས་ལོག་གས་ཤིག་ཏུ་བགྱིད་ནས་ཕྱིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་བག་ཚགས་ལས་སྨིན་ལམ་བཟང་ཡོ་འབྱུང་བ་ལྟར་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རང་སྣང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིད་སྐྱེལ་དང་ཐུན་མ་དག་པས་ལོག་གས་ཤིག་ཏུ་བགྱིད་ནས་ཕྱིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་བག་ཚགས་ལས་སྨིན་ལམ་བཟང་ཡོ་འབྱུང་བ་ལྟར་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རང་སྣང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིད་སྐྱེལ་དང་ཐུན་མ་དག་པས་ལོག་གས་ཤིག་ཏུ་བགྱིད་ནས་ཕྱིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅིང་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ

འཁོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་རིག་པ་འཛིན་པ་གཞན་རྣམས་དང་སྐལ་པ་གཅིག་པས་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་སྡུག་ཀྱི་ཡུ་སྤྲོད་རྟབས་པོ་ཆེ་ལ་སྤྲོད་པའོ། ཀེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེའི་ཞིང་ན་བརྟུ་ཏེ་རྩ་ག་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཞིང་ན་རབྟ་ཏེ་རྩ་ག་དང་། པདྨའི་ཞིང་ན་པདྨ་ཏེ་རྩ་ག་དང་། ལས་ཀྱི་ཞིང་ན་ཀཱམ་ཏེ་རྩ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་གོོགས་དང་། མཁའ་ལ་སྤྲོད་པ་དང་། ས་ལ་སྤྲོད་པ་དང་། སྡུགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཞིང་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་རྟོ་རྡེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་ཞིང་། སྟོང་གོོགས་བྱེད་པས་འཆི་ཀར་ཞིང་དེ་ར་གཏུ གས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་རོལ་མོའི་སྒྲིན་ཕྲང་གིས་བསུ་ཞིང་། རིགས་འཛིན་གྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་དྲངས་ཏེ་རིགས་འཛིན་གྱི་གྲལ་ལ་འཛོོག་པའི་གནས་ལྟ་ནི་བདེ་ཆེན་མཁའ་སྤྲོད་ཅེས་གྲགས་ཏེ། ས་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཚུངས་པའི་ཞིང་དང་ཚོས་དང་སྟོན་པ་དང་གོོགས་སུ་གཅིག་པས་རང་རང་གི་ལྟ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོོས་གྲུབ་ཅན་གང་ན་སྤྲོད་པ་ལས་གཞན་ལྷོ་མི་བསམ་སྟེ། རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོོ་ལས། སངས་བཞུགས་རྣམས་ལ་སྣང་བ་བཞིན། རིག་པ་འཛིན་ལ་ཁྱབ་བདེའི་ཚེང། །མཁའ་སྤྲོད་ཡོན་ཏན་ཚོོགས་ཆེན་པོ། །གྲུབ་པའི་མཚན་མས་བརྒྱན་པ་ཞིག །དོོས་གྲུབ་ཡ་མཚན་ཆེན་པོོར་སྣང་།[๗๓] །ཞེས་སོ། །འདི་ཉིད་དུ་ལམ་སྤྲོོང་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྡོ་རྗེ་བླ་མ་རྣམས་བཞུགས་སོ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།།

འཁོར་འདུལ་སྣུལ་སྐུ་ལ་བདུན་ལས། ཕྱབ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གཉིས་པ་འཁོོར་འདུལ་སྣུལ་པ་ཡང་འཁོོར་བ་སོ་སོའི་གནས་རིས་སུ་དེའི་སྣང་བ་དང་མཐུན་པས་དོོན་མཛད་པའི་སྟོོན་པར་སྣང་བ་ནི། སྡར་སྨོོས་པ་བཞིན་འོག་མིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོོད་རྫོོགས་པའི་སྐུའི་གནས་དྲུག་ནས་འོད་ཟེར་དྲུག་འཁོོར་བ་དྲུག་གི་གནས་སུ་འཕོོས་པའི་རྩེ་མོ་ལས་ཡི་གེ་འཕྲེང་བའི་ཟུར་ནས་འོད་ཟེར་སོོའི་སྟོོན་པར་སྣང་བས་དོོན་མཛད་དོོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ལོངས་སྐུའི་ཞིང་།

དེ་ཉིད་ངང་ལས་འཁོོར་འདུལ་སྣུལ་པའི་སྐུ། །འཁོོར་དུག་གནས་སུ་རང་རང་སྟོོན་པར་སྣང་།།

དེ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་ཐགས་བཟང་རིས་དང་ནི། །ཤྲཱི་ཐྭ་བ་སེང་གེ་རབ་བཟང་དང་།།[๙๙]

།ཁ་འབབ་དེ་བ་ཙ་ཁ་སྐང་མགོ་སྟེ། །ཐུབ་པ་དྲུག་གིས་ཡྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རྣམས་སུ།།

འགྲོ་བ་དྲུག་གི་རྒྱུད་དུག་སོ་སོར་སྐྱོང་།།

ལོངས་སྤྱོའི་འོད་ཟེར་ཟེའུ་ལས་ཡི་གེ་འཕྲེང་བའི་འཁོར་ལོ་འགྲོ་བ་དྲུག་གི་གནས་སུ་སྟོན་པར་འཕྲོས་ཏེ། ལྷའི་གནས་སུ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་ཐུ་བ་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་སུ་ཐགས་བཟངས་རིས་ལ་སོགས་པ་དང་། མིའི་གནས་སུ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་སེང་གེ་རབ་བརྟན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཁ་འབབ་དེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ཤ་སྐྲ་མགོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་འདུལ་བྱེད་གང་ཡིན་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས། གཡོ་བ་དང་འབབ་བའི་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་དང་། འགྲོ་བའི་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཚུ་དང་བླ་གཟུགས་དང་བླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་སྣང་སྟེ། བླ་བ་ལ་གཟུགས་བརྙན་འཛོག་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོའི་བླ་བ་ལ་གདུལ་བྱའི་ངོར་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཚུ་སྣོད་ལ་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲུལ་པ་སྣང་བའི་བསོད་ནམས་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་འཛོམ་དུ་སྐུ་བླ་འབབ་ཙོ་ལ་མེད་པར་འཆར་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཡོད་དུ་ས་སྟོན་པའི་བླ་བ་ལས་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཐ་དད་པ་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆུ་སྲིན་གནས་ཀྱི་རྟག་ཏུ་ལས་ཡོལ་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། །གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྐབས་རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་དུས་ལས་ཡོལ་མི་མངའ།[ག་] །ཞེས་པ་ལྟར་ཡྱོགས་བཞི་སྟེང་འོག་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམ་མཁའི་མཐས་གླས་པ་དུ་གི་སྟེང་འོག་ཡྱོགས་མཚམས་དང་བཅས་པ་ན་འགྲོ་བ་དྲུག་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དག་རང་གི་ལས་ཀྱིས། མཐོ་རིས་རྣམས་ཀྱིན་དུ་མགོ་བསྐྱན་ནས་འགྲོ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་ཕྲེད་ལ་བསྐྱན་པ་དང་། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་འཕྲུང་ལ་བསྐྱན་ནས་འགྲོ་བ་བའི་སྐུ་ཚོགས་ལ་སྦྱོད་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་ཐུབ་པ་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ་བ། གསང་སྟེང་ལས། དེ་ནས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་བརླབས་[2]། ཞེས་བྱ་བའི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐུབ་པ་དྲུག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོགས་ཏེ་ལས་འཐོན་ཏོ། །འཐོན་ནས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་དབང་གི་ས་སྟེ་ལ་གཞི་དང་ཡན་མན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་ གཏི་མུག་བཅུ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་རེ་རེ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རེ་རེས་འདུལ་བ་རྣམ་པ་བཞིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དེ་ཞེས་སོ། །འདུལ་བ་བཞི་ནི་སྐུ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོས་འདུལ་བ་དང་། གསུང་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་དང་། ཐུགས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོས་འདུལ་བ་དང་། འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་འདུལ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་ལོགས་སུ་མ་བགྲངས་སོ།།

དང་པོ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་འདུལ་བ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཉྫེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྐུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དཀའ་ལྟུན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ཕྱུམས་སུ་འཇུག་དང་བཤུམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མ་གས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འགོར་དགེས་རོལ་པ་དང་། ཉེས་འཚུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཚོས་ཀྱི་འགོར་ལོ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མངོད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྨིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན།[3] །ཞེས་སོ། །གསུང་གིས་འདུལ་བ་ནི། སྡེ་མ་ལས། འདུལ་བའི་དབང་གིས་ལུ་དང་མིའི་ཞེག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཞེག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེག་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་ཞེག་པས་མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་ཏྲི་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་གཉེན་པོར་ཆོས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་གསུངས་སོ། །གསུང་བོ། །གསུང་བར་འགྱུར་རོ[4]། ཞེས་སོ། །དེའང་ཤུགས་ཐུབ་པ་ལུ་བུའི་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་སུ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུས་རང་རང་གི་མོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་བ་གསུང་གཅིག་ལས་དུས་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་བསམ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཕྱི་མེད་པར་སྣང་བརྟན་བཞིན་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐུལ་སྣའི་

གསུང་ལྟར་སྣང་ཡང་སྐྱེ་ཚེགཅང་མཚན་པ་མེད་དེ། གདུལ་བྱའི་བློ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ལས་ཅང་སྣང་བ་ཉིད། རྒྱུད་བློ་ལས། རི་ལྟར་སྐྱ་བརྟན་གྱི་རྣམ་ཁ་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་བཟོ་མེད་པ། །ཕྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བཟོ་མེད་ཅིང་། །ཕྱི་དང་ནང་ན་གནས་མ་ཡིན།[ཀཀ] །ཞེས་སོ།།

གསུང་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་རྣ་བར་ཡན་ལག་བྱུག་ཅའི་དབྱངས་སུ་ཐོབ་པ་[ཀཅ] སྟེ། དགོངས་འདུས་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེལ་སྐྱན་ལྟ་བུ་དང་། ཟླ་གར་ལྟ་བུ་དང་། ཀ་ལ་པིཉྩ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲུགཀི་དབྱངས་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །ལངྐའི་བདག་པོ། ཡན་ལག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་བསྒྲེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། མ་ཤན་པར་འོས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྱང་བ་དང་། གང་གིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། རྣ་བར་སྐྱན་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་འཁྲུགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་རྣ་རེ་རེ་གང་བྱང་བ་དེ་དང་དེར་ཡན་ལག་ཀུན་རྫོགས་པར་འབྱང་རོ།[ཀཆ] །ཞེས་སོ། །རྟ་བ་དྲུག་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་བཅུ་འཛུག་པས་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དྲུག་ཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཅུ་ནི། དེ་ལས། ལངྐའི་བདག་པོ། དེ་ལ་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། གདངས་སུ་ཆེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པ་དང་། གོ་བར་སྣུར་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཟིགས་པ་མ་ཉམ་པ་དང་། ཉི་ཚེར་སྟོན་པ་དང་། ཀུན་ནས་འཛུག་པ་དང་། འདུན་པ་བསྒྲེད་པ་དང་། ཁྱད་དུ་ཤེགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་འདུལ་བའོ་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་རྟ་བའི་དྲུག་པོ་བསྒྲེས་ནའང་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་ལ། དྲུག་ཅུ་དྲུག་ཅུར་བསྒྲེས་པས་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོང་དུ་འགྱུར་བས་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྒྲུལ་བའི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་ཡང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་ལྟར་འགྱོ་བའི་ལས་དག་བའི་སེམས་སྣང་ལ་སྣང་བ་སྟེ། རྒྱུད་ཐ་མ་ལས། རྣ་ལྟར་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་བའི་ལས་དག་བའི་སེམས་སྣང་ལ་སྣང་བ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། རྣ་ལྟར་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་བའི་ལས་དག་བའི་སེམས་སྣང་ལ་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྲུལ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཅུའི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྲུལ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཅུའི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྲུལ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཅུའི་གཟུགས་བརྟན

གཟུགས་བརྟན་འཚར་ནུབ་རྟོག་མེད་དང་། །རྟོག་པའི་རང་སེམས་རབ་འཇུག་དབང་གིས་འཇུག[১০] ། ཅེས་སོ།།

ཐུགས་ཀྱི་འདུལ་བ་ནི། གསང་སྔོན་ལས། དུས་གཞི་ཀུན་དུ་མཉེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཅི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་དུ་མཉེན་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྤྱན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀུན་དུ་གཟིགས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྐན་གྱིས་ཀུན་དུ་གསན་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོགས་ཀུན་དུ་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་དང་[১১] ལེས་སོ། །དེ་འང་གཟིགས་པ་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས། གསན་པ་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། ཟག་མེད་ཀྱི་མངོན་ཤེས། ཁ་ཅན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། དུས་བཞིམཉེན་པཆོ་རབས་དུ་མ་དྲན་པས་སྔོན་གྱི་གནས་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས། རྫུ་འཕྲུལ་གང་གིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་དེར་སྟོན་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་དྲུ་གི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀྱི་རྣ་སུ་འགྲོ་ཞིང་མཉེན་ནས་དོན་མཛད་པས་ཐུགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ།།

འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ནི། དེ་ལས། ཀུན་དུ་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཀུན་དུ་ཐུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཀུན་དུ་ཞལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཀུན་དུ་གསུང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གང་ཟས་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ[১২] ། ཞེས་སོ། །དེ་འང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིམ་པ་རེ་རེའང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚོགས་ཅན་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མཛད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་དངོས་དང་བརྒྱ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་མཛད་པས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒྱལ་པ་དང་ཡང་སྒྱལ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འགྲོབའི་ཁམས་དུག་ཏུ་དོན་མཛད་པའི་ལུགས་སྒྲོས་པ།

དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་གྲངས་ཀྱི་སྒྱལ་པ་དང་།[৬৭] །ཡང་སྒྱལ་རྣམས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ།།

ལྟ་ཡི་གནས་སུའང་གནས་རིས་སོ་སོར་སྣ། །ཚངས་དང་དབང་ཕྱུག་འོག་མིན་བར་སྟེད་དུ།།

རང་རང་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྣང་།།[৬৬]

ཐུབ་པ་དྲུག་ཅེས་སྨོས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དྲུག་ཏུ་འདུས་པ་འདུལ་བ་ལ་དགོངས་ལ། དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་སོགས་པའི་མིང་དྲུག་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། དབྱིངས་ནས་སྣུལ་པ་དང་། སྣུལ་པ་དེས་ཀྱང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོར་སྣུལ་པ་བཀྱེ་བ་ཚད་མེད་པས་དོན་མཛད་དེ། ལྷའི་གནས་སུའང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་ལྷ་གནས་སོ་སོའི་གཙོ་བོས་འདུལ་བར་བྱེད་ལ།

གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ།

མི་ལའང་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེར་སྣང་སྟེ། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།།
རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་སྣུལ་ནས་མི་རྣམས་འདུལ། །ལྷ་མིན་གནས་སུའང་སོ་སོའི་འདུལ་བྱེད་དང་།།[৬৭]
དུད་འགྲོའི་རིས་སུའང་བྱ་ལ་བྱར་སྣང་ཞིང་། །རི་དྭགས་རྣམས་ལ་སེང་གེ་མཆོག་ལ་སོགས།།
སོ་སོའི་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེ་བཞིན་ཡི་དྭགས་དམྱལ་བའི་འཇིག་རྟེན་དུ།།[৬৮]
རང་རང་མཐུན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་དོན་མཛད་དོ།།

འདི་ལྟར་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུའང་ཐུབ་པ་གཅིག་ལུར་མ་ཟད་དེ། རྒྱལ་རིགས་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་བས་འདུལ་ཞིང་། ཐུབ་པ་གཅིག་ལུས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣུལ་ནས་དོན་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་བྱས་འདུལ་བ་ལ་བྱ། རི་དྭགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་སེང་གེ་ལ་སོགས་པའོ། །དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ནའང་དེ་དང་མཚུ་བས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ས་གང་ཁྲབ་ཀྱི་ སྣུལ་པས་དོན་མཛད་པ་སྟེ། ཞལ་ཏོ་ཆེ་ལས། ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣུལ་པ་ནི་ཚད་མེད་དེ་འགྲོ་བ་གང་དང་གང་གི་ས་འདུ ལ་བ་དེ་དང་དེའི་གནུ གས་དང་ཁ་དོག་དང་མིང་གི་ས་དོན་མཛད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་སྣུར་གྱི་གནས་སུ་ནི་ལྷའི་བདག་པོ་དབང་སྣུར་དུ་ སྣུལ་ནས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཛུག་གོ་ཞེས་པ་ནས། དགེ་སྦྱོང་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དམྱལ་བ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལའང་དེའི་གཟུགས་སུ་སྣུལ་ཞིང་དོན་མཛད་དོ།[১৩] །ཞེས་སོ།།

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མཛད་ཚུལ་ལའང་གཉིས་ཀྱི། སོ་སོར་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། ཚུལ།

དེ་ལྟར་འགྲོ་འདུལ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། །རྗེ་ལྟར་རྗེ་སྐེད་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ།།

ཚོས་ཉིད་དང་ནི་ཚོས་ཅན་མ་འདྲེས་པར།[৬৫] །སོ་སོར་མཐུན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་གཉིས་མཛད།།

འགྲོ་བ་འདུལ་བ་དང་མཚོག་གི་སྐུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཚོས་ཉིད་ལ་ལྷོས་ཏེ་རྗེ་ལྟ་བ་དང་། ཚོས་ཅན་ལ་ལྷོས་ཏེ་རྗེ་སྐེད་པ་མཐུན་པ་སྟེ།

མཐུན་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར།

རྗེ་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པའི་དངོས་མཐུན་ནས། །འགྲོ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚོས་སྟོན་ཞེང་།།

རྗེ་སྐེད་ཡེ་ཤེས་སེམས་དང་དབང་པོ་སོགས།[৬০] །མ་འདྲེས་མཐུན་ནས་ཚོས་ཚུལ་བསམ་ཡས་སྟོན།།

དེ་འང་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཐུན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏོ། ཡུམ་བར་མ་ལས། ཀྱེ་སེམས་ཅན་དག་ཚུར་ཤོག ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཁྱེད་ཅི་ཞིག་གིས་ཉེན་མོངས་པ་ཞེས་ཚོས་སྟོན་ཅིང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ལ་[১৬] ཞེས་སོ། །རྗེ་སྐེད་བས་གདུ་ལ་བྱའི་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ངས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་གདུ་ལ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་བསྟན་ཏོ།[১৭] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།།

མ་དག་པའི་འགྲོ་ལ་སྣང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དུག་གིས་སྐྱལ་བ།

འདི་ནི་མ་དག་འགྲོ་ལ་སྣང་བ་སྟེ། །ཞིང་ནི་འགྲོ་དུག་འཇིག་རྟེན་དུག་རྣམས་སུ།།

སྟོན་པ་འགྲོ་འདུལ་རང་སྣང་མཐུན་པ་ཡིས།[১৭] །ཚོས་ནི་མ་རིམ་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཅིད།།

དུས་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་མཚུངས་པར་སྣང་།།

དེ་ཡང་སྐྱལ་སྐྱེའི་གནས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་བའི་གནས་གང་ཡིན་པར། སྟོན་པ་དེའི་སྣང་བ་དང་

མཐུན་པས། ཚོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་རྟོག་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་གནས་དང་འགོད་རྣམས་ཚོགས་པའི་དུས་དེར་གསུངས་སོ། །ཀུན་བྱེད་ལས། སྣུལ་པའི་སྐུ་ཡིས་འདུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ནི། །ཇོ་སྣའི་གྲིང་ནི་བྱ་བ་ཐུགཔ་བརྒྱ་སོགས། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེས་རྒྱུད་བྱག་འདུལ། །ཞེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །འདུལ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེ་སྡང་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས་པ་ཡིན། །གཉི་ཤུགཔ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས། །དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་རྣ། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་མཉམ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས། །སྤྲོ་རྩ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཡང་། །དུག་གསུམ་གཉེན་པོས་འདུལ་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན།[১৬] །ཞེས་སོ།།

མ་དག་པའི་སྣང་པ་ལ་ཞར་ཚུལ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་འགྲོ་དྲུག་འཇིག་རྟེན་དྲུག་པོ་ཡང་། །ལས་དང་བག་ཆགས་དག་སྤྲིག་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས།།[১৭]
བདེ་སྡུག་མཐོ་དམན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཤིད། །སྟོན་པ་དྲུག་ཀྱང་འགྲོ་སེམས་འོད་སྣང་སྟེ།།
རྒྱ་ལམ་ནང་གི་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་བཞིན། །ངོ་བོ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་དག་པས།།[১৪]
སྣ་ཚོགས་སྣང་ལ་ཐུགས་རྗེའི་རོལ་པར་ཤར།།

འགྲོ་བའི་ལས་དང་བག་ཆགས་དག་བས་མཐོ་རིས་དང་། མི་དག་བས་ངན་སོང་དུ་འགོང་ཞིང་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱོང་བ་སྐྱེ་ལམ་ནང་གི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་མ་རིག་པའི་གཉེད་སངས་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་། རང་རང་གི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུལ་བ་ཐུ བ་བ་བཅོམ་ལྡན་ལ་སོགས་བས་དོན་མཛད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རང་སྣང་ལས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་བཀྱེ་བ་བཞིན་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། བས་ནི་རྟེ་ལམ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་ལ། རྟེ་ལམ་ལྟ་བུང་སྐུལ་ནས་ཆོས་བསྟན་ཡང་། །དོ་བོ་མེད་དེ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད། །བདག་མེད་སྟོང་པ་གསོག་ཏུ་རིག་པར་བྱ།[১৫] །ཞེས་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས།

རབ་འབྱེད། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེ་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་རྟེ་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་[১১] ཞེས་སོ། །འཕྲུལ་སྐྱང་གི་སྟོང་བཅུད་བརྗོད་པ་ལྟར་དེ་ལ་སྐྱང་བའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའང་བརྗོད་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མེད་བཞིན་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་རྟེ་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་འདས་རྟེ་ལམ་ལྟ་བུར་སྐྱང་དུས་འདི་ར་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཡང་། རྣམ་པ་འགྲོ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་དང་། དེ་འདྲལ་བའི་སྟོན་པའང་དེ་དག་གི་གཟུགས་བན་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་ངོ། །སྐྱང་ཡང་དབྱིངས་གཅིག་གདོད་ནས་དག་པས་གཉེན་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་འཕྱང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་ཚོས་དང་དག་འདྲན་མེད། །དེ་ལྟར་སུས་ཤེས་དེ་ཅིམ་ཁས་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་གསུངས། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་སུས་ཤེས་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།[১৮] །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་དང་འདུལ་བྱེད་དུ་འབྱེལ་ནས་དོན་མཛད་དེ། ལོག་རྟོག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་ནས་དབྱིངས་སུ་ཞི་བ་བརྟེས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བཅུ་ཆ་ཚང་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཐུགས་ནས། དོན་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཐུགས་ནས། དོན་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལངས་ཀྱང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་ཅིང་།

དེའི་གཉེན་པོ་དང་། དུས་ལ་བབ་པ་ན་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བར་འདུ་ལ་བས་དོན་མཛད་པ་ཡང་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཚུ་ཟློ་སྐད་བ་ཡུར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་བློ་ལས། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་གདུལ་བའི་ཐབས་དང་། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱིས་འདུ་ལ་བའི་བྱ་བ་དང་། ཅི་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། །ཞེབ་བདག་རྣག་ཏུ་ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག[ཀ] ཞེས་སོ།།

དེའང་བན་སོང་བ་དག་མཐོ་རིས་ལ་བགོད་ནས་ཐར་པའི་སར་འདེན་པ་དང་། མཐོ་རིས་པ་དག་གི་འཇང་གནོད་འཚེ་སྐྱོབ་ཅིང་ཞན་བདེ་མཛད་ནས་ཐར་པ་ལ་དགོད་པ་དང་། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ས་བཅུའི་རྣེས་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་དགོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཇི་ལྟ་བུས་སྣང་ཅིག་ཙམ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་མཛད་ནས་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུ་བ་གསུ མ་ལ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགོད་པས། འཁོར་བ་ནས་འདེན་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་དོར་དང་བརྒྱུད་ནས་མཛད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།

རྣམ་པ་ནི་དབེ་དགུ་སམཚོན་པ་སྟེ། བརྒྱ་ཉིན་མཐོང་དུ་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཐོང་ནས་སེམས་དང་བས་སྨོན་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་སྡུད་པ་དང་། ལྟའི་རྟ་སྐྱས་བགེ་མེད་པ་ལས་སྤྲོང་ཞིང་འཇིགས་པ་སེལ་བ་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་རྟ་སྐྱས་བགེ་མེད་པ་དང་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྲོས་ཏེ་ཐེག་པ་སྤེལ་བ་དང་། སྤྲིན་ལྟར་ཚོས་ཆར་འབེབས་པས་སྐྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་སྤེལ་བ་དང་། ཚངས་པ་གནས་ལས་མ་བསྐྱོད་པར་ལྟའི་གནས་སུ་སྟོང་བ་ལྟར་ཚོས་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐུས་དོན་མཛད་པ་དང་། ཉེ་མ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་པདྨའི་འཛྲོམ་ཞིང་སྨན་པ་སེལ་བ་དང་། ནོར་བུ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་གཞན་དོན་མཛད་པ་དང་། སྤྲུ་བརྟན་ལྟར་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་ཁ་གོ་བས་དོན་མཛད་དུ་ས་ཉིད་ནས་སྤྲུ་ཚོག་འཁྲུལ་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱའི་ཁམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། ཤ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོ་བྱོག་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བའི་དོན་མཛད་པ་སྟེ། རྒྱུད་བློ་ལས། གང་ཞིག་བརྒྱ་ཉིན་ཏ་དང་སྤྲིན་བཞིན་དང་། །ཚངས་ཉིད་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་

ནོར་རྒྱལ་བཞིན། །སྒྲ་བརྟན་ནམ་མཁའ་ས་བཞིན་སྲིད་པའི་བར། །འབད་མེད་གཞན་དོན་རྒྱུན་བྱེད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིགས། །རིན་ཆེན་ལྟ་དབང་སྣང་བཞིན་སྟོན་པ་སྟེ། །ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་ལྟ་ཡི་རྟ་དང་འདྲ། །ཐུབ་བདག་མཁྱེན་དང་བརྩེ་ཆེན་སྨིན་ཚོགས་ནི། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཞུབ། །ཚངས་བཞིན་ཟགཱ་མེད་གནས་ལས་མི་བསྐྱོད་པར། །སྨྲུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཅི་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རབ་སྨོ་གང་། །རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་ཐུགས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དེ་བྷག་ཅ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །སྐུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཞུབ་དང་གཟུགས་མེད་ཏུག་པ་ཉིད། །ཤ་གཞི་འགྲོ་བའི་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྣན་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །ཆོམ་པ་ཀུན་དུ་གཞིར་བྱང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ས་ཡིན་ནོ།[৫২] །ཞེས་སོ།།

སྐ་ཚོགས་སྨྲལ་སྐུ་ལ་གསུམ་ལས། བཅོ་སྐྱལ་བས་འགྲོ་དོན་ཕྱན་སྐྱམ་ཚོགས་པར་མཛད་ཚུལ་ནི། སྨྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་པ་ནི་བེམས་པོར་སྣང་བས་དོན་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་སྨྲུལ་པ་དང་། འགྲོ་འདུལ་ལ་སོགས་པས་དེ་ལྟར་སྨྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་། འགྲོ་འདུལ་སྨྲུལ་པའི་དུས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མཛད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ལས་ཟུན་སྣམ་ཚོགས་པ།

དེ་ཉིད་ངང་ལས་སྣ་ཚོགས་སྨྲུལ་པའི་སྐུ།[৫৯] །སེམས་མེད་བེམས་པོའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་བ་སྟེ།།
རིས་སུ་བྱིས་དང་འབྲུར་དང་རང་བྱོན་དང་། །ཡི་གེ་ལ་སོགས་མཆོད་པའི་རྟེན་དང་ནི།།
པདྨ་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ།[৬০] །ཁང་བཟངས་མཆོག་དང་ཀུན་དགའི་ར་བ་དང་།།
སྨྲུལ་པའི་གོང་དང་གྲུ་གཟིངས་ཟམ་པ་དང་། །མར་མེ་ནོར་བུ་ཟས་གོས་བཞོན་པ་སོགས།།
འགྲོ་བའི་དོན་མང་བྱེད་པའི་བེམས་པོར་སྣང་།।[৬১]

རྗེ་ཡུར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་སྐུས་དོན་མཛད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ། རིས་སུ་བྱིས་པ་དང་། འབྲུར་དུ་དོད་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རང་བྱོན་དུ་སྣང་བ་དང་། ཡི་གེ་དང་། ལྟ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེག་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པའི་གདུང་ཞུགས་གཡོ་བས་ཐར་པའི་ས་བོན་འཇོག་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་དེ་འདྲའི་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་

རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་སྤེལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུལ་བར་བསྟུ་སྟེ། སྙན་ཀྱི་གོང་རྒྱན་དུ། དེ་ནི་སྤྲིགས་མའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། ཁབ་དང་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་འདུག །ངཡིན་སྐམ་དུ་དད་པར་བྱོས།[୧୬] །ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཅོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཚེ། སྐུ་ངན་འདས་པ་རྣག་སྟོན་པས། །སངས་རྒྱས་སྐུལ་བའི་སྐུ་འདི་ནི། །རྟོམ་པར་གྱོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་ནོ།[୧୭] །ཞེས་སོ། །བཅོ་ནི་བཅོའི་རྟོམ་པར་སྣང་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་སོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་ཐན་པ་དེའི་ལུས་སུ་སྐུལ་བ་སྟེ། སུ་གེའི་ཚེ་ཉ་པོ་ཆེ་དང་། ནད་ཀྱི་ཚེ་སྨོག་ཆགས་དེས་པ་དང་། སྲིན་མོའི་གྲིང་དུ་རྟའི་རྒྱལ་པོ་བ་ལ་ཉ་ལ་སོགས་པར་སྐུལ་ནས་དོན་མཛད་པའོ། །མཆོག་གི་སྐུལ་པ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་པརྦ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། ཁང་བཟངས་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་། ཚོང་པ་མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ལ་འཁྱམས་དུས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྐུལ་པ་དང་། ཆུ་ཆེན་པོ་ལ་གྲུ་དང་གཟེ་ངས་དང་ཟམ་པར་སྐུལ་པ་དང་། གསང་ཆེན་ཐབས་མ་ཁས་ལས་ནགས་སུ་མཚན་མོ་ལམ་འཁྱམས་པའི་ཚོང་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པར་སྐུལ་ནས་ལམ་བསྐྱེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མུ་གེའི་ཚེ་ནོར་བུ་རྣམ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་ཐབ་པ་དང་། ཤིང་རྟའང་གྲང་ཚེ་ལ་སོགས་པ་བཞེན་པར་སྐུལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གང་ལ་གང་ཐན་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པ་ནི་དགོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ། ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་མཐོང་བས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་ངོ་ཞེས་པ་ནས། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། ནོར་བུ་དང་། སྐྱན་དང་། རིག་སྔགས་དང་། ཅི་བར་མ་ཐོངས་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་སྣང་བས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་ངོ་།[୧୮] །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ།

གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མངོན་མཐོ་རིས་ལེགས་ཡུན་གྱུབ་ཏུ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེས།

གནས་སྐབས་དཀའ་སྐྱིད་བདེ་བའི་གནས་མངོད་ནས། །མཐར་ཐུག་ཞེའི་ལམ་ལ་འགོད་པས་ན།།

སྣ་ཚོགས་སྐུལ་བས་འགྲོ་དོན་ཡུན་གྱིས་གྱུབ།།

སྐྱེལ་བའི་རོལ་པ་དེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ཡིད་དགའ་བ་དང་། ལུས་དང་ངག་བདེ་བས་སྤྱིད་པར་མཛད་པའི་མཐར་སྐྲག་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱོར་བས་ན་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་དོན་དང་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་ལས། སྣང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་སྟེང་ན། །དོན་ཆེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས།[৫৯] །ཞེས་སོ།།

སྤྱོད་ཟོན་གསུམ་པ་དེ་དག་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་མཐུག་བསྡུ་བ་ནི། དུ་ནི་སྐུ་དེ་དག་གི་བྱ་བ་དང་མཛད་པ་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུག་བསྡུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི།

གདུལ་བྱ་མེད་ན་འདུལ་བྱེད་དབྱིངས་སུ་ཞུག[৫৯] །རང་སྣང་ལོངས་སྐུ་ཚོས་སྐུའི་ངང་དུ་ཐིམ།།
ཆུ་སྙོད་མེད་ན་ཆུ་རླུ་མ་ཁའ་ལ་ཐིམ། །ཚོས་ཀྱི་དབང་གིས་རླུ་བ་དབྱིངས་སུ་ཞུག།
གནམ་གང་རླུ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་བཞིན།[৫৭] །གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་སྟོན་བཞིན་རིམ་གྱིས་སྣང་།།
འདི་ནི་འབྲས་བུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།།

ཇི་ལྟར་ཆུ་སྙོད་མེད་དུས་རླུ་བའི་ངང་དུ་ཆུ་ཟླའི་གཟུགས་བརྙན་རང་ཐིམ་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ཆུ་སྙོད་མེད་ན་དེའི་ངོར་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྐུའི་རླུ་གཟུགས་རང་སྣང་ལོངས་སྐུའི་ངང་ཙམ་ལས་མེད་པས་དེར་ཐིམ་པའོ་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་གཅིག་ནས་འོངས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་ཐིམ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་བའང་གནམ་གང་གི་ཚ་ན་ནང་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ལྟར་རང་སྣང་ལོངས་སྐུའི་ངང་ཚོས་སྐུའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་འཁྱེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དབུམ་ལས་དེའི་ཚེ་འཇུག་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་གང་དུའང་དམིགས་སུ་མེད་པ་འགོག་པ་དམ་པའི་ངང་མཉམ་པར་གཞག་པའོ་ཞེས་འདོད་ལ། རྒྱུ་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ནས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་འདོད་དོ། །ཡང་གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་གཡོ་བ་དང་འབད་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པར་སྣང་ཅིག་གིས་ཕྱི་གསལ་བ་དང་སྣང་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་སྟ་ཕྱི་མེད་པར་དོན་མཛད་པ་སྟ་མ་

བཞིན་མི་རྟོག་པའི་ངང་ནས་འབྱུང་ངོ། །འདི་ལ་དབུ་མ་ནས་སྟོན་གྱི་སློབ་ལམ་ལས་གཞན་སྣང་དུ་དོན་མཛད་ཅེས་འདོད་ལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྟེས་ཐོབ་ཏུ་དོན་མཛད་ཀྱང་མ་ཉམ་གཞག་གི་ངོ་བོ་ལས་མ་གཡོས་པ་ཞེས་འདོད་དེ། རྒྱུད་བླ་ལས། མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །རྟེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། །རྟེས་ཐོབ་ཀར་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། ཀེ་ཡུ་མོད་ཀྱི་སྟུལ་དང་། རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་སྨིག་རྟེས་ཀྱི། །ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་དེ་ཉིད།[৭১] ཅེས་སོ།།

སྐྱེ་དོན་བཞིཔ་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དུ་ནི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་བསྟོ་བ་ནི། རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡུར་ཞི་བ་མཆོག་གི་རང་བཞིན་གྱིས། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དབྱིངས་གཞོལ་ཏེ།།[৭৫]
སྣིད་ཞིའི་མཐར་འཛོན་ཉེས་ཚའི་དྲྭ་ཡིས། །རྟུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་བལ་སོས་ཤིག།[৬০]

ཅེས་སྨོས་ཏེ། སྐྱིང་པོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བས་འགྲོ་ཐམས་ཅད་སྒིད་ཞིའི་མཐར་འཛོན་པས་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཉྩེ་པའི་བདེ་བ་ཚད་མེད་པས་དབང་འཕྱུར་བའི་ས་ལ་བཅས་སོས་ཤི་གཅིག་ཅེས་སྨོས་པའོ། །དགེ་བ་རང་མཚོག་ཉིན་མོངས་གདུང་སེལ་བས། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཞིབར་ཀོག །ཉོན་མོངས་མཚོ་སྟོན་སྤུག་བསྔལ་དབུགཕྱེད་ཅན། །ཉེས་ཚའི་བཞད་རྒམས་ལྷིད་བ་གང་ཡིན་པ། །སེམས་དགེའི་འོད་སྟོང་ཤར་བས་རབ་བསལམས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་འབྲོན་འཛིན་བས་ཡོངས་མཐོང་བར་ཀོག །སེམས་ཀྱི་རབ་རིབ་གཡུ་བ་སྐྱིབ་པའིསྐྱིན། །ཀུན་སྟོང་ལྷིན་ལཆང་བའིརྟམ་འགྲོས་རབ་བརྟན་པ། ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་གཏོར་བྱས་ཏེ། །འོད་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མམཐོང་བར་ཤོག །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། འབྲས་བུ་ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོའི་ཕེའུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཛད་གྱི་དོན།

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཛད་གྱི་དོན་ལ་ལྟ་སྟེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགེ་བ་རྒྱུ་ཆེར་བསྟོད་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོག་དོན་མཐའ་དག་གི་རིམ་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ནས། དཀི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐབས་ལས།

གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་བསྟོ་བ་ནི། ཐོག་མར་མཚན་བཤད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་བཤད་པའི་བར་གྱི་ཚོགས་དོན་བཀོད་ལེགས་པ།

དེ་ལྟར་ལེགས་བཤད་བསོད་ནམས་སྨིན་ཆེན་ལས། །ཞེ་བདེའི་རང་བཞིན་ཆར་གྱི་ཚོགས་མང་པོས།།

ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་དགེ་ལེགས་རབ་རྒྱས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་འབྲོར་ཚོགས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤོག།[๗]

ཅེས་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་ཡངས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡིད་མ་ཁར། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྨིན་ཐུང་ཆེན་པོ། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའིཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲུག་སྟོང་སྒྲོགས་ཤིང་། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། མན་ངག་གི་གློག་ཁྱེད་བཟང་པོ་འཕྲུ་བ་ལས་འཛོན་པའི། ཞེ་བདེའི་དགེ་བ་ཆར་གྱི་ཚོགས་བསིལ་བར་འབབ་པས། འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་གཞི་ཆོས་ཁམས་དག་ཅ་སྟེ་ངོའི་ས་བོན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་བརླན་པས། ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ནུས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ཡོངས་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོས་མངའ་དབང་རྫོགས་བར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་པའོ།།

བརྩམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བརྩམས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། དུས།

དེང་སང་ཕལ་གྱི་བློ་མིག་མ་དག་པས། །སྔགས་དང་ཚ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་སོ་སོའི་ལམ།།

འགལ་བར་འཛིན་པས་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་མི་ཤེས། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཕྱོགས་རེའི་མིག་ཅན་ཡིན།།[๙]

སྟོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་གཤེགས་ལ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀུང་རིང་ཞིག་ནས་རང་རང་གི་དོན་རྟོག་གིས་དགྲུགས་པས་གསལ་བར་མེད་ལ། སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་

རྣམས་དང་། ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་དགོངས་པ་ཤིན་ཀུ་བརླིང་བས། མང་དུ་མ་ཐོས་ཤིང་རྟོག་གེའི་ངན་རྟོག་ཙམ་གྱིས་དཀྲུགས་ནས་བླུན་པོ་མ་ཁས་པའི་མངོན་རྟོམ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་བར་འཛིན་པས། དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་གཅིག་ཀུ་བསྡུ་བར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཅུང་ཟད་རེའི་ཚོགས་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པས་ཕྱོགས་རེའི་མིག་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་མ་ནོར་བར་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཚུལ་དེ་དག་མཐོང་ནས། གཞུང་།

འདིར་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཞེག་པའི་ཟབ་དོན་མཆོག །གཅིག་ཀུ་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས།།

གང་སར་ཐོད་དགར་ཙོར་རྒྱན་རྫོང་གནས་སུ། །ཁྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཤར་བས་ལེགས་པར་བཀོད།།[ཟ]

བསྟན་བཅོས་འདི་ར་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞེག་པའི་ངེས་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཞེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་རྣམས། མདོ་དང་། རྒྱུད་དང་། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། མན་ངག་གི་གནས་བསྟན་པ་ལས་ཇི་སྙད་འབྱུང་བ་དང་། བློ་མ་དམ་པ་ལས་འོངས་པའི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་གཅིག་ཀུ་བསྡུས་ཏེ། གང་ས་ཞོད་དགར་གྱི་མགུལ་ཙོར་རྒྱུན་གྱི་ཐད་ཀར་ཁ་ཡོད་དེ། །ཇི་དེ་ཡང་འོན་ཅིང་རྟོ་བས་བཀྲན་ཞིང་བླ་བའི་གོས་དག་ཁའི་ཐུགས་ཀར་ཡང་ཡང་ཐལ་ཏེ་ཕྱག་བྱས་ནས་ཞུས་པ་ལས། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དེང་སང་ནི་མོ་བག་རིའི་ར་བས་མཇོས་པའོ། །དོགས་རྣམས་སླན་ལྷོར་དང་ཆ་གཅིར་འབབ་པ། མེ་ཏོག་དང་སྨན་དྲི་ཞིམ་པོ་རྒྱས་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ན་རྒྱ་ཤུག་གི་ནགས་ཚལ་ལྟར་བྱའི་མགྲིན་པ་འདྲ་བས་བརྒྱན་པའི་མཐོངས་ན། གྲུབ་པས་བརྟེན་པའི་ནགས་ཁྲོད་རང་བྱང་བློས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཙོར་རྒྱན་རྫོང་ཞེས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ།། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡང་སྐྱིང་པོའི་དོན་གཅིག་ཀུ་དེས་པ་བསྟན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ནོར་བུ་ཡིན་པས་སྤྱི་བོས་བླང་བར་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་བླ་ལས། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལྡང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །གང་དག་མོས་དག་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་བློ། །དེ་དག་རྣེས་སུ་གཟུང་ཕྱིར་འདི་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྨྲོན་གྲོགས་ནོར་བུ་ཉེ་བླ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པས་བལྟ་བ་བཞིན། །

དེ་བཞིན་དོན་ཆེན་ཆོས་སྤྲོ་བས་འོད་མཛད་པ། །ཐུབ་ཡ་བཅོམ་ལས་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བྱེད་གསུང་། །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་བར་མཛད་པ་གང་། ཀི་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང་ཡིན་བཟློག་པ་གཞན། ཀང་ཞིག་རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་གི །དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྨྲི་བོས་བླང་།[7] །ཞེས་ལེགས་བར་གསུངས་སོ།།

དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྒེལ་ཕྱིར་ཤིས་བརྩོད་ཀྱི་རྒྱན་དགོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་གང་ཆེན་མཚོ་བཀོད་པའི།

དགེ་བ་དེ་ཡིས་སྤྲིད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །མ་ལུས་ཉེར་ཞི་ཞི་འཕང་མཆོག་ཐོབ་ནས།།
སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིས། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་བཟང་ཤིས་བྱེད་པར་ཤོག།[৬]

ཅེས་པ་ནི་ཤི་ས་པ་བརྩོད་པའི་རྒྱན་ཏེ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསྟན་བཅོས་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེས། །ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་འགྲོ་བ་རྣི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པས། ཕྱོགས་དང་། དུས་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྲ་ཤིས་པའི་འོད་ཟེར་བརྒྱ་སྟོང་ཉི་བ་ཁྲག་ཁྲི་གདུག་གི་ས་མི་ལང་བསམ་གྱི་ས་མི་ཁྲབ་པ་དག་ཀུ ན་ནས་འཕྲོ་བར་ཐོག་ཅེས་གྲགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་བྱུང་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བརྒྱུད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐོས་པ་ཡིས་ཀྱང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིས་ཀྱང་། ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིས་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིས་ཀྱང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ

བཞིན་ནོར་བུའི་མཆོག་འདྲ་ཞིང་། །སྣ་ཚོགས་འདོད་སྐེད་རོལ་པ་ཅན་ཏེ་བདེ་གཤེགས་དབང་པོའི་གོ་འཕང་བཞིན། །མ་ལུས་མི་ལུས་ལུས་པ་མེད་པའི་སྤྲིན་ཆེན་སྐྱིང་པོ་དམ་པ་ནི། །ཕན་མངོད་ཕན་བདེའི་བདེ་ལེགས་གྱུར་པ་རྣག་ཏུ་བྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་བསིལ་སྟོན་མེད་གང་དེ་ལྟ་བརྒྱའི་གང་ཆེན་མཆོ་མིན་ཞིང་། །མཐའ་ཡས་འོད་ཟེར་ཟེར་དུ་བ་སྤྲེལ་ལེགས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་མདོ་རྒྱུད་བཤུད་བའི་མེ་ལོང་སྟེ། །ལུང་རིགས་མན་ངག་དུ་མའི་མཛོད་ཁང་མཆོག །ཐར་གྱིང་སྣང་བྱེད་ཀྱི་མའི་སྐྱིང་པོ་སྟེ། །མ་རིག་སྐུན་པ་སེལ་བའི་སྤྲིན་མ་ཡིན། །ཕྱི་རབས་སྐལ་བཟང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དག །ཡི་གེ་འདི་ལ་རྣག་ཏུ་ནན་ཏན་མཛོད། །མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་སྐྱིང་པོ་འདིར་ཚང་ཞིང་། །ཟབ་དོན་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རླབས་སྤྲིན་ཕུང་མཆིས། །བདག་ཏྲེའི་འདབ་བཟང་སྐྱིང་པོའི་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཚོགས་དོན་གཉིས་རྣ་ཞགས་སྟེ། །ཆེས་ཆེར་གོང་དུ་ཐར་པའི་གོང་ཁྱེར་རབ་འགྲོ་ཞིང་། །ཁྱང་རུ་བཞི་བ་རྣ་ལ་བྲལ་ཆུ་དོགས་བགྲོད་པ་སྐམ། །ཀབལ་ལྷན་པརྒྱའི་མཁྱེན་བརྩེའི་མཚོ་ཆེན་ལས་འབྱུངས་པ། །གང་གི་རྗེས་ཞུགས་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཅར་སྐྱོང་ལྷན་ནི། །འགྲོ་ཀུན་སྣང་བྱེད་ཡིད་མཁའི་སྐན་པ་རབ་བཅོམ་ནས། །གཏོད་མའི་མཁའ་དབྱིངས་སྤྲིབ་པ་མེད་དེར་གནས་པ་ཡིན། །གང་གི་མཚན་མོ་ཞེས་དབྱིངས་སྣང་བ་དེ་མཐོང་ཚེ། །རྩ་སྤྲའི་དབྱངས་བཞིན་སྤྲིབ་མེད་གསུངས་གི་རྗེས་འགྲོ་བས། །རི་རབ་མར་མེའི་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་བ་དེར་འགྱུར་ཞེས། །ཀབུགས་ཆེན་འབྱི་ན་པ་དེ་ཡང་དཔལ་ལྡན་པདྨ་ཞེས། །གང་གི་མཚན་ཙམ་དྲན་པ་ཉི་ཤུ་ཡང་བཞི་བའི་འཇིགས་ལས་སྤྲོལ་མཛད་པ། །དེ་ཡི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཚན་མར་འཛིན་པ་མེད། །གཉིས་མེད་ཚོས་གསུང་ཐོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེའི་བཟོད་ལ་སྤྱོར་མཛད་པ། །དེ་ཡི་དགེ་བས་རྣག་ཏུ་སྐྱོང་ཞིང་ལོག་ལྟ་ཀུན་ཡོངས་ཁྱབ་མཆོག་མངའ་ཚངས་པའི་རྣམ་གོལ་ལ་རབ་གསལ་བ། །ཀབགས་མེད་རྒྱལ་བ་སྲས་ཕྱིའི་གཤེགས་ཤུལ་རྒྱུ་འབྲས་ཐེག་པ་ཟབ་མོའི་དོན། །ལུང་རིགས་མན་ངག་བཞིན་བས་རབ་གསྒོད་དེས་དོན་ཤིང་རྟ་ཆེ་ཐོའི་སྒོལ། །གང་ཡིན་འདི་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ཏེ་བློ་ཆེན་ཤུན་རྣམས་མཐུ་བྱེད་ཡི་ན། །སྐྱེ་བ་སྟོན་རབས་དུ་ས་ནས་ཆོས་དཀར་གྱི། །དེས་ཆོགས་རྣམ་བྱང་ལས་བསྐྱེད་ལས་འཕྲོ་ཅན། །སྒྲོབ་མ་བཟང་པོ་གཞོན་ནུ་སངས་

རྒྱས་ཀྱིས། ཁམས་ལའི་རོང་ནི་བདག་གིས་འདི་བགོད་དོ། ཁངས་རིའི་རྩ་བས་ལེགས་པར་བསྐོར་བའི་དབུས། སྟོན་གྱི་ཚེས་རྒྱལ་དམ་པས་བསྟེན་པའི་རི། ཤངས་ལྷུང་པརྦ་རྒྱལ་པོའི་གནས་མཆོག་ཏུ། ། ཕྱི་རབས་དོན་ཕྱིར་ཕན་པའི་ཚེས་འདི་བགོད། ཁགེ་བ་དེ་ཡིས་བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་འོད་གསལ་སྐྱིང་པོའི་གྲུར་ཞུགས་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་བརྒལ་དཀའ་སྐད་ཅིག་ཡུད་ཀྱིས་རབ་སྒྲོལ་ནས། ། རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཤིན་ཏུ་རྣད་ལྡུང་རིན་ཆེན་སྐྱིང་པོའི་གླིང་སོན་ཏེ། ཐེག་ཆེའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་རབ་བསལ་རྫོགས་སངས་ཡོན་ཏན་འཁོར་ལ་རེག་ཤོག ཁང་ཡང་འགྲོ་བས་འབད་མ་དགོས་པར་བདག་གི་དག་བས་ཡོངས་གྲོལ་ཞིང་། ཐུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བསྒྲུབས་པ་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་འབྲོར་པ་ཟུན་ཚོགས་ལྟན། ཏེ་ལྟར་དེ་བཞིན་བཙོན་པ་མེད་ཀྱང་སྡུང་དུ་སྲིད་པའི་མཚོ་བརྒལ་ནས། ཡོངས་ཡེ་ཟུམ་གཅིག་འགོར་བ་སྟོངས་ནས་ཞི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་གང་བར་ཤོག ཁགནས་སྐབས་ཀུན་དུ་དགེ་བ་འདི་ཡིས་ནི། ཁཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་འབྲོར་ཞིང་ལྟ་ཡུལ་བཞིན། ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་འགྲུབ་ཅིང་། ཐབ་བའི་ལམ་བཟང་སྣང་བ་འཛིན་བར་ཤོག ས་ཡང་སྐྱ་བསྟལ་འཚེ་བ་མི་མཐོང་ཞིང་། རྡང་གི་བདེ་བ་དམ་བས་ཉེར་འཚོ་བ། །ལྟ་ཡུལ་ས་སྟེང་ལོག་ཀུན་ཁྱེད་ཀྱི། ཁམས་རིའི་རྩ་བ་ཐུབ་པའི་ཚེས་ཀྱི་ཉིན། ཤངས་ལྷུང་པརྦ་རྒྱལ་པོའི་གནས་མཆོག་ཏུ། ཁམས་ལའི་རོན་གང་ཚོས་དང་མཐུན་འགྲུབ་ཅིང་། རྒྱལ་མིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་བྱལ་ཏེ། བྱམས་སོགས་རྒྱལ་སྲས་དམ་བའི་རྗེ་ས་འགྲོ་བས། སྐྱེ་དུ་བྱམས་མགོན་ཞབས་དྲུང་སྐྱེ་བར་ཤོག ཁདག་གི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་རོན་ཡོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཚོགས་རབ་སྲིད་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། སྨྲད་ཅིག་མི་དལ་བརྩོན་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། སྲིད་གསུམ་ཞེ་བའི་དགོན་པར་འཁྲིད་པར་ཤོག ཁདག་གི་བདེ་བས་སེམས་ཅན་ཀུན་བདེ་ཞིང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་ལྷུར་ཐུབ་ཅིང་། འགྲོ་བ་དེ་ཀུན་ཡོངས་སུ་སྨྱོངས་ཀྱི་བར། ཁདག་གིས་འདྲེན་པའི་དེ་དོ་བོའི་ཐོག་ཏུ་ཐུབ་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཐུབ་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་། ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ

རྫོགས་པར་ཤོག །ཞགས་ནང་མེ་ཏོག་བྱང་བ་འཕྱར་ལྷིང་ཞིང་། །རླུ་བྱ་གྲག་པས་ཅ་ཅོ་བསྒྲིད་པ་དེར། །ཞི་བའི་བསམ་གཏན་བདེ་བས་ཡོངས་གང་ཞིང་། །སྲོག་དང་བཅས་པའི་ལུས་འདི་གཡོ་བར་ཤོག །ཚུ་གཙང་འབྲས་བུའི་སྐང་མང་གྲིབ་བསིལ་ཅན། །འབྲི་ཤིང་སྨན་ལྷོངས་བྲག་རིའི་དྲུང་དེར་ནི། །ཀཅིག་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །ཐར་པའི་བྱང་ཆུབ་བཅས་ཤོག །ཞགས་རླུང་གཡོ་བས་མེ་ཏོག་གྲིབ་ཤིང་བསྒྲིད་པ་ཡིས། །ལོ་མ་ལྷགས་པ་ལྷ་རྫས་ཚར་པ་འབབ་པ་བཞིན། །བསམ་གཏན་པ་དེ་སྨྲ་མེད་ཞི་བའི་དགའ་བ་ཡིས། །ཉིང་འཛིན་མི་བརྟེན་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་འགྲུབ་ཤོག །ཉན་ལ་འཚོར་བྱང་བ་དང་ནི་གདངས་སྨན་བྱ་ཚོགས་སྒྲོགས་པ་ལས། །གཞན་པའི་ཅ་ཅོ་ཉེ་བར་ཞི་གྱུར་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའི་ནགས་ཁྲོད་དེར། །འདྲེས་དང་འདུ་འཛིའི་སྐྱེ་བོ་མི་མཐོང་གཅིག་ཏུ་ཞི་ལ་སེམས་གཞོལ་བས། །ཤྲཱ་མེ་ཤྲ་ན་ནེ་ཤྲང་དེར་གནས་ཤིང་ཚེ་འདི་དོན་ཡོད་བྱེད་པར་ཤོག །དེ་ཤྲར་ལེགས་གསུངས་ཞི་བའི་ཚོས་དང་དག་པའི་སྐྱོན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་བས། །མཚོ་ཆེན་ཡངས་གསལ་སྲིད་རྩེར་ཁྱབ་ཅིང་བདེ་དགའི་ཡོན་ཏན་ཚོགས་རབ་འབྲས། །ཤྲ་ཡུལ་ས་སྐྱིང་མཐོ་རིས་བརྒྱན་པས་ངན་སོང་བ་དག་རབ་སྤྱོད་ཤོག །མངོན་མཐོ་དེས་པར་ལེ་གསལ་བའི་ལམ་སོང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཚོས་རྒྱལ་འདི་ཡང་མཁའ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེས་པ། དཔལ་ཙོ་རྒྱན་གྱི་སྐྱབ་དཔོན་ཆེ་བ་པདྨ་སམྦྷ་ཝས་རྗེས་སུ་གཟུང་ཞིང་བའི་འཁོག་བའི་ཚེ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་རྫོགས་སོ།། །།དཀའོ། །དཀའོ། །དཀའོ།།

ཞུ་སྒྲིག་བའི་མཆན།

དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྣེད་དཀའ་བའི་ལེའུའི་མཆན།

༡ ལུང་འདི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་བཞུགས་པའི་སྐུ་འཕྲུལ་དྲ་ཞེས་པའི་ནང་འཆོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢ སྡེ་དགེ ༡༥༤ བསྟན། དབུ་མ། ཚ འཐགས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད། ༮ ཤློ་ཀ ༡ ཤོག ༡༠ ན།

༣ སྡེ་དགེ ༩༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཚོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༣ ཤོག ༡༩ ན༣

༤ སྡེ་དགེ ༩༠༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཚོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢༡ ཤློ་ཀ ༩༩ ཤོག ༣༡ ན༣

༥ བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ནང་ཞིབ་འཚོལ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད་ཅིང་གཞུང་གཞན་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ།

༦ མཚོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་འདི་མ་བརྙེད།

༧ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེའུ ༢༩ ཤོག ༢༧ བ༩

༨ སངས་རྒྱས་མང་བྱེད་ཀྱི་མདོ་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༩ སྡེ་དགེ ༩༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཚོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༡༢ ཤོག ༡༡ བ༡

༡༠ སྡེ་དགེ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༣༠ ཤོག ༡༨ ན༢

༡༡ ཚངས་པའི་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༢ སྡེ་དགེ ༩༡༢ བསྟན། སྡེ་ཡིག ངེ་ སྒོག་དཔོན་ཙནྡྲགོ་མི། སྒོག་སྡེང་། ཤློ་ཀ ༡༨ ཤོག ༡༢ ན༡

༡༣ ཚལ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༤ དལ་འབྱོར་བསྟན་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༥ སྡེ་དགེ ༩༩ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ སྡོང་པོ་བགོད་པ། ཤོག ༣༢༡ ན༣

༡༦ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ༡༨ བ༢

༡༧ ལུང་འདི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད་ལ་སྦྱོང་འདྲུག་དཀའ་འགྲེལ་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་

དེ་ལས་བགོད། སྡེ་དགེ ༡༡༣༢ དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས། སྒོང་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ། ཤོག ༥༧ བ༩

༡༡ སྡེ་དགེ ༩༡༡༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ངེ་ མགོན་པོ་ཀུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤོུག ༧༣ ཤོག ༩༣ བ༩

༡༨ ཟླ་བ་སྐྱིང་པོའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༠ བདེ་བ་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་བཀའ་གྱུར་ནང་མི་བཞུགས།

༢༡ རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདི་རྒྱུད་འགྲེལ་གང་ནས་དྲངས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༢ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༣ སྡེ་དགེ ༡༡༧༩ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ཕྱུ། སྒྲིང་འཇུག ལེའུ ༤ ཤོུག ༡༧ ཤོག ༡ བ༧

༢༤ གོང་མཚུངས། ཤོུག ༡༨ ཤོག ༡ བ༨

༢༥ རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༦ སྡེ་དགེ ༡༡༧༩ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ཕྱུ། སྒྲིང་འཇུག ལེའུ ༢ ཤོུག ༡༩ ཤོག ༢༠ བ༤

༢༧ སྡེ་དགེ ༡༡༠༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངེ་ མགོན་པོ་ཀུ་སྒྲུབ། རིམ་ཕྱ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག ༤༨ བ༧ འདིའི་འཁྲད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

༢༨ སྡེ་དགེ ༡༡༡༩ བསྟན། དབུ་མ། ཇ སྨོན་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༣ ན༢

༢༩ སྡེ་དགེ ༡༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ ༡ ཤོུག ༨ ཤོག ༡༠ ན༨

༣༠ སྡེ་དགེ ༡༠༨༨ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྨོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོུག ༣༣ ཤོག ༡ ན༡

༣༡ སྡེ་དགེ ༣༡༨༩ བསྟན། དབུ་མ། འ སྨོན་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ། སེམས་བསྒྲེད་བཅུ་པ། ཤོུག ༡༥ ཤོག ༢༡༨ བ༣

༣༢ མ་དཔེར་སེམས་ཀྱི་རྟོ་རྗེའི་བསྟོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་ནང་དུ་གསལ་བས་འདིར་དེ་ལས་བགོད། སྡེ་དགེ ༡༡༡༤ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་ཀུ་སྒྲུབ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། ཤོུག ༣༨ ཤོག ༥༤ ན༣

༣༣ སྡེ་དགེ ༣༧༥༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་དང་པོ། ཤོུག ༡༣ ཤོག ༣ བ༣

༣༤ ཡོན་ཏན་བགོད་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༤ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༣༥ སྡེ་དགེ ༡༢༡༡ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༠༨ བ།

༣༦ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༠༨ བ།

༣༧ སྡེ་དགེ ༡༢ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ། ཤོག ༢༡༠ བ༨ འཕྲུང་ཚུང་མི་མཐུན།

༣༨ ལྷགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༤༠ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༤༡ སྡེ་དགེ ༤༡༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ངེ་ མཁོན་པོ་ཀུན་སྒྲུབ། བཤེས་སྦྱིང་། ཤྲཱི་ཀ ༡༨ ཤོག ༤༣ བ།

༤༢ སྡེ་དགེ ༣༢༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ཀ སྒོམ་བདོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༤ ཤྲཱི་ཀ ༡༠ ཤོག ༢ བ༨

༤༣ མེ་ཏོག་གི་ཚོམས་ཞེས་མ་དཔེར་དྲངས་ཀྱང་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད། སྡེ་དགེ ༢༦༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། འ མེ་ཏོག་ཚོགས་ཀྱི་མདོ། ཤོག ༣༠༢ ན

༤༤ སྡེ་དགེ ༣༢༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ཀ སྒོམ་བདོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༤ ཤྲཱི་ཀ ༡༡ ཤོག ༢ བ༤

༤༥ སྡེ་དགེ ༥༡ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ གཟུགས་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༡༢ ན༤

༤༦ ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ཞེས་པའི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༧ གོང་མཚུངས།

༤༨ ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༤༩ མྱང་འདས་ཀྱི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༥༠ སྡེ་དགེ ༡༠༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ང་ ཆུང་གི་མདོ། ཤོག ༢༡༤ བ༧ འཕྲུང་མི་མཐུན།

༥༡ གོང་མཚུངས། ཤོག ༢༨༤ ན༨

༥༢ དཔལ་སྦས་ཀྱི་མདོའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༥༣ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༥༤ སྡེ་དགེ ༥༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ ཆུ་ཚེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེའུ ༢༠ ཤོག ༡༩༩ བ།

༥༥ སྒོམ་བདོན་ཞི་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་གང་ཡིན་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༦ ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ཞེས་པའི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༧ འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༥༨ ལྷའི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལུང་འདི་ཞིབ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༤༨ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྨིང་། ཤློ་ཀ ༥༢ ཤོག ༣ བ༣

༥༠ སྡེ་དགེ ༣༡།། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ཕེའུ ཅ ཤློ་ཀ ༢༣ ཤོག ༨ ན།

༥༡ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྨིང་ཡིག གི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཕེའུ ༣ ཤློ་ཀ །། དང་ ༡༠༠ ཤོག ༡༡།། བ།

༥༢ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྨིང་། ཤློ་ཀ །། ཤོག ཅ༨ ན་

༥༣ ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལུང་འདི་ཞེའ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥ཅ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་ཞེའ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥༤ སྡེ་དགེ ༡༠།། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ། ཕེའུ ༤ ཤོག །ཅ༠ ན།

༥༨ སྡེ་དགེ ༣༡།། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ཕེའུ ༥ ཤློ་ཀ ། ཤོག ། ། ན།

༥།། སྡེ་དགེ ༡།། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཤ དགོན་མཆོག་སྨིན་གྱི་མདོ། ཤོག །། ན།

༥།། སྡེ་དགེ །། བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཚ འོད་སྲུང་གི་ཕེའུ ཤོག །།ཅ ན༨ འཕྲུང་མི་མཐུན།

༥ཅ འགྲོ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

།། སྟོང་ཉི་བགོད་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་ཞེའ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

།། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཚེན་པོའི་ལུང་འདི་ཞེའ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

།། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་ཞེའ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

།། སྡེ་དགེ ༣།།། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ཕེའུ །ཅ ཤློ་ཀ ཅ། ཤོག ༣ཅ ན།

།། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སྨོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤློ་ཀ །། ཤོག ༢ཅ བ།

།། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སྨོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤློ་ཀ །། ཤོག ༢ཅ བ།

།། འཕྲང་བཞི་ཟད་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས།

།། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་ཞེའ་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

གཉིས་པ་ཚེ་མི་རྟག་པའི་ལེའུའི་མཆན།

༡ སྡེ་དགེ ༣།ཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། མི་རྟག་པའི་ཚོམས། ཤོག །ཅ་ ན།

༢ སྡེ་དགེ ༡ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རོ་རྗེ་གཅོད་པ། ཤོག ༡།། བ།

༣ སྡེ་དགེ ༣།།། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ཕེའུ ཅ ཤློ་ཀ ༡ཅ ཤོག ། ། ཅ།

๑ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་བའི་མདོ། ཤོག ༡༠ ན༥

๑ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๘ གོང་མཚུངས།

๙ ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๑ སྡེ་དགེ ༥༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༩༢ བ༢

๓ སྡེ་དགེ ༡༢༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ๓ ཤོག ༢༤ བ༨

๑๐ ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๑๑ སྡེ་དགེ ༩༡༢༢ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ མཁོན་པོ་ཀུན་སྐྱབས། བཤེས་སྤྱིར། ཤྩོག ༡๗ ཤོག ๙༣ ན๗

๑๒ མི་རྟག་པའི་ཚོམས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๑๓ མ་དེའེར་དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་དེར་མ་བརྙེད་ལ་ལུང་འདི་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོར་བཞུགས་པ་འདིར་ དེ་ལས་བོཀ། སྡེ་དགེ ༢༡༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ། ཤོག ༢๐๗ ན༥

๑๔ སྡེ་དགེ ༣༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས མཚན་མོ་བཟང་པོའི་མདོ། ཤོག ༡༥༢ བ༢

๑๥ དབུང་པ་བཟང་པོའི་མདོ་ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཀྱང་དབུང་བ་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས་པ་དེར་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๑๘ ལུང་འདི་གང་ནས་དྲངས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๑๗ མི་རྟག་པའི་གཏམ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๑๙ སྡེ་དགེ ༣༥๗ བསྟན། དབུམ། ཁ སྤྲོད་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༢ ཤྩོག ๓๙ ཤོག ๔ བ༢

๒๐ སྡེ་དགེ ๙๑๙༢ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ མཁོན་པོ་ཀུན་སྐྱབས། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ๓ ཤྩོག ๗๔ ཤོག ༡༢๗ བ๑

๒๑ སྡེ་དགེ ๙๑༢༢ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ མཁོན་པོ་ཀུན་སྐྱབས། བཤེས་སྤྱིར། ཤྩོག ๔๘ ཤོག ๙๓ ན๘

๒๒ སྡེ་དགེ ๙๑༢๓ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ སྤྲོད་དཔོན་ཙན་དན་ཤཱ་མི། སྤྲོད་སྤྱིར། ཤྩོག ๘๔ ཤོག ๔๐ ན๙

๒๓ ཀུན་པོ་ལ་གདམས་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๒๙ སྡེ་དགེ ๗༣ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ཅ དཔས་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ๑๐๑ བ๙

๒๔ སྡེ་དགེ ༣༥๗ བསྟན། དབུམ། ཁ སྤྲོད་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ๓ ཤྩོག ๙๙ ཤོག ๔ བ๙

༢༨ སྡེ་དགེ ༢༢༣ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྒོ་བ་དོན་ཞི་བ་ལྟ། སྒོ་དང་འཇུག ལེའུ ༣ ཐུགཔ ༣ ཤོག ༡༠ ན༣

༢༩ སྡེ་དགེ ༣༣ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཏི་མ་མེད་ཀྱིས་བྱིན་བས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༤༢ བ༨

༣༠ སྡེ་དགེ ༢༢༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚིགས། མི་རྟག་པའི་ཚིགས། ཤོག ༢༠༨ ན༤

༣༡ མ་དཔེར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ཚིགས་སུ་བཞུགས་པས་འདི་ར་དེ་ལས་བཀོད། སྡེ་དགེ ༢༢༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚིགས། ཤོག ༢༢༠ ན༡

༣༠ སྡེ་དགེ ༥༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེའུ ༡༣ ཤོག ༢༣ ན༢

༣༡ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ༡༢ བ༨

༣༢ སྡེ་དགེ ༢༢༣ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྒོ་བ་དོན་ཞི་བ་ལྟ། སྒོ་དང་འཇུག ལེའུ ༥ ཐུགཔ ༡༨ ཤོག ༤ ན༨

༣༣ འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀོག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༤ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།།

༣༥ སྡེ་དགེ ༢༢༣ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྒོ་བ་དོན་ཞི་བ་ལྟ། སྒོ་དང་འཇུག ལེའུ ༢ ཐུགཔ ༡༨ ཤོག ༤ ན༨

༣༦ སྡེ་དགེ ༥༡༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅ· སྒོ་བ་དོན་ཙོན་གོ་མི། སྒོ་བ་སྒྲིང་། ཐུགཔ ༡༣ ཤོག ༥༣ བ༢

༣༣ བཅུན། སྡེ་དགེ་དཔར་མ།

༣༢ སྡེ་དགེ ༥༡༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅ· སྒོ་བ་དོན་ཙོན་གོ་མི། སྒོ་བ་སྒྲིང་། ཐུགཔ ༤༢ ཤོག ༥༠ ན༢

༣༨ མི་རྟག་པའི་དོན་ཀྱི་གཏམ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༠ སྡེ་དགེ ༢༢༣ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྒོ་བ་དོན་ཞི་བ་ལྟ། སྒོ་དང་འཇུག ལེའུ ༢ ཐུགཔ ༤༢ ཤོག ༤ བ༡

༤༡ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༤ ཐུགཔ ༡༢ ཤོག ༢ བ༢

༤༢ སྡེ་དགེ ༢༣༨༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣང་བས་བརྒྱད་པ། ཐུགཔ ༡༠ ཤོག ༡༡ བ༤

༤༣ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

གསུམ་པ་འགོད་བ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་ལེའུའི་མཚན།

༡ སྡེ་དགེ ༢༡༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༠༣ ན༢

༢ སྡེ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མཁོན་པོ་ཀུན་སྡུས། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༣ ཐུགཔ ༡༨ དང་ ༢༨ ཤོག ༡༡༤ ན༡

༣ ལས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๔ སྡེ་དགེ ༣༥༧ བསྟན། དབུམ། ཁ སྒོང་དཔོན་ཞིབ་ཕུ། སྒོད་འཇུག ལེའུ ། ཤྩཱི་ཀ ༡༡ ཤོག ༣ ན།

๕ སྡེ་དགེ ༡༡༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚི ཀྱབ་ཛེན་སར་ཀ། དོ་ཤ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག ༧༧ ཅ༨

๖ སྡེ་དགེ ๙༧༡༣ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག དེ་ སྒོང་དཔོན་ཙན་ན་གཽ། སྒོང་སྒྲིང་། ཤྩཱི་ཀ ༧๔ ཤོག ๗๐ ཅ๙

๗ སྡེ་དགེ ๙༧๙༡ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཟེད་བ། ལེའུ ། ཤྩཱི་ཀ ༣๘ ཤོག ༧๐༡ ན๘

๘ སྡེ་དགེ ๙༧༡༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤྩཱི་ཀ ๔๗ ཤོག ๙༣ ཅ๙

๙ མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡๐ སྡེ་དགེ ๙༧༡༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤྩཱི་ཀ ๔๗ ཤོག ๙༣ ཅ๙

༡༡ སྡེ་དགེ ๙༧༡༣ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག དེ་ སྒོང་དཔོན་ཙན་ན་གཽ། སྒོང་སྒྲིང་། ཤྩཱི་ཀ ๙༧ ཤོག ๙༧ ཅ๙

༡༢ སྡེ་དགེ ༣๐༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ མདོན་པར་བྱང་བའི་མདོ། ཤོག ๗ ཅ๗ ཚིག་ལྷག་ནང་གསལ།

༡༣ སྡེ་དགེ ༣༥༧ བསྟན། དབུམ། ཁ སྒོང་དཔོན་ཞིབ་ཕུ། སྒོད་འཇུག ལེའུ ༣ ཤྩཱི་ཀ ༣๗ ཤོག ๙ ན๗

༡๔ སྡེ་དགེ ๙༧༡༣ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤྩཱི་ཀ ๙๘ ཤོག ๙༣ ཅ๗

༡๕ གོང་མཚུངས། ཤྩཱི་ཀ ༡๐๙ ཤོག ๙๙ ཅ༢

༡๘ བི་རེའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ནང་དགོངས་འདྲེས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡๗ བྱང་སའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༦ སྡེ་དགེ ๙༧༡༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཟེད་བ། ལེའུ ๙ ཤྩཱི་ཀ ๘๙ ཤོག ༡༢๐ ཅ༣

༡๙ མ་དཉེར་སེམས་ཀྱི་རྟོ་རྗེའི་བསྟོད་པ་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ལུང་འདི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པར་བཤགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད། སྡེ་དགེ ༡༡༠ བསྟན། བསྟོད་ཚིགས། ཀ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། ཤོག ๘๙ ཅ๘

༢๐ ལུང་འདི་དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་དུ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༡ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༢ འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྱི་མདོ་ཞེས་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དུ་མི་བཞུགས།

༢༣ སྡེ་དགེ ๙༧༡༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཟེད་བ། ལེའུ ། ཤྩཱི་ཀ ༡๐ ཤོག ༡๐๗ ཅ๙

༢๔ རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་སའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢๕ གོང་མཚུངས།

༢༨ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་འདི་མ་བརྟེད།

༢༩ རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སམང་པོ་པའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༣༠ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་འདི་མ་བརྟེད།

༣༡ ལུང་རྩམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༣༢ སྡེ་དགེ ཅ།༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅེ་ སྤྲོབ་དཔོན་ཙན་ཀོ་མི། སྤྲོབ་སྒྲིང་། ཤོུག ༡༢ ཤོག ༤༩ བ༢

༣༣ སྡེ་དགེ ཅ།༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤོུག ༢༨ ཤོག ༤༤ བ༤

༣༤ གོང་མཚུངས། ཤོུག ༢༩ ཤོག ༤༤ བ༡

༣༥ སྡེ་དགེ ཅ།༠༢ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྤྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད། གཞན་གསུམ་པ། ཤོུག ༢༡ ཤོག ༡༠ ན༢

༣༦ སྡེ་དགེ ༢༢༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེའུ། ༡ ཤོག ༡༤༩ བ༨

༣༧ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༤༩ བ༨ ནས་ ༡༤༢ བ༢ དབང་ཡང་སོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དཔེར་དབས་པ་ལྟར་ཚེ་ཚོད་སོགས་མི་འབྱུང་། སྡེ་དགེ ཅ།༥༠ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྤྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གཞན་གསུམ་པ། ཤོག ༡༡༤ ན༡

༣༨ སྡེ་ཀ ཅ།༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤོུག ༣༢ ཤོག ཅ༤ ན༨

༣༩ སྡེ་དགེ ༢༢༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེའུ་དང་པོ། ཤོག ༡༡༢ ན༨ ནས་ཕིག་ནག་གི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དཔེར་དྲན་པ་ལྟར་ཚེ་ཚོད་སོགས་མི་འབྱུང་། སྡེ་དགེ ཅ།༥༠ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྤྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གཞན་གསུམ་པ། ཤོག ༡༡ ན༡

༤༠ སྡེ་དགེ ཅ།༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤོུག ཅ༤ ཤོག ཅ༨ ན༡

༤༡ སྡེ་དགེ ཅ།༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅེ་ སྤྲོབ་དཔོན་ཙན་ཀོ་མི། སྤྲོབ་སྒྲིང་། ཤོུག ཅ༡ ཤོག ཅ༩ ན༡

༤༢ སྡེ་དགེ ཅ།༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤོུག ཅ༤ ཤོག ཅ༩ ན༨

༤༣ སྡེ་དགེ ཅ།༢༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེའུ་དང་པོ། ཤོག ༡༡༡ བཅ ནས་བསྟས་འཇོམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དཔེར་དྲན་པ་ལྟར་ཚེ་ཚོད་སོགས་མི་འབྱུང་། སྡེ་དགེ ཅ།༥༠ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྤྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གཞན་གསུམ་པ། ཤོག ༡༡ ན༡

༤༤ སྡེ་དགེ ཅ།༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤོུག ༢༢ ཤོག ཅ༩ བ༢

༤༥ སྡེ་དགེ ཅ།༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅེ་ སྤྲོབ་དཔོན་ཙན་ཀོ་མི། སྤྲོབ་སྒྲིང་། ཤོུག ༤༠ ཤོག ཅ༨ ན༤

༤༦ སྡེ་དགེ ཅ།༢༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེའུ། ༡ ཤོག ༡༣༢ བ༤ ནས་དུའོད་ཀྱི་

འགྲེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དཔེར་དྲངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ཚད་སོགས་མི་འབྱུང་། སྟེ་དགེ ৬০৫০ བསྟན་
མདོན་པ། ཀུ སྡོང་དཔོན་དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ৭৭৬ ན৷
৬৬ སྟེ་དགེ ৬৷১২ བསྟན། སྨིང་ཡིག དེ་ སྡོང་དཔོན་ཙནྡྲགོ་མི། སྡོང་སྨིང་། ཤྩིག ৭৬ ཤོག ৬৫ བ৷
৬৭ སྟེ་དགེ ১১৶ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེའུ ৭ ཤོག ৭১৬ བ། དུ་འཛོད་ཚེན་ཡིའི་
འགྲེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དཔེར་དྲངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ཚད་སོགས་མི་འབྱུང་། སྟེ་དགེ ৬০৫০ བསྟན།
མདོན་པ། ཀུ སྡོང་དཔོན་དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ৭৭৬ ན৷
৬৮ སྟེ་དགེ ৬৷১২ བསྟན། སྨིང་ཡིག དེ་ སྡོང་དཔོན་ཙནྡྲགོ་མི། སྡོང་སྨིང་། ཤྩིག ৬৶ ཤོག ৬৫ ན།
৬৶ སྟེ་དགེ ১১৶ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེའུ ৭ ཤོག ১০৭ བ། ནས་ཚ་དམྱལ་གྱི་
འགྲེལ་བཤད་གསལ་ནའང་། མ་དཔེར་དྲངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ཚད་སོགས་མི་འབྱུང་། སྟེ་དགེ ৬০৫০ བསྟན།
མདོན་པ། ཀུ སྡོང་དཔོན་དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ৭৭৬ ན৹
৬৯ མདོ་ལུང་འདི་མ་བརྟེད།
৬৫ སྟེ་དགེ ১১৶ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེའུ ৭ ཤོག ১১৶ བ། ནས་རབ་ཏུ་ཚ་དམྱལ་གྱི་
འགྲེལ་བཤད་གསལ། སྟེ་དགེ ৬০৫০ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྡོང་དཔོན་དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་
བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ৭৭৬ ན།
৭০ སྟེ་དགེ ৬৷১২ བསྟན། སྨིང་ཡིག དེ་ སྡོང་དཔོན་ཙནྡྲགོ་མི། སྡོང་སྨིང་། ཤྩིག ৭৫ ཤོག ৬৫ བ།
৭১ སྟེ་དགེ ৬৷১২ བསྟན། སྨིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྨིང་། ཤྩིག ২৭ ཤོག ৬৬ བ৬
৭২ ལས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།
৭৩ སྟེ་དགེ ১১৶ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེའུ ৭ ཤོག ১১৶ བ། འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་
པ་མིན་ནམ་སྙམ། སྟེ་དགེ ৬০৫০ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྡོང་དཔོན་དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་
བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ৭৭৬ ན།
৭৬ ལས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།
৭৭ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།
৭৮ སྒྲིས་རབས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།
৭৶ སྟེ་དགེ ৬৷১২ བསྟན། སྨིང་ཡིག དེ་ སྡོང་དཔོན་ཙནྡྲགོ་མི། སྡོང་སྨིང་། ཤྩིག ৬৷ ཤོག ৬২ བ৭
৭২ གོང་མཚུངས། ཤྩིག ৭৷ ཤོག ৬৫ ན৮

༤༨ སྟེ་དགེ ཅ།རཀ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅ་ སློབ་དཔོན་ཙན་ཀོ་མི། སློབ་སྨིང་། ཤོུག ཅཀ ཤོག ཅཀ ཅ༨

༤༩ གོང་མཚུངས། ཤོུག ཅཀ ཤོག ཅཀ ཅ༨

༥༠ གོང་མཚུངས། ཤོུག ཅ༨ ཤོག ཅ༨ ནཀ

༥༡ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༥༢ སྟེ་དགེ ཅ།རཀ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅ་ སློབ་དཔོན་ཙན་ཀོ་མི། སློབ་སྨིང་། ཤོུག ༡ཀ ཤོག ཅ༨ ནཅ

༥༣ མ་དཔེར་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་མ་བརྟེད་པས་འདིར་མཛོད་ནས་བཀོད། སྟེ་དགེ ཅ०རཅ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ༡༡ཅ བ།

༥༤ སྟེ་དགེ ཅ०རཅ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོུག ར་ ཤོག ༡ཅ ནར

༥༥ སྟེ་དགེ ཅ།རཀ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅ་ མཁོན་པོ་ཀུན་སྤུས། བཤེས་སྨིང་། ཤོུག ཀར ཤོག ཅཅ བཀ

༥༦ སྟེ་དགེ ཅ།རཀ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅ་ སློབ་དཔོན་ཙན་ཀོ་མི། སློབ་སྨིང་། ཤོུག ༣༤ ཤོག ཅར ནབ

༥༧ གོང་མཚུངས། ཤོུག ༣ཅ ཤོག ཅར བཀ

༥ཅ སྟེ་དགེ ཅ།རཀ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅ་ མཁོན་པོ་ཀུན་སྤུས། བཤེས་སྨིང་། ཤོུག ཅ།) ཤོག ཅ༤ ན།

༦༠ སྟེ་དགེ ཅ०རཅ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོུག ཅ་ ཤོག ༡་ ནཅ

༦༡ རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༦༢ སྟེ་དགེ ཅ།རཀ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅ་ མཁོན་པོ་ཀུན་སྤུས། བཤེས་སྨིང་། ཤོུག ར་ ཤོག ཅཅ བཅ

༦༣ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༦ཅ སྟེ་དགེ ཅ།རཀ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅ་ སློབ་དཔོན་ཙན་ཀོ་མི། སློབ་སྨིང་། ཤོུག ༡ཅ ཤོག ཅ།) བཀ

༦ཅ གོང་མཚུངས། ཤོུག ཀ།) ཤོག ཅ་ ནཀ

༦ཅ ལས་བརྒྱ་པའི་བསྟོད་འགྲེལ་ཀྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༦༤ སྟེ་དགེ ཅ།རཀ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅ་ སློབ་དཔོན་ཙན་ཀོ་མི། སློབ་སྨིང་། ཤོུག ༣་ ཤོག ཅར ནཅ

༦ར སྟེ་དགེ ང བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཅི་ཁྱི། ཤེའུ ར ཤོག ༡ར།) བཅ ཚོགས་སྣ་ཚོང་མི་མཐུན།

༦ཅ སྟེ་དགེ ཅ།རཀ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅ་ མཁོན་པོ་ཀུན་སྤུས། བཤེས་སྨིང་། ཤོུག ༡་ར ཤོག ཅར བ།

ར་ སྟེ་དགེ ར།) བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ འོད་སྲུངས་ཀྱི་ཤེའུ ཤོག ༡ཅ་ བ།)

༧ སྡེ་དགེ ཅ།༡༢ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྨིང་། ཤྲོ་ག ༮༢ ཤོག ཅ༤ བ།

༨ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་འདི་མ་བརྟེན།

༩ སྡེ་དགེ ཅ།༡༢ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྨིང་། ཤྲོ་ག ༡༠༣ ཤོག ཅ༤ བ།

༡༠ སྡེ་དགེ ཅ།༡༢ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅི་ སྨོན་དཔོན་ཚན་གོམ། སྨོན་སྨིང་། ཤྲོ་ག ༡ ཤོག ༡༩ ན།

༡༡ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་མ་བརྟེན།

༡༢ སྡེ་དགེ ༣༠༧ བསྟན། དབུམ། ཁ སྨོན་དཔོན་ཞེབ་པ། སྨོད་འཇུག ལེའུ ཅ ཤྲོ་ག ༡༣ ཤོག ༢ བ༢

༡༣ གོང་མཚུངས། ཤྲོ་ག ༣ཅ ཤོག ཅ ན།

༡༤ ཐལ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༡ཅ སྡེ་དགེ ༣༠༧ བསྟན། དབུམ། ཁ སྨོན་དཔོན་ཞེབ་པ། སྨོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤྲོ་ག ༧༣ ཤོག ༡༧ བ།

ཅ༠ ཟ་མ་ཏྲོག་ལྟ་བུའི་གཏམ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

བཞི་པ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལེའུའི་མཚན།

༡ ལས་བརྒྱ་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༢ དམ་ཚོས་པད་དཀར་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༣ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་བསྟུ་བ་ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤ སྡེ་དགེ ཅ།༡༥ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤྲོ་ག ༢ ཤོག ༡༠༧ ན༨

༥ སྡེ་དགེ ༢༠ཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ར མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེའུ ༤ ཤོག ༡༤ ན༡ དོན་མཚུངས་ཚིག་ལྷག་ནང་གསལ་ལ།

༦ སྡེ་དགེ ༣༣ཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ། ཤོག ༣ཅཅ ན༤ འགྲུར་མི་མཐུན།

༧ འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་དྲྭ་མ་མེད་པའི་མདོ་ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༨ སྡེ་དགེ ༥༠༩༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཤྲོ་ག ༡༤ ཤོག ༤༧ ན༤

༩ རྒྱན་སྡུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེན།

༡༠ སྡེ་དགེ ༣༧ཅ༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་སྡུ་པ།

ཐུགྱ ༢༡ ཤོག ༡༠ ནས

༡༡ སྡེ་དགེ ༡༡༤ བཀའ། རྒྱུད། ཅ གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༤༤ ན།

༡༢ འཕྲང་བཞི་ཟད་པའི་རྒྱུད་ཚེས་བྱ་བ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༣ སྡེ་དགེ ༤༠༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ ༡ ཤོག ༥ན ཤོག ༥ན འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

༡༤ སྡེ་དགེ ༤༠༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༠༤ བ།

༡༥ སྡེ་དགེ ༤༠༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༠༤ བ།

༡༦ སྡེ་དགེ ༤༠༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི སྒོམ་དངོན་བྱོ་གོས་བཏུན་པ། མངོ་སྡེ་རྒྱན་ཕྱི་བཤད་པ། ཤོག ༡༡༥ ན། འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

༡༧ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༡༤ ན། འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

༡༨ སྡེ་དགེ ༤༠༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། སྒོམ་དངོན་བྱོ་གོས་བཏུན་པ། མངོ་སྡེ་རྒྱན་ཕྱི་བཤད་པ། ཤོག ༡༡༥ ན། འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

༡༩ གོང་མཚུངས།

༢༠ ལུང་འདི་ཉིད་ངེ་འཛིན་མཆོག་དམ་པའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༡ བྱང་སེམས་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༢ ཀུན་གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་བཏུག་པའི་འགྲེལ་པ་སྒོམ་དངོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་འདི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ལ་དཔེ་ལགས་སོན་མ་བྱུང་།

༢༣ སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་རྒྱུད་འདི་མི་བཞུགས་ཀྱང་བོ་རི་རྒྱུད་ནང་ཕིག་ལེ་ཀུན་འདུས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༤ གོང་མཚུངས།

༢༥ ཀུན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༦ མུ་ཏན་མེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༧ མངོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༤ སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་བརྟག་པའི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གོ་ཆས་མཛོད་པ་སྟེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་དེའི་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

༢༥ དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣० སྟེ་དགེ ༡༡० བཀའ། མདོ་སྟེ། ཚ རྒྱན་སྐྱེག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༡ ན༨ འགྱུར་མི་མཐུན།

༣༡ སྟེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་དང་པོ། ཏྲི་ཀ ९० ཤོག ༣ བ༢

༣༢ སྟེ་དགེ ༡༡० བཀའ། མདོ་སྟེ། ཚ རྒྱན་སྐྱེག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༣༨ བ९

༣༣ སྟེ་དགེ ९९༢༢ བཀའ། མདོ་སྟེ་ཁ་སྐོང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཤྲི་ཀ ༡

༣९ སྟེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ༡༨ ན༧

༣༥ སྟེ་དགེ ९०༢९ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སྟོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་བཞི་པ། ཏྲི་ཀ ༧༢ ཤོག ༡༣ བ९

༣༦ འགྲོ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣༧ སྟེ་དགེ ९०༢९ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སྟོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་བཞི་པ། ཏྲི་ཀ ༧९ ཤོག ༡༣ བ༤

༣༨ སྟེ་དགེ ९०९० བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སྟོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་བཞི་པ། ཤོག ༢०༤ བ༤

༣९ སྟེ་དགེ ९०༢९ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སྟོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་བཞི་པ། ཏྲི་ཀ ༧༧ ཤོག ༡༣ བ༧

९० འགྲོ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

९१ སྟེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་། ལེའུ ༧ ཤོག ༡०༡ བ༤ འགྱུར་མི་མཐུན།

९२ སྟེ་དགེ ༡༣९ བཀའ། མདོ་སྟེ། ད རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་མདོ། ཤོག ༢०५ ན༣

९३ ལུང་འདི་དགོན་བཞེངས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

९९ སྟེ་དགེ ༢༢༧ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག ལེའུ ༡ ཤོག ༢༧ ན༧

९५ ལས་བརྒྱ་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๙๘ མ་དཔེར་ལས་བརྒྱ་ཕེས་དྲངས་ཀྱང་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གཉིས་དུ་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད། སྡེ་དགེ ༣༣༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཤོག ༢๓๓ བ། དང་ ༢๙། བ๙ སྡེ་དགེ ༣༣๙ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ། ཤོག ༣๐๐ བ།

๙๓ སྡེ་དགེ ๙๗๔། བསྟན། སྤྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ๅ ཤློཀ ๅ๙ ཤོག ๅ๐๓ བ།

๙๔ སྡེ་དགེ ๙๐༢๓ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཅི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ལེའུ ๙ ཤོག ๅ๙ ཅ།

๙๕ དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྒྱུད་ཟུའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་ཀྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

๙๐ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

๙๑ སྡེ་དགེ ๙๗๔། བསྟན། སྤྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ๅ ཤློཀ ༡༡ ཤོག ๅ๐๓ བ๙

๙๒ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༡༡ ཤོག ༣๙༤ ན༡ ཚོག་སྦྱར་ཟུང་མི་མཐུན།

๙๓ སྡེ་དགེ ๙๗๔། བསྟན། སྤྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ๅ ཤློཀ ༡༡ ཤོག ๅ๐๓ བ๙

๙๔ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཁ ཉི་ཁྲི། ལེའུ ༡༡ ཤོག ๅ๙๙ བ๙

๙๕ དམ་ཚོས་པདྨ་དཀར་པོའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

๙๖ སྨིན་པོ་མཆོག་གི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

๙๗ སྡེ་དགེ ๅ๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ๓ ན๓

๙๘ སྡེ་དགེ ๅๅ๓ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ། ལེའུ ༢ ཤོག ༢๐ ན๙ འགྱུར་མི་མཐུན།

๙๙ གོང་མཚུངས། ཤོག ๅ๐๙ ནๅ

๑๐๐ གོང་མཚུངས། ལེའུ ๅๅ ཤོག ๙๙ བ๗ འགྱུར་མི་མཐུན།

๑๐๑ སྡེ་དགེ ๅ๐๗ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེའུ ༤ ཤོག ๅ๗๓ བ๗

๑๐๒ གོང་མཚུངས། ཤོག ๅ๗๓ བ๙

๑๐๓ སྡེ་དགེ ๅ๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ๅ๙ བ๓

๑๐๔ སྡེ་དགེ ๙๗๔། བསྟན། སྤྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ๅ ཤློཀ ๙๙ ཤོག ๅ๐๔ བ๓

๑๐๕ སྡེ་དགེ ๅ๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ๙ ན๙ འགྱུར་མི་མཐུན།

๑๐๖ ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

།།ཨ། སྡེ་དགེ ཅ།།ཀ། བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཀེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ། ཤློཀ ། ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ཕཊ།

།།ཀ། སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ང ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཁྲིད། ལེའུ ། ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ནཱ།

།།ཅ། སྡེ་དགེ ཅ།།ཀ། བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཀེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ། ། ཤློཀ ། ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ནཱ།

།།ཉ། ཐོང་མཚུངས། ཤློཀ ། ཨོཾ ། ། ཅ། ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ཕཊ།

།།ཇ། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ། བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ། ཤློཀ ། ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ཕཊ།

།།ཌ། སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བཀྲ་ཤིས་། ལེའུ ། ཨོཾ ། ནཱ།

།།ཎ། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ། བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ནཱ།

།།ཏ། སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བཀྲ་ཤིས། ལེའུ ། ཨོཾ ། ནཱ།

།།ཐ། སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ང ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ཅ ཨོཾ ། ། ནཱ།

།།ད། སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ཕཊ།

།།ན། སྡེ་དགེ ཅ།།ཀ། བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ཤློཀ ། ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ཕཊ།

།།པ། སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེའུ ཅ ཨོཾ ། ། ། ནཱ།

།།ཕ། སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། ཤལ་ཆེ། ཨ སྡོང་པོ་བཀོད་པ། ཨོཾ ། ། ནཱ།

།།བ། སྡེ་དགེ ཅ།།ཀ། བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ཤློཀ ། ། ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ནཱ།

།།མ། སྡེ་དགེ ཅ།།ཀ། བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ཤློཀ ཅ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ཕཊ།

།།ཙ། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ། བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ཉ ཤློཀ ཉ ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ནཱ།

།།ཚ། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ། བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ཤློཀ ཅ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ཕཊ།

།།ཛ། ཐོང་མཚུངས། ཤློཀ ། ། ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ནཱ།

།།ཝ། ཐོང་མཚུངས། ཤློཀ ། ། ཀ ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ནཱ།

།།ཞ། ཐོང་མཚུངས། ཤློཀ ། ། ཅ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ནཱ།

།།ཟ། སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེའུ ཉ ཨོཾ ། ། ། ཨོཾ ཨཱཿཧཱུྃ ནཱ།

༸ སྡེ་དགེ ཙ།ི བཀའ། རྒྱུད། ང ཀྱིའིརྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཤེལྲ ། ཤོག ༢ ནཿ

༡༡ རིན་ཆེན་བྱ་བའིལྷང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༡ཿ སྡེ་དགེ ། ༢༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདོ། ཤོག །།༥༣ ནཿ

ཿ མ་དཔེར་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བསྟོད་པ་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ལྷང་འདི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར་བཞུགས་པ་འདི་ར་དེ་ལས་བཀོད། སྡེ་དགེ ། །།།༤ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། ཐྲོག ༢༣ ཤོག ༦ཿ བ༣

ཿ སྡེ་དགེ ༤༣༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ཤེལྲ ༢ཿ ཤོག ༢༢༢ ནཿ

ཿ སྡེ་དགེ ཿ།༥ཿ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའིརྣམ་བཤད། ཤེལྲ ། ཤོག ཿ༤ ནཿ

ཿ༣ སྡེ་དགེ ཿ།༥ཿ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ཤེལྲ ། ཐྲོག ༣ཿ ཤོག ཿ༨ ནམ

ཿཿ སྡེ་དགེ ཿ།༥ཿ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལྲ ། ཐྲོག ། ། ཤོག ཿ ནམ

ཿ༥ སྡེ་དགེ ཿ།༥ཿ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའིརྣམ་བཤད། ཤེལྲ ། ཤོག ཿ༨ ཅཿ

ཿ༨ སྡེ་དགེ ཿ།༥ཿ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ཤེལྲ ། ཐྲོག ཿ༨ ཤོག ཿ༨ ཅཿ

ཿ༩ གོང་མཚུངས། ཐྲོག ། ཿ་ ཤོག ༨། ཅ།

ཿ་ སྡེ་དགེ ཿ།༥ཿ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའིརྣམ་བཤད། ཤེལྲ ༢ ཤོག ། ། ཿ ཅཿ

ཿཿ སྡེ་དགེ ཿ།༥ཿ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ཤེལྲ ། ཐྲོག ཿཿ ཤོག ༨། ཅཿ

། ། ས་ངས་རྒྱས་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལྟང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

། ། གོང་མཚུངས།

། ། སྡེ་དགེ ། ། ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ སྡུ་ངན་ལས་འདས་པའིམདོ། ཤེལྲ ཿ ཤོག ། ། ཅཿ

། ། སྡེ་དགེ ཿ།༥ཿ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ཤེལྲ ། ཤོག ཿ༨ ཅཿ

༡༠༤ སྡེ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༡༥ བཅ

༡༠༥ སྡེ་དགེ ༢༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེས་རབ་སྙིང་པོ། ཤོག ༡༤༥ ནཡ

༡༠༦ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༠༧ སྡེ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཐྲི་ཀ ༈༥ ཤོག ༡༢ བཡ

༡༠༨ གོང་མཚུངས། ཐྲི་ཀ ༡༥༨ ཤོག ༧༡ བཡ

༡༠༩ སྡེ་དགེ ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༡༦ བ༧

༡༡༠ སྡེ་དགེ ༣༥༡ བསྟན། དབུ་མ། འ སྒོམ་དོ་ཡོན་བླ་བ་གྲགས་པ། དབུམ་ལ་འཇུག་པ། འབྲས་བུའི་སྐ ཐྲི་ཀ ༡༢ ཤོག ༢༡༨ བཉ

༡༡༡ སྡེ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཐྲི་ཀ ༧༢ ཤོག ༧༤ ནའ

༡༡༢ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ སྡུ་ངན་ལས་འདས་བའི་མདོ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༢༢ བ༣

༡༡༣ རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༡༤ སྡེ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༩ བ༢

༡༡༥ སྡེ་དགེ ༣༥༡ བསྟན། དབུ་མ། འ སྒོམ་དོ་ཡོན་བླ་བ་གྲགས་པ། དབུམ་ལ་འཇུག་པ། སེམས་བསྒོམ་དྲུག་པ། ཐྲི་ཀ ༤ ཤོག ༢༠༤ ནཀ

༡༡༦ སྡེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༤ ཐྲི་ཀ ༥ ཤོག ༤ ནཀ

༡༡༧ གོང་མཚུངས། ཐྲི་ཀ ༧ ཤོག ༤ ནཅ

༡༡༨ སྡེ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཤོག ༥༧ བཀ

༡༡༩ སྡེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༤ ཐྲི་ཀ ༧ ཤོག ༤ ནཅ

༡༢༠ འོད་ཟེར་ཞེས་པ་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༢༡ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༡༡ ན༢

༡༢༢ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔོན། ལེའུ ༢ ཤོག ༡༡༢ བ༢

༡༢༣ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༤ ཤོག ༧ བ༤

༡༢༤ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ༡༤ ན༧

༡༢༥ སྡེ་དགེ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་། ལེའུ ༢༢ ཤོག ༢༡༡ བ༩

༡༢༦ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༢༧ སྡེ་དགེ ༢༢༤༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ཐུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་བའི་གླུ། ཤོག ༢༧ བ༣

༡༢༨ སྡེ་དགེ ༢༢༤༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ཐུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ། ཤོག ༢༩ ན༡

༡༢༩ དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་སྐྱེད་ཚེའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༣༠ མ་དཔེར་སྣུ་འཕྲལ་དུ་བ་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་མི་ཟད་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ་ནང་བཞུགས་པ་འདི་ར་དེ་ལས་བགོད།
སྡེ་དགེ ༢༢༤༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ཐུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ། ཤོག ༢༩ ན༡

༡༣༡ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༣༢ སྡེ་དགེ ༣༧༡ བསྟན། མདོན་པ། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་དང་པོ། ཐུགཀ ༡༡ ཤོག ༢ ན༤

༡༣༣ སྡེ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཐུགཀ ༤༧ ཤོག ༡༠༩ ན༢

༡༣༤ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་། ཤོག ༢༠༡ བ༧

༡༣༥ སྡེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྤྲོལ་བ་ཡོན་ཏན་བཀྲིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད། གནས་བཞི་པ། ཤོག ༢༡༡ བ ༤

༡༣༦ སྡེ་དགེ ༡༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེའུ ༢ ཤོག ༧ བ༡

༡༣༧ སྡེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཙ བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ། ཤོག ༣༧༡ བ༢

༡༣༨ སྡེ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༤ ཐུགཀ ༢༠ ཤོག ༡༢༣ ན༧

༡༣༩ མདོ་ལུང་འདི་མ་བརྙེད།

༡༤༠ སྡེ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༣ ཐུགཀ ༢༣ ཤོག ༡༡༧ བ༣

༡༤༡ སྐྱེས་རབས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༤༢ སྡེ་དགེ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ང ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༣༠ ཤོག ༡༥ ན༢

༡༩༣ མ་དེའང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད། སྡེ་དགེ ༩༠༥ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སྒོང་དབོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ༡༢༩ བ།

༡༩༤ སྡེ་དགེ ༣༨། བསྟན། དབུ་མ། ཁ སྒོང་དབོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོད་འཇུག ལེའུ ༩ ཐྲིག ༩། ཤོག ༡༠ ན།

༡༩༥ དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོན་མའི་ལུང་འདི་ཞེབ་འཚོལ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༡༩༦ ལུང་འདི་དཔྱད་བཟངས་ཀྱི་རྒྱུད་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༡༩༧ སྡེ་དགེ ༡༡༥ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཏེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཐྲིག ༩ཅ ཤོག ༡༠ ན།

༡༩ཅ སྡེ་དགེ ༡༡ཅ བསྟན། ཀྱུད་འགྲེལ། ཞི ཀླུ་ཆེན་སྡེ་ར་ཀ། དོ་ཀ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲོད་བའི་སྒྲུ། ཤོག ༧༡ ན།

༡༩ཉ སྒྲུ་མ་མཁན་རབ་ཏུ་བཟང་མོས་ཤེས་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༡༡༠ སྡེ་དགེ ༡༡ཅ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ངེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཐྲིག ཅ། ཤོག ༩ཅ ན༤

༡༡༡ གོང་མཚུངས། ཐྲིག ཅ༠ ཤོག ༩ཅ ན་ཅ

༡༡ཅ གོང་མཚུངས། ཐྲིག ཅཅ ཤོག ༩༩ བ༤

༡༡ཅ གོང་མཚུངས། ཐྲིག ཅཅ ཤོག ༩ཅ ན༩

༡༡༩ གོང་མཚུངས། ཐྲིག ཅཉ ཤོག ༩ཅ བཅ

ལྟ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལེའུའི་མཆན།

༡ སྡེ་དགེ ༩༩ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཨ སྒོང་ཐོ་བགོད་པ། ཤོག ཅཅ༤ ན།

ཅ བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

ཅ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༤ སྡེ་དགེ ༩༩ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཀ སྒོང་ཐོ་བགོད་པ། ཤོག ཅཅཅ བ། དང་ ཨ ཤོག ཅཅ བ།། འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

༥ སྡེ་དགེ ༩༠ཅ༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ །ཅ ཐྲིག །༠ ཤོག ཅ༥ བཅ

༦ སྒོང་བ་དབོན་ཆེན་པོ་ཐི་མ་ཡས་མཛད་པའི་སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

᪵ སྡེ་དགེ ཙཙ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཙ སྡོང་པོ་བཀོད་པ། ཤོག ༣༡༡ ན༩

᪶ ཚལ་པོ་ཆེའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

᪷ རྟ་བོ་ཆེའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

᪸ རོ་རྗེ་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་ཞེས་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་རོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

᪹ སྡེ་དགེ ཙ༡༢༣ བསྟན། སྨིང་ཡིག ངེ་ སྨོད་དོབ་ཅོན་ཙོན་གོ་མི། སྨོད་སྨིང་། ཤོག ༡༢ ན༡ ཚོག་སྣ་ཐུང་མི་མཐུན།

᪺ སངས་རྒྱས་མཉམ་སྨོར་ཀྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

᪻ གསང་བ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

᪼ ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་རོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

᪽ སྡེ་དགེ ༢༢༥ཙ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ ཐུབ་ཆེན་སངར་ཀ། མི་ཟད་གཉེར་མཁོངས་མན་ངག་གི་གླུ། ཤོག ༣༢ བ༢

᪾ ཡིད་བཞིན་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་གཞུང་རོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

ᪿ ཡེ་ཤེས་འཕྲུལ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

ᫀ སྡེ་དགེ ༢༢༥ཙ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ ཐུབ་ཆེན་སངར་ཀ། མི་ཟད་གཉེར་མཁོངས་མན་ངག་གི་གླུ། ཤོག ༣༡ བ༤

᫁ སྡེ་དགེ ཙཙ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཙ སྡོང་པོ་བཀོད་པ། ཤོག ༢༢༥ བ᪵

᫂ སྡེ་དགེ ༣༢᪵᪵ བསྟན། དབུ་མ། ཅ སྨོད་དོབ་ཞི་བ་ལྷ། སྨྱོད་འཇུག ལེའུ ༥ ཐྲོག ᪡᪠᪢ ཤོག ᪡ཙ ན༥

᫃ དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཀྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

᫄ སྡེ་དགེ ༣᪵᪡᪡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞུ སྨོད་དོབ་རྟ་དབྱངས། བྷ་མ་ལྷ་བཅུ་པ། ཐྲོག ᪡ཙ ཤོག ᪡᪠ བ༣

᫅ འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཀྱི་མདོའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

᫆ ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་བརྟེད།

᫇ དགོངས་འདུས་ཞེས་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་བི་རོའི་རྒྱུད་འགྲུམ་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

᫈ འགོར་ལོ་རྩྭ་པ་རོལ་པ་ཞེས་པ་རོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

᫉ དགོངས་འདུས་ཞེས་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་བི་རོའི་རྒྱུད་འགྲུམ་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

᫊ རིམ་གསུམ་ཀྱི་ལུང་འདི་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྔ་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

᫋ གོང་མཚུངས།

ᫌ ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

ᫍ དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༢༢ སྡེ་དགེ ༢༧༨༢ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོམ་དཔོན་སངས་རྒྱས་རྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། སྣབས་བརྒྱད་པ། ཤོག ༢༩ བ༧

༢༣ སྡེ་དགེ ༢༢༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ཀ སྒོམ་དཔོན་ཞི་བ་ཕྱོ། སྒོང་འཛུག ཀེའུ ། ཐྲོག ༩༠ ཤོག ༡༡ བ༤

༢༩ གོང་མཚུངས། ཐྲོག ༢༡ ཤོག ༡༡ བ༡

༣༠ གོང་མཚུངས། ཐྲོག ༩༤ ཤོག ༡༢ ན༢

༣༡ གོང་མཚུངས། ཐྲོག ༣༠ ཤོག ༡༡ ན༧

༣༧ བདུད་རྩི་འཕྲུང་བའི་རྒྱུད་ཞེས་པའི་རྒྱུད་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣༢ སྡེ་དགེ ༩༩ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཀ སྔོང་པོ་བཀོད་པ། ཤོག ༢༢༢ བ༧

༣༨ སངས་རྒྱས་མཛོད་ཀྱི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༠ སྡེ་དགེ ༢༧ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེའུ ཤོག ༡༢༢ བ༤

༤༡ སྡེ་དགེ ༡༠ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༡༡༠ ན༩

༤༢ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༣ ཆོས་དྲན་འགྲོ་བའི་མདོ་ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༤ ཉིང་དེ་འཛིན་མཆོག་དམ་བའི་མདོ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༥ གཙུག་ན་རིན་ཆེན་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༦ ཀུན་འདུས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ཞེས་པའི་རྒྱུད་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༧ འཁོར་ལོ་ཆུབ་པ་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པའི་རྒྱུད་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༨ ཉི་ཁྲིའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༩ སྡེ་དགེ ༡༦ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡེ་པ། ཤོག ༨ ན༧

༥༠ བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཚེན་མོ་ཞེས་བོད་སྐད་དུ་མ་བསྒྱུར་བས་བསྟན་འགྱུར་དུ་མི་བཞུགས་ཤིང་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཚེན་པས་བསྡུས་པའི་བཤད་མཛོད་ཚེན་པོའི་བཞེད་པ་གཞན་དུ་དྲངས་པས་བཀོད་པར་དེས།

༥༡ སྡེ་དགེ ༡༡༦ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མཚོད་རྟེན་ལ་བསྟོད་པ། ཤོག ༡༦ བ༦

༥༢ བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཚེན་མོ་ཞེས་བོད་སྐད་དུ་མ་བསྒྱུར་བས་བསྟན་འགྱུར་དུ་མི་བཞུགས་ཤིང་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཚེན་པས་བསྡུས་པའི་བཤད་མཛོད་ཚེན་པོའི་བཞེད་པ་གཞན་དུ་དྲངས་པས་བཀོད་པར་དེས།

དུག་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལེའུའི་མཆན།

༡ མདོ་སྡུང་འདས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༢ སྡེ་དགེ ༣৫৶৭ བསྟན། དབུམ། གི སྨོད་དཔོན་རྒྱ་བ་གཏས་པ། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་བཅུ་པ། ཤོག ༢༡༢ ནས་འགྲུར་མི་མཐུན།

༣ སྡེ་དགེ ༢৫༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་རྒྱལ་མཆན་དམ་པ། ཤོག ༢৬৶ ན༣ འགྲུར་མི་མཐུན།

༤ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༥ སྡེ་དགེ ༢৫༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་རྒྱལ་མཆན་དམ་པ། ཤོག ༢৬৶ ན༤

༦ སྡེ་དགེ ༢৬৤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ང ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༣༠ ན༢

৶ སྡེ་དགེ ༣৫৤৶ བསྟན། དབུམ། ཁི སྨོད་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན། ཤྲོག ༢ ཤོག ༢༣༢ བ།

༨ སྡེ་དགེ ༤০༢০ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༣ ཤྲོག །། ཤོག ༣ བ།

৫ སྡེ་དགེ ৤০༢৤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ཤྲོག ༡০ ཤོག ৭৭ བ།

༡০ གོང་མཆུངས། ཤྲོག ༢། ཤོག ৭৭ བ৮

།། སྡེ་དགེ ༣৭༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ སངས་རྒྱས་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ། ཤོག །৶০ ན৭

།༢ སྡེ་དགེ ৮༣ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ད ཕྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢৮০ ན৬ འགྲུར་མི་མཐུན།

།༣ སྡེ་དགེ ༡৶ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཚ འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག །৬༣ བ৮ འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

།৬ ལུང་འདི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

།৭ སྡེ་དགེ ৬০༢৬ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ཤྲོག ৭ ཤོག ৭৭ ན།

།৮ གོང་མཆུངས། ཤྲོག །০ ཤོག ৭৭ ན৬

༡༧ སྡེ་དགེ ༩༠༡༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ་༡ ཤློ་ཀ ༡༩ ཤོག ༡༡ བ།

༡༨ གོང་མཚུངས། ཤློ་ཀ ༢༢ ཤོག ༡༡ བ།

༡༨ གོང་མཚུངས། ཤློ་ཀ ༡༨ ཤོག ༡༡ བ།

༢༠ སྡེ་དགེ ༩༠༡༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ཤོག ༡༣ བ།

༢༡ སྡེ་དགེ ༩༠༡༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ་ ༡ ཤློ་ཀ ༢༡ ཤོག ༡༡ བ།

༢༢ མ་དཔེར་བླ་བ་སྒོམ་མའི་མདོ་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་མ་བརྟེད་ལ་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དང་ཉི་ཁྲིན་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད། སྡེ་དགེ ༣༠༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཐ སྐྱེ་བོ་མཆོག ཤོག ༡ བ།

སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ལེའུ་ ༢ ཤོག ༣༤ བ།

༢༣ སྡེ་དགེ ༣ཕ་༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཚ བཅུད་སྡོང་འགྲེལ་ཆེན། ཤོག ༡༨ བ།

༢ཆ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ལེའུ་ ༡༠ ཤོག ༢ཕ༤ བ།

༢༥ སྡེ་དགེ ཅ་༡༥ བསྟན། སྨྲིང་ཡིག ཁ མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ ༤ ཤློ་ཀ ༦༠ ཤོག ༡༢༣ བ།

༢༦ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཉི་ཁྲི། ལེའུ་ ༡༠ ཤོག ༢ཕ༤ བ།

༢ཕ སྡེ་དགེ ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ་ ༢༡ ཤློ་ཀ ༦༠ ཤོག ༣༥ ན།

༢༥ ཚལ་ཆེན་ཀྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༢༨ སྡེ་དགེ ༩༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་ ༥ ཤློ་ཀ ༥ ཤོག ༩༩ ན།

༣༠ སྡེ་དགེ ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ་ ༢༡ ཤློ་ཀ ༣༢ ཤོག ༣ཕ བ།

༣༡ སྡེ་དགེ ཅ་༡༥ བསྟན། སྨྲིང་ཡིག ཁ མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ ༤ ཤློ་ཀ ཅ༡ ཤོག ༡༢༣ བ།

༣༢ སྡེ་དགེ ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ་ ༢༡ ཤློ་ཀ ༣༢ ཤོག ༣ཕ བ།

༢༢ སྡེ་དགེ ཅ།།༥༽ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ། ༡ ཤློཀ ༡༦ ཤོག ༡༢༦ བ༡

༢༩ སྡེ་དགེ ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ༢༽ ཤློཀ ༢༢ ཤོག ༢༧ བ༡

༣༥ སྡེ་དགེ ཅ།།༥༽ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ། ༡ ཤློཀ ༡༥ ཤོག ༡༢༦ བ༨

༣༨ སྡེ་དགེ ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ༢༽ ཤློཀ ༢༩ ཤོག ༢༧ བ༡

༤༧ སྡེ་དགེ ཅ།།༥༽ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ། ༡ ཤློཀ ༡༧ ཤོག ༡༢༦ བ༧

༤༡ སྡེ་དགེ ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ༢༽ ཤློཀ ༢༥ ཤོག ༢༧ བ༥

༤༨ སྡེ་དགེ ཅ།།༥༽ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ། ༡ ཤློཀ ༡༨ ཤོག ༡༢༩ ན༽

༥༠ སྡེ་དགེ ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ༢༽ ཤློཀ ༢༨ ཤོག ༢༧ བ༥

༥༽ སྡེ་དགེ ཅ།།༥༽ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ། ༡ ཤློཀ ༡༽ ཤོག ༡༢༩ ན༢

༥༢ སྡེ་དགེ ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ༢༽ ཤློཀ ༢༣ ཤོག ༢༧ བ༨

༥༣ སྡེ་དགེ ཅ།།༥༽ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ། ༡ ཤློཀ ༡༣ ཤོག ༡༢༩ ན༣

༥༤ སྡེ་དགེ ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ༢༽ ཤློཀ ༢༡ ཤོག ༢༧ བ༨

༥༥ སྡེ་དགེ ཅ།།༥༽ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ། ༡ ཤློཀ ༡༡ ཤོག

ཤོག ༡༢ ན༩

༩༨ སྡེ་དགེ ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། པེ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཝ་ལྟུ ༢༡ ཤྩོག ༢༨ ཤོག ༢༧ ཅ༧

༩༩ སྡེ་དགེ ༩༡༡༨ བསྟན། སྤྱིད་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཝ་ལྟུ ༡ ཤྩོག ༡༧ ཤོག ༡༢༩ ན༡

༡༠༠ སྡེ་དགེ ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། པེ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཝ་ལྟུ ༢༡ ཤྩོག ༢༨ ཤོག ༢༧ ཅ༧

༡༠༡ སྡེ་དགེ ༩༡༡༨ བསྟན། སྤྱིད་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཝ་ལྟུ ༡ ཤྩོག ༡༨ ཤོག ༡༢༩ ན༨

༡༠༢ སྡེ་དགེ ༩༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། པེ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འགྲེལ། ཝ་ལྟུ ༢ ཤྩོག ༡༨ ཤོག ༩༢ ན༡

༡༠༣ སྡེ་དགེ ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། པེ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཝ་ལྟུ ༡༢ ཤྩོག ༩༤ ཤོག ༡༤ ན༢

༡༠༤ སྡེ་དགེ ༩༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། པེ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ཝ་ལྟུ ༡ ཤྩོག ༣༨ ཤོག ༡༠ ན༢

༡༠༥ སྡེ་དགེ ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། པེ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཝ་ལྟུ ༡༡ ཤྩོག ༩༩ ཤོག ༢༠ ཅ༢ འཕྲོ་མི་མཐུན།

༡༠༦ སྡེ་དགེ ༣༡༨༠ བསྟན། དབུམ། ཀ སྒོང་བ་དཔོན་གྱེའི་བཤེས་གཉེན། སྐུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ། ཤོག ༢ ན༡

༡༠༧ སྡེ་དགེ ༣༣༤༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས་བརྒྱད་པ། ཤྩོག ༡ ཤོག ༡༡ ན༣

༡༠༨ གོང་མཚུངས། ཤྩོག ༢ ཤོག ༡༡ ཅ༡

༡༠༩ སྒོ་བས་པ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ།

༡༡ སྡེ་དགེ ༣༣༤༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས་བརྒྱད་པ། ཤྩོག ༡ ཤོག ༡༡ ཅ༣

༡༡༡ གོང་མཚུངས། སྣབས་བརྒྱད་པ། ཤྩོག ༣༢ ཤོག ༡༢ ཅ༨

༤༠ སྡེ་དགེ ཅ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༠ ཤློ་ཀ ༥ཇ ཞོག ༡༡ བ༢ འཕྲུང་ཐུང་མི་མཐུན།

༤༡ སྡེ་དགེ ༣ཕ༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་བརྒྱད་པ། ཤློ་ཀ ༣ཇ ཞོག ༡༢ བཀ

༤༢ སྒྲུ་འཕྲུལ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༣ ལས་རིམ་ཞེས་བའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤ཇ གོང་མཚུངས།

༤༤ གོང་མཚུངས།

༤ཨ སྡེ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔོན། ལེའུ ༡༢ ཞོག ༡༢༣ ན་

༤ཀ ལས་རིམ་ཞེས་བའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༡ གོང་མཚུངས།

༤ཁ སྡེ་དགེ ཅ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༡ ཤློ་ཀ ༣༠ ཞོག ༢ཁ བ༢

༥༠ ལུང་འདི་དགོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥༡ ལུང་འདི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥༢ གོང་མཚུངས།

༥༣ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥ཇ ལུང་འདི་བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥ཀ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥ཁ སྡེ་དགེ ༣ཀ༡ བསྟན། དབུམ། ཝ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྨྲོད་འཇུག ལེའུ ཀ ཤློ་ཀ ཀཀ ཞོག ༡༣ བཀ

༥༡ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥ཀ སྡེ་དགེ ཅཅ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཀ སྡོང་པོ་བགོད་པ། ཞོག ༣༣༣ བཀ དང་ ཚ ༣ཀཨ ནཅ ཨདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

༥ཁ སྡེ་དགེ ༡༡ཁ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེའུ ཅ ཞོག ༡༢ ན།

ཀ༠ དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༧ སྐྱན་གྱི་གོང་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༨ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༩ དམངས་ལྷར། སྡེ་དགེ་དཔར་མ།

༡༠ སྡེ་དགེ ༣༨༧ བསྟན། དབུམ། ཅ སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ཡེལྷ ༡ ཐྲོག ༡༡ ཤོག ༡༠ བ༣

༡༡ སྡེ་དགེ ༣༠༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙཱ གང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་བརྒྱ་པ། ཤོག ༢༠༠ བ༧ འགྲུར་མི་མཐུན།

༡༢ སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ཡེལྷ ༡ ཤོག ༡༢༠ ན༨

༡༣ ཞྭེའུ་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར་ནང་མི་བཞུགས་ཤིང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༤ གོང་མཚུངས།

༡༥ སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ཡེལྷ ཇ ཤོག ༡༢༠ ན༣

༡༦ མ་དེའང་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ཞྭེམ་བདག་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོའི་ནང་ལ་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བགོད། སྡེ་དགེ ༣༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། དགོན་བརྩེགས། ཅ ཞྭེམ་བདག་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༠༢ བ༨

༡༧ སྡེ་དགེ ༣༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ། ཤོག ༢༨༨ ན༩ འགྲུར་མི་མཐུན།

༡༨ སྡེ་དགེ ༣༡༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ ཀི་མའི་སྙིང་ཡིའོ་མདོ། ཡེལྷ ༡ ཤོག ༣༡༤ བ༣

༡༩ སྡེ་དགེ ༤༠༣༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཡེལྷ ༡༠ ཤོག ༤ བ༧

༢༠ སྡེ་དགེ ༤༧ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཚ འོད་སྲུངས་ཀྱི་ཡེལྷ ཤོག ༡༢༠ ན༤ འདིའི་འཁྲབ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

༢༡ དགོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༢ སྡེ་དགེ ༣༨༧ བསྟན། དབུམ། ཅ སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ཡེལྷ ༡ ཐྲོག ༣༨ ཤོག ༣ བ༩

བདུན་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ལེའུའི་མཚན།

༡ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙ ཀི་ཁྲི། ཡེལྷ ༥༡ ཤོག ༢༢༠ བ༡ ལུང་ཁྲུངས་འཁྲབ་མིན་དབྱུང།

༢ སྐྱིང་པོ་མཆོག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣ ས་སྟེ་ལྟའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๔ སྡེ་དགེ ༣༥།། བསྟན། དབུམ། ཁ སྣོར་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༡༥ ཤོག ༡༠ བ།

๕ སྡེ་དགེ ༤༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༨ ཤློ་ཀ ༡༨ ཤོག ༢༤ ན།

๖ གོང་མཚུངས། ཤློ་ཀ ༡༤ ཤོག ༢༤ བ།

๗ གོང་མཚུངས། ཤློ་ཀ ༡๗ ཤོག ༢༥ བ།

๘ སྡེ་དགེ ༤༠༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི སྣོར་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ། ཤོག ༢༡༣ ན།

๙ སྡེ་དགེ ༤༠༣๗ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱ། ལེའུ ༡༤ ཤོག ༡༢ང ན།

๑๐ སྡེ་དགེ ༤༠༢๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༨ ཤློ་ཀ ༥༡ ཤོག ༢༨ ན།

๑๑ གོང་མཚུངས། ཤློ་ཀ ༢༨ ཤོག ༢༤ བ།

๑๒ སྡེ་དགེ ༤༠༢๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༨ ཤློ་ཀ ༤༢ ཤོག ༢༨ ན།

๑๓ སྡེ་དགེ ༤༠༤ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྣོར་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་གཉིས་པ། ཤློ་ཀ ༤๔ ཤོག ༤ བ།

๑๔ ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་དབུམ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๑๕ སྡེ་དགེ ༤๑๗ བཀའ། རྒྱུད། ང ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༣ ཤོག ༤ བ།

๑๖ འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๑๗ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๑๘ སྡེ་དགེ ༤๑༤༨ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ๑ ཤློ་ཀ ๓๑ ཤོག ๑๐༨ ན།

๑๙ གོང་མཚུངས། ཤློ་ཀ ๓๙ ཤོག ๑๐༨ ན། ཚིག་སྟོང་ཟུང་མི་མཐུན།

๒๐ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๒๑ ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༢ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༣ སྡེ་དགེ ༡༡༥ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༢༠ ཤོག ༡༠ᄎ བᄌ

༢༤ གོང་མཆུངས། ཤློ་ཀ ༢༢ ཤོག ༡༠ᄎ བᄌ

༢༥ གོང་མཆུངས། ཤློ་ཀ ༡ ཤོག ༡༡༠ བ༤

༢༦ གོང་མཆུངས། ཤློ་ཀ ༤ ཤོག ༡༡༠ བ༦

༢ᄌ སྡེ་དགེ ༡༢ᄌ མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ᄋ ཤོག ༢༦ བ༥

༢༨ བརྒྱད་སྟོང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢ᄋ སྡེ་དགེ ༢༦ᄂ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༢༢ བ༣

༣༠ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༡ སྡེ་དགེ ༡༡༢ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག དེ་ སྨོན་དཔོན་ཙན་དྲ་གོ་མི། སྨོན་སྤྱིར། ཤློ་ཀ ᄋ༢ ཤོག ༥༢ ན༢

༣༢ ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༣ སྡེ་དགེ ༡༢ᄌ མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ᄋ ཤོག ༢༦ བᄂ

༣ᄂ སྡེ་དགེ ༡༡༥ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༢ ཤློ་ཀ ༥ᄂ ཤོག ༡༠ᄎ ན༡

༣༥ སྡེ་དགེ ༢༢༢ᄂ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨཿ གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ དོ་ཏ་མཿདོད། ཤོག ᄌ༡ བ༡

༣༦ སྐྱིང་པོ་མཆོག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣ᄌ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣ᄋ སྡེ་དགེ ༡༢ᄌ མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ᄂ ཤོག ༢༦ བᄂ

༣ᄒ སྡེ་དགེ ༡༡༥ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ᄋ ཤློ་ཀ ༡ᄋ ཤོག ༡༡༡ ན༢ ཚོགཿསྒྲུངཿཏྲིན་མི་མཐུན།

ᄂ༠ བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

ᄂ༡ སྡེ་དགེ ᄌ༡ᄂ༠ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ང་ སྨོན་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ། ཉི་ཁྲི་ལེ་བརྒྱད་མ། ཤོག ᄌᄋᄋ བᄒ

ᄂᄋ སྡེ་དགེ ᄂ༠ᄌ༠ བསྟན། ཤེམས་ཅམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ᄋ ཤློ་ཀ ᄋᄋ ཤོག ᄌᄒ ན༩

๙๓ སྡེ་དགེ ๙๐๙๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ཤློ་ཀ ๓๐ ཤོག ๑๘ བ๑

๙๙ གོང་མཆུངས། ཤློ་ཀ ๓๓ ཤོག ๑๘ བ๙

๙๙ བདུད་རྩི་མེའི་གཞུང་དོས་མ་འཛིན།

๙๘ གོང་མཆུངས།

๙๗ གོང་མཆུངས།

๙๑ གོང་མཆུངས།

๙๘ སྡེ་དགེ ๙๐๙๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེའུ ๑๑ ཤློ་ཀ ๙๗ ཤོག ๑๗ ན๑

๙๐ གོང་མཆུངས། ཤློ་ཀ ๙๗ ཤོག ๑๗ བ๑

๙๗ གོང་མཆུངས། ཤློ་ཀ ๙๘ ཤོག ๑๗ ན๙

๙๑ སྡེ་དགེ ๙๗๑๓ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅ་ སྨོན་དཔོན་ཙོན་གོ་མི། སྨོན་སྨིང་། ཤོག ๙๑ ན๓

๙๓ སྡེ་དགེ ๙๐๙๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེའུ ๑๑ ཤློ་ཀ ๙๗ ཤོག ๑๘ བ๓

๙๙ གོང་མཆུངས། ཤློ་ཀ ๙๑ ๑๗ ན๓

๙๙ གོང་མཆུངས། ཤློ་ཀ ๙๓ ཤོག ๑๗ ན๙

๙๘ གོང་མཆུངས། ཤློ་ཀ ๙๙ ཤོག ๑๗ ན๙

๙๗ གོང་མཆུངས། ཤློ་ཀ ๑๙ ཤོག ๑๘ ན๙

๙๑ སྡེ་དགེ ๙๐๙๘ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྨོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་པ་མཛོད། གནས་སྡུད་པ། ཤློ་ཀ ๑ ཤོག ๗๘ ན๗

๙๘ སྡེ་དགེ ๙๐๙๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེའུ ๑๑ ཤློ་ཀ ๑๙ ཤོག ๑๘ ན๙

๑๐๐ གོང་མཆུངས། ཤློ་ཀ ๑๘ ཤོག ๑๘ ན๘

๑๗ དཔལ་ལྡེང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๑๑ སའི་སྙིང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།།

๑๑ སྡེ་དགེ ๑๑๙๙ བསྟན། དབུ་མ། ཙ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། ཤློ་ཀ ๑๐ ཤོག ๑๑ བ๙

བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅོད་བོར་བཤད་པའི་ལེའུའི་མཆན།

༡ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཚ བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༠༤ བ༣

༢ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༣ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༤ སྡེ་དགེ ༩༩ བཀའ། ཚཀ་ཆེན། ཙ བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར། ཤོག ༣༢༠ བ༩ འཕྲུང་རྒྱང་མི་མཐུན།

༥ སྡེ་དགེ ༣༨༡ བསྟན། དབུམ། ཀ སྒོམ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ༡ ཤྲཱི་ཀ ༡༣ ཤོག ༢ བ༣

༦ གོང་མཚུངས། ཤྲཱི་ཀ ༡༣ ཤོག ༢ བ༩

༧ སྡེ་དགེ ༡༥༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་མདོ། ཤོག ༢༧༧ ན༡

༨ སྡེ་དགེ ༣༨༡ བསྟན། དབུམ། ཀ སྒོམ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ༡ ཤྲཱི་ཀ ༡༩ ཤོག ༢ བ༩

༩ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༡༠ སྡེ་དགེ ༣༨༡ བསྟན། དབུམ། ཀ སྒོམ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ༡ ཤྲཱི་ཀ ༧ ཤོག ༢ ན༣

༡༡ སྡེ་དགེ ༩༠༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤི སྒོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། སྒོམ་རྒྱ་ཆ། ཤྲཱི་ཀ ༡༨ ཤོག ༢ བ༢

༡༢ སྡེ་དགེ ༣༨༡ བསྟན། དབུམ། ཀ སྒོམ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ༡ ཤྲཱི་ཀ ༡༧ ཤོག ༢ བ༨

༡༣ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༡༤ གོང་མཚུངས།

༡༥ བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༡༦ སྡེ་དགེ ༣༨༡ བསྟན། དབུམ། ཀ སྒོམ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ༡ ཤྲཱི་ཀ ༡༢ ཤོག ༢ བ༢

༡༧ སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༢༡༤ བ༨

༡༨ ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༡༩ རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༢༠ སྡེ་དགེ ༣༩༠ བསྟན། དབུམ། ཁི སྒོམ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། བསྒོམ་པ་ཀུན་བཏུས། ཤེལ། ༡ ཤོག ༥ ན༡

༢༡ སྡེ་དགེ ༣༨༡ བསྟན། དབུམ། ཀ སྒོམ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ༡ ཤྲཱི་ཀ ༢༨ ཤོག ༣ བ༡

༢༢ སྡེ་དགེ ༡༥ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཁ བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མདོ། ཤེལ། ༣ ཤོག ༢༢༣ ན༣

༢༣ སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ། ཤོག ༨ བ༩

༢༩ སྡེ་དགེ ㎡༢ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཞྭིམ་བདག་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༠༢ བ㎡

༢༥ སྡེ་དགེ ㈠༢㎡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༣༣ ཤོག ㈠㈠༥ བ༤ འཇུམ་ཟུང་མི་མཐུན།

༢༨ སྒོམ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་ལྟོས་ཤིང་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༢㎡ སྡེ་དགེ ༣༢㎡㈠ བསྟན། དབུམ། ཁ སྒོབ་དཔོན་ཤཱི་བ་ཧྲ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ㈠ ཐྲིག ༨ ཤོག ༢ ན༥

༢༢ གོང་མཚུངས། ཐྲིག ㈠༠ ཤོག ༢ བ㈠

༢༨ སྡེ་དགེ ㎡༢ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཞྭིམ་བདག་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༠༢ བ༤

༣༠ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་ལྟོས་ཤིང་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༣㈠ སྡེ་དགེ ༣༢㎡㈠ བསྟན། དབུམ། ཁ སྒོབ་དཔོན་ཤཱི་བ་ཧྲ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ㈠ ཐྲིག ㎡ ཤོག ༢ ན༣

༣༢ གོང་མཚུངས། ཐྲིག ༣༩ ཤོག ༣ བ༢

༣༣ སྡེ་དགེ ㈠༢㈨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པའི་ཚེ་འཕྲལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ། ཤོག ༢㈠㈨ ན༣ འཇུམ་ཟུང་མི་མཐུན།

༣༩ སྡེ་དགེ ༣༢㎡㈠ བསྟན། དབུམ། ཁ སྒོབ་དཔོན་ཤཱི་བ་ཧྲ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ㈠ ཐྲིག ༣༥ ཤོག ༣ བ༣

༣༥ དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོའི་ལུང་འདི་ལྟོས་ཤིང་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༣㈧ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིང་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༣㎡ གོང་མཚུངས།

༣༢ སྡེ་དགེ ༣༢㎡㈠ བསྟན། དབུམ། ཁ སྒོབ་དཔོན་ཤཱི་བ་ཧྲ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ㈠ ཐྲིག ㈠༥ ཤོག ㎡ ན༥

༣㈨ སྡེ་དགེ ༣㎡༢㈧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་དང་པོ། ཐྲིག ㈠㈨ ཤོག ༢ བ༥

㊀ སྡེ་དགེ ༣༢㎡㈠ བསྟན། དབུམ། ཁ སྒོབ་དཔོན་ཤཱི་བ་ཧྲ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ㈠ ཐྲིག ㈠༥ ཤོག ༢ བ༥

㊁ སྡུང་འདས་ཀྱི་ལུང་འདི་ལྟོས་ཤིང་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

㊂ བྱང་ཆུབ་ཀྱེ་སེམས་བསྒོམ་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་ལུང་འདི་ལྟོས་ཤིང་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

㊃ ཉི་ཁྲིའི་ལུང་འདི་ལྟོས་ཤིང་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

㊄ སྡེ་དགེ ㊀㈡㊀ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ㈤ ཐྲིག ༢ ཤོག ㊅ བ༢

৬৭ ཅི་ཁྲིའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

৬৮ གོང་མཚུངས།

৬৯ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས་དང་པོ། ཤྲོཀ ༡༠ ཤོག ༢ མ།

৬৯ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། མངོན་པ། ཀ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་པ། སྣབས་བཅུའི། ཤོག ༡༨ ན།

৬৮ སྡེ་དགེ ༣༧༨༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྤྱོད་དོན་སེམས་དཔའ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྣབས་དང་པོ། ཤོག ༨༣ བ৬

৬০ སྡེ་དགེ ৬০৩০ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ ཤྲོཀ ༡০ ཤོག ༡ ན།

৬১ ཅི་ཁྲིའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

৬২ སྡེ་དགེ ༣৮৬৭ བསྟན། དབུ་མ། ཁི སྤྱོད་དོན་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན། ཤྲོཀ ༡০ ཤོག ༡༣৮ ན৬

৬৩ སྡེ་དགེ ༨৭ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཚ འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེའུ ཤོག ৭৬০ བ৭ ལུང་ཞུངས་འཕད་མིན་དབྱུང།

৬৬ སྡེ་དགེ ৭৬৬ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ དཀོན་མཆོག་ཅ་ལ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བའིམདོ། ཤོག ৬৪ བ৬

৬৬ སྡེ་དགེ ৬০৩০ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ ཤྲོཀ ৭ ཤོག ৬ མ།

৬৮ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

৬৭ མ་དེའིང་སྤྲོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་དྲངས་པར་མཛད་ན་འང་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་སྤྲོབ་དཔོན་འཕགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པའི་ཞབས་ཀྱི་ཐུབ་པ་དགོངས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱུང་བ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད། སྡེ་དགེ ༣৮০৩ དབུ་མ། ཙ སྤྲོབ་དཔོན་འཕགས་མེད་འབྱུང་གནས། ཐུབ་པ་དགོངས་པའི་རྒྱན། ལེའུ། ཤོག ৭০ན ৭

৬৮ བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

৬৮ སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

৭০ གོང་མཚུངས།

৭১ བྱ་མོ་རྨི་མཆོག་གི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༢ སྡེ་དགེ ༢༢ཀ། བསྟན། དབུམ། ལ སྨོད་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྨྱོད་འཇུག ལེའུ ། ཤློ་ཀ ༢ཀ ཚོག ༢ ན༥

༤༣ གོང་མཚུངས། ཤློ་ཀ ། ཀ ཚོག ༢ ཅ༨

༤ཉ སྡེ་དགེ ༢༡ཉ བསྟན། དབུམ། ཚ སྨོད་དཔོན་སློབ་བ། དབུམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྨྲེན་མ། ཚོག ༢༢༢ ན༨

༤༤ སྡེ་དགེ ༦༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྣེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ། ཤློ་ཀ ༦༦ ཚོག ༡༠ ཅ། འགྲུར་ཐུང་མི་མཐུན།

༤༨ བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་མནྡེད།

༤ཀ བྱང་སའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་མནྡེད།

༤༡ ཀྱེ་ཕྲིའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བནྡེད།

༤ཁ སྡེ་དགེ ༢༡ཀ། བསྟན། དབུམ། འ སྨོད་དཔོན་རྣ་བ་གྲགས་པ། དབུམ་འཇུག་པ། སེམས་བསྒོམ་དང་པོ། ཤློ་ཀ ། ཚོག ༡༠། ན།

ཀ༠ སྡེ་དགེ ༢༢ཀ། བསྟན། དབུམ། ལ སྨོད་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྨྱོད་འཇུག ལེའུ ། ཤློ་ཀ ༢༣ ཚོག ༣ ན༢

ཀ། གོང་མཚུངས། ཤློ་ཀ ། ༢ཀ ཚོག ། ཅ༤

ཀ༢ སྡེ་དགེ ། ༡༠༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ང མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཚོག ༦། ན༣ འགྲུར་མི་མཐུན།

ཀ༣ སྡེ་དགེ ༣ཅ༩ཀ བསྟན། དབུམ། ཁི སྨོད་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན། ཤློ་ཀ ༡༩ ཚོག ༢༣ཅ ན༤

ཀ༩ རྒྱན་གྱི་མདོ་ཞེས་བའི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

ཀ༤ སྡེ་དགེ ༦༠ཀ། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཅི སྨོད་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ། ཚོག ། ཤ། ཤ། ཀ།

ཀ༨ སྡེ་དགེ ། ཀ ཚོག ། ཀ ཅ། ཀ། ཀ། ཀ

༡༠ རིག་པ་མཆོག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༡ ཐར་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༢ སྡེ་དགེ ༡༤ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཙ བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཤོག ༣༡༨ ན།

༡༣ སྡེ་དགེ ྘ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ འདུལ་བ་གཞུང་བྷ་མ། ཤོག ༢༦༩ བ༩ ཚུལ་མིན་དབྱུད།

༡༤ སྡེ་དགེ ༣༡྅། བསྟན། དབུམ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༢ ཐྲི་ཀ ༡༡ ཤོག ༦ བ།

༡༥ གོང་མཚུངས། ཐྲི་ཀ ༡༢ ཤོག ༦ བ༣

༡༦ སྡེ་དགེ ༢༦༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༠ བ།

༡྅ སྡེ་དགེ ༣༡྅། བསྟན། དབུམ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ། ཐྲི་ཀ ༡ ཤོག ༣ བ྅

༡༨ སྡེ་དགེ ༡༦༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ དཀོན་མཆོག་ཅ་ལ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཤོག ༤྅ བ༤

༡༩ སྡེ་དགེ ༡༤ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཙ བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཤོག ༣༡༨ ན༢

༢༠ སྡེ་དགེ ༣༡྅། བསྟན། དབུམ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༢ ཐྲི་ཀ ༡ ཤོག ༦ ན།

༢༡ སྡེ་དགེ ༡༤ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཙ བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཤོག ༣༡༨ ན༡

༢༢ སྡེ་དགེ ༢༦༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༠ བ།

༢༣ སྡེ་དགེ ༣༡྅། བསྟན། དབུམ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༢ ཐྲི་ཀ ༢྅ ཤོག ྘ བ༣

༢༤ སྣར་སོང་བརྟགས་པ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ།

༢༥ སྡེ་དགེ ༢༦༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཡ ཕྱོགས་བཅུ་མྱན་པ་རྣམ་པར་སེལ་བའི་མདོ། ཤོག ༢༡༢ བ༣ ནས་ ༡ བར། འདིའི་འཕད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

༢༦ སྡེ་དགེ ༤྅ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ བྱམས་པའི་སེང་ཧེའི་སྒྲ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༡༡༡ ན༡

༢྅ ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༨ སངས་རྒྱས་མཛོད་ཀྱི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༩ ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༠༠ སྡེ་དགེ ༥༡༢༢ བསྟན། སྨིང་ཡིག ངེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྲིང་། ཐྲི་ཀ ༡༩ ཤོག ༥༡ ན྅

༡༠༡ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ༡༥ ན༩

༡༠༢ སྡེ་དགེ ༡༤ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཙ བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཤོག ༣༡༨ ན༤

༡༠༣ གོང་མཚུངས། ཤོག ༣༡༨ ན྅

༡༠༤ སྡེ་དགེ ཡཡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཙ བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཤོག ༢༡༨ ན།

༡༠༥ གོང་མཚུངས། ཤོག ༢༡༨ ཅ།

༡༠༦ ཚལ་པོ་ཆེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༠༧ ཀེ་ཏྲེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༠༨ གོང་མཚུངས།

༡༠༩ གོང་མཚུངས།

༡༡༠ སྡེ་དགེ ༥༡ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ སྐྱེ་མ་མཁན་བཟང་པོ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༢༧ ན༥ འགྲུང་མི་མཐུན།

༡༡༡ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ༥ ན༢

༡༡༢ སྡེ་དགེ ༢༧༥ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ སྤྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣང་བས་གཉིས་པ། ཤྲོག ༢༡ ཤོག ༡ བ།

༡༡༣ འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༡༤ དཔལ་སྦས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༡༥ སྡེ་དགེ ༢༢༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྤྲོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ཚེའུ ༣ ཤྲོག ༢༢ ཤོག ༧ བ༢

༡༡༦ སྡེ་དགེ ༢༣༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ། ཤོག ༢༤༣ བ༢ འདི་འཕགས་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

༡༡༧ བྱང་སའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༡༨ སྡེ་དགེ ༢༢༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྤྲོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ཚེའུ ༣ ཤྲོག ༢༩ ཤོག ༧ བ༣ ཚོགས་སྟ་མི་མཐུན།

༡༡༩ སྡེ་དགེ ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཚེའུ ༢༠ ཤྲོག ༧༥ ཤོག ༣༡ བ༥

༡༢༠ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༢༡ སྡེ་དགེ ༥༣ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཁ ཚོས་བཟུང་པའི་མདོ། ཤོག ༡༧༠ ན༢

༡༢༢ སྡེ་དགེ ༢༢༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྤྲོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ཚེའུ ༥ ཤྲོག ༡༤ ཤོག ༡༠ བ༧

༡༢༣ གོང་མཚུངས། ཚེའུ ༧ ཤྲོག ༡༨ ཤོག ༢༠ བ༥

༡༢༩ སྡེ་དགེ ༢༢ཀ་བསྟན། དབུམ། ལ སྨོད་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྨོད་འཇུག ལེའུ ཀ ཤྩོག ༡ཀ ཚོག ༡༠ བཤ

༡༣༠ སྡེ་དགེ ཀ༠ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཡག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཚོག ༡༦༤ བཅ

༡༣༡ སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ། ཚོག ༢༡༨ ནཀ

༡༣༢ སྡེ་དགེ ༥༡༢ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག ཁེ མཁོན་པོ་ཀུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༣ ཤྩོག ༡༨ ཚོག ༡༡༤ ནཡ ཚིག་སྦྱ་ཅྱང་མི་མཐུན།

༡༣༣ སྡེ་དགེ ༢༢ཀ་བསྟན། དབུམ། ལ སྨོད་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྨོད་འཇུག ལེའུ ཀ ཤྩོག ༢༢ ཚོག ༢༡ ནཡ

༡༣༨ སྡེ་དགེ ༥༡༢ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ མཁོན་པོ་ཀུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིང་། ཤྩོག ༡ཀ ཚོག ༥༡ བ༢

༡༤༠ སྡེ་དགེ ༢ཀ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ ཏོད་སྡུངས་ཀྱི་ལེའུ ཚོག ༡༤ཡ ནཅ འདིའི་འཕད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

༡༤༡ མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༤༢ ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༤༣ སྡེ་དགེ ༢༢ཀ་བསྟན། དབུམ། ལ སྨོད་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྨོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤྩོག ༡༡༢ ཚོག ༡ཀ ནཏ

༡༤ཅ གོང་མཚུངས། ཤྩོག ༡༢ཀ ཚོག ༡ཀ བཡ

༡༤༥ གོང་མཚུངས། ཤྩོག ༡༡ཀ ཚོག ༡ཀ ནཀ

༡༤༦ སྡེ་དགེ ༥༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༥ ཤྩོག ༡ཀ ཚོག ༢ ནཀ

༡༤ཀ སྡེ་དགེ ༢༢ཀ་བསྟན། དབུམ། ལ སྨོད་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྨོད་འཇུག ལེའུ ཀ ཤྩོག ༣༡ ཚོག ༢༡ ནཀ

༡༤༢ གོང་མཚུངས། ལེའུ ཀ ཤྩོག ༣༡ ཚོག ༢༡ ནཀ

༡༤ཅ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༤ ཤྩོག ༥ཅ ཚོག ༢༢ ནཏ

༡༥༠ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༡ ཤྩོག ༥༢ ཚོག ༡༡ བཀ

༡༥༡ སྡེ་དགེ ༥༡༢ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ སྨོད་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མི། སྨོད་སྤྱིང་། ཤྩོག ༥ ཚོག ༥ཅ བཡ

༡༥༢ སྡེ་དགེ ༢༢ཀ་བསྟན། དབུམ། ལ སྨོད་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྨོད་འཇུག ལེའུ ཀ ཤྩོག ༥༥ ཚོག ༢༡ བཀ

༡༥༣ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༤ ཤྩོག ༡༡༣ ཚོག ༡ཅ ནཏ

༡༥༥ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༢ ཤྩོག ༡༣༡ ཚོག ༢༢ བ༥

༡༥ཅ ལས་བརྒྱ་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༩༤ སྡེ་དགེ ༩༥༡ བསྟན། དབུམ། ཅ སྒོང་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག ༢ ཨོག ༡༡ ན།

༡༩ཅ གོང་མཚུངས། ཤྩོག ༡༠༤ ཨོག ༡༩ བ།

༡༩༤ གོང་མཚུངས། ཤྩོག ༢༦ ཨོག ༡༡ ན༦ ཚིག་སྣ་ཅུང་མི་མཐུན།

༡༩ཀ སྡེ་དགེ ༥༠༩ཀ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཏེ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས། ཨོག ༥ཀ ན༢

༡༥༠ སྡེ་དགེ ༥༡༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྲིང་། ཤྩོག ༡༦ ཨོག ༥༡ ན༨

༡༥༡ སྡེ་དགེ ༡༢ཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ཨོག ༢ཅ བ༨ འགྲུང་མི་མཐུན།

༡༥༢ སྡེ་དགེ ༤༡ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ གཏུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ། ཨོག ༢༥༤ ནཅ

༡༥༣ སྡེ་དགེ ༣༥ཅ། བསྟན། དབུམ། ཅ སྒོང་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག ༢༥ ཨོག ༡༡ ན༩

༡༥༩ གོང་མཚུངས། ཤྩོག ༩༢ ཨོག ༡༡ བཅ

༡༥༥ ཙ་ན་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༥༦ སྡེ་དགེ ༣༥ཅ། བསྟན། དབུམ། ཅ སྒོང་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག ༢༣ ཨོག ༡༣ བ༢

༡༥ཅ བསྒྲབ་བཀྲས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༥༢ སྡེ་དགེ ༣ཅ༥ བསྟན། དབུམ། ཁི སྒོང་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། བསྒྲབ་པ་ཀུན་བཏུས། ཨོག ༢ ན།

༡༥ཀ བསྒྲབ་བཀྲས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༦༠ སྡེ་དགེ ༤༡ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ སྔོན་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་ལེའུ ཨོག ༢༢ བ༤

༡༦༡ ཤེ་ཕྱིའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༦༢ སྡེ་དགེ ༣ཅ༦༠ བསྟན། དབུམ། ཁི སྒོང་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། སྒོང་བསྡུས་སྒྲོན་མ། ཨོག ༣༡ན ན།

༡༦༣ སྡེ་དགེ ༤ན༡༠ བསྟན། གསོ་བ་རིག་པ། ཏེ ཚ་ཁོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ། ལེའུ ། ཨོག ༤༨ ནཅ འགྲུང་མི་མཐུན།

༡༦༤ སྡེ་དགེ ༣༥ཅ། བསྟན། དབུམ། ཅ སྒོང་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག ༢༥ ཨོག ༡༣ བ།

༡༦ཀ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཨོག ༡༠ ན༨

༡༦༨ སྡེ་དགེ ༣༥ཅ། བསྟན། དབུམ། ཅ སྒོང་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག ༣༥ ཨོག ༡༡ བ།

༡༦ཅ སྣ་བ་སྒྲོན་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༦༢ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཨོག ༨ བ།

༡༦༣ སྡེ་དགེ ༣༥ཅ། བསྟན། དབུམ། ཅ སྒོང་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག ༥༠ ཨོག ༡༣ བ།

།།೨೦ སྡེ་དགེ ༣༥།། བསྟན། དབུམ། ཁ སྨོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱིད་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག ༡༨ ཨོག །།༦ བཅ

།།೨।། སྡེ་དགེ ।।།༦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ དམ་ཚིག་བརྟན་དགར་བའི་མདོ། ལེའུ །༦ ཨོག །०५ ནས

།།೨།། སྡེ་དགེ ༣༥།། བསྟན། དབུམ། ཁ སྨོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱིད་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག ༡༡ ཨོག །།༦ བཅ

།།೨།། སྡེ་དགེ ।।།༦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ དམ་ཚིག་བརྟན་དགར་བའི་མདོ། ལེའུ ༡ཅ ཨོག །།༧།། ནས

།།೨།ཅ སྡེ་དགེ །།༤། བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༡། ཨོག ༡། བཅ

།།೨།། སྡེ་དགེ ༣༥།། བསྟན། དབུམ། ཁ སྨོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱིད་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག །། ཨོག །།༦ ནཅ

།།೨།ཆ སྡེ་དགེ ༡།། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཁ ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ། ཨོག །།༧།། ནས

།།೨།།ཇ སྡེ་དགེ ཅ།།० བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྨོབ་དཔོན་དཔའ་བོ། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སྐྱེས་རབས་སོ་གཅིག་པ། ཨོག །།९ ཅ།

།།೨།ར སྡེ་དགེ ༤། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཨོག །།།། ཅ།

།།೨།ཀ སྡེ་དགེ ༣༥།། བསྟན། དབུམ། ཁ སྨོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱིད་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག །། ཨོག །།ཅ ནས

།།೨।० སྡེ་དགེ ༣།९།ཅ བསྟན། འདུལ་བ། ཚ འཕགས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་ཏུ་དེད་གཉིས་པ། ཤྩོག ། ཨོག །ནས།

།།೨།། སྡེ་དགེ ཅ།།ཇ བསྟན། འདུལ་བ། ས སྨོབ་དཔོན་བཟང་པོས་བྱིན། གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད། ཨོག །།།། ཅ།

།།೨།། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལྟང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

།།೨།། སྡེ་དགེ །།།། བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཨོག ཇ ནས

།།೨།ཇ སྡེ་དགེ ༣།།ཀ བསྟན། འདུལ་བ། ཁ སྨོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱིད་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག ཀ། ཨོག །།ཅ བཅ

།།೨།ཉ གོང་མཆུངས། ཤྩོག ཇ།ཅ ཨོག །།ཅ བཅ

།།೨།ཊ གོང་མཆུངས། ཤྩོག ཀ་ ཨོག །།ཅ བཀ

།།೨།ཀ མ་དཔེར་འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་འདུལ་བ་ཚོགས་ལེའུ་བྱས་པར་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བགོད། སྡེ་དགེ ༥།།ཅ བསྟན། འདུལ་བ། ཤུ སྨོབ་དཔོན་སྟག་ལྷ། འདུལ་བ་ཚོགས་ལེའུ་བྱས་པ། ཨོག ཅ་ བཀ

།།೨།། སྡེ་དགེ ཇ།། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཨོག ཇཅ་ ནས

།།೨།ཅ སྡེ་དགེ །།།།། བསྟན། བསྡོད་ཚིགས། ཀ ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྡོད་པ། ཤྩོག །ཅ ཨོག །།ཀ ནཀ

།།ཀ་ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་ནང་ལྟང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༥༡ སྡེ་དགེ ༡༩ བ་གཉའ། དགོན་བཅུར་གསོལ། ཁ ཚོས་བཟུ་བའི་མདོ། ཤོག ༡༦༧ ན༢

༡༥༢ སྡེ་དགེ ༣༨༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱིད་འཇུག ཚེའུ ༡ ཤྩོག ༥༨ ཤོག ༡༤ ན༢

༡༥༣ སྡེ་དགེ ༤०༡० བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཚེའུ ༤ ཤྩོག ༥ ཤོག ༤ ན༤

༡༥༤ སྡེ་དགེ ༣༨༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱིད་འཇུག ཚེའུ ༡ ཤྩོག ༥༧ ཤོག ༡༤ ན༡

༡༥༥ སྡེ་དགེ ༤༡༥༢ བསྟན། སྦྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཚེའུ ༤ ཤྩོག ༤༨ ཤོག ༡༢༤ བ༢ ཚིག་སྟ་མི་མཐུན།

༡༥༦ གོང་མཚུངས། ཚེའུ ༡ ཤྩོག ༤༤ ཤོག ༡༢༤ བ༢ ཚིག་སྟ་མི་མཐུན།

༡༥༧ སྡེ་དགེ ༤०༨༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཀི སྨོན་དཔོན་ཙོན་སྒོ་མི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཀེ་ཤུ་པ། ཤྩོག ༤ ཤོག ༡༤༨ བ༤

༡༥༨ སྡེ་དགེ ༤०༨༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཀི སྨོན་དཔོན་ཙོན་སྒོ་མི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཀེ་ཤུ་པ། ཤྩོག ༨ ཤོག ༡༤༨ བ༡

༡༥༩ སྡེ་དགེ ༤०༡० བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཚེའུ ༡༢ ཤྩོག ༣༣ ཤོག ༡༤ བ༤ འགྲུར་མི་མཐུན།

༡༦० གོང་མཚུངས། ཤྩོག ༤० ཤོག ༡༢ ན༢

༡༦༡ སྡེ་དགེ ༤०༡० བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཚེའུ ༡༢ ཤོག ༢༡ ན༤

༡༦༢ སྡེ་དགེ ༣༨༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱིད་འཇུག ཚེའུ ༣ ཤྩོག ༢༠ ཤོག ༢༡ ན༤

༢༠୮ རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༡༠ སྡེ་དགེ ༣༥ག བསྟན། དབུ་མ། ཀ སྒོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ཕེའུ ୨ ཤྩོག ༢༥ ཚོག ༡༡ ན༥

༢༡༡ སྡེ་དགེ ୯༡༥ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཕེའུ ୯ ཤྩོག ୩୦ ཚོག ༡༢୦ བ୬

༢༡༢ སྡེ་དགེ ୯༡༥༣ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ སྒོབ་དཔོན་ཙནྡྲགོ་མི། སྒོབ་སྤྱིང་། ཤྩོག ༡୯ ཚོག ୯୩ ན୬ ཚིག་སྡུད་ཅིང་མི་མཐུན།

༢༡༣ སྡེ་དགེ ༣༥ག བསྟན། དབུ་མ། ཀ སྒོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོང་འཇུག ཕེའུ ୭ ཤྩོག ༢༢ ཚོག ༡༡ ན༣

༢༡୯ སྡེ་དགེ ༡༥୦ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕྲུང་བ་མེད་པའི་བསྟན་པའི་མདོ། ཚོག ༢୩୭ བ༣

༢༡୭ སྡེ་དགེ ༢୬୯ བཀའ། མདོ་སྡེ། འ ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུ་རྒྱས་པའི་མདོ། ཚོག ༢༣୯ བ୭

༢༡୮ སྡེ་དགེ ༢୯༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ཚོག ༡୦ བ༢ འཕྲུང་མི་མཐུན།

༢༡୩ དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༡༡ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༡୮ སྡེ་དགེ ୯༡༥༢ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིང་། ཤྩོག ༥ ཚོག ୯༡ ན༢

༢༢୦ སྡེ་དགེ ୯୦༥୦ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཕེའུ ༡୩ ཤྩོག ୯༢ ཚོག ༢༣ ན୬

༢༢༡ གོང་མཚུངས། ཕེའུ ༡୩ ཤྩོག ༢ ཚོག ༢༡ ན୬

༢༢༢ གོང་མཚུངས། ཕེའུ ༡୩ ཤྩོག ୯ ཚོག ༢༡ ན୩

༢༢༣ གོང་མཚུངས། ཕེའུ ༡୩ ཤྩོག ୩ ཚོག ༢༡ བ༢

༢༢୯ གོང་མཚུངས། ཕེའུ ༡୩ ཤྩོག ༡୯ ཚོག ༢༡ བ୩

༢༢୫ གོང་མཚུངས། ཕེའུ ༢୦ ཤྩོག ༢༢ ཚོག ༣༣ བ୫

༢༢୬ གོང་མཚུངས། ཕེའུ ༡୩ ཤྩོག ༡୫ ཚོག ༢༡ བ୩

༢༢୩ འཇིག་རྟེན་འཇིན་གྱིས་དྲི་ཟ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༢༡ སྡེ་དགེ ୯୦༥୦ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཕེའུ ༡୩ ཤྩོག ༡୩ ཚོག ༢༢ ན༡

༢༢୮ གོང་མཚུངས། ཤྩོག ༣୬ ཚོག ༢༢ བ୬

༢༣༠ སྡེ་དགེ ཅ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ་༢༡ ཤློ་ཀ ༡ ཚིག ༡༨ ན༨

༢༣༡ མདོ་འདི་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༣༢ སྡེ་དགེ ཅ༡༤ བསྟན། འདུལ་བ། ཀུ སྨོན་དཔོན་ཕུག་འདོད། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་སྒྲུལ་ཀྱི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་བའི་འགྲེལ་པ། ཚིག ༣༤ ན༡

༢༣༣ ས་སྡེ་ལྟའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༣ཅ སྡེ་དགེ ༣༢༣༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱིད་འཇུག ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༡༡ ཚིག ༡༠ བ༣

༢༣ད སྡེ་དགེ ཅ༡༥༤ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཀེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ཅ ཤློ་ཀ ༣༣ ཚིག ༡༢༡ ན༢

༢༣ཧ སྡེ་དགེ ༤༣ བསྟན། དཀོན་བརྩེགས་། ཚ འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེའུ ཚིག ༡ཅ༤ བ༣ འཕྲུང་མི་མཐུན།

༢༣༣ སྡེ་དགེ ཅ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༣ ཤློ་ཀ ༡༨ ཚིག ༢༢ ན༢

༢༣༤ སྡེ་དགེ ཅ༠༤ཧ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྨོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་བཞིག་པ། ཤློ་ཀ ༡༣ ཚིག ༡༡ ན༣

༢༣ཨ སྡེ་དགེ ཅ༡༤༢ བསྟན། སྨིང་ཡིག ངེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྲིང་། ཤློ་ཀ ༣ ཚིག ཅ༡ ན༢

༢ཅ༠ སྡེ་དགེ ཅ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༣ ཤློ་ཀ ༣༣ ཚིག ༢༢ བ༣

༢ཅ༡ གོང་མཚུངས། ཤློ་ཀ ༢༡ ཚིག ༢༢ ན༤

༢ཅ༢ མདོ་འདི་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢ཅ༣ སྡེ་དགེ ༣༢ཧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚིམས། ལེའུ ༢ཅ ཚིག ༢༢༣ ན༡

༢ཅ༤ སྡེ་དགེ ཅ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༣ ཤློ་ཀ ༣༥ ཚིག ༢༢ ན༡

༢ཅ༥ སྡེ་དགེ ༣༢༣༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱིད་འཇུག ལེའུ ཧ ཤློ་ཀ ༢ ཚིག ༡ཅ བ༡

༢ཅ༦ སྡེ་དགེ ཅ༡༤༢ བསྟན། སྨིང་ཡིག ངེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྲིང་། ཤློ་ཀ ༡༡ ཚིག ༡ཅ བ༡

༢ཅ༧ སྡེ་དགེ ༣༢༣༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱིད་འཇུག ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༡༢ ཚིག ༡༠ བཅ

༢ཅ༨ གོང་མཚུངས། ལེའུ ཧ ཤློ་ཀ ༡༠ཅ ཚིག ༡༢ བཅ

༢༩༨ སྡེ་དགེ ༡༡༧༩ བསྟན། དབུ་མ། ཁ སྒོང་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོད་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡༩ ཤོག ༡༥ ན༣

༢༩༠ སྡེ་དགེ ༩༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ཐྲོག ༡༧༨ ཤོག ༧༢ ན༤

༢༩༡ སྡེ་དགེ ༡༡༧༩ བསྟན། དབུ་མ། ཁ སྒོང་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོད་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡༠༨ ཤོག ༡༢ ཅ༨

༢༩༢ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༨ ཐྲོག ༩༢ ཤོག ༡༨ ན༤

༢༩༣ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༨ ཐྲོག ༩༧ ཤོག ༡༨ ཅ༡

༢༩༤ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༨ ཐྲོག ༩༡ ཤོག ༡༨ ན༩

༢༩༥ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡༠༠ ཤོག ༡༢ ཅ༢

༢༩༦ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༨ ཐྲོག ༤ཀ ཤོག ༡༨ ཅ༤

༢༩༧ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༨ ཐྲོག ༨༠ ཤོག ༡༢ ན༩

༢༩༨ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡༠ ཤོག ༡༤ ན༡ འཕྲུང་མི་མཐུན།

༢༩ཀ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༨ ཐྲོག ༣༡ ཤོག ༡༤ ཅ༦

༢༨༠ གོང་མཚུངས། ལེའུ ཀ ཐྲོག ༡༤༡ ཤོག ༣༨ ཅ༤

༢༨༡ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡༩ ཤོག ༡༤ ན༣

༢༨༢ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡༣༣ ཤོག ༢༠ ན༢

༢༨༣ གོང་མཚུངས། ལེའུ ཅ ཐྲོག ༢ ཤོག ༢༠ ན༩

༢༨༤ གོང་མཚུངས། ལེའུ ཅ ཐྲོག ༡ ཤོག ༢༠ ན༩

༢༨༥ གོང་མཚུངས། ལེའུ ཅ ཐྲོག ༢ ཤོག ༢༠ ན༩

༢༨༦ སྡེ་དགེ ༩༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཏི ཞལགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ༡ ཤོག ༩༨ ན༡

༢༨ཀ ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལྟང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༩༡ སྡེ་དགེ ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ཅ ཐྲོག ༢༣ ཤོག ༢༢ ན༤

༢༩༢ གོང་མཚུངས། ཐྲོག ༣༠ ཤོག ༢༣ ན༢

༢ཅ༠ སྡེ་དགེ ༢ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། ཤོག ༢ ཅ༣

༢ཅ༡ དབེན་པའི་གཏམ་གྱི་ལྟང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢ཅ༢ སྡེ་དགེ ༡༡ཅ༡ བསྟན། དབུ་མ། ཁ སྒོང་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོད་འཇུག ལེའུ ༥ ཐྲོག ཅ༤

ཤོག ༡༥ བ༢ འགྲུར་མི་མཐུན།

༡༣༦ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིར། ཤྲོག ༣ཅ ཤོག ཅ༡ ན༥

༡༣ཅ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༣༠ ཤོག ཅ༢ ན༣

༡༣ཅ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༢ ཤྲོག ཅ༣ ཤོག ༡༡༢ བ། ཚིག་སྡུད་ཟུང་མི་མཐུན།

༡༣༨ སྡེ་དགེ ༣༡༣། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྤྱིབ་དཔོན་ཞི་བ་ཕྱེ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༡ ཤྲོག ༡༡ ཤོག ༡ཅ ན༡

༡༣༣ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ཅ ཤོག ༡༡ བ༡

༡༣ཀ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༡༢ ཤོག ༡༡ བ༣

༡༣ཅ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༣ ཤོག ༡༡ བ༢

༡༡ཅ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༡ཅ ཤོག ༡ཅ ན།

༡༡། སྡེ་དགེ ༡༡༣ བཀའ་འ མདོ་སྡེ། ཇ དཀོན་མཆོག་ཅ་མ་ཀོག་གི་མདོ། ཤོག ༡ཀ༢ བཅ འགྲུར་ཟུང་མི་མཐུན།

༡༡༢ དབེན་པའི་གཏམ་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༡༣ སྡེ་དགེ ༣༡༣། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྤྱིབ་དཔོན་ཞི་བ་ཕྱེ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༡ ཤྲོག ༡༤ ཤོག ༡ཅ ན༣

༡༡ཅ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༣༣ ཤོག ༡ཅ བ༣

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ སྤྱིབ་དཔོན་ཙོངྐ་པོས། སྤྱིབ་སྤྱིར། ཤྲོག ཅ༡ ཤོག ༡ཀ ན༨

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ སྤྱིབ་དཔོན་ཙོངྐ་པོས། སྤྱིབ་སྤྱིར། ཤྲོག ༣ཀ ཤོག ༡ཅ ན༣

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ སྤྱིབ་དཔོན་ཙོངྐ་པོས། སྤྱིབ་སྤྱིར། ཤྲོག ཅ༡ ཤོག ༡ཅ ན༨

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ སྤྱིབ་དཔོན་ཙོངྐ་པོས། སྤྱིབ་སྤྱིར། ཤྲོག ཅ༡ ཤོག ༡ཅ ན༣

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ སྤྱིབ་དཔོན་ཙོངྐ་པོས། སྤྱིབ་སྤྱིར། ཤྲོག ཅ༡ ཤོག ༡ཅ ན༣

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ སྤྱིབ་དཔོན་ཙོངྐ་པོས། སྤྱིབ་སྤྱིར། ཤྲོག ཅ༡ ཤོག ༡ཅ ན༣

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ སྤྱིབ་དཔོན་ཙོངྐ་པོས། སྤྱིབ་སྤྱིར། ཤྲོག ཅ༡ ཤོག ༡ཅ ན༣

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ སྤྱིབ་དཔོན་ཙོངྐ་པོས། སྤྱིབ་སྤྱིར། ཤྲོག ཅ༡ ཤོག ༡ཅ ན༣

༡ཅ། སྡེ་དགེ ཀ།༡ བཀའ་འ དཀོན་བཅོག་བཞི་པ། སྤྱིར་ཡིག ངེ་ སྤྱིབ་དཔོན་ཙོངྐ་པོས། སྤྱིབ་སྤྱིར། ཤྲོག ཅ༡ ཤོག ༡ཅ ན༣

༡ཅ། སྡེ་དགེ ཅ།༡ བཀའ་འ དཀོན་བཅོག་བཞི་པ། ཏ ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ཅ ཤོག ༡ཅ བ། དང་ ལེའུ ༣ཅ ཤོག ༡༡ཅ ན། ལུང་སྟྲངས་འཕངས་མིན་དབྱུང་རྒྱུ།

༡ཅ། སྡེ་དགེ ཅ།ཅཅ བསྟན། དབུ་མ། ཁི སྤྱིབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་ཞེ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན། ཤྲོག ཅ༠ ཤོག ༡ཅ༠ ན།

༡ཅ། སྡེ་དགེ ༣ཅཅ།༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཧ སྤྱིབ་དཔོན་སེང་ཁྲི་བཟང་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། སྐབས་བཞི་པ། ཤོག ༡༡ཅ བ།

༡ཅ། སྡེ་དགེ ཅ༠།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ། ཤྲོག ཅ།

ཤོག ༤༣ བ༤

༢༮༣ སྡེ་དགེ ༡༠༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ། ཕེའུ ར ཤོག ༮༩ ན༤

༢༮༩ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ༡༮ བ༣

༢༯༡ སྡེ་དགེ ༥༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཕེའུ ༡༣ ཤོུག ༢༡ ཤོག ༢༢ ན༤

༢༯༤ གོང་མཆུངས། ཕེའུ ༡༡ ཤོུག ༡༡ ཤོག ༡༮ ན༡

༢༯༣ གོང་མཆུངས། ཕེའུ ༡༣ ཤོུག ༥༠ ཤོག ༢༣ ན༣

༢༯༢ སྡེ་དགེ ༣༣༮༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྒོམ་དོམོན་སེམ་ཉིད་བཟང་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། སྐབས་བཞིའམ། ཤོག ༡༡༣ ན༡

༢༯༮ སྡེ་དགེ ༥༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཁོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ཕེའུ ༡ ཤོུག ༤ ཤོག ༣༢ ན༡

༣༠༠ སྡེ་དགེ ༡༡༣༢ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བསམ་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ། ཤོག ༣༢ བ༣

༣༠༡ སྡེ་དགེ ༡༢༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ཕེའུ ༣ ཤོག ༢༠ བ༢

༣༠༢ སྡེ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ སྤྲོ་གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༥༠ ན༢

༣༠༣ སྡེ་དགེ ༥༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཕེའུ ༡༣ ཤོུག ༡༢ ཤོག ༡༣ ན༤

༣༠ཅ ཡེ་ཤེས་སྙིང་པ་རྒྱན་གྱི་མདོའི་ཡུང་འདྲེ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༠༥ སྡེ་དགེ ༡༠༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ཕེའུ ༣ ཤོག ༢༢ ན༥

༣༠༦ སྡེ་དགེ ༥༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཕེའུ ༡༣ ཤོུག ༡༤ ཤོག ༡༣ ན༡

༣༠༣ སྡེ་དགེ ༥༠༢༮ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སྤྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་བདུན་པ། ཤོུག ༣༥ ཤོག ༢༣ ན༡

༣༠༢ སྡེ་དགེ ༣༢༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཕེའུ ༣༣ ཤོག ༢༡༢ ན༣

༣༥༠ སྡེ་དགེ ༣༢༢༥ བསྟན། དབུམ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་ཏུ་བྱེད། ༢༥ ཤོུག ༢ ཤོག ༡༥ བ༣

རյ০ སྡེ་དགེ ৬০ བཀའ། དགོན་བརྒྱུགས། ང ཡབ་སྲས་མཇལ་བའིམདོ། ཤོག ৬յ བ৲

རյյ སྡེ་དགེ རརརյ བསྟན། དབུམ། ས སྒོབ་དཔོན་ཕེ་ཧེས་སྒྲིང་པོ། བདེན་གཉིས། ཤྭོག ৫ ཤོག ২ ན২

རյ২ སྡེ་དགེ ৬০২৫ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ յ ཤོག ২৬ ན৬ འཁྲུངམི་མཐུན།

རյ৩ སྡེ་དགེ རརར৬ བསྟན། དབུམ། ཅ མགོན་པོ་བྱམྦྷ། རྒ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། յ২ ཤྭོག ৫ ཤོག յյ ན৩

རյ৬ གོང་མཚུངས། ཤྭོག յյ ཤོག յյ ན৬

རյ৫ གོང་མཚུངས། ཤྭོག ২ ཤོག յյ ན২

རյ৮ སྡེ་དགེ རརর৫ བསྟན། དབུམ། ཅ མགོན་པོ་བྱམྦྷ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། ཤྭོག ৬৶ ཤོག ২২ ན৬

རյ৶ སྡེ་དགེ རརর২ བསྟན། དབུམ། ཅ མགོན་པོ་བྱམྦྷ། ཚོད་བཟློག ཤྭོག ২৮ ཤོག ২২ ན།

རյ২ སྡེ་དགེ རརརյ བསྟན། དབུམ། ས སྒོབ་དཔོན་ཕེ་ཧེས་སྒྲིང་པོ། བདེན་གཉིས། ཤྭོག յ২ ཤོག ২ ན৬

རյ৮ ཚྭོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

২২০ སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ཞེས་པའི་བསྟོད་པ་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

২২յ སྡེ་དགེ རར৶յ བསྟན། དབུམ། ལ སྒོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོལ་འཇུག ལེའུ ৫ ཤྭོག ২ ཤོག ২յ ན།

২২২ སྡེ་དགེ յ০৮ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ཤོག յ৬ བ২

২২৩ སྒྲ་འཕྲལ་དྲ་བའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་བརྙེད།

২২৬ སྡེ་དགེ յ২০০ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་བྱམྦྷ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག ৬০ བ২

২২৫ སྡེ་དགེ յ২০২ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་བྱམྦྷ། རིམ་པ་ལྔ་པ། ཤོག ৭৮ ན།

২২৮ བྱམས་པས་ཞུས་པའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

২২৶ སྡེ་དགེ རརৎյ བསྟན། དབུམ། འ སྒོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས། དབུམ་འཇུག་པ། སེམས་བསྒོམ་དྲུག་པ། ཤྭོག ২২ ཤོག ২০৫ ན৫

২২২ སྡེ་དགེ ৬০২৮ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་པ་མཛོད། གནས་དྲུག་པ། ཤྭོག ৬ ཤོག յ২ བ৮

২২৮ སྡེ་དགེ ৬২২৫ བསྟན། ཚད་མ། ཞེ སྒོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྒས་པ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག ৮ བ২

༢༢༠ སྡེ་དགེ ༢༡༡༽ བསྟན། དབུམ། ཚ འཕགས་པ་ཡུ། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག ༢༻ བ༢

༢༢༽ དབུམ་འགྲུལ་འཛིམས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༢༢ སྡེ་དགེ ༢༡༧༽ བསྟན། དབུམ། འ སྨོན་དཔོན་བྲ་བ་གྲགས་པ། དབུམ་འཛུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ། ཤློཀ ༻ ཤོག ༢༠༡ ན༢

༢༢༣ འཕགས་པ་ཡུའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༢༤ སྡེ་དགེ ༢༡༩༽ བསྟན། དབུམ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༣ ཤློཀ ༻ ཤོག ༡༤ ན༽

༢༢༥ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༢༦ སྨོན་དཔོན་བྲ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༢༻ སྡེ་དགེ ༡༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཏོ་ཏྲེ་གཅོད་པ། ཤོག ༡༡༡ ན༻

༢༢༨ སྡེ་དགེ ༢༡༩༽ བསྟན། དབུམ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༩ ཤློཀ ༨ ཤོག ༡༥ ན༽

༢༢༩ ལུང་འདིའི་ཟུངས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༣༠ སྡེ་དགེ ༢༡༩༽ བསྟན། དབུམ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༩ ཤློཀ ༡༩ ཤོག ༡༥ ན༩

༢༣༽ གོང་མཚུངས། ཤློཀ ༡༨ ཤོག ༡༥ ན༻ ཚིག་སྡུད་ཟུང་མི་མཐུན།

༢༣༢ གོང་མཚུངས། ཤློཀ ༡༢ ཤོག ༡༥ ན༨

༢༣༣ སྡེ་དགེ ༡༠༻ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེའུ ༢ ཤོག ༡༻༢ ན༣

༢༣༤ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༨༢ བ༽ འགྲུབ་མི་མཐུན།

༢༣༥ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༣༦ ལུང་འདིའི་ཟུངས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༣༻ སྡེ་དགེ ༢༢༨༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ཐུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི། མི་ཟད་པ་ཀ་ཉེར་མཁོངས་མན་ངག་གི་སྒྲུ། ཤོག ༣༠ ན༻

༢༣༨ སྡེ་དགེ ༡༢༻ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༨ ཤོག ༢༻ བ༻

༢༣༩ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༩ ན༽

༄༥༠ སྡེ་དགེ ༢༩༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཏ ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ཤོག ༢༡༩ ནས འཇུག་མི་མཐུན།

༄༥༡ སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལངྐར་གཤེགས་པའོ་མདོ། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༢༠ ན༣

༄༥༢ སྡེ་དགེ ༣༢༩ བསྟན། དབུམ། ཙ མགོན་པོ་བླ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡ ཤྲོག ༡ ཤོག ༡ ན༢

༄༥༣ སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེའུ ༢ ཤོག ༥ང ཅ༥

༄༥༤ སྡེ་དགེ ༤༡༢༢ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་བླ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིར། ཤྲོག ༡༠ང ཤོག ༤༤ ཅ༤

༄༥༥ སྡེ་དགེ ༣༢༩ བསྟན། དབུམ། ཙ མགོན་པོ་བླ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༢༥ ཤྲོག ༡ ཤོག ༡༧ ན༤

༄༥༦ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༢ ཤོག ༡༧ ན༥

༄༥༧ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༢ ཤོག ༡༧ ན༥

༄༥༨ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༣ ཤོག ༡༧ ན༥

༄༥ང་ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༣ ཤོག ༡༧ ན༧

༄༦༠ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༤ ཤོག ༡༧ ཅ༡

༄༦༡ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༤ ཤོག ༡༧ ཅ༡

༄༦༢ གོང་མཚུངས། ཤྲོག ༤ ཤོག ༡༧ ཅ༢

༄༦༣ སྡེ་དགེ ༢༤༠ བསྟན། དབུམ། ཌ སྤྲོ་བ་དཔོན་སློབ་གཉིས། དབུམ་ཚོགས་གསལ། རབ་བྱེད། ༢༥ ཤོག ༡༢༣ ཅ༧

༄༦༤ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༢༤ ན༡

༄༦༥ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༢༤ ན༡ འཇུག་ངོད་མི་མཐུན།

༄༦༦ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༢༤ ན༥

༄༦༧ སྡེ་དགེ ༤༠༨ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྤྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག ༧ ཅ༧

༄༦༨ སྡེ་དགེ ༢༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ སྡུ་ལྷའི་ལྟོང་བའི་མདོ། ཤོག ༡༡ང ཅ༤

༄༦ང་ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༡༤ ཅ༡ འཇུག་མི་མཐུན།

༄༧༠ སྡེ་དགེ ༤༠༨ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ སྤྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ།

ཐུགས་ ༡༨ ཤོག ༣ བ༩

༩༣༡ སྡེ་དགེ ༩༠༥ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སྨོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། ཐུགས་ ༡༩ ཤོག ༣ བ༣

༩༣༢ སྡེ་དགེ ༡༡༢ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིང་། ཐུགས་ ༡༡༡ ཤོག ༥༤ བ༣

༩༣༣ སྡེ་དགེ ༡༡༩ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༨ ཐུགས་ ༡༡ ཤོག ༡༣བ༩

༩༣༤ གོང་མཚུངས། རབ་བྱེད། ༡༨ ཐུགས་ ༡༠ ༡༣ བ༩

༩༣༥ གོང་མཚུངས། རབ་བྱེད། ༡༩ ཐུགས་ ༥༠ ༡༨ ན༩

༩༣༦ སྡེ་དགེ ༡༩༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ཕེའུ ༡ ཤོག ༡༨ བ༩

༩༣༧ སྡེ་དགེ ༩༡༣ བསྟན། དབུ་མ། ཁ སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ཕེའུ ༡ ཐུགས་ ༡༩ ཤོག ༩༩ ན༥

༩༣༨ སྡེ་དགེ ༩༩༦ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ཐུབ་ཆེན་སངས་རྒྱ། མི་ཟད་པའི་གཉེར་མཁོངས་མན་ངག་གི་སྒྲུ། ཤོག ༡༨ བ༩ ལུང་ཞུངས་དེས་པ་མ་བརྟེན།

༩༣༩ སྡེ་དགེ ༡༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཕེའུ ༡༣ ཐུགས་ ༡༣ ཤོག ༡༩ ན༣

༩༤༠ སྡེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ༡༨ བ༩

༩༤༡ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༨ བ༩

༩༤༢ སྡེ་དགེ ༡༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཕེའུ ༡༣ ཐུགས་ ༡༣ ཤོག ༡༩ ན༣ ཚོག་སྒྲ་ཟུང་མི་མཐུན།

༩༤༣ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༩༤༤ སྡེ་དགེ ༡༡༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱ། དོ་ཤ་མཚོད་གླུ། ཤོག ༣༡ བ༡

༩༤༥ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཁ གོ་ཆའི་བཀོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༥༤ ན༡ ནས་ ན༣

༩༤༦ དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

༩༤༣ ཇོ་བོ་རྗེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

དགུ་པ་བསྒྲེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལེའུའི་མཚན།

༡ སྡེ་དགེ ༩༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྫོད། ཤོག ༣ བ༡

๑ སྡེ་དགེ ༣๗๐๗ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ སྒྲོབ་དཔོན་ཏིལིཔ་ཀམལ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མ། ཤོག ๑๘ བ༣

๒ གསང་བ་གྲུབ་པའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞེབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๓ དབང་ཆེན་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๔ སྡེ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔོན། ལེའུ ༢ ཤོག ๑๑༡ བ๑

๕ རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ལེན་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๖ རིམ་གསུམ་སྒྲིལ་རྒྱུད་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๗ དོ་རྗེ་འཇྱུང་པ་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๘ མ་དཉིར་གསང་འདུས་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་བཞུགས་པ་འདི་ར་དེ་ལས་བཀོད། སྡེ་དགེ ๙๑๖ བཀའ། རྒྱུད། ང ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ๘ ཤོག ๙ བ๙

๑๐ སྡེ་དགེ ༡༣๐ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་རྡོ་པ་གློག་གི་འགོར་ལོའི་མདོ། ལེའུ ๙ ཤོག ๓๐๐ ན๘

๑๑ སྡེ་དགེ ༣๘๐ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག ๙ བ๑

๑๒ སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ཆེན་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๑๓ སྡེ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔོན། ལེའུ ๓ ཤོག ๑๑๓ བ๘

๑๔ སྡེ་དགེ ༡༢༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ๑๔ ཤོག ๑๗ ན๙

๑๕ སྡེ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔོན། ལེའུ ๑ ཤོག ๑๑๑ བ๑

๑๖ སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ཆེན་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๑๗ འཇམ་ལྭ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๑๑ སྡེ་དགེ ๙๘๗๗ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཁ་སྐོང་། པེ་ཅིང་། ཨ སྒྲོབ་དཔོན་པི་མ་ལ། གསང་ཕིག་མན་ངག་གི་ འགྲེལ་པ། ཤོག ๑๘๑ བ๑

๑๘ གོང་མཚུངས། ཤོག ๑๘๑ བ๑

๑๙ གོང་མཚུངས། ཤོག ๑๘๑ བ๘

๒๐ གོང་མཚུངས། ཤོག ๑๘๑ བ๗

๒๑ སྡེ་དགེ ༣๘๐ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག ๘ ན๑

๒๒ སྡེ་དགེ ๙๑๗ བཀའ། རྒྱུད། ང ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ๑ ཤོག ๑ ན๘

๒๓ སྡེ་དགེ ๙๐๑๙ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ๑ ཤོག ๗๘ ན๑

༢༤ སྡེ་དགེ ༢༢༢༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི སྒྲུབ་ཆེན་སར་ད་ཀ། དོ་ཏ་མཛོད་སྒྲུ། ཨོཾ ᳘᳘ བཧ

༢༥ སྡེ་དགེ ༩᳘᳘᳘ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ སྒོམ་དཔོན་ཏི་མ་ལ། གསང་ཕིག་གི་འགྲེལ་བ། ཨོཾ ༡༤༢ བཤ

༢᳘ ཐགག་གྱགས། སྡེ་དགེ་དབང་མ།

༢༦ སྡེ་དགེ ༩༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཨོཾ ༡᳘ ནཧ

༢᳘ སྡེ་དགེ ༤༣༠ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་གྲོགས་པོ་འཕགས་པའི་མདོ། ལེའུ ༣ ཨོཾ ༣༠༡ ནཡ

༣༠ སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྡྲིང་། ལེའུ ༢ ཨོཾ ༡᳘᳘᳘ བཡ

༣᳘ ཀུན་བྲེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༢ སྡེ་དགེ ༢༣᳘ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༢ ཨོཾ ༣༣ བཧ

༣༣ ལུང་འདི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པའི་གྲུབ་ཐབས་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣ཉ སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྲེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ᳘ཉ ཨོཾ ᳘᳘ བཧ འཇུར་མི་མཐུན།

༣᳘ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༥༢ ཨོཾ ༥᳘ ནའ

༣᳘ སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྡྲིང་། ལེའུ ᳘ ཨོཾ ᳘᳘᳘ ནའ

༣᳘ སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣᳘ རིམ་པྲའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣᳘ སྡེ་དགེ ᳘᳘᳘ བཀའ། རྒྱུད། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ ᳘᳘ ཨོཾ ༢᳘᳘ ཅ᳘

᳘᳘ རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

᳘᳘ སྡེ་དགེ ᳘᳘᳘᳘ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤ རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་གི་བྱ་བ་མདོར་བསྡུས་པ། ཨོཾ ᳘᳘᳘ ཅ᳘

᳘᳘ སྡེ་དགེ ᳘᳘᳘ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྡྲིང་། ལེའུ ᳘ ཨོཾ ᳘᳘᳘ ནཡ

᳘᳘ གོང་མཚུངས། ལེའུ ᳘᳘ ཨོཾ ᳘᳘᳘ ཅ᳘

᳘᳘ རྣིང་མའི་རྒྱུད་འབུམ། ང དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ ᳘ ཨོཾ ᳘᳘᳘ བཟ

᳘᳘ རྡོ་རྗེ་ཁང་བུ་བཅུགས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

᳘᳘ དམ་ཚིག་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

᳘᳘ གོང་མཚུངས།

᳘᳘ གོང་མཚུངས།

৬৫ གསེར་གྱི་ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

৬০ དཔལ་ཀེ་ཀྲ་བརྩེགས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཀྱང་བོ་ངོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ནང་རིན་པོ་ཆེ་ཀེ་ཀྲ་བརྩེགས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

৬১ འགོར་ལོ་རྣམ་པར་བརྩེགས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས་ཀྱང་བོ་ངོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ནང་རིན་པོ་ཆེ་འགོར་ལོ་བརྩེགས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

৬২ གོང་མཚུངས།

৬৩ གོང་མཚུངས།

৬৪ དམ་ཚིག་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

৬৫ ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

৬৬ སྐྱིང་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཕེན་པའི་རྒྱུད་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

৬৭ གནམ་ལྟུགས་མེ་འབར་བའི་རྒྱུད་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

৬৮ དམ་ཚིག་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

৬৯ ཤེལ་གྱི་ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

৭০ པདྨ་གླིང་ཡངས་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

৭১ རྟེན་མ་རྒྱུད་འབྱུམ། ང་ དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ ৬ ཤོག ১৫৬ བ৬

৭২ གོང་མཚུངས། ཤོག ১৫২ བ২

৭৩ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་གྱི་མདོ་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

৭৬ རྟེན་མ་རྒྱུད་འབྱུམ། ང་ དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ ৬ ཤོག ১৫৬ བ১

৭৭ སྡོ་དགེ ৬১৫ བཀའ། རྒྱུད། ང་ རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད། ཤོག ৬৭ ཁ৭

৭৮ རྟེན་མ་རྒྱུད་འབྱུམ། ང་ དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ ৬ ཤོག ১৫৬ ཁ২

৭৯ གོང་མཚུངས། ཤོག ১৫৬ བ১

৮১ གོང་མཚུངས། ཤོག ১৫৬ བ১

৮২ གོང་མཚུངས། ཤོག ১৫৬ བ১

৮৩ སྡོ་དགེ ২২১ བཀའ། རྟེན་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། དམ་ཚིག་གི་ལེའུ ཤོག ১২০ ཁ২

৮১ གོང་མཚུངས། དམ་ཚིག་གི་ལེའུ ཤོག ১২০ ཁ২

㉛ སྡེ་དགེ ༡༩༢ བཀའ། རྒྱུད། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ༡༢ ཤོག ༡༡༠ བ།

㉜ སྡེ་དགེ ༡༩༢ བཀའ། རྒྱུད། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ㉑ ཤོག ༡༨ བ༢ འགྲུར་མི་མཐུན།

㉝ དམ་ཚིག་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

㉞ སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྨེད་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔོན། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༣༠ ན༢

㉟ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༣༠ ན༩

㊱ སྡེ་དགེ ༡༡㉑ བཀའ། རྒྱུད། ང ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༡ ཤོག ༤ ན༢

㊲ ལུང་འདིའི་ཐུང་ཟས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

㊳ དམ་ཚིག་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

㊴ གོང་མཚུངས།

㊵ བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

㊶ ཚོས་སྣོད་མན་ངག་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

㊷ སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྨེད་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔོན། ལེའུ ㉑ ཤོག ༡༢༢ ན༢

㊸ སྡེ་དགེ ༢༢༥༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། མི་ཟད་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ། ཤོག ㉗

㊹ སྡེ་དགེ ༡༩༢ བཀའ། རྒྱུད། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ ㉑ ཤོག ༡༠༠ ན㉑ འགྲུར་མི་མཐུན།

㊺ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༠༤ བ༤

㊻ སྡེ་དགེ ༤㉑ བཀའ། རྒྱུད། ང དོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད། ཤོག ༥༤ ན㉑

㊼ སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྨེད་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔོན། ལེའུ ༡༢ ཤོག ༡༢༢ ན༢

㊽ སྡེ་དགེ ༤㉑ བཀའ། རྒྱུད། ང ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མ་ཏང་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༤ ཤོག ༢༡ ན༥

㊾ ཞེ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་མ་འཛིན།

㊿ བསྐྱེད་རྫོགས་ཆེན་མོ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་མ་འཛིན།

(51) ཉེ་རུ་ཀ་གལ་པོ་ཆེ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་མ་འཛིན།

(52) ལམ་རིམ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་མ་འཛིན།

(53) གོང་མཚུངས།

(54) སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྨེད་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔོན། ལེའུ ༥ ཤོག ༡༡༥ ན㉑ ཚོགས་སྣ་ཚུང་མི་མཐུན།

๙๘ སྡེ་དགེ ২২০ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་རྡམ་པ་གྲོགས་གི་འགོར་ལོའི་མདོ། ལེའུ ৭ ཤོག ২০৲ བ৲

๙๙ སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๙২ སྡེ་དགེ ২২০ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་རྡམ་གྲོགས་གི་འགོར་ལོའི་མདོ། ལེའུ ৭ ཤོག ২০৭ ན৲

๙๓ རྨད་འབྱུང་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๑๐๐ སྡེ་དགེ ২২২ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ৫ ཤོག ๑২০ ན২

๑๐๑ དམ་ཚིག་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๑๐২ སྡེ་དགེ ২ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། ཤོག ২০ བ๑

๑๐๓ སྡེ་དགེ ২২২ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ๑৫ ཤོག ๑๓০ ན৮

๑๐๔ གོང་མཚུངས། ཤོག ๑๓০ ན৮

๑๐৫ སྡེ་དགེ ২২২ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ৬০ ཤོག ৬๗ བ๓

๑๐৬ སྡེ་དགེ ৫৬๗๗ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ඤ སྒོམ་དོགས་པ་མ་ལ། གསང་ཕིག་མན་ངག་གི་འགྲེལ་པ། ཤོག ๑৫৫ ན๑

๑๐๗ གོང་མཚུངས། ཤོག ๑৫৫ བ৭

๑๐๘ གོང་མཚུངས། ཤོག ๑৫৭ ན৫

๑๐৯ གོང་མཚུངས། ཤོག ๑৫৭ བ৭

๑๑০ གོང་མཚུངས། ཤོག ๑৫৬ ན๑

๑๑๑ གོང་མཚུངས། ཤོག ๑৫৬ ན৮

๑๑๒ སྡེ་དགེ ২২২ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ৭ ཤོག ๑๑৭ ན৭

๑๑๓ གོང་མཚུངས། ལེའུ ๑๒ ཤོག ๑২২๓ བ๑

๑๑๔ སྡེ་དགེ ২২২ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ๓ ཤོག ๑๑๓ བ২

๑๑৭ གོང་མཚུངས། ལེའུ ๑๒ ཤོག ๑২২๓ བ২

๑๑৮ གོང་མཚུངས། ལེའུ ๓ ཤོག ๑๑๓ ན২

๑๑๙ གོང་མཚུངས། ལེའུ ๓ ཤོག ๑๑๓ ན๓

๑๑๒ གོང་མཚུངས། ལེའུ ๓ ཤོག ๑২๘ ན๙

བཙུ་པ་གཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེའུའི་མཆན།

1 སྡེ་དགེ ༡༢༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདོ། ཤོག ༢༡༤ བ༣ འཕྲུང་ཟུང་མི་མཐུན།

2 ལུང་འདི་ཉིད་ཅེ་འཛིན་མཚོག་དམ་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིང་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

3 མ་དཔེར་དགོངས་འདུས་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་ **21** དེ། སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༣༣ བ༡

4 ལུང་འདི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ནང་འཚོལ་ཞིང་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

5 སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེའུ ༢ ཤོག ༡༥༢ ཁ༡

6 རྒྱད་འབྱུང་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ།

7 སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ཤོག ༡༡༢ བ༣

8 དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིང་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

9 བཟླ་རྟགས་པར་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ནང་མི་བཞུགས།

10 སྡེ་དགེ ༢༡༥༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ཐུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་སྤྱོད་པའི་སྒྲུ། ཤོག ༢༥ བ༧

11 སྡེ་དགེ ༡༢༧ བཀའ། མདོ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༩ ཤོག ༢༥ ན༩

12 སྤྱན་ར་ས་གཟིགས་བཏུལ་བ་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ།

13 སྡེ་དགེ ༤༢༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚད་མ། ཅ དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འཐེལ། ལེའུ ༣ ཤོག ༢༢༩ བ༤

14 སྡེ་དགེ ༣༢༢༩ བསྟན། དབུམ། ཙ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་ཏུ་དབྱེ། ༧ ཤྩོག ༢༩ ཤོག ༤ བ༧

15 སྡེ་དགེ ༡༢༧ བཀའ། མདོ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༩ ཤོག ༢༥ བ༤

16 སྡེ་དགེ ༤༧ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཚ འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེའུ ཤོག ༡༣༢ བ༤

17 བྱམས་པའི་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

18 ཚལ་པོ་ཆེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

19 སྡེ་དགེ ༣༢༢༩ བསྟན། དབུམ། ཙ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་ཏུ་དབྱེ། ༡༢ ཤྩོག ༣ ཤོག ༡༡ ན༢

༢༠ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་ལཚོལ་ཞིབ་ནན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༡ སྡེ་དགེ ༡༣༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ༢ ཤོག ༡༡༢ ན༣

༢༢ སྡེ་དགེ ༡༡༥༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཀ། དོ་ཀ་མཛོད་སྤྱོད་པའི་སྒྲུ། ཤོག ༢༧ ན༢

༢༣ ཆུ་བྱན། སྡེ་དགེ་དཔར་མ།

༢༤ སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེའུ ཇ ཤོག ༨ ཅ༨

༢༥ སྡེ་དགེ ༣༥༠ བསྟན། དབུ་མ། འ སྤྲོས་དཔོན་རྣ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལ། ཤོག ༢༢ ན༧

༢༦ སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེའུ ༢ ཤོག ༡༨༢ ན༡

༢༧ སྡེ་དགེ ༣༥༠ བསྟན། དབུ་མ། འ སྤྲོས་དཔོན་རྣ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལ། རབ་བྱེད། ༧ ཤོག ༢༢ ཅ༤

༢༨ སྡེ་དགེ ༣༢༩ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༧ ཤྩོག ༣༣ ཤོག ༡༠ ཅ༤

༢༩ ལས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་མདོའི་ལུང་འདི་ལཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༠ མ་དཔེར་དགོངས་འདུས་ཞེས་བྱདས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དོན་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད། སྡེ་དགེ ༡༥༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ ཏྲི་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༣༠ ཅ༢

༣༡ སྡེ་དགེ ༢༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེས་རབ་སྙིང་པོ། ཤོག ༡༩༥ ན༥

༣༢ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་ལཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༣ སྡེ་དགེ ༡༥༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛུད་བ་མེད་པའི་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༢༧༠ ན༢

༣༤ སྡེ་དགེ ༡༢༤ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ཇ ཤོག ༡༩ ན༥

༣༥ མ་དཔེར་དགོངས་འདུས་ཞེས་བྱདས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དོན་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད། སྡེ་དགེ ༡༢ཇ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་དོན་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ ༡ཇ ཤོག ༡༣༢ ན༨

༣༦ སྡེ་དགེ ༡༡༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཀ། དོ་ཀ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། ཤོག ༧༡ ཅ༢

༣༧ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་ལཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༨ སྡེ་དགེ ༣༨༡ བསྟན། དབུ་མ། ཅ སྤྲོས་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱོར་འཇུག ལེའུ ཁ ཤྩོག ༡༧ ཤོག ༡༠ ན༧

༣ཇ སྡེ་དགེ ༡༡༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཀ། དོ་ཀ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། ཤོག ༧༢ ཅ༡

๙๐ སྡེ་དགེ ๗๑๙ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ དཀོན་མཆོག་འཕྲུང་གནས་ཀྱི་མདོ། ཤོག ๑๙๗ བ๗ འགྲུར་མི་མཐུན།

๙๗ སྡེ་དགེ ๎๑๑๑ བཀའ། ཏི་ང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔོན་། ཤོག ๗๗๎ ཐ๙

๙๑ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๙๓ སྡེ་དགེ ๎๑๑๎ བཀའ། ཏི་ང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ๙๗ ཤོག ๙๙ ན๑

๙๙ སྡེ་དགེ ๑๑๘๙ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ས་བཅད་གཉིར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲུ། ཤོག ๑๙ ན๑

๙๙ སྡེ་དགེ ๎๑๙ བཀའ། ཏི་ང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ ๑๙ ཤོག ๑๑๓ བ๑

๙๘ སྡེ་དགེ ๑๑๑๙ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ས་བཅད་གཉིར་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། ཤོག ๗๙ བ๓

๙๗ སྡེ་དགེ ๑๐๗ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེའུ ๎ ཤོག ๑๘๓ བ๑

๙๎ སྡེ་དགེ ๓๗๎๘ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་ལྔ་པ། ཕྱོགས ๑๑ ཤོག ๑๐ ན๓

๙๘ སྡེ་དགེ ๎๑๑๎ བཀའ། ཏི་ང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ๙ ཤོག ๎ བ๘

๎๐ སྡེ་དགེ ๑๑๘๙ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ས་བཅད་གཉིར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲུ། ཤོག ๑๙ ན๗

๎๑ སྡེ་དགེ ๑๑๐๓ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ས་བཅད་ཉི་ཤུ་པ། ཕུག་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་མན་ངག ཤོག ๑๙๓ ན๓ ནས་ ๑๙๙ ན འདི་འི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

๎๒ སྡེ་དགེ ๑๑๑๙ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ས་བཅད་གཉིར་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། ཤོག ๗๎ ན๑

๎๓ སྡེ་དགེ ๎๑๑๎ བཀའ། ཏི་ང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ๓๎ ཤོག ๙๙ བ๘ འདི་འི་འཐད་ལ་ དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

๎๙ སྡེ་དགེ ๑๙๓ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ཤོག ๗๙ བ๓ འགྲུར་མི་མཐུན།

๎๎ སྡེ་དགེ ๑๑๑๙ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ས་བཅད་གཉིར་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། ཤོག ๗๑ ན๗

๎๘ སྡེ་དགེ ๗๐๗ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེའུ ๗ ཤོག ๎ ན๘ འགྲུར་མི་མཐུན།

๎๗ སྡེ་དགེ ๘๙ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཤུགས་པའི་བསམ་པ་བསྡུལ་བའི་མདོ། ཤོག ๗๙๙ བ๗ འགྲུར་མི་མཐུན།

๎๎ ཨལ་ཆེན་ཀྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

๎๙ སྡེ་དགེ ๑๑๑๙ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ས་བཅད་གཉིར་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། ཤོག ๗๑ བ๗

๘๐ གོང་མཚུངས། ཤོག ๗๑ བ๑

༤༽ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༣༽ ཤོག ༡༠ བ༢ ནས་ ༡༤ བ༡ འགྲུར་མི་མཐུན།

༤༢ གོང་མཆུངས། ལེའུ ༢༢ ཤོག ༣༽ ན༢

༤༣ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༢༽ ཤོག ༢ཀ ན༢ ཚུལ་མིན་དབྱུང།

༤༤ སྡེ་དགེ ༡༩༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ དཀོན་མཆོག་ཅ་ལ་ལའི་མདོ། ཤོག ༡༩ ན༤

༤༥ སྡེ་དགེ ༣༡༤ བསྟན། དབུམ། ཡ སྒོང་བ་དཔོན་སློབ་བ་གྲགས་པ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། ཤོག ༡༠ བ༢ འགྲུར་མི་མཐུན།

༤༦ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡ ན༢

༤༧ གོང་མཆུངས། ཤོག ༤༡ བ༧

༤༡ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༨ ཤོག ༡༢ ན༢

༤༨ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ཐུབ་ཆེན་ས་ར་ཀ། དོ་ཀ་མཛོད་ཀྱི་ཐུག ཤོག ༧༡ བ༤

༥༠ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༡༥ ཤོག ༡༩ ན༢

༥༡ གོང་མཆུངས། ལེའུ ༡ཀ ཤོག ༤ ན༩ འདིའི་འཕད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟེམ།

༥༢ གོང་མཆུངས། ལེའུ ༣ ཤོག ༡ ན༩ འདིའི་འཕད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟེམ།

༥༣ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༣༠ ཤོག ༣༤ ན༤

༥༤ སྡེ་དགེ ༡༡༤༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ ཐུབ་ཆེན་ས་ར་ཀ། མི་ཟད་གཉེར་མཁོངས་མན་ངག་གི་ཐུག ཤོག ༡ཀ ན༤

༥༥ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༩༩ ཤོག ༡༠ ན༤

༥༦ གོང་མཆུངས། ཤོག ༡༠ བ༣

༥༨ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ཐུབ་ཆེན་ས་ར་ཀ། དོ་ཀ་མཛོད་ཀྱི་ཐུག ཤོག ༥༣ ན༡

༦༠ གོང་མཆུངས། ཤོག ༥༢ ན༣

༦༡ གོང་མཆུངས། ཤོག ༥༡ ན༣

༦༢ གོང་མཆུངས། ཤོག ༥ཀ བ༡

༦༣ གོང་མཆུངས། ཤོག ༥༣ ན༣

༸ སྡེ་དགེ ༢༢༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི གྲུབ་ཆེན་སར་ད་ག། དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག ྈ༢ བ༨

༹ ལྷོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༺ སྡེ་དགེ ༡༢ྈ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ཀ ཤོག ༣༺ ན།

༻ སྡེ་དགེ ༢༢༠ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཏུའ་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༢༠ ན༺ འཕྲུང་མི་མཐུན།

༡༠ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༦༠ ཤོག ༦ྈ ན༦ ཚོགས་སྐྱེ་ཟློང་མི་མཐུན།

༡ཀ ནམ་མཁའ་ཆེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

ཅ སྡེ་དགེ ༢༢༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི གྲུབ་ཆེན་སར་ད་ག། དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག ྈ༢ བ༨

ཆ སྡེ་དགེ ༢༢༠ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཏུའ་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༢༠ ཤོག ༣༩ ན། འཕྲུང་མི་མཐུན།

ཇ སྡེ་དགེ ༡༢ྈ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ཀ ཤོག ྈ ན།

ཉ སྡེ་དགེ ༡༢ྈ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ཅ ཤོག ྈ༢ ན། དང་ ལེའུ ཉ ཤོག ྈ༥ བ༨

སྡེ་དགེ ༢༢ྈ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ། ཤོག ཉ ན༢ དང་ ཤོག ྈྈ ན༩

ཉཀ སྡེ་དགེ ༩ྈྈ བསྟན། ཚད་མ། ཅ དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་དེས། ལེའུ ཅ ཤོག ྈ༢ ཅྈ

ྈ་ སྡེ་དགེ ཉ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཀེ་ཏུའ། ལེའུ ཅ ཤོག ྈ༥ ན༨

ྈ་ སྡེ་དགེ ༢༢༩ བསྟན། དབུ་མ། ཙ མཁོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ལེའུ ྈ༢ ཐྲོག ྈ་ ཤོག ྈྈ ན༩

ྈ་ སྡེ་དགེ ྈ༢ྈ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ྈ༢ ཤོག ༩༩ ན༢

ྈ་ སྡེ་དགེ ༢༢༠ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་ཏུའ་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ྈྈ ཤོག ྈྈ བ༨ འཕྲུང་མི་མཐུན།

ྈ་ གོང་མཚུངས། ལེའུ ྈ ཤོག ཀ ན༩

ྈ་ ཏོག་ཅོ་བའི་དོ་ཏ་ཞི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ནན་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༠༤ སྡེ་དགེ ༡༩༠ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་པའི་རྒྱུད། ལེའུ ༣༤ ཤོག ༡༡ བ༢

༡༠༣ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕྱི སྒྲ་ཆེན་སངས་རྒྱ། དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། ཤོག ༣༤ ན།

༡༠༢ ཐལ་པོ་ཆེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༠༡ སྡེ་དགེ ༡༡༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༢༢ ཤོག ༣༨ བ༨

༡༡༠ གོང་མཚུངས། ཤོག ༣༨ བ༨ འགྲུང་མི་མཐུན།

བཅུ་གཅིག་པ་སྒོམ་པ་བསམ་གཏན་དྲི་མ་མེད་པའི་ལེའུའི་མཆན།

༡ སྡེ་དགེ ༡༡༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༣༠ ཤོག ༣༤ ན༢

༢ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣ སྡེ་དགེ ༡༡༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༣༡ ཤོག ༣༤ བ༤

༤ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༣༤ ཤོག ༣༢ བ༡

༥ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༦ སྡེ་དགེ ༡༡༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༨ ཤོག ༡༢ བ༢ ཚོག་སྦྱོར་མི་མཐུན།

༧ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༨ གོང་མཚུངས།

༩ གོང་མཚུངས།

༡༠ གོང་མཚུངས།

༡༡ སྡེ་དགེ ༢༣༡༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ནུ སྒོམ་དོགས་སྤོགས་གླང་། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ། ཤོག ༣༩ བ༤

༡༢ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༣ སྡེ་དགེ ༢༣༡ མདོ་སྡེ། ཨ དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ། ཤོག ༩༢ བ༡ འདིའི་འཐད་ཡ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

༡༤ སྡེ་དགེ ༣༥༣༡ བསྟན། དབུམ། ཀ སྒོམ་དོགས་ཞེ་བ་སྡུ། སྒྲུབ་འཇུག ལེའུ ༥ ཤོག ༢༣ བ༢

༡༥ སྡེ་དགེ ༦༡༥༢ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག ད་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྲིང་། ཟློག ༡༠༣ ཤོག ༦༤ བ༦

༡༦ སྡེ་དགེ ༢༣༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ། ཤོག ༩༢ བ༡

༡༣ སྡེ་དགེ ༡༠༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ལེའུ ༥ ཤོག ༣༣ ན༢

༡༥ སྡེ་དགེ ༡༩༥ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༢༣ ཚོག ༢༢ ན།

༡༨ ཉིང་དེ་འཛིན་དམ་བའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༠ སྡེ་དགེ ༡༥ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཆ བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཚོག ༡༠༨ ན༣

༢༡ སྡེ་དགེ ༣༣༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཚོག ༢༣ ན༢

༢༢ གོང་མཆུངས། ཚོག ༢༣ ན༢

༢༣ གོང་མཆུངས། ཚོག ༢༤ བ༡

༢༤ གོང་མཆུངས། ཚོག ༢༤ བ༢

༢༥ གོང་མཆུངས། ཚོག ༢༢ ན༥

༢༦ གོང་མཆུངས། ཚོག ༢༤ ན༩

༢༧ སྡེ་དགེ ༡༣༥ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༢༣ ཚོག ༢༢ ན༢

༢༨ གོང་མཆུངས། ལེའུ ༩༠ ཚོག ༣༢ ན༥

༢༩ སྡེ་དགེ ༣༣༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཚོག ༢༤ ན༣

༣༠ ཉིང་དེ་འཛིན་དམ་བའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༡ སྡེ་དགེ ༡༣༥ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༣༠ ཚོག ༣༥ བ༨

༣༢ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༣ གོང་མཆུངས།

༣༤ སྡེ་དགེ ༥༢༡༡ བསྟན། ཚད་མ། ཅ བཅས་ལྡན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ ༡ ཚོག ༡༨༡ བ༣

༣༥ སྡེ་དགེ ༡༣༥ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༢༣ ཚོག ༢༢ ན༡

༣༨ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༩ སྡེ་དགེ ༡༣༥ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༢༡ ཚོག ༡༠ བ༢

༤༡ གོང་མཆུངས། ལེའུ ༢༤ ཚོག ༢༣ ན༤

༤༢ གོང་མཆུངས། ལེའུ ༢༩ ཚོག ༢༡ བ༡

༤༣ གོང་མཆུངས། ལེའུ ༣༠ ཚོག ༡༡ ན༩

༤༤ གོང་མཆུངས། ལེའུ ༢༡ ཚོག ༡༠ ན༡

༤༥ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

୧୩ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༣༤ ཤོག ༣༡ ཅ༨

୧୧ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༣༣ ཤོག ༣༣ ན༨

୧୨ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

୧୩ རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ།

୧୪ ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

୧୫ སྒྲུ་འཕྲུལ་ལམ་རིམ་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ།

୧୬ གོང་མཚུངས།

୨୦ ཐལ་པོ་ཆེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

୨୧ སྡེ་དགེ ୧୦୨୧ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཐྲིག ༣༤ ཤོག ༤༣ ཅ༨

୨୨ སྒྲུ་འཕྲུལ་རྗོ་རྗེ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

୨୩ ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

୨୪ ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

୨୫ སྡེ་དགེ ୧୨୩ བཀའ། རྒྱུད། ཚ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད། ཤོག ༡༡༠ ན༡

୨୬ སྡེ་དགེ ༡༢୩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་ འཕགས་པ་ལྷ། སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མ། ལེའུ ཇ ཤོག ༣༢ ན୯

୨୭ སྡེ་དགེ ୧୨୩ བཀའ། རྒྱུད། ཚ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད། ཤོག ༡༡༠ ན༡

୨୨ སྡེ་དགེ ༡༢୩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་ འཕགས་པ་ལྷ། སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མ། ལེའུ ཇ ཤོག ༣༢ ན୨

୨୮ སྡེ་དགེ ୧୨୩ བཀའ། རྒྱུད། ཚ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད། ཤོག ༡༡༠ ན༡

୩୦ སྡེ་དགེ ༡༢୦୩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་ འཕགས་པ་ལྷ། སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མ། ལེའུ ཇ ཤོག ༣༢ ཅ୩

୩༡ སྡེ་དགེ ୧୨୩ བཀའ། རྒྱུད། ཚ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད། ཤོག ༡༡༠ ཅ୩

୩୨ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༡༠ ཅ୩

୩୩ སྡེ་དགེ ୩୩୧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི བྱང་ཆེན་ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག ༣୩ ན༡

୩୧ སྡེ་དགེ ୩୨୨୨ བསྟན། དབུ་མ། ཁ སྤྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ར ཐྲིག ୨୧ ཤོག ୩୨ ན༡

୩୪ སྡེ་དགེ ༡୩୨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༢ ཤོག ୩༡ ན୩ འགྲུར་མི་མཐུན།

୩୪ སྡེ་དགེ ୧୦୨୦ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡୧ ཐྲིག ༡༡

ཤོག ༡༨ ན།

༤༣ མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༤ སྡེ་དགེ ༡༢༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༡༨ ན༣ འཕྲུང་མི་མཐུན།

༤༨ སྡེ་དགེ ༡༩༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ། ཤོག ༢༢༡ ན༢

༥༠ སྡེ་དགེ ༤༥ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༢༨ བ༣

༥༡ སྡེ་དགེ ༡༢༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པའི་མདོ། ལེའུ ༥ ཤོག ༢༣ བ༣

༥༢ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥༣ གོང་མཆུངས།

༥༤ རྟོགས་པ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ།

༥༥ བདེ་བ་རབ་འབྱམས་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༦ སྡེ་དགེ ༢༢༢༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ཐུབ་ཆེན་སངས་རྒྱ། དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་ཐུག ཤོག ༥༣ ན༤

༥༧ གོང་མཆུངས། ཤོག ༥༣ ན༡

༥༨ གོང་མཆུངས། ཤོག ༥༤ བ༡

༥༩ གོང་མཆུངས། ཤོག ༥༤ ན༨

༦༠ སྡེ་དགེ ༣༡༤༨ བསྟན། དབུ་མ། ཚ འཕགས་པ་ལྷ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་འབྱེད་བརྒྱད་པ། ཐྲི་ཀ ༢༢ ཤོག ༡༠ ན༢

༦༡ སྡེ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཐྲི་ཀ ༡༦ ཤོག ༤༤ བ༡

༦༢ སྡེ་དགེ ༢༢༨༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ ཐུབ་ཆེན་སངས་རྒྱ། མི་ཟད་གཉེར་མཁོངས་མན་ངག་གི་ཐུག ཤོག ༢༨ ན༢

༦༣ སྡེ་དགེ ༢༢༠ བཀའ། རྨིད་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༢༢ ཤོག ༢༠ བ༨

༦༤ སྡེ་དགེ ༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་སྡེ་བསྡུས་པ་བཟང་། ཤོག ༡༨ བ༢

༦༥ སྡེ་དགེ ༢༢༢༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ཐུབ་ཆེན་སངས་རྒྱ། དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་ཐུག ཤོག ༥༨ བ༤

༦༦ གོང་མཆུངས། ཤོག ༥༤ ན༨

༦༧ སྡེ་དགེ ༣༥༢༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་གསུམ་པ། ཐྲི་ཀ ༡ ཤོག ༨ ན༩

རར སྡེ་དགེ རཀར བཀའ། རྣིང་རྒྱུ། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༧། ཤོག ༧རྀ བཤ ཚོགས་སྣ་ཚུང་མི་མཐུན།

རཾ སྡེ་དགེ ༡༧༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ཚངས་པར་ཐུབ་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༥ར ནཤ འཇུར་མི་མཐུན།

ཁ༠ ལྟའི་བྱ་བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

ཁ༡ སྡེ་དགེ ཤཏཾ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ སྣའི་སྐྱིང་པོ་འཕོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༠ཅ ནཾ

ཁཤ ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

ཁཅ སྡེ་དགེ ཅཅ༧༡ བསྟན། དབུམ། ཅ སྤྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྒྲུབ་ཐབས། ལེའུ ཁ ཐྲི་ག ཅ༩ ཤོག ཅཅ ན༩

ཁ༩ ཀྱེ་ཕྲིའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

ཁཀ སྡེ་དགེ ཅཅ༧ཅ བསྟན། དབུམ། ཉ སྤྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུམ་འཛུག་པའི་བཤད་པ། ཤོག ཅ༠ཀ བ༡

ཁཨ གོང་མཚུངས། ཤོག ཅ༡ཀ ན་

ཁ༡ ཀྱེ་ཕྲིའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

ཁཁ གོང་མཚུངས།

ཁག སྡེ་དགེ ཅ༡ཅཨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་ལྔ་པ། ཐྲི་ག ཅཨ ཤོག ༡༠ ན༤

༡༠༠ ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༠༡ ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༠ཅ སྡེ་དགེ ༡ཁཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ཅ༩ཅ བཤ འཇུར་མི་མཐུན།

༡༠ཅ ཀྱེ་ཕྲིའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༠ཆ གོང་མཚུངས།

༡༠ཇ སྡེ་དགེ ཇ༠ཇཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཅི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྡུས། ཤོག ཅ༧ བ༧

༡༠ཉ ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༠ཊ སྡེ་དགེ ཇ༠ཅ༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༥ ཐྲི་ག ཅ དང་ ཐྲི་ག ཇཅ ཤོག ༡ཇ ན༧

༡༠ཋ སྡེ་དགེ ཅ༠ཇ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། ལེའུ ཅ ཤོག ༡ཅཅ ན༧

༡༠ཌ ཀྱེ་ཕྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༡༠ སྡེ་དགེ ༡༣༤༩ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་སེང་ཆེ་བཟང་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། སྣབས་བཞི་པ། ཤོག ༡༡༩ བཅ

༡༡༡ ཀེ་ཏ་ཀི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༡༢ སྡེ་དགེ ཅ༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༥ ཐྲོག ༡༡ ཤོག ༡༨ བཅ

༡༡༣ ཆུ་བོ་ཚ་སྐོ་ཅན་གྱི་མདོའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ཅ༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༥ ཐྲོག ༡༡ ཤོག ༡༨ བཅ

༡༡༥ གོང་མཆུངས། ཐྲོག ༡ཅ ཤོག ༡༨ བཅ

༡༡༦ གོང་མཆུངས། ཐྲོག ༡༥ ཤོག ༡༨ བཅ

༡༡ི སྡེ་དགེ ༣ི༤༦ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས་དང་པོ། ཐྲོག ༤ ཤོག ༣ ན༤

༡༡༢ དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༡ཇ བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༢༠ སྡེ་དགེ ༣ི༤༦ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས་གསུམ་པ། ཤོག ༤ བཅ

༡༢༡ སྡེ་དགེ ༡ི༩ི་ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཇ སྟོང་དཔོན་སེང་ཆེ་བཟང་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། སྣབས་གསུམ་པ། ཤོག ༡༠༣ ན༣

༡༢༢ སྡེ་དགེ ཅ༠ི༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ༢ ཤོག ༤ི བཅ

༡༢༣ སྡེ་དགེ ཅ༠༤ི བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༣ི ཤོག ཅ༡ ན ི

༡༢ི སྡེ་དགེ ཅ༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ ༢ ཐྲོག ༡༢ ཤོག ཅི༢ ན༢

༡༢ི སྡེ་དགེ ཅ༠༤ི བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༡ི ཤོག ཅི༣ ན༣

༡༣༨ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྦྱིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྦྱིང་། ཤྲཱི་ཀ ༡༠༨ ཤོག ཅ༤ བ༣

༡༣༩ སྡེ་དགེ ༡༩ང བཀའ། མདོ་སྡེ། མ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོགས་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༢ཅ༣ ན༤ འཕྲུང་མི་མཐུན།

༡༤༠ སྡེ་དགེ ༣༩༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས་བཞི་པ། ཤྲཱི་ཀ ༡༣ ཤོག ༡ བ༩

༡༤༡ གོང་མཆུངས། སྣབས་གཅིས་པ། ཤྲཱི་ཀ ༣༠ ཤོག ༨ ན༢

༡༤༠ གོང་མཆུངས། སྣབས་དང་པོ། ཤྲཱི་ཀ ༥༡ ཤོག ཅ བ༣

༡༤༡ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༤༢ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྦྱིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྦྱིང་། ཤྲཱི་ཀ ༡༡༣ ཤོག ཅ༥ ན༡

༡༤༣ སྡེ་དགེ ༡༩ང བཀའ། མདོ་སྡེ། མ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོགས་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༢ཅ༣ ན༢

༡༤༤ ཐལ་པོ་ཆེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༤༥ སྡེ་དགེ ༡༡༡༢ བསྟན། བསྡོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཆོས་དབྱིངས་བསྡོད་པ། ཤྲཱི་ཀ ༣ཅ ཤོག ༤༤ ཅ༢

༡༤༦ སྡེ་དགེ ཅ།ཀ བཀའ། རྒྱུད། ཀ རྒྱུད་རྀ་རྗེ་རྩེ་མོ། ཤོག ༡༥༣ བ༡ འཕྲུང་མི་མཐུན།

༡༤༧ སྡེ་དགེ ཅ།ཀ།༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ཤོག ༡༡ཅ བ༤

༡༤༨ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྦྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤྲཱི་ཀ ༤༢ ཤོག ༡༢ཅ བ༡

༡༤༩ སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

བཅུ་གཅིས་པ་བོཏས་འདོན་སྨྲོད་པའི་ལེའུའི་མཆན།

༡ སྡེ་དགེ ༡༢ང བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ཅ ཤོག ༡༢ བ༥

༢ གོང་མཆུངས། ཤོག ༡༤ ན༢

༣ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤ ལུང་འདི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཆོག་དམ་པའི་མདོའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༨ སྡེ་དགེ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༯ ཤོག ༢༥ ན༧

༧ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༦ ཤོག ༡༣ ན༤ འདིའི་འཐད་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟམ།

༥ ཡེ་ཤེས་འཕྲུ་རྒྱའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༩ ལུང་འདི་དགོན་བཅུགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༠ སྡེ་དགེ ༦༡༢༢ བསྟན། སྤྱིའི་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིའི། ཤོུག ༢༧ ཤོག ༦༢ ན༡

༡༡ ལུང་འདི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚོག་དམ་པའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༢ སྡེ་དགེ ༦༡༢༢ བསྟན། སྤྱིའི་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིའི། ཤོུག ༢༢ ཤོག ༦༡ བ༤

༡༣ གོང་མཚུངས། ཤོུག ༢༤ ཤོག ༦༡ བ༧

༡༤ དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༥ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་སྒྲིད་ཀྱི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༦ སྡེ་དགེ ༦༡༢༢ བསྟན། སྤྱིའི་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིའི། ཤོུག ༢༩ ཤོག ༦༡ བ༦

༡༧ གོང་མཚུངས། ཤོུག ༣༣ ཤོག ༦༢ ན༥

༡༨ གོང་མཚུངས། ཤོུག ༥༡ ཤོག ༦༣ ན༣

༡༩ གོང་མཚུངས། ཤོུག ༢༩ ཤོག ༦༢ ན༣

༢༠ གོང་མཚུངས། ཤོུག ༣༢ ཤོག ༦༢ ན༥

༢༡ གོང་མཚུངས། ཤོུག ༡༠ ཤོག ༦༩ ན༩

༢༢ གོང་མཚུངས། ཤོུག ༦༦ ཤོག ༦༢ བ༥

༢༣ གོང་མཚུངས། ཤོུག ༡༠༧ ཤོག ༦༥ བ༩

༢༩ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༥ སྡེ་དགེ ༩༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༥ ཤོུག ༡༥ ཤོག ༡༩ ན༧

༢༦ སའི་སྙིང་པོ་འགོར་ལོ་བཟུང་བའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༧ སྒོ་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༢༨ སྡེ་དགེ ༢༢༨ བཀའ། རྒྱུད་བྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༡༩ ཤོག ༨༧ ན༤

༢༩ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༠ སྡེ་དགེ ༡༡༤ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༡༣ ཤོག ༡༤ བ༡

༣༡ སྡེ་དགེ ༡༤༠༣ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་པྲ། ཤོག ༡༡ བ༡ འཇུར་མི་མཐུན།

༣༢ སྡེ་དགེ ༡༢༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི སྒྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། ཤོག ༧༣ ན༡

༣༣ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༤ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ༡ བ༣

༣༥ དོ་ཧ་ནི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༦ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༧ ཡུམ་བར་མའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༣༨ སྡེ་དགེ ༡༢༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི སྒྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། ཤོག ༧༢ བ༨

༣༩ ཚལ་པོ་ཆེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༠ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༡ མི་ཟད་གཉེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྒྲུའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༢ གོང་མཚུངས།

༤༣ འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༤ མན་ངག་གསེར་ཕྲེང་ཞེས་བྱ་བ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༥ གོང་མཚུངས།

༤༦ བཟང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༧ སྡེ་དགེ ༡༡༤ བསྟན། རྣིང་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༣༤ ཤོག ༤༠ བ༣

༤༨ སྡེ་དགེ ༡༢༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི སྒྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། ཤོག ༧༨ བ༣

༤༩ མན་ངག་གསེར་ཕྲེང་ཞེས་བྱ་བ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༠ གོང་མཚུངས།

༥༡ སྡེ་དགེ ༡༢༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི སྒྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། དོ་ཧ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུ། ཤོག ༧༩ བ༧

༥༢ གོང་མཚུངས། ཤོག ༧༩ བ༣

༥༣ ཀུན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

བཅུ་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུའི་མཆན།

༡ སྡེ་དགེ ༡༠༡༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཤློ་ཀ ༣ ཚིག ༡༢ བ། ཚིག་སྣ་ཚུང་མི་མཐུན།

༢ སྡེ་དགེ ༡༠༡༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཤློ་ཀ ༣༥ ཚིག ༡༣ བ།

༣ སྡེ་དགེ ༡༠༡༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཤློ་ཀ ༦༠ ཚིག ༡༤ ན།

༤ སྡེ་དགེ ༣༡༧ བསྟན། དབུ་མ། འ སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་བུའི་སྐ། ཤློ་ཀ ༡༥ ཚིག ༢༡༨ བཅ

༥ སྡེ་དགེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ རྒྱན་སྐྱེས་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ལེའུ ༣ ཚིག ༡༣ བཧ

༦ སྡེ་དགེ ༤༣༣ བཀའ། རྒྱུད། ཇ དཔལ་ལྡན་གསང་ཕེགས་ལེའི་རྒྱུད། ཚིག ༢༤༢ བ། འགྲུར་མི་མཐུན།

༧ ཚལ་པོ་ཆེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༨ སྡེ་དགེ ༡༡༡༥ བསྟན། བསྟོད་ཚིགས། ཀ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། ཤློ་ཀ ༡༥ ཚིག ༥༤ བ།

༩ སྡེ་དགེ ༤༠༤༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཅི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་བསྟེན། ཚིག ༢༧ བ།

༡༠ ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༡༡ སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེའུ ༥ ཚིག ༤༧ ན། འགྲུར་མི་མཐུན།

༡༢ སྡེ་དགེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ རྒྱན་སྐྱེས་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཚིག ༡༩ ན། འགྲུར་མི་མཐུན།

༡༣ སྡེ་དགེ ༤༠༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༠ ཤློ་ཀ ༢༢ ཚིག ༨ བ།

༡༤ གོང་མཚུངས། ཤློ་ཀ ༡༢ ཚིག ༨ ན།

༡༥ སྡེ་དགེ ༢༢༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ སྐྱ་གསུམ་པའི་མདོ། ཚིག ༡༥ བཧ

༡༦ གོང་མཚུངས། ཚིག ༡༥ བཧ

༡༧ སྡེ་དགེ ༤༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཚིག ༤༡ བ།

༡༨ སྡེ་དགེ ༤༠༡༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ།

ཤོག ༡༢༡ ན༤

༡༨ སྡེ་དགེ ༤༤༤ བཀའ། རྒྱུད། ཅ གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ཤོག ༣༩ ན༩ དང་ ཤོག ༡༤༩ བ༡

༢༠ སྡེ་དགེ ༩༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༥༠ ཤོག ༡༡ ན༣

༢༡ སྡེ་དགེ ༩༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༥༤ ཤོག ༡༡ བ༤

༢༢ སྡེ་དགེ ༩༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཐྲོག ༩༥ དང་ ཐྲོག ༥༡ ཤོག ༥ ན༥

༢༣ སྡེ་དགེ ༩༡༠ བཀའ། རྒྱུད། ང ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྐོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེའུ ༩ ཤོག ༢༡ ན༣

༢༩ སྡེ་དགེ ༣༥༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག ༩ ན༥

༢༥ སྡེ་དགེ ༣༢༢ བསྟན། དབུ་མ། ས སྒོམ་དཔོན་ཨེ་ཝེས་སྙིང་པོ། བདེན་གཉིས། ཐྲོག ༣༢ ཤོག ༣ ན༢

༢༦ སྤྱིང་ཡིག་བདུད་རྩི་ཕིགས་པ་ཞེས་བའི་གཞུང་འདི་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

༢༧ སྡེ་དགེ ༣༢༥༡ བསྟན། དབུ་མ། འ སྒོམ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་བུའི་སྐ ཐྲོག ༡༧ ཤོག ༢༡༥ བ༣

༢༨ ཨེ་ཤེས་སྙང་བ་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༩ ཨེ་ཤེས་དྲྭ་བ་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣༠ གོང་མཚུངས།

༣༡ སྡེ་དགེ ༣༨༧༡ བསྟན། དབུ་མ། གི སྒོམ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། སྒྲུབས་འགྲོ་བ་བདུན་ཅུ་པ། ཐྲོག ༣ ཤོག ༢༡༡ ན༢

༣༢ སྡེ་དགེ ༩༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཐྲོག ༩ དང་ ༣ ཤོག ༥༢ བ༢

༣༣ སྒྲུ་འཕྲུལ་བླ་མ་ཞེས་བའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣༤ སྡེ་དགེ ༩༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཐྲོག ༩༥ ཤོག ༥ ན༥

༣༤ སྡེ་དགེ ༡༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཚྲོག ༡༨ དང་ ༣༠ ཤོག ༥༣ ན༢

༣༥ སྡེ་དགེ ༡༣༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ༮ ཤོག ༡༢༡ ན༢

༣༧ སྡེ་དགེ ༥༡༤ བསྟན། སྨྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༣ ཚྲོག ༡༢ ཤོག ༡༡༤ ན༡

༣༨ སྒྲུ་འཕྲུལ་ལམ་རིམ་ཞེས་བ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣༮ སྡེ་དགེ ༡༣༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ༣༣ ཤོག ༡༡༠ བ༣ དང་ ཤོག ༡༮༤ བ༢

༤༠ གོང་མཆུངས། ཤོག ༡༡༠ བ༤

༤༡ གོང་མཆུངས། ཤོག ༡༡༠ བ༧

༤༢ སྡེ་དགེ ༣༥༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག ༡ བ༡

༤༣ སྒྲུ་འཕྲུལ་རྩམ་གྲོག་ཞེས་བྱ་བ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༤ ཉེ་རུ་ཀ་གལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༥ སྒྲུ་འཕྲུལ་རྩམ་གྲོག་ཞེས་བྱ་བ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༦ སྡེ་དགེ ༡༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༣ ཚྲོག ༡༧ ཤོག ༤༨ ན༤

༤༧ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་བརྒྱད་པ། ཚྲོག ༢༡ ཤོག ༡༢ ན༤

༤༨ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༤༩ རྣིང་མའི་རྒྱུད་འབུམ་ཐ་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲུ་འཕྲུལ་རྒྱ་མཚོ་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥༠ སྡེ་དགེ ༡༨༩༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སྨོན་དོན་ཆུའི་བྱང་ཆུབ། རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ཆོར་བཞིའི་ཕྲེང་བ། ཤོག ༡༢༡ བ༢

༥༡ སྡེ་དགེ ༡༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༥ ཚྲོག ༡ ཤོག ༢༡ བ༧

༥༢ སྡེ་དགེ ༡༣༢ བཀའ། རྣིང་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ༮ ཤོག ༡༢༡ ན༢

༥༣ སྡེ་དགེ ༣༥༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག ༥ ན༢

༥༤ སྡེ་དགེ ༡༠༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༣ ཚྲོག ༢༤

ཤོག ༤༨ བ༡

༤༤ སྡེ་དགེ ༣༧༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་བརྒྱད་པ། ཤོུག ༡༢ ཤོག ༡༡ བ༧

༤༥ སྡེ་དགེ ༩༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ཤེལ་ལུ ༣ ཤོུག ༣༤ ཤོག ༤༧ ན༩

༤༧ སྡེ་དགེ ༢༧༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཡ སངས་རྒྱས་སའི་མདོ། ཤོག ༣༧ ན༤ འཕྲུང་མི་མཐུན།

༤༤ གོང་མཚུངས། ཤོག ༣༤ ན༣

༤༨ སྡེ་དགེ ༩༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ་ལུ ༡༠ ཤོུག ༤༧ ཤོག ༡༡ བ༩

༥༠ སྡེ་དགེ ༢༧༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཡ སངས་རྒྱས་སའི་མདོ། ཤོག ༩༠ ན༩

༥༡ སྡེ་དགེ ༩༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ་ལུ ༡༠ ཤོུག ༣༠ ཤོག ༡༡ བ༤

༥༢ སྡེ་དགེ ༢༧༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཡ སངས་རྒྱས་སའི་མདོ། ཤོག ༩༠ བ༣

༥༣ སྡེ་དགེ ༩༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ་ལུ ༡༠ ཤོུག ༣༢ ཤོག ༡༡ བ༣

༥༤ སྡེ་དགེ ༢༧༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཡ སངས་རྒྱས་སའི་མདོ། ཤོག ༩༡ བ༢

༥༥ སྡེ་དགེ ༩༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ་ལུ ༡༠ ཤོུག ༣༩ ཤོག ༡༢ ན༡

༥༦ འགྲེལ་རྒྱང་གི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༥༧ སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྨེད་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ཤེལ་ལུ ༥ ཤོག ༡༡༥ བ༢

༥༨ སྡེ་དགེ ༣༧༢ བསྟན། དབུམ། འ སྒོམ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུམ་འཛུག་པའི་བཤད་པ། ཤོག ༣༣༢ ན༢

༥༩ སྡེ་དགེ ༩༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ཤེལ་ལུ ༢ ཤོུག ༥༢ ཤོག ༥༡ ན༡

༦༠ སྒྲུ་འཕྲུལ་མདོན་བྱང་ཞེས་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༦༡ སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྨེད་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ཤེལ་ལུ ༥ ཤོག ༡༡༠ བ༤

༧༢ རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དགེ་བཤད་འགྲུར་ནང་མི་བཞུགས།

༧༣ སྟེ་དགེ ༡༩༠ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཙ ལས་བརྒྱ། ཤོག ༢ ཚ༩ འགྲུར་མི་མཐུན།

༧༩ སྟེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྒྱུད་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༡༢ བཅ

༧༥ སྟེ་དགེ ༥০༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཁོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༢ ཐྲོག ༥༣ ཤོག ༦༩ ཅ༢

༧༨ སྟེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྒྱུད་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༡༣ ཚ༣

༧༧ སྟེ་དགེ ༥০༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཁོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༩ ཐྲོག ༧༩ ཤོག ༧০ བཅ

༧༨ ཐོས་པ། སྟེ་དགེ་དཔར་མ།

༧༩ མ་དཔེར་དགོངས་འདུས་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དོན་སྒྲིང་པོ་རྗེ་རྗེ་བཀོད་པའི་མདོ་ནང་བཞུགས་པ་འདིར་དེ་ལས་བཀོད། སྟེ་དགེ ༢༣༨ བཀའ། རྒྱུད་རྒྱུད། ཀ ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་རྗེ་རྗེ་བཀོད་པའི་མདོ། ལེའུ ༥༩ ཤོག ༢༥০ ཚ།

༨০ སྟེ་དགེ ༥০༢༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཁོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༩ ཐྲོག ༢༨ ཤོག ༥༡ ཅ༢

༨༡ སྟེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྒྱུད་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༢ ཅ།

༨༢ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༡༣ ཚ༢

༨༣ ཚལ་པོ་རྩེའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༨༩ ཀི་ཁྲིའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༨༥ གོང་མཚུངས།

༨༦ སྟེ་དགེ ༢༢༡ བཀའ། རྒྱུད་རྒྱུད། ཀ ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ། ཤོག ༡༦ ཅ།

༨༧ དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༨༨ ཀི་ཁྲིའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྙེད།

༨༩ སྟེ་དགེ ༡༡০ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨ ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༥༡ ཚ༥ འགྲུར་མི་མཐུན།

༩০ སྟེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། རྒྱུད་རྒྱུད། ཁ གསང་སྔགས། ལེའུ ༨ ཤོག ༡༡༡ ཚ།

(৫) སྡེ་དགེ ৬০২৬ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ৬ ཤློ་ཀ ৭ ཞོག ৬৶ ན৬ ཚོགས་སྦྱ་ཟུང་མི་མཐུན།

(৫২ སྡེ་དགེ ২৶২৬ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས་བཀྲད་པ། ཤློ་ཀ ২৬ ཞོག ৭২ བ৶

(৫২ སྡེ་དགེ ৬০২৬ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ৬ ཤློ་ཀ ২৶ ཞོག ৶৭ ན৫

(৫৬ སྐྱན་གྱི་གོང་རྒྱུན་ཞེས་པ་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

(৫৫ སྡེ་དགེ ৬০২০ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ৭০ ཤློ་ཀ ৬৬ ཞོག ৭৭ བ২

(৫৮ ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མདོའི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་བརྟེད།

(৫৶ སྡེ་དགེ ৬০২৬ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ৬ ཤློ་ཀ ৭৫ ཞོག ৬২ ན২

(৫২ གོང་མཚུངས། ལེའུ ২ ཤློ་ཀ ৶ ཞོག ৬২ བ৬

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་གྱི་མཚན།

৭ སྡེ་དགེ ৬০২৬ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ৬ ཤློ་ཀ ৭৫ ཞོག ৬২ ན২

ལུང་འདྲེན་ཕྱག་དབེའི་མཚན་གཞུང་།

བཀའ་འགྱུར།

དཀོན་མཆོག་གི་ཟ་མ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༣ མདོ་སྡེ། ཇ པེ་ཅིང་། ༣༥༤ ཤུ
དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༩༤ མདོ་སྡེ། ཅ པེ་ཅིང་། ༩༣༢
དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༩༡ མདོ་སྡེ། ཁ པེ་ཅིང་། ༤༠༣ ཇྷ
དཀོན་མཆོག་འཕྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༢༩ མདོ་སྡེ། ཐ པེ་ཅིང་། ༣༠༢ ཏྲ
ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མ་ཁང་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྔོན་ཆུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། སྡེ་དགེ ༩༡༤ རྒྱུད། ང པེ་ཅིང་། ༡༠
ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། སྡེ་དགེ ༩༡༣ རྒྱུད། ང པེ་ཅིང་། ༡༠
སྐུ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༡༣ མདོ་སྡེ། ཡ པེ་ཅིང་། ༡༩༡ ཌ
བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༩ མདོ་སྡེ། ཀ པེ་ཅིང་། ༣༤༢ ཙི
ཀུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༣ དང་ ༡༡༤ མདོ་སྡེ། ཚ པེ་ཅིང་། ༢༣༠ བུ ༢༢༢
ཀུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༤ མདོ་སྡེ། ཚ པེ་ཅིང་། ༢༢༣
མ་ཁང་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྒྱུད་པ། སྡེ་དགེ ༩༡༠ རྒྱུད། ང པེ་ཅིང་། ༡༡
ཐྲིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༥༣ དཀོན་བརྩེགས། ང པེ་ཅིང་། ༣༥༠ ༡༠ ཞི
ཐྲིམ་བདག་དཔས་བྱིན་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༢ དཀོན་བརྩེགས། ཅ པེ་ཅིང་། ༣༥༠ ༢༢ ཟི
གང་པོས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༥༡ དཀོན་བརྩེགས། ང པེ་ཅིང་། ༣༥༠ ༡༢ ཞི
གང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་བརྒྱ་པ། སྡེ་དགེ ༣༩༣ མདོ་སྡེ། ཙཱ པེ་ཅིང་། ༡༠༢༢ ཚུ
གོ་ཆའི་བཀོད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༥༡ དཀོན་བརྩེགས། ཁ པེ་ཅིང་། ༣༥༠ ༣ རྀ
དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༠༨ མདོ་སྡེ། ཅ པེ་ཅིང་། ༣༣༩ ཏུ
དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ༩༩༩ རྒྱུད། ཅ པེ་ཅིང་། ༢༦ ཅ
རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༥༤ མདོ་སྡེ། ཁ པེ་ཅིང་། ༣༥༦
རྒྱན་སྐྱག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༠ མདོ་སྡེ། ཆ པེ་ཅིང་། ༣༣༢

རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༡༤ དང་ ༢༡༥ དང་ ༢༢༡ མདོ་སྡེ། ཚ དང་ ཛ བེ་ཅིང་། ༡༡༠ དང་ ༡༡༡ དང་ ༡༡༣

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ། སྡེ་དགེ ༤༨༨ མདོ་སྡེ། ཇ བེ་ཅིང་། ༡༠༢ ཇ

དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་མཆོག་ཆེན་པོ་བརྟག་པ་དང་པོ། སྡེ་དགེ ༤༡༢ རྒྱུད། ཆ བེ་ཅིང་། ༡༡ ཆ

རྒྱུད་ཕྱི་མ། སྡེ་དགེ ༤༤༢ རྒྱུད། ཅ བེ་ཅིང་། ༡༧ ཅ

སྒྱུ་མ་མ་ཁན་བཟང་པོ་ཡུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༥༤ དཀོན་བརྩེགས། ཅ བེ་ཅིང་། ༣༨༠ ༡༧ ཉི

སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྤྲོང་བ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༤༨ དཀོན་བརྩེགས། ཀ བེ་ཅིང་། ༣༨༠ ༢ ཆོ

དེས་པ་དང་མ་དེས་པར་འགྲོ་བའི་ཐུགས་རྒྱ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༠༢ མདོ་སྡེ། ཚ བེ་ཅིང་། ༢༨༢ ཐུ

མདོན་པར་འགྱུར་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༠༡ མདོ་སྡེ། ས ༼༨༣༽ བེ་ཅིང་། ༼༨༣༽ ཀྱ

རྟ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༢༢ མདོ་སྡེ། ཇ བེ་ཅིང་། ༢༢༢ ཚུ

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའིམདོ་སྡེའི་རིན་པོ་ཆེམཐའ་ཡས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༠ མདོ་སྡེ། ཁ བེ་ཅིང་། ༼༨༣༽ ཁུ

བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ། སྡེ་དགེ ༢༡ ཤེར་ཕྱིན། ཀ བེ་ཅིང་། ༡༨༠

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའིཚོམས། སྡེ་དགེ ༢༢༨ མདོ་སྡེ། ས བེ་ཅིང་། ༡༠༢ ཀྱ

ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། སྡེ་དགེ ༤༤༢ མ (བཀའ་འགྱུར་ཁ་སྐོང་) བེ་ཅིང་། ༡༠༤ ༢

ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ། སྡེ་དགེ ༢༢༠ མདོ་སྡེ། ཡ བེ་ཅིང་། ༡༤༨ ཌ

ཆོས་བཞི་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༡༠ མདོ་སྡེ། ཟ བེ་ཅིང་། ༡༡༨ ཞུ

ཆོས་བཞི་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༤༠ མདོ་སྡེ། ཟ བེ་ཅིང་། ༡༡༤ ཞུ

ཆོས་བཅུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༢ དཀོན་བརྩེགས། ཁ བེ་ཅིང་། ༼༨༠ ༡ རྀ

ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡས་མི་གཡོ་བར་ཐ་དད་པར་ཐམས་ཅད་ཡ་སྟོང་བའིམདོ། སྡེ་དགེ ༡༢༤ མདོ་སྡེ། ད བེ་ཅིང་། ༼༡༨ ཐུ

ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༢༠ མདོ་སྡེ། མ བེ་ཅིང་། ༢༩༼ ཏུ

ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་སྦྱོས་པ་ཀིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

(ཀིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་འམ་རྒྱ་བསྟོན་མེའི་མདོ།) སྡེ་དགེ ༡༢༧ མདོ་སྡེ། ད པེ་ཅིང་། ༨༥༤ ཐུ

ཚོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀློན་ཉེད་རྒྱལ་པོ། སྡེ་དགེ ༡༢༨ རྒྱུད་རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང་། ༦༤༡ ཬ

ཚོས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༤༡ མདོ་སྡེ། ཟ པེ་ཅིང་། ༥༡༧ ཞུ

ཚོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༣༨ མདོ་སྡེ། ཁ པེ་ཅིང་། ༥༠༩

འཕགས་དཔལ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། (འཕགས་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ།) སྡེ་དགེ ༡༥ དཀོན་བརྩེགས། ཀ པེ་ཅིང་། ༧༨༠ ༡༡ ཎི

འཕགས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ། སྡེ་དགེ ༣༨༠ རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང་། ༣ ཀ

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་ཉ་མའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའིམདོ། སྡེ་དགེ ༢༡༧ མདོ་སྡེ། ཟ པེ་ཅིང་། ༨༣༣ ཤུ

གཉིས་སུ་མེད་པ་མ་ཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའིརྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྡེ་དགེ ༩༡༣ རྒྱུད། ཆ པེ་ཅིང་། ༨༧ ཆ

ཀིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་དམ་པ། སྡེ་དགེ ༡༣༧ མདོ་སྡེ། ན པེ་ཅིང་། ༨༠༤ ངུ

ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དྲིན་ལན་བསྡུ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༡༣ མདོ་སྡེ། ཚཿ པེ་ཅིང་། ༡༠༣༣ ཀེ

ཐམས་ཅད་བདུད་རྩི་ཡུའི་རང་བཞིན་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཉེ་བའི་སྙིང་པོ་མཆོག་བམ་པོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པ། སྡེ་དགེ ༨༩༡ རྒྱུད་རྒྱུད། གཱ པེ་ཅིང་། ༩༨༩ ཤ

ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཆོག་ཤེས་བྱ་བ་འགྲོད་ཚངས་ཀྱིས་སྡེ་གཉིས་སྦྱངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྲུག་བ་ཡར་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༨༩ མདོ་སྡེ། འ པེ་ཅིང་། ༨༣༠ ཟུ

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༨༨ མདོ་སྡེ། བ པེ་ཅིང་། ༡༣༨ ཐུ

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༩༣ མདོ་སྡེ། ཟ པེ་ཅིང་། ༨༠༨ ཤུ

དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་ཅེ་ཅར་གཞན་པ། སྡེ་དགེ ༢༡༧ མདོ་སྡེ། ཡ་ར་ལ་ཤ པེ་ཅིང་། ༨༥༣ ཌ

དམ་པའི་ཆོས་བད་མ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༣ མདོ་སྡེ། ཧ པེ་ཅིང་། ༧༡༡ ཏུ

དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ༥༠༢ རྒྱུད། ད པེ་ཅིང་། ༡༣༩ ད

འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༢༢ མདོ་སྡེ། ཐ པེ་ཅིང་། ༧༩༠ ཏུ

དྲི་མ་མེད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཞུས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༧༧ དཀོན་བརྩེགས། ཅ པེ་ཅིང་། ༧༨༠ ༢༢ ཐི

འདུལ་བ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཉེ་བར་འཚོར་གྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༥༢

དཀོན་བརྩེགས། ཅ པེ་ཅིང་། ༧༨༠ ༢༩ ཐི

འདུལ་བ་གཞུང་བློ་མ། སྡེ་དགེ ། འདུལ་བ། ན པེ་ཅིང་། ། ཀ

འདུས་པ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཀོག་གི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ། མདོ་སྡེ། ན པེ་ཅིང་། ། ང

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ། མདོ་སྡེ། ཟ པེ་ཅིང་། ། ཁ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། (གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་) སྡེ་དགེ ། རྒྱུད། ཅ པེ་ཅིང་། ། ཅ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅཀྱི་ཐུགས་གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྐྱིང་པོ་ཁྲོ་བོ་རྡོ་རྗེའི་རྣམས་ཀུན་འདུས་རིག་པའི་མདོ་རྒྱལ་འབྱོར་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ། རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང་། ། ཀ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅཀྱི་ཐུགས་གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་སྐྱིང་པོ་ཁྲོ་བོ་རྡོ་རྗེའི་རྣམས་ཀུན་འདུས་རིག་པའི་རྒྱུད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཁྲོ་བོ་རྡོ་རྗེ་བགོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ། རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང་། ། ཀ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅཀྱི་གསང་བ། གསང་བའི་མཛོད་ཆེན་པོ་མིཟད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་མ། བཀུ་ལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་བསྡུབ་པའི་རྒྱུད། ཡེ་ཤེས་རྡམ་པ་གློག་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ། རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང་། ། ཀ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ། མདོ་སྡེ། ཅ པེ་ཅིང་། ། ཀ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ། མདོ་སྡེ། ད པེ་ཅིང་། ། ཀ

དོན་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ། མདོ་སྡེ། ཟ པེ་ཅིང་། ། ཁ

མདོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ། སྡེ་དགེ ། མདོ་སྡེ། ཤ པེ་ཅིང་། ། ཀ

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ། རྒྱུད། ཁ པེ་ཅིང་། ། ཁ

ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ། མདོ་སྡེ། བ པེ་ཅིང་། ། ག

དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། སྡེ་དགེ ། རྒྱུད། ཁ པེཅིང་། ། ཁ

ཕྱིར་མི་སྣོག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ། མདོ་སྡེ། ཞ པེ་ཅིང་། ། ཁ

དཔལ་སྦས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ། མདོ་སྡེ། ཚ པེ་ཅིང་། ། ཅ

དཔལ་རྡོ་གསང་ཕིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྡེ་དགེ ། རྒྱུད། ཇ པེ་ཅིང་། ། ཇ

དཔལ་གསང་བའི་སྙིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟམ་པར་དེས་པ། སྡེ་དགེ ༡༩༩ རྣིང་རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང་། ༡༡༤ ཁ

དཔྱད་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ༡༠༤ རྒྱུད། ཁ པེ་ཅིང་། ༡༣༡ ཚ

ཐོག་མར་བཅུའི་སྐན་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ༢༧༠ མདོ་སྡེ། ཡ པེ་ཅིང་། ༡༣༤ ཌ

བུམོ་རྒྱ་མཚོག་ལྡང་བསྐྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༩ མདོ་སྡེ། ཅ པེ་ཅིང་། ༡༡༡ སྐ

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐོག་བསྐྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༣༡ མདོ་སྡེ། མ པེ་ཅིང་། ༡༤༤ བུ

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༤༨ དཀོན་བརྩེགས། ཁ པེ་ཅིང་། ༢༨༠ ༡༢ རྀ

བྱམས་པས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༤ དང་ ༡༨ དང་ ༡༩༨ དཀོན་བརྩེགས། ཆ དང་ ཨ པེ་ཅིང་། ༢༨༠ ༡༡ འི དང་ ༢༨༠ ༩༢ འི དང་ ༡༡༨ ནུ

བྱམས་པའི་སྡེའུའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༤༢ དཀོན་བརྩེགས། ཅ པེ་ཅིང་། ༢༨༠ ༡༣ ཟེ

བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༢ མདོ་སྡེ། ཐ པེ་ཅིང་། ༡༡༨ བུ

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྐྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༢༤ མདོ་སྡེ། མ པེ་ཅིང་། ༡༩༢ བུ

མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༨༤ མདོ་སྡེ། འ པེ་ཅིང་།

མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་བྱིན་པ་ལུང་བསྐྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༤ དཀོན་བརྩེགས། ཅ པེ་ཅིང་། ༢༨༠ ༡༢ ཟེ

མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༨ དང་ ༡༢༠ དང་ ༡༢༡ མདོ་སྡེ། ཀ དང་ ཀ དང་ ཐ པེ་ཅིང་། ༢༡༣ ཇྷ དང་ ༢༡༡ ཏྲ དང་ ༢༡༨ ཏྲ

གཅུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༥༡ དཀོན་བརྩེགས། ཆ པེ་ཅིང་། ༢༨༠ ༩༣ འི

ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༨༠ མདོ་སྡེ། བ པེ་ཅིང་། ༡༡༣ ཐུ

ཚངས་པས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༤ མདོ་སྡེ། བ པེ་ཅིང་། ༡༡༥ ཐུ

མཚན་མོ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༡༣ མདོ་སྡེ། ས པེ་ཅིང་། ༢༣༨ ཀྵ

ཟ་མ་ཏོག་བགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༨ མདོ་སྡེ། ཧ པེ་ཅིང་། ༣༡༩ ཚུ

བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། སྡེ་དགེ ༩༩ ཕལ་ཆེན། ཨ པེ་ཅིང་། ༣༨༡

ཟུང་གི་མདོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། སྡེ་དགེ ༡༠༢ མདོ་སྡེ། ང པེ་ཅིང་། ༣༣༠ གྱ

འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༣ དཀོན་བརྩེགས། ཆ པེ་ཅིང་། ༢༨༠ ༩༢ འི

ཡབ་དང་སྲས་མཛལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༨༠ དཀོན་བརྩེགས། ང པེ་ཅིང་། ༢༨༠ ༡༨ འི

ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༨༢ དཀོན་བརྩེགས། ང པེ་ཅིང་། ༢༨༠ ༡༣ འི

རིན་ཆེན་དྲ་བ་ཅན་ཕྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༥༤ མདོ་སྡེ། ཅ ཝ་ཅོང་། ༡༣༠ ཟུ

རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པ་ཚོ་འཕྲུལ་ཕྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༨ མདོ་སྡེ། ད ཝ་ཅོང་། ༧༨༧ ཟུ

རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཆེན་པོ། སྡེ་དགེ ༧༩༨ རྒྱུད། ཇ ཝ་ཅོང་། ཅ༠༡

ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༠༧ མདོ་སྡེ། ཅ ཝ་ཅོང་། ༧༧༤ ངུ

ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༧༠ དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཝ་ཅོང་། ༧༨༠ ༢༨ ཆི

ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་། སྡེ་དགེ ༤༡༠ མདོ་སྡེ། ཝ ཝ་ཅོང་། ༡༠༠ཇ ཀུ

ལས་བརྒྱ་ཐམ་པ། སྡེ་དགེ ༤༩༠ མདོ་སྡེ། ཀ ཝ་ཅོང་། ༡༠༠ ས

ལས་ཀྱམ་པར་འབྱེད་པ། སྡེ་དགེ ༤༤༥ མདོ་སྡེ། ཝ ཝ་ཅོང་། ༡༠༠ཀ ཀུ

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཁྲིད་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡ ཤེར་ཕྱིན། གཱ ཝ་ཅོང་། ༧༤༤ ཁི

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༠ ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཁ གཱ ཝ་ཅོར། ༧༤༤

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། སྡེ་དགེ ༡༤ ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཝ་ཅོང་། ༧༤༩ མི

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༨ ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཝ་ཅོང་། ༧༤༨ ཅོ

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། (ཉི་ཁྲི་འམ་ཡུམ་བར་མ་) སྡེ་དགེ ༨ ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཝ་ཅོང་། ༧༤༡ ཉི

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། (མདོ་སྟོང་པ་) སྡེ་དགེ ༡༤ ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཝ་ཅོང་། ༧༤༥ ཅོ

སྤྱི་ལུ་ལྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༡༠ མདོ་སྡེ། ཚ ཝ་ཅོང་། ༢༧༨ ཙུ

སའི་སྙིང་པོ་འཕོར་ལོ་བཟུང་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༣༠ མདོ་སྡེ། ཁ ཝ་ཅོང་། ༨༠༤ ཁུ

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཡི་གེ སྡེ་དགེ ༡༢༣ མདོ་སྡེ། ཐ ཝ་ཅོང་། ༧༨༡ ཏུ

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༧༤ མདོ་སྡེ། ཡ ཝ་ཅོང་། ༨༤༡ འུ

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༠༠ མདོ་སྡེ། གཱ ཝ་ཅོང་། ༨༨༢

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་དམ་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༢ དཀོན་བརྩེགས། ཚ ཝ་ཅོང་། ༧༨༠ ༣༢ ཅི

སངས་རྒྱས་ཐལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ཅཅ ཐལ་ཆེན། གཱ ཁ གཱ ཙ ཝ་ཅོང་། ༧༨༡

གསང་བའི་སྙིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རེས་པ། སྡེ་དགེ ༢༣ རྨིད་རྒྱུད། ཁ ཝ་ཅོང་། ཅ༤༧ ཁ

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའིམདོ། སྡེ་དགེ ༢༧༤ མདོ་སྡེ། ཡ པེ་ཅིང་། ༼༣༩ ཌ

གསེར་འོད་དམ་པ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའིམདོ་སྡེའི་རྒྱལ་པོ་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༡ རྒྱུད། ཐ པེ་ཅིང་། ༡ཁ༩ ཐ

གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༨ རྒྱུད། ཐ པེ་ཅིང་། ༡ཁ༤ ཐ

སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢ འདུལ་བ། ཅ པེ་ཅིང་། ༡০༣༡ ཆ

ལྷ་མོ་སྐྱེ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའིརྒྱུད། སྡེ་དགེ ༢༣༨ རྒྱུད། གཅ པེ་ཅིང་། ༩༡ང ཁ

ལྷ་མོ་དཔལ་ལྡེའུ་གི་སེང་གེའི་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་ཞེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ང༢ དཀོན་བརྩེགས། ཆ པེ་ཅིང་། ཁ༡ཁ ༩༢ འི

ལྷའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢ཁ དཀོན་བརྩེགས། ཅ པེ་ཅིང་། ཁ༡ཁ ༣༡ཌ

ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༥ང བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ པེ་ཅིང་། ཁ༡ཁ ༢༡ ཟེ

བསྟན་འགྱུར།

མཁན་པོ་ཀུ་མུར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ནེ་ལ་ཀྱི་ཕྱིན་བའིདོན་བསྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྡེ་དགེ ༣ཁ༤ཁ ཤེར་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ཀ༡ང༤ ཀ

སློབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་འབངས། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ། སྡེ་དགེ ༡༡༤༤ བསྟོད་ཚིགས། ཀ པེ་ཅིང་། ༢০ཅ༤ ཀ

མཁོན་པོ་བྱ་སྐྱབས། རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། སྡེ་དགེ ཅ༡ང༤ སྤྲིང་ཡིག གི པེ་ཅིང་། ང༤ང༤ དེ·

——————ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ། སྡེ་དགེ ༡༡༡ང བསྟོད་ཚིགས། ཀ པེ་ཅིང་། ༢০༡০ ཀ

——————འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། སྡེ་དགེ ༡༡ང০ བསྟོད་ཚིགས། ཀ པེ་ཅིང་། ༢০༡ང ཀ

——————མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། སྡེ་དགེ ཟཅཟ༩ དབུ་མ། ཀི པེ་ཅིང་། ང ཟ ཟ০ ཙ

——————གནས་ཚེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ལ་བསྟོད་པ། སྡེ་དགེ ༡༡ཟ༩ བསྟོད་ཚིགས། ཀ པེ་ཅིང་། ང০ང༥ ཀ

——————དབུ་མ་རྩ་བའིཚིག་ལེའུ་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ། སྡེ་དགེ ཟ་ང༩ དབུ་མ། ཅ པེ་ཅིང་། ང་ང༩ ཅ

——————བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༡ང০০ རྒྱུད་འགྲེལ། ངི· པེ་ཅིང་། ང༦༦ གི

——————རྩོད་པ་བཟློག་པའིཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ཟ་ང་ང་ དབུ་མ། ཅ པེ་ཅིང་། ང་ང་ ཅ

——————རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའིཚིག་ལེའུ་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ཟ་ང་ང། དབུ་མ། ཅ པེ་ཅིང་། ང་ང་ ཅ

——————རིམ་པ་སྒྲ་པ། སྡེ་དགེ ༡ང০ང རྒྱུད་འགྲེལ། ངི· པེ་ཅིང་། ང༦ཟ གི

———— བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག ནོ་དགེ ৬৭১২ སྤྲིང་ཡིག དེ་ པེ་ཅིང་། ৭৬১২ དེ་

———— བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ། ནོ་དགེ ৭৭২১ བསྟོད་ཚིགས། ཀ པེ་ཅིང་། ২০৭৫ ཀ

སྨོན་དོན་གྲུབ་བྱང་ཆུབ། རིམ་པ་ལྔ་པའི་བཤད་པ་ཆོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ནོ་དགེ ৭১৬০ རྒྱུད་འགྲེལ། ཆེ པེ་ཅིང་། ২৬৫৶ དེ་

སྨོན་དོན་གྲུབ་བཤེས་གཉེན། སྐུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྨོན་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས། ནོ་དགེ ২২৫০ དབུ་མ། ཏ པེ་ཅིང་། ৭২৫০ ཏ

མ་ཁན་ཆེན་དག་འབའི་དབང་པོ། མི་རྟག་པའི་དོན་ཀྱི་གཏམ། ནོ་དགེ ৬৭৶৬ སྤྲིང་ཡིག དེ་ པེ་ཅིང་། ৭৬৶৬ དེ་

སྨོན་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཕེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་རྒྱུ་ཆེར་བཤད་པ། ནོ་དགེ ৬০২৫ སེམས་ཙམ། བི པེ་ཅིང་། ৭৭২০ བི

དཔལ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ། ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པ། ནོ་དགེ ৬২৭৭ ཚད་མ། ཅེ པེ་ཅིང་། ৭৶৭০ ཅ

དགྱ་བཅོམ་པ་ཚོས་སྐྱོབ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ནོ་དགེ ৬০৲৫ མདོན་པ། ཏུ པེ་ཅིང་། ৭৬০০ དུ

སྨོན་དོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན། ནོ་དགེ ২৲০২ དབུ་མ། ཨ པེ་ཅིང་། ৭২৫৫ ཏ

སྨོན་དོན་ཉི་མ་སྦས་པ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ལེའུ་གསུམ་པ། ནོ་དགེ ৬২২৭ ཚད་མ། ཛེ པེ་ཅིང་། ৭৶২২ ཛེ

གྲུབ་ཆེན་ཀྱི་ཡི་པ། ཐུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་མན་ངག ནོ་དགེ ২২০২ རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ པེ་ཅིང་། ২৶২২

ཏོག་ཇེ་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ། ནོ་དགེ ২২২২ རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི པེ་ཅིང་། ২০৶২ མི

སྨོན་དོན་ཉིའི་ཤེལ་གལ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྨོན་མ། ནོ་དགེ ২৶০৶ རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ པེ་ཅིང་། ৬৭২০ ནུ

སྨོན་དོན་རྟ་བྱད་ཀ། བློ་མ་ལྷ་བཅུ་པ། ནོ་དགེ ২৶২৶ རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ པེ་ཅིང་། ৬৭৬৬ ནུ

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ནོ་དགེ ৬০৬৫ སེམས་ཙམ། ར པེ་ཅིང་། ৭৭৭০ ཡི

————ཕེགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བློ་མའི་འཁྲུན་བཅོམ་ཟན་པར་བཤད་པ། ནོ་དགེ ৬০৲৭སེམས་ཙམ། ཡི པེ་ཅིང་། ৭৭২৬ ཡི

————ཕེགས་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ། ནོ་དགེ ৬০৬২ སེམས་ཙམ། ར པེ་ཅིང་། ৭৭৬৫ ཡི

————རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། ནོ་དགེ ৬০২৭ སེམས་ཙམ། ཚེ པེ་ཅིང་། ৭৭২৬ ཇོ

————བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། ནོ་དགེ ৬০২৶ སེམས་ཙམ། ཁི པེ་ཅིང་། ৭৭২২ ཞེ

————དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་པ། ནོ་དགེ ৬০২৶ སེམས་ཙམ། བི པེ་ཅིང་། ৭৭২২ ཐ

སྒོབ་དཔོན་རྫོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། དབལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་བའི་དབང་གི་བྱ་བ་མདོར་བསྡུས་པ། སྡེ་དགེ ༡༤༡ རྒྱུད་འགྲེལ། ༤ ཝ ༡༡༤། ཀ

འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྡུད་ཐབས་ཀྱི་ཞུ་ལུ་པའི་མན་ངག་གི་བསྡུན་བཅོས་མདོར་རྫོགས་པར་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༣༧༨ ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེ་ཅིང་། ༡༡༨ ཀ

སྒོབ་དཔོན་དཔའ་བོ། རྣམ་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ༤༡༠ རྣམ་རབས། ཏུ ཤེ་ཅིང་། ༡༤༠ ཀེ

————ཡེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་བུའི་གཏམ། སྡེ་དགེ ༤༡༤ སྤྲིང་ཡིག གེ ཤེ་ཅིང་། ༡༤༤ དེ་

སྒོབ་དཔོན་ཚ་ཁོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྡེ་དགེ ༤ ཟ༡༠ གསོ་རིག ཏེ ཤེ་ཅིང་། ༡ ཧ༡ ཤ

སྒོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། འཕགས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ། སྡེ་དགེ ༢ ཧ༡ ཁ རྒྱུད་འགྲེལ། ནུ ཤེ་ཅིང་། ༣༡ ཟ ཀུ

སྒོབ་དཔོན་པི་མ་ལ་མི་ཏྲ། གསང་བའི་ཕིགས་པའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༤ ཨ ཨ ཁ་སྐོང་། ཤེ་ཅིང་། ༤ ཧ ༤ སུ

རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས། (རྒྱུད་བླ་མ་) སྡེ་དགེ ༤ ༡ ༡ སེམས་ཙམ། ཕི ཤེ་ཅིང་། ༡ ༡ ༡ ཕི

———— ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། (མདོ་སྡེ་རྒྱན་) སྡེ་དགེ ༤ ༡ ༠ སེམས་ཙམ། ཕི ཤེ་ཅིང་། ༡ ༡ ༡ ཕི

———— དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེ་བའིཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། (དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་) སྡེ་དགེ ༤ ༡ ༡ སེམས་ཙམ། ཕི ཤེ་ཅིང་། ༡ ༡ ༡ ཕི

————ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོར་བར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའིཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། (མདོར་རྫོགས་རྒྱན་) སྡེ་དགེ ཤ ཟ ཨ ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེ་ཅིང་། ༡ ༡ ཨ ཀ

སྒོབ་དཔོན་དབྱིན་གཉེན། ཆོས་མདོན་པའི་མཛོད་ཀྱིཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ༤ ཨ ཨ ཁ མདོན་པ། ཀུ ཤེ་ཅིང་། ༡ ༡ ཨ ཀུ

————ཆོས་མདོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། སྡེ་དགེ ༤ ཨ ཨ ཐ མདོན་པ། ཀུ ཤེ་ཅིང་། ༡ ༡ ཨ ཀུ

————མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ། སྡེ་དགེ ༤ ཟ ཨ སེམས་ཙམ། ཕི མདོན་པ། ༡ ༡ ཟ ཕི

————དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༤ ཟ ཟ ཉི ཤེ་ཅིང་། ༡ ༡ ཟ ཉི

————སུམ་རྩུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ༤ ཨ ༡ སེམས་ཙམ། ཤི ཤེ་ཅིང་། ༡ ༡ ༡ ཤི

སྒོབ་དཔོན་བྷི་གྷོས་བཏྲན་པ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལེའུ་སྡོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེའུ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༤ ༠ ༠ ཀ མདོ་འགྲེལ། ཇི ཤེ་ཅིང་། ༡ ༡ ༠ ཇི

———— མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད། སྡེ་དགེ ৩০২৫ སེམས་ཙམ། མི བེ་ཅིང་། ৭৭২৭ མི

སྒོབ་དཔོན་བྷ་ཝྀས། དབུམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོན་མ་ཞེས་བྱ་བ། སྡེ་དགེ ২২৭৫ དབུ་མ། ཚ བེ་ཅིང་། ৭২৭৫ ཚ

དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ། སྡེ་དགེ ২৫৩৶ དབུ་མ། ཁི བེ་ཅིང་། ৭২৩২ ཀི

———— སྒྲོན་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ། སྡེ་དགེ ২৫৬০ དབུ་མ། ཁི བེ་ཅིང་། ৭২৭৶ ཀི

སྒོབ་དཔོན་ཙན་དྲ་གོ་མི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཀེ་ཤྲུ་པ། སྡེ་དགེ ৩০২৭ སེམས་ཙམ། ཀི བེ་ཅིང་། ৭৭২২ ཀུ

———— སྒོབ་མ་ལ་སྦྱིངས་པའི་སྦྱིང་ཡིག སྡེ་དགེ ৩৭২২ སྦྱིང་ཡིག ངི་ བེ་ཅིང་། ৭৬২২ ངི་

སྒོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ། སྡེ་དགེ ২২৶৭ དབུ་མ། ལ བེ་ཅིང་། ৭২৶২ ལ

———— བསྟན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ২৫২৫ དབུ་མ། ཁི བེ་ཅིང་། ৭২২৭

———— བསྟན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། སྡེ་དགེ ২৫৬০ དབུ་མ། ཁི བེ་ཅིང་། ৭২২৬

སྒོབ་དཔོན་བཟང་པོ་ཉིན། གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། སྡེ་དགེ ৩৭৩৶ འདུལ་བ། སུ བེ་ཅིང་། ৭৬৩২ སུ

དང་སྦོང་ཚེན་པོ་བྷ་བ། ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་གཏམ། སྡེ་དགེ ৩৭৶২ སྦྱིངཡིག ངི་ བེ་ཅིང་། ৭৬৶২ ངི་

སྒོབ་དཔོན་བྷ་བ་གྲགས་པ། དབུམ་ལ་འཇུག་པ། སྡེ་དགེ ২২৬৭ དབུ་མ། འ བེ་ཅིང་། ৭২৬২ འ

———— དབུམ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ། སྡེ་དགེ ২২৬২ དབུ་མ། འ བེ་ཅིང་། ৭২৬২ འ

———— དབུམ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། སྡེ་དགེ ২২৬০ དབུ་མ། འ བེ་ཅིང་། ৭২৬৭ འ

———— རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ২২৬৲ དབུ་མ། ཨ བེ་ཅིང་། ৭২৬৭ ཨ

———— གསུམ་ལ་སྣུབས་སུ་འགྲོ་བ་བདུན་ཅུ་པ། སྡེ་དགེ ২৫৶৭ དབུ་མ། གི བེ་ཅིང་། ৭২৬৮ ཁི

སྒོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ২২২৭ དབུ་མ། ས བེ་ཅིང་། ৭২২২

སྒོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ཀུན་འོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ৩০৲৲ སེམས་ཙམ། འི བེ་ཅིང་། ৭৭৲৭ ཙ

སྒོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེས་བ་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དགའ་འགྲེལ་ལྷ་སྟོང་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ། སྡེ་དགེ ২২০২ ཤེར་ཕྱིན། ཐ བེ་ཅིང་། ৭২০০ ཐ

སྒོབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་སློང་གི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་འོད་ལྡན། སྡེ་དགེ ৩৭২৭ འདུལ་བ། ཤུ བེ་ཅིང་། ৭৬২৶ ཏུ

སྒོབ་དཔོན་ཤྲཱི་བཛྲ་གུ་ཏྟ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་དོན། སྡེ་དགེ ২৬৬২ རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ བེ་ཅིང་། ২৫২৬ ད

སྒོབ་དཔོན་སཀཱའི་ལྷ། འདུལ་བ་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ৬৭২২ འདུལ་བ། ཤུ པེ་ཅིང་། ৭৬২৭ ཏུ
གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཀ། དོ་ཀ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲོད་བའི་གླུ། སྡེ་དགེ ২২৮২ རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ པེ་ཅིང་། ২৭৭০ རྫི
————— དོ་ཀ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། སྡེ་དགེ ২২২৯ རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི པེ་ཅིང་། ২০৮২ མི
————— མི་ཟད་པའི་གཉེར་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ། སྡེ་དགེ ২২৮৯ རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ པེ་ཅིང་། ২৭৭৭ ཙེ
སྒོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ས་འཚོ་ཉིན། དབེན་པའི་གཏམ། སྡེ་དགེ ৬৭৯৭ སྤྲིང་ཡིག ཀེ པེ་ཅིང་། ৭৮৯৭ ངེ་
སྒོབ་དཔོན་སེང་ཁ་བཟང་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ།
སྡེ་དགེ ২৯৫২ ཤེར་ཕྱིན། ཇ པེ་ཅིང་། ৭৭৫০ ཇ
————— འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་ཕའི་བཤད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ།
སྡེ་དགེ ২৯৫৭ ཤེར་ཕྱིན། ཆ པེ་ཅིང་། ৭৭২৫ ཆ
————— ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྡུན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ།
སྡེ་དགེ ২৯৫২ མངོན་པ། ཇ པེ་ཅིང་། ৭৭৫৭ ཇ
————— ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྡོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། (ཉི་ཁྲི་ཡེ་བརྒྱད་མ།) སྡེ་དགེ ২৯৫০ ཤེར་ཕྱིན། ག ང ཅ པེ་ཅིང་། ৭৭২২ ག
འཕགས་པ་ལྷ། བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ২২৫৮ དབུ་མ། ཚ པེ་ཅིང་། ৭২৫৮ ཚ
————— སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ། སྡེ་དགེ ৭২০২ རྒྱུད་འགྲེལ། དི པེ་ཅིང་། ২৬৮২ གི
————— ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྡེ་དགེ ২২৭৭ དབུ་མ། ཚ པེ་ཅིང་། ৭২৭৭ ཚ
————— ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁཉད་སྦྱར། སྡེ་དགེ ২২৭২ དབུ་མ། ཚ པེ་ཅིང་། ৭২৭২ ཚ
————— དབུ་མ་འཇུག་པ་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྡེ་དགེ ২২৭০ དབུ་མ། ཚ པེ་ཅིང་། ৭২৭০ ཚ
སྒོབ་དཔོན་ཕྱིན་བྱང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས། སྡེ་དགེ ২২৭৮ རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི པེ་ཅིང་། ২০৮২ མི

བཅོ་ནའི་རྒྱུད་འབུམ།

འཇམ་དཔལ་དགོངས་པ་འདུས་པ་གསང་སྒོགས་ཆེན་པོའི་རྒྱུད། པོད། ཀ སྣར་ཚ།
རིན་པོ་ཆེ་འཕོང་ལོ་བརྒྱགས་པའི་རྒྱུད། པོད། ཀ སྣར་ཚ།
རིན་པོ་ཆེ་ཀེ་ཏུ་བརྒྱགས་པའི་རྒྱུད། པོད། ང་

ཀྱིང་མའི་རྒྱུད་འབྱམ།

སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། བོད། ཟ

དམ་ཚོག་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་དམ་ཚོག་བཀོད་པའི་རྒྱུད། བོད། ང

རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ། བོད། ཟ

འཕགས་པ་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ། བོད། ཡ

ཡེ་ཤེས་རྡམ་པ་གློག་ཁི་འགོར་ལོ། བོད། བ

རིན་པོ་ཆེ་ཉི་བཅུ་གསུམ་པའི་རྒྱུད། བོད། ཅ

གསང་བའི་སྙིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེས་པ་སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་བློ་མ་ཆེན་པོ། བོད། ཡ

ལྷ་མོ་སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། བོད། ཡ

ཞ་སྒྲིག་བའི་ལྷང་བཙོལ་ཡིག་ཚ་ཁག

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་དཀལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བོད་སྐེ་དགེ་དགོན་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུན། བོད་ཨོག དཔར་བསྒྲུན་གྱི་ལོ་མི་གསལ།

བི་རོའི་རྒྱུད་འགྲེལ། རྫོགས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོན་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེནས་དཔར་བཞུས་ཀྱིས། ༡༩༧༡ ལོར་ཤྲི་ཡིར་བཀྲ་ཤིས་གང་པས་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

ཏིང་ཨའི་རྒྱུད་འགྲེལ། དཔལ་ལྡན་འབྲུག་གཤེད་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྒྲུན། དཔར་བསྒྲུན་གྱི་ལོ་མི་གསལ།

སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ཉི་ཏོང་ཏོ་ག་མཐོ་སློབ་ཁང་ནས། ༡༩༩ ལོར་གཤེད་སོ་སོར་ཞུང་རྒྱས་དང་བཅས་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར། རྒྱལ་དཔར་བསྒྲུན་ཁང་ནས་དར་ཐང་སྐུ་སྐྱེས། ༡༩༨༠ ལོར་ཞ་མི་ཅི་ཀར་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

འཛམ་གླིང་རྒྱུད་འགྲུལ་ཆོས་ཚན་དཀར་ཆག རྟིང་མའི་རྒྱུད་འགྲུལ། བོད། ཅ ཚོག ༡༥༤ ནས་ ༡༩༠ བསོད་ནམས་ཀི་ཀ་ཧོར་བྱ་བས་ ༡༩༨༢ སྒང་ཏོག་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

ཏིང་ཨའི་རྒྱུད་འགྲུལ་གྱི་དཀར་ཆག་གསལ་བའིམ་ལོང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་ ༢༠༠༠ ལོར་བེ་ཅིན་དུ་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཕྱོགས་སྒྲིག་འགན་འཛིན། ཕུབ་བསྟན་སྨིན་པ།
དཔེ་འདིའི་ཞུ་སྒྲིག་པ་གཙོ་བོ། ཕུབ་བསྟན་སྨིན་པ། བསྟན་འཛིན་ཆོར་བུ།
དཔར་སྒྲིག་འགན་འཛིན་པ། བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་རབ་གྲིང་།
མ་དཔེ་ཀམ་པུ་ཏར་འཛུག་རྒྱུའི་འགན་འཛིན། དགའ་ཤར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔེ་སྐྱེན་འགན་འཛིན་པ། བློ་བཟང་ཆོས་དར། བྱམས་པ་དཀོན་མཆོག

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་བོད་ཕྱེད། ༣

རྡོ་གས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱིད་ངལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ།

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། (༡༣০৲-༡༣৮৩)
བརྡོད་བྱ། སྡུ་འགྱུར་རྣིང་མའི་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ།

བོད་ཀྱི་གཙུ་གཱ་ལག་ཞིབ་དབྱོད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས།
སྤྱི་ལོ་ ২০০৫ ལོར་ཕྱི་ལིར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྲུན།